

ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဠိကာ

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ
၏

အမှတ် (၂၁) ကျမ်းစာ

ပါရာဇိကဏ်အာသာဇ္ဇကာ

စတုတ္ထအုပ်

[ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာကို နိဿယအဓိပ္ပါယ် စုံလင်စွာဖြင့်
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။]

၁၃၂၄-ခု

ဂျပ်ထူဖိုး
နှုန်း - ၁၀၀။

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

အက္ခရာစဉ်ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
အကပ်ခံအပ်ပြီး ဆီနှင့် မခံရသေးသော ဆီကို လဲနည်း ၃၆၁
အကပ္ပိယ ဝေါဟာရ ၁၅၆
အခြားသူထံ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရကျိုး ၃၆၉
အဇ္ဈာဏော အဖွင့် ၂၉၂
အညဘာဂိယ အဖွင့် ၁၀၉
အညေနညပတ်စရဏ ၁၄၈
အဋ္ဌကထာကို သာရတ္ထပယ်ပုံ ၄၀၀
အဋ္ဌာနပယုတ္တ ၅၁
အဋ္ဌာရသဘောဒ ကရဝတ္ထုနိ-၌ ဧကဏေ သူပစာ ၁၀၀
အတိရေက သင်္ကန်းခေါ်ပုံ ၂၁၈
အတ္တိတ္တံသန, ပရဝမ္မန ၁၄၇
အထင်မှား၍ ရဟန္တာ တန်ခိုးပြရပုံ ၂၀၇
အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဧဋ္ဌကလောမ မတူပုံ ၃၂၅
အဓိကရဏ၏ အနက် ၉၅
အဓိဋ္ဌာန် စွန့်ခြင်း အကြောင်း ၂၃၁
အဓိဋ္ဌာန် တင်နည်း ၂ မျိုး ၂၂၆
အဓိဋ္ဌာန် သင်္ကန်းကို အဝေးက ပစ္စုပ္ပန် ပြုရကျိုး ၂၄၀
အနတ္တမနော ၆၈
အနပေက္ခာ ဝိသဇ္ဇန ၃၉၈
အနပေက္ခာဝိသဇ္ဇနဖြစ်လျှင် ကိုယ်တိုင် တောင်း၍ စားကောင်း ၃၉၉
အနဘိရခဒ္ဓါ ၆၉
အနတ္တိတော-၌ မူကွဲ ၂၀၁
အန္တရသရအဖွင့် ၄၂၂
အနုဒ္ဓံသေယျ ၇၆
အနုယုဂ္ဂထ၏ အနက်ထူး ၆၀
အနုဝတ္တက အဖွင့် ၁၄၃
အနောကာသံ ကာရာပေတွာ ၁၀၇
အပဒါန ၁၄၉
အပ္ပတိတော ၇၀
အပ္ပေဝနာမ အနက်ပေးပုံ ၉၃
အပ်-မအပ် ခိုင်းနည်း ၃၅၈
အဖိုးတန် သင်္ကန်းကို ဖန်ခါးသီးဖြင့် လဲနိုင် ၂၇၅

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

အမဋ္ဌာဗဒဋ္ဌာ	...	၁၀၀
အဘိသမေတာဝိနိ	၂၀၆
အမူလကေန	၇၁
အရှင် ဥပသေဒ၏ စိတ်ထားပြတ်ပုံ	၃၁၉
အရှင် ဆန္ဒ၏မာန်	၁၄၅
အလန္တိတယောဂ်က အလန္တိတရာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်	၃၄၃
အလံကမ္မနိယ အဖွင့်	၂၀၄
အလှူခံစဉ်က အပ်သော်လည်း နောင်ခါ မအပ်ဖြစ်သူ	၃၀၀
အဘိပ္ပဝါသ သဗ္ဗုဟိ	၂၄၄
အသားစားလျှင် အပ်-မအပ် သိပြီးမှစား	၁၃၀
အာဇီဝကြောင့် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး	၈၁
အာရမဏ်၏ ပစ္စယအနက်	၂၀၇
အာဝါသိက, နေဝါသိက	၁၅၂
အာဠာဝကာ	၁
အိမ်ကိုဖိတ်လျှင် အိမ်၌နေ, ပစ္စည်းမဟောင်းရ	၂၀၃
ဣဇ္ဈေတံ ကုသလံ	၁၃၀
ဣဏပရိဘောဂ	၃၃၀
ဣဏပရိဘောဂ မဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်	၃၃၀
ဣတ္ထန္တုတာချာန အသုံးတမျိုး	၁၇၉
ဥဒကံ မညေ အာဒိတ္တံ	၅၅
ဥဒေါသိတော	၂၅၁
ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္ဗုဟိ	၈၅
ဥလ္လိက္ကာ, အဝလိက္ကာ	၁၇
ဥဟဒန္တိ ဥပ္ပိဟန္တိ အဖွင့်	၃၁၇
ဧကစာရိတ္တ ဘတ္တ	၅၂
ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ	၂၆၉
ဧကပိနန္တဒ သိက္ခာပုဒ်များ	၈၀
ဩက္ခိတ္တဇက္ခါ	၁၀၀
ဩကာသနှင့် နိဒိတ္တကပ္ပ အား	၁၅၇
ဩဒိယ ၇ ပါး	၃၉၄
ဩလောကေတ္တာယံ အနက်တူ	၂၅
ကဏ္ဍာဂီတဝဂီ၏ သန္တုတ္တ	၂၄၃
ကတဘဏ္ဍ သိုးပွေးကို ဆောင်ပူရန် အပူပေတ္တိ	၃၂၆
ကပ္ပိယကား ရှေး အပြား	၂၉၇
ကပ္ပိယထံ ရွှေဆင်တို့ ချီးမြှင့် ပြီး တယောက်ယောက်က အပ်အောင်ရွှေခွံမှ	၂၉၃
ကပ္ပိယ ပြောပေး ချီးမြှင့်ပုံ	၃၁၁

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

ကလန္ဒကနိဝါပ	•	၄၃
ကာယဒဠိမဟုလာ	၅၀
ကာရယမာနေနန္ဒ ကရောန္တ ပါပုံ	၁၀
ကာဠက၏ ဣတ္ထိလိန်	၄၄
ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟံ	၃၆
ကုပိတော	၆၀
ကုလဒူသက၏ ဖျက်ဆီးပုံ	၁၉၀
ကုလဒူသန အမှုကြောင့်မဟုတ် သီလဝန္တကြောင့် လှူလျှင်အပ်၏	၁၀၀
ကုလဒူသနကြောင့် ရအပ်သောပစ္စည်းသည် အားလုံး မအပ်	၁၉၀
ကုလဒူသန၌ ကုလ အရ ယူဘွယ်	၁၉၀
ကုလဒူသန သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူခြင်း၏ အကျိုး	၁၉၉
ကောဓန, ဥပနာဟီ	၁၄၀
ကွယ်လုနီးသော ကျမ်းစာကို အလဇ္ဇိထံ သင်ကောင်း	၃၄၅
ကျွန်ကိုလှူလျှင် မခံကောင်း, အာရာမိစောင့်ကိုလှူမှ ခံကောင်း	၃၁၄
ခန္ဓကသိက္ခာပုဒ်များလည်း ဥဒ္ဓေသပရိယာပန္န ဖြစ်ပုံ	၁၅၀
ခရပတ္တဒါမံ	၁၇၃
ဒိလဇာတော	၆၉
ဂဏ္ဍိမပန်းကုံး	၁၆၆
ဂါမဿန္တံ ဆဋ္ဌိကတ္တား	၄၁
ဂေါတမကစေတီယ ခေါ်ပုံ	၂၁၂
ဂေါပိမပန်းကုံး	၁၆၆
ငွေအလှူခံမှုနှင့်စပ်၍ သိဘွယ်များ	၃၀၂
ငွေကိုခံယူသော ရဟန်းမှာ အဆက်ဆက်မအပ်ပုံ	၃၃၃
ငွေကိုစွန့်ပြီးနောက် အာရာမိကတို့က အတိုးထား၍လှူပုံ	၃၃၅
ငွေကိုစွန့်ပစ်ရာ၌ အဂတိမလိုက်သူ	• ၃၃၆
ငွေကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပယ်သော်လည်း မသာယာလျှင် အာပတ်မသင့်....	၃၃၁
ငွေကိုအတင်းထားသွားလျှင် တံခါးပိတ်၍ စောင့်ကောင်းပုံ	၃၃၂
ငွေ၏အပြစ်ကို ပြသော ပတ္တစတုတ္ထ	၃၅၁
ငွေကို ဘုရားအတွက်လည်း အလှူမခံကောင်း	၃၂၉
ငွေကိုယူလော့ဟု မပြောကောင်း	၃၃၂
ငွေကို သံဃာ့အလယ် စွန့်ရကျိုး	၃၃၃
ငွေရှေ့ကို လှူဥစ္စာသော်လည်း မစီမံကောင်း	၃၄၀
ငွေကိုလှူရာ၌ စိတ်ဖြင့် သာယာသော်လည်း ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ပယ်	၃၃၀
စရ ပိရေ ပိနဿ	၅၉
စာရိဘူမိ	၂၆
စီဝရမူလံ၌ မူလ၏ အနက်	၂၀၀

ဃ အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

စုဒ္ဓိတက, စောဒက ၂ ဘက်လုံးဝန်ခံမှ တရားကိုလက်ခံရ	၈၅
စေတီယရုက္ခ	၄၁
စောဒနာ၏ အစ, အလယ်, အဆုံး	၉၁
စောဒနာ၏ မူလ, ဝတ္ထု, ဘူမိ	၉၂
စွန့်စရာ မရှိလျှင် အာပတ်ကိုသာ ဒေသနာပြော	၃၅၈
ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ၆ ယောက်တို့ တိုင်ပင်ခဏ်း	၁၅၃
ဆရာက အတင်းခိုင်းလို့ ကောင်းစွာကျင့်ရခြင်း	၃၂၁
ဆေးကို သုံးဆောင်တုန်း ဆင်ခြင်ရကျိုး	၃၄၀
ဆေးပစ္စည်း၌ သတိပစ္စယ ရှိမှ	၃၃၉
ဇာတိပေသနိကအဖွင့်	၁၉၆
ဇာတိရူပ ရဇတအဖွင့်	၃၂၇
ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော	၁၀၄
ဈေးသည်နှင့် စကားပြောပုံ	၃၃၂
ဈေးသည်မှတစ်ပါး အခြားသူကို ကပ္ပိယအလုပ်ခိုင်း၍ လဲပါ	၃၆၀
ဉာတိပဝါရိတတို့၌ ကုလဒူသနပြုလျှင်	၁၈၈
ညောင်စောင်း၏ ပမာဏ	၂၂
တပည့်စသူအား ပေးရန် မှန်းထားသော်လည်း ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ သို့မဟုတ် ဝိကပ္ပနာပြုပါ	၂၃၁
တပိုလ်၏ အချိန်ပမာဏ	၃၆၂
တသဒ္ဓါ၏ စွဲပုံအဆန်း	၁၇၉
တိကပါစိတ္တိယံ	၂၇၄
တိကောဋီ ပရိသုဒ္ဓ	၁၂၆
တိစိဝရေန-၌ ဥပစာ	၂၄၆
တိပိဋက စူဠာဘယထေရ် တရားဆုံးဖြတ်နည်း	၈၈
တိံသာနိပုဒ်ဖွင့်	၈၃
တောကျောင်း နေခြင်းစသည်၌ ဘုရားအလိုတော်	၁၂၅
တောကျောင်းသည် ရဟန်းတို့အားလျောက်ပတ်	၄၂၃
တန်ဘိုးတူအောင် လျော့အောင် စီမံကောင်းပုံ	၂၉၁
ထဒ္ဓ, အတိမာနီ	၁၄၉
ထေယျပရိဘောဂ	၃၃၇
ဒဋ္ဌါ၏ ဒိသ္မာအနက်	၂၈၄
ဒဗ္ဗသဒ္ဓါ၏ ပဏ္ဍိတဝါစက	၅၅
ဒသာဟာတိက္ကန္တ၌ ဝေမတိကဖြစ်သော်လည်း အာပတ်	၂၂၃
ဒါနပထာနီ	၁၈၄
ဒါန, ပဒါန	၂၀၃
ဒါယန္တု ပရိဘောဂ	၃၄၁

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

ဒိဋ္ဌ, သုတ, ပရိသင်္ကတ	၇၂
ဒုဋ္ဌော ဒေါသော	၆၇
ဒုဋ္ဌော၌ ဥပစာ	၁၀၄
ဒုဗ္ဗစတေတိကော	...	၁၄၇
ဒုဗ္ဗိစာရိတ	၃၅၃
ဒေသနာမုခ	၂၆၅
ဒေသနာပြောရာ၌ ဒေသေတိ၏ အနက်ဖွင့်	၂၂၁
ဒေသံ လေသမတ္တိ	၁၁၂
ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ	၂၀
ဓမ္မိယ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂေ	၃၄၄
ဓူတာ၏ ဝစနတ္ထ	၁၃၂
နာနာသံဝါသက	၁၃၄
နာသနာသုံးပါး	၅၀
နိဗ္ဗုဒ္ဓိတတ္ထာ အဖွင့်	၃၀၅
နိဗ္ဗိတ္တကမ္မ	၁၁
နိဗ္ဗိတတို့၏ ဓမ္မတာ	၅၁
နိသဂ္ဂိယ ပါပိတ္တိယံအဖွင့်	၂၁၉
နိသဂ္ဂိသင်္ကန်းကို နိသဂ္ဂိလွတ်ရုံ ဝိသာသဂ္ဂါဟ ယူ၍မဖြစ်	၂၄၂
နိသဂ္ဂိသင်္ကန်းကို ဝတ်တိုင်းဒုက္ကဋ်	၂၂၄
နိသဂ္ဂိထိုက်သောပစ္စည်းနှင့် ထိမိသမျှ မသုံးကောင်း	၃၉၆
နိဿည်းပျက်မှုနှင့် စပ်၍ မှတ်ဘွယ်များ	၂၅၆
နေတ္ထာရံအဖွင့်	၁၀၉
နေဝသုဒ္ဓ နာသုဒ္ဓ ဆုံးဖြတ်နည်း	၈၆
နားမလည်သော တရားရှင်တို့ကို ဝိနည်းခိုရ်အရှာခိုင်းရပုံ	၈၅
နော အတ္တနောမတိ—ဟု ပါဠိသုံးပုံ	၄၀၅
ပဂ္ဂယုတိဋ္ဌေယျ	၁၃၆
ပဉ္စသတာ ပုဒ်ပြီးပုံ	၂၆၉
ပစ္စည်းဖိတ်လျှင် ပစ္စည်းတောင်း, အိမ်၌ မနေရ	၂၀၃
ပစ္စည်း ၄ ပါး ဖိတ်ပြီး၍ မေ့သောကြောင့် မလှူလျှင် တောင်းကောင်း...	၂၀၂
ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၏ အနက်	၂၂၆
ပတိတ္တန္တေန	၁၇၀
ပန္နလောမာ အဖွင့်	၁၀၉
ပဒပရမောအဖွင့်	၁၂၄
ပတ္တက္ခန္ဓ အဖွင့်	၅၄
ပယုတ္တဝါစာ	၁၀၃
ပရမ၌ ပရမ ပရိစ္ဆေဒဟု ဖွင့်	၂၁၇

၈

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

ပရမ္မာဒ ဝိကပ္ပနာပြုပုံ	၂၃၇
ပရိကထာ ဩဘာသ	၁၁
ပရိက္ခာရစောဠာ အရေအတွက်မရှိ	၂၃၀
ပဝတ္တမံသံ	၁၂၀
ပါဇိနံ	၂၉
ပါဝိစ္ဆတာ	၁၄၇
ပါရာဇိကကျသူကို ရှိခိုးကောင်း၊ မခိုးကောင်း	၈၂
ပါဠိလို မဆိုတတ်လျှင် ဆိုတတ်ရာ ဘာသာဖြင့်ဆိုနိုင်	၂၂၀
ပိဏ္ဍပါတပတိတ္တန္တ	၂၇၀
ပိတာမဟ ယုဂ် ယုဂ်၏ အာယုပ္ပမာဏအနက်	၂၆၄
ပိဘာမဟ ယုဂ် ယုဂ်၏ ယုဂဠအနက်	၂၆၅
ပုဗ္ဗဏ္ဏ	၂၇
ပုရိမပန်းကုံး	၁၇၀
ပန်းပေးကောင်း မပေးကောင်း	၁၉၁
ဗာလလဇ္ဇိအားသာ စေဒနာနည်း ပေးရခြင်း	၈၇
ဗောဇ္ဇော	၁၈၀
ဘိက္ခုနီသင်္ကန်း ၅ ထည်	၂၇၂
ဘုရားပူဇော်ဘို့ ပန်းကုံးလျှင်လည်း အပတ်	၁၅၉
ဘုရားသိတော်မူလျက် မိန့်တော်မမူ	၅၆
ဘုံလျှိုအရေ (မွေ့ရာအခွံ) သည် အဓိဋ္ဌာန်မလောက်	၂၇၅
ဘူမတ္တရုဏ၏ သရုပ်	၂၇၉
ဘူမိနာမ အနုဂ္ဂါ	၃၁၃
ဘေဒနသံဝတ္တနက	၁၃၄
မအပ်သောကျောင်း စသည်ကို အပ်အောင် ပြန်၍လျှူနည်း	၃၀၇
မက္ခိ ပလာသီ	၁၄၉
မင်္ဂလာအုပ်ချုပ်	၃၄
စွမ်းနိုင်သူအား သဗ္ဗုတိတရမျှ မပေးရ	၄၉
မန္တမန္တာဝိယ	၁၈၁
မဟလ္လကံ	၄၂
မိမိ၏ ပဝါရိတထံ သူတပါးအတွက် တောင်းကောင်း	၂၈၃
မိမိသို့ ညွှတ်ပြီးဖြစ်လျှင် အိမ်၌ထားစဉ်လည်း တောင်းကောင်း	၄၂၈
မုဏ္ဍုဒန ပါသာဒ	၂၅၁
မေဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၀
မေ့သည်ကိုဖြေလျှင် ဇနီးပသနိက မဖြစ်	၁၉၇
ယခုခေတ် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများ မှတ်ချက်	၁၉၁
ယည၊ ဆဏ၊ ဥဿဂ	၂၀၃

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

ရဟန္တာသော်မှ သဘိကင်၊ရ	၅၄
ရောပေန္တိပုဒ် ပြီးပုံ	၁၅၅
ရောင်းဝယ်ရာ၌ အသုံးကျလျှင် ငွေပင်	၃၂၀
ရှေးအဋ္ဌကထာကို ပယ်ပုံ	၂၀၆
ရှေး ဆုတောင်းကြောင့် အကြံဖြစ်ရပုံ	၄၆
လဇ္ဇိ အလဇ္ဇိ ပရိဘောဂ	၃၄၂
လဇ္ဇိချင်း တရားဖြစ်ရာ၌ ဆုံးဖြတ်နည်း	၉၀
လဇ္ဇိဆရာသည် အလဇ္ဇိတပည့်နှင့် သမ္ဘောဂမပြုရ	၃၄၃
လဇ္ဇိဖြစ်လျက် အလဇ္ဇိကို ချီးမြှောက်လျှင် သာသနာ့ကွယ်စေသူ	၃၄၅
လူ၏ နို့ရည်စသည် အပ်၏	၃၇၉
လူက ရဟန်းတို့အမှု၌ ဝင်ပုံ	၆၂
လူတို့၏အပ်သော နှုတ်မှာစကားကို ဆောင်ကောင်း	၁၀၅
လဲလှယ်ခြင်း၌ အပ်ပုံ၊ မအပ်ပုံ	၃၅၆
လဲလှယ်ရာ၌ မသိသူအား ညှာ၍ မလဲရ	၃၅၉
လယ်ယာ ရေကန်ကိုလှူလျှင် မခံကောင်း	၃၁၅
လယ်ယာ ရေကန်ကို ဝတ္ထုကံအဖြစ်ဖြင့် လှူလျှင် ခံကောင်း	၃၁၅
လိုဏ်နှင့် ဂူအထူး	၃၆
ဝဂ္ဂဝါဒကာအဖွင့်	၁၄၃
ဝဋံသကော	၁၆၄
ဝါယံမပန်းကုံး	၁၇၁
ဝိကပ္ပံ၏အဖွင့်	၂၀၉
ဝိကပ္ပနာ ၂ မျိုးအထူး	၂၃၀
ဝိကပ္ပနာ ပြုပြီးကို ထပ်၍ပြုပုံ	၂၃၉
ဝိကပ္ပနာ ပြန်သောအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ပြုပြီးမှ သုံးစွဲမှုစသည်ပြု	၂၃၇
ဝိကပ္ပနာလောက်သော အတိုဆုံး	၂၁၀
ဝိဒေသနာ	၁၆
ဝိဘတ္တိဗျတ္တယ	၃၃
ဝိဟာရ၏ အရကောက် ၂ မျိုး	၂၅၃
ဝိဟာရ၏ ဧကကုလ၊ နာနာကုလ သန္တကဖြစ်ပုံ	၂၅၃
ဝိသတိဂဏော အဖွင့်	၂၀၁
ဝေဠိမပန်းကုံး၊ ဝေမိမပန်းကုံး	၁၆၀
ဝေမတိကဖြစ်လျှင် စွန့်၍ ဝိနည်းကံပြု	၂၄၁
ဝေလမ္မကာ	၁၇၇
သင်္ကန်းကာလ၌ အကာလသင်္ကန်းဖြစ်ပုံ	၂၆၀
သင်္ကန်း ၉ မျိုး၏ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ ကာလ	၂၂၅
သင်္ကန်း ၉ မျိုးလုံး ပရိက္ခာရ စောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်	၂၂၀

၉

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

သင်္ခ၊ သေဝါလ၊ ပဏကံ	၁၄၆
သညာစိကာ	၁
သန္တတသည်သင်္ကန်းမဟုတ်	၃၂၁
သပဒါနုက္ကမနိဒ္ဒေသ	၁၀၂
သပိတ်အဓိဋ္ဌာန် ဖျက်ကြောင်း	၃၇၀
သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုပုံ	၃၆၈
သပိတ်ကိုးလုံး ပမာဏ	၃၆၃
သပိတ်ဆယ်လုံးကို သုံးဘို့ရန် အဓိဋ္ဌာန်တင်နည်း	၃၆၉
သဗ္ဗကပ္ပိယသပိတ်	၃၅၃
သဘာယံကို လိင်္ဂဗျတ္တိယဆိုပုံ	၂၄၈
သမနုဂ္ဂါဟိယအနက်ဖွင့်	၉၄
သမိပ ဝတ္တမာန်	၁၅
သမေတု အဖွင့်	၁၃၇
သဟဓမ္မိကံ	၁၅၀
သဟတ္ထာ၌ ပဉ္စမိ၏ ကရိုဏ်းအနက်	၃၂၃
သဟိတဿ	၁၃၃
သာဝကတို့ ရထိုက်သောဂုဏ်	၄၄
သာမိပရိဘောဂ	၃၄၂
သိဝလိင်္ဂါဒိ ပူဇန	၁၉၁
သီလစသော ဝိပတ္တိ ၄ ပါး	၈၀
သုဂတဝိဒတ္ထိ	၂၀
သုဒိန္န၊ သုဂဟိတ	၂၄၀
သုဒ္ဓိ ၄ ပါး	၃၄၀
သူ၏ ဉာတိပဝါရိတထံ သူ့အတွက်သာ တောင်းကောင်း	၂၈၃
သူတော်ကောင်းဟန်ဆောင်၍ ဘုရားရှင်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်	၃၂၀
သံဃာက သံဃာကို နိဂ္ဂဟကံမပြု	၁၄၄
သံဃိကကို ကိုယ်ပိုင် မှတ်၍ပေးလျှင် ဘဏ္ဍာဒေယျထိုက်	၁၉၁
သံဃိကပစ္စည်းကို သံဃိကအဖြစ် သုံးရာ၌ ကြွေးမြီမထိုက်	၂၈၀
သံဃိကဝေရာ၌ သာမဏေတို့အား တဝက်ပေး	၁၉၂
သလ္လေခအကျင့်ရှိသူ မတောင်း	၄၂၃
သစ်သီးပေးရာ၌ ကတိကဝတ်ပြု၍ ပေးခြင်း	၁၉၅
သင်းပိုင် ကုံးပြန်ရာ၌ မှတ်ဘွယ်	၂၃၆
ဟတ္ထကံ	၃, ၄
ဟမ္မိယံ	၂၅၁

ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဠ
 ဝကာတိ - ကား၊ အာဠဝိရဠေ - ဝိတိုင်း၌၊ ဇာတာ - မွေးဖွားကုန်သော၊
 ဒါရကာ-သူငယ်တို့သည်၊ အာဠဝကာနာမ-ကတို့မည်၏၊ [“ အာဠဝိယံ+
 ဇာတာ အာဠဝကာ ” ဟု ပြု၊] တေ-ထိုသူငယ်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတကာလေဝိ-
 ရှင်ရဟန်းပြုပြီးရာ အခါ၌လည်း၊ အာဠဝကာတွေဝ-ဟူ၍ သာလျှင်၊ ပညာ
 ယိံသု-ထင်ရှားကုန်ပြီ၊ [အတွင်ရူဠိ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်း။] တေ-ထို အာဠဝိ
 တိုင်းသား ရဟန်းတို့ကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အာဠဝကာ ဘိက္ခုတိ - ဟူ၍၊
 (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝတ္ထိ၊ သညာစိကာယောတိ-ကား၊ သယံ-တိုင်၊ ယာစိတွာ-
 ၍၊ ဂဟိတူပကရဏာယော - ယူအပ်သော အဆောက် အဦးရှိကုန်သော၊
 (ကုဋိကာယော-တို့ကို)၊ [ယာစိယန္တေတိ ယာစိကာ၊ ဣပစ္စည်း၊ ဣအာဂုံ၊
 ယကို-ကပြု၊ သယံ+ယံစိကာ သညာစိကာ၊ သညာစိကာ(ကိုယ်တိုင် တောင်း
 အပ်သော အဆောက်အဦးတို့သည်၊) တောသံ အတ္ထိတိ သညာစိကာယော၊]
 ကာရာပေန္တိတိ-ကား၊ ကရောန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဆောက်လုပ်ကြကုန်၏၊
 ကာရာပေန္တိပိ-နံ၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သာသနေ-၌၊ ဝိပဿနာဓရဉ္စ-
 ဝိပဿနာဓရ၎င်း၊ ဝါ-ထမ်းဆောင်အပ်သောဝိပဿနာတာဝန်၎င်း၊ ဂန္ထ
 ဓရဉ္စ-ရ၎င်း၊ ဝါ- ထမ်းဆောင်အပ်သော ကျမ်းစာ တာဝန်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊
 ဒွေပိ-နံသော၊ ဓရနိ-တာဝန်တို့ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ နဝကမ္မမေဝ-
 အသစ်အလုပ်ကိုသာလျှင် ဓရံ- တာဝန်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပဂ္ဂဏိံသု-ချီးမြှောက်
 ကြကုန်ပြီ(ကြီးစားကြကုန်ပြီ။)

အဿာမိကာယောတိ-ကား၊ အနိဿရာယော-အစိုးရသူ မရှိကုန်သော၊
 ကာရေတရာ-ပြုလုပ်စေတတ်သော၊ ဒါယကေန-ကျောင်းဒါယကာမှ၊ ဝိရဟိ
 တာယော-ကင်းကုန်သော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [အနိဿရာယောကိုပင် “ ကာရေ
 တရာ ဒါယကေန ဝိရဟိတာယော ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဒါယကာ မရှိသော
 ကျောင်းသည် “ အနိဿရ ” မည်၏ - ဟူလို၊ ကရ+ဏေ + တု ပစ္စည်းဖြစ်၍
 နာဝိဘတ်ဖြင့် ပိတရာကဲ့သို့ “ ကာရေတရာ ” ဟု ပါဠိမှန် ရှိစေ။] အတ္ထုဒွေသိ
 ကာယောတိ - ကား၊ အတ္တာနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ - ရည်စူး၍၊ အတ္တနော - ၏၊
 အတ္တာယ-၎င်း၊ အာရဒ္ဓါယော - အားထုတ်အပ်ကုန်သော၊ ဣတိ အတ္ထော၊
 [အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိဿကို “ အတ္တနော အတ္တာယ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဥဒ္ဓိသိယတေတိ
 ဥဒ္ဓေသော၊ အတ္တာ + ဥဒ္ဓေသော ယာသန္တိ အတ္ထုဒွေသိကာယော၊ သမာ

သန္တကပစ္စည်း၊ အကိုဇုပြု။] အပ္ပမာဏိကာယောတိ - ကား၊ ဧတ္ထကေန-
 ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သစ်သားအစရှိသည်ဖြင့်၊ [ဧတ္ထကေနာတိ ဧတ္ထ
 ကေန ဒါရုအာဒိနာ၊] နိဗ္ဗံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆိသန္တိ-နိလတံ၊ ဣတိ ဧဝံ-
 သို့၊ အပင်္ဂစ္ဆိန္ဒပုမ ဏာယော - မပိုင် ဖြတ်အပ်သော ပမာဏရှိကုန်သော၊
 ဝါ-တနည်း၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပမာဏာယော - တိုးပွားသောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊
 မဟန္တပ္ပမာဏာယော - ကြီးကျယ်သော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ [ပါဠိ
 တော် “ကုဋိကာယော” ၌စပ်၊ နောက်နည်း၌ အသဒ္ဓံသည် ဝုဒ္ဓိအနက်ဟော။]
 ဣတိ အတ္ထော။

ဧတေသံ - ဤ ရဟန်းတို့၏ ယာစနာဧဝ - တောင်းခြင်း သည်သာလျှင်၊
 ဗဟုလာ- များ၏၊ အညံ- တောင်းခြင်းမှ အခြားသော၊ ကမ္မံ- အလုပ်သည်၊
 မန္တံ-နည်း၏၊ ဣတိ- ကြောင့် (တေ - ထိုရဟန်းတို့သည်၊) ယာစနဗဟုလာ- လ
 တို့မည်၏၊ [“သဗ္ဗဝံ ကျံ သာဓဇာဂုဏံ ” နှင့်အညီ ဧဝထည့်၍ “ယာစနာဧဝ
 ဗဟုလာ ဧတေသန္တိ ယာစနဗဟုလာ” ဟု ပြု၊ ပေ၏ နိာဧတ္ထတဗ္ဗတ္ထကိုပြလို၍
 “မန္တံ အညံ ကမ္မံ” ဟု ခိန့်သည်။] ဧဝံ- ဤအတူ၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ- များသော
 သိစေခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - ကုန်၏၊ [“တောင်းခြင်း
 ကိုပင် မိမိအလိုရှိကြောင်း သိစေခြင်းဖြစ်၍ ဝိညတ္တိ ဟု ဆိုသည်၊ ဝိညာပနံ
 ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ္တိဧဝ + ဗဟုလာ ဧတေသံတိ ဝိညတ္တိဗဟုလာ” ဟု ပြုပါ- ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤယာစနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထတော-
 အားဖြင့်၊ နာနာကရဏံ - အသီးအခြား ပြုတတ်သော အထူးသည်၊ နတ္ထိ၊
 ဧတံ- ဤ ယာစနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ သဒ္ဓါသည်၊ အနကက္ခတ္တံ-စွာ၊
 (ယာစန္တံ နံ၌စပ်၊) ပုရိသံ-ကို၊ ဒေထ-နံ၊ ပုရိသတ္တကရံ-ယောကျ်ား ပြုအပ်
 သော အလုပ်ကို၊ ဒေထ-နံ၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစန္တာနံ-တောင်းကုန်သော ရဟန်း
 တို့ကို၊ အဓိဝဇနံ - ဧဟာသော သဒ္ဓါတည်း၊ ဝတ္ထ - ထိုသို့တောင်းရာ၌၊ မူလ
 ဣဇ္ဇာယ-အရင်းမူလကိုဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပုရိသံ ယာစိတံ နဝန္တတိ၊ သဟာယ
 တ္တာယ-အဖော်အကျိုးငှါရင်း၊ ကမ္မကရဏတ္တာယ-အလုပ်လုပ်ခြင်း အကျိုး
 ငှါရင်း၊ ပုရိသံ ဒေထာတိ ယာစိတံ ဝန္တတိ။ [ဥစ္စာရှင်၌ ထိုဥစ္စာ မရှိအောင်
 အပိုင်တောင်းခြင်းကို “မူလဣဇ္ဇာ” ဟု ခေါ်သည်။]

ပုရိသေန-သည်၊ ကာတမ္ပံ- ပြုထိုက်သော၊ ဟတ္ထကမ္မံ-ဟတ္ထကမ်ကို၊ ဝါ-
 လက်ဖြင့်ပြုထိုက်သောအလုပ်ကို၊ ပုရိသတ္တကရန္တိ-ရဟူ၍၊ ပုစ္စတိ-၏၊ (“တံ-
 ထို ဟတ္ထကမ်ကို၊ ယာစိတံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ- ၏” ဟု အချို့စာ၌ ပါ၏၊ ပိုဟန်တူ

သည်။) ဟတ္ထကမ္မံနာမ-ကမ် မည်သည်။ ကိဉ္စိ- သော၊ ဝတ္ထု- အထည်ကိုယ် ဝတ္ထုသည်။ နဟောတိ- မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ မိဂလုဒ္ဒက မစ္ဆဗန္ဓကာ ဒီနံ- သားမုဆိုး၊ ငါးတို့ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သောတံငါအစရှိသူတို့၏၊ သကကမ္မံ- မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော အလုပ်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-သော၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံသော လက်အမှုသည်။ ကပ္ပိယံ- အပ်၏၊ ဘန္ဓေ- တို့၊ ကိ- အဘယ် အကျိုးငှါ၊ အာဂတာ- ကြွလာကုန်သည်။ အတ္ထ- ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ ကေန- အဘယ်ဖြင့်၊ ကမ္မံ- ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ (ဟောတိ- ရှိပါသနည်း၊) ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတေဝါ- မေးအပ်သော်၎င်း၊ အပုစ္ဆိတေဝါ- သော်၎င်း၊ ယာစိတံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ ဝိညတ္တိပစ္စယာ - မိမိအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ- တောင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒေါသော- (သူပေါ်ဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋ်) အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ မိဂလုဒ္ဒကာဒယော- တို့ကို၊ သကကမ္မံ- ကို၊ န ယာစိတဗ္ဗာ- ကုန်၊ ဟတ္ထကမ္မံ- ကို၊ ဒေထ- န၊ ဣတိ- သို့၊ အနိယမေတွာပိ- မည်သည့်ဟတ္ထကမ်ဟု မသတ်မှတ် မှု၍လည်း၊ န ယာစိတဗ္ဗာ- န။ [အနိယမေတွာပိ န ယာစိတဗ္ဗာတိ မနုဿာနံ အညထာ ဝါဟဿာပိ (ရည်ရွယ်အပ်သောကိစ္စမှ တပါးသော အသတ် အဖြတ် ခိုင်းခြင်းစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မှတ်ယူခြင်း၏လည်း၊) သမ္ဘဝ တော ဝုတ္တံ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ပန ဟတ္ထကမ္မံ ယာစန္ဓဿ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ- ဒီကာ။]

ပုရိသတ္ထကရံ။ ။ “ပုရိသေန+ကာတမ္မံ” ထောက်၍ “ပုရိသော ယေဝ ပုရိသတ္တံ” ဟု သုတ္တတဒ္ဓိတ်ပြု၊ ကာတမ္မံတိ ကရံ၊ ပုရိသတ္ထေန-ယောကျ်ားသည်၊ ကရံ- ပြုထိုက်သော ကိစ္စတည်း၊ ပုရိသတ္ထကရံ၊ ဤ ပုရိသတ္ထကရံကိုပင် “ဟတ္ထကမ္မံ” ဟုလည်း ခေါ်၏။ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်+ ကာတမ္မံ- ပြုထိုက်သော+ကမ္မံ- အလုပ်ကိစ္စတည်း၊ ဟတ္ထကမ္မံ- လက်ဖြင့်ပြုထိုက်သော လက်သွားကိစ္စ စသည်၊ ဟတ္ထကမ် (လက်အလုပ်) ကို တောင်း ပြီးမှ သူတို့က “ဘာလုပ်ရမှာပါလဲ” ဟု မေးလျှင် ပိုင်ရှင်မရှိသောတောမှ သစ်ပင်ကို ညွှန်ပြ၍ “သစ်သားကို ကပွိပေးပါ၊ ညောင်ခေါက်ကို ကပွိပေးပါ” ဤသို့စသည်ဖြင့် ခိုင်းကောင်း၏။

သကကမ္မံ။ ။ မုဆိုးစသူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော သတ်ဖြတ်မှုကို “သက-မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော+ ကမ္မံ - အလုပ်” ဟု ဆိုသည်။ မုဆိုးစသူတို့ထံ ဟတ္ထကမ် တောင်းလိုလျှင် ကိစ္စကိုပြောပြ၍ “ကျောင်းမှာ မည်သည့်အလုပ်ရှိ၏၊ ထို အလုပ်အတွက် ဟတ္ထကံကို ပေးပါ” ဟုတောင်းရမည်။ ထိုသို့ကိစ္စကိုမပြောလျှင် သူတို့လုပ်နေကျ “ဟတ္ထကံဖြစ်သော သတ်မှုကို ပြုပေးလိမ့်မည်” ဟုလို။ [သကကမ္မံ န ယာစိတဗ္ဗာတိ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာ ပုဒ်ကမ္မာတ္ထံ ဝုတ္တံ။]

ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ (မည်သည့်ဟတ္ထကမ် ဟု မသတ်မှတ်ဘဲ)၊ ယာစိတာ- နသော၊ တေ - ထို ဒါယကာတို့သည်၊ ဘန္တေ သာဓု၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ - ပြန်လွှတ်လိုက်၍၊ မိဂပိ-တို့ကိုလည်း၊ မာရေတွာ အာဟရေယျံ၊ ပန - အန္ဓယကား၊ နိယမေတွာ-၍၊ ဝိဘာရေ-၌၊ ကိစ္ဆိ-သော၊ ကာတဗ္ဗိ-ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထထိုကျောင်း၌၊ ဟတ္ထကမ္မံ ဒေထ၊ ဣတိ- သို့၊ ယာစိတဗ္ဗာ- နံ၊ ဖာလနင်္ဂလာဒီနိ-ထွန်သွား ထွန်တုံး အစရှိကုန်သော၊ ဥပကရဏာနိ- အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဇာသိတုံဂါ-လယ်ထွန်ခြင်းငှါသော်၎င်း၊ ဝပိတုံဝါ-စိုက်ပျိုးခြင်းငှါ သော်၎င်း၊ လာယိတုံဝါ - မိုတ်ခြင်းငှါ သော်၎င်း၊ ဂစ္ဆန္တိ-သော၊ သကိစ္စ ပသုတံပိ-မိမိကိစ္စ၌ အားထုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ကဿကံဝါ - လယ်သမားကိုသော်၎င်း၊ အညံဝါ - အခြားသူကို သော်၎င်း၊ ကိစ္ဆိဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတုံ ဝန္တေဝ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ (ဝိဟရတိ၌စပ်၊) ဝိဿာသာဒေါ - စားကြွင်း စားသည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ- သော်၎င်း၊ အညော ကောစိ၊ နိက္ကမ္မော-အလုပ်မရှိသူသည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ-သော်၎င်း၊ နိရတ္ထကကထံ-အကျိုးမရှိသောစကားကို၊ ကထေန္တော-လျက်၊ နိဒ္ဒါယန္တော-အိပ်နေသူသည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဝိဟရတိ- နံ၊ ဝေရူပံ- ဤသို့ သဘောရှိသူကို၊ (အလုပ်လက်မဲ့သူကို၊) အယာစိတွာပိ - လည်း၊ ရေ - ဟေ ဒကာ၊ ဧဟိ-လားလား၊ ဣဒံ၊ ဣဒံဝါ- ဤအလုပ် ဤအလုပ်ကိုလည်း၊ ကရောဟိ- လုပ်ပေးလော၊ ဣတိ- သို့၊ ယဒိစ္ဆကံ- တိုင်း၊ ကာရာပေတုံ ဝန္တတိ။ [သူ့အလုပ်နှင့်သူ နေသူကိုကား ရှေးဥျားစွာ ဟတ္ထကမ်ကို မတောင်းဘဲ မခိုင်းကောင်း။]

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထကမ္မဿ- နံ၊ သဗ္ဗက ပြိ သဘာဝဒီပနတ္ထံ- အလုံးစုံ အပ်သည်အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ [သဗ္ဗသော က ပြိ သဘာဝ ဒီပနတ္ထံ၊-ဇီကာ။] ဣမံ နယံ ကထေန္တိ၊(ကိ°)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပါသာဒံ-ပြာသာဒ်ကို၊ ကာရေတုကာမော - သည်၊ သမေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ) ထမ္မတ္ထာယ-တိုင်အကျိုးငှါ၊ ပါသာဏကောနူ ကာနံ-ကျော်ဆစ်သမားတို့၏၊ ယရံ ဂတိံဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ(ကိ°) ဥပါသက-ကာ၊ ဟတ္ထက မ္မံ လဒ္ဓံ၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဘန္တေ၊ ကိ°-ကို၊ ကာတဗ္ဗိ-နည်း၊ ဣတိ- လျှောက်အံ့၊ ပါသာဏထမ္မာ - တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ- ထုတ်ဆောင်၍၊ (ကျောက်တိုင် ထွက်ရာအရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍၊) ဒါတဗ္ဗာ-နံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ ဧ- ထိုဒါယကာတို့သည်၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ သစေ ဒေန္တိဝါ-ကုန်အံ့၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ နိက္ခိတ္တေ- နသော၊ အတ္ထနော၊ ထမ္မ-ကျောက်တိုင်တို့ကို၊ သစေ ဒေန္တိဝါ-နံအံ့၊ ဝန္တတိ၊ [မူလက တောမှ

ထုတ်ဆောင်ပေးစေလိုသော စိတ်စင်ကြယ်မှုကြောင့် သူတို့ပိုင် တိုင်တို့ကို ပေး
 သော်လည်း အပ်ပါ၏-ဟူလို။] ဘန္တေ, အမှာကံ-တို့၏၊ ဟတ္ထကမ္မံ ကာတံ
 ခဏော-အခွင့်အခါသည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ။ အညံ-အခြား ဒါယကာကို၊ ဥဒ္ဓရာ
 ပေထ-ထုတ်ဆောင်စေပါကုန်၊ တဿ - ထိုသူ့ အား၊ မူလံ - အဖိုးအခကို၊
 ဒဿာမ၊ ဣတိ - သို့၊ အထာပိ ဝဒန္တိ - အကယ်၍မူလည်း လျှောက်ကုန်အံ့၊
 (ဧဝံ သတိ) ဥဒ္ဓရာပေတွာ - ၍၊ ပါသာဏထမ္ဘေ - တို့ကို၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌမနုဿာနံ-
 ထုတ်ဆောင်သောလူတို့အား၊ မူလံ ဒေထာတိ ဝတ္ထုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဧတေဒနဝ ဥပါယေန, ပါသာဒ ဒါရူနံ - ပြာသာဒ်အလို၌၊ သစ်သား
 တို့၏၊ [ပါသာဒဿ+ဒါရူ ပါသာဒဒါရူ] အတ္ထာယ, ဝဗုဒ္ဓိနံ-လက်သမား
 တို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၎င်း၊ ဣဋ္ဌကတ္ထာယ-အုဋ္ဌအကျိုး၌၊ ဣဋ္ဌကဝဗုဒ္ဓိနံ-ပန်းရံ
 သမားတို့၏၊ (သန္တိကံ) ဆဒနတ္ထာယ - အမိုးအကျိုး၌၊ ဝေဟတ္ထာဒကာနံ-
 အိမ်မိုးတတ်သူတို့၏၊ (သန္တိကံ) စိတ္တကမ္မတ္ထာယ-ဆန်းကြယ်စွာ ပြုလုပ်အပ်
 သောပန်းချီဆေးရုပ်အကျိုး၌၊ စိတ္တကာရာနံ-ပန်းချီသမားတို့၏၊ (သန္တိကံ)၊
 ဣတိ-သို့၊ ယေန ယေန-အကြင်အကြင်အလုပ်ဖြင့်၊ အတ္ထော ဟောတိ၊ တဿ
 တဿ- ထိုထိုအလုပ်၏၊ အတ္ထာယ, တေသံ တေသံ သိပ္ပကာရကာနံ-ထိုထို
 အတတ်သည်တို့၏၊ သန္တိကံ ဝတ္ထော ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတံ ဝဇ္ဇတိ။

စ-ဆက်၊ ဟတ္ထကမ္မယာစနဝသေန-ဟတ္ထကံကိုတောင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
 မူလစန္ဒေဇာယဝါ - အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဘတ္ထဝေတနာ
 နုပ္ပဒါနေနဝါ - ထမင်း ရိက္ခာကို ပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ [မူလအတောင်း
 ခံရသူတို့က သူတို့ မအား၍ “အခြားသူကို ခိုင်းပါ, အဘိုးအခ ပေးလိုက်ပါ
 မည်” ဟု လျှောက်၏၊ ပြီးသောအခါ သူတို့က ထမင်းရိက္ခာပေးခြင်းတည်း၊]
 လဒ္ဓမ္မိ-ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသော အဆောက်အဦးကို၊
 ဝဟေတံ-၌၊ ဝဇ္ဇတိ၊ စ - ဆက်၊ အရညတော- မှ၊ အာဟရာပေန္တေန-
 ဆောင်စေသော ရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗိ - သော၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ - သူတပါးတို့
 မစိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော သစ်ဝါးစသည်ကို၊ အာဟရာပေတဗ္ဗိ-ဆောင်
 ယူစေထိုက်၏၊ [အနဇ္ဈာဝုတ္တကန္တိ အပရိဂ္ဂဟိတံ (သူတပါးတို့ မသိမ်းပိုက်
 အပ်သော သစ်ဝါး စသည်)၊]

မူလံ ဒေထ။ ။ ယသ္မာ မူလံ ဒဿာမာတိ တေဟိ ပဌမံ ဝုတ္တတ္တာ ဝိညတ္တိ နဟောတိ၊
 ယသ္မာစ မူလန္တိ ဘဏိတံ (အဖိုးဟု ပြောအပ်သော စကားသည်) သာမညဝစနတော-
 သာမညစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဋေ, ဆန်, စပါး အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော စကား
 ဖြစ်သောကြောင့်)၊ အကပ္ပိယဝစနံ နဟောတိ၊ တသ္မာ မူလံ ဒေထာတိ ဝတ္ထုံ ဝဇ္ဇတိ။

စ - ဆက်၊ ကေဝလံ- မဇ္ဇပိဋ စသည်မဘက် သက်သက်၊ ပါသာဒံ - ကို၊ ကာရေတုကာမေန- ပြုစေလိုသော ရဟန်းသည်(သာ)၊ (ဟတ္ထကမ္မံ - ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-တောင်းထိုက်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊) မဇ္ဇပိဋ၊ ပေစိဝရာဒိနိ-ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ သပိတ်၊ ပုဂါရေစစ်၊ ဓမ္မကဋိဏ်ရေစစ်၊ သက်န်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ကာမပေတုကာမေနာပိ-ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒါရုလောဟသုတ္တာဒိနိ-သစ်သား၊ သံ၊ အင်ချည် အစရှိသည်တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ တေတေသိပ္ပကာရကေ - တို့သို့၊ ဥပသင်္ကခိတွာ- ၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဟတ္ထကမ္မံ-ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-၏၊ စ-ဆက် (တချို့ စာအုပ်၌ စ မပါ။) ဟတ္ထကမ္မယံ- စနာဝသေန ပေ၊ ဝဟေတဗ္ဗံ- ယူကောင်း၏၊ ပန-ဆက်၊ ကာတုံ၊ သစေနုတ္တန္တိ၊ ဘတ္တဝေတနံ- ကို၊ သစေ ပစ္စာသိသန္တိ-အကယ်၍ တောင်းတကြကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ) အကပ္ပိယကဟာပဏာဒိ- အက ပ္ပိယဇ္ဇေ အစရှိသည်ကို၊ န ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာ၊ ဝါ- မပေးကောင်း၊ [လက်သွား စသုတို့က အခ မရဘဲ မလုပ်လိုကြလျှင် အကပ္ပိယဇ္ဇေကို မပေးကောင်း-ဟူလို။] ဘိက္ခာစာရဝတ္ထေန- တောင်းခံလှည့်ခြင်း ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ (ဆွမ်းခံသလို အိမ်ပေါက် သွား၍ ရပ်ခြင်း-ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊) တဏှုလဒိနိ- တို့ကို၊ ပရိယေသိတွာ ဒါတုံ ဝန္တတိ။

ဟတ္ထကမ္မဝသေန - ဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ကာရေတွာ - ပြီး၍၊ တထေဝ - ထို ဟတ္ထကမ္မ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပါစေတွာ - ဖုတ်စေပြီး၍၊ နဝပက္ကဿ- ကျက်ပြီးခါစ ဖြစ်သော၊ ပတ္တဿ - ကို၊ ပုဉ္ဇနတေလတ္တာယ - သုတ်ကြောင်း ခပ်အကျိုးငှါ၊ အန္တောဂါမံ-သို့၊ ပပိဋေန-ဝင်သော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာယ- ငှါ၊ အာဂတော-၏၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်ထင်၍၊ ယာဂုယာဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘတ္တေဝါ- ထမင်းကိုသော်၎င်း၊ အာနိတေ - အနီးသို့ ဆောင် အပ်သော်၊ ဟတ္ထေန- ဖြင့်၊ ပတ္တော - ကို၊ ပိဓာတဗ္ဗော - ပိတ်ထားထိုက်၏။ [ရှေးက သပိတ်ပုံ မရှိသောကြောင့် လက်ဖြင့်ပိတ်သည်။] ဥပါသိကာ-ဆွမ်း လောင်းမည့် ဥပါသိကာမသည်၊ ဘန္တေ, ကံ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ သစေ ပုစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ) ပတ္တော- သပိတ်သည်၊ ဝါ- က၊ နဝပက္ကော - ကျက်ပြီး ခါစတည်း၊ ပုဉ္ဇနတေလေန-ဖြင့်၊ အတ္တော-အလိုရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- ၏၊ သာ-သည်၊ ဘန္တေ, ဒေဟိ၊ ဣတိ- လျှောက်၍၊ ပတ္တံ ဝဟေတွာ တေလေန ပုဉ္ဇိ တွာ, ယာဂုယာဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဘတ္တဿဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပူရေတွာ သစေ ဒေဟိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝိညတ္တိနာမ- တောင်းခြင်းမည်သည်၊ နဟောတိ၊ ဝဟေတုံ ဝန္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (“ဣမံ နယံ ကထေန္တိ” ဟု ပြန်အုပ်။)

ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပဂေဝ- စောစော၌ပင်၊ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ, အာသန သာလံ-သို့၊ ဂတိံ, အာသနံ-နေရာထိုင်ခုံကို၊ အပဿန္တာ - ကုန်လသော်၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်နေကုန်အံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ရပ်နေကြရာ၌၊ ဥပါသကာ - တို့သည်၊ ဌိတ-န်သော၊ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသွာ, သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင်၊ (ရဟန်းက အယူမခိုင်းဘဲ) အာသနာနိစေအာဟရာပေန္တိ၊ [အိမ်မှာရှိသော လူငယ်များကို ဆောင်စေသည်-ဟူလို၊ အာဟရန္တိရှိလျှင် ကောင်း၏၊] (ဧဝံသတိ) နိသီဒိတွာ- ထိုင်ပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တေဟိ - ပြန်သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ အနာပုစ္ဆိတွာ , ဂတာနံပိ - ပြန်သွားကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ နဋ္ဌံ-ပျောက်သော ထိုင်ခုံသည်၊ ဂိဝါ-အစားသည်၊ နဟောတိ၊ [မိမိကမခိုင်းဘဲ ယူ၍ ပေးသောကြောင့် ရဟန်းမှာ တာဝန် မရှိရကား ပျောက်သော်လည်း အစားပေးဘွယ် မလို-ဟူလို။] ပန - ထိုသို့ပင် ဂိဝါမဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာပုစ္ဆိတွာ, ဂမနံ - သည်၊ ဝတ္ထံ - ကျင့်ဝတ်တည်း၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အာသနာနိ, အာဟရထ-ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေဟိ - ပြောဆို အပ်ကုန်သော ဒါယကာတို့သည်၊ အာဟဋာနိ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ ဂန္တဗ္ဗံ၊ အနာပုစ္ဆာ - ဘဲ၊ ဂတာနံ - တို့၏၊ ဝတ္ထဘေဒေါစ- ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်၎င်း၊ နဋ္ဌံ-ပျောက်သော ထိုင်ခုံသည်၊ ဂိဝါစ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-မှတ်အပ်၏၊ အတ္ထရဏကောဇဝါဒိသုပိ-အခင်းကော်ဇော အစရှိသည် တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ မက္ခိကာယော-ယင်တို့သည်၊ ဗဟုကာ-န်သည်၊ ဟောန္တိ-န်အံ့၊ မက္ခိကာဗိဇနိံ - ယင်နှင့် ယပ်ကို၊ အာဟရထ- ဆောင်ယူခဲ့ ကြကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - ပြောကောင်း၏၊ [ရွာတွင်း ဆွမ်းစား စရပ်၌ ယင်တွေ များနေ၍ ယပ်ယူခဲ့စမ်းပါ ဟု ဒကာများကို ခိုင်းကောင်းသည်- ဟူလို။] ပုစိမန္တသာခါဒိနိ-တမာခက်အစရှိသည်တို့ကို အာဟရန္တိ-ဆောင်ယူ လာကုန်အံ့၊ [ယင်ချောက်ဘိုရန် ယပ်မရှိ၍ တမာခက်စသည်ကို ယူလာအံ့၊ ဧဝံ သတိ၊] ကပ္ပိယံ - အပ်စပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ - ပြုစေ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ-အကပ်ခံထိုက်ကုန်၏။

ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ။ ။ သာခါယ လဂ္ဂရဇသ္မိံ ပတ္တေ ပတိတေပိ သာခံ ဆိန္နိတွာ ခါဒိတုကာမတာယပိ သတိ သုခပရိဘောဂတ္ထံ ဝုတ္ထံ၊ သစ်ခက်၌ ငြိကပ်ပါ လာသော မြူမှုသည် သပိတ်၌ကျလျှင် အကပ်ပျက်မည် စိုးသောကြောင့်၎င်း၊ သစ်ခက် အညွန့်များကို စားလိုလျှင် အကပ်ခံပြီး ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ အပင်ပေါက်မည့် သစ်ပင်ဖြစ်လျှင် ကပ္ပိပြီးဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ “ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ” ဟု ဆိုသည်။

အာသနသာလာယ - ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဥဒကဘာဇနံ - ရေးအိုးသည်၊ ရိတ္တံ - အချည်းနှီးသည်၊ ဝါ- ရေမရှိသည်၊ ဟောတိ - အံ့၊ မေကရဏံ - ကို၊ ဂဏှ-ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ (ကသွာ)၊ ဟိ (ယသွာ) မေကရဏံ - ကို၊ ရိတ္တဘာဇနေ - အချည်းနှီးသော အိုး၌၊ ပက္ခိပန္နော - သော်၊ ဝါ- ထည့်သောဥပါသကာသည်၊ ဘိန္ဒေယျ-ခွဲမိရာ၏၊ (တသွာ န ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ [ရှေးက မေကရိဏ်ရေစစ်ကို ကြေးနီဖြင့်လုပ်၏၊ ယခုခေတ် ရေစစ်များထက် ကြီးမား၏၊ ထို့ကြောင့် ရေမရှိသောအိုး၌ကျလျှင် ရေအိုးကွဲနိုင်သည်။] ပန-အနွယကား၊ နဒိ - သို့၊ ဂတိံ ဥဒကံ အာဟာရ၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ တဠာကံ ဂတိံ ဥဒကံ အာဟာရ၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ ဂေဟတော-မှ၊ အာဟာရ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တံ နေဝ ဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊ အာဟာရံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော ရေကို၊ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ - မသုံးဆောင်ခကောင်း၊ [ဤစကားကို ထောက်၍ ဣတိပဝါရိတ မဟုတ်သူ၏ ပစ္စည်းမှန်လျှင် ရေကိုမျှ မတောင်းကောင်း ဟု မှတ်။]

အာသနသာလာယံဝါ - ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌ သော်၎င်း၊ အရညကေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဘတ္တကိစ္စံ ကရောန္တဟိ- ပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထဇာတကံ-ထိုအရပ်၌ ပေါက်သော၊ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကံ- တစုံတယေခံသည် မစိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော၊ ယံကိစ္စံ-သော၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂါရဟံ-လက်သုတ်ဟင်းလျှာလုပ်ထိုက်သော၊ ပတ္တံဝါ-သစ်ရွက်ကို၎င်း၊ ဖလံဝါ-ကို၎င်း၊ ကိစ္စံ-သော၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောန္တံ - ပြုလုပ်နေသူကို၊ သစေ အာဟာရပေတိ၊ (ဝေသတိ)ဟတ္ထကမ္မဝသေန အာဟာရပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [အလုပ်ရှိသူကို မခိုင်းကောင်း၍ ဟတ္ထကမ်ပြုဘို့ရန်ပြောပြီးမှ ထို ပိုင်ရှင်မဲ့ဟင်းရွက်စသည်ကို အယူခိုင်းရသည်။] ပန-ဆက်၊ အလန္တိဟိ-နသော၊ ဘိက္ခုဟိဝါ-တို့ကို၎င်း၊ သာမဏေရေဟိဝါ-တို့ကို၎င်း၊ ဟတ္ထကမ္မံ န ကာရေတဗ္ဗံ-မပြုစေရာ၊ အယံ-ကား၊ တာဝ - ဝေါဏံ ဒေဝ စသည်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ ပုရိသတ္ထကရေ - ၌၊

အလန္တိဟိ န ကာရာပေတဗ္ဗံ ။ ။ သာမညတော ဝုတ္တတ္တာ (အလန္တိကို မခိုင်းကောင်း - ဟု သာမညဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အတ္တနော အတ္တာယ ယံကိစ္စံ ဟတ္ထကမ္မံ ကာရေတံ န ဝဇ္ဇတိ (အတွင်းစားဘို့ ဖြစ်စေ အပြင်သုံးဘို့ ဖြစ်စေ ဘာကိုမျှ မခိုင်းကောင်း) ။ ယံပန အလန္တိ နိဝါရိယမာနောပိ ဗိဇနာဒိံ ကရောတိ (မိမိအား ပြုမပေးဘို့ရန် တားပါလျက် ယပ်ခတ်ပေးမှု စသည်ကို ပြု၏) ။ တတ္ထ နဒါသော နတ္ထိ၊ (ဝိမတိ) ။ ဤစကားကိုထောက်၍ ဝိနည်းဗိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလန္တိသမ္ပဏေတို့ကို ခိုင်းလေ့မရှိကြ။

နယော-တည်း၊ [ပါဠိတော်၌ “ပုရိသတ္တကရံ ဒေထ၊ ဂေါဏံဒေထ၊ သကဋံ ဒေထ” စသည်ဖြင့် လာ၏။]

ပန- ကား၊ ဂေါဏံ - ကို၊ အညာတကအပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော - ဆွဲမျိုး မတော်သူ , မဖိတ်မိသူတို့၏ အထံမှ၊ အာဟရာပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အာဟရာ ပေန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊(ဟောတိ)၊ [အညာတကဝိညတ္တိဒုက္ကဋ်သင့်သည်- ဟူလို။] ဉ္စတိပဝါရိတဋ္ဌာနတောပိ- မှလည်း၊ မူလစ္ဆန္ဇာယ - အရင်းအမြစ် ပြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ- အပိုင်၊ ယာစိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ [“ ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဌဝ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ” ဟူသော ပါဠိတော်အရ နွားကို အပိုင် မတောင်းကောင်း။] တာဝကာလိက နယေန - တာဝကာလိက နည်းဖြင့်၊ [ခေတ္တခဏတောင်းသောနည်းဖြင့်၊] သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော တောင်းမှုဆိုင်ရာ ဌာန၌၊ (ယာစိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟရာပိတံ - ဆောင်ယူစေ အပ်ပြီးသော၊ ဂေါဏံ-ကို၊ ရက္ခိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ (စောရာဒိဥပဒ္ဒဝတော ရက္ခိတွာ) ဇဂ္ဂိတွာ - ကျွေးမွေး၍၊ [တိဏဒါနာဒိဟိ ဇဂ္ဂိတွာ။] သာမိကာ- တို့ကို၊ ပဋိစ္ဆာပေတဗ္ဗာ - ပြန်၍အပ်ထိုက်ကုန်၏၊ အဿ- ထိုနွား၏၊ ပါဒေါ ဝါ-ခြေသည်သော်၎င်း၊ သိင်္ဂံဝါ- ဥျားချိုသည်သော်၎င်း၊ သစေ ဘိဇ္ဇတိဝါ- အကယ်မူ၍လည်း ကျိုးအံ့၊ သစေ နဿတိဝါ- အကယ်၍မူလည်း ပျက်စီးအံ့၊ သာမိကာ- နွားရှင်တို့သည်၊ စေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ-နံအံ့၊ [ခြေကျိုးနေသောနွားကို ပြန်အပ်သည့်အခါ နွားရှင်တို့က ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံကုန်အံ့ - ဟူလို။] ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နောစေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ(ဧဝံသတိ) ဝါ ဟောတိ၊ တုမှာကံ ယေဝ- အရှင်ဘုရားတို့အားသာ၊ ဒေမာတိ သစေ ဝဒန္တိ(ဧဝံသတိ) န သမ္ပဋိ ဣတဗ္ဗံ၊ [ပုဂ္ဂလိက လှူသောကြောင့် မသာယာကောင်း၍ လက်မခံရ ဟု ဆိုသည်။] ပန- အန္ဓယကား၊ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ၊ အာရာမိကာနံ - အာရာမ်စောင့်တို့အား၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ- ငှါ၊ အာစိက္ခယ - ပြောလိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ရာ၏ [ဤနွားကို ကျောင်းအား လှူကြောင်းကို အာရာမ် စောင့်တို့အား အသင် အလှူရှင်တို့က ပြောလိုက်ကြပါ။ အာရာမ်စောင့်တို့က နွားကို စောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးထားကြပါလိမ့်မည်-ဟူလို။]

သကဋံ- လှည်းကို၊ ဒေထ - ပါကုန်၊ ဣတိပိ - သို့လည်း၊ အညာတအပ္ပ ပါရိတေ-တို့ကို၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ ဝိညတ္တိယေဝ-ဝိညတ်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၊ အဿဇ္ဇတိ-၏၊ [ဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်-ဟူလို။] ပန-အန္ဓယကား၊ ဉ္စတိ ပဝါရိတဋ္ဌာနေ-၌၊(ဝတ္ထု-ငှါ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊ တာဝကာလိကံ-အခိုက် အတန်မျှ၊ (သုံးဆောင်ရာ အခိုက်အတန်မျှ)၊ (ယာစိတုံ- ငှါ) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ကမ္ပံ- ကို၊

ကတွာ-ပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာဇ်၊ နေမိအာဒိနိ-လှည်း၏ အကွပ် အစ
ရှိသော အဆောက်အဦးတို့သည်၊ သစေ ဘိဇ္ဇန္တိ - အကယ်၍ ကျိုးကုန်အံ့၊
(ဝေဝသတိ)၊ ပါကတိကာနိ - ပင်ကိုယ် အတိုင်းရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ - ပြီး၍၊
ဒါတဗ္ဗ-ပြန်ပေးရာဇ်၊ နဋ္ဌေ-လှည်းတစ်စီးလုံး ပျောက်လသော်၊ ဂီဝါ-အစား
သည်၊ ဟောတိ၊ (သကဋံ - ကို)၊ တုမ္ဘာကမေဝ - တို့အားသာလျှင်၊ ဒေမ-
လူပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဒါရုဘဏ္ဍနာမ-သစ်ဘဏ္ဍာမည်သည်
ကို၊ သမ္ပဒိန္နိတုံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ [သစ်ဘဏ္ဍာဖြစ်သောကြောင့် လက်ခံ
ကောင်းသည်-ဟူလို၊] ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါဒနေသု - ဝဲခွင်၊ ပုဆိန်၊ ဒါးမ၊ ပေါက်တူး၊
ဆောက်တို့၌၊ သေ နယော- တည်း၊ [ငှါး၍ အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် ပြန်ပေး
ရမည်၊ အပိုင်လှူလျှင်လည်း လက်ခံကောင်းသည် - ဟူလို။] ပရပရိဂ္ဂဟိ
တေသု - သူတပါးတို့ သိမ်းပိုက်အပ်ကုန်သော၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ - နွယ်အစရှိ
သည်တို့၌လည်း၊ (သေဝနယော- တည်း၊) [“သေနယော ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါ
နေသု၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု” ဟု ၂ ဝါကျ ခွဲပါ၊ ထိုသို့ မခွဲလျှင်
ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု ပုဒ်သည် “ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါဒနေသု” ပုဒ်၌လည်း လိုက်လိမ့်
မည်၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု သေဝ နယောတိ ယောဇေတဗ္ဗ-ရှေ
ဝါကျမှ သေဝနယောကို လိုက်ပါစေ-ဟူလို၊] စ-ဆက်၊ ဝရုဘဏ္ဍပဟောန
ကေသုယေဝ-ဝရုဘဏ္ဍလောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝလ္လိအာဒိသု-
တို့၌၊ ဝိညတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတော - ထို ဝရုဘဏ္ဍလောက်သော နွယ်
စသည်တို့မှ၊ ဩရံ - အတွင်းဖြစ်သော နွယ်စသည်၌၊ (ဝိညတ္တိ-သည်၊) န
ဟောတိ၊ [ဝလ္လိအာဒိသု၌ အာဒိဖြင့် ဝေဠု၊ မုဉ္ဇု ပဗ္ဗဇ တိဏ မတ္တိကတို့ကိုယူ၊
ဆေးဒါန်း စသော အချို့ ဝတ္ထုသည် ဆေးငယ်သော်လည်း အဘိုးများစွာ
ထိုက်ဘန်၏၊ ထို ဝတ္ထုမျိုးကိုကား မတောင်းကောင်း။]

ပန-ဆက်၊ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကံ-သူတပါးတို့ မစိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော၊
ယံကိဉ္စိ - တစ်ခုတခုသော နွယ်စသည်ကို၊ အာဟရာပေတံ ဝန္တတိ၊ ဟိ - မှန်၊
ရက္ခိတဂေါပိတဋ္ဌာနေယေဝ- စောင့်ရှောက်အပ်၊ လုံခြုံစေအပ်သော အရပ်
၌သာ၊ ဝိညတ္တိနာမ-ကို၊ ဝုတ္တတိ-၏၊ သာ-ထို ဝိညတ်သည်၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊
ပစ္စယေသု-ဆွမ်းသင်္ကန်း ပစ္စည်းတို့၌၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံ အကုန်အစဉ်၊ (ယာစိတံ) နဝန္တတိ၊ [ပရိကထာ
ဩဘာ၊ နိမိတ်၊ အားလုံးပင် မအပ်-ဟူလို၊] သေနာသနပစ္စယေ ပန-ကျောင်း
ပစ္စည်း၌ကား၊ အာဟာရ- ငံလာ၊ ဒေဟိ- ပေးစမ်းလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝိညတ္တိ
မတ္တမေဝ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းမျှသည်သာ၊ ဝါ - တိုက်ရိုက်

တောင်းခြင်းမျှသည်သာ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပရိကထောဘာသနိမိတ္တကမ္မာနိ - ပရိယာယ် ပြောမှု၊ အရောင်ပြမှု၊ အရိပ်နိမိတ်ပြမှုတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ - ကုန်၏၊ တတ္ထ - ထို ၃ မျိုး တို့တွင်၊ ဥပေါသထာဂါရံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသာလံဝါ-ဆွမ်းစားကျောင်းကိုသော်၎င်း၊ အညံ - သော၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ သေနာသနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဣစ္ဆတော-အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဝတစင်စစ်၊ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ-၌၊ ဝေဇ္ဇပံ - သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ကာတံ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အနုရူပံ-လျောက်ပတ်၏၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန-ဖြင့်၊ ဝစနံ - ပရိယာယ် ပြောခြင်းသည်၊ ပရိကထာနာမ-ထာမည်၏၊ ဥပါသကာ-တို့၊ တုမေ ကုဟိံ၊ ဝသထ-နိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးအံ့၊ ဘန္တေ၊ ပါသာဒေ-၌၊ ဝါ-အံ့တိုက်၌၊ (ဝသာမ)၊ ဣတိ - လျှောက်ကုန်အံ့၊ ဥပါသကာ - တို့၊ ဘိက္ခုနံပန-တို့အားကား၊ ပါသာဒေါ-သည်၊ နဝဇ္ဇတိကိံ - သလော၊ ဣတိ ဝေမာဒိဝစနံ - ဤသို့ အစရှိသော ပြောခြင်းမျိုးသည်၊ ဩဘာသောနာမ-သ မည်၏၊ မနုဿေ - ကျောင်းဆောက်နိုင်မည့် လူတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ရဇ္ဇံ-ပနက်ကြီးကို၊ ပသာရေတိ-ဆန့်တန်းပြအံ့၊ ဝိလေ-ပနက်ငုတ်တို့ကို၊ အာကောဋ္ဌာပေတိ-စိုက်နှက်စေအံ့၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ-ဤကြီးတန်းခြင်း၊ သစ်ငုတ်ရိုက်ခြင်းသည်၊ ကိံ -အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ-လျှော့အပ်သော်၊ ဣမ-ဤနေရာ၌၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကရိဿာမ-နအံ့၊ ဣတိ ဝေမာဒိကရဏံ ပန- ဤသို့ အစရှိသော အရိပ်နိမိတ်ကို ပြုခြင်းသည်ကား၊ နိမိတ္တကမ္မံနာမ-မည်၏၊ ဝိလာနပစ္စယေပန - ဝိလာနအတွက် ဆေးပစ္စည်း၌ကား၊ ဝိညတ္တိပိ - သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပရိကထာဒိနိ- ပရိကထာ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပဂေဝ-ရှေးဥျးမဆွအစကပင်၊ (ဝဇ္ဇန္တိ)။

မနုဿာ ဥပဒ္ဓုတာ ယာစနာယ ဥပဒ္ဓုတာ ဝိညတ္တိယာတိ-ကား၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-ထိုအာဠာပီတိုင်းသား ရဟန်းတို့၏၊ တာယ ယာစနာယ-ထိုတိုက်ရိုက်

ပရိကထော၊ မေ၊ ကမ္မာနိ။ ။ ပရိယာယေန+ကထနံ ပရိကထာ၊ ဤ ပရိကထာသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် တိုက်ရိုက်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်၊ ဥဇုကမေဝ အကထေတွာ (တိုက်ရိုက် မပြောဘဲ) ယထာ အဓိပ္ပါယော ဝိဘူတော ဟောတိ၊ ဧဝံ (မိမိအလို ထင်ရှားလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်) ဩဘာသနံ (အရောင်ပြခြင်း) ၊ ပစ္စယေ ဥဒ္ဓိဿ ယုထာ အဓိပ္ပါယော ဝိညာယတိ၊ ဧဝံ နိမိတ္တကမ္မံ၊ [ကျောင်းသည် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်စေကာမူ အများခိုကိုးရာဖြစ်သောကြောင့် “ကျောင်းပစ္စည်း၌ ပရိကထာ၊ ဩဘာသ၊ နိမိတ်များ ပြုကောင်း၏” ဟု ခွင့်ပြုဟန်တူသည်။

တောင်းခြင်းသည်၎င်း၊ တာယ ဝိညတ္တိယာစ - ထို မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းသည်၎င်း၊ ဝိဇ္ဇိတာ-နိဝဏ်အပ်ကုန်သည်(ဟုတွာ)၊ ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိပီတိ- ကား၊ ကိံ - အဘယ်ကို၊ အာဟရေပဿန္တိနု - ဆောင်စေကုန် လတံနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့တော့၍၊ ဥဗ္ဗေဂံ-တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ဣဉ္ဇနံ စလနံ-တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘန္တိ-နံ၏။ [ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိ၌ ဥ+ဝိဇိဇာတ်သည်၊ ဘယ-ကမ္ပန ၂ နက်ကို ဟော သော်လည်း ဘယအနက်ကို ဥတ္တသန္တိဖြင့် ပြုလတံ ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ပန (စလန)အနက်ကို ဟောရသည်။] ဥတ္တသန္တိပီတိ-ကား၊ အဟိံ - မြွေကို၊ ဒိသ္မာဝိယ-တွေ့ရသကဲ့သို့၊ သဟသာ, တသိတွာ-လန့်၍၊ ဥက္ကမန္တိ-ဖဲသွားကြ ကုန်၏။ [ဥက္ကမန္တိတိ အပဂစ္ဆန္တိ-ဇီကား၊] ပလာယန္တိပီတိ-ကား၊ ဒူရတော ဝ- ခပ်ဝေးဝေးကပင်၊ ယေနတနဝါ - ဟုတ်ဟုတ် ငြားငြားသော အရပ်သို့ လည်း၊ (ခြေဥျားတည့်ရာအရပ်သို့လည်း၊) ပလာယန္တိ - ပြေးကြကုန်၏။ အညေ နပိ ဝစ္ဆန္တိတိ-ကား၊ ယံ မဂ္ဂံ-ကို၊ ပဋိပန္နာ-သွားကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုမိမိတို့သွားရာ လမ်းကို၊ ပဟာယ - ၍၊ နိဝတ္တိတွာ - ၍၊ ဝါမံဝါ - လက်ဝဲလမ်းကို သော်၎င်း၊ ဒက္ခိဏံဝါ - လက်ျာလမ်းကိုသော်၎င်း၊ ဝဟေတွာ ဝစ္ဆန္တိ။ [လမ်းလွှဲသွား ကြသည်-ဟူလို၊] ဒွါရံပိ-ကိုလည်း၊ ထကေန္တိ-ပိတ်ထားကြကုန်၏။ [ထကေန္တိ နောက်၌ “ပေယျာလ” ပါသည်။ ထိုပေယျာလဖြင့် ပါဠိတော်လာစကားကို မြှုပ်ထားသည် ဟု မှတ်၊ တချို့စာအုပ်များ၌ကား ထို ပေယျာလ မပါ။]

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေတိ- ကား၊ ဣတိ- ဤ ပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း၊ ဘဂဝါ တေဘိက္ခု ဝရဟိတွာ, တဒေရူပံ-ထိုတောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာ ပုနပိ, ဝိညတ္တိယာ - မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်း၏။ ဝါ - တောင်းခြင်း၏။ ဒေါသံ - အပြစ်ကို၊ ပါကုဋံ - ထင်ရှားအောင်၊ ကုရု မာနော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိနာ - သော၊ ဣမိနာ နယေန- ဖြင့်၊ တီဏိဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ဒသေသိ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို သုံးဝတ္ထုတို့တွင်၊ မဏိကဏ္ဍောတိ- ကား၊ သော နာဂရာဇာ- သည်၊ သဗ္ဗက မဒဒံ - အလုံးစုံ အလိုရှိအပ်သောအကျိုးကိုပေးနိုင်သော၊ မဟန္တံ - သော၊ မဏိံ - ကို၊ ကဏ္ဍေ- လည်ပင်း၌၊ ပိဋန္တိတွာ-ပန်ဆင်၍၊ စရတိ ကိရ- လှည့်လည်သတတ်၊ တသ္မာ, မဏိကဏ္ဍောတွေဝ - ဟူ၍သော၊ ပညာယိတ္ထ - ထင်ရှားပြီ၊ [မဏိ+ကဏ္ဍေ အသာတိ မဏိကဏ္ဍော-လည်ပင်း၌ ပဒမြားတန်ဆာရှိသော နဂါးမင်း။] ဥပနိ၊ ပေ၊ အဋ္ဌာသီတိ (ဧတ္ထ)-ပ' ဌ၌၊ (ဂူဇတ္ထံ) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ ဒိန္တံ - နံသော၊ တေသံ ဣသီနံ - တို့တွင်၊ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်ဖြစ်သော၊ သော ဣသိ - သည်၊ မေတ္တာဝိဟာရီ - မေတ္တာဖြင့် နေလှည့်သည်၊ အဟော့သိ၊

တသ္မာ, နာဂရာဇာ-သည်။ နဒိတော-မှ၊ ဥတ္တရိတွာ-တက်ပြီး၍၊ ဒေဝဝဏ္ဏံ-
 နတ်အသွင်ကို၊ နိမ္မိနိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ တဿ- ထို ရသေ့ကလေး၏၊ သန္တိ
 ကေ-၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊ သမ္မောဒနိယံ- ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ ကထံ- ကို၊
 ကတွာ- ပြီး၍၊ တံဒေဝဝဏ္ဏံ-ကို၊ ပဟာယ-၍၊ သကဝဏ္ဏမေဝ- မိမိအသွင်သို့
 သာ၊ (မိမိနဂါးအသွင်သို့သာ) ဥပဂတိံ - ကပ်ရောက်၍၊ တံဇုသိံ - ကို၊
 ပရိက္ခိပိတွာ-ကိုယ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍၊ ပသန္နာကာရံ-ကြည်ညိုသူတို့ ပြုထိုက်သော
 ကိစ္စကို၊ [ပသန္ဓေဟိ ကာတုဗ္ဗ ကိစ္စံ။] ကရောန္တော- လျက်၊ ဥပရိမုဒ္ဒနိ - ၌၊
 မဟန္တံ-သော၊ ဖဏံ-ပါးပျဉ်းကို၊ ကရိတွာ, ဆတ္တံ-ကို၊ ဓာရယမာနောဝိယ-
 ဆောင်းသကဲ့သို့၊ မုဟုတ္တံ ဌတွာ ပတ္တမတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဥပရိ ပေ၊
 အဋ္ဌာသီတိ- ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ မဏိမဿ ကဏ္ဍေ ပိဋန္နနန္တိ-
 ကား၊ အဿ-ထိုနဂါး၏၊ ကဏ္ဍေ-၌ ပိဋန္နိတံ-ပန်ဆင်အပ်သော၊ အာမုတ္တံ-
 စွပ်အပ်သော၊ (မဏိံ - ကို၊ ပဿာမိ - မြင်ပါ၏၊) ဣတိအတ္ထော - နက်၊
 [အာမုတ္တံ၌ အာပုဗ္ဗ မုစဓာတ်, တပစ္စည်းကို ဣပ္ပိ။] ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသီတိ-
 ကား၊ တေန ဒေဝဝဏ္ဏေန- ထိုနတ်အသွင်ဖြင့်၊ [ရှေးလာစဉ် အခါတုန်းက
 ဖန်ဆင်းနေကျ နတ်အသွင် ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ တေန ” ဟု တ
 သဒ္ဒါဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] အာဂတိံ - ၍၊ တာပသေန - နှင့်၊ သန္တိံ - ကွ၊
 သမ္မောဒမာနော-လွန်စွာဝမ်းမြောက်သည်၊ ဝါ-ရောနှောမိသည်၊(ဟုတွာ)၊
 ဧသိံ ပဒေသေ- ၌၊ အဋ္ဌာသိ-ပြီ။

ပါဠိတော် မှတ်ချက် ။ ။ ပါဠိတော်ဝယ် “ မဏိနာ မေ အတ္ထော ” ဟု ရှိ၏၊
 ရသေ့ကလေးမှာ ပဒမြားကို အလိုရှိသည်မဟုတ်၊ နဂါးမလာခြင်းကိုသာ အလိုရှိသည်၊
 သို့သော် ပဒမြားကိုတောင်းလျှင် နဂါးလာတော့မည် မဟုတ်ရကား အကျိုးမလာ
 ခြင်းကို အကြောင်း၌ တင်စား၍ ဖလုပစာရအားဖြင့် “ မဏိနာ မေ အတ္ထော ” ဟု
 ပြောသည်၊ တနည်း-“ ဥုနမောဗုဒ္ဓဿ ” ကဲ့သို့ “ ဥုနမး သိဝါယ ” စသည်ဖြင့် ပုဏ္ဏား
 တို့ မန္တာန်ရွတ်ရာဝယ် တကယ်ပင် ဘုရားကို ရှိခိုးလိုစိတ် မရှိသော်လည်း ရွတ်ရိုးထုံးစံ
 အတိုင်း ရွတ်သကဲ့သို့၊ ပဒမြားကို တောင်းရာ၌လည်း တကယ်လိုချင်စိတ် မရှိစေကာမူ
 တောင်းသောအခါ ပြောရိုးထုံးစံအတိုင်း “ မဏိနာ မေ အတ္ထော ” ဟု ပြောသည်။

သာရတ္ထ။ ။ မဏိယာစနာယ (ပဒမြားတောင်းသည့်အတွက်) တဿ အနာ
 ဝမနေန အတ္တနော ဝစိ ဟောတိ (မိမိမှာ တိုးပွားခြင်းဟူသော အကျိုး ဖြစ်၏၊)
 ဣတိ ဝုတ္တံ-မဏိနာ မေ အတ္ထောတိ၊ မန္တပဒနိဟာရေန ဝါ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တနည်း၊
 ပုဏ္ဏားတို့ မန္တာန်ရွတ်ပုံနည်းအားဖြင့် ထို မဏိနာ မေ အတ္ထောဟု ဆိုအပ်ပြီ-ဟု မှတ်။
 [ဝိမတိန္ဒကား “ ပတ္ထေန မေ အတ္ထော ” ၌ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်သည်။ “ မန္တပဒနိဟာ
 ရေန ” အရာဝယ် “ သောတ္တိယာနံ မန္တပဒဝသေန-ပုဏ္ဏားတို့၏ မန္တာန်ပုဒ်ရွတ်နည်း
 အစွမ်းအားဖြင့် ” ဟု ဆိုခြင်းသာထူး၏။]

မမန္တပါနန္တိ - ကား၊ မမ - ငါ၏၊ ဝါ-ငါ့မှာ၊ အန္တု- စားဘွယ်သည်၎င်း၊
 ပါနန္တိ - သောက်ဘွယ်သည်၎င်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်၊) ဝိပုလန္တိ - ကား၊ ဗဟုလံ-
 များစွာသော၊ ဥဋ္ဌာရန္တိ - ကား၊ ပဏီတံ- မွန်မြတ်သော၊ (အန္တုပါနံ ၌စပ်၊)
 အတိယာစ ကောသီတိ - ကား၊ အတိဝိယ- လျှင်၊ ယာစကော- တောင်းတတ်
 သည်၊ အသိ၊ ပုနပျုနံ၊ ယာစသိ-တောင်းဘိ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သုသုတိ-
 ကား၊ တရုဏော-နုပျိုသော၊ ထာမသမ္ပန္နော-အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊
 ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ ပုရိသော - ကောင်းသောအရွယ်သို့ ရောက်သောယောက်ျား
 သည်၊ (ပါဠိတော် “တာသေသိ ”၌ စပ်၊) ကာဠသိလာ - ကျောက်ညိုကို၊
 သက္ကရာ - ရာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ - ထို ကျောက်ညို၌၊ ဓောတော- သွေးအပ်
 သော၊ အသိ - သန်လျက်ကို၊ သက္ကရာဓောတော နာမာတိ - တ မည်၏ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ အဿ- ထိုယောက်ျား၏၊ ပါဏိမိ- ၌၊ သက္ကရာဓောတော-ကျောံညို၌
 သွေးအပ်သော သန်လျက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (သော)၊ သက္ကရာ
 ဓောတပါဏိ-မည်၏၊ ပါသာဏေ- ဒါးသွေးကျောက်၌၊ ဓောတနိသိတ၊ ခဂ္ဂ
 ဟတ္ထော - လက်၌ သွေးအပ်သော ထက်စွာသောသန်လျက် ရှိသော၊ (ပါဠိ
 တော် “ သုသု ”၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော၊ အသိဟတ္ထော- လက်၌ သန်လျက်ရှိ
 သော၊ သော ပုရိသော-သည်၊ တာသေယျ ယထာ- ထိတ်လန့်စေရာသကဲ့သို့၊
 ဧဝံ- တူ၊ မံ- ငါ့ကို၊ သေလံ - ပဒမြားကျောက်ကို၊ ယာစမာနော - လျက်၊
 မဏိ -ကို၊ ယာစန္ဒော-လျက်၊ တာသေသိ-ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော။

န တံ ယာစေတိ - ကား၊ တံ-ထို အရာဝတ္ထုကို၊ န ယာစေယျ-ရာ၊ ကတရံ-
 ကို၊ (န ယာစေယျ-နည်း၊) ယဿ ပိယံ ဇိဂိသေတိ-ကား၊ ယံ-အကြင် အရာ
 ဝတ္ထုကို၊ အဿ သတ္တဿ-ထို ဥစ္စာရှင်သတ္တသည်၊ ပိယံ-ချစ်အပ်၏၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဇာနေယျ- ၏၊ (တံ- ကို၊ န ယာစေယျ)၊ [ဇိဂိသေဝယ် “ဟရ”ဓာတ်၊
 တနည်း— ဇိဓာတ်ဖြစ်သော်လည်း ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္တာအရ ဤနေရာ၌
 ဇာနနအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “ဇိဂိသေ”ကို “ဇာနေယျ”ဟု ဖွင့်၏၊
 ယဿကို “ယံ+အဿ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်။] ကိမင်္ဂံပန မနုဿဘူတာနံတိ - ကား၊
 မနုဿဘူတာနံ-လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ အမနာပါ-မမြတ်နိုးခြင်း
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣတ္ထ-ဤလူတို့၏မမြတ်နိုးခြင်း၌၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ဆိုဘွယ်
 စကားသည်၊ ကိမေဝ-အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

သကုဏသံယဿ သဒ္ဓေန ဥဗ္ဗာဠောတိ-ကား၊ သော သကုဏသံယော-
 ထို ငှက်အပေါင်းသည်၊ ပဌမယာမဉ္ဇ - ညဉ့်ဥျားယာမ်၌၎င်း၊ ပိစ္ဆိမယာမဉ္ဇ-
 မိုးသောက်ယာမ်၌၎င်း၊ နိစ္ဆရံ - အဆက်မပြတ်၊ သဒ္ဓမေဝ - အသံကိုသာ၊

ကရောတိကိရ-သတတ်၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ တေန သဒ္ဓေန-သည်၊ ဝိဇ္ဇိတော-
 နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ - ပြီ၊ တေန -
 ကြောင့်၊ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိတိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ) အာဟ - မိန့်တော်
 မူပြီ၊ ကုတောစ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆသီတိ ဧတ္ထ - ပါဌ်၌၊ နိသိန္ဒော - ထိုင်နေသော၊
 သောဘိက္ခု-သည်၊ န အာဂစ္ဆတိ-လာဆဲမဟုတ်၊ ပန- ထိုသို့ လာဆဲမဟုတ်
 ပါသော်လည်း၊ ဝတ္တမာန သမိပေ-ပစ္စုပ္ပန်၏ အနီးဖြစ်သောအတိတ်၌၊ ဝေ-
 ဣသိ၊ ကုတော၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆသီဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ လတ္တတိ-အပ်၏၊ [ပစ္စုပ္ပန်အနီး
 ဖြစ်၍ လာပြီးအတိတ်ကို “ အာဂစ္ဆသိ ” ဟု ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် မိန့်သည်၊
 ဝတ္တမာန် ၄ မျိုးတွင် သမိပဝတ္တမာန်တည်း။] တေန-ကြောင့်၊ ကုတောစ တံ
 ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ကုတော-မှ၊ အာဂတော-
 လာခဲ့သည်၊ အသိ - ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ တတော၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆာမိတိ
 ဧတ္တာပိ-ပါဌ်၌လည်း၊ သောဝေ နယော-တည်း၊ (သမိပဝတ္တမာန်ပင်-ဟူလို။)

ဥဗ္ဗာဠောတိ - ကား၊ ဝိဇ္ဇိတော - နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဍာပိတော-
 ပျင်းရိစေအပ်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ဥ+ဝဟဓာတ် ကာရိတ်
 ဣ၊ တ ပစ္စည်းသည် “ ထွက်သွားစေအပ် ” ဟု သဒ္ဓါနက် ဖြစ်သော်လည်း
 “ နှိပ်စက်အပ် ” ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ဖွင့်သည်။] သော သကုဏသံဃော ဘိက္ခု
 ပတ္တံ ယာစတိတိတ္ထေ - ၌၊ တေ သကုဏာ- ထိုငှက်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနော- ၏
 ဝစနံ-(တောင်းကြောင်း)စကားကို၊ န ဇာနန္တိ-နားမလည်ကုန်၊ ပန- ထိုသို့
 ပင် နားမလည်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဘဂဝါ - သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ အာန
 ဘာဝေန- ဖြင့်၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဇာနန္တိ-
 နားမလည်ကုန်၏၊ တထာ-ထို နားမလည်နိုင်လေသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 အကာသိ - မူပြီ၊ အပါဟံ တေန ဇာနာမိတိ - ကား၊ အဟံ-သည်၊ တေဇနေ
 အပိ-ထိုလူတို့ကိုလည်း၊ (န ဇာနာမိ၌စပ်)၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ ကေ-မည်သူ
 မည်ဝါတို့တည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့၎င်း၊ ဣမေ-တို့သည်၊ ကဿ-မည်သူမည်ဝါ
 ၏ (သားသွီးတို့တည်း)၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ န ဇာနာမိ - မသိ၊ သင်္ဂမ္ဗ ယာစန္တိ
 တိ-ကား၊ သမာဂတိ-အညီအညွတ်လာရောက်၍၊ (သင်္ဂမ္ဗ၏ သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝဂ္ဂ
 ဝဂ္ဂါ-အစုအစုတို့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ (သင်္ဂမ္ဗ၏ အဓိပ္ပာယ်)၊ ယာစန္တိ-နံ၏၊
 ယာစကော အပ္ပိယော ဟောတိတိ-ကား၊ ယော-သည်၊ ယာစတိ-၏၊ သော-
 ထို တောင်းသူသည်၊ အပ္ပိယော- မချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ယာစံ အဒဒ
 မပ္ပိယောတိ (ဧတ္ထ)-ဤပါဌ်၌၊ ယာစိတံ-တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို၊ ယာစ
 န္တိ-ယာစံဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ယာစိတံ - သော၊ အတ္ထံ- ဥစ္စာကို၊ [အတ္ထသဒ္ဓါ ဓန

အနက်ဟောတည်း။] အဒဒန္တောပိ-မပေးသူသည်လည်း၊ အပ္ပိယော-မချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အထဝါ - ကား၊ ယာစန္တိ - ကား၊ ယာစန္တဿ-တောင်းသူအား၊ အဒဒမပ္ပိယောတိ-ကား၊ အဒဒန္တော-မပေးသူသည်၊ အပ္ပိယော ဟောတိ၊ မာ မေ ဝိဒေသနာ အဟူတိ- ကား၊ မေ- (သားဖြစ်သော) ကျွန်တော်၏၊ အပ္ပိယဘာဝေါ-မချစ်အပ်သူ၏အဖြစ်သည်၊ မာအဟု-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ အဟံ- ကျွန်တော်သည်၊ တဝေါ- သင်ဘခင်၏၎င်း၊ တံ- သင်ဘခင်သည်၊ မမဝါ-၏၎င်း၊ ဝိဒေသော အပ္ပိယော-မချစ်အပ်သူသည်၊ မာ အဟောသိ၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ဝိဒေသော၌ ကံဟော ဣပစ္စည်း။]

ဒုဿံဟရာနီတိ-ကား၊ ကသိဂေါရက္ခာဒီဟိ-လယ်ထွန်ခြင်း၊ နွားကျောင်းခြင်း၊ အစရှိကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ- အကြောင်းနည်းလမ်းတို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ သံဟရဏီယာနိ - စုဆောင်းအပ်ကုန်သော၊ (ပါဠိတော် “ဘောဂါနိ ” ၌စပ်။) သညာစိကာယ ပန ဘိက္ခုနာတိတ္ထေ - ၌၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ပဝတ္တိဘယာစနာ-ဖြစ်စေအပ်သော တောင်းခြင်းကို၊ သညာစိကာနာမ-မည်၏၊ ဟူ၌၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တသ္မာ, သညာစိကာယာတိ (တ္ထေ)-ပါဠိ၌၊

ယာစံ အဒဒံ။ ။ “ယာစိယတေ-တောင်းအပ်၏၊ ဣတိ ယာစံ” ဟု ကမ္မသာနေပြု၊ တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို အရကောက်စေလို၍ “ယာစန္တိ ယာစိတံ ဝုစ္စတိ” ဟု ပဌမဖွင့်သည်၊ ယာစခတ်, အပစ္စည်း၊ “ယာစံ-တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို” ဟုပေး၊ ဒဒံ၌ ဒါဓာတ် အန္တပစ္စည်းဟု သိစေလို၍ “အဒဒန္တော” ဟု ဖွင့်သည်၊ တောင်းသူနှင့် အပ္ပိယချင်းတူသောကြောင့် “အဒဒန္တောပိ” ဟု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထပိသဒ္ဒါကိုထည့်၍ဖွင့်သည်။

အထဝါ။ ။ ဤနည်း၌ကား ယာစံ၌ အန္တပစ္စည်း၊ ပဌမာဝိဘတ်သည် သမ္ပဒါန်အနက်၌သက်၏ ဟု သိစေလို၍၊ တနည်း - စတုတ္ထိဝိဘတ်မှ ပဌမာဝိဘတ် ပြန်သော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ ဟု သိစေလို၍ ယာစန္တိ ယာစန္တဿ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိဒေသနာ အဟု ။ ။ ဒိသခတ်သည် အပ္ပိတိအနက်ကိုလည်း ဟော၏၊ ဒိသိယတေ-မှန်းခြင်း၊ ဒိသနာ-ခြင်း၊ ဒိ၌ဣကို ပြေ၍ “ဒေသနာ” ဟု ဖြစ်၏၊ ဝိသေသေန + ဒေသနာ ဝိဒေသနာ ” ဟု ပြု၊ ဝိဒေသနာကို “ အပ္ပိယဘာဝေါ ” ဟု ဘာဝသဒ္ဒါဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် ဘာဝသာနေကြိရသည်၊ ဘူဝါဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ “ဒေသနာ” ဟု မရှိနိုင်၊ အဟု၌ အဇ္ဈတ္တနိ ဤကို ဥပြုဟု သိစေလို၍ အဟောသိဟု ဖွင့်သည်။

သယံ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ ။ ။ “သံ+ယာစိကာ” ၌ သံသည် “ မိမိဟူသောအနက်ကို ဟောသော တတိယတ္ထ နိပါတ်ပုဒ်တည်း” ဟု ၎င်း, “ယာစိကာ” ၌ ဣပစ္စည်းသည် “ဘောအနက်ဟော” ဟု ၎င်း, သံ+ယာစိကာ ၌ ပုဒ်အလယ်၌ “ပဝတ္တိတာ ပုဒ်ကြေသော မဇ္ဈေလောဝီသမာသံ” ဟု ၎င်း သိစေလို၍ “သယံ+ပဝတ္တိတာ+ယာစနာ” ဟု ဖွင့်။ [“ယာစနာ - ခြင်း၊ (ဣ၊ ကြောင့် ဣလော၊ ယ ကို ကပြု၊) သယံ+ပဝတ္တိတာ ယာစိကာ သံသုစိကာ” ဟု ပြု။]

အတ္တနော-၏၊ ယာစနာယ-ဖြင့်၊ ဣတိဝုတ္တံဟောတိ၊ သယံ၊ ယာစိတကေဟိ-
 တောင်းအပ်ကုန်သော၊ ဥပကရဏေဟိ - ဒါးစသော အဆေခံအဥျားတို့ဖြင့်၊
 ဣတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ သာ-ထိုကုန်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သယံ၊ ယာစိတ
 ကေဟိ - တောင်းအပ်သော အဆောက်အဥျားတို့ဖြင့်၊ ကယိရမာနာ - ပြုအပ်
 သော်၊ သယံ၊ ယာစိတ္တာ-၍၊ ကယိရမာနာ-ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊
 တသ္မာ၊ တံ အတ္ထပရိယာယံ-ထို ပရိယာယ်အနက်ကို၊ ဒသေတံ၊ သယံ ယာစိ
 တွာ ပုရိသမ္ပိတိ - ဟူ၍၊ ဝေ - ဤသို့၊ အဿ - ဤ သညာစိကာယပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနံ ဝုတ္တံ။

ဥလ္လိတ္တာတိ-ကား၊ အန္တောလိတ္တာ-အတွင်း၌ အင်္ဂတေမြေညက်တို့ဖြင့်
 သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ အဝလိတ္တာတိ-ကား၊ ဗဟိလိတ္တာ-အပြင်၌
 အင်္ဂတေ မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာ
 တိ - ကား၊ အန္တရဗဟိလိတ္တာ- အတွင်း အပြင် ၂ ဘက်လုံး၌ အင်္ဂတေ
 မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကာရယ

အတ္တနော၊ ပေ၊ အတ္ထော။ ။ “မိမိကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေအပ်သော တောင်းခြင်း”
 ဟူသည် “မိမိ၏+တောင်းခြင်း”ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “တသ္မာ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံဟောတိ”
 ဟု ဥပကရဏေဖြင့်ပြီးလျှင်၊ ထို တောင်းခြင်းကြိယာဖြင့် ကုဋ်ကို ပြုလုပ်၍မဖြစ်၊ တောင်း
 အပ်သော ဒါး၊ ပုဆိန်စသော အဆောက်အဥျားတို့ဖြင့်သာ ပြုလုပ်၍ဖြစ်သောကြောင့်
 “သယံ ယာစိတကေဟိ ဥပကရဏေဟိတိ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွ ဖွင့်သည်။

ဥလ္လိတ္တာ။ ။ ဥသဒ္ဓါသည် ဥဒ္ဓံအနက်ဟော၊ ဥဒ္ဓံမခံ-အထက်သို့ ရှေးရှု + လိတ္တာ-
 အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ ဥလ္လိတ္တာ-
 အုဋ်စီပြီးလျှင် အတွင်းဘက်၌ အင်္ဂတေ (မြေညက်) သုတ်လိမ်းသောအခါ အေခံခြေမှ
 စ၍ အထက်သို့ တိုးကာ တိုးကာ သုတ်လိမ်းသွားရသတတ်၊ ထို့ကြောင့် ဥလ္လိတ္တာတိ
 “အန္တောလိတ္တာ” ဟု ဖွင့်သည်။

အဝလိတ္တာ။ ။ အဝသဒ္ဓါသည် “အောက်” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ အဝေ
 မခံ+လိတ္တာ အဝလိတ္တာ၊ အပြင်ဘက်၌ အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) တို့ဖြင့် သုတ်
 လိမ်းသောအခါ အထက်ကစ၍ အေခံသို့ ဆင်းကာ ဆင်းကာ သုတ်လိမ်းကြရသတတ်၊
 ထို့ကြောင့် “အဝလိတ္တာတိ ဗဟိလိတ္တာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ယခုခေတ် အင်္ဂတေကိုင်ရာ၌
 ကား အတွင်းရော အပြင်ပါ အထက်မှစ၍ ကိုင်ကြသည်၊ အတွင်း အပြင် ၂ ဘက်
 လုံးပင် အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) ကိုင်ထားသော ကုဋ်ကို ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာ ဟု
 ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာတိ အန္တရဗဟိလိတ္တာ ” ဟု ဖွင့်သည်၊
 ထို “အန္တောလိတ္တာ” စသော အဖွင့်များသည် သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်ထွဟု သံစေ
 လို၍ “ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု မိန့်သည်၊ သဒ္ဓတ္ထမှာ “ဥဒ္ဓံ+လိတ္တာ ဥလ္လိတ္တာ၊ အဝေ+
 လိတ္တာ အဝလိတ္တာ” တည်း။

မာနေနာတိ ဣမဿ - ဟူသော ဤပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ဌ၊ ကာရာပေန္တေနာတိ - ဟူ၍၊ ဧတ္တကမေဝ - ဤမျှလောက်သည်သာ၊ ဝါ- ကိုသာ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗိ- ဟောတော်မူထိုက်သည်၊ သိယာ- ရာ၏၊ ဟိ- အကျိုးကား၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဒါသည်၊ သမေတိ- ညီညွတ်၏၊ [ကာရယမာနေနကို “ ကာရာပေန္တေန ” ဟု ဖွင့်လှင် ဟောတုကတ္တားဟောချင်း တူသည်- ဟူလို။] ပန- ထိုသို့ကာရာပေန္တေနဟူသာ ဟောတော်မူထိုက်ပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ , သညာစိကာယ- ဖြင့်၊ ကုဋိ - ကုဋိကို၊ ကရောန္တေနာပိ- ကိုယ်တိုင် ပြုသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဣမ- ဤပဒဘာဇနီ၌၊ ဝတ္ထုနယေနဝ- ဖြင့်သာ လှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗိ - ကျင့်ရာ၏၊ တသ္မာ , ကရောန္တောဝါ- ကိုယ်တိုင် ပြုသည်မူလည်း၊ ဟောတု- စေ၊ ကာရာပေန္တောဝါ- သူတပါးကို ပြုစေသည်မူလည်း၊ (ဟောတု - စေ) ဥဘောပိ - ၂ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ- ဤရဟန်းတို့ကို၊ ကာရယမာနေနာတိ ဣမိနာဝပဒေန- ဟူသော ဤ ပါဠိတော်ပုဒ်ဖြင့် သာလှင်၊ သင်္ဂဟိတာ- န်၏၊ ဣတိတေမတ္ထံ - ဤအနက်ကို၊ ဒသေတု- ၄၊ ကရောန္တောဝါ ကာရာပေန္တောဝါတိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝတ္ထံ - ပဒ

ပါဠိတော်နက် ။ ။ “ ဥလ္လိတ္တာ- အထက်သို့တက် , အတွင်းဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋိ၎င်း၊ အဝလိတ္တာ- အောက်သို့ဆင်းသက်, အပြင်ဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋိ၎င်း၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာ - ထက်အေခံ ဆင်းတက်, တွင်းပြင်ဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သတ်လိမ်းအပ်သောကုဋိ၎င်း” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

ယသ္မာ ပန။ ။ “ ကာရယမာနေန ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိကို “ ကာရာပေန္တေန ” ဟု ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူထိုက်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် သူတပါးကို ကုဋိအပြုခိုင်းသူသာ “ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒိဃသော ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော ” စသော အစီအစဉ်အတိုင်း ပြုကျင့်ရမည် မဟုတ်သေး , ကိုယ်တိုင် ကုဋိ ပြုလုပ်သူလည်း ဤ အစီအစဉ်အတိုင်းပင် ပြုကျင့်ရမည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြခြင်းငှါ “ ကရောန္တောဝါ ကာရာပေန္တောဝါ ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ဟောတော်မူပုံကို ပါဠိတော်မှာ ကြည့်ပါ။]

မှတ်ချက်။ ။ “ ကာရယမာနေန - သူတပါးကိုပြုစေသော (အပြုခိုင်းသော) ရဟန်းသော်မှ ဤသိက္ခာပုဒ်လာသည့်အတိုင်းပမာဏိကဖြစ်အောင်ပြုကျင့်ရမည်ဖြစ်လှင် ကိုယ်တိုင်ပြုသောရဟန်း၏ ဤသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပြုကျင့်ရမည့်အကြောင်းမှာ အထူးဆိုဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် “ ကာရယမာနေန ” ပုဒ်သည် “ ကရောန္တ-ကိုယ်တိုင်ပြုသူ ” ဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြစွမ်းနိုင်သောသတ္တိ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကာရယမာနေန ကရောန္တေန ဟု ၂ ပုဒ်ဟောတော်မူဘဲ “ ကာရယမာနေန ” ဟု တပုဒ်ထည်းကိုသာ သိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူသည်။ “ ကာရယမာနေန ” ပါသော သိက္ခာပုဒ်တိုင်း၌ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်ပါ။

ဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန - လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြီအံ့၊ ကရောန္တေန နဝါ ကာရာပေန္တေနဝါတိ - ဟူ၍၊ ယဒိ ဝဒေယျ - အကယ်၍ ပဒဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအံ့၊ (ဝေသတိ) ဗျဉ္ဇနံ - သည်၊ ဝိလောမိတံ - ဆန့်ကျင်သည်၊ ဘဝေယျ-ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိယသ္မာ, ကာရာပေန္တော-သူတပါးကို ပြုစေသောရဟန်းသည်၊ ကရောန္တောနာမ- ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သူမည်သည်၊ နဟောတိ၊(တသ္မာ ဗျဉ္ဇနံ ဝိလောမိတံ ဘဝေယျ)၊ တသ္မာ-ထိုသို့ ဆန့်ကျင်ရာ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကာရယမာနေန ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထမတ္တ မေဝ-ရသင့်သော အနက်မျှကိုသာ၊ ဒသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္ထုဒ္ဓေသံတိ- ကား၊ သော-ဤကုဋ်သည်၊ မယံ-ငါ၏ကုဋ်တည်း၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ အဿာ- ထိုကုဋ်၏၊ အတ္တာ- မိမိဟူသော၊ ဥဒ္ဓေသော- ညွှန်ပြထိုက် သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) သာ- ထိုကုဋ်သည်၊ အတ္ထုဒ္ဓေသာ-မည်၏၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ-မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် ရှိသော၊ တံ-ထိုကုဋ်ကို၊ [“ကာရယမာနေန”ဟူသော ပါဠိတော်၌စပ်၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗောတိ ဥဒ္ဓေသော၊] ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ယဿာ - အကြင်ကုဋ်၏၊ အတ္တာ ဥဒ္ဓေသော (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုကုဋ်သည်၊ အတ္တနော အတ္တာယ ဟောတိ၊ တသ္မာ, အတ္ထပရိယာယံ- ပရိယာယ် အနက်ကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ)၊ အတ္ထုဒ္ဓေသန္တိ အတ္တနော အတ္တာယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ [“မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သူရှိ”ဟူသော အနက်နှင့် “ မိမိအကျိုးငှါ = မိမိဘို့ ” ဟူသောအနက်သည် အဓိပ္ပာယ်ချင်း တူသောကြောင့် “အတ္ထပရိယာယံ”ဟု ဆိုသည်။] ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ တံ-ကား၊ ပမာဏယုတ္တာ-ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ကုဋ်ကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ-၏။

ယဒိပန။ ။ ကာရယမာနေနဖြင့် ကရောန္တေနကို သွင်းယူနိုင်လျှင် ကာရယမာနေန ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို “ ကရောန္တေန နဝါ ကာရာပေန္တေန နဝါ ” ဟု ပဒဘာဇနိ၌ ဖွင့်တော်မူသင့်သည် မဟုတ်ပါလောဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယဒိပန” စသည် မိန့်၊ ကာရယမာနေနကို “ကရောန္တေန နဝါ ကာရာပေန္တေန နဝါ”ဟု ဖွင့်လျှင် သဒ္ဓါအနေ ဆန့်ကျင်ပြန်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း - သူတပါးကို အပြုခိုင်းသော ကာရယမာနပုဂ္ဂိုလ် သည် ဗိမိကိုယ်တိုင်ပြုသော ကရောန္တပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်နိုင်၊ သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌လည်း “ကာရယမာနေန”ဟုသာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ကာရယမာနေနအတွက် “ကရောန္တေန” ကိုပါ အပိုထည့်စွက်၍ ဟောတော်မူလျှင် သဒ္ဓါအနေဆန့်ကျင်၏၊ ထိုသို့ဆန့်ကျင်သော ကြောင့် ကာရယမာနေနကို “ကရောန္တေန နဝါ ကာရာပေန္တေန နဝါ”ဟု ဖွင့်တော်မူဘဲ အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ကရောန္တော နဝါ ကာရာပေန္တော နဝါ”ဟု (သိက္ခာပုဒ်လာ တတိယန္တမဟုတ်သော) ပဌမန္တပုဒ် ၂ ပုဒ်ဖြင့် မိန့်တော်မူသည်။

တတြိဒံ ပမာဏန္တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ တဿာကုဋိယာ-
 ၏၊ ပမာဏံ-တည်း၊ [“တတြိ”ကို “တဿာ” ဟု ဖွင့်သဖြင့် သမ္ဗန်အနက်၌
 တြ ပစ္စည်းသက်ကြောင်း သိစေ၏။] သုဂတဝိဒတ္ထိယာတိ (တ္ထ) - ဟူသော
 ဤပါဌ၌၊ သုဂတဝိဒတ္ထိနာမ - သုဂတဝိဒတ္ထိမည်သည်။ ဣဒါနိ-ယခုခေတ်၌၊
 မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ-အလယ် အလတ် ယောက်ျား၏၊ တိဿောဝိဒတ္ထိယော-
 သုံးထွာတို့တည်း၊ ဝနုကီဟတ္ထေန-လက်သွားတို့၏ အတောင်ဖြင့်၊ ဒိယဗျော
 ဟတ္ထော-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်သည်၊ ဝါ-တတောင်ထွာသည်၊ ဟောတိ၊
 [“မဇ္ဈိမပုရိသ၏ ၃ ထွာ၊ လက်သွားအတောင်အားဖြင့် တတောင်ထွာသည်
 ဘုရားရှင် တထွာတော်တည်း ” ဟု ဆိုရာ၌ မဇ္ဈိမပုရိသကို၎င်း၊ လက်သွား
 အတောင်ကို၎င်း စုံဖမ်းမေးမြန်းကြပါလေ။ “မျက်မြင်အားဖြင့် ၃ ထွာသည်
 ဘုရား၏ တထွာနှင့် ညီမျှ၏” ဟု ကား မဖြစ်နိုင်ပါ။]

ဗာဟိရိမေနမာနေနာတိ-ကား၊ ကုဋိယာ-၏၊ ဗဟိကုဋမာနေန-ပြင်ဘက်
 နံရံကို တိုင်းတာခြင်းဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော-၁၂ ထွာတို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊
 မိနန္တေန-တိုင်းတာသောရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ-အလုံးစုံသော မြေညက်စိုင်း
 တို့၏ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒိန္နော-သော၊ မဟာမတ္ထိက ပရိယန္တော - မြေညက်စိုင်း
 ကြီး၏ အစွန် အပိုင်းအခြားကို၊ နဂဟေတဗျော - မယူထိုက်၊ ထုသပိဏ္ဏာ ပရိ
 ယန္တေန - ဖွဲ့ဆုပ် အပိုင်းအခြား အစွန်ဖြင့်၊ မနိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ [အက်တေကိုင်
 သကဲ့သို့ အပေါ်က ထုထူသုတ်အပ်သော မြေညက်ကို “ မဟာမတ္ထိကာ ”
 ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ တချို့က ထိုမြေညက်ကြီး၏ အပေါ်မှာ ထပ်၍ ထုသ
 ပိဏ္ဏာကို သရွတ်ကျသောကြောင့် “ ထုသပိဏ္ဏာ အဆုံးနှင့် တိုင်းရမည် ” ဟု
 ဆိုသည်၊ ထုသေန-ဖွဲ့နှင့်+မိဿကော- ရောသော+ပိဏ္ဏော-မြေစိုင်းခဲတည်း၊
 ထုသပိဏ္ဏော-ခဲ။] ထုသပိဏ္ဏာဿ-၏၊ ဥပရိ-၌၊ သေတကမ္မံ-အဆင်းဖြူအောင်
 ဆေးသုတ်မှုသည်၊ အဗျောဟာရိကံ - ကတည်း၊ [တိုင်းတာလောက်သော
 အရာဝတ္ထု မဟုတ်သောကြောင့် “ အဗျောဟာရိကံ ” ဟု ဆိုသည်။] ထုသ
 ပိဏ္ဏေန-ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော (ဟုတွာ)၊ မဟာမတ္ထိကာယ ဝေ-ဖြင့်သာလျှင်၊
 သစေ နိဋ္ဌာပေတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မဟာမတ္ထိကာဝ - သည်သာလျှင်၊ ပရိ
 ဧစ္စဒေါ-တည်း။

တိရိယန္တိ-ကား၊ ဝိတ္တာရတော - အပြန့်အကျယ် အားဖြင့်၊ ဝါ-အနံအား
 ဖြင့်၊ သတ္တာတိ - ကား၊ သတ္တ - ခု နစ်ထွာကုန်သော၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယော-
 တို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊ အန္တရာတိ ဣမဿ - ပုဒ်၏၊ အပ္ပန္နရိမေန မာနေနာ
 တိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤ စကားသည်၊ နိဒ္ဒေသော-အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း

စကားတည်း၊ [ပါဠိတော်၌ “အတ္တန္တရိမေန မာနေန” ဟူသော ပဒဘာဇနီ စကားတော်သည် “ တိရိယံ သတ္တန္တရာ ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “အန္တရာ” ၏ အဖွင့် ဖြစ်သည် - ဟူလို၊] ကုဋ္ဌဿ-နံရံ၏၊ ဗဟိ-၌၊ အန္တ-ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ (မတိုင်းမူ၍) အတ္တန္တရိမေန-သော၊ အန္တေန-ဖြင့်၊ မိနိယ မာနေ-တိုင်းအပ်သော်၊ တိရိယံ - အနံအားဖြင့်၊ သတ္တ-၇ ထွာကုန်သော၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယော-တို့သည်၊ ပမာဏံ-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ကရေယျ- ၌စပ်)၊ လေသံ- အနည်းငယ်သော အကြောင်းကို၊ ဩဇ္ဇန္တော-ရှေးရှုထားလျက်၊ (တနည်း) လေသံ ဩဇ္ဇန္တော - အမြင်ထောင်လျက်၊ [ဟိုဘက်မြေကကျဉ်း၍ ဒီဘက် မြေကကျယ်သောကြောင့် ဟိုဘက်ကလျော့၍ ဒီဘက်က ပိုထားရသည် ဟု ပြောခြင်းကို “ လေသံ ဩဇ္ဇန္တော ” ဟု ဆိုသည်၊ ရှေးက “ အမြင် ထောင်သည် ” ဟု ခေါ်သည်၊] ယထာဝုတ္တပ္ပမာဏမေဝ - အကြင် အကြင် ဟောတော် မူအပ်သော ပမာဏရှိသော ကုဋ်ကိုသာလျှင်၊ ကရိဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဒီဃတော-အလျားအားဖြင့်၊ ဝါ-အလျားဘက်က၊ ဧကော ဒသ ဝိဒတ္ထိယော- ၁၁ ထွာတို့ကို၎င်း၊ တိရိယံ-အနံအားဖြင့်၊ ဝါ-ဘက်က၊ အဋ္ဌဝိဒတ္ထိယော - တို့ကို၎င်း၊ (အလျား တထွာလျော့၍ အနံ တထွာပိုထား သည်-ဟူလို)၊ ဝါ-တနည်း၊ ဒီဃတော-ဖြင့်၊ ဝါ-က၊ တေရသဝိဒတ္ထိယော- တို့ကို၎င်း၊ တိရိယံ, ဆဝိဒတ္ထိယော - တို့ကို၎င်း၊ ကရေယျ-အံ့၊ (အလျား တထွာပိုထား၍ အနံ တထွာလျော့ထားသည်၊) (တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်၊) နဝန္နတိ-မအပ်၊ ဟိ-မှန်၊ ဧကတောဘာဂေန-တဘက် အဘို့အားဖြင့်၊ အတိတ္တန္တမ္ဗိ - လွန်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပမာဏံ- သည်၊ အတိတ္တန္တ မေဝ-လွန်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဝိဒတ္ထိ-တထွာသည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ရှိပါစေဥျား၊ ဧကသဂ္ဂမတ္တမ္ဗိ-တဆံဖျားမျှလည်း၊ ဒီဃတော-အားဖြင့်၊ ဟာပေတွာ-ယုတ်လျော့စေ၍၊ တိရိယံဝါ-အနံကိုသော်၎င်း ၊ တိရိယတော- အားဖြင့်၊ ဟာပေတွာ-၍၊ ဒီဃံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဝဗေတံ- ၄၊ န ဝန္နတိ- မအပ်၊ ဥဘတော ငမုနေ - အလျား အနံ ၂ ဘက်လုံးကို တိုးပွားစေခြင်း၌၊ ဝါဒေါ-မအပ်ဟု ပြောဆိုတွယ်သည်၊ ဧကောပန-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊ အာယာမတော၊ ပေ၊ ဒုက္ကန္တိအာဒိ-သော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)- ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-(ပဒဘာဇနီ၌) ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [အာယာမတော ဝါ-အလျားအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝတ္ထာရတောဝါ-အနံအားဖြင့်သော်၎င်း၊ အန္တမသော, ဧကသဂ္ဂမတ္တမ္ဗိ-တဆံဖျားမျှကိုလည်း၊ အတိတ္တမ္ဗိတွာ ကရေတိ

ဝါ ကာရာပေတိဝါ၊ ပယောဂေ-ကြောင့်၊ ဒုတ္တံ။] ပန-အန္ဓယကား၊ ယထာ
ဝုတ္တပမာဏာ ဝေ-အကြင် အကြင် ဟောတော်မူအပ်သော ပမာဏရှိသော
ကုဋိသည်သာလျှင်၊ ဝန္တတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ ယာ-အကြင်ကုဋိသည်၊ ဒိယတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗဟတ္ထာပိ-
အတောင် ၆၀ ရှိသည်၎င်း၊ တိရိယံ - အားဖြင့်၊ တိဟတ္ထာဝါ - ၃ တောင်
ရှိသည်သော်၎င်း၊ ဥနကစတုဟတ္ထာဝါ-ယုတ်လျော့သော ၄ တောင်ရှိသည်
သော်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ [ဤကုဋိမှာ အလျားရှည်၍ အနံကျဉ်းသောကြောင့်
“စကြိုရှည်ကုဋိ” ဟု မှတ်။] ယတ္ထ - အကြင်ကုဋိ၌၊ ပမာဏယုတ္တော = သော၊
မဉ္ဇော- သည်၊ ဣတော စိတောစ- ဤမှ ဤမှလည်း၊ န ပရိဝတ္တတိ - မလှည့်
လည်နိုင်၊ (မလှဲ သာ-ဟူလို။) အယံ-ဤကုဋိသည်၊ ကုဋိတိ-ကုဋိဟူ၍၊ သင်္ချံ
န ဝန္တတိ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်-တော်အရ ကုဋိမခေါ်နိုင်- ဟူလို။] တသ္မာ၊ အယံ
ပိ- ဤ ကုဋိသည်လည်း၊ ဝန္တတိ- ၏၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊
ပစ္စိမကောဋိယာ- နောက်ဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ စတုဟတ္ထ
ဝိတ္ထာရာ - ၄ တောင် အပြန်အကျယ်ရှိသော ကုဋိကို၊ ဝုတ္တာ၊ တတော - ထို
၄ တောင်အပြန်အကျယ်ရှိသော ကုဋိမှ၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်ဖြစ်သော ကုဋိ
သည်၊ အကုဋိ-ကုဋိမဟုတ်၊ ပန-ဆက်၊ ပမာဏိကာပိ-ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော
ကုဋိသည်လည်း၊ အဒေသိတ ဝတ္ထုကာဝါ - မညွှန်ပြအပ်သော ကျောင်းရာ
ရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊ သာရမ္ဘာဝါ-ပိုးရွှေ ခြပုန်း ကောက်ပဲသီးနှံ အစရှိသော
ဘေးရန်ရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊ အပရိက္ခမနာဝါ - ၂ ကောင်ကပ်လှည်း၊
၄ ကောင်ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လေခံရာဥပစာမရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊
န ဝန္တတိ၊ ပမာဏိကာ (ဝေ) - ပမာဏနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊
ဒေသိတဝတ္ထုကာ (ဝေ)-သော၊ အနာရမ္ဘာ (ဝေ)-သော၊ သ ပရိက္ခမနာ
ဝ-ရှိသည်သာဖြစ်သော ကုဋိသည်၊ ဝန္တတိ၊ ပမာဏတော- အောက်၊ ဥန
တရမ္ပိ-အထူးသဖြင့် ယုတ်လျော့သည်လည်းဖြစ်သော၊ စတုဟတ္ထံ-၄ တောင်
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဉ္စဟတ္ထမိ- ဖြစ်သော၊ (ကုဋိ-ကို) ကရောန္တေန-
ပြုသောရဟန်းသည်၊ (ပြုမည်ဟု ရည်ရွယ် သောရဟန်းသည်-ဟူလို) ဒေသိတ
ဝတ္ထုကာဝ-ညွှန်ပြအပ်သော ကျောင်းရာရှိသောကုဋိကိုသာ၊ ကာရေတဗ္ဗာ။

ပမာဏယုတ္တော။ ။ သဗ္ဗပစ္စိမပမာဏယုတ္တော မဉ္ဇော၊ သော ဟိ ပကတိ ဝိဒတ္ထိ
ယာ နဝ ဝိဒတ္ထိကော အဋ္ဌဝိဒတ္ထိကောဝါ ဟောတိ၊ တတော ခုဒ္ဒကော မဉ္ဇော (ရှစ်ထွာ
အောက် ငယ်သော ညောင်စောင်းသည်) သိသူပဓာနံ ထပေတွာ ပါဒံ ပညာရေတွာ
နိပဇ္ဇိတံ န ပဟောတိ၊-ဝိမတိ။

စ ပန- ထပ်၍ဆက်ဥးအံ့၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ - ပမာဏထက်လွန်သော ကုဋ်ကို၊ ကရောန္တာ-ပြုသောရဟန်းသည်၊ လေပပရိယောသာနေ-လိမ်းကျံခြင်း၏အဆုံး၌၊ ဂရုကံ-ဂရုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ တတ္ထ- ထို လေပ ပရိယောသာနေဟူသော စကားရပ်၌၊ လေပေါစ - သုတ်လိမ်းကြောင်း ပစ္စည်းကို၎င်း၊ အလေပေါစ - သုတ်လိမ်းကြောင်းမဟုတ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း၊ လေပေါကာသောစ-သုတ်လိမ်းထိုက်သော အရပ်ကို၎င်း၊ အလေပေါကာသောစ - ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ သေယုထိဒံ - အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ လေပေါတိ (တ္ထေ)-၌၊ လေပေါ-သုတ်လိမ်းကြောင်း ပစ္စည်းတို့ ဟည်၊ မတ္တိကာလေပေါစ- မြေညက်ဟူသော သုတ်လိမ်းကြောင်း ပစ္စည်း၎င်း၊ သုခာလေပေါစ- အင်္ဂုတေဟူသော သုတ်လိမ်းကြောင်းပစ္စည်း၎င်း ၊ (ဣတိ - သို့) ခဒ္ဒ - ၂ မျိုးတို့တည်း၊ ပန-ကား၊ ဒွေ-နံသော ဣမေ လေပေ- တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-သော၊ ဘသ္မ ဂေါမယာဒိဘေဒေါ - ပြာ , နွားချေး အစရှိသော အပြားရှိသော၊ လေပေါ - သည်၊ အလေပေါ - လေပမမည်၊ [သုတ်လိမ်းကြောင်းပစ္စည်းမှန်သော်လည်း သုခာ မတ္တိကာကဲ့သို့ မထူဘဲ ပါးပါး သုတ်ရသောကြောင့် “လေပ” ဟု မခေါ်လောက်ပါ - ဟူလို။] ကတလေပေါ - ပြုလုပ်အပ်သော လေပသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိပိ)၊ အလေပေါဝေ-လေပမေည်သည်သာ၊ ဘိတ္တိယောစ - နံရံတို့သည်၎င်း၊ ဆဒနဉ္စ-အမိုးသည်၎င်း၊ လေပေါကာသောတိ-မည်၏၊ ပန-ကား၊ ဘိတ္တိစ္ဆဒနေ-နံရံ, အမိုးတို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-သော၊ ထမ္ဘ၊ ပေါရုမန္တိဒ္ဓါဒိ-

ကတလေပေါ ။ ။ ကတလေပေါတိ ကေနစိ သီလေသေန (တစုံတခုသော အစေးဖြင့်) ကတလေပေါ၊ သေတရတ္တာဒိဝဏ္ဏ ကရောဏတ္ထံ (အဖြူ အနီ အစရှိသော အဆင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ) ကတတမ္မမတ္တိကာဒိ ကတလေပေါဝါ (မြေနီ အစရှိသည်ကိုပြုအပ်သော လေပသည်သော်၎င်း) ၊ (ဝိမတိ) ...၊ သာရတ္တန္တလည်း အလားတူ ဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ “ ကလလလေပေါ ” ဟု ရှိသမျှ ပါဠိပျက်တည်း၊ ဤ၌ “ ကတလေပ ” ဟူသည် အင်္ဂုတေသုတ်ပြီးနောက် အရောင်ခိုင်အောင် အစေး တမျိုးဖြင့် ပြုအပ်သော (အပေါ်ရံ ပါးပါးသုတ်ရသော) လေပတည်း၊ ယခုခေတ် တိုက်များ၌ အရောင်တင်ဆေးမျိုးတည်း၊ ထိုလေပသည် သုတ်ရိုးမဟုတ်, အပို ပြုလုပ် အပ်သောကြောင့် ကတလေပမည်၏၊ အင်္ဂုတေသုတ်သလို မထူစေဘဲ ပါးပါးသုတ်ရ သောကြောင့် အလေပေါဝေ-လေပဟု မခေါ်လေသော အဗ္ဗောဟာရိကဟု ဆိုသည်။ [တဘက်ဆန်ကန် စသည်တို့၌ နံညွှန်ကို ထူထူသုတ်ထားသော လေပကား မတ္တိကာ လေပ၌ ပါဝင်လေသည်။]

တိုင်၊ ထုတ်လျောက်၊ တံခါးပေါင်၊ လေသောက်ပြုတင်း၊ အခိုးထွက်ပေါက် အစရှိသော၊ အလေပါရဟော-သုတ်လိမ်းခြင်းကို မထိုက်သော၊ သဗ္ဗောဓိ-သော၊ ဩကာသော-ကို၊ အလေပေါကာသောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိက္ခု။ ပေ။ ဝတ္ထုဒေသနာယာတိ-ကား၊ ယသ္မိံဌာနေ-၌၊ ကုဋိ-ကို၊ ကာရေတုကာမော - သည်၊ ဟောဟိ- န်၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ ဝတ္ထုဒေသနတ္ထာယ - ကျောင်းနေရာကို ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ နေတဗ္ဗာ- ပင့်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ ပန - ဆက်၊ တေနကုဋိကာရကေနာတိ အာဒိ- အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) ယေနဝိမိနာ - အကြင် အစီအစဉ်ဖြင့်၊ တေဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ကျောင်းနေရာ ညွှန်ပြမည့်ရဟန်းတို့ကို၊) အဘိနေတဗ္ဗာ- ပင့်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ တဿ-ထို အစီအစဉ်ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို တေနကုဋိကာရကေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကုဋိဝတ္ထုသောဓေတွာ တိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ (ဒေသေတိ၌စပ်။) ဝိသမံ - မညီညွတ်သော၊ အရညံ- သို့၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ကုဋိရာ ညွှန်ပြမည့်ရဟန်းတို့ကို၊) ဝဟေတွာ-ပင့်ခေါ်၍၊ နဝန္တဗ္ဗံ-ရာ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ပဌမမေဝ- မပင့်ခေါ်မီ ရှေးဥုးစွာသာလျှင်၊ သောဓေတွာ-ပြီး၍၊ သမတလံ-ညီညွတ်သော အပြင်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-ရှိအောင်၊ သိမမဏ္ဍလသဒိသံ-သိမ်ဝိုင်းနှင့်တူသည်ကို၊ ဝါ- တူအောင်၊ ကတွာ-ပြီး၍၊ ပစ္စာ- မှ၊ သံသံ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာစိတွာ၊ နေတဗ္ဗာ-နံ၏၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒေသေတိ-၏။

ဝေမဿ ဝစနိယောတိ-ကား၊ သံဃော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝေ- သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-သည်၊ အဿ-၏၊ ပန - ဆက်၊ ပရတော- ၌၊ ဒုတိယမ္ပိ ယာစိတဗ္ဗာတိ- တဗ္ဗာ ဟူသောစကားကို၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဗဟုဝစနံ- ဗဟုဝစကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [“ ဝေမဿ ဝစနိယော ” ၌ သံဃောကိုရည်ရွယ်၍ ကေဝုစံ ဆိုခဲ့သော်လည်း ဤ၌ကား “ ဘိက္ခု ” ဟူသော ဗဟုဝစကို ရည်ရွယ်၍ “ ယာစိတဗ္ဗာ ” ဟု ဗဟုဝစဆိုသည်။] နောစေ၊ ပေ၊ ဥဿဟတိတိ- ကား၊ သဗ္ဗော-သော၊ သံဃော-သည်၊ သစေ နဣစ္ဆတိ-အကယ်၍ မလိုက်လိုအံ့၊ သဗ္ဗာယ မနသိကာရာဒိသု- စာအံခြင်း , တရားနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အလုပ်တို့၌၊ တေတေဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဥယျုတ္တာ - အလွန် အားထုတ်နေကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ [ပျင်းခြင်းကြောင့် ကျောင်းနေရာ ကြည့်ဘို့ရန် မလိုက်ကြသည် မဟုတ် , စာအံခြင်း , တရားနှလုံးသွင်းခြင်း ‘ စသော အလုပ်ကိစ္စများကြောင့် မလိုက်နိုင်ကြ-ဟူလို။]

သာရမ္ဘံ အနာရမ္ဘန္တိ - ကား၊ သ ဥပဒ္ဒဝံ - ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍ ၎င်း၊ အနုပဒ္ဒဝံ - ဘေးရန်မရှိ ဟူ၍၎င်း၊ (ဇာနိတဗ္ဗံ - သိရာ၏) [အာရမ္ဘ သံဒ္ဓါသည် ဝိကောပန - (နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးဟူသော) အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ သ ဥပဒ္ဒဝံ , အနုပဒ္ဒဝံ ” ဟု ဖွင့်သည်။ အာရမ္ဘတီတိ အာရ မ္ဘော၊ သဟ+အာရမ္ဘေန ယံ ဝတ္တတီတိ သာရမ္ဘံ၊ (ဝတ္ထု)၊ နတ္ထိ+ အာရ မ္ဘော ယတ္ထာတိ အနာရမ္ဘံ။] သ ပရိက္ကမနံ အ ပရိက္ကမနန္တိ - ကား၊ သ ဥပ စာရံ-ဥပစာနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း၊ အနုပစာရံ-ဟူ၍၎င်း၊ (ဇာနိတဗ္ဗံ-၏) [ပရိက္ကမီယတေတိ ပရိက္ကမနံ(ဥပစာအရပ်)သဟ+ပရိက္ကမနေန ယံ ဝတ္တတီ တိ သ ပရိက္ကမနံ၊ (ဝတ္ထု)၊ နတ္ထိ + ပရိက္ကမနံ ယတ္ထာတိ အပရိက္ကမနံ။] ပတ္တ ကလ္လန္တိ - ကား၊ ဣမဿ ဩလောကနဿ - ဤ ကုဋိရာကို ကြည့်ခြင်း၏ ပတ္တော-ဆိုက်ရောက်လာသော၊ ဝါ- လျောက်ပတ်သော၊ ကာလော-အခါ သည်၊ (အတ္ထိ - ၏) ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လျောက်ပတ်သောအခါ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (တံ - ထိုသို့ ကြည့်ခြင်းသည်၊) ပတ္တကာလံ - လ မည်၏၊ ပတ္တကာလမေဝ - သည်ပင်၊ ပတ္တကလ္လံ - လွှ မည်၏၊ [ဣပစ္စည်း သုတ္တံ။] စ-ဆက်၊ ဝတ္ထုဩလောကနတ္ထာယ- ကုဋိရာကို ကြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ သမ္ပုတိကမ္ပံ-ဤ သမုတ်ကြောင်းကံသည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဿာဝနာ နယေ န-ကမ္မဝါစာ၌လာသော နည်းဖြင့်၊ ဩလောကေတွာပိ - ပန်ပြော၍လည်း၊ ကာတုံ ဝနုတိ၊ ပန-ကား၊ ပရတော- နေ၌၊ [ပါဠိတော်ဝယ် နေ၌နား၌။] ဝတ္ထုဒေသနာကမ္ပံ - ကုဋိရာကို ညွှန်ပြကြောင်းကံကို၊ ယထာဝုတ္ထာယ ဝေ- ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဥတ္တိယာစ-ဖြင့်၎င်း၊ အနုဿာဝနာယစ- ကမ္မဝါစာဖြင့်၎င်း၊ ကာတမ္ပံ- ရာ၏၊ ဩလောကေတွာ- ပန်ပြော၍၊ ကာတုံ န ဝနုတိ။

ကိပိလ္လိကာနန္တိ - ကား၊ ရတ္တကာဠပိင်္ဂလာဒိဘေဒါနံ - အနီ၊ အမည်း၊ အကြောင် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော၊ ယာသံ ကာသဉ္စိ - အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော၊ ကိပိလ္လိကာနံ-ပိုးငယ်တို့၏၊ (အာသယောဉ္စစပ်၊) ကိပိလ္လ

ဩလောကေတွာပိ ။ ။ ဩလောကေတွာပိတိ အပလောကနကမ္မ ဝသေနပိ ကာတုံ ဝနုတိ၊-သာရတ္ထ၊ ကမ္မဝါစာကိုမရွတ်ဘဲ ကမ္မဝါစာ၌လာသော နည်းအတိုင်း စကားပြင်ဖြင့်ဆို၍ အပလောကနကံဖြင့်လည်း သမုတ်ကောင်းပါ၏-ဟူလို၊ ဩလော ကေတွာပိ၌ ပိဖြင့် ကမ္မဝါစာရွတ်ခြင်းကို ပေါင်း၊ ဩလောကေတွာ၌ ဩသည် အပကို ပြုသော ဩတည်းဟု ဝိမတိဆို၏။ ထို့ကြောင့် အပလောကေတွာကဲ့သို့ အနက်ပေးရ သည်။ [အပသဒ္ဓဿပိ ဩအာဒေသော ကတောတိ ဒဋ္ဌဓမ္မာ။] .

ကာနန္ဒိဝိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိရှိသေး၏။ အာသယောတိ-ကား၊ နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံ - အမြဲနေရာအရပ်တည်း၊ ကိပိလိကာနံ - ပိုးငယ်တို့၏၊ (နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ အာသယော-အာသယဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ-သကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ ဥပစိကာဒိနိပိ-ခြံ အစရှိသော သတ္တဘူတိ၏လည်း၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော ကြွက် မြေ စသည်ကိုယူ၊] နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံယေဝ အာသယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ တေ-ထို ပိုးရွ ခြပုန်းအစရှိသော သတ္တဘူတိသည်၊ ဂေါစရတ္ထာယ-စားကျက်အကျိုးငှါ၊ အာဂတိံ- လာပြီး၍၊ ဝန္တန္တိ-ပြန်သွားကြကုန်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ-အလုံးစုံသော သတ္တဘူတိ၏လည်း၊ တာဒိသော - သော၊ သဗ္ဗရဏပုဒေသော - လှည့်လည်ရာအရပ်ကို၊ အဝါရိတော-မတားအပ်၊ [ကုဋိရာကိုညွှန်ပြရာ၌ သာရမ္ဘအဖြစ်ဖြင့် မတားမြစ်အပ် - ဟူလို၊] တသ္မာ၊ တတ္ထ - ထို စားကျက်အကျိုးငှါ လာရာအရပ်၌၊ အပနေတွာ - ပိုးကောင်ကလေးတို့ကို ဖယ်ရှားရှို့၊ သောဓေတွာ ကာတံ ဝန္တတိ၊ တာဝ - ဟတ္ထိဋ္ဌာနစသည်မှ ရှေးဥားစွာ၊ ဆ - န်သော၊ ဣမာနိ ဋ္ဌာနာနံ - ဤအရပ်တို့ကို၊ သတ္တာနုဒ္ဓယာယ - သတ္တဘူတိကို သနားစောင့်ရှောက်တတ်သော ကရုဏာအကျိုးငှါ၊ ပဋိက္ခိတ္တာနိ - ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ကိပိလိကာ , ဥပစိကာ , ဥန္တုရ , အဟိ , ဝိန္တိကာ , သတပဒိတို့ကို သနားသောကြောင့် တားမြစ်သည်-ဟူလို။]

ဟတ္ထိနံဝါတိ-ကား၊ ဟတ္ထိနံ ပန - ဆင်တို့၏ကား၊ နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံ - သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ဂေါစရတ္ထာနံ - သည်၎င်း၊ နဝန္တတိ၊ [ကုဋိရာ မညွှန်ပြသင့်-ဟူလို၊] သီဟာဒိနံ- တို့၏၊ အာသယောစ-နေရာအရပ်သည်၎င်း၊ ဂေါစရတ္ထာယ-စားကျက်အလိုငှါ၊ ပတ္တမန္တာနံ-ဖဲသွားကုန်သော ခြင်္သေ့အစရှိသော သတ္တဘူတိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံ - အမြဲသွားကြောင်း လမ်းသည်၎င်း၊ န ဝန္တတိ၊ ဧတေသံ-ဤခြင်္သေ့ အစရှိသော သတ္တဘူတိ၏၊ စာရိဘူမိ - လှည့်လည်ခြင်းရှိရာ အရပ်ကို၊ န ဝဟိတာ-(ပယ်အပ်သော အရပ်အဖြစ်ဖြင့်) မယူအပ်။

စာရိဘူမိ။ ။ စရဏံ စာရော၊ စာရော ယတ္ထာတိ စာရိ၊ စာရိစ+သာ+ဘူမိစာတိ စာရိဘူမိ၊ ခြင်္သေ့စသော သတ္တဘူတိ၏ လှည့်လည်ရာ အရပ်ကို “ကျောင်းရာ အဖြစ်ဖြင့် မယူဘို့ရန်” မတားမြစ်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... သူတို့၏လှည့်လည်ရာအရပ်က ကျယ်ဝန်းသောကြောင့်တည်း၊ မှန်၏ - ခြင်္သေ့တို့သည် အလွန်ဝေးသောအရပ်သို့လည်း သားကောင်ကို ဖမ်းဘို့ရန် သွားတတ်ကြသည်။ [စာရိဘူမိတိ ဂေါစရတ္ထာမိ၊ န ဝဟိတာတိ နဝါရိတာတိ အဓိပ္ပါယော၊ - သာရတ္ထာ... ဝိမတိန္ဒကား “န ဝဟိတာတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဘာဝေ န ဝဟိတာ” ဟု ဖွင့်၏။]

ယေသံကေသဉ္စိတိ-ကား၊ အညေသမ္ပိ-ဟတ္ထိသိဟစသည်မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါဠာနံ-ရဲရင့်ကုန်သော၊ တိရစ္ဆာနဂတာနံ-တောကျွဲစသော တိရစ္ဆာန်တို့၏၊ (အာသယော ဟောတိ - ဌစပ်။] သတ္တ-န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ - တို့ကို၊ (ဟတ္ထိအာသယ စသော အရပ်တို့ကို၊) သပ္ပဋိဘယာနိ-ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ အာရောဂျတ္တာယ-ဘေးရောဂါ မရှိခြင်းအကျိုးငှါ၊ [အာရောဂျတ္တာယာတိ နိရုပဒ္ဒဝတ္ထာယ။] ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ သေသာနိ-ကြွင်းကုန်သော ပုဗ္ဗဏ္ဏနိဿိတစသော အရပ်တို့ကို၊ နာနာဥပဒ္ဒဝေဟိ- အမျိုးမျိုးသော ဘေးရန်တို့ဖြင့်၊ သဥပဒ္ဒဝါနိ-ဘေးဥပါဒ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊) [ကောက်ဝဲ သီးနှံရှိသော အရပ်၌ ကျောင်းဆောက်လျှင် ကောက်ဝဲသီးနှံရှင် များက ကြိုက်မည် မဟုတ်သော ကြောင့် “ နာနာဥပဒ္ဒဝ ဖြစ်၏ ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အဗ္ဘာဃာတ နိဿိတစသည်၏ နာနာဥပဒ္ဒဝဖြစ်ပုံကိုလည်း သိပါ။]

တတ္ထ - ထို ကြွင်းသော ပုဗ္ဗဏ္ဏနိဿိတ အစရှိသော ကုဋိရာတို့တွင်၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏ နိဿိတန္တိ- ကား၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ- (ဝဲ၏ ဥးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အစာဟူသော) ကောက်စပါးကို၊ နိဿိတံ-မှီသည်မူလည်း၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊) [ပါဠိတော်မှ ဝါကို ယူ၍ ပေး၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏအရ ဆက်ပြလို၍ “ သတ္တန္တံ ခညာနံ ” စသည်ကို ဆိုသည်၊] သတ္တန္တံ - န်သော၊ ခညာနံ - တို့၏၊ ဝိရူဟနကခေတ္တသာမန္တာ-ပေါက်ရာလယ်၏ အနီး၌၊ ဌိတံ (ဝါ)-တည်သည်မူလည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ အပရဏ္ဏနိဿိတာဒိသုပိ - အပရဏ္ဏနိဿိတ အစရှိသော အရပ်တို့၌လည်း၊ ဒေသဝနယော-တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ အပရဏ္ဏနိဿိတ အစ ရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ အဗ္ဘာဃာတန္တိ - ကား၊ ကာရဏာယရံ- သူပုန် ဒါးမြကို ညှဉ်းဆဲရာအိမ်တည်း၊ [အဘိ (လွန်လွန်ကဲကဲ) + ဟနန္တိ ဧတ္တာတိ အဗ္ဘာဃာတံ၊] ဝေရိယရံ-ရန်သူအိမ်တည်း၊ [ဝေရိယရကိုပင် ထင်ရှားစေ လို၍ “ စောရာနံ ” စသည်မိန့်။] “ စောရာနံ-သူပုန် ဒါးမြတို့ကို၊ မာရဏတ္တာယ-ညှဉ်းဆဲခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကတံ-ပြုထားအပ်သော အိမ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္တိ အာဒိသု- အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ၊) ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ-ဓမ္မသတ်ကျမ်းအတိုင်း

ပုဗ္ဗဏ္ဏ နိဿိတံ ။ ။ ပုဗ္ဗေ-ဝဲ၏ ရှေး၌+ပဝတ္တံ+အန္တံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ (ပါဠိ၌ ပုဗ္ဗသည် သတ္တတံ “ ပြုဗ္ဗ ” ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် န ကို ကာ ပြန်) ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏအရ စပါး ၇ မျိုးရသော် လည်း ဌာနိစပါးဖြင့် ဌာနလယ်ကို ယူပါဟု သိစေလို၍ “ သတ္တန္တံ ခညာနံ ဝိရူဟနက ခေတ္တသာမန္တာ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [ပုဗ္ဗဏ္ဏနိဿိတန္တိ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗဏ္ဏဝိရူဟနဌာနံ ပုဗ္ဗဏ္ဏ သဒ္ဓေန ဂဟိတံ၊ တေနာဟ သတ္တန္တံ ခညာနံ၊ ပေ၊ ဌိတန္တိ-ဒီကာ။]

သူပုန်ဒါးမြတို့၏ လက်ခြေ စသည် ဖြတ်ရာအရပ်ကို၊ အာသာတနန္ဒိ- ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ သုသာနန္ဒိ-ကား၊ မဟာသုသာနံ-သုသာန်ကြီးတည်း၊ [အသုဘအများ
 ချရာ သင်္ချိုင်းတည်း၊ တခါတလေသာ ချရာသင်္ချိုင်း မဟုတ်-ဟူလို။] အနိဗ္ဗိဇ္ဈ-
 ထုတ်ချင်း မထွင်းမူ၍၊ ဂမနိယော- သွားထိုက်သော၊ ဂတပစ္စာဂတမဂ္ဂေါ-
 သွားအပ်သည်ဖြစ်၍ ပြန်လှည့်အပ်သော လမ်းအတိုကို၊ သံသရဏန္ဒိ- ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ [ထုတ်ချင်းမပေါက်သောကြောင့် သွားလမ်းအတိုင်း ပြန်ထွက်ရသော
 လမ်းအတိုကို “သံသရဏ” ဟု ခေါ်သည်။] သေသံ- သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-
 သည်သာ။

နသက္ကာ ဟောတိ ယထာယုတ္တေန သကဋေနာတိ- ကား၊ ဒွိဟိ- နသော၊
 ဗလိဗဒ္ဒေဟိ- နွားလားတို့ဖြင့်၊ ယုတ္တေန- ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ သကဋေန- ဖြင့်၊
 ဧကံ- တဘက်သော၊ စက္ကံ- လှည်းဘီးကို၊ နိဗ္ဗောဒက ပတနဋ္ဌာနေ- တံစက်မြိတ်
 ရေ၏ ကျရာအရပ်၌၎င်း၊ ဧကံ- သော၊ (စက္ကံ- ကို)၊ ဗဟိ- တံစက်မြိတ်ရေ၏
 ကျရာအရပ်၏ ပြင်ဘက်၌၎င်း၊ အာဝိဇ္ဇိတံ- လှည့်လည်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- သည်၊
 န ဟောတိ- မဖြစ်၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုဗ္ဗိယံ- ၌၊ စတူဟိ ယုတ္တေနာတိ-
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [စတူဟိ- နသော၊ ဗလိဗဒ္ဒေဟိ ယုတ္တေန။] သမန္တာ နိဿေ
 ဏိယာ အနုပရိဂန္တန္တိ - ကား၊ နိဿေဏိယံ - လှေခါး၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊
 ဂေဟံ- ကို၊ ဆာဒေန္တေဟိ- မိုးသူတို့သည်၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နိဿေ
 ဏိယာ - ဖြင့်၊ အာဝိဇ္ဇိတံ- ငှါ၊ နသက္ကာ ဟောတိ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှင်၊ ဧဝ

ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ ။ ။ “အာသာတန” ၏ သဒ္ဓါနက်အတိုင်းဆိုလျှင် “သတ်ဖြတ်
 ညှဉ်းဆရာ အရပ်အားလုံးကို ရနိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဧကဒေယျူပစာရ-အထင်
 ရုဋ္ဌိအားဖြင့် ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ အရပ်ကို ယူပါ-ဟု သိစေလို၍ “အာသာတနန္ဒိ ဝုစ္စတိ” ဟု
 မိန့်သည်။ ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ၌ ဓမ္မဟူသည် “ဒဏ္ဍနိတိ” ဟု ခေါ်အပ်သော ရှေးဓမ္မသတ်
 ကျမ်းတည်း။ ထိုကျမ်းနှင့်အညီ သူပုန်ဒါးမြတို့၏ လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ရာ စင်းတီး
 တုံးကလေးသည် ဓမ္မဂဏ္ဍိကာမည်၏။ ထို စင်းတီးတုံးကလေးဖြင့် မှတ်သားအပ်သော
 အရပ်သည်လည်း ဥပလက္ခဏ နည်းအားဖြင့် ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ = အာသာတန မည်၏။
 [(ဝိမတိ မှီသည်။) ဓမ္မေန- တရားနှင့် အညီ+ ဆိန္ဒိကာ- လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ရာ
 ဖြစ်သော+ ဂဏ္ဍိကာ- အဖုအဆစ်ရှိသော သစ်သားတုံးငယ်ကလေးတည်း။ ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ-
 လေး၊ ဂန္ဓိကာ- ဘဏ္ဍိကာ” ဟု ပါဌအမျိုးမျိုး ရှိ၏။]

အာဝိဇ္ဇိတံ နသက္ကာ။ ။ ဆိန္ဒတဋ္ဌာဒိ သမ္ပဝတော နသက္ကာဟောတိ အာဝိဇ္ဇိတံ-
 ကျောင်း၏အနီး၌ ကမ်းပါးပြတ်စသည် ရှိနေသောကြောင့် လှည်း လှေညှိသာ-ဟူလို၊
 နိဗ္ဗောဒကကို “နိ+ဝေါဒက” ဟု ခွဲ၊ နိဿေသတော ဝေါဒကံ ဧတ္တာတိ နိဗ္ဗောဒကံ၊
 အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် မိုဗ်းရေ၏ကင်းရာ တံစက်မြိတ်အရပ်။

ရူပေ - သော၊ သာရဗ္ဗေစ - ဝိုးရွာချပုန်း ကောက်ဝဲသီးနှန်စသော ဘေးရန် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အပရိက္ကမနေစ- ၂ ကောင်ကပ်လှည်း၊ ၄ ကောင် ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လောက်ရာ ဥပစာ မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဌာနေ - ဌ၊ န ကာရေတဗ္ဗာ - မပြုစေထိုက်၊ ပန- ဆက်၊ အနာရဗ္ဗေ-မရှိ သည်လည်းဖြစ်ကော၊ သပရိက္ကမနေ-ဖြစ်သော၊ (ဌာနေ-ဌ)၊ ကာရေတဗ္ဗာ- ၏၊ တံ - ထို အနာရဗ္ဗ သပရိက္ကမန အရပ်သည်၊ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန- ဟောတော်မူအပ်သော သာရဗ္ဗအပရိက္ကမန၏ ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းအားဖြင့်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတမေဝ-လာသည်သာ၊ [“ပါဠိတော်၌ သာရဗ္ဗနာမ ကိပိ လ္လိကာနံ ဝါ အာသယောဟောတိ” စသည်ဖြင့်ရှိ၍ “အနာရဗ္ဗနာမ န ကိပိလ္လိ ကာနံ ဝါ အာသယောဟောတိ ” စသည်ဖြင့် သာရဗ္ဗ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လာ သည်၊ အပရိက္ကမန၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သပရိက္ကမန၌လည်း နည်းတူ။]

ပုန - တဘန်၊ သညာစိကာနာမာတိ ဝေမာဒိ- အစရှိသော စကားကို၊ သာရဗ္ဗေ၊ ပေ၊ ကာရေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝုတ္တသံယာစိကာဒီနံ-(ပါဠိ တော်၌) ဟောတော်မူအပ်သော သံယာစိက အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထ ပကာသနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ [ပါဠိတော်ပဒဘာဇနီ၌ သညာစိကာ အဖွင့် ၂ ထပ်ပါနေ သောကြောင့် “ပုန၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ” ဟုမိန့်သည်။] ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ဝေ- သို့၊ အဒေသိတဝတ္ထုကံဝါ- မူလည်းဖြစ်သော၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဝါ-သော၊ ကုဋိ-ကို၊ ကရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ အရညတော-မှ၊ ရုက္ခာဟရဏတ္ထာယ- သစ်သားတို့ကို ဆောင်ယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါသိံ ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဖရသံ ဝါ- သော်၎င်း၊ နိသေတိ-သွေးအံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုငတာ၌၊ အလ္လတိဏာနိ- စိုသော မြက်တို့ကို၊ ဆိန္ဒတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန သန္ဓိံ ပါစိတ္တိယံ၊ သုက္ခာနိ-ခြေခံသော မြက်တို့ကို၊ ဆိန္ဒတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ရုက္ခေသုပိ ဧသေဝနယော၊ [သစ်ပင်အခြောက် ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အစိုဖြစ်လျှင် ပါစိတ်နှင့်တကွ ဒုက္ကဋ္ဌံ -ဟူလို။] ဘူမိံ, သောဓေ တိ-အံ၊ ခဏတိ-အံ၊ ပံသံ, ဥဒ္ဓရတိ-ထုတ်ဆယ်အံ၊ စိနာတိ-စိအံ၊ ဝေ-သို့၊ ယာဝ- လောက်၊ ပါစိနံ- ကုဋိအနီး၌ စီထိုက်သောအရပ်ကို၊ ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့စီ၏၊ တာဝ-ထိုပါစိနအရပ်ကို ဖွဲ့စီသည့်တိုင်အောင်၊ ပုဗ္ဗပယောဂေါနာမ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပုဗ္ဗပယောဂေ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌၊ (ဘူမိ သောဓေန, ခဏနစသော ကိစ္စတို့၌၊) ပါစိတ္တိယဌာနေ- ဌ၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန သန္ဓိံ ပါစိတ္တိယံ ၊ ပေ, တတော- ထို ပါစိနကိုစီခြင်းမှ၊ ပဌာယ သဟပယောဂေါ နာမ၊ [ပါစိနံတိ-ကုဋိဝတ္ထုသာမန္တာ စိနိတဗ္ဗအဓိဋ္ဌာနံ (ချိုင့်ကျသောအရပ်၌ ကျောက်တုတ်စီသကဲ့သို့) ကုဋိရာ၏အနီး၌ စီထိုက်သော အခြေခံမြေ။]

တတ္ထံ - ထို ကုဋိတို့တွင်၊ ထမ္ဘဟိ - တို့ဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗာယ - ပြုထိုက်သော ကုဋိအတွက်၊ ထမ္ဘ - ကို၊ ဥဿာပေတိ - စိုက်ထူအံ့၊ ဒုက္ကဋံ၊ ဣဋ္ဌကာဟိ - အုဋ္ဌတို့ဖြင့်၊ စိနိတဗ္ဗာယ - စီထိုက်သောကုဋိအတွက်၊ ဣဋ္ဌကံ - ကို၊ အာစိနာတိ - စီအံ့၊ ဒုက္ကဋံ၊ ဧဝံ - သို့၊ ယံယံ ဥပကရဏံ - အကြင် အကြင် အဆောက်အဦးကို၊ ယောဇေတိ - ယှဉ်စေ၏၊ ဝါ - သုံးစွဲ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော အဆောင်အဦးတို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ၊ တစ္ဆန္တဿ - သစ်သားစသည်ကို ရွှေသောရဟန်း၏၊ ဟတ္ထဝါရေ ဟတ္ထဝါရေ (ဒုက္ကဋံ)၊ တဒတ္ထာယ - ထို ရွှေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၏၊ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧဝံ - သို့၊ ကတံ - သော၊ ဒါရုကုန္တိကံဝါ - သစ်သားနံရံရှိသော ကုဋိကိုသော်၎င်း၊ ဣဋ္ဌကကုန္တိကံဝါ - သော်၎င်း၊ သိလာကုန္တိကံဝါ - ကျောက်နံရံရှိသော ကုဋိကိုသော်၎င်း၊ အန္တမသော၊ ပဏ္ဏသာလမ္ဗိ - သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းကိုလည်း၊ သဘိတ္တိစ္ဆ ဒနံ - နံရံအမိုးနှင့်တကွ(နံရံရော အမိုးပါ)၊ လိမ္မိဿာမိ - အက်တေ (မြေညက်) ကို သုတ်လိမ်းအံ့၊ ဣတိ - ဤ၊ သုဓာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ မတ္တိကာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ လိမ္မန္တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ၊ ယာဝ - လောက်၊ ထုလ္လစ္စယံ နဟောတိ၊ တာဝ - လောက်၊ ဒုက္ကဋံ၊ [ဆိုအပ်လတံသော “ ပဌမပိဏ္ဍဒါနေ ထုလ္လစ္စယံ ” အရ သင့်အပ်သော ထုလ္လစ္စဦးသို့ မရောက်မီ ဒုက္ကဋံ - ဟူလို၊] ပန - ဆက်၊ ဧတံဒုက္ကဋံ - သည်၊ မဟာလေပေနေဝ - ကြီးသော သုတ်လိမ်းမှုကြောင့်သာလျှင်၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ [“ မဟာလေပေယေဝ ” ဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်း၏၊ အက်တေသရွတ် မြေညက်သရွတ်ကိုင်ခြင်းကို “ မဟာလေပ ” ဟု ခေါ်၍ ဆေးသုတ်ခြင်းကို “ ခုဒ္ဒကလေပ ” ဟု ခွဲ။] သေတရတ္ထ ဝဏ္ဏကရဏေဝါ - ဖြူသောအဆင်း၊ နိသောအဆင်းရှိအောင် ပြုခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ စိတ္တကမ္မေဝါ - ပန်းချီဆေး ရေးမှုကြောင့် သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိ။

ဧကံ ပိဏ္ဍံ အနာဂတေတိ - ကား၊ သဗ္ဗပစ္စိမကော - အလုံးစုံသော လေပပိဏ္ဍတို့၏ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ဧကော - သော၊ ယော လေပပိဏ္ဍော - အကြင် သုတ်လိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အက်တေစိုက် မြေညက်စိုက်သည်၊ (အတ္တိ) ဧကံ - သော၊ တံ ပိဏ္ဍံ - ထို အက်တေစိုက် မြေညက်စိုက်သို့၊ ကုဋိကမ္မေ - ကုဋိ ပြုလုပ်မှုသည်၊ အသမ္ပတ္တေ - မရောက်သေးမီ၊ [သံလက်စသည်ဖြင့် ယူအပ်သော အက်တေအစု၊ သို့မဟုတ် မြေညက်အစုကိုပင် “ လေပပိဏ္ဍ ” ဟု ဆိုသည်။] ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိံ) ဣဒါနိ - ၌၊ ဒွိဟိ - နသော၊ ပိဏ္ဍေဟိ - အက်တေစိုက် (မြေညက်စိုက်) တို့ဖြင့်၊ နိဋ္ဌာနံ - ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဂမိဿတိ - လတံ၊ ဣတိ - ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ တေသု - ထို ၂ စိုက်တို့တွင်၊ ပဌမပိဏ္ဍဒါနေ - ပဌမမြေစိုက်ကို

ပေးခြင်းကြောင့်၊ ထုလွှစွယ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပိဏ္ဏေ အာဂတေဘိ-ကား၊ ဧတံ- သော၊ ယံ ပိဏ္ဏံ-အကြင် အင်္ဂါတေစိုဉ်သ္မိ၊ ဝါ-မြေညက်စိုဉ်သ္မိ၊ ကုဋိကမ္မေ-သည်၊ အနာဂတေ-မိ၊ ထုလွှစွယ် ဟောတိ၊ တသ္မိံ အဝသာနပိဏ္ဏေ- ထို နောက်ဆုံးအင်္ဂါတေစိုဉ်သည်၊ ဝါ- မြေညက် စိုဉ်သည်၊ အာဂတေ-သော်၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ထပိတေ-ထားအပ်ပြီး သော်၊ [အာဂတေကိုပင် “ ဒိန္နေ ထပိတေ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] လေပသ- သုတ်လိမ်းကြောင်း အင်္ဂါတေစိုဉ်၏၊ ဝါ- မြေညက်စိုဉ်၏၊ ယဒိတတ္တာ - စပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေ၊ စ - ဆက်၊ ဧဝံ- သ္မိ၊ လိမ္မန္တဿ - ၏၊ အန္တော လေပေ-အတွင်း၌သုတ်လိမ်းခြင်းသည်၊ (ယဒိတေ၌စပ်၊) အန္တောလေပေန- အတွင်းဝယ် သုတ်လိမ်းဘွယ်ဟူသမျှနှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဘိတ္တိစ္ဆ- ကိုသော်၎င်း၊ ဆဒ နန္ဒ-ကိုသော်၎င်း၊ ဧကောဗဒ္ဓံ-တစပ်ထည်းစပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ, ယဒိတေဝါ- ဆက်စပ်မိသော်၎င်း၊ [အတွင်းလိမ်းကျမှုပြုလျှင် အတွင်း၌ လိမ်းကျသင့်သမျှ အားလုံး နံရံ-အမိုးတို့ပါစပ်အောင် လိမ်းကျမိလျှင် သံဃာဒိသေသ်-ဟုလို။] ဗဟိလေပေ- သည်၊ ဗဟိလေပေန- အပြင်ဝယ် သုတ်လိမ်းဘွယ်ဟူသမျှနှင့်၊ သဒ္ဓိံ (ဘိတ္တိစ္ဆ ဆဒနန္ဒ ဧကောဗဒ္ဓံ ကတ္တာ) ယဒိတေဝါ- သော်၎င်း၊ သံဃာဒိ သေသော။ [အပြင်လိမ်းကျမှုပြုလျှင်လည်း အပြင်၌ သုတ်ဘွယ်အားလုံးနှင့် တကွ နံရံ-အမိုးတို့စပ်အောင် လိမ်းကျမိလျှင် သံဃာဒိသေသ်-ဟုလို။]

ပန-ဆက်၊ ဒွါရဗဒ္ဓံဝါ-တံခါးပေါင်ကို သော်၎င်း၊ ဝါတပါနံဝါ-ကိုသော် ၎င်း၊ အထပေတွာဝ-မတပ်သေးမှန်သာလျှင်၊ မတ္တိကာယ-ဖြင့်၊ သစေ လိမ္မတိ၊ (ဧဝံသတိ) တသ္မိံ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓံကို၊ ဝါ-ထို ဝါတပါနံကို၊ (ထပိတေ၌စပ်၊) တဿ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓံ၏၊ ဝါ-ထို ဝါတပါနံ၏၊ ဩကာသံ-အရင်ကို၊ ပုန, ဝဗေ တွာဝါ-တိုးချဲ့သော်၎င်း၊ အဝဗေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ထပိတေစ-တပ်ထား အပ်ပြန်သော်လည်း၊ လေပေါ - လိမ်းကျကြောင်း အင်္ဂါတေသည်၊ ဝါ- မြေညက်သည်၊ န ယဒုယဘိ-မဆက်စပ်အံ့၊ တာဝ ရက္ခတိ-အာပတ်မှ စောင့် သေး၏၊ [တံခါးပေါင်ကျည်းခွေ , သို့မဟုတ် လေသောက်ပြုတင်းကို ပဌမ မတပ်သေးဘဲ အင်္ဂါတေမြေညက်ဖြင့် ရှေးဥးစွာလိမ်းကျ၍ နောက်မှ တံခါး ပေါင် လေသောက်ပြုတင်းကို တပ်သောအခါ အင်္ဂါတေမြေညက်ချင်း မစပ် သေးလျှင် “တာဝရက္ခတိ” ဟု ဆိုသည်။] ပန - ဆက်၊ ပုန, လိမ္မန္တဿ- ၏၊ (လေပေ-သည်) ယဒိတမတ္တေ-စပ်ကာမျှဖြစ်လသော်၊ သံဃာဒိသေသော- [မစပ်သေးသောနေရာ၌ နေထိုင် လိမ်းကျသူကို “ပုနလိမ္မန္တ” ဟု ဆိုသည်၊ ထပ်၍ လိမ်းကျသောအခါ ပဌမ လိမ်းကျပြီးနှင့် စပ်မိလျှင် အာပတ်သင့်၏။

ဟူလို။] ထပိယမာနံ-တပ်ထားအပ်သော်၊ ဝါ-သော၊ တံ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓ (ဝါတ ပါန)သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒိန္နလေပေန- ပေးအပ်ပြီးလေပနှင့်၊ သဒ္ဓိံ , နိရန္တရ မေဝ - အကြားမရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဧဝံသတိ) ပဌမ မေဝ-ရှေးဥျးမဆွ အစကပင်၊ သံဃာဒိသေသော။ [ဒွါရဗဒ္ဓ သို့မဟုတ် ဝါတ ပါနကို ပဌမမတပ်သေးဘဲ မြေညက်ကိုသာလိမ်းကျထားရာ၌ ဒွါရဗဒ္ဓ ဝါတ ပါနတို့ကိုတပ်သောအခါ အားလုံးဆက်စပ်ပြီးဖြစ်သွားလျှင် ဒွါရဗဒ္ဓ-ဝါတ ပါနတို့ကိုမတပ်မီကပင် အာပတ်သင့်၏-ဟူလို။]

ဥပစိကာမောစနတ္ထံ - ခြံတို့ကို လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ခြံမတက်နိုင် အောင်)၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္တေန - လက်ရှစ်သစ်မျှဖြင့်၊ အပတ္တစ္ဆဒနံ - မရောက် အပ်သော အမိုးရှိသည်ကို၊ (အမိုးမထိအောင်)၊ ကတွာ-၍၊ ဘတ္တိံ - နံရံကို၊ လိမ္မတိ-သုတ်လိမ်းအံ၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ခြံမတက်အောင် လက်ရှစ်သစ် လောက် အမိုးကိုမထိစေဘဲ ချန်ထား၍ လေပချင်းမစပ်သေးသောကြောင့် “ အနာပတ္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ အာပတ် မသင့်အောင် လက်တသစ်လောက် ချန်ထားလျှင်လည်း “ အနာပတ္တိ ” ဟုပင် ဆိုကြသတတ်၊] ဥပစိကာမောစနတ္ထ မေဝ-ငှါပင်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဘက်၌၊ ဝါ - က၊ ပါသာဏကုန္ဒ-ကျောက် နံရံကို၊ ကတွာ-၍၊ တံ - ထို ကျောက်နံရံကို၊ အလိမ္မိတွာ - မသုတ်လိမ်းမူ၍၊ ဥပရိ-၌၊ လိမ္မတိ- အံ၊ လောပေါ- သုတ်လိမ်းကြောင်း အက်တေ မြေညက် သည်၊ နယဋ္ဌယတိနာမ-ဆက်စပ်သည် မမည်၊ (တသ္မာ - ကြောင့်၊ ထည့်)၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ဣဋ္ဌကကုဋိကာယ - အုဋ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကုဋ်၌၊ [အမိုးရော နံရံပါ အုဋ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ကုဋ်၌။] ဣဋ္ဌကာဟိယေဝ- တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါတပါနေ-တို့ကို၎င်း၊ ဝုမနေတ္တာနိစ-အခိုးထုတ်ကြောင်း ပြန်တို့ကို၎င်း၊ ကရောတိ-အံ၊ လေပယဋ္ဌနေနေဝ-လေပ၏ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဏသာလံ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ လိမ္မဟိ- အံ၊ လေပယဋ္ဌနေနေဝ အာပတ္တိ၊ တတ္ထ- ထို သစ်ရွက်ကျောင်း၌၊ အာလော ကတ္တာယ - အရောင်အလင်း အကျိုးငှါ၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္တံ ဌပေတွာ လိမ္မတိ၊ လောပေါ-သည်၊ နယဋ္ဌယတိ နာမ-မည်၏၊ အနာပတ္တိယေဝ၊ ဝါတပါနံ- ကို၊ လဒ္ဓါ- ၍၊ ဝါ-မှ၊ ဧတ္ထ-ဤကျောင်း၌၊ ထပေသာမိ- တပ်အံ၊ ဣတိ-၍၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါတပါနေ-ကို၊ ထပိတေ - တပ်အပ်ပြီးသော်၊ လေပ ယဋ္ဌနေနေ- ကြောင့်၊ အာပတ္တိ၊ မတ္တိကာယ- ဖြင့်၊ ကုန္ဒ-နံရံကို၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဆဒနလေပေန- အမိုးကိုသုတ်လိမ်းကြောင်း အက်တေ (မြေညက်) နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ယဋ္ဌနေ-စပ်ခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိ၊ [နံရံ၌ မြေညက်

သုတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဆဒနလေပနှင့် စပ်လျှင် အာပတ် သင့်သည်။]
 ကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊ ကေပိဏ္ဍာဝသေသံ- တခုသောအင်္ဂါတေ
 မြေညက်စိုင်းအကြွင်းကို၊ ကတ္တာ, ထပေတိ - တန့်ရပ်ထား၏၊ (အာပတ်မသင့်
 အောင် တမင်လာချန်ထား၏၊) အညော-အခြားသောရဟန်းသည်၊ တံ- ထို
 ကြွင်းကျန်သောအရပ်ကို၊ (မြေညက်စိုင်း မသုတ်အပ်သည့်အတွက် ကွက်လပ်
 ဖြစ်နေသောအရပ်ကို၊) ဒိသွာ, ဣဝံ - ဤ ချန်ထားမှုကို၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်း
 သဖြင့် ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤ၊ ဝတ္တသီသေန- သဖြင့်၊ လိမ္မတိ၊ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ- ၂ ပါး
 သောရဟန်းတို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ။ [ပဌမရဟန်းမှာ လေပချင်း မဆက်စေ
 သောကြောင့် အနာပတ်, ဒုတိယရဟန်းမှာ အတ္တုဒ္ဒေသ(မိမိအတွက်ကျောင်း)
 မဟုတ်သောကြောင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်။]

ဘိက္ခုကုဋိံ ကရောတိတိ ဝေမာဒီနိ-နံသော၊ ဆတ္တိံ သ-သော၊ စတုက္ကာနိ-
 တို့ကို၊ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ၊ တတ္ထ- ထို စတုက္ကာဘို့တွင်၊ သာရမ္ဘ
 ယ-သာရမ္ဘကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်၊ အပရိက္ကမနာယ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်၊ (ဟောတိ)၊
 ပမာဏာတိက္ကန္တ ယ-ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော၊ အဒေသိတဝတ္ထုကယ-
 အဒေသိတဝတ္ထုက ကုဋိကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဧတေသံ - ဤ ဒုက္ကဋ်
 သံဃာဒိသေသံတို့၏၊ [(တနည်း) တောသံ-ဤ သာရမ္ဘ ကုဋိစသည်တို့၏၊]
 ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝေမိဿကာပတ္တိယော-ရောနှောသော အာပတ်တို့ကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ-နံ၏၊ စ- ဆက်၊ အာပတ္တိံ ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်နန္တိ အာဒိသု- ပါဠိရပ်တို့၌၊
 ဒွိဟိ-နံသော၊ သံဃာဒိသေသေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဒွိန္ဒု-နံသော၊ ဒုက္ကဋ်နံ-
 တို့သို့၊ (အာပတ္တိ၌စပ်)၊ ဣတိ အာဒိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 [“အာပတ္တိ ဒွိန္ဒု သံဃာဒိသေသေန”၌ “ဒွိန္ဒု”ကို “ဒွိဟိ” ဟု၎င်း၊ “သံဃာဒိ
 သေသေန”ကို “သံဃာဒိသေသေဟိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်၊ ဤ အဖွင့်ကိုထေခံ၍
 “ ဒွိန္ဒု ” ၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ , “ သံဃာဒိသေသေန ” ၌ ဝစနဝိပလ္လာသ
 ဖြစ်ကြောင်းကို သိပါ၊ ဒီကာ၌ “ဝိဘတ္တိဗျတ္တယေန-ဝိဘတ်၏ ဖေဂါက်ပြန်ခြင်း
 အားဖြင့်၊ ဝစနဗျတ္တယေန-ဖြင့်” ဟုဆိုခြင်းနှင့် “ဝိပလ္လာသ” ဟုဆိုခြင်းသည်
 သဘောတူပင်။]

ပန-ကား၊ သောစေ ဝိပုကတေ အာဂစ္ဆတိတိ အာဒိသု-တို့၌၊ အယံ-
 ကား၊ အတ္ထဝိနိစ္ဆ ယော-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားတည်း၊
 သောတိ - ကား၊ သမာဒိသိတွာ - ညွှန်ပြပြီး၍၊ ပတ္တန္တဘိက္ခု - ဖဲသွားသော
 ရဟန်းသည်၊ [ဤအဖွင့်ကို ပါဠိတော်ကြည့်မှ (ရှေ့၌ ဖဲသွားသော ရဟန်း
 ရှိခဲ့ကြောင်းကို) သိနိုင်သည်၊] ဝိပုကတေတိ - ကား၊ ကုဋိကမ္မေ- ကုဋိပြုလုပ်

မူသည်။ အနိဋ္ဌိတေ - မပြီးဆုံးသေးမီ၊ [ပကတ - အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမှ + ဝိ-ကင်းသည်(သဒ္ဒတ္ထ)၊ “မပြီးဆုံးသေး” ကား အဓိပ္ပာယ်။] အညဿဝါ ဒါတဗ္ဗာတိ- ကား၊ အညဿ- သော၊ ပုဂ္ဂလဿဝါ- အားသော်၎င်း၊ သံဃဿဝါ-အားသော်၎င်း၊ စဇိတွာ-စွန့်၍၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်၏၊ ဘိဒ္ဓိတွာဝါ ပုန ကာတဗ္ဗာတိ- ကား၊ ကိတ္တကေန- အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဖျက်ခြင်းဖြင့်၊ ဘိန္ဒာ-ဖျက်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ-နည်း၊ ထန္ဒာ-တိုင်းတို့သည်။ ဝါ-တို့ကို၊ ဘူမိယံ-၌၊ နိခါတာ-စိုက်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ သစေဟောန္တိ-နအံ(ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ-နှုတ်ထိုက်ကုန်၏။ (ထန္ဒာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို) ပါသာဏာနံ-ကျောက်တို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတာ- နံသည်။ သစေ ဟောန္တိ။ (ဧဝံသတိ)၊ အပနေတဗ္ဗာ-ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏။ ဣဋ္ဌကစိတာယ-အုဋ္ဌတို့ဖြင့် စီအပ်သော ကုဋ်၌၊ ယာဝ - လောက်၊ မင်္ဂလိဋ္ဌကာ - မင်္ဂလာ အုဋ္ဌသည်။ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို မင်္ဂလာအုဋ္ဌတိုင်အောင်၊ ကုဋ္ဌာ-နံရံတို့ကို၊ အပစိနိတဗ္ဗာ-ဖျက်ဆီးထိုက်ကုန်၏။ [ဝါထာမန္တန် ပရိတ်စသည်တို့ကို ရွတ်၍ ပဌမချအပ်သော အုဋ္ဌချပ်ကို “မင်္ဂလာအုဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။] သင်္ခေပတော-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘူမိသမံ- မြေနှင့်ညီမျှအောင်၊ ကတွာ-၍၊ ဝိနာသိတာ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (သမာနာ- သော်၊) ဘိန္ဒာ- ဖျက်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ [ယခုခေတ်၌ကား မင်္ဂလာအုဋ္ဌကို မြေကြီးအတွင်း၌ချသောကြောင့် ထိုနေရာထိအောင်ဖျက်မှ ဖျက်ရာရောက်မည်။] ဘူမိတော - မှ၊ ဥပရိ - ၌၊ စတုရဂုံလမတ္ထေပိ-လက် ၄ သစ်မျှရှိသော အဆောံအဥးသည်လည်း၊ ဌိတေ-တည်ရှိသေးသော်၊ အဘိန္ဒာဝ- ဘိန္ဒမမည်သည်သာ၊ သဗ္ဗစတုက္ကေသု- တို့၌၊ သေသံ-သည်။ ပါကဋ္ဌမေဝ- သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတ္ထ - ဤ စတုက္ကတို့၌၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်သည်။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ - ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဒုဗ္ဗိညေယျံ-မသိအပ် မသိနိုင်သည်။ သိယာ-၏။ အညံ- ဖွင့်အပ်ပြီးသောပုဒ်မှ အခြားသော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ (တံ-ထိုပုဒ်သည်။) နတ္ထိ-မရှိ။

ပန- ကား၊ အတ္တနာ ဝိပ္ပကတန္တိအာဒိသု- တို့၌၊ အတ္တနာ- ကျောင်းရှင်ရဟန်းဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်၊ အာရဒ္ဓံ-သော၊ ကုဋီ -ကို၊ အတ္တနာ ပရိယောသာပေတီတိ-ကား၊ မဟာမတ္တိကာယဝါ- ကြီးစွာသော မြေညက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ထုသမတ္တိကာယဝါ - ဖွဲ့ဖြင့် ရောအပ်သော မြေညက်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ယာယ-အကြင်မြေညက်ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သောကုဋ်ကို၊ ပရိယောသိတဘာဝံ-ပြီးဆုံးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပေတု ကာမော - ရောက်စေလိုသည်။ ဟောတိ- ၏။ တာယ - ထိုမြေညက်ဖြင့်၊ အဝသဒ္ဓနပိဏ္ဍိ - အဆုံးမြေစိုင်းခဲကို၊

ဒေန္တော- ပေးလျက်၊ ပရိယောသာပေတိ- ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပရေဟိ ပရိယော
 သာပေတိတိ-ကား၊ အတ္တနောဝ-သာလျှင်၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ပရေဟိ-တို့သည်၊
 ဝါ-တို့ကို၊ ပရိယောသာဝါပေတိ-ပြီးဆုံးပစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ “ပရိယောသာ
 ဝါပေတိ”၌ ပရိ-အဝပုဗ္ဗ သာဓာတ်၊ ကာရိတ်ဏေ၊ ဏာပေပစ္စည်းတည်း၊
 ဏေပစ္စည်း၏ကံကား ကုဋိ၊ ဏာပေပစ္စည်း၏ကံကား ပရတည်း။ ။ ဟိ - ချဲ့၊
 အတ္တနောဝါ - သည်မူလည်း၊ ဝိပွကတာ - အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမရှိသော
 ကုဋိသည်၊ ဝါ-မပြီးဆုံးစေအပ်သေးသော ကုဋိသည်၊ ဟောတု-စေ၊ ပရေဟိ
 ဝါ-တို့သည်မူလည်း၊ (ဝိပွကတာ ဟောတု)၊ ဥဘယေဟိဝါ- မိမိ သူတပါး
 ၂ ဥားသားတို့သည်မူလည်း၊ (ဝိပွကတာ ဟောတု)၊ တံ-ထိုကုဋိကို၊ အတ္တနော
 အတ္ထာယ အတ္တနောဝါ စေ ပရိယောသာဝါပေတိ - အံ့၊ ပရေဟိဝါ စေ ပရိ
 ယောသာဝါပေတိ၊ အတ္တနောဝ-သည်၎င်း၊ ပရေဟိစ-တို့သည်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊
 ယုဂနန္ဒဝါ - အစုံဖွဲ့အပ်သည် မည်လောက်အောင်လည်း၊ စေ ပရိယောသာ
 ဝါပေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သံဃာဒီသေသောယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ-
 ကား၊ ဣ-ဤ အတ္တနောဝိပွကတံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊
 [“အတ္တနော ဝိပွကတန္တိ အာဒိသု ” ဟု အာဓာရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်
 “ဣ” ပိုဟန်တူသည်။]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိံ) ဒုတ္တယော - နသော၊
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ဝသိဿာမ-နအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့
 တိုင်ပင်၍၊ ကရေန္တိ-နအံ့၊ တာဝရက္ခတိ - သံဃာဒီသေသ်အာပတ်မှ စောင့်
 သေး၏၊ အဝိဘတ္တတ္တာ - မခွဲဝေအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊
 ဣဒံဌာနံ- ဤ အရပ်သည်၊ တဝ - သင့်ဘို့တည်း၊ ဣဒံ - သည်၊ မမ- တည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝိဘဇိတွာ- ခွဲဝေ၍၊ ကရေန္တိ - နအံ့၊ အာပတ္တိ၊ သာမဏေရောစ
 ဘိက္ခုစ ဧကတော၊ ကရေန္တိ-နအံ့၊ ယာဝ-လောက်၊ အဝိဘတ္တတ္တာ-မခွဲအပ်
 သေး၊ တာဝ-လို မခွဲဝေအပ်သေးသမျှ၊ ရက္ခတိ၊ ပုရိမနယေန-ဖြင့်၊ (“ဣဒံ
 ဌာနံ တဝ, ဣဒံ မမ” ဟူသော ရှေ့နည်းဖြင့်၊) ဝိဘဇိတွာ ကရေန္တိ - နအံ့၊
 ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိ၊ ဣတိ(ဝုတ္တံ)။

အနာပတ္တိ လေဏေတိ အာဒိသု - တို့၌၊ လေဏံ - လိုက်ကို၊ မဟန္တံပိ-
 ကြီးစွာသော လိုက်ကိုလည်း၊ ကရေန္တိဿ အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣ - ဤ
 လိုက်၌၊ လေပေါ-နဃဋယတိ၊ [အမိုး၌ လေပမရှိသောကြောင့် “နဃဋယတိ”
 ဟုဆိုသည်၊ အကယ်၍ ပန်းချီရေးဘို့ရာ အမိုး၌ အက်တေသုတ်လိမ်းမှု လေပကို
 ပြုအံ့၊ ထိုသို့ ပြုသော်လည်း “ အနာပတ္တိ လေဏေ”ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုသော

ကြောင့် အနာပတ်ပင်-ဟု ငိုကာဆို၏။] ဂဟမ္ဘိ-ဂူကိုလည်း၊ ဣဋ္ဌကာဂဟံဝါ-
အဋ္ဌဂူကိုသော်၎င်း၊ သိလာဂဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဒါရဂဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊
ဘူမိဂဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ (မြေ ဥမင်ကို ဆိုသည်။) မဟန္တပိ- ကြီးစွာသော
ဂူကိုလည်း၊ ကရောန္တဿ အနာပတ္တိ။

တိဏကုဋိကာယာတိ-ကား၊ သတ္တဘူမိကောပိ-ဘုံ ၇ ဆင့် ရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ပါသာဒေါ-ကို၊ တိဏပဏ္ဍိတဒနော- မြက်သစ်ရွက် အမိုးရှိသည်၊
(သမာနော) တိဏကုဋိကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌ
ကထာသု- ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ (တိဏကုဋိကာ-တိဏကုဋိကို၊ ဝုတ္တာ၌ပင်၊
ဝါ-သည်။) ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟံ- ကုတ္တုဋ္ဌန္တိက ကျောင်းတည်း၊ ဣတိ - သို့၊
(ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍) ဆဒနံ-ကို၊ ဒဏ္ဍကေဟိ- (ဝါးခြမ်းစသော) ဒုတ်တံတို့ဖြင့်၊
ဇာလဗန္ဓ- ဇာကဲ့သို့ ဖွဲ့အပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တိဏေဟိဝါ - တို့ဖြင့်သော်

လိုက်နှင့် ဂူအထူး။ ။ တောင်၌ တမင်လာတူးအပ်သော ရသေ့ရဟန်းတို့ ကိန်း
အောင်းရာ အရပ်ကို “လေဏ” ဟု ခေါ်၏။ လီယတေ ဧတ္ထာတိ လေဏံ = ကိန်းအောင်း
ရာလိုက်၊ လီဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း၊ ဤပုဒ်ကို သတ္တတအဘိဓာန်၌ မတွေ့ရ၊ လူတို့ မတူး
အပ်ဘဲ နဂိုရှိနေသော တောင်ခေါင်းကို “ဂဟာ” ဟု ခေါ်၏။ ဂယုတေ ဧတ္ထာတိ
ဂဟာ၊ ဂဟဓာတ်၊ က (က် အနုဗန်ရှိသော အ) ပစ္စည်းဟု သတ္တတ၌ ဆို၏။ ဤ ဂဟာ
ကို “ ဒေဝခါတ - နတ် တူးအပ်သော တောင်ခေါင်း ” ဟုလည်း ပရိယာယ်ဆို၏။
ဤကား သတ္တတကို နည်းမှီအပ်သော အထူးတည်း။

ဝိမတိ။ ။ “လေဏန္တိ ပဗ္ဗတလေဏံ၊ (တောင်ခေါင်းလိုက်) ၊ ဣဋ္ဌကာဒီဟိ ကတံ
စတုရဿကုဋ္ဌာဂါရသဏ္ဌာနံ ဧကကဏ္ဍိကာဗဒ္ဓံ နာတိဥစ္စံ ပတိဿယပိသေသံ ဂဟာ
တိ ဝဒန္တိ = အဋ္ဌစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အထွဋ်တပ်လျက် လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်
အိမ်နှင့်တူသော မမြင့်လွန်းသောနေရာ ကျောင်းအထူးကို ဂူဟု ခေါ်ကြ၏။ ဣဋ္ဌကာဂဟံ
ဝါ-စသော အဋ္ဌကထာနှင့်ကား ဤ ဝိမတိဆိုပုံက လျော်၏။ “ဘူမိဂဟန္တိ ဥမင်ဂဟံ”
ဟု ဆိုသောကြောင့် ဥမင်လှိုင်နှင့်တူသောဂူကို “ဘူမိဂဟာ” ဟု မှတ်ပါ။

ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟံ ။ ။ အမိုးပေါ်၌ ဝါးခြမ်းစသော ဒုတ်တို့ဖြင့် ဇာကွက်များ
ပေါ်အောင် အလျား အနံ့ယက်၍ ထို ဝါးခြမ်းများကို အမိုးနှင့်ကပ်လျက် ဖွဲ့ချည်ထား
သောအခါ ကြက်တို့၏မျက်လုံးပေါက်နှင့် တူသောကြောင့် “ကုတ္တုဋ္ဌန္တိက” ဟု ခေါ်
သတော်၊ ထိုအမိုးလည်း သက်ငယ်ဟု ခေါ်သော မြက်အမိုး၊ အင်ဖတ်၊ ဓနိရွက်စသော
သစ်ရွက်အမိုးများ ဖြစ်ရမည်။ သို့မှ တိဏအမျိုးအစားဖြင့် မိုးအပ်သော တိဏကုဋိ
ဖြစ်မည်-ဟူလို။ [ကုတ္တုဋ္ဌာနံ + အဋ္ဌိ၊ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိ ဝိယာတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိတံ၊ တံ ယဿ
အတ္ထိတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကံ (ဂေဟံ) ။] အဋ္ဌကထာသုတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟန္တိ အာဒိသု
အဋ္ဌကထာသု တိဏကုဋိကာ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟန္တိ ဝတ္တာ ပုန တံ ဝိဝုရန္တေဟိ အဋ္ဌ
ကထာစရိယေဟိ ဆဒနံ ဒဏ္ဍကေဟိ၊ ပေ၊ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ - ဝိမတိ။

၎င်း၊ ပဏ္ဍေဟိဝါ-သစ်ရွက်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆာဒိတကုဋိကာဝ - မိုးအပ်
 သော ကုဋိကိုသာ၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ။ [ဆာဒိတကုဋိကာဝ၌ ဝေဖြင့် ဥလ္လိတ္တ
 စသည်ကို ကန့်။] တတ္ထ - ထို တိဏကုဋိ၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) [ဥလ္လိတ္တ
 စသည် မပြုသောကြောင့် အာပတ်မသင့်- ဟူလို။] မဟန္တမ္ဘိ-သော၊ တိဏန္တ
 ဒန ဂေဟံ- မြက်အမိုးရှိသော ကုဋိကို၊ ကာတုံ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ - ၏၊ ဟိ - မှန်၊
 (တနည်း) ဟိယသ္မာ (လက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗောတို့၌ စပ်၊) ဥလ္လိတ္တာဒိဘာဝေါ
 ဝေ-ဥလ္လိတ္တအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ကုဋိယာ-၏၊ (ဤသိက္ခာပုဒ်၌
 အလိုရှိအပ်သောကုဋိ၏)၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်း၊ လက္ခဏာတည်း၊ သောစ-
 ထို ဥလ္လိတ္တ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဆဒနမေဝ - အမိုးကိုသာ၊
 သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-သာဓကကား၊ စက်မနသာလာယံ တိဏစုဏ္ဍံ ပရိပတတိ၊ ပေ၊ ကာတုန္တိ
 အာဒိနိ-တုံအစရှိသော စကားရပ်တို့သည်၊ ဣတ္ထ-ဤကုဋိလက္ခဏာကိုပြသော
 စကား၌၊ [ဥလ္လိတ္တာစသည်၏ အဖြစ်သာ ကုဋိလက္ခဏာ ဟူသော စကား၌၊]
 သာဓကောနိ-သက်သေတို့တည်း၊ [စက်မနသာလာယံ-စကြိုကျောင်း၌၊ တိဏ
 စုဏ္ဍံ- မြက်အမှုံ သည်၊ ပရိပတတိ-၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဩဂုဗ္ဗေတွာ-မြက်
 စသည်ကို ခွါ၍၊ ဝါ-ဖျက်ဆီး၍၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ-အတွင်း၌ သုတ်လိမ်းအပ်
 အပ်၌ သုတ်လိမ်းအပ်သည်ကို၊ ကာတုံ-၄၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဂုဗိဓာတ်သည်
 ဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ အဝဥပသာရကြောင့် မဖွဲ့ခြင်း အဖွဲ့ကို ဖျက်ခြင်း
 အနက်ဟောသည်၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥဘတောပက္ခံဝါ- ၂ဘက်၌ အတောင်
 သဖွယ်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကုဋပဒ္ဒံဝါ - ဖွဲ့အပ်သော အထွင်ရှိသည်
 မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝဇ္ဇံဝါ- လုံးဝိုင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စတုရသံဝါ-
 လေးထောင့် ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ယံ-အကြင် အမိုးသည်၊ [ဟောတိ-

ဥလ္လိတ္တာဒိ ဘာဝေါ ဝေ ဟိ ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ဝယ် အလိုရှိအပ်သော ကုဋိ၏
 လက္ခဏာမှာ အက်တေ၊ မြေညက်တခုခုဖြင့် အတွင်းဘက်ကဖြစ်စေ၊ အပြင်ဘက်က
 ဖြစ်စေ၊ ၂ ဘက်စလုံးဖြစ်စေ သုတ်လိမ်းခြင်းတည်း၊ ထို သုတ်လိမ်းမှုကိုလည်း အမိုး
 အတွက်သာ ရည်ရွယ်တော်မူသည်၊ အကာအတွက် ရည်ရွယ်တော်မမူ၊ အမိုးအတွက်
 ရည်ရွယ်တော်မူကြောင်းကိုလည်း “ စက်မန သာလာယံ ပေ၊ ကာတုံ ” အစရှိသော
 သေနာသနက္ခန္ဓကပါဠိတော်ကို ထောက်၍ သိနိုင်သည်၊ ထိုပါဠိတော်၌ မြက် မှုံတွေ
 ကျသည်ဟု ဆိုသဖြင့် အပေ၊ အမိုးမှကျလာကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုအမိုးကို ဥလ္လိတ္တစသည်
 ပြုရကြောင်းကို၎င်း သိနိုင်သည်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ဥလ္လိတ္တစသည် မပြုဘဲ မြက်အမိုး
 မိုးထူးရုံမျှ ဖြစ်လျှင် “ မဟန္တမ္ဘိ တိဏန္တဒနဂေဟံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ ” ဟု ဆိုသည်။

၌စပ်၊] ဣမံ - ဤအမိုးသည်၊ တေဿ ဂေဟဿ - ဤကျောင်း၏၊ ဆဒနံ-
 တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဆဒနသင်္ခေပေန-အမိုး၌ သွင်းယူခြင်းဖြင့်၊ ကတံ-သည်၊
 ဟောတိ၊ တဿ- ထို အမိုး၏၊ ဘိတ္တိလေပေန - နံရံ၌ သုတ်လိမ်းအပ်သော
 အင်္ဂါတေ မြေညက်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ လေပေ-သည်၊ ဃဒ္ဓိတေ - ဆက်စပ်လ
 သော်၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တစ္ဆဒနဿ -
 ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တ အမိုးရှိသော၊ ဂေဟဿ - ကျောင်း၏၊ လေပရက္ခဏတ္ထံ-
 လေပကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ (သုတ်ထားအပ်သော အင်္ဂါတေ
 မြေညက်မပျက်အောင်)ဥပရိ-အပေါ်၌၊ ဝါ-က၊ တိဏေန,သစေ ဆာဒေန္တိ-
 အကယ်၍ ထပ်မိုးကုန်အံ့၊ ဣတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ထပ်မိုး
 ခြင်းဖြင့်၊ တိဏကုဋ်နာမ နဟောတိ။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ဣတ္ထ = ဤ တိဏ
 ကုဋ်၌၊ အဒေသိတ၊ပေ၊ပစ္စယာဝ - အဒေသိတဝတ္ထုကအကြောင်း ပမာဏာ
 တိက္ကန္တ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဥဒါဟု၊
 သာရမ္ဘ အပရိတ္တမန ပစ္စယာပိ-သာရမ္ဘ အကြောင်း၊ အပရိတ္တမနအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိကိံ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊
 သဗ္ဗထာပိ-အလုံးစုံသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊
 တထာ ဟိ - ထို စကား မှန်၏၊ တာဒိသံ ကုဋိံ သန္ဓာယ ပရိဝါရေ (သံဂီတိ
 ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခု - သည်၊ သညာဗ်ကာယ-ဖြင့်၊ အဒေသိတ
 ဝတ္ထုကံ-သော၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ-သော၊ သာရမ္ဘံ-သော၊ အပရိတ္တမနံ-
 သော၊ ကုဋိံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊(တဿ-ထိုရဟန်း၏)အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊
 ဧသာပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ) [ဥလ္လိတ္တ စသည်
 မပြုအပ်သော ကုဋ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်ပြီ-ဟူလို။]

အညဿတ္တာယာတိ-ကား၊ ကုဋိလက္ခဏာပုတ္တမိ- ကုဋိလက္ခဏာသို့ ရေခံ
 ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ ကုဋိံ-ကို၊ [ဥလ္လိတ္တစသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောကုဋ်ကို။] အည
 သ-မိမိမှ အခြားသော၊ ဥပဇ္ဈာယသဝါ - ဥပဇ္ဈာယ်၏သော်၎င်း၊ အာစရိ
 ယသဝါ- ဆရာ၏သော်၎င်း၊ [သရဏဂုဏ်ဆရာ စသော ဆရာလေးပါး။]
 သံဃသဝါ - ၏သော်၎င်း၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ [သူတစ်ပါးအတွက်ပြုပေးရာ၌ အနာပတ္တိဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့်
 “အာပတ္တိကာရုကာနံ တိဏ္ဏံ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ - ပြုလုပ်ပေးသောရဟန်းတို့မှာ ဒုက္ခဋ္ဌ
 ၃ ချက်သင့်၏” ဟု မိန့်တော်မူပါသည်ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယံ ပန၊
 ပေ၊ဝုတ္တံ” ဟု မိန့်၊ စိမံသညံအတိုင်း မလုပ်သောကြောင့် သင့်ရသည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိကရကနံ တိဏ္ဍံ ဒုက္ခဋ္ဌာနန္တိ အာဒိ-သော၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ ပါဠိယံ - ဌ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ယထာသမာဓိဋ္ဌာယ- အကြင် အကြင် စီမံအပ်သည့်အတိုင်း အားဖြင့်၊ အကရဏပစ္စယာ- မပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ကာရကနံ - ပြုကုန်သောရဟန်း တို့၏၊ တိဏ္ဍံ-နံသော၊ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရေခံခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ကျောင်းရှင်ကစီမံသည့်အတိုင်း မပြုလုပ်သောကြောင့် စေခိုင်းခံရသူမှာ အဒေ သိတ , သာရမ္ဘ , အပရိက္ကမ ဝတ္ထုတို့အတွက် ဒုက္ခဋ္ဌာအာပတ် ၃ ချက်သင့် သည်-ဟုလို။]

ဝါသာဂါရံ ထပေတွာ သဗ္ဗတ္တာတိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနတ္ထာယ- ငှါ၊ အဂါရံ-ကျောင်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ-အခြားကျောင်းကို၊ (ကာရေ တိဌစပ်၊) ဥပေါသထာဂါရံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ကြံ၍သော် ၎င်း၊ ဇန္တာဃရံ- ဇရုံးအိမ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- တံ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ ဘောဇန သာလာ- ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိဝါ၊ အဂ္ဂိသာလာ ဘဝိ သတိ၊ ဣတိဝါ၊ ကာရေတိ- အံ၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောကုဋ်၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏ (ဝေ-ဤအကြံသည်)၊ သစေပိ ဟောတိ- အံ၊ (ကိံ)၊ ဥပေါသထာဂါရဉ္စ - သည်လည်း၊ ဘဝိဿတိ - တံ၊ အဟဉ္စ- သည်လည်း၊ ဝသိဿာမိ-အံ၊ ဇန္တာဃရဉ္စ ဘဝိဿတိ၊ အဟဉ္စ ဝသိဿာမိ၊ ဘောဇနသာလာစ ဘဝိဿတိ , အဟဉ္စ ဝသိဿာမိ၊ အဂ္ဂိသာလာစ ဘဝိ သတိ၊ အဟဉ္စ ဝသိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့သောအကြံသည်၊ သစေပိ ဟောတိ- အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကာရိတေပိ-ပြုစေအပ်သော ဥပေါသထာဂါရ စသည် ၌လည်း၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ဌ၊ အနာပတ္တိတိ - တိဟူ၍၊ ဝတွာ - ၍၊ အတ္တနော - ၏၊ ဝါသာဂါရတ္ထာယ- နေရာကျောင်း အကျိုးငှါ၊ ကရောန္တယေဝ - ၏သော၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ၊ [“ ဝါသာဂါရအတွက် ပြုမှသာ အာပတ် ” ဟု ဆိုသဖြင့် ဝါသာဂါရ- ဥပေါသထာဂါရ စသည် ။ မျိုးရအောင်ပြုလျှင် အနာပတ္တိ ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် ရှေ့ဝါဒနှင့်သဘောတူပင်။] ဥမ္မတ္တကဿ-ရူးသည် ဖြစ်၍၊ (ကရောန္တဿ - ၏၎င်း၊) အာဒိကမ္ပိကနံ - နံသော၊ အာဠဝကနံ- အာဠဝီမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံစ- တို့၏၎င်း၊ အနာပတ္တိ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္စယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ဣဒံ-ဤသိက္ခာ ပုဒ်သည်)၊ ဆ သမုဋ္ဌာနံ-၆ ပါးသောသမုဋ္ဌာန် ရှိ၏၊ ကိရိယဉ္စ-ရံခါ ကိရိယ သမုဋ္ဌာန်လည်းရှိ၏၊ ကိရိယာကိရိယဉ္စ-ရံခါ ကိရိယာကိရိယသမုဋ္ဌာန်လည်း

ရှိ၏။ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ - ဤသိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဝတ္ထု - ကျောင်းနေရာကို၊ ဒေသာ ပေတွာ-ညွှန်ပြစေပြီး၍၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ - ပမာဏထက်လွန်သော ကုဋိကို၊ ကရောတော-ပြုသောရဟန်း၏၊ ကိရိယတော - မပြုထိုက်သောဆောက်လုပ်မှုကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ၏၊ ဝတ္ထု - ကို၊ အဒေသာပေတွာ - မှု၍၊ ကရောတော - ၏၊ ကိရိယာကိရိယတော - မပြုထိုက်သော ဆောက်လုပ်မှုကို ပြုခြင်း၊ ပြုထိုက်သောညွှန်ပြမှုကို မပြုခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ နော သညာ ဝိမောက္ခံ - ဝိတိက္ကမသညာ မရှိသော်လည်း အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း မရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ အစိတ္တကံ-သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်ကို နားမလည်သော်လည်း သင့်ရောက်အပ်သော အစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ [အစိတ္တကန္တိ ပဏ္ဏတ္တိ အဇာနနစိတ္တေန အစိတ္တကံ။] ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ - ပညတ်တော်ကြောင့် အပြစ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယကမ္မံ - တည်း၊ ဝစီကမ္မံ - တည်း၊ တိစိတ္တံ - တည်း၊ တိဝေဒနံ - တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ကုဋိကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမဒယနာတိ-နဟူသောသိက္ခာပုဒ်သည်၊ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ကောသမ္ဗိယန္တိ - ကား၊ ဧဝံနာမကေ-ဤသို့ ကောသမ္ဗိအမည်ရှိသော၊ နဂရေ-၌၊ ယောသိတာရာမေတိ- ကား၊ ယောသိ တဿ - ယောသိတသဌေး၏၊ အာရာမေ - ၌၊ ကိရ- ချဲ့၊ [(တနည်း)၊ ကိရ ယသ္မာ-ကြောင့်၊]ယောသိတနာမကေန-သော၊ သေဋ္ဌိနာ- သည်၊ သော-ထို အာရာမကို၊ ကာရိတော-ပြုစေအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယောသိတာရာမေ တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စ-တိ၏၊ [ဝတ္ထုအကျယ်ကို သာရတ္ထဋီကာမှာ ရှု၊] ဆန္ဒဿာတိ- ကား၊ ဗောဓိသတ္တကာလေ-ဘုရားအလောင်း၏ ကာလ၌၊ (ဘုရားအလောင်း ဖြစ်ရာအခါ၌) ဥပဋ္ဌာကဆန္ဒဿ-အလုပ်အကျွေး ဆန္ဒ၏၊ [ဤ “ဥပဋ္ဌာက ဆန္ဒ”ဖြင့် မဇ္ဈိမနိကာယ် ဆန္ဒောဝါဒသုတ်၌ လာသော အရှင်ဆန္ဒကိုကန့်၊] ဝိဟာရဝတ္ထုံ ဘန္တေ ဇာနာဟိတိ-ကား၊ ဘန္တေ, ဝိဟာရဿ-၏၊ ပတိဋ္ဌာန ဌာနံ - တည်ရာအရပ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိပါလော၊ (ကြည့်ရှုရှာဖွေ ပါလော-ဟူလို) စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဝိဟာရဝတ္ထုံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိဟာရော တိ - ကား၊ သကလဝိဟာရော- ကျောင်းတိုက်တိုက်လုံးသည်၊ န- မဟုတ်၊ ဧကော-သော၊ အာဝါသော-နေရာကျောင်းတည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အယုဿ ဝိဟာရံ ကာရာပဿာမိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ။

စေတီယရက္ခန္တိ နိတ္ထ - ပါဠိ၊ စိတ္တိကတဋ္ဌေန - စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စေတီယံ-ယ မည်၏၊ တေ-ဤ စေတီယဟူသော အမည်သည်၊ ပူဇာရဟာနံ - ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော၊ ဒေဝဋ္ဌာနာနံ - နတ်တို့ တည်ရာအရပ် တို့၏၊ ဝါ-နတ်ကွန်းတို့၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ စေတီယန္တိ-ယဟူ၍၊ သမ္မတံ- အပ်သော၊ ရက္ခံ-တည်း၊ စေတီယ ရက္ခံ-စေတီယဟု သမုတ်အပ်သောသစ်ပင်၊ ဂါမေန-ရွာသူရွာသားလူအများသည်၊ [ရွာဖြင့် ရွာ၌တည်သူ လူအပေါင်းကို ယူရသော အဘေဒေါပစာ၊ ဌာနူပစာ။] ပူဇိတံ-ပူဇော်အပ်သည်တည်း၊ ဝါ- တနည်း၊ ဂါမဿ - ၏၊ ဝါ - သည်၊ ပူဇိတံ- တည်း၊ ဣတိ ဂါမပူဇိတံ၊ ပေ၊ အပိစ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဆိုဘွယ် အထူးကား၊ ဣ- ဤ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ တွင်၊ ဇနပဒေါတိ-ကား၊ ကေဿ - သော၊ ရညော-၏၊ ရဇ္ဇေ-နိုင်ငံ၌၊ ဧကေ ကော-သော၊ ကောဋ္ဌာသော-အဘို့တစုတည်း၊ (နယ်၊ ခရိုင်တည်း။) သကလ ရဇ္ဇံ-အလုံးစုံသောတိုင်းပြည်ကို၊ ဝါ-တိုင်းပြည် တပြည်လုံးကို၊ ရဋ္ဌန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၏၊ သကလရဇ္ဇဗ္ဗိ-သည်လည်း၊ ကဒ'စိ ကဒါစိ- ၌၊ တဿ ရက္ခဿ-အား၊ ပူဇိ-ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ရဋ္ဌပူဇိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ကေန္ဒိယန္တိ-ယံဟူသောစကားကို၊ ကာယိန္ဒြိယံ-ကာယိန္ဒြေကို၊ ဝါ- ကာယပသာဒကို၊ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ၊ ဇိဝသညိနောတိ-ကား၊ သတ္တသညိနော- သတ္တဟု အမှတ်ရှိကြကုန်၏။

စိတ္တိကတဋ္ဌေန။ ။ ကရဓာတ်နှောင်းသောစိတ္တနောင် အဘူဘတဗ္ဗောအနက်၌ စိပစ္စည်းသက်၍ “စိတ္တိကတ”ဟု ဖြစ်၏၊ မိမိစိတ်ကို မိမိကိုယ်က လေးစား၍ စိတ်အလို လိုက်ကြသကဲ့သို့ လေးစားအပ်သော အရာကိုလည်း “စိတ္တိကတ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤ အလို “ စေတောဝိယ ကတံတိ စေတီယံ - စိတ်ကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သော ပူဇော်ရာ ဌာနံ”ဟု ပြု၊ “ စိတီယတေတိ စေတီယံ”ဟူသော အနက်မှာ ဤနေရာ၌ မရထိုက်။

ဂါမဿဝါ။ ။ ပူဇိတံ၌ တပစ္စည်းသည် အတိတ်ဟော၍ဖြစ်လျှင် ဆဋ္ဌိမသက်ရ “ဂါမေန”ဟု တတိယာဝိဘတ်သာ သက်ရသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟော၍ဖြစ်လျှင် “ဂါမဿ”ဟု ဆဋ္ဌိသက်ရသည်၊ ထိုဆဋ္ဌိကို သာရတ္ထဒိကာ၌ “ကတ္တားဟော”ဟု ဆို၏၊ [ပူဇာဝစနပု ယောဂေ ကတ္တရိ သာမိဝစနဿာပိ ဣစ္ဆိတတ္တာ အာဟ ဂါမဿဝါ ပူဇိတန္တိ၊ လက္ခဏံ ပနေတ္ထ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရတော (သဒ္ဓါကျမ်း၌ တိုက်ရိုက် မပါ၊ အစဉ်လိုက်သော အားဖြင့်သာ) ဝေဒိတဗ္ဗံ။] ပါဏိနီ၌ “က္ကဿစ ဝတ္တမာနေ” (၂, ၃, ၆၃) သုတ်၊ “ဝတ္တမာန် အနက္တဟော ဣ (တ) ပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌိသက်”ဟု ဆို၍ “ရညံ မတော ဗုဒ္ဓေါ (သိအပ်သူ) ပူဇိတော”ဟု ထုတ်သည်၊ သို့သော် ထိုသုတ်က ဆဋ္ဌိ ဝိဘတ်သည် ကတ္တားဟောဟု မဆို၊ သမ္ပန်အနက်ဟောသာ ဆိုလိုဟန်တူသည်။

မဟလ္လကန္တိ - ကား၊ တေဿ - ဤကျောင်း၏၊ သဿာမိက ဘာဝေန-
 ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံယာဓိက ကုဋိတော-
 သံယာဓိက ကုဋိထက်၊ မဟန္တဘာဝေါ-မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ၊
 ဣတိ မဟလ္လကော၊ ဝါ-တနည်း၊ ယသ္မာ၊ ဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ဒေသာ
 ပေတွာ - ရှိ၊ ပမာဏာတိတ္တမေနပိ - ပမာဏကို လွန်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊
 ကာတံ ဝနုတိ၊ တသ္မာ၊ ပမာဏမဟန္တတာယပိ - ပမာဏ၏ ကြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ မဟလ္လကော - မည်၏၊ မဟလ္လကံ - မြင့်မြတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို ယူတတ်သော၊ ဝါ - ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်သော၊ တံ - ထို
 ကျောင်းကို၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ အဿ-ထိုကျောင်း၏၊ တံ ပမာဏမဟတ္တံ-
 ကို၊ သဿာမိကတ္တာဝ-ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊
 လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ တသ္မာ၊ တဒတ္ထ ဒဿနတ္ထံ-ထို(သဿာမိကတ္ထ ဟူသော)
 အနက်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ မဟလ္လကောနာမ ပေ၊ ဝုစ္စတိတိ-ဟူ၍၊
 ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ [မဟလ္လကန္တိမှ စ၍ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ တိုင်အောင်သော
 ပါဠိရပ်တို့၏ အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] သမုဋ္ဌာနာဒိဟိ-
 တို့နှင့်၊ သန္တိံ၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ ကုဋိကာရ
 သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ နဝဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - အထူးကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ဝိဟာရ
 ကာရ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သဿာမိက ဘာဝ မတ္တမေဝ - ကျောင်းရှင် ဒါယကာ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှသည်သာလျှင်၎င်း၊ ကိရိယတော-မပြုထိုက်သော ဆောလုပ်
 မှုကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာနာဘာဝေါ- သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်
 ၎င်း၊ ပမာဏ နိယမာဘာဝေါ-ပမာဏသတ်မှတ်ချက်၏ မရှိခြင်းသည်၎င်း၊
 ဝိသေသော-၏၊ ပမာဏ နိယမာဘာဝေါ-ကြောင့်လည်း၊ စတုတ္ထပရိဟာနိ-
 စတုတ္ထံ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။
 ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ကိရိယတော၊ ပေ၊ ပရိဟာနိ။ ။ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ပမာဏာတိတ္တန္တ ကုဋိကို ပြုလျှင်
 ကိရိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် အာပတ်သင့်သကဲ့သို့ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပမာဏာတိတ္တန္တ ဝိဟာရ
 ကို ပြုသော်လည်း ကိရိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် အာပတ်မသင့်ခြင်းကို “ကိရိယတော သမု
 ဋ္ဌာနာဘာဝ” ဟု ဆိုသည်။ “ဤ၍ ဤမျှထက် မလွန်ရ” ဟု ပမာဏသတ်မှတ်ချက် မရှိ
 ခြင်းကို “ပမာဏနိယမာဘာဝ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ပမာဏနိယမ မရှိခြင်းကြောင့်ပင်
 ပါဠိတော်၌ ပမာဏနှင့်ဆိုင်သော စတုတ္ထ (ဝါကျ ၄ ခု) ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ပါသကဲ့သို့
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မပါခြင်းကို “စတုတ္ထ ပရိဟာနိ” ဟု ဆိုသည်။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဝဝါတိ-သည်၊ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်- တည်း၊ တတ္ထ-ထိုဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝေဠုဝနန္တိ ကလန္ဒကနိဝါပေတိ(တ္ထေ)-၌၊ ဝေဠုဝနန္တိ - နံဟူသောအမည်သည်၊ တဿဥယျာနဿ-၏၊ နာမံ-တည်း၊ [“ဝေဠုဝနံ” ပုဒ်၌ “ ဝါးတော ” ဟု အနက် မပေးရ၊ “ ဝေဠုဝနံ ” ဟု နာမည်အဖြစ်ဖြင့် ပေးပါ-ဟူလို၊] တံ-ထို ဥယျာဉ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်)၊ ဝါ-သည်၊ (အဟောသိ- ၌စပ်)၊ ဝေဠုဟိစ - ထိုဖြင့်၎င်း၊ အဋ္ဌာရသဟတ္ထေန- ဝဂတောင်ရှိသော၊ ပါကာရေနစ-တံတိုင်းဖြင့်၎င်း၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်သည်၊ အဟောသိကံရ-တတ်၊ ဝေါပုရန္နာလက ယုတ္တံ-တခါးမုခ်၊ ပြအိုးတို့နှင့် ယှဉ်သည်၊ နိလောဘာသံ-ညှိသောအဆင်းရှိသည်၊ မနောရမံ-စိတ်၏ မွေ့လျော်ရာသည်၊ (အဟောသိ)၊ [ပြင်ဘက်၌သာ ဝါးတို့ဖြင့် ကာရံထား၏၊ အတွင်း၌ကား သီးမျိုးစုံ ပန်းမျိုးစုံ သစ်ပင်တို့ ရောပြွမ်းနေသောကြောင့် “ နိလောဘာသ ” ဟု ဆို၍ ၊ အရိပ် ရေတို့နှင့်၎င်း မြေ၏ညီညွတ်ခြင်းနှင့်၎င်း ပြည့်စုံသောကြောင့် “ မနောရမံ ” ဟု ဆိုသည်။] တေန - ကြောင့်၊ ဝေဠုဝနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စ- ဆက်၊ တတ္ထ-ဤ ဥယျာဉ်၌၊ ကလန္ဒကနိဝါ - ရှဉ့်တို့အား၊ နိဝါပံ-အစာကို၊ အဒံသု- ပေးကြကုန်ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ ကလန္ဒကနိဝါပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [နိဝါပံ+တ္ထ အဒံသုတိ နိဝါပံ၊ (ဥယျာနံ)၊ ကလန္ဒကနိဝါပံ+နိဝါပံ ကလန္ဒကနိဝါပံ။]

ကိရ-ချဲ့၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အညတရော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ တတ္ထ-ထို ဥယျာဉ်၌၊ ဥယျာနကီဠနတ္ထံ-ဥယျာဉ် ကစားခြင်း အကျိုးငှါ၊ အာဂတော(ဟုတွာ)၊ သုရာမဒေန- သေရည်မှူးခြင်းဖြင့်၊ မတ္ထော - မှူးရစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒိဝါသေယျံ-နေအခါ၌အိပ်ခြင်းကို၊ သုပိ၊ အဿ- ထိုမင်း၏၊ ပရိဇနောပိ-အခြွေအရံ လူအပေါင်းသည်လည်း၊ ရာဇာ , သုတ္တော - အိပ်ပျော်ငြိ၊ ဣတိ- ဤသို့သိ၍၊ ပုပ္ဖဖလာဒိဟိ-အပွင့် အသီးအစရှိသည်တို့သည်၊ ပလောဘိယမာနော-အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအောင်အပ်သည်၊ ဝါ-ဖျားယောင်းအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဣတောစိတောစ ပတ္တမိ၊ အထ - ၌၊ သုရာဂန္ဓေန - သေရည် အနံ့ကြောင့်၊ အညတရသွာ-သော၊ သုသိရရက္ခာ-အခေါင်းရှိသောသစ်ပင်မှ၊ ကဏ္ဍသပ္ပေါ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ရညော-၏၊ အဘိမုခေါ(ဟုတွာ)အာဂစ္ဆတိ၊ တံ-ထိုမြွေဟောက်ကို၊ ဒိသွာ, ရုက္ခဒေဝတာ-ရုက္ခဇိုင်းနတ်သည်၊ ရညော-အား၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ ဒဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ကာဠကဝေသေန- ရှဉ့်အသွင်ဖြင့်၊ အာဂ တွာ, ကဏ္ဍမူလေ-နားရင်း၌၊ သဒ္ဓံအကာသိ, ရာဇာ, ပဋိပုဏ္ဏိ-နိုးငြိ၊

ကဏ္ဍသပ္ပေါ၊ နိဝတ္တော၊ သော-ထိုမင်းသည်၊ တံ-ထို မြေဟောက်ကို၊ ဒိသ္မာ၊
 ဣမာယ ကာဠကဿ-ဤရှင်သည်၊ မမ-အား၊ ဇိပိတံ-ကို၊ ဒိန္နံ- ပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ကာဠကဿံ - တို့၏၊ ဝါ- တို့ဘို့၊ တတ္ထ- ထို ဥယျာဉ်၊ နိဝါပံ၊ ပဋ္ဌ
 ပေသိ - ဖြစ်စေပြီ၊ အဘယဃောသနဉ္စ -ဘေးမဲ့ ကြွေးကြော်ခြင်း ကိုလည်း၊
 ယောသာပေသိ- ကြွေးကြော်စေပြီ၊ တသ္မာ၊ တံ-ထို ဥယျာဉ်သည်၊ တတော
 ပဘုတိ , ကလန္ဒကနိဝါပန္နိ - ဟူ၍၊ သင်္ချံ - သို့၊ ဂတံ၊ ဟိ - မှန်၏၊ ကလန္ဒ
 ကာတိတေ-အမည်သည်၊ ကာဠကဿံ-ရှင်တို့၏၊ နာမံ-တည်း၊ [“ကာဠကဿ-
 ရှင်နက်”ဟု မပေးနှင့်၊ “ကလန္ဒကော ကာဠကဿ” —အဘိဓာန် ၆၂၂၊
 ဤ၌ “ကာဠကဿ”ဟု ဣတ္ထိလိနိရှိ၏။]

ဒဗ္ဗောတိ-ဒဗ္ဗဟူသောအမည်သည်၊ တဿ ထေရဿ-၏၊ နာမံ-တည်း၊
 မလ္လပုတ္တောတိ - ကား၊ မလ္လရာဇဿ - ၏၊ ပုတ္တော - သော၊ (အာယသ္မာ
 ဒဗ္ဗော - သည်၊) ဇာတိယာ သတ္တဝေသေန အရဟတ္တံ သစ္စိကတန္တိ (တ္ထေ-၌၊
 ဂုဠတ္ထံ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေသမိ-အံ၊) ထေရော-သည်၊ သတ္တဝေသိကောဝ-
 ဂု နှစ်သာ ရှိသေးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သံဝေဂံ - ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟော
 တ္တပ္ပဉာဏ်ကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ ပဗ္ဗဇိတော - ရှင်ရဟန်းပြုသည်၊ (သမာနော-
 သော၊) ခုရဂ္ဂေယေဝ-သင်တုန်းကိစ္စ၏ အဆုံး၌ပင်၊ ဝါ-ခေါင်းရိတ်အပြီး၌
 ပင်၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပါပုဏိ-ငြိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ယံကိဉ္စိ၊ ပေ၊
 အနုပ္ပတ္တန္တိ-ကား၊ သာဝကေန-သည်၊ ပတ္တဗ္ဗံနာမ-ရောက်ထိုက်သောတရား
 မည်သည်၊ (ဂုဏဇာတံ-၌စပ်)၊ တိဿော - နံသော၊ ဝိဇ္ဇာ - တို့၎င်း၊ စတ
 သော-နံသော၊ ပဋိသန္တိဒါ-တို့၎င်း၊ ဆ-နံသော၊ အဘိညာ-တို့၎င်း၊ နဝ-
 နံသော၊ လောကုတ္တရဓမ္မာ-တို့၎င်း၊ ဣတိ ဣဒံ ဂုဏဇာတံ-ဤဂုဏ်အပေါင်း
 တည်း၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော ဂုဏ်အပေါင်းသည်၊ ဝါ-သို့၊ တေန-ထို
 အရှင်ဒဗ္ဗသည်၊ အနုပ္ပတ္တံ-ရောအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ နတ္ထိ စဿ၊ ပေ၊ ကရဏီ
 ယန္တိ - ကား၊ စတုသု၊ သစ္စေသု-တို့၌၊ စတုဟိ၊ မဂ္ဂဟိ- တို့ဖြင့်၊ သောဠသ
 ဝိဓဿ-ရှိသော၊ ကိစ္စဿ-၏၊ ဝါ- ကို၊ ကတတ္တာ-ပြုအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဣဒါနိ - မဂ်ကိစ္စပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အဿ - ထို အရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ကိဉ္စိ-သော၊
 ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ကရဏီယံ-ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ကတဿ ဝါ
 ပတိစယောတိ-ကား၊ ကတဿ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ တဿေဝ ကိစ္စဿ-ကိုပင်၊
 ပုန-ဖန်၊ ဝနုနဗ္ဗိ - တိုးပွားစေဘွယ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ-ထော့၊ ဓောတဿ-
 ဖွပ်အပ်ပြီးသော၊ ဝတ္တဿ- ကို၊ ပဋိဓောဝနံ - တဖန် ဖွပ်လျော်ရခြင်းသည်၊
 နတ္ထိ ဝိယ-ကဲ့သို့၎င်း၊ ပိသိတဿ-ကြိတ်အပ်ပြီးသော၊ ဂန္ဓဿ-ကို၊ ပဋိပိသနံ-

သည်၊ နတ္ထိ ဝိယ- သို့၎င်း၊ ပုပ္ဖိတဿ- ပွင့်ပြီးသော၊ ပုပ္ဖဿ- ၏၊ ပဋိပုပ္ဖနံ- သည်၊ နတ္ထိ ဝိယစ-သို့၎င်း၊ (တထာ-တူ၊ ကတဿ-သော၊ တဿေဝ ကိစ္စဿ-ကိုပင်၊ ပုန ဝမုနမိ နတ္ထိ) ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ရဟော ဂတဿာတိ-ကား၊ ရဟသိ- ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌၊ ဂတဿ- ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿာတိ - ကား၊ တတော တတော- ထိုထို အာရုံမှ၊ ပဋိက္ကမိတွာ - ဆုတ်ခွါ၍၊ သလ္လိနဿ - တခုထည်းသောအာရုံ၌ ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်စဉ်၊ ဧကိဘာဝံ - တယေဝံထည်း မဟုတ်သော်လည်း တယောက်ထည်း၏အဖြစ်သို့၊ ဂတဿ-ကပ်ရောက်စဉ်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊

ရဟောဂတဿ , ပဋိသလ္လိနဿပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဝိနယ ပညတ္တိယာစန ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အထခေ။ ပေ၊ဥဒ္ဓိသေယုန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္ထိ)ကိရ (ဥဒ္ဓ ရိတွာ ဒသေဒါ) ထေရော, အတ္တနော-၏၊ ကတကိစ္စဘာဝံ- ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒိသွာ, အဟံ, ဣမံ အန္တိမသရီရံ-ဤ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ဓာရေမိ-ဆောင်ရ၏၊ တဉ္စ-ထို နောက်ဆုံးဖြစ်သောကိုယ် သည်လည်း၊ ဝါတမုခေ-လေ၏အဝ၌၊ ဌိတော-သော၊ ပဒီပေါ-သည်၊ (န စိရဿေဝ-ပင်၊ နိဗ္ဗာယနဓမ္မော ဝိယ-ငြိမ်းခြင်းသဘော ရှိသကဲ့သို့၊ တထာ- တူ၊) အနိစ္စတာမုခေ - အနိစ္စတာ၏အဝ၌၊ ဌိတံ - တည်သည်၊ (ဟုတွာ) န စိရဿေဝ, နိဗ္ဗာယနဓမ္မံ - ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ယာဝ-လောက်၊ န နိဗ္ဗာယတိ-မချုပ်ငြိမ်းသေး၊ တာဝ- ထို မချုပ်ငြိမ်းသေးသမျှ၊ အဟံ, သံဃ သ-၏၊ ကိံ ဝေယျာဝစ္စံ-အဘယ် ဝေယျာဝစ္စကို၊ ကရေယျံနုခေါ-အံ့နည်း၊ ဣတိ (ဧတံ) - ဤအကြံသည်၊ (အဟောသိ - ပြီ၊ ဣတိ-သို့) စိန္တေန္တော- ကြံစည်လသော်၊ ဣတိ - သို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ - တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်၏၊ (ကိံ)၊ တိရောရဋ္ဌေသု - တိုင်းတပါးတို့၌၊ ဗဟူ ကုလပုတ္တာ ဘဂဝန္တံ , အဒိ သွာဝ-မဖူးရသေးမူ၍သာလျှင်၊ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ-ထို အမျိုးသားတို့သည်၊ ဘဂ ဝန္တံ, ပဿိဿာမစေဝ-ဖူးမျှော်လည်း ဖူးမျှော်ကုန်အံ့၊ ဝဗ္ဗိဿာမစ-န်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒုရတောပိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတြ- ထိုသို့ လာကြရာ၌၊ ဝါ-ထို အမျိုးသားတို့တွင်၊ ယေသံ - အကြင် အမျိုးသားတို့၏၊ သေနာသနံ- ကျောင်း အိပ်ရာနေရာသည်၊ နပ္ပဟောတိ - မလောက်၊ တေ- ထို အမျိုးသားတို့သည်၊ သိလာပနုကေပိ-ကျောက်ပြားကလေးပေါ်၌လည်း၊ သေယျံ-ကို၊ ကပ္ပေန္တိ- ပြုရှာကြရကုန်၏၊ အဟံ အတ္တနော အာနုဘာဝေန , တေသံ ကုလပုတ္တာနံ- တို့၏၊ ဣစ္ဆာဝသေန - ဖြင့်၊ ပါသာဒဝိဟာရ အမုယောဂါဒီနိ-ပြာသာဒ်, ၄ ဘက်မိုးကျောင်း , ၂ ဘက်မိုးကျောင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊

မဇ္ဈပိဋတ္ထရဏာဒီနိစ - ညောင်စောင်း , အင်းပျဉ်, အခင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာသနာနိ - ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ တို့ကို၊ နိဗ္ဗိနိတွာ - ဖန်ဆင်း၍၊ ဒါတုံ, ပဟောမိ - စွမ်းနိုင်၏၊ စ - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ အမျိုးသား တို့တွင်၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဧကစ္စေ-အချို့ အမျိုးသားတို့သည်၊ အတိဝိယ-လျှင်၊ ကိလန္တရူပါ-ပင်ပန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ ဂါရဝေန-သံဃာ၌ လေးစားခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုနံ ပုရတော ဌတွာ ဘတ္တာနိပိ, န ဥဒ္ဓိသာပေန္တိ - မညွှန်ပြစေကြကုန်၊ အဟံ, နေသံ- ထို အမျိုးသားတို့ဘို့၊ ဘတ္တာနိပိ ဥဒ္ဓိသိတုံ ပဟောမိ၊ ဣတိ (ပဋိသန္ဓိကွတိ)။

ဣတိ-သို့၊ ပဋိသန္ဓိကွန္တဿ-သော၊ မလ္လပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ-၏၊ အထခေါ-စဉ်းစားရာ ထိုအခါ၌၊ တေ-ဤအကြံသည်၊ အဟော သိ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ အဟံ-သည်၊ သံဃဿ-တော်၏၊ သေနာသနန္တ-အိပ်ရာနေရာ ကိုလည်း၊ ယန္တုန ပညပေယျံ- အကယ်၍ ခင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွာ၊ ဘတ္တာနိစ - တို့ကိုလည်း၊ ယန္တုန ဥဒ္ဓိသေယျံ - စွ၊ ဣတိ - ဤ အကြံသည်၊ (အဟောသိ)၊ စ - ဆက်၊ ဒွေ- န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ- ဤ အရာတို့သည်၊ ဘဿာရာမတာဒိံ - စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ် အစ ရှိသည်ကို၊ အနယုတ္တဿ - အဖန်ဖန် အားထုတ်သူအား၊ ယုတ္တာနိနနု - သင့် ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အယဉ္ဇ-ဤ အရှင်ဒဗ္ဗသည်လည်း၊ ဒိဏာသဝေါ- ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိပ္ပပဉ္ဇာရာမော - ကိစ္စလုပ်ငန်းကို ချဲ့ထွင် ခြင်းဟူသောမွေ့ လျော်ရာ မရှိသူသည်၊ (ဟောတိနနု-လော)၊ ဣမဿ-ဤ အရှင်ဒဗ္ဗ၏(ဉာဏ်၌)၊ ကဿာ-ကြောင့်၊ ဣမာနိ-ဤဌာနတို့သည်၊ ပဋိဘံသု- ထင်လာကုန်သနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ - ရှေး ဆုတောင်းသည်၊ စောဒိတတ္တာ-တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [“ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ ပေ၊ ကိဉ္ဇာပိ ယုတ္တာနိ၊ အာယဉ္ဇ ဒိဏာသဝေါ နိပ္ပ ပဉ္ဇာရာမော ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ အထခေါ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ စောဒိတတ္တာ ဣမာနိ ပဋိဘံသု”ဟုလည်း အကျယ်ပေးနိုင်သည်။]

ကိရ-ချဲ့၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနိ-တို့၏၊ ဣမံ ဌာနန္တရံ-ဤ ရာထူးသို့၊ ပတ္တာ-န်သော၊ သာဝကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိယေဝ-ရှ်မြဲဖြစ်ကုန်သည်သာ၊ အယဉ္ဇ-ဤအရှင် ဒဗ္ဗသည်လည်း၊ ပဒုမုတ္တရဿ- ပဒုမုတ္တိရ် မည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော- ၏၊ ကာလေ-၌၊ အညတရသ္မိံ-သော၊ ကုလေ-၌၊ ပစ္စာဇာဇော-ဖြစ်ရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမံဌာနန္တရံ-သို့၊ ပတ္တဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာနဘာဝံ- ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿေဟိ- ၆ သန်း ဝ သိန်းသော

ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဘဂဝန္တံ - ကို၊ သတ္တဒိဝသာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ နိမန္တ
 တွာ-၍၊ မဟာဒါနံ-ကို၊ ဒတွာ-၍၊ ပါဒမူလေ-၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ-ပျပ်ဝပ်၍၊ အနာ
 ဝတေ-၌၊ တုမာဒိသဿ-ရှင်တော်ဘုရားကဲ့သို့ရှုတော်မူအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဿ-
 ၏၊ ဥပ္ပန္နကာလေ - ပွင့်တော်မူရာ အခါ၌၊ အဟမ္ပိ , ဣတ္ထန္တာမော - သော၊
 တုမာကံ-တို့၏၊ သာဝကောဝိယ၊ သေနာသနပညာပကောစ- အိပ်ရာနေရာ
 ကို ခင်းပေးတတ်သူသည်၎င်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကောစ - ဆွမ်းကို ညွှန်ပြတတ်သူ
 သည်၎င်း၊ အဿံ - ဖြစ်ရပါလို၏၊ ဣတိ ပတ္ထနံ အကာသိ၊ ဘဂဝါ, အနာ
 ဝတံသညာဏံ - အနာဝတံသညာဏံတော်ကို၊ ပေသေတွာ, အဒ္ဓသ- ကြည့်ရှု
 တော်မူပြီ၊ ဒိသ္မာ- မြင်တော်မူ၍၊ ဣတော - ဤကမ္ဘာမှာ၊ ကပ္ပသတသဟဿ
 သာ- ၏၊ အစ္စယေန၊ ပေ၊ ဇာတိယာ- မွေးဖွားခြင်း အားဖြင့်၊ သတ္တဝေသော
 (ဟုတွာ), နိက္ခမ္မ-အိမ်မှထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စိကရိဿသိ၊ ဣမဉ္ဇ
 ဌာနန္တရံ-ကိုလည်း၊ လစ္ဆသိ-ရလတံ၊ ဣတိ- သို့၊ ဗျာကာသိ- မိန့်မြွက်တော်
 မူပြီ၊ (ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူပြီ-ဟူလို။) သော - ထို အမျိုးကောင်းသားသည်၊
 တတော-ထိုအခါမှာ၊ ပဘုတိ- ၍၊ ဒါနသိဏာဒိနိ, ပူရယမာနော-ဖြည့်လျက်၊
 ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိံ - ကို၊ အနုဘဝိတွာ - ခံစားပြီး၍၊ အမှာကံ ဘဂဝတော
 ကာလေ, တေန ဘဂဝတာ- ထို ပဒုမုတ္တိရံ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗျာကတ
 သဒိသမေဝ - ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူအပ်သည်နှင့် တူစွာသာလျှင်၊ အရဟတ္တံ-
 ကို၊ သစ္စာကာသိ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အဿ-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဝါ-သည်၊
 ရဟောဂတဿ - ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌ရောက်သည် ဖြစ်၍၊ ကံ နုခေါ၊ ပေ၊
 ကရေယုန္တိ-ဟူ၍၊ စိန္တယတော- ကြိုလငသံ၊ တာယ ပုဗ္ဗပတ္ထနာယ-သည်၊
 စောဒိတတ္တာ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ ပဋိဘံသု၊ ဣတိ- ဤကား အကျယ် အဖြေ
 တည်း။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို အရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဧတံ အဟောသိ၊ (ကိံ)
 အဟံ, အတ္တနိ-၌၊ အနိဿရော-အစိုးမရသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ ,
 ကေဌာနေ - တနေရာထည်း၌၊ ဝသာမိ - နေရာ၏၊ မံ - ကို၊ ဘဂဝါ သစေ
 အနုဇာနိဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ, သမာဒိယိဿာမိ-ဆောက်
 တည်အံ့၊ ဣတိ(ဧတံအဟောသိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍)ဘဂဝတော သန္တိကံ
 အဂမာသိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသိဘုန္တိ-ဟူ၍၊ (သံဂိတိကာရေ
 ဟိ)ဝုတ္တံ၊ အထ-လျှောက်ထားရာထိုအခါ၌၊ နံ -ထိုအရှင်ဒဗ္ဗကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 သာဓု သာဓု ဒဗ္ဗာတိ - ဟူ၍၊ သမ္ပဟံသေတွာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်
 ရှင်လန်းစေတော် မူပြီး၍၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝေရူပေါ-သော၊ အဂတိဝမန

ပရိဗာဟိရော-အဂတိလိုက်ခြင်းမှ အပဖြစ်သော၊ ဝါ-အဂတိမလိုက်သော၊
 ဘိက္ခု-သည်၊ ဒွေ-န်သော၊ ဣမာနိ-တို့ကို၊ ဝိစာရေထု-စီစဉ်ခြင်းငှါ၊ အရ
 ဟတိ-ထိုက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (အဂတိမလိုက်သော ရဟန်း၏ ဤ ၂ ဌာန
 တို့ကို စီစဉ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ တေနဟိ တံ ဒဗ္ဗ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ-
 ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသီတိ- ကား၊ ဘဂဝတော- ၏၊
 ဝစနံ- ကို၊ ပတိအဿောသိ- ရှေးရှု နားထောင်ပြီ၊ အဘိမုခေါ- ရှေးရှုသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ အဿောသိ- ပြီ၊ သမ္ပဋိန္ဒြိ -လက်ခံပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [အဋ္ဌ
 ကထာဆရာသည် “ ဘဂဝတော၌ သမ္ပန်အနက် ပေးစေလို၍ ဝစနံဟူသော
 သမ္ပန္နိပုဒ်ကိုထည့်သည်၊ သဒ္ဓါကျမ်း၌ကား သမ္ပဒါန်ဟု ဆို၏။]

ပဌမံ ဒဗ္ဗော ယာစိတဗ္ဗောတိ- ကား၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 (သံဃံ-ကို)၊ ယာစာပေတိ - တောင်းပန်စေတော်မူသနည်း၊ ဂရဟမောစ
 နတ္ထိ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ယာစာပေတိ - ၏) ဟိ - ချဲ့၊
 ဘဂဝါ-သည်၊ ပဿတိ-မူ၏၊ (ကိံ)၊ အနာဂတေ-၌၊ ဒဗ္ဗဿ-၏၊ ဣမံဌာနံ-
 ဤအရာကို၊ နိဿာယ - ၍၊ မေတ္တိယဘူမဇကောနံ - ကတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊
 မဟာ-သော၊ ဥပဒ္ဓဝေါ - ဘေးရန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-တံ၊ တတြိ - ထိုသို့
 ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌၊ ကေစိ - အချို့ ရဟန်းတို့သည်၊ ဂရဟိဿန္တိ - နလတံ၊
 (ကိံ)၊ အယံ- ဤ အရှင်ဒဗ္ဗသည်၊ တုဏှိဘူတော-သည်၊ (ဧးဧးနေသည်)၊
 (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မံ-ကို၊ အကတွာ-၍၊ (ကိုယ်အလုပ် မလုပ်ဘဲ)၊
 ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဤဒိသံ ဌာနံ-ကို၊ ဝိစာရေတိ - ဘိသနည်း၊ ဣတိ - သို့၊
 (ဂရဟိဿန္တိ-တံ)၊ တတော-ထိုသို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ အညေ-အခြားသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဝက္ခန္တိ-လတံ၊ (ကိံ)၊ ဣမဿ-ဤအရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဒေါသော-
 အပြစ်သည်၊ ကော - အဘယ်နည်း၊ ဧတေဟေဝ - ဤ ရဟန်းတို့သည်ပင်၊
 ယာစိတွာ, ထပိတော-(ဤရာထူး၌)ထားအပ်ပြီ၊ ဣတိ(ဝက္ခန္တိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 ဝါ- ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဂရဟတော - မှ၊ မုစ္စိဿတိ - လတံ၊ ဣတိ - သို့၊
 ပဿတိ-မြင်တော်မူ၏။

ဧဝံ-သို့၊ ဂရဟမောစနတ္ထံ, ယာစာပေတွာပိ- ပြီး၍လည်း၊ ပုန ယသ္မာ,
 အသမ္ပတေ-မသမုတ်အပ်သော၊ ဝါ-သမ္ပတိမရသော၊ ဘိက္ခုသ္မိံ - သည်၊
 သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ကိန္ဓိ- တစုံတခုသော စကားကို၊ ကထယမာနေ-သော်၊ ခိယျန
 ဓမ္မော-ရှုံ့ချခြင်း သဘောသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ဖြစ်တတ်၏၊ (ကိံ)၊ အယံ - ဤ
 ရဟန်းသည်၊ ကသ္မာ သံဃမဇ္ဈေ, ဥစ္စာသဒ္ဓံ- ကျယ်စွာသော အသံကို၊ ကရော
 တိ-ပြုရသနည်း၊ ဣဿရိယံ- အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿတိ - ပြုရသနည်း၊

ဣတိ(ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ပန-အန္ဓယကား၊ သမ္မတေ(ဘိက္ခုသ္မိံ-သည်။)ကထေန္တေ-
 သော်၊ အာယသ္မန္တော - တို့သည်။ ကိဉ္စိ - ဘာစကားကိုမျှ၊ မာ အဝစုတ္တ-
 ကုန်လင့်၊ အယံ - ဤ ရဟန်းသည်။ သမ္မတော- သမုတ်အပ်သူတည်း၊ ဝါ-
 သမ္မုတိရသူတည်း၊ ယထာသုခံ- စွာ၊ ကထေတု - ပြောပါစေ၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 ဝတ္တာရော-ပြောဆိုသူတို့တည်း၊ ဘဝန္တိ - ရှိကုန်၏၊ စ-သည်သာ မကသေး၊
 အသမ္မတံ - မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းကို၊ ဝါ- သမုတိမရသော ရဟန်းကို၊
 အဘူတေန- မဟုတ်မှန်သော အကြောင်းဖြင့်၊ အပ္ပာစိက္ခန္တသေ- စွပ်စွဲသော
 ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တာ-သော၊ လဟုကာ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ သမ္မ
 တံ-ကို၊ အပ္ပာစိက္ခတော- ၏၊ ဂရုကတရာ-ဒုက္ကဋ္ဌထက်သာ၍ကြီးလေးသော၊
 ပါစိတ္တိယာပတ္တိ ဟောတိ၊ အထ - ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ သမ္မတော - သော၊
 ဘိက္ခု- ကို၊ အာပတ္တိယာ- ၏၊ ဂရုကဘာဝေန - ကြောင့်၊ ဝေရီဟိပိ- ရန်သူ
 ရဟန်းတို့ သော်မှလည်း၊ ဒုပ္ပဓိသိယတရော - သာ၍ မဖျက်ဆီး အပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ တသ္မာ, တံ အာယသ္မန္တံ - ကို၊ သမ္မန္တာပေတု - သမုတ်စေခြင်းငှာ ၊
 ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာတိ အာဒိံ အာဟ။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျားအံ့၊ ဒွေ - န်သော၊
 သမ္မုတိယော-တို့သည်။ ဝါ-တို့ကို၊ ဧကသ-တစ်ပါးသောရဟန်းအား၊ ဒါတုံ
 ဝန္တန္တိ ကိံ၊ ဣတိ - အမေးတည်း၊ ဧကဝလံ - (သမ္မုတိ ၃ ခုစသည်မဘက်)
 သက်သက်၊ ဒွေ (သမ္မုတိယော)- တို့သည်သာ၊ (ဝန္တန္တိ-န်သည်ကား)၊ န-
 မဟုတ်သေး၊ သစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ ဆောင်စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)
 တေရသပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (သမ္မုတိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊) ဒါတုံ
 ဝန္တန္တိ၊ [တေရသသမ္မုတိကို ဋီကာမှာရှု။] အပ္ပဟောန္တာနံ ပန-မစွမ်းနိုင်ကုန်
 သော ရဟန်းတို့အားကား၊ ဧကောပိ-လည်းဖြစ်သော၊ (သမ္မုတိ-သည်၊ ဝါ-
 ကို၊) ဒိန္တိဝါ-တို့အား၎င်း၊ တိဏ္ဍိဝါ-တို့အား၎င်း၊ ဒါတုံ န ဝန္တတိ။

ဧကောပိ၊ ပေ၊ န ဝန္တတိ။ ။ “ဧကောပိ” ဟု ဂရဟာဇောတက ပိ သဒ္ဓါဖြင့် “မစွမ်း
 နိုင်သော ရဟန်းတို့အား ၂ ပါး , ၃ ပါး ဖြစ်စေကာမူ သမ္မုတိတခုကိုမျှ ပေးခြင်းငှါ
 မအပ်၊ သမ္မုတိ ၂ ခု ၃ ခုစသည်မှာ ဆိုဘွယ်မလို” ဟုပြသည်။ မှန်၏-ဤသမ္မုတိပေးရာ
 ဌာနသည် အရာရာ၌ စွမ်းနိုင်သောဉာဏ် ပါရသေး၏။ ထို ဉာဏ်ကို ၂ ပါး , ၃ ပါး
 ပေါင်းမိသော်လည်း မရနိုင်၊ ဥပမာ - မျက်စိမမြင်သော အကာဏ်းတယောက်သည်
 အကာဏ်း ၂ ယောက် ၃ ယောက် ပေါင်းမိသော်လည်း မမြင်မြဲ မမြင်သကဲ့သို့တည်း၊
 ထို့ကြောင့် “ဧကောပိ၊ ပေ၊ န ဝန္တတိ ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ များစွာသောစာအုပ်တို့၌ “န”
 မပါဘဲ “ဝန္တတိ” ဟု ရှိသည်။ “ဧကောပိ ဝန္တတိ-သမ္မုတိတခုသော်လည်း အပ်၏” ဟု
 အဓိပ္ပါယ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

သဘာဝါနန္တိ - ကား၊ ဂုဏသဘာဝါနံ-ဂုဏ်အားဖြင့် သဘောတူကုန်
 သော၊ န မိတ္တသန္တဝသဘာဝါနံ- မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသည်
 မဟုတ်ကုန်သော၊ (“ဘိက္ခုနံ - တို့ဘို့၊ ကေဇ္ဈံ သေနာသနံ ပညပေတိ” ဟု
 ပါဠိတော်ထည့်စပ်)၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ (ဂုဏသဘာဝကိုသာ သဘာဝ
 ဟု ဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်)၊ ယေတေ ဘိက္ခု သုတ္တန္တိကာ၊ တေသံ
 ကေဇ္ဈန္တိအာဒိ-သော၊ (ယံ ဝစနံ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ ဝစနံ-ကို၊ သံဂီတိ
 ကာရော) အာဟ- မိန့်ပြီ၊ ဟိ - မှန်၊ ယာဝတိကာ- နသော၊ သုတ္တန္တိကာ-
 သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ - န၏၊ တေ - တို့ကို၊ ဥစ္စိနိတွာ -
 ရွေးချယ်၍၊ ကေတော - တည်း၊ တေသံ - တို့အား၊ အနုရူပမေဝ - သော၊
 သေနာသနံ-ကို၊ ပညပေတိ- ၏၊ ဝေ- တူ၊ သေသာနံ- သုတ္တန္တိကရဟန်းတို့မှ
 ကြွင်းကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ (အနုရူပမေဝ သေနာသနံ ပညပေတိ)၊
 ကာယဒဠိ ဗဟုလာတိ-ကား၊ ကာယဿ- ၏၊ ဒဠိဘာဝ ကရဏဗဟုလာ-
 များသော ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းရှိကုန်၏၊ ကာယပေါသန ဗဟုလာ-
 များသောကိုယ်ကို မွေးမြူခြင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိအတ္ထော - နက်၊ ဣမာယပိမေ
 အာယသ္မန္တော ရတိယာတိ-ကား၊ သဂ္ဂမဂ္ဂဿ-၏၊ တိရစ္ဆာန ဘူတာယ-
 ဖီလာဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဣမာယ တိရစ္ဆာနကထာ ရတိယာ - ဤ တိရစ္ဆာန
 ကထာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ဤ မွေ့လျော်ကြောင်းဖြစ်သော တိရစ္ဆာန
 ကထာဖြင့်၊ အစ္စိဿန္တိတိ-ကား၊ ဝိဟရိဿန္တိ-နေကြကုန်လတံ့။ [အာသ+
 ဥပဝေသနေ (ကပ်ဝင်နေထိုင်ခြင်း)ဟု ဓာတ်နက်ရှိသောကြောင့် ဝိဟရိဿန္တိ
 ဟု ဓာတ်နက်ဖွင့်သည်။]

တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာ တေနေဝါလောကေနာတိ-ကား၊ တေဇော
 ကသိဏစတုတ္ထဇ္ဈာန်- တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို၊
 သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝုဠာယ၊ အဘိညာဉာဏေန-ဖြင့်၊ အင်္ဂုလိဇာလနံ-လက်ချောင်း
 ၏ တောက်ပခြင်းကို၊ အဓိဋ္ဌာယ - ၍၊ တေဇောဓာတု သမာပတ္တိနိတေန-
 တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော သမာပတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော၊
 တေနေဝ အင်္ဂုလိဇာလာလောကေန-ထိုလက်ချောင်း၏အလျှံတည်းဟူသော
 အလင်းရောင်ဖြင့်ပင်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ ထေရဿ-၏၊ အယံ
 အနုဘာဝေါ-သည်၊ နစိရသေဝ-ပင်၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပေ-၌၊ (မဇ္ဈိမဒေသကို
 ဆိုသည်။) ပါကဋော-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ကံ-ထို အာနုဘော်ကို၊ သုတွာ-
 ၍၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ-ကို၊ ဒဠုကားမာ-ကြည့်ရှုလိုကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ ဝိကာလေ အပိ-အချိန်မှ အခါမှဲ့၌လည်း၊

အာဂစ္ဆန္တိ၊ [အပိသုတိ ဧတ္ထ သူတိနိပါတမတ္တံ၊ အပိသဒ္ဓေါ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော
 (ယှဉ်အပ်ရာ မဟုတ်သောပုဒ်၌ ယှဉ်စပ်အပ်သော ပုဒ်တည်း၊) ဝိကာလေ
 တိ ဣမဿ အနန္တရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝိကာလေပိ အာဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊]
 တေ၊ ပေ၊ အပဒိသန္တိတိ-ကား၊ ဇာနန္ဒာဝ-ဝေးမှန်းသိကုန်လျက်သာလျှင်၊
 ဒူရေ၊ အပဒိသန္တိ-ညွှန်ပြကြကုန်၏၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (အပဒိသန္တိ-
 နံသနည်း၊) အမှောက်၊ ပေ၊ နယေန - အမှောက်၊ ပေ၊ ဝိဇ္ဈကုဋေ အစရှိသော
 ဤနည်းဖြင့်၊ (အပဒိသန္တိ)။

အင်္ဂုလိယာ၊ ပေ၊ ဂစ္ဆတိတိ-ကား၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ
 ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) သယမေဝ-အရှင်ဒဗ္ဗ ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဂစ္ဆတိ၊ [ရဟန်း
 တပါးအတွက်သာ ညွှန်ပြစရာရှိလျှင် ကိုယ်တိုင်လိုက်၍ ခင်းပေးသည်-ဟူလို၊]
 ဗဟု-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သစေဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ဗဟု-နံသော၊
 အတ္တဘာဝေ-အတ္တဘောတို့ကို၊ နိမ္မိနာတိ-ဖန်ဆင်း၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော
 နိမ္မိတအတ္တဘောတို့သည်၊ အတ္တနာ-မိခိဟူသော အရှင်ဒဗ္ဗနှင့်၊ သဒိသာဝေ-
 တူကုန်သည်သာလျှင် (ဟုတွာ) သေနာသနံ ပညပေန္တိ၊ ပန - ဆက်၊ အယံ
 မဇ္ဇောတိ အာဒိသု - တို့၌၊ ထေရေ - သည်၊ အယံမဇ္ဇောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒန္တေ-
 သော်၊ နိမ္မိတာပိ - နိမ္မိတ အရှင်ဒဗ္ဗတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္တနော
 ဂတဂတဋ္ဌာနေ - ၌၊ အယံမဇ္ဇောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ [သီးခြားအဓိဋ္ဌာန်ချက်
 မရှိလျှင် အရှင်ဒဗ္ဗ ပြုလုပ်သည့်အတိုင်း နိမ္မိတများကလည်း ပြုလုပ်ကြသည်၊
 သီးခြားအဓိဋ္ဌာန်ချက် ရှိလျှင်ကား ထိုအဓိဋ္ဌာန်သည့်အတိုင်း ဖြစ်နိုင်၏၊]
 သဗ္ဗပဒေသု-(ဣဒံ ပီဌံစသော) အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း၊
 ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ နိမ္မိတာနံ-နိမ္မိတပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဓမ္မတာ-
 သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း၊ ဝါ-ထုံးစံတည်း၊ ဧကသ္မိံ-တပါးသော မူလ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘာသမာနသ္မိံ-စကားပြောလသော်၊ သဗ္ဗေ-နံသော၊ နိမ္မိတာ-
 နိမ္မိတပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘာသန္တိ၊ ဧကသ္မိံ-သည်၊ တုဏှိ- ဆိတ်ဆိတ်၊ အာသိ
 နေ- နေလသော်၊ သဗ္ဗေ-နံသော၊ တေ- ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တုဏှိ ဘဝန္တိ၊
 ဣတိ- ကား၊ (နိမ္မိတာနံ ဓမ္မတာ)၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ မဇ္ဇပီဌာ
 ဒီနိ-တို့သည်၊ နပရိပူရေန္တိ-မပြည့်စုံ မလုံလောက်ကုန်၊ တသ္မိံ-၌၊ အတ္တနော-၏၊
 အာနုဘာဝေန - ဖြင့်၊ ပူရေန္တိ - ပြည့်စေကုန်၏၊ တေန- ကြောင့်၊ နိမ္မိတာနံ-
 တို့၏၊ အဝတ္ထုကဝစနံ-တည်ရာမရှိသော စကားသည်၊ န ဟောတိ၊ [အရှင်
 ဒဗ္ဗ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် အာဂန္တုများ နေလိုရာ အရပ်၌ မဇ္ဇပီဌများ
 ရှိနေနှင့်သောကြောင့် နိမ္မိတပုဂ္ဂိုလ်များ၏ “အယံမဇ္ဇော” ဟူသော စကား

သည် မဇ္ဈိမသောဝတ္ထုမရှိဘဲ ပြောအပ်သောစကားမဖြစ်-ဟူလို။] သေနာသနံ
၊ပေါ၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ - ကား၊ တေဟိ - ထို အာဂန္တုကတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဇနပဒ
ကထံ - ဇနပုဒ်နှင့်စပ်သော စကားကို၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မြို့နယ်နှင့်စပ်သော
စကားကို) ကထေန္တော၊ နနိသီဒတိ - ထိုင်မနေ၊ အတ္တနော- န၊ ဝသနဋ္ဌာန
မေဝ-သို့သာ၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏။

မေတ္တိယဘူမဇကောတိ-ကား၊ မေတ္တိယောစ-ယသည်၎င်း၊ ဘူမဇကောစ-
သည်၎င်း၊ (နဝကာစေဝ-သီတင်းငယ်တို့သည်၎င်း၊ အပ္ပပုညာစ-နည်းသော
ပုဉ်းရှိကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ - န်၏။) ဧတေ-ဤ မေတ္တိယဘူမဇကတို့သည်၊
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ- ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့၏၊ အဂ္ဂပုရိသာ-ခေ'င်းဆောင် ယောက်ျား
တို့တည်း၊ လာမကာနိစ ဘတ္တာနိတိ - ကား၊ တာဝ - ဘတ္တမှ ရှေးဥျားစွာ၊
(နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-န်သော၊) သေနာသနာနိ-တို့သည်၊ နဝကာနံ-ရဟန်းငယ်တို့၏
(အထံသို့)၊ လာမကာနိ - ညံ့ကုန်သော အိပ်ရာနေရာတို့သည်၊ ပါပုဏန္တိ-
ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ထို ကြောင့်၊ ဧတံ - ဤလာမက သေနာသနကို ရခြင်းကို၊
အနစ္စရိယံ-မအံ့ဩအပ်ပါ၊ ဝါ- လေ့ပါ၊ ဘတ္တာနိပန-တို့ကိုကား၊ သလာ
ကာယော - စာရေးတံမဲ တို့ကို၊ ပစ္စိယံဝါ - တောင်း၌ သော်၎င်း၊ စီဝရ
ဘောဂေဝါ-သင်္ကန်းအခွေသော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ အာလောဠေတွာ-
မွေနှောက်၍၊ ဧကမေကံ-တခုစီတခုစီကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်ယူ၍၊ ပညပေန္တိ-
ပညတ်ကြရကုန်၏၊ ဝါ- ပေးကြရကုန်၏၊ တာနိပိ - ထို ဘတ်တို့သည်လည်း၊
တေသံ- ထို မေတ္တိယဘူမဇကတို့၏၊ မန္တပုညတာယ - ကြောင့်၊ လာမကာနိ-
န်သော၊ သဗ္ဗပစ္စိမာနေဝ-အလုံးစုံတို့၏ နေ၌ဖြစ်သော ဘတ်တို့သည်သာ၊
ပါပုဏန္တိ - န်၏၊ ယမ္ဗိကေစာရိကဘတ္တံ - အကြင်တခုဘည်းသော သီးခြား
လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ရောက်စေအပ်သော ဘတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊
[အလွန်ကောင်းသောကြောင့် အခြားဆွမ်းများကို အလှည့်ချရင်းနှင့် မရော
ဘဲ သီးခြား ထေရ်စဉ်ဝ'စဉ်ထား၍ ပေးအပ်သော ဆွမ်းကို “ ကေစာရိက
ဘတ္တံ”ဟု ဆိုသည်၊] တမ္ဗိ - ထို ကေစာရိကဘတ်သည်လည်း၊ ဧတေသံ- ထို
မေတ္တိယဘူမဇကတို့၏၊ ပတ္တဒိသေ-ရောက် အပ်ရာနေ၌၊ လာမကံဝါ-ညံ့နု
သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဧတေ- ဤ မေတ္တိယဘူမဇကတို့ကို၊ ဒိသ္မာဝ - ရှိသာ
လျှင်၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်ကို၊ အဒတွာ-မူ၍၊ လာမကမေဝဝါ-
ညံ့သောဘတ်ကိုသာလျှင်သော်လည်း၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏။

အဘိသင်္ခါရိကန္တိ-ကား၊ နာနာသ မ္ဘာရေဟိ-အထူးထူးသော(ထောပတ်
ဆီစသော) အဆောက်အဦးတို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခါရိတွာ-ပြုပြင်စီမံ၍၊ ကတံ-

သော၊ သုသဇ္ဇိတံ - ကောင်းစွာ စီစဉ်အပ်သော၊ သုသမ္မာဒိတံ - ကောင်းစွာ ပြီးစေအပ်သော၊ (ပိဏ္ဍပပါတံ-ကို)၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [“အဘိသင်္ခါရေန+ ကတံ အဘိသင်္ခါရိကံ” ဟု ပြု၊] ကဏာဇကန္တိ-ကား၊ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ-ဆန်ကွဲ နှင့်တကွသော ထမင်းကို၊ ဗိလင်္ဂဒုတိယန္တိ- ကား၊ ကန္တိယဒုတိယံ- ပအုံးရည် လျှင် ၂ ခုမြေခံရှိသော၊ ကလျာဏဘတ္တိကောတိ-ကား၊ အဿ-ထို ဂဟပတိ ၏၊ ကလျာဏံ သုန္ဒရံ - သော၊ အတိဝိယ - လျှင်၊ ပဏီတံ - သော၊ ဘတ္တံ- ဘတ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထို ဂဟပတိသည်၊) ကလျာဏ ဘတ္တိကော - ကမည်၏၊ ပဏီတဒါယကတ္တာ- မွန်မြတ်သော ဘတ်ကို ပေးလှူ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘတ္တေနော - ထမင်းကြောင့်ပင်လျှင်၊ ပညာ တော-(ကလျာဏဘတ္တိက-ဟု) ထင်ရှားသော၊ [ပါဠိတော် “ဂဟိပတိ” ၌ စပ်၊] စတုတ္ထဘတ္တံ ဒေတီတိ-ကား၊ စတ္တာရိ-န်သော၊ ဘတ္တာနိ- တို့ကို၊ ဒေတိ၊ ပန - ဆက်၊ တန္တိဘဝေါဟာရေန - တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း အသုံးအနှုန်းဖြင့်၊ စတုတ္ထ ဘတ္တန္တိ-ဟူ၏၊ ဝုတ္တံ၊ [စတ္တာရိ ပရိမာဏံ အဿာတိ စတုတ္ထံ၊ ပရိမာဏအဿ အနက်၌ တဒ္ဓိတ်ကပစ္စည်း၊ “စတုန္တံ သမူဟော စတုတ္ထံ” ဟု လည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ စတုတ္ထသရုပ်မှာ ပါဠိတော်၌ သြဒန၊ သူပ၊ တေလ၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂ ဟု လာ၏။] ဥပတိဋ္ဌိတွာ ပရိဝိသတိတိ- ကား၊ သဗ္ဗကမ္မန္တေ - အလုံးစုံသော အိမ်အလုပ် တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ - စွန့်လွှတ်၍၊ မဟန္တံ - ကြီးစွာသော၊ ပူဇာသက္ကာရံ ကတွာ၊ သမိပေ - ၌၊ (ဥပ၏ အဖွင့်) ဌတွာ၊ ပရိဝိသတိ - ပြုစုလုပ်ကျွေး၏၊ သြဒနနပုစ္ဆန္တိတိ - ကား၊ သြဒနဟတ္တာ- လက်၌ ထမင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ- ထမင်းလက်စွဲကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပသင်္ကမိတွာ- အနီးသို့ကပ်၍၊ ဘန္တေ၊ သြဒနံ-ကို၊ ဒေမကိံ - ပေးလှူရကုန်အံ့လော၊ ဝါ - လိုက်ရကုန်အံ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ တေ- ဤ သြဒနေန သဒ္ဓါသည်၊ ကရဏတ္ထေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ကရဏဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါ သည်၊ ဟောတိ၊ [ပါဠိတော်၌ သြဒနေနကို “ သြဒနံ ဒေမ ” ဟု ကံပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်ပြုသော်လည်း ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးသည့် အခါ ကံ အနက် မပေးရာ၊ ပါဠိတော်လာသည့် အတိုင်း ပုစ္ဆန္တိကို ဝဲ၍ ကရိုဏ်းအနက်ကိုသာ ပေးပါ- ဟုလို၊] သူပဒိသုပိ သေနယော။

သွာတနာယာတိ- ကား၊ သွေ- နက်ဖန်၌၊ ဘဝေါ - ဖြစ်သော၊ ဘတ္တ ပရိဘောဂေါ-ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်းတည်း၊ သွာတနော-နက်ဖန်၌ဖြစ်သော ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်း၊ တဿ - ထို နက်ဖန်၌ဖြစ်သော ထမင်းသုံးဆောင် ခြင်း၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊ သွာတနာယ - နက်ဖန်၌ဖြစ်သော ထမင်းသုံးဆောင်

ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သွေ-၌၊ ကတ္တဗ္ဗဿ-သော၊ ဘတ္တပရိဘောဂဿ-၏၊ အတ္ထာယ
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိတိ- ကား၊ ပါပေတွာ- အလှည့်ရောက်
 စေ၍၊ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ (အဗပျာယ်ဖွင့်၊) မေတ္တိယဘူမဇကောနံ ခေါ ဝဟပတိတိ
 ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ထေရော - အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်သည်၊ အသမန္တာဟရိတွာ-
 နှလုံးမသွင်းမိမူ၍၊ အာဟ-ပြောမိပြီ၊ [မေတ္တိယနှင့်ဘူမဇကကို လူအကြည်ညို
 နည်းမှန်းသိပါလျက် ဆွမ်းဒါယကာဖြစ်သော ဝဟပတိအား မေတ္တိယဘူမ
 ဇကတို့၏ ဆွမ်းအလှည့်ကျကြောင်းကို အရှင်ဒဗ္ဗက အမှတ်တမဲ့ ပြောလိုက်မိ
 ပြီ-ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ ယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကံနည်းသည်၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်၊ သတိဝေပုလ္လပတ္တာနံ ပိ- သတိ ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်
 ကုန်သော ရဟန္တာတို့၏သော်မှလည်း၊ အသမန္တာဟာရော ဟောတိ၊ တေသံ-
 ထို မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့၏၊ (သာ) မန္တပုညတာ-သည်၊ ဧဝံ ဗလဝတိ- ဤသို့
 အားရှိ၏၊ ဝါ- သို့ကလောက် ကြီးမား၏။ [“မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့အလှည့်
 ကျသည် ဟု ပြောလိုက်လျှင် သူတို့ကို မကြည်ညိုသောကြောင့် ပေးလှူနေကျ
 ဆွမ်းကောင်းကို လှူတော့မည်မဟုတ်၊ သို့ပါလျက် သတိဝေပုလ္လပတ္တဖြစ်သော
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တောင်မှ အမှတ်တမဲ့ ပြောမိလေသံအောင် မေတ္တိယဘူမဇက
 တို့မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ကံနည်းပါးကြသည်-ဟူလို။]

ယေ ဇေတိတ္ထေ- ၌၊ ဇေတိ-ဇေ ဟူသောစကားဖြင့်၊ ဒါသိ-ကို၊ အာလ
 ပတိ- ခေါ်၏၊ ဟိယျော ခေါ အာဝုသော အမှာကန္တိ-ကား၊ ရတ္ထိ-၌၊ သမ္မ
 န္တယမာနာ - ကောင်းစွာ နှိုးနှော ပြောဆိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတိတံ-
 လွန်ပြီးသော၊ ဒိသဘာဝံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဟိယျောတိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-နံ၏။
 [ပဌမ မဇ္ဈိမယာမ်၌ အိပ်ပြီး၍ နိုးနေသူတို့မှာ အာရုံမတက်ခင် ဖြစ်၍ ယနေ့
 အဘို့တွင် ပါဝင်သော်လည်း “ မနေ့ ” ဟု အထင်ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထို
 ရဟန်းတို့လည်း အနည်းငယ်အိပ်ပြီး၍ ညဉ့်အခါ၌ ပြောဆိုကြခြင်း ဖြစ်သော
 ကြောင့် နေ့အဘို့ကို “ ဟိယျော-မနေ့ ” ဟု ပြောဆိုကြသည်။] န စိတ္တရူပန္တိ-
 ကား၊ စိတ္တာနုရူပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ န သုပိံ သု-အိပ်မပျော်ကြကုန်၊ ပုဗ္ဗေ-
 ၌၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှလောက် တိုင်အောင်၊ (သုပိတံ - ငှါ) ဣစ္ဆန္တိ-နံ၏။
 တတ္ထကံ-အောင်၊ သုပုန္တိယထာ- သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ န သုပိံ သု-နံ၊ အပ္ပကမေဝ-
 အနည်းငယ် ကာလပတ်လုံးသာ၊ သုပိံ သု - နံပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဗဟာ
 ရာမကောဋ္ဌကေတိ-ကား၊ ဝေဠုဝနဝိဟာရဿ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-
 အပြင်တံခါးမုခ်၌၊ ပတ္တက္ခန္ဓာတိ - ကား၊ ပတိတက္ခန္ဓာ - ကျသော လည်ကုပ်
 ရှိကုန်သည်၊ [ပတိတဟု ဖွင့်သဖြင့် ပတ္တ၌ ပတဇာတ် တပစ္စည်းဟု သိပါ။] ခန္ဓ

ဋီကံ-လည်ကုပ်ရိုးကို၊ နာမေတွာ-ညွတ်စေရ်၊ နိသိန္ဒာ-နိသည်၊ ပဇ္ဈာယန္တာ
 တိ-ကား၊ ပရူပီယန္တာ-ဒေါသဟူသော အခိုးလွတ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ဒေါသမီး
 တောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ နိသိဒိံသု - နိဗြိ၊) ယတော နိဝါတံ , တတော
 သဝါတန္တိ-ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ နိဝါတံ-လေမရှိပါ၊ အပ္ပကောပိ-
 သော၊ ဝါတော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ တတ္ထ-၌၊ မဟာဝါတော-သည်၊ ဥဋ္ဌိ
 တော-ထပါပြီ၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယ်-မေတ္တိယာ၏အလိုတည်း၊ ဥဒကံ
 မညေ အာဒိတ္တန္တိ-ကား၊ ဥဒကံ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ အာဒိတ္တံဝိယ-မီးလောင်အပ်
 သကဲ့သို့၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။)

သရသိ တံ ဒဗ္ဗ ဝေရူပံ ကတ္တာတိ-ကား၊ ဒဗ္ဗ-ဒဗ္ဗ၊ တံ-သည်၊ ဝေရူပံ-ဤသို့
 သဘောရှိသောအမှုကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သရသိ-အမှတ်ရ၏
 လော၊ အထဝါ-ကား၊ ဒဗ္ဗ၊ ယထာ (ယံ ကမ္မံ)-အကြင်အမှုကို၊ အယံ ဘိက္ခု
 နိ-သည်၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအမှုကို၊ တံ-သည်၊
 သရသိ - အမှတ်ရ၏လော၊ ယထာ (ယံ ကမ္မံ)-ကို၊ အယံ ဘိက္ခုနိ အာဟ၊
 ဝေရူပံ-ကို၊ ကတ္တာစ- ပြုမိသည်လည်း၊ အသိ- ဖြစ်သလော၊ ဣတိဝေ-သို့၊
 ယောဇေတွာပိ - ပုဒ်တို့ကိုယှဉ်စေ၍လည်း၊ ဧတ္ထ - ဤ သရသိ တံ ဒဗ္ဗ အစရှိ
 သောဝါကျ၌၊ အတ္ထော ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ပန - ဆက်၊ ယေ - အကြင်ဆရာတို့သည်၊
 ကတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ပဋ္ဌန္တိ- ဆိုကြကုန်၏၊ ဧတသံ- ထိုဆရာတို့၏၊ (မတေ-၌)
 ဥဇုကမေဝ - ဖြောင့်မတ်သည်သာ၊ ဝါ - တိုက်ရိုက်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊
 [“ သရသိ တံ ဒဗ္ဗ ဝေရူပံ ကတ္တာ ” ဟု ရွတ်ဆိုကြသော ဆရာတို့၏ အလို၌
 “ ကတ္တာ - ပြုပြီး၍ သရသိ - လော ” ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြောင့်မတ်သည်-
 ဟူလို] ယထာ၊ ပေ၊ ဇာနာတိဘိ-ပ ဌ်ဖြင့်၊ ထေရော-သည်၊ ကိံ - ကို၊ ဒသေ
 တိ-နည်း၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ- သည်၊ သဗ္ဗညု-အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရား
 ရှင်ပါတည်း၊ အဟဉ္ဇ-သည်လည်း၊ ဒိဏာသဝေဝါ-ကုန်ပြီးသော အာသဝေဝါ
 ရှိသူပါတည်း၊ မယံ-၏၊ ဝတ္ထု ပဋိသေဝနာ-ဝတ္ထုကို မှီဝဲခြင်းသည်၊ နတ္ထိ -
 မရှိပါ၊ တံ - ထိုသို့ ဝတ္ထုပဋိသေဝနမရှိသော၊ မံ- တပည့်တော်ကို၊ ဘဂဝါ
 ဇာနာတိ-သိတော်မူပါ၏၊ တတြ- ထိုသို့ သိတော်မူရာ၌၊ အဟံ, ကိံ ဝက္ခာ
 မိ-အဘယ်ကို လျှောက်ရပါအံ့နည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 မံ ဘဂဝါ, ဇာနာတိ- ၏၊ တထေဝ - ထို သိတော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်သာ၊ အဟံ-တပည့်တော်ကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော- မှတ်ထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤ
 အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒသေတိ)၊ န ခေါဒဗ္ဗ၊ ပေ၊ ဧတ္ထ - ပါဌ်၌၊ ဒဗ္ဗ- ဒဗ္ဗ၊
 ပဏ္ဍိတာ - တို့သည်။ [ပါဠိတော်၌လာသော ဒဗ္ဗသဒ္ဓါ ၊ ခုတွင် ဒုတိယဒဗ္ဗ

သဒ္ဓါသည် ပဏ္ဍိတအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပဏ္ဍိတာ” ဟုဖွင့်သည်။] တံ၊ ပရပစ္စယေန-သုတပါးတို့ကို ယုံကြည်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗေဒဌသိယထာ-ဖြေရှင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ န နိဗ္ဗေဒဌန္တိ-မဖြေရှင်းကြကုန်၊ အပိစ-စင်စစ်ကား၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းအရာကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဉ္ဗတံ-သိအပ်ပြီ၊ တေနဧဝ-ထိုကိုယ်တိုင်သိအပ်သော အကြောင်းအရာဖြင့်သာ၊ နိဗ္ဗေဒဌန္တိ၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သစေ တယာ ကတံ, ကတန္တိဇုမိနာ- ဖြင့်၊ ကိံ - ကို၊ ဒဿေတိ- နည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တနည်း)ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိသဗလေနဝါ-ပရိသတ်အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ပက္ခပတ္တမ္ဘေနဝါ-အသင်းအပင်း၏ထောက်ခံခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အကာရကော- မပြုတတ်သူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရကော- ပြုတတ်သူသည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတု- ငှါ၎င်း၊ ကာရကောဝါ- ပြုတတ်သူသည် မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ အကာရကော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတု-ငှါ၎င်း၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (မပြုသူကို ပြုသူဖြစ်အောင်၊ ပြုသူကိုလည်း မပြုသူဖြစ်အောင် မပြုကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ယံ-အကြင် အမှုကို၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ အကတံဝါ- သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဒေဝ - ထို အမှုကိုသာ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ထိုက်၏၊ ဣတိ - ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ- ၏၊ ပန - ပရိဟာရ ပက္ခမ္ပတပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဇာနန္ဒောပိ-လျက်လည်း၊ အဟံ-သည်၊ ဇာနာမိ-သိတော်မူ၏၊ တံ-သည်၊ ဒိဏာသဝေါ- ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသူတည်း၊ တုယံ-၏၊ ဝါ-မှ၊ ဒေါသော-အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ အယံ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ မုသာဝါဒိနီ- မုသားပြောသူတည်း၊ ဣတိ - သို့၊ နာဝေါစ-မိန့်တော် မမူသနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ပရာနဒယတာယ - သုတပါးတို့ကို သနား စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (နာဝေါစ-မိန့်တော်မမူ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊)ဟိ-ချဲ့၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ယံယံ- အကြင်အကြင် အကြောင်းအရာကို၊ ဇာနာတိ-၏၊ တံတံ-ကို၊ သစေဝဒေယျ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညေန-သော၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နေန-ရောက်သူသည်၊ ပုဋ္ဌေန- မေးအပ်သည်၊ (သမာနေန-သော်)၊ အဟံ- ငါဘုရားသည်၊ ဇာနာမိ၊ တံ- သည်၊ ပါရာဇိကော- သူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ - မိန့်တော်မူထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ - ဖြစ်ရာ၏၊ တတော- ထိုသို့မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ သောပုဂ္ဂလော-သည်၊ (“အပါယုပဂေါဘဝေယျ” ဌ်စပ်၊) အယံ - ဤဘုရားသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ မလ္လပုတ္တံ-သော၊

ဒဗ္ဗံ- ကို၊ သုဒ္ဓံ- ကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ (တနည်း)၊ သုဒ္ဓံကတွာ- သုဒ္ဓံဟုဆုံးဖြတ်
 ပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဌ၊ ဓံ- ကို၊ အသုဒ္ဓံ- ကို၊ ကရောတိ- န၊ (တနည်း)၊ အသုဒ္ဓံ
 ကရောတိ- န၊ ယတြ- အကြင်သာသနာ၌၊ သတ္တာပိ- ဆရာသော်မှလည်း၊
 သာဝကေသု- တပည့်တို့၌၊ ဆန္ဒာဂတိ- သို့၊ ဂစ္ဆတိ- န၊ (တတြ- ထိုသာသ
 နာ၌) ဒါနိ- ဌ၊ ကဿ- အား၊ ကိ- ကို၊ ဝဒါမိ- ပြောနိုင်တော့အံ့နည်း၊ [ဆရာ
 ဖြစ်သူကတောင်မှ ဆန္ဒာဂတိ လိုက်နေတာဖြစ်တော့၊ အခြားသူ အတွက်
 ပြောစရာမလိုတော့ဘူး - ဟုလို။] ဣမဿ - ဤ ဘုရား၏၊ သဗ္ဗညုဘာဝေါ-
 သဗ္ဗညုအဖြစ်သည်၊ ကုတော- အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ- သို့၊ အာယာတံ-
 ကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ၍၊ အပါယုပဂေါ- အပါယ်သို့ကပ်ရောက်သည်၊ ဘဝေယျ- ရာ၏၊
 တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘဂဝါ- သည်၊ ဣမာယ ပရာနဒယတာယ- ကြောင့်၊ ဇာနန္ဒော
 ပိ- လျက်လည်း၊ နာဝေါစ- မမူ။

ဘိယျော- အလွန်၊ (ဝတ္တဗ္ဗံ- ဆိုဘွယ်သည်)၊ ကိဉ္စ- အဘယ်နည်း၊ (တနည်း)
 ကိဉ္စဘိယျော - ဇိုးဇဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏၊ ဥပဝါဒ ပရိဝဇ္ဇန
 တောပိ - စွပ်စွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်တော် မူခြင်းကြောင့်လည်း၊ နာဝေါစ -
 မိန့်တော်မမူ၊ ဟိ- ချဲ့၊ (တနည်း)၊ ဟိယသ္မာ, ဘဂဝါ- သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့
 ငါဘုရားသိတော်မူ၏ ဟူ၍၊ ယဒိဝဒေယျ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧဝံ - ဤဆိုအပ်လတံ
 သောနည်းဖြင့်၊ ဥပဝါဒေါ- စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ၊ (ကိ)၊ မလ္လပုတ္တဿ -
 သော၊ ဒဗ္ဗဿ- ၏၊ ဝုဠာနံနာမ- အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်းမည်သည်၊ ဘာရိယံ-
 ထမ်းဆောင်သော တာဝန်တည်း၊ ဝါ - ဝန်လေး၏၊ [မေတ္တိယာ ဘိက္ခုနီက
 တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲနေတာ ဖြစ်တော့ အာပတ်မှ လွတ်ဘို့ ခဲယဉ်းပါရဲ့ - ဟုလို။]
 ပန - ထိုသို့ပင် ဝန်လေးပါသော်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊
 သက္ခိံ- သက်သေကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ ဝါ- ရခြင်းကြောင့်၊ ဝုဠိတော- အာပတ်မှ
 ထပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ (ဥပဝါဒေါ ဘဒေယျ)၊ ဣဒဉ္စ- ဤသက်သေရ၍ အာပတ်မှ
 ထမြောက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝုဠာနလက္ခဏံ - အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏
 လက္ခဏာဟူ၍၊ မညမာနာ- မှတ်ထင်ကုန်သည် (ဟုတွာ)၊ ဗုဒ္ဓကာလေပိ-
 ဌလည်း၊ သက္ခိံနာ- ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိဝါ- စင်ကြယ်ခြင်းသည်၎င်း၊ အသုဒ္ဓိဝါ- သည်၎င်း၊
 ဟောတိ- န၊ မယံ, ဇာနာမ- န်၏၊ အယံပုဂ္ဂလော- သည်၊ အသုဒ္ဓေါ- အသုဒ္ဓ
 တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ပါပဘိက္ခု - တို့သည်၊ လဇ္ဇိမ္ပိ- လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း၊
 ဝိနာသေယျ၊ - န်ရာ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (နာဝေါစ)၊ အပိစ - သည်သာ
 မကသေး၊ အနာဂတေပိ, ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထုသည်၊ ဩတိဏ္ဏေ-
 သံဃာ့ဘောင်သို့ သက်ရောက်လသော်၊ စောဒေတွာ- စောဒနာ၍၊ သာဒေတွာ-

အပြစ်ကို အမှတ်ရစေ၍၊ တယာ ကတံ သစေ(ဟောတိ)၊(ဝေသတိ)ကတန္တိ-
ပြုအပ်ပါပြီ ဟူ၍၊ ဝဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ လဇ္ဇိနံ-တို့၏ အပေပါ၌၊ ပဋိညံ-
ကို၊ ဝဟေတွာ, ကမ္မံ-ကံကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိနယလက္ခဏေ-ဝိနည်း
ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏လက္ခဏာ၌၊ တန္တိ-ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ထပေန္တော-လိုသည်၊
(ဟုတွာ)၊ အဟံ ဇာနာမိတိ - ဟူ၍၊ အဝတွာဝ - မိန့်တော်မူဘဲသာလျှင်
သစေပေ၊ ဝဒေဟိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ။

နာဘိဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပဋိသေဝိတာတိ-ကား၊ သုပိနန္တေပိ-၌လည်း၊ မေထုနံ
ဓမ္မံ-ကို၊ န အဘိဇာနာမိ-မသိပါ၊ အဟံ- သည်၊ နပဋိသေဝိတာ-မမှီဝဲတတ်
ပါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အထဝါ - ကား၊ ပဋိသေဝိတာ - မှီဝဲတတ်သည်၊
ဟုတွာ-၍၊ (မှီဝဲသည့်အနေအားဖြင့်-ဟူလို။)၊ ပေ၊ နဇာနာမိ-ပါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ယေ- အကြင် ဆရာတို့သည်၊ ပဋိသေဝိတွာတိ- ဟူ၍၊
ပဌန္တိ- ရွတ်ဆိုကြ၏၊ တေသံ - တို့၏၊ (မတိယာ) ဥဇုကမေဝ - သည်သာ၊
(ဟောတိ)၊ [“သရသိတွံ ဒဗ္ဗ” အစရှိသောဝါကျတုန်းကအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်
ယူဘို့ရန် ဖြောင့်သည်-ဟူလို။] ပဂေဝ ဇာဂရေတိ-ကား၊ ဇာဂရန္တော ပန-
နိုးနေစဉ်ကား၊ ပဌမံယေဝ - ရှေးဥုးကပင်၊ နဇာနာမိ၊ ဣတိ (အတ္ထော)၊
တေနဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ ပေ၊ နာသေထာတိ - ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဒဗ္ဗဿစ-
၏၎င်း၊ ဣမိဿာစ-ဤဘိက္ခုနီ၏၎င်း၊ ဝစနံ-သည်၊ နဗဋ္ဌယတိ-မဆက်စပ်၊
[စကားချင်းမစပ်-ဟူလို။] တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ စကားချင်း မစပ်မိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်)၊ မေတ္ထိယံ- သော၊ ဘိက္ခုနိံ - ကို၊ နာသေထ-ဖျက်ဆီးကြကုန်
လော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထို မေတ္ထိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထဟူသော စကားရပ်၌၊ (လတ္တမာ
နာ-အတ္ထုဒ္ဓါရအဖြစ်ဖြင့် ရထိုက်ကုန်သော၊) နာသနာ-ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်၊
လိင်္ဂနာသနာ- လိင်္ဂနာသနာ၎င်း၊ သံဝါသနာသနာ - သံဝါသနာသနာ၎င်း၊
ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ - ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ တိဿော-၃ ပါးတို့
တည်း၊ တာသု-တို့တွင်၊ နူသကော နာသေတဗ္ဗောတိ-ဟူသောပါဠိ၌၊ [ပဌမ

အဝိစ။ ။ဤအဝိစတက်သော ဝါကျ၌ အမှုပေပါလျှင် “ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗော-
ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်” နှင့်အညီ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် သူ၏ပဋိညာဉ်ကို ယူ၍
ဆုံးဖြတ်ရမည် ဟု ဝိနည်းအဆုံးအဖြတ် လက္ခဏာ၌ ပါဠိတော်ဝယ် အစဉ်ထားတော်
မူလို၍ “သစေ တယာ ကတံ ကတန္တိ ဝဒေဟိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [အလဇ္ဇိဖြစ်လျှင်
ကား သူ၏ပဋိညာဉ်ကို ယူဘွယ်မလို၊ သူ၏ရှေ့စကားနောက်စကားကို ထောက်ထား၍
ဆုံးဖြတ်ရသည်။]

ပါရာဇိကပါဠိတော် ပါဠိ၌၊] အယံ - ဤ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ လိင်နာသနာ-မည်၏။ ဝါ-အသွင်ကိုဖျက်ခြင်းတည်း၊ ဝါ-လူထွက်စေခြင်းတည်း၊ အာပတ္တိယာ- ကို၊ အဒဿနေဝါ - မရှုခြင်းကြောင့်သေဝံ့၎င်း၊ အပ္ပဒူကမ္မေဝါ-မကုစားခြင်းကြောင့်သေ၎င်း၊ ပါပိကာယ- သော၊ ဒိဋ္ဌိယာ- ကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေဝါ - မစွန့်ခြင်းကြောင့် သေ၎င်း၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ - ယကံကို၊ (သံဃော - သည်။) (ယံ) ကရောတိ-၏။ အယံ-ဤကံပြုခြင်းသည်၊ သံဝါသနာသနာ-နာမည်၏။ ဝါ- ပေါင်းသင်းခြင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ စရ ပိရေ ဝိနဿာတိ-ဟူသောပါဠိ၌၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ- ကို၊ (ယံ) ကရောန္တိ- န်၏။ အယံ-ဤ ဒဏ်ပေးမှုသည်၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ - မည်၏။ ဝါ - ဒဏ်ပေးမှုဟူသော ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ ပန-အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှ တပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ လိင်နာသနာ-အသွင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-မူ၍၊ မေတ္ထိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေထာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မူ၍၊ ဣမေစ ဘိက္ခု အနုယုဇ္ဇထာတိ ဣမိနာ-ပါဠိဖြင့်၊ ဣမံ-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတိ-၏။ (ကိံ - ကို၊ ဒီပေတိ-သနည်း။) အယံ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ ဝါ- သည်၊ အတ္တနော - ၏။ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ အကာရိကာ-(စွပ်စွဲမှုကို)ပြုတတ်သူ မဟုတ်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်ကေန်၊ အညေဟိ-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဥယျောဇိတာ - တိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, ယေဟိ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဥယျောဇိတာ- အပ်ပြီ၊ ဣမေဘိက္ခု- ဤ တိုက်တွန်း

စရ ပိရေ ဝိနဿ ။ ။ ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော ပါဠိတည်း၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ ပြုရာ၌ သဲ စသည်ကို ထမ်းဆောင်၍ ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း စသည်၌ လောင်းပြီးမှ “ ကြေနှပ်ကြပါရန် ” တောင်းပန်ရသည်။ ထိုသို့ မတောင်းပန်သမျှ သံဃာက အဖက်မလုပ်ဘဲ နှင်ထုတ်ထားခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ စရ ပိရေ ဝိနဿ ” သည် နှင်ထုတ်ပုံကို ပြသောစကား ဖြစ်သည်။ ထိုစကား၌ “ စရာတိ ဂစ္ဆ, အပေဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ” ဟု ဖွင့်၏။ ပိရေသည် ပရနှင့် အနက်တူသော အာလုပ်အနက်ဟော နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ပရကို “ အမာမက-ငါတို့ဥစ္စာ မဟုတ်သူ ” ဟု ဖွင့်၏။ “ အမှာကံ အနုဇ္ဈတ္တိက ဘူတ - ငါတို့၏ အတွင်းလူမဟုတ်သော ပြင်ပသူစိမ်း ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ ပိရေ- ပြင်ပသူစိမ်း ဟဲ့ လူပြန်၊ စရ- အရပ်တပါး ဖဲသွားလော ” ဟု ပေး၊ “ ဒီမှာ မနေနှင့် ” ဟု ဆိုလိုသည်။

အထဝါ ။ ။ “ ပိရေတိ ပရတောတိ ဣမိနာ သမာနတ္ထံ နိပါတပဒံ ” ဟု တနည်း ဖွင့်၏။ ဤအလို “ ပိရေ-အရပ်တပါးသို့၊ စရ- ဖဲသွားလော၊ (ဒီမှာမနေနှင့်- ဟူလို၊) ” ဝိနဿာတိ အဒဿနံ ဂစ္ဆ၊ “ ဝိနဿ - ပျက်စီးလေလော ” ဟူသော သဒ္ဓတ္ထကိုပင် “ မမြင်ကွယ်ရာသို့ သွားလေလော ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက် ဖွင့်သည်။ [နိဿယ၌ ဤအဖွင့်] မျိုးအတိုင်း အနက်ပေးလိုလျှင် ပေးပါ။]

သော ရဟန်းတို့ကို၊ အနုယုဇ္ဇထ - ဖွေရှာထောက်လှမ်း စုံစမ်းကြကုန်လော့၊ ဂဝေသထ - ရှာကြကုန်လော့၊ ဇာနာထ - သိကြကုန်လော့၊ ဝါ - သိအောင် စုံစမ်းကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြတော်မူ၏။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ မေတ္တိယာ-သော၊ ဘိက္ခုနီ - ကို၊ ပဋိညာယ- ဝန်ခံခြင်းကြောင့်၊ နာသိတာ ကိံ - ဖျက်ဆီးအပ် သလော၊ အပ္ပဋိညာယ- ဝန်ခံခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ နာသိတာ ကိံ - လော၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ဣတ္ထ - ဤ ပဋိညာယ, အပ္ပဋိညာယ ဟူသော စောဒနာစကားရပ်၌၊ ကိဉ္စိ - ဇိုးဇဉ်း အနည်းကို၊ (ဝတ္တဗ္ဗိ-ဆိုထိုက်သေး၏၊ တဝ-၏၊ စောဒနာ-သည်၊ အသမတ္တာ-မပြည့်စုံသေး၊ အဝသိဋ္ဌိ-ကြွင်းကျန် သောစကားကို၊ တာဝဗြူတိ - ဆိုစမ်းဥူးလော့၊) တာဝ - အပ္ပဋိညာယမှ ရှေးဥူးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ-သော)၊ ပဋိညာယ-ကြောင့်၊ ယဒိနာသိတာ-အကယ်၍ ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ထေရော-အရှင်ဒဗ္ဗထေရ်သည်၊ ကာရ ကော - ပြုကျင့်တတ်သူသည်၊ သဒေါသော - အပြစ်ရှိသူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သည် မဟုတ်လော့၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ အပ္ပဋိညာယ - ဝန်ခံခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ (ယဒိနာသိတာ-အံ့၊ ဝေသတိ)၊ ထေရော-သည်၊ အကာရကော- သည်၊ နိဒ္ဒေါသော-သည်၊ ဟောတိ-လော့၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း)။

အနုယုဇ္ဇထ။ ။ “အနုယုဇ္ဇထ” ဟူရာ၌ အခြားနေရာဝယ် “စစ်ဆေးမေးမြန်း” ဟူသော အနက်ကို ယူရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား “ ဘိက္ခုနီကို မြှောက်ပေးသော ရဟန်းတို့သည် အထင်အရှားမဟုတ်ကြ၊ နောက်ကွယ်က မထင်မရှားနေ၍ မြှောက်ပေး ကြသည်၊ ထို့ကြောင့် စစ်ဆေးစရာ မရှိရကား “ စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း အနက်၏ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ဂဝေသထ ဇာနာထ” ဟု အဓိပ္ပါယ်နက် ဖွင့်ရသည်။ [ယသ္မာ တေဘိက္ခု။ အတ္တာနံ အပုကာသေတွာ ဌိတာ၊ တသ္မာ အနုယုဇ္ဇထာတိ ဣမဿ ဂဝေ သထ ဇာနာထာတိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။]

ကိဉ္စေတ္ထ။ ။ “စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့ကို အပြစ်တင်လို၍ “ ကိံပန ” စသော ပုစ္ဆာကို ထုတ်သည် ” ဟု သိသော ပရိဟာရကျမ်းဆရာသည် စောဒက၏ပုစ္ဆာဝယ် အာဘောဂ ပေါ်လာအောင် မေးစေလိုသောကြောင့် “ ကိဉ္စေတ္ထ ” ဟု မိန့်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ ယဒိ တာဝ ” မှစ၍ “ နိဒ္ဒေါသော ” တိုင်အောင်သော စကားသည် စောဒက၏ ထပ်မံ ပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း ဟု မှတ်။ [ကိဉ္စေတ္ထ၏ အဖွင့်ကို သုတ္တဝိသဋ္ဌိ-အညတြသုပိနန္ဒာပုဒ်နှင့် စပ်၍ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

ယဒိ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒေါသော။ ။ “ သူ့ကို အရှင်ဒဗ္ဗက ဖျက်ဆီးပါသည် ” ဟူသော ပဋိ ညာဉ်အရ (ထိုပဋိညာဉ်ကို အတည်ပြု၍) ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးလျှင် (လူဝတ် အလဲ ခိုင်းလျှင်) အရှင် ဒဗ္ဗသည် ဘိက္ခုနီကို အမှန်ပြုလုပ်ရာ ရောက်နေ၍ အရှင်ဒဗ္ဗမှာ အပြစ်

ဘာတိယရာဇ ကာလေပိ - ဘာတိယမင်း လက်ထက်၌လည်း၊ မဟာ
 ဝိဟာရဝါသီနံ- မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ ထေရာ
 နန္ဒ- တို့၏၎င်း၊ အဘယဂိရိဝါသီနံ - နံသော၊ ထေရာနန္ဒ - တို့၏၎င်း၊ ဣမသ္မိံ
 ယေဝ ပဒေ- ဤ ဘိက္ခုနီ နာသေထ ဟူသောပုဒ်၌ပင်၊ ဝိဝါဒေါ- ငြင်းခုံခြင်း
 သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဘူးပြီ၊ အဘယဂိရိဝါသီနောပိ- ထေရ်တို့သည်လည်း၊
 အတ္တနော - ၏၊ သုတ္တံ- ပါဠိတော်ကို၊ ဝတ္တာ - ရွတ်ဆို၍၊ တုမ္ဘာကံ- အသင်
 မဟာဝိဟာရဝါသီ တို့၏၊ ဝါဒေ- အယူ၌၊ ထေရော - အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်သည်၊
 ကာရကော- သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်နေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ- နံ၏၊ မဟာဝိဟာရ
 ဝါသီနောပိ- တို့သည်လည်း၊ အတ္တနော- ၏၊ ပေ၊ တုမ္ဘာကံ - အသင် အဘယ

ရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့မဟုတ်-ပဋိညာဉ်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ (ပဋိညာဉ်ကြောင့် မဟုတ်
 ဘဲ) နဂိုရ်ကပင် ဒုသီလဖြစ်နေသည်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ ဖျက်ဆီးစေလျှင် (လူဝတ်
 အလဲခိုင်းလျှင်) အရှင်ဒဗ္ဗသည် ဘိက္ခုနီကို ပြုလုပ်ရာမရောက်၍ အပြစ်မရှိသည် မဟုတ်
 ပါလော-ဟု စောဒနာသည်။

ဘာတိယ ရာဇကာလေပိ။ ။ စောဒက၏ စောဒနာကို တိုက်ရိုက်မဖြေဘဲ ရှေးက
 လည်း ဤပြဿနာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်းကို ပြ၍ ထိုလက်ထက်က ပညာရှိအမတ်၏ အယူ
 အဆကိုပင် အဖြေသဘောအားဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် “ဘာတိယ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒေါသောတိ
 အာဟ” ဟု မိန့်သည်။ ကာလေပိ၌ ပိသည် ယခု ပြဿနာအပေါ်မှာ ရှေးက ဝိဝါဒ
 ဖြစ်ပုံကို ပေါင်းသော သဒ္ဓိဏ္ဏနတည်း၊ ယခုသာ ဤပြဿနာဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးက
 လည်း “ဘိက္ခုနီ နာသေထ” ဟူသော ဤနေရာ၌ အငြင်းအခွန်ဖြစ်ဘူးသည်-ဟုလို။

ပါဠိ ၂ မျိုး ။ ။ အဘယဂိရိဝါသီထေရ်တို့သည် “တေနဟိ ဘိက္ခဝေ မေတ္ထိယံ
 ဘိက္ခုနီ’ (သကာယ ပဋိညာယ) နာသေထ” ဟု သကာယ ပဋိညာယထည့်၍ ပါဠိကို
 ရွတ်ဆိုကြ၏၊ မဟာဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့ကား “သကာယ ပဋိညာယ” မပါဘဲ
 ပါဠိကို ရွတ်ဆိုကြ၏၊ ဤသို့ ပါဠိ ၂ မျိုး ကွဲပြားပုံကို ရှေးဥပစာ နာလည်ပါ။

အဘယဂိရိထေရ်တို့ ယူပုံ။ ။ “သကာယ ပဋိညာယ” ဟု ပါဠိတော်မှာလာသော
 ကြောင့် ဘိက္ခုနီသည် သူ့ ပဋိညာဉ်အရ ရှေးတုန်းကပင် အခြားနည်းအားဖြင့် ပါရာ
 ဇိကကျပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သူ့ ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဖျက်ဆီးရသည်၊ အရှင် ဒဗ္ဗက
 သူ့ကို ပြုရာမရောဘဲ ဟု ယူဆ၍ “သကာယ ပဋိညာယ” မပါသော မဟာဝိဟာရဝါသီတို့
 ပါဠိအတိုင်းဆိုလျှင် “စွပ်စွဲလာသော အမှုရင်းအတိုင်း ဘိက္ခုနီကို လူဝတ်လဲစေသော
 ကြောင့် အရှင်ဒဗ္ဗက ဘိက္ခုနီကို ပြုကျင့်ရာမရောက်သည်” ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်။

မဟာဝိဟာရထေရ်တို့ ယူပုံ။ ။ “သကာယ ပဋိညာယ” ဟု ပါဠိတော်မှာ မပါ၊
 “ဘိက္ခုနီ နာသေထ” ဟု သာမည မိန့်တော်မူရကား ရှေးကပင် သီလဖျက်ပြီးသော
 ကြောင့် ဘိက္ခုနီကို လူဝတ်လဲစေတော်မူသည်၊ အရှင်ဒဗ္ဗက သူ့ကို ပြုကျင့်ရာ မရောက်
 “သကာယ ပဋိညာယ” ပါသော အဘယဂိရိထေရ်တို့၏ ပါဠိအလိုအားဖြင့် (သူ၏

ဂိရိဝါသီတို့၏၊ ပေ၊ ဝဒန္တိ-နိ၏၊ ပဉ္စော-ပြဿနာသည်၊ ဝါ- သိလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်သည်၊ နဆိဇ္ဇတိ-မပြတ်စဲ။

ရာဇာ-ဘာတိယမင်းသည်၊ သုတွာ-၍၊ ထေရေ-တို့ကို၊ သန္ဓိပါတာပေတွာ-၍၊ ဒီဃကာရာယဏ်နာမ-သော၊ ပြာဟ္မဏဇာတိယံ-ပြာဟ္မဏဇာတ်ရှိသော၊ အမစ္စံ - ကို၊ ထေရာနံ - တို့၏၊ ကထံ - ကို၊ သုဏာဟိ- နားထောင်ချေလော့၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏာပေသိ- ပြီ၊ အမစ္စော- သည်၊ ပဏ္ဍိတောကိရ - ပညာရှိ ဖြစ်သတတ်၊ ဘာသန္တရကုသလောကိရ-ဘာသာတပါး၌ကျွမ်းကျင်သတတ်၊ သော-ထိုအမတ်သည်၊ အာဟ၊(ကိ)၊ ထေရာ- တို့သည်၊ သုတ္တံ- ကို၊ တာဝ ဝဒန္တ- ရှုတ်ဆိုတော်မူကြပါဦးလော့၊ ဣတိအာဟ၊ တတော - ၌၊ အဘယ ဂိရိထေရာ- တို့သည်၊ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ ၊ ပေ၊ သကာယ ပဋိညာယ နာသေ ထာတိ-ဟူသော၊ အတ္တနော- ၏၊ သုတ္တံ- ပါဠိကို၊ ဝဒိံသု - နံပြီ၊ အမစ္စော- သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာကံ- တို့၏၊ ဝါဒေ-၌၊ ထေရော- သည်၊ ကာရကော- သည်၊ သဒေါသော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အာဟ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနော ပိ- တို့သည်လည်း၊ တေနဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ နာသေထာတိ- ဟူသော၊ အတ္တ နော သုတ္တံ ဝဒိံသု၊ အမစ္စော- သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာကံ ၊ ပေ၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး၊ ပေအံ၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂ ဝါဒတို့တွင်၊ ဝါ- ၂ သုတ် တို့တွင်၊ [ဧတ္ထာတိ ဣမေသု ဒွိသုဝါဒေသု, သုတ္တေသု ဝါ (ဝိမတိ)၊] ကိ- အဘယ်ဝါဒသည်၊ ဝါ-အဘယ်သုတ်သည်၊ ယုတ္တံ-ဖြစ်သင့်သနည်း၊ (ဣတိ- အမေးတည်း၊) ယံ- အကြင်ဝါဒ(သုတ်)သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္စာ- ၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ (တံ-ထိုနေခံ၌ ဆိုအပ်သောဝါဒသည်၊ ဝါ-သုတ်သည်၊ ယုတ္တံ-၏၊) ဟိ-မှန်၊ ဧတံ(ယုတ္တံ)- ဤနောက်ဝါဒ၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ- ဤ နောက် သုတ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ - တို့သည်၊ ဝိစာရိတံ- စိစစ်အပ်ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ဘိက္ခု- ကို၊ အမူလကေန- အခြေအမြစ်

ပဋိညာဉ်အတိုင်း- ဟု ဆိုသောကြောင့်) “ အရှင်ဒဗ္ဗက ပြုကျင့်ရာရောက်သည်” ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်၊ ဘာတိယမင်း စေလွှတ်အပ်သော ပညာရှိအမတ်လည်း ဤ မဟာဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့ အတိုင်းပင် ကောက်ချက်ချလိမ့်မည်။

ဝိမတိ။ ။ ပစ္စာဝုတ္တံ တံယုတ္တန္တိ-မဟာဝိဟာရ ဝါသီဟိ ဝုတ္တံ တံယုတ္တန္တိ အတ္ထော၊ ဤအလို “ယံ ပစ္စာဝုတ္တံ” ဟု မရှိဘဲ “ပစ္စာ ဝုတ္တံ တံယုတ္တံ” ဟု ရှေးက ရှိဟန်တူသည်၊ ထို့ပြင်, “ဝိစာရိတဉ္စေတံတိ-ဧတံ ပစ္စိမဿ ယုတ္တံ ဝိစာရိတံ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဝိစာရိတံ နောက်၌ “ဟိ” ပါသင့်သည်။

မရှိသော၊ အန္တိမဝတ္ထုနာ- နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သောပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်၊ အနန္တိ
 သေတိ - စွပ်စွဲအံ့၊ (တဿ ဘိက္ခုနော - ဧ)၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [ဤ အာပတ်သည် ဒုက္ခဒေါသ အာပတ်ဖြစ်၍ ၂ ဘက်လုံးက
 ငြင်းချက်မရှိ၊] ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုနိ -ကို(အမူလကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ)၊
 အနန္တိသေတိ-အံ့၊ (တဿ-ဧ)၊ ဒုက္ခဋံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ [ဘိက္ခုနိ အနန္တိ
 သေတိ, ဒုက္ခဋံဖြင့် မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒကိုပြု၏၊] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရန္တိ
 ယံ-၌၊ မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတြ-ထိုပါစိတ် ဒုက္ခဋံတို့၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိစာရဏာ-စိစစ်ခြင်းတည်း၊
 တာဝ-ပစ္စိမနယမှရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော)၊ ပုရိမနယေ-ရှေးဖြစ်သော
 မဟာအဋ္ဌကထာနည်း၌၊ အနန္တိသနာဓိပ္ပာယတ္တာ-စွပ်စွဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလို
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-စွပ်စွဲလိုခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခဋံမေဝ-သည်သာ၊
 ယုဇ္ဇတိ-ဖြစ်သင့်၏၊ [ဝေ-ဖြင့် ပါစိတ်ကိုကန့်၊] မုသာဝါဒေ-မုသားပြောခြင်း
 သည်၊ သတိဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘိက္ခုနော-ဧ၊ ဘိက္ခုသ္မိ-၌၊ (အမူ
 လကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ, အနန္တိသေန္တဿ-ဧ)၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊
 (ဟောတိယထာ - ကဲ့သို့၎င်း)၊ စ - ဆက်၊ မုသာဝါဒေ - သည်၊ သတိဝိ-
 သော်လည်း၊ အသုဒ္ဓိ-မစင်ကြယ်သော ရဟန်းကို၊ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိနော-စင်ကြယ်၏
 ဟု အယူရှိသည် ဖြစ်၍၊ အက္ခောသာဓိပ္ပာယေန - ဆဲရေးခြင်း၌ ဖြစ်သော
 အလိုဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ - ဧ၊ ဩမသာဝါဒေနဝ - ဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သာလျှင်၊
 ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ ဟောတိယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊) သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ
 န-ဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ (ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ နဟောတိ ယထာ- ကဲ့သို့၎င်း)၊ ဝေ-
 တု၊ ဣဓာပိ - ဤဘိက္ခုက ဘိက္ခုနိကို စွပ်စွဲရာ၌လည်း၊ အနန္တိသနာဓိပ္ပာယ
 တ္တာ- ကြောင့်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေန - သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ - သည်၊ န
 ယုဇ္ဇတိ-သင့်၊ ဒုက္ခဋံမေဝ-သည်၊ ယုတ္တံ-သင့်၏။

တတြာယံ ဝိစာရဏာ ။ ။ တတြာတိ တေသု ဒုက္ခဋံ ပါစိတ္တိယေသု၊ ဣတော
 ပဋ္ဌာယ (ဤတတြာယံ ဝိစာရဏာမှ စ၍) တသ္မိံ ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိတိဝစန
 ပရိယန္တိ (နောက်၌ “တသ္မိံ၊ ပေ၊ ယုဇ္ဇတိ” ဟု ရှိ၏၊ ထိုစကားအဆုံးတိုင်အောင်)
 ဒ္ဓိသု အဋ္ဌကထာသု အဓိပ္ပာယဝိဘာဝနံ (အဋ္ဌကထာ ၂ စောင်က စကားကို အဓိပ္ပာယ်
 ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်၊ အရှင် ဗုဒ္ဓဘောသ၏ အလိုမဟုတ်-ဟူလို။)

ပုရိမနယေ၊ ပေ၊ ဒုက္ခဋံမေဝ ယုတ္တံ။ ။ ပုရိမနယေတိ-ဘိက္ခုနိ ၊ ပေ၊ ဒုက္ခဋံ
 ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာနယေ (မဟာ အဋ္ဌကထာနည်း၌) ၊ “ အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ခဋံသာ
 ဖြစ်သင့်၏ ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ ယထာ၊ ပေ၊ အနန္တိသနာဓိပ္ပာယတ္တာ ”
 ဟု မိန့်သည်၊ ဘိက္ခုက ဘိက္ခုကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ၌ (မုသာဝါဒ ဖြစ်သော်လည်း)

ပစ္စိမနယေဝိ - နောက်၌ဖြစ်သော ကုရုန္တိဝါဒ၌လည်း၊ မုသာဝါဒတ္တာ-
 ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-သည်သာ၊ ယုဇ္ဇတိ-၏၊ ဟိ-ဇ္ဈ၊ (တနည်း) ဟိယသွာ-
 ကြောင့်၊ ဝစနပ္ပမာဏတော - ဘုရားဟောဖေ၊ စကားတော်၏ ပမာဏ၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုဒ္ဓံသနာဓိပ္ပာယေန - ဖြင့်၊ ဘိက္ခုဿ - ၏၊ ဘိက္ခုသ္မိ- ၌၊
 (စောဒေန္တဿ-စောဒနာလသော်)၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊
 အက္ခောသာဓိပ္ပာယဿစ - ရဟန်း၏လည်း၊ ဩမသဝါဒေါ - ဩမသဝါဒ
 ပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဘိက္ခုနိယာ-၌၊ (အနုဒ္ဓံ
 သေန္တဿ - စွပ်စွဲလသော်)၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဣတိဝစနံ - ဤသို့ စကား
 တော်သည်၊ နတ္ထိ၊ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဝစနံ - ယံ ဟူသော
 စကားတော်သည်၊ အတ္ထိ-တိုက်ရိုက်ရှိ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-
 သည်သာ၊ ယုဇ္ဇတိ - ဖြစ်သင့်၏။ (အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝိစာရဏာ-
 တည်း။)

ဤ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသံ သင့်သကဲ့သို့၎င်း၊ အသုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဒ္ဓဟု
 အယုဂ္ဂိပါလျက် ဆဲလို၍ “ဒုဿိလကြီး” စသည်ဖြင့် ပြောရာ၌ (မုသာဝါဒ ဖြစ်သော်
 လည်း) ဩမသဝါဒ ပါစိတ်သာသင့်၍၊ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ် မသင့်သကဲ့သို့
 ၎င်း၊ ထို့အတူ ဘိက္ခုက ဘိက္ခုနီကို စွပ်စွဲရာ၌ မုသာဝါဒ ပါစိတ်မသင့်ဘဲ စွပ်စွဲလိုခြင်း
 ကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာဖြစ်သည် - ဟူလို၊ ဤကား မဟာ အဋ္ဌကထာဝါဒ၏ အဓိပ္ပာယ်
 ဖော်ပြချက်တည်း။

ပစ္စိမနယေဝိ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိ။ ။ ကုရုန္တိဝါဒကို ပစ္စိမနည်းဟု
 ဆိုသည်။ မုသာဝါဒတ္တာ- (ဘိက္ခုနီကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ၌) လိင်လိုသော မုသား
 သဘောပါသောကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် ဖြစ်သင့်သည်-ဟူလို၊ ဤသို့ မုသားပါသော
 ကြောင့် ပါစိတ်ဖြစ်သင့်လျှင် ဘိက္ခုကို မဟုတ်မမှန် ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်းနှင့်
 မဟုတ်မမှန် ဆဲရေးသော ရဟန်းတို့မှာ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒ ပါစိတ် သင့်ထိုက်ရာ
 ရောက်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် သံဃာဒိသေသံနှင့် ဩမသဝါဒ ပါစိတ်
 သင့်ရသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဝစနပ္ပမာဏတော၊ ပေ၊ ဩမသဝါဒေါ”
 ဟုမိန့်၊ ဤဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ပင် ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်ရှိသော
 ကြောင့် သံဃာဒိသေသံ၊ ဩမသဝါဒပါစိတ် သင့်ရသည်-ဟူလို။ [အဒိဋ္ဌဿဟောတိ-
 စသောပါဠိတော်၊ “အသုဒ္ဓေါဟောတိ ပုဂ္ဂလော၊ တံ စေ သုဒ္ဓင်္ဌိ သမာနော” စသော
 ဤသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။] ဘိက္ခုက ဘိက္ခု နီကို အမူလက ပါရာဇိကဖြင့်
 စွပ်စွဲရာ၌ကား မဟာ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဆိုသလို “ ဒုက္ကဋ် ” ဟု ဟောတော်မူချက်
 မရှိ၊ “ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ ” ဟုသာ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပါစိတ်သာ
 ဖြစ်သင့်သည်။ ဤကား ကုရုန္တိဆရာတို့၏ အလိုကို ဖော်ပြချက်တည်း။

ပန-ဆက်၊ တကြ-ထို ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိဟူသောစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-
 ဤပါစိတ်အာပတ်ကို၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ - စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်၏၊ (ကိံ)၊
 အနုဒ္ဓံသနာဓိပ္ပာယေ - စွပ်စွဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုသည်၊ ဝါ - စွပ်စွဲလိုခြင်း
 သည်၊ အသတိ-သော်၊ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ တသ္မိံ-ထို စွပ်စွဲလိုခြင်းသည်၊
 သတိ-သော်၊ ကေန-အဘယ်အာပတ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥပ
 ပရိက္ခိတဗ္ဗံ)၊ တကြ- ထိုသို့ စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၌၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ မုသာ-
 မုသာစကားကို၊ ဘဏန္တဿ- ၏၊ ပါစိတ္တိယေ-သည်၊ သိဒ္ဓေပိ- ပြီးပါလျက်
 လည်း၊ အမူလကေန-သော၊ သံဃာဒိသေသေန-ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသနေ-ကြောင့်၊
 ဝိသုံ-သီးခြား၊ ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊
 အနုဒ္ဓံသနာဓိပ္ပာယေ - သည်၊ သတိ - သော်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိ
 ယဿ- သမ္ပဇာနမုသာဝါဒပါစိတ် အာပတ်၏၊ ဩကာသော-အခွင့်အလမ်း
 ကို၊ နဒိဿတိ - မတွေ့မြင်အပ်၊ အနုဒ္ဓံသန္တဿစ - ၏လည်း၊ အနာပတ္တိ
 ယာ-သည်၊ ဘဝိတံ-၄၊ န သက္ကာ-ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂ နည်း
 တို့တွင်၊ (မဟာအဋ္ဌကထာနည်း , ကုရုန္တိနည်း တို့တွင်)၊ ပုရိမနယောဝ-
 သည်သာ၊ ပရိသုဒ္ဓတရော-သာ၍စင်ကြယ်၏ ဟူ၍၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏။

တထာ-တူ၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ အမူလကေန-သော၊ အန္တိမ
 ဝတ္တုနာ-ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေတိ-အံ၊ (တဿာ-ထို ဘိက္ခုနီ၏)၊ သံဃာဒိသေ
 သော(ဟောတိ)၊ [ဤဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်လာ အာပတ်ပင်တည်း။]ဘိက္ခုနီ

တကြ ပန၊ ပေ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ အဋ္ဌကထာဝါဒ ၂ မျိုးတို့၌ ထိုဆရာတို့၏အလိုကို
 ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ထို ၂ ဝါဒတို့တွင် နောက် ကုရုန္တိဝါဒ၌ အပြစ်ပြစ်၍ ရှေ့ မဟာအဋ္ဌကထာ
 ဝါဒကို အတည်ထားလိုသော အရှင် မုဒ္ဓဒေသာသဆရာသည် တကြ ပန စသည်မိန့်။
 [တကြာတိ- ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိဟူသောဝါဒ။] “အနုဒ္ဓံသနာဓိပ္ပာယေ အသတိ
 ပါစိတ္တိယံ” ဖြင့် သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ်၏ အခွင့်ကို ပြ၏။ “ တသ္မိံသတိ (အနုဒ္ဓံ
 သနာဓိပ္ပာယရှိလျှင်) ကေန ဘဝိတဗ္ဗံ” ဖြင့် သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ်၏ အခွင့်မဟုတ်
 ကြောင်းကို ပြသည်။

ဝိသုံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပေ၊ ခါယတိ ။ ဘိက္ခုက ဘိက္ခုကို အမူလကသံဃာဒိသေသ်
 ဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒပါစိတ် ရှိပြီ ဖြစ်လျက်၊ ထိုပါစိတ်မှ သီးခြား ပါစိတ်
 အာပတ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ [“ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု၊ အမူလကေန၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိ
 ယံ ” သိက္ခာပုဒ်တည်း။] ထိုသို့ သီးခြား ပညတ်တော်မူသောကြောင့် ဘိက္ခုနီကို
 ဘိက္ခုက အမူလကပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ် မဖြစ်သင့်၊
 စွပ်စွဲပါလျက် လုံးလုံး အာပတ်မသင့်လည်း မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဒုက္ကန္တုဟု ဆိုသော
 မဟာအဋ္ဌကထာပြ ရှေ့ဝါဒသာ အသင့်” ဟု ထင်သည်-ဟူလို။

ဘိက္ခု (အမူလကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ) အနန္တသေတိ၊ (တဿာ) ဒုက္ခဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ [မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဒုက္ခဋ္ဌတည်း။] တတြ - ထို သံဃာဒိသေသံ , ဒုက္ခဋ္ဌတို့တွင်၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊ ဝုဠာနဂါမိ- ဝုဠာနဂါမ်တည်း၊ ဒုက္ခဋ္ဌံ- သည်၊ ဒေသနာဂါမိ- ဂါမ်တည်း၊ ဧတေဟိ- ဤ သံဃာဒိသေသံ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်တို့ကြောင့်၊ နာသနာ-ဖျက်ဆီးခွင့်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ [ဧတေဟိဟု ဆိုသော်လည်း၊ ဘိက္ခုနိက အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲရာဖြစ်သော ကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌနှင့်သာ ဆိုင်သည်။]

ပန- ဆက်၊ (တနည်း) ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ သာ-ထို မေတ္တိယာဘိက္ခုနီသည်၊ ပကတိယာဝ - ဖြင့်ပင်၊ ဒုဿီလာ - သီလမရှိသော၊ ပါပဘိက္ခုနီ-တည်း၊ ဣဒါနိစ-၌လည်း၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်ပင်၊ ဒုဿီလာ မှီတိ- ဟူ၍၊ ဝဒတိ- ပြော၏၊ [အရှင်ဒဗ္ဗက ဖျက်ဆီးပါသည် - ဟု လျှောက် ခြင်းကိုဆိုသည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ နံ - ထို မေတ္တိယာကို၊ ဘဂဝါ - သည်၊ အသုဒ္ဓတ္တာယေဝ- နဂိုရ်က မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ နာသေသိ- ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အထခေါမေတ္တိယ ဘူမဇကောတိ-ကား၊ ဝေဝံ-သို့၊ မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ၊ ပေ၊ အနယုဉ္ဇထာတိ- ဟူ၍၊ ဝတွာ- ၍၊ အာသနာ- မှ၊ ဥဠာယ- မူ၍၊ ဘဂဝတိ- သည်၊ ဝိဟာရံ- ဝန္တကုဋ်ကျောင်းတော်သို့၊ ပဝိဠေ- ဝင်တော်မူပြီးလေသော်၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ (အစည်းအဝေး၌ပါသော ရဟန်းတို့သည်၊) ဒါနိ-၌၊ ဣမိဿာ-ဤ မေတ္တိယာအား၊ သေတကာနိ-အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ ဒေထ- နလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တံ ဘိက္ခုနိံ -ကို၊ နာသိယမာနံ-ဖျက်ဆီးအပ် သည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ တေ ဘိက္ခု-ထို မေတ္တိယဘူမဇက ရဟန်းတို့သည်၊ တံ-

တထာ၊ ပေ၊ နတ္ထိ။ ။ ဘိက္ခုနိက ဘိက္ခုနိကိုစွပ်စွဲရာ၌ ဤ ဒုဠဒေါသသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသံ သင့်၏၊ ဘိက္ခုနိက ဘိက္ခုကို စွပ်စွဲရာ၌ကား မဟာအဋ္ဌကထာ ဝါဒ အတိုင်း ဒုက္ခဋ္ဌပင် သင့်စရာရှိ၏၊ သံဃာဒိသေသံ ဆိုလျှင် ဝုဠာနဂါမ်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဋ္ဌက ဒေသနာဂါမ် ဖြစ်၏။

ယသ္မာ ပန။ ။ ဤ ၂ မျိုးတွင် အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲသော မေတ္တိယာမှာ (ပါရာဇိက မကျသေး၍ သင့်မည်ဆိုလျှင်) ဒုက္ခဋ္ဌသာ သင့်စရာရှိ၏၊ လူထွက်စေဘွယ် မလို၊ သို့ပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ဖျက်ဆီးစေ (လူထွက်စေတော်မူရသနည်း) ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ယသ္မာ” စသည်မိန့်၊ အရှင်ဒဗ္ဗကို မစွပ်စွဲမီ နဂိုရ်ကပင် ဒုဿီလပါပဘိက္ခုနီဖြစ်၏၊ ယခုလည်း သူ့ကိုယ်သူ အဖျက်ဆီးခံရပါသည်ဟု ဆိုသဖြင့် “ဒုဿီလဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောရာရောခဲနေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနိကို အသွင်ဖျက်၍ လူထွက်စေရန် အမိန့်ချတော် မူသည်၊ အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲသောကြောင့် လူထွက်ခိုင်းတော်မူခြင်း မဟုတ်-ဟူလို။

ထိုဘိက္ခုနီကို၊ မောစေတုကာမတာယ - အပြစ်မှ လွတ်စေလို ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ အပရာဓံ-အပြစ်ကို၊ အာဝိကရိံ သု-န်ပြီ၊ တေ မတ္တံ-ကို၊ ဒဿေတံ-ငှါ၊ အထခေါ မေတ္တိယဘူမဇကောတိ အာဒိ-ကို၊ (သံဂီဘိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ- ပြီ။

ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ-ကား၊ ဒုသိတောစေဝ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်၎င်း၊ ဒုသ ကောစ-ဖျက်ဆီးတတ်သည်၎င်း၊ (ဟုတွာ-၍၊ “အနန္တံသေယျ” ခွဲစပ်။) ဟိ- ချဲ့၊ (တနည်း) ဟိ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဒေါသေ- ဒေါသသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ပုဂ္ဂလော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ တေန ဒေါသေန- သည်၊ ဒုသိတော-အပ်သည်၊ ပကတိဘာဝံ-ပင်ကိုယ်သဘောကို၊ ဇဟာပိတော-စွန့်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ဒေါသဖြစ်လသော် ထိုဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဒုဋ္ဌောတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-၏၊ (ဒေါသေ ဥပ္ပန္နေ-လိုက်) ပရစ္ဆ- ကိုလည်း၊ ဒုသေတိ ဝိနာသေတိ - ပျက်စီးစေတတ်၏၊ ဝါ- ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဒေါသဖြစ်လသော် သူတပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဒေါသောတိ ဝုတ္တံ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ တေ- သောဟူသော ဤပုဒ် ၂ ပါးအပေါင်းသည်၊ ဧကဿေဝ- သော၊ ပုဂ္ဂလဿ-

ဒုသိတောစေဝ ဒုသကောစ ။ ။ ဒုဋ္ဌောကို ဒုသိတောဟု ဖွင့်သဖြင့် ဒုသဇာတ် တပစ္စည်းသည် ကံဟောဟု သိစေ၏။ “ ဒုသိယတေတိ ဒုဋ္ဌော ” ဟု ပြု၊ ဒေါသောကို ဒုသကောဟု ဖွင့်သဖြင့် ဒုသဇာတ် (ကာရိတ်ကြေ) ဣပစ္စည်းသည် ကတ္တားဟောဟု သိစေ၏။ “ဒုသေတိတိဒေါသော” ဟု ပြု၊ စေဝ+စတို့ကား “စေဝနှင့် စ, စုဏ္ဏိယမှာ, ရှေမှာစေဝ, နောက်မှစ ” နှင့်အညီတည်း၊ ဤနည်းအရ ဒုဋ္ဌောဝယ် ကံ အနက်၌ တ ပစ္စည်းသက်သော ဘာဝကမ္မေသုတသုတ်, ဋ္ဌ ပြုသော သာဒိသန္တ ပုစ္ဆ ဘန္တ ဟံသာဒီဟိ ဋ္ဌောသုတ်, ဒေါသောဝယ် ကတ္တားအနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်သော ဝိသရဇ ပဒါဒိတော ဣသုတ်, ဒုဋ္ဌံ ဩဝုဒ္ဓိပြုသောသုတ်နှင့် အလားတူ သတ္တတသုတ်များကိုရည်ရွယ်၍ “သဒ္ဓ လက္ခဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ” ဟု နောက်၌ဆိုသည်။

ဥပ္ပန္နေဟိ ။ ။ ဒုသိတ ဖြစ်ပုံ ဒုသကဖြစ်ပုံကို အကျယ်ပြုသော ဝါကျတည်း၊ ထို ဝါကျ၌လည်း ကာရဏနှင့် ဖလတွဲ၍ ၂ ဝါကျစီ ခွဲပါ။ “ ဒုသိတော - ဒေါသသည် (ဒေါသက) ဖျက်ဆီးအပ် ” ဟူသည် ဒေါသမဖြစ်မီက ကောင်းမွန်မြေနေသော ပင်ကိုယ် သဘောကို စွန့်လွှတ်ရလောက်အောင် စိတ်ပြောင်းလွှဲစေအပ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပကတိဘာဝံ ဇဟာပိတော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ ဖွင့်ခြင်းမှာလည်း “ဒုသ-ဝိကတိယံ (ဖောက်ပြန်ခြင်း) ” ဟု ဓာတ်ကျမ်း ရှိသောကြောင့် ထို ဓာတ်နက်ကို ဖွင့်ခြင်းသာ တည်း၊ ပရစ္ဆ ဒုသေတိ စသည်ကား ဒုသကော၏ အကျယ်တည်း၊ “ဒေါသဖြစ်နေသော မိမိက ထိုဒေါသအတွက် သူတပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်” ဟုလို၊

ကို၊ ဝါ-၏၊ အာကာရနာနတ္ထေန - အခြင်းအရာ၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နိဒဿနံ-ညွှန်ပြကြောင်းပုဒ်တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ ဒူသိတောစေဝ ဒူသကောစာတိ-ဟူ၍၊ (မယာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ဒုဋ္ဌော ဒေါသောပုဒ်တို့၏ ကံအနက် ကတ္တားအနက်ကိုဟောရာ၌၊ သဒ္ဓသက္ခဏံ-သဒ္ဓါကျမ်း၏ သုတ်ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ - ရှာမှီးရာ၏၊ ဝါ - ပါလော၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ-ဟူ၍၊ သင်္ချံ-သို့၊ ဂတော-သော၊ ပဋိဃသမင်္ဂီ-ဒေါသနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သော ပုဂ္ဂလော - သည်၊ ကုပိတာဒိဘာဝေ - ကုပိတအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၌၊ ဌိတောဝ-တည်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ- ထို ဒုဋ္ဌော ဒေါသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ကုပိတောတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ကုပိတော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကုပိတောတိ - ကား၊ ကုပ္ပဘာဝံ - ပျက်စီးသည်အဖြစ်သို့၊ ပကတိတော - ပင်ကိုယ်မြေသော သဘောမှာ၊ စဝနဘာဝံ-ရွေလျောသည်၏အဖြစ်သို့၊ (ကုပ္ပဘာဝံကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ပတ္တော- ရောက်သူတည်း၊ အနတ္တမနောတိ- ကား၊ နသကမနော - မိမိစိတ် မရှိသူတည်း၊ အတ္တနော - ၏၊ ဝသေ - ၌၊ အဋ္ဌိတစိတ္တော - တည်သောစိတ် မရှိသူတည်း၊ (နသကမနောကို ထပ်ဖွင့်သည်)။

အာကာရနာနတ္ထေန။ ။ဒေါသကဗျက်ဆီးထားသဖြင့် ဖောက်ပြန်နေပုံ (ရှူးရှူး၊ ရှဲရှဲ ဖြစ်နေပုံ) အခြင်းအရာ၊ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒေါသကြောင့် ဟိုလူ့ကို နှိပ်စက်ချင် ဒီလူ့ကို နှိပ်စက်ချင် ဖြစ်နေပုံ အခြင်းအရာ၊ ဤသို့ အခြင်းအရာ ထူးသောကြောင့် တယောက်ထည်းကိုပင် “ ဒုဋ္ဌော ” ဟု၎င်း “ ဒေါသော ” ဟု၎င်း ဝိသေသန ၂ ခု ပြုထားသည်။

ကုပိတော။ ။ “ကုပ္ပဘာဝံ + ပတ္တော” ကြည့်၍ “ ကုပံ + ဣတော ပတ္တောတိ ကုပိတော” ဟု ဝိဂ္ဂဟမပြုသင့်၊ “ကုပံ” ဟု နာမ်ပုဒ်မရှိ၊ ကုပဓာတ်၏ ကုပ္ပနကြိယာကို ပြလို၍ “ကုပ္ပဘာဝံ” ဟု၎င်း၊ တပစ္စည်း၏ ပစ္စုပ္ပန်အနက်ကိုပြလို၍ “ပတ္တော” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ ကုပ္ပတိတိကုပိတော- (စိတ်ဆိုးခြင်းသို့ ရောက်နေသူ) စိတ်ဆိုးနေသူသည် ပင်ကိုယ်က မြေသောသဘောကို စွန့်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ကုပ္ပဘာဝံကို “ပကတိတော စဝနဘာဝံ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

အနတ္တမနော။ ။ ပဌမနည်း၌ အတ္တကို “သက” ဟု ဖွင့်၊ “ အတ္တနော + မနော အတ္တမနော၊ နတ္ထိ + အတ္တမနော ယဿာတိ အနတ္တမနော ” ဟု ပြု၊ ဒေါသဖြစ်သူသည် မိမိဖြစ်ချင်သောကြောင့် ဒေါသဖြစ်ရသည် မဟုတ်၊ မိမိစိတ်ကို မိမိမနိုင်၍ (မချုပ်တည်း နိုင်၍) မတတ်သာသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ အတ္တနောဝသေ အဋ္ဌိတစိတ္တော ” သည် ဒေါသဖြစ်နေသူ၏ သဘာဝပေါ်လာအောင် နသကမနောကို ထပ်ဖွင့်သော သံဝဏ္ဏနာတည်း။

အပိစ-ကား၊ ပီတိသုခေဟိ-တို့သည်၊ န အတ္တမနော-ယူအပ်သောစိတ် မရှိသူ တည်း၊ န ပတ္တစိတ္တာ - ရောက်အပ်သောစိတ် မရှိသူတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနတ္တမနော-မည်၏၊ အနဘိရဒ္ဓေါတိ-ကား၊ န သုခိတော-သုခသို့ရောက်သူ မဟုတ်၊ ဝါ-နည်း၊ န ပသာဒိတော - မကြည်လင်စေအပ်၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အနဘိရဒ္ဓေါ - မည်၏၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပဋိယေန- သည်၊ အာဟတံ- ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ (အတ္တိ)၊ ဣတိ အာဟတစိတ္တော-မည်၏။

အဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဇာတံ - ဖြစ်သော၊ စိတ္တထဒ္ဓဘာဝံ စိတ္တကစဝရ သင်္ခါတံ-စိတ်၏ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်၊ စိတ်၏အမှိုက်သရိုက်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပဋိယခိလံ - ဒေါသဟူသော ခိလသည်၊ (အတ္တိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော- သည်)၊ ခိလဇာတော-မည်၏၊ အပ္ပတိတောတိ-ကား၊ နပ္ပတိတော-ရှေးရှု မရောက်အပ်သည်၊ ပီတိသုခါဒိဟိ - တို့သည်၊ ဝဇ္ဇိတော - ကြည့်အပ်သည်၊ န အဘိသဇော- မပြန်နွံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ အနန္ဒိသေယျ)၊ ဣတိအတ္တော-

အပိစ။ ။ ဤနည်း၌ “ပီတိသုခေဟိ” ဟူသော ကတ္တာပုဒ်ကို ကြည့်၍ “အတ္တ” ၌ အာပုဗ္ဗ၊ ဒါဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဒကိုတ၊ ဒါ၌ အာကို ချေ၍ “အာတ္တ” ဟု ဖြစ်မှ အာကို ရသယု၊ [တချို့နေရာ၌ “ဂဟိတမနော” ဟု ပင် ဖွင့်သည်။] “အာဒိယတေတိ အတ္တံ၊ အတ္တံ + မနောယဿာတိ အတ္တမနော” ဟု ပြု၊ ထို့နောက် “နအတ္တစိတ္တော” ဟု ရှိသည် ကား မကောင်းလှ၊ ယောဇနာ၌ “ပတ္တစိတ္တာ-ရောက်အပ်သော စိတ်ရှိ” ဟု ရှိ၏၊ ထိုအတိုင်းသာကောင်းသကဲ့သို့ ထင်သည်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ။

အနဘိရဒ္ဓေါ ။ ။ အဘိပုဗ္ဗ ရာဇဓာတ် တပစ္စည်း၊ “ရာဇ-သံသိဒ္ဓိယံ” ဟု ရှိ၏၊ “အဘိရာဇိယတိ- မိမိသူတပါး စီးအပွားကို ပြီးစီးစေတတ်၏၊ ဣတိ အဘိရဒ္ဓေါ၊ န+ အဘိရဒ္ဓေါ အနဘိရဒ္ဓေါ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “န သုခိတော” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ “အာရာမိတောရာဇာ - မင်းကို နှစ်သက်စေအပ်၏” ဟူရာ၌ “အဘိ - ရာဇဓာတ်၏ တောသန (ပသာဒန) အနက်” လည်း ရှိသောကြောင့် “ ပသာဒိတော” ဟု တနည်း ဖွင့်သည်၊ အဘိရာဒိယတေတိ အဘိရဒ္ဓေါ၊ န+အဘိရဒ္ဓေါ အနဘိရဒ္ဓေါ။

ခိလဇာတော ။ ။ ခိလဓာတ်သည် ခက်မာခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ “ခိလတိ ထဒ္ဓဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ ဇေတနာတိ ခိလံ - စိတ်၏ ခက်ထန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း ဒေါသ”၊ (တနည်း) စိတ္တံ ခိလယတိတိ ခိလံ-စိတ်ကိုခက်ထန်စေတတ်သော ဒေါသ၊ (တနည်း) ခိလသဒ္ဓါသည် အမှိုက်ကို ဟောသော “ ကစဝရ ” ၏ ပရိယာယ်သဒ္ဓါ လည်းဟုတ်၏၊ ဤအလို “ခိလံပိယာတိ ခိလံ-အမှိုက်သရိုက်နှင့်တူသော ဒေါသ၊ အမှိုက် သရိုက်သည် နှစ်သက်ဘွယ်မကောင်း၍ ဖယ်ပစ်ရသကဲ့သို့ ဒေါသလည်း နှစ်သက်ဘွယ် မကောင်း၍ ပယ်ရှားရသော တရားဖြစ်သည်-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “စိတ္တထဒ္ဓဘာဝံ, စိတ္တကစဝရသင်္ခါတံ” ဟု ခိလံကိုဖွင့်သည်၊ “ပဋိယခိလံ” ကား ခိလ၏အရကောဒ်တည်း။

နက်၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-အပ္ပတိတောပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိဋ္ဌ၊ ယေသံဓမ္မာနံ-
 တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊ အပ္ပတိတော-ပီတိသုခစသည်တို့ ရှေးရှုမရော်
 အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေ- ထိုတရားတို့ကို၊ ဒသေတံ-၄၊ တေန စ ကောပေ
 နာတိအာဒိ - ကို (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို တေန စ ကောပေန အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌၊ တေနစ ကောပေနာတိ - ကား၊ ယေန (ကောပေန)-
 အကြင် ဒေါသကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော - ကို၊) ဒုဠောတိစ - ဒုဠောဟူ၍လည်း၊
 ဝုတ္တော - သိက္ခာပုဒ် မာတိကာ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ကုပိတောတိစ- ဟူ၍
 လည်း၊ ဝုတ္တော- ပဒဘာဇနိဋ္ဌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (တေနစ ကောပေန-
 ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော - သည်၊ ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (ဒေါသတပါး
 တည်းဖြင့် ဒုဠော ကုပိတော ဟု ဟောတော်မူရခြင်းသည် မှန်၏)၊ ဥဘယဗ္ဗိ-
 ၂ ပါးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ ဧတံ - ဤ ဒုဿန ကုပ္ပနသည်၊ ပကတိဘာဝံ - ကို၊
 ဇဟာပနတော-စွန့်စေခြင်း အားဖြင့်၊ ကောက.ာရံ-တခုတည်းသော အခြင်း
 အရာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တေနစ ဒေါသေနာတိ-ကား၊ ယေန (ဒေါသေန)-
 ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော-ကို၊ ဒေါသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-သိက္ခာပုဒ် မာတိကာ၌
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (တေနစ ဒေါသေန - ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော
 ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ ဣမေဟိ- ဤကောပ ဒေါသပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ
 မေဝ-ကိုသာ၊ ဒသေတိ-မူ၏၊ တာယစ အနတ္တမနတာယာတိ- ကား၊ ယာယ

အပ္ပတိတော ။ ။ ပတိပုဗ္ဗ + ဣဇာတ် , တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ပတိတောပုဒ်၌
 “ပတိ-ရှေးရှု+ဣတ-ရောက်အပ်” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ စိတ်အစဉ်၌ပါဝင်သည်ကို “ရှေးရှု
 ရောက်အပ်” ဟု ဆိုသည်၊ န + ပတိတော အပ္ပတိတော၊ “ အဘယ်တရားတို့သည်
 ရှေးရှုမရောက်အပ်သနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ပီတိသုခါဒိဟိ” ဟု ကတ္တားထည့်သည်၊
 ဒုဠဒေါသ ဖြစ်နေရကား ထို ဒေါသ၏ ဆန့်ကျန်ဘက်ဖြစ်သော ပီတိ သုခ မေတ္တာ
 ကရုဏာ မုဒိတာစသော တရားကောင်းတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ မရောက်
 တော့-ဟူလို၊ “ဝိဝဇ္ဇိတော” သည် ပီတိ သုခ စသည်တို့ မယှဉ်ပုံကို ပြသောကြောင့်
 အပ္ပတိတော၏ သဘာဝတ္ထ၊ “နအဘိသဇ္ဇော” ကား ပီတိ သုခ စသည်တို့ စိတ်အစဉ်မှာ
 မပြန်နံ့ပုံကို ပြသောကြောင့် အဓိပ္ပါယ်ထွက်တည်း၊ [န အဘိသဇ္ဇော နပတ္ထဇ္ဇော၊ အဘိ
 ပုဗ္ဗ, သရဇာတ်, တပစ္စည်း။]

တေနစ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော ။ ။ တေနကဲ့သို့ နိယမဝါစက သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို “ယေန”
 ဟု အနိယမဝါစကဖြင့် ဖွင့်ရာ၌ ထို အနိယမအတွက် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနိယမကို ပြန်၍
 ထည့်စွက်ရိုးတည်း၊ နိဿယအနက်ပေးပုံကိုကြည့်ပါ၊ ဒုဠောသည် သိက္ခာပုဒ်မာတိကာ
 ၌ “ဒုဠော ဒေါသော” တွင် ပါဝင်သောပုဒ်၊ ကုပိတောကား ပဒဘာဇနိဋ္ဌ လာသော
 ပုဒ်တည်း။

(အနတ္တမနတာယ)- ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော - ကို)၊ အနတ္တမနောတိ - ဟူ၍၊
 ဝုတ္တော - ပြီ၊ (တာယစ အနတ္တမနတာယ - ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော
 ဟောတိ)၊ တာယစ အနဘိရဒ္ဓိယာတိ - ကား၊ ယာယ (အနဘိရဒ္ဓိယာ)-
 ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော-ကို)၊ အနဘိရဒ္ဓေတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ (တာယစအန
 ဘိရဒ္ဓိယာ-ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-နသော၊ ဣမေဟိ-
 ဤ အနတ္တမနတာ, အနဘိရဒ္ဓိပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ-ကို၊ ဒသေတိ-မူ၏။

အမူလကေန ပါရာဇိကေနာတိ ဣတ္ထ-၌၊ အဿ-ထို ပါရာဇိက၏၊ မူလံ-
 အခြေအမြစ်သည်၊ န-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အခြေအမြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်)၊ (တံ - ထို ပါရာဇိကသည်)၊ အမူလကံ - ကမည်၏၊ ပန - ဆက်၊
 အဿ-ထိုပါရာဇိက၏၊ တံအမူလကတ္ထံ-ထိုအခြေအမြစ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊
 ယသ္မာ - ကြောင့်၊ စောဒကဝသေန - စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိ
 ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ စုဒ္ဒိတကဝသေန-ဖြင့်၊ န အဓိပေတံ-အလိုရှိအပ်သည်
 မဟုတ်၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (စောဒကပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်၍ အလိုရှိအပ်, စုဒ္ဒိတက
 ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်၍ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တမတ္ထံ- ကို၊ ဒသေ
 တံ-၄၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အမူလကံနာမ၊ ပေအပရိသင်္ကိတန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-
 မူပြီ၊ မမြင် မကြား မယုံမှားဟူသောစကားသည် စောဒကနှင့်ဆက်စပ်သော
 စကားတည်း၊ စုဒ္ဒိတကနှင့်စပ်၍ အလိုရှိအပ်လျှင် “အမူလကံနာမ-အနဇ္ဈာ
 ပန္နံ(ပါရာဇိကသို့ မရောက်အပ်)ဟု ပဒဘာဇနီကို ဟောတော်မူစရာရှိသည်-
 ဟူလို၊] တေန-ထို ပဒဘာဇနီ စကားရပ်ဖြင့်၊ ဣမံ- ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊
 ဒီပေတိ-မူ၏၊ (ကိ)၊ ယံပါရာဇိကံ-ကို၊ [“ဘိက္ခုနှင့်ဆိုင်သော ၁၀ပါးသော
 ပါရာဇိကတို့တွင် တပါးပါးသော ပါရာဇိကကို ” ဟူလို၊ ပဒဘာဇနီ၌ကား
 ဘိက္ခုပဋိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်သာသော ၄ ပါးကိုသာ ယူ၍ “စတုန္ဒံ အည
 တရေန” ဟု မိန့်တော်မူသည်၊] စောဒကေန- သည်၊ စုဒ္ဒိတကမိ- သော၊ ပုဂ္ဂ
 လေ-၌၊ နေဝဒိဋ္ဌံ - မြင်လည်း မမြင်အပ်၊ နသုတံ- ကြားလည်း မကြားအပ်၊
 န ပရိသင်္ကိတံ-ယုံမှားလည်း မယုံမှားအပ်၊ ဣဒံ-ဤပါရာဇိကသည်၊ ဒဿန
 သဝန ပရိသင်္ကိတသင်္ခါတာနံ - မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ယုံမှားခြင်း ဟု ဆိုအပ်

ဒသေတိ။ ။ ကောပဒေါသတို့အရ ဒေါသစေတသိက်ကောက်ရသောကြောင့်
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ရသည်၊ အနတ္တမနတာ, အနဘိရဒ္ဓိတို့အရ ဒေါမနဿဝေဒနာကို အရ
 ကောက်ရသောကြောင့် ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ သွင်းရသည်၊ ဤသို့ ခန္ဓာ ၂ မျိုး ခွဲ၍ပြခြင်းမှာ
 လည်း ဒေါသနှင့် ဒေါမနဿတို့က အတူဖြစ်ဘက် ဖြစ်၍ ထူးခြားပုံ အသိခက်သော
 ကြောင့် ခန္ဓာ ၂ မျိုးဖြင့် ခွဲပြခြင်းဖြစ်သည်။

ကုန်သော၊ ဧတေသံ မူလာနံ- တို့၏၊ အဘာဝတော အမူလကံနာမ၊ [“ပရိသင်္ကနံ- ခြင်း၊ ပရိသင်္ကတံ-ခြင်း” ဟု ဘာဝသာဓိက္ခိ၊ ပရိသင်္ကနသင်္ခါတာနံ ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။]

ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုပါရာဇိကသို့၊ သော-ထိုစုဒ္ဓိကရဟန်းသည်၊ အာပန္နောဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အနာပန္နောဝါ (ဟောတု)၊ ဧတံ-ဤပါရာဇိကသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်၊ မရောက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝါ- ဤသို့ စွပ်စွဲရာ၌၊ [ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ (သာရတ္ထ)၊ ဣမသ္မိံ အနန္တသနေ (ဝိမတိ)။] အပ္ပမာဏံ-လိုရင်းမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒီပေတိ)၊ တတ္ထ-ထိုအမူလကံနာမ အဒိဋ္ဌိအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဒိဋ္ဌိနာမ-မည်သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ပသာဒစက္ခုနာဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ အဒိဋ္ဌိ-မမြင်အပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ အသုတံနာမ-မည်သည်၊ ကေနစိ-တစုံတယေဝံသည်၊ ဝုစ္စမာနံ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ တထေဝ-ထို ဒိဗ္ဗသောတ ပသာဒသောတဖြင့်ပင်၊ နသုတံ-မကြားအပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ [တထေဝါတိ ပသာဒသောတေန ဒိဗ္ဗသောတေနဝါတိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိဿတိ။] အပရိသင်္ကတံနာမ-မည်သည်၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ အပရိသင်္ကတံ-မယုံမှားအပ်သော ပါရာဇိက အမှုတည်း။

ဒိဋ္ဌိနာမ - မည်သည်၊ အတ္တနာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ပရေနဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ပသာဒစက္ခုနာဝါ, ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ, ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ သုတံနာမ- မည်သည်၊ တထေဝ- ထို အတ္တပရ ဒိဗ္ဗပသာဒသောတဖြင့်ပင်၊ သုတံ-တည်း၊ ပရိသင်္ကတံ- သည်လည်း၊ အတ္တနာဝါ- သော်၎င်း၊ ပရေနဝါ, ပရိသင်္ကတံ-တည်း၊ တတ္ထ- ထို ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကတံတို့တွင်၊ အတ္တနာ-သည်၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သော ပါရာဇိကအမှုသည်၊ ဒိဋ္ဌမေဝ- ဒိဋ္ဌသာတည်း၊ ပရေဟိ - တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌိ - မြင်အပ်သောအမှုသည်၊ အတ္တနာ-သည်၊ သုတံ - ကြားအပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ [မြင်သူက တဆင့်ပြောအပ်သောကြောင့် မိမိမှာ သုတဖြစ်သည်-ဟုလို။] ပန-ဆက်၊ ပရေဟိ, သုတံ-၎င်း၊ ပရေဟိ, ပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ ဣတိ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ-ဤအလုံးစုံ ပါရာဇိကအမှုသည်လည်း၊ အတ္တနာ-သည်၊ သုတဋ္ဌာနေယေဝ-ကြားအပ်သော ပါရာဇိကမှုအရာ၌သာ၊ တိဋ္ဌတိ။

ပန-ကား၊ ပရိသင်္ကတံ-တသည်၊ ဒိဋ္ဌ ပရိသင်္ကတံ-ဒိဋ္ဌသို့အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်း၎င်း၊ သုတ ပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ မုတပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ ဣတိ, တိဝိဓံ [ပရိသင်္ကနံ ပရိသင်္ကတံ၊ ဒိဋ္ဌာနဝတံ+ ပရိသင်္ကတံ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကတံ (ဇီကာ)။

အနဂတ အလယ်ပုဒ်ကြေ။] တတ္ထ-ထို ၃ ပါးတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီတံနာမ-မည်သည်၊ ဧကောဘိက္ခု-သည်၊ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေန-ကြောင့်၊ ဝါမသမိပေ-၌၊ ဧကံ-သော၊ ဂုဗ္ဗ-ရှိသို့၊ ပဝိဇ္ဇော-ဝင်သွားပြီ၊ အညတရာ-သော၊ ဣတ္ထိပိ-သည်လည်း၊ ဧကနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံဂုဗ္ဗံ ပဝိသိတွာ , နိဝတ္ထာ - ပြန်နစ်ပြီ၊ ဘိက္ခုပိ-သည်လည်း၊ ဝါ-ကလည်း၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ နအဒ္ဓသ-မမြင်လိုက်၊ ဣတ္ထိ (ပိ) ဘိက္ခုန (အဒ္ဓသ)၊ အဒိသွာဝ ဥဘောပိ , ယထာရစိ - အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့၊ [အဗျယိတောသမာသ်ဖြစ်၍ ဒုတိယာဝိဘတ်ချေ။] ပက္ကန္တာ - နပြီ၊ အညတရာ ဘိက္ခု၊ ဥဘိန္ဒူ - ရဟန်း၊ မိန်းမ ၂ ဥားတို့၏၊ တတော-ထိုရှိမှ၊ နိက္ခမနံ- တွက်လာခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ဣမေသံ - ဤ ရဟန်း၊ မိန်းမတို့သည်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (ဣတိ) ဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ကရိယန္တိ- နလတံ၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ပရိသင်္ကတိ - ယုံမှား၏၊ ဣဒံ - ဤ ယုံမှားခြင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီတံနာမ- မြင်အပ်သောအာရုံသို့ အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်းမည်၏။

သုတပရိသင်္ကီ တံနာမ - မည်သည်၊ ဣမ - ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့ ရဟန်းသည်၊ အန္ဓကာရေဝါ - အမိုက်မှောင်၌သော်၎င်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဓေ-သော၊ ဩကာသေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ မာတုဂါမေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းတပါး၏၊ တာဒိသံ - သော၊ (ယုံမှားလောက်သော)၊ ပဋိသန္တာရ ဝစနံ-ပဋိသန္တာရစကားကို၊ သုဏာတိ- ကြားရ၏၊ သမိပေ-မိန်းမ၊ ရဟန်းတို့၏အနီး၌၊ အညံ-အခြားအဖေကို၊ ဝိဇ္ဇမာနမိ- ရှိသည်ကိုလည်း၊ အတ္ထိတိ- ဟူ၍၎င်း၊ နတ္ထိတိ-ဟူ၍၎င်း၊ န ဇာနာတိ-မသိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ဣမေသံ-ဤမိန်းမ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ကရိယန္တိ- နလတံ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ပရိသင်္ကတိ-ယုံမှား၏၊ ဣဒံ-ဤ ယုံမှားခြင်းသည်၊ သုတပရိသင်္ကီ တံနာမ - မည်၏၊ ဝါ - ကြားအပ်သော အသံသို့ အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်းမည်၏။

မုတ ပရိသင်္ကီ တံနာမ - မည်သည်၊ သမ္မဟုလာ - နသော၊ ဓုတ္တာ-သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ရတ္ထိဘာဂေ - ၌၊ ပုပ္ဖဂန္ဓမံသ သုရာဒီနိ- ပန်း၊ နံသာ၊ အသား၊ သေရည် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ဣတ္ထိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ [မုတသဒ္ဓါသည် ဃာန ဇိဝှါ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သ်အပ်သော ဝန္ဓ ရသဖေ၌ဗ္ဗာရုံကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဝန္ဓရသနှင့် ဣတ္ထိတို့ကိုပြသည်။] ဧကံ-သော၊ ပစ္စန္ဒဝိဟာရံ - အစွန်အဖျားကျောင်းသို့၊ ငတိာ-၍၊ မဏ္ဍပေဝါ-၌ သော်၎င်း၊ ဘောဇနသာလာ ဒီသုဝါ - ဆွမ်းစားကျောင်း အစရှိသည်တို့၌

သော်၎င်း၊ ယထာသုခံ-စွာ၊ ကိဠိတွာ-ပျော်ပါးပြီး၍၊ ပုပ္ဖာဒိနိ-တို့ကို၊ ဝိကိရိ
 တွာ-ဖရိဖရဲကြ၍၊ ဝတာ-သွားကုန်ပြီ၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ တံ ဝိပု
 ကာရံ-ထို ဖရိဖရဲပြုအပ်သော ပန်းစသည်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊
 ကဿ-၏၊ ကမ္မိ- အမှုနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိစိနန္တိ-စူးစမ်း ရှာတွေ့ကြကုန်၏၊
 စ-ဆက်၊ တတြ-ထိုသို့ စူးစမ်းရာ၌၊ ကေနစိ-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဂေ
 ဝ-စောစော၌ပင်၊ ဝုဠဟိတွာ-၍၊ ဝတ္တသိသေန-ကျင့်ဝတ်ကို အဥးပြုသဖြင့်၊
 မဏ္ဍပံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသလံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တေန-
 သုခသင်လသော်၊ ပုပ္ဖာဒိနိ- တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ အာမဋ္ဌာနိ- သုံးသပ်အပ်
 ကုန်သည်၊ (ကိုင်အပ်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ-န၏၊ ကေနစိ-သော၊ (ဘိက္ခုနာ-
 သည်)၊ ဥပဋ္ဌာက ကုလတော-အလုပ်အကျွေးအိမ်မှ၊ အာဘတေဟိ-ဆောင်
 ယူအပ်ကုန်သော၊ ပုပ္ဖာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပူဇာ-ဘုရားကိုပူဇော်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊
 ကတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ ကေနစိ (ဘိက္ခုနာ)၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထိ-ငှါ၊ အရိဋ္ဌ-အရိဋ္ဌ
 ဆေးရည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိတံ- သောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [အရိဋ္ဌဆေး
 ရည်သည် အဆင်းအနံ့အားဖြင့် အရက်နှင့်တူ၏၊ ရဟန်းများသေခံကောင်း
 ၏။] အထ- ထိုမှနောက်၌၊ ကဿိဒံ ကမ္မန္တိ - ဟူ၍၊ ဝိစိနန္တာ- နသော၊ တေ
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ တေသံ- ထို ရဟန်း ၃ ပါးတို့၏၊ ဟတ္ထဝန္တု- ကို၎င်း၊ မုခ
 ဝန္တု- ကို၎င်း၊ ဃာယိတွာ-၍၊ တေ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ပရိသင်္ကန္တိ-ယုံမှားကြ
 ကုန်၏၊ ဣဒံ-သည်၊ မုတပရိသင်္ကိတံနာမ-မည်၏။

တတ္ထ - ထို ဒိဋ္ဌ, သုတ, ပရိသင်္ကိတတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌိ - ဒိဋ္ဌသည်၊ သမူလကံ-
 အခြေအမြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အမူလကံ-အခြေအမြစ်
 မရှိသော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဒိဋ္ဌမေဝ - ဒိဋ္ဌသည်ပင်၊ သညာသမူလကံ-
 အမှတ်သညာအားဖြင့် အခြေအမြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊
 သညာသမူလကံ - အမှတ်သညာအားဖြင့် အခြေအမြစ်မရှိသော ဒိဋ္ဌသည်၊
 အတ္ထိ-၏၊ သုတေပိ-၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ ပန-ကား၊ ပရိသင်္ကိတေ-

သမူလကံ, သညာ သမူလကံ ။ ။ လွန်ကျူးမှုအမှန်ရှိလျှင် သမူလကံ, မရှိလျှင်
 အမူလကံဟု ခွဲ၊ မြင်အပ်၏ဟူသော သညာ၏ (စောဒနာချိန်မှာ) ရှိလျှင် သညာသမူ
 လကံ, လွန်ကျူးသည်ကို မြင်ဘူးသော်လည်း စောဒနာချိန်မှာ (မေ့နေ၍) မမြင်ဟု
 အမှတ်ရှိလျက် စောဒနာလျှင် သညာအမူလကံတည်း။ [ဒိဋ္ဌိအတ္ထိ သမူလကံ , အတ္ထိ
 အမူလကံ နှင့် အဇ္ဈာစာရဿ သမ္ဘာဝါသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အတ္ထိ သညာသမူ
 လကံ , အတ္ထိ သညာအမူလကံ နှင့် ပန ဒိဋ္ဌသညာယ သမ္ဘာဝါသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ
 ဝုတ္တံ၊.... “သညာယ-အားဖြင့်+သမူလကံ သညာသမူလကံ” စသည်ပြု။]

ပရိသင်္ဂဟတတွင်၊ ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟ-ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟသည်၊ သမူလကံ-အခြေအမြစ်
 နှင့်တကွဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အမူလကံ- အခြေအမြစ်
 ရှိသော ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟမေဝ- တသည်ပင်၊
 သညာသမူလကံ - အမှတ်အသားအားဖြင့် အခြေအမြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော
 ဒိဋ္ဌိပရိသင်္ဂဟသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သညာသမူလကံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ သုတ မုတ
 ပရိသင်္ဂဟတေသု-သုတပရိသင်္ဂဟတို့၌၊ သေန-ယာ-တည်း။

[“တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ သမူလကံ ” အစရှိသော စကားရပ်ကို ချဲ့ပြလိုသော
 ကြောင့် “တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ” စသည်မိန့်၊] တတ္ထ-ထိုဒိဋ္ဌိသမူလကံအစရှိသည်တို့တွင်၊
 ဒိဋ္ဌိ- ဒိဋ္ဌိဖြစ်သော၊ သမူလကံနာမ-သမူလကံမည်သည်ကား၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊
 အာပဇ္ဇန္တံ - သင့်ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိသ္မာဝ- လျှင်၊ မယာ- သည်၊ ဒိဋ္ဌော-
 အပ်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ - ၏၊ [(တနည်း) ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇန္တံ ဒိသ္မာဝ
 မယာဒိဋ္ဌောတိ (ယံပါရာဇိကံ) ဝဒတိ၊ (တံ ပါရာဇိကံ) ဒိဋ္ဌိ - သော၊ သမူ
 လကံနာမ-မည်၏၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊] (ဒိဋ္ဌိ-သော၊)
 အမူလကံနာမ-အမူလကံ မည်သည်ကား၊ ပဋိစ္စန္ဓောကာသတော-ဖုံးကွယ်
 အပ်သောအရပ်မှာ၊ နိက္ခမန္တံ-ထွက်လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝိတိတ္တမံ-ကျူးလွန်
 ခြင်းကို၊ အဒိသ္မာ-၍၊ (မမြင်ဘဲလျက်၊) မယာ- သည်၊ ဒိဋ္ဌော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝဒတိ - ၏၊ ဒိဋ္ဌမေဝ- ဒိဋ္ဌိသည်ပင်၊ သညာသမူလကံနာမ-မည်သည်ကား၊
 ဒိသ္မာဝ-၍သာလျှင် ဒိဋ္ဌိသညာ-မြင်အပ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ စောဒေ
 တိ-၏၊ (ဒိဋ္ဌမေဝ-ပင်၊) သညာ အမူလကံနာမ-သညာအမူလကံ မည်သည်
 ကား၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ပါရာဇိကံဝိတိတ္တမံ-ပါရာဇိကံကို လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ-
 ၍၊ ပစ္စာ-၌၊ အဒိဋ္ဌိသညာ-မမြင်အပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ သော-
 ထို ရဟန်းသည်၊ သညာယ-မြင်အပ်၏ ဟူသော သညာအားဖြင့်၊ အမူလကံ-
 အခြေအမြစ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ မယာ ဒိဋ္ဌော၊ ဣတိ စောဒေတိ၊ ဧတေန
 နယေန-ဖြင့်၊ သုတ မုတ ပရိသင်္ဂဟ တာနိဝိ-တို့ကိုလည်း၊ ဝိတ္တာရတော-ဖြင့်၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နံ၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-၍၊ ဒိဋ္ဌိသမူလကံ အစရှိသည်တို့၌၊ သဗ္ဗပ္ပ
 ကာရေနာပိ-အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ [ဒိဋ္ဌိ သုတ ပရိသင်္ဂဟ
 ဟူသော အလုံးစုံ အပြားအားဖြင့်လည်း၊] သမူလကေနောပိ - အခြေအမြစ်
 ရှိသော ပါရာဇိကံဖြင့် သော်၎င်း၊ သညာသမူလကေနောပိ - သညာအားဖြင့်
 အခြေအမြစ်ရှိသော ပါရာဇိကံဖြင့် သော်၎င်း၊ စောဒေန္တဿ - ရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ အမူလကေနောပိ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ သညာအမူ
 လကေနောပိ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ စောဒေန္တဿော-၏သာ၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊

အနန္တသေယျာတိ-ကား၊ ဓံသေယျ- ဖျက်ဆီးအံ့၊ ပဓံသေယျ - အပြား အားဖြင့် ဖျက်ဆီးအံ့၊ အဘိဘဝေယျ အဇ္ဈောတ္တရေယျ - လွှမ်းမိုးအံ့၊ ပန- ဆက်၊ တံအနန္တသနံ - ကို၊ ယသ္မာ [“ ယသ္မာပန တံ အနန္တသနံ ” ဟု ရှိမှ စာသွားရိုးရာကျသည်။] အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေန္တောပိ - လျက်၎င်း၊ ပရေနဝါ-သည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ စောဒါပေန္တောပိ-စေလျက်၎င်း၊ ကရောတိ ယေဝ-ပြုတတ်သည်သာ၊ တသ္မာ, အဿ-ထို အနန္တသေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါ ဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ စောဒေတိတိ-ကား၊ ပါရာဇိကံဓမ္မံ- သို့၊ အာပန္နော အသိ၊ ဣတိ အာဒီဟိ- န်သော၊ ဝစနေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေတိ - အံ့၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိသေသော၊ စောဒါပေတိတိ- ကား၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ သမိပေ ဌတွာ အညံ ဘိက္ခု အာဏာပေတိ၊ သော - ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ တဿ-ထို စေခိုင်းတတ်သောရဟန်း၏၊ ဝစနေန-ဖြင့်၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊ စောဒေတိ- အံ့၊ စောဒါပကသေဝ- စောဒနာစေသော ရဟန်း ၏သာ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသော၊ အထ- သို့မဟုတ်၊ သောပိ- ထို စေခိုင်းအပ် သောရဟန်းသည်လည်း၊ မယာပိ, ဒိဋ္ဌံ- မြင်အပ်သော အမှုသည်၊ အတ္ထိ၊ သုတံ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြည့်စွက်၍၊ စောဒေတိ-အံ့၊ ဒိန္နမိ-န်သော၊ ဇနာနံ- အာဏာပက အာဏတ္တရဟန်းတို့၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိသေသော။

ဓံသေယျ။ ။ အနန္တသေယျ၌ အနုအနက်သီးခြား မရှိ၊ ဓံသ၏ အနက်ကို ထွန်းပြ သော ဓာတုတ္ထာနုဝတ္ထကသာ-ဟု ပြလို၍ “ ဓံသေယျ ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပဓံသေယျကား ဓံသ၏ ဖျက်ဆီးခြင်းအနက်ကို ဖွင့်သော ဓာတုတ္ထသံဝဏ္ဏနာတည်း၊ ထို ဖျက်ဆီးခြင်း ဟူသည် ပျောက်ပျက်သွားအောင် ဖျက်ဆီးခြင်း မဟုတ်၊ ထို ရဟန်းကို “ လွှမ်းမိုး - နှိပ်စက်ခြင်းတည်း ” ဟု ပြလို၍ “ အဘိဘဝေယျ ” ဟု ဖွင့်သည်။

သမိပေ ဌတွာ ။ ။ ၁၂ တောင် အတွင်း၌ နေ၍ ခိုင်းခြင်းကို “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌ ဖွင့်ကြသတတ်၊ ထို စကားကို သာရတ္ထ ဝိမတိ ၂ စောင်လုံးမကြိုက်၊ ခိုင်းသော အမှုအရာ, စကားသံကို ကြားလောက်သော မျက်မှောက် အရပ်ကို ပြခြင်း ငှါသာ “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဆိုကြောင်း ဖွင့်ကြသည်။ ဘာကြောင့်နည်း - နောက်၌ “ လူလွတ်၍ ဖြစ်စေ စာပေး၍ ဖြစ်စေ (မျက်ကွယ်ခိုင်းရာ၌) အနာပတ် ” ဟု ဆိုလတံ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ [ဆိုလိုရင်းကား အနီးအပါးမှနေ၍ စောဒနာဘိရန် သင်ပေး သော အားဖြင့် ခတ်တိုးတိုးခိုင်းခြင်းကို ပြလို၍ “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ခိုင်းသည့် အတိုင်း စောဒနာသေ၍ကြောင့် စောဒနာသူမှာ အာပတ်မသင့်ဘဲ, စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သာ သင့်ရသည်။]

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါ ဟူသောစကားရပ်၌၊ စောဒနာပဘေဒ ကောသလ္လတ္ထံ - စောဒနာအပြား၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏အဖြစ် ဟူသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ တာဝ - စောဒနာမှ ရှေးဥားစွာ၊ ဧကဝတ္ထု၊ ဧက စောဒကာဒိစတုက္ကံ-ဧကဝတ္ထု၊ ဧကစောဒက အစရှိသော စတုက္ကံ၊ ဝေဒိ တဗ္ဗ-၏၊ တတ္ထ-ထိုစတုက္ကံတို့တွင်၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဧကေန-သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတိ-စောဒနာ၏၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ ဧကံ-သော၊ ဝတ္ထု- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကော-သော၊ စောဒကော-စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဉ္စသတာ- ငါးရာ အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော၊ မေတ္တိယ ဘူမဇကပုမုခါ- က အမှူးရှိကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ- ဖိ ယောက်အစု၌ ပါဝင်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မလ္လပုတ္တံ-သော၊ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗံ- ကို၊ စောဒေန္တိဇုဝ - ကဲ့သို့၊ (တထာ- တု၊) သမ္မဟုလာ- တို့သည်၊ ဧကံ-ကို၊ ဧကဝတ္ထုနာ- ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ- န်၏၊ ဣမိဿာ စောဒနာ ယ-၌၊ ဧကံ-သော၊ ဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)၊ နာနာ- အမျိုးမျိုးကုန်သော၊ စောဒကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကောဘိက္ခု၊ ဧကံဘိက္ခု၊ သမ္မဟုလေဟိ- န်သော၊ ဝတ္ထုဟိ- တို့ဖြင့်၊ စောဒေတိ၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ နာနာ- န်သော၊ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကော-သော၊ စောဒကော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သမ္မဟုလာ - များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မဟုလေ- တို့ကို၊ သမ္မဟုလေဟိဝတ္ထုဟိ စောဒေန္တိ၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ နာနာ- န်သော၊ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ နာနာ စောဒကာ (ဟောန္တိ)။

ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ စောဒေတံ-ငှါ၊ ဝါ-စောဒနာခွင့်ကို၊ ကော-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လဘတိ-သနည်း၊ ကော- သည်၊ န လဘတိ-သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-သီလဝန္တ စောဒကစသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ)ဒုဗ္ဗလစောဒကဝစနံ-အားမရှိသော စောဒက၏စကားကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ကောစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (စောဒေ တံ) န လဘတိ၊ ဒုဗ္ဗလစောဒကောနာမ-ဒုဗ္ဗလစောဒက မည်သည်ကို၊ (ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သမ္မဟုလေသု - များစွာသောရဟန်းတို့သည်၊ ကထာသလ္လာ ပေန-စကားပြောခြင်းအားဖြင့်၊ နိသိန္ဓေသု-နိလသေဝ်၊ ဝါ-န်သော၊ (သမ္မ

မှတ်ချက်။ ။ဤစတုက္ကံတို့၌ စောဒကနှင့် ဝတ္ထုတို့၏ တခုတည်း၏အဖြစ်၊ အများ ၏အဖြစ်ကို ခွဲခြား၍ပြလိုရင်းဖြစ်၏၊ စုဒိတက၏ တယေဝံ၏အဖြစ် အများ၏အဖြစ်ကို ပြလိုရင်းမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့်“သမ္မဟုလေ”ဟု စုဒိတကအများကိုပြခြင်း၌ အကြောင်း ထူးမရှိ ဟု သာရတ္ထစစ်စစ်သည်။

ဟုလေသု-တို့တွင်၊) ဧကော-သည်၊ ဧကံ-တပါးသောရဟန်းကို၊ အာရတ္တ-
 အကြောင်းပြု၍၊ အနောဒိဿကံ-(မည်သူမည်ဝါဟု) ညွှန်ပြခြင်းမရှိသည်ကို၊
 ကတွာ ပါရာဇိကဝတ္ထု၊ ကထေတိ-၏၊ အညော-အခြားသောရဟန်းသည်၊
 တံ - ထိုစကားကို၊ သုတွာ, ဣတရဿ - အခြားသော (အမှုနှင့်ဆိုင်သော)
 ရဟန်းအား၊ ဂတိံ, အာရောစေတိ-၏၊ သော- ထို ပြောဆိုခံရသောရဟန်း
 သည်၊ တံ - ထို မူလပြောသောရဟန်းကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ မံ, ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-
 ဤမည် ဤမည်သော အကြောင်းကိုလည်း၊ ဝဒသိကိရ-ပြောသတဲ့ဟု ကြားရ
 ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ- ၏၊ သော- ထို မူလပြောသောရဟန်းသည်၊ အဟံ -
 တပည့်တော်သည်၊ ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအကြောင်းကို၊ န ဇာနာမိ-
 မသိပါ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ကထာပဝတ္ထိယံ- စကားဖြစ်ရာ အခါ၌၊ မယာ-
 သည်၊ အနောဒိဿကံ-(မည်သူမည်ဝါဟု)တိုက်ရိုက်ညွှန်ပြခြင်း မရှိသည်ကို၊
 ကတွာ, ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်သောစကားသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အဟံ တဝ, ဣမံ ဒုက္ခ၊
 ပုတ္တိံ - ဤ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒီလိုပြောလိုက်သည့်အတွက် အရှင်ဘုရား ဒုက္ခ
 ဖြစ်မည့်အကြောင်းကို)သစေ ဇာနေယျံ၊ (ဝေသတိ)တ္ထေကမ္မိ-ဤမျှလောက်
 သော စကားကိုလည်း၊ နကထေယျံ - မပြောမိရာ၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊
 ဒုဗ္ဗလစောဒကော-တည်း၊ တဿ-ထို ဒုဗ္ဗလစောဒကရဟန်း၏၊ ဧတံ ကထာ
 သလ္လာပံ-(ရဟန်းအများစုမိတုန်းက)ဤပြောအပ်သောစကားကို၊ဂဟေတွာ
 တံ ဘိက္ခု ကောစိ စောဒေတံ န လဘတိ၊ ပန-ကား၊ ဧတံ-ဤဒုဗ္ဗလစောဒက
 ပုဂ္ဂိုလ်၏စကားကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ သီလသမ္ပန္နော, ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုဝါ-
 ကိုသော်၎င်း၊ ဘိက္ခုနိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ စောဒေတံ လဘတိ၊ သီလသမ္ပန္နော-
 သော၊ ဘိက္ခုနိစ - သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိမေဝ စောဒေတံ လဘတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော-
 သည်၊ ပဉ္စပိ- ကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကာ - တို့သည်၊ (စောဒေတံ) လဘန္တိ-
 ရကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ- ပြီ။

သီလသမ္ပန္နော၊ပေ၊အာဟ။ ။ ဒုဿိလပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားသည် ပမာဏမဟုတ်
 သောကြောင့် “သီလသမ္ပန္နော” ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ ဘိက္ခုနိသည် ဘိက္ခုအပေါ်၌
 စောဒနာခြင်းငှါ အစိုးမရ၊ ဘိက္ခုနိချင်း အပေါ်၌သာ အစိုးရသောကြောင့် “ဘိက္ခုနိ
 မေဝ စောဒေတံ လဘတိ”ဟု မဟာပဒုမထေရ် မိန့်သည်။ မဟာသုမထေရ်ကား ဘိက္ခု
 နိသည် ဘိက္ခုအပေါ်၌ အစိုးမရသော်လည်း စောဒနာမှုမှာ အထမြေခံ၏-ဟု ယူဆ၍
 “ပဉ္စပိ သဟဓမ္မိကာ လဘန္တိ”ဟုမိန့်သည်။ ဤသို့ မိန့်သဖြင့် ဘိက္ခုနိက ဘိက္ခုကိုလည်း
 စောဒနာနိုင်၏ဟု ယူဆသည်။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဂေါဒတ္တတ္ထေရော-သည်၊ ကောစိ-သည်၊ (စောဒေထု-၄၊ ဝါ-စောဒနာခွင့်ကို)၊ န လဘတိ-မရသည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ဘိက္ခုဿ သုတ္တာ စောဒေတိ၊ ပေတိတ္ထိယသာဝကောနံ သုတ္တာ စောဒေတိတိ ဣဒံသုတ္တံ - ကို၊ အာဟရိ - ထုတ်ဆောင်ပြီ၊ [ဘိက္ခုဿ - ၏ (စကားကို)၊ သုတ္တာ-၍၊ စောဒေတိ-၏၊ ဤပါဠိ၌ ဘိက္ခုနီယံမှ (စကားကို) ကြား၍စောဒနာနိုင်လျှင် ဘိက္ခုနီကိုယ်တိုင်လည်း စောဒနာနိုင်ရာရော၏၊ ပေတိတ္ထိယ သာဝက၏စကားကို ကြား၍ စောဒနာနိုင်လျှင် တိတ္ထိယသာဝက ကိုယ်တိုင်လည်း စောဒနာနိုင်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် “နကောစ နလဘတိ” ဟု ဆိုသည်။] တိဏ္ဏမ္ပိ-နံသော၊ ထေရာနံ - တို့၏၊ ဝါဒေ-၌၊ ဝုဒိတကသေဝ-စောဒနာအပ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ပဋိညာယ - ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ ကာရေ တဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ အယံ စောဒနာနာမ-မည်သည်၊ ဒူတံဝါ- တမန်ကို သော်၎င်း၊ [သင့်ကိုယ်တိုင် စောဒနာပါချေ-ဟု တမန်ကိုခိုင်း၍ သော်၎င်း၊] ပဏ္ဍိဝါ - စာရွက်ကိုသော်၎င်း၊ သာသနံဝါ - နှုတ်မှာစကားကိုသော်၎င်း၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ဝါ-ပေးပို့၍၊ စောဒေန္တဿ-၏၊ သီသံ-သံဃာဒိ သေသ်ဟူသော အတွင်အထိပ်သို့၊ န ဧတိ- မရောက်၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ပုဂ္ဂ လဿ-၏၊ သမီပေ-၌၊ ဌတွာဝ-၍သာလျှင်၊ ဟတ္ထ မုဒ္ဒါယဝါ- လက်ချောင်း တို့ကို တွန့်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-လက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝစိဘေဒန ဝါ-စကားလုံးတို့၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်သော် ၎င်း၊ စောဒေန္တဿေဝ-၏သာ၊ သီသံ-သို့၊ ဧတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ သီသံ ဧတိ-ဟု ဆိုခြင်းသည် မှန်၏)၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနမေဝ-သိက္ခာ ချခြင်းသည် သာ၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ - ဖြင့်၊ သီသံ-သိက္ခာကျခြင်းဟူသော အတွင်အထိပ်သို့၊ န ဧတိ- မရောံ၊ ပန- ကား၊ ဣဒံ အနန္တသနံ - ဤ စွပ်စွဲ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၎င်း၊ အဘူတာရောစနဉ္စ - မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်းသည် ၎င်း၊ (သီသံ - ဆိုင်ရာအာပတ် ဟူသော အတွင်အထိပ်သို့)၊ ဧတိယေဝ - ရောက်သည်သာ။

ပန - ကား၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဒိန္နံ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ဌိဘ ဌာနေ-တည်နေရာအရပ်၌၊ ဧကံ-ရဟန်းတပါးကို၊ နိယဇေတွာ-မှတ်သား၍၊ စောဒေတိ- ၏၊ သော-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းသည်၊ စေ ဇာနာတ်- အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ သီသံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသော အတွင်အထိပ်သို့၊ ဧတိ-၏၊ ဣတရော-မှတ်သားအပ်သောရဟန်းမှ တပါးသောရဟန်းသည်၊ စေ ဇာနာ တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ သီသံ နဧတိ၊ ဒွေဝိ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့ကိုလည်း၊ နိယဇေတွာ-

၍၊ စောဒေတိ - န၊ ဧကောဝါ - တပါးသည်မူလည်း၊ ဇာနာတု - သိပေစေ၊ ဧဒေါ - တို့သည်မူလည်း၊ (ဇာနန္ဒ၊ - စေကုန်)၊ သိသံ ဧတိယေဝ၊ သမ္မဟု လေသု - ရဟန်းများစွာတို့၌၊ ဒေသဝနယော - တည်း၊ စ - ဆက်၊ တံဇဏေ ယော - ထိုပြောဆိုအပ်ရာ ခဏ၌ပင်၊ ဇာနနံနာမ - သိခြင်းမည်သည်ကို၊ ဒုက္ကရံ - ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ အပရေန သမယေန - ပြောပြီးရာ နောက်အခါ၌၊ အာဝဇ္ဇိက္ခာ - ဆင်ခြင်၍၊ ဣတေပန - သိအပ်သော်ကား၊ ဣတမေဝ - သိအပ် သည်မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပစ္စာ - နေခံမှ၊ စေဇာနာတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ) သိသံနဧတိ၊ [ပြောပြီး၍ ထုံးစံအတိုင်း ချက်ခြင်းသိလျှင် အသိမည်၏၊ ပြောပြီး၍ အတော်ကြာမှ စဉ်းစား၍သိလျှင်ကား အသိမမည် - ဟူလို၊] ဟိ - မှန်၊ သိက္ခာ ပစ္စက္ခာနံ - သိက္ခာချခြင်း၎င်း၊ အဘူတာရောစနံ - ၎င်း၊ ဒုဠုလ္လဝါစာ၊ ပေ၊ ပဒါ နိ - ဒုဠုလ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်၊ အတ္တကာမသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဠုဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၊ ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ သဗ္ဗာနေဝ - နံသော၊ ဣမာနိ - ဤ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဧကပရိစ္ဆေဒါနိ - တူသော အပုင်းအခြားရှိကုန်၏၊ [ပြော ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း သိရခြင်းအားဖြင့် တူသော ကာလအပိုင်းအခြား ရှိကြသည် - ဟူလို၊.... ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယ ဒုဠုဒေါသ၌ လင်္ကာနှင့်တကွ ပြထားသည်။]

စ-ဆက်၊ ဧဝံ - ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကာယ ဝါစာဝသေန - ဖြင့်၊ ဒုဝိဓာပိ - သော၊ အယံ စောဒနာ - သည်၊ ပုန၊ ဒိဋ္ဌစောဒနာ - မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာဖြင့် စောဒနာခြင်း၎င်း၊ သုတ စောဒနာ - ၎င်း၊ ပရိသင်္ကိတ စောဒနာ - ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ တိဝိဓာ ဟောတိ၊ အပရာပိ - သော၊ (စောဒနာ - သည်။) သီလဝိပတ္တိစောဒနာ - သီလဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်း၎င်း၊ အာစာရ ဝိပတ္တိစောဒနာ - ၎င်း၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ - ၎င်း၊ အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာ - ၎င်း၊ ဣတိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထို လေးပါးတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌိ - နံသော၊ ဂရုကာနံ - နံသော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ - (ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသံ) အပတ်အစုတို့၏ ဝသေန , သီလဝိပတ္တိစောဒနာ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဝသေသာနံ - ဂရုကာ အာပတ်မှကြွင်းသော အောက်အာပတ် ၅ ဖုံတို့၏ ဝသေန, အာစာရဝိပတ္တိ စောဒနာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိဝသေန - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တ ဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [“နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌိ” စသည်ဖြင့် ယူခြင်းသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မည်၏၊ သဿတ - ဥစ္ဆေဒ ဟူသော အဘို့ ၊ ပါးကိုယူတတ်သော သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည် အန္တဂ္ဂါ ဟိကဒိဋ္ဌိ မည်၏။] အာဇီဝဟေတု - အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဟူသော

အကြောင်းကြောင့်၊ ပညတ္တာနံ- ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော၊ ဆန္ဒံ သိက္ခာ ပဒါနံ ဝသေန အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)။

အပရာဝိ-အခြားတမျိုးလည်းဖြစ်သော၊(စောဒနာ-စောဒနာခြင်းသည်၊) ဝတ္ထုသန္ဓသနာ-ဝတ္ထုကိုထင်ရှားပြခြင်း၎င်း၊ အာပတ္တိသန္ဓသနာ-အာပတ် ကိုထင်ရှားပြခြင်း၎င်း၊ သံဝါသပဋိက္ခေပေါ- သံဝါသကို ပယ်ခြင်း၎င်း၊ သာဓိစိပုဋိက္ခေပေါ- အရိအသေပြုမှုကို ပယ်ခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓာ- သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ဝတ္ထုသန္ဓသနာ နာမ - နာမည် သည်၊ တံ-သည်၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝိတ္ထ - မှီဝဲပြီ၊ [ငွေမပါရာဇိကကို လွန်ကျူးပြီ-ဟု ဝတ္ထုကိုပြခြင်း] အဒိန္နံ-မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို၊ အာဒိယိတ္ထ-ပြီ၊ မနုဿံ- ကို၊ ယာတယိတ္ထ - ပြီ၊ အဘူတံ- မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အာရောစယိတ္ထ- ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ပဝတ္တာ- ဖြစ်သော စောဒနာခြင်းတည်း၊ [(တနည်း)တံ- သည်၊ မေထုနံဓမ္မံ - ကို၊ ပဋိသေဝိတ္ထ- ပြီ၊ပေ၊ ဣတိဧဝံ - သို့၊ ပဝတ္တာ - ဖြစ်သော စောဒနာခြင်းသည်၊ ဝတ္ထုသန္ဓ သနာ နာမ-နာမည်၏၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ] အာပတ္တိ သန္ဓသနာ နာမ-နာမည်သည်၊ တံ-သည်၊ မေထုနံဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နော - ပြီ၊ ဣတိ ဧဝမာဒိနယပဝတ္တာ - ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော စောဒနာ ခြင်းတည်း၊ သံဝါသပဋိက္ခေပေါနာမ - ပ မည်သည်၊ တယာ-နှင့်၊ သန္ဓိံ-ကွ၊ ဥပေါသထောဝါ- သည်၎င်း၊ ပဝါရဏာဝါ- သည် ၎င်း၊ သံယကမ္မံဝါ - သည်၎င်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္တာ-တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္တာဝတာ- ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သံဝါသကို ပယ်ခြင်း မျှဖြင့်၊ သီသံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသောအထွဋ်အထိပ်သို့၊ နတေ-သေး၊(တံ)၊ အဿမဏော - ရဟန်း အစစ်မဟုတ်သည်၊ အသိ- ၏၊ အသကျပုတ္တိယော-

အာဇီဝ၊ပေ၊ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနံ။ ။ အသက် မွေးဝင်းကြောင် နှင့်စပ်၍ ပညတ် တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကား - စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်, သဗ္ဗရိတ္တ သိက္ခာပုဒ်, အညာပဒေသ (သူတပါးကဲ့သို့ညွှန်ပြ၍ ပရိယာယ်ဖြင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောရာ၌ ထိုပြောတိုင်း နားထောင်သူက သိလျှင်) ထုလ္လစည်းအာပတ် ဟု ပညတ် အပ်သော အညာပဒေသဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပုဒ်, ဂိလာန မဟုတ်ဘဲလျက် ပဏီတ ဘောဇဉ်ကို တောင်းစားသောရဟန်း၏ ပါစိတ်အာပတ်ဟု ပညတ်အပ်သော ပဏီတ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်, ဂိလာနမဟုတ်သော ဘိက္ခုနီ၏ ပဏီတဘောဇဉ်ကို တောင်း၍ စားခြင်းကြောင့် ပဋိဒေသနီယအာပတ်, ဟု ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်, သူပေါဒန ဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်များတည်း။

သည်။ အသိ၊ ဣတိအာဒိဝစနေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယဒ္ဓိတေယေဝ-ဆက်စပ်
 သော်သာ၊ ဝါ- ဆက်စပ်၍ပြောမှသာ၊ သီသံ- သို့၊ ဧတိ-ရောက်၏။ သာမိစိ
 ပဋိက္ခေပေါနာမ-မည်သည်။ အဘိဝါဒန၊ ပေ၊ ကမ္မာနံ- ရှိခိုးမှု၊ ခရီးဥျးကြိုမှု၊
 လက်အုပ်ချီမှု၊ ယပ်ခတ်ခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ အကရဏံ - တည်း၊
 တံ-ထိုမပြုခြင်းကို(ဝေဒိတဗ္ဗံစပ်)ပဋိပါရိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝန္တနာဒိနိ-
 တို့ကို၊ ကရောတော- ပြုသောရဟန်း၏၊ [စိတန်း၍ ထိုင်နေသော သံဃာများ
 အား အစဉ်အတိုင်း ရှိခိုးမှုပြုသောရဟန်း၏၊]ကေဿ-တပါးကို၊ အကတွာ၊
 သေသာနံ-ကြွင်းသောရဟန်းတို့ကို၊ ကရဏကာလေ-၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊
 ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဘိဝါဒန စသည်ကို မပြုခြင်း
 မျှဖြင့်၊ စောဒနာနာမ ဟောတိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် စောဒနာဖြစ်ပါသော်လည်း၊
 အာပတ္တိ - သည်၊ သီသံ - သံဃာဒိသေသ်ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ နဧတိ-
 မရောက်သေး၊ ကသ္မာ၊ မမ - ငါ့ကို၊ ဝန္တနာဒိနိ- တို့ကို၊ န ကရောသိ- နည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေ ပန-မေးအပ်သော်ကား၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယာဂုဘတ္တာဒိနာ-
 ယာဂု၊ ဘတ္တအစရှိသည်ဖြင့်၊ ယံ - အကြင်ရဟန်းကို၊ (အာပုစ္ဆိတံ) ဣစ္ဆတိ၊
 တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အာပုစ္ဆတိ-၏၊ တာဝတာ-ထို အလိုရှိအပ်သော ရဟန်းကို
 ပန်ပြောခြင်းမျှဖြင့်၊ [မိမိကြည်ညိုသော ရဟန်းအား “ယာဂုယုအုံးမလား”
 စသည်ဖြင့် ပန်ပြော၍ မိမိမကြည်ညိုသော ရဟန်းအား မပန်ပြောရုံမျှဖြင့်။]
 စောဒနာ နဟောတိ။

အပရာပိ-အခြားတမျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊(စောဒနာ ဝုတ္တာ-တို့၌စပ်)၊
 ပါတိမောက္ခ ထပနက္ခန္ဓကေ-န္ဓကဉ္စ၊ ဧကံ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မိကံ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကန္တိ-
 ဓမ္မိကံဟူသော စကားကို၊ အာဒိံကတွာ - ရှိ၊ ယာဝ ဒသ အဓမ္မိကာနိ၊ ပေ၊
 ဓမ္မိကာနိတိ-ဒသအဓမ္မိကာနိ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကာနိတိုင်အောင်၊ ဧဝံ-သို့၊ အဓမ္မိကာ-

ပါရာဇိကကျ သူကို ရှိခိုးကောင်း၊ မခိုးကောင်း ။ ။ “အဘယံကြောင် ငါ့ကို
 ရှိမခိုးသနည်း”ဟု မေးသောအခါ “အဿမဏ အသကျပုတ္တိယဖြစ်လို့ ရှိမခိုးတာပါ”
 ဟု ရှိမခိုးခြင်း၏အကြောင်းကို ဆိုသောကြောင့် “ပါရာဇိကကျသူကို ရှိမခိုးကောင်း”ဟု
 ဆိုကြ၏။ စူဠဝဏ္ဏိပုဒ် မဇ္ဈိမဝဏ္ဏိပုဒ်၌ကား ပါရာဇိကကျသူကို “အဝန္တနိယပုဂ္ဂိုလ်”ဟု
 မဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ထိုပါရာဇိကကျသူနှင့် အတူအိပ်သည့်အတွက် အခြားရဟန်း
 များမှာ သဟဿယုအာပတ် မသင့်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုပါရာဇိကကျသူက အကပ်
 ခံထားအပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို အခြားရဟန်းကောင်းများ သုံးဆောင်
 ကောင်းသောကြောင့်၎င်း “ပါရာဇိကကျသူကို (သူက “အဿမဏပါ”ဟု ဝန်မခံသေး
 သမျှ) ရှိခိုးကောင်း၏”ဟု ဆိုသည်။

တရား၌ မယှဉ်ကုန်သော၊ ပဉ္စပညာသ-၅၅ ပါးသော၊(စောဒနာ-တို့၎င်း)၊
 ဣတိ - သို့၊ ဒသုတ္တရသတံ - ဆယ်ခုအလွန်ရှိသော တရားသော၊ စောဒနာ-
 တို့ကို၊ ဝုတ္တာ - နိဗ္ဗိ၊ တာ - ထို ဆယ်ခုအလွန်ရှိသော တရားသော စောဒနာ
 တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌေန- မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာကြောင့်၊ စောဒန္တဿ-
 စောဒနာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ သုတေန - ကြားအပ်သော
 အကြောင်းအရာကြောင့်၊ စောဒန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ ပရိသင်္ကိတေ
 န-ကြောင့်၊ စောဒန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ တိံသာနိ- ၃၀
 ရှိကုန်သော၊ ဝါ-၃၀ အလွန်ရှိကုန်သော၊ တိဏိ သတာနိ-သုံးရာတို့သည်၊
 ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထိုသုံးရာသုံးဆယ်တို့သည်၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ စောဒန္တဿ-
 စောဒနာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သုံးရာ သုံးဆယ်၎င်း)၊ ဝါစာယ - ဖြင့်၊ စောဒန္တ
 နဿ-၏ (သုံးရာသုံးဆယ်၎င်း)၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ စောဒန္တဿ-

ကေ၊ပေ၊စောဒနာ ဝုတ္တာ။ ။စုဠဝါပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္တံကဉ္စ “ အဓမ္မိက
 ခံမ္မိက ၂ မျိုးခွဲခြားလျက် တပါးမှစ၍ ၁၀ ပါးအထိ အကျယ်ပြုတော်မူ၏။ ထို ၁၀ ပါး၌
 အမူလိက (အခြေအမြစ်မရှိ) ဖြစ်လျှင် အဓမ္မိက၊ သမူလိကဖြစ်လျှင် ခမ္မိကတည်း။ ၁ မှ
 စ၍ ၁၀ တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်ပေါင်းလျှင် (၁ နှင့် ၂ ပေါင်း ၃, ၃ နှင့် ၃ ပေါင်း
 ၆ စသည်ပေါင်းလျှင်) ၅၅ ပါးစီ ရ၏။ ၂ ရပ်ပေါင်းသော် ၁၁၀ ရ၏။ ထို့ကြောင့်
 “အဓမ္မိကာ ပဉ္စပညာသ၊ပေ၊ ဒသုတ္တရသတံ စောဒနာ ဝုတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။

တိံသာနိ ။ ။ တိံသပုဒ်သည် မူလ လိန်ဝှစ်အားဖြင့် ဣတ္ထိလိန် ဧကဝှစ်တည်း။
 ဤ၌ကား “ တိံသ + ဧတေသံ အတ္ထိတိ တိံသာနိ ” ဟု အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပြု၍ “ တိဏိ
 သတာနိ ” နှင့် လိုက်အောင် နပုလ္လိန် ဗဟုဝှစ် ဖြစ်ရသည်။ [တိံသာနိတိ၊ပေ၊ တိံသ
 ဝန္တာနိတိအတ္ထော “ ၃၀ ရှိကုန်သော - ဟု ” သဒ္ဒတ္ထ မှတ်၊ တိံသသမိကာနိတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ-“ ၃၀ အလွန်ရှိကုန်သော ” ဟု အဓိပ္ပါယ်နက်မှတ်၊ ဂုဏဝစနတ္တာ (တိံသ
 ပုဒ်၎င်းက သင်္ချာဂုဏ်ကို ဟောသောသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့်) တဒ္ဓိတလောပံ ကတ္တာ
 (တဒ္ဓိတ် ဣပစ္စည်းကိုချေ၍) တိံသာနိတိဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဒီကာ၌ ဂုဏဝါစကသဒ္ဓါနောင် တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းသက်၍ ချေသော်
 လည်း မောဂ္ဂလ္လာန်စသော ကျမ်းများ၌ကား ထိုပုဒ်၏ ဂုဏ်ခြိမ်သို့ ဟောရာ၌ တဒ္ဓိတ်
 ပစ္စည်း သက်လေ့မရှိ၊ ဂုဏုပစာဟု ယူလေ့ရှိသည်။ ဥာမာ- “နိလော ပဋော” ၌ နိလော
 ပုဒ်မျိုးတည်း။

တနည်း ။ ။ တိံသနောင် အဓိကအနက်၌ ၃ (၃ အနုဗန်ရှိသော အ) ပစ္စည်း
 သက်၍ “ တိံသာနိ ” ဟု ပြီး၏။ “ တိံသာနိ-၃ ဆယ်အလွန် ရှိကုန်သော ” ဟု ပေး။
 [အထဝါ - တိံသစောဒနာ + အဓိကာ ဧတေသုတိ တိံသာနိ၊ တသ္မိံ အဓိကမိတိ
 (တသ္မိံ အဓိကံသုတ်ဖြင့်) ၃ ပစ္စယေ သတိ ဂူပမိဒံ (ဤတိံသာနိရုဂ်ကို) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဝုတာ
 နိတိ ဧတ္တာပိ ဒေသဝနယော- နဝုတာနိ နဝသတာနိ ၌လည်း ဤနည်းပင်။]

၏ (သုံးရာသုံးဆယ်၎င်း)၊ ဣတိ-သို့၊ တိဂုဏာနိ - ၃ ခုဖြင့် မြေခံအပ်သည် တို့ကို၊ ဝါ-၃ ဆ တက်သည်တို့ကို၊ ကတာနိ-ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ- နိလသော်)၊ နဝတာနိ- ကိုးဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ- ကိုးဆယ် အလွန်ရှိကုန် သော၊ နဝသတာနိ- တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထို ကိုးရာကိုးဆယ်တို့သည်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေန္တဿာပိ ၎င်း၊ ပရေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စောဒါ ပေန္တဿာပိ-၎င်း၊ တတ္တကာနေဝ-ထို ၉၉၀ စီအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည် သာ၊ (ဟောန္တိ-နိ၏) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိသတိဥုနာနိ- ၂၀ ဖြင့် ယုတ်လျော့ ကုန်သော၊ ဒွေဟဿာနိ ဟောန္တိ၊ ပုန, ဒိဋ္ဌာဒိဘေဒေ-ဒိဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏ အပြား၌၊ သမူလကာ မူလကဝသေန-အခြေအမြစ်ရှိသောဒိဋ္ဌ, အခြေအမြစ် မရှိသောဒိဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ အနေကသဟဿာ-ထောင်ပေါင်း များစွာကုန်သော၊ စောဒနာ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗျာ။

ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤနေရာ၌၊ ဌတွာ, အဋ္ဌကထာယံ-ရှေး မဟာ အဋ္ဌကထာ၌၊ (ကထိတံ ဌှစ်) အတ္တာဒါနံ၊ ပေ၊ အာဒါတဗ္ဗန္တိစ- ဟူ၍၎င်း၊ စောဒကေန၊ ပေ၊ စောဒေတဗ္ဗောတိစ-ဟူ၍၎င်း၊ ဝေ-သို့၊ ဥပါလိ ပဉ္စကာဒိသု- ဥပါလိပဉ္စက အစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တာနိ ဗဟူနိ, သုတ္တာနိ - ပါဠိတော်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-၍ အတ္တာဒါန လက္ခဏဉ္စ-မိမိသည် ယူအပ်သော အဓိကရုဏ်း၏ လက္ခဏာကို၎င်း၊ စောဒကဝတ္ထုဉ္စ - စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ စုဒိ တကဝတ္ထုဉ္စ- စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ သံဃေန- သည်၊ ကာတဗ္ဗ ကိစ္စဉ္စ - ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၎င်း၊ အနုဝိဇ္ဇကဝတ္ထုဉ္စ - စစ်ဆေးမေးမြန်း တတ်သော ဝိနည်းစိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗ - ကို၊ ဝိတ္တာဇေန- အားဖြင့်၊ ကထိတံ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ မယံ, ယထာဂတဋ္ဌာနေ ယေဝ-အကြင်အကြင်တိုက်ရိုက်လာသောပါဠိရပ်၌သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ- နအံ၊ [တိုက်ရိုက်လာသော ပရိဝါပါဠိတော်ကျမှ ဖွင့်ပြကုန်အံ့- ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါသု-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဣမာသု စောဒနာသု- တို့တွင်၊ ယာယ ကာယစိ- သော၊ စောဒနာယ-၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဝတ္ထုသ္မိံ-စောဒနာဝတ္ထုသည်၊ ဩသဇေ-သက်ရောက် လသော်၊ စုဒိတကစောဒကာ-စုဒိတက, စောဒကတို့ကို၊ ဝတ္တဗျာ-မေးမြန်း ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိံ)၊ တုမေ-အသင် စုဒိတက စောဒကတို့သည်၊ အမှာ ကံ-တို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယေန- အဆုံးအဖြတ်ဖြင့်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက် (ကျေနပ်) ကုန် သည်၊ ဘဝိဿထ- နိလတုံလော၊ ဣတိ- သို့၊ (ဝတ္တဗျာ)၊ (မယံ- တို့သည်၊ တုဋ္ဌာ-နိသည်)၊ ဘဝိဿထ- နအံ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှော့ခံ

ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံယေန - သည်၊ တံ အဓိကရဏံ - ကို၊ သမ္ပုဒိန္ဒြိယတဗ္ဗိ-
 လက်ခံရာ၏၊ ဝါ - ရမည်၊ ပန- သို့မဟုတ်၊ ဘန္တေ - တို့၊ တာဝ ဝိနိန္ဒြိယနထ-
 ဆုံးဖြတ်တော်မူပါကုန်ဥား၊ အမှောက်-တို့အား၊ သစေ ခဒိဿတိ-အကယ်၍
 နှစ်သက်လတံ့အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဏိဿာမ- ယူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ အထ
 ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ- သော်၊ ဤသို့ အထက်ကစီးနင်း၍ ပြောကြားလျှင်-ဟူလို)၊
 စေတိယံ - ကို၊ တာဝ ဝန္တထ- ရှိခို-ကြကုန်ဥား၊ ဣတိ အာဒိနိ-တို့ကို၊ ဝတ္တာ၊
 ဒီဃသုတ္တံ - ရှည်စွာသောကြီးကို၊ ကတ္တာ - ၍၊ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗိ- လွတ်သားရာ၏၊
 [နွားများကို ကြီးရှည်ရှည်ဖြင့် လွတ်သားသလို၊ ဤ စုဒ္ဓိတက စောဒကတို့ကို
 လည်း အဆုံးအဖြတ်မပေးသေးဘဲ၊ ရက်ရှည်ရှည်ဆွဲထားပါ-ဟူလို၊] တေ-
 ထို စုဒ္ဓိတက စောဒကတို့သည်၊ စိရရတ္တံ - ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ကိလ
 န္တာ - ပင်ပန်းကုန်သည်၊ ပက္ကန္တပရိသာ - ဖဲသွားသောပရိသတ် ရှိကုန်သည်၊
 ဥပန္တိန္ဒြိယပက္ခာ - ပြတ်စဲသော အသင်းအပင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ [အဆုံး
 အဖြတ်ကို စောင့်နေရသည်မှာ ကြာလှပြီဖြစ်၍ ပင်ပန်းသောကြောင့် မိမိတို့
 ဘက်သားတချို့ ဖဲသွားကြလျှင်-ဟူလို။] ပုန၊ စေယာစန္ဒိ-နအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ယာဝ တတိယံ-တိုင်အောင်၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ယဒါ-၍၊ နိမ္မဒါ-မာန်ယစ်ခြင်း
 မရှိကုန်သည်၊ (မာန်မာန် မရှိကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ တဒါ-၍၊ တေသံ-ထို စုဒ္ဓိ
 တက စောဒကတို့၏၊ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝိနိန္ဒြိယနိတဗ္ဗိ-ရာ၏။

စ-ဆက်၊ ဝိနိန္ဒြိယနန္တေဟိ-ဆုံးဖြတ်သော ဝိနည်းမိရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဝိနိ
 နိန္ဒြိယနိတဗ္ဗိ-၌စပ်)၊ ပရိသာ-သည်၊ အလဇ္ဇုဿန္တာ- များသော အလဇ္ဇိရှိသည်၊
 သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဗ္ဗာဟိကာယ - ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္ပုတ်ဖြင့်၊ တံ
 အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝိနိန္ဒြိယနိတဗ္ဗိ- ၏၊ ပရိသာ-သည်၊ ဗာလုဿန္တာ-များသော
 ဗာလရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ (တုမှေ - တို့သည်) တုမှောက်-

အမှောက်၊ ပေ၊ ဝိနိန္ဒြိယနိတဗ္ဗိ။ ။ ဤစာသွားကိုထောက်ထား၍ တရားဆုံးဖြတ်မည့်
 ဝိနည်းမိရ်သည် တရားစွဲဆိုလာလျှင် ချက်ခြင်း လက်မခံရာ၊ “မိမိအဆုံးအဖြတ်၌ ကျေနပ်
 ပါမည်” ဟု စုဒ္ဓိတက စောဒက ၂ ဘက်လုံးက ဝန်ခံကြမှသာ ထိုတရားကို လက်ခံရမည်
 ဟူသော ညွှန်ပြချက်ကို သတိပြုသင့်ကြသည်။

ဥဗ္ဗာဟိကာယ၊ ပေ၊ တဗ္ဗိ။ ။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ (သီလဝါစသော အင်္ဂါ ၁၀ ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံသော ၂ ပါး ၃ ပါးတို့ကို ရွေးချယ်၍ သမုတ်ခြင်းဖြင့်) သမ္ပတေဟိ တံ အဓိကရ
 ဏံ ဝိနိန္ဒြိယနိတဗ္ဗိ၊ ဥဗ္ဗဟန္တိ ဝိယောဇေန္တိ တောယ အလဇ္ဇိနံ တဇ္ဇနံ ဝါ ကလဟံ ဝါတိ
 ဥဗ္ဗာဟိကာ - အလဇ္ဇိတို့၏ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ခိုက်ရန်ပြုခြင်းတို့ကို ကင်းစေကြောင်း
 ဖြစ်သော သမ္ပုတ်။ [ဥဗ္ဗာဟိကာဖြင့် သမုတ်ပုံကို သမထက္ခန္ဓက ကြည့်ပါ။]

အသင်စုဒ္ဓိတကစောဒကတို့၏။ သဘာဝေ-သဘောတူကုန်သော၊ ဝိနယဓရေ-ဝိနည်းစိုရ်တို့ကို၊ ပရိယေသထ-ရှာကြကုန်၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ဝိနယဓရေ-တို့ကို၊ ပရိယေသာပေဟွာ-ရှာစေပြီး၍၊ ယေနဓမ္မေန-အကြင်ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်၊ ယေန ဝိနယေန-အကြင် စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ ယေန သတ္တုသာသနေန-အကြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဖြစ်သော ဥတ် ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝုပသမေတိ-စေနိုင်၏။ တထာ-ထို ဓမ္မဝိနယ သတ္တုသာသနဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝုပသမေတဗ္ဗံ-စေရာ၏။ စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို ဓမ္မ ဝိနယ သတ္တုသာသနတို့တွင်၊ ဓမ္မောတိ-ကား၊ ဘူတံ-ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုတည်း၊ ဝိနယောတိ-ကား၊ စောဒနာ-အပြစ်တင်ခြင်းသည်၎င်း၊ သာရဏာစ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းသည်၎င်းတည်း၊ သတ္တုသာသနန္တိ-ကား၊ ဥတ္တိသမ္ပဒါ-ပြည့်စုံသော ဥတ်သည်၎င်း၊ အနုဿာဝနသမ္ပဒါစ-ပြည့်စုံသော ကမ္မဝါစာသည်၎င်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထို ဓမ္မဝိနယ သတ္တုသာသနဖြင့် အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) စောဒကေန- သည်၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - အကြောင်းဝတ္ထုကို၊ အာရောစိတေ - လျှောက်အပ်သော်၊ စုဒ္ဓိတကော-ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ (ကိံ)၊ ဧတံ-ဤ အကြောင်းဝတ္ထုသည်၊ သန္တိ-ထင်ရှားရှိသလော၊ ဝါ - ဟုတ်မှန်သလော၊ နော (သန္တိ) - လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝတ္ထု- ကို၊ ဥပပရိက္ခိတွာ - ၍၊ ဘူတေန- သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတွာ - ပြီး၍၎င်း၊ သာရေတွာစ-စေပြီး၍၎င်း၊ ဥတ္တိသမ္ပဒါယ-ဖြင့်၎င်း၊ အနုဿာဝန သမ္ပဒါယစ-ဖြင့်၎င်း၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝုပသမေတဗ္ဗံ-စေရာ၏။

တတ္ထ - ထိုသို့ ငြိမ်းစေရာ၌၊ အလန္တိ- သည်၊ လန္တိံ - ကို၊ စောဒေတိ-အံ၊ သောစ အလန္တိ-သည်လည်း၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌မကျွမ်းကျင်သည်၊ အဗျတ္တော - မထက်မြက်သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) အဿ-ထို ဗာလအဗျတ္တ အလန္တိစောဒကအား၊ နယော - စောဒနာနည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ ဧဝံပန-ကား၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-မေးမြန်းပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ ကိမ္ပိ-

ဝိနယဓရေ ပရိယေသထ။ ။ ယခုအခါ၌ လူဝတ်ကြောင်တို့ အမှုဖြစ်သောအခါ တရားဥပဒေနှင့်ပြောတတ်သော ရှေ့နေကို ရှာရသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ စုဒ္ဓိတက စောဒကတို့သည် အပြန်အလှန် မေးသောအခါ ဝိနည်းဥပဒေနှင့် လျော်အောင် ဖြေနိုင်မည့်သူ မဟုတ်သော ဗာလတွေ များနေလျှင် သူတို့၏အလိုအတိုင်း တရားနှင့်အညီ အဖြေပေးနိုင်မည့် ဝိနည်းစိုရ်ကို အရှာခိုင်းပါ-ဟူလို၊ တရားဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ သတ်ထားထိုက်သော အချက်ပါပေတည်း။

အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်၊ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ စောဒေသိ-နည်း၊ ဣတိ(ဝတ္ထုဗ္ဗော)၊ အဒ္ဓါ၊ သော-ထို ဗာလ အလဇ္ဇိစောဒကသည်၊ ဝက္ခတိ - ပြောဆို မေးမြန်းလတံ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ကိမိနံနာမ- “ကိမိနံ” မည်သော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ကိံ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ (ဝက္ခတိ)၊ တံ၊ ကိမိနမ္ပိ-“ကိမိနံ” ဟူသော စကားကိုလည်း၊ န ဇာနာသိ၊ [ကိမိနန္တိ ဝစနမ္ပိ န ဇာနာသိ။] ဝေရူပေန-သော၊ ဗာလေန - သော၊ တယာ - သည်၊ ပရံ စောဒေတံ န ယုတ္တံ၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ဥယျောဇောဗ္ဗော - ပြန်လွှတ်ထိုက်၏၊ အဿ- ထိုအလဇ္ဇိစောဒကအား၊ အနုယောဂေါ - မေးမြန်းခြင်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော။ [နာဿ ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ (ပဌမမေးခြင်း၊ ထပ်၍မေးခြင်းကို) ဒါတဗ္ဗော။]

ပန-ကား၊ သောအလဇ္ဇိ-ထိုအလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဏ္ဍိတော - ဝိနည်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဗျတ္တော - ထက်မြက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာဖြင့်သော်၎င်း၊ သုတေနဝါ-၎င်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ သမ္ပာဒေတံ - ပြီးစေခြင်းငှါ၊ သစေ သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေဿ-ဤ ပဏ္ဍိတဗျတ္တအလဇ္ဇိစောဒကအား၊ အနုယောဂံ-ခြင်းကို၊ ဒတွာ-၍၊ လဇ္ဇိဿေဝ-၏သာလျှင်၊ ပဋိညာယ-ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ ကမ္မံ-ဆုံးဖြတ်မှုကို၊ ကာတမ္ပံ-၏၊ လဇ္ဇိ - သည်၊ အလဇ္ဇိံ - ကို၊ သစေ စောဒေတိ - အံ၊ သောစလဇ္ဇိ - သည်လည်း၊ ဗာလော - သည်၊ အဗျတ္တော - သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အနုယောဂံ - ကို၊ ဒါတံ-ငှါ၊ သစေ နသက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ - ထို ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဇိစောဒကအား၊ နယော-စောဒနာနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ (ကိံ)၊ ကိမိ-အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်၊ နံ-ကို၊ စောဒေသိ-နည်း၊ သီလဝိပတ္တိယာဝါ-သီလဝိပတ္တိကြောင့်သော်လည်း၊ (စောဒေသိ-သလော)၊ အာစာရဝိပတ္တိအာဒိသု - တို့တွင်၊ ဧကိဿာဝါ - တပါးပါးကြောင့်သော်လည်း၊ (စောဒေသိ-လော)၊ ဣတိ-သို့၊ (နယော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော)။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ကသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣမဿေဝ - ဤ ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဇိစောဒကအားသာ၊ ဧဝံ - သို့၊ နယော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ ဝိနယဓရာနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့၏၊ အဂတိဂမနံ-အဂတိလိုက်ခြင်းသည်၊ န ယုတ္တံ နန - မသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ (ဝိနယဓရာနံ အဂတိဂမနံ) နယုတ္တမေဝ-သာ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ-ဤ ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဇိ စောဒကအား စောဒနာနည်းပေးခြင်းသည်၊ အဂတိဂမနံ၊ နဟောတိ - မဟုတ်၊ သော- ဤလဇ္ဇိစောဒကအား စောဒနာနည်းပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောနာမ - ဝိနယဓမ္မကို ချီးမြှောက်ခြင်းမည်၏၊ ဟိ - မှန်၊

အလဇ္ဇိနိဂ္ဂဟတ္ထာယ-ဌာ၎င်း၊ လဇ္ဇိပဂ္ဂဟတ္ထာယစ-ဌာ၎င်း၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ- ပြီ၊ တ-တြ - ထို အလဇ္ဇိ လဇ္ဇိ ၂ ယောက်တို့တွင်၊ အလဇ္ဇိ - သည်၊ နယံ-စောဒနာနည်းကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ - သော်၊ အဇ္ဈောတ္ထရန္တာ- လဇ္ဇိကို လွှမ်းမိုးလျက်၊ ဖေတိတိ လာလတံ၊ ပန-ကား၊ လဇ္ဇိ-သည်၊ နယံ လဘိတွာ, ဒိဋ္ဌေ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ ဒိဋ္ဌသန္တာနေန မြင်အပ် သော အစဉ် အဆက်ဖြင့်၎င်း၊ [ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နေန , ဒိဋ္ဌနိယာမေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။] သုတေ - ၌၊ သုတသန္တာနေန - ဖြင့်၎င်း၊ ပတိဋ္ဌာယ - တည်၍၊ ကထေသတိ-ပြောဆိုလတံ၊ တသ္မာ, တဿ-ထို လဇ္ဇိစောဒကကို၊ ဓမ္မာ နဂ္ဂဟော-မေ့ဖြင့် ချီမြောက်ခြင်းသည်၊ ဝန္တတိ၊ ပန-ကား၊ သောလဇ္ဇိ, ပဏ္ဍိ တော ဗျတ္တော သစေ ဟောတိ၊ ပတိဋ္ဌာယ - ဒိဋ္ဌစသည်၌ တည်၍၊ သစေ ကထေတိ၊ အလဇ္ဇိစ-သည်လည်း၊ တေမ္ပိ-ဤ အမှုသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ တေမ္ပိ- လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ - သို့၊ ပဋိညံ-ဝန်ခံချက်ကို၊ သစေ နဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အလဇ္ဇိဿ-၏၊ ပဋိညာယဝေ-ပဋိညာဉ်အားဖြင့်သာ၊ ကာတမ္ပံ။

စ-ဆက်၊ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ-(အလဇ္ဇိ၏ ပဋိညာဉ်ဖြင့်သာ ပြုရမည်ဟူသော) ထို အနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု - ဤ ဝတ္ထုကို၊ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ကိရ-ချဲ့၊ တေပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော-သည်၊ လောဟပါသာဒဿ - ကြေး ပြာသာဒ်၏၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်ထပ်၌၊ ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ ဝိနယံ - ဝိနည်း အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ကထေတွာ-ပြောပြပြီး၍၊ သာယနသမယေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဿ- ထိုထေရ်၏၊ ဝုဋ္ဌာနသမယေ-ထချိန်၌၊ ဒွေ- ၂ ပါးကုန်သော၊ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ- ဝိဝါဒ၊ အတ္ထု ဟူသော ကိစ္စ၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူ ရဟန်း တို့သည် [ဝိဝါဒဝတ္ထုသင်္ခါတေအတ္ထေ ပစ္စတ္ထိကာ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ- ဝိကာ။] ကထံ ပဝတ္ထေသုံ၊ ဧကော-တပါးသည်၊ တေမ္ပိ - ဤ အမှုသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ တေမ္ပိ နတ္ထိ၊ ဣတိ ပဋိညံ နဒေတိ၊ အထ - ထို အခါ၌၊ ပဋ္ဌမယာမေ-သည်၊ အပ္ပါဝသေသေ-အနည်းငယ်မျှကြွင်းလသော်၊ ထေရဿ-၏၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ- ထို စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ (အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ၌စပ်။) အယံ-ဤစောဒက သည်၊ ပတိဋ္ဌာယ-ဒိဋ္ဌစသည်၌ တည်၍၊ ကထေတိ၊ အယံ ပန - ဤ စုဒ္ဓိတက သည်ကား၊ ပဋိညံ နဒေတိ၊ ဗဟူနံ - န်သော၊ ဝတ္ထုနိစ-ပါရာဇိကဝတ္ထုတို့ သည်လည်း၊ ဩသဋ္ဌာနိ - သက်ရောက်ပြီးကုန်ပြီ၊ အဒ္ဓါ, တေ-ဤအမှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ-မင်ကြယ်ဟူသော အယု သည်၊ ဥပ္ပန္နာ၊ [အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ၌ စပ်ဘို့ရာ “တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ” ရှိပြီး ဖြစ်၍ ဘဝိဿတိ နေဝံယံ “တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ” ဟု အချို့ စာအုပ်များ၌ ပါသည်ကား

အပို။] တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ ဗီဇနိဒဏ္ဍကေန - ယပ်တောင်ရိုးဖြင့်၊ ပါဒ
 'ကထလိကာယ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်း၌၊ သညံ-အမှတ်အသားကို၊ ဒတွာ-ပေး၍၊
 [ငြင်းခုံနေသောစကားများ ရပ်သွားစေလို၍၎င်း၊ မိမိပြောအပ်သော စကား
 ကို နားစိုက်စေလို၍၎င်း ယပ်တောင်ရိုးဖြင့် ခြေပွတ်အိုးခြမ်း၌ ခေါက်ခြင်းကို
 “သညံဒတွာ” ဟု ဆိုသည်။] အာဝုသော-ငါ့ရှင်စောဒက၊ အဟံ၊ ဝိနိစ္ဆိတုံ-
 ၄၊ အနန္တဝိကော - မလျောက်ပတ်၊ အညေန - အခြားဝိနည်းမရှိရသည်၊
 ဝါ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနာပေဟိ - ဆုံးဖြတ်စေချေလော့၊ ဣတိ - သို့၊ အာဟ - ပြီ၊
 ဘန္တေ, ကသ္မာ (အနန္တဝိကော)၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ထေရောတမတ္ထံ-ထို
 အကြောင်းကို၊ (ဝန်မခံ၍ မဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့အကြောင်းကို၊) အာရောစေသိ-ပြီ။
 [ဤစကားဖြင့် စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိညာဉ်ကို မရသောကြောင့် မဆုံးဖြတ်
 ပုံကိုပြသည်၊ ဤငတ္ထ၌ ဤအချက်ကို သာဓကပြလိုရင်းတည်း။]

စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂလဿ-၏၊ ကာယေ - ၌၊ ဒါဟော-အပူသည်၊ ဥဋ္ဌိတော-
 တက်လာပြီ၊ တတော-၌၊ သော - ထို စုဒ္ဓိတကသည်၊ ထေရံ ဝန္တိတွာ ဘန္တေ
 ဝိနိစ္ဆိနိတုံ, အနုရူပေန-သော၊ ဝိနယဓရေနနာမ-ဝိနည်းမရှိမည်သည်၊ တုမ္မာ
 ဒိသေနော-အရှင် ဘုရားတို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သူသည်သာလျှင်၊ ဝါ-အရှင် ဘုရား
 တို့လို ဝိနည်းမရှိသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတုံ, ဝန္တိတိ-သင့်ပါ၏၊ စောဒကေနစ-
 သည်လည်း၊ ဤဒိသေနော - ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စောဒကသည်သာလျှင်
 ဘဝိတုံ ဝန္တိတိ၊ ဣတိ ဝတွာ သေတကာနိ - အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ နိဝါသေတွာ,
 မယာ-သည်၊ စိရံ-စွာ၊ (တုမ္မေ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊) ကိလာမိတာ - ပင်ပန်း
 စေအပ်ကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ခမာပေတွာ-
 သည်းခံစေ၍၊ ဝါ- ကန်တော့ တောင်းပန်၍၊ ပတ္တမိ - ပြီ၊ (ဣတိ ဣဒံ ဝတ္ထု
 ဝေဒိတဗ္ဗံ - ဟု မူလစကားကို ပြန်အုပ်ပါ။)

ဝေ- ဤသို့၊ လဇ္ဇိနာ- သည်၊ စောဒိယမာနော - အပ်သော်၊ ဝါ-သော၊
 အလဇ္ဇိ-သည်၊ ဗဟူသု-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု - တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသုပိ - ဖြစ်ပြီး
 ပါကုန်သော်လည်း၊ ပဋိညံ, နဒေတိ - မပေးအံ့၊ သော - ထို အလဇ္ဇိ စုဒ္ဓိ
 တကကို၊ သုဒ္ဓေါတိ - သုဒ္ဓဟူ၍၊ ဝါ - စင်ကြယ်သူ ဟူ၍ နော ဝတ္ထဗ္ဗော၊
 အသုဒ္ဓေါတိ န(ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ [ဤဥပဒေသကိုထောက်၍ ယခုခေတ်၌ မစင်ကြယ်
 ဟုလည်းထင်ရ, ဝန်ခံချက်လည်း မပေးသော စုဒ္ဓိတကကို “နေဝသုဒ္ဓ နာသုဒ္ဓ”
 ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။] စ-ဆက်၊ သေ (သော) - ဤ စုဒ္ဓိတကမျိုးသည်၊
 ဇီဝမတကောနာမ - ရှင်လျက် သေသူ မည်၏၊ အာမကပူတိကောနာမ -
 စိမ်းလျက် ပုတ်သည်မည်၏၊ [မမှည့်ဘဲနှင့် ပုတ်နေသောသစ်သီးနှင့် တူသည်-

ဟူလို၊] ပန-ဆက် အဿ-ထို အလဇ္ဇီစုဒ္ဓိတကဏ်၊ အညဗ္ဗိ-သော၊ တာဒိသံ-
သော၊(ပါရာဇိကကျလေသံသော)ဝတ္ထု-သည်၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊(ဧဝံသတိ)
နဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗိ-ထပ်၍ဆုံးဖြတ်ဘွယ်မလို၊ တထာနာသိတကောဝ-ထိုဆုံးဖြတ်
အပ်ပြီးအတိုင်း ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်သာ၊ (ပဌမ “ နေဝသုဒ္ဓ နာသုဒ္ဓ ” ဟု
ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသည့်အတိုင်း ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသာလျှင်၊) ဘဝိဿတိ၊

ပန-ကား၊ အလဇ္ဇီယေဝ-သည်ပင်၊ အလဇ္ဇိံ သစေ စောဒေတိ၊(ဧဝံသတိ)
သော-ထို အလဇ္ဇီစောဒကကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊(ကိံ)၊ အာဂုသော တဝ,ဝစနေ
န-ဖြင့်၊ အယံ-ဤစုဒ္ဓိတကသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကိံ-ကို၊ ဝတ္ထုံ,သက္ကာ-တတ်နိုင်ပါ
အံနည်း၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ ဣတရမိ - အခြားသော အလဇ္ဇီ စုဒ္ဓိတက
ကိုလည်း၊ တထေဝ ဝတ္ထာ[“အာဂုသော တဝ ဝစနေန ကိံ သက္ကာ ဝတ္ထုံ”
ဟု ပြောပြီး၍၊] ဥဘောပိ-တို့ကိုလည်း၊(တုမှေ)ကေသမ္ဘောဂ ပရိဘောဂါ-
တူသော အာမိသ သမ္ဘောဂ, ဓမ္မပရိဘောဂရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ, ဇီဝထ-
အသက်မွေးကြကုန်၊ ဣတိ ဝတ္ထာ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ-နိ၏၊ သီလတ္တာယ-သီလ
အကျိုးငှါ၊ တေသံ - ထို အလဇ္ဇီတို့အတွက်၊ ဝိနိစ္ဆယော န ကာတဗ္ဗော-မပြု
ထိုက်၊ဝါ-ပြုဘွယ်မလို၊ ပန-အန္ဓယကား၊ပတ္တစီဝရ ပရိဝေဏာဒိ အတ္တာယ-
သပိတ် , သင်္ကန်း , ပရိဝေဏ် အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ပတိရူပံ - သော၊
သက္ခိံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍ ဝါ-သော်၊ကာတဗ္ဗော၊ [သပိတ်စသည်ကို “ သူ့ဟာ
ငါ့ဟာ ” ဟု ငြင်းကြဲလျှင် ထို အလဇ္ဇီတို့၏ ပြောဆိုချက်ဖြင့် မဆုံးဖြတ်ဘဲ
သင့်တော်သော သက်သေကိုရလျှင် ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်ပါ-ဟူလို၊]

လဇ္ဇိ - သည်၊ လဇ္ဇိံ - ကို၊ အထ စောဒေတိ- အံ၊ နေသံ- ထို ၂ ဥပုတို့၏၊
ဝိဝါဒေါစ-သည်လည်း၊ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ-တစုံတခုသော အရာ၌သာလျှင်၊ အပ္ပ
မတ္တကော - နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဝါ - မဖြစ်စေလောက်သည်၊
(အထ) ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) သညာပေတွာ- ၂ ဥပုလုံးတို့ကို နားလည်
စေ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ မာကရောထ-မပြုပါကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ အစွယံ-
အပြစ်ကို၊ ဒေသာပေတွာ-ဒေသနာ ပြောစေ၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ-ပြန်လွှတ်
ထိုက်ကုန်၏၊ [လဇ္ဇိ ၂ ဥပုတို့၏ မပြောပလောက်သော ကိစ္စဖြင့် အချင်းချင်း
ဝိဝါဒဖြစ်လျှင် ဝိနည်းခိုရက ၂ ဥပုလုံးကို နားလည်အောင်ပြော၍ “ ဒီလို
မလုပ်ကြနှင့် ” ဟု ပြောရမည်၊ အပြစ်ရှိလျှင်လည်း ဒေသနာ အပြောခိုင်း၍
ပြန်လွှတ်ရမည်-ဟူလို။] ပန-သို့မဟုတ်၊ ဧတ္ထ-ဤလဇ္ဇိံ စောဒက စုဒ္ဓိတက ၂ ဥပု
တို့တွင်၊ စုဒ္ဓိတကေန-သည်၊ သဟသာ, ဝိရဒ္ဓံ- ချွတ်ယွင်းစေအပ်သည်၊ အထ
ဟောတိ- အံ၊ အာဒိဒေတာ ပဋ္ဌာယ အလဇ္ဇိနာမ နတ္ထိ၊ သောစ- ထို လဇ္ဇိ စုဒ္ဓိ

တကသညလည်း၊ ပက္ခာနရက္ခဏတ္ထာယ-အသင်းအပင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပဋိညံ-ကို၊ နဒေတိ-အံ၊ [မိမိပြုအပ်သော အပြစ်ကိုပြောလိုက်လျှင် မိမိဘက်သားများ ကွဲသွားမည်စိုး၍ ပဋိညာဉ် မပေးအံ - ဟူလို။] မယံ၊ သဒ္ဓဟာမ - ယုံကြည်ကုန်၏။ မယံ သဒ္ဓဟာမ၊ ဣတိ- ပြော၍၊ ဗဟု-များစွာ သော ဘက်သားတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိ-ထကြကုန်အံ၊ [ငြိမ်၍ မနေကြဘဲ၊ ထကြကုန်အံ။] သော-ထို လန္တီစုဒိတကသည်၊ တေသံ-ထိုဘက်သားတို့၏၊ ပဋိညာယ-ဖြင့်၊ ဧကဝါရံဝါ-တကြိမ်သော်၎င်း၊ ဒွိဝါရံဝါ-သော်၎င်း၊ သုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေတော့၊ အထပန - ထိုသို့ သုဒ္ဓဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝိရဒ္ဓကာလတော-ချွတ်ယွင်းမိရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဌာနေ-လန္တီအရာ၌၊ နတိဋ္ဌတိ-တော့၊ [လန္တီဌာနေ နတိဋ္ဌတိ၊-ဒီကာ။]ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော။

ဝေ-လျှင်၊ ယာယကာယစိ- သော၊ စောဒနာယ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဝတ္ထုသ္မိ-သည်၊ ဩသဇေ-သော်၊ စုဒိတက စောဒကေသု-တို့၌၊ ပဋိပတ္တိ-ကျင့်စဉ်ကို၊ ဥ တွာ - ၍၊ [“ တုမေ အမှာကံ ဝိနိစ္ဆယေန တုဋ္ဌာ ဘဝိဿထ ” စသည်ဖြင့် မေးမြန်းရခြင်း စသော ကျင့်စဉ်ကိုသိပြီး၍ - ဟူလို၊ ဤ ဥ တွာကို ဘေဒဇာနနတ္ထံ၌စပ်။] တဿာယေဝ စောဒနာယ-၏ပင်၊ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိ ဘေဒဇာနနတ္ထံ-သမ္ပတ္တိအပြား၊ ဝိပတ္တိအပြားကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနာဒိနံ - တို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သေယုထိဒံ - အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ စောဒနာယ - ခြင်း၏၊ အာဒိ-သည်၊ ကော-အဘယ်နည်း၊ မဇ္ဈေ-သည်၊ ကိ-နည်း၊ ပရိယောသာနံ-သည်၊ ကိ-နည်း၊ စောဒနာယ - ၏၊ အဟံ - တပည့်တော်သည်၊ တံ- အရှင်ဘုရားကို၊ ဝတ္ထုကာမော - ပြောလိုပါ၏၊ မေ- အား၊ အာယသ္မာ- သည်၊ ဩကာသံ - စောဒနာနှင့်ကို၊ ကရောတု-ပြုပါလော၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဩကာသကမ္ပံ-ခွင့်တောင်းမှုသည်၊ အာဒိ-တည်း၊ ဩတိဏ္ဏေန-သက်ရောက်ပြီးသော၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတွာ သာရေတွာ၊ ဝိနိစ္ဆယော - ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ-တည်း၊ အာပတ္တိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊

ဧကဝါရံ၊ ပေ၊ န ဒါတဗ္ဗော။ ။ “ လန္တီ စုဒိတကသည် သူတို့ဘက်သားများ၏ ဝန်ခံချက်အတိုင်း တကြိမ် နှစ်ကြိမ်တော့ သုဒ္ဓ ဖြစ်ပါစေဦးတော့၊ သို့သော်လည်း အပြစ်ကို ပြုမိရာအခါမှ စ၍ လန္တီမဟုတ်တော့သဖြင့် အဆုံးအဖြတ်မပေးရ ” ဟု အဋ္ဌကထာအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ သို့သော် ဒီကာဒ်ကား “ တေသံ ဝစနေန ဧကဒ္ဓိဝါရ မဿ ဝိနိစ္ဆယော ဒါတဗ္ဗော - သူတို့ဘက်သားများ၏ ဝန်ခံချက်စကားဖြင့် ဝ ကြိမ် ၂ ကြိမ်တော့ ထိုစုဒိတကအား အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ” ဟု ဆိုသည်။

ပတိဋ္ဌာပနေန - တည်စေခြင်းအားဖြင့်၊ သမထော - ငြိမ်းစေခြင်းသည်၊ ပရိယောသာနံ - တည်း။ [အာပတ်သင့်လျှင် အာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ပင် စောဒနာ၏ ပြီးငြိမ်းခြင်းဖြစ်၏။ အာပတ်မသင့်၍ “အနာပတ်” ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင်လည်း စောဒနာ၏ ပြီးငြိမ်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။]

စောဒနာယ-၏၊ မူလာနိ-အခြေအမြစ်တို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလေခံတို့နည်း၊ ဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့သည်၊ ကတိ- တို့နည်း၊ ဘူမိယော- စောဒနာခြင်း၏ ဖြစ်တည်ရာ ဘုံတို့သည်၊ ကတိ-တို့နည်း၊ စောဒနာယ ၏၊ မူလာနိ-တို့သည်၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ သမူလိကာဝါ-အခြေအမြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော စောဒနာခြင်း ၎င်း၊ အမူလိကာဝါ- အခြေအမြစ်မရှိသော စောဒနာခြင်း၎င်းတည်း၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ တီဏိ-တို့တည်း၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သောအကြောင်းအရာ၎င်း၊ သုတံ-၎င်း၊ ပရိသင်္ဂီတံ- ၎င်းတည်း၊ ဘူမိယော-တို့သည်၊ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ ကာလေန- သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝက္ခာမိ - ပြောဆို စောဒနာအံ့၊ အကာလေန- မသင့်လျော်သောအခါ၌၊ နော(ဝက္ခာမိ)-မပြောဆို မစောဒနာအံ့၊ ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ-အံ့၊ အဘူတေန-ဖြင့်၊ နော (ဝက္ခာမိ)၊ သဗ္ဗေန - သိမ်မွေ့ သောစကားဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ - အံ့၊ ဖရသေန-ကြမ်းသော စကားဖြင့်၊ နော (ဝက္ခာမိ)၊ [စုဒိတကရဟန်းက ဓမ္မကထိကဖြစ်နေလျှင် “အို ဓမ္မကထိကကြီး.... သင်ဟာ ဓမ္မကထိကလုပ်နေပြီးတော့ ဒီလိုအလုပ်မျိုးကို လုပ်တာ ကောင်းရဲ့လား” စသည်ဖြင့် ပြောခြင်းသည် ဖရသဖြင့် ပြောခြင်း မည်၏။ “ဓမ္မကထိကလုပ်နေပြီး ဒီလို အပြစ်ကို လုပ်လို့ မတော်ပဲ၊” စသည်ဖြင့် ပြောလျှင်ကား သဗ္ဗဖြင့် ပြောခြင်း မည်၏။] အတ္ထသံဟိတေန-အကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ၊ နော အနတ္ထသံဟိတေန၊ မေတ္တစိတ္တော- မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝက္ခာမိ၊ ဒေါသန္တရော - ဒေါသစိတ်ရှိသည်၊ (အန္တရသဒ္ဓါ ဗိတ်ဟော) (ဟုတွာ) နော (ဝက္ခာမိ)၊ ဣတိ - ဤကား စောဒနာခြင်း၏ ဖြစ်တည်ရာဘုံတို့တည်း၊ စပန - ထပ်၍ဆက်ဥပုဒ်အံ့၊ ဣမာယ စောဒနာယ-ဖြင့်၊ စောဒကေန-စောဒနာတတ်သော၊ ပုဂ္ဂလေန-သည်၊ (ပတိ

ကာလေန, အကာလေန။ ။ တပါးထည်းနေရာ၌ ခွင့်တောင်း၍ စောဒနာလျှင် သင့်လျော်သောအခါ၌ စောဒနာခြင်း မည်၏။ သံဃာအလယ်၌ဖြစ်စေ, ၂ ပါး ၃ ပါး ဂိုဏ်း၏ အလယ်၌ဖြစ်စေ, စာရေးတံ ယူရာအရပ်၌ဖြစ်စေ, ယာဂုကို ယူရာအရပ်၌ ဖြစ်စေ, ကြံစည်စဉ်းစားရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌ဖြစ်စေ, ဆွမ်းခံလမ်း၌ဖြစ်စေ, ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌ဖြစ်စေ , အနည်းအပါးဝယ် ဒါယကာများ ပိုင်း၍နေရာ အခါ၌ဖြစ်စေ စောဒနာလျှင် မသင့်လျော်သောအခါ၌ စောဒနာခြင်း မည်၏။

ဋ္ဌာတဗ္ဗိဗဝါ)(အဟံ) ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော-ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်
 သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသည်။ အမှီနုခေါ-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ အာဒိနာ, နယေ
 န-ဖြင့်၊ ဥပါလိပဉ္စကေ- ဌာ၊ ဝုတ္တေသု- န်သော၊ ပန္နရသသု- န်သော၊ ဓမ္မေသု-
 တိဌာ၊ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗိ - တည်ရာ၏။ [ပန္နရသသရုပ်ကို ပရိဝါပါဠိတော် ဥပါလိ
 ပဉ္စကဋ္ဌာ၊ ဋီကာဌာလည်း ပါ၏။] စုဒ္ဓိတကေန-သည်။ သစ္စေစ-မှန်ကန်သော
 စကားဌာ၎င်း၊ အကုပ္ပေစ-အမျက်မထွက်ခြင်းဌာ၎င်း၊ ဒွိသု- န်သော၊ ဓမ္မေသု-
 တိဌာ၊ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗိ-ရာ၏။ ဣတိ-ဤသို့ သိထိုက်၏။ [ဤသို့ ဣတိထည့်၍ သေယျ
 ထိဒံကို ပြန်အုပ်ပါ။]

အပ္ပေဝနာမ၊ပေ၊စာဝေယျန္တိ- ကား၊ နံ ပုဂ္ဂလံ- ကို၊ ဣမမှာ သေဋ္ဌစရိ
 ယာ-ဤ မြတ်သောအကျင့်မှာ အပိ ဝေ နာမ စာဝေယျံ-ရွှေ့လျောစေနိုင်တန်
 ရာ၏။ အဟံ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ , ဣမမှာ မြဟ္မစရိယာ - ဤ မြတ်သောအကျင့်မှာ
 သစေ စာဝေယျံ-စေနိုင်အံ့၊ (ဝေံသတိ) သာဓု-ကောင်းသည်။ အဿဝတ-
 ဖြစ်ရာလေစွ တကား၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်န - ဤအလိုဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေ
 ယျ-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအံ့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-ဌာ၊ မြဟ္မ
 စရိယာ စာဝေယျန္တိ ဣမသေဝ-ပုဒ်၏သာလျှင်၊ ပရိယာယမတ္တံ-ပရိယာယ်
 မျှဖြစ်သောပုဒ်ကို၊ ဒသေတံ , ဘိက္ခုဘာဝါ စာဝေယျန္တိ အာဒိ - စကား
 တော်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ခဏာဒိနိ-ခဏ အစရှိသောသဒ္ဓါတို့သည်။ သမယဝေဝစနာ
 နိ-သမယသဒ္ဓါ၏ ဝေဝုဗ်ပရိယာယ် သဒ္ဓါတို့ဘည်း၊ တံ ခဏံ၊ပေ၊ဝိတိဝတ္တေ
 တိ- ကား၊ တသ္မိံ ခဏေ - ထိုခဏသည်။ တသ္မိံ လယေ- ထိုလယသည်။ တသ္မိံ
 မဟုတ္တေ- ထိုမဟုတ်သည်။ ဝိတိဝတ္တေ- လွန်လသော်၊ ဟိ- မှန်၊ ဣဒံ- ဤ တံ

သာဓု၊ပေ၊ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ဤဝါကျသည် “အပ္ပေဝ နာမ နံ” စသော ပါဠိ
 တော်၏ ဆိုလိုရင်း ဥဇုကတ္တကို ဖွင့်ပြသော တပျါကဋီကရဏဝါကျတည်း။ [“ ဣတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ, စကားရှိက, ဥဇုက” - နိယာမ်။] အပ္ပေဝနာမ - စသည်ကို အနက်
 ပေးရာဌာကား “ သံသယတ္ထမိ အပ္ပေဝ , အပ္ပေဝနာမ နုတိစ ” ဟူသော (၁၁၅၀)
 အဘိဓာန် အဗျယဝဂ်နှင့် အညီ သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောသွားအောင် စောဒနာ
 နိုင်မည် , မစောဒနာ နိုင်မည် မသေချာသော သံသယ အနက်ကိုသာ ပေးသင့်၏။
 ထို့ကြောင့် “အပိဝေဝနာမ စာဝေယျံ-ရွှေ့လျောစေနိုင်တန်ရာ၏” ဟု အနက်ပေးသည်။
 [မြဟ္မံ (သေဋ္ဌံ) + စရိယံ မြဟ္မစရိယံ၊ မြဟ္မာနံဝါ+စရိယံ မြဟ္မစရိယံ။]

ပရိယာယမတ္တံ ဒသေတံ။ ။ ပါဠိတော်၌ “နံပုဂ္ဂလံ ဣမမှာ သေဋ္ဌစရိယာ” စသည်
 ဖြင့် မဖွင့်ဘဲ မြဟ္မစရိယာပုဒ် တပုဒ်၏သာ ပရိယာယ် (စကားလှယ်) ဖြစ်သော “ဘိက္ခု
 ဘာဝါ, သမဏဓမ္မာ, သီလက္ခန္ဓာ (သီလအစုမှ) တပေါဂဏာ (အကျင့်ဂုဏ်မှ)
 ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် “ပရိယာယမတ္တံ” ဟု မိန့်သည်။

ခဏံ အစရှိသောသဒ္ဒါသည်၊ ဘုမ္မပုတ္တိယာ-သတ္တမိဝိဘတ် ရောက်လုလသော်၊ ဝါ-သတ္တမိအနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ [ဘုမ္မပုတ္တိယာတိ - ဘုမ္မဝစနေ သမ္ပတ္တေ (တံ ခဏံစသည်၌ ဝိတိဝတ္တေနှင့် သဒ္ဒါနတူအောင် သတ္တမိဝိဘတ် ရောက်ထိုက်လျက် မရောက်ဘဲ) ဘုမ္မတ္တေ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။]

သမနုဂ္ဂါဟိယမာနနိဒ္ဒေသေ - ၌၊ ယေန၊ပေ၊ဟောတိတိ-ကား၊ စတုသု နသော၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု၊ သု-တို့တွင်၊ [မေထုန်မှီခဲခြင်းစသော ပါရာဇိကဝတ္ထု တို့တွင်။] ယေနဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒကေန-သည်၊ စုဒ္ဒိတကော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဒ္ဓံသိတော - အပ်သည်၊ အဘိဘူတော၊ အဇ္ဈောတ္တဋေသ - လွမ်းမိုး အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောတိ-ကား၊ စောဒ ကေန-သည်၊ တသ္မိံ ဝုတ္တဝတ္ထုသ္မိံ - ထို ဆိုပြီးအပ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထု၌၊ သော စောဒကော-ထို စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဝိဇ္ဇကေန-မေးစီ စစ်တတ်သော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကိံ တေ၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ အနုဝိဇ္ဇိယမာနော - စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော်၊ ဝိမံသိယ မာနော- စုံစမ်းအပ်သော်၊ ဥပပရိက္ခိယမာနော - နှိုင်းချိန်အပ်သော်၊ ဝါ- နှိုင်းချိန်အပ်သော၊ (သော စောဒကော-သည်။) [တေ-သည်၊ ကိံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌိ- သနည်း၊ ကိန္တိ - အဘယ်သို့လျှင်၊ တေ ဒိဋ္ဌိ။] အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနိဒ္ဒေသေ- ၌၊ နကေနစိ ဝုစ္စမာနောတိ - ကား၊ အနုဝိဇ္ဇကေနဝါ - သည်သော်၎င်း၊ အညေန-သော၊ ကေနစိဝါ-တစုံတယောက်သည်သော်၎င်း၊ အဝုစ္စမာနော- မပြောဆိုအပ်ဘဲ။

စ-ဆက်၊ ဒိဋ္ဌန္တိ-နသော၊ ဧတေသံ မာတိကာပဒါနံ-(သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဟူသော) ဤ မာတိကာပုဒ်တို့၏၊ ပရတော - ၌၊ ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိတိ ဣမိနာ - ဟူသော ဤဝါကျနှင့်၊ သမ္ပန္နော- ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [“သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၊ အသမနုဂ္ဂါ ဟိယမာနော ” ဟူသော ပဌမန္တမာတိကာ ၊ ပုဒ်သည် အကြား၌ရှိသော “ အမူလကဗ္ဗေဝ တံအဓိကရဏံ ဟောတိ ” ဟူသော ဝါကျ၌ စပ်၍ မဖြစ်၊ “ ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ ” ငယ် “ ဘိက္ခု ” ဟူသော ပဌမန္တနှင့် စပ်၍ “ ပတိဋ္ဌာတိ ” ဟူသော ကတ္တ ဝေဟောကြိယာ၌သာ စပ်ဆိုက်ရမည် - ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) ဝေ - ဤသို့၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ - စစ်ဆေးမေးမြန်း စုံစမ်းအပ်သော် ၎င်း၊ ဝါ-သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ-သော်၎င်း။

ဝါ-သော၊ ဘိက္ခုစ-သညလည်း၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ-စွဲ၍တည်ရ
 တော့၏၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ-တည်ရတော့၏၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံရတော့၏၊
 သံဃာဒိသေသော(ဟောတိ)၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ ဣဒဉ္စ-ဤစကားကို
 လည်း[တတော အပရေန သမယေန၊ပေ၊ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိဟူသော
 စကားကိုလည်း၊] အမူလကဘာဝဿ- ၏၊ ပါကဋကလဒဿနတ္ထမေဝ-
 ထင်ရှားရာကာလကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါသာ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ အပတ္တိပန-
 သို့ကား၊ အနန္တသိတက္ခဏေယေဝ - စွပ်စွဲအပ်ရာ ခဏ၌ပင်၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏။
 [ဤဝါကျ၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣဒါနိ-၌၊ အမူလကဉ္စေဝ၊ပေ၊ ဟောတိတိ ဣတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ၊ အမူလက
 လက္ခဏံ-အမူလက လက္ခဏာကို ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ [“ အမူလကေန ပါရာဇိ
 ကေန ” ဟူသော ပါဠိတော်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ - ဟူလို။]
 တသ္မာ , တံ - ထို အမူလက လက္ခဏာကို၊ အဝတ္တာ - ဟောတော်မမူဘဲ၊
 အပုဗ္ဗမေဝ-ရှေ့မဟုတ်သော အဓိကရဏ ပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ (အသစ်ဖြစ်သော
 အဓိကရဏပုဒ်ကိုသာလျှင်၊) ဒသေတံ, အဓိကရဏံ န မာတိ အာဒိ-ပါဠိ
 ရပ်ကို၊ အာဟ၊ကတ္ထ-ထိုအဓိကရဏံနာမအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ယသ္မာ အဓိ
 ကရဏံ-အဓိကရဏ်းသည် အဓိကရဏဒေသန-အဓိကရဏ၏ အနက်အားဖြင့်၊
 ဧကံ - တမျိုးထည်းသည်၊ (သမာနံ)ပိ, ဝတ္ထုဝသေန-ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 နာနာ- ကွဲပြားသည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို အဓိကရဏ်း၏၊
 တံ နာနတ္ထံ-ထို ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒသေတံ, စတ္တာရိ၊ပေ၊ အာဒိ-
 ကို၊ အာဟ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမတပီး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ယေန-
 အကြင် အဓိကရဏ၏ အနက်အားဖြင့်၊ ဧတံ- ဤ အဓိကရဏ်းသည်၊ ဧကံ-
 သည်၊ဟောတိ-၏၊သော အဓိကရဏဒေသန-ထိုအဓိကရဏ၏ အနက်ဟူသည်၊
 ကော-နည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သမထေဟိ-သမထတို့သည်၊ အဓိ
 ကရဏီယတာ - စွဲ၍ ပြုအပ်, ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ တသ္မာ, ယံ-

သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာ ။ ။ ဤပါဠိကိုထောက်၍ “ အဓိကရီယတေ-
 သမထတို့သည် စွဲ၍ပြုအပ် (ပြုထိုက်) ၏၊ ဝါ-သမထတို့သည် ငြိမ်းစေအပ် (ငြိမ်းစေ
 ထိုက်) ၏၊ ဣတိ အဓိကရဏံ”ဟု ကမ္မသာဓိပြု၊ “ယံ အဓိကိစ္စ”စသော ပါဠိဖြင့်လည်း
 ကမ္မသာဓနကိုပင်ပြသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... “ယံ”ဟူသော ကံပုဒ်၏အနက်ကိုပင်
 အရကောက်ရသောကြောင့်တည်း။ [အဓိကရဏဒေသနာတိ အဓိကာတဗ္ဗဋ္ဌေန(သဒ္ဓတ္ထ)၊
 သမထေဟိ ဝုပသမေတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော (အဓိပ္ပါယတ္ထ) ၊ယံ အဓိကိစ္စာတိ အာဒိနာ
 အဓိကရဏသဒ္ဓဿ ကမ္မသာဓနတာ ဝုတ္တာ၊-ဝိမတိ။]

အကြင် ဝိဝါဒ စသည်ကို၊ အဓိကိစ္စ-စွဲ၍၊ အာရဗ္ဗ - အကြောင်းပြု၍၊ ပဋိစ္စ-
ရှေးရှုရောက်၍၊ သန္ဓာယ - ၍၊ သမထာ- တို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ- ကုန်၏၊ တံ-ထို
ဝိဝါဒစသည်ကို၊ အဓိကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန- ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌကထာသု- ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိံ)၊
ကေစိ - အချို့ ဆရာတို့သည်၊ ဂါဟံ- စိတ်ဖြင့် စောဒနာမှုကို ယူခြင်းကို၊ အဓိ
ကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ကေစိ, စေတနံ-စောဒနာအံ့ဟု ဖြစ်သောစေတနာကို၊
(အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ , အက္ခန္တိ - စုဒ္ဓိတကအပေါ်၌ ဖြစ်သော
သည်းမခံနိုင်ခြင်းကို၊ (အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ, ဝေါဟာရံ-စောဒနာ
သောအားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကို၊ (အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ, ပဏ္ဏတ္တိ -
စောဒနာသော အားဖြင့်ဖြစ်သော အမည်ပညတ်ကို၊ (အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊
ဣတိ(ဝုတ္တံ)၊ ပုန ဧဝံ ဝိစာရိတံ၊ (ကိံ)၊ ဂါဟော-သည်၊ အဓိကရဏံ-သည်၊
ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တာဒါနံ-
မိမိသည် ယူအပ်သော(ဂါဟဟူသော) အဓိကရဏ်းကို၊ ဂဟေတွာ, သဘာ
ဂေန- သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ, မန္တယမာနော- တိုင်ပင်လသော်၊
တတ္ထ-ထိုအဓိကရဏ်း၌၊ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ(ကိုယ်တော်ကသူ့ကို စောဒနာလျှင်
သူကလဲ ကိုယ်တော်၏အပြစ်ကို ဖော်မှာပေါ့ စသည်ဖြင့် ပြောသောကြောင့်
မိမိအပေါ်ရောက်မည့် အပြစ်ကိုမြင်၍၊) ပုန, စဇတိ - ဂါဟကို စွန့်လိုက်အံ့၊
တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ တံ အဓိကရဏံ -ထိုဂါဟအဓိကရဏ်းသည်၊ သမထ
ပုတ္တံ- ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ - လတံ၊ စေတနာ- သည်၊ အဓိ

တနည်း။ ။“အဓိကယိရန္တိ ဧတ္ထာတိ အဓိကရဏံ၊ ကေ အဓိကယိရန္တိ၊ သမထာ၊
ကထံ အဓိကယိရန္တိ၊ သမထဝသေန၊” - သာရတ္ထနှင့် ကင်္ခါဒီကာ၊ ဧတ္ထ - ၎င်း ဝိဝါဒ
စသည်၌၊ သမထာ-သမထတို့သည်၊ အဓိကယိရန္တိ- (ငြိမ်းစေသောအားဖြင့်) တည်ကြ
ကုန်၏၊ ဣတိ - ထိုသို့ သမထတို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကရဏံ - မည်၏၊
ဤနည်းကား အဋ္ဌကထာနည်းမှ တမျိုးဖွင့်သော ဒီကာနည်းတည်း၊ ကယိရန္တိ - ဟု
ကတ္တာပုဒ်ရှိမှ “ကေ”ဟူသော ပဌမန္တကတ္တာနှင့် လိုက်ရောမည်၊ “အဓိကရဏာနိ
သမေန္တိတိ သမထာ”ဟု ပြု။]

ဂါဟံ စသည်။ ။ဂါဟန္တိ အသုကံ စောဒေဿာမီတိ မနသာ စောဒနာယ ဂဟ
ဏံ၊ မစောဒနာသေးမီ စိတ်ကူးထားခြင်း - ဟူလို၊ “ဂဟဏံ ဂါဟော” ဟု ပြု၊ စေတ
နန္တိ စောဒေဿာမီတိ ဥပ္ပန္နစေတနံ၊ အက္ခန္တိတိ စုဒ္ဓိတကေ ဥပ္ပန္နံ အက္ခန္တိ၊ ဝေါဟာ
ရန္တိ စောဒနာဝသပ္ပဝတ္တဝစနံ၊ ပဏ္ဏတ္တိန္တိ စောဒနာဝသပ္ပဝတ္တ နာမပဏ္ဏတ္တိ။ [“ဝေါ
ဟာရ”အရ ပြောဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါကိုယူ၍ “ပဏ္ဏတ္တိ” အရ ထိုသို့ ပြောဆို
ရာ၌ နာမည်ဖြစ်သော ပညတ္တိသဒ္ဓါကို ယူ။]

ကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဣဒံအတ္တာဒါနံ = ကို၊ ဂဏှာမိ - အံ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဥပ္ပန္နာ-သော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ- အလိုအလျှော့
 ချုပ်ပျော်၏။ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တံအဓိကရဏံ-ထိုစေတနာအဓိကရုဏ်း
 သည်၊ သမထပ္ပတ္တံ ဘဝိဿတိ)၊ အက္ခန္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊
 ဧဝံသတိ) အက္ခန္တိယာ-သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အတ္တာဒါနံ၊ ဂဟေတွာပိ-
 ပြီး၍လည်း၊ အပရဘာဂေ ဝိနိစ္ဆယံ အလဘမာနော (ဟုတွာ) ဝါ- သော်
 ၎င်း၊ ခမာပိတော - စုဒ္ဓိတကက သည်းခံစေအပ်သည်၊ ဝါ- တောင်းပန်အပ်
 သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ- သော် ၎င်း၊ စဇတိ-အက္ခန္တိကိုစွန့်လိုက်အံ့၊ (တဿ-
 ၎်၊ တံ အဓိကရဏံ- ထိုအက္ခန္တိ အဓိကရုဏ်းသည်၊ သမထပ္ပတ္တံ ဘဝိဿတိ)၊
 ဝေါဟာရော-သည်၊ အဓိကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ကထေန္တော-
 ပြောဆိုလျက်၊ အာဟိဏှိတွာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ အပရဘာဂေ၊ တုဏှိ- ဆိတ်
 ဆိတ်၊ နိရဝေါ-အသံမရှိသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ အဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ တံ အဓိကရဏံ- ထို ဝေါဟာရဓိကရုဏ်းသည်၊ သမထပ္ပတ္တံ
 ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ၊ ပဏ္ဏတ္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ-တည်း၊ ဣတိ (ဝိစာရိတံ)။

ပန- ထိုသို့ပင် စိစစ်အပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ တံ ဧတံ-ထို ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရ
 ဏံ ဟူသောစကားသည်၊ မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကပတ္တိ၊ ပေ၊ တဗ္ဘာဂိယန္တိ စ-
 ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ပေ၊ အဗျာကတန္တိ စ - ဟူသည်
 လည်းဖြစ်သော၊ ဧဝမာဒိဟိ-ဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့နှင့်၊ ဝိရုဇ္ဈတိ- ဆန့်
 ကျင်၏။ [မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကပတ္တိ-မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကအာပတ်သည်၊
 မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကပတ္တိယာ-၏၊ တဗ္ဘာဂိယာ-ထို မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိက
 အာပတ်ဟူသော အဘို့ရှိသည်၊ ဝါ-အဘို့၌ပါဝင်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ဧဝံ-
 လျှင်၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ- သည်၊ အာပတ္တာဓိကရဏဿ - ၎်၊ တဗ္ဘာဂိယံ-
 ထို အာပတ္တာဓိကရုဏ်း ဟူသော အဘို့ရှိသည်၊ ဝါ - အဘို့၌ ပါဝင်သည်။

တံ ပနေတံ၊ ပေ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ။ “ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရဏံ” ဟူသော ရှေးအဋ္ဌကထာ
 အဆုံးအဖြတ်၏ မသင့်ကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် “ တံ ပနေတံ၊ ပေ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ ” ဟု
 ဖိန့်၊ “ အာပတ္တာဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယံ ” ဟူသော ဒုတိယ ဒုဋ္ဌ
 ဒေါသ ပါဠိတော်စကားရပ်၌ “ အာပတ် တည်းဟူသော အဓိကရုဏ်းသည် အာပတ်
 တည်းဟူသော အဓိကရုဏ်း၌ ပါဝင်၏ ” ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လာသော
 မေထုနကျင့်မှု ပါရာဇိကအာပတ်လည်း ပညတ် မဟုတ်၊ အကုသိုလ် ပရမတ်လည်း
 ဟုတ် - အာပတ္တာဓိကရုဏ်းလည်း ဟုတ်၏။ အဓိကရုဏ်းကို ပဏ္ဏတ္တိ (ပညတ်) ဟု
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ထိုပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။

(ဟောတိ)၊ ဝိဝါဒါမိကရဏံ-သည်၊ သိယာ-အချို့ ကား၊ ကုသလံ-ကုသိုလ် တည်း၊ ပေ၊ သိယာ- ကား၊ အဗျာကတံ-တည်း။] ဟိ- မှန်၊ တေ-ထို စိစစ်ကြ သော ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာ တို့သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိယာ - ပညတ်၏၊ ကုသလာဒိ ဘာဝံ - ကို၊ န ဣစ္ဆန္တိ၊ စ - ဆက်၊ အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေနာတိ ဣတ္ထ - ဤပါဌ်၌၊ အာဂတော - သော၊ ပါရာဇိကဓမ္မော - ပါရာဇိကအာပတ် သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိနာမ - ပညတ်မည်သည်၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ ကသ္မာ, အစန္တ အကုသလတ္တာ - စင်စစ်အကုသိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အာပတ္တာ ပေ၊ အဗျာကတန္တိ - ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဘဂဝတာပိ ဝုတ္တံ)၊ စ- ဆက်၊ အမူလကေန ပါရာဇိကေနာတိ ဣတ္ထ - ၌၊ အမူလကံ - သော၊ ယံ ဧတံ ပါရာဇိကံ-ကို၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ - ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿေဝ- ထို အမူလက ပါရာဇိက၏ပင်၊ အမူလကဉ္စေတံ အဓိကရဏံ ဟောတီတိ-ဟူသော၊ အယံ ပဋိနိဒ္ဒေသော - ဤ ပဋိနိဒ္ဒေသသည်၊ (ဤ ထပ်မံ၍ ညွှန်ပြကြောင်း စကား သည်၊ ဟောတိ)၊ ပဏ္ဏတ္တိယာ- ၏၊ (ပဋိနိဒ္ဒေသော) န (ဟောတိ)- မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ အညံ - အခြားသောတရားကို၊ နိဒ္ဒိသိတွာ-၍၊ အညံ - ကို၊ န ပဋိနိဒ္ဒိ သတိ - တဖန် မညွှန်ပြ။

ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ယာယ ပဏ္ဏတ္တိယာ - ဖြင့်၎င်း၊ ယေန အဘိလာပေ န- အကြင် ပြောဆိုအပ်သော စကားဖြင့်၎င်း၊ စောဒကေန - သည်၊ သော ပုဂ္ဂလော - ကို၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောတိ- ဟူ၍၊ ပညတ္တော- ပညတ်

ဝိဝါဒါမိကရဏံ၊ ပေ၊ သိယာ အဗျာကတံ။ ။ သမထက္ခန္ဓကပါဠိတော်တည်း၊ ထိုပါဠိတော်၌ အဓိကရဏ်းကို “ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ပညတ် ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသော ထို ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည် ပညတ်ကို ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတဟု မဆိုလိုကြ၊ ထို့ကြောင့် “အဓိကရဏ်းကို ပညတ်ဟု ဆုံးဖြတ် ခြင်းသည် သမထက္ခန္ဓကပါဠိတော်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်” ဟူလို၊

ယဉ္ဇေတံ၊ ပေ၊ ပဋိနိဒ္ဒိသတိ။ ။ ရှေးဥားစွာ ညွှန်ပြအပ်သောစကားကို နိဒ္ဒေသ . နောက်ထပ် ညွှန်ပြအပ်သော စကားကို ပဋိနိဒ္ဒေသဟု ခွဲခြားထားပါ၊ ထို နိဒ္ဒေသနှင့် ပဋိနိဒ္ဒေသသည် စကားဆိုပုံချင်း ကွဲပြားသော်လည်း အနက် အသားကျမှာ ထပ်တူ ကျမြတည်း၊ နိဒ္ဒေသက တမျိုးပြ၍ ပဋိနိဒ္ဒေသက အခြားတမျိုး ပြသည်ဟု ဘယ်အခါမှ မရှိသင့်၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း “အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ” ဟု နိဒ္ဒေသအဖြစ်ဖြင့် ပြခဲ့သော အမူလက ပါရာဇိကကိုပင် “အမူလကဉ္စေတံ အဓိကရဏံ ဟောတိ ” ဟု အဓိကရဏနာမည်ဖြင့် ပဋိနိဒ္ဒေသပြု၏၊ ဤ နိဒ္ဒေသ-ပဋိနိဒ္ဒေသ ၊ မျိုး ကိုထေခံ၍လည်း အဓိကရဏ်း ဟူသည် ပညတ်မဟုတ်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်အတွက် ဆိုလျှင် “ပါရာဇိကဓမ္မ (အကုသိုလ်) သာ ဖြစ်၏” ဟု သိသာသည်။

အပ်ပြီ၊ ပါရာဇိကသင်္ခါတဿ- သော၊ အဓိကရဏဿ-၏၊ အမူလကတ္တာ-
ကြောင့်၊ သာပိ ပညတ္တိ - ထို ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောဟူသော ပညတ်
သည်လည်း၊ အမူလိကာ , ဟောတိ - ၏၊ အဓိကရဏေ - အဓိကရုဏ်း၌၊
ပဝတ္တတ္တာ- ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကရဏံစ- အဓိကရဏမည်သည်
လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဣမိနာ ပရိယာယေန- ဖြင့်၊ ပဏ္ဍတ္တိ-
သည်၊ အဓိကရဏံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ယူလသော်၊ ယုဇ္ဇေယျ-ရာ၏။

ဝါ - တနည်း၊ ယသ္မာ, အမူလကံ နာမ- အမူလကမည်သော၊ ယံ အဓိ
ကရဏံ - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ - သည်။ သဘာဝတော- အစစ်အမှန် အနက်
အားဖြင့်၊ နတ္ထိ၊ ပညတ္တိမတ္တမေဝ - အဓိကရဏဟူသော နာမည် ပညတ်မျှ
သည်သာ၊ အတ္ထိ၊ တသ္မာပိ, ပဏ္ဍတ္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့
ယူလသော်၊ ယုဇ္ဇေယျ၊ တစ္ဆ-ထို ပညတ်၏ အဓိကရုဏ်းအဖြစ်သည်လည်း၊
ဣဓေဝ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌သာ၊ (ယုဇ္ဇတိ)၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်

ယသ္မာ ပန၊ ဗပ၊ ယုဇ္ဇေယျ။ ။ဤစကားသည် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ အဆုံး
အဖြတ်၌ သင့်မြတ်နိုင်သောနည်းကို ပြသောကားတည်း၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က စုဒ္ဒိတက
ကို “ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော - ပါရာဇိကကျသော ပုဂ္ဂိုလ် ” ဟု ခေါ်ဆိုပညတ်
ထား၏၊ (ဤကား ပဏ္ဍတ္တိတည်း၊) ပါရာဇိကအာပတ် ဟူသော အဓိကရုဏ်းက
အမူလက (အခြေအမြစ်မရှိ) ဖြစ်သောကြောင့် ထိုပညတ်လည်း အခြေအမြစ်မရှိ၊ ထို
ပညတ်သည် အာပတ်ဟူသော အဓိကရုဏ်း၌ ဖြစ်သောကြောင့် (ပညတ်၏ တည်ရာ
ဌာနဖြစ်သော အာပတ်၏ အဓိကရဏအမည်ကို ပညတ်ပေါ် တင်စား၍ မဇ္ဇာ ဥက္ကဋ္ဌိ
ကရောန္တိ - ကဲ့သို့ ဌာနပစာရအားဖြင့်) အဓိကရဏလည်း မည်၏၊ ဤသို့ ယုလျှင်
ပညတ်ကို အဓိကရုဏ်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် သင့်စရာရှိသေး၏။ [ယာယ ပဏ္ဍတ္တိယာ
တံ-နာမပညတ္တိံ (ပါရာဇိကစသော နာမည်ပညတ်ကို) သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ အဘိလာပေ
နာတိ-တဿေဝ ဝေဝစနံ။]

ယသ္မာ ဝါ၊ ပေ၊ ယုဇ္ဇေယျ။ ။ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့၏ ဝါဒ၌ ဖြစ်သင့်ဘွယ်
အနက်တမျိုးကို ပြလို၍ “ယသ္မာဝါ” စသည်သိန့်၊ [ဝိမတိ၌ ရှေးနည်းဖြင့် နာမည်ပညတ်
ကို ပြ၍ ဤနည်းဖြင့် အတ္ထပညတ်ကို ပြသည် ဟု ခွဲ၏။] အခြေအမြစ်မရှိဘဲ စောဒနာ
ရာ၌ “အမူလကအဓိကရဏ”ဟု ခေါ်ဆိုရန် “ပါရာဇိကအာပတ်” ဟူသော အနက်မှန်
မရှိ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်ပြောဆိုအပ်သော (ပါရာဇိက-ဟူသော) နာမည်ပညတ်နက်သာ
ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ပညတ်ကို အဓိကရဏဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဤနည်းအားဖြင့်လည်း
သင့်စရာရှိသည် - ဟူလို၊ [ယသ္မာ အမူလကေန စောဒေနော (စောဒနာသူသည်)
စုဒ္ဒိတကေ ပုဂ္ဂလေ တံအဓိကရဏံ (ထိုအာပတ်ဟူသော အဓိကရုဏ်းသည်) နတ္ထိတိ
သလ္လက္ခေတံ (မှတ်သိ၏)၊ တသ္မာ တဿ (ထိုစောဒက၏) ဝစနံ အဘိဓေယျသုညံ
(ဟောနက်မှ ကင်းဆိတ်၏, အနက်မရှိ)၊ ဣတိ အာဟ-သဘာဝတော နတ္ထိတိ။]

တို့၌၊ န(ယုဇ္ဇတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဝိဝါဒါဒီနံ-တို့၏၊ ပဏ္ဍိတိ-သည်၊ အဓိကရဏဋ္ဌော-
 အဓိကရဏအနက်သည်၊ န-မဖြစ်နိုင်၊ [အဓိကရဏံဟုရှိသည်ကား မကောင်း၊
 ယောဇနာအတိုင်း “အဓိကရဏဋ္ဌော” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ။] ပန-အနွယ်ကား၊
 တေသံ - ထို ဝိဝါဒစသည်တို့၏၊ အဓိကရဏဋ္ဌော- အဓိကရဏဋ္ဌ ဟူသည်၊
 ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တသမထေဟိ - ဆိုအပ်ပြီးသော သမထတို့သည်၊ အဓိကရဏီ
 ယတာ - ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမိနာ အဓိကရဏ
 ဋ္ဌေန-ဤသမထတို့သည် ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်အားဖြင့်၊
 (အဓိကရဏဋ္ဌံ စပ်။) ဣဓ- ဤလောက၌၊ ဧကဇ္ဈော- သော၊ ဝိဝါဒေါ-
 ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ ဝိဝါဒေါစေဝ - ဝိဝါဒလည်း မည်၏၊ အဓိကရဏဋ္ဌ- ဏ
 လည်း မည်၏၊ ဣတိ-ကြောင့် ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-ဏ မည်၏၊ [“ဣဓေကဇ္ဈော”
 ၌ ဧကဇ္ဈော ဟူသော စကားဖြင့် သားအမိတို့ ငြင်းခုံကြခြင်း စသည်ကို အဓိ
 ကရဏမခေါ်ဟု ပြ၏၊ ဘာကြောင့်နည်း.... သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေရခြင်း မရှိ
 သောကြောင့်တည်း။] သေသေသုဝိ-ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-မှကြွင်းသော အနုဝါဒါ
 ဓိကရဏံ- အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ သေနယော - တည်း။

တတ္ထ-ထိုလေးပါးသော အဓိကရဏံ-တို့တွင်၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဓမ္မောတိဝါ-ဓမ္မဟူ၍သော်၎င်း၊ အဓမ္မောတိဝါ-ဟူ၍သော်
 ၎င်း၊ ဝိဝါဒန္တိ-ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဘေဒ
 ကရဝတ္ထုနိ - သံဃာကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော အကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကို၊

တဉ္စ ခေါ၊ ပေ၊ န သဗ္ဗတ္ထ။ ။ ပညတ်ကို အဓိကရဏ ဟု အစစ်အမှန်အားဖြင့်
 ခေါ်၍ မဖြစ်၊ ပြခဲ့သော ဌာနပစာ ပရိယာယ်အားဖြင့်၎င်း၊ နာမည်ပညတ်မျှသာ ရှိခြင်း
 ဟူသော ပရိယာယ်အားဖြင့်၎င်း၊ ပညတ်ကို အဓိကရဏဟု ခေါ်ရသည်၊ ထိုသို့ ခေါ်ဆို
 ခြင်းလည်း ဤသိက္ခာပုဒ်တနေရာ၌သာ ဖြစ်နိုင်၏၊ အဓိကရဏ ဟု လာသမျှ ပါဠိရပ်၌
 မဖြစ်နိုင်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ဝိဝါဒဟူသည် ငြင်းခုံခြင်း စကားခြစ် ပရမတ်၊ အနု
 ဝါဒလည်း စွပ်စွဲပြောဆိုမှု စကားခြစ် ပရမတ်ပင်၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ-လည်း ကံပြုခြင်း
 (ကမ္မဝါစာ ရွတ်ခြင်း) စသော စကားခြစ် ပရမတ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရ ဝတ္ထုနိ ။ ။ ဤစကားသည် ဘေဒကရ ဝတ္ထုတို့ကို
 မှတ်သားသောလက္ခဏာစကားတည်း၊ ၁၈ ပါးလုံးကို မှီမှ မဟုတ်၊ ၁၈ ပါးထည်းက
 တပါးပါးကိုမှီလျှင် အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထုကို မှီသည်ဟုပင် ဆိုရသည်၊ အဋ္ဌာရသ
 ဘေဒကရဝတ္ထုနိကို အပေါင်းနာမည်တပ်ထားသော ဧကဒေယျူပစာ စကားဟု မှတ်
 ပါ-ဟူလို၊ ဥပမာ- “ယဒိ ဣမေ ဗျာဓိတာ ဘဝေယျ၊ ဒါတဗ္ဗ မိဒမောသဓံ” ဟူရာ၌
 အားလုံး အနာရောဂါရှိမှ ဤဆေးကိုပေးရမည် မဟုတ်၊ တယောက်ယောက်ရှိလျှင် ပေးရ
 သကဲ့သို့တည်း။

နိဿာယ-၍၊ ဥပ္ပန္နော-သော၊ ဝိဝါဒေါ-သည၊ ဝိဝါဒါမိကရဏံ-မည်၏၊
 ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ သီလဝိပတ္တိယာဝါ-
 သီလဝိပတ္တိဖြင့်သော်လည်း၊ အနဝဒန္တိ-စွပ်စွဲဆဲရေးကြကုန်၏၊ ဣတံ ဧဝံ-သို့၊
 စတသော-နံသော၊ ဝိပတ္တိယော-တို့ကို၊ နိဿာယ ဥပ္ပန္နော, အနဝါဒေါ-
 သည်၊ အနဝါဒါမိကရဏံ-မည်၏၊ [ဥပဝဒနာစေတ-ဆဲရေးခြင်းသည်၎င်း၊
 စောဒနာစ-စောဒနာခြင်းသည်၎င်း၊ အနဝါဒမည်၏။] ပဉ္စပိ-နံသော၊ အာပ
 တ္တိက္ခန္ဓာ-အာပတ်အစုတို့သည်၊ [ဒွေမာတိကာ၌လာသော အာပတ် ၅ ဖုံကို
 ရည်ရွယ်သည်။] အာပတ္တာမိကရဏံ - မည်၏၊ သတ္တပိ - နံသော၊ အာပတ္တိ
 က္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ [ပဒဘာဇနိ၌ လာသော အာပတ် ၇ ဖုံကို ရည်ရွယ်သည်။]
 အာပတ္တာမိကရဏံ-မည်၏၊ ဣတံ ဧဝံ- သို့၊ အာပတ္တိယေဝ-သည်ပင်၊ အာပ
 တ္တာမိကရဏံ-မည်၏၊ သံဃဿ-၏၊ ယာကိစ္စယတော-အကြင်ပြုထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသောကံသည်၊ ယာ ကရဏီယတော-သည်၊ (ယံ) အပလောကနကမ္မံ-
 သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိကမ္မံ- သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ- သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိ
 စတုတ္ထကမ္မံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (“တံ-ထိုကံသည်၊ ကိစ္စာမိကရဏံ-မည်၏” ဟု
 ထည့်စပ်ပါ။) ဣတံဧဝံ- သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ-သော၊ သံဃကိစ္စံ-ကို၊ အမိကရဏန္တိ-
 ဣဟူ၍၊ ဝေဒိတမ္ပံ။ [“ကိစ္စယတော” ဝယ် “ကိစ္စ” ၌ ရိစ္စပစ္စည်းသက်ပြီးဖြစ်၍
 “ ယ ” သည် သုတ်ကြီးဖြင့် အပိုလာထားသော အက္ခရာတည်း၊ “ ကရဏီယ
 တော” ကား ကိစ္စယတော၏ ပရိယာယ်တည်း၊ “ အပလောကနကမ္မံ” စသည်
 တို့ကား ကိစ္စ၏ သရုပ်များတည်း။]

ပန- ဆက်၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ- ဤ အမူလကဉ္စေတံ တံ အမိကရဏံဟူသော
 ပုဒ်၏ အနက်၌၊ ပါရာဇိကပတ္တိ သင်္ခါတံ-သော၊ အာပတ္တာမိကရဏမေဝ-
 ကိုသာ၊ အမိပ္ပေတံ - ၏၊ သေသာနိ-အာပတ္တာမိကရဏံ-မှ ကြွင်းသော အမိ
 ကရဏံ-တို့ကို၊ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန - အမိကရဏသဒ္ဓါအတွက် ရထိုက်သော
 အနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟိ - မှန်၊ အမိကရဏသဒ္ဓ
 သ-၏၊ အတ္ထာ-တို့သည်၊ ဧတ္ထကာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ [ဤ ၄ ပါး
 ရှိကုန်၏။] တေသု- ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ ပါရာဇိကမေဝ- ကိုသာ၊ (အာပတ္တာ
 မိကရဏံ-ကိုသာ၊) ဣဓ-ဤ အမူလကဉ္စေတံ တံ အမိကရဏံ ဟောတိဟူသော
 ပါဠိ၌၊ အမိပ္ပေတံ၊ တံ- ထို ပါရာဇိကသည်၊ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ- နံသော၊ မူလေဟိ-
 မူလတို့ဖြင့်၊ အမူလကံ - သော၊ အမိကရဏံစေတံ - သည်လည်း၊ ဟောတိ၊
 အယဉ္ဇဘိက္ခု-ဤ စွပ်စွဲသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေါသံ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ-၏၊
 ပဋိစ္စ-၍၊ တံဋ္ဌတိ-၏၊ မယာ-သည်၊ တုစ္ဆကံ-အနက်မမှီး အချိုးနီးသောစကား

ကို၊ ဘဏိတံ- ပြီ၊ ဣတိ အာဒိနိ- ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ [အာဒိဖြင့် “မုသာ၊ အဘူတံ၊ အဇာနန္တေန မယာ ဘဏိတံတို့ကိုယူ။] ဝဒန္တော-လျက်၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံရတော့၏။ တဿဘိက္ခုနော-၏။ အနန္တံသိတက္ခဏေယေဝ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ - ကား၊ တာဝ - ပဒဘာဇနိ သက်သက်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿ-ပုဒ်အစဉ်အတိုင်း ညွှန်ပြ ကြောင်း ပဒဘာဇနိနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ အဿ သိက္ခာပဒဿ - ဤသိက္ခာ ပုဒ်၏။ အတ္ထော။

ဣဒါနိ - ဤ၊ သင်္ခေပတော အဒိဋ္ဌာဒိနိ - အဒိဋ္ဌ အစရှိကုန်သော၊ ယာနိ တာနိ စောဒနာဝတ္ထုနိ- အကြင် စောဒနာဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝတ္ထာနိ-ဟောတော် မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [“အမူလကံနာမ အဒိဋ္ဌံ အသုတံ အပရိသင်္ကိတံ” ဟု အကျဉ်း ဟောတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် “ အဒိဋ္ဌာဒိနိ ” ဟု ရှိစေ။] တေသံ- ထို စောဒနာဝတ္ထုတို့၏။ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရတော အာပတ္တိံ ရောပေတွာ (တင်၍) ဒသေန္တော (ဟုတွာ) အဒိဋ္ဌဿ ဟောတိတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို အဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဒိဋ္ဌဿ ဟောတိတိ- ကား၊ အဿ-ဤစောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဒိဋ္ဌော-မမြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတေန စောဒကေန-သည်၊ [“အဒိဋ္ဌဿ” ၌ အဿ၏အဖွင့်၊ ဆဋ္ဌိကတ္တာ- ဟူလို။] သော ပုဂ္ဂလော-ထို စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပါရာဇိကံဓမ္မံ- သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော- ရောံနေစဉ်၊ အဒိဋ္ဌော- မမြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိအတ္ထော၊ အသုတဿ ဟောတိတိ အာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ ဒိဋ္ဌော မယာတိ- ကား၊ မယာ - သည်၊ (တံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊) ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီးသည်၊ အသိ- ၏။ ဣတိ ဝတ္ထံ ဟောတိ၊ သုတော မယာတိ အာဒိ သုပိ- တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ အဒိဋ္ဌမူလကေ-၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝ၊ ပန-ကား၊ ဒိဋ္ဌမူလကေ-၌၊ တဉ္စေပေမယာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝတ္ထာ နံ-နိသော၊ သုတာဒိနိ-တို့၏။ အဘာဝေန၊ အမူလကတ္ထံ-အမူလက၏အဖြစ် ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿ။ ။ ယခု ပြခဲ့ပြီးသောအဖွင့်သည် သိက္ခာပုဒ်သက်သက် ၏ အနက်လည်းမဟုတ်၊ ပဒဘာဇနိသက်သက်၏ အနက်လည်းမဟုတ်၊ ပဒဘာဇနိနှင့် တကွဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၏အနက် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ “ပဒါနုက္ကမ+နိဒ္ဒေသ” ဟူသည် မာတိကာပုဒ်ကို အစဉ်အတိုင်းညွှန်ပြသော ပဒဘာဇနိ၏ အမည်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးကာ၌ “ သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿာတိ - ပဒါနိ အနုက္ကမေန နိဒ္ဒေသော ပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသော၊ ပဒဘာဇနုသေတံ အဓိဝစနံ” ဟု မိန့်သည်။

စ-ဆက်၊ သဗ္ဗသ္မိံ ယေဝ-(အဒိဋ္ဌမူလက, ဒိဋ္ဌမူလက)အားလုံးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိံစောဒကဝါရေ-၌၊ (သံဃာဒိသေသော ဟောတိ၌စပ်။) ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌၊ အာဂတေသု-န်သော၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ ၊ ပေ၊ အသကျပုတ္တိယောသီတိ-ဟူကုန်သော၊ ဣမေသု ဝစနေသု-ဤသဒ္ဓါတို့တွင်၊ ဧကေကဿ - တခုတခုသော သဒ္ဓါ၏၊ ဝသေန ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိ သေသော ဟောတိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ အညတြ- ဤသိက္ခာပုဒ်မှ အခြားသော ဩမသဝါဒအစရှိသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်တို့၌၊ အာဂတေသု - န်သော၊ ဒုဿီလော-သီလမရှိသည်၊(အသိ)၊ ပါပဓမ္မော-ယုတ်မာသော သဘောရှိသူ သည်၊ (အသိ)၊ အသုစိသင်္ကဿရ သမာစာရော - မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းဖြင့် အောက်မေ့ထိုက်သော အကျင့်ရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ ပဋိစ္ဆန္ဒ ကမ္မန္တော-ဖုံးထားအပ်သော မကောင်းမှုရှိသူသည်၊(အသိ)၊ အဿမဏော- သည်၊(သမာနော-လျက်၊)သမဏပဋိညော-ရဟန်း ဟု ဝန်ခံခြင်းရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ အဗြဟ္မစာရီ-သည်၊(သမာနော-လျက်၊)ဗြဟ္မစာရီပဋိညော-သည်၊ (အသိ)၊ အန္တောပူတိ - အတူင်း၌ သီလဝိပတ္တိဟူသော ပုတ်ခြင်းရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ အဝဿုတော-ရာဂဖြင့် စိုစွပ်သူသည်၊ (အသိ)၊ ကသမ္မုဇာတော- ဖြစ်သော အမှိုက်သရိုက်နှင့် တူသူသည်၊(အသိ)၊ ဣတိ ဣမေသု ဝစနေသု- ဤသဒ္ဓါတို့တွင် ၊ ပေ၊ ဟောတိယေဝ။

ပန-ကား၊ တယာ သဒ္ဓိံ , ဥပေါသထောဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပဝါရဏာ ဝါ-သည်သော်၎င်း၊ သံဃကမ္မံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ နတ္ထိ၊ ဣမာနိ-ဤစကား တို့သည်၊ သုဒ္ဓါနိ- ဒုဿီလစသည် မဘက်, သက်သက်တို့သည်၊ (သမာနာနိ- ကုန်လသော်၊) သီသံ - သံဃာဒိသေသ် ဟူသော အပြီးအဆုံးသို့၊ နန္ဒေ- မရောက်ကုန်၊ ပန- အန္တယကား၊ ဒုဿီလောသိ၊ ပေ၊ ဥပေါသထော ဝါတိ- ဟူကုန်သော၊ ဧဝံ- သို့၊ ဒုဿီလာဒိပဒေသု- ဒုဿီလ အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင် သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောသီတိ အာဒိပဒေသုဝါ-အဇ္ဈာပန္နော ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်သော်၎င်း၊ ယေနကေနစိ-ပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဗဒ္ဓိတာ နေဝ-ဆက်စပ်အပ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ ဝါ- ဆက်စပ်၍ ပြောအပ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ (သမာနာနိ) သီသံ နန္ဒေ၊ သံဃာဒိသေသကရာနိ - သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သီသံ နန္ဒေကိုပင်“ သံဃာဒိသေသ ကရာနိ ဟောန္တိ”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]

ပန-ကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊(ကိံ)ကေဝလံ-ကောဏ္ဍစသည် မဘက် သက်သက်၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတုာနိ-န်သော၊

ဒုဿီလော ပါပဓမ္မောတိအာဒိပဒါနေဝ - ပုဒ်တို့သည်သာ၊ သီသံ၊ နန္ဒိ-
 ရောက်ကုန်သည်ကား၊ န-မဟုတ်ကုန်သေး၊ ကောဏ္ဍော-တုံးသူသည်၊ အသိ၊
 [“ကုဋ္ဌိ-ဝေကဗ္ဗေ (ချို့တဲ့သူ၏ အဖြစ်၌၊)” ဟု ဓာတ်ကျမ်း ရှိ၏၊ အစွန်း
 အစတုံးသူ , ဖျင်းညံ့သူ - ဟုလို။] မဟာသာမဏေရော - ကိုရင်ကြီးသည်၊
 အသိ၊ မဟာဥပါသကော - ဥပါသကာကြီးသည်၊ အသိ၊ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော-
 သိရိနတ်သမီး၏ အမကြီးဖြစ်သော ကာလီနတ်သမီး၏ အကျင့်ကို ဆောံတည်
 သူသည်၊ အသိ၊ နိဂဏ္ဍော- နိဂဏ္ဍသည်၊ အသိ၊ အာဇီဝကော- တက္ကတွန်း
 သည်၊ အသိ၊ တာပသော အသိ၊ ပရိဗ္ဗာဇကော အသိ၊ ပဏ္ဍကော အသိ၊
 ဝေယျသံဝါသကော အသိ၊ တိတ္ထိယ ပဏ္ဍန္တကော-တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်း
 ရှေ့ ဖဲသွားသူသည်၊ အသိ၊ တိရစ္ဆာနဂတော အသိ၊ မာတုဃာတကော-
 အမိသတ်သူသည်၊ အသိ၊ ပိတုဃာတကောသိ၊ ပေ၊ လောဟိတုပ္ပါဒကော-
 ဘုရားရှင်၌ သွေးကို ဖြစ်စေသူသည်၊ အသိ၊ ပေ၊ ဣတိ ဣမာနိပိ-ဤပုဒ်တို့သည်
 လည်း၊ သီသံ နန္ဒိယေဝ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ စ-ဆက်၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော
 ယေဝ-သည်ပင်၊ ဒိဋ္ဌေဝေမတိကောတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို့၌၊ ယဒဂ္ဂေန-
 အကြင်အဘို့အစုဖြင့်၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သေး ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊
 တဒဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ နောကပ္ပေတိ-မသက်ဝင်မယုံကြည်၊ ယဒဂ္ဂေန, နောကပ္ပေတိ-
 မသက်ဝင် မယုံကြည်၊ တဒဂ္ဂေန, နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ ယဒဂ္ဂေန, နဿရ
 တိ၊ တဒဂ္ဂေန , ပမုဋ္ဌော- ပျောက်ပျက်သည်၊ ဝါ- မေ့လျော့သည်၊ ဟောတိ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏။

ပန - ကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော - သည်၊ ဧကေကံ - တပုဒ် တပုဒ်စီကို၊
 ဒွိဓာတိန္ဒိတွာ, စတုန္ဒမ္ပိ - ၄ ပုဒ်လုံးတို့၏လည်း၊ ပါဠိဋ္ဌာ - အသီးသီးသော၊
 နယံ - ကို၊ ဒသေတိ၊ ကထံ - ပြသနည်း၊ တာဝ- နောကပ္ပေတိ စသည်တို့မှ
 ရှေးဥျားစွာ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝေမတိကောတိ- ကား၊ အယံ- ဤ စောဒက ရဟန်းသည်၊
 ဒဿနေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝေမ တိကောဟောတိ၊
 [၂ မျိုးခွဲပုံတည်း။] တတ္ထ-ထို ဒဿန ပုဂ္ဂလ ၂မျိုးတို့တွင်၊ မယာ - သည်၊

ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော။ ။ဇေဋ္ဌာယ+ဝတံ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတံ (ဇေဋ္ဌာ၏+အကျင့်)၊ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတံ
 သမာဒိယတိတိ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော၊ “ဇေဋ္ဌာ” ဟူသည် သိရိနတ်သမီး၏ အမကြီးဖြစ်သော
 ကာလီ နတ်သမီးတည်း၊ ထို နတ်သမီး၏ အကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်သူသည်
 တကိုယ်လုံး၌ မီးသွေးသုတ်၍ ကျီးတောင်တို့ကို လက်ထည်း၌ ကိုင်ထားပြီးလျှင် ကာလီ
 နတ်သမီးအရုပ်ကို ပျဉ်ပြားပေါ်၌ ရေးစေ၍ ထို ပျဉ်ပြားကို ထမ်းပိုးအစွန်၌ ဖွဲ့ချည်၍
 ကာလီနတ်သမီး၏ရုပ်ကို ချိုးမွမ်းလျက် လှည့်လည်ရသည်။

ဒိဋ္ဌောနုခေါ-မြင်အပ်လေသလော၊ နဒိဋ္ဌော(နုခေါ)၊ ဣတိဓဝံ-သို့၊ ဒဿနေ ဝေမတိကော ဟောတိ၊ မယာ, ဒိဋ္ဌော - မြင်အပ်သူကား၊ အယံနုခေါ - ဤ ပုဂ္ဂိုလ်လေလော၊ အညော (နုခေါ) - အခြားပုဂ္ဂိုလ်လေလော၊ ဣတိဓဝံ ပုဂ္ဂလေ ဝေမတိကော ဟောတိ၊ ဓဝံ-လျှင်၊ ဒဿနံဝါ- ကိုသော်လည်း၊ နော ကပ္ပေတိ၊ ပုဂ္ဂလံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ (နောကပ္ပေတိ)၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ဝေမတိကောအစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ဝေမတိကောတိ-ကား၊ ဝိမတိဇာတော- ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသူသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဝိမတိ ဇာတာ ယဿာတိ ဝေမ တိကော-ဟု ပြု၊ သဉ္ဇာတ အဿတ္ထိ တဒ္ဓိတ်တည်း။] နောကပ္ပေတိတိ-ကား၊ နသဒ္ဓဟတိ-မယုံကြည်၊ နဿရတိတိ-ကား၊ အသာရိယမာနော-မအောက် မေ့စေအပ်သည် ရှိသော်၊ ဝါ- သတိ မပေးအပ်သည် ရှိသော်၊ နဿရတိ- အမှတ်မရ၊ ပန- အနွယ်ကား၊ ယဒါ, တံ - ထိုစောဒက ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဘန္တေ, အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ - ဌ၊ အသုကသ္မိံ နာမကာလေ-ဌ၊ ဣတိ- သို့၊ သာ ရေန္တိ - အမှတ် ရစေကြကုန်၏၊ ဝါ - သတိပေးကြကုန်၏၊ တဒါ- ဌ၊ ဝါ-ထို အခါကျမှ၊ သရတိ- အမှတ်ရ၏၊ ပမုဋ္ဌောတိ - ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ တေဟိတေဟိ ဥပါယေဟိ-ထိုထိုအကြောင်းဥပါယ်တို့ဖြင့်၊ သာရိယမာနော ဝိ-သော်လည်း၊ ဝါ-သော်လည်း၊ နဿရတိယေဝ-သည်သာ၊ (သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပမုဋ္ဌော-မည်၏)၊ ဣတိ-ဤကားအနက်၊ ဧတေနေဝုပါယေန- ဖြင့်ပင်၊ စောဒါပကဝါရောပိ-စောဒါပကဝါရကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူးကား၊ ကေဝလံ, တတ္ထ- ထို စောဒါပကဝါရ၌၊ မယာတိ-မယာဟူသော ပုဒ်သည်၊ ပရိဟိနံ- ၏၊ သေသံ- သည်၊ စောဒကဝါရ သဒိသမေဝ။

တတော-ထို စောဒါပကဝါရမှ၊ ပရံ, အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိ ဘေဒဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဒဿေတံ, အသုဒ္ဓေ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတိ အာဒိကံ-သော၊ စတုတ္ထံ-ကို၊ ထပေတွာ-တော်မူ၍၊ ကေမေကံ- သော၊ ပဒံ- ကို၊ စတုဟိ စတုဟိ-နံသော၊ ဘေဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ- အကျယ် ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံး စုံသောပုဒ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပါဠိနယေနော ဇာနိတံ သက္ကာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတ္ထ-ဤ

ဝါဒ ၂ မျိုး အထူး ။ ။ မဟာပဒုမထေရ်သည် ဝေမတိကနှင့် နော ကပ္ပေတိ စသည်တို့ကို အဆိုသာကွဲ၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ တမျိုးထည်းသာ- ဟု ယူ၏။ “ ယဒ ဂ္ဂေန၊ ပေ၊ ပမုဋ္ဌော ဟောတိ ” ကို ထောက်ပါ။ မဟာသုမထေရ်ကား ဝေမတိက၏ အဓိပ္ပါယ်ကတမျိုး နော ကပ္ပေတိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကတမျိုး စသည်ဖြင့် ယူ၏။ မဟာသုမ ထေရ်၏ဝါဒကို အဋ္ဌကထာဆရာ နှစ်သက်သောကြောင့် နောက်မှ ဆိုသည်။

စောဒနာရာဋ္ဌ၊ ကေဝလံ - သဒ္ဓတ္ထမဘက် သက်သက်၊ အဓိပ္ပာယ်ဘောဒေါ - အလို၏ အထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတဗျော၊ ဟိ - ချဲ့၊ အယံ အဓိပ္ပာယ်ယောနာမ - သည်၊ စာဝနာဓိပ္ပာယ်ယော - သာသနာတော်မှ ရှေ့လျောစေခြင်း၌ ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - သာသနာတော်မှ ရှေ့လျောစေလိုခြင်း၎င်း၊ အက္ခောသာ ဓိပ္ပာယ်ယော - ဆဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ဆဲလိုခြင်း၎င်း၊ ကမ္မာဓိပ္ပာယ်ယော - ကံပြုခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ကံပြုလိုခြင်း၎င်း၊ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယ်ယော - အာပတ်မှ ထမြောခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - အာပတ်မှ ထမြောစေလိုခြင်း၎င်း၊ ဥပေါသထ ပဝါရဏတ္ထပနာဓိပ္ပာယ်ယော - ဥပုသ်, ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ဥပုသ်ကို တန့်ထားလိုခြင်း, ပဝါရဏာကို တန့်ထားလို ခြင်း၎င်း၊ အနုရိန္ဒနာ ဓိပ္ပာယ်ယော - မေးစိစစ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - မေးစိစစ်လိုခြင်း၎င်း၊ ဓမ္မကထာဓိပ္ပာယ်ယော - တရားဟောခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - တရားဟောလိုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ အနေကဝိဓော - ၏၊ တတ္ထ - ထို အလိုတို့တွင်၊ ပုရိမေသု - န်သော၊ စတုသု - န်သော၊ အဓိပ္ပာယ်ယော - တို့၌၊ ဩကာသံ - ကို၊ အကာရာပေန္တဿ - ၏၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ စ - ဆက်၊ ဩကာသံ, ကာရာပေတွာပိ - ပြီး၍လည်း၊ သမ္မုခါ အမူလကေန ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသေန္တဿ သံဃာဒိသေသော၊ ပေ၊ ပန - ကား၊ အသမ္မုခါ - မျက်ကွယ်၌၊ သတ္တဟိပိ, အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋ်၊ အသမ္မုခါ ဝေ - ၌ပင်၊ သတ္တဝိဓမ္မိ - သော၊ ကမ္မံ - ကံကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ ဒုက္ကဋ်ဓမ္မေဝ - သည်ပင်၊ (ဟောတိ)။

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ - ၌၊ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယ်ယော - ဖြင့်၊ တံ ဣမံနာမ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တံ - ထို အာပတ်ကို၊ ပဋိကရောဟိ - ကုစားလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တဿ - ၏၊ ဩကာသကိစ္စံ - ခွင့်တောင်းမှုကို ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ၊ ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗတ္ထေဝ - အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့၌ပင်၊ [သဗ္ဗတ္ထေ ဝါတိ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု - ဋီကာ။] ဥပေါသထ ပဝါရဏံ - ကို၊ ထပေန္တဿ - တန့်ထားသော ရဟန်း၏၊ (ဥပုသ် ပဝါရဏာ မပြုဘို့ရန် တားမြစ်သော ရဟန်း၏) ဩကာသကမ္မံ - သည်၊ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ခွင့်တောင်းမှု ပြုဘွယ် မလိုပါသော်လည်း၊ ထပနက္ခေတ္တံ - ဥပုသ် ပဝါရဏာ တန့်ထားရာ ခေတ်ကို၊ ဇာနိတမ္ပံ - သိရာ၏၊ ဟိ - ချဲ့၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ကရေတိ - ဟူ၍၊ ဧတသ္မိံ ရေ ကာရေ - ဤ ရေ အက္ခရာသည်၊ အနုတိက္ကန္တေ ယေဝ - မလွန်သေးမီသာလျှင်၊ ထပေတံ - ငှါ၊ ဝါ - ကို၊ လတ္တတိ၊ ပန - ဗျတိရိတ်ကား၊ တတော - ထို ရေ အက္ခရာမှ၊ ပရံ - ၌၊ ယုကာရေ - သည်၊ ပတ္တေ - သော်၊ (ထပေတံ) န လတ္တတိ

၊ပေ၊အနုဝိဇ္ဇကဿာပိ-သညလည်း၊ ဝတ္ထုသ္မိံ-သည်၊ ဩသဇ္ဇေ-သော်၊ တဝ-
 ၏၊ ဝါ - မှာ၊ ဧတံ - ဤ အမှုသည်၊ အတ္ထိ- သလော၊ ဣတိ- သို့၊ အနုဝိဇ္ဇနာ
 ဝိပ္ပာယေန-ဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ-သော်၊ ဝါ-သော၊(အနုဝိဇ္ဇကဿာပိ-၏လည်း၊)
 ဩကာသ ကမ္မံ နတ္ထိ၊ ဓမ္မကထိကဿာပိ - သညလည်း၊ ဓမ္မာသနေ- တရား
 ရှိသောနေရာ၌၊ ဝါ-တရားဟော ပလ္လင်၌၊ နိသီဒိတွာ, ယော-ရဟန်းသည်၊
 ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-ဤမည် ဤမည်သော အမှုကိုလည်း၊ [ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗာတိ ပါဏာတိပါတံ
 အဒိန္နာဒါနန္တိ အာဒိံ ။] ကရေတိ-၏၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ အဿမဏော-
 မဟုတ်၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, အနောဒိဿ - မည်သူ မည်ဝါဟု မရည်စူး
 မှု၍၊ ဓမ္မံ, ကထေန္တဿ-သော်၊ ဝါ-သော၊ (ဓမ္မကထိကဿာပိ)ဩကာသ
 ကမ္မံ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ဩဒိဿ-မည်သူဟုရည်ညွှန်း၍၊ နိယမေတွာ-မည်သူဟု
 မှတ်သား၍၊ အသုကောစ - ထို မည်သူသည်၎င်း၊ အသုကောစ - သည်၎င်း၊
 အဿမဏောအနုပဝါသကော၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ကထေတိ၊(ဧဝံသတိ)ဓမ္မာသ
 နတော ဩရောဟိတွာ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဝန္တဗ္ဗံ။ [အက္ခောသာဝိပ္ပာယ
 ဖြစ်သောကြောင့် မျက်ကွယ်၌ ပြောလျှင် ဒုက္ကဋ် , မျက်မှောက်၌ ပြောလျှင်
 ပါစိတ်သင့်၏၊ ထိုအာပတ်များကို ဒေသနာပြောပြီးမှ သွားရမည်-ဟူလို။]

ပန- ဆက်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုပါဠိရပ်၌၊ အနောကာသံ ကာရာပေတွာ
 တိ - ဟူ၍၊ ယံ- အကြင်ပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တဿ- ထိုပုဒ်၏၊ ဩကာသံ အကာရာ
 ပေတွာတိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ
 ယသ္မာ , ယံ အနောကာသံ - အကြင် အနောကာသကို၊ ကာရာပေတွာ-၍၊
 (ဝဒန္တော - ပြောသော ရဟန်းသည်၊) အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ကောစိ-တစုံ
 တခုသော၊ (သော) အနောကာသော နာမ- ထို အနောကာသ မည်သည်၊
 န အတ္ထိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ အကာရာပေတွာ(ဝဒန္တော
 အာပတ္တိံ) အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဩကာသံ အကာရာပေတွာတိ ဧဝံ
 မတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သေသံ - သည်၊ ဥက္ကာနမေဝ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီး
 တည်း။ ။ပဌမဒုဋ္ဌ ဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အနောကာသံ ကာရာပေတွာ ။ ။ “အနောကာသံ” ကို အယုတ္တသမာသံဟု
 မှတ်၊ “န” နှင့် “ဩကာသံ” ကို အနက်အားဖြင့် မစပ်သင့်ဘဲလျက် သဒ္ဒါအားဖြင့်
 စပ်ထားသောကြောင့်“အယုတ္တသမာသံ”ဟု ခေါ်သည်၊ ဥပမာ-“အသူရိယံ ပဿတံ
 ကညာ=သတို့သီးသည် နေကို မကြည့်”ဟူသကဲ့သို့တည်း။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသ အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒံ-
 တည်း။ တတ္ထ-၌၊ ဟန္တပေ၊ ကရောမာတိ(တ္ထ)-ပါဌ်၌၊(ဂုဗ္ဗတ္ထံ) ကိရ (ဥဒ္ဓ
 ရိတွာ ဒဿေမိ)။ တေ - ထိုမေတ္တိယ ဘူမဇကတို့သည်။ ပဌမဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊
 အတ္တနော-မိမိမိမိ၏။ မနောရထံ-စိတ်အလိုကို၊ သမ္ပါဒေတု - ပြီးစေခြင်းငှါ။
 အသက္ခောန္တာ - ကုန်သည်။ လဒ္ဓနိဂ္ဂဟာ-ရအပ်သော နှိမ်ခြင်းရှိကုန်သည်။
 ဝါ-အနှိမ်ခံကြရကုန်သည်။ ဝိဃာတပ္ပတ္တာ-ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ)ဣဒါနိ၊ ဇာနိဿာမ-သိရကုန်လိမ့်အံ့၊ (သိကြရောပေ၊ဟ၊) ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ တာဒိသံ-သော၊(ထိုသို့ စွပ်စွဲလောက်သော၊) ဝတ္ထု-အကြောင်း
 ကို၊ ပရိယေသမာနာ-ရှာကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ-
 ၌၊ ဒိသွာ-တွေ့၍၊ တုဋ္ဌာ - နှစ်သက်အားရကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အညမညံ
 သြးလာကတွာ ဧဝံ အာဟံသု၊ (ကိံ)။ ဟန္တ၊ ပေ၊ ကရောမာတိ - မဟူ၍၊
 (အာဟံသု)။ အယံ - ဤ ဆိတ်ဖိုသည်။ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တောနာမ - ဒဗ္ဗမလ္လ
 ပုတ္တမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ အဿ-ဤ ဆိတ်ဖို၏။ နာမိ ကရောမာတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ မေတ္တိယံ နာမ ဘိက္ခုနိန္ဒိတ္ထောပိ-ပါဌ်၌လည်း၊ သေနယော။

တေဘိက္ခု၊ပေ၊အနုယုဋ္ဌိံ သူတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ အနုယုဋ္ဌိံ သု - စစ်ဆေး
 မေးမြန်းကြကုန်ပြီ၊(ကိံ)။ အာဝုသော-တို့၊ ကုဟိံ-အဘယ်အရပ်၌၊ တုမေဟိ-
 တို့သည်။ မလ္လပုတ္တော-သော၊ ဒဗ္ဗော-ကို၊ မေတ္တိယာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ
 သန္တိံ , ဒိဋ္ဌော-သနည်း၊ ဣတိ(အနုယုဋ္ဌိံ သု)၊ ဝိဇ္ဈကုဋပဗ္ဗတပါဒေ - ဝိဇ္ဈကုဋ
 တောင်ခြေ၌၊(ဒိဋ္ဌော-ပါပြီ)ဣတိ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ကာယဝေလာယ-၌၊
 (ဒိဋ္ဌော- နည်း၊)ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော ဒဗ္ဗ -
 အရှင်ဒဗ္ဗ၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ, ဝဒန္တိ - ပြောဆိုကြကုန်၏။ တံ-
 အရှင်ဘုရားသည်။ တဒါ- ထို ဆွမ်းခံသွားချိန်၌၊ ကုဟိံ -အဘယ်၌ နေပါ
 သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊(အနုယုဋ္ဌိံ သု)၊ ဝေဠုဝနေ ဘတ္တာနိ, ဥဒ္ဓိသာမိ - ညွှန်ချ
 နေပါ၏။ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ တဝ-၏။ တာယဝေလာယ -ထိုဆွမ်းခံ သွားချိန်
 ၌၊ ဝေဠုဝနေ,အတ္ထိဘာဝံ-ရှိသည်၏အဖြစ်(ရှိကြောင်း)ကို၊ ဧကော ဇာနာတိ၊
 ဣတိ (အနုယုဋ္ဌိံ သု)၊ ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃော(ဇာနာတိ)၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊
 တေ- ထို စစ်ဆေးမေးမြန်းကြသော ရဟန်းတို့သည်။ သံဃံ ပုစ္ဆိံ သု၊ (ကိံ)။
 တုမေ တာယဝေလာယ , ဣမဿ - အရှင်ဒဗ္ဗ၏။ ဝေဠုဝနေ အတ္ထိဘာဝံ,
 ဇာနာထ-န်သလော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိံ သု)၊ အာဝုသော - တို့၊ အာမ = မှန်ပါ၊
 ဇာနာမ၊ ထေရော-အရှင်ဒဗ္ဗထေရ်သည်။ သမ္ပုတိ လဒ္ဓဒိဝသတော- သမ္ပုတိ

ရအပ်ရာနေ့မှာ ပဋ္ဌာယ ဝေဠုဝနေယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိ- လျှောက်ကုန်ပြီ၊ [ဝေဠုဝနေယေဝ”ဟု ဆိုသော်လည်း ဆွမ်းညွှန်ချချိန်၌သာ အမြဲနေသည်၊ အခြားအချိန်များ၌ကား ဆွမ်းခံသွားခြင်းစသည် ပြုသေး၏။] တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ မေတ္တိယဘူမဇကေ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော- တို့၊ တုမှာကံ ကထာ န သမေတိ၊ ကစ္စိ၊ လေသံ-အမြွက်ကို၊ ဩဇ္ဇေတွာ-ရှေးရှုထား၍၊ ဝါ- ထောင်၍၊ ဝဒထနု-ပြောကြကုန်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟံသု)၊ ဧဝံ၊ တေ- ထို မေတ္တိယဘူမဇကတို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ တေဟိဘိက္ခူဟိ - တို့သည်၊ အနု ယုဉ္ဇိယမာနာ - အပ်ကုန်သော်၊ အာမ အာဝုသောတိ ဝတွာ၊ တေမတ္ထိ-ကို၊ (အညဘာဂိယအဓိကရဏ၏ တစုံတခုညွှန်ပြအပ်သော အမြွက်မျှကို ယူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းကို)၊ အာရောစေသုံ။

ကိံပန၊ ပေ၊ အဓိကရဏဿာတိ ဧတ္ထ(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ (ဆဂလကဇာတံ) - ဤ ဆိတ်ဖိုသည်၊ (တနည်း) ဣဒံ (အဓိကရဏံ) - ဤ ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်၊ အညဘာဂဿ-တပါးသောအဘို့၏၊ (သန္တ ကံ- ဥစ္စာတည်း၊) ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ တပါးသောအဘို့၏ ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-ထို ဆိတ်ဖိုသည်၊ ဝါ-ထို ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်၊) အညဘာဂိယံ-ယ မည်၏၊ [ဤ ဝိဂ္ဂဟအလို ဣဒံအနက်၌ ဣယပစ္စည်းသက်။] ဝါ-တနည်း၊ အဿ-ထိုဆိတ်ဖို၏၊ ဝါ- ထို ဆိတ်ဖိုဟူသောတည်ရာ၏၊ အည ဘာဂေါ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ တပါးသောအဘို့ ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊) အညဘာဂိယံ-မည်၏၊ [ဤ အလို အဿတ္ထိအနက်၌ ဣကပစ္စည်း၊ ကကု ယပြု။] အာဓာရော-တည်ရာကို၊ အဓိကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝတ္ထု-နေရာတည်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ-စွဲ၍တည် ရာတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အည၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ “ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ”ဟု သိက္ခာ ပုဒ်၌ ရှိသောကြောင့် အညဘာဂိယနှင့် အဓိကရဏသည် အရတူ၏၊ အညဘာဂိယဿ ကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟ ၂ မျိုးပြု၊ “အဓိကရဏ” အရ ဝါဒါဓိကရဏ်း စသော ငှပါးကိုမယူဘဲ “တည်ရာ” အနက်ကို ယူစေလို၍ “ အာဓာရော ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို “တည်ရာ” ဟူသည်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိတ်ဖိုတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဣဒန္တိ သာမည တော နပုံသကနိဒ္ဒေသေန ဆဂလကံ (ဆိတ်ဖိုကို) နိဒ္ဒိသတိ၊ ဣဒံ ဆဂလကဇာတန္တိ အတ္ထော၊ (နပုံလိန်နှင့်လိုက်အောင်“ဇာတံ”ဟု ကူစွက်သည်၊) အယံ ဆဂလကောတံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အဓိကရဏသဒ္ဓါပေက္ခော ဝါ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဣဒံ ဆဂလကသင်္ခါ တံ အဓိကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟု ဒီကာဖွင့်သည်။

ဟိ-ဇွဲ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဟောတိ၌စပ်၊) ယောသော ဆဂလကော- ကို၊ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော နာမာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-(မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့က) ဆိုအပ်ပြီ၊ သော-ထိုဆိတ်ဖိုကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ဝါကျအတွင်းရှိ ကတ္တားဟော ကြိယာများ၌စပ်၊) မလ္လပုတ္တဿ - သော၊ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ- န၊ မနဿဇာတိစေဝ - လူဇာတ်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုဘာဝေါစ - ရဟန်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်သော၊ ယွာယံ (ယော + အယံ) ဘာဝေါ-အကြင်အဘို့သည်၊ ယွာယံ(ယော+အယံ)ကောဋ္ဌာသော-အကြင် အစုသည်၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ပက္ခော - အကြင်ဘက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော-ထိုအဘို့မှ၊ တိရစ္ဆာန ဇာတိယာစေဝ - သော၊ ဆဂလက ဘာဝဿ စ-သော၊ အညဿ-သော၊ ဘာဂဿ-၏၊ ကောဋ္ဌာသဿ-၏၊ ပက္ခဿ-၏၊ (သန္တကော ဟောတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊ အဿ-ထိုဆိတ်ဖို၏၊ ဝါ-ထိုဆိတ်ဖို ဟူသောတည်ရာ၏၊ သော အညဘာဝေါ-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ တသ္မာ, အည ဘာဂိယသနံ - အညဘာဂိယဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ လဘတိ-၏၊ စ-ကား၊ (အညဘာဂိယအမည် ရပုံမှတပါး အဓိကရဏအမည် ရပုံကား၊) ယသ္မာ, ဣမံ-ဤဆိတ်ဖိုကို၊ မယံ, ဒဗ္ဗံ မလ္လပုတ္တံနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ကရောမ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တာနံ - နံသော၊ (ပါဠိတော်ဝတ္ထုကြောင်း၌ ပြောဆိုကြကုန် သော၊) တေသံ-ထို မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့၏၊ တဿာ နာမကရဏသညာယ-

မှတ်ချက်။ ။ “ဣဒံ - ဥစ္စာတည်း” ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်၌ အနက်ပေးလေ့ ရှိကြသော် လည်း ဤဒီကာတို့ကား ဣဒံ၏စွဲနက်ကို သေချာစွာ ဖွင့်ပြကြ၏၊ ဆဂလကပုဒ်သည် ပုလိန်ဖြစ်သော်လည်း မည်သူမည်ဝါ-မည်သည့်အရာဟု မသတ်မှတ်ရသေး၍ သာမည ဖြစ်သောကြောင့် “ဣဒံ” ဟု နပုလိန်ဖြင့် ညွှန်ပြထား၏၊ တနည်း - အဓိကရဏံ၌ နပုလိန်ထားသည်၊ “ဣဒံ - ဤ ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်” ဟု ပေးပါ၊ အည ဘာဂဿ၏ စပ်ပုဒ် တိုက်ရိုက်မပါသောကြောင့် “သန္တကံ” ဟု ထည့်သည်။

ယောဟိ သော။ ။ အညဟူသည် အဘယ်မှ တပါးနည်း, ဘာဂအတွက် အဘယ် အနက်ကို ယူရမည်နည်း, အညဘာဂအရ အဘယ်အနက် ရသနည်း - ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ယော ဟိ သော” စသည်မိန့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗောတိုင်အောင် ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ဟိသည် ဝိတ္ထာရဇောတက၊ တသ္မာထောက်၍ ဟိသည် ဟေတုဇောတကလည်းသင့်၏။

အမှာ။ ။ ဤ အညဘာဂိယ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့် နောက်နောက် ပုဂ္ဂိုလ်များသာ အာပတ်သင့်၏၊ အကြောင်းဝတ္ထုတွင်ပါဝင်သောမေတ္တိယဘူမဇကတို့မှာ အာဒိကမ္ပိက ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ အာပတ်သင့်ဘွယ် မရှိ၊ သို့သော် ထို အကြောင်းရင်း ဝတ္ထု၌ ပါသော ဆိတ်ဖို ဆိတ်မနှင့် အရှင်ဒဗ္ဗ - မေတ္တိယဘိက္ခုနီတို့ကို ပုံစံပြု၍ ဖွင့်မှ အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှင်းမည် ဖြစ်သောကြောင့် အရှင်ဒဗ္ဗနှင့် ဆိတ်ဖိုတို့ကို နာမည်တပ်၍ အညဘာဂိယ- အဓိကရဏပုဒ်တို့၏ အနက်ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။

ထို ပြုအပ်သော အမည်သညာ၏ အာဇာရော - တည်ရာသည်၊ ဝတ္ထု-နေရာ သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-စွဲရှိတည်ရာသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ အဓိကရဏန္တိ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ [“သော” ကို ဝေဒိတဗ္ဗော ” ဟု ဆိုသည်။ “အဓိကရဏံ” ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။]

ဟိ - မှန်၊ (တနည်း)ဟိ- ချဲ့၊ [အနုဒ္ဓသေတုံ လေသမတ္ထော တိုင်အောင် မြော်၍ “ချဲ့” ဟုပေးသည်။] တံ-ထိုတည်ရာဟူသော အဓိကရဏကို၊ သန္ဓာယ၊ တေဘိက္ခု-တို့သည်၊ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာတိ-ဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီသု- တို့တွင်၊ အညတရံ- တမျိုးမျိုးသော အဓိကရဏ်းကို၊ (သန္ဓာယ)န(အာဟံသု)၊ ကသ္မာ၊ (ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီနံ-တို့၏) အသ မ္ဘဝ တော-မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဟိ- ချဲ့၊ တေ-ထိုမေတ္တိယဘူမဇကတို့သည်၊ စတုန္ဒ အဓိကရဏာနံ-တို့တွင် ကဿစိ-သော၊ အညဘာဂိယဿ-တပါးသော

ပုဒ်ချင်းဆက်သွယ်ပုံ။ ။ “ယော သော ဆဂလကော ဝုတ္တော သော” ဟု၎င်း၊ [ထို “သော” ကိုလည်း ဟောတိ၊ လဘတိ၊ အာဇာရော၊ ဝတ္ထု၊ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဝေဒိ တဗ္ဗောတို့တိုင်အောင် စပ်။] “ယွာယံ ဘာဂေါ ကောဋ္ဌာသော ပက္ခော၊ တတော” ဟု၎င်း အနိယမ-နိယမတို့ကို ဆက်ပါ၊ ဘာဂေါသည် အညဘာဂိယဿပေါသော ဘာဂ တည်း၊ ထို ဘာဂေါကို ကောဋ္ဌာသောဟု ဖွင့်၍၊ ကောဋ္ဌာသောကို ပက္ခောဟု ထပ်ဖွင့် သည်၊ မနုဿဇာတိ-ဘိက္ခုဘာဂေါတို့ကား ဘာဂေါအရ သရုပ်ပြတည်း။ [နောက် ဘာဂဿကို ကောဋ္ဌာသဿ ပက္ခဿဖွင့်ပုံ၊ တိရစ္ဆာနဇာတိယာ-ဆဂလကဘာဝဿ ဟု သရုပ်ပြပုံကိုလည်း သိပါ။] ထိုတွင် “ယွာယံ၊ ပေ၊ တတော” သည် အညဘာဂိယဿ အည၏ အပါဒါန်ကို ထည့်၍ပြသော စကားည်း။

ယောဟိသော မှစ၍ ဆဂလကဘာဝဿ တိုင်အောင် “ အညဘာဂဿ ဣဒံ ” ဟူသော ဣဒံ တဒ္ဓိတ်၏ အကျယ်တည်း၊ ထို ဝါကျများကို “ တသ္မာ အညဘာဂိယ သန္ဓံ လဘတိ ” ဟူသော ဖလဝါကျနှင့် တွဲ၊ [သာရတ္ထံ “ သန္ဓံ ” ဟု တွေ့ရ၏။ “သန္ဓံ-သန္ဓံ” ဟု တမျိုးမျိုးရှိလျှင် ကောင်းမည်၊ သန္ဓံ ဟု ရှိသော ပါဠိကား ဘာဝပုဇာန၊ ဘာဝလောပ ကြံ။] ထို ဖလဝါကျသည် “ ဣတိ အညဘာဂိယံ ” ၏ အကျယ်ဖြစ်၏။ “သောဝါ အညဘာဂေါ အဿအတ္ထိတိ အညဘာဂိယံ” ဟူသော အဿတ္ထိ တဒ္ဓိတ်၏ အကျယ်လည်းဖြစ်ပြန်၏။ ထို သောဝါ စသောဝါကျ၌ သောဖြင့် “တိရစ္ဆာန ဇာတိယာနှင့် ဆဂလကဘာဝဿကို ပြန်ညွှန်သည်။

တံ ဟိ သန္ဓာယ။ ။ “ကထမေတံ ဝိညာယတိ အဓိကရဏန္တိ စေတ္ထ အာဇာရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီသု အညတရံ - အဓိကရဏံ ဟူသော ဤပါဠိ၌ တည်ရာဟူသော အနက်ကို သိထိုက်၏။ ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း စသည်တို့တွင် တပါးပါးကို မသိထိုက်” ဟူသော ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း - ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “တံ ဟိ သန္ဓာယ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်။ [ကင်္ခါဒီကာသစ်။] ထို

အဘို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ-တပါးသော အဘို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ-အဓိကရဏ်း၏၊ ကိစ္ဆိ - သော၊ လေသံ - ညွှန်ပြအပ်သော၊ လေသမတ္တံ - ဗြိကပ်တတ်သော အမည်မျှကို၊ န ဥပါဒိယိံ သု - ယူကြကုန်သည် မဟုတ်၊ စ - သည် သာမက'သေး၊ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ-တို့၏၊ လေသောနာမ-လေသမည်သည်၊ န အတ္ထိ၊ ဟိ - မှန်၊ ဇာတိလေသာဒယော - ဇာတိလေသ အစရှိသည်တို့ကို၊ [လေသ ဝါ-တပါးသရုပ်သည် ပါဠိတော်နောက်နားမှာ တိုက်ရိုက်လာလတံ။] ပုဂ္ဂလာနံ ယေဝ- တို့၏သာ၊ လေသာ- လေသတို့ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါဒါဓိကရဏာဒိနံ-တို့၏၊ လေသာ-တို့ဟူ၍၊ န ဝုတ္တာ၊ ဒဗ္ဗောမလ္လပုတ္တောတိ-ပုတ္တောဟူသော၊ ဣဒံစနာမံ-သည်လည်း၊ အညဘာဂိယာဓိကရဏဘာဝေ-အညဘာဂိယာဓိကရဏ၏အဖြစ်၌၊ ဌိတဿ-သော၊ ဆဂလကဿ-၏၊ (လေသမတ္တော ဌစပ်၊)ထေရံ- အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်ကို၊ အမူလကေန၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေတံ-၄၊ ကောစိ-သော၊ ဒေသော-သော၊ လေသမတ္တော-သည်၊ ဟောတိ-၏။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ကိစ္ဆိ ဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယဟူသော ပါဠိ၌၊ (ဝစနတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)ယော-အကြင်ဇာတိအစရှိသော ကောဋ္ဌာသကို၊ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ-ညွှန်ပြအပ်၏၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ တဿ-ထိုသူ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေါဟရိယတိ - ခေါ်ဝေါ်အပ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ညွှန်ပြအပ် ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော- ထိုဇာတိအစရှိသော ကောဋ္ဌာသသည်၊ ဒေသော-သမည်၏၊ ဧတံ - ဤ ဒေသဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဇာတိအာဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရကောဋ္ဌာသဿ- တပါးသော

တည်ရာအနက်ကိုရည်ရွယ်၍ ထိုစစ်ဆေးသောရဟန်းတို့သည် “အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ”ဟု ဆိုကြသည်၊ ဝါဒါဓိကရဏ်းစသည်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “အဓိကရဏံ ဟူသောပါဠိ၌ တည်ရာအနက်ကို သိထိုက်၏၊ အဓိကရဏ်း တပါးပါး ဟူသောအနက်ကို မသိထိုက်”ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သိရသည်-ဟူလို။

ဒေသော။ ။ဒိသဓာတ်, ဣပစ္စည်း၊ “ ဒိဿတိတိ ဒေသော ” ဟု ပြု၊ “ အပဒိဿတိ ” ကား ဒိဿတိ၏အဖွင့်၊ “ ရှုမြင်အပ်၏ ” ဟု အနက်မပေးဘဲ “ ညွှန်ပြအပ်၏ ” ဟု ပေးပါ - ဟူလို၊ “ အယံတိ ဝေါဟရိယတိ ” ဖြင့် အပဒိဿတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ “ ညွှန်ပြ ” ဟူသည်လည်း “ ဤသူ ” ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းတည်း၊ ဆိတ်ဖိုကို “ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တ ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျိုးတည်း၊ ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတယောက် မေထုန်မှီဝဲ နေသည်ကို မြင်၍ အခြားမှီဝဲသော ခတ္တိယ ရဟန်းတပါးအပေါ်၌ တင်စားလျှင် ထို မှီဝဲသူကို “ ခတ္တိယ ” ဟု ဇာတိနာမည်ဖြင့် ခေါ်နိုင်၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ပုံကို သိပါ၊ ဆိတ်ဖိုကို ဒဗ္ဗ ဟု မှည့်ရာ၌ကား “ နာမလေသ ” ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းတည်း။

အစုကို၊ အဓိဝစနံ - ဟောသော သဒ္ဓါတည်း၊ အညမ္ဘိ - မူလဝတ္ထုမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုကို၊ လိဿတိ သိလိဿတိ - ငြိကပ်တတ်၏၊ ဝေါဟာရမတ္ထေနဝ - အခေါ်အဝေါ်မျှဖြင့် သာလျှင်၊ ဤသကံ - စဉ်းငယ်၊ အလ္လိယတိ - ငြိကပ်တတ်၏၊ ဣတိ၊ လေသော-မည်၏၊ ဧတံ - လေသဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ဇာတိအာဒိနံယေဝ - တို့တွင်ပင်၊ အညတရကောဠာသဿ အဓိဝစနံ၊ တတော-ထို ဒေသံ လေသံပုဒ်တို့မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ [တတောတိ ဒေသံ လေသန္တိ ဝစနဒ္ဓယတော၊ (ယောဇနာ)။] ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယမ္ဘိ-သိက္ခာပုဒ်ပညတ်၌လည်း၊ ဝါ-ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ [ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ” ဟု ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်၌လည်း။] အယမေဝတ္ထော - ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ပင်တည်း၊ [ဟေဠာ ဝတ္ထော “အညဘာဂဿ+ဣဒံ” တိအာဒိကော အတ္ထော] ပန-ဆက်၊ အဿ- ဤသိက္ခာပုဒ်၏၊ [အချို့ စာအုပ်များ၌ “အဿ” မပ။] ပဒဘာဇနေ-၌၊ အညဘာဂိယဿ-သော၊ ယဿ အဓိကရဏဿ - အကြင် တည်ရာ၏၊ ကိန္တိ ဒေသံ၊ ပေ၊ အနန္တံ သေယျ- ရာ၏၊ တံ - ထို အညဘာဂိယာဓိကရဏသည်၊ ယသ္မာ , အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေနေဝ - အကြောင်းငတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ- သိက္ခာပုဒ်နိဒါန်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာဝိဘူတံ - ထင်စွာဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ , န ဝိဘတ္တံ-အကျယ်ဝေဘန်တော်မူအပ်၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [အတ္ထဿ+ဥပ္ပတ္တိ

လေသော။ ။ လိသဓာတ်, ဏပစ္စည်း, ဒိဝါဒိဂိုဏ်း၊ သိလိသ-ငြိကပ်ခြင်းအနက် ဟော၊ ထို့ကြောင့် “သိလိဿတိ” ဟု ဓာတ်နက်ဖွင့်သည်၊ ထို သိလိသကိုပင် “ဤသကံ အလ္လိယတိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ “အနည်းငယ် ငြိကပ်” ဟု ရာ၌ အရာဝတ္ထုချင်း ငြိကပ်မှုကို ယူမည်စိုး၍ “ဝေါဟာရမတ္ထေန” ဟု မိန့်သည်၊ ဤ “ဝေါဟာရမတ္ထေန” သည် “ဤသကံ” ၏ အဖွင့်တည်း၊ “ဒဗ္ဗ မလ္လပုတ္တ” အမည်ကို ဆိတ်ဖိုပေါ်တင်စားသော အခါ ဆိတ်ဖိုကို “ဒဗ္ဗ မလ္လပုတ္တ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ရသောကြောင့် “ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့် ငြိကပ်နေသည်” ဟုလို။

ဆက်ဥပဒံ ။ ။ ဤသို့ နာမည်ခေါ်ရုံမျှဖြင့် ငြိကပ်ခြင်း (အရှင်ဒဗ္ဗ ဟူသော အထည်ဝတ္ထုက ဆိတ်ဖိုဖြစ်မသွားခြင်း) ကြောင့် “လေသမတ္တ” ဟု အနည်းငယ်ဟော မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ ပြသည်၊ ဤသို့ အနည်းငယ်မျှ ငြိကပ်ခြင်းဖြစ်သော ကြောင့် “လေသမတ္တံ - အမြွက်မျှကို ” ဟု ရှေးကပေးကြ၏၊ “အမြွက် ” ဟူသည် “အနည်းငယ်” ပင်တည်း၊ ဤ၌ကား “ဇာတိအာဒိနံ၊ ဒပ၊ အဓိဝစနံ” ဟု အရကေဝံကို ပြသောကြောင့် “လေသမတ္တံ-ငြိကပ်ဘတ်သောဇာတ် အစရှိသည်မျှကို” ဟု ပေးသည်။ [ဤ “လေသ” အရလည်း (ဒေသတုန်းက ကဲ့သို့) ဇာတ် စသော ၁၀ ပါးပင် ရသောကြောင့် “ဇာတိ အာဒိနံယေဝ ” ဟု သဒ္ဓါဠာနာဝဓာရဏ ဧဝံဖြင့် ပြသည်။]

အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ သိက္ခာပဒနိဒါနံ၊ အညဘာဂိယအဓိကရဏဖြစ်ပုံသည် သိက္ခာပုဒ်
နိဒါန်းဝတ္ထုအတိုင်းပင် ထင်ရှားပြီဖြစ်၍ ပဒဘာဇနိဋ္ဌ အကျယ်ဝေဘန်တော်
မမူ-ဟူလို၊]

ပန - ဆက်၊ အဓိကရဏန္တိ ဝစနသာမညတော - အဓိကရဏဟူသော
သဒ္ဓါသာမညအားဖြင့်၊ (အဓိကရဏအားလုံးနှင့်ဆက်ဆံသော အဓိကရဏ
သဒ္ဓါအားဖြင့်၊) အတ္ထုပ္ပတ္တိရဝသေန-ရထိုက်သောအနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တာနိ- နသော၊ စက္ကာရိ- နသော၊ ယာနိ အဓိကရဏာနိ-
တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေသံ - ထို အဓိကရဏ်းတို့၏၊ အညဘာဂိယတာစ-
တပါးသောအဘို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝါ- သည်၎င်း၊ တဗ္ဘာဂိယတာစ-
ထို အဘို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝါ- သည်၎င်း၊ ယသ္မာ၊ အပါကဋာ- မထင်
ရှား၊ ဝိနယဓရေဟိစ-တို့သည်လည်း၊ ဇာနိတဗ္ဗာ-၏၊ တသ္မာ၊ ဝစနသာမည
တော- အဓိကရဏဟူသော သဒ္ဓါသာမညအားဖြင့်၊ လဒ္ဓိ- သော၊ အဓိကရ
ဏ်- အဓိကရဏ်း ၄ ပါးကို၊ နိဿာယ၊ တံ- ထို အညဘာဂိယ၊ တဗ္ဘာဂိယ
အဖြစ်ကို၊ အာဝိကရောန္တော (ဟုတွာ)၊ အညဘာဂိယဿ၊ ပေအာဒိံ -ကို၊
အာဟ၊ စ-ဆက်၊ အဝသာနေ-၌၊ အာပတ္တညဘာဂိယဿ-အာပတ်ဟူသော
တပါးသော အဘို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ - အဓိကရဏ်း၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊
ယာသာ စောဒနာ-အကြင် စောဒနာပုံကို၊ ဝုတ္တာ၊ တမ္ပိ - ထို စောဒနာပုံကို
လည်း၊ ဒသေတံ၊ သဗ္ဗာဓိကရဏာနိ-တို့၏၊ အယံ တဗ္ဘာဂိယ အညဘာဂိယ
တာ - ဤ တဗ္ဘာဂိယအညဘာဂိယ၏ အဖြစ်ကို၊ သမာဟဋာ - ပေါင်း၍
ဆောင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ [သံ-ပေါင်း၍+ အာဟဋာ-ပြီ။]

အဓိကရဏန္တိ၊ ပေ၊ အာဒိမာဟ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိဋ္ဌ ဤသိက္ခာ
ပုဒ်လှာသောအဓိကရဏ (နာမည်တည်ရာ) ၏အကျယ်ကိုမဝေဘန်ဘဲ “အဓိကရဏ”
ဟူသော သဒ္ဓါအားဖြင့် သဒ္ဓါချင်းတူနေသော ဝိဝါဒိဓိကရဏ်း စသော ၄ ပါးကိုသာ
ထုတ်ပြ၍ ထို ၄ ပါး၏ အညဘာဂိယ - တဗ္ဘာဂိယ ဖြစ်ပုံကို၎င်း ، အာပတ္တဓိကရဏ
အတွက် အကျယ်ကို၎င်း ပြထား၏။ ထို ပြပုံကို အညဘာဂိယ သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်
ကြည့်မှ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်မည်။

စောဒနာ ဝုတ္တာ၊ တံဝိ။ ။ “တေနပိ ဝုစ္စတိ သံဃာဒိသေသောတိ” ဟု ဟော
တော်မူပြီးနောက် ، အဆုံးနား၌ “ ဘိက္ခု သံဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော
ဟောတိ၊ တံ စေ ပါရာဇိကေန စောဒေတိ ” စသည်ဖြင့် စောဒနာပုံကို ဟောတော်မူ
ထားသည်။ “တံဝိ ဒသေတံ” ၌ တံ ဖြင့် ထိုစောဒနာပုံကို စွဲပါ။ ဝိ-ကား (ရှေ့ တံ၏
စွဲနက်ဖြစ်သော) အညဘာဂိယ တဗ္ဘာဂိယတ္တကို ပေါင်း၊ ယောဇနာ၌ “ အဝိသဒ္ဓေါ
အဓိကရဏံ အပေက္ခတိ” ဟု ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ။

စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို ဥဒ္ဒေသ၌၊ အာပတ္တညဘာဂိယံဝါတိ-ဝါ ဟူ၍၊ ပဌမံ၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ-အကျဉ်းပြတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကထံ၊ ပေ၊ ဟောတီတိ-ဟူ၍၊ [ပဌမစ၍ အကျယ်ပြရာ၌ “ကထဉ္စ”ဟု စ-မပါရ။] နိဒ္ဒေသေ-အကျယ်ညွှန်ပြကြောင်း စကားကို၊ အာရဘိတဗ္ဗေ-အားထုတ်တော် မူထိုက် ပါလျက်၊ ယသ္မာ , အာပတ္တာမိကရဏဿ - ၏၊ တဗ္ဘာဂိယ ဝိစာရဏာယံ ယေဝ-တဗ္ဘာဂိယကို စိစစ်ရာ အခန်း၌ပင်လျှင်၊ အယံ အတ္ထော-ဤ အနက် သည်၊ (အာပတ်တခု၏ အာပတ်တခုနှင့် အညဘာဂိယ တဗ္ဘာဂိယ အဖြစ် ဟူသော ဤ အနက်သည်၊) အာဂမိဿတိ၊ တသ္မာ , ဧဝံ , အနာရဘိတွာ-အားထုတ်တော်မူဘဲ၊ ကထံ၊ ပေ၊ အညဘာဂိယန္တိ-ဟူ၍၊ ပစ္စိမပဒံ ယေဝ-နောက်ဖြစ်သော အညဘာဂိယပုဒ် ကိုသာ၊ ဂဟေတွာ - ယူတော်မူ၍၊ နိဒ္ဒေသော-ကို၊ အာရဒ္ဓေါ-တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တတ္ထ - ထို နိဒ္ဒေသ၌၊ အညဘာဂိယဝါရော- သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ချဲ့၊ ဧကမေကံ- တမျိုး တမျိုးသော၊ အမိကရဏံ- သည်၊ ဣတရေသံ - နသော၊ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ - ၃ မျိုး ၃ မျိုးကုန်သော အမိကရဏ်းတို့၏၊ အညဘာဂိယံ-သည်၊ အညပက္ခိယံ- သည်၊ အညကောဋ္ဌာသိယံ-တပါးသော အစုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ)ဝတ္ထုဝိသဘာဝတ္တာ-ဝတ္ထု၊ အားဖြင့် သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန- ကား၊ တဗ္ဘာဂိယဝါရော- ၌၊ ဝိဝါဒါမိကရဏံ - ဝိဝါဒါမိကရဏ်းတခုသည်၊ ဝိဝါဒါမိကရဏဿ - အခြား ဝိဝါဒါမိကရဏ်း တခု၏၊ တဗ္ဘာဂိယံ - ထို ဝိဝါဒါမိကရဏ်း

တတ္ထစ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ။ ။ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ၊ အညဘာဂိယဿ အမိကရဏဿ၏ ပဒဘာဇနီ၌ “အာပတ္တညဘာဂိယံ ဝါ ဟောတိ အမိကရဏညဘာဂိယံ ဝါ” ဟု ခေါင်းစဉ်တော် မူ၏၊ ထို အစဉ်အတိုင်းချဲ့လျှင် အာပတ္တညဘာဂိယကို ပဌမ ချဲ့ထိုက်၏၊ ထိုသို့ မချဲ့ဘဲ ”ကထံ အမိကရဏံ အမိကရဏဿ အညဘာဂိယံ” ဟု ပုစ္ဆာ ထုတ်တော်မူ၍ အမိကရဏညဘာဂိယကို ချဲ့တော်မူသည်။

ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်းမှာ အာပတ္တညဘာဂိယအတွက် အာပတ္တာမိကရဏ်း၏ တဗ္ဘာဂိယကို စိစစ်ခန်း၌ အဓိပ္ပါယ်ထင်းရှားလတံ့ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို စိစစ်ခန်းဟူသည် “ ကထံ အမိကရဏံ အမိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယံ ” ၏ အကျယ်၌ ပါသော “အာပတ္တာမိကရဏံ အာပတ္တာမိကရဏဿ သိယာ တဗ္ဘာဂိယံ , သိယာ အညဘာဂိယံ”ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့်တကွ “ ကထံ အာပတ္တာမိကရဏံ အာပတ္တာမိကရဏဿ အညဘာဂိယံ”စသော တဗ္ဘာဂိယ အဆုံးအထိ အကျယ် စကားတည်း၊ ထိုအခန်း၌ ထင်ရှားမည်ဖြစ်၍ အာပတ္တညဘာဂိယကို “ကထံ အာပတ္တိ အာပတ္တိယာ အညဘာဂိယာ”ဟု မချဲ့တော့ဘဲ အမိကရဏညဘာဂိယကိုသာ ချဲ့တော်မူသည်-ဟူလို။

ဟူသော အဘိရှိသည်။ တပွဲကွယ်ံ တံကောဋ္ဌာသိယံ (ဟောတိ)၊ (ကသ္မာ) ဝတ္ထုသဘာဝတ္တာ - တည်း၊ တထာ- တူ၊ အနုဝါဒါမိကရဏံ - အနုဝါဒါ မိကရဏ်းတမျိုးသည်။ အနုဝါဒါမိကရဏဿ-အခြား အနုဝါဒါမိကရဏ်း တမျိုး၏။ (တဗ္ဘာဂိယံ- ထိုအနုဝါဒါမိကရဏ်းဟူသောအဘိရှိသည်။ တပွဲကွယ်ံ တံကောဋ္ဌာသိယံ ဟောတိ၊ ကသ္မာ၊ ဝတ္ထုသဘာဝတ္တာ။)

[ဝိဝါဒါမိကရဏ်း အချင်းချင်း၊ အနုဝါဒါမိကရဏ်းစသည် အချင်းချင်း တဗ္ဘာဂိယ အညဘာဂိယဖြစ်ပုံကို အကျယ်ပြုလို၍ “ကထံ” စသည်မိန့်။] ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-ချွေ၊ ဗုဒ္ဓကာလတော-ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်မှ၊ ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ နိဿာယ၊ ဥပုန္နဝိဝါဒေါစ- ဖြစ်သော ငြင်းခုန်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဣဒါနိ-ယခုခေတ်၌၊ ဥပုန္နက.ဝိဝါဒေါစ- သည်၎င်း၊ ဝတ္ထုသဘာဝတယ-ကြောင့်၊ ဧကံ- တမျိုးထည်းသော၊ ဝိဝါဒါ မိကရဏမေဝ ဟောတိ၊ တထာ- ထိုမှတပါး၊ ဗုဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ စတ သော ဝိပတ္တိယော နိဿာယ၊ ဥပုန္နအနုဝါဒေါစ-ဖြစ်သော စွပ်စွဲခြင်းသည် ၎င်း၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ယသ္မာ၊ အာပတ္တာမိကရဏံ-အာပတ္တာမိကရဏ်း တခု သည်၊ အာပတ္တာမိကရဏဿ-အခြား အာပတ္တာမိကရဏ်းတခု၏၊ သဘာဝ ဝိသဘာဝဝတ္ထုတော - သဘောတူသော ဝတ္ထု၊ သဘောမတူသော ဝတ္ထု ကြောင့်၎င်း၊ သဘာဝသရိက္ခာသရိက္ခတောစ - ပရမတ္ထ သဘောအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဧကံသေန-အားဖြင့်၊ တဗ္ဘာ ဂိယံ-ယသည်၊ န ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ အာပတ္တာမိကရဏံ၊ ပေ၊ အညဘာဂိယ ယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [“သိယာ-ရံခေါ၊ တဗ္ဘာဂိယံ-ယတည်း၊ သိယာ၊ အညဘာဂိ ယံ- ယတည်း” ဟုပေး။] တတ္ထ - ထို အာပတ္တာမိကရဏံ အာပတ္တာမိကရဏဿ ဟူသောနိဒ္ဒေသ၌၊ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ၊ အညဘာဂိယဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ပဌမံ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်၊ ဣဓာပိ-ဤနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ အညဘာဂိယမေဝ- ကိုသာ။

သဘာဝဝိသဘာဝဝတ္ထုတော။ ။ ရဟန်းတပါး၏ မေထုနဝိတိက္ကမအာပတ်သည် အခြားတပါး၏ မေထုန ဝိတိက္ကမအာပတ်နှင့် ဝတ္ထုအားဖြင့် သဘာဝဖြစ်ကြ၏။ ထို မေထုနဝိတိက္ကမအာပတ်သည် အခြားသော အဒိန္နာဒါနစသော ပါရာဇိကအာပတ်နှင့် ပါရာဇိကအာပတ်ချင်း တူသော်လည်း) ဝတ္ထုအားဖြင့် ဝိသဘာဝဖြစ်သည်။

သဘာဝသရိက္ခာ သရိက္ခတော။ ။ ပဌမပါရာဇိကအာပတ်သည် အခြား ပဌမ ပါရာဇိကနှင့် မေထုနရာဂဟူသော သဘောအားဖြင့်တူ၏။ ဒေါသသဘောအားဖြင့် သင့်ရသော မနုဿဝိဂ္ဂဟ (တတိယ) ပါရာဇိကနှင့်ကား သဘောမတူ၊ ဤသို့ စသော သဘောအားဖြင့် တူ-မတူကို သိပါ။

ပဌမံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊(အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ၏ ပဒဘာဇနီတုန်းက အညဘာဂိယကို စ၍ အကျယ်ပြန့်သောကြောင့် ဤ၌လည်း အညဘာဂိယကို စ၍ ချဲ့သည်-ဟူလို။]တတ္ထ - ထို နိဒ္ဒေသ၌ အညဘာဂိယတ္ထု- အညဘာဂိယ၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ပရတော- ၌၊ တဗ္ဘာဂိယတ္ထု-ကို၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- သာလျှင်၊ (သဘာဂဝိသဘာဂ ဝတ္ထုတောစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာ၊)ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန - ကား၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယန္တိ ဧတ္ထ - ၌၊ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဗုဒ္ဓကာလတော ပဌာယ စတ္တာရိ သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ၊ ဥပ္ပန္နံ- သော၊ အဓိကရဏု-ကိစ္စာဓိကရဏ်းသည်၎င်း၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ပေ၊ အဓိကရဏု - သည်၎င်း၊ သဘာဂတဝယ - ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသော အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သရိက္ခတဝယစ-သဘောအားဖြင့် တူသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဧကံ - သော၊ ကိစ္စာဓိကရဏမေဝ - ကိစ္စာဓိကရဏ်း ချည်းသာ၊ ဟောတိ၊ ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကား၊ သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊ အဓိကရဏံ-သည်၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)ကိံ - သလော၊ ဥဒါဟု၊ ဧတံ - ဤ ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟူသော အမည်သည်၊ သံဃကမ္မာနမေဝ - တို့၏သာလျှင်၊ အဓိဝစနံ - အမည်သည်၊ (ဟောတိကိံ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ဧတံ - ဤ ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟူသော အမည်သည်၊ သံဃကမ္မာနမေဝ-တို့၏သာလျှင်၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊

ဧကံ ကိစ္စာဓိကရဏမေဝ ။ ။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ဥပသမ္ပဒါကံနှင့် ယခု အခါဖြစ်သော ဥပသမ္ပဒါကံသည် ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ စသော ၅ ပါးတွင် ရဟန်းလောင်း တည်းဟူသော ဝတ္ထုအားဖြင့် သဘောတူသောကြောင့် သဘာဂ ဖြစ်၏၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာစသည်တို့၏ ရဟန်းလောင်းအပေါ်၌ထားအပ်သော မေတ္တာစိတ်တည်းဟူသော သဘာဝအားဖြင့် သရိက္ခကဖြစ်၏၊ ဤသို့ သဘာဝအားဖြင့်၎င်း သရိက္ခကအားဖြင့် ဧကံ (တမျိုးထည်း တထပ်ထည်းသော) ကိစ္စာဓိကရဏဖြစ်သည်၊ သီမာသမ္ပုတံစသော ကံများ၏ သဘာဝဖြစ်ပုံ သရိက္ခကဖြစ်ပုံကိုလည်း ချဲ့ထွင်ပါလေ၊ ထို့ကြောင့် ကိစ္စာ ဓိကရဏ်းတပါးသည် အခြားကိစ္စာဓိကရဏ်းတပါး၏ တဗ္ဘာဂိယဖြစ်သည်။

ကိံ ပန ။ ။ “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ” ဟု ဆိုသောကြောင့် မှီရာ သံဃကံက တမျိုး၊ မှီတတ်သော ကိစ္စာဓိကရဏ်းက တမျိုး ဟု ယူဆဘွယ် ရှိရကား “ကိံ ပန ” စသည်မိန့်၊ သံဃကံကိုအမှီပြု၍ နေရာမှဖြစ်သောအခြားအဓိကရဏ်းကို ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟု ခေါ်ပါသလား၊ သို့မဟုတ် သံဃကံကိုပင် ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟု ခေါ်ပါသလား- ဟူလို၊ ထိုအမေးကို ဖြေလို၍ “သံဃကမ္မာနမေဝတံ အဓိဝစနံ” ဟု မိန့်၊ သံဃကံကိုပင် ကိစ္စာဓိကရဏ်းခေါ်သည်-ဟူလို။

ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သံဃကမ္မံနာမ-သံဃကံမည်သည် ကို၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-ဤမည် ဤမည်သော သံဃကံကိုလည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံ သည်နည်း၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-သင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ယံကမ္မလက္ခဏံ- အကြင် ကံ၏ လက္ခဏာကို၊ ဝါ-အကြင်ကံပြုပုံ အမှတ်အသားကို၊ (ကမ္မကာရကော- ကံပြုသော ရဟန်းသည်) မနသိကရောတိ- နှလုံးသွင်းလိုက်ရသေး၏၊ တံ- ထိုကံ၏ လက္ခဏာကို၊ ဝါ- ထို ကံပြုပုံ အမှတ်အသားကို၊ နိဿာယ - ဤ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော-ဖြစ်ရခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပုရိမံပုရိမံ-သော၊ သံဃကမ္မံ နိဿာယ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော - ကြောင့်၎င်း၊ သံဃကမ္မာနိ ၊ ပေ ၊ ကိစ္စာမိကရဏန္တိ - ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီ။

ဧဝံ သန္တေပိ။ ။ [သန္တေပိကို ဝုတ္တံ၎င်း၊ “သံဃကမ္မံ နာမ” သည် သာမည၊ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ” သည်ဝိသေသကံအဖြစ်ဖြင့် ကတ္တဗ္ဗံ၎င်း၊ “သံဃကံဆိုတာ ဤသီမာသမ္ပုတိ ကံကို ဤပုံ ဤနည်း ပြုရ၏၊ ဤ ဥပသမ္ပဒါကံကို ဤပုံ ဤနည်း ပြုရ၏ ” စသည်ဖြင့် ပြုရပုံ အမှတ်အသားကို “ကမ္မလက္ခဏာ” ဟု ခေါ်သည်။] ကိစ္စာမိကရဏ်းဟူသည် သံဃကံတို့၏သာ အမည်ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့် “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇံ” ဟု မိန့်တော်မူအပ်ပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဧဝံ သန္တေပိ” စသည်မိန့်၊ “ဘုရားရှင်သည် ဤမည်သောကံကို ဤသို့ပြုရမည်” ဟု ကံပြုပုံ အမှတ်အသား (လက္ခဏာ) ကို ဟောထားတော်မူ၏၊ ကံပြုခါနီး၍ ထို လက္ခဏာကို ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်က နှလုံးသွင်းလိုက် (စဉ်းစားလိုက်) ၏၊ ထို နှလုံးသွင်းအပ်သော ကမ္မလက္ခဏာကြောင့် ပြုဘွယ်ကံများ ပြီးစီးရ၏၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးဖြစ်သော ကံတို့၏ ကမ္မအမည်ကို ကမ္မလက္ခဏာတင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ကမ္မလက္ခဏာကိုပင် စတ္တာရိ သံဃကမ္မာနိဗ္ဗံ “သံဃကမ္မ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထ ။ ။ တဿ တဿ သံဃကမ္မဿ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာ လက္ခဏံယေဝ (ဤသို့ ပြုထိုက်၏ , ပြုရမည်-ဟူသော အမှတ်လက္ခဏာသည်ပင်၊ အရဟတိ၎င်း) တတော (ထို ကမ္မလက္ခဏာကြောင့်) သံဃကမ္မဿ နိပ္ပဇ္ဇနတော ဖလူပစာရေန သံဃကမ္မန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံအရဟတီတံ အာဟ- ယံကမ္မလက္ခဏံ မနသိကရောတိ၊ တံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ။

ပုရိမံ ၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတောစ ။ ။ ပရိဝါသစသော ရှေး သံဃကံကိုမှီ၍ မာနတ္ထ စသော နေဝံ သံဃကံဖြစ်၏၊ ဥက္ခေပနိယဟူသော ရှေးကံကိုမှီ၍ ဩသာရဏဟူသော နောက် သံဃကံ ဖြစ်၏၊ သီမာသမ္ပုတိ ဟူသော ရှေးကံကိုမှီ၍ (နောင်ခါ သိမ်နုတ် ရခြင်း-ဟူသော) သီမာသမ္ပုဟနနကံ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ရှေးရှေးကံကိုမှီ၍ နောက်နေဝံကံ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇံ အမိကရဏံ ကိစ္စာမိကရဏံ” ဟု ဆိုအပ်သည်၊ ဤ အကြောင်းပြ၌ကား ဖလူပစာတင်ဘွယ် မလို၊ မုချအားဖြင့်ပင် ရှေးရှေးကံကို မှီပြီးမှ နောက်နောက် သံဃကံဟူသော ကိစ္စာမိကရဏ်း ဖြစ်ရသည်။

[ပါဠိတော်၌ ဒေသကို ဝေဘန်တော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် လေသကို ဝေဘန်တော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ကိစ္ဆိဒေသံ” စသည်ခန့်၊] ပန-ဆက်၊ ကိစ္ဆိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယာတိ ဣတ္ထ-ပါဠိ၌၊ (လေသောနာမ၌စပ်၊) ယသ္မာ, ဒေသောတိဝါ - ဒေသောဟူသော သဒ္ဒါသည်၎င်း၊ လေသမတ္တာတိဝါ-လေသမတ္တာဟူသော သဒ္ဒါသည်၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ, ပုတ္တနယေန ဝ-သာလျှင်၊ (ဒိဿတိ, သိလိဿတိ-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ဇာတ်အစရှိသည်တို့တွင် တပါးပါးသောအစုကို ဒေသဟု၎င်း, လေသဟု၎င်း ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊) ဗျဉ္ဇနတော-သဒ္ဒါအားဖြင့်၊ နာနံ-ထူး၏၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ဧကံ - တမျိုးထည်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (သဒ္ဒါသာကွဲ၍ အနက်တူသောကြောင့်) လေသောနာမ ၊ ပေ ၊ နာမလေသောတိ အာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို လေသောနာမ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဇာတိယေဝ-ဇာတ်သည်ပင်၊ ဇာတိလေသော-သ မည်၏၊ သေသေသု-ဇာတိလေသမှကြွင်းသော နာမလေသ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ ဣဒါနိ, တမေဝလေသံ-ထို လေသကိုပင်၊ ဝိတ္ထာရတော ဒေသေတံ , ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြလသော်၊ တံ - ထို လေသကို၊ ဥပါဒါယ - ယူ၍၊ အနန္တသနာ ဟောတိ၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သဝတ္ထုကံ - ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို၊ ဝါ-ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ကို၊ ကတ္တာ [ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ကတ္တာ-ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူကို ငါမြင်၏ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ပြု၍၊] ဒေသန္တော (ဟုတွာ) ဇာတိလေသောနာမ ၊ ပေ၊ ဟောတိတိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ-ထို ဇာတိလေသောနာမ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ခတ္တိယော ဒိဋ္ဌော ဟောတိတိ-ကား၊ အညော-ပါရာဇိကကျသုမှအခြားသော၊ ကောစိ-သော၊ ခတ္တိယဇာတိယော- ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဣမိနာ စောဒကေန-သည်၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တောတိ-ကား၊ မေထုနဓမ္မာဒိသု- တို့တွင်၊ အညတရံ- သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော- ရောက်သည်ကို၊ (ဒိဋ္ဌော ဟောတိ)၊ အညံ၊ ပေ၊ စောဒေတိတိ - ကား၊ အထ - ထိုမှ နောက်၌၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ- သော၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝေရိံ - ရန်သူဖြစ်သော၊ ခတ္တိဇာတိယံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ တံ ခတ္တိယဇာတိလေသံ-ထို ခတ္တိယ ဇာတိလေသကို၊ ဂဟေတွာ ဧဝံ စောဒေတိ၊ (ကိံ)၊ မယာ, ခတ္တိယော-ခတ္တိယကို၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ, အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-ကို၊ ဒိဋ္ဌော၊ တံ ခတ္တိယော - ခတ္တိယဖြစ်သော သင်သည်၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ အထဝါ-ကား၊ တံ-သည်၊ သော ခတ္တိယော-ထိုခတ္တိယ

တည်း၊ အညော- အခြားသူသည်၊ န-မဟုတ်၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ (စောဒေတိ-အံ၊) ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဇာတိလေသောနာမအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ တေသံ ခတ္တိယာနံ-တို့၏၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ဝါ-တယောက်နှင့်တယောက်၊ အသဒိသဿ-သော၊ တဿ တဿ ဒိဃာဒိနောဝါ- ထိုထို ဒိဃအစရှိသည်၏၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ရဿ-ကာဠ (အမဲ)- ဩဒါတ စသည်ကိုယူ။] (တဿ တဿ) ဒိဋ္ဌာဒိနောဝါ - ထို ဒိဋ္ဌအစရှိသည်၏၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် သုတ စသည်ကိုယူ။] ဝသေန၊ အညဘာဂိယတာ-ကို၎င်း၊ ခတ္တိယဇာတိပညတ္တိယာ-ခတ္တိယဇာတ်ကို ပညတ်ခြင်း၏၊ အာဓာရဝသေန - တည်ရာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိကရဏတာ-အဓိကရဏ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ [မိမိမြင်အပ်ခဲ့သောခတ္တိယ၏ အရပ်ရှည်သူဖြစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဒိဋ္ဌ သုတ စသည်တို့တွင် တပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ မိမိစွပ်စွဲအပ်သော ရဟန်း၏ အရပ်ပုသူဖြစ်ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌမဟုတ်ဘဲ သုတ စသည်ဖြစ်ခြင်းသည် အညဘာဂိယတာတည်း၊ မိမိစွပ်စွဲအပ်သောရဟန်း၏ ခတ္တိယဇာတ်၏တည်ရာဖြစ်ခြင်းသည် အဓိကရဏတာတည်း။] ဧတေနပါယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု-တို့၌၊ ယောဇနာ- ပုဒ်အနက်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

စ-ဆက်၊ [ပုဒ်အထူးပါသောကြောင့် “စ-အထူး” ဟု ရှေးက ပေး၏။] ပတ္တလေသ နိဒ္ဒေသ-ပတ္တလေသနိဒ္ဒေသ၌၊ လောဟပတ္တသဒိသော-သံသပိတ်နှင့်တူသော၊ [အယောပတ္တသဒိသော။] သုသဏ္ဌာနော - ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ သုစ္ဆဝိ - ကောင်းသော အရေရှိသော၊ သိနိဒ္ဓေါ - ညက်ညောသော၊ ဘမရဝဏ္ဏော - ဝိတုန်း အဆင်းရှိသော၊ မတ္တိကာပတ္တော-မြေသပိတ်ကို၊ သာဠက ပတ္တောတိ - သာဠက ပတ္တဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ [ဤ သပိတ်မျိုးကို “သာဠကပတ္တ” ဟု ပြောရိုးရှိသောကြောင့် အထင်ရူဠိအမည်ဟု သိစေလို၍ “ဝုစ္ဆတိ” ဟု ဆိုသည်။] ပကတိမတ္တိကာပတ္တော-ပကတိ မြေသပိတ်ကို၊ (လောဟပတ္တနှင့် မတူသော ရိုးရိုးမြေသပိတ်ကို) သုမ္ဘကပတ္တောတိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္ဆတိ)၊ [ဤ သုမ္ဘကပတ္တ ဟူသော အမည်လည်း အထင်ရူဠိပင်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ အာပတ္တိလေသဿ-အာပတ္တိလေသ၏၊ ဧကပဒေနေဝ-တပုဒ်ထည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ခေပတော၊ နိဒ္ဒေသော - နိဒ္ဒေသကို၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [“အာပတ္တိလေသောနာမ လဟုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော ဟောတိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီ။] တသ္မာ ဝိတ္ထံ ရတောပိ၊ တံ-ထို အာပတ္တိလေသကို၊ ဒဿေတုံ- ၄၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဟောတိတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ။

ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊ ပက္ခကိုဆိုဥျးအံ၊ ကသ္မာ,အဿ-ထို အာပတ္တိလေသ
 ၏၊ တတ္ထေဝ - ထို သင်္ခေပ နိဒ္ဒေသ၌ပင်၊ နိဒ္ဒေသံ - အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း
 စကားကို၊ အဝတွာ - မိန့်တော်မမူဘဲ၊ ဣဓ - ဤ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဝိသုံ, ဝုတ္တော-
 သနည်း၊ ဣတိ-အမေးတည်း၊ သေသနိဒ္ဒေသေဟိ-အာပတ္တိလေသ နိဒ္ဒေသမှ
 ကြွင်းသော နိဒ္ဒေသတို့နှင့်၊ အသဘာဝတ္တာ - သဘော မတူသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ (တတ္ထေဝနိဒ္ဒေသံ အဝတွာ ဣဓ ဝိသုံ ဝုတ္တော)၊ ဟိ - မှန်၊ သေသ
 နိဒ္ဒေသာ-တို့ကို၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ, အညဿ-အခြားရဟန်းကို၊
 စောဒနာဝသေန, ဝုတ္တာ- နံပြီ၊ အယံပန-ဤအာပတ္တိလေသနိဒ္ဒေသကိုကား၊
 ဧကမေဝ - တယောက်ထည်းသော ရဟန်းကိုပင်၊ အညံ - အခြားသော၊
 အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇန္တံ-ရောက်သည်ကို၊ ဒိသ္မာ-ရုံ၊ အညာယ-ရောက်အပ်
 သောအာပတ်မှ အခြားသော၊ အာပတ္တိယာ-ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်၊ စောဒ
 နာ ဝသေန ဝုတ္တော၊ ယဒိဓေဝံ-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ ကထံ-လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်၏၊
 အညဘာဂိယံ- တပါးသောအဘို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အဓိကရဏံ - တည်ရာ
 သည်၊ ဟောတိ- သနည်း၊ ဣတိ- အမေးတည်း၊ အာပတ္တိယာ - ၏၊ (အည
 ဘာဂိယံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊) တေနေဝ-ပင်၊ ဝေဗ္ဗိ၊ပေ၊ ဥပဒိန္နောတိ-
 ဟူ၍၊ (ပဒဘာဇနေ) ဝုတ္တံ။

ဟိ - မှန်၊ (တနည်း - ထင်ရှား ပြဉ္ဇးအံ၊) သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ယံ
 သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇော၊ တံ - ထို သံဃာဒိသေသံသည်၊ ပါရာဇိကဿ-
 ပါရာဇိက အာပတ်၏၊ အညဘာဂိယံ အဓိကရဏံ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊
 (တနည်း - အဓိကရဏဖြစ်ပုံမှ တပါး လေသဖြစ်ပုံကား၊) သဗ္ဗဒတ္တိယာနံ-
 အလုံးစုံသော ဒတ္တိယတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-ဆက်ဆံသော၊ ဒတ္တိယ
 ဘာဝေါ ဝိယ- ဒတ္တိယ၏ အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဝါ- ဒတ္တိယ ဇာတ်ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊)
 သဗ္ဗာပတ္တိနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-သော၊ ယော သော အာပတ္တိ
 ဘာဝေါ-အကြင် အာပတ်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-အကြင် အာပတ် အမည်သည်၊
 (အတ္ထိ)၊ (သော အာပတ္တိဘာဝေါ-သည်၊) အညဘာဂိယဿ-သော၊ တဿ
 အဓိကရဏဿ- ထို တည်ရာ၏၊ လေသော နာမ- မည်၏၊ ဧတေနပါယေန,
 သေသာပတ္တိမူလကနယော - သံဃာဒိသေသံမှ ကြွင်းသော အာပတ်လျှင်
 အရင်းခံရှိသောနည်းကို၎င်း၊ စောဒါပကဝါရောစ - ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 အနာပတ္တိံ ၊ ပေ၊ စောဒါပေတိ ဝါတိ - ကား၊ ပါရာဇိကံယေဝ - သို့သာ၊
 အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ အာပဇ္ဇော-၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ယော- အကြင်ရဟန်း
 သည်၊ တထာသညီ-ထိုအတိုင်း အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စောဒေတိဝါ -

အံ၊ စောဒါပေတိဝါ - အံ၊ တဿ အနာပတ္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောဝါကျ တို့၌၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ သမုဋ္ဌာနာဒိနိဝိ-တို့သည်လည်း၊ ပဌမ ဒုဋ္ဌဒေါသ သဒိသာနေဝ - ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ [“ ပဌမ ဒုဋ္ဌဒေါသနှင့် တူသည်” ဟု ဆိုသော်လည်း အင်္ဂါနေရာဝယ် “ကိစ္ဆိဒေသ လေသမတ္တ ဥပါဒိ ယနာ” အင်္ဂါအပိုပါသေးသည်။] ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ပဌမ သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ - သည်၊ သံဃဘေဒ သိက္ခာပဒံ - တည်း။ တတ္ထ- ထို သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်၌၊ အထခေါ ဒေဝဒတ္တောတိ အာဒိ သု-တို့၌၊ ယောစ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဒေဝဒတ္တော-ဒေဝဒတ္တမည်၏၊ ယထာစ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝါ-အကြင်နည်းဖြင့်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ယေနစ ကာရဏေန- ကြောင့်လည်း၊ ကောကာ လိကာဒယော-ကောကာလိက အစရှိသူတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ထေ၊ပေ၊ စက္ကဘေဒန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ တံ သဗ္ဗ-ထို အလုံးစုံသည်၊ (ဒေဝဒတ္တမည်သူ၊ ရဟန်းပြုခဲ့ပုံ၊ ကောကာလိက အစရှိသူတို့သို့ ချဉ်းကပ်ပုံ အလုံးစုံသည်။) သံဃ ဘေဒက္ခန္ဓက-၌၊ အာဂတမေဝ-သည်သာ၊ ပန-ကား၊ ပဉ္စဝတ္ထုယာစနာ- ပဉ္စဝတ္ထုကို တောင်းခြင်းသည်၊ တဒတ္ထဝ-ထို သံဃဘေဒက္ခန္ဓက၌ပင်၊ ကိဇ္ဇာပိ အာဂမိဿတိ- လတံ၊ အထခေါ - ထိုသို့ပင် လာလတံဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဣဓာပိ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ အာဂတတ္တာ- ကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤ ပဉ္စဝတ္ထု ယာစနကထာ၌၊ ယံ-ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ဝတ္တာဝ, ဂမိဿာမ-န်အံ။

သာဓုဘန္တေတိ - သာဓုဘန္တေ ဟူသော စကားသည်၊ အာယာစနာ-ပဉ္စ ဝတ္ထုကို တောင်းပန်ကြောင်း စကားတည်း။ [သာဓုသဒ္ဓါ အာယာစနအနက် ဟော- ဟူလို။] ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အဿူတိ- ကား၊ အာရညိကဓုတင်္ဂံ - အာရညိက ဓုတင်ကို၊ သမာဒါယ-ဆောက်တည်၍၊ သဗ္ဗေပိ-န်သော၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ ဇိဝန္တိ - အသက်ရှင်ကုန်၏၊ တာဝ-ထို အသက်ရှင်သမျှ၊ အာရညိကာ- တော၌နေသူတို့သည်၊ ဝါ- အာရညိကင် ဓုတင်ဆောင်သူတို့ သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ပါစေကုန်၊ အရညေဝ-၌သာလျှင်၊ ဝသန္တု-နေပါစေ ကုန်၊ ယော၊ ပေ၊ ဖုသေယျာတိ - ကား၊ ယော ကေဘိက္ခုပိ- အကြင် တပါး တလေ ရဟန်းသည်လည်း၊ အရညံ- ကို၊ ပဟာယ- ၍၊ နိဝါသတ္တာယ-အမြဲ နေခြင်းငှါ၊ [ဤနိဝါသတ္တာယဖြင့် ဆွမ်းခံသွားခြင်းစသည်ကို မဆိုလိုကြောင်း

ပြသည်။] ဝါမန္တံ-ရွာသို့၊ ဝါ- ရွာနီးကျောင်းသို့၊ ဩသရေယျ- သက်ရောက်
 အံ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝဇ္ဇံ-အပြစ်သည်၊ ဖုသေယျ-ထိရောက်ပါစေလော၊ နံ
 ဘိက္ခု-ကို၊ ဒေါသော-သည်၊ ဖုသတု-လော၊ [ဝဇ္ဇံကို ဒေါသောဟု၎င်း၊ တံကို
 နံ ဘိက္ခုဟု၎င်း ဖွင့်၍ ، ဖုသေယျ၌ ယေဝိဘတံကို အဋ္ဌိဋ္ဌအနက်ဟောဟု
 သိစေလို၍ ဖုသတုဟု ဖွင့်သည်။] အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဘဂဝါ၊
 ကာရေတု - ပြုစေတော်မူပါ၊ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန - ဖြင့်၊ ဝဒတိ- န၊ သေသ
 ဝတ္ထုသုပိ-တို့၌လည်း၊ သေနယော။

ဇနံ သညာပေဿာမာတိ - ကား၊ ဇနံ-လူအပေါင်းကို၊ အမှာကံ-တို့၏၊
 အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝံ- အပ္ပိစ္ဆ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေဿာမ-သိစေ
 ကြကုန်စို့၊ [စာအုပ်များ၌ “အပ္ပိစ္ဆတဒိဘာဝံ” ဟု ရှိ၏၊ တာပစ္စည်း အရ
 ကလည်း ဂုဏ်၊ ဘာဝပုဒ်၏ အရကလည်း ဂုဏ်ဖြစ်၍ အရကောဒံချင်း ထပ်နေ
 သောကြောင့် မကောင်း၊ ထို့ကြောင့် “အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝံ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊
 “အပ္ပိစ္ဆာဒိနံ + ဘာဝေါ အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝေ ၊” ဟု ပြု။] အထဝါ - ကား၊
 ပရိတောသေဿာမ-နှစ်သက်စေကြကုန်စို့၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် ဇာနာပေဿာမ
 ၌ ဉာဓာတ်၏ တောသနအနက်ကိုပြသည်။] ပဿာဒေဿာမ-ကြည်ညိုစေကြ
 ကုန်စို့၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် အဓိပ္ပါယတ္တကို ပြသည်။] ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန-
 ဆက်၊ ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ယာစတော-တောင်းသော၊ ဒေဝဒတ္တဿ-
 ၏၊ ဝစနံ- ကို၊ သုတွာဝ - ရှိသာလျှင်၊ ဝါ - ကြားတော်မူလျှင် ကြားတော်
 မူခြင်းပင်၊ ဘဂဝါ အညာသိ၊ (ကိံ) သံဃဘေဒတ္ထိကော - သံဃာ ကွဲပြား
 ခြင်းကို အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ, အယံ-ဤဒေဝဒတ်သည်၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊
 ဣတိ (အညာသိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ, တာနိ - ထို ပဉ္စဝတ္ထုတို့ကို၊ အန
 ဇာနိယမာနာနိ-ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော်၊ ဗဟုနံ-နိသော၊ ကုလပုတ္တာနံ- တို့၏၊
 မဂ္ဂန္တရာ ယာယ - မဂ်၏ အန္တရာယ် အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ [ပင်ကိုယ်က
 အားနည်းသူတို့မှာ တောကျောင်းနေ၍ ရုက္ခမူရုတင်ဆောင်ရ, သားငါးကို
 မစားရလျှင် သာ၍ အားနည်းလျက် တရားအားမထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်သော
 ကြောင့် “မဂ္ဂန္တရာယာယ ” ဟု ဆိုသည်။] တသ္မာ ဘဂဝါ, အလံ ဒေဝ
 ဒတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ပဋိက္ခိပိတွာ-၍၊ ယော၊ပေ၊ဟောတုတိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟ။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ယောဇ္ဇန္တတိ အာရညိကော ဟောတု အစရှိသော
 ပါဠိရပ်၌၊ ဘဂဝတော - ၏၊ အဓိပ္ပါယ်-အလိုတော်ကို၊ ဝိဒိတွာ-၍၊ ကုလ
 ပုတ္တေန-သည်၊ အတ္တနော - အား၊ ပဋိရူပံ- လျှောက်ပတ်သော အကျင့်ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣတ္ထ-ဤ ယော ဇ္ဇန္တတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အယံ-

ဘဝတော, အဓိပ္ပါယ် - တည်း၊ ကော - အချို့သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ မဟဇ္ဈာသယော-ကြီးမားသော အလိုဆန္ဒရှိသည်။ မဟဿာဟော-ကြီးစွာ သော အားထုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ - ၏။ ဝါမန္တယေနာသနံ - ရွာနီး ကျောင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-၍၊ အရညေ-၌၊ ဝိဟရန္တော-လျက်၊ ဒုက္ခဿ-၏၊ အန္တံ-အဆုံးကို၊ ကာတံ သက္ကောတိ၊ ကော, (ဘိက္ခု - သည်) ဒုဗ္ဗလော- အားမရှိသည်။ အပ္ပတ္တာမော-နည်းသော အစွမ်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ အရညေ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နသက္ကောတိ၊ ဝါမန္တယေဝ- ရွာနီး ကျောင်း၌သာလျှင်၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) သက္ကောတိ၊ ကော (ဘိက္ခု) မဟဗ္ဗလော-သည် သမပ္ပာတ္တဓာတုကော - အညီအမျှ ဖြစ်သော သလိပ် သည်းခြေ သွေးလေဟူသောဓာတ်ရှိသည်။ အဓိဝါသနန္တိသမ္ပန္နော- အဓိဝါသနန္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်။ [အအေး အပူစသည်၌ သည်းခံနိုင်ခြင်းကို အဓိဝါသနန္တိ ဟု ခေါ်သည်။] ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု- ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌၊ သမ စိတ္တော-ရှိသည်။(ဟုတွာ)အရညေပိ-၌၎င်း၊ ဝါမန္တပိ-၌၎င်း၊(ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) သက္ကောတိယေဝ၊ ကော (ဘိက္ခု) ဝါမန္တ-၌၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နေဝသက္ကောတိ၊ အရညေ - ၌၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နသက္ကောတိ၊ ပဒပရမော-ဟောအပ်၊ ကြားနာအပ် သော ပုဒ်မျဉ်းဟူသော လွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ။

တတြ-ထို ၄ မျိုးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ယွာယံ-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ အရညေယေဝ, ဝိဟရတု-နေပါစေ၊ ဝါ - နေစေ တော်မူလို၏။ ဣဒံ - ဤ တောကျောင်း၌ နေခြင်းသည်၊ အဿ-ထို ရဟန်း အား၊ ပဋိရူပံ-လျောက်ပတ်၏။ စ-လျောက်ပတ်ရုံသာ မကသေး၊ အဿ-၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယောပိ-အတူနေတပည့် အစရှိသူတို့သည်လည်း၊ အနုသိက္ခ မာနာ-အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အရညေ , ဝိဟာတဗ္ဗမေဝ- နေထိုက်၏ ဟူ၍သာ၊ မညိဿန္တိ- မှတ်ထင်ကုန်လတံ၊ ပန - ကား၊ ယော-

ပဒပရမော။ ။ယဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော (များစွာ တရားနာ ပါသော်လည်း) ဗဟုမ္ပိ ဘဏတော (များစွာ တရားဟောပြောပါသော်လည်း) ဗဟုမ္ပိ ဓာရယမာနော (များစွာ တရားကို ဆောင်ရွက် ကျက်မှတ်ထားသော်လည်း) ဗဟုမ္ပိ ဝါစယတော (များစွာ စာပေပို့ချပါသော်လည်း) န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမ ယော ဟောတိ (ထိုဘဝ၌ တရားထူးမရနိုင်) ၊ အယံ ပဒပရမောတိ ဝုစ္စတိ။ [ပဒံ + ပရမံ ယဿာတိ ပဒပရမော၊ ပဒံ - ကြားနာအပ်သော ပုဒ်မျဉ်းဟူသော + ပရမံ - အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ကြားနာအပ်သောတရားထက်ပို၍ တရားထူး ရခြင်းဟူသောအကျိုး မရှိတော့- ဟူလို။]

အကြင် ရဟန်းသည် ၊ ပေ ၊ သော ဂါမန္တေ ယေဝ ဝသတု ၊ ယှာယံ - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ အယမ္ဗိ ဂါမန္တေ သေနာသနံ ပဟာယ အရညေ ဝိဟရတု၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ယော အယံ-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဝသတု၊ ဟိ- အကျိုးကား၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ အယံ ဓုတင်္ဂသေဝနာ - ဤ အာရညိကင် ဓုတင်ကို မှီစဲ ခြင်းသည်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာစ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေခြင်းသည်၎င်း၊ အာယတိ - ဌ၊ မဂ္ဂဖလာနံ - တို့၏၊ ဥပနိဿယော - အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ပေ၊ ဣတိ (အယံ) - ကား၊ (ဘဂဝတော၊ အဓိပ္ပာယ်ယော-တည်း၊) ဧဝံ - လျှင်၊ ယှာယံ - သည်၊ ပေ၊ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ၊ ယော ဣစ္ဆတိ ဂါမန္တေ ဝိဟရတူတိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊ စ - ဆက်၊ ဣမိနာပုဂ္ဂလေန-ဤရွာ၌ နေနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုးထည်းဖြင့်၊ အညေသံဝိ- အခြား ပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုး တို့အားလည်း၊ ဒွါရံ - ရွာကျောင်း၌ နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဒိန္နံ-ပေးတော်မူအပ်ပြီ၊

ပန-ဆက်၊ ဘဂဝါ ဒေဝဒတ္တဿ (ဤ) ဝါဒိ ယဒိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒေယျ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပေ၊ ယောဝိ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဒဟရကာလေ-ငယ်ရွယ်စဉ် အခါ၌၊ အရညဝါသံ-တော၌နေခြင်းကို၊ အဘိသမ္ဘုဏိတွာ-ပြီးစေ၍၊ [အဘိ သမ္ဘုဏိတွာတံ နိပ္ပေါဒေတွာ၊ ငယ်စဉ်အခါက တောကျောင်း၌ နေနိုင်၍ - ဟူလို။] ဇိတ္တကာလေဝါ - အိုးမင်းသူ၏ အခါ၌သော်၎င်း၊ (အိုးမင်းမစွမ်း ဖြစ်ရာအခါ၌သော်၎င်း၊) ဝါတပိတ္တာဒိဟိ - လေ၊ သည်းခြေ အစရှိသည်တို့ ဖြင့်၊ သမုပ္ပန္န ဓာတုက္ခောဘကာလေဝါ-လွန်စွာဖြစ်သော ဓာတ်ချောခြားရာ အခါ၌ သော်၎င်း၊ (အရညဝါသံ) နာဘိသမ္ဘုနာတိ-မပြီးစေနိုင် ၊ ပေ ၊

မှတ်ချက်။ ။ “ဘုရားရှင်က ပုဂ္ဂိုလ် ၄ မျိုးတွင် တောကျောင်းနေမှ တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သူ၏ တပည့်များလည်း အတုလိုက်၍ ကျင့်အောင်) တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏၊ ရွာကျောင်းနေမှတရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွာကျောင်း၌သာ နေစေ တော်မူလို၏၊ တောကျောင်းနေနေ ရွာကျောင်းနေနေ တရားရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သူ၏ တပည့်များလည်း အတုလိုက်၍ ကျင့်အောင်) တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို ၏၊ တောကျောင်းနေနေ၊ ရွာကျောင်းနေနေ တရားမရမည့် (ယခုခေတ် များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို (နောင်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်အောင်) ဓုတင်ဆောင်မှု အထံပါအောင် တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလိုသည်။

ဒွါရံ ဒိန္နံ ။ ။ ရွာကျောင်း၌သာ နေရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာကျောင်းနေမှသာ တရားထူးရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုးသာ ရှိ၏၊ သို့သော် ဤတပါးကို အကြောင်းပြု၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုးအားလည်း ရွာကျောင်း၌ နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို (ရွာ ကျောင်း၌နေသည့်အတွက် အပြစ်မရှိခြင်း၏အကြောင်းကို) အခွင့်ပေးရှာရောက်သည်။

တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏ အရိယမဂ္ဂပစ္စေ ဒေါ - အရိယာမဂ်ကို ဖြတ်စဲခြင်း သည်။ ဘဝေယျ-ရာ၏၊ အရဟတ္တဖလာဓိဂမော-အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းသည်။ နဘဝေယျ၊ သတ္တု-၏၊ သာသနံ-သည်။ ဥဒ္ဓမ္မံ-ထွက်သွားသော ဓမ္မရှိသည်။ (သဒ္ဓတ္ထ)ဝါ-ဓမ္မမှကင်းသည်။ (ဓမ္မတော အပေတံ ဥဒ္ဓမ္မံကား အဓိပ္ပာယ်)။ ဥဗ္ဗိနယံ-ထွက်သွားသော ဝိနည်းရှိသည်။ ဝါ-ဝိနည်းမှကင်းသည်။ ဝိလော မံ-ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ အနိယျာနိကံ-ဝင်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြော်တတ်သည်။ ဘဝေယျ-၏၊ စ-သည်သာမကသေး၊ သတ္တာ-သည်။ တေသံ-ထို တရားမရသော ရဟန်းတို့၏ အလိုအားဖြင့်၊ အသဗ္ဗညူ-သဗ္ဗညူမဟုတ် သည်။ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ [သူ့ကိုအလိုကိုမသိရာရောက်သောကြောင့် “အသဗ္ဗညူ” ဟု စွပ်စွဲစရာရှိသည်။] သကဝါဒံ ဆဇေတွာ, ဒေဝဒတ္တဝါဒေ - ဌ၊ ပတိဋ္ဌိတော - ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့။ ဝါရယောစ - ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သည်လည်း။ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ, ဝေရူပေ- နံသော၊ ပုဂ္ဂလေ - တို့ကို၊ သင်္ဂဏန္တော - သိမ်းသွင်းတော်မူလိုသည်။ ဝါ- ချီမြှောက်တော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ) ဒေဝဒတ္တဿ ဝါဒံ ပဋိက္ခိပိ၊ ဧတေန ဝုပယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ (ဤ အာရဗိကဝတ္ထု၌ ပြခဲ့သောနည်းဖြင့်၊) ပိဏ္ဏ ပါတိကဝတ္ထုသို့မိ- ဌ်၎င်း၊ ပံသုကူလိက ဝတ္ထုသို့မိ- ဌ်၎င်း၊ အဋ္ဌမာသေ ရုက္ခ မူလိကဝတ္ထုသို့ပိ - အဋ္ဌမာသေရုက္ခမူလိက ဝတ္ထု၌၎င်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ စတ္တာရောမာသေ-မိုဃ်း ၎င်းတို့ပတ်လုံး၊ ရုက္ခမူလသေနာ သနံ-ရုက္ခမူလကျောင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီးသည်သာ။

မစ္ဆမံသဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ တိကောဋိ ပရိသုဒ္ဓန္တိ - ကား၊ တိဟိ - နံသော၊ ကောဋိဟိ- အကြောင်းတို့မှ၊ ပရိသုဒ္ဓံ - စင်ကြယ်သော၊ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ- နံသော။

ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။ ။ “န ဘိက္ခဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿံ နဥပဂန္တမ္ပံ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် မိုဃ်းအခါကျောင်းမရှိဘဲ ရုက္ခမူလ၌ မနေရဟု ပယ်ပြစ်ပြီးဖြစ် သည်။ ထိုသို့ မိုဃ်း ၎င်းလအတွက်သာ ပယ်မြစ်တော်မူ၍ “အဋ္ဌမာသေခေါမယာ ဒေဝ ဒတ္တ ရုက္ခမူလသေနာသနံ အနုညာတံ” ဟု ကျန် ရှစ်လအတွက် ရုက္ခမူလသေနာသနကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

တိဟိ ကောဋိဟိ။ ။ ကောဋိသဒ္ဓါသည် ဤနေ၌ “အစွန်” အနက်ကို မဟော၊ ဒိဋ္ဌစသောအကြောင်း အခြေအမြစ်အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထံ “တိဟိ ကောဋိဟိတိ တိဟိ အာကာရေဟိ, တိဟိ ကာရဏေဟိ အတ္ထော” ဟု၎င်း, ဝိမတိ၌ “ အသုဒ္ဓမူလေဟိ - မစင်ကြယ်သော ဒိဋ္ဌ သုတ္တ ပရိသင်္ဂါတ ဟူသော အခြေအမြစ် တို့မှ ” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ထောမနိမိဉ္စလည်း ကောဋိသဒ္ဓါ၏ အနက်အများတွင် “သံသယ သာ+အာလမ္ပန - ယုံမှားသံသယ၏ ဆွဲမှီရာ ” အနက်လည်း ပါ၏။ ထို အနက်လည်း “အသုဒ္ဓမူလ” အနက်နှင့် သဘောတူပင်တည်း။

အပရိသုဒ္ဓေဟိ-မစင်ကြယ်သော အကြောင်းတို့မှ၊ ဝိရဟိတံ-ကင်းသော(မစ္ဆ
 မံသံ အနညာတံ၌ စပ်)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တေနေဝ - ကြောင့်ပင်၊ အဒိဋ္ဌိ၊ပေ၊
 အပရိသင်္ကိတန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို အဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊
 အဒိဋ္ဌိနာမ-အဒိဋ္ဌမည်သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ မိဂမစ္ဆေ-တို့ကို၊
 ဝဓိတွာ, ဝယုမာနံ-ယူအပ်သည်ကို၊ အဒိဋ္ဌိ- မမြင်အပ်သော သားငါးတည်း၊
 အသုတံနာမ-မည်သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ပေ၊ ဝဟိတံ-ယူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊
 အသုတံ-မကြားအပ်သော သားငါးတည်း၊ ပန-ကား၊ အပရိသင်္ကိတံ-တကို၊
 (ဇာနိတဗ္ဗံ ခွဲစပ်) ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတံ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာသို့ အစဉ်
 လိုက်သော ပရိသင်္ကိတကို၎င်း၊ (ဥ တွာ ခွဲစပ်) သုတပရိသင်္ကိတံ- ကို၎င်း၊
 တဒုဘယဝိမုတ္တပရိသင်္ကိတံစ- ထို ဒိဋ္ဌသုတ ၂ ပါးစုံမှလွတ်သော အကြောင်း
 အရာသို့အစဉ်လိုက်သောပရိသင်္ကိတကို၎င်း၊ ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ တဗ္ဗိပက္ခတော-
 ထို ၃ မျိုး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်၊ [တေ-ထို ၃ မျိုး၏+ဝိ-ဆန့်ကျင်သော+
 ပက္ခ-ဘက်။] ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

ကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ ဣမ-ဤလောက၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 မနုဿေ - တို့ကို၊ ဇာလဝါဂုရာဒိဟတ္ထေ - လက်၌ ကွန်, ပိုက် အစရှိသည်
 ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါမတော- မှ၊ နိက္ခမန္တေဝါ- ထွက်လာသည်တို့ကိုသော်
 ၎င်း၊ အရညေ- ၌၊ ဝိစရန္တေဝါ- လှည့်လည်သည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပဿန္တိ၊
 ဒုတိယဒိဝသေစ- နောက်တနေ့၌လည်း၊ တံ ဝါမံ- သို့၊ ပိဏ္ဏာယ, ပဝိဇ္ဇာနံ-
 နသော၊ နေသံ- ထို ရဟန် တို့ဘို့၊ သမစ္ဆမံသံ- ငါးအမဲနှင့် တကွဖြစ်သော၊
 ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ အဘိဟရန္တိ-ရှေးရှုဆောင်ကြကုန်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊
 တေနဒိဋ္ဌေန - ထို ဒိဋ္ဌကြောင့်၊ (မနေ့ကမြင်အပ်သော ထို အကြောင်းအရာ
 ကြောင့်) ပရိသင်္ကိတန္တိ- န၏၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ (မစ္ဆမံသံ), ကတံ
 နဒေါ - တမင်္ဂလာပြုအပ်လေသလော၊ ဣတံ (ပရိသင်္ကိတိ)၊ ဣဒံ-ဤ ယုံမှား
 အပ်သော ငါးအမဲသည်၊ ဒိဋ္ဌ ပရိသင်္ကိတံနာမ- မည်၏၊ ဧတံ-ဤဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိ
 တဖြစ်သော ငါးအမဲကို၊ ဝဟေတံ-ခံယူခြင်းငှါ၊ န ဝန္တတိ၊ ယံ- အကြင် ငါး
 အမဲကို၊ ဧဝံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပရိသင်္ကိတံ၊ တံ-
 ထို ငါးအမဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ (ဝဟေတံ) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ တေ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ ဘန္တေ ကသ္မာ န ဝဏှထ၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ - သော်၊ တမတ္ထံ-
 ထိုအကြောင်းကို၊ [ရဟန်းများအတွက် တမင်္ဂလာ သတ်အပ်လေသလောဟု
 ယုံမှားခြင်းဟူသော အကြောင်းကို၊] သုတွာ ဘန္တေ, ဣဒံ - ဤ ငါးအမဲကို၊
 ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ , န ကတံ- ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အမွေဟိ အတ္ထနော

အတ္ထာယကတံ၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ ရာဇယုတ္တာဒိနံ- မင်းနှင့်ယှဉ်သူ အစရှိသူတို့၏၊ ဝါ- မင်းမှထမ်းအစရှိသူတို့၏၊ အတ္ထာယကတံ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ကပ္ပတိ၊ [သူတို့စကားအရ ယုံမှားကင်းလျှင် အပ်၏၊ ယုံမှားမကင်းလျှင်ကား မအပ်ပင်။] ဘိက္ခု - တို့သည်၊ နဟေဝ ပဿန္တိ - အမှန်ပင် မမြင်ကုန်အံ့၊ အပိစ - သို့သော်လည်း၊ သုဏန္တိ - န်၏၊ (ကိ)၊ မနုဿာ ဇာလဝါဂရာဒိဟတ္တာ ဝါမတော နိက္ခမန္တိ ကိရ၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ အရညေ- ဌ၊ ဝိစရန္တိ ကိရ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ (သုဏန္တိ)၊ ဒုတိယ ဒိဝသေစ တံ ဝါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ နေသံ - ထိုရဟန်းတို့ဘို့ပေ၊ ဣဒံ- ဤ ယုံမှားအပ်သော ငါးအမဲသည်၊ သုတပရိသင်္ကိတံ နာမ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။

ပန- ဆက်၊ တေ မနုဿာ၊ ပေ၊ ကပ္ပတိ၊ ပန - ကား၊ (သုတပရိသင်္ကိတံမှ တပါး တဒုဘယဝိမုတ္တ ပရိသင်္ကိတကား၊) ဘိက္ခု၊ နဟေဝပဿန္တိ- အမှန် ပင် မမြင်ကုန်၊ နဝေ သုဏန္တိ - အမှန်ပင်မကြားကုန်၊ အပိစ - စင်စစ်ကား၊ ဝါမံ ပိဏ္ဍာယ၊ ပဝိဋ္ဌာနံ - န်သော၊ တေသံ - ထို ရဟန်းတို့၏၊ ပေ၊ အဘိသင်္ခ ရိတွာ - ပြုစီမံ၍၊ အဘိဟရန္တိ၊ ပေ၊ ဣဒံ- ဤ ယုံမှားအပ်သော ငါးအမဲသည်၊ တဒုဘယဝိမုတ္တပရိသင်္ကိတံ နာမ - မည်၏၊ တေ - ဤ ငါးအမဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဝဟေတု န ဝန္တတိ၊ ယံ - အကြင် ငါးအမဲကို၊ ဧဝံ အပရိသင်္ကိတံ၊ တံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ (ဝဟေတု) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ ပေ၊ ပဝတ္တမံသံ - ဖြစ်ပြီးအသား ဟူသော၊ ကပ္ပိယမေဝ- အပ်သောအသားကိုသာ၊ လဘိတွာ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာ ယ၊ သမ္ပာဒိတံ - ပြီးစေအပ်ပါပြီ၊ (ချက်အပ်ပါပြီ၊) ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ကပ္ပတိ၊ မတာနံ- တို့၏၊ ပေတကိစ္စတ္ထာယ- ပေတ ကိစ္စ အကျိုးငှါ၎င်း၊ [သေသူကိုရည်မှန်း၍ ရက်လည်ဆွမ်းကျွေးခြင်း စသည် ကို “ပေတကိစ္စ” ဟု ခေါ်သည်။] မင်္ဂလာဒိနံ- လက်ထပ်မင်္ဂလာ အစရှိသည် တို့၏၊ အတ္ထာယဝါ- ၎င်း၊ ကတေပိ- ပြုအပ်သော အသား၌လည်း၊ ဧသေဝ

ပဝတ္တမံသံ။ ။ ရောင်းဘို့ရန် သတ်အပ်ပြီးသော အသားကို “ ပဝတ္တမံသံ ” ဟု ခေါ်၏။ ပဝတ္တံ - ဝယ်သူမလာမီကပင် ဖြစ်ပြီးသော + မံသံ - အသားတည်း၊ ပဝတ္တ မံသံ- သား၊ ထိုအသားသည် ရဟန်းများဘို့ သတ်အပ်သောအသား မဟုတ်၊ ရောင်းဘို့ သတ်အပ်သောအသား ဖြစ်ရကား ရဟန်းများ စားကောင်း၏။ [ပဝတ္တမံသံတိ-ဝိတ္တ ယိက မံသံ။] ဆက်ဥပုအံ - ရဟန်းတော်များသည် လူတို့ကိုမှီ၍ စားသောက်ကြရ၏။ လူတို့တွင် သားငါးမစားသူတို့က နည်းပါးလှ၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် သားငါး စားမှုကို (ချွင်းချက်မရှိ) တားမြစ်တော်မူဘဲ ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကိတ အသားမျှကိုသာ တားမြစ်တော်မူရပေသည်။

နယော၊ [မင်္ဂလာဒီနန္ဒိ အာဒိသဒ္ဓေန အာဟုန ပါဟုနာဒိကေ (ဧည့်သည်
 တို့အား ကျွေးဘို့ရန်အသား၊ လက်ဆောင်ပေးဘို့ အသားတို့ကို) သင်္ဂဏှာ
 တိ။] ဟိ - မှန်၏။ ယံယံ - အကြင် အကြင် ငါးအမဲကို၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ
 အကတံဝေ - ပြုအပ်သောအသား မဟုတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ယတ္ထစ-
 အကြင် အသား၌လည်း၊ နိဗ္ဗေမတိကော - ယုံမှားခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ၊
 [ယတ္ထစ နိဗ္ဗေမတိကော ဟောတိတိ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ ကတေပိ သဗ္ဗေန
 သဗ္ဗံ ပရိသင်္ဂဟိတာဘာဝ မာဟ။] တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော အသားသည်၊
 ကပ္ပတိ။

ပန - ဆက်၊ ကေသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ သစေ
 ဟောတိ၊ တေစ-ထို ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္ထာယ ကတဘာဝံ၊
 န ဇာနန္ဒိ-နအံ၊ အညေ-အခြားကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်၊ ဇာနန္ဒိ-
 နအံ၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဇာနန္ဒိ၊ တေသံ နဝဇ္ဇတိ၊ ဣတရေသံ-
 အခြားသော မသိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ အညေ-အခြား
 ကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်၊ န ဇာနန္ဒိ - ကုန်အံ၊ တေယေဝ - ထို ဤ
 ကျောင်းတိုက်ကရဟန်းတို့သည်သာ၊ ဇာနန္ဒိ၊ တေသံ ယေဝ၊ နဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊
 အညေသံ ဝဇ္ဇတိ၊ တေပိ - တို့သည်လည်း၊ အမှာကံ အတ္ထာယ ကတံတိ
 ဇာနန္ဒိ၊ အညေပိ-အခြားကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧတေသံ-
 ထိုရဟန်းတို့၏၊ အတ္ထာယ ကတံတိ ဇာနန္ဒိ၊ သဗ္ဗေသံပိ န ဝဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဤကျောင်းတိုက် အခြားကျောင်းတိုက်က
 ရဟန်းအားလုံးတို့သည်) နဇာနန္ဒိ၊ သဗ္ဗေသံပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ - မှန်၊ ပဉ္စသု-
 န်သော၊ သဟဓမ္မိကေသု - တို့တွင်၊ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ-အမှတ်မထား တပါး
 ပါးသော သီတင်းသုံးဘော်၏လည်း၊ အတ္ထာယ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ သဗ္ဗေသံ -
 အလုံးစုံသော သီတင်းသုံးဘော်တို့အား၊ န ကပ္ပတိ။

ပန - ဆက်၊ ကောစိ- အချို့ ဒါယကာသည်၊ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဓိဿ ပါဏံ
 ဝမိတွာ၊ တဿ - ထို ရဟန်းအား၊ ဝါ - ၏၊ ပတ္တံ ပူရေတွာ သစေ ဒေတိ၊
 သောစ-ထို ပေးလှူရာ ရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္ထာယ ကတဘာဝံ၊
 ဇာနိယေဝ - သိလျက်သာလျှင်၊ ဂဟေတွာ အညဿ ဘိက္ခုနော ဒေတိ၊

ဘိက္ခုနံယေဝ အတ္ထာယ။ ။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော ဝေသဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ
 အကဘမေဝါတိ သမ္ဗန္တိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနဉ္စ ဒဿာမ၊ မင်္ဂလာဒီနဉ္စ အတ္ထာယ
 ဘဝိဿတိတိ မိဿေတွာ ကတံပိ န ဝဇ္ဇတိတိ ဝေဒိဘဉ္စ၊ ကေစိ ပန ဘိက္ခုနံယေဝါတိ
 အဝဓာရဏေန ဘိက္ခုနဉ္စ အညေသဉ္စ အတ္ထာယ ကတံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဓရံ။

သော-ထို အခြားရဟန်းသည်၊ တဿ-ထို ပေးလှူသော ရဟန်း၏ အပေ၌၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်၊ ပရိဘုရတီ-သုံးဆောင်အံ့၊ ကဿ-၏၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ-နည်း၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဒိန္နမိ-တို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယံ- အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ တဿ - ၏၊ ဝါ- သည်၊ အဘုတ္တတာယ - မစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတရဿ-၏၊ အဇာနနတာယ- သိခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ)။

ဟိ-ဆက်၊ ကပ္ပိယမံသဿ- အပ်သော အသားကို၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရှိ၊ ကတဉ္စ- ပြုအပ်သော အသားကိုလည်း၊ အဇာနိတွာ - မူ၍၊ ဘုတ္တဿ- စားသော ရဟန်း၏၊ ပစ္စာ- မှ၊ အာပတ္တိဒေသနာ ကိစ္စနာမ-အာပတ်ကိုဒေသနာပြောဘွယ် ကိစ္စမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ [ဥဒ္ဓိဿ ကတမံသကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ အကပ္ပိယမံသကိုသုံးဆောင်ခြင်း၏အထူးကိုပြလို၍ “အကပ္ပိယမံသံ ပန” စသည်မိန့်။] ပန - ကား၊ အကပ္ပိယမံသံ- ကို၊ အဇာနိတွာ-၍၊ ဘုတ္တေန-စားသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္စာ ဥတွာပိ, အာပတ္တိ-ကို၊ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဥဒ္ဓိဿ, ကတံ-ပြုအပ်သော အသားကို၊ ဥတွာ ဘုရတောဝ-၏သာ၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အကပ္ပိယမံသံ အဇာနိတွာ ဘုရန္တဿာပိ, အာပတ္တိယေဝ - ပင်တည်း၊ တသ္မာ , အာပတ္တိဘိရုကေန - အာပတ်မှ ကြောံတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ရူပံ-အဆင်းကို၊ သလ္လက္ခေန္တေနပိ-မှတ်သားနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပုစ္ဆိတွာဝ-မေးပြီး၍သာလျှင်၊ မံသံ-အသားကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - ခံယူရာ၏၊ ပရိဘောဂကာလေ-၌၊ ပုစ္ဆိတွာ ဘုဒ္ဓိဿာမိ၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်လည်း၊ ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ ပုစ္ဆိတွာဝ-မေးပြီး၍သာလျှင်၊ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်မေးပြီးမှသုံးဆောင်ရသနည်း၊ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္တာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကပ္ပိယအသား၊ အကပ္ပိယ အသားဟု ခွဲခြား၍မသိအပ် မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊) ဟိ-မှန်၊ အစ္စမံသံ-မအပ်သော ဝံသားသည်၊ သူကရမံသ သဒိသံ-အပ်သော

အကပ္ပိယ မံသံ ပန စသည်။ ။ရှေ့ ဥဒ္ဓိဿကတမံသံ သိသော စိတ်ဖြင့်စားခြင်းကြောင့် သင့်အပ်သော သစ်ထွက်အာပတ်တည်း၊ အကပ္ပိယမံသကား သိသော စိတ် မရှိသော်လည်း သင့်အပ်သော အစိထွက်အာပတ်တည်း ထို့ကြောင့် “အကပ္ပိယမံသံ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ ” ဟု မိန့်သည်၊ တသ္မာစသော ဝါကျ၌ “ မေး၍ ခံယူရမည် ” ဟု ဆိုသော်လည်း “ ပရိဘောဂကာလေ ပုစ္ဆိတွာ ပရိဘုဒ္ဓိဿာမိတိဝါ ဂဟေတွာ ပုစ္ဆိတွာဝ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ ” ကိုထေခံ၍ အကပ္ပိယမံသကို အကပ္ပိယမံသမှန်းမသိဘဲ ခံယူသော ရဟန်းမှာ ခံယူမှုကြောင့် အာပတ်မသင့်သေး၊ စားမှသာ အာပတ်သင့်သည်-ဟု မှတ်။

ဝက်သားနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ဒိပိမံသာဒီနိပိ - သစ်၏ အသား အစရှိသည် တို့သည်လည်း၊ မိဂမံသာဒိသဒိသာနိ-သမင်သား အစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန် သည်။ (ဟောန္တိ)။ တသ္မာ , ပုစ္ဆိတွာ - မေးပြီး၍၊ ဂဟဏမေဝ - ခံယူခြင်း သည်သာလျှင်၊ ဝတ္ထံ-ကျင့်ဝတ်တည်း။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-နိ၏။ [ဝတ္ထန္တိ ဝဒန္တိတိ ဣမိနာ အာပတ္တိတိ ဒေသေတိ။]

ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါတိ-ကား၊ တုဋ္ဌောစေဝ-နှစ်သက်သည်၎င်း၊ ဥန္တတကာယ စိတ္တောစ - တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၎င်း၊ ဟုတွာ (အဘိဝဋ္ဌိတွာ ပတ္တမိဋ္ဌစပ်။) [ဥဒဂ္ဂေါ၌ ဥကို “ဥန္တတ” ဟု၎င်း၊ အဂ္ဂကို “ကာယစိတ္တ”ဟု ၎င်း ဖွင့်သည်။ “ဥဋ္ဌံ ဌိဒတာ အဂ္ဂေါ (အဖျား အညွန့်နှင့်တူသော ကိုယ်စိတ် သည်) ယဿာတိ ဥဒဂ္ဂေါ”ဟု ပြု။] ကိရ - ချဲ့၊ သော - ထို အရှင်ဒေဝဒတ် သည်၊ ဘဂဝါ, ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ န အနုဇာနာတိ၊ ဣဒါနိ , သံဃ ဘေဒံ- သံဃာသင်းခွဲခြင်းကို၊ ကာတု, သက္ခိဿာမိ- တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ကောကာလိကဿ-အား၊ ဣန္တိတကာရံ-အလိုရှိအပ်သော အခြင်း အရာကို၊ [“ဣတိတကာရံ- အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝပုံကိုပြသော အခြင်းအရာကို” ဟု မူကွဲရှိ၏။] ဒေသေတွာ, ဝိသံ-ကို၊ ခါဒိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ရဇ္ဇုယာ-ဖြင့်၊ ဥဗ္ဗန္တိတွာဝါ-အထက်၌ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ (တနည်း) ရဇ္ဇုယာ ဥဗ္ဗန္တိတွာဝါ- ကြိုးဆွဲချ၍သော်၎င်း၊ သတ္ထံ-ကို၊ အာဟရိတွာဝါ-ဆောင်၍သော်၎င်း၊ မရိတု ကာမော- သေခြင်းငှါ အလိုရှိသော၊ ပုရိသော- သည်၊ ဝိသာဒိသု- တို့တွင်၊ အညတရံ-ကို၊ လဘိတွာ, တပ္ပစ္စယာ-ထိုရခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အာသန္ဓိပိ-နီးကပ်နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ မရဏဒုက္ခံ- သေခြင်း၏ဆင်းရဲ ကို၊ အဇာနန္ဒော(ဟုတွာ), ဟဋ္ဌော-သည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ် ရှိသည်၊ ဟောတိ ယထာ၊ ဝေမေဝ, သံဃ ဘေဒပစ္စယာ - သံဃာသင်း ခွဲခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အာသန္ဓိပိ- သော၊ (ဒုက္ခံ၌စပ်။) အဝီစိမိ- ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ , ပဋိသံဝေဒနိယံ-ခံစားထိုက်သော၊ ဒုက္ခံ အဇာနန္ဒော(ဟုတွာ) ဒါနိ, မေ-သည်၊ သံဃဘေဒဿ - ၏၊ ဥပါယော - နည်းလမ်းကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ တွေး၍၊ ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါ (ဟုတွာ) သပရိသော အာ သနာ ဥဋ္ဌာယ , တေနေဝ ဟဋ္ဌဘာဝေန-ထို ရှင်လန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပင်၊ ဘဂဝန္တံ, အဘိဝါဒေတွာ-၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိအသေကို၊ ကတွာ ပတ္တမိ၊ [ဘုရားရှင်အား ကြည်ညိုလှ၍ ရှိခိုးဝပ်ချခြင်း မဟုတ်၊ သူ၏အလို ပြည့်သော ကြောင့် ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ဝပ်ချပြီးမှ ရိုသေစွာ ပြန်သွား သည်-ဟုလို။]

ပန-ကား၊ တေ မယံ၊ပေ၊ ဝတ္တာမာတိတ္ထေ - ပါဠိ၊ ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထု နိတိ - ဣမာနိပဉ္စဝတ္ထုနိ ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗေပိ - ဆိုထိုက်လျက်လည်း၊ တေ မယံ၊ ပေ၊ သညာပေသာမာတိ-သညာပေသာမ ဟူ၍၊ အဘိဏ္ဍိ - မပြတ်၊ ပရိဝိတက္ကဝသေန-ကြံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-ပျံလွင့်သော စိတ်ရှိသူသည်၊ (အာဟ)ယထာ-ဆိုမှားမိသကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) ဝိဘတ္တိ ဝိပုလ္လာသံ-ဝိဘတ်၏ ပြောင်းလွဲခြင်းကို၊ အသလ္လက္ခေတွာ-မမှတ်နိုင်မှု၍၊ အဘိဏ္ဍိ၊ ပရိဝိတက္ကာနုရူပမေဝ- ကြံနေခြင်းအားလျော်စွာသာလျှင်၊ တေ မယံ၊ပေ၊ဝတ္ထု ဟိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုမှားပြီ။

ဓုတာ သလ္လေခဝုတ္တိနောတိ-ကား၊ ယာပဋိပဒါ - အကြင် အကျင့်သည်၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ဓုနာတိ-လှုပ်ခါပစ်တတ် ၏၊ တာယ-ထိုအကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတတ္တာ-ကြောင့်၊ ဓုတာ-ဓုတတို့မည်၏၊ စ-ကား၊ ယာ-အကြင်အကျင့်သည်၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ သလ္လိခတိ - ခေါင်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်တတ် ၏၊ ဧတေသံ-ဤရဟန်းတို့၏၊ သာ-ထိုကိလေသာတို့ကိုခေါင်းပါးအောင်ခြစ်ပစ်တတ်သော အကျင့်ဟူသော၊ ဝုတ္တိ- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်) သလ္လေခဝုတ္တိနော-ဝုတ္တိတို့မည်၏၊ ဗာဟုလ္လိဒကောတိ - ကား၊ စိဝရာဒီနိ - န်သော၊ ပစ္စယာနံ- တို့၏၊ ဗဟုလဘာဝေါ-များကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဗာဟုလ္လံ-လွှမည်၏၊ အဿ-ထိုရှင်ဂေါတမ၏၊ တံ ဗာဟုလ္လံ-ထိုပစ္စည်း ၄ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်

ဣမာနိ၊ပေ၊ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော။ ။စိတ်ပျံလွင့်နေသူသည် ပြောအပ်သော စကား၏ အနက်မိပ္ပိယကို သတ်မှတ်နိုင်ဘဲ မိမိကြံစည်သည့်အတိုင်း ပြောလိုက်မိသကဲ့သို့ အရှင်ဒေဝဒတ်လည်း “ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ ဇနံ သညာပေသာမ” ဟု ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့် ကြံနေကျဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ သမာဒါယကံ့၌ “ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ” ဟု ဒုဘိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထိုက်လျက် ဝိဘတ် မပြောင်းလွှဲမိဘဲ “ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ” ဟု ဆိုမှားမိလေသည်-ဟူလို။

ဓုတာ။ ။ “ယာပဋိပဒါ၊ပေ၊တာယ သမန္နာဂတတ္တာ”ကို ကြည့်၍ “ဓုနာတိတိ ဓုတာ-ကိလေသာတို့ကိုလှုပ်ခါချတတ် (ဖျက်ဆီးတတ်သော)အကျင့်၊ ဤသို့ ရှေးဥျးစွာ အကျင့်ရအောင် ပြုပြီးမှ “ဓုတာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဓုတာ” ဟု အဿတ္ထိဆင့်ရမည်ကဲ့သို့ ထင်ရ၏၊ အမှန်မှာ - ထိုသို့ ပြုဘွယ်မလို၊ “ ကိလေသေ ဓုနန္တိ ဓုတာ” ဟု တခါထည်း ကတ္ထုသာဓိပြုလိုက်လျှင် ကိလေသာတို့ကို လှုပ်ခါချတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ယာ ဓုနာတိ၊ပေ၊သမန္နာဂတတ္တာ” ကို ဝိဂြိုဟ်ပြု ဟု မယူဘဲ အဓိပ္ပာယ်ပြု ဟုသာ ယူပါ။ [ကတ္ထုသာဓိ စသည်ပြုရုံဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံနိုင်လျှင် ကိတ်ပုဒ်အဖြစ်ဖြင့်သာ ရုပ်ပြီးစေသင့်သည်၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ အဿတ္ထိ ကြံဘွယ်မလို။]

ဟူသောအကျင့်သည်။ အတ္တိ၊ ဣတိ၊ ဗာဟုလ္လိကော - မည်၏။ ဝါ - တနည်း၊ တသ္မိံ ဗာဟုလ္လေ - ထို ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျင့်၌၊ နိယုတ္တော-ယုဉ်သူတည်း၊ ဌိတော-တည်သူတည်း။ [“စွဲမြဲတည်တန့် သူ” ဟုလို။] ဣတိ ဗာဟုလ္လိကော၊ ဗာဟုလ္လာယ စေတေတိတိ-ကား၊ ဗဟုလ တာယ - ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ စေတေတိ- စေ့ဆော်၏။ ကပ္ပေတိ-ပြုစီမံ၏။ ပကပ္ပေတိ - အပြားအားဖြင့် ပြုစီမံ၏။ ဟိ- မှန်၊ ကထံနာမ - အဘယ်မည်သော နည်းဖြင့်၊ မယျဉ္ဇ - ၎င်း၊ သာဝကာ နဉ္ဇ-တို့၏၎င်း စီဝရာဒိနံ, ပစ္စယာနံ-တို့၏၊ ဗဟုလဘာဝေါ-သည်။ ဘဝယျ- ဖြစ်ရာပါ အံ့နည်း၊ ဣတိဝေံ - ဤသို့၊ ဥဿုက္ကံ - အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သူတည်း၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော- ကဲ့ရဲ့သူတို့၏အလို တည်း၊ စက္ကဘေဒါယာတ် - ကား၊ အာဏာဘေဒါယ - အာဏာစက်၏ ပျက်စီးခြင်းငှါ၊ (“ပရက္ကမိဿတိနာမ” ၌စပ်။)

ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာတိ-ကား၊ ခန္ဓကေ-သံဃဘေဒက္ခန္ဓကဉ္စ၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ ဒေဝဒတ္တ-ဒေဝဒတ်၊ အလံ-မတော်၊ တေ- အား၊ သံဃဘေဒေါ- သည်၊ မာရုတ္တိ-မနှစ်သက်လင့်၊ ဒေဝဒတ္တ, သံဃဘေဒေါ-သည်၊ ဂရုကော-ကြီးလေး ၏၊ ဒေဝဒတ္တ, ယော-အကြင်သူသည်၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊ သံဃံ-ကို၊ ဘိန္ဒု တိ-ခွဲ၏၊ (သော-သည်၊) ကပ္ပဋ္ဌိကံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်သော၊ ကိဗ္ဗိသံ- ရုန့်ကြမ်းသောမကောင်းမှုကို၊ ပသဝတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ နိရယမိ- ၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏၊ စ- အန္ဓယကား၊ ဒေဝဒတ္တ, ယော- သည်၊ ဘိန္ဒု-သော၊ သံဃံ-ကို၊ သမဂ္ဂံ ညီညွတ်သည်ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ (သော - သည်၊) ဗြဟ္မံ - မြတ်သော၊ ပုညံ - ကို၊ ပသဝတိ-၏၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမိ, မောဒေတိ - ဝမ်းမြောက်ရ၏၊ ဣတိဝေံ မာဒိကံ - သော၊ အနေကပ္ပကာရံ- သော၊ ဒေဝဒတ္တဿစ- အား၎င်း၊ ဘိက္ခုနဉ္စ- တို့အား၎င်း၊ တဒနုတ္ထဝိကံ-ထို ပညတ်တော် မူအပ်လတံ့သော သိက္ခာပုဒ်၏ အရိပ်အရောင်သို့ အစဉ်လိုက် သော၊ တဒနုလောမိကံ - ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတံ့သော သိက္ခာပုဒ် အား လျော်သော၊ ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာ (ဘိက္ခု အာမန္တသိ၊)

သမဂ္ဂဿတိ- ကား၊ သဟိတဿ - တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တေနစ- အားဖြင့် ၎င်း၊ [“နင့်” ဟု မပေးရ။] သရီရေန - ကိုယ်အားဖြင့်၎င်း၊ အဝိယုတ္တဿ-

သဟိတဿ။ ။ သဟ-ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် တပါးနှင့်တပါး အတူတကွ၊ ဣတဿ- ဖြစ်သော၊ သဟိတဿကိုပင် “စိတ္တေန၊ပေ၊ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပာယ်တ္ထ ဖွင့်သည်။ [ဤ စကားဖြင့် “စိတ္တသာမဂ္ဂိ, ကာယသာမဂ္ဂိ” ဟု သာမဂ္ဂိ ၊ မျိုးရှိကြောင်း သိပါ။]

မယှဉ်သည် မဟုတ်သော၊ ဝါ-မကွေမကွာယှဉ်သော၊ (သံဃံဿ=၏) ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ- မှန်၊ ပဒဘာဇနေပိ - နှလည်း၊ အယမေဝ အတ္ထော - ကိုပင်၊ (သမဂ္ဂသဒ္ဓါ၏ ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် ညီညွတ်ခြင်းဟူသော ဤအနက်ကိုပင်)၊ ဒဿိတော၊ ဟိ - မှန်၊ သမာနသံဝါသကောတိ - ဟူ၍၊ ဝဒတာ - မိန့်တော် မူသောမြတ်စွာဘုရားသည်၊ စိတ္တေန-အားဖြင့်၊ အဝိယောဂေါ- မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဒဿိတော ဟောတိ၊ သမာနသီမာယံ ဌိတောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒတာ, သရီရေန (အဝိယောဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ)၊ ကလံ - အဘယ်သို့ပြတော်မူသနည်း၊ ဟိ-ချေ၊ သမာနသံဝါသကော-တူသောသံဝါသ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကေနဝါ-အယူကြောင့် မတူကွဲပြား သော သံဝါသရှိသူ၏ အဖြစ်မှ၎င်း၊ ကမ္မနာနာသံဝါသကေနဝါ- ကံကြောင့် မတူ ကွဲပြားသော သံဝါသရှိသူ၏ အဖြစ်မှ၎င်း၊ ဝိရဟိတော - လွတ်ကင်း သည်၊ (ဟုတွာ)သမစိတ္တတာယ-ညီညွတ်သောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စိတ္တေန အဝိယုတ္တော ဟောတိ၊ သမာနသီမာယံ-တူသောသိမ်မွေ့၊ ဌိတော- တည်သည် (ဟုတွာ)၊ ကာယသာမဂ္ဂိဒါနတော - ကာယသာမဂ္ဂိကို ပေးခြင်း ကြောင့်၊ သရီရေန အဝိယုတ္တော (ဟောတိ)။

ဘေဒနသံဝတ္တနကံ ဝါ အဓိကရဏန္တိ-ကား၊ ဘေဒဿ သံဃဘေဒဿ- ၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှါ သံဝတ္တနကံ-ဖြစ်သော၊ ကာရဏံ-ကို၊ (သမာဒါယ

နာနာသံဝါသကေန။ ။မတူကွဲပြားသော ကံကြီး ကံငယ်ရှိသူသည် (ကံကြီး ကံငယ် အတူမပြုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်) နာနာသံဝါသကမည်၏၊ ထိုနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ ဥက္ခိတ္တရဟန်း၏ အလိုသို့ လိုက်သောကြောင့် သံဃာနှင့် အယူဝါဒ အားဖြင့် သဘောမတူသော လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်, ဥက္ခေပနိယကံ ပြုထား သဖြင့် သံဃာနှင့် ကံ အတူမပြုရသော ကမ္မနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ၂ မျိုးရှိ၏၊ နာနာသံဝါသကပုဂ္ဂိုလ် ဘာဝပဓာန ဘာဝလောပ ကြိပါ၊ နာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ် မပါရုံတွင် မက ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့၏ သဘောမှ လွတ်ကင်းသော သံဃာကို “ နာနာသံ ဝါသက ဝိရဟိတော” ဟု ဆိုသည်၊ နာနာသံဝါသက အကျယ်ကို ကောသမ္ဘကက္ခန္ဓက ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ ကြည့်ပါ။

ဘေဒေန၊ ပေ၊ အဓိကရဏံ။ ။သံဝတ္တတိတိ သံဝတ္တနံ၊ သံဝတ္တနံယေဝ သံဝတ္တ နကံ၊ သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်း၊ “ သံဃဘေဒဿ အတ္ထာယ” ပါဠိဖြင့် “ဘေဒနာယ-သံဃာ ကွဲပြားခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တနကံ-ဖြစ်သည်တည်း၊ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ” ဟု စတုတ္ထိ တပျုရိသ်ကို ပြ၏၊ အဓိကရဏသဒ္ဓါသည် ကာရဏ အနက်ဟောတည်း၊ အတ္တနော ဖလံ ကရောတိတိ ကရဏံ-မိမိအကျိုးကို ပြုတတ်သောကြောင့်၊ အဓိကံ+ ကရဏံ အဓိကရဏံ-လွန်ကဲသော (ထူးသော) အကြောင်း။ [“သံဝတ္တနကံ- ဖြစ်စေတတ်”

တိဋ္ဌေယျ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အရာ၌၊ ကာမ
 ဟေတု၊ ပေ၊ အ ဒီသုဝိယ-ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ ကာရဏံ - ကို၊ အဓိကရဏန္တိ-
 ဟူ၍၊ အဓိပေတံ၊ [အဓိကရဏအရ အဓိကရဏ်းအနက်ကို မယူဘဲ ကာရဏ
 အနက်ကို ယူပါ-ဟူလို၊ ကာမဟေတု ကာမနိဒါနံ ကာမာဓိကရဏံ-ကာမ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ခတ္တိယောပိ-ခတ္တိယန ဝိဝဒတိ၊)] တဇ္ဇ-ထို
 အကြောင်းသည်လည်း၊ ယသ္မာ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ဟောတိ၊ တသ္မာပဒဘာဇနေ၊
 အဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုနိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ တာနိ-ထို ဘေဒကရ
 ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဣမ ဥပါလိ၊ ပေ၊ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-
 သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက၌၊ အာဂတာနိ၊ တသ္မာ , တကြော - ထို သံဃဘေဒက
 ကက္ခန္ဓက၌ သာလျှင်၊ နေသံ - ထို ဘေဒကရဝတ္ထုတို့၏၊ အတ္ထိဝဏ္ဏယိသာမ၊
 စ- ဆက်၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ-ဤ ဘေဒကရ ဝတ္ထုတို့ကို၊ နိဿာယ, အပရေဟိ
 ပိ-နိသော၊ ကမ္မေန-ကံ၎င်း၊ ဥဒ္ဓေသေန--ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ၎င်း၊ ဝေါဟာ
 ရေန-ပြောဆိုခြင်း၎င်း၊ အနုဿာဝနာယ - အဘန်ဘန် ကြားသိစေခြင်း၎င်း၊

ဟု ပေးရိုးရှိသော်လည်း “သံဃဘေဒဿ အတ္ထာယ” ဟူသော တဒတ္ထနှင့် တွဲရာ၌
 ကာရိတ်ကံ မရနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ နောက်၌ “နိပ္ပတ္တိသမတ္ထံ”ကို ထောက်၍၎င်း
 “ဖြစ်သော”ဟု ပေးသည်။]

ကမ္မေန, ဥဒ္ဓေသေန ။ ။ ကမ္မေနာတိ အပလောကနာဒိသု စတုသု ကမ္မေသု
 အညတရေန ကမ္မေန (အပလောကန စသော ကံ ၄ မျိုးတွင် ဘမျိုးမျိုးသော ကံကို
 “ကမ္မ”ဟု ခေါ်သည်။) ဥဒ္ဓေသေနာတိ ပဉ္စသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသေသု အညတရေန
 ဥဒ္ဓေသေန (ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ ၅ ပါးတွင် တပါးသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကို
 “ဥဒ္ဓေသ”ဟု ခေါ်သည်) ။

ဝေါဟာရေန။ ။ ဝေါဟာရေနာတိ တာဟိတာဟိ ဥပပတ္တိဟိ အဓိဗ္ဗံ ဓမ္မောတိ
 အာဒိအဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုဒီပကေန ဝေါဟာရေန (ထိုသို့အကြောင်း ယုတ္တိတို့ဖြင့်
 အဓမ္မကို ဓမ္မဟု ပြောခြင်းစသော ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၀ ပါးကို ထင်ရှားပြ၍ ပြောဆို
 ခြင်းကို “ဝေါဟာရ”ဟု ခေါ်သည်။)

အနုဿာဝနာယ။ ။ အနုဿာဝနာယာတိ နနုတုမေ ဇာနာထ မယံ ဥစ္စာကုလာ
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဗဟုသုဘဘာဝဉ္စ (အရှင်ဘုရားတို့သည် တပည့်တော်၏ ဆွေကြီး
 မျိုးကြီးမှ ရဟန်းပြုလာပုံ, ဗဟုသုဘ ရှိပုံကို သိကြတယ် မဟုတ်ပါလား)၊ မာဒိသော
 နာမ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထုသာသနံ ဝါဟေယျာတိ စိတ္တဗ္ဗိ ဥပ္ပါဒေတံ တုမှာကံ ယုတ္တံ
 (“ တပည့်တော်လို ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရားရှင်သာသနာတော်ကို ဓမ္မ ဝိနယ မဟုတ်အောင်
 တမင်လုပ်ကြံပြီး အရှင်ဘုရားတို့ကို အယူခိုင်းတယ်” လို့ စိတ်တောင်မှ (ပြစ်မှားဘို့
 မသင့်ပါ။) ကံမယံ အဝီစိ နိလုပ္ပလာနံဝိယ သီတလော (တပည့်တော်အတွက်တော့

သလာကဂ္ဂါဟေန-စာရေးတံကိုယူစေခြင်းငှား၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စဟိ၊ ကာရဏေ
 ဟိ- တို့ကြောင့်၊ ယောဝိ အယံ သံယဘောဒေါ- သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ တမ္ဗိ-
 ထို သံယာက္ခပြားခြင်း ကိုလည်း၊ အာဂတဋ္ဌာနေ ယော - တိုက်ရိုက်လာရာ
 ပါဠိရပ်၌သာလျှင်၊ ပကာသယိဿာမ - ကုန်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ သင်္ခေပတော-
 အားဖြင့်၊ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ ဝါ၊ ပေ၊ ဣတ္ထ-၌၊ သံယဘောဒဿ အတ္ထာယ၊
 သံဝတ္တနကံ-သော၊ သံယဘောဒ နိပုတ္တိသမတ္ထိ-သံယာက္ခပြားမှု၏ပြီးစီးခြင်း၌
 စွမ်းနိုင်သော၊ ကာရဏံ ဂဟေတွာ၊ ဣတိဝေ- သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဂ္ဂယာတိ-ကား၊ ပဂ္ဂဟိတံ-ချိမြှော့အပ်သည်ကို၊ အဗ္ဘုသိတံ-အထက်၌
 စိုက်ထောင်အပ်သည်ကို၊ ပါကဋံ - ထင်ရှားသည်ကို၊ ကတွာ၊ တိဋ္ဌေယျာတိ-
 ယထာ သမာဒိန္နံ (ဝေ)-အကြင်အကြင် ဆောက်တည်အပ်သည့်အတိုင်းသာ
 လျှင်ငှား၊ ယထာ ပဂ္ဂဟိတမေဝစ- အကြင်အကြင် ချိမြှော့အပ်သည့်အတိုင်း
 သာလျှင်ငှား၊ ကတွာ၊ အစ္စေယျ- နေအံ့၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ဝေ-သို့၊ ပဂ္ဂ
 ဣတာ - ချိမြှောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ တိဋ္ဌတာစ - တည်သည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနာ-သည်) တံ (အဓိကရဏံ)-ထိုအကြောင်းသည်၊ ဝါ-
 ကို၊ ဒိပိတဗ္ဗေဝ-ထင်ရှားပြုအပ်သည်ငှား၊ အပ္ပဋိနိသဋ္ဌဗ္ဗ-မစွန့်အပ်သည်ငှား၊

အဝိစိရဲက ကြာညိုတောလို မြေမှာတဲ့လား)၊ ကိမဟံ အပါယတော နဘာယာမိ
 (တပည့်တော်ကတော့ အပါယ်မကြောက်ဘူးတဲ့လား)၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန ကဏ္ဍ
 မူလေ ဝစီဘေဒံ ကတွာ အနုဿာဝနေန (ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့် နားအနီး၌
 တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပြောဆိုခြင်းကို “အနုဿာဝန”ဟု ခေါ်သည်)၊ [“အနုဿာဝန”
 ဟု ခေါ်နေကျဖြစ်သောကမ္မဝါစာမှာ ကမ္မေန အရ၌ ပါဝင်ခဲ့ပြီ။]

သလာကဂ္ဂါဟေန ။ ။ ဝေ အနုဿာဝေတွာ တေသံ စိတ္တံ ဥပတ္တမ္ပေတွာ အနိ
 ဝတ္တိဓမ္မေ ကတွာ ဂဏှထ ဣမံ သလာကန္တိ သလာကဂ္ဂါဟေန (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့် ပြောဆို၍ ထို ရဟန်းများ၏စိတ်ကို ထောက်ကန်၍ ဆုတ်နစ်မသွားအောင်
 ပြုလုပ်ပြီး၍ “ တပည့်တော်၏အယူဝါဒကို ကြိုက်လျှင် ဤ စာရေးတံကိုယူကြပါ ”ဟု
 စာရေးတံအယူခိုင်းခြင်းကို “ သလာကဂ္ဂါဟ ”ဟု ခေါ်သည်။)။ [ဤ ကမ္မစသော
 အကြောင်း ၅ ပါးတွင် ကမ္မနှင့် ဥဒ္ဓေသသာ လိုရင်းအကြောင်းတည်း၊ ကျန် ၃ ပါးမှာ
 ရှေ့အတိုင်းဖြစ်သော အကြောင်းတည်း။]

ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌေယျ။ ။ ထိုအကြောင်းကို “ချိမြှောက်”ဟုသည် ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး
 ကြံခြင်းမဟုတ်ဘဲ အလံကို မြှောက်တင်ထားသကဲ့သို့ အထင်အရှား ကြံခြင်းတည်း၊
 “ တိဋ္ဌေယျ - တည် ” ဟုသည် မစွန့်လွှတ်ဘဲ စွဲမြဲ တည်တန့်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 ပဂ္ဂယုအတွက် “ဒီပေယျ-ထင်ရှားပြု”ဟုငှား၊ တိဋ္ဌေယျအတွက် “နပုဋိနိသဋ္ဌေယျ-
 မစွန့်”ဟုငှား ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူသည်။

ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ ပဒဘာဇနေ၊ ဒီပေယျာတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ နပုဋိနိသဇ္ဇေ
 ယျာတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယောတိ-ကား၊ အညေ
 ဟိ-နိသော၊ လဇ္ဇိဟိ- နိသော၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ဘဝေယျ၊
 စ- ဆက်၊ အဿ - ထို ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယောဟူသော ပါဠိ၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ- ဌ၊ ယေ ပဿန္တိတိ-ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မုခါ-
 ဌ၊ ပဂ္ဂယု-၍၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်နေသည်ကို၊ ပဿန္တိ - မြင်ကြကုန်၏၊ ယေ သုဏ
 န္တိတိ-ကား၊ ယေပိ-တို့သည်လည်း၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ-၌၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ - ကွဲပြားခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်သော၊ အဓိကရဏံ-
 ကို၊ သမာဒါယ-၍၊ ပဂ္ဂယု-၍၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သုဏန္တိ-နိ၏၊ (“တေဟိ
 ဘိက္ခုဟိ-ထို မြင်ကုန် ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော၊
 အဿ - ၏” ဟု “ယေပိ ” ဟူသော အနိယမ၏ နိယမကို ထည့်ပေးပါ။)
 [စာအုပ်များ၌ “အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု၊ပေါတိဋ္ဌန္တိ” ဟု ဗဟုဝုဇ်
 တွေရ၏၊ “ယောပန ဘိက္ခု၊ပေါ ဝေမဿ ဝစနိယော”ကို ထေဝံ၍ “အသု
 ကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု၊ပေါ တိဋ္ဌတိ”ဟု ကေဝုဇ်သာရှိသင့်သည်။]

သမေတာယသ္မာ သံဃေနာတိ-ကား၊ အာယသ္မာ-သည်၊ သံဃေန သဒ္ဓိံ၊
 သမေတု - ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါလော၊ သမာဂစ္ဆတု - ညီညွတ်ခြင်းသို့
 ရောက်ပါလော၊ ကေလဒ္ဓိကော-တူသော အယူရှိသည်၊ ဟောတု-ပါလော၊
 ဣတိအတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပါယ်နက်၊ ကိံကာရဏာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)،
 သမဂ္ဂေါ - သော၊ သံဃော- သည်၊ သမ္မောဒမာနော- လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်
 ရသည်၊ အဝိဝဒမာနော - ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရသည်၊ ဧကေဒေသော-
 တခုတည်းသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဖာသု , ဝိဟာရတိ-
 နေရ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သမေတု)၊ တတ္ထ-ဆိုသမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒ
 မာနော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ သမ္မောဒမာနောတိ - ကား၊ အညမညံ၊
 သမ္ပတ္တိယာ - သီလစသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သုဠု - လွန်စွာ၊ မောဒ
 မာနော - ဝမ်းမြောက်ရသည်၊ အဝိဝဒမာနောတိ - ကား၊ အယံ - ကား၊
 ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ အယံ-ကား၊ န ဓမ္မော-ဓမ္မ မဟုတ်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ န ဝိဝဒ

သမာဂစ္ဆတု ။ ။ သမေတု(သံ+တေ)ကို သမာဂစ္ဆတု(သံ+ အာဂစ္ဆတု)ဟု
 ဖွင့်၏၊ “သံ=သမောဓာနံ-မကွဲမပြား၊ တသားထည်းပေါင်းမိခြင်းသို့+တေ= အာဂစ္ဆ
 တု - ရောက်ပါလော” ဟုလို၊ ထို “ပေါင်းမိခြင်း” ဟူသည် “အဓမ္မကို အဓမ္မ ဟု
 သဘောတူ ယူခြင်း၊ ဓမ္မကို ဓမ္မဟု သဘောတူ ယူခြင်း” စသည်တည်း ဟု သိစေလို၍
 “ကေလဒ္ဓိကော ဟောတု”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွ ဖွင့်သည်။

မာနော-သည်၊ အဿ-ထို သမဂ္ဂသံယံ၏၊ ဧကော- ဘုရားတည်းသော၊ ဥဒ္ဓေ
 သော- ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသသည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ၊ (သော- ထို သမဂ္ဂသံယံ
 သည်) ကေုဒ္ဓေသော - မည်၏၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ပဝတ္ထ ပါတိ
 မောက္ခုဒ္ဓေသော-ဖြစ်သော ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသရှိသည်၊ ဝိသု-သီးခြား၊ န
 (ပဝတ္ထ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော)-မရှိသည်၊ (ဟုတော ဖာသု ဝိဟရတိ)၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ [သံဃာကွဲပြားနေလျှင် တသိမ်တည်း၌ ဟိုတကွဲဒီတကွဲ ပါတိမောက်
 ရွတ်ပြရ၏၊ ညီညွတ်နေလျှင်ကား သံဃာအားလုံးပေါင်း၍ တရတည်းသော
 ပါတိမောက် ရွတ်ပြရခြင်းရှိသည် - ဟူလို။] ဖာသု ဝိဟရတိတိ - ကား၊ သုခံ
 ဝိဟရတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလန္တိ-ကား၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ ပဋိနိသဇ္ဇနံ-ဤအယူကို
 စွန့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ- ကောင်း၏၊ ခေမံ- ဘေးမရှိ၊ တဿဘိက္ခုနော- ၏၊
 သောတ္ထိဘာဝေါ-ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ)။ [“ဣတိဧတံ”
 ဟု ကမ်၌ ဣတိပါသည်။]

နော စေ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ တိက္ခတ္ထံ၊ ဝုတ္တဿ-ပြောဆိုအပ်သည်
 ဖြစ်၍၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇတော- မစွန့်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ သုတွာ
 ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ သုတွာ - သံဃာ
 သင်းခွဲနေကြောင်းကို ကြား၍၊ ဝါ-ပါလျက်၊ နဝဒန္တိ-မပြောကုန်၊ တေသံပိ
 ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊ ကိဝဒူရေ-အဘယ်မျှ ဝေးသော အရပ်၌၊ ဝါ-က၊ သုတွာ၊
 အဝဒန္တာနံ - မပြောကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ - သနည်း၊)
 တာဝ-အဒ္ဓယောဇနမှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ဝိဟာရေ-တကျောင်း
 ထည်း၌၊ (သုတွာ- ၍၊ အဝဒန္တာနံ - တို့၏) ဝတ္တဗ္ဗံ - ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပတ် ဟု
 ဆိုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာယံ- မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ(ကိ)၊ သမန္တာ-
 ကျောင်းတိုက်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ အဒ္ဓယောဇနေ - ယူဇနာဝက်၌၊ ဝါ - က၊
 ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဘာရော-ပြောဆိုရန် တာဝန်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဒူတံဝါ - ကို
 သော်၎င်း၊ ပဏ္ဍိဝါ - စာကိုသော်၎င်း၊ ပေသေတွာ၊ ဝဒတောပိ- ၏လည်း၊
 အာပတ္တိမောက္ခော နတ္ထိ၊ သယမေဝ, ဝတံာ - ပြီး၍၊ အာဝုသော - ငါ့ရှင်၊
 သံဃဘေဒေါ - သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်၊ ဝရုကော-ကြီးလေး၏၊ သံဃ

ကုသလံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနော။ ။ ကုသလံကို ခေမံဟု ဖွင့်၏၊ “ခေမံ” ဟူသည်လည်း
 “အနဝဇ္ဇ-အပြစ်မရှိခြင်း” တည်း၊ “ထိုအယူကိုစွန့်ခြင်းကြောင့် ထိုရဟန်းမှာ အာပတ်
 ဟူသော အပြစ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းဖြစ်သည်” ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “သောတ္ထိ
 ဘာဝေါ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနော” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။

ဘေဒါယ၊ မာပရက္ကမိ- အားမထုတ်ပါလင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ နိဝါရေ တဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ)၊ ပန-ဆက်၊ ပဟောန္တေန - သွားစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ ဒူရမ္ဘိ - ယူဇနာဝက်ထက် ဝေးသော အရပ်သို့လည်း၊ ဝန္တမ္ဘိ- ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ အဂိလာနာနံ-တို့၏၊ ဒူရေပိ-၌လည်း၊ ဘာရောယေဝ-ပြော ဘို့ရန် တာဝန်ပင်တည်း။ [သံဃာသင်းခွဲမှု၏ ကြီးလေးသော အပြစ်ရှိသော ကြောင့် “ဒူရေပိ ဘာရောယေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကား ယူဇနာ ဝက် အတွင်း၌ ကြားလျက် မပြောသူသာ သင့်၏။]

ဣဒါနိ၊ ဝေဠု၊ ပေ၊ ဝုစ္စမာနောတိ အာဒိသု-တို့၌၊ အတ္ထမတ္ထမေဝ-အနက် မျှကိုသာ၊ [သဒ္ဓါနည်း မစိစစ်တော့ဘဲ - ဟူလို။] ဒသေတံ၊ သောဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဝတ္ထဗ္ဗောတိ အာဒိ - ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို သောဘိက္ခု သံဃမဇ္ဈိပိ အာကနိတွာ ဝတ္ထဗ္ဗော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သံဃမဇ္ဈိပိ အာကနိတွာတိ- ကား၊ ပုရိမနယေန-ဖြင့်၊ [ဝရုကော ခေါ် အာဝုသော အစရှိသော ရှေ့နည်း ဖြင့်။] ဝုစ္စမာနော - သော်၊ သစေန ပဋိနိသဇ္ဇတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဟတ္ထေသုစ ဗာဟာသုစ ဝဟေတွာပိ သံဃမဇ္ဈိ အာကနိတွာ ပုနပိ , မာ အာယသ္မာတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ တိက္ခတ္ထံ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ယာဝတတိယံ သမန ဘာသိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ ယာဝ- လောက်၊ တတိယံ-သော၊ သမနဘာသနံ- အဘန်ဘန် ရွတ်ဆိုအပ်သော ကမ္မဝါစာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို ၃ ကြိမ် မြောက် ကမ္မဝါစာတိုင်အောင်၊ သမနဘာသိတဗ္ဗော - အဘန်ဘန် ပြောဆို ထိုက်၏၊ တိဟိ-န်သော၊ သမနဘာသန ကမ္မဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အဿ - ထို ယာဝတတိယံ သမနဘာသိ တဗ္ဗောဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အတ္ထမေဝ ဝဟေတွာ, သမနဘာသန ပိမိ-အဘန်ဘန် ပြောဆိုပုံအစီစဉ်ကို၊ ဒသေတံ၊ ပေ၊ သမနဘာသိတဗ္ဗောတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ-ထို သောဘိက္ခု သမနဘာသိတဗ္ဗော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဥတ္ထိ ယာ၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိတိ- ကား၊ ဥတ္ထိပရိယောသာနေ- ၌၊ ယဉ္ဇ ဒုက္ကဋ်- သို့လည်း၊ အာပန္နော-ပြီ၊ ဒွိဟိ- ၂ ကြိမ်ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာဟိ-တို့ကြောင့်၊ ယေစ ထုလ္လစ္စယေ - တို့သို့လည်း၊ (အာပန္နော)၊ တိသောပိ- နသော၊ တာ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ယဿ နက္ခမတိ သော ဘာသေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ တတိယ ကမ္မဝါစာယ - သည်၊ ယျ ကာရပ္ပတ္တ မတ္တာယ- ယျ အက္ခရာသို့ ရောက်ကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ - န၏၊ သံဃာဒိသေသေယေဝ- ၌သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ - တည်တော့၏။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကား၊ အာပန္နာ = သင့်ရောက်အပ်ပြီးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ ကိံ - လော၊ အနာပန္နာ (အာပတ္တိယော ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ ကိံ) ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ- မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) မဟာသုမတ္ထေရော ဝဒတိ၊ (ကိံ)၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ အဝသာနေ-၌၊ န ပဋိနိသဇ္ဇတိ-မစွန့်၊ သော-ထိုမစွန့်သော ရဟန်းသည်၊ တာအာပတ္တိယော-ထိုရှေ့အာပတ် ၃ ချက်တို့သို့၊ န အာပတ္တိ- မရောက်၊ တသ္မာ အနာပန္နာ (အာပတ္တိယော) ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ ဣတိ(ဝဒတိ)၊ [တတိယ ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ အယူကိုမစွန့်မည် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေ့ဒုက္ခနှင့် ထုလွှစည်း ၂ ချက်တို့သို့ ရောက်ကိုယ် မရောက်ခဲ့-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် “ န ပဋိနိသဇ္ဇတိ ” ဟု ရှိရမည်။] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ (အာဟန္တစပ်)၊ လိင်္ဂပရိဝတ္တေန-လိင်္ဂပြန်ခြင်းကြောင့်၊ အသာဓာရဏာပတ္တိယောဝိယ-အသာဓာရဏ အာပတ်တို့ကဲ့သို့၊ အာပန္နာ-သင့်ရောက်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ (အာပတ္တိယော) ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ အနာပန္နာနိ-မသင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်တို့၏၊ ပဋိပ္ပဿန္တိယာ-ငြိမ်းခြင်းဖြင့်၊ ကိံ - အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ အာဟ။ [မဟာ ပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကို နှစ်သက်သောကြောင့် နောက်မှဆိုသည်။]

ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မသညီတိ-ကား၊ တံ သမနဘာသန ကမ္မံ-သည်၊ ဓမ္မကမ္မံ-သည်၊ စေဟောတိ၊ တသ္မိံ - ထိုဓမ္မကံ၌၊ ဓမ္မကမ္မသညီ-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ , န ပဋိနိသဇ္ဇတိ - အံ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ဓမ္မကမ္မေ အဓမ္မကမ္မသညီ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သေနယော၊ ဣမ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သညာ - အဓမ္မကံ ဟူသော အမှတ်သညာသည်၊ နရက္ခတိ- အာပတ်မှမစောင့်၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဓမ္မိကတ္တာဝေ-တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇန္တော-မစွန့်သောရဟန်းသည်၊ (အာပတ္တိ) အာပတ္တိ၊ အသမနဘာသန္တ သာတိ- ကား၊ အသမနဘာသိယ မာနဿ- အဘန်ဘန် မပြောဆိုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇန္တ သာပိ-၏လည်း၊ သံဃာ ဒိသေသေန- ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ဘာသိယမာနဿ ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဘာသန္တ သာ၌ အန္တပစ္စည်းကို ကံဟောဟု၎င်း၊ မာနမှ အန္တ ပြန်ထားသည် ဟု၎င်း သိစေ၏။] ပဋိနိသဇ္ဇန္တ သာတိ-ကား၊ ဥတ္တိတော-မှ၊ ပုဗ္ဗေဝါ-ရှေ့၌ သော်၎င်း၊ ဥတ္တိက္ခဏေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဥတ္တိပရိယောသာနေ ဝါ-ဥတ် ၏အဆုံး၌ သော်၎င်း၊ ပဌမာယ- သော၊ အနုဿာဝနာယဝါ-ကမ္မဝါစာ၌ သော်၎င်း၊ ဒုတိယာယ, (အနုဿာဝနာယ) ဝါ-၌သော်၎င်း၊ တတိယာယ,

(အနုဿာဝနာယ-၏)ယာဝ-လောကံ၊ ယျကာရံ နသမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ တာဝ
ဝါ - ထို ယျအက္ခရာသို့ မရောက်သေးမီ၎င်း၊ ပဋိနိသဇ္ဇန္တဿ - ၏၊ သံဃာဒိ
သေသေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ အာဒိကမ္ဘိကဿာတိတ္ထေ-၌၊ ဒေဝဒတ္တော၊ပေ၊ ဝတ္ထုသ္မိန္ဒိ-
ဒေဝ၊ ပေ၊ ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ အာဂတတ္တာ ဒေဝဒတ္တော အာဒိကမ္ဘိကော၊
သောစ-ထို အရှင်ဒေဝဒတ် သည်လည်း၊ သံဃဘေဒါယ-၄၊ ပရက္ကမန္တော
ယေဝ - အားထုတ်ရုံသာ အားထုတ်သူတည်း၊ အပ္ပဋိနိဇ္ဇန္တော - မစွန့်သူ
သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ တဿ-ထို အရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌၊ တံ ကမ္မံ-
ထို သမနုဘာသနကံကို၊ နကတံ - မပြုအပ်၊ [ကံပြုသောအခါ မစွန့်မှ “အပ္ပဋိ
နိသဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ခေါ်နိုင်၏၊ ကံကိုမှမပြုရသောကြောင့် အရှင်ဒေဝဒတ်ကို
“အပ္ပဋိ နိသဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်” ဟု မခေါ်နိုင် ဟူလို၊]

ဣဒံ - ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌ ကံ မပြုအပ်ဟူသော ဤအကြောင်းကို၊
ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိနိုင်သနည်း၊ ဣတိ စေ-ဤသို့ မေးအံ့၊
သုတ္တတော-ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ (ဣဒံ-ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌ ကံ မပြုအပ်
ဟူသော ဤအကြောင်းကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-နိုင်၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊)
ဟံ-ချဲ့၊ အရိဋ္ဌော၊ပေ၊ ဝတ္ထုသ္မိန္ဒိ-ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ-၌၊ အာဂတတ္တာ၊ အရိဋ္ဌဿ-
အရိဋ္ဌရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤ အကြောင်းသည်၊
ပညာယတိ ယထာ- ထင်ရှားသကဲ့သို့၊ တထာ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏ အပေါ်၌၊
(ကမ္မံ ကတံ၊ ဣတိ-ဤအကြောင်းသည်၊)န(ပညာယတိ)၊ [ပရိဝါပါဠိတော်
၌ “ ဒေဝဒတ္တော သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ ” ဟုသာ လာ၏၊
“သမနုဘာသနာယ န ပဋိနိသဇ္ဇိ” ဟု မလာ-ဟူလို၊]

အဿ-ထို ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌၊ (သမနုဘာသနကမ္မေန - သည်၊)
ကတေန-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ကောစိ-သည်၊
အတ္တနော- ၏၊ ရုစမတ္တေန - အလိုမျှဖြင့်၊ အထာပိ ဝဒေယျ- အံ့၊ [ကံပြုအပ်
သော်လည်း “အာဒိကမ္ဘိကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည့်အတွက် အယူကို မစွန့်စေကာမူ
အနာပတ်ဖြစ်၏” ဟု မိမိ၏ အလိုမျှဖြင့် ပြောအံ့-ဟူလို၊] တထာပိ-ထိုသို့ပင်
ပြောပါသော်လည်း၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇနေ-ကြောင့်၊ အာဒိကမ္ဘိကဿ-၏၊ အနာ
ပတ္တိနာမ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ သိက္ခာ
ပဒံ-ကို၊ ဝိတိက္ကမန္တဿ-ကျူးလွန်သော ရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ အနညာတ
တော- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မှ၊ အညတြ - အခြားသော သိက္ခာ
ပုဒ်၌၊ အနာပတ္တိနာမ-ကို၊ နဒိဿတိ- မတွေ့မြင်အပ်၊ [“နွားဘဝမှလာသော

ရဟန်းမှာ စမြို့ပြန်သည့် အတွက် အပြစ်မရှိ” ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်
သော သိက္ခာပုဒ်စသည်ကို “ဥဒ္ဓိဿအနုညာတသိက္ခာပုဒ်” ဟု ဆိုသည်။]

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဿ-၏၊ အနာပတ္တိယံ-အနာပတ္တိဝါရ၌၊ အာဒိကမ္ပိကဿာ
တိ-ဟူ၍၊ ယမ္ဗိ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ ပေါတ္ထကေသု-စာအုပ်တို့၌၊ လိခိတံ-
ရေးအပ်ပြီ၊ တံ- ထိုစကားသည်၊ ပမာဒလိခိတံ- အမှတ်တမဲ့ ရေးအပ်သော
စကားတည်း၊ အဿ- ထို စကား၏၊ ပမာဒလိခိတဘာဝေါစ - ကိုလည်း၊
ပဌမံ၊ အရိဋ္ဌော-မည်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ စောဒေတဗ္ဗော၊ စောဒေတွာ-ပြီး၍၊
သာရေတဗ္ဗော-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေထိုက်၏၊ သာရေတွာ အာပတ္တိံ ရောပေ
တဗ္ဗော၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ကမ္မက္ခန္ဓကေ - ၌၊ အာပတ္တိရောပန ဝစနတော-
အာပတ်သို့ တင်ကြောင်း စကားတော်ကြောင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ - လျှင်၊
ဘေဒါယ-၄၊ ပရတ္ထမနေ-၌၊ အာဒိကမ္ပိကဿ-သော၊ ဒေဝဒတ္တဿ - ၏
အပေါ်၌၊ ယသ္မာ၊ တံကမ္မံ-ထိုသမနုဘာသနကံကို၊ န ကတံ၊ တသ္မာ၊ အာပတ္တိ
ယေဝ-သည်ပင်၊ န ဇာတာ-မဖြစ်၊ [ယသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဒေဝဒတ္တဿသည်
တသ္မာပုဒ် ပြင်ဘက်တိုင်အောင် လိုက်နိုင်သောကြောင့် “ တသ္မာဿ ” ဟု
အဿ ပိုဟန်တူ၏။] ပန - ထိုသို့ပင် အာပတ်မဖြစ်သော်လည်း၊ သိက္ခာပဒံ-
ကို၊ တံ-ထို ရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ အာရဗ္ဗ ပညတ္တံ၊ ဣတိ ကတွာ-ဤအကြောင်း
ကြောင့်၊ အာဒိကမ္ပိကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဣတိ - သို့၊ အာပတ္တိယာ - ၏၊
အဘာဝတောယေဝ - မရှိခြင်းကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို အရှင် ဒေဝဒတ်၏
အပေါ်၌၊ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာ၊ [“အနာပတ္တိ အာဒိကမ္ပိကဿ” ဟု ဟောတော်
မူအပ်သည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ သာ သော - ထို အနာပတ်သည်၊ အသမနုဘာသန္တဿာတိ
ဣဓိနာဝ- အသမနုဘာသန္တဿ ဟူသော ဤ ပါဠိဖြင့်ပင်၊ ကိဉ္ဇာပိ သိဒ္ဓါ၊
ပန-ထိုသို့ပင် ပြီးပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ၊ အသမနုဘာသန္တော နာမ-အသ
မနုဘာသန္တမည်သူကို၊ ယဿ - အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊
သမနုဘာသနံ-အဘန်ဘန်ပြောဆိုခြင်းကို၊ နကရောန္တိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
ဝုစ္စတိ၊ အာဒိကမ္ပိကော န(ဝုစ္စတိ)၊ အယဉ္ဇ (ဒေဝဒတ္တော) - သည်လည်း၊
အာဒိကမ္ပိကောယေဝ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ အာဒိကမ္ပိကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧတေ
နပါယေန အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ ထပေတွာ၊ သဗ္ဗသမနုဘာသနာသု-အလုံးစုံသော
သမနုဘာသနာတို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော
ဝါကျ၌၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ သမုဋ္ဌာနာဒိသု(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော၊)
ဣဒံသိက္ခာပဒံ၊ တိဝဂီကံ-၃ ပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ကေသမုဋ္ဌာနံ-တခုသော

သမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ တေ-ဤသိက္ခာပုဒ်သည်၊ သမနုဘာသန သမုဋ္ဌာန်နာမ - သမနုဘာသန သမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်မည်၏။ ကာယ ဝါစာစိတ္တတော သမုဋ္ဌာတိ၊ [တိဝင်္ဂိကံကိုပင် “ ကာယဝါစာ စိတ္တတော သမုဋ္ဌာတိ” ဟု ထင်ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ နပဋိနိသဇ္ဇာမိ-အံ၊ ဣတိ- ကြီး၊ ကာယဝိကာရံဝါ - ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို သော်၎င်း၊ ဝစီ ဘေဒံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အကရောန္တ သေဝ-မပြုသော ရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဝါ-မပြုဘဲပင်၊ အာပဇ္ဇနတော- ကြောင့်၊ အကိရိယံ - အကိရိယ သိက္ခာပုဒ် တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ-ဝိတိတ္တမသညာမရှိခဲ့သော် အာပတ်မှ လွတ်မြောက် ခြင်းရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ [မစွန့်အံ့ ဟု သညာမရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ် - ဟုလို။] သစိတ္တကံ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီး တည်း။ ။ ပဌမသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

ဒုတိယ သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်၊ ဒုတိယ သံဃဘေဒသိက္ခာပဒံ- တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အနုဝတ္တကာတိ-ကား၊ တဿ-ထို သံဃာသင်း ခွဲသောရဟန်း၏၊ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရုစိဂ္ဂဟဏေန-အမြင်၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ အကြိုက်ကို ယူခြင်းအားဖြင့်၊ အနုပဋိပဇ္ဇနကာ - အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခု၌ စပ်၊) ဝဂ္ဂံ-အစုဖြစ်ကြောင်း စကားကို၊ အသာမဂ္ဂိ ပက္ခိယဝစနံ-မညီမညွတ် သော အဘို့၌ ဖြစ်သူတို့၏စကားကို၊ ဝါ- မညီမညွတ်သောအဘို့၌ ဖြစ်သော စကားကို၊ ဝဒန္တိ - ပြောဆိုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ-ကတို့

ဒိဋ္ဌိ၊ ပေ၊ ပဇ္ဇနကာ။ ။ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိ - ထို သံဃဘေဒကရဟန်း၏ အမြင်၊ ဝါ- အယူ၊ ခမနံ-နှစ်သက်ခြင်း၊ ခန္တိ-ခြင်း၊ ထိုရဟန်း၏ နှစ်သက်မှု၊ ရုက္ခနံ ရုစိ-အကြိုက်၊ န ပုဒ်လုံး ပရိယာယ်တည်း၊ ထိုရဟန်း၏ မြင်မှု နှစ်သက်မှု လိုလားမှုလိုက်၍ ကျင့်ကြ သူများ၊ အနုဝတ္တကာကံ “အနုပဋိပဇ္ဇနကာ” ဟု ဖွင့်၏။ “ဝတ္တန-ဖြစ်ခြင်း” ဟူသည် “ပဋိပဇ္ဇန-ကျင့်ခြင်းပင်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွင်ဖွင့်သည်။

ဝဂ္ဂံ။ ။ ဝဂ္ဂသဒ္ဓါသည် “ အစု” အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အကျိုး ဝဂ္ဂ၏အမည်ကို အကြောင်း၌ တင်စားသော ဖလူပစာရအားဖြင့် အစုကွဲကြောင်းစကား ရ၏။ ထို့ကြောင့် “အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ [အသာမဂ္ဂိပက္ခေ+ ဘဝါ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယာ၊ တေသံ + ဝစနံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ၊ တနည်း - အသာမဂ္ဂိ ပက္ခေ+ဘဝံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယံ၊ တဉ္စ+တံ+ဝစနန္ဓာတိ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ။]

မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ- ဌ၊ တဿ၊ ပေါဟောန္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သံဃဘေဒါယ-ငှါ၊ ပရက္ကမန္တဿ-သော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝဏ္ဏတ္ထာယ စ - ဂုဏ်ကျေးဇူး အကျိုးငှါ၎င်း၊ ပက္ခဝုခိအတ္ထာယစ - အသင်းအပင်း၏ တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ဌိတာ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [သံဃဘေဒက ရဟန်း၏ ဂုဏ်ကြီးဘို့ရန် , အသင်းအပင်း တိုးဘို့ရန် တည်တည် တန့်တန့် (မပြောင်းမလွှဲဘဲ) ကူညီကြသည် - ဟူလို၊] ဟိ-မှန်၊ ယေ- အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ - အစုဖြစ်ကြောင်းစကားကို ပြောဆိုတတ်ကုန် ၏၊ တေ-တို့သည်၊ နိယမေန-အမြဲအားဖြင့်၊ ဤဒိသာ ဟောန္တိ၊ [သံဃဘေဒက ရဟန်း၏ ဝဏ္ဏပက္ခဝုခိအကျိုးငှါ ကူညီကြသည်၊] တသ္မာ ဧဝံ, ဝုတ္တံ-မိန့်တော် မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တိဏ္ဏံ-၃ ပါးသောရဟန်းတို့၏၊ ဥဒ္ဓံ-အထက် ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ [ဥဒ္ဓံနပီတိပုဒ်ဖြစ်၍ ပဌမာ ဗဟုဝစနန္တကြိ။] ကမ္မာရဟာ - ကံကိုထိုက်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ), သံဃော- သည်၊ သံဃဿ - ၏အပေါ်၌၊ ကမ္မံ-နိဂ္ဂဟကံကို၊ န ကရောတိ- နိုင်၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ သံဃာအချင်းချင်း ကံမပြုနိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏ္ဏံ ဥဒ္ဓံ ကမ္မာရဟာ န ဟောန္တိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ၃ ပါးအထက်ရဟန်းတို့၏ ကံမပြုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကောဝါဒေဝါ တယောဝါတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဇာနာတိ နောတိ - ကား၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဆန္ဒာဒိနိ-ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဇာနာတိ-သိပါ၏၊ ဘာသ တိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောမ-န်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ အမေဟိ သန္တိံ, ဘာသတိ- ပြောဆို တိုင်ပင်ပါ၏၊ အမှာကံ ပေတံ ခမတိတိ- ကား၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကရောတိ - ၏၊ ဧတံ-ထိုရဟန်းပြုသမျှ ဤအမှုသည်၊ အမှာကမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ရုစ္စတိ- နှစ်သက်ပါ၏၊ [ရောစနတ္ထယုဉ်ရာ၌ သမ္ပဒါနံ။] သမေတာယသ္မန္တာနံ သံဃောနာတိ- ကား၊ အာယသ္မန္တာနံ- တို့၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ သံဃောန သန္တိံ, သမေတု သမာဂစ္ဆတု-ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့

ကော၊ ပေါဟောဝါ။ ။ နိမိကြောင်းဖြစ်သော နိဂ္ဂဟကံကို ပြုရာ၌ ကံပြုခံရ သောဘက်၌ ၄ ပါးရှိလျှင် သူတို့လည်း သံဃာပြည့်နေသောကြောင့် သူတို့ကလည်း ခံမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြန်၍ ကံပြုနိုင်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အနိမိခံရမည့်ဘက်၌ သံဃာ မပြည့်အောင် ၃ ပါးအထိသာ ပြုထား၏။ [နဟိ သံဃော သံဃဿ ကမ္မံ ကရော တိတိ ဣဒံ နိဂ္ဂဟဝသေန ကတ္တမ္မံ ကမ္မံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ဥဗ္ဗာဟိကာဒိ ကမ္မံ ပန (ဥဗ္ဗာ ဟိကာ စသော ချိမြောက်ကံကိုကား) ဗဟူနံပိ ကာတံ ဝဇ္ဇတိယေဝ။....., ဋီကာ၊ ဥဗ္ဗာဟိကာကံကို သမထက္ခန္ဓကဋ္ဌံ ရူ။]

ရောက်ပါလော၊ ကော်ဘာဝံ - တပေါင်းတည်းအဖြစ်သို့၊ ယာတု - ရောက်ပါ
လော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ပဌမသိက္ခာ
ပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-ကြောင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-ကြောင့်၎င်း၊ ပါကဋ
မေဝ၊ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။ဒုတိယ သံဃဘေဒ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-
သည်၊ နိဋ္ဌိကာ။

x x x x x + x

ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ-သည်၊ ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ-
ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အနာစာရံ အာစရတီတိ-ကား၊ အနေကပ္ပကာရံ-တပါးမက
များသော အပြားရှိသော၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရ ဝီတိက္ကမံ-ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရ၌
ဖြစ်သော လွန်ကျူးမှုကို၊ ကရောတိ၊ ကံနခေါ နာမာတိ တေ - နာမဟူသော
ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဝမ္ဘနဝစနံ-ရှုတ်ချကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ [နာမသဒ္ဓါသည်
ဝမ္ဘန အနက်ဟော-ဟူလို၊] အဟံခေါ နာမာတိ-နာမဟူသောသဒ္ဓါသည်၊
ဥက္ကံသဝစနံ- ချီမြောက်ကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ [နာမသဒ္ဓါအတွက် ဥက္ကံသ
အနက်ကို သိပါ။] တုမှေ ဝဒေယုန္တိ-ယုံဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ (ဒသေတိ၌စပ်)၊
ဣဒံ-ဤ အမှုကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်၊ ဣဒံ-ကို၊ မာကရောထ-န်လင့်၊ ဣတိ-
သို့၊ အဟံ-သည်၊ တုမှေ-တို့ကို၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ အရဟာမိ-ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်
အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒသေတိ-၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (အရဟာသိ-နည်း)၊ ဣတိစေ-
ဤသို့မေးအံ့၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီး
ဘုရားသည်၊ ကဏှကံ - ကဏှက စီးတော်မြင်းကို၊ အာရုယျ - စီးတော်မူ၍၊
မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ နိက္ခမိတွာ-တောထွက်တော်မူ၍၊ ပဗ္ဗဇိ ခတာ-ရဟန်း
ပြုတော်မူခဲ့ပြီ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ အရဟာမိ-၏)၊ ဣတိဝေမာဒိံ-
ဤသို့ အစရှိသော၊ အတ္ထံ - အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သန္ဓာယ- ၍၊ အာဟ-ပြီ၊
ပန-ဆက်၊ အမှာကံ ဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဝတွာ-၍၊ အတ္တနော, သန္တကဘာဝေ-
၌၊ ယုတ္တိံ - အသင့်ယုတ္တိကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ), အမှာကံ၊ ပေ၊ အဘိ
သမိတောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ- ပြီ၊ ယသ္မာ အမှာကံ, အယုပုတ္တေန - အရှင့်
သားသည်၊ စတုဿစ္စဓမ္မော- ကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓေါ - ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အရှင့်သားသည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရား၏
အဖြစ်ကြောင့်) ဓမ္မောပိ-သည်လည်း၊ အမှာကံ-င တို့၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သံဃံ ပန - ကိုကား၊ အတ္တနော, ဝေရိပဒေက္ခ - ရန်သူဘက်၌၊
ဋီတံ-တည်၏ဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည် (ဟုတွာ)၊ အမှာကံ သံဃာ

တိ-ဟူ၍၊ န ဝဒတိ-မပြော၊ ပန-ဆက်၊ ဥပမံ-ကို၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ သံဃံ-ကို၊ အပသာဒေတု ကာမော-ခြိမ်းချောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သေယျထာပိ နာမာ တိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

တိဏကဋ္ဌ ပဏ္ဍပတန္တိ - ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အရပ်၌၊ ပတိတံ- ကျသော၊ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဍ-မြက်၊ ထင်း၊ သစ်ရွက်ကို၊ (ဥဿာရေယျ သေယျ ထာပိ-တနေရာ၌ စုဝေးရွှေ့ရှား စေရာသကဲ့သို့၊) အထဝါ-ကား၊ တိဏဋ္ဌ- မြက်လည်း၊ နိဿာရကံ- အနှစ်မရှိသော၊ လဟကံ- ပေါ့သော၊ (လေတိုက် လျှင် ပါသွားလောက်အောင် ပေါ့သော)၊ ကဋ္ဌဋ္ဌ - သစ်သားလည်း၊ တိဏ ကဋ္ဌ-မြက်သစ်သား၊ ပဏ္ဍပတန္တိ - ကား၊ ပုရာဏပဏ္ဍ- ဟောင်းနွမ်းသော သစ်ရွက်ကို၊ ဥဿာရေယျာတိ-ကား၊ ရာသိ-အစုကို၊ ကရေယျ (သေယျထာ ပိ) - ကဲ့သို့၊ [ဥ - တနေရာ၌စုအောင်+သာရေယျ-ရွှေ့ရှားစေရာ၏၊ ဝါ- စုစေရာ၏။] ပဗ္ဗတေယျာတိ- ကား၊ ပဗ္ဗတပုဘဝါ- တောင်မှ စ၍ဖြစ်သော၊ ဝါ-တောင်မှစီးဆင်းလာသော၊ [ပဗ္ဗတတော+ပဘဝါ ပဗ္ဗတေယျာ-ဟုပြု၊] ဟိ-မှန်၊ သာ- ထိုတောင်မှစ၍ ဖြစ်သော မြစ်သည်၊ (တောင်ကျမြစ်သည်၊) သီဃသောတာ - လျင်မြန်သောရေအလျင်ရှိသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တသ္မာ- တမေဝ-ထိုတောင်မှစ၍ဖြစ်သောမြစ်ကိုသာ၊ ဝဏ္ဏာတိ-၏၊ (ဥပမာနအဖြစ် ဖြင့် ယူ၏)၊ သင်္ခသေဝါလ ပဏကန္တိတ္ထေ - ၌၊ ဒီဃမူလကော - ရှည်သော အမြစ်ရှိသော၊ ပဏ္ဍသေဝါလော- အရွက်ရှိသောမှော်ကို၊ သင်္ခါတိ- သင်္ခ ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-၏၊ နိလသေဝါလော-စိမ်းညိုသောမှော်ကို၊ သေဝါလောတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ အဝသေသော- သင်္ခသေဝါလတို့မှ ကြွင်းသော၊ ဥဒကပပ္ပဋက တိလဗိဇကာဒိ- ရေလွှာ၊ နှမ်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသောမှော် အစရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံသော ရေညို သည်လည်း၊ ပဏကောတိ-ဟူ၍၊ သင်္ချိ-သို့၊ ဝုစ္ဆတိ-၏၊ ကေတော ဥဿာရိတာတိ- ကား၊ ကေဋ္ဌာနေ-တနေရာထည်း၌၊ ကေနာပိ- တစုံတယောက်သည်လည်း၊ (လေနှင့်တူသူ၊ တောင်ကျမြစ်ရေနှင့် တူသူ တစုံတယောက်သည်လည်း)၊ သဗ္ဗိဏ္ဍိတာ - ပေါင်းစုအပ်ကုန်ပြီ၊ ရာသိ ကတာ - အစုပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ-၏၊ [“ကေတော ဥဿာရိတာ”၌ ကတ္တား မပါ၍ “ကေနာပိ”ဟု ကတ္တားထည့်သည်။]

တိဏကဋ္ဌ ပဏ္ဍပတံ။ ။ပတသဒ္ဓေါပတိတသဒ္ဓေန သမာနတ္ထော၊ ဝိသေသနဿစ ပရနိပါတံ ကတွာ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဍပတံ တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပတိတံ တိဏ ကဋ္ဌပဏ္ဍပတန္တိ၊ ပတိတ္ထ - ကြွေ့ကျပြီ၊ ဣတိ ပတံ၊ ပတနှင့် ပတိတ ပရိယာယ်တည်း၊ “ပတတိဏကဋ္ဌပဏ္ဍ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဝိသေသန နောက်ကျနေသည်။

ဒုဗ္ဗစတိကောတိ - ကား၊ ဒုဗ္ဗစသဘာဝေါ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်။ ဝတ္ထု - ၄။ အသက္ကုဏေယျော - မတတ်ကောင်းသည်။ ဣတိအတ္ထော၊ အဿ - ထို ဒုဗ္ဗစတိကောဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေပိ - ခွဲလည်း၊ ဒုဗ္ဗစောတိ - ကား၊ ဒုက္ခေနဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကိစ္ဆေန - ငြိုငြင် ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ဝဒိတဗ္ဗော - ပြောထိုက်သူတည်း။ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “ သြဝဒိတဗ္ဗော ” ဟု ရှိ၏။ န သက္ကာ သုခေန ဝတ္ထု ဟူသော နောက်ဝါကျ၌ “ ဝတ္ထု ” ကို ထောက်လျှင် ဝဒိတဗ္ဗောပါဌ်က သာ၍ကောင်း၏။] သုခေန - လွယ်ကူသဖြင့်၊ ဝတ္ထု န သက္ကာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဒေါဝစဿ ကရဏေဟိတိ - ကား၊ ဒုဗ္ဗစ ဘာဝကရဏီယေဟိ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့နှင့်၊ ယေဓမ္မာ - တို့သည်၊ ပုဂ္ဂလံ - ကို၊ ဒုဗ္ဗစံ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသူကို၊ ကားရာန္တိ၊ တေဟိ(ဓမ္မေဟိ) - ထိုတရားတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ယေဓမ္မာ - စသည်ကား၊ ဒုဗ္ဗစဘာဝကရဏီယေဟိ၏အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။]

ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုဒေါဝစဿ ကရဏတရားတို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌စပ်)၊ ကတမေစ အာဂုသော၊ ပေ၊ ဟောတိတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဋိပါဒိယာ-ဖြင့်၊ အနုမာနသုတ္တေ-၌၊ [မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလ ပဏ္ဏာသက၊ ဒုတိယ သီဟနာဒဝဂ်၊ ၅ သုတ်၊] အာဂတော - နသော၊ (ကျေနဝိသတိဓမ္မာ - ၌စပ်၊) ပါပိစ္ဆတာ-ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ အတ္ထုက္ကံသက ပရဝတ္တကတာ - မိမိကို ချီမြှောက်တတ်သူ၏အဖြစ် ، သူတပါးကို ရှုတ်ချတတ်သူ၏

ဒုဗ္ဗစ ဇာတိကော။ ။ “ ဒု + ဝစ ” ဟု ခွဲ၊ ဒုက္ခံ + ဝစော ဇောသ္မိတိ ဒုဗ္ဗစော - ခဲယဉ်းသော (ဆုံးမကြောင်း) စကားရှိသူ၊ (တေရသကဏ် ဝိဂ္ဂဟ) ၊ ဇာတိသဒ္ဓါသည် သဘာဝဝါစက၊ ထို့ကြောင့် “ ဒုဗ္ဗစသဘာဝေါ ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဒုဗ္ဗစအရ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၍ “ ဇာတိ ” အရ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (အဆုံးမခက်သော) သဘောရသောကြောင့် အရမတူ၊ ထို့ကြောင့် အရတူအောင် “ ဒုဗ္ဗစ ” ၌ ဘာဝပုဇာနကြိ၍ အဆုံးအမ ခက်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဒေါသ မာန စသည် ပြခန်းသော) အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုပင် ဇာတိ (သဘော) ဟု ဆိုသည်။ ဒုဗ္ဗစော + ဇာတိ ယဿာတိ ဒုဗ္ဗစဇာတိကော။

ပါပိစ္ဆတာ စသည်။ ။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနတာ - မိမိမှာ မရှိသော ဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းစေလိုခြင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေစ အမတ္တညတာ - ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခံယူရာ၌လည်း လှူသူ၏ သဒ္ဓါတရား ပစ္စည်းအင်အားနှင့် မိမိမှာလိုသလောက် အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်ဘဲ အများကြီး ခံယူခြင်းသည် ပါပိစ္ဆတာမည်၏။ မိမိကိုယ်ကို ပညာ့ဂုဏ် လာဘ်ဂုဏ် ဒကာ ဒကာမဂုဏ်အားဖြင့် ကြွားဝါပြောဆိုခြင်းသည် အတ္ထုက္ကံသကတာ မည်၏။ သူတပါးကို ပညာစသည်ဖြင့် နှိမ်ချပြောဆိုခြင်းသည် ပရဝတ္တကတာ မည်၏။

အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓနတာ - အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓဟေတု- ရှေ့ဒေါသဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပနာဟိတာ- ရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓဟေတု-ကြောင့်၊ အဘိသင်္ဂီတာ-ဖြေ၍ မရနိုင်လေဘဲ အောင် ငြိကပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓဟေတု-ကြောင့်၊ ကောဓသောမန္တ ဝါစာနိစ္ဆာရဏတာ-ဒေါသ၏အနီး၌ဖြစ်သောစကားကိုပြောဆိုတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကံ-ကကို၊ ပဋိပူရဏတာ-ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် ဖြန့်တတ် ဖုံးလွှမ်းတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကံ-ကို၊ အပသာဒနတာ - ခြိမ်းချောက် မောင်းမဲတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကဿ - က၏ အပေါ်၌၊ ပစ္စာရောပန တာ-တဖန် အပြစ်ကိုတင်တတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ အညေန-အခြား အကြောင်း ဖြင့်၊ ဝါ-အခြားစကားဖြင့်၊ အညံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိပူရဏတာ-ဖုံးလွှမ်းသော အားဖြင့် ကျင့်တတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ - ဖုံးလွှမ်းတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ အပဒါနေန-မိမိ၏အကျင့်ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြတ်တော်ကြောင်းဖြစ်သော ပယောဂဖြင့်၊

ကောဓနစသည်။ ။ [တဿိလအနက်၌ ယုပစ္စည်းသက်၊] နေရာတိုင်းမှာ စိတ်တို လေ့ရှိသူကို “ကောဓန” ဟု ခေါ်၏။ ရှေ့အဘို့၌ ဒေါသအားကြီးနေသဖြင့် နေခံအဘို့၌ ရန်ညှိုးဖွဲ့တတ်ခြင်းသည် ကောဓဟေတု ဥပနာဟိတာ မည်၏။ [ဥပနာဟေတု ယဿ အတ္တိတိ ဥပနာဟိ၊ တဿ+ဘာဝေါ ဥပနာဟိတာ။] ထိုကောဓကို အရင်းခံ၍ ရန်ညှိုး ဖွဲ့ရာဝယ် ဖြေ၍ မရနိုင်လေဘဲအောင် စွဲကပ်နေခြင်းသည် ကောဓဟေတုအဘိသင်္ဂီတာ မည်၏။ အဘိသင်္ဂီ (ဖြေ၍ မရနိုင်လောက်အောင် ငြိကပ်ခြင်းသည်) ယဿ အတ္တိတိ အဘိသင်္ဂီ၊ တဿ+ဘာဝေါ အဘိသင်္ဂီတာ။

ပဋိပူရဏတာ စသည်။ ။ ပဋိ - ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ + ဖရဏတာ - စောဒက အပေါ်၌ ဖြန့်တတ်သူ၏အဖြစ်၊ အပသာဒနတာ - “သင်လို ဗာလ အမျတ္တ ဖြစ်သူက ပြောလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာတုန်း၊ သင်က သူတပါးကိုစောဒနာရဘယ်လို့ များ ထင်သေး သလား” စသည်ဖြင့် ခြိမ်းချောက် မောင်းမဲတတ်သူ၏ အဖြစ်၊ ပစ္စာရောပနတာ- “ငါသာ အာပတ်သင့်တာ မဟုတ်ဘူး၊ သင်လဲ မည်သည့်အာပတ် သင့်တာဘဲ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် စောဒကအပေါ်၌ ပြန်၍ အပြစ်တင်တတ်သူ၏ အဖြစ်။

အညေနည ပဋိပူရဏတာ။ ။ အခြားအကြောင်း အခြားစကားဖြင့် သူတပါး၏ အကြောင်းပြကို၎င်း၊ သူတပါး၏စကားကို၎င်း ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့် ကျင့်တတ်သူ၏ အဖြစ်၊ [ပဋိ- ဖုံးလွှမ်း၍+စရဏတာ။] တနည်း- ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္တာနှင့်အညီ ပဋိ ပုဒ္ဓ စရဓာတ်သည် ပဋိစ္စာဒနအနက်ကို ဟော၏။ [ပဋိစ္စာဒနတ္ထော ဧဝံဝါ စရသဒ္ဓေါ၊ အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတုနန္တိ ပဋိစ္စာဒနတာတိ အတ္ထော။] စောဒကက “ သင်သည် အာပတ်သင့်၏” ဟု ဆိုလျှင် “ဘာအာပတ်သင့်သလဲ၊ ဘယ်အရပ်၌ သင့်သလဲ” စသည် ဖြင့် ပြော၍ စောဒက၏စကားကို မိမိစကားဖြင့် ဖုံးတတ်သည်-ဟူလို။ [ပါစိတ် မုသာ ဝါဒ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ကြည့်ပါ။]

န သမ္မာယနတာ-ပြည့်စုံအောင်မဖြေနိုင်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ မက္ခိပဠာသိတာ-
 သူတပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုခြင်း
 ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဣဿုကိမစ္ဆရိတာ-ပြုစုခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ဝန်တိုခြင်း
 ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ သဌ မာယာဝိတာ - ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသူ၏ အဖြစ်၊
 လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ထဒ္ဒါတိမာနတာ-ခက်ထမ် ကြမ်းတန်းသူ၏
 အဖြစ်၊ လွန်ကဲသော မာနရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိ ပရာမာသိ အာဇာနဂ္ဂါဟိ
 ဒုပ္ပဒိနိသဂ္ဂိတာ-မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊
 မြစ္စာယူခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ကျေနပ်သတိ-သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

ဩဝါဒံ-အဆုံးအမကို၊ နက္ခမတိ နသဟတိ - သည်း မခံတတ်၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ အက္ခမော-မည်၏၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ - အကြင် အကြင် ဆုံးမအပ်သည့်
 အတိုင်း၊ အပ္ပဒိပဇ္ဇနတော-မကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ပဒက္ခိဏေန - အမြတ်တနိုး
 အားဖြင့်၊ အနုသာသနိံ - သွန်သင်ပြသခြင်းကို၊ န ဂဏှာတိ - မယူတတ်၊
 ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုသာသနိံ -ကို၊ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ- အမြတ်တနိုးအားဖြင့်
 ယူလေ့မရှိသူ မည်၏၊ [နိဿယဟောင်း၌ “ဣတိ-ကြောင့်၊ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ

အပဒါနေန န သမ္မာယနတာ။ ။ အပဒါနေနာတိ အတ္တနော စရိယာယ၊ အပ
 ဒါနိ ပါဠိတော်သည် မိမိ၏ ရှေးအကျင့်ကိုပြသော ပါဠိတော် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ
 မိမိ၏အကျင့်ကို “အပဒါန”ဟု ခေါ်၏၊ [ဒါ-ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ပြတ်ခြင်းမှ+ အပ-
 ကင်းသော အကျင့်တည်း၊ အပဒါန - ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမရှိသော ကျင့်စဉ်၊ အပဒိယန္တိ
 လူယန္တိ အတ္တနော ဒေါသာ ဧတေနာတိ အပဒါနိ-မိမိအပြစ်တို့ကို ရိတ်ဖြတ် ပယ်ရှား
 ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာပယောဂ မိစ္ဆာပယောဂကိုလည်း အပဒါနဟု တနည်းပြသေး
 ၏။] ထိုကျင့်စဉ်ကို မေးသောအခါ ပြည့်စုံစွာ မဖြေနိုင်ခြင်းသည် န သမ္မာယနတာ
 မည်၏၊ [သံ + အဝိပုဗ္ဗ အယဇာတ်၊ ကာရိတ်ကြေ၊ ယု ပစ္စည်းဖြင့် “ပြည့်စုံစေသူ”
 အနက်ကို ဟော၏၊ န သမ္မာယနတာတိ-စရိယံ ပုဋ္ဌေန သမ္မာဒေတွာ အကထနံ။]

မက္ခိပလာ သိတာ စသည်။ ။ သူတပါး၏ ကျေးဇူးကို (ကျေးဇူး ဟု မယူဆဘဲ)
 ချေဖျက်ခြင်းရှိသူကို မက္ခိ, “တဝဝါ မမဝါ ကော ဝိသသော-သင်နှင့် ငါ ဘာထူး
 သေးသလဲ စသည်ဖြင့် ဂုဏ်ပြိုင်လေ့ရှိသူကို ပဠာသိ ဟု ခေါ်၏၊ ဣဿုကိ မစ္ဆရိ၊ သဌ၊
 မာယာဝိတို့ ထင်ရှားပြီ၊ ဆောင့်ကြားကြားနေတတ်သူ လေးစားလောက်သူကိုလည်း
 အောက်မချလိုသူကို ထဒ္ဒ၊ အလွန်တက်ကြွသော မာနရှိသူကို အတိမာနိ ဟု ခေါ်၏၊
 မိမိအယူကို (မှားနေပါလျက် မှားသည့်အတိုင်း မသုံးသပ်ဘဲ) အမှန်ဟု သုံးသပ်သူကို
 သဒ္ဓိဋ္ဌိ ပရာမာသိ, ထို အယူကို စွဲမြဲစွာ ယူလေ့ရှိသူကို အာဇာနဂ္ဂါဟိ, တော်တော်နှင့်
 မစွန့်နိုင်သူကို ဒုပ္ပဒိနိသဂ္ဂိဟု ခေါ်၏၊ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ဋီကာမှာရှု၊ ဤ ၁၉ ပါးတွင်
 ရှေ့ ၃ စုံကို ၃ ပါးသာယူ၍ ၁၆ ပါးဟုလည်း အနုမာနသုတ်အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

အနုသာသနီ - နိမည်၏ ” ဟု ပေး၏။] ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇေသုတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓေသေ-ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသဉ္စ၊ ပရိယာပဇ္ဇေသု အန္တောဂဓေသု-အတွင်း ဝင်ကုန်သော၊ (သိက္ခာပဒေသု - တို့၌)၊ ယဿ သိယာ အာပတ္တိံ၊ သော အာဝိကရေယျာတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ သင်္ဂဟိတတ္တာ - အာပတ်အားလုံး သိမ်းကျုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခဿ - ၏၊ အန္တော - ၌၊ ဝတ္တမာနေသု-န်သော၊ (သိက္ခာပဒေသု-တို့၌)၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ သဟ ဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနောတိ-ကား၊ သဟဓမ္မိကေန-သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ် သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ (အတ္တာနံ အဝစနိယံ ကရောတိ-၌စပ်)၊ (ဧတံ-ဤသဟဓမ္မိကံဟူသောသဒ္ဓါသည်။) ကရဏတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-တည်း၊ ပဉ္စဟိ-၅ ဥပုကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကေဟိ-တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ-ကျင့်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - နည်း၊ တေသံ - ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ သန္တကတ္တာ-ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟဓမ္မိကန္တိ- ဟူ၍၊ လဒ္ဓနာမေန-ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓပညတ္ထေန - သော၊ သိက္ခပဒေန-သိက္ခာ ပုဒ်တော်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-သော်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာတိ-ကား၊ ယေနဝစနေန-ဖြင့်၊ မံ- တပည့်တော်ကို၊ ဝဒထ-ပြောကြကုန်၏၊ မမ-ကို၊ တတောဝစနတော - ထို

ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇေသု။ ။ ဥဒ္ဓိသီယတိ - သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်၏။ ဣတိ ဥဒ္ဓေသော၊ ပါတိမောက္ခသိက္ခာပုဒ်များ၊ ဥဒ္ဓေသေ-၌+ ပရိယာပဇ္ဇာ-ထက်ဝန်းကျင် ရောက်ကုန်သော (ပါဝင်ကုန်သော) သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း၊ ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇာ-တို့။

ယဿ သိယာ၊ ပေ၊ အတ္ထော။ ။ “ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇ” အရ၌ ဥပုသ်ပြုသောအခါ ရွတ်ပြအပ်သော ပါတိမောက္ခသာ ရသည် မဟုတ်လော၊ ဆုံးမသော အခါ ၌ကား ပါတိမောက္ခသာမက ခန္ဓကတို့၌လာသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း ဆုံးမရသောကြောင့် ထို ခန္ဓကသိက္ခာပုဒ်များ၏ ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇ ဟုတ်-မဟုတ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါ မည်နည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ယဿ သိယာ” စသည်မိန့်၊ ပါတိမောက္ခ ရွတ်ပြသော အခါ နိဒါန်း၌ “ယဿ သိယာ အာပတ္တိံ၊ သော အာဝိကရေယျ” ဟူသော စကားကို ရွတ်ပြရ၏။ ထိုစကားတွင် အာပတ္တိအရ၌ ခန္ဓကတို့မှာလာသော အာပတ်များ (သိက္ခာ ပုဒ်များ) လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇ” ဟူရာ၌ ဝိနည်းပိဋကတ် အရပ်ရပ်လာ သိက္ခာပုဒ်အားလုံးပင် ပါဝင်သည်-ဟုလို။

သဟဓမ္မိကံ။ ။ သဟ+ဓမ္မ+စရန္တိတိ သဟဓမ္မိကာ=အတူတကွ တရားကျင့်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဝါ-သီတင်းသုံးဘော်များ၊ သဟဓမ္မိကေဟိ+ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ သဟဓမ္မိကံ (သိက္ခာတဗ္ဗတဒ္ဓိတ်)၊ (တနည်း) သဟဓမ္မိကာနံ+ဣဒန္တိ သဟဓမ္မိကံ (ဣဒံတဒ္ဓိတ်)၊ ဤ ၊ မျိုးကိုပြလို၍ “ပဉ္စဟိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စမာနောတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည်။

ပြောဆိုကြောင်း စကားမှာ ဝိရမထ-ရှောင်ကြဉ်ကြပါကုန်၊ မံ-ကို၊ တံဝစနံ-
 ထို ဆုံးမကြောင်း စကားကို၊ မာဝဒထ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဒတု သဟ
 ဓမ္မေနာတိ- ကား၊ သဟဓမ္မိကေန - သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊
 သိက္ခာပဒေန-ဖြင့်၊ ဝါ-တနည်း၊ သဟဓမ္မေန-အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊
 အညေနပိ-သိက္ခာပုဒ်မှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ပါသာဒိကဘာဝ သံဝတ္တန
 ကေန - ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှါ ဖြစ်သော၊
 ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ ဝဒတု-သော၊ ယဒိဒန္တိ-ယဒိဒံ သဒ္ဓါသည်၊ ဝုခိကာရဏ
 နိဒဿနတ္ထေ-ကြီးပွားခြင်း၏အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော)
 နိပါတော၊ တေန-ထို ယဒိဒံ အစရှိသော ဝါကျဖြင့်၊ [ဒဿိတံ ဟောတိ၌စပ်၊]
 အညမညဿ-တပါးတပါးကို၊ (ဝုဠာပနံ၌စပ်၊) ဝါ-၏၊ (အာပတ္တိတော၌စပ်၊)
 ယံ ဣဒံ ဟိတဝစနံ - အကြင် အစီးအပွားနှင့် စပ်သော စကားသည်၎င်း၊
 အာပတ္တိတော - မှ၊ ယံဣဒံ ဝုဠာပနဉ္စ-အကြင် ထမြောက်စေခြင်းသည်၎င်း၊
 (အတ္ထိ)၊ တေန အညမညဝစနေန - ထို အချင်းချင်း ပြောဆိုခြင်းကြောင့်
 ၎င်း၊ တေန အညမညဝုဠာပနေနစ - ထို အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထမြောက်
 စေခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပရိသာ-သည်၊ သံဝဇာ - ကြီးပွားရ၏၊ ဣတိ ဝေ - သို့၊
 ပရိသာယ - ၏၊ ဝုခိကာရဏ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတံ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣတိ-
 အပြီးတည်း။ ၊ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝတ္တနာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ။

မမ ဝစနာယ။ ။ “ယေန ဝစနေန”ကို ထောက်၍ “ဝစတိ အနနာတိ ဝစနံ”
 ဟု ကရဏသာဓ်ပြု၊ “မံဝဒထ”ကြည့်၍ မမကိုလည်း ကံအနက်၌ ဆဇ္ဇိဟု သိ၊ “ဝစန
 တော”ကိုကြည့်၍ ဝစနာယ၌ စတုတ္ထိသလည်း အပါဒါန်အနက်၌ သက်။

သဟဓမ္မေန။ ။ “သဟဓမ္မိကေန သိက္ခာပဒေန” ဟု ပဌမဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်သည်
 “ သဟဓမ္မိကံ ဝုဠာမာနော ” ဟူသော ရှေ့စကားနှင့်လိုက်လျောအောင် ဖွင့်အပ်သော
 အဖွင့်တည်း၊ “သဟ+စရိတဗ္ဗော+ ဓမ္မော (သိက္ခာပုဒ်သည်) ယေသံ အတ္ထိတိ သဟ
 ဓမ္မာ” ဟု စရိတဗ္ဗ အလယ်ပုဒ်ကြေသော ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၊ “သဟဓမ္မာနံ+ဣဒံ သဟဓမ္မံ” ဟု
 တဒ္ဓိတ်ဆင့်၍ ဣပစ္စည်းအကြေကြံ၊ (ဝုဒ္ဓိလည်း မပြု။)

သဟဓမ္မေန ဝါ။ ။ ဤဒုတိယနည်း၌ကား ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ကာရဏအနက်ဟော၊
 သဟ + ဓမ္မေန ယံ ဝတ္တတိတိ သဟဓမ္မံ = (ကြီးပွားခြင်း၏) အကြောင်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သောစကား၊ ထိုစကားဟူသည် သူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
 (သိက္ခာပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက်မပါသော) စကားတည်း။ [ပါသာဒိကဘာဝါယ +
 သံဝတ္တတိတိ ပါသာဒိကဘာဝသံဝတ္တနကံ၊ “ ဘေဒန သံဝတ္တနကံ ” နှင့် စာသွားတူ၍
 စတုတ္ထိတပျရိသ် ပြုသည်။]

ကုလဒူသန သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ - အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ကုလဒူသကသိက္ခာပဒ်- တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကာ နာမာတိ-ကား၊ အဿဇိစေဝ-အဿဇိသည်၎င်း၊ ပုနဗ္ဗသုကောစ-ကသည် ၎င်း၊ [အာဝါသိကာ ဟောန္တိ၌စပ်။] ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိန္ဒိ - ကား၊ ဧဝံ နာမကေ- ဤသို့ ကိဋ္ဌာဂိရိ အမည်ရှိသော၊ ဇနပဒေ-၌၊ အာဝါသိကာ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ- ၌၊ ဧတေသံ - ဤ အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့၏၊ အာဝါသော - အပိုင်းအခြား အတိုင်း နေရာကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေရာကျောင်း ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အာဝါသိကာ - ကတို့မည်၏၊ ဝိဟာရော - ကို၊ အာဝါသောတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ နဝကမ္မကရဏ၊ ပေ၊ ဘာရဟာရတာယ-အသစ်အမှုကို ပြုခြင်း၊ အဟောင်းကိုပြင်ခြင်း အစရှိသော တာဝန်ကို ဆောင်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ သော - ထို အာဝါသဟူသော၊ အာယတ္တော - စပ်ဆိုင်သော ဥစ္စာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေ-ထို အာဝါသရှိသူတို့သည်၊ အာဝါသိကာ-ကတို့မည်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကဝလံ - ပြုပြင်မှုစသည် မဘက် သက်သက်၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ ဝသန္တိ-နံ၏၊ တေ- တို့ကို၊ နေဝါသိကာတိ- ဟူ၍၊

ဧဝံ နာမကေ ဇနပဒေ။ ။ “ကိဋ္ဌာဂိရိ” အမည်သည် နိဂုံးတခု၏ အမည်တည်း၊ နောက်၌ “ကိဋ္ဌာဂိရိဝယ် အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့ မနေကြရ” ဟု နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ထို နိဂုံးတခုမှ နှင်ထုတ်ခြင်းတည်း၊ “ဇနပုဒ်” ဟူသည် ရှာ နိဂုံး မြီကလေးများပါ ပါဝင် သောနယ် (ခရိုင်) တခုတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဧဝံ နာမကေ ဇနပဒေ” ဟူသော စကား သည် ကိဋ္ဌာဂိရိနိဂုံးနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ဇနပုဒ်တခု လုံးကို “ကိဋ္ဌာဂိရိ” ဟု ခေါ်ထားသည်ဟု ပြသောစကား ဖြစ်သည်။ [တေန ပန ယောဂတော သောဇနပဒေါပိ ကိဋ္ဌာဂိရိဗ္ဗေဝ သင်္ချံ ဂတော။]

အာဝါသိကာ ။ ။ “ အာဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ အာဝါသော ” နှင့် အညီ အသစ် ဆောက်ခြင်း၊ အဟောင်းပြင်ခြင်း၊ ပြုပြင်ပြီးသောအခါ ပိုင်စိုးပိုင်နင်းနေခြင်းစသည် ဖြင့် အိမ်ရှင် ကျောင်းရှင်များ၏ စည်းကမ်း ထုံးစံအတိုင်း နေရာအိမ်၊ ကျောင်းကို “အာဝါသ” ဟု ခေါ်၏။ [အာသဒ္ဓါကို အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၌ အာကုသို မရိယာဒ (စည်းကမ်း အပိုင်းအခြား) အနက်ဟော ဟု ကြံပါ။] ဤသို့ အိမ်ကျောင်း ၂ မျိုးနှင့် ဆိုင်သော်လည်း အရာအားလျော်စွာ ကျောင်းကိုသာ (ဧကဒေယျုပစာရအားဖြင့်) ယူစေလိုသောကြောင့် “အာဝါသောတိ ဝိဟာရော ဝုစ္စတိ” ဟု ဥပစာပြု ဝုစ္စတိကြိယာ ဖြင့် ဖွင့်သည်။ ထို့နောက် အဋ္ဌကထာအတိုင်း အဿတ္တိတဒ္ဓိတ်ဆင့်၍ “အာဝါသိကာ” ဟု ပြီးသည်။ ဇီကာ၌ “အာဝါသေ+နိယုတ္တာ” ဟု နိယုတ္တတဒ္ဓိတ်လည်း ပြု၏။

ဝုစ္ဆန္ဒ-နိဗ္ဗာန်၊ ဣမေ-ဤ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ အဟေသံ-နိဗ္ဗာန်၊ အလဇ္ဇိနော ပါပဘိက္ခူတိ- ကား၊ နိလ္လဇ္ဇာ-အရှက်မရှိကုန်သည်၊ လာမကဘိက္ခူ-ယုတ်မာသောရဟန်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-နိဗ္ဗာန်)။

ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ဆက်၊ တေ - ထို အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ-တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌကဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-အကြီးဆုံး ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဆ-၆ ယေဝံကုန်သော၊ ဇနာ-လူတို့သည်၊ သဟာယကာ-တို့သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ သမ္ပန္နယိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိ သူတို့၌စက်၊) ကသိကမ္မာဒိနိလယ်လုပ်မှု စသည်တို့ကို၊ ဒုက္ကရာနိ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏၊ ဝါ- ပြုနိုင်ခဲ့ကုန်၏၊ ဟန္တ မယံ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ပဗ္ဗဇာမ-ရဟန်းပြုကြကုန်စို့၊ ပဗ္ဗဇန္တေဟိစကုန်သော်လည်း၊ ကိစ္စေ - တစုံတရာ ကိစ္စသည်၊ ဥပ္ပန္နေ - ဖြစ်ပေါ်လသော်၊ နိတ္ထရဏကဋ္ဌာနေ - ထုတ်ဆောင်နိုင်သူ၏ အထံ၌၊ [အပြစ် ပေါ်လာလျှင် လွတ်မြောက်အောင် ကယ်နိုင်သူ၏အထံ၌၊ ဟုလို၊] ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ဝနုတိ-သင့်၏၊ ဣတိ၊ သမ္ပန္နယိတွာ- သဘောတူ တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ဒိန္တံ အဂ္ဂသာဝကာနံ၊ သန္တိကေ-၌၊ ပဗ္ဗဇိ သူ၊ တေ - ထို သဟာယ်ချင်း ၆ ယောက်တို့သည်၊ ပဉ္စဝဿာ-၅ ဝါရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ မာတိကံ-ဒွေ မာတိကာကို၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်ကို၊ ကတွာ မန္တယိ သူ၊ (ကိံ)၊ ဇနပဒေါနာမ - သည်၊ ကဒါစိ၊ သုဘိက္ခော - လွယ်ကူစွာရအပ်သော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ- သာယာဝပြော၊ အစာပေါသည်၊ ဟောတိ၊ ကဒါစိ၊ ဒုဒ္ဓိက္ခော - ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်သော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ- ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်၊ (ဟောတိ)၊ မယံ- ၆ ယေဝံသော ငါတို့သည်၊ ကေဋ္ဌာနေ - တနေရာထည်း၌၊ မာဝသိမှမနေကြကုန်စို့၊ တီသု-နိသော၊ ဌာနေသု- တို့၌၊ ဝဿာမ- ခွဲ၍ နေကြကုန်စို့၊ ဣတိ (မန္တယိ သူ)။

တတော - ထိုမှ နောက်၌၊ ပဏ္ဍုက လောဟိတကေ - တို့ကို၊ အာဟံသူ၊ (ကိံ)၊ အာဝုဒသာ- ငါ့ရှင်တို့၊ သာဝတ္ထိနာမ- သာဝတ္ထိမြို့ မည်သည်၊ ဝါ- ကို၊ သတ္တပညာသာယ-၅၇ ခုသော၊ ကုလသတ သဟဿေဟိ-အမျိုးအသိန်းတို့သည်၊ (တနည်း) သတ္တပညာသာယ ကုလသတ သဟဿေဟိ-၅၇ သိန်း

နေဝါသိကာ ။ ။ နိဝသနံ (အာဂန္တုကကဲ့သို့ ခေတ္တနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ) အမြဲနေခြင်းတည်း၊ နိဝါသော-ခြင်း၊ “အမြဲနေ”ဆိုသော်လည်း အပိုင်သဘောအားဖြင့် နေခြင်းမဟုတ်၊ “နိဝါသော (နိဝါသမတ္ထံ) ဧတေသံ အတ္ထိတိ နေဝါသိကာ” ဟု ဒိကာ ပြု၏၊ ကျောင်းထိုင် ကျောင်းပိုင်အဖြစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်နေသူကို အာဝါသိက၊ စာသင်သား အဖြစ်ဖြင့် နေသူကို နေဝါသိက ဟု ခွဲပါ။

သော အမျိုးတို့သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တိ-စွဲမှီနေအပ်၏။ အသိတိဂါမသဟဿ ပဋိမဏ္ဍိတာနံ-ရှစ်သောင်းသောရွာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ တိယောဇနသတိကာနံ-၃ယူဇနာသုံးရာရှိကုန်သော၊ ဒွိန္ဒူ ကာသိကောသလ ရဋ္ဌာနံ-ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ၂ တိုင်းတို့၏။ အာယမုခဘူတာ-အခွန်အတုပ်၏ ဝင်ရာအဝဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တတြ - ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ တုမေ- အသင် ပဏ္ဍိတလောဟိတက တို့သည်။ ဓရဋ္ဌာနေယေဝ - မြို့၏အနီး အရပ်၌သာလျှင်၊ ပရိဝေဏာနိ-ပရိဝုဏ်တို့ကို၊ ကာရေတွာ-စေ၍၊ အမ္ဘ ပနသ နာဠိကေရာဒိနိ-သရက်ပင် , ပိန္နဲပင် , အုန်းပင် အစရှိသည်တို့ကို၊ ရောပေတွာ - စိုက်ပျိုး၍၊ ပုပ္ဖေဟိစ-ပန်းတို့ဖြင့်၎င်း၊ ဖလေဟိစ-အသီးတို့ဖြင့်၎င်း၊ ကုလာနိ-လာလာသမျှ အမျိုးတို့ကို၊ သင်္ဂဏ္ဍန္တာ-သပြိုဟ်ချီးမြှောက်ကုန်လျက်၊ ဝါ-သိမ်းသွင်းကုန်လျက်၊ ကုလဒါရကေ- အမျိုးသားငယ်တို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ - ရှင်ရဟန်းပြုပေးပြီး၍၊ ပရိသံ - ကို၊ ဝဇေထ- တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟံသု)။

မေတ္တိယ ဘူမဇကေ - တို့ကို၊ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော , ရာဇဂဟိနာမ - မည်သည်။ ဝါ- ကို၊ အဋ္ဌာရသဟိ မနုဿကောဋီဟိ - ၁၀ ကုဋေသော လူတို့သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တိ-အပ်၏။ အသိတိဂါမသဟဿ ပဋိမဏ္ဍိတာနံ, တိယောဇနသတိကာနံ - နသော၊ ဒွိန္ဒူ အင်္ဂ မဂဓရဋ္ဌာနံ - အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ၂ တိုင်းတို့၏။ အာယမုခဘူတံ - ၏။ တတြ - ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ တုမေ- အသင် မေတ္တိယ ဘူမဇကေတို့သည်။ ပေ၊ ဝဇေထ - တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ ဣတိ(အာဟံသု)၊ အဿုဇိ ပုနဗ္ဗသုဇက-တို့ကို၊ အာဟံသု(ကိံ)၊ အာဝုသော, ကိဋ္ဌာဂိရိနာမ - ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ် မည်သည်ကို၊ ဒွိဟိမေယေဟိ- ၂ မျိုးသော မိန်းမတို့သည်။ အနုဂ္ဂဟိတော-ချီးမြှောက်အပ်၏။ [ဝဿာနေ ဟေမန္တေစာတိ ဒွိသု ဥတုသု ဝဿနတော (ရွာခြင်းကြောင့်)ဒွိဟိ မေယေဟိတိ ဝုတ္တံ။]တိဏိသဿာနိ-၃မျိုးသော ကောက်တို့သည်။ ပသဝန္တိ-အသီး သီးကုန်၏။ တတြ-ထို ကိဋ္ဌာဂိရိ ဇနပုဒ်၌၊ တုမေ - အသင် အဿုဇိပုနဗ္ဗသုက တို့သည်။ ပေ၊ ဝဇေထ၊ ဣတိ (အာဟံသု)၊ တေ - ထို သဟာယ်ချင်း ၆ ယောက်တို့သည်။ တထာ - ထို တိုင်ပင်သည့်အတိုင်း၊ အကံသု၊ တေသု - ထို ၃ သင်း တို့တွင်၊ ဧကမေကဿ - တခုတခုသော၊ ပက္ခဿ - အသင်းအပင်း၏၊ ပဉ္စ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ - ၅ ရာ, ၅ ရာသော ရဟန်းတို့သည်။ ပရိဝါရာ- အခြံအရံတို့သည်။ (ဟောန္တိ)၊ ဧဝံ - လျှင်၊ သမဓိကံ - ဆရာ ၆ ယောက် အပိုအလွန်နှင့် တကွ၊ ဒိယမုဘိက္ခုသဟဿံ - အခွဲအားဖြင့် ၂ ထောင်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ-

၁၅၀၀ သောရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ တကြ-ထို ဆဗ္ဗဂ္ဂိအသင်းတို့တွင်၊ သပရိ
 ဝါရာ - နိသော၊ ပဏ္ဍက လောဟိတကာ - တို့သည်၊ သီလဝန္တောဝ- န်သည်
 သာ၊ (ဟုတွာ) ဘဝတာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကမ္ပိ ဝိစရန္တိ၊ ဘေ-ထိုပဏ္ဍက
 လောဟိတကတို့သည်၊ အကတဝတ္ထု - မပြုအပ်သေးသော ဝတ္ထုကို၊ ဥပ္ပါ
 ဒေန္တိ - ဖြစ်စေကုန်၏၊ [သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထိုက်သော အသစ်အမှုကိုသာ
 ပြုကြ၏၊] ပညတ္တ သိက္ခာပဒံ ပန-ကိုကား၊ နမဒ္ဒန္တိ-မကျော်နင်းကြကုန်၊ ဝါ-
 မကျူးလွန်ကြကုန်၊ ဣတရေ - ပဏ္ဍက လောဟိတကမှ အခြားကုန်သော၊
 သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ အလဇ္ဇိနော (ဟုတွာ) အကတ
 ဝတ္ထုစ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ပညတ္တ သိက္ခာပဒေ မဒ္ဒန္တိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အလဇ္ဇိနော
 ပါပဘိက္ခူတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

ဇေရူပန္တိ-ကား၊ ဝေဇာတိကံ - ဤသို့ သဘောရှိသော၊ [ရူပသဒ္ဓါ ဇာတိ
 အနက်ဟော၊] အနာစာရံ အာစရန္တိတိ - ကား၊ အနာစရိတဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက်
 မကျင့်ကောင်းသော အကျင့်ကို၊ အာစရန္တိ - န်၏၊ အကာတဗ္ဗံ - မပြုထိုက်
 မပြုကောင်းသော အမှုကို၊ ကရေန္တိ၊ [အာစရိတဗ္ဗောတိ အ စာရော၊ န+
 အာစာရော အနာစာရော-အာစာရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မပြုအပ် မပြု
 ကောင်းသော အကျင့်။] မာလာဝစ္ဆန္တိ-ကား၊ တရုဏပုပ္ဖရက္ခံ- ပန်းပင်ငယ်
 ကို၊ ဟိ - မှန်၊ တရုဏကာ - ငယ်ကုန်သော၊ ပုပ္ဖရက္ခာပိ - ပန်းပင်တို့ကို၎င်း၊
 ပုပ္ဖာစ္ဆာပိ-ပန်းခြံတို့ကို၎င်း၊ မာလာဝစ္ဆာတွေဝ- မာလာဝစ္ဆတို့ဟူ၍သာ၊
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ [ဝစ္ဆသဒ္ဓါသည် “ဝသတိ-အမိအနီး၌ နေတတ်၏၊ ဣတိ ဝစ္ဆော”
 ဟူသော ဝစနတ္ထအရ နွားငယ်ဟူသောအနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ကား အငယ်
 ချင်းတူသောကြောင့် သဒိဿပစာပြ ဝုစ္ဆန္တိကြိယာဖြင့် ဆိုသည်။] စ- ဆက်၊
 တေ- ထို အဿဗိပုနဗ္ဗသုက တို့သည်၊ အနေကပ္ပကဝရံ-သော၊ မာလာဝစ္ဆံ-
 ပန်းပင်ငယ်ကို၊ သယမ္ပိ၊ ရောပေန္တိ-ပေါက်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-စိုက်ကြကုန်၏၊
 [ရူဟဇာတ် ကာရိတ် ဏေပစ္စည်း၊ ဟချေ၊ ရု၏ ဥကို ဩဝုဒ္ဓိပြု] အညေနပိ-
 သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ရောပါပေန္တိ- ပေါက်ပစေဟု စေခိုင်းကြကုန်၏၊
 ဝါ-အစိုက်ခိုင်းကြကုန်၏၊ [ကာရိတ် ဏာပေပစ္စည်း ၊ ချက်ဆင့်။] တေန-
 ကြောင့်၊ မာလာဝစ္ဆံ ပေ၊ ရောပါပေန္တိပီတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊
 သိဗ္ဗန္တိတိ- ကား၊ သယမေဝ ဥဒကေန သိဗ္ဗန္တိ၊ [နောက်ဝါကျရှိ အညေနပိကို
 ထောက်၍ “သယမေဝ” ဟု ရှိမှ ကောင်းသည်၊ “တမေဝ- ထို ပန်းပင်ငယ်
 ကိုပင် ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] သိဗ္ဗာပေန္တိတိ- ကား၊ အညေနပိ-
 သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သိဗ္ဗာပေန္တိ- သွန်းလောင်းစေကြကုန်၏။

ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤမာလာဝစ္ဆံ ရောပေန္တိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော-ဟာရ၎င်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရော-၎င်း၊ ပရိယာယော-ပရိယာယ်၎င်း၊ ဩဘာသော - အရိပ်အရောင်၎င်း၊ နိမိတ္တကမ္မံ - အမှတ် နိမိတ်ကို ပြုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ-တို့ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗာနိ-နစ်၊ တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော နာမ-ရမည်သည်၊ ဝါ-မအပ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အလုပ် အပြောအဆိုမည်သည်၊ (ဣတိ- ဌစပ်)၊ အလ္လဟရိတာနံ-စိမ်းစိုသော သစ်ပင်မြက်တို့ကို၊ ကောဇ္ဇာနံ-ကိုယ်တိုင်ဖြတ်ခြင်း၎င်း၊ ကောဇ္ဇာပနံ-သူတပါးကို ဖြတ်စေခြင်း၎င်း၊ အာဝါဠဿ - တွင်းကို၊ ဝါ-ကျင်းကို၊ ခဏာနံ-ကိုယ်တိုင်တူးခြင်း၎င်း၊ ခဏာပနံ-တူးစေခြင်း၎င်း၊ မာလာဝစ္ဆဿ - ပန်းပင်ငယ်ကို၊ ရောပနံ - ကိုယ်တိုင် ပေါက်စေခြင်း၎င်း၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင် စိုက်ခြင်း၎င်း၊ ရောပါပနံ-၎င်း၊ ဝါ-၎င်း၊ အာဠိယာ-ကန်သင်းကို၊ ဗန္ဓနံ - ကိုယ်တိုင်ဖွဲ့ခြင်း၎င်း၊ ဗန္ဓာပနံ-၎င်း၊ ဥဒကဿ-မအပ်သော ရေကို၊ သေစနံ-ကိုယ်တိုင် သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ သေစာပနံ-၎င်း၊ မာတိကာယ-ရေမြောင်းကို၊ သမ္ပုခကရဏံ-သစ်ပင်သို့ ရှေးရှုပြုပေးခြင်း၎င်း၊ ကပ္ပိယဥဒက

အကပ္ပိယ ဝေါဟာရော။ ။ဝေါဟရိယတေတိ ဝေါဟာရော၊ အကပ္ပိယံဣတိ-မအပ်ဟူ၍+ဝေါဟာရော- ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုအပ်သောအလုပ် အပြောအဆိုတည်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော၊ “ဝေါဟာရ” ဟု လာလျှင် နှုတ်ပြောမှုကိုသာ ယူလေ့ရှိသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား (နှုတ်အပြောသာမက) မအပ်ဟု ပြောဆိုထိုက်သော သစ်ပင် ဖြတ်ခြင်း၊ ရေလောင်းခြင်းစသော ကိုယ်မှု၊ ဤသစ်ပင်ကို ဖြတ်စမ်းလော စသော နှုတ်ပြောမှုပါ ယူရသည်။ ထို့ကြောင့် “အကပ္ပိယောစ+ သော+ ဝေါဟာရော” ဟု ဝိသေသန ပုဗ္ဗပဒ ကမ္မဓာရဲမပြုဘဲ၊ “အကပ္ပိယံတိ ဝေါဟာရော” ဟု သမ္ဘာဝနာ ကမ္မဓာရဲ ပြုပါ။ [အကပ္ပိယဘူတံ ကရဏ ကာရာပနာဒိ သဗ္ဗမေဝ သင်္ဂဟိတံ၊ န ပန အကပ္ပိယဝစန မတ္တံတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေပိ ဧသေဝနယော။]

ကောဇ္ဇာပနံ ။ ။ “ဣမံ ဆိန္ဒ - ဤသစ်ပင် , ဤသစ်ကိုင်းကို ဖြတ်လော ” ဟု တိုက်ရိုက်ညွှန်ပြ၍ ခိုင်းခြင်းသည်သာ အကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်၏။ မည်သည့် သစ်ပင် သစ်ကိုင်းဟု တိုက်ရိုက်မညွှန်ပြဘဲ “ သစ်ပင်ဖြတ်လိုက် , သစ်ကိုင်းခုတ်လိုက် ” စသည် ဖြင့် ခိုင်းခြင်းကား အကပ္ပိယဝေါဟာရ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် “ဣမံ ဆိန္ဒ ဘိန္ဒ ” ဟု ဣမ သဒ္ဒါထည့်၍ ဋီကာဖွင့်သည်။ [ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ကို လှမ်းကြည့်ပါ။]

အာဠိယာ ဗန္ဓနံ စသည် ။ ။ သစ်ပင်ခြေရင်း၌ ရေတည်အောင် သစ်ပင်အရင်း ဘေးပတ်လည်၌ ကန်သင်းဖွဲ့ခြင်းကို “အာဠိဗန္ဓန ” ဟု ဆိုသည်။ နောက်၌ “ကပ္ပိယ ဥဒက ” ဟု သီးခြားလာသောကြောင့် ဥဒကဿကို ဂေါဗလီဗန္ဓနည်းအားဖြင့် “ အကပ္ပိယ ဥဒကဿ ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပိုးရှိသောရေကို “အကပ္ပိယဥဒက ” ဟု မှတ်ပါ။

သိဉ္ဇနံ-အပ်သော ရေကို သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ ပိုးမပါသော ရေကို ကပ္ပိယ ဥဒက” ဟု ဆိုသည်။] ဟတ္ထမုခ၊ ပေ၊ သိဉ္ဇနံ-လက်ဆေးရေ၊ မျက်နှာသစ်ခရ၊ ခြေဆေးရေ ချိုးရေတို့ကို သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တည်း။

ကပ္ပိယဝေါဟာရော နာမ - ရမည်သည်။ ဝါ- အပ်၏ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ် သော အလုပ်အပြောမည်သည်။ ဣမံရက္ခံ- ကို၊ ဇာန-သိလော၊ ဣမံ အာဝါ ငို-ကို၊ ဇာန- လော၊ ဣမံ မာလာဝစ္ဆံ- ကို၊ ဇာန-လော၊ ဧတ္ထ-ဤသစ်ပင်၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဇာန-လော၊ ဣတိ ဝစနံ-ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း၎င်း၊ သုက္ခမာတိကာ ယ-ခြေခံသောရေမြောင်းကို၊ ဥဇကရဏန္တ- ဖြောင့်အောင်ပြုခြင်း၎င်းတည်း။ ပရိယာယောနာမ- ပရိယာယ်ပြုခြင်း မည်သည်။ ပဏ္ဍိတေနာမ- ပညာရှိသူ မည်သည်။ ဝါ - ပညာရှိသူဆိုဒါ။ မာလာဝစ္ဆာဒယော - ပန်းပင်ငယ် အစ ရှိသည်တို့ကို၊ ရောပေတဗ္ဗာ- စိုက်ပျိုးထိုက်ကုန်၏။ (ရောပိတာ- စိုက်အပ်ပြီး ကုန်သော၊ မာလာဝစ္ဆာဒယော- တို့သည်။) န စိရဿေဝ- မကြာမြင့်မီသာ လျှင်၊ ဥပကာရာယ-လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တန္တိ-န၏။ ဣတိ အာဒိဝစနံ- ဤသို့ အစရှိသောစကားတည်း။ ဩဘာသောနာမ- မည်သည်။ ကုဒါလ ခဏိတ္တာဒိနိစ - ပေါက်တူး၊ တူးရှင်း အစရှိသည်တို့ကို၎င်း၊ မာလာ ဝစ္ဆေစ- တို့ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ- ရှိ၊ ဌာနံ- ရပ်ခြင်းတည်း။ ဟိ- မှန်၊ ဝေ- သို့၊ ဌိတံ - ရပ်နေသော ထေရ်ကို၊ သာမဏေရာဒယော - တို့သည်။ ဒိဿာ၊ ထေရော-သည်။ ကာရာပေတုကာမော- ပြုစေခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ဂစ္စာ၊ ကရောန္တိ-ပြုပေးတတ်ကြကုန်၏။ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မံ နာမ-မည်သည်။ ကုဒါလ၊ ပေ၊ ဘာဇနာနိ - ပေါက်တူး၊ တူးရှင်း၊ ဒါး၊ ပုဆိန်၊ ရေပုန်းတို့ကို၊ အာဟရိတွာ၊ သမိခေ-မိမိအနီး၌၊ ထပနံ-ချထားခြင်းတည်း။

ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနံ။ ။ဤ၌ သိဉ္ဇာပန - “ရေလောင်းလိုက်စမ်း” ဟု ခိုင်းခြင်း ကိုပါယူ။ “သိဉ္ဇနံစ သိဉ္ဇာပနံစ သိဉ္ဇနံ ” ဟု ဧကသေသ်ပြု။ ဤ ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနံကို “ ဥဒကသိဉ္ဇနံ ” သာမည၌မသွင်းဘဲ၊ သီးခြားဆိုခြင်းမှာ နောက်၌ အာရာမစသည် အကျိုးငှါ ကပ္ပိယဥဒကကို လောင်းကောင်းသေးသောကြောင့် ထိုနေရာရေခံမှ ခွဲမနေ တော့ဘဲ ဤနေရာကပင် ခွဲ၍ ဆိုထားခြင်းတည်း - ဟု မှတ်။ ဟတ္ထ၊ ပေ၊ နဟာနောဒက သိဉ္ဇနံလည်း ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနံပင်တည်း။ အသုံးများသောကြောင့် သီးခြားပြထား ဟန် တူသည်။

ဩဘာသန္တံ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မံ။ ။ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မထက် ဩဘာသသည် သာ၍ ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ကုဒါလစသည်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်၍ ရပ်နေခြင်းသည် မိမိအနီး၌ ချထားခြင်း ထက် (ပြုလုပ်ပေးစေလိုကြောင်း) ထင်ရှားရကား ကုဒါလစသည်ကို ကိုင်၍ရပ်ခြင်းကို ဩဘာသ၊ မကိုင်ဘဲ မိမိအနီး၌ ချထားခြင်းကို “နိဗ္ဗိတ္တကမ္မံ” ဟု ဆိုသည်။

ဣမာနိ - ဤ အကပ္ပိယဝေါဟာရ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပဉ္စဝိ- ၅ ပါးလုံး တို့သည်လည်း၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-အမျိုး ၄ ပါးတို့ကို ချီးမြှင့်ခြင်းအကျိုး ငှါ၊ ရောပနေ-စိုက်ပျိုးခြင်း၌၊ န ဝန္တိ-န၊ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ- အသီးကို သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝေါဟာရ ဒွယမေဝ - ကပ္ပိယ ဝေါဟာရ , အကပ္ပိယဝေါဟာရ ၂ ပါးအပေါင်း သည်သာ၊ န ဝန္တိ - မအပ်၊ ဣတရတ္ထယံ - ဆိုအပ်ပြီး ၂ ပါးမှ တပါး၊ အခြား သုံးပါးအပေါင်း သည်၊ ဝန္တိ- ဧ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၊ ကပ္ပိယ ဝေါဟာ ရောပိ-သည်လည်း၊ ဝန္တိ- ဧ၊ စ- ဆက်၊ ယံ - အကြင် ကပ္ပိယဝေါဟာရ အစရှိသော ၄ ပါးအပေါင်းသည်၊ အတ္တနော = ဧ၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ- ငှါ၊ ဝန္တိ၊ တံ - ထို ၄ ပါးအပေါင်းသည်၊ အည ပုဂ္ဂလဿဝါ - မိမိမှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း၊ သံဃဿဝါ-၏၎င်း၊ စေတိယဿဝါ-၏၎င်း၊ အတ္ထာ ယပိ - ငှါလည်း၊ ဝန္တိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ထံ- ပြီ။ [မဟာပစ္စရိဝါဒကို အတည် ယူစေလိုသောကြောင့် နောက်မှဆိုသည်။] ပန - ကား၊ အာရာမတ္ထာယ - အာရာမ(ခြံ)အလိုငှါ၎င်း၊ ဝနတ္ထာယစ-တောအကျိုးငှါ၎င်း၊ [ဝတတ္ထာယ ဟု မူကွဲရှိ၏။ “ ဝတိ + အတ္ထာယ - စည်းရုံး အကျိုးငှါ ” ဟု ပေး။] ဆာယတ္ထာယစ-ငှါ၎င်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရ မတ္တမေဝ-အကပ္ပိယအပြု အပြောမျှ သည်သာ၊ န ဝန္တိ - မအပ်၊ သေသံ - ကြွင်းသော ကပ္ပိယဝေါဟာရ အစ ရှိသော လေးပါးအပေါင်းသည်၊ ဝန္တိ-ဧ။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ သေသံ - သည်၊ ဝန္တိ- သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ မာတိကံ- ကို၊ [မြောင်းမြောက်၊ ရေရှိမြောင်း ၂ မျိုးလုံးကို ယူစေလိုသောကြောင့် “ယံကိဉ္စိ” ဆိုသည်။] ဥဇုံ-ဖြောင့်အောင်၊ ကာတံစ - ငှါ၎င်း၊ ကပ္ပိယဥဒကံ - ကို၊ သိဉ္စိတုံ- ငှါ၎င်း၊ [“ ကပ္ပိယဥဒကံ သိဉ္စိထ ” ဟုလည်း ခိုင်ကောင်းသည်- ဟူလို။] နှာနကောဋ္ဌကံ- ရေချို အိမ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နှာယိတုံ- ငှါ၎င်း၊ ဟတ္ထပါဒ မုခဓောဝနဒကံ နိစ- တို့ကိုလည်း၊ တတ္ထ-ထို အာရာမစသည်အကျိုးငှါ စိုက်အပ်သော သစ်ပင်တို့၌၊ ဆဇ္ဇေတုမ္ပိ- စွန့်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝန္တိ- အပ်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယံစ-၌၎င်း၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-အပ်သောမြေ၌၊ (ဇာတမဟုတ်သောမြေ ၌)၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်၊ ရောပေတုမ္ပိ - ငှါလည်း၊ ဝန္တိ - ဧ၊ [စိုက်လော ဟုလည်း ပြောကောင်းသည်- ဟူလို။] ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ထံ- ပြီ၊ ပန-ကား၊ အာရာ မာဒိအတ္ထာယ-ငှါ၊ ရောပိတဿဝါ-ကိုယ်တိုင်စိုက်အပ်သော သစ်ပင်၏၎င်း၊ ရောပါပိတဿဝါ-သူတစ်ပါးကို စိုက်စေအပ်သော သစ်ပင်၏၎င်း၊ ဖလံ- ကို၊

ပရိဘုဒ္ဓိတုဗ္ဗိ - ငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဩစိနန ဩစိနာပနေ - ကိုယ်တိုင် ဆွတ်ခူးခြင်း၊ သူတပါးကို ဆွတ်ခူးစေခြင်း၌၊ ပကတိယာပိ - ဖြင့်လည်း၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ [ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်သင့်သည်။] ပန-ကား၊ ကုလဒူသနတ္ထာယ- အမျိုး ၄ ပါးတို့၏ သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဩစိနန ဩစိနာပနေ-၌) ပါစိတ္တိယဉ္ဇေဝ- သည်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏။ [ကုလဒူသနအတွက် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ် တိုးလာသည်။]

စ-ဆက်၊ ဂန္ဓနာဒိသု-ပန်းကုံးခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဥရစ္ဆဒ ပရိယော သာနေသု-ရင်လွမ်းပန်း အဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ကုလဒူသနတ္ထာယ- အမျိုးလေးပါးတို့၏ သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ အညတ္ထာယဝါ- အခြားသော ဝတ္ထုပူဇာအစရှိသော အကျိုးငှါ၎င်း၊ ကရောန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အနာစာရတ္တာ-ရဟန်းတို့ မပြုအပ် မပြုကောင်းသော အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပါပသမာစာရောတိ ဣ- ဤပါ၎င်း၌၊ [ဤ ကုလဒူသနသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော် “ပါပသမာစာရော” ဟူသော ဤပါ၎င်း၌- ဟူလို။] ဝတ္ထုပါပ သမာစာရတ္တာစ - အကျယ် ဟောတော်မူအပ်သော ပါပသမာစာရ၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်းတည်း၊ [“ပါပသမာစာရောတိ၊ ပေ၊ ဂန္ဓတိပိ ဂန္ဓာပေတိပိ ” ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ အကျယ်ဟောတော်မူအပ်သော ပါပသမာစာရ၏အဖြစ်-ကြောင့်၎င်းတည်း-ဟူလို။]

အာရာမာဒိ အတ္ထာယ - သစ်သီးအာရာမ်၊ ပန်းအာရာမ် အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ရုက္ခရောပနေ - ၌၊ (အနာပတ္တိ - သည်)၊ ဟောတိ ဝိယ - ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ-ရတနာ ၃ ပါးဟူသော ဝတ္ထုကိုပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဂန္ဓနာဒိသု-ပန်းသိကုံးခြင်း အစရှိသည်တို့၌) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ န ဟောတိ- နည်း၊ ဣတိစေ- ဤသို့ မေးအံ့၊ အနာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း၊ ဟိ- ချဲ့၊ တတ္ထ-ထို အာရာမ် စသည်တို့၏ အကျိုးငှါ သစ်ငင်

အညတ္ထာယ ။ ။ ဝတ္ထုပူဇာဒိအတ္ထာယ - ရာနာ သုံးပါးဟူသော ဝတ္ထုကို ပူဇော်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးငှါ၊ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဤစကားကို ထေခံ၍ ဘုရားကို ပန်းပူဇော်ခြင်း၊ တရားဟောပလ္လင်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးငှါ ပန်းကုံးမှု ပန်းစေတီလုပ်မှု စသည်ကို ရဟန်းများသည် ကိုယ်တိုင်လည်း မလုပ်ကောင်း သာမဏေ စသူများကိုလည်း အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် မခိုင်းကောင်း ဟု မှတ်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ပါဠိတော်၌ “တေ ဝေရူပံ အနာစာရံ အာစရန္တိ” အရ အနာစာရ (ရဟန်းတို့ မပြုထိုက် မပြုကောင်းသော အကျင့်) ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ပါပသမာစာရတွင် ပါဝင်သောကြောင့်၎င်းတည်း။

စိုက်ရာ၌၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-ဖြင့်၎င်း၊ ပရိယာယာဒိဟိစ-ပရိယာယ် အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ တထာ- တူ၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယပိ - ငှါလည်း၊ (ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-ဖြင့်၎င်း၊ ပရိယာယာ ဒိဟိစ-တို့ဖြင့်၎င်း)၊ အနာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း။

နနုစ- စောဒနာပါဠာအံ၊ (ကိံ)၊ တတ္ထ-ထို အာရာမစသည် အကျိုးငှါ သစ်ပင်စိုက်ရာ၌၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-၌၊ သယံ- ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ရောပေတုမ္ပိ- စိုက်ခြင်းငှါလည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံနနု-ဆိုအပ်ပြီး မဟုတ်ပါ လော၊ ဣတိ-သို့၊ နနုစ-စောဒနာပါ၏၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ န ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်သောစကား မဟုတ်၊ (တံ - သင် စောဒကသည်)၊ အထာပိ မညေယျာသိ - အကယ်၍မူလည်း တွေးကြံရာ၏၊ (ကိံ)၊ ဣတရာသု-မဟာအဋ္ဌကထာမှ တပါးသောအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တမ္ပိ-

ကဿာ န အနာပတ္တိ။ ။ အာရာမတ္ထ ဝနတ္ထ ဆာယတ္ထအကျိုးငှါ၊ သစ်ပင်စိုက် စေခြင်း၌ အနာပတ် ဖြစ်သကဲ့သို့ “ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ ဝန္တနာဒိသု ကဿာ အနာပတ္တိ- ရတနာ သုံးပါးကို ပူဇော်တို့ရာ ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံးခြင်းစသည်တို့၌လည်း အနာပတ် ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် အနာပတ် မဖြစ်ရသနည်း” ဟူလို။

ယထာဟိ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိယေဝ။ ။ ထိုအမေးကို “အနာပတ္တိယေဝ” ဟု အကျဉ်း ဖြေပြီးနောက်၊ ထိုအနာပတ်ဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ “ယထာဟိ” စသည်ကို မိန့်သည်။ အာရာမတ္ထစသော အကျိုးငှါ သစ်ပင်စိုက်စေရာ၌ “ဤသစ်ပင်ကို သိလော” စသော ကပ္ပိယဝေါဟာရ၊ ပရိယာယ်၊ ဩဘာသ၊ နိမိတ္တကမ္မတို့ဖြင့် ပြုစေလျှင် အာပတ်မသင့် သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဝတ္ထုပူဇန အကျိုးငှါ ဝန္တနစသော အမှုကို ပြုစေရာ၌လည်း ကပ္ပိယဝေါဟာရ၊ ပရိယာယ်၊ ဩဘာသ၊ နိမိတ္တကမ္မတို့ဖြင့်ပြုစေလျှင် အာပတ်မသင့် ပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံးခြင်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် အကုံးခိုင်းခြင်း၌ကား အာပတ်ဖြစ်သည် - ဟူလို။ [ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယပိ နေဝက် “ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ပရိယာယာဒိဟိစ ဝန္တနာပနေ” တို့ကိုလည်း လိုက်ပါစေ။]

နနုစ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံန္တိ ။ ။ ရှေ့၌ “ မဟာပစ္စရိယံ ပန ကုရုန္တိယဉ္စ ကပ္ပိယပထဝီယံ သယံ ရောပေတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီ၊ ထိုစကားအရ “နနု၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ” ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်။ စောဒက၏ ဆိုလိုရင်းကား “ အာရာမာဒိ အကျိုးငှါ သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်စိုက်ကောင်းလျှင် ပန်းကိုလည်း ဝတ္ထုပူဇာအကျိုးငှါ ကိုယ်တိုင် ကုံးကောင်းသင့်သည် မဟုတ်ပါလော” - ဟူလို။

ဝုတ္တံ၊ န ပန မဟာအဋ္ဌကထာယံ ။ ။ “သယံ ရောပေတု ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုထား သည်ကား မှန်ပေသည်။ သို့သော် ထို စကားသည် မဟာအဋ္ဌကထာစကား မဟုတ်၊ မဟာပစ္စရိနှင့် ကုရုန္တိစကားဖြစ်သည်-ဟူလို။

ဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း၊ ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏတည်း၊ [ဝိနည်း ဆုံးဖြတ်ရာအခါ၌ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း စကားဖြစ်သည် - ဟူလို။] မဟာ အဋ္ဌကထာယံစ - ၌လည်း၊ ကပ္ပိယ ဥဒကသေစနံ - အပ်သောရေကို ကိုယ်တိုင် လောင်းခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကား ၂ ရပ်သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်နိုင် ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ (အထာပိ မညေယျာသိ)။

တမ္ပိ-ထိုစကား ၂ ရပ်သည်လည်း၊ န ဝိရုဇ္ဈတိ-မဆန့်ကျင်ပါ။ [ပန်း မကုံး ကောင်း ဟူသောစကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ - ဟူလို။] ဟိ- ချေ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တတြ-ထိုအာရာမအကျိုးငှါ သစ်ပင်စိုက်ရာ ရေလောင်းရာ ၌၊ အဝိသေသေန-အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ရုက္ခံ ရောပေန္တိ ၊ ပေ ၊ သိဇ္ဇာ ပေန္တိပီတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗေ-ဟောတော်မူထိုက်ပါလျက်၊ (အဝတွာ-ဟောတော် မမူဘဲ) မာလာဝစ္ဆန္တိ - ဟူ၍၊ ဝဒန္တော- ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား

အထာပိ၊ ဗေ၊ တံ ကထန္တိ။ ။ [တံကထန္တိမှ ဣတိကို “ကထံ မညေယျာသိ” နှင့် တွဲ၊ တံဖြင့် “ ကပ္ပိယပထဝီယံ သယံ ရောပနံ ” ဟူသော မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိစကားနှင့် “ကပ္ပိယဥဒကသေစနံ” ဟူသော မဟာအဋ္ဌကထာ စကားကို စွဲ။] မဟာအဋ္ဌကထာမှ တပါးသော မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိတို့၌ ဆိုအပ်သော စကားလည်း ပမာဏပြုလေခံသော စကားဖြစ်၏။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌လည်း “ ကပ္ပိယပထဝီယံ ကိုယ်တိုင် သစ်ပင်စိုက် ကောင်း၏ ” ဟု မဆိုစေကာမူ “ ကပ္ပိယရေကို ကိုယ်တိုင်လောင်းကောင်း၏ ” ဟု ဆိုထား၏။ [“ယံကိဉ္စိမာတိကံ၊ ပေ၊ ကပ္ပိယဥဒကံ သိဉ္စိတံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုခဲ့သည်- ဟူလို။] ထို အဋ္ဌကထာတို့၏ စကားသည် ဘယ်သို့ ဖြစ်နေပါသနည်း၊ [မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာတို့၌ “ကပ္ပိယပထဝီဝယ် ကိုယ်တိုင် သစ်ပင်စိုက်ကောင်း၏” ဟူသော စကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာဝယ် “ကပ္ပိယရေကို ကိုယ်တိုင်သစ်ပင်မှာ လောင်းကောင်း၏” ဟူသောစကားသည် “ပန်းကို ကိုယ်တိုင် မကုံးကောင်း” ဟူသော စကားနှင့် ဆန့်ကျင် နေသည် မဟုတ်ပါလော-ဟု အသင်စောဒကမှာ တွေးထင်စရာ ရှိသည်-ဟူလို။]

တမ္ပိ၊ ဗေ၊ တတြဟိ။ ။ ထိုအဋ္ဌကထာတို့ စကား ၂ ရပ်လည်း “ပန်းကို ကိုယ်တိုင် မကုံးကောင်း” ဟူသော စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ “ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း” ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “တတြဟိ၊ ပေ၊ အတ္ထိ” ဟု မိန့်၊ [တတြာတိ ရောပန သိဇ္ဇနပိသယေ၊ - ဝိမတိ။] သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်စိုက်မှု ရေလောင်းမှု၌ “ရုက္ခံ ရောပေန္တိပိ ရောပါပေန္တိပိ သိဇ္ဇန္တိပိ သိဇ္ဇာပေန္တိပိ” ဟု ရုက္ခသာမညဖြင့် ဟောတော်မူသင့်ပါလျက် “မာလာဝစ္ဆန္တိ” ဟု ဝိသေသသစ်ပင်ကို ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို ချီးမြှောက်ဘို့ရာ အသီးသီးသော အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်ကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူ၍ မိန့်တော်မူအပ်၏။ အာရာမတ္ထ ဝနတ္ထ ဆာယတ္ထအကျိုးငှါ စိုက်ပျိုးရာ၌ကား “ကိုယ်တိုင် ပြုကောင်း သူတပါးကို ပြုစေကောင်း၏” ဟူသော ပရိယာယ်အနက်ကို ရကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ-ဟူလို။

သည်၊ ဣပေတိ-မူ၏၊ (ကိံ)၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ - ငှါ၊ ပုပ္ဖုဇလူပဂမေဝ-
 အပွင့်အသီးသို့ ကပ်ရောက်သောသစ်ပင်ကိုသာ၊ ဝါ-အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်၊
 အသီးသီးသော သစ်ပင်ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-မူ၍၊ တေ-မာလာဝစ္ဆံ ရောပေန္တိပိ
 အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ အညတြ ပန- ကုလသင်္ဂဟ အကျိုးမှတစ်ပါး၊
 အာရာမစသည်တို့၏အကျိုးငှါစိုက်ရာ၌ကား၊ ပရိယာယော-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊
 သူတစ်ပါးကိုပြုစေခြင်းဟူသော ပရိယာယ်အနက်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိစကောင်း၏၊
 ဝါ-ရစကောင်း၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဣပေတိ-မူ၏၊ ဣတိ-ထို့ ကြောင့်၊ န ဝိရုဇ္ဈတိ-
 မဆန့်ကျင်ပါ၊ ပြန်လှည့်စပ်)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုမာလာဝစ္ဆံရောပေ
 န္တိပိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ပရိယာယ်-ပရိယာယ်အနက်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို
 ၎င်း၊ ဣမ-ဤဂန္ဓေန္တိပိ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌၊ ပရိယာယာဘာဝံစ- ပရိ
 ယာယ်အနက်၏ မရှိနိုင်ခြင်းကို၎င်း၊ ဥတုာ - ၍၊ အဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ ယံ-
 အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တံ - ထိုစကားကို၊ သုဝုတ္တမေဝ - ကောင်းစွာ
 ဆိုအပ်သည်သာ၊ (ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏)။ [ဥတုာ၏ စပ်ပုဒ် မရှိသော
 ကြောင့် “ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟု ဝိမတိ၌ ထည့်သည်။]

စ- မှန်၏၊ [“သုဝုတ္တမေဝ” ဟူသောစကားသည် မှန်၏။] ဗုဒ္ဓေနဓမ္မော၊
 ပေ၊ ပဏ္ဍိတာနန္တိ-ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါထာစကားကို၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 [ဝါထာရတ္တံ ဆိုခဲ့ပြီး-ဟုလို၊ အနက်ကိုလည်း ထိုနေရာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-
 ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောစကားရပ်၏ သုဝုတ္တ၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-အဋ္ဌကထာတို့၌
 ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏။

တသ္မာ၊ ပေ၊ သုဝုတ္တမေဝ။ ။ ပရိယာယ်ကို “ကရုဏာကာရာပဏသင်္ခါတ ပရိယာယ်
 သဗ္ဗာဝံ” ဟု ဝိမတိဖွင့်၏၊ နောက်၌ အဘာဝံကိုကြည့်၍ “သဗ္ဗာဝံ” ဟု ထည့်ဖွင့်သည်၊
 တတ္ထကို “မာလာဝစ္ဆံ ရောပေန္တိတိ အာဒိသု” ဟု ဖွင့်၍ ဣမံကို “ဂန္ဓေန္တိတိအာဒိသု”
 ဟု ဖွင့်သည်၊ ယံ - တံ ပုဒ်တို့ဖြင့် “ မဟာပစ္စရိ. ကုရုန္တိတို့၌ ဆိုအပ်သော “ ကိုယ်တိုင်
 ကပ္ပိယပထဝီ၌ သစ်ပင်စိုက်မှု ရေလောင်းမှုသည် အပ်၏” ဟူသော စကား မဟာအဋ္ဌ
 ကထာ၌ “ကိုယ်တိုင် ရေလောင်းကောင်း၏” ဟူသော စကားနှင့် ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံး
 မှုကို မပြုအပ်” ဟူသော စကားကို စွဲပါ။

သဗ္ဗံ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ ဤဝါကျကား ဆိုအပ်ပြီး စကားတို့ကို နိဂုံးအုပ်သော
 ဝါကျတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဣတိတလုံး အကြေကြံ၍ “ ဣတိတသ္မာ ” ဟု ထည့်သည်၊
 အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောစကားရပ်၏ သုဝုတ္တဖြစ်သောကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးစကား
 အားလုံးကို အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သာလျှင် သိပါလေ - ဟုလို။
 [ဝုတ္တနယေနေဝ၌ ဝေဖြင့် “အခြားနည်း ရှာဘွယ်မလို” ဟု ကန့်သတ်။]

တတ္ထ-ထိုဂန္ထေပိ, ဂန္ထာပေန္တိပိအစရှိသောပါဠိရပ်၌ (စောဒကဿ-
 ၏၊ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊) သိယာ-၏၊ (ကိဒိသီ စောဒနာ, သိယာ-
 သနည်း၊) ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယပိ-၄၊ လည်း၊ ဂန္ထာဒိသု အာပတ္တိ ယဒိ (ဟောတိ
 ဝေသတိ၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ) ဟရဏာဒိသု-ပန်းကိုဆောင်ယူခြင်း အစရှိသည်
 တို့၌၊ ကသ္မာ အနာပတ္တိ (ဟောတိ-သနည်း၊) ဣတိ (ဤဒိသီ)-ဤသို့ ရှုအပ်
 သော၊ (စောဒနာ သိယာ၊) ကုလိတ္ထိအာဒိနံ - အမျိုးမိန်းမ အစရှိသူတို့၏၊
 အတ္ထာယ-၄၊ ဟရဏတော-ဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဆောင်ခြင်းကို ပါဠိ
 တော်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ ဟရဏာဒိသု အနာ
 ပတ္တိ ဟောတိ၊) ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) , ဟရဏာဒိကာရေ-
 ဟရဏအရာ၌၊ ဝိသေသေတွာ - ၍၊ [တေ ကုလိတ္ထိနံ စသည်ဖြင့် ဝိသေသန
 (မ)၍ - ဟူလို၊] တေ ကုလိတ္ထိနန္တိ အာဒိ - စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊
 တသ္မာ, ဗုဒ္ဓါဒိနံ-ဘုရား အစရှိသောဝတ္ထုတို့၏၊ အတ္ထာယ ဟရန္တဿ အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)။ [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ “ တေ ကုလိတ္ထိနံ ကုသဇိတာနံ၊ ပေ
 ဧကောဝဏ္ဏိကမာလံ ဟရန္တိပိ ဟရာပေန္တိပိ ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ
 သည်။ ထို့ကြောင့် ကုလိတ္ထိ စသူတို့အတွက် ဆောင်ယူရာ၌သာ အာပတ်
 သင့်၍၊ ဝတ္ထုပူဇာအကျိုး၄၊ ဆောင်ရာ၌ကား အာပတ်မသင့်-ဟူလို။]

တတ္ထ-ထို ဧကတော ဝဏ္ဏိကမာလံ ဟရန္တိပိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဧက
 တော ဝဏ္ဏိကန္တိ- ကား၊ ပုပ္ဖာနံ - ပန်းပွင့်တို့၏၊ ဝဏ္ဏေ- အညှာတို့ကို၊ ဧက
 တော - တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ, ကတမာလံ - ပြုအပ်သော ပန်းစည်းကို၊
 (ဟရန္တိပိ၊) [ပန်းပွင့်၏အညှာတို့ကို တပေါင်းတည်း စုစည်းထားသော
 ပန်းစည်းတည်း၊ “ဧကတော + ဝဏ္ဏာ + ယဿာတိ ဧကတော ဝဏ္ဏိကာ” ဟု
 ပြု။] ဥဘတော ဝဏ္ဏိကန္တိ-ကား၊ ဥဘောဟိ-နသော၊ ပသေဟိ-နံပါးတို့ဖြင့်၊
 ပုပ္ဖာဝဏ္ဏေ-တို့ကို၊ ကတွာ, ကတမာလံ (ဟရန္တိပိ)၊ [ပန်းပွင့်၏ အညှာတို့ကို
 ၂ ဘက်ပေါ်အောင် ခွဲ၍ စည်းအပ်သော ပန်းစည်းတည်း၊ “ ဥဘတော -
 ၂ ဘက်တို့၌ + ဝဏ္ဏာ ယဿာတိ ဥဘတော ဝဏ္ဏိကာ ” ဟု ပြု။] ပန- ကား၊
 မဗ္ဗရိကန္တိ အာဒိသု-တို့၌၊ မဗ္ဗရိဝိယ-ပန်းခိုင်ကဲ့သို့၊ ကတာ- သော၊ ပုပ္ဖဝိက
 တိ-အထူးတလည် ပြုအပ်သောပန်းကို၊ မဗ္ဗရိကာတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ပန်းပွင့်
 များကို ပန်းအိုင် ပန်းအခက်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်အပ်သောပန်းခိုင်တည်း။] ဝိရုတိ
 ကာတိ-ကား၊ သုစိယာဝါ- အပ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ သလာကာယဝါ-ဝါးခြမ်း
 စိတ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ သိန္ဓုဝါရပုပ္ဖာဒိနိ - ရေအုန္တပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိဇ္ဇိ
 တွာ-ထိုး၍၊ ဝါ-သီကုံး၍၊ ကတာ-ပြုအပ်သောပန်းတည်း၊ [ရှေးက “ဝိရုတိ

ကာ - ပန်းလက်ကောက် ” ဟု ပေးကြ၏။ လက်ကောက်ကဲ့သို့ ဝိုင်းအောင် ပြုထားသည်ဖြစ်စေ၊ အကုံးအတိုင်းဖြစ်စေ၊ ချည်ဖြင့် သည်ထားအပ်သော ပန်းကုံးတည်း။] ဝဋ်သကောတိ-ကား၊ ဝတံသကော-ဥပုသေခံပန်းတည်း။ [“မုဒ္ဒမာလယေ ဝဋ်သကော ” ဟူသော အဘိဓာန်အရ ဥပုသေခံပန်းဆင် အပ်သောပန်းကို “ဝဋ်သက” ဟု ဆိုသည်။ ယခုကာလ၌ “ဥပုသေခံပန်း” ဟု ခေါ်ကြသည်။] အာဝေဠာတိ - ကား၊ ကဏ္ဍိကာ - နား၌ ပန်ဆင်အပ် သော ပန်းတည်း။ [ဤပန်းကို ရှေးက “နားသွယ်ပန်း” ဟု ဆိုကြ၏။] ဥရစ္ဆ ဒေါတိ-ကား၊ ဟာရသဒိသံ-ပုလဲသွယ်နှင့်တူစွာ၊ ဥရေ-ရင်ဘတ်၌၊ ထပနက ပုပ္ဖဒါမိ - ထားအပ်သောပန်းကုံးတည်း။ အယံ - ကား၊ တာဝ - အာပတ္တိ ဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဥပုသေခံ၊ ဣ-ကေတောဝဏ္ဏိကမာလံ ဝန္တေန္တိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ပဒဝဏ္ဏနာ-ပုဒ်တို့၏အဖွင့်တည်း။

ပန - ကား၊ (ပဒဝဏ္ဏနာမှတစ်ပါး အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကား)၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ အာဒိတော - မာလာဝစ္စံ ရောပေန္တိပိဟူသော အစမှ၊ ပဠာယ-၍၊ ဝိတ္တာရေန-အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော-အာပတ်ကို ဆုံးဖြတ် ကြောင်းစကားတည်း။ ကုလဒူသနတ္ထာယ - ၄၊ အကပ္ပိယပထဝီယံ - ၅၊ [ရဟန်းများ မတူး မခြစ်ကောင်းသော ဇာတပထဝီကို အကပ္ပိယပထဝီ - အကပ္ပိယဘူမိဟု ခေါ်သည်။] မာလာဝစ္စံ-ကို၊ ရောပေန္တိယ-၏၊ ပါစိတ္တိယ ခွေဝ-သည်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ- သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ ရောပါပေန္တိယ-အစိုက်ခိုင်းသောရဟန်း၏၊ တထာ-ထို ပါစိတ် ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-၅၊ [မီးလောင်မြေစသော ရဟန်း များ တူးဆွကောင်းသောမြေကို “ကပ္ပိယပထဝီ” ဟု ခေါ်သည်။] ရောပနေ ပိ-၅၎င်း၊ ရောပါပနေပိ-၅၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊ ဥဘယတ္ထာပိ- ၂ ပါး စုံသော ကပ္ပိယပထဝီ အကပ္ပိယပထဝီ၌လည်း၊ သကိံ - တကြိမ်၊ အာဏတ္တိ ယာ-စေခိုင်းခြင်းကြောင့်၊ ဗဟုနမ္ဘိ- များစွာသော သစ်ပင်တို့ကိုလည်း၊ ရော ပနေ-ပေါက်စေခြင်း (စိုက်ပျိုးခြင်း)၌၊ ဧကမေဝ-သော၊ သ ပါစိတ္တိယ ဒုက္က ဋ္ဌဝါ- ပါစိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်သော်၎င်း၊ (အကပ္ပိယ ပထဝီ အတွက်)၊ သုဒ္ဓဒုက္ကဋ္ဌဝါ - ပါစိတ် မဘက် သက်သက်သော ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်သော်၎င်း၊ (ကပ္ပိယပထဝီအတွက်) ဟောတိ- ၏၊ ဟိ- ဆက်၊ (ဟိ-မပါလည်း ကောင်း၏၊) ပရိဘောဂတ္ထာယ - ၄၊ ကပ္ပိယဘူမိယံဝါ- ၅သော်၎င်း၊ အကပ္ပိယဘူမိယံဝါ- ၅သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ ရောပါပနေ- အစိုက်ခိုင်းခြင်း၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာရာမာဒိ အတ္ထာ

ယပိ-ငှါလည်း၊ အကပ္ပိယပထဝီယံ-၌၊ ရောပေန္တံ သာဝါ- န်၎င်း၊ အကပ္ပိယ
 ဝစနေန- ဖြင့်၊ ရောပါပေန္တံ သာဝါ- န်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ အယံ နယော-ကို၊ [ဇာတပထဝီ အဇာတပထဝီ , ကပ္ပိယဝေါဟာရ
 အကပ္ပိယဝေါဟာရ ဟူသော နည်းကို။] မဟာအဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ သုဋ္ဌ-
 ကောင်းစွာ၊ ဝါ - သေသေချာချာ၊ န ဝိဘက္ခော - မဝေဘန်အပ်၊ မဟာပစ္စရိ
 ယံ - ၌၊ (သုဋ္ဌ-စွာ)၊ ဝိဘက္ခော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏)။

ပန-ကား၊(ရောပန ရောပါပန ဝိနိစ္ဆယမှတပါး၊ သိဉ္စနသိဉ္စာပန ဝိနိစ္ဆယ
 ကား)၊ သိဉ္စန သိဉ္စာပန-ကိုယ်တိုင်ရေလောင်းခြင်း၊ သူတပါးကို ရေလောင်း
 စေခြင်း၌၊ အကပ္ပိယ ဥဒကေန - (ဝိပေါ၌) မအပ်သောရေဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-
 အလုံးစုံသော အရာ၌၊ [ကုလသင်္ဂဟ , ပရိဘောဂ , အာရာမ စသည်တို့၏
 အကျိုးငှါ စိုက်အပ်ရာ အားလုံး၌၊] ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ကုလဒူသန ပရိ
 ဘောဂတ္ထာယ - ငှါ၊ (သိဉ္စန သိဉ္စာပန - ၌)၊ ဒုက္ကဋ္ဌမ္ပိ (ဟောတိ) [ဝိဖြင့်
 ပါစိတ်ကိုပေါင်း၊] ကပ္ပိယေန - အပ်သောရေဖြင့်၊ တေသံယေဝ ဒွိန္ဒံ - ထို
 ကုလဒူသန ပရိဘောဂ ဟူသော ၂ ပါးတို့၏ သာလျှင်၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ (သိဉ္စန
 သိဉ္စာပန)၊ ဒုက္ကဋ္ဌံဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤကုလဒူသန ပရိဘောဂ ၂ ပါး
 တို့တွင်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ - ငှါ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ သိဉ္စာပန- ၌၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ-အာပတ်သင့်ရာ ဋ္ဌာန၌၊
 ဓာရာဝစ္ဆေဒ ဝသေန- ရေအလျင်ကို ဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပယောဂ ဗဟု
 လတာယ - ပယောဂ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာပတ္တိ ဗဟုလတာ-
 အာပတ်၏ များသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏။ [ကိုယ်တိုင်လောင်းသော
 အခါ ရေအလျင်ကိုဖြတ်တိုင်း အာပတ်တချက်စီ သင့်သည်-ဟူလို၊ အလောင်း
 ခိုင်းရာ၌ကား ခိုင်းကြောင်းစကားလုံးတိုင်း အာပတ်သင့်သည် ဟု မှတ်။]

ကုလဒူသနတ္ထာယ - ငှါ၊ ဩဝိနနေ - ဆွတ်ခူးခြင်း၌၊ ပုပ္ဖဂဏနာယ-
 အားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ ပါစိတ္တိယာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ကုလဒူသနကြောင့်
 ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဩဝိနနေကြောင့် ပါစိတ်သင့်သည်။] အညတ္ထ - ကုလဒူသနမှ တပါး
 ဝတ္ထ ပူဇာစသော အကျိုးငှါ ဆွတ်ခူးခြင်း၌၊ ပါစိတ္တိယာနေဝ(ဟောန္တိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ ဗဟုနိ- န်သော၊ ပုပ္ဖဂိနိ- တို့ကို၊ ဧကပယောဂေန-ဖြင့်၊ ဩဝိနန္တော-
 ဆွတ်ခူးသော ရဟန်းကို၊ ပယောဂဝသေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [ပယောဂ
 တကြိမ်ကြောင့် ပါစိတ်တချက်သာ သင့်သည်-ဟူလို၊] ဩဝိနာပနေ-၌၊ ကုလ
 ဒူသနတ္ထာယ သင်္ဂဟံ , အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ ဗဟံပိ-များစွာသော
 ပန်းကိုလည်း၊ ဩဝိနတိ- အံ၊ ဧကမေဝ- သော၊ သပါစိတ္တိယ ဒုက္ကဋ္ဌံ-ပါစိတ်

နှင့်တကွ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အညတြိ - ကုလဒူသနမှတပါး
ဝတ္ထုပူဇာ စသောအကျိုးငှါ ဆွတ်ခူးစေခြင်း၌၊ ပါစိတ္တိယမေဝ(ဟောတိ)။

ဂန္ထနာဒီသု-ဂန္ထန အစရှိသည်တို့၌၊ ဂန္ထိမံ-ဂန္ထိ မပန်း၎င်း၊ ပေ၊ ဝါယိမံ-
၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗာပိ-န်သော၊ ဆ-န်သော၊ ပုပ္ဖဝိကတိယော-အထူးတလည်
ပြုအပ်သော ပန်းတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- န်၏၊ တတ္ထ-ထို ခြောက်မျိုးသော ပန်း
တို့တွင်၊ ဂန္ထိ မံနာမ-သီကုံးထုံးဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊
[ဂန္ထနံ- သီကုံးထုံးဖွဲ့ခြင်း၊ ဂန္ထော-ခြင်း၊ ဂန္ထန နိဗ္ဗတ္တံ ဂန္ထိမံ၊] သဒ္ဓဏှ
ကေသု - ရိုးတံရှိကုန်သော၊ ဥပ္ပလ ပဒုမာဒီသု - ဥပ္ပလ ကြာပန်း၊ ပဒုမာ
ကြာပန်း အစရှိကုန်သော၊ (ပုပ္ဖေသု) ဝါ - ပန်းတို့၌သော်၎င်း၊ အညေသု-
န်သော၊ ဒီဃဝဏ္ဏေသု - ရှည်သောအညှာ ရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖေသုဝါ - တို့၌
သော်၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဒဏှကေန-ရိုးတံတခုဖြင့်၊ ဒဏှကံ-ကို၊ (တနည်း)
ဒဏှကေန ဒဏှကံ - ရိုးတံအချင်းချင်း၊ (ဂန္ထေတွာဝါ - ထုံးဖွဲ့၍သော်၎င်း၊)
ဝဏ္ဏေန-အညှာတခုဖြင့်၊ ဝဏှံ - ကို၊ တနည်း-ဝဏ္ဏေနဝဏှံ-ညှာတံအချင်း
ချင်း၊ ဂန္ထေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ကတမေဝ-ပြုအပ်သော ပန်းသည်သာ၊ ဂန္ထိမံ-
ဂန္ထိမ ပန်းမည်၏၊ တံ-ထို ဂန္ထိမပန်းကို၊ ဘိက္ခုဿဝါ-၏၎င်း၊ ဘိက္ခုနိယာ
ဝါ-၏၎င်း၊ ကာတံပိ-၎င်း၊ အကပ္ပိယဝစနေန-သီကုံးလော စသော မအပ်
သောစကားဖြင့်၊ ကာရာပေတံပိ န ဝန္တတိ၊ [ဒုက္ကဋ်သင့်သည်- ဟူလို။] ပန-
အနွယ်ကား၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝါ- ဒီလို၊ (သီကုံးပုံကိုပြသည်၊) ဇာန- သိလော၊
ဧဝံ - သို့၊ ဝါ- လို၊ ကတေ - သော်၊ သောဘေယျ- တင့်တယ်ရာ၏၊ ယထာ-
အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဧတာနိ ပုပ္ဖါနိ - တို့သည်၊ န ဝိကိ
ရန္တိ-ဖရိဖရဲ မကြံကုန်၊ (ကတ္တားဟော)၊ [တနည်း၊ ဧတာနိ ပုပ္ဖါနိ-တို့ကို၊
နဝိကိရိယန္တိ - ဖရိဖရဲ မဖြန့်ကြံအပ်ကုန်၊ (ကံဟော)၊] တထာ - အားဖြင့်၊
ကရာဟိ၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝစနေန ကာရေတံ ဝန္တတိ။

ဂေါပိမံနာမ-ဂေါပိမမည်သော ပန်းကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သုတ္တေနဝါ-
ဖြင့်၎င်း၊ ဝါကာဒီဟိဝါ- လျှော်အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဿိကပုပ္ဖါ
ဒီနံ - မိုဃ်းစွေပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဧကတော၊ ပေ၊ ဝသေန - ဧကတော
ဝဏှံကပန်း၊ ဥဘတောဝဏှံကပန်းတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂေါပုနံ - ထိုးသိခြင်း
တည်း၊ ဝါကံဝါ-လျှော်ကိုသော်၎င်း၊ ရဇ္ဇံဝါ - ကြိုးကိုသော်၎င်း၊ ဒီဂုဏံ -
၂ ထပ်၊ ကတွာ, တတ္ထ-ထို ၂ ထပ်ကြိုး၌၊ အဝဏှံကာနိ-အညှာမရှိကုန်သော၊
နိဗ္ဗုပ္ဖါဒီနိ-တမာပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဝေသေတွာ - သွင်း၍၊ ပဋိပါဋိ
ယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ = စိတန်း၍၊ ဗန္ဓန္တိ - ဖွဲ့တတ်ကြကုန်၏၊ ဧတံပိ - ဤ

ဖွဲ့အပ်သော ပန်းသည်လည်း၊ ဂေါပိမ မေဝ - ဂေါပိမပန်း မည်သည်သာ၊ သဗ္ဗိပိ - အလုံးစုံသော ဂေါပိမပန်းသည်လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ [တံ ဘိက္ခုသ္မဝါ ဘိက္ခုနိယာဝါ စသော ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်။] နဝဇ္ဇတိ။

ဝေဓိမံနာမ- ဝေဓိမပန်းမည်သည်ကို၊ ဝါ- ထိုးဖောက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ) သဝဏ္ဏကာနိ - အညှာရှိကုန် သော၊ ဝဿိကပုပ္ဖါဒီနိ - မိုးစွေပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဏ္ဏေသု - တို့၌၎င်း၊ အဝဏ္ဏကာနိ-နိသော၊ ဗကုလပုပ္ဖါဒီနိ-ခယားပန်း(ခယေပန်း) အစရှိသည် တို့ကို၊ အန္တောဆိဒ္ဒေဝါ-အပေါက်အတွင်း၌၎င်း၊ [အတ္တဒနာ ဆိဒ္ဒေ - ဟု လည်း ရှိသည်။] သူစိတလဟိရာဒီဟိ-အပ်, ထန်းစစ်အမျှင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုးဖောက်၍၊ အာဂုနန္တိ-သီကုံ ကြကုန်၏၊ ဧတံ-ဤသီကုံးအပ်သော ပန်းသည်၊ ဝေဓိမံနာမ-ဝေဓိမပန်းမည်၏၊ [ဝိဇ္ဈိနံ(ထိုးဖောက်ခြင်း)ဝေဓေ၊ ဝေဓေန+နိဗ္ဗတ္တံ ဝေဓိမံ၊ အညှာပေါလျှင် အညှာ၌, အညှာမပါလျှင် အပွင့်၌ ထိုးဖောက်၍ သီကုံးအပ်သော ပန်း၊] တမ္ဗိ- ထို သီကုံးအပ်သော ပန်းသည် လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ နဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊ ပန-ပြုလုပ်ပုံတနည်းကား၊ ကေစိ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကဒလိက္ခန္ဓမ္ပိ-ငှက်ပျောတုံး၌၊ ကဏ္ဍကေဝါ- ဆူးတို့ကိုသော်၎င်း၊ တာလဟိရာဒီနိဝါ - ထန်းစစ်အမျှင် အစရှိသည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပဒေသေဘာ, တတ္ထ - ဆူး, ထန်းမျှင် အစရှိသည်တို့၌၊ ပုပ္ဖါနိ- တို့ကို၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုးသီ၍၊ ထပေန္တိ-ထားတတ်ကြကုန်၏၊ ကေစိ-တို့သည်၊ ကဏ္ဍကသာခါသု-ဆူးခက်တို့၌(ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဈိတွာ ထပေန္တိ)၊ ကေစိ, ပုပ္ဖဆတ္တ ပုပ္ဖကုဋာဂါရကရဏတ္ထံ-ပန်းထီး, ပန်းစုလစ်မွန်ချန် အထွင်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဆတ္တစ-၌၎င်း၊ ဘိတ္တိယဉ္ဇ-၌၎င်း၊ ပဒေသေတွာ - ၍၊ ထပိတကဏ္ဍကေသု- ထားအပ်သော ဆူးတို့၌ (ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဈိတွာ ထပေန္တိ)၊ ကေစိ , ဓမ္မာသန ဝိတာနေ - တရားဟော ပလ္လင်၏ ဗိတန်၌၊ (မျက်နှာကြက်၌) ဗဒ္ဒကဏ္ဍ ကေသု-ဖွဲ့အပ်သော ဆူးတို့၌(ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဈိတွာ ထပေန္တိ)၊ ကေစိ, ကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒီနိ-မဟာလေကားပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သလာကာဟိ- ဝါးခြမ်းတို့ ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိန္တိ- ထိုးသီတတ်ကုန်၏၊ ဆတ္တာတိဆတ္တံ ဝိယစ- ထီးကို လွန်သော

ဂေါပိမံ ။ ။ ဂျပဇာတ်သည် ဂန္ဓနအနက်ကို ဟော၏၊ သို့သော် ထုံးဖွဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ ထိုးသည်ခြင်း , စိတန်းခြင်းတည်း။ [ယောဇနာ၌ “ဂုဗဇာတ် ပပစ္စည်း” ဟု ဆိုသည်။] “သုတ္တေန ဝါပေ၊ ဂေါပိမံ” ဟူသော ဤ ဝါကျအရ “ဂုပ္ဖနံ-ထိုးသီခြင်း၊ ဂုပ္ဖေါ-ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေန နိဗ္ဗတ္တံ ဂေါပိမံ” ဟု ပြု၊ “ဝါကံဝါပေ၊ ဗန္ဓန္တိ” ဟူသော ဤဝါကျ အရ “ဂုပ္ဖနံ-စိတန်း၍ ဖွဲ့ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေါ-ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေန နိဗ္ဗတ္တံ ဂေါပိမံ” ဟု ပြု။

ထီးကိုကဲ့သို့လည်း၊ ဝါ- ထီးအဆင့်ဆင့်ကိုကဲ့သို့လည်း၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်
ကုန်၏။ တံ-ထို ပြုမှုအားလုံးသည်၊ အတိဋ္ဌဋ္ဌာရိကမေဝ- အလွန်ကြမ်းတန်း
သည်သာ၊ [ရဟန်းများနှင့်မလျော်အောင် ကြမ်းတန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထံ-ပန်းကို ထိုးသိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဓမ္မာသနဝိတာနေ-
၌၊ ကဏ္ဍကမ္ပိ၊ ပဗ္ဗိတံ-ငှါ၎င်း၊ ကဏ္ဍကဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကေပုပ္ဖမ္ပိ-ပန်းတပွင့်
ကိုလည်း၊ ဝိဇ္ဈိတံ ဝါ- ငှါ၎င်း၊ ပုပ္ဖေယဝ - ပန်း၌ပင်၊ ပုပ္ဖံ - အခြား ပန်း
တပွင့်ကို၊ ပဝေသေတံဝါ- ငှါ၎င်း၊ နဝနုတိ၊ [“ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထံ ကဏ္ဍကံ” ဟု
ဆိုသောကြောင့် ပုပ္ဖဝိဇ္ဈနတ္ထမဟုတ်ဘဲ ပန်းကုံးသွယ်တန်းဘို့ဆူး(သံ)ကိုကား
ရိုက်ကောင်းသတတ်။] ပန-ဆက်၊ ဇာလဝိတာန၊ ပေ၊ ဂုဠကဒိနံ-ဇာပေါက်
ရှိသော ဗိတာန်မျက်နှာကြက်၊ အပေါက်ရှိသော ပွတ်လုံးပွတ်တိုင်၊ အပေါက်
ရှိသော ဆင်စွယ်ကောက်၊ အပေါက်ရှိအောင် ဒုတ်ချောင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်
အပ်သောပန်းကလောင်၊ အပေါက်ရှိသောထန်းရွက်၊ အပေါက်ရှိသောအလုံး
အစရှိသည်တို့၏၊ ဆိဒ္ဓေသု-အပေါက်တို့၌၎င်း၊ အသောက၊ ပိဏ္ဍိယာ-သော်က
ပန်းခိုင်၏၊ အန္တရေသုဝါ-အကြားတို့၌၎င်း၊ ပုပ္ဖါနိ ပဝေသေတံ၊ ဒေါသော-
အပြစ်သည်၊ န - မရှိ၊ [အာပတ်မသင့်- ဟူလို။] ဧတံ - ဤ သွင်းအပ်သော
ပန်းသည်၊ ဝေဓိမံနာမ - သည်၊ န ဟောတိ - မဟုတ်၊ ဓမ္မရဇ္ဇုယမ္ပိ - တရား
ရှိသော ကြိုး၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။ [အပြစ်မရှိ-ဟူလို။]

ဝေဓိမံနာမ - ဝေဓိမပန်းမည်သည်ကို၊ ဝါ-ရစ်ပတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်
သောပန်းမည်သည်ကို၊ ပုပ္ဖဒါမ ပုပ္ဖဟတ္ထေသု-ပန်းကုံး၊ ပန်းစည်းတို့၌၊ ဒဠဗ္ဗံ-

ဇာလဝိတာန၊ ပေ၊ ဂုဠကဒိနံ။ ။ ဇာလမယံ ဝိတာနံ ဇာလဝိတာနံ၊ နာဂဒန္တ
ကမ္ပိ သဆိဒ္ဓကံယေဝ ဂဟေတမ္ပံ၊ ပုပ္ဖပဋိစ္ဆကံ ဒဏ္ဍာဒိဟိ ကတပုပ္ဖါဓာရဏံ၊ တံပိ သန္တိဒ္ဓ
မေဝ ဣမ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မရဇ္ဇုယမ္ပိ။ ။ ဓမ္မရဇ္ဇုနာမ စေတိယံဝါ ဗောဓိဝါပုပ္ဖပဝေသနတ္ထံ အာဝိဋ္ဌိတွာ
(လှည့်ပတ်၍) ဗဒ္ဓရဇ္ဇုတိ မဟာဂဏ္ဍိပဒေ မဇ္ဈိမဂဏ္ဍိပဒေစဝုတ္တံ၊ ကြိုးနှင့်စေတီ ကြိုးနှင့်
ဗောဓိပင်၏အကြား၌ ပန်းများကိုသွင်းညှပ်၍ ပူဇော်ဘို့ရာ စေတီကို (ဗောဓိပင်ကို)
လှည့်ပတ်၍ ဖွဲ့ထားအပ်သောကြိုးကို “ ဓမ္မရဇ္ဇု ” ခေါ်သည် ဟု မဟာဂဏ္ဍိပုဒ် မဇ္ဈိမ
ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌ ဆိုသည်၊ ဂဏ္ဍိပဒေပန ဓမ္မရဇ္ဇုတိ သိထိလဝန္တိကံ (လျော့လျော့ကျစ်ခြင်း
ရှိသော) ရဇ္ဇု ကတွာ ဗောဓိဝါ ပရိက္ခိပိတွာ (ဝန်းရံရစ်ပတ်၍) ဓမ္မာသနေဝါ လမ္ပိ
တွာ တတ္ထ (ထိုကြိုး၌) ပုပ္ဖါနိ ပဝေသေန္တိတိ ဝုတ္တံ - ဂဏ္ဍိပုဒ်ကား ကြိုးလွန်းအကြား၌
ပန်းသွင်း၍ရလောက်အောင် လျော့လျော့ကျစ်ပြီးလျှင် စေတီစသည်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌
ရစ်ပတ်၍ ဖွဲ့အပ်သောကြိုးကို “ ဓမ္မရဇ္ဇု ” ခေါ်သည် ဟု ဆိုသည်။

၏။ ဟိ-နဲ့၊ ကေစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မတ္တကဒါမံ - တရားဟောပလ္လင် အထက်၌ တွဲလျားကျသောပန်းကုံးကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လသော်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (အောက် အဖျား၌) ဃဋကကာရံ- အိုးငယ်သဏ္ဍာန်ကို ဝါ-သစ်တုံး ငယ် ပုံသဏ္ဍာန်ကို၊ ဒေသတံ - ၄၊ ပုပ္ဖဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌန္တိ - ရစ်ပတ်ကြံ ကုန်၏။ [ပန်းဆိုင်း၏ အောပိုင်းအဖျား၌ အိုးကလေးပုံသဏ္ဍာန်ပေါ်အောင် သို့မဟုတ် သစ်တုံးကလေး ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ်အောင် ပန်းကုံးကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ရစ်ထားခြင်းတည်း။] ကေစိ- တို့သည်။ အဋ္ဌဋ္ဌဝါ- ရှစ်ခု ရှစ်ခုသော် လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသ ဒသဝါ-နသော၊ ဥပ္ပလပုပ္ဖါဒီနိ-ဥပ္ပလကြာပန်းအစ ရှိသည်တို့ကို၊ သုတ္တေနဝါ- ချည်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါကေနဝါ- လျော်မျှင် ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏ္ဍကေသု-ကြာရိုးတို့၌၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ဥပ္ပလဟတ္ထကေဝါ- ဥပ္ပလကြာစည်းတို့ကိုသော်၎င်း၊ ပဒုမဟတ္ထကေဝါ-သော်၎င်း၊ ကရောန္တိ- န၏။ တံသဗ္ဗံ-သည်။ [မတ္တကဒါမံ စသော အလုံးစုံသည်။] ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာ၊ န ဝန္တတိ၊ သာမဏောရေဟိ-တို့သည်။ (ထပိတ-၌စပ်)၊ ဥပ္ပါဋေတွာ- နှုတ်၍၊ ထလေ-၌၊ ထပိတဥပ္ပလာဒီနိ-တို့ကို၊ ကာသာဝေန - ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍိ ကမ္မိ-ဘဏ္ဍာထုပ်ကိုလည်း၊ ဗန္ဓိတံ-၄၊ နဝန္တတိ၊ [ဝေဋ္ဌိမပန်း ဖြစ်သွားသော ကြောင့် မအပ်-ဟူလို။] ပန- ဆက်၊ တေသံယေဝ - ထို ဥပ္ပလကြာ အစရှိ သည်တို့၏ပင်၊ ဝါကေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏ္ဍကေနဝါ-ရိုးတံဖြင့်သော်၎င်း၊ [ကြာပွင့်နှင့် အဆက်မပြတ်သေးသော လျော်၊ သို့မဟုတ် ရိုးတံဖြင့်။] ဗန္ဓိတံ- ၎င်း၊ အံသဘဏ္ဍိကံ- အံသဘဏ္ဍိက အထုပ်ကို၊ ကာတံ ဝါ ဝန္တတိ။

အံသဘဏ္ဍိကာနာမ- အံသဘဏ္ဍိကာ မည်သည်ကို၊ (ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ခန္ဓေ-ပခုန်း၌၊ ထပိတကာသာဝဿ-ထားအပ်သော သင်္ကန်းကြီး၏၊ [ခန္ဓေ ထပိတသင်္ခါဒိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဒီကာ၊] ဥဘော-နသော၊ အန္တေ- အစွန် တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-ပြန်ဆောင်၍၊ [ပခုန်းပေါ်၌ တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်း ကြီး၏ အစွန်] ဘက်ကို အထက်သို့ (အိပ်သဘွယ် ဖြစ်အောင်) ပြန်တင်၍- ဟူလို၊] ဘဏ္ဍိကံ- ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ကတွာ, တသ္မိံ - ထို အထုပ် အတွင်း၌၊ ပသိဗ္ဗကေဝိယ-အိပ်၌ကဲ့သို့၊ ပုပ္ဖါနိ ပက္ခိပန္တိ၊ အယံ-၌ ပခုန်းပေါ်၌ ဘဏ္ဍာ ထုပ်ကို၊ အံသဘဏ္ဍိကာ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဧတံ-၌ အံသဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ကာတံ ဝန္တတိ၊ [ဝေဋ္ဌိမ မဟုတ်သောကြောင့် အပ်သည်-ဟူလို၊ ဤစကားထောက်၍ လွယ်အိပ်၌ ပန်းတို့ကို ထည့်ကောင်း၏ဟု မှတ်၊] ဒဏ္ဍကေဟိ-ဒုတ်ချောင်း တို့ဖြင့်၊ ပဒုမိနိပဏ္ဍံ - ပဒုမာကြာရွက်ကို၊ ဝိဇ္ဈိတွာ - ထိုး၍၎င်း၊ [ကြာရွက် အချင်းချင်း ဒုတ်တံဖြင့် ဆက်၍၎င်း၊] ဥပ္ပလာဒီနိ-ဥပ္ပလကြာအစရှိသည်တို့ကို၊

ပဏ္ဍေန-ပဒုမာကြာရွက်ဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၎င်း၊ ဂဏ္ဍိ-ယူတတ်ကြကုန်၏။ တတြာပိ-ထိုသို့ ယူရာ၌လည်း၊ ပုပ္ဖါနံ ဥပရိ ပဒုခိနီပဏ္ဍမေဝ(ပဒုမ္မာကြာရွက်ကိုသာ)၊ ဗန္ဓိတုံ ဝန္တတိ၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ဒဏ္ဍကံ - ရိုးတံကို၊ ကြာဖက်အထုပ်၏အောက်ဘက်၌ ထွက်ကျနေသော ကြာရိုးများ ကို၊]ဗန္ဓိတုံန ဝန္တတိ။ [ဒဏ္ဍကံနေရာ၌ “ဒုဏ္ဍကေ”ဟု ဗဟုဝစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ပူရိမံနာမ-ပူရိမမည်သည်ကို၊ ဝါ-နောံထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊ မာလာဂုဏေစ-ပန်းကုံး၌၎င်း၊ ပုပ္ဖပဋေစ - ပန်းအဝတ်၌၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ မာလာဂုဏေန- ဖြင့်၊ စေတိယံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဗောဓိံဝါ-ဗောဓိပင်ကိုသော်၎င်း၊ ဝေဒိကံဝါ-ပွတ်တိုင်ကိုသော်၎င်း၊ ပရိက္ခိပန္နော - ဝန်းရံ ရစ်ပတ်လသော်၊ ပုန - ဘန်၊ အာနေတွာ-၍၊ ပူရိမဋ္ဌာနံ-ရှေးဝန်းရံအပ်ပြီးရာ ဌာနကို၊ အတိက္ကာမေတိ-လွန်စေ၏၊ ဧတ္တာဝတာပိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော လွန်စေခြင်းဖြင့်လည်း၊ ပူရိမံနာမ - ပူရိမပန်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [စေတိစသည်ကို ပဌမတကြိမ် ရစ်ပတ်၏၊ ထို့နောက် နောက်ထပ်တကြိမ် ရစ်ပတ်သောအခါ ပဌမရစ်ပတ်အပ်ပြီး အရပ်ကို လွန်စေလျှင် ပဌမရစ်ပတ်ရာအရပ်ကို ပြည့်စေရာ (ဖြည့်ရာ) ရောက်သောကြောင့် ပူရိမပန်းမည်သည်-ဟုလို၊] ပန-ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ရာ ဂရဟာကား၊ အနေကက္ခတ္တံ- အကြိမ်များစွာ၊ ဝါ-အပတ်ပေါင်းများစွာ၊ ပရိက္ခိပန္နဿ- ဝန်းရံသော ရဟန်း၏၊ (ပူရိမဋ္ဌာနာတိက္ကာမေ-ရှေ့ ရစ်ပတ်အပ်ပြီး အရပ်ကို လွန်စေရာ၌၊) ဝါဒေါ-ပူရိမပန်း ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကော-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ နာဂဒန္တကန္တ ရေဟိ-ဆင်စွယ်ကောက် အကြားတို့မှ၊ [၂ချောင်း ၃ ချောင်းစသော ဆင်စွယ်ကောက်တို့ကို နီးကပ်စွာ ပြုထားအပ်သော အကြားတို့မှ၊] ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ ဟရန္တော-ဆောင်ယူလျက်၊ ဩလမ္မကံ-တွဲလျားချအပ်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ ပုန- ဘန်၊ နာဂဒန္တကံ-ပေါ်သို့၊ ပရိက္ခိပတိ-ရစ်ပတ်တင်လိုက်အံ့၊ တမ္ဗိ- ထို ရစ်ပတ်အပ်သော ပန်းသည်လည်း၊ ပူရိမံနာမ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ နာဂဒန္တကေ-၌၊ ပုပ္ဖာလယံ-ပန်းကွင်းကို၊ ပဝေသေတုံ-၄၊ ဝန္တတိ-၏။

မာလာဂုဏေဟိ - ပန်းကုံးအများတို့ဖြင့်၊ ပုပ္ဖပဋေ - ကို၊ ကရောန္တိ-န်၏၊ တတြာပိ-ထိုသို့ ပြုရာ၌လည်း၊ ကေမေဝ-သော၊ မာလာဂုဏံ-ကို၊ ဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်း၄၊ (ယက်ကန်းရှည်သလို အလျားဆောင်ခြင်း၄၊) ဝန္တတိ၊ ပုန-ဖန်၊ ပစ္စာဟရတော-ပြန်ဆောင်သောရဟန်း၏၊ [နောက်ထပ်ရှည်သော ရဟန်း၏။] ပူရိမမေဝ - ပူရိမပန်း မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ - သည်။

[မာလာဂုဏေန စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ စသော အလုံးစုံသည်။] ပုရိမနယေ နေဝ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပန - ဆက်၊ ဗဟုဟိပိ - နသော၊ မာလာဂုဏေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးသော၊ ပုပ္ဖဒါမံ-ပန်းဆိုင်ကို၊ လဘိတွာ, အာသနမတ္ထကာ ဒီသု-တရားဟောပလ္လင်၏အထက်အစရှိသည်တို့၌၊ ဗန္ဓိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ အတိဒိဃံ - အလွန် ရှည်သော၊ မာလာဂုဏံ- ကို၊ ဧကဝါရံ, ဟရိတွာ ဝါ- ဆောင်ပြီး၍သော်၎င်း၊ ပရိက္ခိပိတွာ ဝါ-စေတီစသည်ကို ဝန်းရံရစ်ပတ်ပြီး၍ သော်၎င်း၊ ပန-တဘန် (နောက်တကြိမ်အတွက်၊) အညဿ- သော၊ ဘိက္ခု နော-အား၊ ဒါတံ ဝဇ္ဇတိ၊ တေနာပိ-ထို နေခံရဟန်းသည်လည်း၊ တထေဝ- ထို အတူသာလျှင်၊ ကာတံ ဝဇ္ဇတိ။

ဝါယိမံနာမ- ဝါယိမပန်း မည်သည်ကို၊ ပုပ္ဖဇာလ ပုပ္ဖပဋ ပုပ္ဖရူပေသု- ပန်းဇာ, ပန်းအဝတ်, ပန်းအရုပ်တို့၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - ၏၊ [စေတီယေသုဟိ - ဟု ဟိ ပါလျှင် ကောင်းသည်၊ မပါလျှင်ထည့်။] ဟိ - ချဲ့၊ စေတီယေသု- တို့၌၊ ပုပ္ဖ ဇာလံ-ကို၊ ကရောန္တ သ-၏၊ ဧကမေကမ္ဘိ- သော၊ ဇာလန္တိ ဒွေ-ဇာပေါက်၌၊ ဒုက္ကဋံ-ဒုက္ကဋံအာပတ်တချက်တချက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုန္တိဗောဓိတ္ထန္တ ဒီသုပိ- နံရံ, ထိ, ဗောဓိပင်, တိုင် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော- တည်း၊ ပန-ကား၊ (ပုပ္ဖဇာလမှတစ်ပါး ပုပ္ဖပဋကား)၊ ပုပ္ဖပဋံ-ကို၊ ပရေဟိ-

ပုပ္ဖပဋံ ကရောန္တိ ။ ။ ယက်ကန်းယက်ရာ၌ ရှေးဥားစွာ ချည်တို့ကို အလျားလိုက် စိတန်းရ၏၊ ထိုသို့ စိတန်းမှုကို “ယက်ကန်းရှည်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့နောက် အနံလိုက် ချည်ကို သွင်းရ၏၊ ထိုသို့ သွင်းမှုကို “ယက်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်၊ ဤ ပန်းပုဆိုးယက်ရာ၌ လည်း ရှေးဥားစွာ ပန်းကုံးတို့ကို ယက်ကန်းရှည်သလို စိတန်းရသည်၊ ပဋမတကြိမ် အလျား စိတန်းပြီးနောက် ဒုတိယ တတိယ စသော အကြိမ်ဝယ် အလျားစိတန်းရာ၌ ကား ပုရိမပန်း ဖြစ်တော့သည်၊ အနံလိုက် ယက်သောအခါ ဝါယိမပန်း ဖြစ်လေတံ့၊ [တိရိယတော ဟရဏံ ဝါယိမံနာမ ဟောတိ, န ပုရိမံ-ဋီကာ။] ပုရိမပန်းအရာ၌ ဤ အလျားလိုက်စိတန်းမှုကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ အနံလိုက် ယက်မှုကို မဆိုလို။

အတိဒိဃံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ဤဝါကျကား စေတိယံ ဝါ စသည်နှင့် မာလာဂုဏေဟိ ပုပ္ဖပဋံ ကရောန္တိ စသည်ကို ဆက်၍ပြသော စကားတည်း၊ [ဧကဝါရံ ဟရိတွာ ဝါ ပရိက္ခိပိတွာ ဝါတိ ဣဒံ ပုပ္ဖေ ဝတ္ထစေတိယာဒိ ဝါရိက္ခေ ပံပုပ္ဖ ပဋကရဏဉ္စ သန္ဓာယ ဝတ္ထံ၊ - ဋီကာ။] ထို့ကြောင့် ဟရိတွာ ဝါ သည် ပုပ္ဖပဋပြုပုံအတွက်တည်း၊ ပရိက္ခိပိတွာ ဝါ သည် စေတီ စသည်ကို ပရိက္ခိပနပြုပုံ အတွက်တည်း ဟု မှတ်၊ ပန်းယက်ရာ၌လည်း ပဋမ စိတန်းပြီးနောက် ဒုတိယတန်းတို့အတွက် ဒုတိယရဟန်းကို ပေး၊ ထိုဒုတိယရဟန်းက တတိယတန်းတို့အတွက် တတိယရဟန်းကို ပေးရမည် စသည်ဖြင့် သိပါ။ စေတီစသည် ကို ပန်းကုံးဖြင့် ရစ်ပတ်ရာ၌ ပဋမရဟန်းသည် တကြိမ်ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် နောက်တကြိမ် အတွက် ဒုတိယရဟန်းအား (ရစ်ပတ်တို့ရန်) ပေးရမည်-စသည်ဖြင့် သိပါ။

တို့သည်။ ပုရိတမ္ပိ - ပုရိမပန်းဖြစ်အောင် အလျားရှည်အပ်ပြီးသော ပန်းကို လည်း။ ဝါယိတံ-အနံအားဖြင့် ယက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-အနံအားဖြင့် ယက်ခွင့်ကို၊ န လတ္တတိ-မရအပ်၊ [ပုပ္ဖပဋကိပြုပြီး၍ ပုပ္ဖရူပကို ပြုလိုသောကြောင့် ဂေါပိမ စသည်မိန့်။] ဂေါပိမပုပ္ဖေဟေဝ-ဂေါပိမပန်းတို့ဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဟတ္ထိအဿာဒိ ရူပကာနိ-ဆင် မြင်း စသည်တို့၏ အရုပ်တို့ကို၊ ကရောန္တိ- န၏၊ တာနိဝိ-ထို အရုပ်တို့သည်လည်း၊ ဝါယိမဋ္ဌာနေ-ဝါယိမပန်း အရာ၌၊ တိဋ္ဌန္တိ-န၏၊ ပုရိမ နယေနေဝ သဗ္ဗံ န ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ အညေဟိ-တို့သည်၊ ကတပရိစ္ဆေဒေ- ပြုအပ်သောအပိုင်းအခြား၌၊ ပုပ္ဖါနိ-မကုံးအပ်သေးသော ပန်းတို့ကို၊ ထပေ နန္တန-ထားသောရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထိ အဿာဒိရူပမ္ပိ- ကိုလည်း၊ ကာတံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ [ခေါင်းတခြား ကိုယ်တခြား တပိုင်းစီ အကြမ်း ပြုထားအပ် သော အပိုင်းအခြားတို့၌ ပန်းပွင့်တို့ကို ထည့်ကောင်းသည်-ဟူလို။]

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ ကလမ္မကေန- ကလမ္မကပန်း အထူးနှင့်၎င်း၊ အမုစန္ဒကေနစ- အမုစန္ဒကပန်း အထူးနှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ, အဋ္ဌ- နံသော၊ ပုပ္ဖဝိကတိယော - တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ [ဤ အဋ္ဌကထာ၌ လာသော ပန်းခြေခံမျိုးတွင် ကလမ္မကပန်း, အမုစန္ဒကပန်း, ဤပန်း ၂ မျိုးကို ထည့်၍ ပန်းရှစ်မျိုးဆိုသည်-ဟူလို။] တတ္ထ-ထို ပန်း ၂ မျိုးတို့တွင်၊ အမုစန္ဒကန္တရေ- လ ထက်ဝက်သဏ္ဍာန်၏ အကြား၌၊ ဃဋိကဒါမ ဩလမ္မကော - အောက်၌ ကြာသွတ်အိုးသဏ္ဍာန်ရှိသော တွဲလျားကျသော ပန် ကုံးကို၊ ဝါ- အောက်၌ တုံးငယ်သဏ္ဍာန်ရှိသော တွဲလျားကျသော ပန်းကုံးကို၊ ကလမ္မကောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ [ဃဋိကဒါမ ဩလမ္မကောတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ဃဋိကာကာရ ယုတ္တာ၊ ဒါရုဃဋိကာကာရော ဝါ ကလမ္မကော၊ - ဝိမတိ။] အမုစန္ဒာ ကာရေန- လ ထက်ဝက်သဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ မာလာဂုဏာ ပရိက္ခေပေါ- ထက်ဝန်း ကျင် ရစ်ပတ်အပ်သော ပန်းကုံးကို၊ [အမုစန္ဒကာရေန မာလာဂုဏာသ ပုနပ္ပုနံ ဟရဏာ ပစ္စာဟရဏာ ဝသေန ပူရေတွာ ပရိက္ခိပနံ၊-သာရတ္ထ။] အမု စန္ဒကောတိ- ဟူ၍၊ (ဝုတ္တာ)၊ တဒုဘယမ္ပိ - ထို ၂ ပါးစုံသော ပန်းသည် လည်း၊ ပုရိမေယေဝ-ပုရိမပန်း၌သာလျှင်၊ ပဝိဋ္ဌိ-ဝင်လေပြီ။

ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ- ၌၊ ဒုတ္တယော- ၂ ကုံး ၃ ကုံးကုန်သော၊ မာလာဂုဏေ-တို့ကို၊ ဧကတော ကတွာ, ပုပ္ဖဒါမကရဏမ္ပိ- ပန်းဆိုင်းပြုခြင်း ကိုလည်း၊ ဝါယိမံယေဝါတိ - ဝါယိမပန်း ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ၊ တံပိ - ထို ပန်းဆိုင်းပြုခြင်းသည်လည်း၊ ဣမ-ဤ မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ပုရိမဋ္ဌာနေယေဝ- ပုရိမပန်းအရာ၌သာလျှင်၊ ပဝိဋ္ဌိ - ဝင်လေပြီ၊ စ - ဆက်၊ ဧကဝလံ, ပုပ္ဖဂုဏာ

ပုပ္ဖဒါမမေဝ - ပန်းကုံးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်သာလျှင်၊ (ပုရိမဋ္ဌာနေ-၌၊ ပဝိဋ္ဌ-ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ ပိဋ္ဌမယဒါမံပိ- မှုံညက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်၎င်း၊ ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံပိ-ချည်တို့ဖြင့် ဘောလုံးသဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်း သည်၎င်း၊ ကုရုန္ဒိယံ - ၌၊ ဝုတ္တိ-သော၊ ခရပတ္တဒါမံပိ- ကုလားရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်၎င်း၊ (ပုရိမဋ္ဌာနေယေဝ ပဝိဋ္ဌ၊) သိက္ခာပဒဿ-ဤသိက္ခာပုဒ်၏၊ သာဓာရဏတ္တာ-ဘိက္ခုနီတို့နှင့်လည်းဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနီနိပိ-တို့၏၎င်း၊ ဘိက္ခုနီနိပိ-တို့၏၎င်း၊ ကာတုနေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ ကာရာပေတံ- အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် သူတပါးကို ပြုစေခြင်းငှါ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ပူဇာနိမိတ္တံ-ပူဇော်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ကပ္ပိယဝစနံ- ကို၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ဂန္ထိမ အစရှိသော ပန်းတို့၌၊ ဝတ္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ပရိယာယ၊ ပေ၊ ကမ္မာနံ- ပရိယာယ်ပြုမှု၊ အရိပ်အရောင်ပြုမှု၊ နိမိတ်ပြုမှုတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိယေဝ-ကေန အပ်ကုန်သည်သာ။

န ကေဝလဉ္စ။ ။န ကေဝလဉ္စ၏နောက်၌ “ ပုပ္ဖဂုဋ္ဌပုပ္ဖဒါမမေဝ ” ဟု ဘွေရ၏၊ ရှေ့၌ “ဒုတ္တယော မာလာဂုဏေ ဧကတော ကတွာ ပုပ္ဖဒါမ ကရဏမ္ပိ ” ကို ထောက်၍ “ပုပ္ဖဂုဏပုပ္ဖဒါမမေဝ”ဟု ရှိသင့်မည်ထင်၏။ “ပုပ္ဖဂုဏဟိ+ကတံ+ပုပ္ဖဒါမံ ပုပ္ဖဂုဏပုပ္ဖဒါမံ” ဟု ပြု၊ “ပုပ္ဖဒါမမေဝ” ဟု၎င်း၊ “ ပုပ္ဖဂုဋ္ဌဒါမမေဝ ” ဟု၎င်း မူကွဲရှိ၏။ ယောဇနာ၌လည်း “ပုပ္ဖဂုဋ္ဌဒါမမေဝ” ဟုပင် ဘွေရ၏။ န ကေဝလဉ္စ၏ အစပ်ကိုလည်း “ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တိတိ သဗ္ဗန္ဓော” ဟု ပြု၏။ သို့သော် “န ကေဝလံ” ဟု လာသမျှ၌ ရှေ့အနီးက ဝါကျနှင့်သာ စပ်ရိုးရှိသောကြောင့် နိဿယ၌ ထို စပ်ရိုးအတိုင်း ပေးထားသည်။

ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံပိ။ ။ “ဂေဏ္ဍုက ” ဟူသည် ဘောလုံး (ဂျင်လုံး) တည်း၊ ထိုနှင့်တူအောင် ချည်တို့ကို အထပ်ထပ် ဖြည့်စွက်အပ်သော အလုံးကလေးတို့ဖြင့် ကုံးအပ်သော ပန်းကုံးကို “ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံ” ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအလုံးလည်း ပုရိမပန်းကုံး၌ ပါဝင်ရသည်။

ခရပတ္တဒါမံပိ။ ။ “ခရပတ္တဒါမန္တိ- သုနဒေန္တသဒိသံ ကတပုပ္ဖဒါမံ=ခွေးသွားစိတ်နှင့်တူအောင် ပြုအပ်သောပန်းကုံး” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ကုလားရွှေ” ဟု ပေးသည်။ “ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တိ ” ၏ နောက်၌ ပိုဒ်ခတ်ထားသည်ကို တွေ့၍ ဤခရပတ္တဒါမံပိကို “န ကာရာပေတံ ဝဇ္ဇတိ” ၌ စပ်ကြ၏။ သို့သော် စာသွားပုံကိုကြည့်လျှင် ထိုသို့ မစပ်သင့်၊ ဝုတ္တိနေ၌ ပိုဒ်မရှိစေဘဲ ခရပတ္တဒါမံပိ နောက်၌သာ ပိုဒ်ရှိစေသင့်၏။ စာကပ်ကိုလည်း ဤ နိဿယအတိုင်း ရှေ့လှည့်၍ စပ်သင့်သည်။

သိက္ခာပဒဿ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ဤစကားသည် ရှေးနားက “ခရပတ္တဒါမံပိ” ကိုသာ ရည်ရွယ်သော စကား မဟုတ်၊ နောက်အန္ဓယ ဝါကျကိုထောက်လျှင် “ ရှေ့ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂန္ထိမစသော ပန်းအားလုံးကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း ” ဟု သိသာ၏။ နောက်အန္ဓယဝါကျ၌ “သဗ္ဗတ္ထာပီတိ ဂန္ထိမာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ” ဟု ဝိမတိ ဖွင့်သည်။

တုဝဇ္ဇေန္တိတိ-ကား၊ နိပဇ္ဇန္တိ-အိပ်ကြကုန်၏။ [စုရာဒိ တုဝဇ္ဇေဓာတ်သည် နိပဇ္ဇန အနက်ဟော၊] လာသေန္တိတိ- ကား၊ ပီတိယာ- ဖြင့်၊ ဥပ္ပိလဝမာနာ ဝိယ-ပေါလောပေါ်ကုန်သကဲ့သို့၊ [ယခုခေတ် ပွဲကြည့်သောအခါ ကာလသား များတက်တက်ကြွကြွဖြစ်နေကြသကဲ့သို့၊] ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ လာသိယ နာဠကံ- နည်းပေးထိုက်သော ကချေသည်ကို၊ နာဠန္တိ - ကစေကြကုန်၏။ ရေစနံ- နည်းကို၊ ဒေန္တိ - န်၏။ [စုရာဒိ လသဓာတ်သည် နည်းပေးခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ ရေစကန္တိ - အဘိနယံ၊ ရှေးဥျားစွာပြုအပ်သော (က)နည်း သီဆို နည်း တီးမှုတ်နည်း။] နစ္စန္တိယာပိ နစ္စန္တိတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ နာဠကိတ္ထိ-ကချေ သည်မိန်းမသည်၊ နစ္စတိ-က၏၊ တဒါ-၌၊ တေပိ-ထိုအသမ္ပိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်း တို့သည်လည်း၊ တဿာ- ထို ကချေသည်မ၏၊ ပုရတောဝါ- ရွှေ၌သော်၎င်း၊ ဝါ-ရွှေကသော်၎င်း၊ ပစ္ဆတောဝါ၊ ဝစ္ဆန္တာ-န်လျက်၊ နစ္စန္တိ-န်၏၊ နစ္စန္တိ ယာပိ ဝါယန္တိတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ သာ-ထို ကချေသည်မသည်၊ နစ္စတိ၊ တဒါ-၌၊ နစ္စာနုရူပံ-အကအားလျော်စွာ၊ (အကနှင့်လိုက်အောင်၊) ဝါယန္တိ-သီဆို ကြကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နစ္စန္တိယာပိ ဝါဒေန္တိ အစရှိသော ဝါကျ တို့၌၊ သေနယော-တည်း။

အဋ္ဌပဒေပိ ကိဋ္ဌန္တိတိ-ကား၊ အဋ္ဌပဒေပလကေ-ရှစ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌၊ ဇူတံ-အံစာကို၊ ကိဋ္ဌန္တိ-ကစားကြကုန်၏။ [သက္ကတ၌ “ချူတံ” သည် ပါဠိ၌ “ဇူတံ” ဟု ဖြစ်၏။ ဧကေကာယ ပန္နိယာ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ပဒါနိ အဿာတိ အဋ္ဌ ပဒံ၊ ဇယ်တို့၏တည်ရာ အကွက်ကို “ပဒံ” ဟု ခေါ်၏။ “ ရှစ်ကွက်ကျား ကစားနည်း ” ဟု ပြောကြသည်။] ဒသပဒေ - ဆယ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌၊ တထာ-ထို အတူတည်း၊ အာကာသေပီတိ-ကား၊ အဋ္ဌပဒ ဒသပဒေသု ဝိယ- ရှစ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၊ ဆယ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ အာကာသေ ယေဝ-အကွက်မရှိသောလွင်ပြင်၌သာလျှင်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [အယံသာရီ(ဤဇယ်ကို) အသုကပဒံ (ဤမည်သော အကွက်သို့၊) မယာ နိတာ- ဝါ ဆောင်ပို့ အပ်ပြီး အယံ အသုကပဒံတိ ကေဝလံ မုခေနေဝ ဝဒန္တာ အာကာသေယေဝ ဇူတံ ကိဋ္ဌန္တိ။]

ပရိဟာရပထေပီတိ - ကား၊ ဘူမိယံ - ၌၊ နာနာပထ မဏ္ဍလံ - အမျိုး မျိုးသော လမ်းကြောင်းပိုင်းကို၊ ကတွာ , တတ္ထ- ထို လမ်းကြောင်းပိုင်းတွင်၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗ ပထံ - ရှောင်လွှဲထိုက်သော လမ်းကြောင်းကို၊ ပရိဟာရန္တာ - ရှောင်လွှဲကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [ဤ ကစားခြင်းမျိုးကို “ ပရုက်ဆိတ်ကြောင်း လိုက်တမ်း ကစားခြင်း ” ဟု ဆိုကြသည်။] သန္တိကာယပိ ကိဋ္ဌန္တိတိ - ကား၊

သန္တိက ကိဋ္ဌာယ - ဇယ်ကောက်တမ်း ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကေဇ္ဈိ-
 တပေါင်းထည်း၊ ထပိတာ- ထားအပ်ကုန်သော၊ သာရိယောဝါ- ဇယ်တို့ကို
 သော်၎င်း၊ ပါသက ကိဋ္ဌာယောဝါ - ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ် တို့ကို
 သော်၎င်း၊ အစာလေန္တာ - မလှုပ်စေကုန်ဘဲ၊ နခေနေဝ - လက်သည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ အပနေန္တိစ - ဖယ်လည်း ဖယ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝါ- ကော်လည်း
 ကောက်ယူကြကုန်၏၊ ဥပနေန္တိစ - ကပ်လည်း ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝါ-
 တောက်လည်း တောက်ကြကုန်၏၊ တတ္ထ - ထိုသို့ဆောင်ရာ၌၊ ကာစိ-တစုံတခု
 သော ဇယ်သည်၊ သစေ စလတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပရာဇယော ဟောတိ၊ ခလိ
 ကာယာတိ - ကား၊ ဇူတဖလကေ - ကြွေအန်ပျဉ်ချပ်၌၊ ပါသကကိဋ္ဌာယ-
 ကြွေအန်ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။

သဒိကာယာတိ (ဧတ္ထ) - ၌၊ ဒဏ္ဍကကိဋ္ဌာ - ဒုတ်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းကို၊
 သဒိကာ-သဒိကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [သဒိကာအရ “ကျည်းသား” ဟု ခေါ်
 အပ်သော တုံးငယ်ကလေးရသော်လည်း အကြောင်း တုံးကလေး၏ အမည်
 ကို အကျိုးကစားခြင်း၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရ အားဖြင့်၎င်း၊ ဌာနတုံး
 ကလေး အမည်ကို ဌာနိကစားခြင်း၌ တင်စား၍ ဌာနူပစာရ အားဖြင့်၎င်း
 ကစားခြင်းတိုင်အောင် ယူပါဟု သိစေလို၍ ဥပစာကို ပြသော ဝုစ္စတိပါဌ်ဖြင့်
 ဆိုသည်။] တာယ-ထိုဒုတ်ရိုက်တမ်းကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ဒိယဒဏ္ဍကန-
 ရှည်သောဒုတ်ဖြင့်၊ ရဿဒဏ္ဍကံ- တိုသောဒုတ်ကို၊ ပဟရန္တာ-ပုတ်ခတ်ကုန်
 လျက်၊ ဝိစရန္တိ - လှည့်သည်ကြကုန်၏၊ [ဤ ကစားနည်းကို ကျည်းသား
 ရိုက်တမ်းကစားခြင်း ဟု ဆိုကြ၏၊ သို့သော် “ဝိစရန္တိ” ဟု ဆိုသောကြောင့်
 စဉ်းစားသင့် ယည်။] သလာကဟတ္ထိနာတိ-ကား၊ လာခ'ယဝါ - ချိပ်ရည်၌
 သော်၎င်း၊ မဇ္ဈိဋ္ဌိယာဝါ - ထန်းကျင့်ရည်၌ သော်၎င်း၊ [မဇ္ဈိဋ္ဌရက္ခကသာဝံ-
 ထန်းကျင့်ပင်မှ ကြိုချက်၍ရအပ်သောဖန်ရည်။] ပိဋ္ဌဥဒကဝါ-မုံညက်ရည်၌
 သော်၎င်း၊ သလာကဟတ္ထိ-ဝါးခြမ်းစိတ် အပေါင်းကို၊ ဝါ-အုန်း ထန်းတို့၏
 အမြင်အပေါင်းကို၊ [သလာကဟတ္ထိတိ နာဠိကေရဟိရာဒိနံ ကလာပသေတံ

ပါသက ကိဋ္ဌာယ ။ ။ “ပါသကံ ဝုစ္စတိ ဆသုပသေသု ဧကေကံ ယာဝ ဆတ္တံ
 ဒသေတွာ ကတကိဋ္ဌနံ” ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ဝိမတိန္ဒကား - ပါသကိဋ္ဌာယာတိ ဗုဒ္ဓံ
 တိဝဂ်လပမာဏာနံ ဒါရဒန္တာဒိယာနံ (သစ်သား , ဆင်စွယ်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်
 ကုန်သော) ပါသကာနံ စတုသု ပသေသု ဧကကာဒိဝသေန ဗိန္နုနိ ကတွာ ဖလကေ
 ဒိပိတွာ ဥပရိဘာဂေ ဒိဋ္ဌဗိန္နုနံဝသေန သာရိယော အပနေတွာ ကိဋ္ဌကဇူတကိဋ္ဌာယ”
 ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုကစားနည်းကို မြင်ဘူးသူတို့အား မေးကြည့်မှ အမှန်သိနိုင်စေရာ ရှိသည်။

အဓိဝစနံ၊ - ပိမတိ၊ အုန်းပင် ထန်းပင်တို့၏ အလက်တို့နှင့် ရောနေသော အုန်းစစ် ထန်းစစ်များကို ဆိုလိုဟန် တူသည်။] တေမေတွာ- စိုစေ၍၊ ဝါ- ဆွတ်၍၊ ကိ- အဘယ်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေလိုသည်၊ ဣတိ- ဤသို့မေး၍၊ ဘူမိယံဝါ- ဌသော်၎င်း၊ ဘိတ္တိယံဝါ- ဌသော်၎င်း၊ တံ - ထို ဝါးခြမ်းစိတ် အပေါင်းကို၊ ပဟရိတွာ - ပုတ်ခတ်၍၊ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပါနိ၊ ဒဿေန္တာ- ပြုကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။

အက္ခေနာတိ-ကား၊ ဂုဠေန-ဂေါလီလုံးဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ ပင်စီရေနာတိ (တ္ထေ)- ဌ၊ ပဏ္ဍနာဠိကာ - သစ်ရွက် ကျည်တောက်ငယ်ကို၊ ပင်စီရံ- ပင်စီရ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံ-ထို ပီပီကို၊ မေန္တာ - မှတ်ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [ပဏ္ဍေန- သစ်ရွက် ထန်းရွက်ဖြင့်၊ ဝံသာကာရေန-ပလွေ(နံ, ဝီစီ, ဝီပီ) သဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ ကတာ- သော၊ နာဠိကာ - ကျည်တောက်ငယ်သည်၊ ပဏ္ဍနာဠိကာ။] ဝက် ကေနာတိ - ကား၊ ဂါမဒါရကာနံ - ရွာသား ကလေးတို့၏၊ ကိဋ္ဌနကေန- ကစားကြောင်းဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကနင်္ဂလေန-ထွန်ငယ်ဖြင့်၊(ကိဋ္ဌန္တိ)၊ မောက္ခစိ ကာယာတိ (တ္ထေ) - ဌ၊ သမ္ပုဋိဝတ္ထကကိဋ္ဌာ - ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ဂျမ်းလှန်၍ ကစားခြင်းကို၊ မောက္ခစိကာ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဤ ဝုစ္စတိကား အထင်ရူဠိကို ပြသော စကားတည်း၊] အာကာသေ - ဌ၊ ဒဏ္ဍံ - ဒုတ်ကို၊ ဂဟေတွာ ဝါ- ကိုင်၍သော်၎င်း၊ ဘူမိယံ သီသံ ထပေတွာ ဝါ, ဟေဠုပရိ ယာယဘာဝေန- အောက် အထက်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တန္တာ- လှည့်လည် ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိတိ အတ္ထော၊ စိင်္ဂုလကေနာတိ (တ္ထေ)- ဌ၊ တာလပဏ္ဍာ ဒီဟိ-ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတံ- သော၊ ဝါတပ္ပဟာရေန - လေ၏ တိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပရိတ္တမနစက္ကံ-ချာချာလည်သောစကြာကို၊ စိင်္ဂုလကံ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တေန-ထို စကြာဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။ [ထို စကြာကို လေလာသော နေရာ၌ ထား၍ ဖြစ်စေ , ထို စကြာကို ရွှေကထား၍ လက်ဖြင့် ကိုင်လျက် ပြေးခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ ကစားကြသည်။]

ပတ္တာဠကေနာတိ (တ္ထေ) - ဌ၊ ပဏ္ဍနာဠိ - သစ်ရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကွမ်းစားခွက်ကို၊ ပတ္တာဠကံ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ပတ္တာဠကေန၌ ပတ္တကို ပဏ္ဍ, အာဠကကို နာဠိဟု ဖွင့်သည်။] တာယ-ထို သစ်ရွက်ခွက်ငယ်ဖြင့်၊ ဝါလိကာ ဒီနိ - သဲ အစရှိသည်ကို၊ မိနန္တာ - ချင့်ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ရထကေနာတိ- ကား၊ ခုဒ္ဒကရထေန-ရထားငယ်ဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ [“ခုဒ္ဒကော ရထော ရထ ကော ” ဟု ပြု၊ ကပစ္စည်း ခုဒ္ဒကအနက်ဟော၊ ဓနုကေန၌လည်း နည်းတူ။] ဓနုကေနာတိ-ကား၊ ခုဒ္ဒကဓနုနာ-လေးငယ်ဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ အက္ခရိကာယာ

တိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ အာကာယေဝါ - ကောင်းကင်၌သော်၎င်း၊ ဝိဠိယံဝါ - ကျော့ကုန်း၌သော်၎င်း၊ အက္ခရဇာနနကီဠာ-အက္ခရာကို သိကြောင်းဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ အက္ခရိကာ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တာယ-ထိုအက္ခရာကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဠန္တိ၊ မနေသိကာယာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ မနသာ- ဖြင့်၊ စိန္တိတဇာနန ကီဠာ- ကြံစည်အပ်သော အကြောင်းအရာကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ မနေသိကာ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [“မနသာ စိန္တိတဇာနန ကီဠာ မနေသိကာ” ဟု ပြု။] တာယ-ထို မနေသိကာကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဠန္တိ၊ [ပုဏ္ဏတိုင် ကစားခြင်းမျိုးတည်း။] ယထာဝဇ္ဇေနာတိ(ဧတ္ထ)-၌၊ ကာဏကုဏိ ခဉ္စာဒိနံ - ကာဏ်းသူ၊ ကောက်သူ၊ ခွင်သူ အစရှိသူတို့၏၊ ယံယံဝဇ္ဇံ-အကြင် အကြင် ကာဏ်းခြင်းစသောအပြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံတံ-ထိုထို ကာဏ်းပုံ၊ ကောပံပုံ၊ ခွင်ပုံ အစရှိသောအပြစ်ကို၊ ပယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ (ကာဏ်းဟန် စသည်ကို ပြု၍) ဒဿနကီဠာ - ပြုကြောင်းဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ ယထာ ဝဇ္ဇံ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တာယ- ထို ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဠန္တိ၊ (ကေဝိယ- အဘယ် သူတို့ကဲ့သို့နည်း၊) ဝေလမ္ဘကာဝိယ-ဝေဠမ္ဘကတို့ကဲ့သို့တည်း။

ဟတ္ထိသ္မိဗ္ဗိ သိက္ခန္တိတိ-ကား၊ ဟတ္ထိနိမိတ္တံ-ဆင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ယံသိပ္ပံ - ကို၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ- သင်ထိုက်၏၊ တံ- ထို ဆင်နှင့်စပ်သော အတတ်ကို၊ သိက္ခန္တိ၊ [ဟတ္ထိသ္မိဗ္ဗိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ ဟတ္ထိနိမိတ္တသိပ္ပေတိ အတ္ထော၊ ပါဠိ တော်၌ “ ဟတ္ထိသ္မိဗ္ဗိ - ဆင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သိက္ခန္တိ- သင်ထိုက်သော အတတ်ကို သင်ကုန်၏” ဟုပေး။] အဿာဒိသု-တို့၌၊ ဧသေဝ နယော၊ ဓာဝန္တိပီတိ-ကား၊ ပရမ္ပါခါ- တဖက်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ ဝါ- မျက်ကွယ်တို့သည်၊ (ဟုတွာ) ဝစ္စန္တာ - နလျက်၊ ဓာဝန္တိ - ပြေးကြကုန်၏၊ [မူလအရပ်မှ ရှေ့သို့ သွားပြေး ပြေးခြင်းကို “ဓာဝန္တိ” ဟု ဆိုသည်။] အာဓာ

အက္ခရိကာယ ။ ။ နားကာဏ်းသူနှင့် စကား ပြောသောအခါ လက်ဖြင့် ကောင်းကင် (လွင်ပြင်) ၌ဖြစ်စေ ကျောက်ကုန်း၌ဖြစ်စေ စာရေး၍ ပြောခြင်းမျိုးကို “အက္ခရိကာ” ဟု ခေါ်သည်။ သာရတ္ထ၌ ဗေဒင်မေးလာသူ၏ ပါးစပ်မှ ထွက်လာသော အက္ခရာကိုကောက်ယူ၍ ပျောက်သောဥစ္စာ ပြန်ရမည် ပြန်မရမည်စသည်ကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ဗေဒင်ဟောတမ်း ကစားခြင်းကို “အက္ခရိကာ” ခေါ်သည်ဟု ဝဒန္တိဝါဒ ပြသေး၏။ [အက္ခရာနံ+ဇာနနကီဠာ အက္ခရိကာ” ဟု ပြု။]

ဝေဠမ္ဘကာ။ ။ သတ္တတအဘိဓာန်၌ “ဝိ + လမ္ဘ - အသွားနှေးခြင်း” အနက် ဟောရှိ၏။ မျက်စိမမြင်သူသည် တောင်ဝှေးဖြင့် ဖြေးဖြေးနှေးနှေး သွားရ၏။ ထိုသူတို့ သွားပုံကဲ့သို့ နံ့နံ့-နံ့နံ့နှင့် အသွားနှေးသူကို “ဝေဠမ္ဘကာ” ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။ နိဿယဟောင်း၌ “တောင်ဝှေးကို စွဲကုန်သောသူတို့ကဲ့သို့” ဟု ပေး၏။

ဝန္တိပီတိ-ကား၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ ဝံဝန္တိ၊ တတ္ထကမေဝ-သာလျှင်၊ အဘိမုခါ-ရှေးရှုတို့သည်၊ (ဟုတွာ) ပုန၊ အာဝစ္ဆန္တာ-ပြန်လာကုန်လျက်၊ အာဝန္တိ-ရှေးရှုပြေးကြကုန်၏၊ [အာဝန္တိ၌ အာကိုအဘိမုခါဟု ဖွင့်သည်၊ မူလအရပ်သို့ ပြန်လာသော အားဖြင့် ပြေးခြင်းကို “အာဝန္တိ” ဟု ဆိုသည်။] နိဗ္ဗုဇ္ဈန္တိတိ - ကား၊ မလ္လယုဒ္ဓံ-လက်ဝှေ့သည်တို့၏ ပြင်းစွာပုတ်ခတ် ထိုးသတ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [“မလ္လာနံ ယုဒ္ဓေါ” ဟု ပြု။] နဋ္ဌာဋိကံပိ ဒေန္တိတိ - ကား၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ သာဓုသာဓု-ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ အတ္တနော- ၏၊ နဋ္ဌာဋေ-နဖူး၌၊ အင်္ဂုလိံ - လက်ချောင်းကို၊ ထပေတော - ထားပြီး၍၊ တဿာ - ထိုကချေသည်မ၏၊ နဋ္ဌာဋေ- နဖူး၌၊ ထပေန္တိ၊ ဝိဝိဓမ္မိအနာစာရံ အာစရန္တိတိ-ကား၊ အညမ္မိ- ဆိုအပ်ပြီးသော အကျင့်မှ တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတံ-တိုက်ရိုက်မလာသော၊ မုခဒိဏ္ဍိမာဒိံ-ပါးစပ်ကို စည်တီးခြင်း အစရှိသော၊ ဝိဝိဓံ-သော၊ အနာစာရံ-ကို၊ အာစရန္တိ။

ပါသာဒိကေနာတိ - ကား၊ ပသာဒါဝဟေန - ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်သော၊ သာရုပ္ပေန- လျော်ပတ်သော၊ သမဏာနုစ္ဆရိကေန- ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော၊ [သာရုပ္ပေနကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ ပသာဒံ+ဇနေတိတိ ပါသာဒိကံ၊] အဘိက္ကန္တေနာတိ-ကား၊ ဝမနေန-သွားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [အဘိ-အနက် မရှိ၊ ကမုခာတ် , တပစ္စည်းသည် ဘောဟောဟု သိစေလို၍ “ဝမနေန”ဟု ဖွင့်သည်၊ အဘိက္ကမနံ အဘိက္ကန္တံ-ဟု ပြု၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပဋိက္ကန္တေနာတိ - ကား၊ နိဝတ္တနေန - ပြန်လှည့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အာလောကိတေနာတိ-ကား၊ ပုရတော - ရှေ့ကို၊ ဒဿနေန - ကြည့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [အာသဒ္ဓါ၏ အဘိမုခအနက်ကိုပင် “ပုရတော” ဟု ဖွင့်သည်၊ အဘိမုခံ + လောကိတံ အာလောတံ။] ဝိလောကိတေနာတိ - ကား၊ ဣတောစိတောစ - ဤမှ ဤမှ

နိဝတ္တနေန။ ။ “ဝိဏ္ဏပါတပုဋိက္ကန္တာ-ဆွမ်းခံ (ဆွမ်းစား) ရာမှ ပြန်ခဲ့သည်” ဟုရာ၌ ပြန်လာခြင်းကို “ပဋိက္ကန္တ”ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား အဘိက္ကန္တနှင့် တွဲနေသောကြောင့် ဆုတ်နစ်ရုံ (ပြန်လှည့်ရုံ) မျက် “ ပဋိက္ကန္တ ” ဟု ယူစေလို၏။ ပြန်လှည့်ပြီး၍ ဆက်လက်သွားခြင်းကိုကား အဘိက္ကန္တ၌ သွင်းယူရသည်။ [နိဝတ္တနေနာတိ နိဝတ္တိမတ္တံ ဒဿတိ၊ နိဝတ္တောပန ဝမနံ ဝမနမေဝ။]

ဣတော၊ပေ၊ဒဿနေန။ ။ “ဣတော ဣတောစ”ဟု ဆိုသော်လည်း အထက်၊ အောက်၊ နေ့သို့ ကြည့်ခြင်းကို မယူစေလို၊ ရှေ့အရပ်၏ ဘေးကျသောအရပ်ကိုသာ ယူစေလိုသည်။ အထက် , အောက် , နေ့၌လှည့်လှည့်ကြည့်ခြင်းကား ရဟန်းများနှင့်

လည်း၊ ဒဿနေန- ဖြင့်၎င်း၊ သမဉ္ဇိတေနာတိ - ကား၊ ပဗ္ဗသင်္ကောစနေန-
 လက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့ကို တွန့်စေခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝါ - ကွေးခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [သံ
 ရှေးရှိသော အဉ္စဓာတ်သည် ဆွင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့်
 “သမဉ္ဇိတေန” ဟု ဆရာများ ပြင်ကြသည်။] ပသာရိတေနာတိ-ကား၊ တေသံ
 ယေဝ-ထိုလက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့ကိုပင်၊ ပသာရဏေန-ဆန့်တန်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊
 သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊
 ဣတ္ထန္တူတာချာနတ္ထေ - ၌၊ ကရဏဝစနံ- ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း၊ သတိသမ္ပ
 ဇညေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခတတ္တာ- ပြုပြင်ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ပါသာဒိက အဘိက္ကန္တံပေ၊ ပသာရိတော - ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော
 သွားခြင်း၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၊ ရှေးရှုကြည့်ခြင်း၊ အထောင့်ကြည့်ခြင်း၊ ကွေးခြင်း၊
 ဆန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ-၍၊ (ပိဏ္ဏာယ-၄၊ ပါဝိသိ-ဗြ) ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ။

လုံးဝ မလျော်၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ မပြတ်ထားသည်။ [ဣတောစိတောစ ဒဿ
 နေနာတိ အနုဒိသာပေက္ခနံ ဒေသေတိ၊ ယံဒိသာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ တိဋ္ဌတိ နိသီဒတိ၊
 တဒဘိမုခေါပေက္ခနံ အာလောကိတံ၊ တဒနဂတဒိသာလောကနံ (ထို ရှေးရှုအရပ်သို့
 အစဉ်လိုက်သော ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းကို) ဝိလောကိတန္တိ ဝုစ္ဆတိ။]

တေသံ ယေဝ ။ ။ တသဒ္ဓါတို့ထုံးစံမှာ ရှေ့က ပဓာနပုဒ်နက်ကိုသာ သုံးသပ်
 စွဲဆိုရိုးတည်း၊ ဤကား “ပဗ္ဗသင်္ကောစနေန” ဟူသော တပျုရိသ်သမာသ်တွင် “ပဗ္ဗ”
 ဟူသော အပဓာနပုဒ်ကို စွဲရသည်။ [တေသန္တိ - သမာသေ ဝုဏီဘူတာနိပိ (ဝုဏ်-
 အပဓာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း) ပဗ္ဗာနိ ပရာမသတိ။]

ဣတ္ထန္တူတာချာနတ္ထေ ။ ။ “အဘိက္ကန္တေန” စသော ပုဒ်တို့၌ နာဝိဘတ်ကို
 သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏ အနက်ဟောဟု ဆို၏။ “တိဒဏ္ဍကေနပရိဗ္ဗာဇကံ”
 စသည်တည်း၊ ဥပနပဉ္စဗန္ဓန သိက္ခာပုဒ်၌လည်း “ဥပနပဉ္စဗန္ဓနေန” ကို ဣတ္ထန္တူတာ
 လက္ခဏဟုပင် ထိုသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်လတံ၊ “ဣတ္ထန္တူတာချာန” ဟူသည်မှာ
 “မာတရံ အဘိ သာရ” စသော ပုံစံများသာတည်း၊ ဤနေရာ၌ ထိုပုံစံများနှင့် လုံးဝ
 မတူ၊ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏကိုပင် ဣတ္ထန္တူတာချာန ဆိုထားသည်-ဟု ကြံပါ။
 ထိုသို့မကြံလျှင် သဒ္ဓါကျမ်းအဆိုနှင့် ဆန့်ကျင်လိမ့်မည်။

ဆက်ဥ၊ အံ - ထို ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏပုဒ်ကို ဗဟုဗ္ဗိဟိ အဿတ္ထိ တခုပြုလျှင်
 လက္ခပုဒ်နှင့် အနက်အရ တူရိုးဖြစ်၏။ “တိဒဏ္ဍကံ- (တောင်ဝှေး) ဒုတ်ရှိသော၊ ပရိဗ္ဗာဇ
 ကံ-ကို” ဟု တိဒဏ္ဍကံကို အဿတ္ထိပြုသည့်အခါ ပရိဗ္ဗာဇကံနှင့် အရတူသကဲ့သို့တည်း၊
 ထို့ကြောင့် ဤလည်း ပါဠိတော်လာ “သောဘိက္ခ” နှင့် အရတူအောင် “ပါသာဒိက
 အဘိက္ကန္တံ ပေ၊ ပသာရိတော ဟုတွာ” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၍ ဥဇုကတ္ထဖွင့်သည်။ [ရှေ့သို့
 ကြည့်မှုစသည်၌ သတိထား၍ ကြည့်ခြင်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြည့်သင့်မှကြည့်ခြင်း
 စသည်ကို “သတိသမ္ပဇညေဟိ အဘိသင်္ခတတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။]

ဩက္ခိတ္တစက္ခုတိ- ကား၊ ဟေဋ္ဌာ- ဌ၊ ခိတ္တစက္ခု- ချထားအပ်သော မျက်လုံး ရှိသည်။ ဣရိယာပထသမ္ပန္နောတိ- ကား၊ တာယ ပါသာဒိက အဘိက္ကန္တာဒိ တာယ - ထို ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သွားခြင်း အစရှိသော အမှု အရာရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမ္ပန္န ဣရိယာပထော - ပြည့်စုံသော ဣရိယာပုထ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ ဝိဇ္ဇာယ ပါဝိသိ)။

ကွာယန္တိ-ကား၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်။ ကော-ဘယ့်နယ် ရဟန်းနည်း၊ အဗဠာဗဠောဝိယာတိတ္ထေ- ဤပါဌ်၌၊ ဗောဇ္ဇော - ထိုင်းမှိုင်း ညံ့ဖျင်းသူကို၊ အဗဠာ-အဗဠဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ကိရ-တတ်၊ စ-ဆက်၊ အတိသယတ္ထေ-အလွန် အကဲဟူသောအနက်၌၊ ဣဒံအာမေဒိတံ-ဤ အဗဠာဗဠောဟူသော အာမေ ဒိတ်သည်။ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အတိဗောဇ္ဇောဝိယ-အလွန် ထိုင်းမှိုင်း သူကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ [သဒ္ဓါတူ ၂ ချက် ဖြစ်သောကြောင့် အတိသယအနက်ပေးရသည်။] မန္တ မန္တောတိ-ကား၊ အဘိက္ကန္တာဒိနံ-တို့၏၊ အနုဒ္ဓတတာယ-မတုန်လှုပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိမန္တော- အလွန် နံ့ညံ့၏၊ အတိသဏှော- အလွန်သိမ်မွေ့၏၊ ဝါ- နူးညံ့လွန်း၏၊ ဣတိ ဝေဝံ-သို့၊ ဝုဏမေဝ-ကိုပင်၊ ဒေါသတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒသေန္တိ- န၏၊ ဘာကုဋိကဘာကုဋိကော ဝိယာတိ - ကား၊ ဩက္ခိတ္တစက္ခုတာယ-ကြောင့်၊

ဟေဋ္ဌာ ခိတ္တစက္ခု။ ။ အဝဏ် ကာရိယဖြစ်သော ဩက္ခိ “ဟေဋ္ဌာ” ဟု ဖွင့်သည်။ “အောက်သို့ချ” ဟူရာ၌ လည်ကုပ်ကို ငိုက်စိုက်ကျအောင် ချခြင်းမဟုတ်၊ လည်ကုပ်ကို ရိုးရိုးမှန်မှန်ထား၍ မျက်လုံးကိုသာ အဝေးမကြည့်ဘဲ ၄ တောင် (၄ တောင်ထွာခန့်) ကြည့်ခြင်းတည်း။ [ဟေဋ္ဌာခိတ္တစက္ခုတိ ခန္ဓံ အနာမေတွာဝ အဓောခိတ္တစက္ခု၊ ခန္ဓံ နာမေတွာ ဟိ ဟေဋ္ဌာဝလောကနံ န သမဏသာရပုံ။-ဋီကာ။]

အဗဠာဗဠော။ ။ အဗဠသဒ္ဓါသည် ဗောဇ္ဇအနက်ကို ဟောသော အနိပ္ပန္န ရူဠိ သဒ္ဓါတည်း-ဟု သိစေလို၍ “ဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်၏။ ဤသို့ ဝိဂ္ဂဟပြု၍ မရသော အထင် ရူဠိသဒ္ဓါဖြစ်သောကြောင့် “အဗလ” ဟု မရှိစေသင့်၊ ဣတ္ထိးဖြင့်သာ ရှိစေသင့်သည်။ “အဗလ” ဟု ရှိလျှင် ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ရကောင်းသော “အားမရှိ” အနက်ဟော နိပ္ပန္နသဒ္ဓါ ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ “ဣဒံ အာမေဒိတံ” ကို ထောက်၍ “အဗလအဗဠ” ဟု ၂ ပုဒ်လည်း ရှိရမည်။ [“အဗဠာဗဠော” ကား သန္ဓိစပ်ထားသော ပုဒ်တည်း။]

ဗောဇ္ဇော။ ။ “ဏဠော၊ မုဒ္ဓဓာတုကောတိ အတ္ထော” ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏။ သက္ကတ၌ “မူဂ္ဂ” သည် ပါဠိ၌ “မုဒ္ဓ” ဟု ဖြစ်၏။ “ညံ့ဖျင်းသူ” ဟု အနက်ထွက်၏။ ဝိမတိ ၌လည်း “လောဠော မုဒ္ဓဓာတုကောတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏။ မုဒ္ဓနှင့် မန္တသည် အဓိပ္ပါယ် တူ၏။ သာရတ္ထ၌လောသော “ဏဠော” နှင့် “လောဠော” တို့ကိုကား ပါဠိသက္ကတ၌ မတွေ့ရ၊ ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။

ဘာကုဋိ - မျက်မှောင်ကုပ်ခြင်းကို၊ ကတွာ - ရှိ၊ သင်္ကဋိတမုခေါ-ရှုံ့ တွသော မျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတွာ-ရှိ) ကုပိတောဝိယ- စိတ်ဆိုးနေသူကဲ့သို့၊ ပိစရတိ- န်၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနာ- န်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ဝဒန္တိ- န်။

သဏှာတိ-ကား၊ နိပုဏာ-သိမ်မွေ့ ကုန်၏၊ အမ္မ-အမေ၊ တာတ-အဖေ၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဥပါသကဇနံ-ဥပါသကာ လူအပေါင်းကို၊ ယုတ္တ ဌာနေ - သင့်လျော်ရာ ဌာန၌၊ ဥပနေတုံ - ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဆေကာ- ကျွမ်းကျင်ကြကုန်၏၊ အယံယထာ - ဤကိုယ်တော်ကဲ့သို့၊ ဝေ - တူ၊ အဗဠာ ဗဠာဝိယ- အလွန် ထိုင်းမှိုင်းကုန်သကဲ့သို့၊ န(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ- ဤကား၊ အဓိ ပ္ပါယော- ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်သားတို့၏ အလိုတည်း၊ သဒိလာတိ- ကား၊ သာဓ လျေန-ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်နှင့်၊ ယုတ္တာ- ယှဉ်ကုန်၏၊ သုခသမ္ဘာသာတိ ဣဒိ- ဤပုဒ်သည်၊ ပုရိမဿ-ရှေ့ဖြစ်သော သဒိလာဟူသောပုဒ်၏၊ ကာရဏဝစနံ- အကြောင်းကို ဆိုသောပုဒ်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ယေသံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သုခ သမ္ဘာသာ-ချမ်းသာစွာပြောဆိုအပ်သောစကားသည်၊ သမ္မောဒနိယကထာ- ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော စကားသည်၊ နေလာ-အပြစ်မရှိသည်၊ ကဏ္ဍသုခါ- နားတို့ကို ချမ်းသာစေတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေ - ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သဒိ လာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ တေန- ကြောင့်၊ သဒိလာ သုခသမ္ဘာသာတိ - ဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ပန-ထင်ရှားအောင် ပြဉ္စားအံ့၊ အယံ - ကား၊ ဣတ္ထ - ဤ သဒိလာ သုခသမ္ဘာသာဟူသော ပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပါယော-ကိဋ္ဌ ဂိရိဇနပုဒ်သားတို့၏ အလို တည်း၊ အမှာကံ - တို့၏၊ အယျာ-အရှင်တို့သည်၊ ဝါ - အရီးကြီးတို့သည်၊ ဥပါသကေ ဒိသ္မာ, မဓုရံ- ချီဆိခ့်သော၊ သမ္မောဒနိယံ - သော၊ ကထံ - ကို၊ ကထေန္တိ၊ တသ္မာ, သဒိလာ-ပြေပြစ်ကုန်၏၊ သုခသမ္ဘာသာ- ချမ်းသာစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိကုန်၏၊ အယံယထာ - ဤကိုယ်တော်ကဲ့သို့၊ ဝေ- တူ၊ မန္ဒမန္ဒာဝိယ - အလွန် နံ့ညံ့ကုန်သကဲ့သို့၊ န(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပါယော-တည်း။)

မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ-ကား၊ ဧတေသံ-ဤ ရဟန်းတို့၏၊ ဝစနဿ-စကား၏၊ မိဟိတံ- ပြုံးခြင်းဟူသော၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ရှေ့သွားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊

ယေသံဟိ မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တိုင်း၌ပင် “ယေသံ ဟိ သုခသမ္ဘာသာ” စသည် ဖြင့် ရှိ၏၊ ပါဠိတော်၌ “သုခသမ္ဘာသာ” ပုဒ်သည် အယျာနှင့် အရတူပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ယေ ဟိ သုခသမ္ဘာသာ (ချမ်းသာစွာပြောဆိုအပ်သော စကားရှိကုန်၏၊ သမ္မောဒနိယကထာ - ရှိကုန်၏၊ ယေသံ ကထာ နေလာ ဟောတိ ကဏ္ဍသုခါ” ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ နိဿယ၌ ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေးရတော့သည်။

(တေ - ထို ရဟန်းတို့သည်။) မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာ- တို့မည်၏။ ပဌမံ- စွာ၊ သိတံ- ပြုံးခြင်းကို၊ ကတွာ - ရှိ၊ ပစ္စာ- ဌ၊ ဝဒန္တိ- န်၏။ ဣတိအတ္ထော- နက်၊ ဧဟိ သွာဂတဝါဒိနောတိ- ကား၊ ဥပ'သကံ--ကို၊ ဒိသွာ- ရှိ၊ ဧဟိ-လော၊ တဝ- အသင် ဥပါသကာ၏။ သွာဂတံ - ကောင်းသောလာခြင်းတည်း။ [သွာဂတံ သည် နှုတ်ဆက်ရာ၌ သုံးစွဲအပ်သော စကားတည်း။] အယံယထာ - ဤ ကိုယ်တော်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သင်္ကုဒ္ဓိတ မုဒတာယ- ရှုံ့တွသော မျက်နှာရှိကုန် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘာကုဒ္ဓိကဘာကုဒ္ဓိကာ ဝိယ-အလွန် မျက်မှောင်ကုပ် ကုန်သကဲ့သို့၊ န ဟောန္တိ - န၊ ဧဝံ - လျှင်၊ မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာဒိတာယ- မိဟိတ ပုဗ္ဗင်္ဂမ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဘာကုဒ္ဓိကဘာဝံ - ကို၊ အတ္ထတော- သာမတ္ထိယတ္ထ အားဖြင့်၊ [မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမ၊ ဧဟိသွာဂတဝါဒိနော ပုဒ်တို့က မျက်မှောင်မကုပ်ကြောင်းကို ပြစွမ်းနိုင်ခြင်းဟူသော သာမတ္ထိယတ္ထအားဖြင့်၊] ဒဿေတွာ- ရှိ၊ ပုန-ဖန်၊ သရူပေနပိ- အားဖြင့်လည်း၊ ဒဿေန္တာ- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဘာကုဒ္ဓိကာ ဥတ္တာနမုခါ ပုဗ္ဗဘာသိနောတိ-ဟူ၍၊ အာဟံသု။

ဝါ - တနည်း၊ ဧတံ-ဤ အဘာကုဒ္ဓိကာ စသော ၃ ပုဒ် အပေါင်းသည်၊ ဥပ္ပဋိပါဒိယာ-အစဉ်မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ-ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ တိဏ္ဏ ဓိ-န်သော၊ အာကာရာနံ-ဘာကုဒ္ဓိက စသော အခြင်းအရာတို့၏၊ အဘာဝ ဒဿနံ-မရှိခြင်းကိုပြကြောင်းစကားတည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗိကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တနည်း) ဟိ-ချ၊ ဧတ္ထ-ဤအဘာကုဒ္ဓိကာ စသော ၃ ပုဒ်တို့တွင်၊ အဘာကုဒ္ဓိကာတိဣမိနာ- ပုဒ်ဖြင့်၊ ဘာကုဒ္ဓိကဘာကုဒ္ဓိ ကာကာရဿ - အလွန် မျက်မှောင်ကုပ်သူ၏ အခြင်းအရာ၏၊ အဘာဝေါ- မရှိခြင်းကို၊ ဒဿိတော၊ ဥတ္တာနမုခါတိ ဣမိနာ - ဖြင့်၊ မန္တမန္တာကာရဿ- အလွန်နံ့သူ၏ အခြင်းအရာ၏၊ (အဘာဝေါ ဒဿိတော)၊ ဟိ - မှန်၊ ယေ- အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စက္ခုနိ-တို့ကို၊ ဥဗ္ဗိလေတွာ-ဖွင့်၍၊ အာလောကနေန- ကြည့်ခြင်း အားဖြင့်၊ ဥတ္တာနမုခါ - ပေါ်လွင်သော မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ မန္တမန္တာ-န်သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ပုဗ္ဗဘာသိနောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ အဗဠာဗဠာကာရဿ-အလွန်ထိုင်းမှိုင်းသူ၏ အခြင်းအရာ၏၊ အဘာဝေါ ဒဿိတော၊ ဟိ-မှန်၊ ယေ- အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဘာသန

ဥပ္ပဋိပါဒိယာ၊ ပေါဒဿနမေတံ ။ ။ ရှေ့၌ “ အဗဠာဗဠောဝိယ၊ မန္တမန္တော ဝိယ , ဘာကုဒ္ဓိကဘာကုဒ္ဓိကောဝိယ ” ဟု အစဉ် ရှိ၏။ ဤ၌ အစဖြစ်သော အဘာ ကုဒ္ဓိကာပုဒ်နှင့် ရှေ့၌ အဆုံးဖြစ်သော ဘာကုဒ္ဓိကာပုဒ်ကို တွဲစပ်ရ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အစဉ်မကျဘဲ တွဲစပ်ရခြင်းကို “ဥပ္ပဋိပါဒိယာ” ဟု ဆိုသည်။

ကုသလတာယ-ရှေးဥျးစွာ စ၍ပြောဆိုခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အမ္မတာတာတိ-အမ္မ တာတ ဟူ၍၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ အာဘာသန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဝါ-နှုတ်ခွန်းဆက်ကြကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ အပဠာပဠာ-တို့သည်၊ န-န၊ ဣတိ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

ဧဟိ ဘန္တေ ယရံ ဂမိဿာမာတိ (တ္ထေ)-၌၊ (ဂူဠတ္ထံ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ- အံ၊) သော ဥပါသကော- သည်၊ (အာဟ- ဌ္ဗစပ်)၊ န ခေါ် အာဝု သော ပိဏ္ဏော လဗ္ဘတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ-ရဟန်းက ပြောဆိုအပ်သော်၊ တုမှာ ကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဘိက္ခုဟိယေဝ - ရဟန်းတို့သည်သာ၊ ဧတံ-ဤ ဆွမ်း မရမှုကို၊ ကတံ-ပြီ၊ သကလမ္ဗိဂါမံ-တရွာလုံးကိုလည်း၊ ဝိစရန္တာ-လှည့်လည် ကုန်လသော်၊ န လစ္ဆထ- ရကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဣတိ- သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ပိဏ္ဏပာတိ-ကို၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧဟိ ဘန္တေ ယရံ ဂမိဿာ မာတိ-ဟူ၍၊ (ကြွတော်မူပါဘုရား...အိမ်သို့ သွားကြပါစို့ဟူ၍)၊ အာဟ- လျှော့ပြီ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတပါ၊ ပေအံ၊ အယံ-ဤ န ခေါ် အာဝုသော ပိဏ္ဏော လဗ္ဘတိဟူသော စကားသည်၊ ပယုတ္တဝါစာ - ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော စကားသည်၊ ဟောတိကိံ - ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤကား အမေး တည်း၊ နဟောတိ- မဟုတ်ပါ၊ အယံ ပုစ္ဆိ တ ပဉ္စောနာမ-ဤ မေးအပ်သော ပြဿနာမည်သည်၊ ကထေတုံ-ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မေးအပ်သောပြဿနာကို ဖြေဆိုကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဒါနိ- ယခုခေတ်၌၊ ပုဗ္ဗဏှေဝါ- ဌ္ဗသော်၎င်း၊ သာယနေဝါ- ဌ္ဗသော်၎င်း၊ အန္တရဃရံ-သို့၊ ပဝိဋ္ဌံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ကောစိ-သည်၊ စေပိ ပုစ္ဆေယျ- အကယ်၍မူလည်း မေးအံ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ ကသ္မာ, စရထ-နံသနည်း၊ ဣတိ (စေပိ ပုစ္ဆေယျ)၊ ယေန အတ္ထေန-အကြင်အကျိုးကြောင့်၊ စရတိ-၏၊ တံ- ထိုအကျိုးကို၊ အာစိက္ခိတွာ - ပြော၍၊ လဒ္ဓံ - ရအပ်ပါပြီလော၊ န လဒ္ဓံ - မရ အပ်ပါသေးသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ လဒ္ဓံ-သည်၊ သစေ န ဟောတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ န လဒ္ဓံ - မရအပ်သေး၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ- ၍၊ ယံ-အကြင်ပစ္စည်းကို၊ သော- ထို ဥပါသကာသည်၊ ဒေတိ- ၏၊ တံ-ကို၊ ဂဟေတုံ-ငှါ။ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ [ပယုတ္တဝါစာ မဖြစ်-ဟူလို၊]

ပယုတ္တဝါစာ ။ ။ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော (ပစ္စည်းလှူချင်အောင် ပြောအပ်သော စကားကို “ပယုတ္တဝါစာ” ဟု ခေါ်၏။ ထို ပယုတ္တဝါစာကို ဒါယကာတို့က မမေးဘဲ မပြောကောင်း၊ ဒါယကာတို့က “ ရပြီးလား , မရသေးဘူးလား ” ဟု မေးလျှင် ထို အမေးကို ဖြေသောအားဖြင့် ပြောကောင်းပါသည်။

ဒုဋ္ဌောတိ- ကား၊ ပါသာဒါဒိနံ-ပြာသာဒ် အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိနာသေန-
 ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်၊ (သရူပကျာ ဝိသေသန၊) ဒုဋ္ဌော - ပျက်စီးသည်၊ န-
 မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂလဝသေန- ဖြင့်၊ ဒုဋ္ဌော- ပြီ၊ ဒါနာနိယေဝ - ဒါနတို့ကိုပင်၊ ဒါန
 ပထာနီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ အထဝါ-ကား၊ ဒါနပထာနီတိ-ကား၊ ဒါနနိဗန္ဓနာ
 နိ - အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းရှိသော ဒါနတို့ကို၊ ဒါနဝတ္ထာနိ - ဒါနဝတ်တို့ကို၊
 (“ဥပစ္ဆိန္ဒာနိ-ဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 ဥပစ္ဆိန္ဒာနီတိ-ကား၊ ဒါယကေဟိ-လှူနေကျဒါယကာတို့သည်၊ ဥပစ္ဆိန္ဒာနိ-
 ဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ တေ-ထို လှူနေကျဒါယကာတို့သည်၊ တာနိ-ထို ဒါနဝတ်
 တို့ကို၊ တေရဟိ-၌၊ န ဒေန္တိ - မပေးလှူကြပါကုန်၊ ရိဇ္ဇန္တိတိ- ကား၊ ဝိသုံ-ထို
 ရဟန်းတို့မှသီးခြား၊ ဟောန္တိ၊ နာနာ - ထိုရဟန်းတို့မှ တကွတပြားတို့သည်၊
 ဟောန္တိ - ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ပတ္တမန္တိ - အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကြပါကုန်၏၊ [လဇ္ဇိ
 ပေသလရဟန်းများသည် သူတို့နှင့်အတူ မနေလိုကြ၍ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွား
 ကြပါသည်-ဟူလို။] ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သဏ္ဌဟေယျာတိ - ကား၊ သမ္မာ-
 ကောင်းစွာ၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာပါ၏၊ ပေသလာနံ-ချစ်အပ်သောသီလ ရှိကုန်
 သော၊ ဘိက္ခုနံ တို့၏၊ ပတိဋ္ဌာ-တည်နေရာသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာပါ၏။

ဒုဋ္ဌော။ ။ “ဒုဋ္ဌော ဘန္တေ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိံ အာဝါသော” ဟူသော ပါဠိတော်၌
 “အာဝါသော ဒုဋ္ဌော” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ပြာသာဒ်စသော ကျောင်းတွေ ပျက်စီး
 နေသည်” ဟု ထင်မှတ်ဘွယ်ရှိရကား “န ပါသာဒါဒိနံ ဝိနာသေန ဒုဋ္ဌော၊ ပုဂ္ဂလဝသေန
 ဒုဋ္ဌော” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ပြာသာဒ်စသော ကျောင်းတွေ ပျက်သည်မဟုတ်၊ ကျောင်းနေ
 ပုဂ္ဂိုလ်များ ပျက်နေကြသည်” ဟူလို၊ ဌာန၏ အာဝါသအမည်ကို ဌာနီ အာဝါသိက
 တွေအပေါ် တင်စားသော ဌာနပစာရအားဖြင့် “အာဝါသော” ဟု ဆိုထားသည်။
 [စာအုပ်များ၌ “န ပသာဒိနံ” ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်တည်း။]

ဒါနပထာနိ။ ။ ဒါနာနိယေဝ-ရှေးရှေး ဒါနတို့သည်ပင်+ပထာနိ-နေခံနောက်
 လှူခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း၊ ဒါနပထာနိ-တို့၊ တလတကြိမ် တနှစ်တကြိမ် စသည်
 ဖြင့် လှူနေကျဒါနတို့သည် နောက်နေခံလည်း လှူခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
 ဒါနပထတို့မည်၏၊ ဤနည်း၌ “ပထသဒ္ဓါ အနက်မရှိ” ဟု ယောဇနာဆိုသည်ကို စဉ်းစား
 ပါ၊ အထဝါတက်သော နောက်နည်း၌ နေ့စဉ် လှူနေကျ ဒါနဝတ်တို့ကို “ဒါနပထ” ဟု
 ဆိုသည်၊ ဤ နောက်နည်း၌ ပထသဒ္ဓါသည် ခရီးအစဉ်နှင့်တူသော အစဉ်ကို ဟော၏၊
 ခရီးအစဉ်သည် အဆက်မပြတ်သကဲ့သို့ ဤ ဒါနဝတ်လည်း အဆက်မပြတ်ရကား ခရီး
 အစဉ်နှင့်တူသည်-ဟူလို၊ ဒါနာနိယေဝ-တို့သည်ပင်၊ ပထာနိ- လမ်းစဉ်ကဲ့သို့ အဆက်
 မပြတ်သည်တို့တည်း၊ ဒါနပထာနိ - အဆက်မပြတ်သော ဒါနတို့၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို
 ရည်ရွယ်၍ “ဒါနနိဗန္ဓနာနိ , ဒါနဝတ္ထာနိ” ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ ဋီကာ၌ “ဒါန
 နိဗန္ဓနာနီတိ နိဗဒ္ဓဒါနာနိ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဝေမာဝုသောတိ-ဟူ၍၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ သဒ္ဓဿ-သဒ္ဓါရှိသော၊(ဝါ-
 သဒ္ဓါရှိသောကြောင့်၊) ပသန္ဓဿ - ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုသော၊ ဥပါ
 သကဿ-၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာ စကားကို၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ-လက်ခံပြီး၊ ဝေရူပံ-
 သော၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သော၊ သာသနံ-ကို၊ ဟရိတံ - ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ
 ကိရ- အပ်သတတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တ
 ထာတိဝါ-တပည့်တော် စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လော ဟူ၍သော်၎င်း၊ စေတိယံ ဝန္တထာတိဝါ - စေတီတော်ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လော ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပတိမံ ဝန္တထာတိဝါ - ဆင်းတုတော်ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လောဟူ၍သော်၎င်း၊ ဗောဓိံ ဝန္တထာတိဝါ, သံဃတ္ထေရံ ဝန္တထာတိဝါ,
 စေတိယေ-၌၊ ဝန္တပူဇံ - နံ့သာဖြင့် ပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ-န်လော၊ ပုပ္ဖပူဇံ
 ကရောထ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သန္ဓိပါတေထ - စုဝေး
 စေပါကုန်၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒဿာမ-န်အံ့၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သောဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိ
 ဝါ-၎င်း၊ ဤဒိသေသု-န်သော၊ သာသနေသု-နှုတ်မှာ စကားတို့၌၊ ကုက္ကုစ္စံ-
 ကုက္ကုစ္စကို၊ န ကာတဗ္ဗံ -- မပြုထိုက်၊ တောနိ - ဤနှုတ်မှာစကား တို့သည်၊
 ကပ္ပိယ သာသနာနိ-အပ်သောနှုတ်မှာစကားတို့တည်း၊ ဝိဟိနံ-တို့၏၊ ဝိဟိကမ္မ
 ပဋိသံယုတ္တာနိ-လူတို့၏အလုပ်နှင့် စပ်ကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။

ကုတောစ တံ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသီတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ နိသိန္ဓော-
 ထိုင်နေပြီ၊ န အာဂစ္ဆတိ-လာဆဲမဟုတ်၊ အတ္ထတောပန-အနက်အမှန်အား
 ဖြင့်ကား၊ အာဂတော - လာပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္ဓေပိ - ဤသို့ပင်

သဒ္ဓဿ ပသန္ဓဿ။ ။ရတနက္ကယဿ-အား၊ ဝါ-ကို၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ကြောင်း
 သဒ္ဓါနှင့်၊ သမန္ဓာဂတဿ၊ (သဒ္ဓဿ-အဖွင့်၊ “သဒ္ဓါ ယဿ အတ္ထိတိ သဒ္ဓေါ” ဟုပြု၊)
 တတောယေဝစ ပသန္ဓဿ၊ [သဒ္ဓဿကို ပသန္ဓဿ၌ ဟောတုမန္တရိသေသန ဟု သိစေ
 လို၍ “တတောယေဝ” ဟု ဖွင့်သည်၊] ကမ္မဗလသဒ္ဓါယဝါ သမန္ဓာဂတတ္တာ သဒ္ဓဿ၊
 ရတနက္ကယပုသာဒမဘုလတာယ ပသန္ဓဿ၊ ဤအလို “ သဒ္ဓဿ - ကံ , အကျိုးကို
 ယုံကြည်သော သဒ္ဓါရှိသော၊ ပသန္ဓဿ-ရတနာ ၃ ပါးကို ကြည်ညိုသော” ဟု ပေး။

ကပ္ပိယသာသနံ။ ။ရတနာ ၃ ပါးနှင့် စပ်သော နှုတ်မှာ စကားကို၎င်း၊ ရတနာ
 ၃ ပါးအား လှူဒါန်းပူဇော်ပေးရန် တောင်းပန် စကားကို၎င်း ဆောင်ယူခြင်း၊ သူတို့
 တောင်းပန်သည့် အတိုင်း ပြုလုပ်ပေးခြင်းငှါ အပ်၏၊ “ သင်္ကန်း သပိတ်စသည်ကို
 လှူလိုရာဝယ် ဒါယကာတို့ မဝယ်တတ်သောကြောင့် လိုက်၍ ဝယ်ပေးပါ” ဟု လျှောက်
 လျှင် သပိတ် သင်္ကန်း စသည်၏ ကောင်း မကောင်းကိုသာ ကြည့်ရှုပေ ကောင်း၏၊
 ဈေးသည်အထံ၌ ဈေးဆစ်၍ကား ဝယ်မပေးကောင်း။

လာပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝတ္တမာန သမိပေ - ပစ္စုပ္ပန်၏ အနီးဖြစ်သော အတိတ်ကာလ၌၊ ဝတ္တမာနဝစနံ - ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ကို၊ လတ္တတိ-ရအပ်၏။ [“ ကုတော စ တံ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသိ” ၌ “ အာဂစ္ဆသိ ” သည် ဝတ္တမာန် ၄ မျိုးတွင် သမိပဝတ္တမာန်-ဟုလို၊] တသ္မာ, ဒေါသော-(သဒ္ဒါနေအားဖြင့်) အပြစ်သည်၊ န-မရှိ၊ ပရိယောသာနေ- အဆုံး၌၊ ဝါ-နောက်နား၌၊ တတော၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆာမိတိ ဣတိ- အာဂစ္ဆာမိ ဟူသော ဤပါဌ၌လည်း၊ ဝစနေ- (အာဂစ္ဆာမိ ဟု ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့်) ဆိုခြင်း၌၊ ဒေဝဝနယော- ဤနည်း ပင်တည်း။

ပဌမံ၊ ပေ၊ စောဒေတဗ္ဗာတိ - ကား၊ မယံ- တို့သည်၊ တုမေ- တို့ကို၊ ဝတ္ထု ကာမာ-ပြောလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဩကာသံ- အခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြု စေ၍၊ ဝတ္ထုနာစ-ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း၊ အာပတ္တိယာစ-ဖြင့်၎င်း၊ စောဒေတဗ္ဗာ-န၏၊ စောဒေတွာ-စောဒနာပြီး၍၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဝါ- အကြင် အာပတ်ကို၊ န သရန္တိ - အမှတ် မရကုန်အံ့၊ တံ - ကို၊ သာရေတဗ္ဗာ - အမှတ် ရစေထိုက် ကုန်၏၊ ဝတ္ထုစ - ကို၎င်း၊ အာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ သစေ ပဋိဇာနန္တိ - အကယ်၍ ဝန်ခံကုန်အံ့၊ ဝါ-တနည်း၊ အာပတ္တိမေဝ-ကိုသာ၊ ပဋိဇာနန္တိ -နံအံ့၊ ဝတ္ထု- ကို၊ န(ပဋိဇာနန္တိ)-နံအံ့၊ (ဝေံသတိ) အာပတ္တိံ -သို့၊ ရောပေတဗ္ဗာ-တင်ထိုက် ကုန်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဝတ္ထုမေဝ-ကိုသာ၊ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိံ -ကို၊ န (ပဋိဇာနန္တိ)၊ [ဝတ္ထုကိုသာ ဝန်ခံ၍ အာပတ်ကို ဝန်ခံအံ့-ဟုလို၊ ဥပမာ- ကြံရည်ဝယ်သောက်ရာ၌ “ကြံရည်သောက်ပါသည်” ဟု ဝတ္ထုကိုသာ ဝန်ခံ၍ ကြံရည်ထည်၌ အမှုံပါသည့် အတွက် ပါစိတ် , ငွေနှင့် ဝယ်သောက်သည့် အတွက် နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ် အာပတ်စသည်ကို ဝန်ခံခြင်းမျိုးတည်း။] ဝေဗ္ဗိ- ဤသို့ဖြစ်ပြန်ပါသော်လည်း၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ -ကြောင့်၊ အယံနာမ အာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ ရောပေတဗ္ဗာ ဝေ - တင်ထိုက်ကုန်သည်သာ၊ ဝတ္ထု၊ ယဒိနေဝ ပဋိဇာနန္တိ-နံအံ့၊ အာပတ္တိံ -ကိုလည်း၊ ယဒိ န ပဋိဇာနန္တိ၊ (ဝေံသတိ) အာပတ္တိံ - ကို၊ န ရောပေတဗ္ဗာ- န၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣ-ဤပဌမံ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ ဘိက္ခု၊ စောဒေတဗ္ဗာ အစရှိသော စကား ရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယထာပဋိညာယ-အကြင်အကြင်ဝန်ခံ ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ဝန်ခံသည့်အတိုင်း၊ အာပတ္တိံ -သို့၊ ရောပေတွာ-၍၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မံ-ပဗ္ဗာဇနိယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဒေသန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာတိ အာဒိံ -ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တံ-ထိုဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ အစ ရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သာ။

ဝေ-လျှင်၊ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော ပဗ္ဗာဇနီယကံရှိသော၊ ဝါ-ပဗ္ဗာဇနီယကံ အပြုခံရသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသန္တေန-နေလျက်၊ ယသ္မိံ ဝါမေ-၌၊ ကုလဒူသက ကမ္မံ- ကုလဒူသကအမှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝါ-၌၎င်း၊ တသ္မိံ ဝါမေဝါ-၌၎င်း၊ န ဝသိတဗ္ဗံ-မနေရာ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသန္တေန-လျက်၊ သာမန္တဝါမေပိ- အနီးရွာ၌လည်း၊ ပိဏ္ဏာယ-၄၊ နစရိ တဗ္ဗံ-ရာ၊ သာမန္တဝိဟာရေပိ-၌လည်း၊ ဝသန္တေန-လျက်၊ တသ္မိံ ဝါမေ-ထို ရွာ၌၊ ပိဏ္ဏာယ-၄၊ န စရိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿတ္ထေရော- သည်၊ ဘန္တေ, နဂရံနာမ-သည်၊ မဟန္တိ-ကျယ်ဝန်းပါ၏၊ ဒွါဒသ ယောဇနိ ကမ္မိ-တဆွဲနှစ်ယူဇန- ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်ပါ၏၊ ဣတိ, အန္တေ ဝါသိကဟိ-တို့သည်၊ ပုတ္တော-လျှောက်အပ်သည်၊ (သမာဓော), ယဿာ ဝိထိယာ- အကြင်လမ်း၌၊ ကုလဒူသက.ကမ္မံ ကကံ၊ တတ္ထေဝ- ထိုလမ်း၌သာ၊ ဝါရိတံ-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ အာဟ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဝိထိပိ-လမ်း သည်လည်း၊ မဟတိ - ၏၊ နဂရပုမာဏာဝ - မြို့ ပမာဏရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [မြို့ရှည်သလောက် လမ်းမကြီးလည်း ရှည်တတ်ပါသည်-ဟူလို။] ဣတိ ပုတ္တော (သမာဓော), ယဿာ ယရပဋိပါဋိယာ- အကြင် အိမ်အစဉ် အတန်း၌၊ (ကုလဒူသကကမ္မံ ကကံ၊ တတ္ထေဝ- ထို အိမ်အစဉ်အတန်း၌သာ၊ ဝါရိတံ၊) ဣတိ အာဟ၊ ယရပဋိပါဋိပိ ဝိထိပုမာဏာဝ ဟောတိ၊ ဣတိ ပုတ္တော(သမာဓော), ဣတောစ-ဤဘက်၌၎င်း၊ ဣတောစ-ဟိုဘက်၌၎င်း၊ သတ္တယရာနိ-ခုနစ်အိမ်တို့ကို၊ ဝါရိတာနိ၊ ဣတိအာဟ၊ ပန-ဆက်၊ တံ သဗ္ဗံ- ထိုအလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်သည်၊ ထေရဿ- ဥပတိဿထေရ်၏၊ မနော ရထမတ္တမေဝ- စိတ်အလိုမျှသာတည်း၊ [ထို အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း မဟုတ်- ဟူလို။] ဝိဟာရော- သည်၊ တိယောဇနပရမော- ၃ ယူဇနာ အလွန် အတိုင်း အရှည် ရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဥျားတော့၊ နဂရံ-သည်၊ ဒွါဒသ ယောဇနပရမဉ္စ-သည်လည်း၊ (သစေပိ ဟောတိ၊ ဝေ သတိပိ-သော်လည်း၊) ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသိတံ နေဝလဗ္ဘတိ၊ နဂရေ-၌၊ စရိတံ န(လဗ္ဘတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တေ သံဃေန ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတောတိ - ကား၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းအားဖြင့်၊ သံဃော-သည်၊ တေသံ-ထို အသမဇိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ-ကို၊ အကာသိ-နည်း၊ ဝတ္တံ-၀-၍သာလျှင်၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ အကာသိ-ပြုသည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ အထခေါ-

အဟုတ်သော်ကား၊ ကုလေဟိ- အမျိုးတို့သည်၊ နိမန္တတော-၍၊ သံယံဘတ္တေ သု - တို့ကို၊ ကယိရမာနေသု - ပြုအပ်ကုန်လသော်၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ - ဌာ၊ ထေရာ - တို့သည်၊ သမဏပဋိပဒံ - ရဟန်းတို့၏ အကျင့်ကို၊ ကထေတွာ - ၍၊ အယံ-ဤသို့ကျင့်သောရဟန်းသည်၊ သမဏော-ရဟန်းအစစ်တည်း၊ အယံ- သည်၊ အဿမဏော-ရဟန်းစစ်မဟုတ်၊ ဣတိ- သို့၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ သညာ ပေတွာ-နားလည်စေပြီး၍၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၎င်း၊ ဒွေ-နသော၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၎င်း၊ သီမံ- သို့၊ ပဝေသေတွာ- ၍၊ ဧတေနေဝုပါယေန - ဖြင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌)၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-ကို၊ အကံ သု-န်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မကတဿ-ပြုအပ်ပြီးသော ပဗ္ဗာဇနိယ ကံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ [ထို ကျင့်ဝတ် ၁၀ ပါးကို စူဠဝါကမ္မခန္ဓကဋ္ဌ ရှု။] ပူရေတွာ, ယာစန္ဒဿ-ငြိမ်းအေးသို့ရန် တောင်းပန်သောရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ကမ္မံ- ကို၊ ပဋိပ္ပဿဒမ္မတဗ္ဗံ- ငြိမ်းစေ ရာ၏။ စ - ဆက်၊ ပဋိပ္ပဿဒ ကမ္မေနာပိ - ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသောကံ ရှိသည် လည်းဖြစ်သော၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ယေသု ကုလေသု- အကြင် အမျိုး တို့၌၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ၊ တတော-ထို အမျိုးတို့မှ၊ ပစ္စယာ- တို့ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗာ - မခံယူထိုက်ကုန်၊ အာသဝက္ခယပွတ္တေနာပိ - အာသဝက္ခယဉာဏ်သို့ရောက်သော ရဟန္တာသော်မှလည်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အကပ္ပိ ယာဝ-သီတင်းသုံးဘော်အားလုံးတို့အား မအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ကဿာ, န ဂဏှထ-န်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေန- မေးအပ်သောရဟန်း သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကုလဒူသကအမှုကို၊ ကတတ္တာ- ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (န ဂဏှာမ)၊ ဣတိ, ဝုဒ္ဓတ္တ-ရဟန်းကပြောအပ်သော်၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လူတို့ကလျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ)၊ မယံ, တေန ကာရဏေ န - ထို သစ်သီးပေးခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်၊ န ဒေမ - လှူကုန် သည် မဟုတ်ပါ၊ ဣဒါနိ-၌ သီလဝန္တ တာယ-သီလရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေမ၊ ဣတိ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ် အားဖြင့်၊ ဒါနဋ္ဌာနေယေဝ - လှူရာဌာန၌ပင်၊ [ဉာတိ ပဝါရိတနှင့် အမြဲ ဆွမ်းဝတ်တည်သူတို့၌-ဟုလို။] ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တတော- ထိုလှူနေကျအရပ်မှ၊ ပကတိဒါနမေဝ-ပကတိအလှူကိုသာ၊ ဂဟေတံ ဝန္တတိ၊ ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဝဗ္ဗေတွာ-တိုးချဲ့၍၊ ဒေန္တိ၊ တံ-ထို တိုးချဲ့၍လှူအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ န ဝန္တတိ-မအပ်။ [ဥပမာ- ဆွမ်း ဟင်းတခွက် လှူနေကျအမျိုးမှ

နှစ်ခွက်တိုး၍ လှူလျှင် နောက်ထပ်တိုး၍ လှူအပ်သောဟင်းခွက်သည် မအပ်၊ ရိုးရာ လှူနေကျတစ်ခွက်ကား အပ်ပါ၏။ သို့သော် ကုလဒူသက ပြုမှုကြောင့် ကား ဒုက္ကဋ် သင့်သည်။]

န သမ္မာ ဝတ္တန္တိတိ-ကား၊ တေ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ ပန-တို့သည်ကား၊ အဋ္ဌာရသသု-န်သော၊ ဝတ္တေသု-တို့၌၊ သမ္မာ-စွာ၊ န ဝတ္တန္တိ-မကျင့်ကြံကုန်၊ [အဿဇိပုနဗ္ဗသုက ရဟန်း ၂ ပါးကို ပဓာနနည်း၊ သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်။ ထိုရဟန်းတို့၏ နေခံလိုက်ရဟန်းများလည်း ကောင်းစွာမကျင့်ကြံ၊] န လောမံ ပါတေန္တိတိ-ကား၊ အနုလောမပဋိပဒံ - လျော်သော အကျင့်ကို၊ အပုဋိပဇ္ဇနတာယ-ကျင့်ခြင်း မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပန္နလောမာ-ကျသောမာနဟူသော အမွှေးရှိကုန်သည်၊ နဟောန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ န နေတ္တာရံ ဝတ္တန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏။ နိတ္ထရဏ မဂ္ဂံ-ထွက်မြောက်ကြောင်းလမ်းကို၊ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ - မသွားကုန်၊ ဝါ- မကျင့်ကုန်၊ န ဘိက္ခု ခမာပေန္တိတိ - ကား၊ ဘန္တေ-တို့၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပါပြီ၊ ပုန-ဘန်၊ ဧဝံ-သို့၊ န ကရိဿာမ-အံ၊ အမှောက် - တို့အား၊ ခမထ - သည်းခံပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ကို၊ ခမာပနံ - သည်းခံစေခြင်းကို၊ န ဣရောန္တိ-မပြုကုန်၊ အက္ခောသန္တိတိ-ကား၊ ကာရကသံဃံ - ကို၊ ဒသဟိ - န်သော၊ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ- တို့ဖြင့်၊ အက္ခောသန္တိ- န်၏။ ပရိဘာသန္တိတိ - ကား၊ နေသံ-ထို ကာရကသံဃာတို့၏ (အပေါ်၌)၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒဿန္တိ-န်၏။

အနုလောမ | ပေ | ပန္နလောမာ ။ ။ ပဗ္ဗာဇနိယကံ အပြုခံရသော ရဟန်းများ ကျင့်ရမည့် အဋ္ဌာရသဝတ်ကို “အနုလောမ ပဋိပဒါ- ပဗ္ဗာဇနိယကံအား လျော်သော အကျင့်” ဟု ခေါ်သည်။ ထို အကျင့်ကို မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ “ သူတို့က ကံပြု ထားကော ငါတို့က ဘာပြုလို့ ကျင့်ရမှာတုန်း ” ဟု မာန တည်းဟူသော အမွှေးကို ထောင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “န ပန္နလောမာ ဟောန္တိ” ဟု ဖွင့်သည်။ န ပန္နလောမာတိ န ပတိတမာနလောမာ၊ အနုနုကုလဝုတ္တိနောတိ အက္ခော၊ (ဝိမတိ) ။ ပန္န၌ ပတခာတ်, တာစည်း၊ ဓာတွန်နှင့်တကွ အန္တုပြု၊ လောမအရ မာနကို ယူစေလို၍ “မာနလောမာ” ဟု ဖွင့်သည်။

နေတ္တာရံ ။ ။ နိပုဗ္ဗ - တရဓာတ် , ဣပစ္စည်း၊ တကို ထပြုပြီးမှ ဒွေဘော်လာ၊ သက္ကတ၌ “ဝိညာရ” သည် ပါဠိ၌ “ဝိတ္ထာရ” ဖြစ်သကဲ့သို့ “နိညာရ” လည်း “နိတ္ထာရ” ဟု ဖြစ်သည်။ နိတ္ထာရဏမဂ္ဂံကို ကြည့်လျှင် “နိတ္ထရတိ ဧတေနာတိ နိတ္ထာရော၊ နိတ္ထာရော ဧဝ နေတ္တာရော (မဂ္ဂေါ) ” ဟု ပြုသင့်၏။ သို့သော် ကမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌ကား “နိတ္ထရန္တာနံ + ဧတံ” ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်ဖွင့်၏။ ထိုအလို “နိတ္ထရန္တိ - ကံမှ ထွက်မြောက်လို ကုန်၏။ ဣတိ နိတ္ထရာ၊ နိတ္ထရန္တာနံ + ဧသော၊ နိတ္ထာရော (မဂ္ဂေါ)” ဟု ပြုရပေလိမ့်မည်။

ဆန္ဒဂါမိတာ၊ပေ၊ ဘယဂါမိတာ ပါပေန္တိတိ - ကား၊ ဧတေ-ဤ ကံပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဆန္ဒာဂါမိနောစ - ဆန္ဒာဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏၊ပေ၊ ဆန္ဒဂါမိတာယပိ- ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့၎င်း၊ပေ၊ ဘယဂါမိတာယပိ-သို့၎င်း၊ ပါပေန္တိ - ရောစေကြကုန်၏၊ ယော ဇေန္တိ - ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပတ္တမန္တိတိ-ကား၊ တေသံ-ထိုအသမိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့၏၊ ပရိဝါရေသု-အခြေအရံဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသု သမဏသတေသု-တို့တွင်၊ ဧကစ္စေ-တို့သည်၊ ဒိသာ-အခြားအရပ်တို့သို့၊ ပတ္တမန္တိ၊ ဝိဗ္ဗမန္တိတိ-ကား၊ ဧကစ္စေ, ဝိဟိ-လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကထံဟိ၊ပေ၊ဘိက္ခုတိတ္ထေ-၌၊ ဒိန္နံ- ၂ ပါးကုန်သော၊ပါမောက္ခာနံ-အကြီးအမှူးဖြစ်သော အသမိ ပုနဗ္ဗသုကတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ သဗ္ဗေပိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းငါးရာတို့ကိုလည်း၊ အသမိပုနဗ္ဗသုကာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-န်ပြီ၊ [ပဓာနနည်းတည်း။]

ဂါမံ ဝါတိတ္ထေ-၌၊ နဂရံပိ-ကိုလည်း၊ ဂါမဂ္ဂဟဏေ နဝ-ဂါမသဒ္ဓါဖြင့် သာလျှင်၊ ဂဟိတံ၊ တေန-ကြောင့်၊ အသမိ-ထို ဂါမံပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဂါမောပိ၊ပေ၊ နိဂမောစာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ထို ဂါမနိဂမတို့တွင်၊ အပါကာရပရိက္ခေပေါ- မြို့ရိုးအကာအရံမရှိသော၊ သအာပဏော-ဈေးကြီးနှင့် တကွဖြစ်သော အရပ်ကို၊ နိဂမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ကင်္ခါဘာသာဒီကာမှာ အကျယ်ပြထားပြီ။] ကုလာနိ-တို့ကို၊ ဒုသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ, ကုလဒူသကော-မည်၏၊ စ-ဆက်၊ ဒုသေန္တာ-ဖျက်ဆီးလသော်၊ အသုစိ ကဒ္ဓမာဒီဟိ - မစင်, ရှံညွန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ န ဒုသေတိ- ဖျက်ဆီးသည် မဟုတ်၊ အထခေါ- အဟုတ်ကား၊ အတ္တနော - ၏၊ ဒုပ္ပဋိပတ္တိယာ - မကောင်းသဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်၊ တေသံ-ထိုအမျိုးတို့၏၊ ပသာဒံ-ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဝိနာသေတိ-ပျက်စီးစေ၏၊ တေနော-ကြောင့်ပင်၊ အသမိ-ထို ကုလဒူသကောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပုပ္ဖေနဝါတိ အာဒိ-စကားရပ်ကို၊(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ပုပ္ဖေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဟရိတွာဝါ-ကိုယ်တိုင် ဆောင်ယူ၍သော်၎င်း၊ ဟရာပေတွာဝါ-သူတပါးကိုဆောင်ယူစေ၍ သော်၎င်း၊ ပက္ခောသိတွာဝါ - ကိုယ်တိုင် ခေါ်ယူ၍ သော်၎င်း၊ ပက္ခောသာပေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သယံဝါ- အလိုလိုသော်၎င်း၊ ဥပဂတနံ-ကပ်ရောက်လာသူတို့အား၊ ယံကိန္တိ-သော၊ အတ္တနော, သန္တကံ-သော၊ ပုပ္ဖံ-ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-အမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်း(သိမ်းသွင်းခြင်း)အကျိုးငှါ၊ ဒေတိ-အံ့၊ ဒုက္ကဋံ၊ ပရသန္တကံ-ကို၊ ဒေတိ၊ ဒုက္ကဋမေဝ-ပင်တည်း၊ [ဝိသာသဂ္ဂါဟဖြင့် ယူ၍ပေးလျှင် ဒုက္ကဋံ-ဟူလို]ထေယျစိတ္တေန ဒေတိ၊ ဘဏ္ဍဋေ န ကာရေ

တဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ ဝေဝနဿာ၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်
လတံကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ (သံဃိကအတွက် အထူး-ဟူလို၊) သေနာ
သနတ္ထာယ- ၄၊ နိယမိတံ - သတ်မှတ်အပ်သော ပန်းကို၊ ဣဿရဝတာယ-
အစိုးရသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒဒတော - ပေးသောရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ။

ပုပ္ဖနာမ - ပန်း မည်သည်ကို၊ ကဿ - အဘယ်သူအား၊ ဒါတံ၊ ဝဇ္ဇတိ-
သနည်း၊ ကဿ (ဒါတံ) န ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ - အမေးတည်း၊ တာဝ - သေသ
ဉာတက စသူတို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ) မာတာပိတုနံ - တို့အား၊ ဟရိတွာ
ပိ- ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူ၍၎င်း၊ ဟရာပေတွာပိ- ၎င်း၊ ပက္ခောသိတွာပိ- ၎င်း၊
ပက္ခောသာပေတွာပိ - ၎င်း၊ ဒါတံ ဝဇ္ဇတိ၊ သေသဉာတကာနံ - မိဘတို့မှ
ကြွင်းသော ဆွေမျိုးတို့အား၊ ပက္ခောသာပေတွာဝ (ဒါတံ ဝဇ္ဇတိ)၊ [ဧဝံဖြင့်
ဟရိတွာစသော ရှေ့ ၃ မျိုးကိုကန့်] တဗ္ဗ - ထိုပန်းကိုသည်၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာ
ယ-၄၊ ဒါတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ မဏ္ဍနတ္ထာယ- တန်ဆာဆင်ခြင်း
အကျိုး၎င်း၊ သိဝလိင်္ဂါဒိ ပူဇနတ္ထာယ - မဟာဒေဝနတ်၏ အင်္ဂါဇာတ်
စသည်ကို ပူဇော်ခြင်းအကျိုး၎င်း၊ ကဿစိပိ - မည်သူမဆို အားလည်း၊

သေနာသနတ္ထာယ၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယံ ။ ။ ကျောင်း၌ဖြစ်သော ပန်းတို့ကို ကပ္ပိယ
စသူတို့ကရောင်း၍ ထိုမှ ရအပ်သောငွေဖြင့် ကပ္ပိယစသူတို့သည် ပြင်၍ပေးလျှင် ထိုပန်း
သည် ကျောင်း၌အကျိုးရှိ၏၊ ထိုသို့ သေနာသနအကျိုး၎င်း သတ်မှတ်အပ်သောပန်းကို
မိမိက ပိုင်စိုးပိုင်နင်း သဘောထား၍ လူတို့အားပေးလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်သင့်၏၊
သံဃိကကို ကိုယ်ပိုင်သဘောထား၍ ပေးသောကြောင့် ဘဏ္ဍာစားလည်း ထိုက်၏။
[ထုလ္လစ္စယန္တိ ဧတ္ထ ဘဏ္ဍာဒေယျံပိ ဟောတိ ဧဝ-ဝိမတိ၊]

မှတ်ချက် ။ ။ ယခုခေတ် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအချို့သည် သံဃိကကျောင်းကို
မိမိအုပ်ချုပ်ရသော အခါ ထိုကျောင်း၌ ဖြစ်သမျှ ရသမျှကို မိမိပိုင်သည် ဟု ယူဆ၍
သစ်သီး စသည်ကို မိမိပိုင် အနေအားဖြင့် သုံးစွဲလည်း သုံးစွဲကြ ၊ လူတို့အားလည်း
ပေးတတ်ကြ၏၊ ထိုကဲ့သို့ မပြုကောင်းကြောင့် ကို သတိပြုသင့်ကြသည်။

သိဝ၊ ပေ၊ ပူဇနတ္ထာယ။ ။ ‘မဟာဒေဝ’ ခေါ်သော ဗိဿဏှိ နတ်ကို သိဝနတ်
ဟု ခေါ်၏၊ ထိုနတ်၏ လိင်္ဂ (အင်္ဂါဇာတ်) ကို ပုံတူလုပ်၍ ဟိန္ဒူတို့ကို ကွယ်ကြွ၏၊ ပန်း
စသည်ဖြင့် ပူဇော်ကြ၏၊ ထိုကဲ့သို့ ပူဇော်ဘို့ရန် အမိစသူအား မပေးကောင်း၊ ရဟန်း၏
ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်ကား ဤပန်းကိုရောင်း၍ အသက်မွေးစေတော့ဟု နှလုံးပြုလျက်
“မာတုအာဒိနံ ဒါတံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝဒန္တိ” ဟု ဝဒန္တိဝါဒရှိသော်လည်း မိဘအားသာ
ပေးကောင်းမည်ထင်သည်၊ သေသဉာတိတို့အား ပေးကောင်းမည်မထင်။ [“သိဝ
လိင်္ဂ” မည်သော နတ်တမျိုး ဟု ယူ၍ အာဒိဖြင့် ဗိဿဏှိနတ်ကို ယောဇနာယူသွား
၏၊ စဉ်းစားပါလေ၊ အာဒိဖြင့် အခြားနတ်များကိုသာ ယူသင့်မည်ထင်သည်။]

ဒါတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ စ- ဆက်၊ မာတာပိဘူနံ- တို့ဘို့၊ ဟရာပေန္တေန- ဆောင်ယူ
 စေသော ရဟန်းသည်၊ ဉ္ဇတိသာမဏေရေဟေဝ- တို့ကိုသာလျှင်၊ ဟရာပေ
 တဗ္ဗံ-၏၊ [“ဉ္ဇတိသာမဏေရေဟေဝါတိ အနုစ္ဆရိကတ္တာ ဝုတ္တံ- မိဘအတွက်
 ဆွေမျိုး သာမဏေတို့ကို ခိုင်းခြင်းသာ သင့်လျော်သောကြောင့် “ ဉ္ဇတိသာမ
 ဏေရေဟေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ ဆွေမျိုးမတော်သော အခြားတပည့်သာမဏေ
 များကိုလည်း ခိုင်းကောင်းပါ၏-ဟူလို။] ပန- ဆက်၊ ဣတရေ-ဆွေမျိုးတော်
 သော သာမဏေမှ အခြားသော သာမဏေတို့သည်၊ သယမေဝ - သူတို့
 ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ယဒိ ဣစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ပို့ လိုကုန်အံ့၊ (ဝေသတိ)
 ဝဋ္ဋတိ၊ သမ္ပတေန - သမုတ်အပ်သော၊ (ပုပ္ဖဘာဇက သမ္ပုတိရသော)၊ ပုပ္ဖ
 ဘာဇကေန-ပန်းဝေသောရဟန်းသည်၊ ဘာဇနကာလေ-ဝေရာအခါ၌၊ သမ္ပ
 တ္တာနံ- ဥပစာရသိမ်တွင်း၌ ရောက်နေကုန်သော၊ သာမဏေရာနံ-တို့အား၊
 ဥပဗုဘာဝံ-ထက်ဝက်သောအဘို့ကို၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [သမ္ပတ္တာနံ၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိတိ
 သံသိကဿ လာဘဿ ဥပစာရသိမ်ဂတာနံ သာမဏေရာနမ္ပိ သန္တကတ္တာ
 တေသမ္ပိ ဥပဗုဘာဂေါ လတ္တတေဝါတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ -ဇီကာ။] ကုရန္တိယံ-၌၊
 သမ္ပတ္တဂိဟီနံ ဥပဗုဘာဝံ (ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ)၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ စူဠကံ-အနည်း
 ငယ်ကို၊ ဝါ - ၄ ဘို့တဘို့ကို၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ ဝုတ္တံ၊ [စူဠကန္တိ ဥပဗုဘာဝ
 တောပိ ဥပနံ၊ စတုတ္ထဘာဝဿေတံ အဓိဝစနံ၊ - ဇီကာ။] အသမ္ပတေန -
 မသမုတ်အပ်သောရဟန်းသည်၊ [သမ္ပုတိမရသောရဟန်းသည်။] အပလော
 ကေတွာ-၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ [ပန်ပြောပြီးမှ သံဃာ့အပေးဖြင့် ရေခံလာ
 သော သာမဏေလူဝတ်ကြောင့်တို့အား ပေးပါ-ဟူလို။]

အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု-တို့၌၊ သဂါရဝါ-န်သော၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊
 ဗဟူနိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရိတွာ ရာသိံ ကတွာ , ထပေန္တိ - ထားတတ်ကုန်၏၊
 [သံဃာ၏ ရက္ခိတဂေါပိတ မဟုတ်သော ပန်းများကို ရည်ရွယ်သည်၊ ရက္ခိတ
 ဂေါပိတ ဖြစ်လျှင်ကား ထိုကဲ့သို့ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်အတွက် သက်သက် မယူ
 ကောင်း။] ထေရာ-တို့သည်၊ ပါတောဝ-နံနက်စောစော၌ပင်၊ သမ္ပတ္တာနံ-
 နသော၊ သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကာဒိနံ-တို့အား၎င်း၊ ဥပါသကာနံဝါ- တို့အား၎င်း၊
 [ဘုရားရှိခိုးဘို့ရောက်လာသော ဥပါသကာတို့အား၎င်း၊] တံ၊ ဣဒံ - ဤပန်း
 ကို၊ ဂဏှ- လော၊ တံ ဣဒံ ဂဏှ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဒေန္တိ - ဝေ၍ ပေးတတ်ကြ
 ကုန်၏၊ ပုပ္ဖဒါနံ နာမ - ပန်းပေးခြင်းမည်သည်၊ န ဟောတိ၊ [ဘုရားပူဇော်
 ဘို့ရန် ဝေပေးခြင်းဖြစ်သောကြောင့် လူတို့အား ပန်းပေးသည်မမည်-ဟူလို။]
 စေတိယံ ပူဇေဿာမာတိ ဂဟေတွာ, ဝစ္ဆန္တာပိ - သွားကုန်စဉ်၎င်း၊ ပူဇံ,

ကရောန္တာပိ - နစဉ်၎င်း၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်သို့၊ [သွားတုံးအတွက် လမ်း၌ဖြစ်စေ၊ ပူဇော်တုံးအတွက် စေတီယင်ပြင်၌ဖြစ်စေ- ဟူလို။] သမ္ပတ္တာ နိ- ရောက်လာကုန်သော သာမဏေ ဥပါသကာစသူတို့အား၊ စေတီယ ပူဇ နတ္ထာယ ဒေန္တိ၊ တေမိ- ဤ ပေးခြင်းသည်လည်း၊ ပုပ္ဖဒါနိနာမ န ဟောတိ၊ ဥပါသကေ- တို့ကို၊ အတ္တပုပ္ဖါဒိဟိ- မရိုးပန်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇေန္တေ - တို့ကို၊ ဒိဿာ [အညံ့စားဖြစ်သော တောပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်နေသည် တို့ကို မြင်၍- ဟူလို။] ဥပါသကာ- တို့၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ ကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒိနိ- မဟာ လှေကားပန်း အစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ- နိ၏၊ တာနိ- ထို မဟာလှေကား ပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဟေတွာ ပူဇေထာတိ ဝတ္ထုပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုပ္ဖပူဇံ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဒိဝါတရံ- အတော်နေမြင့်မှ၊ ဝါမံ၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဆွမ်းခံ ဝင်လာသည်တို့ကို၊ (ပုစ္ဆန္တိ၌စပ်) ဘန္တေ၊ ကိ- ကြောင့်၊ အတိဒိဝါ- အလွန် နေမြင့်မှ၊ ပဝိဋ္ဌာ- ဝင်လာပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆန္တိ - မေးကုန်အံ့၊ ဝိဟာရေ ဗဟုနိ ပုပ္ဖါနိ ပူဇံ၊ အကရိမှ- ပြုနေရကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ မနုဿာ- တို့သည်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ပုပ္ဖါနိ-တို့သည်၊ ဗဟုနိကိရ- များကုန်သတတ်၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပုနဒိဝသေ- ၌၊ ပဟုတံ- များစွာသော၊ [ယောဇနာ၌ ပဟုတံနှင့် ဗဟုတံကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏၊ သက္ကတ၌ “ပြဘုတံ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ပဟု တံ” ဟု ဒိဃရိရမည်။] ခါဒနိယံ- ကို၎င်း၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဘန္တေ မယံ၊ အသုကဒိဝသံနာမ- ထိုမည်သောနေ၌၊ ပူဇေဿာ- ပူဇော်လာ ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့လျှော့၍၊ ပုပ္ဖဝါရံ- ပန်း ပူဇော်လှည့်ကို၊ ယာစိတွာ၊ အနညာတဒိဝသေ- ခွင့်ပြုအပ်ရာနေ၌၊ အာဝစ္ဆန္တိ- နအံ့၊ သာမဏေရေဟိစ- သည်လည်း၊ ပဂေဝ- စောစော၌ပင်၊ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတွာ ထပိတာနိ ဟောန္တိ၊ တေ- ထိုလူတို့သည်၊ ရုက္ခသု ပုပ္ဖါနိ အပဿန္တာ (ဟုတွာ) ဘန္တေ၊ ပုပ္ဖါနိ- တို့သည်၊ ကုဟိ- အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ပေ၊ အညံ- သော၊ ဒိဝသံ- ၌၊ ပူဇေဿတိ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောကုန်အံ့၊ တေ- ထိုလူတို့သည်၊ ပူဇေတွာ ဒါနိ ဒတွာ ဝစ္ဆန္တိ၊ ဝဇ္ဇတိ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယံစ- ၌၎င်း၊ ထေရာ- တို့သည်၊ သာမဏေရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒါပေတံ နလဘန္တိ၊ [ကိုရင် တို့က လူ့အတွက် ပြုလုပ်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဤစကားကိုဆိုသည်။] သယမေဝ - သာမဏေတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ တာနိ ပုပ္ဖါနိ , တေသံ - ထို လူတို့အား၊ ဒေန္တိ- နအံ့၊ ဝဇ္ဇတိ၊ (ဝတ္ထုပူဇာအတွက် ပေးကောင်း၏)၊ ပန- ဆက်၊ ထေရေဟိ - တို့သည်၊ (ဝတ္ထုဗွဲ၌စပ်) သာမဏေရေဟိ - တို့သည်။

ဩစိနိတွာ ထပိတာနိ , ဣတိ ဣက္ခကမေဝ - ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ ၏၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ပုပ္ဖဝါရံ- ပန်းပူဇော်လှည့်ကို၊ ယာစိတွာ- ၍၊ ပုပ္ဖေသု-
 တို့ကို၊ အနောစိတေသု - မဆွတ်ခူးအပ်ကုန်သေးမီ၊ ယာဂုဘတ္တာဒိနိ အာဒါ
 ယ အာဂတော သာမဏေရေ-တို့ကို၊ ဩစိနိတွာ, ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ သစေ ဝဒန္တိ - အကယ်၍ လူတို့က ပြောကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ) ဉာတက
 သာမဏေရာနံ ယေဝ-တို့အားသာလျှင်၊ (ဝန္တတိဗ္ဗစပ်။) ဩစိနိတွာ, ဒါတုံ-
 လူတို့အား ပေးခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ အညာတကေ- ဆွေမျိုးမတော်သော သာမ
 ဏေတို့ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ-လူတို့က မြှော့တင်၍၊ ရုက္ခသာခါယ-သစ်ကိုင်းပေါ်၌၊
 ထပေန္တိ-နံအံ့၊ ဩရောဟိတွာ- ဆင်း၍၊ န ပလာယိတဗ္ဗံ - မပြေးရာ၊ ဩစိနိ
 တွာ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ ကောစိ-သော၊ ဓမ္မကထိကော-သည်၊ ဥပါ
 သကာ-တို့၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ပုပ္ဖဝါရံ-တို့သည်၊ ဗဟုနိ-များလှကုန်၏၊ ယာဂုဘတ္တာ
 ဒိနိ အာဒါယ ဂတော ပုပ္ဖပူဇံ ကရောထ၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဝေံ
 သတိ)၊ တသေဝ - ထို ဓမ္မကထိအားသာ၊ န ကပ္ပတိ၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာ
 ပစ္စရိယဉ္စ ကုရုန္ဒိယဉ္စ ဝုတ္တံ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ - ၌၊
 တေံ-ဤ ယာဂုဆွမ်းအစရှိသည်သည်၊ အကပ္ပိယံ-အကပ္ပိယတည်း၊ န ဝန္တတိ၊
 ဣတိ - သို့၊ အဝိသေသေန - အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဓမ္မ
 ကထိကဟု၎င်း၊ အခြားရဟန်းဟု၎င်း၊ အထူးမပြုဘဲ သာမညဆိုသည့်အတွက်
 သီတင်းသုံးဘော်အားလုံး မအပ်ဟု ပြသည်။]

ဖလမ္ပိ - သစ်သီးကိုလည်း၊ အတ္တနော သန္တကံ, ဝုတ္တနယေနေဝ - ပန်း၌
 ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်၊ မာတာပိတူနံ - တို့အား၎င်း၊ သေသ
 ဉာတကာနဉ္စ-တို့အား၎င်း၊ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-ငှါ၊
 ဒေန္တဿ-၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္တနော, သန္တကေ- ၌၎င်း၊ ပရသန္တကေ-
 ၌၎င်း၊ သံဃိကေ-၌၎င်း၊ သေနာသနတ္ထာယ-ငှါ၊ နိယာမိတေစ-သေနာသန
 အတွက် သတ်မှတ် အပ်သော အသီး၌၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌာဒိနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အတ္တ

ဝုတ္တနယေနေဝါတိ။ ။ “မာတာပိတူနံ တာဝ ဟရိတွာပိ၊ ပေ၊ ပက္ခောသာပေ
 တွာဝ၊ မာတာပိတူနံစ ဟရာပေန္တေန ဉာတိသာမဏေရေဟေဝ ဟရာပေတဗ္ဗံ၊ ဣတရေ
 ပန ယဒိ သယမေဝ ဣစ္ဆန္တိ, ဝန္တတိ” ဟု ပုပ္ဖဒါန၌ ဆိုအပ်ခဲ့သောနည်းကို ညွှန်းသည်။

ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌာဒိနိ ။ ။ ဤ စကားသည် ပုပ္ဖဒါနအခဏ်း၌
 ဆိုအပ်ပြီးသော “ယော ဟရိတွာဝါ၊ ပေ၊ ဣဿရဝတာယ ဒေတော ထုလ္လစ္စယံ”
 ဟူသော စကားကို ချုံး၍ပြုအပ်သော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤ စကားရပ်၏
 အကျယ်ကို ထို ပုပ္ဖဒါနအခဏ်းကို ပြန်ကြည့်၍ သိပါလေ။

နော, သန္တကံယေဝ - ဥစ္စာဖြစ်သော အသီးကိုသာ၊ ဂိလာန မနုဿာနံဝါ-
တို့အား၎င်း၊ သမ္ပတ္တ ဣဿရာနံ ဝါ- ရောက်လာသော အစိုးရတို့အား၎င်း၊
ဒီဏပရိဗ္ဗယာနံ ဝါ - ကုန်ခမ်းသော ရိက္ခာရှိသူတို့ အား၎င်း၊ [ခရီးသွား
ညွှန်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဖလဒါနံ န ဟောတိ။

သမ္ပတေန-သော၊ ဖလဘာဇကေနာပိ- သစ်သီးဝေသော ရဟန်းသည်
လည်း၊ သံဃဿ-၏၊ ဖလဘာဇနကာလေ-၌၊ သမ္ပတ္တမနုဿာနံ ဥပဗုဘာဂံ
ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အသမ္ပတေန အပလောကေတွာ ဒါတမ္ပံ၊ သံဃာရာမေပိ - ၌
လည်း၊ ဖလပရိစ္ဆေဒေန ဝါ - သစ်သီး အပိုင်းအခြားဖြင့် သော်၎င်း၊ ရုက္ခ
ပရိစ္ဆေဒေန ဝါ- သစ်ပင် အပိုင်းအခြားဖြင့် သော်၎င်း၊ ကတိကာ- ကတိက
ဝတ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ- ပြုထိုက်၏၊ တတော - ထိုအသီး , အပင်တို့မှ၊ ဂိလာန
မနုဿာနံ ဝါ - တို့အား၎င်း၊ အညေသံဝါ - အခြားသူတို့အား၎င်း၊ ဖလံ-
ကို၊ ယာစန္ဒာနံ - တောင်းလာ ကုန်လသော်၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန- အားဖြင့်၊
စတ္တာရိ (ဖလာနိ- ၄ လုံးတို့ကို သော်၎င်း၊) ပဉ္စဖလာနိ - ၅ လုံးတို့ကိုသော်
၎င်း ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ ရုက္ခာဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဒဿေတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်
ကုန်၏ (ကိ)၊ ဣတော-ဤ သစ်ပင်မှ၊ ဂဟေတုံ လတ္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒဿေ
တဗ္ဗာ)၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဣဓ- ဤသစ်ပင်၌၊ ဖလာနိသုန္ဒရာနိ၊ ဣတော-
ဤ သစ်ပင်မှ၊ ဂဏှထ၊ ဣတိဓံ-သို့၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ-မပြောရာ။

စုဏ္ဏေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ - သော၊ သိရိသစုဏ္ဏံဝါ-
ကုတ္တိ၊ မှုံ ကိုသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊ ကသာဝံဝါ - ဖန်သော အမှုံ ကိုသော်
၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မထား တပီးပီးသောအမှုံ ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊

အတ္တနော၊ ပေ၊ န ဟောတိ။ ။ မိမိအပိုင်ဖြစ်သော သစ်သီးကို လူ ဂိလာနအတွက်
တောင်းလာလျှင် (တစုံတခုလောက်ကိုမမြော်ဘဲ) ပေးကောင်း၏၊ အစိုးရတို့အား၎င်း၊
ရိက္ခာကုန်ခမ်းလာသော ခရီးသွား ဧည့်သည်တို့ အားလည်း လောက်ကိုမမြော်ဘဲ ပေး
ကောင်း၏။

သံဃာရာမေပိ ။ ။ သံဃိက ကျောင်းတိုက်၌လည်း ဂိလာနလူ, အခြားအသီး
စားလိုသူတို့က တောင်းလာလျှင် (မပေးဘဲနေ၍ မလျော်သောကြောင့်) “ ဤမျှ
လောက်သောအသီးကို ပေးနိုင်သည်” ဟု သစ်သီးကို ပိုင်းခြား၍သော်၎င်း, “မည်သည့်
သစ်ပင်၏အသီးကို ပေးနိုင်သည်” ဟု သစ်ပင်ကို သတ်မှတ်၍သော်၎င်း, ကတိကဝတ်ပြု
ထားရမည်၊ တောင်းလာသောအခါ ထို အပိုင်းအခြားအတိုင်း ပေးကောင်း၏၊ သို့
မဟုတ်-မည်သည့်သစ်ပင်မှ ဆွတ်ခူးနိုင်သည်ဟု သစ်ပင်ကိုသော်လည်း ညွှန်ပြကောင်း
သည်။ [“ဒီသစ်ပင်က ကောင်းသည်, ဒီသစ်ပင်က ယူကြ” ဟုကား လောကွတ် မပြော
ကောင်း၊ ပြောလျှင် ကုလသင်္ဂဟ ဒုက္ကဋ်သင့်၏။]

ဒေတိ-အံ၊ ဒုက္ကဋ်၊ [ရှေးက မျက်နှာစသည်၌ အဖုစသည်မရှိအောင် ကုက္ကိုမုန့် စသည်ဖြင့် မျက်နှာစသည်ကို နှိပ်နယ်ခြေမှုန်းပေးကြ၏။] ပရသန္တကာဒိသုပိ ဝုတ္တနယေနော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ပုပ္ဖဒါန၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော “ပရသန္တကံ ဒေတိ” စသည်ကို ညွှန်းသည်။] အယံ ပန-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ဣဓ - ဤအမှုနှင့်၊ သံဃဿ - ၏၊ ဝါ - သည်၊ ရက္ခိတ ဂေါပိတော-စောင့်ရှောက်အပ်, လုံခြုံစေအပ်သော၊ ရုက္ခန္ဓလ္လိပိ-သစ်ခေါက်သည်လည်း၊ [ရုက္ခန္ဓလ္လိတိ ရုက္ခတ္တစော။] ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ပင်တည်း၊ [မဝေဘန်ကောင်းသောကြောင့် “ဂရုဘဏ်” ဟုဆိုသည်။] မတ္တိကဒန္တကဋ္ဌဝေဠုသုပိ-မြေညက်, ဒန်ပူ, ဝါးတို့၌လည်း၊ [ဣန္ဒြိယ၌ မြေညက်ကို ဆပ်ပျာကြမ်းကဲ့သို့သုံးကြသည်။] ဂရုဘဏ္ဍပုဂံ-ဂရုဘဏ်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်ကို၊ ဝါ- ဂရုဘဏ်လေဝံသည်ကို၊ ဥတွာ စုဏ္ဏေ ဝုတ္တနယေနော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ပဏ္ဏဒါနံ-သစ်ရွက်ပေးခြင်းသည်၊ [အိမ်မိုးဘို့ရာ ထန်းရွက် ဓနိရွက်စသည်ကို ပေးခြင်းသည်။] ဣတ္ထ-ဤကုလဒူသန အရာ၌၊ န အာဂတံ-မလာ၊ ဝါ-မပါ၊ တမ္ဗိ-သို့ သစ်ရွက်ပေ ခြင်းကိုလည်း၊ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဝုတ္တနယေနောဝါတိ ပဏ္ဏဒါနံပိ ပုပ္ဖဖလောဒိသု ဝုတ္တနယေန ကုလသင်္ဂဟော ဟောတိတိ ဒေသေတိ။] ပရတေတိ - ၌လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယေ - ဂရုဘဏ် အဆုံးအဖြတ်၌၊ သမ္ဗု - ကို၊ ဝိတ္ထာရေန ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဝေဠုကာယဝါတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဝေဠုကမ္မဝိမိ - ဆေးကုမှုအစီအရင်ကို၊ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇဗ်ပေသနိကေနာတိ ဣတ္ထ - ၌၊ ဝိဟိနံ - တို့၏၊ ဒုတေယျ သာသန ဟရဏကမ္မံ - တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ နှုတ်မှာ စကားကို ဆောင်ယူခြင်း အမှုကို၊ ဇဗ်ပေသနိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံ - ထိုအမှုကို၊ န ကာတမ္ဗံ၊ ဟိ - ချဲ့၊ ဝိဟိနံ - တို့၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋ်၊ တံ ကမ္မံ - ထို ကုလဒူသန အမှုကို၊ နိဿာယ လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဇ္ဇန္တဿာပိ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ-စားမျိုးတိုင်း

ဇဗ်ပေသနိကေန။ ။ ပေသဘတ်သည် သေဝါ(သခင်ကိုခစားခြင်းအနက်) ကိုလည်း ဟော၏၊ [သေဝါ- ခစားခြင်း, သွဘတ္တိ-ခွေးကဲ့သို့ ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ၂-၁၉, အမရကောသ။] ပေသနေ - ခစားခြင်း၌ + နိယုတ္တံ - ယှဉ်သော အမှုတည်း၊ ပေသနိကံ - မှု၊ ကကို ယပြုလျှင် “ပေသနိယံ” ဟု ဖြစ်၏၊ ဇဗ်ာယ - မြေသလုံးဖြင့်၊ ပေသနိယံ ဇဗ်ပေသနိယံ၊ ဒုတဿ- တမန်၏+ကမ္မံ-အလုပ်တည်း၊ ဒုတေယျ-လုပ်၊ (စာကိုဖြစ်စေ နှုတ်မှာစကားကိုဖြစ်စေ ယူဆောင်၍ သွားမှု။)

စားမျိုးတိုင်း၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ပဌမံ - ရှေးဥျားစွာ၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊ အဂ္ဂဟေတွာပိ - မယူခဲ့မူ၍လည်း၊ ပစ္စာ - ၌၊ အယံ - ဤ ရှာသည်၊ ဒါနိ-၌၊ သော ဂါမော-ထိုရွာတည်း၊ [ဒကာ ဒကမတို့မှာ လိုက်သော ရွာပင်တည်း- ဟူလို၊] ဟန္တ-ယခု၊ တံသာသနံ- ကို၊ အာရောစေမိ- ပြောဥျားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ မဂ္ဂါ-မှ၊ ဩက္ကမန္တ သာပိ-ဖဲသော ရဟန်း၏လည်း၊ ပဒေပဒေ ဒုက္ကဋ်၊ သာသနံ, အာရောစေတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဇ္ဇတော ပုရိမ နယေနေဝ ဒုက္ကဋ်၊ [စားမျိုးတိုင်း စာမျိုးတိုင်း ဒုက္ကဋ်- ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ သာသနံ အဂ္ဂဟေတွာ, အာဂတေန-ရောက်လာသော ရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ, တသ္မိံ ဂါမေ-၌၊ ဣတ္ထန္တာမဿ- ၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ကာ - အဘယ်သို့ ပါနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိယမာနေန- မေးအပ်သောရဟန်းသည်၊ ကထေတုံ ဝန္တတိ၊ ပုစ္ဆိတပဉ္စေ - မေးအပ်သော ပြဿနာ၌၊ ဒေါသော - ငြေဆိုသည့် အတွက် ကုလဒုသနအပြစ်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ [ဤ ခွင့်ပြုချက်ကိုထေခံ၍ အချို့ ဝိနည်းစိရ်များပင် “ အရှင်ဘုရား... အရှင်ဘုရားကြွလာခဲ့သော အရပ်က မည်သူမည်ဝါတို့ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပေရဲ့လား ” ဟု မေးလျှင် ကျန်းမာ ချမ်းသာကြောင်းကို ပြောဆိုကြသည်။]

ပန-ဆက်၊ ပဉ္စန္ဒိ-နံသော၊ သဟမေဓိကာနံ-တို့၏၎င်း၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏ ၎င်း၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ-ရှင်လောင်း၏၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေယျာဝစ္စ ကရ သာစ- ဝေယျာဝစ္စပြုသူ၏၎င်း၊ သာသနံ ဟရိတုံ ဝန္တတိ၊ စ- ဆက်၊ ဂိဟီနံ- တို့၏၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ- ဆိုအပ်ပြီးသောအပြုံးရှိသော၊ [“မမ ဝစနေ န ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တထ ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြုံးရှိသော၊] ကပ္ပိယသာသနံ (ဟရိတုံ ဝန္တတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ - ဤ ကပ္ပိယသာသနကို ဆောင်ခြင်းသည်၊ ဇဗ္ဗံပသနိယကမ္မံ နာမ - ဇဗ္ဗံပသနိယအမှု မည်သည်၊ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ အဋ္ဌဟိ - နံသော၊ ဣမေဟိ ကုလဒုသကကမ္မေဟိ- တို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ-ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်၊ ပဉ္စန္ဒိပိ-နံသော၊ သဟမေဓိ

ပဌမံ သာသနံ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်။ ။ မှာလိုက်သူ၏ နှုတ်မှာစကားကို (ပေးလိုက်သော စာကို) ပြောမည် (ပေးမည်) ဟု ကြံ၍ သွားသောရဟန်းအတွက် ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟု ဆိုသည်။ စာကို၎င်း နှုတ်မှာစကားကို၎င်း (မယူကောင်း- ဟု) ပယ်ပြီးနောက်မှ မိမိ အလိုလို သနားခြင်းကြောင့် ရဟန်းနှင့်သင့်တော်သော အကြောင်းအရာကို ပြောလျှင် ကား အနာပက်တည်း။ [ပဌမံ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်န္တိ ဣဒံ တဿ သာသနံ အာရောစေဿာမိတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တဿ ပန သာသနံ ပဋိက္ခိပိတွာ သယမေဝ ကာရုဗေည ဌိတော ဂန္ဓာ အတ္တနော အနုရူပံ သာသနံ အာရောစေတိ၊ အနာပတ္တိ။]

ကာနံ- တို့အား၊ န ကပ္ပန္နိ - မအပ်ကုန်၊ အဘူတာရောစန ရူပိယသံဝေါဟာ
ရေဟိ - မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိ မနဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်း၊ ရှေ့ ငွေဖြင့်
ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယ သဒိသာဝ ဟောန္တိ။ [ဤစကားကို
ထောက်၍ ဝိနည်းစိုရ်များသည် ဓာတ်သိမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပစ္စည်း
များကို မသုံးစွဲလိုကြ။]

အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပါပါ - န်သော၊ သမာစာရာ- အကျင့်တို့သည်၊
(သန္တိ)၊ ဣတိ(သော) ပါပသမာစာရော၊ ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုအကျင့်တို့ကို၊
ယသ္မာ၊ မာလာဝစ္ဆ ရောပနာဒယော-ပန်းပင်ငယ်ကိုစိုက်ပျိုးခြင်း အစရှိသည်
တို့ကို၊ ဣဓ - ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ , မာလာဝစ္ဆ ရောပေန္တိ
ဝီတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အဿ- ထို ပါပသမာစာရောပုဒ်၏၊ ပဒ
ဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ တိရောက္ခာတိ-ကား၊ ပရမ္ပုခါ-တဖက်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊
ဝါ- မျက်ကွယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [တိရော-(တဖက်၌)၊ အက္ခာ- (ဣန္ဒြေ
တို့သည်၊) ယေသန္တိ တိရောက္ခာ၊ ပရံ - ဟိုဘက်၌+ မုခံ-မျက်နှာသည်၊ ယေ
သန္တိ ပရမ္ပုခါ။] ပန - ကား၊ ကုလာနိစ တေန ဒုဋ္ဌာနီတိ ဣတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ၊
ကုလာနီတိတေ-ကုလာနီဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ-ခေါ်ဝေါ်
ပြောဆိုရိုးသဒ္ဒါမျှတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊
ဝါ-တို့ကို၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုဋ္ဌာ- ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
တသ္မာ၊ အဿ-ထို ကုလာနိစ တေန ဒုဋ္ဌာနီဟူသော ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
ပုဗ္ဗေ သဒ္ဒါ ဟုတ္တာတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ ဆန္ဒဂါမိနောတိ- ကား၊ ဆန္ဒေန-
လိုလားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ (အဂတိ-အဂတိသို့)ဝစ္ဆန္တိ-
ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဆန္ဒဂါမိနော - မိတို့မည်၏၊ သေသေသု သေနယော၊
သမနဘာသိတဗ္ဗော၊ ပေ၊ ဣတ္ထ-၌၊ ကုလဒ္ဓသကကမ္ပေန- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊
ပန- ဆက်၊ သော - ထို ကုလဒ္ဓသကရဟန်းသည်၊ သံဃံ - ကို၊ ပရံဘဝိတွာ-
လွမ်းမိုး၍၊ ဆန္ဒဂါမိနောတိ အာဒိ - အစရှိသော၊ ယံ - အကြင်စကားကို၊
အာဟ-ပြောပြီ၊ တဿ-ထိုစကားကို၊ ပဋိနိသဂ္ဂါယ-စွန့်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သမန

ကုလာနိ၊ ပေ၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ။ ။ “ကုလာနိ”အရ အမျိုးဟူသည် အထည်ခြိမ်
မဟုတ်၊ အမည်ပညတ်မျှသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကုလကို ဖျက်ဆီး၍မဖြစ်နိုင်၊ သို့ပါ
လျက် အဘယ့်ကြောင့် “ကုလာနိစ ဒုဋ္ဌာ-နိ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသော
ကြောင့် “ကုလာနိ၊ ပေ၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ”ဟု မိန့်သည်။ ထိုခေတ်က ထိုအရပ်၌ အမျိုးကို
နာမည်တပ်၍ ပြောလေ့ရှိသောကြောင့် ထို ပြောရိုးအတိုင်း “ကုလာနိ” ဟု ဆိုထား
သည်။ အမှန်အားဖြင့်ကား “ ထိုအမျိုးတွင် ပါဝင်သော လူတို့ကိုသာ (သဒ္ဓါပျက်
အောင်) ဖျက်ဆီးသည်”ဟု ယူပါ-ဟူလို။

ဘာသနကမ္ပံ ကာတမ္ပံ၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သမုဋ္ဌာနာ ဒီနိပိ-တို့သည်လည်း၊ ပဌမ သံဃဘေဒ သဒိသာနေဝ-နံသည်သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ ။ကုလ ခူသက သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ပေ၊ ဓာရယာမိတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဧတေသံ (ဓမ္မာနံ) - ဤ အာပတ်တို့၏၊ [ပါဠိတော်၌ လာသော “ တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ ” မှ ဓမ္မာကို ဝိဘတ်ပြင်၍ စွဲသည်။] ပဌမံ - စွာ၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည် (အတ္တိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရှေးဥးစွာ သင့်ရောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေဓမ္မာ-တို့သည်၊) ပဌမာ ပတ္တိကာ- ကာတို့မည်၏၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဝိတိက္ကမက္ခဏေယေဝ - လွန်းကျူးရာ ခဏ၌ပင်၊ (“ ဧဝံ ” ဖြင့် သမနုဘာသနကံ ပြုရာခဏကို တားမြစ်သည်၊) အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ - ရောက်ထိုက်သော အာပတ်တို့တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ကား၊ ဣတရေ - ပဌမာပတ္တိကာအာပတ်တို့မှ တပါးသော အာပတ်တို့ကို၊ တတိယေဒိဝသေ - ၃ ရက်မြောက် နေ့၌၎င်း၊ စတုတ္ထေစဒိ ဝသေ - ၅၀၀၀၀၀ - ၌၎င်း၊ (ဇရော- အဖျားသည်၊) ဟောတိ၊ ဣတိ (ဧတ္ထ) - ဤစကားရပ်၌၊ ဇရော -

သိက္ခာပုဒ် မှတ်ချက်။ ။ သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “ ပတ္တမတာယသ္မာ ” စသော ဝါကျ ၂ ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမဝါကျဖြင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံပြုပုံကို ပြ၍၊ ဒုတိယဝါကျဖြင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံအပြုခံရသော ရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို ပြသည်။ [ပတ္တမတာယသ္မာတိ ဣဒံ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဝသေန ဝုတ္တံ၊ ပုန ပတ္တမတာယသ္မာတိ ဣဒံ ပန ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မ ကတဿ ဝတ္တဝသေန ဝုတ္တံ၊ - သာရတ္ထ။]

သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ရကျိုး။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့ ပြုအပ်သော နစ္စနစသော အမှု၊ ပုပ္ဖဩဗိနနစသော အမှုများရှိသေးသော်လည်း ထိုပါပသမာစာရတို့ အတွက် ပညတ်အပ် အခြားသိက္ခာပုဒ်များ ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် အထူးပညတ်တော် မမူဘဲ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုတို့ရန်၎င်း၊ ထိုကံ၏ ကျင့်ဝတ်ကို မကျင့်ဘဲ ကံပြုသော သံဃာ တို့ကို စွပ်စွဲသည့်အတွက် ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရသူတို့အား သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သို့ တင်တို့ရန်၎င်း ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ - ဝိမတိ။

ပဌမံ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ ။ ။ သုတ္တဝိသဋ္ဌိ အာပတ်သည် ပဌမ လွန်ကျူးတုန်းကပင် သင့်ရောက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမလွန်ကျူးတုန်း၌ သင့်ရောက်အပ်သော ဒုတိယဒုဋ္ဌ ဒေါသတိုင်အောင် အာပတ် ၉ ပါးတို့သည် ပဌမာပတ္တိကာ အာပတ်တို့တည်း၊ ဣတရေ ကို “ယာဝတတိယကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ” ၌ စပ်၊ အခြားသော အာပတ် ၄ ပါးကို “ယာဝ တတိယကအာပတ်” ဟု သိပါ-ဟူလို။

ကို၊ တတိယကောတိ - တတိယကဟူ၍၎င်း၊ စတုတ္ထကောတိစ- က ဟူ၍၎င်း၊
ဝုစ္ဆတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ ယာဝတတိယေ-၃ ကြိမ်မြောက်တိုင်အောင်
သော၊ သမနုဘာသနကမ္မေ-သမနုဘာသနကံ၌၊ (ဓမ္မာ- အာပတ်တို့သည်၊)
ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ယာဝတတိယကောတိ-ကတို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိ၏။

ယာဝတိဟံ ဇာနံ ပဋိစ္စာဒေတီဘိ-ကား၊ ယတ္ထကာနိ-နိသော၊ အဟာနိ-
ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဇာနန္ဒော-လျက်၊ ပဋိစ္စာဒေတီ-အာပတ်ကို ဖုံးထား၏။
အဟံ၊ ဣတ္ထန္နာမိ-သော အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သ မြဟ္မ
စာရီနံ - သီတင်းသုံးဘော် တို့အား၊ နာရောစေတီ - မပြောအံ့၊ (ဒေသနာ
မပြော- ဟူလို၊) တာဝတိဟန္တိ- ကား၊ တတ္ထကာနိ အဟာနိ- တို့ပတ်လုံး၊
[ဤ ယာဝတိဟံစသောပုဒ်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာသီကော၌ပြထား
ပြီ။] အကာမာ ပရိဝတ္ထဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကာမေန-အလိုအားဖြင့်၊ န(ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ)-
ပရိဝါသ်နေရသည်မဟုတ်၊ ဝသေန-အလိုအားဖြင့်၊ န(ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ)၊ အထခေါ-
အဟုတ်ကား၊ အကာမေန - အလိုမဟုတ်သဖြင့်၊ အဝသေန - အလို မဟုတ်
သဖြင့်၊ ပရိဝါသံ - ကို၊ သမာဒါယ - ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - နေရာ၏။ [အကာမာကို
“အာသေန” ဟုဖွင့်သောကြောင့် “ကာမ” အရ ကာမဂုဏ်ကိုမယူရ၊ အလိုကို
ယူပါဟု သိစေ၏။ အာလည်း နာဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဟု သိစေသည်။]

ဥတ္တရိ ဆာရတ္ထန္တိ-ကား၊ ပရိဝါသတော-ပရိဝါသ်ထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊
ဆရတ္တိယော- ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခုမာနတ္ထာယာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ မာနန
ဘာဝါယ-မြတ်နိုးကုန်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ အာရာဓနတ္ထာ-ယ- နှစ်သက်
စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အဿ-ထို ဘိက္ခုသံဃာ၏၊ ဝိသတိ-

ယထာ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ။ ။ အဖျားရောဂါတခုသည် ပဌမနေ့၌ ဖြစ်ပြီး၍
ကျသွား၏။ ဒုတိယနေ့၌ မတက်လာ၊ တတိယနေ့ကျမှ တက်လာပြန်၏။ ထို အဖျား
ရောဂါသည် “တတိယေ- ၃ ရက်မြောက်နေ့၌+ပဝတ္ထော-ဖြစ်သော (တရက်ခြား)
အဖျားတည်း၊ တတိယကော - ဖျား၊ [ပဝတ္ထတဒ္ဓိတ်, ကပစ္စည်း၊ စတုတ္ထကော-
၂ ရက်ခြား ဖျားသော အဖျားလည်း နည်းတူ။] ထို့အတူ လွန်ကျူးရာ ခဏ၌၎င်း
ပဌမ ဒုတိယကမ္မဝါစာ အဆုံး၌၎င်း မဖြစ်ဘဲ, တတိယကမ္မဝါစာ အဆုံးမှဖြစ်သော
အာပတ်တို့သည် “ယာဝတတိယေ- ၃ ကြိမ်မြောက် တိုင်အောင်သော သမနုဘာသန
ကံ၌+ပဝတ္ထာ- ဖြစ်သော အာပတ်တို့တည်း” နှင့်အညီ “ယာဝတတိယက” တို့ မည်၏။

ဘိက္ခုမာနတ္ထာယ ။ ။ “ဘိက္ခုနံ မာနနဘာဝါယ” ဟု ပဌမဖွင့်၍ မာနနအတွက်
“ချစ်ခြင်း” အနက်ကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “အာရာဓနတ္ထာ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။
[“သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်သူဖြစ်၍ သံဃာကမကြည်ညိုမကျေနပ်ဘဲ ရှိခဲ့၏။ ယခု
အခါ ကျေနပ်စေဘို့ရာ မာနတ် ၆ ညဉ့် ကျင့်ပါဠား” ဟူလို။]

နှစ်ကျိပ်ဟူသော+သင်္ခါဂဏော-အရေအတွက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ(သော-
 ထို ဘိက္ခုသံဃာသည်၊) ဝိသတိဂဏော-မည်၏၊ တတြာတိ- ကား၊ ယတြ-
 အကြင်သိမ်၌၊ သဗ္ဗန္တိမေန - သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန - ဖြင့်၊ ဝိသတိဂဏော -
 နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တတြ-ထိုသိမ်၌၊
 အဗ္ဘေတဗ္ဗာတိ - ကား၊ အဘိတေဗ္ဗော သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတဗ္ဗော - လက်ခံထိုက်၏၊
 အတ္တာနကမ္မဝသေန -အတ္တာနကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဩသာရေတဗ္ဗော- သံဃာ
 ဘောင်သို့ သက်ရောက်စေထိုက်၏၊ ဝါ-သွင်းထိုက်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝါ-
 တနည်း၊ အဝှါတဗ္ဗော-ခေါ်ထိုက်၏၊ ဣတိအတ္ထော။

အနတ္တိတောတိ-ကား၊ န အတ္တိတော အသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတော - လက်မခံအပ်၊
 အကတတ္တာနကဗ္ဗော - မပြုအပ်သော အတ္တာနကံရှိ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 ဝါ-တနည်း၊ အနဝှါတော-မခေါ်အပ်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သာမိစိတိ-ကား၊
 အနုဓမ္မတာ - လောကုတ္တရာ တရားသို့ အစဉ်လိုက်သော အဆုံးအမတည်း၊
 [“ဓမ္မံ+အနုဂတာ အနုဓမ္မံ၊အနုဓမ္မမေဝ အနုဓမ္မတာ”ဟုပြု။]လောကုတ္တရာ
 ဓမ္မံ-သို့၊ အနုဂတာ-သော၊ ဩဝါဒါနုသာသနီ- ဆုံးမ ကန့်မြစ်ခြင်းတည်း၊
 သာမိစိ-လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော၊ ဓမ္မတာ- ရှေးထုံးစံတည်း၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣတ္ထ- ဤ နိဂုံးဝါကျ၌၊ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-
 အပြီးတည်း။ ။သမန္တပါသာဒိကာယ၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ တေရသက
 ဝဏ္ဏနာ -တဆဲ့ ၃ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏အဖွင့်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ။

ဝိသတိဂဏော။ ။ဤပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်ဝယ် ဝိသတိနောက်၌ “သံဃော” ဟု၎င်း၊
 “သင်္ခါ”ဟု၎င်း မူကွဲရှိ၏၊ ထိုတွင် “ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော”ဟု ပါဠိတော်
 ရင်းမှာပင် ဘိက္ခုသံဃော ပါပြီးဖြစ်၍“သံဃော”ဟု နှိုခြင်းသည် မကောင်း၊ ဝိသတိ
 သင်္ခါဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် ရှိခြင်းသည်လည်း မကောင်းသေး၊ ဘာကြောင့်နည်း-
 ဝိသတိနှင့် ဂဏောတွဲမှ ဗဟုဗ္ဗိဟိဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့်“ဝိသတိ+သင်္ခါ
 ဂဏော အဿာတိ”ဟု သာ ပါဠိမှန်ရှိသင့်၏၊ “သင်္ခါ”သည် ဂဏော၏ အနက်ဖွင့်
 တည်း၊ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် “ဂဏ”အတွက် ဂိုဏ်း(အပေါင်း)အနက်ကို မယူရ၊ အရေ
 အတွက် အနက်ကိုယူပါ-ဟု သိစေသည်၊ မှန်၏။— ၂ ပါး ၃ ပါးကိုသာ ဂိုဏ်း ဟု
 ခေါ်သည်၊ ၂၀ ကိုကား ဂိုဏ်းဟု မခေါ်ရ၊ သံဃာဟုသာ ခေါ်ရသည်။

အဝှါတဗ္ဗော။ ။အာပုဗ္ဗ+ဝေ ဓာတ်ဖြစ်၍ ဣလာလျှင် “အဝှိတဗ္ဗော”ဟု ဖြစ်၏၊
 ဧကို အယပြုလျှင် အဝှယိတဗ္ဗော ” ဟု ဖြစ်၏၊ နောက်၌လည်း “ အနဝှိတော (အန
 ဝှယိတော)”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။

ပဌမအနိယတ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-အစရှိသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဌမအနိယတသိက္ခာပုဒ် - တည်း၊ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “ ဣမေ ခေါပနာယသုန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ” ဟု အပိုပါနေ၏။] တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကာလယုတ္တံ သမုလ္လပန္နောတိ- ကား၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-၍၊ [“ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ” အရ အချိန်အခါမှတ်သားပုံကို ပြလို၍ “ ယဒါ န အညော၊ ပေ၊ တဒါ ” ဟု မိန့်။] ယဒါ - ၌၊ အညော-သော၊ ကောစိ-သည်၊ သမိပေန-ဖြင့်၊ န ဝစ္ဆတိဝါ- သွားလည်း မသွား၊ န အာဂစ္ဆတိဝါ- လာလည်း မလာ၊ တဒါ-၌၊ တဒနုရူပံ- ထို အခြားသူမရှိခြင်းအားလျော်သော၊ (ကထိန္ဒစပ်၊) ကစ္စိ - နည်း၊ န ဥက္ကဏ္ဍသိ- မပျင်းဘဲ ရှိ၏လော၊ န ကိလမသိ-မပင်ပန်းဘဲ ရှိ၏လော၊ န ဆာတာ အသိ-မဆာဘဲ ရှိ၏လော၊ ဣတိအာဒိကံ- သော၊ ဂေဟသိတံ-အိမ်၌မှီသော၊ (အိမ်သူအိမ်သားတို့ ပြောဆိုရိုးဖြစ်သော၊) ကထံ - စကားကို၊ ကထေန္တော - ပြောလျက်၊ ကာလယုတ္တံ ဓမ္မံ ဘဏန္တောတိ-ကား၊ ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ယဒါ အညော ကောစိ သမိပေန၊ ဝစ္ဆတိဝါ - သွားသော်လည်း သွား၏၊ အာဂစ္ဆတိဝါ-၏၊ တဒါ- ၌၊ တဒနုရူပံ- ထို အခြားသူရှိခြင်း အားလျော်သော၊ (ဓမ္မကထိန္ဒစပ်၊) ဥပေါသထံ-ဥပုသ်စောင့်မှုကို၊ ကရေယျာသိ-ပြုနော်၊ သလာကဘတ္တံ-စာရေးတံဘတ်ကို၊ ဒဒေယျာသိ - ပေးနော်၊ ဣတိအာဒိကံ ဓမ္မကထံ ကထေန္တော (နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေသိ)။

အဿာ-ထို ဝိသာခါ၏၊ ဗဟု-န်သော၊ ဝိတရောစ-တို့သည်၎င်း၊ ပုတ္တာစ - ၎င်း၊ (သန္တိ) ဣတိ (သာ - ထို ဝိသာခါသည်၊) ဗဟုပုတ္တာ - မည်၏၊ [သာမညနိဒ္ဒေသနည်း၊ ကေသေသ နည်းအားဖြင့် ပုတ္တအရ ဝိတုကိုလည်း ယူပါဟု သိစေလို၍ “ ဝိတရောစ ” ဟု ဆိုသည်။] တဿာ - ထိုဝိသာခါ၏၊ ဒသ- န်သော၊ ပုတ္တာ- တို့သည်၎င်း၊ ဒသ- န်သော၊ ဝိတရော- တို့သည်၎င်း၊ အဟေသံ ကိရ-ရှိကုန်သတတ်၊ အဿာ-ထိုဝိသာခါ၏၊ ဗဟု-န်သော၊ နတ္တာရော-မြေးတို့သည်၊ (သန္တိ) ဣတိ(သာ), ဗဟုနတ္တာ-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ [“ဗဟုနတ္တာ” ဟုသောစကားသည် မှန်၏။] တဿာ - ထို ဝိသာခါ၏၊ (ဝိသတိပုတ္တာ ဟောန္တိ) ယထေဝ၊ ဝေ-တူ၊ အဿာ-ထိုဝိသာခါ၏၊ ပုတ္တဝိတာနံဝိ-တို့၏လည်း၊ ဝိသတိ ဝိသတိ- ၂ ကျိပ်စီ ၂ ကျိပ်စီသော၊ ဒါရကာ- ကလေးတို့တို့သည်၊ အဟေသံ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ သာ- ထို ဝိသာခါသည်၊ ဝိသုတ္တရ စတုဿတ ပုတ္တနုတ္တ ပရိဝါရာ- ၂ ကျိပ် အလွန်ရှိသော လေးရာသော သားသမီး

မြေး အခြံအရံရှိသည်။ အဟောသိ၊ အဘိမင်္ဂလ သမ္မတာတိ - ကား၊ ဥတ္တမ မင်္ဂလသမ္မတာ-မြတ်သောမင်္ဂလာ ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၏။

ယညေသုတိ-ကား၊ ဒါနပုဒါနေသု-ငယ်သောအလှူ၊ ကြီးသောအလှူတို့၌ ၎င်း၊ ဆဏေသုတိ - ကား၊ အာဝါဟ ဝိဝါဟ မင်္ဂလာဒီသု - သွီးကို ရှေးရှု ဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာ , သွီးကိုပို့ ပေးခြင်း မင်္ဂလာ အစရှိကုန်သော၊ အန္တ ရုဿဝေသု-ပွဲသဘင် အကြီးစားတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော ငယ်သောပွဲသဘင် တို့၌၎င်း၊ ဥဿဝေသုတိ-ကား၊ အာသင်္ဇီ ပဝါရဏနက္ခတ္တာဒီသု-အာသင်္ဇီ နက္ခတ်ပွဲသဘင် , ပဝါရဏာ နက္ခတ်ပွဲသဘင် အစရှိကုန်သော၊ မဟုဿဝေ သု - ကြီးစွာသော ပွဲသဘင်တို့၌၎င်း၊ ပဌမံ ဘောဇေန္တိတိ - ကား၊ ဣမေပိ ဒါရကာ - ဤ ကလေးတို့သည်လည်း၊ [ထမင်းကျွေးသော အိမ်ရှင်တို့၏ ကလေးများ။] တယာ - အရှင်မ ဝိသာခါနှင့်၊ သမာနာယုကာ - တူသော အသက် ရှိကုန်သည်၊ နိရောဂါ- ရောဂါမရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- သတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာယာစန္ဒာ-တောင်းတကုန်လျက်၊ ဝါ- ဆုတောင်းကုန်လျက်၊ ပဌမံယေဝ- လျှင်၊ ဘောဇေန္တိ - ကျွေးကြံကုန်၏၊ ယေပိ- အကြင်သူတို့သည် လည်း၊ သဒ္ဓါ-န်သည်၊ ပသန္ဓာ-ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- န်၏၊ တေပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဘောဇေတွာ-ကျွေးပြီး၍၊ တဒ

ဒါနပုဒါနေသု ။ ။ ယဇဇာတ်သည် ပေးလှူခြင်း အနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ယညေသုကို “ဒါနပုဒါနေသု” ဟု ဖွင့်သည်။ ပဒါန၌ ပဥပသာရသည် ပဝုဗ္ဗအနက်ကို ဟော၏။ ပဝုဗ္ဗ၌ ပဥပသာရမျိုးတည်း။ ပဒါနပုဒ်က ဒါန အကြီး စားကို ဟောသောကြောင့် ဒါနပုဒ်က (ပါရိသေသနည်းအားဖြင့်) ဒါန အငယ်ကို ဟောရတော့သည်။ [ဒါနပုဒါနေသုတိ-ခုဒ္ဒကေသုစေဝ မဟန္တေသုစ ဒါနေသု။]

ဆဏေသု။ ။ ဤနေရာ၌ “ဆဏ” သဒ္ဓါသည် အိမ်တွင်းမင်္ဂလာပွဲကို ဟော၏။ “ဆဏံနာမ အတ္တနော ဂေဟေ ကတ္တဗ္ဗမင်္ဂလံတံ အာဟ - အာဝါဟ ဝိဝါဟ မင်္ဂလာ ဒီသုတိ၊ ဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဓေန ဖဂ္ဂုဏမာသာဒီသု (တပေါင်းလ အစရှိသည်တို့၌) ဥတ္တရ ဖဂ္ဂုဏာဒိ အဘိလက္ခိတဒိဝေသု (ဥတ္တရဖဂ္ဂုဏ အစရှိသော အသိအမှတ်ပြုအပ်သော နေ့တို့၌) သပရိဇနာနံ (အခြေအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော) မနုဿာနံ မင်္ဂလကရဏံ ပိ ကင်္ဂဏာတိ။

အာသင်္ဇီ၊ ပေ၊ နက္ခတ္တာဒီသု ။ ။ နက္ခတ္တသဒ္ဓါကို ရှေ့ပုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်စေရသည်။ “အာသင်္ဇီ နက္ခတ်ပွဲ” ဟူသည် ဝါကပ်ရာနေ့၌ ပူဇော်ပွဲတည်း။ [ဝါဆိုလ၌ အာသင်္ဇီ နက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်၏။] “ ပဝါရဏာနက္ခတ်ပွဲ ” ဟူသည် ပဝါရဏာနေ့၌ ပူဇော်ပွဲ တည်း။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် တရွာလုံး နိရုံးတရပ်လုံး ၃ ရက်ဖြစ်စေ ၇ ရက်ဖြစ်စေ နက္ခတ် သဘင် ကြွေးကြော်၍ မြူးပျော်ရာ နက္ခတ်ပွဲများကို ယူပါ။

နန္ဒရံ- ထိုရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းကျွေးပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၍၊ သဗ္ဗပဌမံ- အလုံးစုံသော လူတို့၏ ရှေးဥျားစွာ၊ တံ ယေဝ - ထို ကျောင့်အမ ဝိသာခါကိုသာ၊ ဘောဇေန္တိ- နိဗ္ဗာန်၊ နာဒီယီတိ- ကား၊ တဿာ- ထို ဝိသာခါ၏၊ ဝစနံ- ကို၊ န အာဒိယိ- မနာယု၊ န ဂဏိ- မယု၊ ဝါ- တနည်း၊ အာဒရံ- လေးစားခြင်းကို၊ န အကာသိ - မပြု၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [“ န အာဒိယိ- မယု ” ဟူရာ၌ “ဝိသာခါ၏စကားကို ဂရုမစိုက်” ဟု ဆိုလိုသည်။]

အလံ ကမ္မနိယေတိ- ကား၊ (ယံ- အကြင်အရပ်သည်၊) ကမ္မက္ခမံ- မေထုန်စသော လွန်ကျူးမှု၌ ခံ၏၊ ကမ္မဒယာဂ္ဂံ - မေထုန်စသော လွန်ကျူးမှုအား လျောက်ပတ်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (တံ- ထိုအရပ်သည်၊) ကမ္မနိယံ- မည်၏၊ ကမ္မနိယဘာဝါယ- မေထုန်စသောအမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါ၊ အလံ ပရိယတ္တံ - စွမ်းနိုင်သော အရပ်တည်း၊ ဣတိ အလံကမ္မနိယံ၊ အလံကမ္မနိယေ- မေထုန်စသောအမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါစွမ်းနိုင်သော၊ တသ္မိံ - ထိုအရပ်၌၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ အဇ္ဈာစာရံ- လွန်ကျူးမှုကို၊ ကရောန္တာ- တို့သည်၊ တံကမ္မံ- ထို မေထုန်စသောအမှုကို၊ ကာတံ သက္ကောန္တိ၊ [တံကမ္မံတိ မေထုနာဒိ အဇ္ဈာစာရကမ္မံ - ဝိမတိ၊] တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အရပ်၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တေနေဝ - ထို့ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို အလံကမ္မနိယပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ သက္ကာပေ၊ ပဋိသေဝိတုန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ မေထုနံဓမ္မံ- ကို၊ ပဋိသေဝိတံ သက္ကာဟောတိ၊ (တာဒိသေ- ၌) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျာတိ- ကား၊ နိသဇ္ဇံ- ထိုင်နေခြင်းကို၊ ကရေယျ- အံ၊ နိသီဒေယျ- အံ၊ ဣတိအတ္ထော၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာဝ- ထိုင်ပြီး၍ သာလျှင်၊ ဝါ- ထိုင်ပြီးမှသာလျှင်၊ နိပဇ္ဇတိ- အိပ်ရ၏၊ တေန- ကြောင့်၊ အဿ- ထို နိသဇ္ဇံကပ္ပေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဥဘယမ္ပိ- နိသိန္ဒ နိပန္ဒ ၂ ပါးလုံး

အလံ ကမ္မနိယေ။ ။ ကမ္မနိ- မေထုန် စသော အမှု၌ + ခမံ - ခံသည်တည်း၊ ကမ္မနိယံ- သည်၊ ကမ္မနောင် ခမအနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ (န) လာ၊ “ခံ” ဟူသည် ထိုအမှုကို ပြုဘို့ရာ သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအရပ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ကမ္မယောဂ္ဂံ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ “ သင့်လျော် ” ဟူသည်လည်း ထိုအမှုကိုပြုသောအခါ အကွယ်အကာ ပြုနိုင်ခြင်းတည်း၊ “ ကမ္မနိယ ” အရ အရပ်ကိုရသော်လည်း ဘာဝပုဇာနကြိ၍ မေထုန်မှု စသောအမှုကို ဖုံးကွယ်ခြင်းကြိယာကို “ ကမ္မနိယ ” ဟု၎င်း၊ အလံ၏ ပဋိက္ခေပအနက် မယူဘဲ ပရိယတ္တအနက် ယူပါဟု၎င်း သိစေလို၍ “ အလံ (ပရိယတ္တံ) + ကမ္မနိယဘာဝါယ ” ဟု မိန့်သည်၊ “ အလံ + ကမ္မနိယာယ - အလံကမ္မနိယံ ” ဟု ပြု။

ကိုလည်း၊(ဘဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုပဒဘာဇနိ စကားရပ်၌၊ ဥပနိသိန္ဓော
တိ-ကား၊ ဥပဂတိံ- အနီးသို့ကပ်၍၊ နိသိန္ဓော- သည်၊ (ဟောတိ-အံ၊) ဥပ
နိပန္ဓောပိ-ဥပနိပန္ဓရဟန်းကိုလည်း၊ ဧဝံ-ဤအနီးသို့ကပ်၍ လျောင်းနေသော
ရဟန်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ဘိက္ခု နိသိန္ဓောတိ - ကား၊ ဘိက္ခုမိ- သည်၊
နိသိန္ဓော-သော်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ဥဘောဝါ နိသိန္ဓောတိ-ကား၊ ဒွေပိ- ၂ ယောက်တို့ သည်လည်း၊ အပစ္စာ
အပုရိမံ-မနှောင်း မရှေး၊ နိသိန္ဓော-နသည်၊ (ဟောန္တိ-နအံ၊) စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-
ဤပဒဘာဇနိစကားရပ်၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ သောတဿ ရဟောတိ-ဟူ၍၊ ကိဉ္ဇာပိ
အာဂတံ - ပြီ၊ ပန- လည်း၊ စက္ခုဿ- ၏၊ ရဟောနေဝ- ဆိတ်ကွယ်ခြင်းဖြင့်
သာလျှင်၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-အာပတ် အပိုင်းအခြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ [“ပရိစ္ဆ
န္ဓေ အာသနေ” ဟု၎င်း၊ “သက္ကာဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံ” ဟု၎င်း ဟောတော်
မူသောကြောင့် မျက်စိကွယ်ရာကိုသာ ရဟောအရ အလိုရှိအပ်သည်-ဟုလို။]

[ဣဒါနိ စက္ခုဿ ရဟောနေဝ အာပတ္တိံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒသောန္တော-
သစေပိ ဟိတိအာဒိ မာဟ၊] ဟိ - ချဲ့၊ ပိဟိတ ကဝါဠဿ - ပိတ်အပ်သော
တံခါးရွက် ရှိသော၊ ဝတ္တဿ - အခန်း၏၊ ဒွါရေ- တံခါးအနီး၌၊ နိသိန္ဓော-
သော၊ ဝိညူ-နားလည်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ- အကယ်၍
မူလည်း ရှိစေဥားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) အနာပတ္တိံ နေဝ ကရောတိ၊ ပန-ကား၊
အပိဟိတကဝါဠဿ-သော၊ (ဝတ္တဿ-၏၊) ဒွါရေ-၌၊ နိသိန္ဓော (ဝိညူ၊
ပုရိသော - သည်၊) အနာပတ္တိံ ကရောတိ၊ စ - ဆက်၊ ကေဝလံ၊ ဒွါရေ-၌၊
(နိသိန္ဓော ဝိညူ ပုရိသော အနာပတ္တိံ , ကရောတိ - ပြုနိုင်သည်ကား၊) န-
မဟုတ်သေး၊ အန္တော ဒွါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်အတွင်း ဖြစ်သော၊ ဩကာ
သေပိ-၌လည်း၊ [ဤစကားဖြင့် နားကြားလောက်ရာ အရပ်ကိုပြသောကြောင့်
“သောတရဟ” မဟုတ်ကြောင်းကို သိစေ၏။] နိသိန္ဓော (ဝိညူ ပုရိသော)
သစက္ခုကော-မျက်စိအမြင်ရှိသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)ဝိက္ခိတ္ထော-
အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (သမာနော) ပိ-
သော်၎င်း၊ နိဒ္ဒါယန္တောပိ - အိပ်ငိုက်နေ သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိံ ကရောတိ၊

ဘိက္ခု နိသိန္ဓော။ ။လက္ခဏလက္ခဏဝန္တဟူသည် ဝိဘတ်တူမြီတည်း၊ ထို့ကြောင့်
“ဘိက္ခု” ၌ ဘုမ္မတ္ထဝယ် ပဋ္ဌမာဝိဘတ် သက်ထားကြောင်းကို၊ တနည်း-သတ္တမိဝိဘတ်
ချေထားကြောင်းကို သိစေလိုသောကြောင့် “ ဘိက္ခုမိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဘိက္ခု နိသိန္ဓော
တိ ဣ ဘိက္ခုတိ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စက္ကဝစံ၊ ဘုမ္မဝစနဿ ဝါ လောပံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော
တိ အာဟ ဘိက္ခုမိ နိသိန္ဓောတိ။]

[ထိုင်လျက် အိပ်ငိုက်သူသည် အကြား အကြား၌ မျက်စိဖွင့်၍ ကြည့်တတ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူက အာပတ် မသင့်အောင် ပြုနိုင်သည်။] သမိပေဋိဒတာ (သမာနော)ပိ အန္ဓော (အနာပတ္တိ)န ကရောတိ၊ စက္ခုမာ-မျက်စိရှိသည်၊(မျက်စိကောင်းသူသည်။) (သမာနော)ပိ နိပဇ္ဇိတ္တာ၊ နိဒ္ဒါယန္တော-အိပ်လသော်၊ (အနာပတ္တိ) န ကရောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ သတမ္ပိ အနာပတ္တိ န ကရောတိယေဝ။ [မိန်းမများသည် မေထုန်မှ၌ ဖုံးထားတတ်ကြသောကြောင့် အနာပတ်ကို မပြုနိုင်ကြ။]

သဒ္ဓေယျဝစသာတိ-ကား၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနာ- ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိသော၊ ပန-ဆက်၊ သာ- ထို ဥပါသိကာမသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အရိယသාරိကာဝ- အရိယာသාරိကာမသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို သဒ္ဓေယျဝစသာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အာဂတဖလာတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို ပဒဘာဇနီစကားရပ်၌၊ အဿာ - ထို ဥပါသိကာမ၏၊ အာဂတံ-သော၊ ဖလံ-သောတာပတ္တိဖိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊(သာ-ထို ဥပါသိကာမသည်)၊ အာဂတဖလာ- လာမည်၏၊ ပဋိလဒ္ဓ သောတာပတ္တိဖလာ-ရအပ်ပြီးသော သောတာပတ္တိဖိုလ်ရှိသူတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အဘိသမေတာဝိနိတိ-ကား၊ ပဋိဝိဒ္ဓ စတုသစ္စာ-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး ရှိသူတည်း၊ ဝါ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသူတည်း၊ တောယ-၍ ဥပါသိကာမသည်၊ ဝိညာတံ-သိအပ်ပြီးသော- သိက္ခတ္တယသာသနံ - သိက္ခာ ၃ ပါး အပေါင်း ဟူသော သာသနာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊(သာ-သည်)၊ ဝိညာတသာသနာ-မည်၏။

နိသဇ္ဇိ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနောတိ - ကား၊ ဝေရူပါ-သော၊ ဥပါသိကာ- အရိယာ ဥပါသိကာမသည်၊ ဒိဿာ ကိဉ္ဇာပိဝဒတိ၊ အထခေါ-လည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိသဇ္ဇိ-ကို၊ ပဋိဇာနမာနောယေဝ- ဝန်ခံသော်သာ၊ ဝါ- ဝန်ခံမှသာ၊ တိဏ္ဍိ-နံသော၊ ဓမ္မာနံ-အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ အပ္ပဋိဇာနမာနော-သော်၊ န(ကာရေတဗ္ဗော)ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ“သဒ္ဓေယျဝစသာ ” စသော ပုဒ်များ၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်များကို ကင်္ခါဘာသာ ငိုကာ၌ ပြထားပြီ။] ယေနာ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ နိသဇ္ဇာဒိသု-

အဘိသမေတာဝိနိ။ ။အဘိ+သံ+ဓမ္မာတံ၊ တာဝိ-ဣနိပစ္စည်း၊ အဘိသမိတ္တ- ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဣတိ၊ အဘိသမေတာဝိနိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ+စတုသစ္စံ တောယာတိ ပဋိဝိဒ္ဓ စတုသစ္စာ” ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ “တောယ” ဟူသော ကတ္တာပုဒ်နက်ကို အရကောက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် အဘိသမေတာဝိနိကိုလည်း ကတ္တုသာန် ပြုရသည်။

နိသော၊ အာကာရေသု - တို့တွင်၊ ယေနဝါအာကာရေန - နှင့်မူလည်း၊ သဒ္ဓိံ
 မေထုနဓမ္မာဒီနိ-တို့သို့၊ အာရောပေတော သာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ ပဋိဇာန
 မာနောဝ , တေန - ထို အခြင်းအရာဖြင့်၊ သော ဘိက္ခု ကာရေတဓမ္မာ၊ ဝေ
 ရူပါယပိ - သော၊ ဥပါသိကာယ-၏၊ ဝစနမတ္တေန န ကာရေတဓမ္မာ၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ [ဤ“ယေနဝါ”စသော ဝါကျ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကင်္ခါဘာသာ
 ဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌနာမ-မြင်အပ်သော
 အရာမည်သည်၊ တထာပိ - ထို မြင်အပ်သည့် အတိုင်းလည်း၊ ဟောတိ - ဖြစ်
 တတ်၏၊ အညထာပိ - တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊
 (တသ္မာ-တည်း။)

စ-ဆက်၊ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ-ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထွန်းပြခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ [ထို မြင်အပ်သည့်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်
 ဖြစ်တတ်ပုံကိုထွန်းပြခြင်းအကျိုးငှါ၊] ဣဒံဝတ္ထု-ကို၊ ဥဒါဟရန္တိ - ထုတ်ဆောင်
 ကြကုန်၏၊ ကိရ- ချဲ့၊ မလ္လ္လာရာမပိဟာရေ- မလ္လာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ [မာလျာ
 ရာမပိဟာရေ- ဟုရှိလျှင် ကောင်းသည်၊] ဧကော-သော၊ ဒီဏာသဝတ္ထေရော-
 သည်၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ- သို့၊ ဝတံ-၌၊ အန္တောဂေဟေ- ၌၊
 နိသီဒိ- ပြီ၊ ဥပါသိကာပိ - ဥပါသိကာမည်လည်း၊ သယန ပလ္လင်္ကံ - ကို၊
 နိဿာယ-၌၊ ဌိတာ ဟောတိ၊ အထ- ၌၊ ဧကော- သော၊ ပိဏ္ဏစာရိကော-
 ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော ရဟန်းသည်၊ ဒွါရေ-၌၊ ဌိတော-ရပ်လျက်၊ ဒိသ္မာ-
 ၌၊ ထေရော-သည်၊ ဥပါသိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဧကောသနေ-၌၊ နိသိန္ဓော-
 ၏၊ ဣတိသညံ-ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၌၊ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကေသိ၊ ထေရောပိ-
 သည်လည်း၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ မယိ-၌၊ အသုဒ္ဓလန္တိကော- မစင်ကြယ်
 ဟု အသုရှိသည်၊ ဇာတော - ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-၌၊ ကတဘတ္တ
 ကိစ္စော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟာရံ ဝတံ၊ ပေ၊ အန္တောဝ-ကျောင်းအတွင်း၌
 သာလျှင်၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ သောပိ ဘိက္ခု-သည်လည်း၊ ထေရံ-ကို၊ စောဒေဿာမိ-
 အံ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာဝတံ- ၌၊ ဥက္ကာသိဘွာ-ချောင်းဟန်၌၊ ဒွါရံ
 ဝိဝေ၊ ထေရော - သည်၊ ပေ၊ ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိကံ - စုလစ်မွန်ချွန် အထွင်ကို၊
 နိဿာယ-၌၊ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ၊ သောပိ ဘိက္ခု-သည်လည်း၊ အန္တော-သို့၊
 ပဝိသိဘွာ-၌၊ မဇ္ဇဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဟေဋ္ဌာမဇ္ဇဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဩလောကေတွာ - ၌၊
 ထေရံ အပဿန္တော(ဟုတွာ) ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေသိ- မော်ကြည့်ပြီ၊ အထ-၌၊
 အာကာသေ-၌၊ နိသိန္ဒံ ထေရံ၊ ဒိသ္မာ- ၌၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဝေမဟိဒ္ဓိကာ
 နာမ-သို့ကလေဝံ တန်ခိုးကြီးသူမည်ကုန်သော၊ တုမှေ-တို့သည်၊ မာတုဂါမေ

န-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ကောသနေ၊ နိသိန္ဒာဘာဝံ-ထိုင်နေသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝဒါပေထ-
 ပြောစေပါကုန်သနည်း၊ ဝါ-ပြောအောင်နေပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ အာဟ၊
 (ဝေ-ပုဒ် မလို၊) ထေရော - သည်၊ အာဝုသော၊ ဒေသော - ဤ အပြစ်သည်၊
 အန္တရဃရဿေဝ-ရွာတွင်း၏သာလျှင်၊ ဒေါသော-တည်း၊ အဟံ ပန- သည်
 ကား၊ တံ-သင့်ကို၊ သဒ္ဓါပေတံ - ယုံစေငှါ၊ အသက္ကောန္တော(ဟုတွာ)၊ ဧဝံ-
 ဤသို့ တန်ခိုးပြမှုကို၊ အကာသိ-ပြုရပြီ၊ မံ-ကို၊ ရက္ခေယျာသိ- လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ဩတရိ-သက်ဆင်းပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒါဟရန္တိ-န်၏)။

ဣတော- ဤ “တေန သော ဘိက္ခုကာရေတဗ္ဗော” ဟူသော ဝါကျမှ၊
 ပရံ-၌၊ သာ စေ ဧဝံ ဝဒေယျာတိ အာဒိ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော စကား
 ကို၊ ပဋိညာယ - ဖြင့်၊ ကာရဏာကာရဒဿနတ္ထံ - ပြုစေပုံ အခြင်းအရာကို
 ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ပုံအခြင်းအရာကိုပြတော်မူခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ ဝတ္ထံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို သာ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ မာတု
 ဝါမဿ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော-မှီဝဲနေသည်ကို၊ (“ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်
 ပါပြီ”ဟု ပါဠိတော်ထည့်စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နိသဇ္ဇာယ ကာရေတဗ္ဗော
 တိ-ကား၊ နိသဇ္ဇံ-ကို၊ ပဋိဇာနိတွာ-၍၊ မေထုနဓမ္မပဋိသေဝနံ-ကို၊ အပဋိ
 ဇာနန္တော-ဝန်မခံလသော်၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ အကာရေ
 တွာ - မပြုစေမှု၍၊ ဝါ - မဆုံးဖြတ်မှု၍၊ နိသဇ္ဇာမတ္တေန - ထိုင်နေခြင်းမျှဖြင့်၊
 ယံ အာပတ္တိံ - သို့၊ (ရဟောပဋိစ္ဆန္တ ပါစိတ်အာပတ်သို့) အာပဇ္ဇတိ၊ တာယ-
 ထို အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗောတိ
 အတ္ထော၊ ဧတေန နယေန သဗ္ဗစတုက္ကေသု ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ၊ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ပေ၊ မန္တိ။ ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကာပိ တုမေ ဧဝရူပေ အာသင်္ကနိယေ
 ဌာနေ (ယုံမှားထိုက်သောအရပ်၌) ကဿာ အနုပပရိက္ခိတွာ (မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မှု၍)၊
 နိသိန္ဒာ-တ္ထ၊ တုမှာဒိသေဟိနာမ အန္တရဃရေ နိသိဒန္တေဟိ ဥပပရိက္ခိတွာ ပတိရူပေ
 ဌာနေ နိသိဒိတဗ္ဗံ (အရှင်ဘုရားတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်က ရွာတွင်းမှာ ထိုင်နေလျှင် စူးစမ်း
 ဆင်ခြင်ပြီးမှ သင့်တော်သော အရပ်၌ ထိုင်သင့်ပါတယ်) ဣတိ ထေရံ ဩဝဒန္တော
 အာဟ (“ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ၊ ပေ၊ ဝဒါပေထ ” ဟု ဆိုသည်)၊ န ပန အသဒ္ဓဟန္တော
 (မယုံကြည်၍ ပြောသည် မဟုတ်)၊ ထေရော အတ္တနော အနုပပရိက္ခိတွာ အနိသိန္ဒ
 ဘာဝံ ဒဿေန္တော- မစူးစမ်းထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ပြလို၍ “အန္တရဃရဿ
 ဝေသော အာဝုသော ဒေါသော”တိ အာဟ၊ ဧဝ မကာသိန္တိ အတ္တနော နိဂူဟိတဗ္ဗမ္ပိ
 (လျှို့ဝှက်ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်သော) ဂုဏံ ပကာသေန္တော ဧဝံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ
 အကာသိံ၊ ရက္ခေယျာသိ မန္တိ မာမံ အညေပိ ဧဝံ ဇာနန္တူတိ အတ္တနော ဂုဏံ အဇာ
 နာပေတုကာမော ဝဒတိ။

ပန-ဆက်၊ သိက္ခာပဒ ပရိယောသာနေ-၌၊ အာပတ္တာ နာပတ္တိ ပရိစ္ဆေဒ ဒဿနတ္ထံ-အာပတ် အပိုင်းအခြား၊ အနာပတ် အပိုင်းအခြားကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တေသု-နိသော၊ ဂမနံ ပဋိဇာနာတိတိ အာဒိသု-ပုဒ်တို့တွင်၊ ဂမနံ ပဋိဇာနာတိတိ-ကား၊ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒတ္ထံ-ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေခြင်းကို သာယာခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂတော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဂမနံ-ကို၊ ပဋိဇာနာတိ- ဝန်ခံ၏၊ နိသဇ္ဇန္တိ- ကား၊ နိသဇ္ဇဿာဒေနေဝ - ထိုင်နေခြင်းကို သာယာခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ နိသဇ္ဇံ - ထိုင်ခြင်းကို၊ ပဋိဇာနာတိ- ၏၊ အာပတ္တိန္တိ - ကား၊ တီသု- ၃ မျိုးသော အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရံ-သော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ (ပဋိဇာနာတိ-၏) အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော-ကား၊ တီသု- ၃ မျိုးသော အာပတ်တို့တွင်၊ ယံ - အကြင် အာပတ်ကို၊ ပဋိဇာနာတိ - ၏၊ တာယ- ထိုအာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော - ၏၊ ဣတ္ထ စတုက္ကေ- ဤ စတုက္ကံ၊ သေသံ-သည်၊ ဥက္ကာနာဓိပ္ပာယမေဝ-ပေါ်လွင်သော အဓိပ္ပာယ် ရှိသည်သာ၊ ပန- ကား၊ ဒုတိယ စတုက္ကေ - ၌၊ ဂမနံ န ပဋိဇာနာတိတိ - ကား၊ ရဟော နိသဇ္ဇဿာဒေနေဝ - ဖြင့်၊ န ပဋိဇာနာတိ- အံ၊ သလာကဘတ္တာဒိနာ- သလာကဘတ်ကိုခံယူခြင်းအစရှိသော၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မေန-အလုပ်ကြောင့်၊ ဂတော-သည်၊ အမှိ-၏၊ သာ ပန-ထိုမိန်းမသည်ကား၊ [အနီးလာ၍ထိုင်သော မိန်းမသည်ကား။] မယံ-၏၊ နိသိန္ဒဋ္ဌာနံ- ကို၊ အာဂတာ- လာပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ ဣတိ- ဤ ဒုတိယစတုက္ကံလည်း၊ သေသံ - သည်၊ ဥက္ကာနာ ဓိပ္ပာယမေဝ-သည်သာ။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော စတုက္ကတို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ မေထုနဓမ္မ သန္နိဿိတ ကိလေသော - မေထုန် အကျင့်၌ မှီသော ကိလေသာကို၊ ရဟော နိသဇ္ဇဿာဒေတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ တေနအဿာဒေန-ထိုသာယာခြင်းကြောင့်၊ မာတုဂါမဿ သန္တိကံ ဂန္တု- ကာမော(ဟုတွာ), အက္ခိ- မျက်စိကို၊ အဗ္ဗေတိ-မျက်ရေးကွင်းအံ၊ (တဿ) ဒုက္ကံ၊ နိဝါသနံ-သင်ပိုင်းကို၊ နိဝါသေတိ-ပြင်၍ ဝတ်အံ၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ဗန္ဓတိ-အံ၊ စိဝရံ-ကေသီသင်္ကန်းကို၊ ပါရုပတိ-ပြင်၍ ရမ်းအံ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံး စုံသော ကိစ္စတို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကံ၊ ဂစ္ဆတိ-အံ၊ ပဒဝါရေ ပဒ

မေထုန၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ရဟော နိသဇ္ဇဿာဒဿ-၏၊ အသတိပိ မေထုနရာဂ ဘာဝေ (မေထုနရာဂအဖြစ် မရှိသော်လည်း) တပုဂ္ဂိဗဒ္ဓ ကိလေသတ္တာ (ထိုမေထုနရာဂ နှင့်စပ်သော ကိလေသာ၏အဖြစ်ကြောင့်) မေထုနဓမ္မသန္နိဿိတကိလေသော၊ ဝုစ္စတိတိ ဝုတ္တံ (သန္နိဿိတ သဒ္ဓါကို ဆိုအပ်ပြီ ဟုလို)။ -ဇီကာ။

ဝါရေ ဒုက္ကဋံ၊ ဂတိံ၊ နိသီဒတိ၊ ဒုက္ကဋမေဝ၊ မာတုဂါမေ-သည်၊ အာဂတိံ၊ နိသိန္ဒမတ္ထေ- ထိုင်ကံ၊ မှု ဖြစ်လသော်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ သာ ဣတ္ထိ-သည်၊ ကေနစိ ကဏီယေန- ကြောင့်၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ- ထ၍ ထ၍၊ ပုနပျနံ သစေနိသီဒတိ၊ (ဝေသတိ) နိသဇ္ဇာယ နိသဇ္ဇာယ - ထိုင်ခြင်း ထိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “နိသဇ္ဇဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ရှိ၏၊ ကောင်းသည်။]

ယံ-အကြင်မိန်းမကို၊ သန္ဓာယ ဂတော-သွားပြီ၊ သာ-ကို၊ နဒိဋ္ဌာ-မတွေ့ မြင်အပ်၊ အညာ-အခြားမိန်းမသည်၊ အာဂတိံ၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ အဿာဒေ- သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ [အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် သွားသောကြောင့် အာပတ် သင့်သည်။] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဂမနကာလတော၊ ပဋ္ဌာယ- ရှိ၊ အသုဒ္ဓစိတ္တတ္တာ အာပတ္တိ ယေဝါတိ ဝုတ္တံ၊ သမ္ပဟုလာ - များစွာသော မိန်းမတို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ [ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒ စိတ်ကြောင့်သွား၍ ရဟန်းထိုင်နေရာ အရပ်သို့ လာကုန်အံ့-ဟူလို။] (ဝေသတိ) မာတုဂါမ ဂဏ နာယ ပါစိတ္တိယာနိ၊ အနိယမေတွာ- မည်သည့်မိန်းမဟု မမှတ်သားမူ၍၊ ဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌာယ-မြင်အပ် မြင်အပ်သော မိန်းမနှင့်၊ သန္တိံ , ရဟဿာဒံ-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ဝယ် ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာခြင်းကို၊ ကပ္ပေဿာမိ-ပြုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂတိံ၊ နိသိန္ဒဿာပိ- ၏လည်း၊ အာဂတာဂတာနံ - ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော မိန်းမတို့နှင့်၊ ဝသေန- စပ်သဖြင့်၎င်း၊ ပုနပျနံ, နိသဇ္ဇ ဝသေန-ဖြင့်၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဂတိံ၊ နိသိန္ဒဿ သန္တိကံ အာဂတိံ၊ ဣတ္ထိယာ- သည်၊ နိသိန္ဒာယ- သော်၊ ရဟဿာဒေါ - သည်၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ဝေသတိ) အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ ပဋ္ဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပုဒ် နှစ် ဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်၊ ဒုတိယ အနိယတ သိက္ခာပဒံ- တည်း၊ တတ္ထ-၌၊ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ အာဒိမိ- ၌၊ ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ ကောယ-တယောက်သော မိန်းမနှင့်၊ (တနည်း) ဧကော ကောယ - တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော- ဆိတ်ကွယ်သော အရပ်၌၊ ပဋိစ္ဆန္နေ- သော၊ အလံကမ္မနိယေ-မေထုန်အမှု၌ ခံသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ စွမ်းနိုင်သော၊ အာသနေ - ၌၊ ယံ နိသဇ္ဇံ- ကို၊ ကပ္ပေယျ- ၏၊ တံ နိသဇ္ဇံ- ကို၊ ကပ္ပေတုံ - ငှါ၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ- ပြီ၊ ဣတိဝေ- သို့၊ သမ္ပန္နော- ပုဒ်တို့၏

စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗျော-၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသ ထင်းရှားပြီအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ဧကဿ ဧကောယာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-သည်း သိယာ-၏၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ - ကြောင့်တည်း၊ ဝါ - တနည်း၊ သာမိ အတ္ထေ-၌၊ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ- ဤ ဧကောပုဒ်၌ ပဌမာဝိဘတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ [ကပ္ပေတံ၌စပ်ဘို့ရန် ဧကော၌ သမ္ပန်အနက်ပေးပါ-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ န ဟေဝ၊ ပေ၊ ဧတ္ထ-၌၊ ဗဟိ-ဘေး၌၊ ဝါ-ဘေးက၊ ပရိက္ခိတ္တံ- ကာရံအပ်သော၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဝါ-က၊ ဝိဝဋံ ဖွင့်လှစ်အပ်သော၊ ယမ္ဗိ ပရိဝေဏာဏာဒိ-အကြင်ပရိဝုဏ်၏ လွင်ပြင်အစရှိသော အရပ်သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ တမ္ဗိ-ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ အန္တောဂမန္တိ-အတွင်းဝင်၏ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝေရူပံ-သော၊ ဌာနံ-ကို၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓေယေဝ-အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓအရပ်၌သာ၊ ဝဟိတံ- သွင်းယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အဆုံး အဖြတ် စကားရပ်ကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - မှန်၏၊ (တနည်း) ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် အထူးကား၊ ဧကဝလံ-သက်သက်၊ ဣဓ- ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဣတ္ထိပိ - သည်၎င်း၊ ပုရိသောပိ - ၎င်း၊ ယောကောစိ၊ ဝိညူ- သော၊ အနန္တော - ကာဏ်းလည်း မကာဏ်းသော၊ အပမိရော - နားလည်း မထိုင်းသော၊ အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်အတွင်းဖြစ်သော၊ ဩကာ သေ-၌၊ ဌာတာဝါ- ရပ်နေသူမူလည်း ဖြစ်သော၊ နိသိန္နောဝါ- ဖြစ်သော၊ ဝိက္ခိတ္တာပိ-ပြန်လွင့်သောစိတ်ရှိသူသည်၎င်း၊ နိဒ္ဒါယန္တောပိ-အိပ်ငိုက်နေသူ သည်၎င်း၊ အနာပတ္တိံ ကရောတိ၊ ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ဗမိရော - နားထိုင်း သော၊ စက္ခုမာပိ-မျက်စိ အမြင်ရှိသူသည်၎င်း၊ ဝါ-တနည်း၊ အန္တော-သော၊ အပမိရောပိ-သည်၎င်း၊ (အနာပတ္တိံ) နကရောတိ၊ စ- သည်သာ မကသေး၊ ပါရာဇိကာပတ္တိံ - ကို၊ ပရိဟာပေတွာ- ယုတ်လျော့စေ၍၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပတ္တိံ- ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိအယံ-ကား၊ ဝိသေသော၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ နိဋ္ဌိဘာ၊..... သမန္တပါသာဒိကာယ- သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယံ - ၌၊ အနိယတဝဏ္ဏနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီ။

ဧကော၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ။ ဧကောပုဒ်က “ကပ္ပေတံ ပဋိက္ခိတ္တံ” တိုင်အောင် မစပ်နိုင် သောကြောင့် “ကပ္ပေယျ” ဟု ထည့်၍စပ်ပါ။ “ပဋိက္ခိတ္တံ” ဟူသော ကံဟောကြိယာ တိုင်အောင် စပ်လိုလျှင် “ဧကဿ” ဟု ရှိမှ “ကပ္ပေတံ ပဋိက္ခိတ္တံ - တယောက်သော ရဟန်း၏ထိုင်ခြင်းကို ပယ်အပ်” ဟု ကပ္ပေတံ၌ သမ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် စာစပ်နိုင်မည်-ဟူလို။

နိသဂ္ဂိယ ကဏ္ဍ

ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တိံသ-သော၊ နိသဂ္ဂိယာ - နိသဂ္ဂိယမည်ကုန်သော၊ ယေဓမ္မာ - အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ သမိတာဝိနာ - ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ - နိဗ္ဗိ၊ တေသံ - ထို သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ အပုဗ္ဗပဒ ဝဏ္ဏနံ-ရှေးမဟုတ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဒါနိ - ဌ၊ ကရိဿာမိ - အံ၊ တေနသမယေန၊ ပေ၊ အနညာတံ ဟောတိတိ-ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဌမကထိန သိက္ခာပဒံ - တည်း၊ [တချို့စာအုပ်များ၌ “တေနသမယေန၊ ပေ၊ ဟောတိတိတ္ထေ” ဟုရှိ၏၊ မကောင်း၊ ဂေါတမက မည်သော နတ်ကြီး၏ နေရာအရပ်ကို “ဂေါတမက စေတီယ” ဟု မူလက ခေါ်သည်၊ ထို နတ်ကွန်းအရပ်၌ ဆောက်အပ်သော ဘုရား ကျောင်းတော်ကိုလည်း ဂေါတမက စေတီယ-ဟု ပင် ခေါ်သည်၊] တတ္ထ-ထို ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌၊ တိစိဝရန္တိ-ကား၊ အန္တရဝါသကော-သင်းပိုင်၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေ-အပေါ်၌၊ ကေသီ၎င်း၊ သံဃာဋီ-သင်္ကန်းကြီး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ စိဝရတ္ထယံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ အနညာတံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ ဧတံ- ဤ ၃ ထည်သော သင်္ကန်းကို၊ အနညာတံ-ပြီ၊ ယဒါစ - ၌လည်း၊ အနညာတံ၊ ယေနစကာရဏေန အနညာတံ၊ တံ သဗ္ဗံ-သည်၊ (ခွင့်ပြုအပ်ရာ အရပ်၊ အချိန်၊ အကြောင်း ဟူသော အားလုံးသည်၊) စိဝရက္ခန္ဓကေ- ၌၊ ဇိဝကဝတ္ထုသ္မိ-ဇိဝကဝတ္ထု၌၊ အာဂတ မေဝ-လာပြီးသည်သာ၊ [ဝေဖြင့် ဤ၌ ဖွင့်ဘွယ် မလို - ဟု ကန့်။] အညေ နေဝ၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိတိ - ကား၊ ယေန - အကြင် ၃ ထည်သော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ အစ္ဆန္တိ-နေကြကုန်၏ (ယေနစ-အကြင် ၃ ထည်သော သင်္ကန်း ဖြင့်လည်း၊) နှာနံ - ရေချိုးရာ အရပ်သို့၊ [နဟာယန္တိ ဧတ္တာတိ နှာနံ၊]

သမိတာဝိနာ။ ။ သမုဓာတ်၊ တာဝိပစ္စည်း၊ ဣအာဂုံ၊ တာဝိပစ္စည်းသည် အတိတ် ကတ္တားဟောဖြစ်၍ “သမိတ္တာတိ သမိတာဝိ” ဟု ကတ္ထုသင်္ဂဟံပြု၊ “သမိတပါပေန” ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသည်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ ထို အဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ ငြိမ်းစေအပ်ပြီး သော မကောင်းမှုရှိသော” ဟု ပေးလျှင် သဒ္ဒတ္ထမဟုတ်။

ပရိဘုဉ္ဇိတံ အနညာတံ။ ။ သင်္ကန်းတွေများလွန်းလှ၍ ၃ ထည်ကိုသာ ပိုင်းခြား လျက် သုံးစွဲဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ထို အချိန်၌ အဓိဋ္ဌာန် တင်ဘို့ရန် ပညတ်တော် မမူရသေး၊ ထို့ကြောင့် “ပရိဘုဉ္ဇိတံ” ဟု မိန့်သည်။ [အန္တရဝါသက၊ ဥတ္တရာသင်္ဂ၊ သံဃာဋီပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ပြထားပြီ။]

ဩတရန္တိ-သက်ရောက်ကြကုန်၏။ တတော-ကျောင်းဝတ်သင်္ကန်း ရေချိုးဝတ်သင်္ကန်းတို့မှ၊ အညေန - အခြားသော သင်္ကန်း ၃ ထည်ဖြင့်၊ (ပါဠိတော် “ဂါမံ ပဝိသန္တိ” ဌာဝပ်၊) ဧဝံ - ဤနည်းအတိုင်း၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ - တနေ့တနေ့၌၊ နဝစိဝရာန-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ - ဆောင်ကြကုန်၏။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိ-ကား၊ အနုပညတ္တိယာ - နောက်ထပ် ပညတ်ခြင်း၏။ ဒွါရံ - အကြောင်းကို၊ ဒဒမာနံ - ပေးလျက်၊ ပဋိလာဘဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်။ ဟောတိ-၏။ နိပ္ပတ္တိဝသေန- ပြီးစီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဥပ္ပန္နံ - ဖြစ်သည်။) နော(ဟောတိ-မဟုတ်၊) [ဥပ္ပန္နအရ ယက်၍ ပြီးစီးခြင်းကို မယူရ၊ ယက်၍ ပြီးခြင်း ကိစ္စမှာ ယက်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ “ဥပ္ပန္နံ” အရ ရသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ယူပါ-ဟူလို၊]

အာယသ္မာတော၊ပေ၊ ဟောတိတိ (တ္ထေ) - ၌၊ (ဂူဇတ္ထံ) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော - သည်၊ (အတိမမာယတိ - ဌာဝပ်၊) ဘဂဝန္တံ ထပေတွာ, အညော-မြတ်စွာဘုရားမှ တပါးသော၊ ဝေရူပေါ-သော၊ ဂုဏဝိသိဋ္ဌာ - ဂုဏ်အားဖြင့် ထူးကဲသော၊ ပုဂ္ဂလော - သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂုဏဗဟုမာနေန - ဂုဏ်ကို များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ-ကို၊ အတိမမာယတိ-အလွန် ဝါဥစ္စာကဲ့သို့ ပြု၏။ ဝါ-အလွန် မြတ်နိုး၏။ သော-ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ သဒါပိ, မနာပံ-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ဝါ-မြတ်နိုးဘွယ် ကောင်းသော၊ စိဝရံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ရဇိတွာ-ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပမိန္ဒု-ကပ္ပမိန္ဒုကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ထေရသေဝ-အရှင် သာရိပုတ္တရာထေရ်အားသာလျှင်၊ ဒေတိ-လှူ၏။ ပုရောဘတ္ထေ-၌၊ ပဏီတံ, ယာဂုခန္ဓံဝါ- ယာဂုခန္ဓာကိုသော်၎င်း၊ ပိဏ္ဏပါတံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ လဘိတွာပိ- ရပြန်၍လည်း၊ ထေရသေဝ ဒေတိ၊ပေ၊ဥပဋ္ဌာကကုလေဟိ-တို့မှ၊ ဒါရကေ- တို့ကို၊ နိက္ခာမေတွာ- ထွက်စေ၍၊ ပဗ္ဗာဇေတွာပိ-ရှင် ဖြစ်စေပြီး၍လည်း၊ ထေရဿ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတွာ, သယံ- မိမိသည်၊ ဝါ-မိမိက၊ အနုဿာဝနကမ္ပံ- အဖန်ဖန် ကြားသိစေမှုကို၊ ဝါ-ကမ္ပဝါစာရွတ်မှုကို၊ ကရောတိ၊ အာယသ္မာပိ သာရိပုတ္တော-သည်လည်း၊ ပိတု-ခမည်းတော်၏။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ နာမ- ပြုဘွယ်ကိစ္စ မည်သည်၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ-၏။ ဘာရော-တာဝန်တည်း၊ မယာ,ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအတွက်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သော၊ တံ ကိစ္စံ- ထိုကိစ္စကို၊ အာနန္ဒော - သည်၊ ကရောတိ - ပြု၏။ အဟံ အာနန္ဒံ နိဿာယ, အပ္ပေါသုက္ကာ-ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊ (ဟုတွာ)ဝိဟရိတုံ လဘာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အတိဝိယ မမာယတိ၊

[ဂေဟသိတပေမဖြင့် မြတ်နိုးသည်မဟုတ်၊ ဂုဏ်ကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးသည်။] သောပိ - ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည်လည်း၊ မနာပံ စီဝရံ လဘိတွာ အာနန္ဒတ္ထေရသေဝ ဒေတိ၊ ဣတိ - ဤသို့ အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော စကားအစဉ်သည်၊ ပုရိမ သဒိသမေဝ - ရွှေစကားအစဉ်နှင့် တူသည်သာ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဂုဏ ဗဟုမာနေန - ဂုဏ်ကို များစွာမြတ်နိုးခြင်းဖြင့်၊ မမာယန္တော-ငါ့ဥစ္စာဟု ပြသည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတွာ)တဒါ ဥပ္ပန္နမိ-ဖြစ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ စီဝရံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ၊ ပေ ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ နဝမံဝါ၊ ပေ၊ ဒသမံဝါတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ကဿစိ-တစုံတယေခံ၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊) သစေ ဘဝေယျ-အံ၊ (ကိံ)၊ ကထံ-အဘယ်အကြောင်း ဖြင့်၊ ထေရော- ရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်၊ ဇာနာတိ- နည်း၊ ဣတိ- ဤအကြံ သည်၊ (သစေ ဘဝေယျ)၊ ဗဟုဟိ-နသော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ကြိယာ ဝိသေသန)၊ ဇာနာတိ-၏၊ ကိရ-ချဲ့၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရော-သည်၊ ဇနပဒ စာရိ ကံ-ကို၊ ပတ္တမန္တော- ဖဲ့သွားခါနီးလသော်၊ အာနန္ဒတ္ထေရံ- ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ ဝ-၍သာလျှင်၊ ပတ္တမတိ-၏၊ (ကိံ)၊ အဟံ-သည်၊ ဧတ္ထကေန နာမ ကာလေ န - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်သော ကာလဖြင့်၊ အာဂစ္ဆိဿာမိ - ပြန်လာအံ့၊ ဧတ္ထန္တရေ-၌၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ မာပမဇ္ဇိ-မမေပါနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ (ပတ္တမတိ)၊ သမ္ပုခါ-၌၊ သစေ န အာပုစ္ဆတိ-အကယ်၍ မပန်ပြော နိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပေသေတွာပိ- ၍လည်း၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ- သာ၊ ဝစ္ဆတိ၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်၌၊ ဝဿံ- မိုးလပတ်လုံး၊ သစေ ဝသတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယေဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပဌမတရံ-ရှေးဥျားစွာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-န၏၊ [အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဝါကပ်ရာအရပ်မှ ဘုရားရှင်ထံသို့ လာကြကုန်၏။] တေ- ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့မှာ၍၊ ပဟိဏတိ- စေလွှတ်၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊ မမ- ၏၊ ဝစနေန - စကားဖြင့်၊ (မမ ဝစနေန- ငါ့ အလျှော့ဖြင့်)၊ ဘဂဝတောစ-၏လည်း၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ ဝန္တထ- ရှိခိုးပါလေကုန်၊ အာနန္ဒဿစ - အားလည်း၊ ဝါ- ၏လည်း၊ အာရောဂျိ- ကျမ်းမာချမ်းသာကြောင်းကို၊ ဝတွာ-ပြောဆိုမေးမြန်းပြီး၍၊ မံ-ငါ့အကြောင်း ကို၊ အသုကဒိဝသေ နာမ - ထို မည်သောနေ့၌၊ အာဂမိဿတိ - လာလတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒထ- ပြောကြလေကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့မှာ၍၊ (ပဟိဏတိ)၊ စ- ဆက်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ယထာ ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသေ ယေဝ- အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သောနေ့၌သာလျှင်၊ ဧတိ-ရောက်လာတတ်၏။

အဝိစ- သည်သာမကသေး၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော- သည်၊ အနုမာနေန ပိ-မှန်းဆခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဇာနာတိ- သိ၏ (ကိံ)၊ ဧတ္ထကေ-နိသော၊ ဒိဝသေ- တို့ပတ်လုံး၊ ဘဂဝတာ- နှင့်၊ ဝိယောဂံ- ကွေကွင်းခြင်းကို၊ သဟန္တော - သည်းခံလျက်၊ အဓိဝါသေန္တော - အောင့်အီးလျက်၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော- သည်၊ ဝသိ- နေရပြီ၊ ဒါနိ- ဌ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ-ယနေမှစ၍၊ အသုကံနာမ ဒိဝသံ- ထို မည်သောနေ့ကို၊ န အတိတ္ထမိဿတိ - လွန်လတ်၊ အဋ္ဌါ အာဂမိဿတိ၊ ဣတိ (ဇာနာတိ)၊ ဟိ - မှန်း၊ ယေသံ ယေသံ - အကြင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပညာ-ပညာသည်၊ မဟတိ-ကြီးကျယ်၏၊ တေသံ တေသံ- တို့၏၊ ဘဂဝတိ-၌၊ ပေမဉ္စ-ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည်၎င်း၊ ဂါရဝေါစ-သည်၎င်း၊ မဟာ - ကြီးကျယ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဣမိနာ နယေနာပိ - ဤ မှန်းဆကြောင်း နည်းအားဖြင့်လည်း၊ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဗဟူဟိ ကာရဏေဟိ ဇာနာတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ နဝမိဝါ၊ ပေ၊ ဒသမိဝါတိ အာဟ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ (အာဟ၌စပ်)၊ ယသ္မာ ဣဝံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ ပဏ္ဏတ္ထိဝဇ္ဇိ- တည်း၊ လောကဝဇ္ဇိ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ တသ္မာ, အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန- သည်၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ - လျှောက်အပ်သောရက်နှင့် တူသောရက်ကိုသာလျှင်၊ [“ဝုတ္တဒိဝသမေဝ - လျှောက်အပ်သောရက်ကိုသာလျှင်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဒိဝသမေဝါတိပိ ပဌန္တိ၊ - ဒီကာ။] ပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားကို၊ ကရောန္တော (ဟုတွာ) အထခေါ၊ ပေ၊ ဓာရေတုန္တိ- ဟူ၍၊ (အာဟ)၊ [ဓာရေတုန္တိ ဧတ္ထ အာဟာတိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော- ဒီကာ၊ ဓာရေတုန် စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “အာဟ” ထည့်စပ်ပါ- ဟုလို] ပန-ဆက်၊ ထေရေန-သည်၊ အဗျာသောဝါ-တလ ထက်ဝက် ၁၅ ရက်သည် သော်၎င်း၊ မာသောဝါ-တလသည်သော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌော - ညွှန်ပြအပ်သည်၊ သစေ အဘဝိဿ၊ (ဧဝံသတိ) သောပိ- ထို တလထက်ဝက် ၁၂ ရက်, သို့ မဟုတ် တလသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ဘဂဝတာ, အနုညာတော-ခွင့်ပြု တော်မူအပ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိန္တိ-ကား၊ ယေန ကေနာပိ-သော၊ နိဋ္ဌာနေန- ပြီးဆုံးခြင်း ဖြင့်၊ စိဝရသ္မိ-သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-သော်၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် “ နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ ” ၌ နိဋ္ဌိတနောင် လက္ခဏ အနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ် ကြွေးနကြောင်းကို ပြသည်၊ သက်နိုးပြီးဆုံးခြင်း၏ ကတ, နဋ္ဌ, ဝိနဋ္ဌစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှိသောကြောင့် “ယေနကေနစိ” ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တံစိဝရံ - သည်၊ ကရဏေနပိ-ပြုခြင်းကြောင့်လည်း၊ နိဋ္ဌိတံ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ, အဿ-ထို နိဋ္ဌိတ

စီဝရသ္မိပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ဌ၊ အတ္တမတ္တမေဝ - အဓိပ္ပါယ်နက်မျှကိုသာ၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ ဘိက္ခုနော၊ပေ၊ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ဘိက္ခုနော စီဝရံ ကတံဝါ ဟောတိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကတန္တိ -- ကား၊ သူစိကမ္မပရိယောသာ နေန - အပ်ချုပ်မှု၏ ပြီးဆုံးခြင်းဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ သူစိ ကမ္မပရိယောသာနံနာမ-မည်သည်၊ ပါသပနုဂဏ္ဍိကပနု ပရိယောသာနံ - အနာပတ်ကွင်းအိမ် အနာပတ်သီးအိမ် အဆုံးရှိသော၊ ယံကံဋ္ဌိ - အမှတ် မထား တပါးသော အမှုကို၊ သူစိယာ-ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗံ ပြုထိုက်၏၊ (တံ - ထို အမှုကို) ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ သူစိယာ - အပ်ကို၊ ပဋိသာမနံ-တဖန် သိမ်းထား ခြင်းတည်း၊ [သူစိယာ ပဋိသာမနန္တိ သူစိယာရေ သင်္ဂေါပနံ၊ ဣဒဗ္ဗ သူစိကမ္မဿ သဗ္ဗဿ ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။] နဋ္ဌန္တိ - ကား၊ စောရာဒီဟိ- တို့သည်၊ ဟဋ္ဌံ- ခိုးဆောင်အပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ တေမ္ဗိ - ဤ ခိုးသူတို့ ယူဆောင်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ကရဏပလိဗောဓဿ- ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ပလိဗောဓ၏၊ နိဋ္ဌိတတ္တာ - ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဋ္ဌိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဝိနဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ဥပစိကာဒီဟိ-ခြံအစရှိသော သတ္တာ တို့သည်၊ ခါယိတံ(ဟောတိ)၊ အနုန္တိ-ကား၊ အဂ္ဂိနာ ဒမံ(ဟောတိ)၊ စီဝရာ သာဝါ ဥပစ္စန္ဓာတိ-ကား၊ အသုကသ္မိနာမကုလေ-ထိုမည်သော အမျိုး၌၊ စီဝရံ-ကို၊ လဘိဿာမိ-ရလိမ့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစီဝရာသာ-အကြင်သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အလိုအာသာသည်၊ ဥပဗ္ဗန္ဓာ ဟောတိ၊ သာဝါ-အလိုအာသာသည် သော်လည်း၊ ဥပစ္စန္ဓာ-ပြတ်စဲသည်၊(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေသမ္ဗိ-ဤ ဝိနဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ [နဋ္ဌအတွက် သီးခြား ပြခဲ့ပြီ၊] ကရဏပလိဗော ဓဿေဝ- ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ပလိဗောဓ၏ပင်၊ နိဋ္ဌိတတ္တာ- ကြောင့်၊ နိဋ္ဌိတ ဘာဝေါ- နိဋ္ဌိတ၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေတိ- ကား၊ ကထိနေ- ကို၊ ဥပ္ပတသ္မိံ စ-နှုတ်အပ်ပြီး သော်၎င်း၊ တေန- ဤ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုတိယဿ - သော၊ ပလိဗောဓဿ-အာဝါသပလိဗောဓ၏၊ အဘာဝံ-မရှိခြင်းကို၊ ဒဿေတိ-၏၊ [ပလိဗောဓ ၂ မျိုးကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာမှ ပြထားပြီ။] ပန-ဆက်၊ တံ ကထိနံ-ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဋ္ဌသု-ကုန်သော၊ မာတိကာသု-တို့တွင်၊ ကောယဝါ-တပါးဖြင့် သော်၎င်း၊ အန္တရုပ္ပာရေနဝါ-တပေါင်းလမပြည့်မီ အကြား၌ နှုတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓရိယတိ-နှုတ်အပ်၏၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ-ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ အဋ္ဌန္တံ မာတိကာနန္တိအာဒိ- ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ အဋ္ဌိမာ ဘိက္ခဝေ မာတိကာ

၊ပေ၊သဟုဗ္ဗာရာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အဋ္ဌ-နိသော၊ မာတိကာယော-တို့သည်၊ ကထိနက္ခန္ဓကေ-၌၊ အာဂတော-ကုန်ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ကထိနဿ - ကို၊ ဥဗ္ဗာရာယ-နှုတ်ခြင်းငှါ၊ မာတိကာ-တို့သည်၊ ပတ္တမနန္ဒိကာ-ပတ္တမနန္ဒိကာ မာတိကာ၎င်း၊ နိဋ္ဌာနန္ဒိကာ - ၎င်း၊ ပေ၊ သဟုဗ္ဗာရာ - သဟုဗ္ဗာရာ ၎င်း၊ (ဣတိ-သို့) ဣမာ အဋ္ဌ- တို့တည်း၊ ထိုပုဒ်များ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါ ဇီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အန္တရုဗ္ဗာရောပိ - အန္တရုဗ္ဗာရ ကထိနိနုတ်ခြင်းသည် လည်း၊ [အာဂတော၌ စပ်။] သုဏာတု မေ ဘန္ဓေသံယော၊ ပေ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေ-၌၊ အာဂတော-၏၊ [“သံယော- သည်၊ ကထိနိ- ကို၊ ဥဒ္ဓရေယျ-နှုတ်ရာ၏၊ ယဿာ ယသ္မတော-အား၊ ကထိန သ-ကို၊ ဥဗ္ဗာရော - သည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏” ဟု ပေး၊] တတ္ထ-ထိုအန္တရု ဗ္ဗာရ ကထိနိနုတ်ခြင်း၌၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-၏၊ တံ- ကို၊ အာဂတ ဋ္ဌာနေ ယေဝ-ကိုက်ရိုက်လာရာ ပါဠိရပ်၌သာလျှင်၊ ဝတ္ထုယိဿာမ-နိတော့ အံ၊ ပန-ဆက်၊ ဣမ-ဤ ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်၌၊ (တသ္မိံ-ထို ဆိုထိုက်သော စကားကို၊) ဝုစ္စမာနေ-သော်၊ ပါဠိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဟရိတဗ္ဗာ-ဆောင် ယူထိုက်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အတ္ထောပိ - သည်လည်း၊ ဝါ - အဋ္ဌကထာကို လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ စ - ဆက်၊ ဝုတ္ထော (ဤနေရာ၌) ဆိုအပ်သည်၊ သမာနောပိ - သော်လည်း၊ အဋ္ဌာနေ - အရာ မဟုတ်သည်၌၊ ဝုတ္တတာယ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိညေယျော-လွယ်ကူစွာ သိအပ် သည်၊ ဝါ-သိလွယ်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်နိုင်။

ဒသာဟပရမန္တိ - ကား၊ အဿ-ဤ ကာလ၏၊ ဒသ-တဆယ်ကုန်သော၊ အဟာနိ-ရက်တို့ဟူသော၊ ပရမော ပရိစ္ဆေဒေါ-အလွန် အပိုင်းအခြားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော- ထို ကာလသည်၊) ဒသာဟပရမော-မ မည်၏၊ ဒသာဟပရမံ- ၁၀ ရက် အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ တံ ကာလံ- ထိုကာလ ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - ဆောင်ထား နိုင်၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ “ဒသာဟပရမံ” ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဇီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပန- ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အတ္ထမတ္ထမေဝ ဒသေတံ၊ ဒသာဟပရမတာ ဓာရေ တဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ထင်ရှားအောင် ပြဉ္စးအံ့၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊(ကို ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) ဒသာဟပရမန္တိတ္ထေ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယာ ဒသာဟပရမတာ - အကြင် ၁၀ ရက် အလွန် အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (ယော) ဒသာဟပရမတာဝေါ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တ္ထေကော- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အယံကာလော-ဤကာလသည်၊ ယာဝ-လော့၊

နာတိက္ကမတိ - မလွန်သေး၊ တာဝ - ထို ၁၀ ရက် မလွန်သေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - နိုင်၏၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ပါဠိတော်၌ “ယာ ဒသာဟပရမတာ - သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ-ထို ဆယ်ရက် အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - ဆောင်ထားနိုင် ၏”ဟု ပေးပါ။]

အဓိဋ္ဌိတ ဝိကပ္ပိတေသု-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်း တို့၌၊ အပရိယာပန္နတ္တာ - အကျိုးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ- မပါဝင် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိရေကံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန် ဖြစ်သော၊ စိဝရံ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတိရေက စိဝရံ-ရ မည်၏၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထို အတိရေကစိဝရံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆန္တံ စိဝရာနံ အည တရန္တိ-ကား၊ ခေါမံ-ခေါမတိုင်း၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဝါ-ခုံချည်သင်္ကန်း ၎င်း၊ ကပ္ပါသိကံ - ဝါချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ကောသေယျံ- ပိုးချည်ဖြင့်ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ကမ္မလံ-သားမွှေးဖြင့်ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဝါ - သကလပ် သင်္ကန်း၎င်း၊ သာဏံ - ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဘင်္ဂံ - ၅ မျိုးစုံရော၍ ယက်အပ်သော သင်္ကန်း ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆန္တံ-၆ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေသံ စိဝရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ- တမျိုးမျိုးသော သင်္ကန်းတည်း၊ [ခေါမံ ကပ္ပါသိကံစသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] တေန-ဤ ဆန္တံစိဝရာနံ အညတရံ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ စိဝရဿ - ၏၊ ဇာတိံ - အမျိုးဇာတ်ကို၊ ဒသေ တွာ-ပြုပြီး၍၊ ဣဒါနိပမာဏံ ဒသေတုံ, ဝိကပ္ပနုပဝံပစ္ဆိမန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ တဿ - ထို ပစ္ဆိမသင်္ကန်း၏၊ ပမာဏံ - ပမာဏကား၊ ဒိဃတော- အလျား အားဖြင့်၊ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော - ၂ ထွာတို့၎င်း၊ တိရိယံ - အနံအားဖြင့်၊ ဝိဒတ္ထိ- တထွာ၎င်းတည်း၊ တကြ-ထို ဝိကပ္ပနုပဝံ ပစ္ဆိမံဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ- ကား၊ ပါဠိ- ပါဠိတော်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ, သုဂတဂံလေန- မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အာယာမေန - အလျား အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂံလံ - လက် ဝ သစ်ရှိသော၊ စတုရဂံလဝိတ္ထတံ-လက် ၄ သစ် အပြန့်ရှိသော၊ ဝါ- လက် ၄ သစ် အနံရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ- နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စိဝရံ- ကို၊ ဝိကပ္ပေတုံ- ၄၊ အနဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ- ကား၊ (ပါဠိ- စိဝရက္ခန္ဓက ပါဠိတော်တည်း။) [ဤ ပစ္ဆိမသင်္ကန်း ပမာဏကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

တံ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ - ကား၊ ယထာဝုတ္တ ဇာတိပုမာဏံ - အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောဇာတ် , အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောပမာဏ ရှိသော၊ တံ စီဝရံ - ကို၊ ဒသာဟပရမံ - ၁၀ ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ ကာလံ - ကို၊ အတိက္ကာမယတော - လွန်စေသောရဟန်း၏၊ ဧတ္ထန္တ ရေ - ဤ ၁၀ ရက် အတွင်း၌၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အတိရေကစီဝ ရံ - သည်၊ န ဟောတိ၊ တထာ - ထို အတိရေကစီဝရ မဖြစ်လေခံအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အကုဗ္ဗတော - မပြုသောရဟန်း၏၊ (စီဝရံ - ကို) နိသဂ္ဂိယံ - စွန့်ထိုက်၏၊ ပါစိတ္တိယံ - သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တံ စီဝရံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ နိသဂ္ဂိယံစ - သည်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယာ ပတ္တိစ - ပါစိတ်အာပတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိအတ္ထော။ [ဤဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထဝါ - ကား၊ နိသဇ္ဇနံ - စွန့်ခြင်း၊ နိသဂ္ဂိယံ - ခြင်း၊ ဧတံ - ဤ နိသဂ္ဂိယံ ဟူသောအမည်သည်၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ - ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာမပြောမီ ရှေ့ အဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗဿ - ပြုထိုက်သော၊ ဝိနယကမ္မဿ - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံ၏၊ နာမံ - တည်း၊ အဿ - ထိုသဘော၏၊ နိသဂ္ဂိယံ - စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံသည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဣတိ, (တံ - ထိုသဘောသည်) နိသဂ္ဂိယမိစ္စေဝ - နိသဂ္ဂိယမည်သည်သာ၊ တံ - ထို စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော သဘောဟူသည်၊ ကိံ - နည်း၊ ပါစိတ္တိယံ - တည်း၊ တံ - ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဝါ - ထိုဆယ်ရက်ကာလကို၊ အတိက္ကာမယတော - လွန်စေသော ရဟန်း၏၊ သနိသဂ္ဂိယ ဝိနယကမ္မံ - စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံနှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အယံ - ကား၊ ဧတ္ထ - ဤ ဒုတိယဝိကပ်၌၊ အတ္ထော - တည်း၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထား ပြီ။] ပန - ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ တာဝ - စွာ၊ ပဌမံ - ပဌမဖြစ်သော၊ အတ္ထ ဝိကပ္ပံ - အတ္ထဝိကပ်ကို၊ ဒဿေတံ - ၄၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိတိ - ဟူ၍၊ မာတိကံ - ကို၊ ထပေတွာ - ၌၊ ဧကောဒေသ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ, နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ - ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တိ။ [ဤ ပဒဘာဇနီ၌ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံဖြင့် ပဌမဝိကပ်၏အနက်ကို ပြ၏။]

ပုန, ယဿစ - အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ၏၊ [ပါဠိတော်၌ လာသော “နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ သံဃဿဝါ ဝဏဿဝါ ပုဂ္ဂလဿဝါ” ကို ရည်ရွယ် ၍ “ယဿစ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်၊] ယထာစ - အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်း၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ [ပါဠိတော်၌လာသော “ ဝေဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ နိသဇ္ဇိ တဗ္ဗံ ” စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ ယထာစ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ ” ဟု ဆိုသည်။] တံ - ထို

စွန့်ရာပုဂ္ဂိုလ် စွန့်ပုံ အခြင်းအရာကို၊ ဒေသေတံ သံဃဿဝါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို သံဃဿဝါ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကောဒေသေ အရုဏုဂ္ဂမနေတိ ဧတ္ထ- ၌၊ ယံ ဒိဝသံ- ၌၊ စီဝရံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ- ထိုနေ့၏၊ ယော အရုဏော- အကြင် အတိတ်အရုဏ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို အတိတ်အာရုံသည်၊ ဥပ္ပန္န ဒိဝသ နိဿိတော-သင်္ကန်းဖြစ်ရာနေ့ကို မှီ၏၊ တဿ၊ စီဝရုပ္ပါဒ ဒိဝသေန- သင်္ကန်းဖြစ်ရာနေ့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ကောဒေသေ- တဆွဲတအာရုဏ်မြေခံ ဖြစ်သော၊ အရုဏုဂ္ဂမနေ - ၌၊ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဤပုဒ်များ၏အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ရေးထားပြီ။] ဗဟုနိ - များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဧကန္တံ - တပေါင်းတည်း၊ ဗဒ္ဓိတွာဝါ - ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ ဝေဠုတွာဝါ- ရစ်ပတ်၍သော်၎င်း၊ ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိပိ) ကောဝ အာပတ္တိ၊ အဗဒ္ဓါဝေဠုတေသု - မဖွဲ့အပ် မရစ်ပတ်ကုန်လ သော်၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - သင်္ကန်းတည်းဟူသော ဝတ္ထုအရေအတွက်အား ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

နိသဇ္ဇိတွာ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ကထံ-လျှင်၊ ဒေသေတဗ္ဗာ- ဒေသနာပြောထိုက်သနည်း၊ ယထာ-ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တာ၊ (တထာ ဒေသေ တဗ္ဗာ)၊ စ - ဆက်၊ ကထံ- လျှင်၊ တတ္ထ- ထို ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တံ- နည်း၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ တေန ပေ၊ ပဋိဒေသေမိတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ [“ဘိက္ခဝေ- တို့၊ပေ၊ ဘန္တေ- တို့၊ အဟံ ဣတ္ထန္တာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တံ-ထို အာပတ် ကို၊ ပဋိဒေသေမိ - ဒေသနာ ပြောပါ၏ ” ဟု ပေး။] ပန - ဆက်၊ ဣမ- ဤ ဒေသနာပြောရာ၌၊ ဧကံ- တထည်သော၊ စီဝရံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧကံ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ဆိုရာ၏၊ ဒွေ သစေ(ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)ဒွေတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [“ဒွေ နိသဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ” ဟု ဆိုပါ- ဟူလို။] ဗဟုနိ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) သဗ္ဗဟုလာနိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [“သဗ္ဗ ဟုလာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ” ဟု ဆိုပါ-ဟူလို။] နိသဇ္ဇေနပိ-စွန့်ခြင်း ၌လည်း၊ ဧကံ- တထည်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ) ယထာ ပါဠိ မေဝ- ပါဠိတော်အတိုင်းသာ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ- ရာ၏၊ ဒွေဝါ- ၂ ထည်တို့သည်သော်၎င်း၊ ဗဟုနိဝါ-သော်၎င်း၊ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) ဣမာနံ ပေ၊ နိသဇ္ဇာမိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပါဠိ- ပါဠိကို၊ ဝါ- ပါဠိလို၊ ဝတ္ထု-ဆိုခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တေန- မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ အညထာ ပိ-တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ဆိုနိုင်၏၊ [ပါဠိဘာသာ ဖြင့် မဆိုနိုင်လျှင် မြန်မာဘာသာ စသည်ဖြင့်လည်း ဆိုနိုင်သည်-ဟူလို။]

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ခန္ဓကေ-၌၊ [သမထက္ခန္ဓက၌။] ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-၏၊ ဟိ-ဇ္ဈ၊ ဧဝံ-သို့၊ တတ္ထထို ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)။ ဗျတ္တေနဘိက္ခုနာပေ၊ အာယတိံ သံဝရေယျာသီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [ဗျတ္တေန-ထက်မြက်သော၊ ပဋိပလေန-ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဣပေတဗ္ဗော-၏၊ (ကိံ)။ ဘန္တေ-တို့၊ သံဃော-သည်၊ မေ-၏၊ (ဝစနံ- ကို) သုဏာတု- နားစိုက်တော်မူပါ။ ဣတ္ထန္ဓာမော-ရှိသော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ သရတိ-အမှတ်ရပါ၏။ ဝိဝရတိ- ဖွင့်လှစ် (ဖော်ပြော) ပါ၏။ ဥတ္တာနိံ-ပေါ်လွင်သည်ကို၊ ကရေတိ-၏၊ ဒေသေတိ-ဒေသနာ ပြောပါ၏။ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မိ-အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟဏကံသည်။) ပတ္တကလ္လံ-လျှော်ပတ်သောအခါရှိသည်။ ယဒိသိယာ-အံ၊ (ဧဝံသတိ။) အဟံ၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ- သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျံ-ခံယူရာ ပါ၏။ ဣတိ ဣပေတဗ္ဗော၊ တေန-ထိုအာပတ် ခံယူသောရဟန်းသည်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိံ)။ ပဿသိ- ရှု၏လော၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အာမ- မှန်ပါ။ ပဿာမိ - ရှုပါ၏။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အာယတိံ - ၌၊ သံဝရေယျာသိ-လော။]

ပန - ဆက်၊ ဒွိသုဝါ- အာပတ် ၂ မျိုးတို့၌ သော်၎င်း၊ သမ္မဟုလာသုဝါ- များစွာသော အာပတ်တို့၌ သော်၎င်း၊ ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝစနဘေဒေါ-ကေဝုဗဟုဝုဗတို့၏ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဣဘဗ္ဗော-၏၊ စီဝရဒါနေပိ-၌လည်း၊ သံဃောပေ၊ စီဝရနီတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဝသေန-ဝတ္ထုအနည်းအများ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝစနဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဂဏဿ စ-အား၎င်း၊ ပုဂ္ဂလဿစ-အား၎င်း၊ နိသဇ္ဇနေပိ ဒေသဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-၌ နိသဂ္ဂိသင်္ကန်းကို စွန့်ရာ၌၊ အာပတ္တိဒေသနာ ပဋိဂ္ဂဟဏေသု-အာပတ်ကို ဒေသနာပြောခြင်း၊ ခံယူခြင်းတို့၌၊ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-(သမထက္ခန္ဓက ပါဠိတော်)တည်း၊ ဘိက္ခုဇေ-တို့၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပေ၊ သံဝရေယျာသိ-လော၊ ဣတိ(ဣပေတဗ္ဗော)၊ [ဤကား အများထံ ဒေသနာပြောပုံတည်း။] တေန ဘိက္ခုနာ - သည်၊ ပေ၊ သံဝရေယျာသိ-လော၊ ဣတိ-၌သို့ ပြောထိုက်၏၊ [ဤကား တပါးထံ ဒေသနာပြောပုံတည်း။] (ဣတိ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-တည်း၊) တတ္ထ-ထို ပါဠိတော်၌၊ ပုရိမနယေနေဝ, အာပတ္တိယာ-၏၊ နာမဂ္ဂဟဏံ-နာမည်ကို ယူခြင်းကို၎င်း၊ ဝစနဘေဒေါစ-ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဂဏဿ- ၃ ပါးဂိုဏ်းအား၊ နိသဇ္ဇနေ-စွန့်ခြင်း၌၊ (ပါဠိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ-ကဲ့သို့) ဧဝံ-တူ၊ ဒွိန္ဒ- ၂ ပါးသောရဟန်းတို့အား၊ နိသဇ္ဇ

နေပိ-၌လည်း၊ ပါဠိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝိသေသော-သည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ-
 အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဣပေတဗ္ဗာတိ အာဒိနာ-သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ တိဏ္ဏံ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ ကာတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်
 မူပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂန္တိ အာဒိနာ-သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ ဝိသံယေဝ-သာလျှင်၊ ဒွိန္ဒ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ပါရိ
 သုဒ္ဓိ ဥပေါသထော-ကို၊ ဝုတ္တာ ယထေဝ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဓာပိ-ဤ ၂ ပါး
 အား စွန့်ရာ၌လည်း၊ ဝိသံ - ၃ ပါးစွန့်ပုံမှ သီးခြား၊ ပါဠိ - ကို၊ ဝဒေယျ -
 ဟောတော်မူရာ၏၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ, ဝိသေသော-သည်၊ နတ္ထိ၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝတ္တာ-မူ၍၊ ဂတော-သွားပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂဏသ-
 ၃ ပါးဂိုဏ်းအတွက်၊ ဝုတ္တာ- သော၊ ပါဠိယေဝ- သည်ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂ ပါး
 အား စွန့်ရာ၌၊ ပါဠိ - တည်း၊ ပန - အထူးကား၊ အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-၌၊
 အယံ- ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ ဂဏသ- အား၊ နိသဇ္ဇိတွာ, အာပတ္တိ
 ယာ-ကို၊ ဒေသိယမာနာယ - ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသော်၊ အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟ
 ကော- သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဥတ္ထိ - ကို၊ ထပေတိ ယထာ၊ ဧဝံ (ဥတ္ထိံ)
 အထပေတွာ, ဒွိသု - ၂ ပါးသောရဟန်းတို့တွင်၊ အညတရေန - သည်၊ ဧက
 ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ယထာ - အာပတ်ကို ခံယူသကဲ့သို့၊ ဧဝံ, အာပ
 တ္တိ- ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဒွိန္ဒ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဥတ္ထိထပနာ
 နာမ-ဥတ်ထားရခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ (ဥတ္ထိထပနာ) ယဒိ သိယာ၊ (ဝေံ
 သတိ)ဒွိန္ဒ-အတွက်၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ-ကို၊ ဝိသံ, န ဝဒေယျ-ဟောတော်
 မမူရာ။

နိသဋ္ဌစိဝရ ဒါနေပိ - စွန့်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို ပြန်ပေးရာ၌လည်း၊
 ဣမံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗိတိ- ဟူ၍၊ ဧကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊
 ဝဒတိ ယထာ၊ ဧဝံ - တူ၊ ဣမံ မယံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒေမာတိ - ဟူ၍၊
 ဝတ္ထု၊ ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတော-ဤ နိသဋ္ဌ စိဝရဒါနကံထက်၊ ဂရုကတရာနိ-
 သာ၍လေးကုန်သော၊ ဥတ္ထိဒုတ်ယကမ္မာနိပိ - တို့သည်သော်မှလည်း၊ ဝါ-
 တို့ကိုသော်မှလည်း၊ အပလောကေတွာ ကတ္တဗ္ဗာနိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ- ဟော
 တော်မူအပ်သောကံတို့သည်၊ အတ္ထိ-နံသေး၏၊ တေသံ-ထိုကံတို့အား၊ ဧတံ-
 ဤနိသဋ္ဌစိဝရဒါနကံသည်၊ အနုလောမံ-လျော်၏၊ ပန-ဆက်၊ နိသဋ္ဌစိဝရံ-
 ကို၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ - ပြန်ပေးထိုက်သည်သာ၊ အဒါတံ န လဗ္ဘတိ၊ (ကသ္မာ)၊
 ဟိ (ယသ္မာ), ဧတံ-ဤသင်္ကန်းစွန့်ခြင်းသည်၊ ဝိနယကမ္မ မတ္ထိ - ဝိနည်းကံမျှ
 သာတည်း၊ တံ- ထိုသင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ တေန- ထို သဂ္ဂိယသင်္ကန်းကို စွန့်

သောရဟန်းသည်၊ သံဃဿဝါ - အား၎င်း၊ ပေ၊ ဒိန္နမေဝ - အပိုင် ပေးအပ်သည်သာ၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (နိသဋ္ဌစီဝရံ - ကို၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ- သာ၊ အဒါတု-၄၊ န လဗ္ဗတိ-မရအပ်။)

ဒသာဟတိက္ကန္တေ အတိက္ကန္တ သညီတိ-ကား၊ ဒသာဟံ-ကို၊ အတိက္ကန္တေ - လွန်ပြီးသော၊ စီဝရေ-၌၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ အတိက္ကန္တံ - ၁၀ ရက်လွန်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံသညီ - ဤသို့သော အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ- အံ၊) ဝါ-တနည်း၊ ဒသာဟေ-သည်၊ အတိက္ကန္တေ - လွန်ပြီးလသော်၊ ဒသာဟော-သည်၊ အတိက္ကန္တော-ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံသညီ(ဟောတိ)၊ [ပဋ္ဌမနည်းဝယ် သင်္ကန်းအပေါ်၌ အမှတ်ရှိ၏၊ ဒုတိယနည်း၌ကား ရက်အပေါ်၌ အမှတ်ရှိသည်။] နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ဣဒ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သညာ-သည်၊ နရက္ခတိ-အာပတ်မှ မစောင့်၊ ဟိ-မှန်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ သညီ-ဤသို့ ဆယ်ရက် မလွန်သေး ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ တဿပိ-၏လည်း၊ တံစီဝရံ-ကို၊ နိသဂ္ဂိယံ - စွန့်ထိုက်၏၊ ပါစိတ္တိယာပတ္တိစ (ဟောတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊ သနိသဂ္ဂိယ ဝိနယကမ္မံ - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ, ဥဘောပိ - နသော၊ အတ္ထဝိကပ္ပါ - အတ္ထဝိကပ်တို့သည်၊ ယုဇ္ဇန္တိ-သင့်ကုန်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော တိက်တို့၌၊ [ကြွင်းသော ပါဠိတော် ၌ လာသော အနဓိဋ္ဌိတ , အဝိကပ္ပိတ စသော တိက်တို့၌၊] သေနယော-တည်း၊ အဝိသဇ္ဇိတ ဝိသဇ္ဇိတသညီတိ-ကား၊ ကဿစိ-တစုံတယောက်အား၊ အဒိန္နေ - မပေးအပ်သော သင်္ကန်း၌၊ အာရိစ္ဆတ္ထေ - မစွန့်အပ်သေးသော သင်္ကန်း၌၊ မယာ-သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံသညီ (ဟောတိ)။

အနဋ္ဌေ နဋ္ဌသညီတိ-ကား၊ အတ္တနော စီဝရေန သဒ္ဓိံ , ပဟုနိ-နသော၊ အညေသံ-တို့၏၊ စီဝရာနိ - တို့ကို၊ ဧကတော, ထပိတာနိ- ထားအပ်သည် တို့ကို၊ စောရာ- တို့သည်၊ ဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏၊ တတြ - ထိုသို့ ဆောင်ယူ

န ဣဒ သညာ ရက္ခတိ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ ဒသာဟတိက္ကန္တေ (၁) အတိက္ကန္တ သညီ၊ (၂) ဝေမတိကော, (၃) အနတိက္ကန္တသညီ ဟု ၃ ချက်ရှိ၏။ ထို ၃ ချက်တွင် “ဝေမတိကနှင့် အနတိက္ကန္တသညာ” တို့ကို ရည်ရွယ်၍ “န ဣဒ သညာ ရက္ခတိ ” ဟု ဆိုသည်။ ဝေမတိကနှင့် အနတိက္ကန္တသညာရှိသော်လည်း အာပတ်မှ မလွတ်- ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် “ယော ဟိ” စသည်မိန့်သည်။ “ယော ဟိ” ဟု ဒဠိဇောတကဟိဖြင့် ပါဠိမှန် ရှိစေ၊ သမုစ္စည်းအတွက် “ တဿပိ ” ဟု ပိသဒ္ဓါပါသည်။ ထိုပိဖြင့် ဝေမတိက အန တိက္ကန္တသညာတို့ကိုဆည်း၊ အတိက္ကန္တသညာရှိသူမှာသာ အာပတ်သင့်သည် မဟုတ် သေး, ပိမတိဖြစ်သူ အနတိက္ကန္တသညာ ရှိသူမှာလည်း အာပတ်သင့်သည် - ဟူလို၊ [“န ဣဒ သညာ ရက္ခတိတိဣဒံ ဝေမတိက အနတိက္ကန္တသညာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

ရာ၌၊ သေ-ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တနော၊ စိဝရေ-သည်၊ အနဋ္ဌေ-မပျောက်ဘဲ
 လျက်၊ နဋ္ဌသညီ ဟောတိ၊ အဝိနဋ္ဌာဒိသုပိ သေနယော၊ [သေနယော အဝိ
 နဋ္ဌာဒိသုပိတိ အညေသံ စိဝရေသု ဥပစိကာဒိဟိ ခါယိတေသု မယုမ္ပိ စိဝရံ
 ခါယိတန္တိ ဧဝံသညီ ဟောတိတိ အာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ။] ပန-
 ဆက်၊ အဝိလုတ္တေတိ ဣတ္ထ - ၌၊ ဂန္တံ ဘိန္ဒိတွာ , ပသယာဝဟာရဝသေန -
 အနိုင်အထက်လွှမ်းမိုး၍ ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိလုတ္တေ - မလုယက်အပ်
 သော သင်္ကန်း၌၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အနိသဇ္ဇိတွာ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊
 သင်္ကံ , နိဝတ္ထံဝါ-ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ သင်္ကံ , ပါရုတံဝါ-
 ရုံအပ်သော ကေသီကိုသော်၎င်း၊ ကာယတော အမောစေတွာ ဒိဝသမ္ပိ
 ဝိစရတိ၊ ကောဝ အာပတ္တိ၊ [ကိုယ်မှ မလွတ်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌ တချက်သာ
 သင့်သည်။] မောစေတွာ မောစေတွာ နိဝါသေတိဝါ ပါရုပတိဝါ၊ ပယော
 ဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ [ရေချိုးခြင်း စသော ကိစ္စကြောင့် ပြန်ဝတ်တိုင်း
 ဒုက္ကဋ္ဌထပ်၍ သင့်သည်-ဟူလို၊] ဒုန္တိဝတ္ထံဝါ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော
 သင်းပိုင်ကိုသော်၎င်း၊ ဒုပ္ပါရုတံဝါ-မကောင်းသဖြင့် ရမ်းအပ်သော ကေသီ
 ကိုသော်၎င်း၊ သဏ္ဌပေန္တဿ - ကောင်းစွာတည်စေသော ရဟန်း၏၊ အနာ
 ပတ္တိ [ကိုယ်မှ မလွတ်သောကြောင့် အနာပတ်။] အညဿ-အခြားရဟန်း၏၊
 တံ-ထို နိသဂ္ဂိယပစ္စည်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတော အနာပတ္တိ၊ [ငွေဖြင့်ဝယ်အပ်သော
 နိသဂ္ဂိယဖြစ်လျှင် သုံးဆောင်သူမှာ သူတပါးပစ္စည်းဖြစ်သော်လည်း အာပတ်
 သင့်၏။] စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ အခြားသူ၏ နိသဂ္ဂိယပစ္စည်းကို သုံးစွဲသည့်
 အတွက် အနာပတ်ဖြစ်ရာ၌၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ အာဒိဝစနံ - သည်၊ သာဓကံ-
 သက်သေတည်း၊ [အညေန - အခြားရဟန်းသည်၊ ကတံ - ပြုအပ်ပြီးသော
 နိသိဒ္ဓိအခင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အနာပတ္တိ၊ (နိသိဒ္ဓနသန္တတ
 သိက္ခာပုဒ်။)] အနတိက္ကန္တေ - ၌၊ အတိက္ကန္တသညိနော - ၎င်း၊ ဝေတေက
 သစ-၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ - ကို၊ ပရိဘောဂံ - သုံးစွဲခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။ [မသုံး
 စွဲဘဲ ထားရုံထားသော ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ္ဌမသင့်-ဟူလို၊]

ပန- ဆက်၊ အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟံ အမိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိတိ ဣတ္ထ-
 ၌၊ အမိဋ္ဌာနုပဂံ-အမိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော သင်္ကန်းကို၎င်း၊ ဝိကပ္ပနုပဂဉ္ဇ-
 ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ တတြ ထို “အမိဋ္ဌာ
 နုပဂံ, ဝိကပ္ပနုပဂံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-စိဝရ
 ကုန္တကပါဠိတော်တည်း၊ အထခေါ-၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ တေဒဟောသိ၊ (ကိ)၊
 ဘဂဝတာ - သည်၊ ယာနိ တာနိ - အကြင် သင်္ကန်းတို့ကို၊ တိစိဝရန္တိ ဝါ-

၃ ထည်သော သင်္ကန်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝဿိက သာဋီကာဘိဝါ - မိုဃ်းအခါ၌ ဝတ်အပ်သော သင်္ကန်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝါ - မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းဟူ၍သော်၎င်း၊ နိသီဒနန္တိဝါ - နိသီဒိင်အခင်း ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပစ္စတ္ထရဏန္တိဝါ - အပေါ်လွှမ်း အခင်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒီတိဝါ - အနာကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်းသင်္ကန်း ဟူ၍သော်၎င်း၊ မုခပုဉ္ဇန စောဠန္တိဝါ - မျက်နှာသုတ်ပုဝါအဝတ် ဟူ၍သော် ၎င်း၊ ပရိက္ခာရစောဠန္တိဝါ - ပရိက္ခာရအဝတ်ဟူ၍သော်၎င်း၊ အနညာတာနိ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗာနိ , တာနိ - ထို အဝတ်တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ နုခေါ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက်ကုန်လေသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ နိ နုခေါ-ဝိကပ္ပနာပြုထိုက်ကုန်လေသလော၊ ဣတိ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ပြီ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသံ၊ သိက္ခဝေ-တို့၊ တိစီဝရံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာ တံ- သံဃာဋီစသော နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေ တံ- သံဃာဋီစသောနာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ န(အနုဇာနာမိ)၊ ဝဿိက သာဋီကံ-ကို၊ ဝဿာနံ- မိုဃ်းလတို့၏၊ စတုမ္ဘာသံ - ၄ လပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတံ- ဝဿိကသာဋီကာနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ တတော- ထို ၄ လမှ၊ ပရံ, ဝိကပ္ပေတံ - စီဝရနာမည် သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ နိသီဒနံ - ကို၊ အဓိဋ္ဌာတံ- နိသီဒနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင် ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဝိကပ္ပေတံ-နိသီဒနာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ န (အနုဇာနာမိ)၊ ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတံ, န ဝိကပ္ပေတံ၊ ကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒိံ -ကို၊ ယာဝ အာဗာဓာ-အနာရှိရာ ကာလတိုင်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာတံ (အနုဇာနာမိ)၊ တတော-ထို အနာရှိရာကာလမှ၊ ပရံ-၌၊ ဝါ-အနာပျောက်ရာအခါ၌၊ ဝိကပ္ပေ တံ-စီဝရ အမည်သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ပေ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ (ပါဠိ-တည်း)။ [ဤပါဠိတော်၏အဓိပ္ပါယ်ကို ကမ်၊ဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ - ထို သင်္ကန်း ၉ မျိုးတို့တွင်၊ တိစီဝရံ- ကို၊ အဓိဋ္ဌဟန္တေန-အဓိဋ္ဌာန် တင်လိုသောရဟန်းသည်၊ ရဇိတွာ-ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပမိန္ဒု-ကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ပမာဏယုတ္တ မေဝ - ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သင်္ကန်းကိုသာ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ - အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏၊ တဿ - ထို ၃ ထည်သော သင်္ကန်း၏၊ ပမာဏံ - ကား၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန - အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သုဂတစီဝရတော- ထက်၊ ဥနကံ-ယုတ်လျော့သော ပမာဏသည်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ လာမက ပရိစ္ဆေဒေန - ယုတ်လျော့သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ - အောက်ထစ်ဆုံး အပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ သံဃာဋီယာ-၏၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂဿစ- ၎င်း၊ ဒီယတော-

အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိမဉ္ဇကံ - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၅ တောင် အပေါင်းရှိသော၊ (ပမာဏံ- သည်၎င်း၊) တိရိယံ- အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိတ္တိကံ - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၃ တောင် အပေါင်းရှိသော၊ ပမာဏံ- သည်၎င်း၊ ဝနုတိ၊ [မုဋ္ဌိပဉ္ဇက စသည်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟ နှင့်တကွ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အန္တရဝါသကော- သည်၊ ဒီဃတော - အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိပဉ္ဇကော - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၅ တောင် အပေါင်းရှိသော သင်းပိုင်သည်၎င်း၊ တိရိယံ၊ ဒွိဟတ္ထောပိ- ၂ တောင်ရှိသော သင်းပိုင်သည်၎င်း၊ ဝနုတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) (ကသွာ၊ ဒွိဟတ္ထော- ၂ တောင် ရှိသော သင်းပိုင်သည်၊ ဝနုတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသွာ)၊ ပါရူပနေနပိ-အပေါ်ခြံ ကေသီဖြင့်လည်း၊ နာဘိ-ချက်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ-ဖုံးအုပ်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- တတ် ကောင်း၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (တိရိယံ ဒွိဟတ္ထောပိ ဝနုတိ) ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တ ပုမ-ဏတော - ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏထက်၊ အတိရေကံ - ပိုလွန်သော သင်းပိုင်ကို၎င်း၊ ဥနကဉ္စ- ကို၎င်း၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ-ထိုသို့အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဒွေ စီဝရဿ၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌေ တီတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [စီဝရဿ- ကို၊ အဓိဋ္ဌာနာနိ - အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း တို့သည်၊ ဒွေ- ၂ မျိုးတို့တည်း၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်သော်လည်း၊ အဓိဋ္ဌေတိ- အဓိဋ္ဌာန်တင်၏၊ ဝါစာယဝါ- ဖြင့်သော်လည်း၊ အဓိဋ္ဌေတိ - ၏၊ (ပရိဝါ- ကေတ္တရိကနယ, ဒုကာ)] တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကိုယ်နှုတ် ၂ ပါး တပါးပါး ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) ပုရာဏသင်္ဃာဋီ - ရှေး၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်းကြီးကို၊ (နဂိုရ်ရှိပြီး သင်္ကန်းကြီးကို) ဣမံ သင်္ဃာဋီ ပစ္စုဒ္ဓရာ မီတိ-ဟူ၍၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ- ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပြီး၍၊ နဝံ-အသစ်သင်္ကန်းကြီးကို၊ ဟဒတ္တန- ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဣမံ သင်္ဃာဋီ အဓိဋ္ဌာမီတိ - ဟူ၍၊ စိတ္တေန - ဖြင့်၊ အာဘောဂံ-နှင့်လုံးသွင်းမှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ကာယဝိကာရံ- ကိုယ်၏ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ ကရောန္တေန- လျက်၊ ကာယေန- ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ- အဓိဋ္ဌာန် တင်ထိုက်၏၊ ဣဒံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကာယေန- ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-တည်း၊ တံ- ထိုကိုယ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို၊ ယေန ကေနစိ - သော၊ သရီရာဝယဝေန-

ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။ ။ ယခုခေတ်၌ သင်္ကန်း ၃ ထည်ကို အများက ဝိကပ္ပနာပြု၍ အချို့ ကသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော်လည်း၊ ရှေးခေတ်ကမူ အများပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်ကြ သည်။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိကို ဋီကာ၌ “ဣမံ သင်္ဃာဋီ - ကို၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ [“ ဣမံ သင်္ဃာဋီ အဓိဋ္ဌာနံ-၌ သင်္ဃာဋီ အဓိဋ္ဌာန်ကို” ဟုလည်း ရှိ၏။] ဥက္ခိပါမိ- ကော်ချပါ၏၊ ပရိစ္စဇာ မိ- (စွန့်ပါ၏) ဣတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ရုပ်သိမ်းခြင်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုခြင်း ဟု မှတ်ပါ။

ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ အဖုသန္တဿ- မထိသောရဟန်း၏ (အတွက်)၊ န
ဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ ပန- ကား၊ ဝါစာယ- ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာနေ-၌၊ ဝစီဘေဒံ - စကား
လုံး၏ကွဲပြားမှုကို၊ ဝါ-နှုတ်မြက်မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။

တတြ-ထိုနှုတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ အဓိဋ္ဌာန်-သည်၊ ဒုဝိဓံ- ၂ ပါးအပြား
ရှိပြန်၏။ ဟတ္ထပါယေ - ၌၊ သစေ ဟောတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣမံ သင်္ခါဒိံ
အဓိဋ္ဌာမိတိ - ဟူ၍၊ ဝါစာ - စကားလုံးကို၊ ဝါ- နှုတ်ကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ - ခွဲခြား
ထိုက်၏၊ ဝါ- မြက်ဆိုထိုက်၏၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ အန္တောဂဗ္ဗေဝါ - အခန်း
တွင်း၌ သော်၎င်း၊ ဥပရိပါသာဒေဝါ - ပြာသာဒ် အထက်ထပ်၌ သော်၎င်း၊
သာမန္တဝိဟာရေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ သစေ ဟောတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထပိတ
ဋ္ဌာန် - ထားအပ်ရာအရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သား၍၊ ဧတံ သင်္ခါဒိံ အဓိ
ဋ္ဌာမိတိ - ဟူ၍၊ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေ - ၌၎င်း၊ အန္တရဝါသကေစ-
၌၎င်း၊ သေနယော - တည်း၊ ဟိ - မှန်၊ နာမမတ္တမေဝ - နာမည်မျှသည်သာ၊
ဝိသေသော၊ တုသ္မာ, သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံသော သင်္ကန်း ၃ ထည်တို့ကို၊ သင်္ခါဒိ
န္တိ- ဟူ၍၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂန္တိ - ဟူ၍၎င်း၊ အန္တရဝါသကန္တိ- ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ- သို့၊
အတ္တနော, နာမေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။

အဓိဋ္ဌဟိတွာ - ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး၍၊ ထပိတဝတ္ထေဟိ -
ထားအပ်သော အဝတ်တို့ဖြင့်၊ [ပရိက္ခာရစောဠနာမေန ထပိတဝတ္ထေဟိ။]
သင်္ခါဒိအာဒိနိ- အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ကရောတိ- အံ၊ (ပရိက္ခာရစောဠ
အဝတ်တို့ကို သင်္ကန်းကြီးစသည် ချုပ်အံ့) (ဧဝံသတိ)၊ ရဇနေ - ဆိုးခြင်းကိစ္စ
သည်၎င်း၊ ကပ္ပေစ-ကပ္ပမိန္ဒ၊ ထိုးခြင်းကိစ္စသည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေ- ပြီးဆုံးလသော်၊
ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ - ဟူ၍၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ - ပစ္စုဒ္ဓိပြု၍၊ (ပရိက္ခာရစောဠ
အဓိဋ္ဌာန်ကို ရုပ်သိမ်းပြီး၍-ဟူလို။) ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ ပန - ဆက်၊ အဓိဋ္ဌ
တေန - တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, မဟန္တတရ
မေဝ- အထူးသဖြင့် ကြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒုတိယံ-သော၊ ပဉ္စ- အလွှာ
ကိုသော်၎င်း၊ ခဏ္ဍဝါ-အခန်းကိုသော်၎င်း၊ သံသိဗ္ဗန္တေန-ဆက်စပ်၍ချုပ်သော
ရဟန်းသည်၊ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ [နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်၍ ချုပ်အပ်သော
အဝတ်က ကြီးသောကြောင့် ထပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရသည်။] သမေဝါ-ညီမျှသော
အထပ်အလွှာ, အခန်း၌သော်၎င်း၊ ခုဒ္ဒကေဝါ - သော်၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ -
ထပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ။

ပန-ဆက်၊ တိစိဝရံ - ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠ- ဥဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတံ-၎င်း၊ ဝါ-
သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-လော န ဝဋ္ဋတိ-လော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ မဟာ

ပဒုမတ္ထေရော- သည်၊ အာဟကိရ-မိန့်သတတ်၊ (ကိံ)၊ တိစိဝရံ- ကို၊ တိစိဝရ
 မေဝ- တိစိဝရ ဟူ၍သာ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ- အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏၊ ပရိက္ခာရစောဠာ
 ဓိဋ္ဌာနံ-တို့ကို၊ သစေ လဘေယျ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပရိ
 ဟာရော-အစောင့်အရှောက်သည်၊ နိရတ္ထကော-အကျိုးမရှိသည်၊ ဘဝေယျ-
 ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟကိရ)၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ အဝသေသာ-နိသော၊
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဟံသု ကိရ၊ (ကိံ)၊ ပရိက္ခာရစောဠာ-ကိုလည်း၊ ဘဝ
 ဝတာဝ-သည်ပင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ- အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟံသု ကိရ)၊ မဟာပစ္စရိယမ္ဘိ-၌လည်း၊
 ဝုတ္တံ၊ (ကိံ)၊ ဧတံ ပရိက္ခာရစောဠာ နာမ-ဤ ပရိက္ခာရစောဠာ မည်သည်၊ ပါဠေ
 က္ကံ - အသီးအခြား တမျိုးသော၊ နိဓာနမုခံ - သင်္ကန်းသိုမှီးခြင်း၏ အကြောင်း
 တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တိစိဝရံ-ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠာ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-
 ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ - ၄၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊
 ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ-၌၊ တိစိဝရံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ (တိစိဝရိကံ အဓိဋ္ဌာန်
 တင်၍၊) ပရိဟရန္တဿ-သွားလေရာရာဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ပရိဟာရော-
 အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဝုတ္တော၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

ဥဘတောဝိဘင်္ဂဘာဏကော - ဥဘတောဝိဘင်းကို ရွတ်အံသော၊ ပုဏ္ဏ
 ဝါလိကဝါသီ - ပုဏ္ဏဝါလိကအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော၊ မဟာတိဿတ္ထေရောပိ
 အာဟ ကိရ၊ (ကိံ)၊ မယံ- တို့သည်၊ ဝါ- တို့များတော့၊ ပုဗ္ဗေ, မဟာထေရာ
 နံ-တို့၏ (စကားကို)၊ အဿုမှ - ကြားလိုက်ရကုန်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အရညဝါသီ

သစေ၊ ပေ၊ ဘဝေယျ။ ။ တိစိဝရိကံ အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်းကို
 အာရုံတက်ချိန်၌ မိမိနှင့် ကွဲ၍ မနေကောင်း၊ ဒုတိယကထိန သိက္ခာပုဒ်ကို ဥဒေါသိတ
 သိက္ခာပုဒ် ဟု ခေါ်၏၊ ထို သိက္ခာပုဒ်ကား တိစိဝရိကံ အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော
 သင်္ကန်းကို မိမိနှင့်ခွဲ၍ ထားနိုင်ဘို့ရာ “ ရွာ- အိမ်- တိုက် ” စသော အစောင့်အရှောက်
 အရပ်များကို ပြုထားတော်မူ၏၊ ပရိက္ခာရစောဠာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်းလျှင် နဂိုရိကပင်
 မိမိနှင့်ဝေးသောအရပ်၌ ထားကောင်းသောကြောင့် ထိုအစောင့်အရှောက်များ အကျိုး
 မရှိဘဲ ဖြစ်ရာ၏-ဟူလို။

ပရိက္ခာရစောဠာနာမ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ပရိက္ခာရစောဠာ အဓိဋ္ဌာန်သည် သင်္ကန်း
 တို့ကို သိုမှီးခြင်း၏ သီးခြားအကြောင်းတမျိုးဖြစ်ရကား သင်္ကန်း ၉ မျိုးလုံးကို ပရိက္ခာရ
 စောဠာအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးစွဲကောင်းပါ၏၊ သို့သော် ဆရာအဆက်ဆက်ကား
 လေးစားရာရောက်အောင် (သင်းပိုင် ဧကသီနှင့် ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးဟူသော) သင်္ကန်း
 ၃ ထပ်ကို တိစိဝရိကံအဓိဋ္ဌာန်တင်၍၊ ကျန် အဝတ်သင်္ကန်းများကိုသာ ဝိကပ္ပနာပြု၍
 သုံးစွဲတော်မူကြသည်။

နော- န်သော၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ရုက္ခ သုသိရာဒီသု - သစ်ခေါင်း အစရှိသည် တို့၌၊ စိဝရံ ထပေတွာ၊ ပဓာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ပဒဟနတ္ထာယ - အားထုတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဂစ္ဆန္တိ - န်၏၊ (သင်္ကန်းနှင့်ခွဲ၍ သွားကြသည်၊) သာမန္တဝိဟာရေ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဂတာနံ၊ နေသံစ - ထိုရဟန်းတို့၏လည်း၊ သူရိယေ - နေ အရုဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ - တက်လသော်၊ သာမဏေရာဝါ - တို့သည်သော်၎င်း၊ ဒဟရဘိက္ခုဝါ- သော်၎င်း၊ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ၊ ဂစ္ဆန္တိ - လိုက်သွားကြကုန် ၏၊ (ထေရ်ကြီးတို့မှာ တိစိဝရိန်နှင့်ကင်း၍ နေကြသည်-ဟူလို၊) တဿ၊ (ရှေး ထေရ်ကြီးတို့ တိစိဝရိန်နှင့် အာရုံဘက်ချိန်၌ ကင်းကွာနေခြင်းကြောင့်၊) သုခ ပရိဘောဂတ္ထံ - ချမ်းချမ်းသာသာ သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ တိစိဝရံ - ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝန္တတိ၊ ဣတိ (အဿုမှ)၊ (ဣတိ အာဟ ကိရ)၊ မဟာပစ္စရိယမ္ပိ ဝုတ္တံ၊ (ကိ)၊ ပုဗ္ဗေ၊ အာရညိကဘိက္ခု၊ အဗဒ္ဓသီမာယံ- ဗဒ္ဓသိမ် မရှိသောအရပ်၌၊ ဒုပ္ပရိဟာရံ - ခဲယဉ်းသဖြင့် စောင့်ရှောက်အပ်၏၊ ဝါ-စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ၏၊ [ဗဒ္ဓသိမ်တွင်း၌ တိစိဝရိန်အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော သင်္ကန်း ၃ ထည်နှင့် ၂ တောင့်ထွာကင်း၍ နေနိုင်၏၊ ဗဒ္ဓသိမ် မဟုတ်လျှင်ကား ကင်း၍ မနေနိုင်၊ ထို့ ကြောင့် “ အဗဒ္ဓသီမာယံ ဒုပ္ပရိဟာရံ ” ဟု ဆိုသည်။] ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ တိစိဝရံ- ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠမေဝ-ပရိက္ခာရစောဠ ဟူ၍ သာ၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ သု၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

ဝဿိကသာဒီကာ-မိုဃ်းအခါ၌ဝတ်အပ်သော အဝတ်ကို၊ ဝါ- မိုဃ်းရေခံ သင်္ကန်းကို၊ အနတိရိတ္တပ္ပမာဏာ - ဝဿိကသာဒီကာ သိက္ခာပုဒ်၌ လာသော ပမာဏထက်မလွန်သော ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကို၊ နာမံ-ဝဿိကသာဒီကာ ဟူသောအမည်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ဝဿိကေ - မိုဃ်းအခါ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မာသေ - လတို့ ပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-၏၊ တတော-ထို မိုဃ်း ၄ လမှာ ပရံ-၌၊ ပစ္စုဒ္ဓရိဟာ-၍၊ ဝိကပ္ပေ တဗ္ဗာ-၏၊ စ-ဆက်၊ သော-၍ ဝဿိကသာဒီကာသည်၊ ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရတ္တာ ပိ-အဆင်းပျက်ရုံမျှဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းသည်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ [ရေချိုးသော အခါ ခေတ္တဝတ်ရသော သင်္ကန်းဖြစ်သောကြောင့် အဖြူရောင် အဆင်းပျက်ရုံ ဆိုးလျှင်ပင် အပ်သည်-ဟူလို၊] ဒွေပန-တို့သည်ကား၊ န ဝန္တန္တိ၊ [အဓိဋ္ဌာန်တင် ရမည့် သင်္ကန်းဖြစ်၍ ၂ ထည် မအပ်၊] နိသီဒနံ-ကို၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာ တဗ္ဗမေဝ-သည်သာ၊ တဗ္ဗခေါ-ထို နိသီဒနံသည်လည်း၊ ပမာဏယုတ္တံ- နိသီဒန သိက္ခာပုဒ်၌လာသော ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော၊ ဧကမေဝ - တထည်တည်းသာ၊ (ဝန္တတိ)၊ ဒွေ နဝန္တန္တိ။

ပစ္စတ္တရဏမ္ဘိ-ကိုလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအပေါ်လွှမ်း
 အခင်းသည်၊ မဟန္တမ္ဘိ - အကြီးသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ကေမ္ဘိ - တထည်သည်
 လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဗဟုနိပိ-တို့သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ နိလမ္ဘိ-ညိုသောအခင်း၎င်း၊
 ဝိတကမ္ဘိ - ၎င်း၊ သဒသမ္ဘိ - အမြတ်အဆာရှိသော အခင်း၎င်း၊ ပုပ္ဖဒသမ္ဘိ-
 ပန်းပွင့် အမြတ်အဆာရှိသော အခင်း၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ သဗ္ဗပ္ပကာရံ- အလုံးစုံ
 အပြားရှိသော အခင်းသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သကိ-တကြိမ်၊ အဓိဋ္ဌိတံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်
 အပ်သည်၊ (သမာနံ၊) အဓိဋ္ဌိတမေဝ - အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊
 ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ-ကို၊ ယာဝ-လောက်၊ အာဗာဓော- သည်၊ အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို
 အနာရှိသေးသမျှ၊ ပမာဏိကာ-ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ပမာဏ
 နှင့်ယှဉ်သော အနာလွှမ်း သင်္ကန်းကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ အာဗာဓေ - သည်၊ ဝူပ
 သန္တေ - ငြိမ်းလသော်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္တာ - ၍၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊ ကောဝ - သည်သာ၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ မုခပုဉ္ဇနစောဋ္ဌံ - မျက်နှာသုတ်ပုဝါ အဝတ်ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊
 ယာဝ-လော၊ ကေ-ကို၊ ဓောဝီယတိ- ဖွတ်လျှော်အပ်၏၊ တာဝ-ထိုဖွတ်လျှော်ရာ
 ကာလ၌၊ အညံ - အခြားတထည်ကို၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ - ၎င်း၊ ဣစ္ဆိတမ္ဘိ- ၎င်း၊
 ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒွေ- တို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ အပရေ - န်သော၊
 ထေရာ- တို့သည်၊ ဧတံ - ဤ မျက်နှာသုတ်ပုဝါကို အဓိဋ္ဌာန်တင် ခြင်းသည်၊
 နိဓာနမုခံ-သို့မှီးခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ (ဣတိ-ကြောင့်)၊ ဗဟုနိပိ-တို့သည်
 လည်း၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ။

ပရိက္ခာရစောဋ္ဌေ - ၌၊ ဂဏနာ- အရေအတွက်သည်၊ နတ္ထိ၊ ယတ္ထကံ-
 အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခာရစောဋ္ဌကို၊ (အဓိဋ္ဌာတံ - ၎င်း)၊
 ဣစ္ဆတိ၊ တတ္ထကံ - ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခာရစောဋ္ဌကို၊ အဓိဋ္ဌာ
 တဗ္ဗမေဝ၊ ထဝိကာပိ- အိတ်ကို၎င်း၊ ပရိဿာဝနမ္ဘိ-ပဝါရေစစ်ကို၎င်း၊ ဝိကပ္ပ
 နပဂံ - ဝိကပ္ပနာလောက်သော၊ ပစ္ဆိမစိဝရပ္ပမာဏံ - နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော
 သင်္ကန်းပမာဏရှိသော အိတ်၊ ရေစစ်ကို၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ - ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာ
 တဗ္ဗမေဝ၊ ဗဟုနိ - များစွာသော အဝတ်တို့ကို၊ ဧကတော - တည်း၊ ကတွာ-
 ၍၊ ဣမာနိ စိဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမီတိ- ဟူ၍၊ (ဤအဝတ်တို့ကို
 ပရိက္ခာရစောဋ္ဌတို့ ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ ဟူ၍)၊ အဓိဋ္ဌာတုမ္ဘိ - ၎င်းလည်း။

ပရိက္ခာရ၊ ပေ၊ နတ္ထိ။ ။ “ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ” ဟူသည် နိသဂ္ဂိယ မထိုက်အောင်
 သိုမှီး သိမ်းထားနိုင်သော နှင့်ပြုတော်မူအပ်သော အဓိဋ္ဌာန်တမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
 မည်သည့်အဝတ်သင်္ကန်း မဆို မည်မျှလောက်များသည်ဖြစ်စေ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်
 တင်၍ သိုမှီး သိမ်းထားနိုင်သည်။

ဝန္တတိယေဝ- သာ၊ ဘေသဇ္ဇ နဝကမ္မ မာတာပိတုအာဒိနံ - ဆေး၊ အမှုသစ်၊ မယ်တော်ခမည်းတော် အစရှိသူတို့၏၊ အတ္ထာယ-၄၊ ထပေန္တေနပိ-ထားသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၅၊ အနာပတ္တိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန- ကား၊ မဇ္ဇဘိသိ - ညောင်စောင်း၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှို၎င်း၊ (ယခုခေတ် မွေ့ရာမျိုးတည်း၊) ဝိဋ္ဌကဘိသိ-၎င်း၊ ဗိမ္ဗောဟနံ- ခေါင်းအုံး၎င်း၊ ပါဝါရော- ခြံထည်၎င်း၊ ကောဇဝေါ- ကော်ဇော၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဧတေသု - ဤ မဇ္ဇဘိသိ စသည်တို့၌၎င်း၊ သေနာသန ပရိက္ခာရတ္ထာယ- ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်အကျိုး၎င်း၊ ဒိန္န ပစ္စတ္ထရုဏေစ-လှူအပ်သောအခင်း၌၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ - သည်၊ နတ္ထိယေဝ- သည်သာ။ [မဇ္ဇဘိသိ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကမ်ဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ- သည်၊ (“ ပရိဘုဉ္ဇတော - သုံးစွဲသော ရဟန်း၏ ” ဟု ရှိသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။) ကထံ-ကြောင့်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝိဇဟတိ- စွန့်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အညဿ- အား၊ ဒါနေန- ပေးခြင်း၎င်း၊ (ဣတိ-၌စပ်)၊ အတ္ထိန္နိ တွာ- လုယက်၍၊ ဂဟဏေန - ယူခြင်း၎င်း၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန - အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း၎င်း၊ ဟိနာယ- ယုတ်ညံ့သော လူ့အဖြစ် အကျိုး၎င်း၊ အာဝတ္တနေန-လည်ခြင်း၎င်း၊ (တနည်း) ဟိနာယာဝတ္တနေန-လူထွက်ခြင်း၎င်း၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန - သိက္ခာချခြင်း၎င်း၊ ကာလံကြိယာယ - သေခြင်း၎င်း၊ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန-လိန်ပြန်ခြင်း၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရဏေန- ပစ္စုဒ္ဓိရပြုခြင်း၎င်း၊ ဆိဒ္ဓဘာဝေန- ပေါက်သည်၏အဖြစ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ နဝဟိ - နသော၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ (အဓိဋ္ဌာနံ- ကို) ဝိဇဟတိ-စွန့်၏၊ [အညဿဒါနေန-စသည်

ဘေသဇ္ဇ၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ ။ အဝတ်စကို ဖြစ်စေ၊ သင်းပိုင်ကို ဖြစ်စေ “ဤ အဝတ်ဖြင့် ဆေးကို လဲမည်၊ ဤအဝတ်ကို မိဘအား ပေးမည်” ဟု ကြံရုံသာကြံ၍ ကိုယ်ပိုင် အဝတ်အဖြစ်မှ မစွန့်သေးလျှင် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာနံတင်ရမည်သာ။ [ဤစကားကိုထောက်၍ တပည့် ရဟန်းသာမဏေ စသူတို့ဘို့ ရည်မှန်းစေကာမူ ကိုယ်ပိုင် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းထားလျှင် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာနံတင်ရမည်-ဟု မှတ်ပါ။ မဟာပစ္စရိ၌ “အနာပတ်” ဟူသော စကားမှာ မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ လွတ်စေ၍ “ဤဥစ္စာသည် ဆေး၏ ဥစ္စာ၊ အမိ၏ဥစ္စာ” ဤသို့စသည်ဖြင့် သိမ်းထားအပ်သော အဝတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။

သာရတ္ထ။ ။ အတ္တနော သန္တကဘာဝတော မောစေတွာ ထပိတံ သန္တယ မဟာပစ္စရိယံ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာတိ ဝဒန္တိ၊ ဣဒံ ဘေသဇ္ဇဿ (ဒီအဝတ်က ဆေး၏အဝတ်) ဣမံ မာတုယာ (ဒီအဝတ်က အမိ၏အဝတ်) ဣတိ ဝိသဇ္ဇေတွာ သကသန္တကဘာဝတော မောစိဘေ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] တတ္ထ-ထိုအကြောင်းတို့တွင်၊ ပုရိမေဟိ-နိသော၊ အဋ္ဌဟိ - တို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗစိဝရာနိ - တို့သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ - ကို၊ ဝိဇဟန္တိ၊ ပန-ကား၊ ဆိဒ္ဓဘာဝေန - ကြောင့်၊ တိစိဝရဿေဝ-တိစိဝရိတ်၏သာလျှင်၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တဗ္ဗ-ထိုအဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းကိုလည်း၊ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏေန-လက်သည်းကျော်ကုန်းပမာဏရှိသော၊ ဆိဒ္ဓေန-အပေါက်ကြောင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) တတ္ထ-ထို နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏေန ဟူသောပါဌ်၌၊ နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏံ- ကို၊ ကနိဋ္ဌဂုံလိ နခဝသေန-လက်သည်း၏ လက်သည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဆိဒ္ဓဗ္ဗ-ကိုလည်း၊ ဝိနိဗ္ဗိဒ္ဓမေဝ-ထုတ်ခြင်းထွင်းအပ်သော အပေါက်ကိုသာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဟိ-မှန်၊ ဆိဒ္ဓဿ-၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-၌၊ ဧကတန္တု - ချည်မြင်တချောင်းသည်၊ အတ္ထိန္ဒော - မပြတ်သေးသည်၊ စေပိ ဟောတိ၊ ရက္ခတိ-အဓိဋ္ဌာန်မှ စောင့်သေး၏။

တတ္ထ-ထို သင်္ကန်း ၃ ထည်တို့တွင်၊ သင်္ဃဋီယာစ-၏၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂဿစ-၏၎င်း၊ ဒီယန္တတော - အလျား အစွန်မှ၊ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ - တထွာ ပမာဏရှိသော၊ (ပဒေသဿ-အရပ်၏၎င်း၊) တိရိယန္တတော-အနံအစွန်မှ၊ အဋ္ဌဂုံလပ္ပမာဏဿ-သော၊ ပဒေသဿ-၏၎င်း၊ ဩရတော-ဤမှာဘက်၌၊ ဝါ-အတွင်းဘက်၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဘိန္ဒတိ-ဖျက်နိုင်၏၊ ပရတော-ဟိုမှာဘက်၌၊ ဝါ-အပြင်ဘက်၌၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒတိ၊ ပန- ကား၊ အန္တရဝါသကဿ-၏၊ ဒီယန္တတော, ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ - သော၊(ပဒေသဿ) ဝေ- ၏ပင်လျှင်၎င်း၊ တိရိယန္တတော, စတုရဂုံလပ္ပမာဏဿ- သော၊ ပဒေသဿ- ၏၎င်း၊ ဩရတော ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ၊ ပရတော (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒတိ၊ တဿှာ, ဆိဒ္ဓေ - သည်၊ ဇာတေ - သော်၊ တံ စိဝရံ-သည်၊ အတိရေက စိဝရဋ္ဌာနေ - ၌၊ (အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန် သင်္ကန်းအရာ၌၊) တိဋ္ဌတိ၊ သူစိကမ္ပံ ကတွာ ပန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိံ)၊ ပမာဏစိဝရဿ - သုဂတစိဝရ သိက္ခာပုဒ်လာ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သင်္ကန်း၏၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ၊ ပန - ကား၊ မဟန္တဿ - ကြီးသောသင်္ကန်း၏၊ ပမာဏတော-မှ၊ ဗဟိ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိန္ဒတိ၊ အန္တော-၌၊ ဇာတံ-သော၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) ဘိန္ဒတိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

ကရဝိကတိဿတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိံ), ခုဒ္ဒက မဟန္တဘာဝေါ - ငယ်သည်၏အဖြစ်, ကြီးသည်၏အဖြစ်သည်၊ န ပမာဏံ- လိုရင်းပမာဏ မဟုတ်၊ [“ခုဒ္ဒကံ မဟန္တံ န ပမာဏံ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] ဒွေ-နိသော၊ စိဝရာ

နိ- တို့ကို၊ ပါရုပန္တဿ - ထပ်၍ ရုံသော ရဟန်း၏၊ ဝါမဟတ္ထေ - ဤ၊ သဃ်ရိ
 တွာ-ခေါက်လိပ်၍၊ ထပိတဋ္ဌာနေ-ထားအပ်သော အရပ်၌၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်
 သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိန္ဒုတိ၊ ဩရဘာဂေ-ဤမှာဘက်အဘို့၌၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ)
 ဘိန္ဒုတိ၊ [အပေါက်က လက်လိပ်အတွင်း၌ ပါသွားလျှင် အဓိဋ္ဌာန် မပျက်၊
 လက်လိပ်အပြင်ဘက် ပေါ်နေမှ အဓိဋ္ဌာန် ပျက်သည် - ဟူလို၊] အန္တရဝါသ
 ကဿပိ-၏လည်း၊ ဩဝနိကံ-အလိပ်ကို၊ ကရောန္တေန-ပြုလိုသောရဟန်းသည်၊
 သဃ်ရိတဋ္ဌာနေ - နှစ်စထပ်၍ ခေါက်အပ်သောအရပ်၌၊ ဆိဒ္ဓံ- ပါဝင်သော
 အပေါက်သည်၊ (အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒုတိ၊ တတော - ထိုအခေါက် အလိပ်မှာ
 ဩရံ- ဤမှာဘက်၌၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) ဘိန္ဒုတိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အန္တကဋ္ဌကထာယံ-၌၊ တိစိာရေ-၌၊ မဟာသုမတ္ထေရ
 ဝါဒံ-ကို၊ ပမာဏံ- လိုရင်းပမာဏကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဥတ္တရိပိ- အလွန်လည်း၊
 (မဟာသုမထေရ်၏ဝါဒထက် အပိုလည်း၊) ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ - ငြိ
 (ကို)၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏံ-နေဝံဆုံး ပမာဏရှိသောသင်္ကန်းသည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊
 ရက္ခတိ၊ [“ရက္ခတိတိ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ နေဝံ၌ကျန်သေးသည်။]
 ပရိက္ခာရစောဋ္ဌေ-၌၊ ဒီဃသော-အားဖြင့်၊ သုဂတဂုံလေန-မြတ်စွာဘုရား၏
 လက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလေ- သော၊ တိရိယံ၊ စတုရဂုံလေ- သော၊ ယတ္ထ
 ကတ္ထစိ - ၌၊ ဆိဒ္ဓံ - အပေါက်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ၊ မဟန္တေ - သော၊
 စောဋ္ဌေ- ၌၊ တတော- ထို လက်ရှစ်သစ်၊ လက်လေးသစ်မှာ ပရေန - တပါး
 သော အရပ်၌၊ (ပြင်ဘက်အရပ်၌) ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိ၊ သဋ္ဌေသု-
 နံသော၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကေသု-နံသော၊ စိဝရေသု- သင်္ကန်းတို့၌၊ သေနယော၊
 ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ - ထို ၄ ဝါဒတို့တွင်၊ [မူလဝါဒ၊ မဟာသုမဝါဒ၊ ကရဝိကတိဿ
 ဝါဒ၊ အန္တကဋ္ဌကထာဝါဒ၊] ဝိကပ္ပနုပဝပစ္စိမ ပမာဏတော - မှ၊ အညံ-
 သော၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ၊ ဟိ - ချဲ့၊ နံသီဒန ကဏ္ဍုပ္ပင်္ဂုစ္ဆာဒိ ဝဿိက
 သာဋီကာနံ-တို့၏၊ ယံ ပမာဏံ ဝုတ္တံ၊ [ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူအပ်
 ပြီ၊] တံ - ထို ပမာဏသည်၊ ဥတ္တဋ္ဌံ - အလွန်ဆုံးပမာဏတည်း၊ (ကသွာ)
 တတော-ထို ပမာဏထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ-တားမြစ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [“တံ အတိက္ခာမယတော ပါစိတ္တိယံ” ဟု အာပတ်ဖြင့်
 တားမြစ်ပြီးဖြစ်သည်- ဟူလို၊] ပစ္စိမံ - နောက်ဆုံးပမာဏသည်၊ န-မဟုတ်၊
 (ကသွာ၊ တတော-မှ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အပ္ပင်္ဂုသိဒ္ဓတ္တာ- တည်း၊ တိစိဝရဿာပိ-
 ၏လည်း၊ သုဂတ စိဝရပမာဏတော-အောံ၊ ဥနကတ္ထံ-ယုတ်လျော့သည်၏

အဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏမော-သာတည်း။ ပစ္စိမံပန- နောက်ဆုံးပမာဏသည်ကား။ ဝိသုံ, သုဒတ္တ-ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သောပမာဏသည်။ နတ္ထိ၊ မုခပုဇ္ဈန ပစ္စတ္တရဏ ပရိက္ခာရစောဠာနံ- တို့၏။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိယေဝ။ ဝိကပ္ပနပဂ ပစ္စိမေန ပန-ဖြင့်ကား။ ပစ္စိမာရိစ္ဆေဒေါ-ကို၊ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ, တာဝ - ကရဝိက တိဿထေရ်၏ဝါဒ စသည်တို့မှ ရှေးဥပုစ္စာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌာယံ-ယခု ညွှန်ပြအပ်သော) အဋ္ဌကဋ္ဌကထာယံ-၌။ ပစ္စိမာပေ၊ ရက္ခတိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထို အဋ္ဌကဋ္ဌကထာ၌၊ ပရိက္ခာရစောဠာသေဝ-၏သာ။ သုဂတဂုံလေန-ဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလ စတုရဂုံလ ပစ္စိမပမာဏံ-လက်ရှစ်သစ် လက်လေးသစ်ဟူသော နောက်ဆုံးပမာဏကို၊ ဒသေတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဣတရေသံ-နသော၊ တိစိဝရာဒိနံ- တို့၏၊ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိပဘေဒံ- မုဋ္ဌိပဉ္စက အစရှိသောအပိုင်းရှိသော၊ ပစ္စိမပမာဏံ-ကို၊ သန္ဓာယ သေနယော၊ ပေ၊စိာရေသုတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ တံ-သည်၊ န သမေတိ-သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်နှင့် မညီ။

ကရဝိကတိဿထေရ်ဝါဒေဝိ-၌လည်း။ ဒီဃန္တတော ယေဝ - အလျားအစွန်၌သာ၊ ဆိဒ္ဓံ-ကို၊ ဒသိတံ-ပြီ၊ တိရိယန္တတော-၌၊ (ဆိဒ္ဓံ) န ဒသိတံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော၊ ထို ဝါဒသည်၊ အပရိစ္ဆိန္နော - အတိကျ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိ၊ [လက်လိပ် လိပ်သော အလျားဘက်၌သာ အပေါက်ကို ပြု၍ အနံဘက်၌ အပေါက်ကို မပြုသောကြောင့်“အပိုင်းအခြား မပြည့်စုံ” ဟု ဆိုလိုသည်။] မဟာသုမထေရ်ဝါဒ-၌၊ ပမာဏစိာရဿ ပေ၊ န တိန္ဒတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣဒံ ပန- ဤစကားကိုကား၊ န ဝုတ္တံ - ဆက်၍ မဆိုအပ်၊ (ကိ)၊ ဣဒံ နာမ- ဤမျှလောက် ရှိသည်မည်သော သင်္ကန်းသည်၊ ပမာဏစိာရံ-ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းတည်း။ ဣတော-ဤမျှလောက်ရှိသော သင်္ကန်းထက်၊ ဥက္ကရိ - ပိုလွန်သော သင်္ကန်းသည်၊ မဟန္တံ-သော၊ စိဝရံ-တည်း။ ဣတိ-သို့၊ (န ဝုတ္တံ)၊ အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဣ- ဤ မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ တိစိဝရာဒိနံ-တို့၏၊ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိပဘေဒံ-မုဋ္ဌိပဉ္စက အစ

တံ န သမေတိ။ ။ ပရိက္ခာရစောဠာအတွက် ဝိကပ္ပနာလောက်သော (ဘုရားရှင်၏ အလျား လက်ရှစ်သစ် အနံလက် ၄ သစ်) ပမာဏကို ပစ္စိမပမာဏ (အဆုံးသတ် ပမာဏ) ဟု ယူ၍, အခြားသော တိစိဝရိကံ စသည်တို့၏ မုဋ္ဌိပဉ္စကစသော အပြားရှိသော နောက်ဆုံးပမာဏကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်သော “သေနယော” စသော စကားသည် (ပါဠိတော်၌ ထိုအတိုင်းမပါသောကြောင့်) ပါဠိတော်နှင့်မညီ-ဟူလို၊ ထို့ထက် အကျယ်ကို ဋီကာမှာ ရှုပါ။

ရှိသော အပြားကို၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ-၏၊ တတ္ထ-ထို သက်န်း
 ၃ ထည်တို့၌၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏတော-မှ၊ ဗဟိ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ - ကို၊
 ယဒိ န ဘိန္ဒေယျ - အံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ ဥက္ကဋ္ဌပတ္တဿာပိ- ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ်၏၎င်း၊
 မဇ္ဈိမပတ္တဿဝါ- ၎င်း၊ ဩမကပ္ပမာဏတော-အယုတ်ဆုံးပမာဏမှ၊ ဗဟိ-
 ၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ န ဘိန္ဒေယျ-ရာ၊ နစ နဘိန္ဒတိ-မဖျက်သည်ကား
 မဟုတ် ဖျက်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အယဗ္ဗိဝါဒေါ-ဤမဟာသုမထေရ်၏
 ဝါဒသည်လည်း၊ အပရိစ္ဆိန္ဒော-ရှိ၊ ပန-ကား၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမော- အလုံးစုံသော
 ဝါဒတို့၏ ရှေးဥျးဖြစ်သော၊ ယော အယံ အဋ္ဌကထာဝါဒေါ- အကြင် ရှေး
 အဋ္ဌကထာ ဝါဒသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယမေဝ - ဤဝါဒသည်သာ၊ ဧတ္ထ-ဤ
 အပေါက်အတွက် အဓိဋ္ဌာနံ ပျက်ခြင်း၌၊ ပမာဏံ - လိုရင်း ပမာဏတည်း၊
 ကသ္မာ, ပရိစ္ဆေဒသဗ္ဗာဝတော - အပိုင်းအခြား၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ တိစိဝရဿ-၏၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဆိဒ္ဓပ္ပမာဏ
 ဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဆိဒ္ဓပ္ပတ္တိဒေသ ပမာဏဉ္စ-အပေါက်ဖြစ်ရာအရပ်၏ပမာဏကို၎င်း၊
 သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသုယဝ-အလုံးစုံသောရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ပင်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ-
 အတိကျပိုင်းဖြတ်၍၊ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ, သွေဝဝါဒေါ-ထို ရှေးအဋ္ဌကထာဝါဒ
 သည်သာ၊ ပမာဏံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ကေန်၊ သော- ထို အဋ္ဌ
 ကထာဝါဒကို၊ ဘဂဝတော - ၎င်း၊ အဓိပ္ပာယ် - အလိုတော်ကို၊ အနဝတံဘွာ-
 အစဉ်လိုက်၍၊ ဝုတ္တော- ပြီ၊ ဣတရေသု ပန - အခြားသော ဝါဒတို့၌ကား၊
 ပရိစ္ဆေဒေါ နေဝအတ္ထိ၊ ပုဗ္ဗာပရံ- ရှေးနာစကားသည်၊ နသမေတိ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန- ဆက်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနေ - အားမရှိသော
 အရပ်၌၊ ဝါ-ရိနေသော အရပ်၌၊ ပဋ္ဌမံ, အဂ္ဂဋ္ဌံ-အဖါကို၊ ဒတွာ, ပစ္စာ-မှ၊
 ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ-၊ ကိုဆိန္ဒိတွာ-၍၊ (ဘိန္ဒိတွာ-ဟုလည်းရှိ၏) အပနေတိ-ဖယ်ရှား
 အံ၊ (တဿ-၏) အဓိဋ္ဌာနံ, န ဘိန္ဒတိ - မပျက်၊ မဏ္ဍုပရိဝတ္တေနပိ-
 အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်ကို လဲလှယ်ခြင်း၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ဒုပဋ္ဌ
 သ-၂ ထပ်ရှိသော သက်န်း၏၊ ကေသ္မိံ-သော၊ ပဋ္ဌလေ-အလွှာ၌၊ ဆိဒ္ဓေ-
 သည်၊ ဇာတေဝါ - ငွေ၎င်း၊ ဂဠိတေဝါ - လျှောက်သော်၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ
 န ဘိန္ဒတိ၊ ခုဒ္ဒကံ- သော၊ စိဝရံ-ကို၊ မဟန္တံ-ကြီးအောင်၊ ကရေတိ၊ [ခုဒ္ဒကံ
 စိဝရန္တိ မုဋ္ဌိပဉ္စကောဒိဘေဒပ္ပမာဏတော အနုနမေဝ ခုဒ္ဒကံစိဝရံ- ဋီကာ။]
 မဟန္တံဝါ- ကြီးသော သက်န်းကိုမူလည် ၊ ခုဒ္ဒကံ - ငယ်အောင်၊ ကရေတိ၊
 အဓိဋ္ဌာနံ နဘိန္ဒတိ၊ [မဟန္တံဝါ ခုဒ္ဒကံ ကရေတိတိ ဧတ္ထ တိဏ္ဏံစိဝရနံ စတုသု

ပဿေသု ယသ္မိံ ပဒေသေ ဆိဒ္ဓိံ အဓိဋ္ဌာနံ နဝိဇဟတိ၊ တသ္မိံ ပဒေသေ သမန္တ
 တော ဆိဒ္ဓိတွာ ခုဒ္ဒကံ ကရောန္တဿ အဓိဋ္ဌာနံ နဝိဇဟတိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော၊
 ငိုကော။] ဥဘော- ၂ ဘက်ကုန်သော၊ ကောဋိယော - အစွန်တို့ကို၊ မဇ္ဈေ- ဌ၊
 ကရောန္တော-သော်၊ (ကုံးပြန်လသော်၊) ပဌမံ ဆိဒ္ဓိတွာ ပစ္စာ၊ သစေ ယဇေ
 တိ-အကယ်၍ ဆက်စပ်အံ့၊ (ဝေသတိ) အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ၊ အထ- သို့မဟုတ်၊
 ယဇေတွာ-ဆက်စပ်ပြီးမှ၊ ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်အံ့၊ နဘိဇ္ဇတိ၊ ရဇကေဟိ-ကဝါသည်
 တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဓောဝါပေတွာ - ဖွတ်လျှော်စေ၍၊ သေတံ - ဖြူအောင်၊
 ကာရာပေန္တဿ-ဝိ - န်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ-အဓိဋ္ဌာန်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနမေဝ-
 အဓိဋ္ဌာန်မြဲ ယာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ အယံ ကား၊ တာဝ-ဝိသဇ္ဇေ
 တိ စသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ အန္တော၊ ပေ၊ ဧတ္ထ - ဌ၊ အဓိဋ္ဌာနေ - ဌ၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယော-အဆုံး အဖြတ်တည်း။

ပန-ကား၊ ဝိကပ္ပနေ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၌၊ (လဗ္ဘမာနာ-နိသော၊) ဝိကပ္ပနာ-
 တို့သည်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာစ-သမ္မုခဝိကပ္ပနာ၎င်း၊ ဝါ-မိမိန္နုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ
 ပြုခြင်း၎င်း၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာစ- ၎င်း၊ ဝါ- သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း
 ၎င်း၊ (ဣတိ- သို့၊) ဒွေ-တို့တည်း၊ ကထံ-သို့လျှင်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ-သည်၊
 ဟောတိ- နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [ဝိကပ္ပနပုဒ်နှင့် သမ္မုခ ပရမ္မုခ
 ပုဒ်တို့ကို ကင်္ခါဘာသာငိုကော သုရာပါနဝဂ် ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီး၊]
 စိဝရာနံ- တို့၏၊ ကေဗဟုဘာဝံ-တထည်တည်း၏ အဖြစ်၊ အများတို့၏ အဖြစ်
 ကို၎င်း၊ သန္တိဟိတာသန္တိဟိတာဘာဝန္တ-အနီး၌ ထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊
 အနိ ဌ မထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ ဣမံ စိဝရန္တိ
 ဝါ-သော်၎င်း၊ (အနီးတထည်ကို ပြပုံ)၊ ဣမာနိ စိဝရာနိတိဝါ-သော်၎င်း၊
 (အနီးအများကိုပြပုံ)၊ ဧတံစိဝရံတိဝါ-သော်၎င်း၊ (အဝေးတထည်ကိုပြပုံ)၊
 ဧတာနိ စိဝရာနိတိ ဝါ-သော်၎င်း၊ (အဝေးအများကို ပြပုံ)၊ (ဝတွာ-ဆိုပြီး
 ၍) တုယံ ဝိကပ္ပေဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ-၏၊ [ဣမံ စိဝရံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ ဝိကပ္ပ
 ဓိ-ကိုယံဟာအမှတ်၊ ကင်းစင်လတ်အောင် ပြပါ၏၊ ဝါ-ပေးပါ၏၊] အယံ-
 ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကော-သော၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ-တည်း။

တ္ထောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတုံ-
 သို့မှီး သိမ်းထားခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ ပန- ထိုသို့အပ်ပါသော်လည်း၊ ပရိ
 ဘုဒ္ဓိတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ ဝိသဇ္ဇေတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာ တုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ-
 မအပ်သေး၊ (သူတပါး ဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြုထားသောကြောင့် မအပ်သေး-
 ဟူလို) ပန- အန္တယကား၊ မယံသန္တကံပေ၊ ကရောဟိတိ - ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊

ဝုဒ္ဓတ္ထ-သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ- ပစ္စုဒ္ဓါရ ပြုခြင်းမည်သည်၊ ဝါ- ပြန်၍ထုတ်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ [မယံ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇဝါ-သုံးဆောင်လိုမူလည်း သုံးဆောင် ပါလော၊ ဝိသဇ္ဇေဟိ ဝါ - လော၊ ယထာပစ္စယံ-အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ကရောဟိ-လော၊] တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရပြုပြီးရာ အခါမှ၊ ပဘုတိ-စ၍ ပရိဘောဂါဒယောပိ-တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ-နိ၏၊ [ဤဝိကပ္ပနာ ပြုပုံကို ပါတိမောက် ဘာသာဒီကာ , သုရာပါနဝဂ် , ဝိကပ္ပနာ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

အပရာပိ - အခြားတမျိုးလည်း ဖြစ်သော၊ နယော - ကား၊ တထေဝ-ထို အတူပင်၊ စိဝရာနံ - တို့၏၊ ပေ၊ ဥ တွာ-၍၊ တဿေဝ ဘိက္ခုနော-၏ငင်၊ [“တုယံ ဝိကပ္ပေမိ” ဟု ဆိုခဲ့သောရဟန်းကိုပင် “တဿေဝ” ဟု ပြန်ညွှန်း၏။] သန္တိကေ-၌၊ ပေ၊ ဝတွာ , ပစ္ဆသု- ၅ ဥြးကုန်သော၊ သဟမေဓိကေသု- သီတင်းသုံးဘော်တို့တွင်၊ အညတရဿ - အမှတ်မထား တပါးပါး၏၊ အတ္တနာ - မိမိသည်၊ အဘိရုစိတဿ-အလိုရှိအပ်သော၊ ယဿကဿစိ- အမှတ် မထား တပါးပါး၏၊ [အညတရဿကိုပင် “အတ္တနာ ပေ၊ ယဿကဿစိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] နာမိ-ကို၊ ဝဟေတွာ- ယူ၍၊ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဝိကပ္ပေမိတိ ဝါ-ဟူ၍ သော်လည်း၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ(ဝိကပ္ပေမိတိဝါ)-ဟူ၍သော်လည်း၊ (တိဿာယ) သိက္ခမာနာယ (ဝိကပ္ပေမိတိဝါ) - သော်လည်း၊ တိဿဿ သာမဏေရဿ (ဝိကပ္ပေမိတိဝါ)-သော်လည်း၊ တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမိတိဝါ- သော်လည်း၊ ဝတ္ထဗ္ဗိ- ၏၊ အယံ- ပြီးကား၊ အပရာပိ- သော၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ - တည်း၊ [ဤနေရာ၌ မျက်ကွယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးခြင်းကိုပင် “သမ္မုခဝိကပ္ပနာ ” ဟု ဆိုထားသည်။] ဣတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဘောဂါဒိသု-သုံးစွဲခြင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကမ္ပိ- တခုမျှလည်း၊ န ဝန္တတိ-သေး၊ ပန-အနွယ်ကား၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ (တဿေဝဟု ဆိုခဲ့သောရဟန်းကို ဆိုသည်။) တိဿဿ ဘိက္ခုနော၊ ပေ၊ ကရောဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝုဒ္ဓတ္ထ-သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ ဟောတိ၊ တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရပြုပြီးရာအခါမှ၊ ပဘုတိ - စ၍၊ ပရိဘောဂါဒယောပိ - တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သမ္မုခဝိ ကပ္ပနာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။...[ကထံအမေးကို ပြန်ဖြေရသည်။]

ကထံ-သို့လျှင်၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာ-သည်၊ ဝါ- သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ ပြုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ စိဝရာနံ-တို့၏၊

တထေဝ - ထို့အတူပင်၊ ပေတောနိ စီာရာနိတိဝါ - သော်၎င်း၊ ဝတ္တာ - ပြီး၍၊ တုယံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒမ္မိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ရာ၏၊ [တုယံ-အား၊ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းအကျိုးငှါ (ဝိကပ္ပနာပြုဘို့ရန်)၊ ဒမ္မိ - ပေးပါ၏။] တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (ကိုယ်စလည်လုပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုပေးမည့် ရဟန်းသည်၊) ဝတ္ထဗ္ဗော-၏၊ (ကို)၊ တေ-အရှင်ဘုရား၏၊ မိတ္ထောဝါ-ခိုင်မြဲသောမိတ်ဆွေသည် သော်၎င်း၊ သန္တိဗ္ဗောဝါ-ထိုဤအရပ်ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ သမ္ဘတ္ထောဝါ-အတူဘကွဆည်းကပ်ဘက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ [ကင်္ခါနှင့် အချို့စာအုပ်၌ “သမ္ဘတ္ထောဝါ” ပုဒ်မပါ။ မိတ္ထောနှင့် သဘောတူဖြစ်၍ မပါခြင်းက ကောင်း၏။] တတော- ထိုမှနေ၍၊ ဣတရေန- အခြားသော သင်္ကန်းရှင် ရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ တိဿော ဘိက္ခုတိဝါ-သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပုန-ဖန်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ (ဝိကပ္ပနာ အစားပြုပေးမည့် ရဟန်းသည်)၊ အဟံ-သည်၊ တိဿဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ (ဝိကပ္ပေမိနေရာ၌ ဒမ္မိဟု သုံးသည်)၊ ပေ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ အယံ ပရမ္မုခ ဝိကပ္ပနာ၊ ဣတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ ပေ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဒုတိယသမ္မုခဝိကပ္ပနာယံ-၌၊ ဝတ္ထနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇန္တိ-န်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာ- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ကထံကို ပြန်အုပ်သည်။]

ဒိန္နံ- နသော၊ ဝိကပ္ပနာနံ-တို့၏၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးသည်၊ ကိံ - နည်း၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာယံ- ၌၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဝိကပ္ပေ တွာ-ပြီး၍၊ ပရေန-သူတပါးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ-ပစ္စုဒ္ဓိရပြုစေ၏၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာယ-၌၊ ပရေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ (စာအုပ်များ၌ “ပရေနေဝ” ဟု ဝေပပါသည်ကား မကောင်း။) ဝိကပ္ပါပေတွာ- စေပြီး၍၊ ပရေနေဝ-သည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ-၏၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣတ္ထိ-ဤ ဝိကပ္ပနာ ၊ မျိုးပြုရာ၌၊ (ဒိန္နံ ဝိကပ္ပနာနံ) နာနာကရဏံ-တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်းအား၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏၊ သော-သည်၊ ပညတ္တိကောဝိဒေါ-ဝိနည်း ပညတ်တော်၌ ကျမ်းကျင်သည်၊ သစေ န ဟောတိ-အံ့၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ-ငှါ၊ သစေ န ဇာနာတိ - အကယ်၍ နားမလည်အံ့၊ [“ ပညတ္တိကောဝိဒေါ နဟောတိ ” ကိုပင် “န ဇာနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] (ဝေသတိ) တံ စိဝရံ-ထို ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ , အညဿ-သော၊ ဗျတ္တဿ - ဝိနည်းပညတ်တော်၌ ကျမ်းကျင်သော ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ

ဂတိော ပုန,ဝိကပ္ပေတွာ-ရ်၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတဗ္ဗိ-စေရာဇ်၊ သော ဝိက. ပွိတ ဝိက. ပု
 နာနာမ-ဤ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်ပြီး သင်္ကန်းကို ထပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း မည်သည်၊
 ဝဋ္ဋတိ၊ [ပရိက္ခာရဒစာဠ နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို
 တိစိဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန် ထပ်၍ တင်ကောင်းသကဲ့သို့ ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်ပြီးသော
 သင်္ကန်းကိုလည်း ထပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုကောင်းသည်-ဟူလို၊ ဝိက. ပွိတ ဝိကပ္ပနာ
 ဝဋ္ဋတိတိ အဓိဋ္ဌိတ အဓိဋ္ဌာနံဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော၊- ဋီကာ။] အယံ- ကား၊
 ဝိကပ္ပေတိတိ ဣမသ္မိံပဒေ-၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

စ-ဆက်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ အာဒိဝစနတော-တုံ အစ
 ရှိသော စကားတော်ကြောင့်၊ ဝိကပ္ပေတိတိ - ဟူ၍၊ အဝိသေသေန - အထူး
 မမ သမညအားဖြင့်၊ ဣဒံ ဝုတ္တဝစနံ-ဤ ဟောတော်မူအပ်သော စကားသည်၊
 [အဝိသေသေန ဝုတ္တဝစနန္တိ တိစိဝရာဒိံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝဿိကသာဋီကံ ကဏ္ဍု
 ပဋိစ္ဆာဒိဗ္ဗ ဝိကပ္ပေတိတိ အဝတ္တာ သဗ္ဗစိဝရာနံ အဝိသေသေန ဝိကပ္ပေတိတိ
 ဝုတ္တဝစနံ၊] ဝိရုဒ္ဓိဝိယ-ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့၊ ဒိဿတိ-ထင်ရ၏၊ [“န ဝိကပ္ပေတုံ”
 ဟူသော စကားနှင့် “ဝိကပ္ပေတိ” ဟူသော စကားသည် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့
 ထင်ရသည် - ဟူလို။] စ- ထိုသို့ပင် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ထင်ရပါသော်လည်း၊
 တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဝိရုဒ္ဓိ-ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်သောစကားကို၊
 နဘာသန္တိ-မိန့်တော်မမူကြကုန်၊ တဿာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ အဿ-ထို ဝိက
 ပ္ပေတိပုဒ်၏၊ အတ္ထော -ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ (ကိံ)၊ တိစိဝရံ- ကို၊ တိစိဝရ
 သင်္ခေပနေဝ - ၃ ထည်သော သင်္ကန်း၌ ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝါ-
 တိစိဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်သာလျှင်၊ [တိစိဝရသင်္ခေပနေဝတိ တိစိဝရနိဟာရေန၊
 သင်္ခာဒိအာဒိ အဓိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊] ပရိဟရတော-ဆောင်
 ယူသော ရဟန်းအား၊ အဓိဋ္ဌာတုဇေဝ-ငှါသာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေတုံ-ငှါ၊
 န အနုဇာနာမိ၊ [ဆိုလိုရင်းကား-တိစိဝရိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သွားလေရာ
 သို့ ဆောင်ယူလိုလျှင် သံဃာဋီ စသော အမည်ဖြင့်သာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘို့ရန်
 နှင့်ပြုတော်မူသည်- ဟူလို။] ပန- ကား၊ ဝဿိကသာဋီကံ - ကို၊ စတုမာသ
 တော- မိုဃ်း ၄ လမှာ ပရံ-၌၊ ဝိကပ္ပေတုဒမဝ(အနုဇာနာမိ)၊ အဓိဋ္ဌာတုံ (န
 အနုဇာနာမိ)။

စ-ဆက်၊ ဧဝံသတိ- သော်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တိစိဝရေ-တွင်၊
 ဧကေန,စိဝရေန-နှင့်၊ ဝိပ္ပာသိတု ကာမော-ကင်း၍နေလိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊
 တဿ- ၏၊ တိစိဝရဓိဋ္ဌာနံ- ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-၍၊ ဝိပ္ပဝါသ သုခတ္ထံ-ကင်း၍
 နေခြင်း၌ ချမ်းသာခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ကင်း၍ နေသည့်အတွက် အာပတ်မသင့်

အောင်-ဟူလို။] ဝိကပ္ပနာယ- ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၏။ ဩကာသော-အခွင့်သည်။ ဝါ- ကို။ ဒိဇန္တာ ဟောတိ။ ဒသာဟာတိက္ကမေ စ- ကြောင့်လည်း။ အနာပတ္တိ။ ဣတိ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော- ပြန်လှည့်။) ဧတေနပါယေန- ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ- အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းအားလုံးတို့၌။ ဝိကပ္ပနာယ - ၏။ အပ္ပဒိသိဒ္ဓ ဘာဝေါ- မတားမြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိသဇ္ဇေတိတိ- ကား။ အညဿ- အား။ ဒေတိ- အံ့။ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့။ ကထံ - လျှင်။ ဒိန္နံ ဟောတိ။ ကထံ ဂဟိတံ (ဟောတိ)။ ဣမံ-ဤသင်္ကန်းကို။ တုယံ-အား။ ဒေမိ- ပေးပါ၏။ (ဣတိဝါ- သော်၎င်း။) ဒဒါမိ (ဣတိဝါ)။ ဒဇ္ဇာမိ (ဣတိဝါ)။ ဩဏာဇေမိ - စွန့်ပါ ၏။ (ဣတိဝါ)။ ပရိစ္စဇာမိ (ဣတိဝါ)။ ဝိသဇ္ဇာမိ (ဣတိဝါ)။ နိသဇ္ဇာမိ- စွန့်ပါ၏။ ဣတိဝါ။ ဣတ္ထန္တာမဿ - အား။ [မျက်ကွယ်၌နေသူကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] ဒေမိ (ဣတိဝါ)။ ပေ။ ဝဒတိ-အံ့။ သမ္ပုခါပိ-၌၎င်း။ ပရမ္ပုခါပိ- ၌၎င်း။ ဒိန္နံယေဝ ဟောတိ။ တုယံ-ဘို့။ ဂဏှာဟိ-လော။ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ မယံ- ဘို့။ ဂဏှာမိတိ ဝဒတိ။ သုဒိန္နံ- ကောင်းစွာ ပေးအပ်သည်၎င်း။ သုဂ္ဂဟိတဉ္စ- ကောင်းစွာယူအပ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ တဝ-၏။ သန္တကံ-ကို။ ကရောဟိ။ တဝ သန္တကံ ဟောတု။ တဝ သန္တကံ၊ ကရိဿသိ-ပြုလတံလော။ [“ကာရာ ပေဟိ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] ဣတိ ဝုတ္တေ။ ပေ။ ဒုဒိန္နံ-မကောင်းသဖြင့် ပေးအပ်သည်၎င်း။ ဒုဂ္ဂဟိတဉ္စ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ။

ဩကာသော၊ ပေ။ ဒိဇန္တာ ။ ။ တိ စိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်သောရဟန်း သည် အနီးအပါးအရပ်သို့ ခေတ္တသွားသောအခါ သင်္ကန်း ၂ ထည်ဖြင့် သွားတတ်၏။ ထိုအခါ မပြန်နိုင်၍ အာရုဏ်တက်အောင် ညဉ့်အိပ်နေရလျှင် ကျန်ရစ်သော သင်္ကန်း တထည်ကို မှန်း၍ အာရုံမတက်ခင် ပစ္စုဒ္ဓိရိပြုလိုက်မှ ထိုသင်္ကန်းနှင့် ညဉ့်ကင်းမှုကြောင့် နိသဂ္ဂိအာပတ်မှ လွတ်လပ်ခွင့် ရနိုင်သည်။ ထို့နောက် ထိုအရပ်၌ ဆက်၍ နေရဦးမည် ဖြစ်လျှင် ထို ကျန်ရစ်သောသင်္ကန်းကို မှန်း၍ ဝိကပ္ပနာပြုနိုင်ခွင့် ရှိသည်-ဟူလို။

သုဒိန္နံ သုဂ္ဂဟိတ။ ။ ပေးခြင်းကိစ္စ အထမြေခံသည်ကို “သုဒိန္နံ” ဟု၎င်း၊ ယူခြင်း ကိစ္စ အထမြောက်သည်ကို “ သုဂ္ဂဟိတ ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ မျက်မှောက်၌ “ သင့်အား (အရှင်အား) ဤသင်္ကန်း ပေးပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ “စွန့်ပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ ဆို၍ပေးလျှင် သုဒိန္နံဖြစ်၏။ မျက်ကွယ်ဖြစ်လျှင် မိမိပေးလိုရာပုဂ္ဂိုလ်၏ နာမည်ကိုဖော်၍ “....အား ဤသင်္ကန်းကို ပေးပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ, “....အား စွန့်ပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ, ဆို၍ပေးလျှင် သုဒိန္နံဖြစ်၏။ “ သင့်ဘို့ ယူလော ” ဟု ဆိုလျှင်လည်း သုဒိန္နံပင်တည်း။ ထိုသို့ သုဒိန္နံ ဖြစ်သောဥစ္စာကို “တပည့်တော် (ဝါ) ယူပါ၏” ဟု ဆိုလျှင် သုဂ္ဂဟိတဖြစ်တော့၏။

ဒါတာ-ပေးသူသည်၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပေးနည်းကို၊ နေဝ ဇာနာ
 တိ-နားမလည်အံ့၊ ဣတရော-ပေးသူမှ တပါးသောယူသူသည်၊ ဂဟေတုံ-ငှါ၊
 ဝါ-ကို၊ န (ဇာနာတိ)၊ ပန- ဆက်၊ တဝ သန္တကံ၊ ကရေဟိ- လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ သာရ၊ မယံ - ဘို့၊ ဂဏှာမိ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ သစေ
 ဂဏှာတိ၊ (ဝေံသတိ) သုဂ္ဂဟိတံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧကော- သည်၊ ဂဏှာဟိတိ
 သစေ ဝဒတိ၊ [ဂဏှာဟိတိစ အာဏတ္တိယာ ဂဟဏဿ တပုဋိဗဒ္ဓတာ
 ကရဏဝသေန-(ထို ယူမည့်သူနှင့် စပ်အောင် ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တ
 တ္တာ တဒါ ဂဏှာမိတိ စိတ္တေ အနုပ္ပါဒိတေ ပစ္စာ ဂဟေတုံ န လဘတိတိ
 ဝဒန္တိ။] ဣတရော-ပေးသူမှတပါး ယူသူသည်၊ န ဂဏှာမိ-မယူလိုပါ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ ပြောအံ့၊ ပုန၊ သော-ထို ပေးသောရဟန်းသည်၊ မယာ၊ တုယံ- အား၊
 ဒိန္နံ-ပြီ၊ ဂဏှာဟိ-လော၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဣတရောပိ - ပေးသူမှတပါးသော
 ယူသူသည်လည်း၊ မယံ - အား၊ ဣမိနာ- ဤသင်္ကန်းဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလို
 မရှိ၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ တတော-ထိုမှနေ၍၊ ပုရိမောပိ-ရှေးဖြစ်သော ပေးသော
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မယာ - သည်၊ ဒိန္နံ -ပေးအပ်ပြီ၊ ဝါ- ပေးပြီးပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ၊ ပစ္စိမောပိ - နောက်ဖြစ်သော ပေးရာ
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မယာ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ (ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ)၊ ကဿ
 အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ကဿစိ-တစုံတယေခံ
 သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ န (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ -အကြင် ရဟန်း
 အား၊ ရုစ္စတိ၊ တေန၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ- သုံးဆောင်ကောင်း၏။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အဓိဋ္ဌာနေ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၌၊
 ဝေမတိကော - ဖြစ်သောယုံမှားခြင်း ရှိ၏၊ [အဓိဋ္ဌာန် တင်ပြီးလေပြီလော၊
 မတင်ရသေးသလောဟု ယုံမှားမှုရှိနေ၏ - ဟူလို။] တေန - ထိုရဟန်းသည်၊
 ကိံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဝေမတိကဘာဝံ-ကို၊ အာရောစေတွာ-ဝိနည်းမိုရ်
 အား ပြောပြ၍၊ အနဓိဋ္ဌိတံ - နဂိုရ်က အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်သေးသည်၊ သစေ
 ဘဝိဿတိ-အံ့၊ ဝေံ-သော်၊ မေ-ငါ၏သင်္ကန်းသည်၊ ကပ္ပိယံ-သည်၊ ဟောတိ၊
 (ယခု အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကြောင့် အပ်သောသင်္ကန်းဖြစ်၏-ဟူလို)၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝတ္တာ- ၍၊ (အမှန်အတိုင်း ဝေမတိကဖြစ်ကြောင်းကို ပြော၍- ဟူလို)၊ ဝုတ္တ
 နယေနဝ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝေံ- သို့၊ ဇာနာပေတွာ- သိစေ၍၊ (ဝိနည်း
 မိုရ်ကို အသိပေး၍)၊ ဝိနယကမ္မံ-ကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ မုသာဝါဒေါ-သည်၊
 န ဟောတိ - မဖြစ်၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ - တို့သည်၊ ဧကေန - သော၊
 ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပုန- ဖန်၊ ဒိန္နံ-

ပေးအပ်သည်။ (သမာနံ-သော်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တဿ- ထို အခြား ရဟန်း၏၊ ဧတံ- ဤသင်္ကန်းကိုယူ၍ ပြန်ပေးခြင်းသည်၊ ဝိနယကမ္မံ-သည်၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ တံ- ထိုသင်္ကန်းသည်၊ ဧတ္ထကေန- ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ယူ၍ ပြန်ပေးခြင်းဖြင့်၊ အညံ- နိသဂ္ဂိပစ္စည်းမှ တပါးသော၊ ဝတ္ထုပိ- သည်လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

နဿတိတိ အာဒိ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ၊ ယော နဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဣမိနာ-ဤ ရဟန်းသည်၊ မယံ-အား၊ ဒိန္နံ-ပြီ၊ ဣတိ ဣမာယသညာယ-ဤသို့သော အမှတ်သညာဖြင့်၊ န ဒေန္တဿ - ပြန်မပေး သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ တဿ-၏၊ သန္တကဘာဝံ- ကို၊ ဥ တွာ-သိ၍၊ (သိပါလျက်)၊ လေသေန-အမြှောက်ထောင်သဖြင့်၊ (ငါ့အား ပေးပြီးပြီ-ဟူသော အမြှောက်ဖြင့်) အန္တိန္ဒန္တော-လူယူသော ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်း ကို၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဿိပေတွာ - တန်ဖိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော - ပြုစေ ထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ သမုဋ္ဌာနာဒိသု- တို့တွင်၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ကထိနသမုဋ္ဌာနံ နာမ-မည်၏၊ ကာယဝါစာ တောစ-ကြောင့်၎င်း၊ [ကာယဝါစာဟိ ကတ္တဗ္ဗအဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနာနံအကတ တ္တာ ဟောတိတိ အာဟ - ကာယဝါစာတော သမုဋ္ဌာတိတိ။] ကာယဝါစာ စိတ္တတောစ- ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ အနဓိဋ္ဌာနေနစ-ကြောင့်၎င်း၊ အဝိက ပ္ပနေနစ- ကြောင့်၎င်း၊ အာပဇ္ဇနတော-သင့်ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ အကိရိယံ- ယမည်၏၊ သညာယ-ဝိတိက္ကမသညာ၏၊ အဘာဝေပိ-မရှိခြင်းကြောင့်လည်း၊ န မုစ္စတိ- အာပတ်မှ မလွတ်၊ အဇာနန္တောပိ - သော်လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ- အာပတ်သို့ရောက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နောသညာဝိမောက္ခံ -မည်၏၊ အစိတ္တ ကံ - စိတ်မရှိသော်လည်း သင့်ရောက်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ပေ ၊ တိ ဝေဒနံ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တံ နယုဇ္ဇတိ ။ ။ ဥးတိဿ၏ ဒသာဟာတိတ္တန္တံ နိသဂ္ဂိယသင်္ကန်းကို ဝိနည်း ထုံးစံအတိုင်း မစွန့်ရသေးဘဲ ဥးဒတ္တက ဝိဿာသဂ္ဂါဟဖြင့် ယူ၍ ဥးတိဿအား ပြန် ပေးလျှင် အပ်၏ (နိသဂ္ဂိယ မထိုက်တော့) ဟု ဆိုကြသော ကေစိဆရာတို့၏ ထိုစကား သည် မသင့်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ယူချိန်က နိသဂ္ဂိယပျက်သွားရုံ ဝိနည်းကံအနေ အားဖြင့် ယူသောကြောင့်တည်း၊ ထိုသို့ ဝိနည်းကံအနေအားဖြင့် ယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တကယ်ကိုယ် အပိုင်ယူပြီးမှ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့် ပြန်ပေးလျှင်ကား အပ် ပါ၏၊ နိသဂ္ဂိယ မဆက်တော့ပါ၊ သို့သော် အာပတ်ကိုကား ဒေသနာပြောရဥးမည်။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ - ဌ၊ သန္တရုတ္တရေနာတိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ အန္တရဝါသကော - အလည် သတ်မှတ်, ခါးအရပ်၌, ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်ကို၊ အန္တရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂါ-အပေါ်သတ်မှတ်, ပခုံးရပ်၌, ဗြဟ္မစေအပ်(တင်လွှမ်းအပ်) သော ကေသီကို၊ ဥတ္တရန္တိ-ဟူ၊ (ဝုစ္စတိ)၊ အန္တရေန - သင်းပိုင်နှင့်၊ သဟ, (ပဝတ္ထံ-သော၊) ဥတ္တရံ-အပေါ်၍ ကေသီတည်း၊ သန္တရုတ္တရံ - သီ၊ တေန သန္တရုတ္တရေန- ဖြင့်၊ အန္တရဝါသကေန- နှင့်၊ သဟ, (ပဝတ္ထေန) ဥတ္တရာ သင်္ဂါ-ဖြင့်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဤသန္တရုတ္တရေန ပုဒ်ကို ပါဠိတော် ပတ္ထမန္တိ၌ ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏစပ်။] ကဏ္ဍကိတာနိတိ - ကား၊ သေဒေန- ချွေးသည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသေသု-ထိအပ်သောအရပ်တို့၌၊ သဉ္စာတကာဠသေတမဏ္ဍသာနိ- လွန်စွာ ဖြစ်သော မည်းနက်သော အဝန်း အဝိုင်းရှိကုန်, ဖြူသော အဝန်း အဝိုင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ - လွန်စွာဖြစ်သော အမည်းကွက်, အဖြူကွက်ရှိကုန် သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ဤအဖွင့်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ “ ကဏ္ဍေန - မှီဖြင့်+ ကိတာနိ- ရောပြမ်းအပ်ကုန်သည်တို့တည်း၊ ကဏ္ဍကိတာနိ-တို့” ဟု သဒ္ဒတ္ထ မှတ်၊ ကိတ၌ ကိရဓာတ် တပစ္စည်း။]

အဒ္ဓသ၊ ပေ၊ အာဟိဏ္ဍန္တောတိ(ဧတ္ထ)-ဌ၊ (ဂုဠတ္ထံ)ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေ မိ)၊ ထေရော - အရှင် အာနန္ဒာထေရ်သည်၊ ဘဂဝတိ - သည်၊ ဒိဝါ- ဌ၊ ပဋိ သလ္လာနတ္ထာယ - ကိုယ်တော်တပါးထည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်း အကျိုး ငှါ၊ ဝန္တကုဋိ - သို့၊ ပဝိဠေ-ဝင်တော်မူပြီးလသော်၊ တံဩကာသံ-ထိုအားလပ် ခွင့်ကို၊ လဘိတွာ - ရှိ၊ ဒုန္တိက္ခိတ္တာနိ - ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ် ကုန်သော၊ ဒါရုဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ - သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိ သာမေန္တော - သိုမှီး သိမ်းဆည်းလျက်၎င်း၊ ဝါ- သိုမှီးသိမ်းဆည်းရင်း၎င်း၊ အသမ္ပဋ္ဌဋ္ဌာနံ-တံမြက်မလှည်းအပ်သေးသောအရပ်ကို၊ သမ္ပဋ္ဌန္တော-တံမြက် လှည်းလျက်၎င်း၊ ဝါ-ရင်း၎င်း၊ ဂိလာနေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ, ပဋိသန္တာရံ- ပဋိသန္တာရကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၎င်း၊ ဝါ-ရင်း၎င်း၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ- သင်္ကန်းကို နေလှမ်းကုန်သော ထိုရဟန်းတို့၏၊ [ပါဠိတော်လာ ရဟန်းများ ကို “ တေသံ ” ဟု တသဒ္ဓါဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] သေနာသနဋ္ဌာနံ - ကျောင်း၏ တည်ရာအရပ်သို့၊ သမ္ပတ္တော (ဟုတွာ)အဒ္ဓသ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဒ္ဓသ၊ ပေ၊ အာဟိဏ္ဍန္တောတိ- ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္ထံ။

အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိံ ဒါတုန္တိ-ကား၊ အဝိပ္ပဝါသေ-အဝိပ္ပဝါသကြောင့်၊ ဝါ-ကင်း၍ နေသည် မမည်ခြင်းကြောင့်၊ သမ္ပုတိ-သမုတ်ခြင်းတည်း၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိ-အဝိပ္ပဝါသကြောင့် သမုတ်ခြင်း၊ ဝါ-နည်း၊ အဝိပ္ပဝါသယ-အဝိပ္ပဝါသအကျိုးငှါ၊ ဝါ-ကင်း၍ နေသည်မမည်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သမ္ပုတိ-တည်း၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိ-အဝိပ္ပဝါသအကျိုးငှါ သမုတ်ခြင်း၊ ပန-ပရိဟာရ ပက္ခမှတပါး၊ ပေအံ၊ ဧတ္ထ - ဤ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိပေးရာ၌၊ အာနိသံသော-အကျိုးသည်၊ ကော-နည်း၊ ယေနစိဝရေန-နှင့်၊ ဝိပ္ပဝသတိ- ကင်း၍ နေ၏၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းသည်၊ နိသဂ္ဂိယံ- စွန့်သင့် စွန့်ထိုက်သည်၊ နဟောတိ၊ အာပတ္တိဉ္စ-ပါစိတ်အာပတ်သို့လည်း၊ နာပဇ္ဇတိ၊ ကိတ္တကံကာလံ-လုံး၊ (နိသဂ္ဂိယံ၊ နဟောတိ-သနည်း၊ အာပတ္တိဉ္စ နာပဇ္ဇတိ၊) တာဝ-မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိံ)၊ ယာဝ ရောဂေါ၊ နဂူပသမ္ပုတိ-မငြိမ်းအေးသေး၊ တာဝ၊ တံ - ထို သင်္ကန်းသည်၊ (နိသဂ္ဂိယံ နဟောတိ၊ အာပတ္တိဉ္စ နာပဇ္ဇတိ။) ပန-ဆက်၊ ရောဂေ-သည်၊ ဂူသန္ဓေ-သော်၊ သီသံ၊ စိဝရဋ္ဌာနံ-သင်္ကန်း၏တည်ရာအရပ်သို့၊ အာဂန္တဗ္ဗံ-လာရာ၏၊ ဣတိ(အာဟ)၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိံ)၊ သီသံ၊ အာဂန္တတော- ပြန်လာသော ရဟန်း၏၊ ရောဂေါ- သည်၊ ပဋိကုပ္ပေယျ- ပြန်၍ ပျက်ရာ၏၊ တသ္မာ သဏီကံ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ ဟိ- မှန်၊ ယတော - အကြင်အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ သတ္တံဝါ- အဖေ၊ ကုန်သည်ကိုသော်လည်း၊ ပရိယေသတိ- ၏၊ ဂစ္ဆာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ အာဘောဂံ ဝါ-နုလုံးသွင်းမှုကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ-၏၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ

အဝိပ္ပဝါသေ။ ။ “နိမိတ္တဧတ္ထ ဘုမ္မံ၊ အဝိပ္ပဝါသတ္ထံတိ အတ္ထော၊ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ ယာအာပတ္တိ တဒဘာဝတ္ထံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” - ဤကား၊ နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိသက်၊ နိမိတ် အနက်ရှိရာဝယ် ထိုအကြောင်း နိမိတ်သည်ပင် မြော်လင့်ချက် အားဖြင့် အကျိုး သဘောလည်း သက်ရောက်၏၊ ဥပမာ- “ကုဉ္ဇရော ဒန္တေသု ဟညတေ” ၌ “အစွယ် တို့ကြောင့် သတ်အပ်သည်” ဟု ဆိုရာဝယ် အစွယ်သည် ရဘို့ရန် ရည်ရွယ်ချက် အကျိုး ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ ဤ၌လည်း “ အဝိပ္ပဝါသကြောင့် သမုတ် ” ဟု ဆိုလျှင် သမုတ် ထားသည့်အတွက် ထိုရဟန်းမှာ တိစိဝရိန်နှင့် ကင်းသော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် မသင့်ခြင်းအကျိုးကို ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ အဝိပ္ပဝါသတ္ထံတိ အတ္ထော၊ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ ယာ အာပတ္တိ၊ တဒဘာဝတ္ထံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ” ဟု ဤကား၌ အဝိပ္ပဝါသဆင့်၍ ဖွင့်သည်။ [ဝိပ္ပဝသနံ-ကင်း၍ နေခြင်း၊ ဝိပ္ပဝါသော - ခြင်း၊ န+ဝိပ္ပဝါသော အဝိပ္ပဝါသော၊ ကင်း၍နေခြင်း မဟုတ်၊ “ကင်း၍နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်ရကား ကင်း၍နေသည် မမည်တော့” ဟုလို၊ အဋ္ဌကထာ နောက်နည်း၌ တဒတ္ထသပ္ပဒါနိသက်၍ အကျိုးကို ယူခြင်းသာ ထူးသည်။]

ဝဋ္ဋတိ၊ ပန - ဆက်၊ ဒါနိ, န ဝမိဿာမိ-ပြန်မသွားတော့အံ့၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဓုရနိက္ခေပံ- တာဝန်ကို လျော့ချခြင်းကို၊ ကရောန္တေန - ပြုသောရဟန်းသည်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ - ပစ္စုဒ္ဓိပြုရ၏၊ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ-၌၊ ဌဿတိ - တည်လတ်၊ ဣတိ (အာဟ) [အဝေးရှိသင်္ကန်းကို လှမ်း၍ ပစ္စုဒ္ဓိပြုသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ကျသွားသောကြောင့် အတိရေကစီဝရအရာ၌ တည်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ အတိရေကသင်္ကန်း ဖြစ်လျှင်ကား ညဉ့် ကင်းမှုကြောင့် အပြစ် မရှိတော့၊ သို့သော် ဆက်၍ ညဉ့်ကင်းရဥပမည်ဖြစ်လျှင် ဝိကပ္ပနာပြု၊ သို့မဟုတ် ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရမည်။]

ပန- ဆက်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ရောဂေါ, သစေ ပဋိကုပ္ပတိ-အကယ်၍ တဖန်ပျက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)ကိံ -ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-ဥပတိဿထေရ်မှ ရှေးဥပစွာ၊ (နိဒ္ဒဋ္ဌော) ဖုဿဒေဝတ္ထရော အာဟ၊ (ကိံ)၊ သောယေဝ ရောဂေါ- သည်ပင်၊ သစေ ပဋိကုပ္ပတိ၊ (ဧဝံသတိ)သာဝေ သမ္ပတိ- ထို မူလသမ္ပတိ ပင်တည်း၊ ပန- ဖန်၊ သမ္ပတိ ဒါနကိစ္စံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အညော-အခြားသောရောဂါသည်၊ သစေ ကုပ္ပတိ-အကယ်၍ ပျက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပန, သမ္ပတိ, ဒါတဗ္ဗာ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဥပတိဿတ္ထရော အာဟ၊ (ကိံ)၊ သောဝါ ရောဂေါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အညောဝါ- အခြားရောဂါသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ပန သမ္ပတိဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

နိဋ္ဌိတ စီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာတိ-ကား၊ ဣပပန- ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ပုရိမ သိက္ခာပဒေဝိယ-၌ကဲ့သို့၊ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ, ဘိက္ခုနော- ၏၊ စီဝရသ္မိံ - သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-သော်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သာမိဝသေန-သာမိအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကရဏဝစနဿ - ကရိုဏ်းဝိဘတ်၏၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ ကရဏဝသေန- ဖြင့်၊ ဝါ- ကတ္တားအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဣဒံနာမ - ဤ မည်သောအမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ - ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ဆိုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ သာမိဝသေန- ဖြင့်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ စီဝရသ္မိံ, နိဋ္ဌိတေ- သော်၎င်း၊ ကထိနေ- ကို၊ ဥတ္တတေစ- သော်၎င်း၊ ဧဝံ- ဤ စီဝရနိဋ္ဌာန ကထိနုတ္တာရတို့ကြောင့်၊ ဆိန္ဒုပလိဗောဓော - ပြတ်သော ပလိဗောဓ်ရှိသည်။

ပုရိမ၊ ပေ၊ အဂ္ဂဟေတွာ ။ ။ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ “ဓာရေတဗ္ဗံ” ကြိယာ၏ ကတ္တား ဖြစ်၍ “ဘိက္ခုနာ-သည်”ဟု ကတ္တားအနက် ယူရသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ထိုသို့ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် ထို ကတ္တားအနက်မယူဘဲ “ဘိက္ခုနာ-၏”ဟု နာ ဝိဘတ်ကို သာမိ အနက်၌ သက်စေ၍ စီဝရသ္မိံ၌ စပ်ပါ။ “ရဟန်း၏+သင်္ကန်း”ဟူလို။

(ဟုတ္တာ) ကေရတ္တမ္ပိ ဘိက္ခု တိစိဝရေန စေ ဝိပ္ပာသေယျ။ ဣတိ ဝေဝိ-သို့၊ အတ္ထော-သာမိအနက်သည်။ ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏။ တတ္ထ-ထို တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝသေ ယျ ဟူသောပါဠိ၌၊ တိစိဝရေနာတိ - ကား၊ အဓိဋ္ဌိတေသု - တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးကုန်သော၊ စိဝရေသု - တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ - နှင့်၊ (ဝိပ္ပဝသေယျ-အံ၊) ဟိ-မှန်၊ ဧကေန-တထည်နှင့်၊ ဝိပ္ပဝတ္ထောပိ-ကင်း၍နေသော ရဟန်းသည်လည်း၊ တိစိဝရေန - နှင့်၊ ဝိပ္ပဝတ္ထော - ကင်း၍နေသော ရဟန်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ)၊ ပဋိသိဒ္ဓ ပရိယာပန္ဓေန - တားမြစ်အပ်သော ဥ ထည်၌ အကျုံးဝင်သော သင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပ္ပဝတ္ထော - တည်း၊ တေနော , အဿ- ထိုတိစိဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ, သံဃာဋီယာဝါတိ အာဒိ - စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ [“ သံဃာဋီယာဝါ ” ဟု ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။] ဝိပ္ပဝသေယျာတိ - ကား၊ ဝိပ္ပယုတ္ထော - မယှဉ် သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝသေယျ-အံ။ [ဝိပ္ပဝသေယျ၌ ဝိကို ဝိပ္ပယုတ္ထောဟု ဖွင့်၏။]

ဝါမော ကေပစာရောတိအာဒိ-စကားကို၊ အဝိပ္ပဝါသလက္ခဏ ဝဝတ္ထာ ပနတ္ထံ- အဝိပ္ပဝါသ၏လက္ခဏာကို ပိုင်းခြားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ တတော- ထို ဝါမော ကေပစာရော အစရှိသောစကားမှ၊ ပရိ - ၌၊ ယထာက္ကမေန- ဖြင့်၊ ပန္နရသ-ကုန်သော၊ တာနေဝ မာတိကာပဒါနိ-ထို မာတိကာပုဒ်တို့ကို ပင်၊ ဝိတ္ထာရေန္တော - ချဲ့တော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝါမော ကေပစာရော နာမာတိ အာဒိမာဟ၊ တတ္ထ-၌၊ ဧကကုလဿ ဝါမောတိ-ကား၊ ဧကဿ- သော၊ ရညောဝါ - ၏သော်၎င်း၊ တောဇကဿဝါ - ရွာစား၏သော်၎င်း၊ ဝါ-ရွာသူကြီး၏သော်၎င်း၊ ဝါမော-တည်း၊ ပရိက္ခိတ္ထောတိ-ကား၊ ယေန ကေနစိ-သော၊ ပါကာရေနဝါ-တံတိုင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝတိယာဝါ-စည်းရိုး ဖြင့်သော်၎င်း၊ (“ သာခါယဝါ - သစ်ခက်တန်းဖြင့် သော်၎င်း ” ဟု တချို့ စာအုပ်၌ ရှိသည်ကား မကောင်း၊) ပရိက္ခာယဝါ - ကျုံးဖြင့် သော်၎င်း၊ [ကျုံးဖြင့် မြစ်-ရေကန်တို့ကိုပါ အကာအရံအဖြစ်ဖြင့် ယူပါ။] ပရိက္ခိတ္ထော-

တိစိဝရေန ။ ။ ဥ ထည်လုံးနှင့် ကင်း၍နေမှ “တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝါသ” မည်သည် မဟုတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော ဥ ထည်တွင် တထည်နှင့် ကင်း၍နေလျှင် တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝါသ မည်၏၊ ထို့ကြောင့် “ အဓိဋ္ဌိတေသု၊ ပေ၊ ကေနစိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ တိစိဝရေန သည် အပေါင်း၏အမည်ကို အစိတ် တထည်တထည်နှင့် တင်စားသော ဧကဒေယျ။ ပစာတည်း-ဟု ဆိုလိုသည်၊ ကင်္ခါဋီကာ၌ ဧကဒေယျ။ ပစာရအပြင် မုရနည်းကိုလည်း ပြသေး၏၊ ထိုနည်းကား “ တိစိဝရနှင့် ကင်း၍မနေရ ” ဟု ဆိုလျှင် “ ထို တိစိဝရတွင် ပါဝင်သော တထည်တည်းနှင့်လည်း ကင်း၍မနေရ ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသတုံ။

ကာရံအပ်သော အရပ်တည်း၊ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခိတ္တော ဟူသောစကားဖြင့်၊ ဧကကုလဂါမဿ - တယောက်ပိုင်ရွာ၏၊ ဧကူပစာရတာ - တခုထည်းသော ဥပစာရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတာ - ပြီး၊ အန္တောဂါမေ ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဝေရူပေ- သော၊ ဂါမေ-တယောပိုင်ရွာ၌၊ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ, ဂါမဗ္ဗန္တိရေ- ရွာတွင်း၌၊ ယထာရူစိတေ- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော၊ ဌာနေ- ၌၊ အရူဏံ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝန္တတိ။

အပရိက္ခိတ္တောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ တဿေဝ ဂါမဿ-ထို တယောက်ပိုင် ရွာ၏ပင်၊ နာနူပစာရတာ- အမျိုးမျိုးသော ဥပစာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿိ တာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ [အိမ်တိုင်း၌ အကာအရံ အသီးအသီးရှိသောကြောင့် “နာနူပစာရ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ဝေရူပေ- သော၊ ဂါမေ-နာနူပစာရ ရွာ၌၊ ယသ္မိံ ဃရေ- ၌၊ စီဝရံ- ကို၊ နိက္ခိတ္တံ- ပြီး၊ တတ္ထ- ထို အိမ်၌၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ- နေရာ၏၊ ဟတ္ထပါသာ ဝါ နဝိဇဟိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ အထဝါ- ကား၊ တံဃရံ- ကို၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ) သမန္တတော- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဟတ္ထပါသာ-ဟတ္ထ ပါသ်မှ၊ နဝိဇဟိတဗ္ဗံ - မစွန့်ရာ၊ အဗုဒ္ဓေတယျ ရတနပ္ပမာဏပ္ပဒေသာ - အခွဲ အားဖြင့် ၃ တောင် ပမာဏရှိသော အရပ်မှ၊ ဝါ- ၂ တောင်ထွာ ပမာဏ ရှိသော အရပ်မှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ ဝါ-အလွန်၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ- ရာ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အဗုဒ္ဓေတယျ ရတနပ္ပန္န ရေ - ၌၊ ဝတ္ထု - နေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ [အိမ်တွင်းမှာ သော်လည်း နေရမည်၊ သို့မဟုတ် - အိမ်၏ ဥပစာ ၂ တောင်ထွာ အတွင်းမှာ သော်လည်း နေရမည်-ဟူလို။] တံ ပမာဏံ-ကို၊ အတိတ္ထမိတွာ-ဤ၊ ဣဒ္ဓိမာ-သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ အာကာသေ-၌၊ အရူဏံ- ကို၊ သစေပိ ဥဋ္ဌာပေတိ- ဥးတော့၊ (ဧဝံသတိပံ) နိသဂ္ဂိယမေဝ- သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ယသ္မိံ ဃရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ယသ္မိံ ဃရေတိ (ဧတ္ထ)- ယသ္မိံ ဃရေဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဃရပရိစ္ဆေ ဒေါ-ကို၊ ဧကကုလဿ နိဝေသနံ ဟောတိတိ အာဒိနာ-သော၊ လက္ခဏေန- ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ [“ ဃရ ” ဆိုသည်မှာ နောက်၌ပြုမည့် နိဝေသန- ဥဒေါသိတ တို့ပင် ဖြစ်ရကား ထို၌ ပြုမည့် လက္ခဏာအတိုင်း ဃရ အပိုင်း အခြားကို သိပါ-ဟူလို။]

နာနာကုလဿ ဂါမောတိ- ကား၊ နာနာရာဇနံ ဝါ- တို့၏ သော်၎င်း၊ ဘောဇကာနံ ဝါ-တို့၏သော်၎င်း၊ ဝေသာလီကုသိနာရာဒိသဒိသော-သော၊ ဂါမော-တည်း၊ [ဝေသာလီပြည်၌ ဝဇ္ဇိမင်းအများ၊ ကုသိနာရုံပြည်၌ လ္လောမင်း အများစုပေါင်း၍ အုပ်စိုးကြသည်။] ပရိက္ခိတ္တောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ နာနာကုလ

ဂါမဿ - အထူးထူးသော အမျိုး၏ ရွာ၏၊ ဝါ - အထူးထူးသော အမျိုးပိုင်
 ရွာ၏၊ ကေပစာရတာ ဒဿိတာ၊ သဘာယေဝါ ဒွါရမူလေဝါတိတ္ထေ-၌၊
 လိင်္ဂဗျတ္တယေန - ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏ နပုလိန် ပြန်ခြင်းအားဖြင့်၊ သဘာ-သဘာကို၊
 သဘာယံတိ-ယံ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဒွါရမူလေတိ-ကား၊ နဂရ ဒွါရဿ-၏၊ သမိ
 ပေ-၌၊ [မူလကို သမိပဟု ဖွင့်သည်။] ဣဒံ ဝုတ္တိဟောတိ၊ ဝေရူပေ ဂါမေ ယသ္မိံ
 ဃာရေ စိဝရံ နိက္ခတ္တံ၊ တတ္ထဝါ-ထိုအိမ်၌ သော်လည်း၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ တတ္ထ-
 ထိုအိမ်၌၊ သဒ္ဓသဗ္ဗံ နေနဝါ - အသံ၏ ထိပါး ချုပ်ချယ်ခြင်းကြောင့်သော်
 ၎င်း၊ ဝါ-ဆူညံခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဇနသမ္မာဓေနဝါ - လူအပေါင်းဖြင့်
 ကျဉ်းမြောင်း ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဝသိတံ , အသက္ကောန္တေန - သည်၊
 သဘာယေဝါ - ဈေးရုံ၌ သော်လည်း၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ နဂရဒွါရမူလေဝါ- လည်း၊
 ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တတြိပိ - ထိုအရပ်၌လည်း၊ ဝသိတံ အသက္ကောန္တေန , ယတ္ထကတ္ထစိ-
 သော၊ ဖာသုကဋ္ဌာနေ-၌၊ ဝသိတွာ-ပြီး၍၊ အန္တော အရုဏေ-၌၊ အာဂမ္မ-
 ပြန်လာ၍၊ တေသံယေဝ သဘာယ ဒွါရမူလာနံ-ထိုဈေး , မြို့တံခါးအနီးတို့၏
 သာလျှင်၊ ဟတ္ထပါသဝါ-မှမူလည်း၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ ဃာယဝါ-
 ၏သော်၎င်း၊ စိဝရဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါသေဝေ - ၌သာ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-
 နေရာ၏၊ ဝါ-နေရာမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

သဘာယံ၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတွာတိ-ကား၊ ဃာရေ-၌၊ အထပေတွာ, သဘာယေ-
 ၌၊ ထပေဿာမိ၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ သဘာယံ သစေဝတ္ထတိ၊ (ဝေသတိ)
 သဘာယံ, ဝတ္ထန္တေန - သော၊ တေန- ထို ရဟန်းသည်၊ (“သဘာယေဝါ

လိင်္ဂဗျတ္တယေန။ ။ အခြားနေရာ၌ “လိင်္ဂဗျတ္တယ” ဟု လာလျှင် မူလရိုးရာလိင်္ဂမှ
 အခြား လိင်္ဂတမျိုးပြောင်းလွှဲခြင်း ဟူသော လိင်္ဂဝိပလ္လာသကို ဆိုလို၏၊ ဤနေရာ၌ကား
 လိင်္ဂပြောင်းလွှဲရုံသာ မက , ဣတ္ထိလိင်္ဂရှိသော “ သဘာ ” ပုဒ်၏ နေရာဝယ် နပုလိန်
 ရှိသော “သဘာယံ” ပုဒ်ကို ဆိုထားခြင်းကို “လိင်္ဂဗျတ္တယ” ဟု ဆိုလိုသည်။ [သဘာ
 သဒ္ဓပရိယာယောပိ ဟိ သဘာယသဒ္ဓေါ နပုံသကလိင်္ဂယုတ္တော ဣဓ ဝုတ္တာတိ ဣမ
 မတ္ထိ ဒဿေန္တော လိင်္ဂဗျတ္တယေန သဘာ ဝုတ္တာတိ အာဟ။]

ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ။ “ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ , ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ” ဟု ပါဠိ ၂ မျိုးရှိ၏၊ နောက်၌
 “စိဝရဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိ” ဟူသော ဆိုလတံစကားကို ထောက်လျှင် “ဝတ္ထဗ္ဗ
 မေဝ” သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်ရာ၏၊ “စိဝရဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိ” ကိုလည်း “စိဝရ
 ဟတ္ထပါသေယေဝ ဝသိတဗ္ဗံတိ နတ္ထိ” ဟု ဝေသဒ္ဓါ ဣတိသဒ္ဓါထည့်၍ ဋီကာဖွင့်သော
 ကြောင့် ဤ၌လည်း “ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ” မှ ဝေကို “ဟတ္ထပါသေဝေ” ဟု ရွှေ့၍ ဝတ္ထဗ္ဗနောင်
 ဣတိထည့်လျက် အနက်ပေးသင့်သည်။ [နိဿယ ကြည့်ပါ။] “ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ” ပါဠိ၌
 ကား ဟတ္ထပါသေနှင့် စ၃စပ်၍ မဖြစ်။

ဝတ္ထုဗွံ၊ ဒွါရမူလေဝါ-ဈေ တံခါး၏ အနီး၌မူလည်း ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဟတ္ထပါသေတိ-ကား၊[ပါဠိတော်၌ရှိသော တည်ပါဠိ။] ဟတ္ထိ-ကို၊ ပသာရေ တွာ-ဆန့်တန်း၍၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ဣမံ စိဝရံ-ကို၊ ထပေဟိ-ထားလိုက်ပါလော့၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ နိက္ခေပသုခေ-ချထားခြင်း၌ လွယ်ကူသော၊ ဝါ-ချထားဘို့ရန် လွယ်ကူသော၊ ဟတ္ထပါသဂတေ- ဟတ္ထပါသ်၌ ရောက်သော၊ [လက်လှမ်းမှီ အရပ်ကို ဟတ္ထပါသ်ဟုခေါ်၏၊ထိုဟတ္ထပါသ်သည် ပမာဏအားဖြင့် ၂တောင် ထွာရှိ၏။] ကိသ္မိစ္ဆိ- သော၊ အာပဏေ- ဈေးဆိုင်၌၊ စိဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ ပုရိမနယေနေဝ သဘာယေဝါ ဝတ္ထုဗွံ ဒွါရမူလေဝါ၊ ဟတ္ထပါသာဝါ- မှ မူလည်း၊ န ဝိဇဟိတဗွံ၊

တကြ - ထို ဟတ္ထပါသေ စိဝရံ နိက္ခိပိတွာ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အယံ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊(ဟတ္ထပါသေ စိဝရံနိက္ခိပိတွာ၌ ဟတ္ထပါသအဆုံး အဖြတ်တည်း၊) တာဝ - ဥပတိဿ ထေရ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) ဖုဿ ဒေဝတ္ထေရော- သည်၊ အာဟ၊ (ကိ°)၊ စိဝရဟတ္ထပါသေ- သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထ ပါသ်၌သာ၊ ဝသိဘဗ္ဗိ-နေရာ၏၊ (ဣတိ-ဤသို့ ဆိုဘွယ်သည်)၊ နတ္ထိ၊ [စိဝရ ဟတ္ထပါသေ ဝသိဘဗ္ဗိ နတ္ထိတိ - စိဝရဟတ္ထပါသေ ယေဝ ဝသိတဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ၊] ယတ္ထကတ္ထစိ-သော၊ ဝိထိဟတ္ထပါသေဝိ-လမ်း၏ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ သဘာယ ဟတ္ထပါသေဝိ-ဈေးရုံ၏ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ ဒွါရဟတ္ထပါသေဝိ- ဈေးရုံတံခါး၏ ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ ဝသိတံ-၄၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿတ္ထေရော- သည်၊ အာဟ၊ (ကိ°)၊ နဂရဿ - ၏၊ ဗဟုနိပိ-န်သော၊ ဒွါရနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဗဟုနိပိ သဘာယာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော တံခါး ဈေးရုံတို့၌၊ (ဝသိတံ) နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယဿာဝိထိယာ-၌၊ စိဝရံ-ကို၊ ထပိတံ-ထားအပ်ပြီ၊ တဿာ- ထိုလမ်း၏၊ သဗ္ဗုခဋ္ဌာနေ - ရှေးရှုတူရှု အရပ်၌၊ ယံသဘာယဗ္ဗ - သည်၎င်း၊ ယံဒွါရဗ္ဗ- သည်၎င်း၊(အတ္ထိ၊)တဿ သဘာယဿစ- ၏၎င်း၊ တဿ ဒွါရဿစ-၏၎င်း၊ ဟတ္ထပါသာ- မှ၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗိ- ရာ၊ ဟိ- အကျိုးကား၊ ဧဝံ- ဤသို့ မစွန့်ခြင်း သည်၊ သတိ-သော်၊ စိဝရဿ-၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဇာနိတံ-၄၊ သက္ကာ-၏၊ ဣတိ(အာဟ)၊ [ထိုကဲ့သို့ မျက်နှာ၏ တူရှုအရပ်၌ ထားလျှင် မိမိ သင်္ကန်း၏ ဘေးရန်ရှိ-မရှိကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်သည်-ဟုလို၊]

ပန-ဆက်၊ သဘာယံ၊ ဂစ္ဆန္တေန-သည်၊ ယဿ အာပဏိကဿ-အကြင် ဈေးသည်၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ နိက္ခတ္တံ - ဤ၊ သော-ထို ဈေးသည်သည်၊ တံ စိဝရံ- ကို၊ အတိဟဒိတွာ - တဖန်ဆောင်၍၊ ယရေ သစေ နိက္ခိပတိ၊ (“ ထိုလမ်း၌

ရှိသော အိမ်မဟုတ် , အခြား လမ်း၌ရှိသောအိမ်၌ ထားအံ့ ” ဟူလို။) (ဧဝံ သတိ) ဝိထိဟတ္ထပါသော - လမ်း၏ ဟတ္ထပါသ်သည်။ န ရက္ခတိ - မစောင့်ရှောက်နိုင်။ ယရဿ ဟတ္ထပါသေ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဟန္တံ ယရံ သစေ ဟောတိ၊ ဒွေ- ၂ ဘက်ကုန်သော၊ ဝိထိယော-တို့ကို၊ ဖရိတွာ-ပြန်နှံ၍၊ ဌိတံ-သည်။ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ပုရတောဝါ - ရှေ့ဘက်၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆိတောဝါ - နောက်ဘက်၌သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါသေယေဝ (အိမ်၏ဟတ္ထပါသ်ကို ဆိုသည်။) အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ သဘာယေ-၌၊ နိက္ခိပိတွာ , သဘာယေဝါ-၌သော်၎င်း၊ တဿ- ထို ဈေးရုံ၏၊ သမ္ပုဒေ - ရွှေတူရူ ဖြစ်သော၊ နဂရဒွါရ မူလေဝါ - မြို့တံခါး၏အနီး၌ သော်၎င်း၊ တေသံ ယေဝ- ထို ဈေးရုံ မြို့တံခါး ပေါက် အနီးတို့၏ပင်၊ ဟတ္ထပါသေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ အပရိက္ခိတ္တောတိ ဣဓိနာ-ဖြင့်၊ တဿေဝါဂါမဿ-၏ပင်၊ [နာနာကုလဂါမ ၏ပင်- ဟူလို။] နာနုပစာရတာ ဒဿိတာ၊ ဧတေနေဝပါယေန-ဖြင့်ပင်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော နိဝေသန ဥဒေါသိတ အစရှိသည်တို့၌၊ ဧကူပစာရတာစ- ကို၎င်း၊ နာနုပစာရတာစ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [ဤ နိဝေသန , ဥဒေါသိတတို့သည် ရွာ၏ပြင်ဘက်၌တည်သော အဆေခံအဥျ များတည်း၊ ရွာတွင်းဖြစ်လျှင်ကား ဝါမ၌ ပါဝင်သွားပြီ။]

ပန- ဆက်၊ ပါဠိယံ- ၌၊ ဝါမော ဧကူပစာရောနာမာတိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အာဒိမ္ပိ - အစပုဒ်၌၎င်း၊ အဇ္ဈောကာသော ဧကူပစာရောနာမာတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အန္တေစ-အဆုံးပုဒ်၌၎င်း၊ ဧကမေဝ- တခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အစ တပုဒ် , အဆုံးတပုဒ်သာလျှင် ဖြစ်သော၊) မာတိကာပဒံ-မာတိကာပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ - ထုတ်ဆောင်တော်မူ၍၊ ပဒဘာဇနံ ဝိတ္ထာရိတံ၊ [ဧဝံဖြင့် နာနုပစာရအတွက် မာတိကာမထုတ် ဟု ကန့် သည်၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။ နာနုပစာရအတွက် မာတိကာမထုတ်ဘဲ ပဒဘာဇနိသာ ဖွင့်ထားသည်။] တသ္မာ, တဿေဝါပဒဿ-ထို အစအဆုံးပုဒ်၏ သာလျှင်၊ ဝါ-သို့သာလျှင်၊ အနုသာရေန-အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ဝါမ အစ, အဇ္ဈောကာသ အဆုံးရှိသော ၁၅ ပါးသောအရပ်တို့၌၊ ပရိက္ခေပါဒိ ဝသေန- အကာအရံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၊ ပေ ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။... [အာဒိဖြင့် အပရိက္ခေပ ကိုသာ ယူ၊ ဧကကုလစသည်ကို မယူလင့်။]

နိဝေသနာဒီသု - နိဝေသန အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဩဝရကာတိ ဧတံ-ဩဝရကာဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဂစ္ဆာနံယေဝ-အခန်းတို့၏သာ၊ ပရိယာယဝစနံ - ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း၊ [“ ဩဝရကောနာမ ဂစ္ဆဿ (အခန်းကြီး၏)

အတ္တန္တရေ အညော ဂဗ္ဘော (အခန်းငယ်တည်း) ဣတိပိ ဝဒန္တိ” ဟု ဋီကာ၌ ဝဒန္တိ ဝါဒ ရှိသေး၏။] ဟတ္ထပါသာဝါတိ-ကား၊ ဂဗ္ဘဿ-၏၊ ဟတ္ထပါသာ- မှ၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ)၊ ဒွါရမူလေဝါတိ-ကား၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော လူတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏေ-အတူတကွ ဆောင်တတ်သော၊ ဝါ-ဆက်ဆံသော၊ ယရဒွါရမူလေ-၌၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗံ- နေရာ၏)၊ ဟတ္ထပါသာဝါတိ- ကား၊ ဂဗ္ဘဿ ဝါ-၏၎င်း၊ ယရဒွါရ မူလဿဝါ-၏၎င်း၊ ဟတ္ထပါသာ-မှ၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ)။

ဥဒေါသိတောတိ-ကား၊ ယာနာဒီနံ-နသော၊ ဘဏ္ဍာနံ-တို့၏၊ သာလာ- တဲတည်း၊ (ယာဥ်စသည် ထားရာ ဂိုဒေါင်- ဟုလို)၊ စ- ဆက်၊ ဣတော-ဤ ဥဒေါသိတမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ နိဝေသနေ-အိမ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဇ္ဇောတိ- ကား၊ ပဋိရာဇာဒိ ပဋိဗဟနတ္ထံ- ရန်သူ မင်းအစရှိသူတို့ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဋ္ဌကာဟိ-အုဋ်တို့ဖြင့်၊ ကတော- သော၊ ဗဟလဘိတ္တိကော- ထူထဲသောနံရံ ရှိသော၊ စတုပဉ္စ ဘူမိကော-၄, ၅ ဆင့်တုံရှိသော၊ ပတိဿယဝိသေသော-မှီရာအရပ်အထူးတည်း၊ [တဘက် ရန်သူကို ပစ်ရန်စင် ဖြစ်သောကြောင့် “ပစ်စင်” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။] မာဠောတိ-ကား၊ ကေကုဋ သင်္ဂဟိတော-တခုသောအထွဋ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ် သော၊ ဝါ-အထွဋ်တခုရှိသော၊ စတုရဿပါသာဒေါ- ၄ ထောင့်ပြာသာဒ် တည်း၊ [“ပြအိုး” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။] ပါသာဒေါတိ - ကား၊ ဒီဃ ပါသာဒေါ - ရှည်သောပြာသာဒ်တည်း၊ [တုံ ၅ ဆင့် ၇ ဆင့် ၉ ဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်ရှည်- ဟုလို။] ဟမ္ဗိယန္တိ - ကား၊ မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ- ဥးပြည်း အမိုးရှိသော ပြာသာဒ်တည်း။

ဥဒေါသိတော။ ။ဥ+အဝပုဗ္ဗ, သိဓာတ်, တပစ္စည်း၊ အဝကို ဩပြု၊ ဥနောက် (၆) လာ၍ “ ဥဒေါသိတ ” ဟု၎င်း၊ ဩမပြုဘဲ “ ဥဒဝသိတ ” ဟု၎င်း ပါဌမှန် ဖြစ်၏။ [“ဥ (ဥဒ္ဓံ - အထက်အထက်၌) အဝ (အဝဂန္တာ - သက်ရောက်၍) သီယတေ- မှီတင်း နေထိုင်အပ်၏။ ဣတိ ဥဒေါသိတော ” ဟု ပြု၊ ပါဌ၌ ပုလိန်, သတ္တတ၌ နပုလိန် ရှိ၏။] ဥဒေါသိတော-ဟု ရှိသည်ကား ပါဌပျက်။

ဟမ္ဗိယံ။ ။ဟရဓာတ်, ရမ္မပစ္စည်းဖြင့် “ဟမ္ဗ” ဟု ဖြစ်ပြီးမှ “ဟမ္ဗိယေဝ ဟမ္ဗိယံ” ဟု သုတ္တံ၌ ဣယပစ္စည်း သက်သင့်၏။ “ဟရတိ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်၏။ ဝါ - မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်း၏။ ဣတိ ဟမ္ဗိယံ” ဟု ပြု၊ ဤ ဟမ္ဗိယမည်သောအိမ် (ပြာသာဒ်) ၏ သရုပ်ကို ပြလို၍ “မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ” ဟု ဖွင့်သည်။

မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ။ ။မုဏ္ဍ- ဥးပြည်းခေါင်းတုံးကဲ့သို့, အထွဋ်အချွန် မပါ သော+ဆဒန-အမိုးရှိသော+ ပါသာဒ-ပြာသာဒ်၊ အထွဋ်အတက်မပါသောကြောင့် ဥးပြည်း (ခေါင်းတုံး) နှင့် တူရကား “ဟမ္ဗိယ” ဟု ခေါ်အပ်သော ဤ ပြာသာဒ်ကို

သတ္တပုဒ္ဓရာတိ ဧတ္ထ-ဌ၊ ဧကံ-သော၊ အဗ္ဘန္တရံ - အဗ္ဘန္တရသည်၊ အဋ္ဌ
 ဝိသတိ ဟတ္ထိ- ၂၀ တောင် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သတ္ထော-ခြေကုန်သည် လှည်း
 ကုန်သည်အပေါင်းသည်၊ [သတ္ထောတိ ဇဗ္ဗံ သတ္ထော သကဋသတ္ထောဝါ။] ဝစ္ဆ
 နန္ဒာ- စဉ်၊ ဂါမံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ နဒိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ပရိယာဒိယိတွာ-
 ကုန်အောင်ယူ၍၊ ဝါ-ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ အန္တော-ရွာ၊ မြစ်တို့၏
 အတွင်း၌၊ ပဝိဋ္ဌေန-ဝင်သော ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်၊ (ရွာအတွင်း ရောက်နေ
 သော ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်) သဒ္ဓိံ - တကွ၊ ကောဗဒ္ဓေါ ဟုတွာ , ဩရဇ္ဇ-
 ဤဘက်ကို၎င်း၊ ပါရဇ္ဇ- ထိုဘက်ကို၎င်း၊ ဖရိတွာ - ပြန်နံ့၍၊ ဌိတော သစေ
 ဟောတိ၊ [ပရိယာဒိယိတွာကို ထပ်ဖွင့်။] (ဧဝံသတိ)၊ သတ္ထပရိဟာရောဝ-
 ကုန်သည် အစောင့် အရှောက်ကိုသာ၊ လတ္တတိ-ရအပ်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊
 ဂါမေဝါ-ဌသော်၎င်း၊ နဒိယာဝါ- ဌသော်၎င်း၊ ပရိယာပန္နော - အတွင်း
 ဝင်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ အန္တော-ရွာ၊ မြစ်၏ အတွင်း၌၊ ပဝိဋ္ဌာ-ဝင်သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [ပရိယာပန္နောကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ဂါမပရိဟာရောစေ နဒိပရိ
 ဟာရောစ လတ္တတိ၊ ဝိဟာရသီမံ - ကျောင်းတိုက်၏သိမ်ကို၊ [မဟာသိမ်ကို
 ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] အတိက္ကမိတွာ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ရဟန်းပါနေသော
 ကုန်သည်အပေါင်းက မဟာသိမ် အပြင်ဘက်၌တည်အံ့၊ အန္တောသီမာယစ-
 ဌလည်း၊ စိဝရံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရံ ဂတိံ ဝသိတဗ္ဗံ၊
 လှည်းအပေါင်း၌မနေဘဲ သင်္ကန်းရှိရာ ဝိဟာရ(မဟာသိမ်)သို့ သွား၍နေပ-
 ဟူလို။) ဗဟိ သီမာယ စိဝရံ သစေ ဟောတိ(ဧဝံ သတိ) သတ္ထသမိပေယေဝ

“ပြာသာဒဉ္စုပြည်း” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။ မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါတိ-နာတိဥစ္စော-
 (ပါသာဒကဲ့သို့) မမြင့်လွန်းသော၊ စန္ဒိကင်္ဂဏယုတ္တော-လသာဆောင် ပါရှိသော၊
 (အပေါ်၌ အမိုးမရှိဘဲ ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာအပ်သော လသာဆောင်ပါသော) သီခရ
 ကူဠမာလာဒိ ဝိရဟိတော-အချွန် အထွဋ် ပန်းပျောက်စသည်တို့မှ ကင်းသော၊ ပါသာ
 ဒေါ-ပြာသာဒတမျိုးတည်း။ [“အုဋ်တိုက်” ဟုလည်း ဆိုကြ၏။ ဤ ဖွင့်ပုံမှာ အုဋ်တိုက်
 သာမက, သစ်သားအိမ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။]

နဒိပရိဟာရော။ ။ နဒိပရိဟာရောစ လတ္တတိတိ ဧတ္ထ ဝိသံ နဒိပရိဟာရဿ(၏)
 အဝုတ္တတ္တာ (ရွာ, အိမ်, စသော အစောင့်အရှောက်ကို ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်
 သကဲ့သို့ မြစ် အစောင့်အရှောက်ကို ပါဠိတော်၌ သီးခြား မဟောအပ်သည့်အတွက်)
 ဂါမာဒိဟိ အညတ္ထဝိယ စိဝရဟတ္ထပါသော ယေဝ နဒိပရိဟာရော (ရွာ စသည်မှ
 တပါးသော ရွာပြင်ဘက်စသော အရပ်၌ သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထပါသံသာ အစောင့်အရှော
 ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ မြစ် အစောင့်အရှောဟူရာ၌လည်း မြစ်၌ ထားအပ်သောသင်္ကန်း
 ၏ ဟတ္ထပါသံသာ အစောင့်အရှောက်ရသည်။) ဣတိ တီသု ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ။

ဝသိတဗ္ဗံ၊ ဝစ္ဆန္တော--သွားစဉ်၊ သကဏေ-သည်၊ ဘဂ္ဂေဝါ- ကျီးသော်၎င်း၊ ဝေါဏေ-သည်၊ နဋ္ဌေဝါ- ပျောက်သော်၎င်း၊ အန္တရာ-၌၊ သစေ ဆိဇ္ဇတိ၊ [လှည်းတန်းကြီး ၂ ပိုင်းပြတ်အံ့၊] (ဧဝံ သတိ) ယသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ စိဝရံ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထို အစဉ်၊ ဝသိတဗ္ဗံ။

ဧကကုလဿ-၏၊ ခေတ္တေ-၌၊ [အကာအရံမရှိသောလယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] ဟတ္ထပါသောနာမ-မည်သည်၊ စီဝရဟတ္ထပါသောယေဝ-သာတည်း၊ ပေ၊ အပရိက္ခိတ္တေ - မကာရံအပ်သော လယ်၌၊ စီဝရသေဝ ဟတ္ထပါသော၊ ခလံ-ကောက်နယ်တလင်းကို၊ ခညကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ အာရာမေတိ - ကား၊ ပုပ္ဖါရာမောဝါ- ပန်းအာရာမ်သည်၎င်း၊ ဝါ-ပန်းခြံသည်၎င်း၊ ဖလာရာမော ဝါ-သစ်သီးအာရာမ်သည်၎င်း၊ ဝါ-သစ်သီးခြံသည်၎င်းတည်း၊ ဒွိသုပိ- ၂ ပါး စုံသော ခညကရဏ , အာရာမတို့၌လည်း၊ ခတ္တေ - ၌၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော- (ဟောတိ)၊ ဝိဟာရော-သည်၊ နိဝေသန သဒိသော-အိမ်နှင့် တူ၏။

ရုက္ခမူလေ-ရုက္ခမူလ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အန္တောဆာယာ ယန္တိ-ကား၊ ဆာယာယ-သည်၊ ဖုဠောကာသဿ - ထိအပ်သော အရပ်၏၊ အန္တောဝေ - အတွင်း၌ သာတည်း၊ [ကောင်းကင်လမ်းမဝယ် နေဝန်း၏ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားချိန် မွန်းတိသောအခါ၌ သစ်ပင်၏ အရိပ်ပြန့်နှံ့ရာအရပ်ကို ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ဝိရဠသာခဿ-ကြံသော အခက်ရှိသော၊ ရုက္ခဿ- ၏၊ အာတပေန-နေပူသည်၊ ဖုဠောကာသေ - ၌၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ နိသဂ္ဂိယမေဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ [မွန်းတည့်သော အခါ နေပြောံထိုးသောနေရာဝယ် သင်္ကန်းထား၍ အာရုဏ်တက်ချိန် ဟတ္ထပါသံမှ

ဝိဟာရော နိဝေသနသဒိသော။ ။ “ဝိဟာရော” အရ ကျောင်းတိုက်ကြီး တခု လုံးကို မယူလို၊ ကျောင်းတကျောင်းကိုသာ ယူလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “အိမ်နှင့်တူသည်” ဟု ဆိုသည်။ ဤဝိဟာရ၏ ဧကကုလ နာနာကုလသန္တက အဖြစ်ကိုကား ကျောင်း ဒကာနှင့် စပ်၍ မှတ်ရမည်။ ဒကာတယောက်ထည်း၏ ကျောင်းကို ဧကကုလသန္တက၊ အများစုပေါင်း၍ ဆောက်အပ်သောကျောင်းကို နာနာကုလသန္တက ဟု မှတ်။

မှတ်ချက်။ ။ ပါဠိတော်၌ “ဧကကုလဿ ဝိဟာရော” စသည်၌ ကျောင်းတိုက် တရပ်လုံးကို “ဝိဟာရ” ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ “ယသ္မိံ ဝိဟာရေ” ဟု လာရာ၌ကား ကျောင်းတကျောင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ [ဝိဟာရောနာမ သပရိက္ခိတ္တောဝါ အပရိက္ခိတ္တောဝါ သကလော အာဝါသောတိ ဝဒန္တိ၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေတိ ဧတ္ထ ပန ဧကဂေဟ မေဝ (တကျောင်းထည်းကိုသာ) ဝုတ္တိ၊ ဧကကုလနာနာကုလသန္တကတာ စေတ္ထ ကာရာ ပကာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။]

ကင်းနေလျှင် နိသဂ္ဂိယ-ဟူလို၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ တာဒိသဿ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သစ်ပင်၏၊ သာခစ္ဆာယာယဝါ - သစ်ခက်၏ အရိပ်၌သော်၎င်း၊ ခန္ဓစ္ဆာယာယဝါ - ပင်စည်၏ အရိပ်၌သော်၎င်း၊ ထပေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သာခါယဝါ - ၎င်းသော်၎င်း၊ ဝိဇုပေဝါ - သစ်ခွံ၌သော်၎င်း၊ သစေ ထပေတိ၊ (ဝေံ သတိ)၊ ဥပရိ-၌၊ အညသာခစ္ဆာယာယ - အခြားသော သစ်ကိုင်း၏အရိပ်သည်၊ ဖုဠော ကာသေယေဝ - ၎င်းသာလျှင်၊ ထပေတဗ္ဗံ၊ ခုဇ္ဇရုက္ခဿ - ကုန်းသော သစ်ပင်၏၊ ဆာယာ - သည်၊ ဣရံ - သို့၊ ဝစ္ဆတိ၊ ဆာယာယ - သည်၊ ဝတဠာနေ - ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ ထပေတံ ဝန္တတိ ယေဝ၊ ဣဓာပိ - ဤရုက္ခမူလ၌လည်း၊ ဟတ္ထပါသော - ဟတ္ထပါသ် ဟူသည်၊ စိဝရဟတ္ထပါသော ယေဝ - သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထပါသ်သာတည်း။

အဂါမကေ အရညေတိ(တ္ထေ)-၌၊ အဂါမကံ-ရွာမရှိသော၊ အရညံနာမ-ကို၊ ဝိဇ္ဈာဠဝိအာဒိသုဝါ - ဝိဇ္ဈာတောအစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ မစ္ဆပန္နာနံ-တံငါသည်တို့၏၊ အဂမနပထေ - နေချင်းပြန်ခေါက်၊ သွားရောက်နိုင်ကြောင်း လမ်းမရှိသော၊ [အဂမနပထေတိ ယံ တဒဟေဝ ဝတံာ ပုန အာဂန္တု သက္ကာ န ဟောတိ၊ တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နတ္ထိ + ဝမနပထော ယဿာတိ အဂမနပထံ။] သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ-၌၊ (သမုဒြာအလယ်က၊) ဒိပေသုဝါ - ကျွန်းတို့၌ သော်၎င်း၊ လတ္တတိ-၏၊ သမန္တာ သတ္တပ္ပန္နရာတိ-ကား၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဌိတဿ-တည်သူ၏၊ သမန္တာ-၌၊ သဗ္ဗဒိသာသု-တို့၌၊ သတ္တပ္ပန္နရာ-ခုနစ် အပ္ပန္နရ တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဝိနိဗ္ဗေဓေန-ထုတ်ချင်းပေါက်အားဖြင့်၊ ဝါ-တောက် လျှောက်အားဖြင့်၊ စုဒ္ဒသ-တဆဲ လေး အပ္ပန္နရတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ထိုင်နေ သူ၏ ရှေ့ဘက် ခုနစ်အပ္ပန္နရ၊ နောက်ဘက် ခုနစ်အပ္ပန္နရအားဖြင့် တဆဲ လေး အပ္ပန္နရရှိသည်-ဟူလို။] မဇ္ဈေ-ဆဲ လေး အပ္ပန္နရတို့၏ အလယ်၌၊ နိသိန္ဓော-ထိုင်နေသူသည်၊ ပုရတ္ထိမာယ (ဒိသာယ) ဝါ - ၎င်းသော်၎င်း၊ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယဝါ - ၎င်းသော်၎င်း၊ ပရိယန္တေ - အစွန်၌၊ ထပိတစိဝရံ - ကို၊ ရက္ခတိ-နိုင်၏၊ ပန-ဆက်၊ အရုက္ခဂုမနသမယေ-၌၊ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ဘိ-မျှလည်း၊ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ သစေ ဝစ္ဆတိ၊ (ဝေံ သတိ)၊ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ - ၎င်း၊ စိဝရံ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဣတရသ္မိံ - အခြားသော အရှေ့အရပ်သင်္ကန်း၌၊ သေနယော၊ [ဣတရသ္မိံတိ ပုရိမဒိသာယ စိဝရေ၊ - ငိုကာ။]

[သတ္တအပ္ပန္နရနှင့် စပ်သဖြင့် သတ္တပ္ပန္နရသိမ်အတွက် ထူးခြားချက်ကို ပြလို၍ “ ဥပေါသထကာလေ ပန ” စသည်မိန့်၊] ပန - ဆက်၊ ဥပေါသထ ကာလေ - ဥပုသ်ပြုရာ အခါ၌၊ ပရိသပရိယန္တေ - ၌၊ နိသိန္ဓတိက္ခာတော - မှ၊

ပဋ္ဌာယ၊ သတ္တပ္ပန္နရသိမာ-သတ္တပ္ပန္နရသိမ်ကို၊ သောဓေတဗ္ဗာ-သုတ်သင်
 ထိုက်၏။ [ဟတ္ထပါသ်၌ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်များမရှိအောင် သုတ်သင်ထိုက်သည်-
 ဟူလို။] ယတ္တကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် တိုင်အောင်၊ ဘိက္ခုသံဃော-
 သည်၊ ဝဗုတိ- တိုးပွား၏၊ သီမာပိ- သတ္တပ္ပန္နရသိမ် သည်လည်း၊ တတ္တကံ-
 အောင်၊ ဝဗုတိ - ကျယ်ပြန့်၏။ [သတ္တပ္ပန္နရသိမ်၌ သတ္တပ္ပန္နရတိုင်းသော
 အခါ အစွန်ဆုံးရဟန်း၏ အစွန်မှစ၍ တိုင်းတာရသောကြောင့် ရဟန်းများ
 သလောက် သိမ်လည်း ကျယ်ပြန့်ရသည်-ဟူလို။]

အနိသဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အာပဇ္ဇတိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပဓာနိကော-
 ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သဗ္ဗရတ္ထိ-လုံး၊ ပဓာနိ-
 ကို၊ အနုယုဉ္ဇိတွာ - အားထုတ်ပြီး၍၊ ပစ္စုသသမယေ - မိုးသောက် အခါ၌၊
 (အာရုဏ်မတက်မီ အချိန်၌)၊ နှာယိဿာမိ-ရေချိုးအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြိ၍၊
 တိဏိပိ-န်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ တိရေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ နဒိ-သို့၊ သစေ
 ဩတရတိ-အကယ်၍ သက်ဆင်းအံ့၊ [သက်န်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်ကင်း၍ သက်
 ဆင်းအံ့၊] အဿ-ထို ရဟန်းသည်၊ နှာယန္တဿေဝ-ရေချိုးစဉ်ပင်၊ အရုဏ်-
 သည်၊ သစေ ဥဋ္ဌဟတိ-အံ့၊ (ဝေံ သတိ)၊ ကံ -ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-နည်း၊ (ဣတိ-
 ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိ၏။) (ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း)၊ ဟိယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-
 ထိုရဟန်းသည်၊ ဥတ္တရိတွာ-ရေမှ တက်ပြီး၍၊ စီဝရံ-ကို၊ ယဒိ နိဝါသေတိ-
 အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယစီဝရံ-နိသဂ္ဂိယသက်န်းကို၊ အနိသဇ္ဇိတွာ-မစွန့်မူ၍၊
 ပရိဘုဉ္ဇနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်စရာရှိ၏၊ အထ-
 သို့မဟုတ်၊ နဂ္ဂေါ-အဝတ်မဆည်း အချည်းနှီးသည် (ဟုတွာ)၊ ယဒိ ဂစ္ဆတိ-
 အံ့၊ ဝေမိ-ဤသို့ သွားပြန်သော်လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-တည်း။

န အာပဇ္ဇတိ - မရောက်၊ [န အာပဇ္ဇတိတိ ပရိဘောဂပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 နာပဇ္ဇတိ၊ တေနာဟ သော ဟိတိအာဒိ၊] ဟိ - ချွ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-
 ကြောင့်၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ယာဝ-လောက်၊ အညံ-သော၊ ဘိက္ခု-
 ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝိနယကမ္ပံ - ကို၊ နကရောတိ-မပြုရသေး၊ တာဝ-လောက်၊
 တေသံ စီဝရာနိ-တို့၏၊ အရံဘောဂါရဟတ္တာ - သုံးစွဲခြင်းကို မထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ နဋ္ဌစီဝရဋ္ဌာနေ-ပျောက်သော သက်န်းရှိသူအရာ၌၊ ပြိတော-
 သည်၊ ဟောတိ၊ နဋ္ဌစီဝရဿစ-၏လည်း၊ အကပ္ပိယံနာမ-မအပ်သောအဝတ်
 မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကေ-ကို၊ နိဝါသေတွာ-၍၊ ဒွေ-တို့ကို၊
 ဟတ္ထန-ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ ဂတ္တာ-၍၊ ဝိနယကမ္ပံ - ကို၊
 ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။

ဒုရေ-၌၊ ဝိဟာရေ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ သစေ သဗ္ဗရန္တိ-အကယ်၍ လှည့်လည်သွားလာကုန်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊
 ဧကံ နိဝါသေတွာ၊ ဧကံ ပါရုပိတွာ-ရမ်း၍၊ ဧကံ-ကို၊ အံသကူဇေ-ပခိုးစွန်၌၊
 ထပေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ၊ [လူအများ မြင်လျှင် သမဏသာရပု ဖြစ်အောင် ဤသို့
 သွားရမည်-ဟူလို။] ဝိဟာရေ-၌၊ သဘာဝဘိက္ခု-တို့ကို၊ သစေ န ပဿတိ-
 အံ့၊ ဘိက္ခုစာရံ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်သို့၊ ဂတာ - နိသည်၊ သစေ
 ဟောန္တိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သံဃာဋီ ဗဟိဂါမေ ထပေတွာ၊ သန္တရတ္တရေန-ဖြင့်၊
 အာသနသာလံ-ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ဂတိံ ဝိနယကမ္မံ ကာတမ္မံ၊ [ဗဟိဂါမေ
 ပေ၊ ကာတမ္မံတိ ဝတ္တတ္တာ အဓိဋ္ဌာနေဝိယ ပရမ္ပုခါ ဌိတမ္ပိ နိသဂ္ဂိယံ စိဝရံ
 နိသဇ္ဇိတံ နိသဋ္ဌစိဝရဉ္စ ဒါတံ ဝန္တတိတိ ဝေဒိတမ္ပံ။]ဗဟိဂါမေ စောရဘယံ
 သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရုပိတွာ- (ဧကသီနှင့် သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်)
 ရံ၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ၊ အာသနသာလာ-သည်၊ သမ္မာဓာ-သည်၊ ဇနာကိဏ္ဍာ-အခြား
 ရဟန်းတို့နှင့် ရောပြွမ်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဧကမန္တေ - ၌၊ စိဝရံ အပနေ
 တွာ ဝိနယကမ္မံ ကာတံ သစေ န သတ္တာ၊ (ဧဝံသတိ) ဧကံ ဘိက္ခု၊ အာဒါယ
 (ခေါ်၍)ဗဟိဂါမံ ဂတိံ ဝိနယကမ္မံ ကတွာ-ပြီး၍၊ စိဝရာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။

ဘိက္ခု - ဆရာ ရဟန်းတို့သည်၊ ဒဟရာနံ- ရဟန်းငယ်တို့၏၊ ဟတ္ထေ- ၌၊
 ပတ္တစိဝရံ ဒတွာ ဖဂ္ဂံ , ဂစ္ဆန္တာ - နစဉ်၊ ပစ္စိမေ ယာမေ - ပစ္စိမယာမ်၌၊
 သယိဘူကာမာ သစေ ဟောန္တိ၊(ဧဝံသတိ)၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊ စိဝရံ
 ဟတ္ထပါသေ ကတွာဝ သယိတမ္ပံ၊ ဂစ္ဆန္တာနံ ယေဝ - စဉ်ပင်၊ ဒဟရေသု-
 တို့သည်၊ အသမ္ပတ္တေသု- အနီးသို့ မရောက်ကုန်သေးမီ၊ ဝါ-မမှီကုန်သေးမီ၊
 အရုဏံ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ စိဝရံ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿယော
 ပန - နိဿယည်းသည်ကား၊ န ပဋိပဿန္တတိ - မငြိမ်း၊ [ဂမနေ သဥဿာ
 ဟတ္တာ နိဿယော ပန နပဋိပဿန္တတိတိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။]ဒဟရာနံပိ-တို့သည်
 လည်း၊ ပုရတော - ၌၊ ဂစ္ဆန္တာနံ - နစဉ်၊ ထေရေသု အသမ္ပတ္တေသု ဧသေဝ
 နယော၊ [နိဿယည်းမပျက်-ဟူလို။] မဂ္ဂံ-ကို၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ-ချွတ်ချော်၍၊ ဝါ-
 လမ်းမှား၍၊ အရညေ - ၌၊ အညမညံ၊ အပဿန္တေသုပိ - မတွေ့သော ဆရာ
 တပည့်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ [နိဿယည်း မပျက်-ဟူလို။]ပန-ဆက်၊
 ဒဟရာ - တို့သည်၊ ဘန္တေ မယံ မုဟုတ္တံ၊ သယိတွာ - ပြီး၍၊ အသုကသ္မိံ နာမ
 ဩကာသေ-၌၊ တုမေ-တို့ကို၊ သမ္ပါပုဏိဿာမ-အမှီလိုက်ခဲ့ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ
 ဝတွာ၊ ယာဝ အရုဏဂ္ဂမနာ - အောင်၊ သစေ သယန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) စိဝရဉ္စ
 နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿယောစ ပဋိပဿန္တတိ၊ [“ဆရာ့အထံ မှီအောင်

လိုက်မည်” ဟု အားထုတ်မှုရှိသော်လည်း (ဆရာနှင့်အတူသွားခြင်း-ဟူသော) သွားခြင်း ဣရိယာပုထ်က ပြတ်စဲသည့်အတွက် အိပ်ရာမှထ၍ မှီအောင်လိုက် နေစဉ် အာရုဏ်တက်သွားလျှင် သင်္ကန်းလည်း နိသဂ္ဂိထိုက်၊ နိဿယည်းလည်း ပျက်သည်။] ဒဟရေ - တို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ - ၍၊ ထေရေသု - တို့သည်၊ သယန္တေ သုပိ - အိပ်ခနပြန်ကုန်သော်လည်း၊ ဒေသဝနဓယာ။

ဒွေဓာပထံ - ၂ ဖြာအားဖြင့် ဖြစ်သောလမ်းကို၊ ဝါ - လမ်း ၂ ခုကို၊ ဒိသွာ - ၍ ထေရာ - တို့သည်၊ အယံ - ဤလမ်းသည်၊ မဂ္ဂေါ - လမ်းမှန်တည်း၊ ဒဟရာ - ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ အယံ - သည်၊ မဂ္ဂေါ - တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တာ - ၍၊ အညမညဿ - တဖက်တဖက်၏၊ ဝနံ - ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ - ၍၊ ဂတာ - နအံ၊ [နိဿယည်းဆရာအသီးအသီး၊ နိဿယည်းယူတပည့် အသီးအသီး ဖြစ်သောကြောင့် “ထေရာ၊ ဒဟရာ” ဟု ဗဟုဝင်ချည်းထားသည်။] အရုဏဂ္ဂမနာ - နှင့်၊ သဟ - ကွ၊ စိဝရာနိစ - တို့သည်လည်း၊ နိသဂ္ဂိယာ နိ ဟောန္တိ၊ နိဿယောစ - သည်လည်း၊ ပဋိပ္ပဿန္တတိ - ၍၊ ဒဟရာ - တို့သည်၊ မဂ္ဂတော - သွားမြဲလမ်းမှ၊ ဩက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ အန္တောအရုဏေယေဝ - ဌသလျှင်၊ နိဝတ္တိဿာမ - ပြန်နစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ - ဌ၊ ဝါ - သို့၊ ပဝိသိတွာ - ပြီး၍၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ စ - ဆက်၊ တေသံ - ထို ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ အသမ္ပတ္တာနံ ယေဝ - ပြန်မရောက်ကုန်ပေ၊ အရုဏော - သည်၊ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ စိဝရာနိ နိသဂ္ဂိယာ နိ ဟောန္တိ၊ နိဿယောပန - သည်ကား၊ န ပဋိပ္ပဿန္တတိ၊ [အရုဏ်မတက်မီ ပြန်လာမည် ဟု ကြံသောကြောင့် နိဿယည်း မပျက် - ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ ဓေနုဘယေနဝါ - နွားမဘေးကြောင့် သေင်္ဂုင်း၊ သုနခ

အညမညဿ၊ ပေ၊ ဂတာ။ ။ သစေ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော “ပုရာရုဏာ အညမညံ ပဿိဿာမာ” တိ ဥဿာဟံ ဝိနာဝ ဂတာ ဟောန္တိ၊ အရုဏဂ္ဂမနော (အာရုဏ်တက်မှ) နိဿယပဋိပ္ပဿန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ပဌမတရံယေဝ ပဋိပ္ပဿန္တနတော၊ အထ “ ပုရာရုဏာ ပဿိဿာမာ ” တိ သ ဥဿာဟာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဿယာပဋိပ္ပဿန္တိယေဝ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဧဝံသတိ “ သဟ အရုဏဂ္ဂမနာ နိဿယော ပဋိပ္ပဿန္တတိ ” တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ ဝုစ္စတေ - သဥဿာဟတ္တာ ပဌမတရံ ပဋိပ္ပဿန္တိ န ဝုတ္တံ၊ သတိပိစ ဥဿာဟဘာဝေ ဧကတော ဂမနဿ ဥပစ္စန္တတ္တာ “ မုဘုတ္တံ ဌတွာ ” တိ ဧတ္ထဝိယ သဟ အရုဏဂ္ဂမနာ ပဋိပ္ပဿန္တိယေဝ ဝုတ္တံ။

ဆိုလိုရင်းကား— ဆရာဘပည့်တို့သည် အရုဏ်မတက်မီ ပြန်၍ ပေါင်းမိသို့ရန် အားထုတ်မှုရှိသောကြောင့် အစကပင် နိဿယည်းငြိမ်းခြင်းကို မဆိုအပ်၊ ထိုသို့ အားထုတ်မှု ရှိသော်လည်း အတူ သွားမှုက ပြတ်စဲနေသောကြောင့် အာရုဏ်တက် ချိန်၌ (မပေါင်းမိကြလျှင်) နိဿယည်းပျက်ရသည်။

ဘယေနဝါ - ကြောင့်သော်၎င်း၊ မုဟုတ္တံ- လောက်၊ ဌတွာ- ရပ်တန့်၍၊ ဂမိ
 သာမ-န်အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဌတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ နိသီဒိတွာဝါ-၎င်း၊
 သစေ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အန္တရာ-၌၊ အရုဏော-သည်၊ ဥဂ္ဂတေ-သော်၊ ပေ၊
 ပဋိပဿ မ္ဘတိ- ဧ၊ အန္တောအရုဏောယေဝ- ၌သာလျှင်၊ အာဂမိသာမ-
 မှီအောင်လာကုန်အံ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အန္တောသီမာယံ- အဝိပ္ပဝါသသိမ်
 အတွင်း၌၊ ဝါ- တွင်းက၊ ဂါမံ - သို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ - ဝင်ကုန်သောရဟန်းတို့၏၊
 အန္တရာ-(ဆရာတို့အထံ မရောက်မီ) အကြား၌၊ အရုဏော သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ စိဝရာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ နေဝ ဟောန္တိ၊ နိဿယော န ပဋိပဿ
 မ္ဘတိ၊ ပန-ဆက်၊ တာဝ ဝိဘာယတု - မိုးလင်းပစေဥး၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊
 သစေ နိသီဒန္တိ၊(ဧဝံသတိ)အရုဏော-သည်၊ ဥဂ္ဂတေပိ-သော်လည်း၊ စိဝရာနိ
 နိသဂ္ဂိယာနိ န ဟောန္တိ၊ နိဿယောပန ပဋိပဿ မ္ဘတိ။

ယေပိ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အန္တောအရုဏောယေဝ, အာဂမိ
 သာမ- ပြန်လာကုန်အံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သာမန္တ ဝိဟာရံ- အနီးကျောင်း
 သို့၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ, သဥဿာဟာ-အားထုတ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊(ဟုတွာ)၊
 ဂစ္ဆန္တိ၊ စ- ဆက်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ယေဝ, နေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ အရုဏော

မုဟုတ္တံ၊ ပေ၊ ပဋိပဿ မ္ဘတိ ။ ။ [ဤဝါကျတို့၌ ရဟန်းကလေးများ အထံဝယ်
 နိဿယည်းဆရာတို့၏ သင်္ကန်းကြီးပါနေပုံကို သတ်ပြပါ။] ရဟန်းငယ်တို့သည် နိဿ
 ယည်းဆရာတို့နှင့်အတူ ခရီးသွားကြစဉ် ရွာတရွာသို့ရောက်၍ ရွာတွင်းဝင်ပြီးလျှင် ဆေး
 အလှူခံနေရကြသည်။ နိဿယည်းဆရာတို့ကား ခရီးသွားမြဲ သွားနေကြသည်။ ထိုသို့
 ဆေး အလှူခံပြီး၍ ပြန်လာသောအခါ နွားမကြီးက ဝှေ့မည်လုပ်နေခြင်း သို့မဟုတ်
 ခွေးက ကိုက်မည်လုပ်နေခြင်းကြောင့် “ ခဏလောက် ရပ်တန့်ပြီးမှ သွားကြမည် ” ဟု
 ကြံ၍ ရပ်နေပြီးမှ သို့မဟုတ် ထိုင်နေပြီးမှ သွားကြလျှင် ဆရာများနှင့် မပေါင်းမိခင်
 အာရုဏ်တက်သော် (ရပ်နေသည့် - ထိုင်နေသည့်အတွက်) သွားခြင်းကိစ္စ ပြတ်သော
 ကြောင့် ဆရာတို့၏ သင်္ကန်းလည်း နိသဂ္ဂိယိုက်၊ ရဟန်းငယ်တို့မှာလည်း နိဿယည်း
 ပျက်သည်။

အန္တောသီမာယံ ဂါမံ ။ ။ ဤဝါကျ၌ မဟာသိမ်၏ ဥ ယူဇနာအထိ ကျယ်ဝန်း
 နိုင်ပုံကို၎င်း, ထို မဟာသိမ်အတွင်းရှိခရီးကို ဆရာနှင့်တပည့်တို့ သွားနေကြပုံကို၎င်း,
 အဝိပ္ပဝါသ (မဟာသိမ်) သမုတ်ရာ၌ ရွာကိုချန်၍ သမုတ်ရပုံကို၎င်း, သိထားရာ၏၊ ဤ
 “အန္တောသီမာယံ ဂါမံ”အရ “ သိမ်အတွင်းကရွာ ”ဟူသည် သိမ်သမုတ်ပြီးမှ တည်
 အပ်သော ရွာတည်း၊ [အန္တော သီမာယံ ဂါမန္တိ အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္မုတိယာ ပစ္စာ
 ပတိဋ္ဌာပိတဂါမံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊] အဝိပ္ပဝါသသိမ်အတွင်း သင်္ကန်းထားခွင့်ရသော
 ကြောင့် “သင်္ကန်းများ နိသဂ္ဂိယိုက်”ဟု ဆိုသည်။

ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဓမ္မဂါရဝေန - တရား၌ လေးစားခြင်းကြောင့်၊ ယာဝ ပရိယောသာနံ-အောင်၊ သုတွာဝ ဂမိဿာမာတိ သစေ နိသီဒန္တိ၊ ပေ၊ ထေရေန-သည်၊ ဒဟရံ-ကို၊ စီဝရဓောဝနတ္ထာယ-ငှါ၊ ဂါမကံ၊ ပေသေန္တေန-စေခိုင်းလသော်၊ အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ [အာရုဏ်တက်ချိန်၌ သင်္ကန်းနှင့် ကင်းနေသော်လည်း နိသဂ္ဂိမထိုက်အောင် ထိုသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုပြီးမှ ပေးပါ-ဟုလို။] ဒဟရဿာပိ-၏လည်း၊ စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတွာ ထပေတဗ္ဗံ [ရဟန်းငယ်က သင်္ကန်းကြီးထားခဲ့လျှင်လည်း ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုစေပြီးမှ ထားခဲ့စေရမည်။] အဿတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ သစေဂစ္ဆတိ၊ (စေသတ်) အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ (အဝေးမှန်းကာ ပစ္စုဒ္ဓါရိပြု၍) ဒဟရဿ စီဝရံ (ထားခဲ့သော သင်္ကန်းကို) ဝိဿာသေန ဂဟေတွာ ထပေတဗ္ဗံ၊ ထေရော သစေနဿရတိ၊ ဒဟရော ဝေ သရတိ၊ (စေသတ်)၊ ဒဟရေန-သည်၊ ပေ၊ ဂတ္တာ-ပြန်ရောက်၍၊ ဝါ-ပြန်ရောက်လသော်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-လျှောက်ထားထိုက်၏၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ တုမှာကံ စီဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဇ္ဇထာတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ အတ္တနောပိ စီဝရံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဝေ-ဤသို့ လျှောက်မှု အဓိဋ္ဌာန်တင်မှုကို ပြုလသော်၊ ဧကဿ - ၏၊ သတိယာပိ- သတိကြောင့်လည်း၊ အာပတ္တိမောက္ခော-အာပတ်မှလွတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပေ၊ ပဌမကထိန သိက္ခာပဒေ - ၌၊ အနဓိဋ္ဌာနံ - အဓိဋ္ဌာန် မတင်ခြင်းသည်၎င်း၊ အဝိကပ္ပနဉ္စ-၎င်း၊ အကြိယံ- အကြိယတည်း၊ ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အပစ္စုဒ္ဓရဏံ- သည်၊ (အကြိယံ-တည်း၊) အယမေဝ- ဤမျှလေသံသည်သာ၊ ဝိသေသော၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ တတိယကထိနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဥဿာပေတွာ ပုနပ္ပုနံ ဝိမဇ္ဇတိတိ-ကား၊ ဝလီသု-အတွန်တို့သည်၊ နဋ္ဌာသု-ပျောက်ကုန်လသော်၊ ဝါ-ပြေကုန်လသော်၊ ဣဒံ-ဤ အဝတ်သည်၊ မဟန္တံ-ကြီးသည်၊ ဝါ-ရှည်လာသည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ သိဇ္ဇိတွာ-ဖြန်း၍ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ-နင်း၍၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥဿာပေတွာ- ထောင်၍၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍၊ (ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ပိဋ္ဌိယံ-အဝတ်အပြင်၌ ဃံသတိ- ပွတ်တိုက်၏၊ တံ-ထို ပွတ်တိုက်အပ်သော အဝတ်သည်၊ အာတပေ-နေပူ၌၊ သုက္ခံ-ခြေခံသည်၊ (သမာနံ-သော်)၊ ပဌမပ္ပမာဏမေဝ- ပဌမ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊

သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပုနပိ-လည်း၊ တထာ-ထို့ အတူ၊ ကရောတိ၊ တေန-
 ကြောင့်၊ ဥဿာပေတွာ ပုနပျုနံ ဝိမဇ္ဇကီတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊
 တံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဧဝံ- သို့၊ ကိလမန္တံ - ပင်ပန်း နေသည်ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 ဝန္တကုဋိယံ-၌၊ နိသိန္ဓောဝ-လျှင်၊ ဒိသွာ-၍၊ နိက္ခမိတွာ-ဝန္တကုဋိမှ ထွက်တော်
 မူ၍၊ သေနာသန စာရိကံ-ကို၊ အာဟိဏ္ဏန္တောဝိယ-သို့၊ တတ္ထ-ရဟန်းရှိရာ ထို
 အရပ်သို့၊ အဝမာသိ၊ [တိုက်ရိုက်ကြွလျှင် ရဟန်းရှက်မည်စိုး၍၊ ကျောင်းစဉ်
 လှည့်တော်မူသကဲ့သို့ ကြွတော်မူသည်။] တေန-ကြောင့်၊ အဒ္ဓသခေါ ဘဂဝါတိ
 အာဒိ-ကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

ကောဒသမာသေတိ - ကား၊ ကေံ - သော၊ ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ- ပစ္စိမ
 ကြတ္တိကာ နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လကို၊ ဝါ-တန်ဆောင်မှန်းလကို၊ ထပေတွာ-
 ၍၊ သေသေ-သော၊ ကောဒသမာသေ-၌ (“ဥပုန္နံ-ဖြစ်သော သင်္ကန်းတည်း”
 ဟု ပါဠိတော်ထည့်စပ်၊ “ ကောဒသမာသေ-တို့ပတ်လုံး ” ဟု မပေးနှင့်၊
 အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အစွန္တသံပယောဂ မဟုတ်။) သတ္တမာသေတိ-ကား၊
 ကတ္တိကမာသံ-၎င်း၊ ဟေမန္တိ ကေ-ဆောင်းဥတု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော
 စ -လေးလတို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စမာသေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ, သေသေ-သော၊
 သတ္တမာသေ-၌(ဥပုန္နံ-တည်း၊) ကာလေပိ အာဒိသ သိန္နန္တိ-ကား၊ သံဃဿ-
 အား၊ (ဒိန္နံ၌စပ်) ဣဒံ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ အကာလစီဝရံ-အကာလသင်္ကန်း
 ပါတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ ဒိန္နံဝါ-ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်း
 သော်၎င်း၊ ကေပုဂ္ဂလဿ-အား၊ ဣဒံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်၍၊ ဒိန္နံဝါ - ၎င်းတည်း၊ သံဃာတော ဝါတိ- ကား၊ အတ္တနော- ၏။

ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ ထပေတွာ ။ ။ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၁ ရက်မှ စ၍
 တန်ဆောင်မှန်းလပြည့် တိုင်အောင် တလကို “ ပစ္စိမကတ္တိကမာသ ” ဟု ခေါ်၏။ ထို
 လသည် သင်္ကန်းကာလဖြစ်သောကြောင့် အသစ်ရအပ်သောသင်္ကန်း (အဝက်ပိုင်း) ကို
 အဓိဋ္ဌာန်-ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ ထားကောင်းရာကာလတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုလကိုချန်ထား
 သည်။ [ကထိန်အာနိသင် မရလျှင် ထိုလကိုချန်၍ ၁၁ လသည်၎င်း၊ ကထိန်အာနိသင်
 ရလျှင် တပေါင်းလပြည့်အထိ ၅ လကိုချန်၍ ၇ လသည်၎င်း အကာလဖြစ်၏။]

ကာလေပိ အာဒိသ သိန္နံ။ ။ သင်္ကန်းကာလ၌ ရအပ်သောသင်္ကန်း ဖြစ်စေကာမူ
 “အကာလသင်္ကန်းပါ” ဟု လျှောက်၍ သံဃာအား လှူလျှင် ကထိန်အာနိသင် ရ-မရ
 မျက်ခမှခံ သံဃာအားလုံး ဝေ၍ယူရသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအားလှူရာ၌ “ဣဒံ တုယံ ဒမ္မိ”
 ဟု ဆိုခြင်းသည် “ အာဒိသ ” အရ ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ ထိုသို့ ပုဂ္ဂလိကညွှန်ပြ၍
 လှူရာ၌ကား သမ္မုဒိဘူတသံဃာအား ဝေဌဘွယ်မလို၊ သို့သော် ညွှန်ပြပုံခြင်းတူသော
 ကြောင့် “အာဒိသ သိန္နံ” အတွက် ရဆိုက်သော အနက်ကို ထုတ်ပြရသည်။

ပတ္တဘာဂ ဝသေန-ရအပ်သော အဘို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သံဃတောဝါ-မှလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ - အံ၊ ဂဏတော ဝါတိ - ကား၊ ဣဒံ - ဤ သင်္ကန်းကို၊ သုတ္တန္တိက ဂဏဿ - သုတ္တန်ဆောင်ဂိုဏ်းအား၊ ဒေမ - န၏၊ ဣဒံ - ကို၊ အဘိဓမ္မိက ဂဏဿ - အား၊ (ဒေမ)၊ ဣတိဓံ - သို့၊ ဂဏဿ - အား၊ ဒေန္တိ - ပေးလှူ တတ်ကြကုန်၏၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဘာဂ ဝသေန-ဖြင့်၊ တတော ဂဏတော ဝါ မှသော်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-အံ၊ နောစဿ ပါရိပူရိတိ-ကား၊ ပါရိပူရိ- ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်းသည်၊ နောစေ ဘဝေယျ-အံ၊ ယတ္တကေန- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအခါဖြင့်၊ ကယိရမာနံ- ပြုအပ်သော်၊ အဓိဋ္ဌာနစီစရံ- အဓိဋ္ဌာန်သင်္ကန်းသည်၊ ပဟောတိ- လောက်၏၊ တံစီစရံ - ထို သင်္ကန်းလျှာ အဝတ်သည်၊ တတ္ထကံ- သည်၊ (အဓိဋ္ဌာန်လေး က်သော သင်္ကန်းသည်)၊ စေန ဘဝေယျ-အံ၊ (နောစေ ပါရိပူရိဘဝေယျကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ဥနကံ- ယုတ် လျော့သည်၊ ဘဝေယျ-အံ၊ ဣတိအတ္ထော- နက်။

ပစ္စာသာ ဟောတိ သံဃတော ဝါတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို့၌၊ အသုက ဒိဝသံနာမ-၌၊ သံဃာ-သည်၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ လဘိဿတိ-တံ၊ ဂဏော (စီဝရာနိ) လဘိဿတိ၊ တတော- ထိုသံဃာမှ၊ ဝါ- ထိုဂိုဏ်းမှ၊ မေ- ငါ့ဘို့၊ စီဝရံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- တံ၊ ဣတိဓံ- သို့၊ သံဃတော ဝါ- မှသော်၎င်း၊ ဂဏတောဝါ - မှ သော်၎င်း၊ ပစ္စာသာ- သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာသည်၊ ဟောတိ- အံ၊ ဣဘကေဟိ- တို့သည်၊ မေ- ငါ့ဘို့၊ စီဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ (သုတ္တံ- ချည်ကို)၊ ပေသိတံ- ပေးပို့ အပ်ပြီ။ (ယက်ကန်းသည်တို့အထံ ချည်ပို့ အပ်ပြီ- ဟူလို၊) မိတ္ထေဟိ- တို့သည်၊ (မေ စီဝရတ္ထာယ သုတ္တံ) ပေသိတံ၊ တေ- ထို ဆွေမျိုး (မိတ်ဆွေ)တို့သည်၊ (စီဝရေ-သည်)၊ အာဂတေ- ရေခံလာလသော်၊ (အာဂတာဟု ပြင်ကြသည်ကား မကောင်း၊) ဒဿန္တိ- လှူကုန်လတံ၊ ဣတိဓံ- သို့၊ ဣဘိတောဝါ - မှသော်၎င်း၊ မိတ္တတောဝါ - မှသော်၎င်း၊ ပစ္စာသာ- သည်၊ ဟောတိ - အံ၊ ပန- ကား၊ ပံသုကူလံဝါတိ ဣတ္ထ - ၌၊ ပံသုကူလံ - ကို၊ လစ္ဆာမိ- ရလိမ့်အံ၊ ဣတိဓံ ဝါ - သော်လည်း၊ ပစ္စာသာ ဟောတိ၊ ဣတိ- သို့၊ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ [ပါဠိတော်၌ ပံသုကူလံ ဝါ၏ စပ်ပုဒ်ကို “ လစ္ဆာမိ ” ထည့်၍ “ ဣတိဓံ ဝါ ဟောတိ ” ဟု ထည့်စပ်ပါ - ဟူလို။] အတ္တနောဝါ ဓနေနာတိ- ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ကပ္ပိသ သုတ္တဒိနာ- ဝါချည် အစရှိသော၊ ဓနေန-ဖြင့်၊ အသုကဒိဝသံနာမ- ၌၊ လစ္ဆာမိ-အံ၊ ဣတိ ဓံ ဝါ- သော်လည်း၊ ပစ္စာသာ ဟောတိ၊ ဣတိအတ္ထော။ [“ ရဟန်းပိုင်ဥစ္စာ ” ဟူရာ၌ အနာမာသ ဝတ္ထုမဖြစ်နိုင်၍ “ ကပ္ပိယသုတ္တာဒိ ” ဟု ပြသည်။]

တတော စေ၊ပေ၊ပစ္စာသာယာတိ-ကား၊ မာသ ပရမတော-တလအလွန် အပိုင်းအခြားထက်၊ ဥတ္တရိ- အလွန်၊ စေ နိက္ခိပေယျ၊ (ဝေံသတိ) နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ထိုသို့ပင် ဤအနက် ဖြစ်သင့်ပါ သော်လည်း၊ ဝေံ- ဤသို့ မာသပရမတော ဥတ္တရိ ဟူ၍၊ အဝတွာ-ပဒဘာဇနိ ဌှံ ဟောတော်မူဘဲ၊ [“တဒဟုပ္ပန္နေ မူလစိဝရေ၊ပေ၊ဝုတ္တံ” ဌှံစပ်။] ယသ္မာ၊ အန္တရာ-တလမတိုင်မီ အကြား၌၊ ပစ္စာသာစိဝရေ - ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-အာသာ၏ ဖြစ်ရာသင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-သော၊ မူလစိဝရဿ-၏၊ ဥပ္ပန္န ဒိဝသတော-ဖြစ်ရာနေမှ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဝိသတိမော-နှစ်ဆယ်မြော် ဖြစ်သော၊ ဒိဝသော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-တိုင်အောင်၊ ဥပ္ပန္နံ -သော၊ ပစ္စာ သာစိဝရံ - သည်၊ မူလစိဝရံ - ကို၊ အတ္တနော - ၏၊ ဂတိကံ - ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်ကို၊ ဝါ-တူသောအလားရှိသည်ကို၊ ကရောတိ-ပြုနိုင်၏၊ တတော- ထို အရက် ၂၀ မှ၊ ဥဒ္ဓံ-၌၊ မူလစိဝရံ- သည်၊ ပစ္စာသာစိဝရံ- ကို၊ အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိ၊ တသ္မာ တံဝိသေသံ ဒသေတုံ , တဒဟုပ္ပန္နေ မူလစိဝရေတိအာဒိနာ- သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ တံ-ထို ပဒဘာဇနိသည် ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ [ဤအဓိပ္ပါယ်များကို ပါဠိတော်နှင့်တွဲကြည့်မှ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်မည်။]

ပစ္စာသာစိဝရံ၊ပေ၊ကရောတိ။ ။တာဝဥပ္ပန္နံ ပစ္စာသာစိဝရံတိ-ဟူသော သဒ္ဓါ သည်၊ ပစ္စတ္တဝစနံ-ပဌမာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း၊ (ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း၊) အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိတိ- (ဟူသော ဝါကျ၌) ကရဏကိရိယာယ-ကရောတိဝယ် ကရဏ ကိရိယာ၏၊ ကတ္ထုဘာဝတော-တည်း။ [ဒုတိယန္တ ထင်မည်စိုး၍ ဤသို့ဖွင့်သည်။]

အတ္တနော ဂတိကံ။ ။ ပစ္စာသာ သင်္ကန်းရှိလျှင် တလတိုင်အောင် မူလသင်္ကန်းကို ထားခွင့်ရှိသော်လည်း တလမပြည့်မီ ပစ္စာသာသင်္ကန်းရလျှင် ထို ပစ္စာသာသင်္ကန်းက (“ဒသာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ” နှင့်အညီ) ၁၀ ရက်သာ ထားခွင့် ရှိသောကြောင့် မူလသင်္ကန်းလည်း ပစ္စာသာသင်္ကန်းရရာနေမှစ၍ ၁၀ ရက်သာ အခွင့် ရတော့၏၊ ထို့ကြောင့် မူလသင်္ကန်း၏ အရက် ၂၀ အတွင်း၌ ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရလျှင် မူလသင်္ကန်းသည် တလပြည့်အောင် တည်နေခွင့် မရတော့-ဟူလို။ [အန္တရာ ဥပ္ပန္နံဟိ ပစ္စာသာစိဝရံ မာသပရမံ မူလစိဝရံ ထပေတုံ အဒတွာ အတ္တနော ဒသာဟပရမတာယ ဝေ ပရိစ္ဆိန္ဒတိတိ အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိ။]

တတော ဥဒ္ဓံမူလစိဝရံ။ ။ ဤ၌ကား မူလစိဝရံသည် ကတ္တား၊ ပစ္စာသာစိဝရံသည် ကံတည်း၊ မူလသင်္ကန်းကို စ၍ ထားရာနေမှ အရက် ၂၀ ပြည့်သည့်နောက်၌ ပစ္စာသာ သင်္ကန်းရလျှင် (ဥပမာ - ၂၁ ရက်နေ့၌ရလျှင်) မူလသင်္ကန်းက ပစ္စာသာသင်္ကန်းကို ၁၀ရက်ထားခွင့်မပေးဘဲ မိမိမူလသင်္ကန်းတည်နေနိုင်သလောက်သာ ပစ္စာသာသင်္ကန်း

ဝိသဘာဝေ ဥပ္ပန္နေ မူလစီဝရံ - ကား၊ မူလစီဝရံ - သည်၊ သဏှံ - သိမ်မွေ့သည်၊ (နညံ့သည်) ဝါ-ချောသည်၊ ယဒိ (ဟောတိ)-အံ၊ ပစ္စာသာ စီဝရံ-သည်၊ ထူလံ- ထူထဲသည်၊ ဝါ- ကြမ်းသည်၊ (ယဒိ ဟောတိ၊ ဝေသတိ)၊ ယောဇေတံ - ယဉ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ- အတူပေါင်း၍ ချုပ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ ဝါ-မတော်၊ ရတ္တိယောစ-တို့သည်လည်း၊ သေသာ-ကျန်ကုန် သေးသည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်အံ၊ မာသော- သည်၊ န တာဝပူရတိ- မပြည့် သေးအံ၊ (ဝေသတိ) အကာမာ - မချုပ်လိုဘဲ၊ နိဂ္ဂဟေန - နှိပ်နင်းသော အားဖြင့်၊ ဝါ-အတင်းခိုင်း၍၊ စီဝရံ ကို န ကာရေတဗ္ဗံ ထိုက်၊ အညံ-သော၊ ပစ္စာသာစီဝရံ-ကို၊ လဘိတွာယေဝ-ရ၍သာလျှင်၊ ဝါ-ရမှသာလျှင်၊ ကာလတ္တ န္တရေ-၌၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပစ္စာသာစီဝရံပိ- ပဌမပစ္စာသာ သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ပရိက္ခာရစောဠံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ မူလစီဝရံ-သည်၊ ထူလံ (ယဒိ) ဟောတိ၊ ပစ္စာသာစီဝရံ သဏှံ (ယဒိ) ဟောတိ၊ မူလစီဝရံ- ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ပစ္စာသာစီဝရမေဝ မူလစီဝရံ ကတွာ ထပေတဗ္ဗံ၊ တံ - ထိုနောက်ထပ် ရအပ်သော ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည်၊ ပုန၊ မာသပရိဟာရံ- တလ အစောင့်အရှောက်ကို၊ လဘတိ၊ ဧတေနုပါယေန- ဖြင့်၊ ယာဝ (ထပေတံ) ဣစ္ဆတိ၊ တာဝ , အညံ အညံ - အခြား အခြားသော ပစ္စာသာသင်္ကန်းကို၊ မူလစီဝရံ ကတွာ ထပေတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ် ၏၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ [ဤ စကားရပ်နှင့်စပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါ ဘာသာဋီကာ၌ အကျယ်ပြုထား ပြီဖြစ်၍ ထို၌ ရှုပါလေ။] ။တတိယကထိန သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ကိုလည်း တည်နေခွင့် ပေးသည်-ဟုလို၊ [သို့သော် နောက်မှရအပ်သော ပစ္စာသာ သင်္ကန်းကို မူလသင်္ကန်းနှင့် ရော၍ မချုပ်လိုဘဲ သီးခြားထားသော ရဟန်းအတွက်မှာ ထို ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည် ၁၀ ရက်မလွန်လျှင် အာပတ်သင့်ဘွယ် မရှိပါ - ဟုဋီကာ၌ ဆိုထားသည်။]

အညံ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗံ။ ။အညံ ပစ္စာသာစီဝရံ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗံတိ ဣဒံ-ဤ စကားကို၊ သတိယာဓေ ပစ္စာသာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရှိရာ၌သာ ဆိုအပ်သော စကား ဟု သိပါ။ သစေ ပန “ဣတော ပဋ္ဌာယ စီဝရံ နလဘိသာဒိတိ ပစ္စာသာ ဥပစ္စိန္တာ - ဤ အခါမှစ၍ ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရစရာမရှိဘော့ ဟု အသာပြတ် လျှင်၎င်း၊ မူလစီဝရံ၌ ဒသာဟံ စေ သမ္ပတ္တံ-မူလသင်္ကန်းလည်း ၁၀ ရက်ပြည့်နေလျှင် ၎င်း၊ တဒဟေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ထိုနေ့ပင် မူလသင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်ဘင်ရသည်။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ-သည်၊ ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒံ- တည်း၊ တတ္ထ- ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ-ကား၊ ပိတုပိတာ-အဘ၏ အဘသည်၊ ဝါ-အဘိုးသည်၊ ပိတာမဟော-ပိတာမဟမည်၏၊ [ပိတုနောင် ပိတာအနက်၌ အာမဟပစ္စည်းသက်။] ပိတာမဟဿ - အဘိုး၏၊ ယုဂံ- အသက် အတိုင်း အရှည်သည်၊ ပိတာမဟယုဂံ-ယုဂမည်၏၊ အာယုပ္ပမာဏံ- အသက် အတိုင်းအရှည်ကို၊ ယုဂန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ စ- ဆက်၊ တေ- ဤ ပိတာမဟယုဂဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ အဘိလာပ မတ္တမေဝ-ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှသာတည်း၊ ဝါ- ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှသာတည်း၊ [ထို ခေတ်က ပြောရိုးစကားမျှသာဖြစ်သည်-ဟူလို၊] အတ္ထတော ပန-အနက်အားဖြင့်ကား၊ ပိတာမဟောယေဝ-အဘိုးသည်ပင်လျှင်၊ ပိတာမဟယုဂံ- ငမည်၏၊ တတော- ထို အဘိုးမှ၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်၌၊ သဗ္ဗေပိ- န်သော၊ ပုဗ္ဗပုရိသာ- ရှေး၌ဖြစ်သော ယောက်ျား တို့ကို၊ ပိတာမဟဂ္ဂဏေနဝ - ပိတာမဟ သဒ္ဒါဖြင့် ပင်လျှင်၊ ဂဟိတာ- နိဗြီ၊ ဧဝံ- သို့လျှင်၊ ယာဝ - လောက်၊ သတ္တမေဝ - ၇ ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုရိသော - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထို ၇ ဆက် ယောက်ျားတိုင်အောင်၊ ယာ - အကြင် မိန်းမသည်၊ အသမ္ပဒ္ဓါ - မဆက်စပ်၊ (ဆွဲမျိုးမတော်စပ်-ဟူလို၊) သာ- ထိုဒိန်းမကို၊ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟ ယုဂါ အသမ္ပဒ္ဓါတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ တေ-ဤယာဝသတ္တမာ ပိတာ မဟယုဂါ အသမ္ပဒ္ဓါဟူသော စကားသည်၊ ဒေသနာမုခမေဝ - ဒေသနာ၏

အာယုပ္ပမာဏံ ယုဂန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။ယုဂသဒ္ဓါသည် အခြားနေရာ၌ လှည်းထမ်းပိုး အနက်၊ ကတယုဂ်စသော အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အထင်ရူဇိအားဖြင့် အာယုပ္ပမာဏ အနက်ဟောဟု သိစေလို၍ “ အာယုပ္ပမာဏံ ယုဂန္တိ ဝုစ္စတိ” ဟု (ရူဇိ အဖြစ်ကိုပြသော ဝုစ္စတိသဒ္ဓါဖြင့်) မိန့်သည်။

အဘိလာပ မတ္တမေဝ။ ။“ပိတာမဟယုဂါ” ဟု ယုဂသဒ္ဓါထည့်၍ ဆိုခြင်းသည် ထိုခေတ်၌ ပြောရိုးဖြစ်သော စကားတည်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် အသားကျမှကား “အဖိုး” ဟူသောအနက်သာ ဖြစ်သည်၊ မှန်၏-ဆွဲမျိုးဆက်စပ်ရာ၌ အသက်ပမာဏ သည် လိုရင်းမဟုတ်၊ “အဖိုး” တော်စပ်ခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သည်။

တတော၊ ပေါ၊ ဂဟိတာ။ ။“ထိုအဖိုးမှ အထက်ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ကို ပိတာ မဟသဒ္ဓါဖြင့် ယူ” ဟူရာ၌ အကျိုးဖြစ်သောအဖိုး၏ အမည်ကို ထိုအဖိုးကို ဖြစ်စေတတ် သော “ဘေး”၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ယူရခြင်းတည်း၊ ဘိ- တင်- ဘောင်- ဘောတို့အပေါ်ဝယ် တင်စားရာ၌ကား ပရမ္ပရဖလူပစာရတည်း။

အဥျးမျှသာတည်း၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ မာတိတောဝါ ပိတိတောဝါတိ ဝစန
 တော-ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ပိတာမဟယုဂမ္ဘိ-အဘဘက် အဘိုး၏
 အသက်အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ ပိတာမဟိယုဂမ္ဘိ-အဘဘက် အဘွား၏အသက်
 အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ မာတာမဟယုဂမ္ဘိ-အမိဘက် အဘိုး၏ အသက်အပိုင်း
 အခြားကို၎င်း၊ မာတာမဟိယုဂမ္ဘိ - အမိဘက် အဘွား၏ အသက် အပိုင်း
 အခြားကို၎င်း၊ တေသံ - ထို အဘိုး အဘွားတို့၏၊ ဘာတု၊ ပေ၊ ဒယောပိ-
 ညီအစ်ကို၊ အမ နှမ၊ တူ၊ သား၊ မြေးအစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံသော ဆွေမျိုးတို့ကို၊ ဣမ-ဤ ပိတာမဟယုဂ ဟူသောပုဒ်၌၊ သင်္ဂဟိ
 တာဝေ-ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တကြ-ထို ဆွေမျိုးစပ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ပိတ္တာရနယော-တည်း၊ ပိတု-
 ၏၊ ပိတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘိုး၎င်း၊ တဿ-ထို အဘိုး၏၊ ပိတာ-၎င်း၊ ဝါ-
 ဘေး၎င်း၊ တဿာပိ-ထို ဘေး၏လည်း၊ ပိတာ-၎င်း၊ ဝါ-ဘီ၎င်း၊ ဣတိ ဝေ-
 သို့၊ သတ္တမာ-သော၊ ယာဝယုဂါ - အသက် အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၎င်း၊

ဒေသနာ မုခမေဝ ။ ။ “ပိတာမဟ” ဟူသော အမည်သည် အဘဘက်က
 အဖိုး၏အမည်တည်း၊ ထိုသို့ ယောက်ျားဘက်က အဖိုးကို နာမည်တပ်ခြင်းသည် အမိ
 ဘက်က အဖိုး၊ ၂ ဘက်လုံးက အဖွား စသော မိန်းမများနှင့် ထိုသူတို့၏ သားစဉ်
 မြေးဆက်များလည်း ပါဝင်နိုင်အောင် ဒေသနာတော်ကို ပါးစပ်ပေါက် ဖွင့်ထားသလို
 ဖွင့်ထားခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ပိတာမဟအတွင်း၌ “အဖေဘက်က အဖွား၊ အမိ
 ဘက်က ဘိုးဖွား” စသော ဆွေမျိုးအားလုံး ၇ ဆက်အထိ ပါဝင်နိုင်ကြသည် - ဟု
 မှတ်ပါ။ [ဒေသနာမုခကို ပဓာနနည်း ဟုလည်း ဆိုကြသည်။]

သာရတ္ထ။ ။ သာရတ္ထဒီကာ၌ကား “မာတာစ+ပိတာစ ပိတရော” ဟု ရှေးဥျးစွာ
 ပိရူပေကသေသ် ပြု၍ “ပိတူနံ+ပိတရော ပိတာမဟာ - အမိအဖေတို့၏ အမိအဖေ ဖြစ်ကြ
 သော အဖိုးအဖွားတို့” [တေသံ ယေဝ + ယုဂေါ- အစုံတည်း၊ ပိတာမဟယုဂေါ-
 အဖိုးအဖွားတို့၏ အစုံ၊ တသ္မာ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ၊ ပိတာမဟဒ္ဓန္ဓာတိ
 ဧဝမေတ္ထ အတ္ထေဒ ဖဋ္ဌဗ္ဗော။] ဤအလို “ပိတာမဟ”ကို “ဒေသနာမုခ” ဟု ဆိုဘွယ်
 မလိုတော့။

ဝိမတိ။ ။ ဝိမတိ၌လည်း “တေ ဧဝ ယုဂဋ္ဌေန (အစုံဟူသော အနက်ကြောင့်)
 ယုဂေါ၊ တသ္မာ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ ပိတာမဟာဝဇ္ဇာ (အဖိုးအဖွားအဆက်
 ဆက် တိုင်အောင်) ဣတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟု အဆိုသာကွဲ၏၊ အမိပွယ်
 မှာ အတူပင်တည်း၊ ထိုအဖွင့်များကို အဋ္ဌကထာမှ တမျိုးဖွင့်ခြင်းဟု မှတ်ပါ၊ ဤသို့ အဋ္ဌ
 ကထာမှ တမျိုးအဖွင့် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သီလက္ခန္ဓီကာဟောင်း သောဏဒဏ္ဍ
 သုတ်အဖွင့်၌ သာရတ္ထအတိုင်း ဖွင့်ပြီးလျှင် “သော အဋ္ဌကထာယံ ဝိသုံ န ဥဒ္ဓဇ္ဇော”
 ဟူသောစကားဖြင့် သိနိုင်သည်။

ပိတာ-၎င်း၊ ပိတု-၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘွား၎င်း၊ တဿာ-ထို အဘွား ၏၊ ပိတာစ-၎င်း၊ ဝါ - ဘေးထီး၎င်း၊ မာတာစ - ၎င်း၊ ဝါ - ဘေးမ၎င်း၊ ဘာတာစ - ညီ , အစ်ကို၎င်း၊ ဘဂိနီစ- ၎င်း၊ ပုတ္တာစ- တို့၎င်း၊ ဝိတရောစ- တို့၎င်း၊ ဣတိ ဧဝံပိ-သို့လည်း၊ ဥဒ္ဓံစ-၌၎င်း၊ အဓောစ - ၌၎င်း၊ သတ္တမာ- သော၊ ယာဝယုဂါ-၎င်း၊ ပိတာ-၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ဘာတာ-၎င်း၊ ဝါ-ဘကြီး ဘထွေး၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ဘဂိနီ- ၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ပုတ္တာ - တို့၎င်း၊ ပိတု - ၏၊ ဝိတရော- တို့၎င်း၊ တေသံပိ - ထို သားသွီးတို့၏လည်း၊ ပုတ္တဗိတုပရမ္ပရာ- တို့၎င်း၊ ဣတိဧဝံ၊ သတ္တမာ, ယာဝယုဂါ- ၎င်း၊ မာတာ-၎င်း၊ မာတု- ၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘွား၎င်း၊ တဿာ-ထိုအဘွား၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ- ဘေးမ၎င်း၊ တဿာပိ - ထို ဘေးမ၏လည်း၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ - ဘီမ၎င်း၊ ဣတိဧဝံ, သတ္တမာ, ယာဝယုဂါ- ၎င်း၊ မာတာ-၎င်း၊ မာတု-၏၊ ပိတာ- ၎င်း၊ ဝါ-အဘိုး၎င်း၊ တဿ - ၏၊ မာတာစ- ၎င်း၊ ဝါ- ဘေးမ၎င်း၊ ပိတာစ- ၎င်း၊ ဝါ-ဘေးထီး၎င်း၊ ပေ၊မာတာ-၎င်း၊ မာတု-၏၊ ဘာတာ-၎င်း၊ ပေ၊ယာဝ ယုဂါ-၎င်း၊ မာတုသမ္ပန္နေန-အမိ၏ စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ နေဝသမ္ပဒ္ဓါ - စပ်သူ လည်း မဟုတ်၊ ပိတုသမ္ပန္နေန-အားဖြင့်၊ န သမ္ပန္နာ-မဟုတ်၊ အယံ ဤဘိက္ခု နိသည်၊ အညာတိကာနာမ-မည်၏၊ [ဤ ဆွေမျိုးဆက်စပ်ပုံကို ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဥဘတောသံဃေတိ- ကား၊ ဘိက္ခုနိသံဃေ-၌၊ ဥတ္တိစတုတ္ထေန- ဥတ္တိ စတုတ္ထကံ၎င်း၊ ဘိက္ခုသံဃေ - ၌၊ ဥတ္တိစတုတ္ထေန- ၎င်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အဋ္ဌ ဝါစိကဝိနယကမ္မေန-ရှစ်ခွန်းသောစကားရှိသောဝိနည်းကံဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နာ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဘိက္ခုနီတည်း၊ [ထုံ စံဖြစ်၍ “ဥဘတောသံဃေ ” ဟု ဆိုသည်။ ဧကတော ဘိက္ခုသံဃာ၌ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်ကြသော သာကီဝင် မင်းသွီးငါးရာတို့ကို ခိုင်းရာ၌လည်း ဤ သိက္ခာပုဒ် အတိုင်း ကျင့်ရမည်။] သက္ကံ နိဝတ္တဗ္ဗိ သက္ကံ ပါရုတမ္ပိတိ - ကား၊ ရဇိတွာ- ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပံ - ကပ္ပဗိန္ဒုကို၊ ကတွာ - ၍၊ ဧကဝါရမ္ပိ - တကြိမ်မျှလည်း၊ နိဝတ္တံဝါ-ဝတ်အပ်သောသင်းပိုင်သည်သော်၎င်း၊ ပါရုတံဝါ-ရမ်းအပ်သော ဧကသီသည်သော်၎င်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပရိဘောဂသီသေန- သုံးစွဲ

အန္တမသော။ ။ပါဠိတော်၌ “သက္ကံ နိဝတ္တ သက္ကံ ပါရုတ ” သက်န်းကိုသာ ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ ပြတော်မူခြင်းသည် နိဒဿန နည်းအားဖြင့် နိဝတ္တ- ပါရုတကို မှတ်၍ပြခြင်းတည်း။ တကြိမ်လောပခုန်းပေါ်၌တင်ခြင်း စသည်ကို ပြုပြီးလျှင်လည်း ပုရာဏစီဝရပင်တည်းဟု သိစေလို၍ “အန္တမသော” စသည်ကို မိန့်သည်။

ခြင်းကို အဥျားပြုသဖြင့်၊ အံသေဝါ-ပခုန်း၌သော်၎င်း၊ မတ္တကေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ကတ္တာ - ၍၊ မဂ္ဂံ - ခရီးကို၊ ဂတော-သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ ဥဿိသကံ-အထက်၌ ဥျားခေါင်းရှိသည်ကို၊ ဝါ - ခေါင်းအုန်းကို၊ ကတ္တာဝါ - ၍လည်း၊ နိပန္နော-လျောင်းသည်၊ ဟောတိ-အံ၊ တေဗ္ဗိ-ဤသင်္ကန်းသည်လည်း၊ ပုရာဏစီဝရမေဝ - သည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ပစ္စတ္တရဏဿ - အပေါ်လွှမ်း အခင်း၏၊ ဟေဋ္ဌာ ကတ္တာ- အောက်၌ထား၍၊ သစေ နိပဇ္ဇတိ၊(ဧဝံ သတိဝါ)၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥက္ခိပိတ္တာ- ၍၊ အာကာသေ-လွင်ပြင်၌၊ ဝိတာနံ - မျက်နှာကြက်ကို၊ ကတ္တာ သီသေန, အဖုသန္တော-မထိဘဲ၊ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံ သတိဝါ) အယံ - ဤ အောက်ကထားခြင်း , မျက်နှာကြက်ပြုခြင်းသည်၊ ပရိဘောဂေါ နာမ နဟောတိတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။

ဓောတံ နိသဂ္ဂိယံတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဏတ္တာ-အပ်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဓောဝနတ္ထာယ-၄၊(ရေနှွေး၌ ပြုတ်ပြီးမှ ဖွတ်လျော်ခြင်း၄။)ဥဒ္ဓနံ-ဖိုခနောက်ကို၊ သဇ္ဇေတိ-ပြင်အံ၊ ဒါရူနိ - တို့ကို၊ သံဟရတိ - စုဆောင်းအံ၊ အဂ္ဂိံ ကရေတိ၊ ဥဒကံ အာဟရတိ၊ ယာဝ-လောက်၊ နံ - ထို သင်္ကန်းကို၊ ဓောဝိတ္တာ-၍၊ ဥက္ခိပတိ၊ပေ၊ဥက္ခိတ္တမတ္ထေ-မြှောက်အပ်ပြီးကာမျှဖြစ်လသော်၊ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဒုဒ္ဓေါတံ-မကောင်းသဖြင့် ဖွတ်လျော်အပ်ပြီ၊ ဝါ-မစင်ကြယ်သေး၊ ဣတိ မညမာနာ ပုန, သစေသိဉ္စတိဝါ- အကယ်၍ သော်လည်း ရေလောင်းအံ၊သစေ ဓောဝတိဝါ၊ယာဝ နိဋ္ဌာနံ'နဂစ္ဆတိ၊တာဝ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ၊ ရဇနာကောဋုနေသု - ဆိုးခြင်း, ထုရိုက်ခြင်းတို့၌၊ သေနယော၊ ဟိ-ချဲ့၊ရဇနဒေါဏိယံ-ဆိုးရေခွက်၌၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ အာကိရိတ္တာယာဝ သကိံ စီဝရံ ရဇတိ၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ပယောဂကို၊ ရဇနတ္ထာယ, ကရေတိ-၏၊ ပစ္စာဝါ, ပဋိရဇတိ- ထပ်၍ဆိုး၏၊ သဗ္ဗတ္ထ- သော၊ ပယောဂေ-၌၊ပေ၊ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညာတိကာယ ၊ပေ၊ ဓောဝါပေတိတိ - ကား၊ ဣမံ - ဤသင်္ကန်းကို၊ ဓောဝ-ဖွတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ နော စေပိ ဝဒတိ- အကယ်၍မူလည်း မပြောစေဥျားတော့၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ ဓောဝနတ္ထာယ-၄၊ ကာယဝိကာရံ-ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ ကတ္တာ - ၍၊ [ဤ ကာယဝိကာရံ ပုဒ်ကို ဩရတော ထပေတိပုဒ်တိုင်အောင် အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ စပ်၊] ဟတ္ထေနဝါ-မိလိလက်ဖြင့် မူလည်း၊ ဟတ္ထေ-ရဟန်းမ၏လက်၌၊ ဒေတိ-အံ၊ ပါဒမူလေဝါ-၌မူလည်း၊ ထပေတိ-အံ၊ ဥပရိဝါ-၌မူလည်း၊ ခိပတိ- ပစ်ပေးအံ၊ သိက္ခမာနာ ၊ပေ၊တိတ္ထိယာဒိနံ-သိက္ခမာန်, သာမဏေမ, သာမဏေ, ဥပါသကာ, တိတ္ထိ

အာရုံသူတို့၏ ဟတ္ထေဝါ-၌မူလည်း၊ ပေသေတိ-ပို့အံ့၊ (ဘိက္ခုနီမထံ တဆင့် အပို့ခိုင်းအံ့၊) နဒိတိတ္ထေ-၌၊ ဓောဝန္တိယာ-ဖွတ်လျော်နေသော ရဟန်း၏၊ ဥပစာရေဝါ-ဥပစာ၌မူလည်း၊ ဒိပတိ-ပစ်ပေးအံ့၊ အန္တော ဒွါဒသဟတ္ထေ- ၁၂ တောင်အတွင်းဖြစ်သော၊ ဩကာသေ-၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဓောဝါပိတံ- ဖွတ်စေအပ်သောသင်္ကန်းသည်၊ ဓောဝါပိတံယေဝ-ဖွတ်စေအပ်သည်မည်သည် သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏။ [“ဩကာသေ ဌတွာ ဓောဝါပိတံ ဓောဝါပိတံယေဝ ဟောတိ” ဟု သီဟိုဠ်မူအတိုင်းရှိမှ ဋီကာဖွင့်ပုံနှင့် ညီမည်။]

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရံ- ၁၂ တောင်ဥပစာကို၊ မုဋ္ဌိတွာ-၍၊ ဩရံတော-၌၊ သစေထပေတိ-အံ့၊ သာ-ထို ဘိက္ခုနီသည်၊ ဓောဝိတွာ-၍၊ စေ အာနေတိ- အကယ်၍ ဆောင်ယူလာအံ့၊ (ဧဝံသတိ) အနာပတ္တိ၊ သိက္ခမာနာယဝါ- ၏ သော်၎င်း၊ သာမဏေရိယာဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဥပါသိကာယဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဓောဝနတ္ထာယ- ၄၊ ဒေတိ၊ သာ- ထို သိက္ခမာန်သည်၊ (ဝါ-ထို သာမဏေမသည်၊ ဝါ-ထို ဥပါသိကာမသည်၊) ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ-ရဟန်းဖြစ်ပြီး ၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ စေ ဓောဝတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပတ္တိယေဝ၊ ဥပါသကဿ- ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဒေတိ၊ သော-သည်၊ လိင်္ဂေ-ဣတ္ထိလိန်သည်၊ ပရိဝတ္ထေ-သော်၊ ဘိက္ခုနီသု - တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ - ရှင်ဖြစ်ပြီး၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ - ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ စေ ဓောဝတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပတ္တိယေဝ၊ သာမဏေရဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ဘိက္ခုဿဝါ-၎င်း၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဒိန္နေပိ- ပေးအပ်သောသင်္ကန်း ၌လည်း၊ လိင်္ဂပရိဝတ္ထနေ-လိန်ပြန်ခြင်းသည်၊ (သတိ)၊ ဧသေဝနယော။

ဓောဝါပေတိ ရဇာပေတိတိ အာဒိသု- တို့၌၊ ဧကေန-သော၊ ဝတ္ထုနာ- ဝတ္ထုကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒုတိယေန-သော၊ (ဝတ္ထုနာ-ကြောင့်၊) ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တီဏိပိ-(ဓောဝန, ရဇန, အာကော ဇန) သုံးမျိုးလုံးတို့ကိုလည်း၊ ကာရာပေန္တဿ - ၏၊ ဧကေန- တပါးသော ဝတ္ထုကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ သေသေဟိ-ကြွင်းသော ဝတ္ထု ၂ မျိုးတို့ ကြောင့်၊ ဒွေ ဒုက္ကဋ်နိ (ဟောန္တိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, တောနိ ဓောဝနာ ဒိနိ- တို့ကို၊ ပဋိပါဋိယာဝါ - အစဉ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ (ဓောဝန, ရဇန, အာကောဇန အစဉ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊) ဥပပဋိပါဋိယာဝါ - အစဉ်မဟုတ် သောအားဖြင့် သော်၎င်း၊ (ဓောဝန, အာကောဇန, ရဇနဟု အစဉ်မဟုတ်ဘဲ သော်၎င်း၊) ကာရေန္တဿ-၏၊ မောက္ခော-အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ, ဧတ္ထ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ တီဏိ စတုက္ကနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ပါဠိ တော်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဟိ- မှန်၊ ဣမံစီဝရံ ရဇိတွာ ခောဝိတွာ အာနေဟိတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ- အစဉ်မဟုတ်ဘဲ ပြောအပ်သော်၊ သာဘိက္ခုနိ ပဌမံ ခောဝိတွာ ပစ္ဆာ ရဇတိ၊ နိသဂ္ဂိယေန-နိသဂ္ဂိပါစိတ်နှင့် တက္ခ၊ဒုတ္တဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊ ဧဝံ-တူ၊ သဗ္ဗေသု- န်သော၊ ဝိပရိတ ဝစနေသု-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော စကားတို့၌၊ (ထုရိုက်လော ဖွပ်လော စသောစကားတို့၌) နယော-ကို၊ နေတဗ္ဗော-ဆောင်ပြုထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ခောဝိတွာ- ၍၊ အာနေဟိ-ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တာ- ပြောဆိုအပ်သောဘိက္ခုနီသည်၊ သစေ ခောဝတိ စေဝ၊ သစေ ရဇတိစ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ခောဝါပနပစ္စယာဝေ၊ အာပတ္တိ၊ ရဇနေ- ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဧဝံ- လျှင်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ခိုင်းခြင်းတို့၌၊ ဝုတ္တာမိကကရဏေ - ပြောဆိုအပ် သည်မှ အပိုအလွန်ကို ပြုခြင်း၌၊ အဝုတ္တာ ခောဝတိတိ ဣမိနာလက္ခဏေန- ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌လာသော “အဝုတ္တာခောဝတိ” ဟူသော လက္ခဏာဖြင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်- ဟူလို၊ “အဝုတ္တာ-မပြောဆိုအပ် (မစေခိုင်းအပ်)ဘဲ၊ ဘိက္ခုနီ- သည်၊ ခောဝတိ- အံ့”ဟု ပေး။]

ဣမသ္မိံစီဝရေ-ဤ သင်္ကန်းဟောင်း၌၊ ယံ-အကြင် အမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ- သည်၊ တုယံ- ၏၊ ဘာရော- တည်း၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တော ပန-သည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဝါစာယ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ အညာတိကာယ၊ ပေ၊ ဣမာနိပိ ပဒါနိ - တို့ကိုလည်း၊ ဝုတ္တာနံ ယေဝ-န်သော၊ တိဏ္ဏံ စတုတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝသေန ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာနံ၊ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယာတိ - ကား၊ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိဧကေ၊ ဥပသမ္ပန္နာယ- သည်၊ ဝါ-ကို၊ ခောဝါပေန္တဿ-ဖွတ်စေသောရဟန်း၏၊ ဒုတ္တဋ္ဌံ၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိဧကေ ဥပသမ္ပန္နာယ (ခောဝါပေန္တဿ)ယထာဝတ္ထုက မေဝ- အကြင်အကြင် ဝတ္ထုအတိုင်းသာတည်း၊ ဘိက္ခုနီ သန္တိဧကေ , ဥပသမ္ပန္နာ- မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ ရောက်သူတို့မည်သည်၊ ပဉ္စသတာ - ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သာကိယာနိယော-သာကီဝင်မင်းသွီးတို့တည်း။

ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ။ ။ သတသဒ္ဓါ နပုလိန်ဖြစ်သော်လည်း ဤ၌ “ပဉ္စသတာ” ဟု ဣတ္ထိလိန် မဟုတ်ဖြင့် ပြသောကြောင့် “ပဉ္စ + သဘာနိ ပရိမာဏံ တောသံတိ ပဉ္စ သတာ” ဟု ပရိမာဏမဟုတ္တိဟိ ပြုရသည်၊ ဘိက္ခုနီသာသနာ မတည်ရသေးမီက မိထွေးတော် ဂေါတမီနှင့်အတူ ထွက်လာသော သာကီဝင် မင်းသွီးငါးရာသည် ဘိက္ခု သံဃာသံဃာ ရဟန်းပြုကြရသော ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ တို့တည်း၊ ထို ဘိက္ခုနီတို့ကို ခိုင်းရာ၌ကား ဤသိက္ခာပုဒ်၏ဝတ္ထုအတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်ပင်-ဟူလို။

အဝုတ္တံ ခေဝတိတိ-ကား၊ ဥဒ္ဓေသာယ ဝါ-ပါဠိသင်ယူခြင်း အကျိုးငှါ
 သော်၎င်း၊ ဩဝါဒါယ ဝါ - ဩဝါဒ ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ အာ
 ဂတာ - လာသော ဘိက္ခုနီသည်၊ ကိလိန္ဒံ - ညစ်နွမ်းနေသော၊ စိဝရံ ဒိသ္မာ၊
 ထပိတဋ္ဌာနတော- ထားအပ်ရာအရပ်မှ၊ ဂဟေတွာဝါ- သော်၎င်း၊ အယျ...
 ဒေထ၊ ခေဝိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှော့၍၊ အာဟရာပေတွာ ဝါ-ဆောင်ယူ
 စေ၍ သော်၎င်း၊ ခေဝတိစေဝ , ရဇတိစ , အာကောဇေတိစ၊ အယံ - ဤ
 ဘိက္ခုနီသည်၊ အဝုတ္တံ ခေဝတိနာမ-တိမည်၏၊ ဝါ-မခိုင်းဘဲ ဖွတ်ပေးသော
 ဘိက္ခုနီမည်၏၊ ယာပိ-အကြင်ဘိက္ခုနီသည်လည်း၊ ဣမံစိဝရံခေဝ၊ ဣတိ-
 ပြော၍၊ ဒဟရံဝါ-ရဟန်းငယ်ကို သော်၎င်း၊ သာမဏေရံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊
 အာဏာပေန္တဿ ဘိက္ခုနော (ဝစနံ) သုတွာ, အယျ... အာဟရထ၊ အဟံ
 ခေဝိဿာမိ၊ ဣတိ-လျှော့၍၊ ဂဏှာတိ- ယူသွားအံ့၊ [ခေဝတိ- ဟု ရှိသည်
 ကား မကောင်း၊ ဤ “ ဂဏှာတိ ” ကိုလည်း ဂဟေတွာ ခေဝိတွာ ရဇိတွာ
 ဒေတိနှင့် ဆက်ပါ။] တာဝကာလိကံ ဝါ-အခိုက်အတန့်မူလည်း၊ ဂဟေတွာ
 ပေ၊ အညံ ပရိက္ခာရန္တိ - ကား၊ ဥပါဟန၊ ပေ၊ တန္တိကာဒိ - ဘိနပ်ထည့်ရာ
 အိပ်, သပိတ်အိပ်, ပခုံးလွယ်, ခါးပန်းကြိုး, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို,
 သပေါ့ဖျာအစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-ကို၊ ခေဝါပေတိ-ဖွတ်လျှော်စေအံ့၊ ဝါ-
 ဆေးကြောစေအံ့၊ အနာပတ္တိ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။ ပုရာဏစိဝရ
 သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ- သည်၊ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ-
 ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာတိ-ကား၊ ပိဏ္ဍပါတတော-ဆွမ်းစားရာ
 အရပ်မှ၊ ပဋိက္ကန္တာ - ဖဲခဲသည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ တေနပသင်္ကမိ-၌စပ်)၊ ယေန
 အန္ဓဝနံ တေနပသင်္ကမိတိ-ကား၊ သိက္ခာပဒေ-ဂဏှာမှာ ဩဟိယနသိက္ခာပုဒ်
 ကို၊ အပညတ္တေ - ပညတ်တော်မမူအပ်သေးမီ၊ [တယောက်ထည်း ဖဲခဲသော
 ကြောင့် ဂဏှာမှာ ဩဟိယနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည် မဟုတ်လောဟု

ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာ။ ။ ပိဏ္ဍပါတအရ ဆွမ်းကိုသာရသော်လည်း ထိုဆွမ်းနှင့်
 စပ်သော စားခြင်းကြိယာကိုလည်း ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူနိုင်၏၊ တချို့ နေရာ၌ကား
 ဆွမ်းခံရာအရပ်ကိုလည်း ယူရသေး၏၊ ထိုသို့ယူရာ၌ ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူရသည်၊
 ဤသို့ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာ အရ၌ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခြင်း , ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခြင်း , ဟု ၂ မျိုး
 ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ပစ္စာဘတ္တိကိုထောက်၍ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခြင်းကို ယူပါ။

မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အပညတ္တေသိက္ခာပဒေ” ဟု မိန့်သည်။] ယေန-၌၊ အန္ဓဝနံ-သည်။ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ- ပြီ၊ ကတကမ္မာတိ -ကား၊ ကတစောရိက ကမ္မာ - ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိကုန်သော၊ သန္ဓိန္ဒေဒနာဒိဟိ- အိမ်အစပ်ကိုဖောက်ဖျက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရဘဏ္ဍံ- သူတပါးဘဏ္ဍာကို၊ ဟရိတွာ - ဆောင်ပြီး၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [ပရဘဏ္ဍံ ဟရိတာ ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ တု ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် “ဟရိတာရော” ဟု ဗဟုဝုစံဖြင့် ရှိရမည်၊ ကတ၌ အတိတ် တပစ္စည်းကို ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် “ဟရိတွာ” ဟု ရှိခြင်းသာကောင်းသည်။] စောရဂါမဏိကောတိ-ကား၊ စောရဇေဋ္ဌကော- ခိုးသူကြီးသည်၊ ကိရ- ချဲ့၊ သော - ထိုခိုးသူကြီးသည်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ ထေရိ- ကို၊ ဇာနာတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ ဝန္တန္တော- စဉ်၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဧတ္ထော - ဤလမ်းသို့၊ မာဂန္တထ - မသွားကြ ကုန်လင့်၊ သဗ္ဗေ - တို့သည်၊ ဣတော- ဤဘက်မှ၊ ထေ-န်လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ တေ- ထိုခိုးသူတို့ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ အညေန, မဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ အဂမာသိ-ပြီ။

သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ(တ္ထေ)-၌၊ (ဂုဇ္ဈိ) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ) ထေရိ-သည်၊ ပရိစ္ဆန္ဒဝေလာယံ ယေဝ-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အချိန်၌သာလျှင်၊ သမာဓိမှာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိ-ထပြီ၊ သောပိ-ထို ခိုးသူကြီးသည်လည်း၊ တသ္မိံယေဝ ခဏေ-၌ပင်၊ ဧဝံ- “ယောပဿတိ၊ သမဏောဝါ မြာဟ္မဏောဝါ၊ ဒိန္ဒယေဝ ဟရတု” ဟူသော ဤစကားကို၊ အဝစ-ဆိုပြီ၊ တသ္မာ, သာ-ထို ထေရ်မသည်၊ အသောသိ၊ စ-ဆက်၊ သုတွာ, မယာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဒါနိ-၌၊ ဧတ္ထ-ဤ တောထည်း၌၊ အညော-သော၊ သမဏောဝါ မြာဟ္မဏောဝါ နတ္ထိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ တံမံသံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တေန , အထခေါ၊ ပေ၊ အာဒိ - ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဩဟိယကောတိ-ကား၊ အဝဟိယကော-ကျန်ရစ်သူသည်၊ အဝသေသော- ကြွင်းရစ်သူသည်၊ ဝိဟာရဝါရံ- ကျောင်းစောင့်လှည့်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဧကောဝ-တပါးထည်းသာ, ဝိဟာရေ ဌိတောတိ အတ္ထော၊ သစေ ပေ၊ ဒဒေ ယျာသီတိ - ဟူသော စကားကို၊ ကသ္မာ အာဟ၊ သဏ္ဍိ - သော၊ ဃနမဋ္ဌိ- တခဲနက်ညက်ညောသော၊ အန္တရဝါသကံ- ကို၊ ဒိသ္မာ, လောဘေန-လိုချင် မှုကြောင့်၊ (အာဟ)၊ အပိစ-သေး၊ တဿ-ထို ဥဒါယိ၏၊ အန္တရဝါသကော- ၌၊ လောဘော - လိုချင်မှုသည်၊ အပ္ပကော - အနည်းငယ်သာတည်း၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ထေရိယာ- ၏၊ ကောဋ္ဌာသသမ္ပတ္တိ- ကောဋ္ဌာသ၏ ပြည့်စုံခြင်း သည်၊ ဝါ-အင်္ဂါကြီးငယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ သိခါပတ္တာ- အထွင်အထိပ်သို့ ရောက်၏၊ [ကောဋ္ဌာသသမ္ပတ္တိတိ သကလာ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပတ္တိ၊ - ဒီကာ။]

တေန - ကြောင့်၊ အသံ-ထိုထေရ်မ၏၊ သရီရပါရိပုရိ - ကို၊ ပသိသာမိ-
ကြည့်အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိသမလောဘံ - မတော်မလျော် လောဘကို၊ ဥပ္ပါဒေ
တွာ - ဖြစ်စေ၍၊ ဧဝံ - “သစေ မေ တွံ အန္တရဝါသကံ ဒဒေယျာသိ” ဟူသော
ဤစကားကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

အန္တိမန္တိ - ကား၊ ပဉ္စန္ဒ - (ဒုကုဋ်၊ ကေသီ၊ သင်းပိုင်၊ တဘက်ရင်စည်း၊
ရေသနပ်ဟူသော) ၅ ထည်ကုန်သော၊ စိဝရာနံ-တို့၏၊ သဗ္ဗပရိယန္တိ-အလုံး
စုံသော သင်္ကန်းတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဟုတွာ - ၍၊ အန္တိမံ-
အန္တိမသင်္ကန်းပါတည်း၊ အန္တိမန္တိ - ကား၊ ပစ္ဆိမံ - နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော
သင်္ကန်းပါတည်း၊ အညံ - သော၊ လေသေနာပိ - အမြှက်အားဖြင့်လည်း၊ ဝိ
ကပ္ပေတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝါ-၎င်း၊ ထပိတံ-သော၊ စိဝရံ-သည်၊
နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ယထာအနညာတာနံ- အကြင်အကြင် ခွင့်ပြုတော်
မူအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ - နံသော၊ စိဝရာနံ- တို့ကို၊ ဓာရဏဝသေနော - ဖြင့်
သာ၊ အာဟ-လျှော့ပြီ၊ လောဘေန-လောဘကြောင့်၊ န အာဟ-လျှော့သည်
မဟုတ်၊ ဟိ- မှန်၊ ဒီဏာသဝါနံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့မှာ၊ လောဘော- သည်၊ န
အတ္ထိ၊ နိပ္ပိဋိယမာနာတိ- ကား၊ ဥပမံ-ဆင်ဥပမာကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ ဂါဠိ-
တင်းကြပ်စွာ၊ ဝိဋိယမာနာ-နှိပ်စက်အပ်သော်၊ အန္တရဝါသကံ၊ ပေအဂမာ
သီတိ-ကား၊ သင်္ကမ္ဘိယံ-ရင်စည်းတဘက်ကို၊ နိဝါသေတွာ-(သင်းပိုင်အနေ
အားဖြင့်) ဝတ်၍၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တဿ-
ထို ဥဒါယိ၏၊ မနောရထော - ကြည့်လိုသောစိတ်၏ အလိုသည်၊ န ပူရတိ -
မပြည့်၊ ဧဝံ- ဤ အလိုမပြည့်နိုင်လောက်အောင်၊ ဟတ္ထတလေ ယေဝ-လက်
အပြင်၌သာလျှင်၊ (ဒါတဗ္ဗစိဝရံ- ပေးထိုက်သောသင်္ကန်းကို၊) ဒသေတွာ -
ပြု၍၊ အဂမာသိ-ပြီ၊ [ယထာ တဿ မနောရထော န ပူရတိတိ- သရီရ ပါရိ

သဗ္ဗပရိယန္တိ။ ။ ဘိက္ခုနီတို့မှာ “သင်္ကန်း ၃ ထည်၊ ရင်စည်းတဘက်၊ ရေသနပ်”
အားဖြင့် ၅ ထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်နိုင်၏။ (ကင်္ခါ-နဂ္ဂဝဂ် စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်
ကြည့်ပါ။) သဗ္ဗေသံ + ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊ ၆ ခု မြောက် သင်္ကန်းမရှိ၊ သဗ္ဗပရိ
ယန္တိ ဟုတွာသည် အန္တိမံ၏ဝိသေသန၊ တနည်း-သဗ္ဗမေဝ+ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊
သင်္ကန်း ၅ ထည်လုံးသည် အဆုံးစွန်သင်္ကန်းချည်း ဖြစ်၏၊ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း.....
၂ ထည်မြောက် မရှိသောကြောင့်တည်း၊ [သဗ္ဗပရိယန္တိ ဆဋ္ဌဿ အညစိဝရဿ
အဘာဝါ ပဉ္စန္ဒံ စိဝရာနံ ဧကမေကံ သဗ္ဗေသံ ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊ အန္တရဝါသ
ကာဒိသု ဟိ ပဉ္စသု ဧကမေကံ အညဿ ဆဋ္ဌဿ အဘာဝါ ပဉ္စန္ဒံ အန္တမေဝ ဟောတိ၊
အထဝါ ပဉ္စသု စိဝရေသု ဧကမေကံ အတ္တနော အညဿ ဒုတိယဿ အဘာဝါ အန္တ
မေဝ ဟောတိတိ သဗ္ဗမေဝ ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ။]

ပူရိံ ပဿိဿာမီဘိ တဿ ဥပ္ပဒန္တာ မနောရထော ယထာ န ပူရတိ၊ ဧဝံ၊ ဟတ္ထတလေယေဝ ဒဿေတွာတိ-သရီရံ အဒဿေတွာ ဝ ဒါဘဗ္ဗဗိဝရံ ဟတ္ထတလေ ဟန္တာတိ ဒဿေတွာ။]

ကသွာ-ကြောင့်၊ ပါရိဝတ္တကစိဝရံ-လဲလှယ်အပ်သောသင်္ကန်းကို၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဏှန္တ - မခံယူကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဥဇ္ဈာယိံ သု - ကဲ့ရဲ့ကုန်သနည်း၊ အမှေသု-တို့၌၊ အယျာနံ-တို့၏၊ ဧတ္တကောပိ- သော၊ ဝိဿာသော-အကျွမ်း ဝင်ခြင်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကထံ-သို့လျှင်၊ မယံ၊ ယာပေဿာမမျာ နိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဟတ္ထဘာယ-ဖျက်ဆီးအပ်သော လက်ရှိသူတို့၏ အဖြစ်သည်၊ (လက်မဲ့ဖြစ်ရခြင်းသည်၊) သမဘိတုန္တတ္တာ - လွန်စွာထိုးဆွအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဥဇ္ဈာယိံ သု)၊ [ဝိဟတ္ထဘာယာတိ-ဝိဟတ ဟတ္ထဘာယ။] အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပဉ္စန္ဒန္တိ- ကား၊ သမသဒ္ဓါနံ - တူမျှသောသဒ္ဓါ ရှိကုန်သော၊ သမသီလာနံ , သမဒိဋ္ဌိနံ , ပဉ္စန္ဒန္တိ၊ ဣမေသံ သဟဓမ္မိကားနံ-တို့၏၊ ပါရိဝတ္တကံ-ကို၊ ဂဟေတုံ - ငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ပါရိဝတ္တတဗ္ဗံဘိ ပရိဝတ္တံ၊ ပရိဝတ္တမေဝ ပါရိဝတ္တကံ။]

ပယောဂေ ဒုက္ခဒန္တိ -ကား၊ ဂဟဏတ္ထာယ-ငှါ၊ ဟတ္ထပ္ပသာရဏာဒီသု-လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဒုက္ခဋံ၊ ပဋိလာဘေနာတိ - ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေန-ကြောင့်၊ (နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ)၊ စ ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ခံယူရာ၌၊ ဟတ္ထေန- ဖြစ်၊ ဟတ္ထောဝါ-၌မူလည်း၊ ဒေတု- ပေးပစေ၊ ပါဒမူလေ ဝါ - ၌မူလည်း၊ ထပေတု - စေ၊ ဥပရိဝါ - ၌မူလည်း၊ ဒိပတု-ပစ်ပေးပစေ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ စေ သာဒယတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်သည်သာ၊ ဝါ-ယူရာရောက်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သိက္ခမာန၊ ပေ၊ ဥပါသိကာဒီနံ-အစရှိသူတို့၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပေသိတံ-ပေ၊ ပို့အပ်သောသင်္ကန်းကို၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံသတိ) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဓမ္မကထံ - ကို၊ ကထေန္တဿ-စဉ်၊ ဝါ-ပြောဟောသော ရဟန်းတို့၊ စတ-ဿာပိ-နိသော၊ ပရိသာ-တို့သည်၊ စိဝရာနိဝ-တို့ကို၎င်း၊ နာနာဝိရာဂ ဝတ္ထာနိစ- အထူးထူး ဆိုးအပ်သော အဝတ်တို့ကို၎င်း၊ [သင်္ကန်း ရောင်နှင့် ရှေးနေသော အရောင်လည်း ပါအောင် နာနာဝိရာဂဝတ္ထကို ဆိုသည်။] အာနေတွာ ပါဒမူလေ ထပေန္တိ၊ ဥစာရေ- ဝှ တောင် ဥပစာ၌ ဋ္ဌဘူဝါ - သော်၎င်း၊ ဥပစာရံ-ကို၊ မုဋ္ဌိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ဒိပန္တိ၊ တတ္ထ-ထို အဝတ် သင်္ကန်းတို့တွင်၊ ယံ-အကြင် သင်္ကန်းသည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊ ပါရိဝတ္တကာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဂဏှန္တဿ-၏၊ အာပတ္တိယေဝ။

ပန-ဆက်၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ရတ္တိဘာဝေ-(တရားဟောရာ) ညဉ့်အဘို့၌၊
 ခိတ္တာနိ-ပစ်၍ လှူအပ်ကုန်သော အဝတ် သင်္ကန်းတို့သည်၊ ဣဒံ - ဤ သင်္ကန်း
 သည်၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏(စီဝရံ-တည်း၊) ဣဒံ-သည်၊ အညေသံ - အခြားသူ
 တို့၏(စီဝရံ-တည်း၊)ဣတိ-သို့၊ ဣတံ, နသတ္တာ - မတတ်ကောင်းကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ-နအံ၊ ပါရိဝတ္တကကိစ္စံ- လဲခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာ
 ပစ္စရိယံ- ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယဉ္စ- ၌၎င်း၊ ဝုတ္တံ၊ တံ-ထို စကားသည်၊ အစိတ္တက
 ဘာဝေန- အစိတ္တက၏ အဖြစ်နှင့်၊ နသမေတိ၊ [အစိတ္တကဘာဝေန နသမေ
 တိတိ ယထာ အညာတိကာယ ဣတိကသညိယ ဝေမတိကသ စ ဂဏှတော
 အစိတ္တကတ္တာ အာပတ္တိ၊ ဝေ မိဓာပိ“ ဘိက္ခုနိယာ သန္တကံ ဣဒံ”န္တိ အဇာနိ
 တွာ ဂဏှတောပိ အာပတ္တိယေဝ။]ဘိက္ခုနိ - သည်၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာ
 ဝါသိက သင်္ကန်းကို၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံ သတိ)၊ ပါရိဝတ္တကမေဝ- လဲလှယ်
 အပ်သည်ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗံ- ၏၊ ပန - ဆက်၊ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒီသု - အမှိုက်စု
 အစရှိသည်တို့၌၊ ပံသုကူလံ- ကို၊ ဂဏှိယန္တိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သစေ ထပေ
 တိ၊ (ဝေံသတိ) ပံသုကူလံ- ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ ဂဟေတံ ဝဋ္ဌတိ။

အညာတိကာယ အညာတိကသညိတိ - သညိ အစရှိသောပါစိတ်သည်၊
 တိကပါစိတ္တိယံ - သုံးချက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါစိတ်တည်း၊ ဧကတော
 ဥပသမ္ပန္နာယာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ, ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော
 ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောရဟန်းမ၏၊ ဟတ္ထတော ဂဏှန္တယ ဒုက္ကဋံ၊ ပန-
 ကား၊ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာယ (ဟတ္ထတော ဂဏှန္တယ) [မိထွေး
 တော်ဂေါတမီနှင့် အဘူ ရဟန်းပြုကြသော သာကီဝင်မင်းသမီး ငါးရာနှင့်
 ဘိက္ခုဘဝမှ လိန်ပြန်သောရဟန်းမ၏ လက်မှ ခံယူသောရဟန်း၏ - ဟူလို။]
 ပါစိတ္တိယမေဝ (ဟောတိ)၊ ပရိတ္တေနဝါ ဝိပုလန္တိ - ကား၊ အပ္ပဉ္စစီဝရေန
 ဝါ-နည်းသောအဖိုးရှိသော သင်္ကန်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပါဟန၊ ပေ၊ ဗန္ဓနံာဒိနာ
 ဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ မဟန္တံ-များသောအဘိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊ စေတာပေ
 တွာ-လဲလှယ်၍၊ စီဝရံ သစေပိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဝေံသတိပိ) အနာပတ္တိ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အန္တမသော- အားဖြင့်၊ ဟရိတကီ ခဏှော

အညာတိကာယ၊ ပေ၊ တိက ပါစိတ္တိယံ။ ။ ဣတိသဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော-သညိတိ၌
 ဣတိသဒ္ဓါသည် အာဒိအနက်ရှိ၏၊ တိဏံ+ပရိမာဏံ အသာတိ တိကံ၊ တိကဉ္စ+တံ+
 ပါစိတ္တိယဉ္စာတိ တိကပါစိတ္တိယံ။ [အညာတိကာယ အညာတိကသညိ ပတိဂ္ဂဟဏ
 ပါစိတ်, အညာတိကာယ ဝေမတိက ပဋိဂ္ဂဟဏပါစိတ်, အညာတိကာယ ဣတိက
 သညိ ပတိဂ္ဂဟဏပါစိတ်တည်း၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။]

နာပိ-ဖန်းခါးသီးပိုင်းဖြင့် သော်လည်း၊ (ပရိဝတ္တောတွာ ပဋိဂ္ဂဟာတိ၊ အနာပတ္တိ) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဝိပုလေနဝါ ပရိတ္တန္တိ ဣဒံ-စကားကို၊ ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန-ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏ ပြောင်းပြန် အားဖြင့်၊ [“ ရဟန်းမ၏ သင်္ကန်းက တန်ဘိုးနည်း၍ ရဟန်းယောက်ျား၏ သင်္ကန်းက တန်ဘိုးများခြင်း” ဟူသော ပြောင်းပြန်အားဖြင့် ဟူလို။] ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညံ ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိ- သော၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော ပရိက္ခရာကို၊ ဝဏှာတိ-အံ၊ [အနဓိဋ္ဌာနပဂ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘို့ မထိုက်သောပရိက္ခရာကို ရည်ရွယ်၍ “ယံကိဉ္စိ” ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ဝိကပ္ပနပဂ ပစ္စိမစီဝရပမာဏံ-ဝိကပ္ပနာလောကံသော နေဝံဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏရှိသော၊ ပဋ ပဋိဿာဝနံပိ-အဝတ် ရေစစ်သည်လည်း၊ န ဝန္တတိ၊ (မခံယူကောင်း- ဟူလို။) ယံ- အကြင်အဝတ် သည်၊ နေဝ အဓိဋ္ဌာနပဂံ- အဓိဋ္ဌာန်သို့လည်း မာ ပ်ရောက်၊ ဝါ- အဓိဋ္ဌာန်လည်း မတင်လောက်၊ န ဝိကပ္ပနပဂံ၊ တံ သ ဗ္ဗံ ဝန္တကိ၊ မဉ္ဇပဗောဏာ- သော၊ ဘိသိစ္စဝိ-ဘုံလျှိုအရေသည်၊ သစေပိ ဟောတ၊ (ဝေသတိပိ)၊ ဝန္တတိယေဝ၊ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသု ကောပန ဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟရိတကီခဏ္ဍနာပိ။ ။ ဘိက္ခုနီ၏ မဟဉ္စသင်္ကန်းကို ဖန်းခါးသီးပိုင်းဖြင့် လဲ၍ ယူသော်လည်း အနာပတ်ဟု ဆိုရာ၌ ဘိက္ခုနီသင်္ကန်းကလည်း အကပ္ပိယမဟုတ်၊ ဟရိတကီခဏ္ဍကလည်း အကပ္ပိယမဟုတ်ရာ ထိုသို့ ၂ ဘက်လုံးက အပ်စပ်သောပစ္စည်းချင်း လဲသောကြောင့်သာ အနာပတ်ဟု ဆိုသည်။ တဘက်ဘက်က ငွေဖြင့် ဝယ်ထားအပ်သော သို့မဟုတ် ကူလဒူသန အနေသနကြောင့် ရအပ်သော အကပ္ပိယပစ္စည်း ဖြစ်လျှင် ကား ၂ ဘက်လုံးမအပ်ဟု မှတ်။

သစေပိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ ယေဝ။ ။ ယသ္မာ ဘိသိစ္စဝိ မဟန္တာပိ သေနာသန သင်္ဂဟိတတ္တာ (ကျောင်း အသုံးအဆောင်၌ သွင်းယူအပ်သောကြောင့်) စီဝရသင်္ချိ န ဝန္တတိဘိနေဝ အဓိဋ္ဌာနပဂါ န ဝိကပ္ပနပဂါ၊ တသ္မာ အနဓိဋ္ဌာနပဂသာမညတော (အနဓိဋ္ဌာနပဂချင်း တူသောကြောင့်) ဝုတ္တံ- သစေပိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိယေဝါတိ။

ကောပန ဝါဒေါ ။ ။ ကောပန ဝါဒေါ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသုတိ မဟတိယာပိ တာဝ ဘိသိစ္စဝိယာ အနဓိဋ္ဌာနပဂတ္တာ (အဓိဋ္ဌာန်တင်စရာ မဟုတ်သောကြောင့်) အနာပတ္တိ၊ တတော ခုဒ္ဒကတရေသု အနဓိဋ္ဌာနပဂေသု ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသု ကိမေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော-ဘိသိစ္စဝိသည် ကြီးသော်လည်း အဓိဋ္ဌာနပဂ၌ မပါဝင်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်တုန်သေး၏၊ ထိုအခံငယ်သော (အဓိဋ္ဌာန်မလောက်သော) သပိတ်အိပ် စသည်တို့၌ အနာပတ်ဟု အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရှိတော့ အံ့နည်း။

အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ-သည်၊ အညာတက ဝိညတ္တိသိက္ခာပဝံ-တည်း၊ တတ္ထ-
 ဌ၊ ဥပနန္ဒော သကျပုတ္တောတိ-ကား၊ အသိတိ သဟဿ မတ္တာနံ-ရှစ်သောင်း
 အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သကျကုလာ(နိက္ခမိတွာ)، ပဗ္ဗဇိတာနံ-နိသော၊
 ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ ပတိကိဋ္ဌော-ယုတ်ညံ့သော၊ လောလဇာတိကော-လောလီ
 သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတည်း၊ [ဇာတိနှင့် အရတူအောင် “လောလ
 ဘာဝဇာတိကော” ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပုဒ် အကြေကြီ။] ပဇ္ဇောတိ-ကား၊
 ဆေဒကော - ကျွမ်းကျင်သူတည်း၊ [ပဋုယေဝ ပဇ္ဇော၊ သုတ္တံ၌ ဣ ဝုဉ်း။]
 သမတ္တော - စွမ်းနိုင်သူတည်း၊ ပဋိဗလော- စွမ်းနိုင်သူတည်း၊ သရသမ္ပန္ဒော-
 အသံနှင့် ပြည့်စုံသူတည်း၊ ကဏ္ဍမာဓရိယေန-လည်ချောင်း၏ ကောင်းသည်၏
 အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတော-တည်း၊ [“အသံကောင်း” ဟူသည် ကဏ္ဍတာလု
 စသောဌာန်တို့၏ ကောင်းခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ကဏ္ဍာဒိ မာဓရိယေန”
 ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်၊ မဓုဒသ + ဘာဝေါ မာဓရိယံ (ဣ၊ အကို
 ဣပြ။)] ကိသ္မိံဝိယာတိ-ကား၊ ကံ သုဝိယ-ဘာတာတာကဲ့သို့၊ ဝါ-ဧ ယံနယ်
 တယ်ဘယ်ကဲ့သို့၊ [ကိသ္မိံဝိယနှင့် ကံ သုဝိယသည် အနက်တူနိပါတ်ပုဒ်တည်း။]
 ကိလေသဝိယ-စိတ်ညစ်စရာကဲ့သို့၊ ဟိရောတ္ထပ္ပဝသေန-ရှက်ခြင်း ကြောက်
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မနိဝိယ - လှုပ်ရှား သကဲ့သို့၊ သင်္ကမ္မနိဝိယ - လွန်စွာ
 လှုပ်ရှားသကဲ့သို့၊ ဟောတိတိ အတ္ထော။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂန္တိ-ကား၊ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ-အစွန့်ဟု ဆိုအပ်သော၊ နနဂရဝိထိ
 မဂ္ဂံ - မြို့လမ်းခရီးမဟုတ်သော၊ ဒိဃမဂ္ဂံ - ရှည်စွာသော တောလမ်း ခရီးကို၊
 (ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ၊) ဣတိအတ္ထော၊ [အလုအယက်ခံကြရာ လမ်းခရီးဖြစ်သော
 ကြောင့် “နနဂရဝိထိမဂ္ဂံ” ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။] တေဘိက္ခု အစ္ဆိန္ဒိ သူတိ-
 ကား၊ မုသိံသု - လုယုကြကုန်ပြီ၊ [ဖြတ်တောက်ခြင်း အနက်ကို ယူမည်စိုး၍
 “မုသိံသု” ဟု ဖွင့်သည်၊ “မုသိံ သူတိ ဝိလုမ္ဗိံသု” -ဇီကာ။] နေသံ-ထိုရဟန်း
 တို့၏၊ ပတ္တစိဝရာနိ ဟရိံ သူတိ အတ္ထော၊ အနုယုဉ္ဇာဟိတိ-ကား၊ ဘိက္ခုဘာဝ
 ဇာနနတ္ထာယ - ရဟန်းအဖြစ်ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ရဟန်းဟုတ် - မဟုတ်
 သိတို့ရာ၊) ပုစ္ဆ - လော၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနာတိ-ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ပေ၊ ဒီနိ-ရှင်ပြုပုံ၊
 ရဟန်းခံပုံ၊ သပိတ် သင်္ကန်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိယမာနာ-
 မေးအပ်ကုန်သော်၊ တေမတ္ထံ အာရောစေသံတိ-ကား၊ ဘိက္ခုဘာဝံ ဇာနာပေ
 တွာ၊ သာကေတာ၊ ပေ၊ နယေန - ဖြင့်၊ ယော (အတ္ထော)- အကြင် အကြောင်း
 အရာကို၊ ဝုတ္တော-ပါဠိတော်၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ တေမတ္ထံ အာရောစေသံ။

အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါတိ အာဒိသု- တို့၌၊ ပရတော- ၌၊ တိဏေနဝါ ပဏ္ဏေနဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတွာတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ (သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌ မိန့်အပ်ပြီ၊) တံ-ကို၊ အာဒိံကတွာ-၍၊ ဝေ-ဤ ဆိုအပ်လတံသော နည်းဖြင့်၊ အနုပုဗ္ဗကထာ- အစဉ်အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားကို၊ [အနုပုဗ္ဗေန ဝိနိစ္ဆယကထာ၊] ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ စောရေ - တို့ကို၊ ပဿိတွာ - ၍၊ ဒဟရာ-ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ ပတ္တစိဝရာနိ- သပိတ် သင်္ကန်းကြီးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပလာတာ-ထွက်ပြေးကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ စောရာ- တို့သည်၊ ထေရာနံ-တို့၏၊ နိဝါသန ပါရုပနမတ္တံယေဝ-ကျန်ရစ်သော သင်းပိုင်အပေါ် ခြံမျှကိုသာ၊ ဟရိတွာ-၍၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဝေသတိ)၊ တာဝ-စွာ၊ ထေရေဟိ- တို့သည်၊ စီဝရံ - ကို၊ နော ဝိညာပေတဗ္ဗံ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို မသိစေ ထိုက်သေး၊ ဝါ-မတောင်းထိုက်သေး၊ သာခါပလာသံ-သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို၊ န ဘဠိတဗ္ဗံ - မချိုးထိုက်သေး၊ [သင်္ကန်းယူသွားသော ရဟန်းများ ပြန်လာ- ပြန်မလာကို မသိရသေး သောကြောင့် သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း မတောင်းထိုက် သေး၊ သစ်ခက် သစ်ရွက်ကိုလည်း မချိုးထိုက်သေး-ဟူလို။] ဒဟရာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗံ - သော၊ ဘဏ္ဍကံ - ဘဏ္ဍ ထုပ်ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ ပလာတာ- နံ ပည်၊ အထ ဟောန္တိ၊ စောရာ-တို့သည်၊ ထေရာနံ-တို့၏၊ နိဝါသန ပါရုပနံ- ကို၎င်း၊ တဗ္ဗ ဘဏ္ဍကံ - ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ အထ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဒဟ ရေဟိ-တို့သည်၊ အာဂတိံ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ နိဝါသန ပါရုပနာနိ တို့ကို၊ ထေရာနံ - တို့အား၊ န တာဝ ဒါတဗ္ဗာနိ- န်သေး၊ ဟိ- မှ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အနစ္စန္ဒစီဝရာ - မလုယူအပ်သောသင်္ကန်း ရှိသောရဟန်း တို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တာယ သာခါပလာသံ၊ ဘဠိတံ-၎င်း၊ ဝါ-ချိုးခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ၊ ပန - အနွယ်ကား၊ အစ္စန္ဒစိဝရာနံ - တို့၏၊ အတ္တာယ (ဘဠိတံ) လဘန္တိ၊ အစ္စန္ဒစိဝရာဝ - တို့သည်သာ၊ အတ္တနောပိ ပရေသံပိ အတ္တာယ (ဘဠိတံ) လဘန္တိ၊ တသ္မာ၊ ထေရေဟိဝါ-ထေရ်တို့ကိုယ်တိုင် သော်လည်း၊ သာခါပလာသံ ဘဠိတွာ၊ ဝါကာဒိဟိ- လျှော်မျှင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂန္ဓေ တွာ-သီ၍၊ ဒဟရာနံ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးရာ၏၊ ဒဟရေဟိဝါ- တို့သည်သော်လည်း၊ ပေ၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ နိဝါသေတွာ (ဝတ်ပြီး၍) အတ္တနော နိဝါသန ပါရု ပနာနိ ထေရာနံ ဒါတဗ္ဗာနိ - ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဘူတဂါမ ပါတဗျတာယ- ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ နေဝ ဟောတိ၊ တေသံ - ထို သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို၊ ဓာရဏေ-ဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ- ဝတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ န (ဟောတိ)၊ [“တိဏေနဝါ ပဏ္ဏေနဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗံ” ဟု ဟောတော်မူသော

ကြောင့် ဤကဲ့သို့သောအရာတို့၌ သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို ချိုးသည့်အတွက် ဘူတ ဝါမ သိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်မသင့်၊ တိတ္ထိတို့၏ တန်ခွန် အောင်လံဖြစ်သော သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဋီလည်းမသင့်။] အန္တရာ မဂ္ဂေ - ဌ၊ ရဇကတ္ထရဏံဝါ - ခဝါသည်တို့ ဖြန့်လှမ်းရာ အရပ်သည်သော် လည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ အည-နသော၊ တာဒိသေ - ထိုကဲ့သို့ တောင်းထိုက် သော သဘောရှိကုန်သော၊ မနုဿေဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ သစေ ပဿန္တိ၊ (ဝေသတိ)၊ စိဝရံ ဝိညာပေတဗ္ဗံ။

စ- ဆက်၊ နေသံ - ထိုရဟန်းငယ်တို့အား၊ တေ ဝိညတ္တိမနုဿာဝါ- ထို တိုက်ရိုက် တောင်းအပ်သော လူတို့သည်သော်၎င်း၊ အညေ - တောင်းအပ် သော လူတို့မှ အခြားကုန်သော၊ သာခါ ပလာသ နိဝါသနေ - သစ်ခက် သစ်ရွက်ဟူသော အဝတ်ရှိသောရဟန်းတို့ကို၊ [ယောဇနာ၌ “သာခါပလာ သ နိဝသနေ-သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို ဝတ်ကုန်သောရဟန်းတို့ကို” ဟု ရှိသည်၊ ထို့နောက် တချို့ စာ၌ ဘိက္ခုဟု ရှိသည်ကား အပို၊] ဒိသ္မာ - ရှိ၊ ဥဿာဟ ဇာတာဝါ - ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်းရှိသူ လူတို့သည်သော်၎င်း၊ ယာနိ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ-နံ၊ တာနိ- ထိုအဝတ်တို့သည်၊ သဒသာနိဝါ-အမြတ် အဆာရှိကုန်သည် မူလည်း၊ ဟောန္တု- စေကုန်၊ အဒသာနိဝါ ဟောန္တု၊ နိလာဒိနာနာ ဝတ္ထာနိဝါ-အညို အစရှိသော အမျိုးမျိုးသောအဆင်း ရှိကုန် သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု၊ ကပ္ပိယာနိဝါ-အပ်သောအဝတ်တို့သည်၎င်း၊ အကပ္ပိ ယာနိဝါ- တို့သည်၎င်း၊ [ကုသစီရ၊ ဝါကစီရ၊ ဖလကစီရ စသည်ကို ရည်ရွယ် သည်။] သဗ္ဗာနိ - အလုံးစုံသောအဝတ်တို့သည်၊ အစ္ဆန္တိစိဝရဋ္ဌာနေ - လူယူ အပ်သောသင်္ကန်း ရှိသူတို့၏အရာ၌၊ ဌိတတ္တာ - ကြောင့်၊ တေသံ- ထို ရဟန်း ငယ်တို့အား၊ နိဝါသေတုဗ္ဗ-သင်းပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ဝတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ပါရုပိတုဗ္ဗ- ကေသီအဖြစ်ဖြင့် ရမ်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝန္တန္တိ-နံ။

ဟိ-သာဓကကား၊ ပရိဝါရေပိ-၌လည်း၊ အကပ္ပက.တံ၊ပေ၊စိန္တိတာတိ- ဟူသော၊ ဧတံ(ဝစနံ)- ကို၊ (သံဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ (ယံ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဝါ-

ယာနိစ၊ပေ၊ဝန္တန္တိ။ ။နေသံဖြင့် ထေရ်ကြီးတို့အား မိမိတို့ သင်္ကန်းကို ပေးကြ သော အစ္ဆန္တိစိဝရက မဟုတ်ကြသော ရဟန်းငယ်များကို ညွှန်ပြသည်၊ ဘာကြောင့် နည်း....နောက်၌ “ အစ္ဆန္တိ စိဝရဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ၊ပေ၊ဝန္တန္တိ ” ဟု ဆိုလတံဖြစ်သော ကြောင့်တည်း၊ မှန်၏-အလုံးစုံသောထေရ်တို့ဖြစ်လျှင် “အစ္ဆန္တိစိဝရဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ” ဟု ဆိုဘွယ်မလို၊ အစ္ဆန္တိစိဝရကအစစ်ဖြစ်လျှင် “တာနိ၊ပေ၊ဝန္တန္တိ” ဟုစိစစ်ဘွယ်လည်း မလို။

သည်။)အကပ္ပကတံ-ပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဒုလည်း မရှိ၊ ဝါ-ကပ္ပဗိန္ဒုလည်း မထိုးအပ်၊ ရဇနာယဝိ-ဆိုးရည်ဖြင့်လည်း၊ နရတ္ထိ-မဆိုးအပ်၊(ဘိက္ခု-သည်။) တေန-ထို အဝတ်ဖြင့်၊ နိဝတ္ထော - ဝတ်လျက်၊ ယေနကာမံ - အလိုရှိတိုင်း၊ ဝဇေယျ - သွားရာ၏၊ [(တနည်း) ယေန - အကြင်အရပ်သို့၊ ဝဇိဘုံ - ၄၊ ကာမော - သည်၊ အတ္ထိ၊ တေန - သို့၊ ကာမံ - အလိုရှိတိုင်း၊ ဝဇေယျ၊ အဿစ-ထို ရဟန်း၏လည်း၊ အာပတ္တိ-သည်၊ န ဟောတိ၊ သောစမေဗ္ဗာ-ထို သဘောကိုလည်း၊ သုဂတေန-သည်၊ ဒေသိတော-ပြီ၊ သောပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။] ဟိ-မှန်၊ အယံပဉ္စော-ကို၊ အတ္ထိန္ဒုစီဝရကံ ဘိက္ခု သန္ဓာယ ဝုတ္တော-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ တိတ္ထိယေဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ အထဂစ္ဆန္တိ၊ တေစ-ထိုတိတ္ထိတို့သည်လည်း၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကုသစီရ ဝါကစီရ ဖလကစီရနိ- သမန်းမြက် အဝတ်၊ လျှော်တေ အဝတ်၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်အစ ရှိသည်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-နအံ၊ တာနိဝိ-ထိုအဝတ်တို့ကိုလည်း၊ လန္တိ-တိတ္ထိတို့၏ အယူကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ နိဝါသေတွံ ဝန္တန္တိ၊ နိဝါသေတွာပိ-ဝတ်ပြီး၍လည်း၊ လန္တိ နဂဟေတဗ္ဗာ၊(ဣတိ-ကား၊ အနုပုဗ္ဗကထာ-တည်း။)

ဣဒါနိ-၌၊ ယံ၊ပေ၊အာဒိသု- အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)မနုဿာ-တို့သည်၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ စတ္တာရောပိ ပစ္စယာ၊ အမှာကံဒယဝ-တို့၏သာ၊ သန္တကာ-ဥစ္စာ တို့သည်၊(ဟုတွာ)ပရိဘောဂံ-သုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝန္တန္တိ-ရောက်ပါစေကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (ယံ)စီဝရံ- ကို၊ သဇ္ဇေတွာ- စီစဉ်၍၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ကာရာပိဒေတ-သော၊ အာဝါသေ-၌၊ ထပေန္တိ-ထားတတ် ကုန်၏၊(တံစီဝရံ-သည်။)ဝိဟာရစီဝရံနာမ၊(ရှေ့ပြန်လှည့်၊)တေ-ဤ သင်္ကန်း သည်၊ဝိဟာရစီဝရံနာမ-၏၊(နိဂုံး)၊မဉ္ဇကဿ-ညောင်စောင်းငယ်၏၊ ဥပရိ-၌၊ အတ္တရဏကံ-ခင်းအပ်သောအခင်းကို၊ ဥတ္တရတ္တရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [အတ္တရိယတေတိ အတ္တရဏံ၊ ဥတ္တရိ+ အတ္တရဏံ ဥတ္တရတ္တရဏံ၊] ပရိကမ္မ ကတာယ -ပြုအပ်သော ပရိကံရှိသော၊ ဘူမိယာ - မြေကို၊ ရက္ခဏတ္ထံ - ၄၊ (အင်္ဂတေ မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းခြင်းကို “ ပရိကမ် ” ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ ပရိကမ်ပြုထားအပ်သော မြေကို မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်း၄၊) စိဒ္ဓိလိကာဟိ - အဝတ် ကြမ်းတို့ဖြင့်၊ ကတအတ္တရဏံ - ပြုအပ်သောအခင်းကို၊ ဘူမတ္တရဏန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ [ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ခင်းအပ်သောအခင်းလည်း ဘူမတ္တရဏပင်တည်း။] တဿ- ထို ဘူမတ္တရဏ၏၊ ဥပရိ-အပေါ်၌၊ တန္တိကံ- ဖျာအချောကို၊ ပတ္တရိတွာ-ခင်း၍၊ စင်္ဂမန္တိ-စကြိုန်သွားကြကုန်၏။

ဘိသိစ္စဝိတိ-ကား၊ မဇ္ဇဘိသိယာ ဝါ-ညောင်စောင်း ဘုံလျှို၏ သော်၎င်း၊
 ပီဋဘိသိယာဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဆဝိ-အပေါ်ရေတည်း၊ [အုံးဆံစသည် သွင်းဘို့
 ရာ မွေ့ရာ၏ အပေါ်ရေတည်း။] (ဘိသိစ္စဝိ-ဘုံလျှိုအရေသည်။) ပူရိတာ-
 အုံးဆံစသော အဆာတို့ဖြင့် ပြည့်နေသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိရ
 နိက္ခာပိ - ခါထုတ်၍လည်း၊ ဂဟေတုံ - ၄၊ ဝနုတိ၊ ဧဝံ - သို့လျှင်၊ ဧတေသု
 ဝိဟာရစိဝရာ ဒီသု-ဤ ဝိဟာရစိဝရာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင် သင်္ကန်း
 သည်၊ တတ္ထ အာဝါသေ - ဌ၊ ဟောတိ - ရှိ၏၊ တံ - ထို သင်္ကန်းကို၊ အနာ
 ပုစ္ဆာပိ-မူ၍လည်း၊ ဂဟေတုာ-၍၊ နိဝါသေတုံဝါ ပါရုပိတုံဝါ၊ အစ္ဆိန္ဒ စိဝရာ
 ကာနံ-လုယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏အတွက်၊ လတ္တတိ-
 ၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗ- ထို သင်္ကန်းကိုလည်း၊ လဘိတွာ-အပိုင်ရ၍၊ ဝါ-
 လသော်၊ ဩဒဟိဿာမိ-ပြန်ထားအံ့၊ ပုန-ဘန်၊ ထပေဿာမိ၊ (ဩဒဟိဿာမိကို
 ထပ်ဖွင့်သည်။) ဣတိ အဓိပ္ပာယ်န-ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ (နိဝါသေတုံဝါ
 ပါရုပိတုံဝါ လတ္တတိ၊) မူလစ္ဆေဇ္ဇာယ - အမြစ်အရင်း ပြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊
 (နိဝါသေတုံဝါ ပါရုပိတုံဝါ နလတ္တတိ၊)

စ ပန - ထပ်၍ဆက်၊ ဤဘိတောဝါ - မှသော်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကတောဝါ-
 မှသော်၎င်း၊ အညတော- သော၊ ကုတောစိ ဝါ- တစုံတယောက်မှသော်၎င်း၊
 လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ ပါကတိကမေဝ- ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗံ၊ (ဝိဟာရ
 စိဝရာကို နဂိုရံ နရာ ပြန်ထားရမည်၊ ဘိသိစ္စဝိစသည် ဖြစ်လျှင်လည်း အဆာ
 တို့ကို ပြန်သွတ်၍ ထားရမည် - ဟုလို။) ဝိဒေသ ဂတေန - အရပ်တပါးသို့
 သွားသော ရဟန်းသည်၊ [အညံ စိဝရံ အလဘိတွာ ဝိဒေသဂတေန၊] ကေသ္မိ-
 တကျောင်းသော၊ သံဃိကေ-သော၊ အာဝါသေ-၌၊ သံဃိကပရိဘောဂေန-
 သံဃိက အသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇနတ္ထာယ - ၄၊ ထပေတဗ္ဗံ-
 ရာ၏၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပရိဘောဂေနေဝ - ကြောင့်သာလျှင်၊ တံ - ထို
 သင်္ကန်းသည်၊ သစေ ဇိရတိဝါ - အကယ်၍မူလည်း ဆွေးမြည့်အံ့၊ သစေ
 နဿတိဝါ-အကယ်မူလည်း ပျောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝါ-ကြွေးမြည်သည်၊
 ဝါ-ဘဏ္ဍာစားသည်၊ နဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တပ္ပကးရာနံ-နံသော၊ ဝိဟိ
 ဝတ္တာဒိနံ-နံသော၊ ဘိသိစ္စဝိ ပရိယန္တာနံ-ဘုံလျှိုအရေ အဆုံးရှိကုန်သော၊
 ဧတေသံ-ဤအဝတ်တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော အဝတ်ကို၊ သစေ နလတ္တတိ-
 အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ တိဏေန ဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊
 ပဏ္ဏေနဝါ , ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-၍၊ အာဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝိနိစ္ဆယော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။)

ယေဟိ ကေဟိစိဝါ အစ္ဆိန္ဒံ တိ ဣတ္ထ-ဌ၊ (သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိဌစပ်)ယံ-အကြင် သင်္ကန်းကို၊ အစ္ဆိန္ဒံစိဝရာ - နိသော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဝါ - တို့သည် သော် ၎င်း၊ အညေဝါ - အခြားသော သီတင်းသုံးဘော်တို့သည် သော်၎င်း၊ အာဝ သော-ငါ့ရှင်၊ စိဝရံ-ကို၊ အာဟရ၊ [အတောင်းခံရမည့်ရဟန်းက တပီးသာ ဖြစ်သောကြောင့် “အာဟရ အာဝသော” ဟု ကေဝုစိဝါကျ ရှိသင့်သည်။] ဣတိ - သို့၊ ယာစိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဝိဿာသေန ဝါ - အကျွမ်းဝင်ခြင်း ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ - နအံ၊ တံပိ - ထို သင်္ကန်းသည်လည်း၊ သင်္ဂဟံ- သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ၊ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏံ ဝါတိ ဣတ္ထစ - ပါဌဌလည်း၊ [သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ ဌစပ်၊ စသဒ္ဒါဖြင့် “ ယေဟိ ကေဟိစိ ဝါ အစ္ဆိန္ဒံ” ဟူသော ရှေ့ဝါကျကို ပြန်၍ဆည်း။] အစ္ဆိန္ဒံစိဝရာနံ- နိသော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ - တို့အား၊ (အာဒိဖြင့် ရှေ့၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော “ အညေ ” ကို ယူ။) အတ္တနာ - သည်၊ တိဏပဏ္ဍေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဒိန္န စိဝရံပိ-လည်း၊ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ၊ ဟိ- လဒ္ဒဂုဏ်ကို ဆိုဥားအံ၊ ဧဝံ - ဤသို့ သွင်းယူလသော်၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒံစိဝရဋ္ဌာနေ- ဌ၎င်း၊ နဋ္ဌစိဝရဋ္ဌာနေစ - ဌ၎င်း၊ ဌိတာ ဘဝိဿန္တိ၊ တေန - ထိုသို့ အစ္ဆိန္ဒံ စိဝရ၊ နဋ္ဌစိဝရအရာ၌ တည်ခြင်းကြောင့်၊ နေသံ-ထို ရဟန်းတို့၏၊ ဝိညတ္တိယံ- တောင်းခြင်း၌၎င်း၊ အကပ္ပိယစိဝရ ပရိဘောဂေစ-၌၎င်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ အနုရူပါ-လျော်သည်၊ (အစ္ဆိန္ဒံစိဝရ ရဟန်းများမှာ အနာပတ္တိ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို ရဟန်းတို့မှာလည်း အနာပတ်ဖြစ်ဘို့ရာ လျော်သည်။)ဘဝိဿတိ-လံတံ၊

ဣဘကာနံ ပဝါရိတာနံတိ ဣတ္ထ - ဌ၊ ဧတေသံ - ဤ ဣတိပဝါရိတတို့၏ သန္တကံ-ကို၊ (ယာစန္ဒဿဌစပ်) ဒေထာတိ- ဟူ၍၊ ဝိညာပေန္တဿ- ၏ ယာစန္ဒဿ - ၏၊ (ဝိညာပေန္တဿကို ယာစန္ဒဿ ဟု ထပ်ဖွင့်၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (သန္တကံ ဝိညာပေန္တဿ ပုဒ်တို့ကို ထည့်၍ အနက်ဖွင့်ရခြင်းသည် မှန်၏။) ဣဘကပဝါရိတာနံ တို့၏။

ယံ၊ ပေ၊ ယုဇ္ဇတိ။ ။ အစ္ဆိန္ဒံစိဝရဖြစ်သော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က ဖြစ်စေ၊ အစ္ဆိန္ဒံ စိဝရဖြစ်သော အခြားသီတင်းသုံးဘော်များက ဖြစ်စေ “ငါ့ရှင် သင်္ကန်းကို ယူခဲ့” ဟု တောင်း၍သော်လည်း “ ယေဟိ ကေဟိစိဝါ အစ္ဆိန္ဒံ ဟောတိ” အရတွင် ပါဝင်သော သင်္ကန်း ဖြစ်သင့်သည်-ဟုလို၊ [ယခု စာအုပ်များ၌ “အာစရိယုပဇ္ဈာယာ အညေ” ဟု ရှိ၏။ “ အစ္ဆိန္ဒံစိဝရဖြစ်သော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က အခြားသော သီတင်းသုံးဘော် တို့ကို တောင်း၍” ဟုလည်း မြန်မာပြန်ကြ၏။ သင့်မည်မထင်၊ “အာစရိယုပဇ္ဈာယာဝါ အညေဝါ” ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်။]

အာပတ္တိဝါ အနာပတ္တိဝါ နဟောတိ၊ [ဆိုလိုရင်းကား ဉာတိပဝါရိတတို့ အတွက် “အာပတ်-အနာပတ်” ဟု စိစစ်ဘွယ် မလိုသောကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဉာတကာနံ - တို့၏၎င်း၊ ပဝါရိတာနံ-တို့၏၎င်း၊ (သန္တကံ - ကို၊ ဝိညာပေန္တဿ-၏) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)” ဟု “သန္တကံ ဝိညာပေန္တဿ” ပုဒ်တို့ကို ထည့်၍ ပေးပါ-ဟူလို၊] အတ္တနော ဓနောတိ ဣောပိ-၌လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန - ဝါဂွမ်းစသော အပ်သော ဘဏ္ဍာဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေနဝ-အပ်သော အပြောဖြင့်သာလျှင်၊ [ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ် အရ အာပတ်မသင့်အောင် “ဣသပိတ်ဖြင့် ဣသင်္ကန်းကို အလိုရှိ၏” စသော ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့်-ဟူလို။] စိဝရံ၊ ဝိညာပေန္တဿ-သော၊ စေတာပေန္တဿ - လဲလှယ်သော၊ ပရိဝတ္တာပေန္တဿ - လဲလှယ်သော၊ (ဘိက္ခုနောရဟန်း၏) အနာပတ္တိတိ ဓေမတ္ထော ဝဋ္ဋဗ္ဗော၊ [ဝိညာပေန္တဿကို “စေတာပေန္တဿ၊ ပရိဝတ္တာပေန္တဿ” ဟု ဖွင့်သည်။]

စ-ဆက်၊ ပဝါရိတာနန္တိတ္ထေ - ၌၊ သံဃာသေန - သံဃာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (သံဃာအများနှင့် စပ်သဖြင့်၊) ပဝါရိတေသု-ဖိတ်မံသုတို့၌၊ ပမာဏမေဝ-သင့်တော်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော လှူဘွယ်သည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ - အပ်၏၊ [သံဃာအများကို ဖိတ်ထားသောကြောင့် မိမိအတွက် အများကြီးတောင်းလျှင် မသင့်တော် - ဟူလို။] ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာယ - ပုဂ္ဂလိက ဖိတ်ခြင်း၌၊ (ပဝါရိတေသု-တို့၌) ယံယံ-အကြင်ကြင် ဝတ္ထုကို၊ ပဝါရေတိ၊ တံတံယေဝ-ကိုသာ၊ ဝိညာပေတဗ္ဗ-တောင်းကောင်း၏၊ ယော - အကြင် ဒါယကာသည်၊ စတူဟိ-န်သော၊ ပစ္စယေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ပဝါရေတွာ-၍၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ သလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ (လိုသည့် ပစ္စည်းကို မှတ်သား၍)၊ ကာလာနုကာလံ - ရွှေကာလအားလျော်သော နောက်ကာလ၌၊ ဝါ-မကြာ မကြာ၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၎င်း၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊ ယဒဂုဘတ္တာဒိနိ - တို့ကို၎င်း၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ယေန ယေန - အကြင် အကြင် ဝတ္ထုဖြင့်၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံတံ-ကို၊ ဒေတိ-၏၊ တဿ - ထို ဒါယကာကို၊ ဝိညာပနကိစ္စ-တောင်းဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ [အလိုက်သိစွာလှူဒါန်းနေသောကြောင့်၊ “ဝိညာပနကိစ္စ နတ္ထိ” ဟု ဆိုသည်၊ တောင်းခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိပါ။] ပနကား၊ ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ ပဝါရေတွာ-ဖိတ်ပြီး၍၊ ဗာလတာယဝါ-နားမလည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ သတိသမ္ပောသေနဝါ- သတိပျောက်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ န ဒေတိ - မလှူ၊ သော- ထို ဒါယကာကို၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော-တောင်းထိုက်၏။

ယော - အကြင်ဒါယကာသည်၊ မယံ - ၏၊ ဂေဟံ - အိမ်ကို၊ ပဝါရေမိ-
 ဖိတ်ပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ၏၊ တဿ- ထိုဒါယကာ၏၊ ဂေဟံ ဂတိံ၊
 ယထာသုခံ-စွာ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်နိုင်၏၊ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-အိပ်နိုင်၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်ခုတခု
 ကိုကား၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ- မယူနိုင်၊ ပန-ဆက်၊ ယော-သည်၊ ယံ-အကြင်ပစ္စည်း
 သည်၊ မယံ ဂေဟေ အတ္ထိ၊ တံ ပဝါရေမိတိ ဝဒတိ၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုသည်၊
 တတ္ထ-ထို အိမ်၌၊ ကပ္ပိယံ - ရဟန်းတို့အား အပ်၏၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဝိညာပေ
 တဗ္ဗံ-တောင်းနိုင်၏၊ ဂေဟေပန-၌ကား၊ နိသီဒိတံဝါ-အလိုရှိတိုင်းထိုင်ခြင်း
 ငှါ၎င်း၊ ဝါ-ထိုင်ခွင့်ကို၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတံဝါ နလဗ္ဗတိတိ ကုရုန္တိယံ ဝတ္ထံ။ [ပိုင်စိုး
 ပိုင်နင်း မနေ မထိုင်ကောင်း- ဟူလို၊ ရဟန်းထုံးစံအတိုင်း အကြောင်းအား
 လျော်စွာ သွား၍ကား နေကောင်း ထိုင်ကောင်းမည်သာ။]

အညဿတ္တာယာတိ ဧတ္ထ- ၌၊ အတ္ထနော- ၏၊ ဉာတကပဝါရိတေ- တို့ကို၊
 ကေဝလံ - သူတပါးအတွက် တောင်းခြင်းနှင့်မဘက် သက်သက်၊ အတ္ထနော
 အတ္တာယ (ဝိညာပေန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ- သည်၊ ဟောတိ-သည်ကား၊)
 န-မဟုတ်သေး၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ အတ္တာယ-
 ငှါလည်း၊ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) ဣတိအယံ- ကား၊
 ဧကော-တမျိုးသော၊ အတ္ထော-တည်း၊ [ဆိုလိုရင်းကား မိမိ၏ ဉာတိပဝါရိတ
 တို့ကို သူတပါးအတွက် တောင်း၍ ပေးနိုင်သည် , ရှင့်ဒကာ ရဟန်းဒကာ
 အလုပ်ခိုင်းနိုင်သည် - ဟူလို၊] အယံပန - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဒုတိယော-
 သော၊ (အတ္ထော- တည်း၊) အညဿာတိ-ကား၊ အညဿ-အခြားရဟန်း
 ၏၊ ယေ ဉာတကပဝါရိတာ - အကြင် ဆွေမျိုးတော်သူ , ဖိတ်မံသူ တို့သည်၊
 (သန္တိ)၊ တေ-ထိုအခြားရဟန်း၏ဉာတကပဝါရိတတို့ကို၊ (ဝိညာပေန္တဿ၌
 စပ်၊) အညဿာတိ-ဟူ၍၊ လဒ္ဓဝေါဟာရဿ- ရအပ်သော အခေါ်အဝေါ်
 ရှိသော၊ တဿေဝ ဗုဒ္ဓိရက္ခိတဿဝါ-ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏သော်၎င်း၊ တဿေဝ
 ဓမ္မရက္ခိတဿဝါ-၏သော်၎င်း၊ အတ္တာယ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ
 (အယံ ဒုတိယော အတ္ထော၊) [ဆိုလိုရင်းကား ဥးဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏ ဉာတိပဝါ
 ရိတတို့ကို ဥးဗုဒ္ဓရက္ခိတ အတွက် ဥးဓမ္မရက္ခိတက တောင်း၍ ပေးကောင်း
 သည်- ဟူလို၊ ဤ အညဿတ္တာယနှင့် စပ်၍ အမျိုးမျိုး အယူမှားတတ်ပုံကို
 ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ သူပေါ်ဒနဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ဣဒံ
 သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ပေ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ အညတကဝိညတ္တိသိ က္ခာပဒ
 ဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

တေန သမယေနာတိ-သည်၊ တတုတ္တရိ သိက္ခာပုဒ်-တည်း၊ တတ္ထ-၌၊ အဘိဟဋ္ဌတိ (တ္ထေ)-၌၊ အဘိတိ - အဘိဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဥပသက္ခေ- တည်း၊ (အနက်မရှိ-ဟူလို၊) ဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်းငှါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပဝါရေယျာတိ - ကား၊ ဣစ္ဆာပေယျ - အံ၊ ဣစ္ဆိရူပိ - အလိုကို၊ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဝဒေယျ-ဆိုစေအံ၊ (အလိုရှိလျှင် ပြောဆိုစေအံ၊) နိမန္တေယျ - အံ၊ (အလိုရှိလျှင် ပြောပါဟု ဖိတ်အံ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ အဘိဟဋ္ဌံ - ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ ပဝါရေန္တေန - ဖိတ်သော ဒါယကာသည်၊ ယထာ-အားဖြင့်၊ ဝတ္ထုဗ္ဗိ-လျှောက်ထိုက်၏၊ တံ အာကာရံ၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ ယာဝတကံ၊ ပေ၊ ဂဏှာဟိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အဿ-ဤ ပဝါရေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ အထဝါ-ကား၊ နေက္ခမ္ဘံ ဒဠု ခေမတောတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဒိသ္မာတိ-ဒိသ္မာဟူသော၊ အတ္ထော (ဟောတိ) ယထာ၊ [“ဒဠု”၌ ဂါထာဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟိတ်ချေထားသည်၊ “နေက္ခမ္ဘံ- ဈာန်ချမ်းသာကို၊ ခေမတော - ဘေးမရှိသော အားဖြင့်၊ ဒဠု- မြင်၍”ဟု ပေး။] ဧဝံ - တူ၊ ဣဓာပိ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ - ယူ ပုဒ်၏၊ အဘိဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ပဝါရေယျ-အံ၊ ဣတိ အတ္ထော (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ဆောင်ယူ၍ ဖိတ်ရာ၌၊ အဘိဟာရော - ဆောင်ယူခြင်းသည်၊ ကာယာဘိဟာရော - ကိုယ်ဖြင့် ဆောင်ယူခြင်း၎င်း၊ ဝါစာဘိဟာရော-၎င်း၊ ဣတိ ဒုပိဓော၊ ဟိ-ချွေ၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ ဝတ္ထာနိ အဘိဟရိတွာ၊ ပါဒမူလေ- ရဟန်း၏ခြေရင်း၌၊ ထပေတွာ၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလောက်သောအဝတ်ကို၊ ဣစ္ဆသိ-အလိုရှိ၏၊ တတ္ထကံ ဂဏှာဟိတိ၊ ဝဒန္တော-လျှောက်လျက်၊ ပဝါရေယျ- အံ၊ ဝါစာယဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ (ပဝါရေယျ ၌စပ်၊) အမှာကံ- တို့၏၊ ဒုဿကောဠာဂါရံ- အဝတ်ထားရာ ကျိသည်၊ ဝါ-အဝတ်ဂိုဏ်းထောင်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြည့်နေပါ၏၊ ယတ္ထကံ(ဂဏှိတုံ)ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထကံ ဂဏှာဟိ၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တော-လျှောက်လျက်၊ ပဝါရေယျ၊ တဒုဘယံပိ-ထို ၂ ပါးစုံသော ကာယာဘိဟာရ ဝါစာဘိဟာရကိုလည်း၊ ကေဠိ-တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ-၍၊ အဘိဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ ဝုတ္တံ။

သန္တရုတ္တရပရမန္တိ- ကား၊ အဿ စိဝရဿ-၏၊ သ အန္တရံ-သင်းပိုင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ဥတ္တရံ-အပေါ်ခြံကေသီ ဟူသော၊ ပရမံ-လွန်သော အပိုင်းအခြားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ (တံ စိဝရံ) သန္တရုတ္တရပရမံ- မည်၏၊ အဿ-ဤသက်န်း၏၊ နိဝါသနေန သဒ္ဓိံ , ပါရုပနံ-အပေါ်ခြံကေသီ ဟူသော၊ ဥတ္တဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒေါ - အလွန် အပိုင်းအခြားသည် (အတ္ထိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊

[အဘိဟဋ္ဌမုစ၍ ဤ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိုင်အောင် အဓိပ္ပါယ်များကို ကင်္ခါ ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗန္တိ ။ ကား၊ တတော အဘိဟဋ္ဌစိဝရတော-ထို ဆောင်ယူအပ်သောသင်္ကန်းမှ၊ ဣတ္ထကံ-ဤ သင်းပိုင် ကေသီ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ စိဝရံ - သင်္ကန်းကို၊ ဝဟေတဗ္ဗံ - ခံယူနိုင်၏၊ ဣဒတာ-ဤ သင်းပိုင် ကေသီထက်၊ ပရံ-အလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ န(ဝဟေ တဗ္ဗံ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ အတ္ထိန္ဒ သဗ္ဗစိဝရေန- လူယူအပ်သော အလုံ စုံ သင်္ကန်းရှိသော၊ တေစိဝရိကေနေဝ (တိစိဝရိကေ နေဝ) - ၃ ထည်သောသင်္ကန်း ရှိသူသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (နဂိုရက သင်္ကန်း ၃ ထည်ရှိသူကိုဆိုသည်၊ ခုဘင်ဆောင်ကိုဆိုလိုသည်မဟုတ်၊) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ (သင်္ကန်းတစ်ခုကို သာယာခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အညေန - အခြားရဟန်းသည်၊ (အလုံးစုံလူယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိသော တေစိဝရိကရဟန်းမှ အခြားရဟန်းသည်)၊ အညထာပိ - တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (တစ်တောင်းခြင်းဟူသော အခြင်း အရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း)၊ (ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ ဝိဘာဝံ-ထို ဝေဘန်အပ်သော အထူးကို၊ ဒေသတုံ-၄၊ သစေ တီဏိ နဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အဿ-ထို တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ - ကို၊ ဝုတ္တံ။

တတြ-ထို ပဒဘာဇနိ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ တီဏိ- ၃ ထည်တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိ- ပျောက်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ- န်၏)၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ ဒွေ - ၂ ထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ သာဒိ တဗ္ဗာနိ-သာယာနိုင်ကုန်၏၊ ဧကံ-တထည်ကို၊ နိဝါသေတွာ-၌၊ ဧကံ-ကို၊ ပါရုပိတွာ-ရမ်း၍၊ အညံ-အခြား တထည်ကို၊ သဘာဝဋ္ဌာနတော-သဘော တူသူတို့၏အထံမှ၊ (ဉာတိပဝါရိတ သဗြဟ္မစာရိတို့၏အထံမှ)၊ ပရိယေသိဿ တိ - ရှု မှီးလတံ၊ ယဿ- ၏၊ ဒွေ- တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိ- န်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တေန-သည်၊ ဧကံ-ကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ၊ ပကတိယာဝ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ သန္တ ရုတ္တရေန - သင်းပိုင်နှင့် တကွသော ကိုယ်ရုံဖြင့်၊ သစေ စရတိ - အကယ်၍ လှည့်လည်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ၂ ထည်ကို သာယာ လသော်၊ ဧကံ-ကို၊ သာဒယန္တေန-သာယာသော ရဟန်းနှင့်ပင်၊ သမော- တန်းတူသည်၊ ဘဝိဿတိ [သင်္ကန်း ၂ ထည်ရှိသူချင်း တူသည်-ဟူလို။] ယဿ- ၏၊ တီသု-တို့တွင်၊ ဧကံ နဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ တေန-သည်၊ နသာဒိတဗ္ဗံ- တထည် ကိုမျှ မသာယာထိုက်၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ ဒွိသု ဧကံ နဋ္ဌံ ဟောတိ၊ (တေန)

ဧကံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ ယဿ ဧကံယေဝ ဟောတိ၊ တဗ္ဗ - ထို တထည်သည်လည်း၊
 နဋ္ဌံ ဟောတိ၊ (တေန) ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ပဉ္စ
 သုပိ-၅ ထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်လည်း၊ နဋ္ဌေသု- နလသော်၊ ဒွေ သာဒိ
 တဗ္ဗာနိ၊ စတုသု နဋ္ဌေသု ဧကံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တီသု နဋ္ဌေသု ကိဉ္စိ (တစုံတခုကို)
 န သာဒိတဗ္ဗံ၊ ဒွီသု - တို့သည်၊ နဋ္ဌေသု ဝါ- ၎င်း၊ ဧကသ္မိ-သည်၊ နဋ္ဌေဝါ-
 ၎င်း၊ ဝါဒေါ- မသာယာထိုက်ဟု ပြောဆိုတွယ်သည်၊ ဧကောပန- အဘယ်မှာ
 နည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ယေန ဧကနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသည်၊ [ဘိက္ခုဖြစ်စေ
 ဘိက္ခုနိဖြစ်စေ။] သန္တရုတ္တရ ပရမတာယ- သင်းပိုင်နှင့် တကွ ကိုယ်ရုံ အလွန်
 အပိုင်းအခြားရှိသူ၏အဖြစ်၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏၊ တတော-ထို ၂ ထည်ထက်၊
 ဥတ္တရိ-အလွန်၊ (သာဒိတံ-၄၊ ဝါ-ကို) န လတ္တိ-မရအပ်၊ ဣတိ ဣဒံ-
 ကား၊ ဣတ္ထ-ဤ “သစေတီဏိ နဋ္ဌာနိ” အစရှိသော ပါဠိ၌၊ လက္ခဏံ-တည်း၊
 (ဣတိ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

သေသကံ အာဟရိဿာမိတိ-ကား၊ ဒွေ စိဝရာနိ၊ ကတွာ-ပြီး၍၊ သေသံ-
 ကို၊ ပုန, အာဟရိဿာမိ-အလှူရှင်ထံ ပြန်ဆောင်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နအစ္စန္ဒ
 ကာရဏာတိ- ကား၊ ဗာဟုဿစ္စာဒိဂုဏဝသေန-ဗာဟုဿစ္စ အစရှိသော
 ဂုဏ်၏ အစွမ်းကြောင့်၊ ဒေန္တိ - လှူကုန်အံ့၊ ဉာတကာနံတိအာဒိသု - တို့၌၊
 (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဉာတကာနံ - တို့သည်၊ ဒေန္တာနံ - လှူကုန်
 လသော်၊ သာဒယန္တဿ- အပို သာယာသော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ)၊ ပေ၊
 အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဉာတက ပဝါရိတ
 ဌာနေ-ဆွေမျိုးတော်သူဖိတ်မံသူတို့၏အထံ၌၊ ပကတိယာ-အားဖြင့်၊ ဗဟုမ္ပိ-
 များစွာသော သင်္ကန်းသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အစ္စန္ဒ ကာရဏာ- လုယူခံအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပမာဏမေဝ- သန္တရုတ္တရ ပရမ
 ဟူသော ပမာဏသည်သာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ဣတိ ဝတ္ထံ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊
 ပါဠိယာဝ-ပါဠိတော်နှင့်ပင်၊ န သမေတိ- မညီ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ဣဒံ

အဋ္ဌကထာသု၊ ပေ၊ န သမေတိ။ ။ မဟာ အဋ္ဌကထာ စသော ရှေး အဋ္ဌကထာ
 တို့၌ “ဉာတိပဝါရိတတို့ အထံဝယ် တောင်းရိုးတောင်းစဉ် တောင်းလျှင် သင်္ကန်းတစုံ
 မက အများကြီး တောင်းကောင်း၏၊ သင်္ကန်း အလှ (အခိုး) ခံရခြင်းကြောင့် ဉာတိ
 ပဝါရိတတို့အထံ တောင်းလျှင် သင်္ကန်းတစုံသာ တောင်းကောင်း၏” ဟု ဆိုကြသည်၊
 ထိုစကားသည် “အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနံ-ဉာတက ပဝါရိတတို့ အထံ
 ၌ တတုတ္တရိ (ထိုသင်းပိုင် ဧကသီထက် အပိုတောင်းသော်လည်း အနာပတ်” ဟု ခွင့်ပြု
 တော်မူအပ်သော ပါဠိတော်နှင့် မညီသောကြောင့် မှားယွင်းသောစကား ဖြစ်သည်။

သိက္ခာပဒံ- ကို၊ အညဿ- န၊ အတ္ထာယ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိယေဝ ပညတ္တံ၊
[အတ္ထိန္ဒစီဝရ ရဟန်းများအတွက် ဆဗ္ဗဂ္ဂိ တို့က တောင်းပေး သောကြောင့်
ပညတ်တော်မူသည်။ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] တသ္မာ, ဣမ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၏
အနာပတ္တိဝါရ၌၊ အညဿတ္တာယာတိ - ဟူ၍၊ န ဝုတ္တံ၊ ပေ၊ ဣတိ - တည်း။
တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

ပဌမ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ အတ္ထာဝုသော
မံ သောဥပဋ္ဌာကောတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အယမေတ္ထမှ ဧတ္ထကိုယျ၊) အာဝုသော-ရှင်၊
တံ- သည်၊ ယံ- အကြင် အလုပ်အကျွေး ဒါယကာကို၊ ဘဏသိ-ပြော၏၊ မေ-
၏၊ ဝါ- မှာ၊ ဝေရူပေါ - သော၊ သော ဥပဋ္ဌာကော - ထို အလုပ်အကျွေး
ဒါယကာသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ ဣတိ အယံ အတ္ထော - ဤအနက်သည်၊ ဟောတိ၊
အပိမေယျ ဝေ ဟောတိတိ-ကား၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ မေ-တပည့်တော်၏၊
ဝါ-မှာ၊ ဝေ- ဤအကြံသည်၊ ဟောတိအပိ- ဖြစ်တော့ ဖြစ်ပါ၏၊ [အပိသဒ္ဓါ
မန္တာနုညာ (အနည်းငယ် ခွင့်ပြုခြင်း) အနက်ဟော။] အပိ မယျာ ဝေန္တိပိ-
ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ - ပါဠိရှိ၏၊ [“ အယျာ ” ဟု ဗဟုဝစ်သာ ထူးသည်၊
အနက်ကား တူ၏၊] ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿာတိဧတ္ထ- ၌၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ- ကား၊
အပဒိဿ-ညွှန်ပြု၍၊ အာရမ္ဘ - အကြောင်းပြု၍၊ (ဥပက္ခဒု ဟောတိ- ၌စပ်)၊
ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ယံ- အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၌၊ ဥပက္ခဒု-
စုဆောင်း စီမံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ - ထို သင်္ကန်းဘိုးသည်၊ တဿ - ထို
ရဟန်း၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ဥပက္ခဒုနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
အဿ - ထို ဘိက္ခုံပနေဝ ဥဒ္ဓိဿပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ ဘိက္ခုသတ္ထာယာ
တိ-ဟူ၍ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ဘိက္ခုံ အာရမဏံ ကရိတွာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ ပစ္စယံ-အကြောင်းကို၊
ကတွာ၊ ဟိ - မှန်၊ ယံ- အကြင်သင်္ကန်းဘိုးကို၊ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဓိဿ ဥပက္ခဒု- ပြီ၊
တံ - ထို သင်္ကန်းဘိုးသည်၊ နိယမေနေဝ - အမြဲအားဖြင့် သာလျှင်၊ ဘိက္ခုံ
ပစ္စယံ ကတွာ ဥပက္ခဒု ဟောတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဘိက္ခုံ အာရမဏံ ကရိ
တွာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟိ- မှန်၊ ပစ္စယောပိ- အကြောင်းသည်လည်း၊ လဘတိ၊
ပေ၊ အာဒိသု-အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ အာရမဏန္တိ-ဏံ ဟူ၍၊ အာဂတော-
၏၊ [မာရော-မာရ်နတ်သည်၊ အာရမဏံ- အကြောင်းကို၊ လဘတိ။] ဣဒါနိ-

၌၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ ဧတ္ထ - ၌၊ ယော ကတ္တာ - အကြင် ဥဒ္ဓိသနကြိယာ၏ ကတ္တား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿ - ထို ဥဒ္ဓိသနကြိယာ၏ ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာကာရဒဿနတ္ထံ-ရည်စူးပုံ အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခုံ အစ္စာ ဒေတုကာမောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခုံ- ကို၊ အစ္စာဒေတုကာမေန- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေန - ထို ဒါယကာသည်၊ တံ - ထိုရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဥပက္ခဋံ-ပြီ၊ အညေန-သော၊ ကာရဏေန- အကြောင်းကြောင့်၊ န(ဥပက္ခဋံ- စုဆောင်းစီမံအပ်သည် မဟုတ်၊) ဣတိ- ဤနည်းဖြင့်၊ သော - ထိုဒါယကာ သည်၊ အစ္စာဒေတုကာမော - သူသည်၊ ဟောတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဘိက္ခုံ အစ္စာဒေတုကာမောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ အညာတကဿ ဂဟပတိဿဝါတိ (ပဒဿ)-၏၊ အညာတကေန - သော၊ ဂဟပတိနာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ဣတိ အတ္ထော(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ကရဏတ္ထေ- ကရိုဏ်းဝိဘတ် ၏ ကတ္တား အနက်၌၊ ဣဒံ သာမိဝစနံ-ဤ သာမိဝိဘတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဒဘာဇနေ ပန - ၌ကား၊ ဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဓါနည်းကို၊ အဝိစာရေတွာ - မစိစစ်မှု၍၊ အတ္ထမတ္တ မေဝ-အဓိပ္ပာယ်နက်မျှကိုသာ၊ ဒဿေတံ-ငှါ၊ အညာတကောနာမ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။

စိဝရ စေတာပန္နန္တိ - ကား၊ စိဝရမူလံ- သင်္ကန်း၏ အမြင်အရင်းသည်၊ ဝါ - သင်္ကန်းဖိုးသည်၊ [စိဝရစေတာပန္နရုပ် ပြီးပုံကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေ့ငွေသာမက , လဲလှယ်၍ ရကောင်းသော ဝါ , ချည် စသည် တို့ကိုလည်း “ စိဝရစေတာပန္န ” ဟု ခေါ်သောကြောင့် “ စိဝရမူလံ ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ တံ-ထို သင်္ကန်းအဖိုးသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟိရညာ ဒီသု-ငွေ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-တမျိုးမျိုးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဟိရညံဝါတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဥပက္ခဋံ ဟောတိတိ-ကား၊ သဇ္ဇိတံ- စီစဉ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သံဟရိတွာ-စုဆောင်း၍၊ ထပိတံ-သည်၊ ဟောတိ၊ [ဥပက္ခဋံပုဒ်၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါ ဘာသာဒီကာ၌ ရှုပါ။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟိရညံဝါတိ အာဒိနာဒ္ဓိ သော၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ အဿ-ထို သင်္ကန်းအဖိုး၏၊ ဥပက္ခဋဘာဝေါ- စီစဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတော-သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဥပက္ခဋံ နာမာတိ ပဒိ-ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-၍၊ ဝိသု-သီးခြား၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ (ဘဂဝတာ) နဝုတ္တံ၊ [ဥပက္ခဋံပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပဒဘာဇနိ၌ သီးခြား ဖွင့်ပြတော် မမူအပ်-ဟူလို၊] ဣမိနာတိ-ဣမိနာ ဟူသောပုဒ်ကို၊ ဥပက္ခဋံ-စီစဉ် အပ်ပြီးသော အဖိုးကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အာဟာ - ဟောတော်မူပြီ၊ တေနေဝ- ထို့ ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထိုဣမိနာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပစ္စုပဋိတေနာတိ-

ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ယံ-အကြင် သင်္ကန်းအဖိုးကို၊ ဥပက္ခဒံ-
 ပြီ၊ သံဟရိတွာ-စုဆောင်း၍၊ ထပိတံ-ပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းအဖိုးသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိ
 တံ- ရှေးရှုတည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတေနာတိ- ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ၊ အစ္စာဒေဿာမိတိ တေံ - ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဝေါဟာရ ဝစနံ-
 ပြောရို ဆိုစဉ် စကားတည်း၊ [ထိုဒေဝက သင်္ကန်းလှူခြင်းကို “သင်္ကန်းဖြင့်
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း” ဟု ပြောလေ့ရှိသည်-ဟူလို။] ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-
 သော၊ ဘိက္ခုနော- အား၊ ဒဿာမိ - အံ့၊ ဣတိအယံ - သည်ကား၊ ဣတ္ထ- ဤ
 အစ္စာဒေဿာမိပုဒ်၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ တေနဝ-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထို
 အစ္စာဒေဿာမိ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေပိ-၌လည်း၊ ဒဿာမိတိ ဝုတ္တံ။

တတြ စေ သောဘိက္ခုတိ-ကား၊ ယတြ-အကြင်အရပ်၌၊ သော ဂဟပတိ
 ဝါ - သည်သော်၎င်း၊ (သာ) ဂဟပတာနိ ဝါ - ၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တတြ- ထို
 အရပ်သို့၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော၊ ဥပသင်္ကမိတွာ(သွား၍)
 စိဝရေ၊ ဝိကပ္ပံ-ထူးအောင် စီမံခြင်းသို့၊ စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊
 ဣတ္ထ-ဤတတြစေ သောဘိက္ခုစသောဝါကျ၌၊ ပဒသမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်း
 တည်း၊ တတ္ထ- ထို တတြစေ သောဘိက္ခု စသောဝါကျ၌၊ ဥပသင်္ကမိတွာတိ
 ဣမံသ-၏၊ ဂတိံဘတိ ဣမိနာဝ-ဂတိံဘဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထ-
 သည်၊ သိဒ္ဓေ-ပြီးပါလျက်၊ ပစုရဝေါဟာရဝသေန-အများအခေါ်အဝေါ်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အများ အသုံးအနှုန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ယရန္တိ-ယရံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-
 ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [လူအများက “အိမ်သို့ သွား” ဟု ပြောဆို
 လေ့ရှိကြသောကြောင့် ဥပသင်္ကမိတွာ အတွက် “ ဂတိံဘ ” ဟုသာ မကဘဲ
 “ယရံ” ထည့်၍ ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်ပြတော်မူသည်- ဟူလို။] ပန - စင်စစ်ကား၊
 ယတြ-၌၊ သော ဒါယကော (အတ္ထိ)၊ တတြ-သို့၊ ဂတိံဘ၊ ဣတိ အယမေဝ-
 ဤ အနက်သည်သာ၊ ဣတ္ထ - ဤ ဥပသင်္ကမိတွာ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-
 လိုရင်းအနက်တည်း၊ စာသွာ၊ ပုနပိ-ထပ်၍လည်း၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဥပသင်္ကမိတွာ
 တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ-ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့၊ အဓိက
 ဝိဓာနံ -အပိုအလွန် စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ [ဝိကပ္ပံ၌ ဝိသည် ဝိသိဋ္ဌဟူသော
 အနက်ကို ဟော၏၊ ကပ္ပဓာတ်ကား ဝိမိ အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 “ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ=အဓိကဝိဓာနံ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန - ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊
 ယေနာကာရေန - ဖြင့်၊ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇော ဟောတိ၊ တမေဝ- ထို အခြင်း
 အရာကိုပင်၊ ဒဿေတုံ-၎င်း၊ အာယတံဝါတိအာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ သာဓုတိ-သာဓု

သဒ္ဓါသည်၊ အာယာစနေ (ပဝတ္ထော) နိပါတော၊ ဝတာတိ ပရိပိတတ္ထေ (ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ မန္တိ-မံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ နိဗ္ဗိသတိ-ညွှန်ပြစ်၊ အာယသ္မာတိ-ဖြင့်၊ ပရံ-သူတပါးကို၊ အာလပတိ-ရှေးရှုပြောဆို၏၊ အာမန္တေတိ-ခေါ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ , ဣဒံ သဗ္ဗံ - ဤ အလုံးစုံသော “သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ” ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ-သဒ္ဓါမျှသည်ပင်၊ ဝါ- သဒ္ဓါအတိုင်းပင်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (သဒ္ဓါအတိုင်းပင် အနက်ထင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဿ - ထိုပုဒ်အပေါင်း၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ နဂုတ္ထော။ [ပဒဘာဇနိ၌ အထူးဟောတော်မမူတော့-ဟူလို။]

ကလျာဏကမ္ပတံ ဥပါဒါယာတိ-ကား၊ သုန္ဒရကာမတံ - ကောင်းသော သင်္ကန်းကို အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝိသိဋ္ဌကာမတံ-ထူးသော သင်္ကန်းကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ [ဥပါဒါယပုဒ်ကို စိတ္တေနဟု ကရိုဏ်းထည့်၍ ဥပသဒ္ဓါအနက် မရှိဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ဂဟေတွာ” ဟု ဖွင့်သည်။] တဿ - ထို ဥပါဒါယပုဒ်၏၊ အာပဇ္ဇေယျ စေတိ ဣမိနာ-ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ဗန္ဓော - စပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ , ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကလျာဏကမ္ပတံ - ကောင်းသော သင်္ကန်းကို အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ - စိတ်ဖြင့် ယူ၍၊ (ဝိကပုံ - သို့၊) အာပဇ္ဇတိ-၏၊ သော-သည်၊ သာဓုတ္တိကော (သာဓုတ္တိကော)- ကောင်းသော သင်္ကန်းဖြင့် အလိုရှိသည်၊ မဟန္တတ္တိကော-များသော အဖိုးရှိသော သင်္ကန်းဖြင့် အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ-၏ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုကလျာဏကမ္ပတံ ဥပါဒါယပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဓါကို၊ ပဟာယ-၍၊ အမိပေတတ္ထမေဝ-ကိုသာ၊ ဒသေတံ-ငှါ၊ တဒေဝ ဝစနံ - ထို သာဓုတ္တိကော မဟန္တတ္တိကော ဟူသော စကားကိုသာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣမဿ-ဤ ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန မတ္တေနေဝ- ရောက်ခြင်းမျှဖြင့်သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ သီသံ-အပြီးအဆုံးသို့၊ နဇတိ-မရောက်သေး၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ ဝစနေနာတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

အနာပတ္တိ ဉာတကာနန္တိ အာဒိသု- တို့၌၊ ဉာတကာနံ - တို့၏၊ စိဝရေ-လှူမည့် သင်္ကန်း၌၊ ဝိကပုံ အာပဇ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မဟန္တံ၊ ပေ၊ စေတောပေတိတိ-ကား၊ ဂဟပတိဿ-သည်၊ ဝိသတိအဋ္ဌနကံ-၂၀ ထိုက်တန်သော၊ စိဝရံ-ကို၊ စေတောပေတုကာမဿ-လဲလှယ်လိုလသော်၊ ဝါ-သော၊ ဂဟပတိဿ- အား၊ တေန - ဤ ၂၀ တန် သင်္ကန်းဖြင့်၊ မယံ-

အား၊ အလံ-အလိုမရှိ၊ ဒသန္တနကံဝါ-၁၀ တန် သင်္ကန်းကိုသော်၎င်း၊ အဋ္ဌန္တနကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒေဟိ - လှူလော၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ အနာပတ္တိ၊ စ-ဆက်၊ အပ္ပန္နန္တိ ဣဒံ - ကို၊ အတိရေကနိဝါရဏတ္ထမေဝ - အပိုအလွန်ကို တားမြစ်တော်မူခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ သမကေပိ-အဘိုးအားဖြင့် ညီမျှသော သင်္ကန်း၌လည်း၊(ဝိကပ္ပံ-သို့၊ အာပဇ္ဇန္တဿ) အနာပတ္တိ၊ [အဖိုးမထူးစေဘဲ အနေအထား ပုံသဏ္ဍာန် စသောအားဖြင့် ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းမှာ အာပတ်မသင့်၊] တစ္ဆ - ထို ညီမျှသော သင်္ကန်းသည်လည်း၊ အဋ္ဌဝသေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ (သမကံ ဟောတိ)၊ ပမာဏဝသေန - အရှည်အတို ပမာဏ၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ (သမကံ-ညီမျှသည်၊) န(ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ အဋ္ဌဝမုနကံ - အဖိုးကို တိုးပွားစေခြင်း ရှိသော သိက္ခာ ပုဒ်တည်း၊ (အဋ္ဌဝမုနံ တေဿ အတ္ထိတိ အဋ္ဌဝမုနကံ၊- ဇီ။) တသ္မာ , ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ဝိသတိအဋ္ဌနကံ-သော၊ အန္တရဝါသကံ-ကို၊ စေတောပေတုကာမော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ - ထို ဒါယကာကို၊ ဧတ္ထကမေဝ- ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ၂၀ သော အဖိုးကိုသာ ထိုက်တန်သော၊ စိဝရံ- ကို၊ မေ, ဒေဟိတိ ဝတ္ထုပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ သဒိသာနေဝ။

ဒုတိယဥပက္ခဒုပိ-၌လည်း၊ ဣမိနာဝ နယေန-ပဌမ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ တံ- ထို ဒုတိယ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဣမဿ - ဤ ပဌမ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်၏၊ အနုပညတ္တိသဒိသံ-အနုပညတ်နှင့် တူ၏၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ပဌမသိက္ခာ ပဒေ - ပဌမ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကေဿ - တယောက်သော ဒါယကာကို၊ ပိဋ္ဌာ-နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဒုဘိယေ-၌၊ ဒိန္နံ(ပိဋ္ဌာ-ကို၊ ကတာ)၊ အယမေဝ - ဤတယောက်ကို နှိပ်စက်ခြင်း , ၂ ယောက်တို့ကို နှိပ်စက်ခြင်း သည်သာ၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးတို့၌၊ ဝိသေသော၊ ပေ၊ ဒိန္နံ-တို့ကို၊ (ပိဋ္ဌ ကတွာ ဂဏှတော အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ၊ ဧဝံ ဗဟူနံ ပိဋ္ဌ ကတွာ ဂဏှဒတာပိ အာပတ္တိဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ- တည်း ။ ။ ပဌမဥပက္ခဒုသိက္ခာ ပဒေဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။ ဒုတိယဥပက္ခဒုသိက္ခာပဒေဝဏ္ဏနာပိ နိဋ္ဌိတာ။ [“ဣမိနာ ဝ နယေန, ဣမဿ ” ဟူသော အနီးဟောပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ “ သဒိသာ နေဝ ” ၌ ပဌမဥပက္ခဒုအဖွင့် မကုန်သေး, “ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော ” ကျမှ ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးလုံး၏အဖွင့် ပြီးသည်-ဟု မှတ်ပါ။]

ရာဇသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ရာဇသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-ဌ၊ ဥပါသကံ ဝိညာပေတွာ
 တိ-ကား၊ ဇာနာပေတွာ-သိစေပြီး၍၊ ဣမိနာမူလေန- ဤသင်္ကန်းအဖိုးဖြင့်၊
 စီဝရံ-ကို၊ ကိဏိတွာ- ဝယ်ပြီး၍၊ ထေရဿ-ထေရ်အား၊ ဒေဟိ-လှူပါလေ
 လော၊ ဣတိဝေ - သို့၊ ဝတွာ- ၍၊ ဣတိ - ဤကား၊ အဓိပ္ပါယော- (သညာ
 ပေတွာပုဒ်အတွက်) အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ ပညာသဗန္ဓောတိ -
 ကား၊ ပညာသကဟာပဏဒဏ္ဍော - အသပြာငါးဆယ် ဟူသော ဒဏ်ငွေ
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပညာသံ - ငါးဆယ် ဟူသော၊
 ပန္နော-နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဒဏ်ငွေသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိဝိ-လည်း၊ ပါဠိ-
 နိ၊ [ဗန္ဓိယတိ တေနာတိ ပန္နော-နှောင်ဖွဲ့အပ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဒဏ်ငွေ၊]
 ပညာသံ-ငါးဆယ်၊ ဇိတော-ရှုံး၏၊ ပညာသံ-ဆယ်၊ ဒါပေတဗ္ဗော-ပေးစေ
 ထိုက်၏၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အလိုတည်း၊ [ကတိကဝတ် ပြုသူတို့၏
 အလိုတည်း။] အဇ္ဈုဏှော ဘန္တေ အာဂမေဟိတိ (ပဒဿ) - နိ၊ ဘန္တေ-
 ရား၊ အဇ္ဈု ကေဒိဝသံ-ယနေတရက်၊ အမှာကံ-တို့တို့၊ တိဋ္ဌ- ရပ်ပါဥျား၊ အဓိ
 ဝါသေဟိ-သည်းခံပါဥျား၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပရာမသီတိ - ကား၊ ဝဏှိ-
 ဆွဲကိုင်ပြီ၊ ဇိနောသီတိ- ကား၊ ဇိတော- ရှုံးသည်၊ အသိ- ဖြစ်၏။ [ဇိနောဌ
 ဇိဓာတ် တပစ္စည်းကို ဣနုပြု၊ ဇိဓာတ်သည် ပရာ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်
 မယှဉ်သော်လည်း ရှုံးခြင်းအနက်ကို ဟောနိုင်၏။]

ရာဇဘောဂ္ဂေါတိ- ကား၊ အဿ- ထိုအမတ်၏၊ ရာဇတော-မှ၊ (လဒ္ဓံ-
 ရအပ်သော၊)ဘောဂ္ဂံ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင် ခံစားထိုက်သော စည်းစိမ်သည်၊
 အတ္ထိ၊ ဣတိ (သော- ထိုအမတ်သည်၊) ရာဇဘောဂ္ဂေါ- မည်၏၊ ရာဇဘော
 ဂေါတိဝိ ပါဠိော အတ္ထိ၊ အဿ-ထို အမတ်၏၊ ရာဇတော- မှ၊ (လဒ္ဓေါ)
 ဘောဂေါ-ရာထူးစည်းစိမ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ ရာဇဘောဂ္ဂေါ
 ပုဒ်ပြီးပုံကို ကင်္ခါ ဘာသာဒီကာဌ ပြုထားပြီ။] ပဟိဏေယျာတိ - ကား၊
 ပေသေယျ-ပို့အံ့၊ ပန- ဆက်၊ အဿ- ထို ပဟိဏေယျပုဒ်၏၊ ဥတ္တနုတ္တတ္တာ-

အဇ္ဈုဏှော။ ။ “အဇ္ဈု + နော” ဟု ဆိုလိုလျက် ဟ အက္ခရာလာ၍ နကိုလည်း
 ကပြုထားသည် ဟု သိစေလိုသောကြောင့် အဇ္ဈုကို အဇ္ဈ ဟု၎င်း၊ နောကို အမှာကံဟု
 ၎င်း ဖွင့်သည်။ “ တိဋ္ဌ ” ကား အာဂမေဟိ၏ အဓိပ္ပါယ်နက်တည်း။ [အဇ္ဈုဏှောတိ
 အဇ္ဈုနောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟကာရာဂမံ, န ကာရဿစ ကကာရံကတွာ ဝုတ္ထောတိ အာဟ-
 အဇ္ဈု ကေဒိဝသံ အမှာကံတိ၊ - ဝိမတိ။]

ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဒဘာဇနံ - ကို၊ (ဘဂဝတာ) န ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ တေဿ - ဤပဟိဏေယျပုဒ်၏၊ (ဥတ္တနတ္ထတ္တာ ပဒဘာဇနံ န ဝုတ္တံ) ယထာ၊ ဝေ-တူ၊ စိဝရံ ဣတ္ထန္တာမံ ဘိက္ခုန္တိ အာဒိနမ္ပိ ပဒါနံ- စိဝရံ ၊ ပေါဘိက္ခု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာယေဝ ပဒဘာဇနံ န ဝုတ္တံတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အာဘတံဘိ - ကား၊ အနိတံ - ဆောင်ယူအပ် ပါပြီ၊ ကာလေန ကပ္ပိယန္တိ - ကား၊ ယုတ္တပတ္တကာလေန - သင့်လျော် လျောက်ပတ် သောအခါ၌၊ ယဒါ၊ နော- ငါတို့၏၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ ဟေ-တိ-ရှိ၏၊ တဒါ၊ ကပ္ပိယံ စိဝရံ ဂဏှာမာတိ အတ္ထော၊ ဝေယျာဝစ္စကရောတိ - ကား၊ ကိစ္စကရော- ကိစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သူတည်း၊ ကပ္ပိယကာရကော- အပ်အောင် ပြုတတ်သူတည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ သညတ္ထော သော မယာတိ- ကား၊ မယာ- တပည့်တော်သည်၊ သော-ထိုဝေယျာဝစ္စ ကရကို၊ အာဏတ္ထော-ပြီ၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော်၊ တုမှာကံ - တို့အား၊ ဝါ- တို့၏၊ စိဝရေန- ဖြင့်၊ အတ္ထေ-အလိုသည်၊ သတိ-သော်၊ စိဝရံ ဒဿတိ၊ ဝေ- ဤသို့ လှူလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တော - ပြောဆိုအပ် ပါပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော။

အတ္ထော မေ အာဝုသော စိဝရေနာတိ တေ-န ဟူသော ဤစကားသည်၊ စောဒနလက္ခဏ နိဒဿနံ - တောင်းခြင်း၏ လက္ခဏာကို ညွှန်ပြကြောင်း စကားတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ ဝစနံ - (အတ္ထော မေ အာဝုသော စိဝရေန ဟူသော) ဤစကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ - ပြောဆိုဆိုက်၏၊ အဿ - ထိုစကား၏၊ အတ္ထောဝါ- ကိုမူလည်း၊ ယာယကာယစိ- သော၊ ဘာသာယ - ဖြင့်၊ (ဝတ္တ ဗ္ဗော)၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ စောဒနာလက္ခဏံ-တည်း၊ ငန-ကား၊ ဒေဟိ မေ စိဝရန္တိ အာဒိနိ - အစရှိသော စကားတို့ကို၊ န ဝတ္တဗ္ဗာကာရ ဒဿနတ္ထံ- မပြောထိုက်သော အခြင်းအရာကို ပြုတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တာနိ - နိပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တောနိ ဝစနာနိ - (ဒေဟိ မေ စိဝရံ အစရှိသော) ဤစကားတို့ကို၊

သညတ္ထော သော မယာ။ ။ သင်္ကန်းအတွက်ဖြစ်စေ အခြားသော နဝကမ္မကိစ္စ အတွက် ဖြစ်စေ ဒါယကာ သို့မဟုတ် ဒါယကာ၏ကိုယ်စား တယောက်ယောက်က ငွေကို ကပ္ပိယလုပ်တတ်သူထံ အပ်နှံပြီးလျှင် “ တပည့်တော်သည် ငွေကို (မည်သူ့ အထံ) အပ်ခဲ့ပါပြီ၊ အရှင်ဘုရားသည် သင်္ကန်း(သို့မဟုတ် အခြားအပ်သောပစ္စည်း) အလိုရှိသော် ကပ္ပိယအထံ အပ်နှံပါ” ဟု ဤသို့ လျှောက်သွားမှသာ အပ်သောပစ္စည်း ကို တောင်းကောင်းကြောင်း၊ ငွေကို အပ်ထားခဲ့ရုံမျှဖြင့် မတောင်းကောင်းကြောင်းကို “သညတ္ထော သော မယာ” စသော စကားများဖြင့် သိသာသည်။

(န ဝတ္တဗ္ဗာနိ-နံ)၊ ဧတေသံ-စကားတို့၏၊ အတ္ထောဝါ- ကိုမူလည်း၊ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဒုတိယမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တတိယမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗော တိ- ကား၊ အတ္ထော မေ အာရုသော စိဝရေနာတိ ဣဒမေဝ - ဤစကားကို ပင်၊ ယာဝတတိယံ - အောင်၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ၊ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ - ဤ၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌ စောဒနာ ပရိ ဧစ္ဆဒံ- တိုက်ရိုက် ညွှန်ပြအပ်သော တောင်းခြင်း၏ အပိုင်းအခြားကို၊ ဒဿေ တွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဤ၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ၊ ပေ၊ ကုသလန္တိ ဣမေသံ ပဒါနံ- တို့၏၊ သင်္ခေပတော- အားဖြင့်၊ အတ္ထံ ဒဿေန္တော၊ ပေ၊ အာဟ၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ယာဝ တတိယံ - အောင်၊ စောဒေန္တော - တောင်းလသော်၊ ဝါ - တောင်းသော ရဟန်းသည်၊ တံ စိဝရံ - ကို၊ ယဒိ နိပ္ပုဒေတိ - အကယ်၍ ပြီးစီးစေနိုင်အံ့၊ အတ္တနော-၏၊ ပဋိလာဘဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ နိပ္ပုဒေတံ-ပြီးစီးစေ ခြင်းငှါ၊ ယဒိသက္ကောတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ယဒိ နိပ္ပုဒေတိကို ထပ်ဖွင့် သည်)၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ ပြီ စီးစေနိုင်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ - ကောင်း၏၊ သာဓု သုဠု သုန္ဒရံ-ကောင်း၏။

စတုက္ခတ္တံ၊ ပေ၊ ဌာတမ္ပံတိတေ-ဤစကားသည်၊ ဌာနလက္ခဏနိဒဿနံ- ရပ်ခြင်း၏ လက္ခဏာကို ညွှန်ပြကြောင်း စကားတည်း၊ စ - ဆက်၊ ဆက္ခတ္တံ၊ ပရမံ တိ တေ - ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဘာဝနပုံသကဝစနံ - ကြိယာဝိသေသနကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဆက္ခတ္တံ၊ ပရမံ- ၆ ကြိမ် အလွန်အတိုင်းအရှည် တိုင်အောင်၊ ဧတေန-ဤရဟန်းသည်၊ စိဝရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌ တုဏှိဘူတေန(ဟုတွာ) ဌာတမ္ပံ-ရပ်ရာ၏၊ အညံ- အခြားသော၊ ကိဉ္စိ (တစုံတခုသော အမှုကို) န ကာတမ္ပံ-မပြုရာ၊ ဣဒံ-ဤတစုံတခုကိုမပြုခြင်းသည်၊ ဌာနလက္ခဏံ-ရပ်ခြင်း၏ လက္ခဏာတည်း၊ တတ္ထ-ထိုတုဏှိဘူတေန ဌာတမ္ပံဟူသောစကားရပ်၍၊ သဗ္ဗ ဌာနာနံ-အလုံးစုံသော ရပ်ခြင်းတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-သော၊ ဝါ- သော၊ ယော တုဏှိဘာဝေါ (အတ္ထိ)၊ တံ (တုဏှိဘာဝံ)- ကို၊ တာဝ ဒဿေ တံ၊ ပဒဘာဇနေ-၌ တတ္ထ၊ ပေ၊ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထိုတတ္ထ ဝဇ္ဇိ၊ အစ ရှိသော စကားရပ်၍၊ န အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ဘန္တေ - ရား၊ ဣဓ- ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-ထိုင်ပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေန-လျှောက်အပ်သည်၊ (သမာ နေန)ပိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ နနိသီဒိတမ္ပံ - မထိုင်ရာ၊ န အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေ တမ္ပံတိ- ကား၊ ယာဂု ဓဇ္ဇကာဒိဘေဒံ- သော၊ ကိဉ္စိ- သော၊ အာမိသံ - ကို၊ (ယာစိယ မာနေန၌စပ်။) ဝဏှထ ဘန္တေ တိ- ဟူ၍၊ ယာစိယမာနေနာပိ- တောင်းပန်အပ်ပါသော်လည်း၊ န ဝဏှိတမ္ပံ- မခံယူရာ။

န ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ မင်္ဂလံဝါ-မင်္ဂလာတရားကို သော်၎င်း၊ အနုမောဒနံဝါ-အနုမောဒနာ တရားကိုသော်၎င်း၊(ယာစိယ မာနေနန္ဒစပ်၊) ဘာသထ-ဟောပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစိယမာနေနာပိ ကိစ္ဆိ န ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ကေဝလံ (ဝတ္တဗ္ဗော ဌ်စပ်၊) ကိံကာရဏာ- ကြောင့်၊ အာဂတော- သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါသည်၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိယမာနေန-မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ-မေးအပ်သော ရဟန်းသည်၊ ဇာနာဟိ အာဂုသောတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်း၊ပုစ္ဆိယမာနောတိ ဣဒံ-သည်၊ ကရဏ-တ္ထ-က-ရိုဏ်း၊ ဝိဘတ်၏ ကတ္တားအနက်၌၊ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ [ပုစ္ဆိယမာနော သည် ဝတ္တဗ္ဗော ၏ အဝုတ္တကတ္တားဖြစ်၍ “ ကရဏတ္ထ ပစ္စတ္တဝစနံ ” ဟု ဆိုသည်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] အထဝါ - ကား၊ ပုစ္ဆိ - ကို၊ ကုရုမာနော - ပြုသော ဒါယကာကို၊ [ဤအလို ပုစ္ဆိနောင် ကုရုမာနေ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၍ “ပုစ္ဆိယ” ဟု နာမဓာတ်ဖြစ်သည်ဟု ပြသည်။] ပုစ္ဆိမာနော-မေးသော ဒါယကာကို၊ ဣတိ ဝေမ္ဗိ- ဤသို့လည်း၊ ဣတ္ထ- ဤ ပုစ္ဆိယမာနော ပုဒ်၌၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်း၊ (တနည်း)ဟိ(ယသွာ)ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ပုစ္ဆိ-မေးခြင်းကို၊ ကရောတိ-၏၊သော-ကို၊ ဣတ္ထကံ-ဤမျှလောက်သော “ဇာနာဟိအာဂုသော” ဟူသောစကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊(ပုစ္ဆိမာနော-သော်၊ ဝေပိ-သို့လည်း၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။)

ဌာနံ ဘဒ္ဒတိတိ - ကား၊ အာဂတ ကာရဏံ- လာခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဘဒ္ဒတိ-ဖျက်ဆီးရာ ရောက်၏၊ [“ဘ-အကျိုးငှါ လာပါသနည်း” ဟု မေးလျှင် (“ရပ်ခြင်းငှါလာ၏” ဟု ဖြေရလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် လာခြင်း၏ အကြောင်း ကား ရပ်ခြင်းတည်း၊ မထိုင်ရ၊ မခံယူရ ، တရားမဟောရ ဟု မိန့်တော်မူပါ လျက် ထိုင်ခြင်း စသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့် တကြိမ်ရပ်ခြင်း ကိစ္စ ပျက်သွားပြီး ဟူလို။] ဣဒါနိ-၌၊ (အာဟန္တ စပ်၊) တိသော-နိသော၊ ယာ စောဒနာစ- အကြင် တောင်းခြင်းတို့ကို၎င်း၊ ဆ- နိသော၊ ယာနိ ဌ နိစ- အကြင် ရပ်ခြင်း တို့ကို၎င်း၊ ဝုတ္တာနိ-နိဗ္ဗိ၊ တတ္ထ-ထို တောင်းခြင်း ဖျက်ခြင်းတို့၌၊ ဝုဒ္ဓိဗ္ဗ-တိုးပွား ခြင်းကို၎င်း၊ ဟာနိဗ္ဗ-ယုတ်လျော့ခြင်းကို၎င်း၊ ဒသေန္တေ-(ဟုတ္တာ)စတုက္ခတ္ထံ၊ စောဒေဘ္ဘာတိအာဒိ အာဟ၊ စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဣတ္ထ-ဤစတုက္ခတ္ထံ၊ စောဒေဘ္ဘာ အစရှိသော စကားချင်၌၊ ကေ စောဒနာ ဝုဒ္ဓိယာ - တကြိမ် တောင်းခြင်း၏တိုးပွားခြင်းကြောင့်၊ ဒိန္နံ - ကြိမ်ကုန်သော၊ ဌာနာနံ-ရပ်ခြင်း တို့၏၊ ဟာနိ-ယုတ်လျော့ခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီး၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ကော စောဒနာ ဒိဂုဏံ ဌာနန္တိ - ဟူ၍၊ (တကြိမ်တောင်းခြင်းသည် ၂ ကြိမ်

ရပ်ခြင်းမည်၏ ဟူ၍)၊ လက္ခဏံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဒသိတံ ဟောတိ၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဣမိနာလက္ခဏေန-ဖြင့်၊ တိက္ခတ္ထု-ကြိမ်၊ စောဒေတွာ-တောင်းပြီး၍၊
(ဝါ-တောင်းပြီးလျှင်) ဆက္ခတ္ထု၊ ဌာတဗ္ဗံ-ရပ်ရာ၏၊ ဒွိက္ခတ္ထု၊ စောဒေတွာ
၊ပေ၊ ဒသက္ခတ္ထု၊ ဌာတဗ္ဗံ၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဆက္ခတ္ထု စောဒေတွာ န ဌာတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ကဲ့သို့၊
ဧဝံ - တူ၊ ဒွါဒသက္ခတ္ထု ဌာတွာ န စောဒေတဗ္ဗန္တိပိ - ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တမေဝ-
ဟောတော်မူအပ်ရာ ရောက်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သစေ
စောဒေတိ ယေဝ-အကယ်၍ တောင်းရုံသာ တောင်းအံ့၊ (သစေ) န တိဋ္ဌတိ-
အကယ်၍ မရပ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆ-နိသော၊ စောဒနာ- တောင်းခြင်းတို့ကို၊
လတ္တန္တိ-နိ၏၊ သစေ တိဋ္ဌတိယေဝ၊ (သစေ)န စောဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွါ
ဒသဌာနာနိ လတ္တန္တိ၊ သစေ စောဒေတိပိ-အကယ်၍ တောင်းလည်း တောင်း
အံ့၊ သစေ တိဋ္ဌတိပိ-အံ့ (ဧဝံသတိ)၊ ကောယ စောဒနာယ-တကြိမ်တောင်းခြင်း
ဖြင့်၊ ဒွေ ဌာနာနိ- ၂ ကြိမ်ရပ်ခြင်းတို့ကို၊ ဟာပေတဗ္ဗာနိ-ယုတ်လျော့စေထိုက်
ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထို တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော-၌
လှမ်းစပ်)၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကဒိဝသမေဝ-၌သာလျှင်၊ ပုနပုနိ-
ထပ်၊ ဂတိော-၍၊ ဆက္ခတ္ထု စောဒေတိ၊ ဝါ- တနည်း၊ သကိံ ယေဝ-သာလျှင်၊
ဂတိော-၍၊ အတ္ထော မေ အာရုသော စီာရေနာတိ-ဟူ၍၊ ဆက္ခတ္ထု ဝဒတိ၊
တထာ-ထိုမှ တပါး၊ ပေ၊ တကြ ဝ. ကြဋ္ဌာနေ-၌၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်၏၊ သောပိ-ထို
ရဟန်းသည်လည်း၊ သဗ္ဗစောဒနာယော-တို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗဌာနာနိစ-တို့ကို၎င်း၊
ဘဉ္ဇတိ-ဖျက်ရာရောက်၏၊ ပန-ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ရာ ဂရဟာကား၊ နာနာ ဒိဝသေသု-
တို့၌၊ ဧဝံ - ဤသို့ တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ (ဘဉ္ဇနက
ဘာဝေ-အလုံးစုံသော တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အဖြစ်၌၊)
ဝါဒေါ-ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကော-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊
ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝေဒိကဗ္ဗော-၏၊ [ဝါကျအစ၌ တတ္ထကို ဤ ဝေဒိကဗ္ဗော၌
စပ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဝေမေတ္တ ဟု ဧတ္ထပါသည်ကား ပိုသည်၊ ရှေး
နိဿယ၌ “တ္ထေ-ဤ စတုက္ခတ္ထု စောဒေတွာ အစရှိသော စကားရပ်၌” ဟု
စွဲသည်၊ ထိုအစွဲလည်း တတ္ထအစွဲနှင့် အရတူပင် ဖြစ်၏။]

ယတဿ၊ ပေ၊ အာဘတန္တိ-ကား၊ တတော ရာဇတောဝါ-အကြင် မင်းမှ
သော်၎င်း၊ (ယတော)ရာဇဘောဂ္ဂတောဝါ-သော်၎င်း၊ အဿ ဘိက္ခုနော-
ဘို့၊ စီဝရစေတောပန္နံ-သင်္ကန်းအဖိုးကို၊ အာနိတံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ (တမန်
ဆောင်ခဲ့ပြီ၊) ယတွဿာတိပိ- ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ရှိ၏၊ အယမေဝတ္ထော၊

ယတ္ထဿာတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပဌန္တိ-ရွတ်ဆိုကြကုန်၏။ ယသ္မိံ ဌာနေ-၌ အဿ-ထို ရဟန်းဘို့၊ စိဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ပေသိတံ-ပြီ၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ အတ္ထံ၊ ကထေန္တိ-ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ရွတ်ဆိုဖွင့်ကြပါကုန် သော်လည်း၊ ဗျဉ္ဇနံ-သည်၊ န သမေတိ-မညီ၊ [“ယတ္ထ”သည် အာဘတံ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “အကြင် အရပ်၌+ဆောင်အပ်” ဟူသော သဒ္ဒါနေပုံသည် သဒ္ဒထုံးစံနှင့်မညီ၊ “အကြင်အရပ်မှ+ဆောင်အပ်” ဟု ဆိုမှ သဒ္ဒထုံးစံနှင့် ညီသည်-ဟူလို၊ အာဘတံကို ပေသိတံ ဟု ဖွင့်ခြင်းလည်း ဓာတ်ကျမ်းများနှင့် မညီ၊] တတ္ထာတိ-ကား၊ တဿ ရညောဝါ-၏သော်၎င်း၊ (တဿ)ရာဇဘောဂ္ဂဿ ဝါ-သော်၎င်း၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဝါ-အနီး၌၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤတတ္ထဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ သမိပတ္ထေ-၌၊ ဘုမ္မဝစနံ၊ [“သမိပ-အနီး”ဟူသည် “သန္တိက-အထံ”ပင်တည်း။] နတံ၊ ပေ၊ အနုဘောတိတိ - ကား၊ တံ စိဝရစေတာပန္နံ-သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏ကိစ္စိ-သော၊ အပ္ပမတ္တကမ္မိ-အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကိစ္စကို၊ န နိပ္ပါဒေတိ-မပြီးစေ၊ ယုဉ္ဇန္တာ ယသ္မန္တော သကန္တိ-ကား၊ အာယသ္မန္တော - ငါ့ရှင် ဒါယကာတို့သည်၊ အတ္တနော - ၏၊ သန္တကံ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ပါပုဏန္တု - မိမိထံမှောက်သို့ ပြန်ရောက်စေကြကုန်လော့၊ ဝါ-ပြန်ရအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့။

မာဝေါ သတံ ဝိနဿာတိ-ကား၊ တုမ္ဘာကံ-အသင် ဒါယကာတို့၏၊ သန္တကံ- ဥစ္စာသည်၊ မာဝိနဿတု - မပျောက်ပျက်စေလင့်၊ ပန- ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နေဝ ဂစ္ဆတိ-မသွား၊ ဒုတံ-တမန်ကိုလည်း၊ န ပါဟေတိ-မစေလွှတ်၊ (သော- ထိုရဟန်းသည်၊) ဝတ္တဘေဒ-ဝတ်၏ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး၊ ပေ၊ အံ၊ သဗ္ဗကပ္ပိယ ကာရကေသု-အလုံးစုံသော ကပ္ပိယကာရကတို့၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပံ ကိံ - ကျင့်ထိုက်သလော့၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ န ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပံ - ထိုက်၊ (ဣတိ - ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟိ - ချဲ့၊ အယံ ကပ္ပိယ ကာရကောနာမ-မည်သည်၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ ဒုဝိဓော-ရှိ၏၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော စ- ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရက၎င်း၊ အနိဒ္ဒိဋ္ဌော စ - မညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရက၎င်းတည်း၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-သည်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-၎င်း၊ ဒုတေန-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓော-၏၊ အနိဒ္ဒိဋ္ဌောပိ-သည်လည်း၊ သမ္မုခဝေဝဂ္ဂိက ကပ္ပိယကာရကော- က၎င်း၊ ပရမ္မုခ ကပ္ပိယကာရကော-က၎င်း၊ ဣတိ ဒုဝိဓော၊ တေသု-တို့တွင်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရကသည်၊ သမ္မုခေါ သမ္မုခဝသေန-

သမ္မုခ, အသမ္မုခတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ၊ ဒုတေန-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာဝိ - သည်လည်း၊ တထာ - ထို အတူ ၄ ပါး အပြားရှိ၏၊ ကထံ - အဘယ်သို့ပြားသနည်း။

ဣဓ-ဤလောက၌၊ ကေစ္စော-အချို့ သောဒါယကာသည်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ စိဝရတ္ထာယ - ၄၊ ဒုတေန - တမန်ဖြင့်၊ အကပ္ပိယဝတ္ထု - မအပ်သောဝတ္ထုကို၊ (ရှေ့ ငွေ စသောဝတ္ထုကို) ပဟိဏတိ-ပို့၏၊ ဒုတော - သည်၊ တံ ဘိက္ခု - ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ, ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဣတ္ထန္တာမေန-ဤ အမည်ရှိသော ဒါယကာသည်၊ တုမှာကံ စိဝရတ္ထာယ, ပဟိတံ-ပို့အပ်ပါပြီ၊ နံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ့၊ ဣဒံ- ဤဝတ္ထုသည်၊ န ကပ္ပတိ- မအပ်၊ ဣတိ- သို့၊ ပဋိက္ခိပတိ- ပယ်အံ့၊ ဒုတော- သည်၊ ဘန္တေ, တေ - အရှင်ဘုရား၏၊ ဝါ - အရှင်ဘုရားမှာ၊ ဝေယျာဝစ္စ ကရော- သည်၊ အတ္ထိပန- ရှိပါသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆတိ၊ စ-ဆက်၊ ပုညတ္ထိက ဟိ-နိသော၊ ဥပါသကေဟိ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝေယျာဝစ္စ-ကို၊ ကရော ထ-ပြုကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဏတ္တာဝါ-စေခိုင်းအပ်သူသော်လည်း ဖြစ်ကုန် သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သဒ္ဓိဋ္ဌာဝါ-ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူး ကာမျှ မိတ်ဆွေသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဘတ္တာဝါ-အတူတကွ ဆည်း ကပ်ဘော် ဆည်းကပ်ဘက် မိတ်ဆွေသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကေစိ-အချို့ ကုန်သော၊ ဝေယျာဝစ္စကရာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ- ရှိတတ်ကုန်၏၊ တေသံ-ထို ဝေယျာဝစ္စကရာတို့တွင်၊ အညတရော- တယောယောက်သည်၊ တသ္မိံ ခဏေ- ထို ခဏ၌၊ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ နိသိန္ဓော, ဟောတိ- ဖြစ်အံ့၊ ဘိက္ခု- သည်၊ တံ-ထို ဝေယျာဝစ္စကရာကို၊ အယံ-ဤဒါယကာသည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝေယျာ ဝစ္စကရော- တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ နိဒ္ဒိသတိ - ညွှန်ပြအံ့၊ ဒုတော, တဿ- ထို ဝေယျာဝစ္စကရာ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အကပ္ပိယဝတ္ထု ဒတွာ (ပေးပြီး၍) ထေရဿ စိဝရံ ကိဏိတွာ, ဒေဟိ - လှူရစ်ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ ဂစ္ဆတိ- ပြန်သွားအံ့၊ အယံ- ဤ ဝေယျာဝစ္စကရာသည်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သမ္မုခါ- ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ- ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရာတည်း။ [ရဟန်း၏ မျက်မှော၌ပင် ငွေကို ကပ္ပိယထံအပ်၍ သွားသော ကပ္ပိယကာရက တည်း။ “ ရှေ့အပ် , ပြန်ကြား ” ၂ ယောက်တွင် ရှေ့အပ် (ရဟန်း၏ရှေ့၌ အပ်နှံ) သူတည်း၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်များကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနှင့် တွဲကြည့်ပါ။]

ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ နိသိန္ဓော (ထိုင်နေသူသည်)၊ နောစေ ဟောတိ၊ အပိစ-သော်လည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဝါမေ-၌၊ ဣတ္ထန္တာမော-

ဤအမည်ရှိသူသည်။ ဘိက္ခုနံ ဝေယျာဝစ္စကရော - တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နိဒ္ဒိသတိ၊ သော - ထိုတမန်သည်။ ဂဇိန္ဒာ တဿ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ထေရဿ စိဝရံ ကိဏိတွာ ဒဒေယျာသိ-လှူရစ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အာဂတိန္ဒာ - ပြန်လာ၍၊ ဘိက္ခုဿ အာရောစေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ - သည်၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အသမ္ပုခါ-မျက်ကွယ်၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း၊ [ရှေ့အပ်၊ ပြန်ကြား ၂ ယေဝံတွင် ပြန်ကြားတည်း၊ “ပြန်၍ မည်သူထံ ငွေကို အပ်ခဲ့ပါပြီ၊ သင်္ကန်း(စသည်)ကိုအလိုရှိသောအခါ ထိုကပ္ပိယအထံ တောင်းပါ” ဟု လျှောက်ကြားသူကို “ပြန်+ကြား” ဟု ဆိုသည်။] သောဒုတော-သည်၊ အတ္တနာ-မိမိကိုယ်တိုင်၊ အာဂတိန္ဒာ-၍၊ နဟောဝခေါ အာရောစေတိ-မလျှော့အံ့၊ အပိစခေါ - စင်စစ်ကား၊ အညံ - ကို၊ ပဟိဏတိ - စေလွှတ်အံ့၊ (ကိ - အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) ဘန္တေမယာ, တဿ-ထိုညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရ၏၊ ဟတ္ထေ - ၌၊ စိဝရစေတာပန္နံ - ကို၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်ခဲ့ပါပြီ၊ စိဝရံ-ကို၊ ဂဏှေယျာထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ (ပဟိဏတိ)၊ အယံ-ဤ ဝေယျာဝစ္စကရသည်၊ ဒုတိယော - သော၊ ဘိက္ခုနာ - ရဟန်းသည်၊ အသမ္ပုခါ- ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော- ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတည်း၊ [ဤကား ကွယ်သုံးယောက်တွင် ဒုတိယမြောက် “စေ၍ ကြား” ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။]

အညံ-ကို၊ န ဟောဝ ခေါ ပဟိဏတိ၊ အပိစခေါ - ကား၊ ဂစ္ဆန္တောဝ- သွားခါနီးသော်သာ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ့၊ (ကိ)၊ အဟံ-သည်၊ တဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ စိဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ဒဿာမိ- ပေးခဲ့ပါအံ့၊ တုမှေ- တို့သည်၊ စိဝရံ-ကို၊ ဂဏှေယျာထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)၊ အယံ- သည်၊ တတိယော ဘိက္ခုနာ, အသမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း၊ [ကွယ်သုံးယေဝံ တွင် တတိယမြောက် “မှာကြားသွားသည့်” ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။] ဣတိ ဧဝံ+ သို့၊ ဧကော-သော၊ သမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရ ၎င်း၊ တယော-န်သော၊ အသမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမေ စတ္တာရော-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရာ နာမ - ညွှန်ပြ အပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတို့ မည်၏၊ ဧတေသု - ဤ ဝေယျာဝစ္စကရ တို့၌၊ ဣမသ္မိံရာဇသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗိ-ကျင့်ရာ၏၊ [၃ ကြိမ် တောင်းခြင်း , ၆ ကြိမ် ရပ်ခြင်း ဟု ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း ကျင့်ရမည် - ဟူလို။]

အပရော - သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ပုရိမနယေနေဝ ဒုတေန ပုစ္ဆိတော (သမာနော)၊ နတ္ထိတာယဝါ- ဝေယျာဝစ္စကရ၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်

သော်၎င်း၊ အဝိစာရေတုကာမတာယဝါ- မစီမံလိုသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်
 ၎င်း၊ အမှာကံ - ငါတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ကပ္ပိယကာရကော နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝဒတိ၊
 စ-ဆက်၊ တသ္မိံ ခဏေ-၌၊ ကောစိ မနုဿော အာဂစ္ဆတိ၊ ဒူတော, တဿ-
 ထို လူ၏၊ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ ဣမဿ ဟတ္ထတော စီဝရံ ဂဏှေ
 ယျာထ-ကုန်၊ ဣတိ ဝတွာ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒူတေန သမ္မုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း၊
 [တမန် ညွှန်း ၄ ယောက်တွင် ရဟန်းမျက်မှော်၌ တမန်က ညွှန်ပြအပ်သော
 ဝေယျာဝစ္စကရတည်း။] အပရော ဒူတော ဂါမံ ပဝိသိတွာ, အတ္တနာ-သည်၊
 အဘိရုစိတဿ-နစ်သက်အပ်သော၊ ကဿစိ-တစုံတယေခံသော ဥပါသကာ
 ၏၊ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ, ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ [“ သော
 ဂတိံ ၊ ပေ၊ အာရောစေတွာ ဂစ္ဆတိ ” ဟူသော ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။]
 အာဂတိံ အာရောစေတိ၊ (“ အယမေကော ဒူတေန အသမ္မုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော ”
 ဟု ထည့်၍ပေး၊) အညံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ပဟိဏတိ၊ (အယံ ဒုတိယော ဒူတေန
 အသမ္မုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊) အဟံ၊ ပေ၊ အယံ တတိယော ဒူတေန အသမ္မုခါ နိဒ္ဒိ
 ဋ္ဌော၊ ဣတိဝေ- သို့လျှင်၊ ဧကော - သော၊ သမ္မုခါ- ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - ၎င်း၊
 တယော- န်သော၊ အသမ္မုခါ - ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမေ
 စတ္တာရော- တို့သည်၊ ဒူတေန နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရာနာမ၊

ဧတေသု - ဤ ဝေယျာဝစ္စကရတို့၌၊ မေဏှကသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန
 ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ သန္တိ၊ ပေ၊ ဝဒါမိတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ စကားကို၊
 (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [ဘိက္ခဝေ, သဒ္ဓါ- သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ပသန္ဓာ- န်သော၊
 မနဿာ သန္တိ၊ ဧ- တို့သည်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဟတ္ထေ ဟိရညံ - ငွေကို၊
 ဥပနိက္ခိပန္တိ- အပ်နှံထားတတ်ကုန်၏၊ (ကိံ - နည်း၊) ဣမိနာ - ဤငွေဖြင့်၊
 အယျဿ-အား၊ ယံ - အကြင်ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပတိ၊ တံ-ထို ဝတ္ထုကို၊ ဒေထ၊
 ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ (ဥပနိက္ခိပန္တိ)၊ ဘိက္ခဝေ, ယံ - အကြင်ဝတ္ထုသည်၊
 တတော- ထိုငွေမှာ ကပ္ပိယံ - အပ်၏၊ တံ သာဒိတံ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ

မေဏှကသိက္ခာပုဒ် ။ ။ ဤ သိက္ခာပုဒ်သည် ဘေသဇ္ဇကုန္ဒကဋ္ဌ လာ၏၊ ဤ ပါဠိ
 တော်အလိုအားဖြင့်လည်း လှူသူက ရဟန်းအား “ အပ်သော ပစ္စည်းကို မည်သူ့အထံ
 တောင်းတော်မူပါ ” ဟု လျှော့မှသာ တောင်းကောင်း၏၊ ထိုသို့ မလျှောက်ဘဲ ငွေကို
 အပ်သွားရုံသာ အပ်သွားလျှင် အနိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရတွင် ပါဝင် သောကြောင့်
 မတောင်းကောင်း-ဟုမှတ်၊ [ဟိရညံ ဥပနိက္ခိပန္တိတိ ဧတ္ထာပိ ဘိက္ခုဿ အာရောစနံ
 အတ္ထိယေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အညထာ အနိဒ္ဒိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကတ္ထံ ဘူဇတိတိ နစောဒေ
 တဗ္ဗော (မတောင်းထိုက်သည်) သိယာ။]

အဟံ၊ ကေနစိ ပရိယာယေန-တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ၊ ဇာတရူပရဇတံ-ကို၊ သာဒိတဗ္ဗတိ-သယာကောင်း၏ဟူ၍၊ ပရိယေ သိ တဗ္ဗန္တိ- ရှာမှီးကောင်း၏ဟူ၍၊ နတွေဝ ဝဒါမိ။]

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ တမန်ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတို့၌၊ စောဒ နာယ-၏၊ ပမာဏံ-အတိုင်းအရှည်ပမာဏသည်၊ နတ္ထိ၊ [ဥကြိမ်တောင်းခြင်း စသော ပမာဏမရှိ- ဟူလို] မူလံ - အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ငွေကို၊ အသာဒ ယန္တေန-မသာယာသော ရဟန်းသည်၊ သဟဿက္ခတ္ထုပိ-လည်း၊ စောဒနာယ ဝါ-တောင်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဌာနေနဝါ - ဖြင့်၎င်း၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ - အပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ သာဒိတံ - ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ [ငွေကို သာယာလျှင် ငွေကို တောင်းရာ ရောက်မည် ဖြစ်သောကြောင့် “ မူလံ အသာဒယန္တေန ” ဟု ဆိုသည်။] (မူလပဋိဂ္ဂါဟကော-အဖိုးငွေကို လက်ခံသော ဒါယကာသည်)၊ နောစေဒေတိ- အကယ်၍ မလှူအံ့(ဝေံသတိ)၊ အညံ-သော၊ ကပ္ပိယကာရကံ- ကို၊ ထပေတွာပိ-၍လည်း၊ အာဟရာပေတဗ္ဗံ - ထိုက်၏၊ (မူလသာမိကာနံ- မူလသင်္ကန်း အဖိုးရှင် ဒါယကာတို့အား၊ ကထေတံ-ငှါ၊) သစေ ဣစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဝေံ သတိ)၊ မူလသာမိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [ထို ငွေဖြင့် မိမိမှာ သင်္ကန်းမရကြောင်းစသည်ကို ပြောနိုင်၏။] (ကထေတံ-ငှါ)၊ နောစေ ဣစ္ဆတိ၊(ဝေံသတိ)၊ န ကထေတဗ္ဗံ-မပြောရာ၊ [“မပြောဘဲ နေနိုင်၏၊ မပြော ခြင်းကြောင့် ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ် မသင့်” ဟူလို။]

အပရော ဘိက္ခု၊ ပုရိမနယေန-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (“ နတ္ထိတာယ ဝါ အဝိစာရေတုကာမတာယဝါ ” ကို ညွှန်းသည်။)၊ ပေတံ - ထိုစကားကို၊ အညော - သော၊ သမိပေ - ၌၊ ဌိတော - တည်သူသည်၊ သုတွာ , ဘော - အမောင်၊ အာဟရ - ဆောင်ယူခဲ့လော၊ အဟံ၊ ပေ၊ ဒူတော - သည်၊ ဘော , ဟန္တ - ရော့၊ ဒဒေယျာလိ - လှူလိုက်ပါလော၊ ဣတိ - ပြော၍၊ တဿ - ထို ပြောသူ၏၊ ဟတ္ထေ ဒတွာ ဘိက္ခု၊ သ အနာရောစေတွာဝ - (မည်သူ့အထံ

အညံ အာဟရာပေတဗ္ဗံ ။ ။ “ ငွေ လက်ခံလိုက်သော ကပ္ပိယကာရကသည် တောင်းသောအခါ အပ်သောပစ္စည်းကို မလှူဘဲနေလျှင် အခြားတယောက်ကို ကပ္ပိယ ကာရကအဖြစ်ဖြင့် လဲလှယ်ထား၍လည်း (အပ်သော ပစ္စည်းကို) ဆောင်ယူစေထိုက် ၏” ဟူရာ၌ ငွေကို မူလကပ္ပိယကာရကထံမှ အပြောင်းခိုင်းရမည် မဟုတ်၊ “မည်သည့် အလှူရှင်က မည်သည့်ကပ္ပိယကာရက အထံ၌ ငွေကို အပ်သွားသည်၊ ငါ့မှာလည်း အပ်သောပစ္စည်း (မည်သည့်အရာဝတ္ထုကို) အလိုရှိသည်” ဟူသော စကားမျိုးကိုသာ ပြောဆိုနိုင်သည်။

အပ်သောပစ္စည်းတို့ကို တောင်းပါဟု မလျှော့မူ၍သာလျှင်) ဝစ္ဆတိ၊ အယံ-
 ဤ ကပ္ပိယကာရကသည်၊ မုခဝေဝဋိက ကပ္ပိယကာရကော-မည်၏၊ [မုခဿ-
 ကို+ဝိဝဋ်-ဖွင့်ခြင်း၊ မုခဝိဝဋ်- ခြင်း၊ မုခဝိဝဋ်န-ပါးစပ်ကို ဖွင့်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-
 ပါးစပ်ပြောဖြင့်၊ ကပ္ပိယကာရကတ္ထံ+ဥပဂတော မုခဝေဝဋိကော။] အပရော-
 အခြားသောတမန်သည်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ဥပဋ္ဌာကဿဝါ- အလုပ်အကျွေး
 ၏သော်၎င်း၊ အညဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဧတ္ထောဝ-ထို အရပ်မှပင်၊ ပတ္တ
 မတိ-ဖဲသွား၏၊ အယံ-သည်၊ ပရမ္ပုဒကပ္ပိယကာရကော- တည်း၊ ဣတိ- သို့၊
 ဒွေ- နသော၊ ဣမေ- ဤ ကပ္ပိယကာရကတို့သည်၊ အနိန္ဒိဋ္ဌ ကပ္ပိယကာရက
 နာမ-တို့မည်၏၊ (ရဟန်းသည်၎င်း တမန်သည်၎င်း မညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယ
 ကာရက-ဟူလို၊) ဧတေသု-ဤ ကပ္ပိယကာရက ၂ ယောက်တို့၌၊ အညာတက
 အပ္ပဝါရိတေသု ဝိယ- ဆွေမျိုးမတော်သူ မဖိတ်သူတို့၌ ကဲ့သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ -
 ကျင့်ရာ၏၊ သယမေဝ - သူတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ စီဝရံ အာနေတွာ သစေ
 ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ) ဝဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ကိဉ္စိ- ဘာကိုမျှ၊
 (ကပ္ပိယကာရကော-ကို) န ဝတ္ထဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဒူတေန စီဝရစေတောပန္နံ ပဟိဏေယျာတိ- ဟူသော၊ ဧဝံ-ဤ
 စကားသည်၊ ဒေသနာ မတ္တမေဝ - ဒေသနာတော်မျှသာတည်း၊ သယံ -
 ကိုယ်တိုင်၊ အာဟရိတွာပိ ပိဏ္ဏပါတာဒိနံ အတ္ထာယ၊ ဒဒန္တေသုပိ - ပေးလှူ
 သော အလှူရှင်တို့၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ- သံဃာနှင့်
 မဘက်သက်သက်၊ အတ္တနောယေဝ အတ္ထာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတံ န ဝန္တတိ-မအပ်
 သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သည်၊ ဇာတရူပရဇတံ-
 ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤ ရှေ့ငွေကို၊ သံဃဿ ဒမ္ပိ၊ အာရာမံဝါ-အာရမ်
 ကိုမူလည်း၊ ကရောထ၊ စေတီယံဝါ (ကရောထ)၊ ဘောဇန သာလာဒိနိ
 အညတရံဝါ (ကရောထ)၊ ဣတိ သစေပိ ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဣဒမ္ပိ- ဤ ရှေ့
 ငွေကိုလည်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတံ န ဝန္တတိ၊ ဟိ- မှန်၊ ယဿ ကဿစိ- သော၊ အည
 သ- အခြားသော သီတင်းသုံးဘော်၏၊ အတ္ထာယ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤရှေ့ငွေသည်၊ ဘိက္ခုနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတံ နဝန္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 ပဋိက္ခိတ္တေ - ပယ်အပ်သော်၊ ဝဗ္ဗကီနံ- လက်သွားတို့၏၊ ဟတ္ထေ- ၌၊ ဘဝိဿ
 တိ-ဖြစ်ပါလတံ၊ ကေဝလံ- လက်ခံမှုနှင့် မဘက် သက်သက်၊ တုမေ , သုကတ
 ဒုက္ကဋ်- ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်ကို၊ ဇာနာထ- သိပါ
 ကုန်၊ (အရှင်ဘုရားတို့က အလုပ်လုပ်ရာ၌ ကောင်း- မကောင်းကိုသာ ကြည့်
 ပေးပါကုန်၊) ဣတိဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ကမ္မကရာနံ - အလုပ်လုပ်သူတို့၏

ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ- လတံ၊ ကေဝလံ၊ တုမေ သုကတဒုက္ကတံ ဇာနာထ၊ ဣတိ ဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ တေသံ-ထိုလက်သွား၊ သို့မဟုတ် အလုပ်သွားတို့၏၊ ဟတ္ထ ဒတာ သစေ ပတ္တမတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝန္တတိ၊ မမ မနုဿာနံ (အလုပ်သွား၊ အိမ်သား စသူတို့၏) ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ၊ ဝါ- တနည်း၊ မယုမေဝ- ၏သာလျှင်၊ ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ - လက်ခံမှုနှင့် မဘက် သက်သက်၊ တုမေ - တို့သည်၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ယဿ - အား၊ ဒါတဗ္ဗ- ၏၊ တဒတ္ထာယ-ထိုသူ၏ ထိုအရာအကျိုးငှါ၊ ပေသေယျာထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိ ဝဒတိ၊ ဧဝမိ ဝန္တတိ။

ပန-ဆက်၊ သံဃံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဂဏံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလံဝါ- ၎င်း၊ အနာမသိတွာ-မသုံးသပ်မှု၍၊ ဣဒံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ-ဤ ရှေ့ ငွေကို၊ စေတိ ယဿ- အား၊ ဒေမ - န်၏၊ ဝိဟာရဿ ဒေမ, နဝကမ္မဿ- အသစ် အသစ် ပြုအပ်သော အမှုအား၊ ဒေမ၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဋိက္ခိ ပိတုံ- ငှါ၊ နဝန္တတိ၊ ဣမေ- ဤ ဒါယကာတို့သည်၊ ဣဒံ-(စေတိယဿ ဒေမ စသော) ဤစကားကို၊ ဘဏန္တိ-န်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့အား၊ အာစွိက္ခိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ စေတိယာဒိနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယ- ငှါ၊ တုမေ- အရှင် ဘုရားတို့သည်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ထပေထ-ထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန ပန-လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်ကား၊ ဝါ-အလျှောက်ခံရသော ရဟန်း သည်ကား၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဂဟေတုံ-ငှါ၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ- ပယ်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဗဟုံ- သော၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤ ရှေ့ကို၊ ဝါ-ဤ ငွေကို၊ သံဃဿ-အား၊ ဒမ္မိ၊ စတ္တာရော-န်သော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-သုံးစွဲ ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ တံ-ထို ရှေ့ကို၊ ဝါ-ထို ငွေကို၊ သံဃော- သည်၊ စေ သမ္ပဋိစ္စတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ - ခံယူခြင်း၌ ၎င်း၊ ပရိ ဘောဂေပိ-သုံးစွဲခြင်း၌၎င်း၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ခံယူခြင်း၊ ကြောင့် ပါစိတ်, ထိုငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သောပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်ဟု သာရတ္ထဆို၏၊ ဝိမတိကား “ဒုက္ကဋ်” ဟုချည်း ဆိုသည်။]

တတြ-ဆိုသို့ သံဃာအား လှူလာရာ၌၊ ဒေကာ, ဣဒံ-ဤ ရှေ့ ငွေသည်၊ နကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ စေ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဥပါသကောစ-သည်လည်း၊ ယဒိ နကပ္ပတိ-အကယ်၍ မအပ်အံ့(ဧဝံသတိ)၊ မယုမေဝ-တပည့်တော်၏ (ဥစ္စာ သည်သာ၊) ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ စေ ဝစ္စတိ-အံ့၊ သောဘိက္ခု-ကို၊ တယာ-သည်၊ သံဃဿ-၏၊ လာဘန္တရာယော-လာဘ်၏

အန္တရာယ်ကို၊ ကတော - ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ကေနစိ- တစုံတယေခံသော ရဟန်းသည်၊ ကိစ္ဆိ-ဘာကိုမျှ၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရှေ့ ငွေ ပယ်သောရဟန်းကို၊ စောဒေတိ-စောဒနာ၏(အပြစ်တင်၏)၊ သွေဝ-ထို စောဒနာသော ရဟန်းသည်သာ၊ သာပတ္တိကော-အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဒုက္ခိဋ္ဌိအာပတ်-ဟူလို) ပန-ဆက်၊ တေန ဧကေန-ထို ပယ်မြစ်သော ရဟန်းတပါးသည်၊ ဝါ-က၊ ဗဟူ-များစွာသော ရဟန်းတို့ကို၊ အနာပတ္တိကာ- တို့ကို၊ ကတာ- န်ပြီ၊ [ထို ရဟန်းတပါးက မပယ်လိုက်လျှင် ရဟန်းအများမှာ အာပတ်သင့်နိုင်သည်-ဟူလို] ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ နဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိတ္ထေ-သော်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဘဝိဿတိ- တံ၊ (ကေဝလံ-လက်ခံခြင်းနှင့် မဘက်သက်သက်၊ တုမေ-တို့သည်၊ ပစ္စယေ- တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇထ-ပါကုန်၊) ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်၎င်း၊ မမ-၏၊ ပုရိသာနံ- အလုပ်သွား ယောက်ျားတို့၏၊ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ တုမေ ပစ္စယေ ပရိဘုဇ္ဇထ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ မယံ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ တုမေ ပစ္စယေ ပရိဘုဇ္ဇထ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ။

စ-ဆက်၊ စတုပစ္စယတ္ထာယ-၄၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်းကို၊ (ဥပနေ တဗ္ဗံစပ်)၊ ယေနယေန ပစ္စယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဟောတိ၊ တဒတ္ထံ-ထိုပစ္စည်း အကျိုး၄၊ ဥပနေတဗ္ဗံ-ကပ်ဆောင်နိုင်၏၊ စိဝရတ္ထာယ ဒိန္နံ စိဝရေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ စိဝရေန တာဒိသော အတ္ထော သစေ နတ္ထိ၊ ပိဏ္ဍပါတာဒိဟိ သံယော သစေ ကိလမတိ၊ (ဧဝံသတိ) သံဃသုဠုတာယ - သံဃာ၏ “ အကောင်း သားဘဲ” ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုး၄၊ အပလောကေတွာ , တဒတ္ထာယပိ - ထို ဆွမ်းအစရှိသည်တို့၏ အကျိုး၄၊ လည်း၊ [ရှားပါးသော ပစ္စည်း အကျိုး၄၊ လည်း-ဟူလို။] ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ပိဏ္ဍပါတဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ, ဒိန္နေပိ-လှူအပ်သောပစ္စည်း၌လည်း၊ သေနယော၊ ပန - ကား၊ သေနာသနတ္ထာယ, ဒိန္နံ- ကို၊ သေနာသနဿ ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ သေနာသနေယေဝ ဥပနေ တဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ ဘိက္ခုသု - တို့သည်၊ သေနာသနံ ဆဇ္ဇေတွာ, ဂတေသု - လသော်၊ သေနာသနံ သစေ ဝိနဿတိ၊ ဤဒိသေ ကာလေ သေနာသနံ ဝိသဇ္ဇိ တွာပိ, ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ပရိဘောဂေါ - ဆွမ်း အစရှိသည်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ အနုညာတော - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, သေနာသန ဇဂ္ဂနတ္ထံ-ကျောင်းကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုး၄၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇံ-အမြစ်အရင်းပြတ် ခြင်းကို၊ (“လှူအပ်သောဝတ္ထု ကုန်သွားအောင်” ဟူလို) အကတွာ, ယာပနမတ္တံ-မျှတလောက်ရုံ၊ ပရိဘုဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ခေတ္တ ဝတ္ထုစသည်မဘက် သက်သက်၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏ
 မေဝ - ကိုသာ၊ (န သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ - လက်မခံကောင်းသည်ကား)၊ န- မဟုတ်
 သေး၊ အညဗ္ဗိ-သော၊ ခေတ္တဝတ္ထာဒိ (ဝတ္ထု+အာဒိ)-လယ် ယာအစရှိသော၊
 အကပ္ပိယံ-မအပ်သောဝတ္ထုကို၊ န သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ-ထိုက်၊ ဟိ- ချဲ့၊ ကောစိ-တစုံ
 တယောက်သောဒါယကာသည်၊ မယံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ တိသဿ သမ္ပာဒနကံ-
 ၃ မျိုးသောကောက်ကိုပြီးစေနိုင်သော၊ ဟောတဠာကံ- ကြီးစွာသော တဖက်
 ဆည်ကန်သည်၊ အတ္ထိ - ရှိပါ၏၊ တံ- ထို ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်ကို၊
 သံဃဿ-အား၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ [တဠာကကို ခေတ္တ၌သွင်းယူ။]
 တံ - ကို၊ သံဃော - သည်၊ စေ သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ-
 ကြောင့်၎င်း၊ ပရိဘောဂေပိ-ကြောင့်၎င်း၊ အာပတ္တိယေဝ၊ [ဒုက္ကဋ်အာပတ်
 ချည်း-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ-ထို တဖက်ဆည်
 ကန်ကြီးကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ သော-ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ကေန
 စိ-သည်၊ ကိန္နိ န ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-သည်၊ တံ-ထို ပယ်သောရဟန်း
 ကို၊ စောဒေတိ-၏၊ သွေဝ- သည်သာ၊ သာပတ္တိကော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊
 တေန ကေန - သည်၊ ဗဟု - တို့ကို၊ အနာပတ္တိကာ ကတာ၊ [ဤဝါကျမျိုး
 ရှေ့၌ ပါပြီးဖြစ်၍ ပုရိမနယေနေဝဖြင့်ပင် ပြီးနိုင်သောကြောင့် “ယောဟိ၊ပေ၊
 ကတာ”သည် ပိုဟန်တူ၏။]

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ တာဒိသံယေဝ-သော၊ တဠာ
 ကံ-ကို၊ ဒမ္မိ - ပါ၏၊ ဣတိ ဝတ္တာ- ၍၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ ပဋိက္ခိတ္ထော-သည်၊ (သမာနော-သော်၊) ဝဒတိ-လျှော့ပြန်အံ့၊ (ကိံ)၊
 သံဃဿ- ၏၊ အသုကဉ္စ အသုကဉ္စ- သော၊ တဠာကံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ တံ-ထို
 ရေကန်သည်၊ ကထံ - အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဝဇ္ဇတိ- အပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ (ဝဒ
 တိ)၊ သော-ထို ဒါယကာကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ (ကိံ)၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ဝါ-
 အပ်အောင်၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့၊ ဣတိ (ဝတ္ထ
 ဗ္ဗော)၊ ကထံ-နည်းဖြင့်၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ) ကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 (ဝဒတိ)၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ပစ္စယေ- တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇထ- န်၊ ဣတိ ဝတ္တာ
 ဒိန္နံ (သမာနံ ကပ္ပိယံ ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ သော-ထိုဒါယကာ
 သည်၊ ဘန္တေ....သာဓု-ကောင်းပါပြီ၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ သံဃော , ပရိဘုဉ္ဇ
 တု-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ။

တဠာကံ-ကို၊ ဂဏှထ၊ ဣတိ ဝတ္တာ , န ဝဇ္ဇတိတိ-ဟူ၍၊ ပဋိက္ခိတ္ထော(သမာ
 နော) ကပ္ပိယ ကာရကော , အတ္ထိ - ရှိပါသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတ္တာ နတ္ထိတိ

ဝုတ္တေ, ဣဒံ-ဤရေကန်ကို၊ အသုကောနာမ-ထိုမည်သူသည်၊ ဝိစာရေဿတိ-
 စီမံပါလတံ၊ ဝါ-တနည်း၊ အသုကဿ ဟတ္ထေ(ဘဝိဿတိ)၊ ဝါ-နည်း၊ မယံ
 ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ [ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏] သံယော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇ
 တု-သုံးဆောင်တော်မူပါ၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊
 နဝန္တတိတိ ပဋိက္ခိတ္တော(သမာနော)ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ ဘဏ္ဍကံ-သင်္ကန်း
 စသောဘဏ္ဍာကို၊ ဓောဝိဿတိ၊ မိဂပက္ခိနော-သား ငှက်တို့သည်၊ ပိဝိဿန္တိ၊
 ဣတိ သစေပိ ဝဒတိ၊ ဧဝမ္ပိ ဝန္တတိ၊ န ဝန္တတိတိ ပဋိက္ခိတ္တော (သမာနော)
 အထာပိ ဝဒတိ၊ (ကိံ) ကပ္ပိယသီသေန - အပ်သောနည်းကို အဥးပြုသဖြင့်၊
 ဝဏှထ - ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ (ဝဒတိ)၊ ဥပါသက, သာဓု -ပြီ၊ သံယော
 ပါနိယံ ပိဝိဿတိ၊ ပေ၊ ဣတိဝတွာ-ဤသို့ပြောဆို ခံယူပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝန္တတိ၊
 မမ တဋ္ဌာကံ (သံဃဿ ဒမ္ပိ)၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ပေါက္ခရဏိံ -၄ ထောင့်
 ကန်ကို၊ သံဃဿ ဒမ္ပိတိဝါ ဝုတ္တေ၊ ပေ၊ ဝန္တတိယေဝ။

ပန - ဆက်၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ ဟတ္ထကမ္ပံ- ဟတ္ထကံကို၊ ဝါ- လက်ဖြင့်
 ပြုအပ်သော အမှုကို၊ ယာစိတွာ-၍၎င်း၊ သဟတ္ထေန- မိမိလက်ဖြင့်၊ ကပ္ပိယ
 ပထဝိံ-ကို၊ ခနိတွာစ-တူး၍၎င်း၊ ဥဒက ပရိဘောဂတ္ထာယ-ငှါ၊ တဋ္ဌာကံ-
 သည်၊ ဝါ - ကို၊ ကာရိတံ - သည်၊ ယဒိ ဟောတိ- အံ၊ တံ - ထို တဖက်ဆည်
 ကန်ကို၊ နိဿာယ-၍၊ သဿံ-ကောက်ကို၊ နိပ္ပူဒေတွာ-ပြီးစေ၍၊ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ စေဒေန္တိ-န်အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊
 အထ - သို့မဟုတ်၊ မနုဿာ ဧဝ- တို့သည်သာ၊ သံဃဿ-အား၊ ဥပကာရ
 ထာယ - လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဃိကဘူမိံ - သံဃိက
 မြေကို၊ ခနိတွာ - ၍၊ တံ- ထို ရေကန်ကို၊ နိဿာယ- ၍၊ နိပ္ပန္နသဿတော-
 ပြီးစီးသောကေခံမှ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ သစေ ဒေန္တိ-န်အံ၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လှူပြန်
 သော်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့ အတွက်၊ ဧကံ-သော၊ ကပ္ပိယ
 ကာရကံ-ကို၊ ထပေထ-ထားပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ထပေတုမ္ပိ-
 ထားခြင်းငှါလည်း၊ လတ္တတိ-၏။

ပန - ဆက်၊ တေ မနုဿာ- တို့သည်၊ ရာဇဗလိနာ- မင်း၏ အခွန်အတုပ်
 သည်၊ ဥပဒ္ဒုတာ-နှိပ်စက်အင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အထ ပက္ခမန္တိ-အကယ်၍
 အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကုန်အံ့၊ အညေ - အခြား လူတို့သည်၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ-
 ပြုလုပ်ကုန်အံ့၊ စ - ထိုသို့ပင် ပြုလုပ်ပါကုန် သော်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊
 ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ န ဒေန္တိ-န်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဝါရေတံ-ငှါ၊ လတ္တတိ-
 ၍၊ [ကျောင်းနှင့်ဆိုင်သောကန်မှ ရေကို မယူကြနှင့် ဟု တားမြစ်နိုင်သည်-

ဟူလို။] တစ္ဆ- ထိုရေကိုလည်း၊ ကသိကမ္မကာလေယေဝ- လယ်ထွန်မှုကိုပြုရာ အခါ၌သာ၊ (ဝါရေတုံ လတ္တတိ)၊ သဿကာလေ-ကောက်ပင်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ (ဝါရေတုံ န လတ္တတိ)၊ [ကောက်ပင်တွေ ပျက်မည်စိုး၍ ကောက်ပင်ဖြစ်မှ မတားနှင့်- ဟူလို။] တေ-ထိုလူတို့သည်၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ပုဗ္ဗေပိ-၌လည်း၊ မနုဿာ- တို့သည်၊ ဣမံ- ဤရေကန်ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သဿံ-ကို၊ အကံသု နန-ပြုကုန်ပြီမဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ တတော-ထိုသို့လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-နိ၏၊ (ကိံ)၊ တေ -ထိုရှေးလူ တို့သည်၊ သံဃဿ - အား၊ ဣဒန္တိဒန္တ ဥပကာရံ - ဤမည် ဤမည်သော လျော်သောကျေ ဇူးကို၊ အကံသု- နံပြီ၊ ဣဒန္တိဒန္တ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ- ကို၊ အဝံသု၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ သစေ ဝဒန္တိ-နံအံ၊ (ကိံ)၊ မယမ္ပိ ဒဿာမ၊ ဣတိ(သစေ ဝဒန္တိ)၊ ဝေမ္ပိ- ဤသို့ လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ ဝန္တတိ။

ပန - ကား၊ ကောစိ - သော၊ အဗျတ္တော - ဝိနည်း၌ မကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည်၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန - ဖြင့်၊ တဠာကံ , သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝါ- အကယ်၍မူလည်း လက်ခံအံ့၊ သစေ ကာရေတိဝါ- အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ-ထိုတဖန်ဆည်ကန်ကို၊ ဘိက္ခူဟိ န ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ တံ-ကို၊ နိဿာယ လဒ္ဓံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ၊ ဘိက္ခူဟိ, ပရိစ္စက္ခဘာဝံ-စွန့်ပစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ, သာမိကောဝါ- မူလဥစ္စာရှင်သည်သော်၎င်း၊ တဿ ပုတ္တ ဝိတရာဝါ အညော ကောစိ, ဝံသေ-အနွယ်၌ ဥပ္ပန္နောဝါ-ဖြစ်သူသည်သော် ၎င်း၊ ပုန, ကပ္ပိ သစေ ဝါဟာရေန-ဖြင့် (ဤကန်မှ အပ်သောအပ်သောပစ္စည်းကို လှူပါ၏-စသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်) သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ ကုလ

သစေ ပန ကောစိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ ဝိနည်း မကျွမ်းကျင်သော (ကျွမ်းကျင်သော် လည်း ဂရုမစိုက်သော) ရဟန်းတပါးပါးက မအပ်သောနည်းဖြင့် ရေကန်ကို (ယခု ခေတ်၌ လယ်ယာစသည်ကို) အလှူခံထားလျှင် ထိုရေကန်ကို၎င်း, ထိုလယ်ယာမှ ရအပ် သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို၎င်း မသုံးကောင်း၊ “တဘက်ဆည်ကန်ကို လှူပါ၏” ဟု လျှော့ သောအခါ ပယ်ရမည်ဖြစ်လျက် မပယ်ဘဲ အလှူခံခြင်းသည်ပင် မအပ် ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ် သောကြောင့် အကပ္ပိယဝေါဟာရမည်၏။ “အကပ္ပိယံ ဣတိ+ဝေါဟာရော အကပ္ပိယ ဝေါဟာရော၊ ထိုသို့ အလှူခံထားသဖြင့် မသုံးကောင်း၍ ထို လယ်ယာ ရေကန်ကို လန္တိ ရဟန်းတို့ စွန့်ပစ်ထားမှန်း သိသောကြောင့် မူလအလှူရှင်က ဖြစ်စေ, သူ၏ သားသမီး များက ဖြစ်စေ, ဆွေမျိုးများကဖြစ်စေ အပ်သောနည်းဖြင့် ပြန်လှူလျှင် အပ်၏။

မှတ်ချက် ။ ။ ယခုခေတ်၌ ငွေအလှူခံ၍ ကျောင်းဆောက်ထားသည့် အတွက် မအပ်သောကြောင့် လန္တိရဟန်းတို့က ထိုကျောင်းကိုစွန့်ပစ်ထားလျှင် ဆိုင်ရာအဆက် အနွယ်တို့က ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ပြန်ယူ၍ ထပ်မံလှူမှု သုံးစွဲကောင်းစရာ ရှိ၏။

ဝံသေ-သည၊ ပစ္စိန္ဒေ-ပြတ်စဲလသော်၊ တဿ ဇနပဒဿ-၏၊ ယော သာမိ
 ကော (အတ္ထိ)၊ သော-သည၊ အတ္ထိန္ဒိတွာ-ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် လုယူ၍၊ ပုန
 ဒေတိ၊ (ကာဝိယ-အဘယ်သူမကဲ့သို့နည်း၊) စိတ္တလပဗ္ဗတေ-စိတ္တလတောင်၌၊
 ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဟဒ္ဒ ဥဒကဝါဟကံ- သွယ်ဆောင်အပ်သော ရေမြောင်း
 ကို၊ အဋ္ဌနာဂရာဇ မဟေသီ - အဋ္ဌနာဂမင်း၏ မိဖုရားသည်၊ (အတ္ထိန္ဒိတွာ-
 လုယူ၍၊ ပုနဒေတိ) ဝိယ- တည်း၊ ဝေဓိ- ဤသို့ လှူပြန်သော်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 ကပ္ပိယဝေါဟာရေပိ- ခွဲလည်း၊ (ဝိဓာနံ - စီမံပုံကို၊ ဝက္ခာမ - နံအံ့) ဥဒက
 ဝသေန-ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ တဋ္ဌာကေ - ၌၊ သုဒ္ဓစိတ္တာနံ - စင်ကြယ်သောစိတ်
 ရှိကုန်သောရဟန်းတို့၏၊ မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီနိစ - မြေညက်ကို ထုတ်
 ဆောင်ခြင်း၊ ကန်သင်းကိုဖွဲ့ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ကာတံ ဝဇ္ဇတိ၊
 ပန - ဆက်၊ တံ - ထို တဖက်ဆည်ကန်ကို၊ နိဿာယ သဿံ ကရောန္တေ
 ဒိသွာ ကပ္ပိယကာရကံ ထပေတံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တေ-ထိုကောက်ကို ပြုသူတို့သည်၊
 သယမေဝ (ကိုယ်တိုင်သာလျှင်) ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ယဒိ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ န စောဒေတဗ္ဗံ - မတောင်းထိုက်၊ န သာရေ
 တဗ္ဗံ-အမှတ်မရစေထိုက်၊ (သတိမပေးထိုက်)ပစ္စယဝသေန-ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ
 တဋ္ဌာကေ - ၌၊ ကပ္ပိယကာရကံ ထပေတံ ဝဇ္ဇတိ၊ မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာ
 ဒီနိ ပန-တို့ကိုကား၊ ကာတံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ကပ္ပိယကာရကာ သယမေဝ(မတ္တိကု
 ဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီနိ)သစေ ကရောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ။

ပန-ဆက်၊ အဗျတ္တေန - ဝိနည်း၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ လဇ္ဇိဘိက္ခုနာ - လဇ္ဇိ
 ရဟန်းသည်၊ (မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီသု-တို့ကို)၊ ကာရာပိတေသု - ပြုစေ
 အပ်ကုန်လသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-ခံယူခြင်း၌၊ ဝါ-ခံယူတုန်းက၊ ကပ္ပိယံ-သည်၊
 ကိဉ္ဇာပိ(ဟောတိ) - အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေဥျားတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊
 ဘိက္ခုဿ-၏၊ ပယောဂပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နေန-ဖြစ်သော ရေနှင့်၊ မိဿ
 ကတ္တာ-ရောနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတော ဝိယ-အဆိပ်
 သည် ရောက်အပ်သော ဆွမ်းသည်ကဲ့သို့၎င်း၊ အကပ္ပိယမံသရသမိဿက
 ဘောဇနံ ဝိယ-မအပ်သော အသားအရည်ဖြင့်ရောသောဘောဇဉ်သည်ကဲ့သို့
 ၎င်း၊ ဒုဗ္ဗိနိဘောဂံ - မခွဲခြားအပ် မခွဲခြားနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ [အဆိပ်နှင့်

ဇနပဒဿ၊ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ ။ ။ သာမိကောအရ ခရိုင်ဝန် မြို့အုပ်တို့ပါဝင်၏၊ ထိုသူ
 တို့က အစိုးရပိုင်အဖြစ်ဖြင့် လယ်ယာရေကန်ကိုပြန်ယူ၍ ထပ်လှူလျှင် အပ်သည်-ဟူလို၊
 ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် မအပ် ဟု သံသယဖြစ်ဘွယ်ရှိသော ကျောင်းများကို အစိုးရဖြစ်
 သူတို့က ပြန်ယူ၍ လှူလျှင် အပ်စရာရှိ၏။

ဆွမ်း၊ မအပ်သော အသားအရည်နှင့် ဘောဇဉ်သည် ခွဲခြား၍ မရသကဲ့သို့ အပ်သော ရေနှင့် မအပ်သော ရေလည်း ခွဲခြား၍ မရ - ဟူလို၊] (တသွာ-ကြောင့်၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အကပ္ပိယမေဝ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒကဿ-၏၊ ဩကာသော-နေရာအရပ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ တဠာကဿ-၏၊ ပါဠိ-ကန်ဘောင် ကံရိုးသည်၊ ထိရာ-ခိုင်မြဲသည်၊ (ဟောတိ-၏)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဗဟုံ-သော၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏၊ ဧဝံ-အားဖြင့်၊ ကရောဟိ - လော၊ တိရသမိပေ-၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ ကရောဟိ - လော၊ [ရေများမှ ကမ်းနှင့်နီးသောကြောင့် ရေများ လာအောင်ပြုပါ-ဟူလို၊] ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥဒကမေဝ-ကိုသာ၊ သစေ ပိစာရေ တိ-အကယ်၍ စီမံအံ့(ဧဝံ သတိ)၊ ဝန္တတိ၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဥဒ္ဓနေ-ဖိုခနောက်၌၊ အဂ္ဂိ - ကို၊ န ပါတေန္တိ-မကျစေကြရကုန်၊ ဥဒကကမ္မံ- ရေဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကို၊ လဗ္ဘတု - ရအပ်ပါစေလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တု - ၄၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ပန- ဗျတ်ရိတ်ကား၊ သဿံ- ကို၊ ကတွာ- ၍၊ အာဟရထ- န်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တု-၄၊ နဝန္တတိ။

ပန-ဆက်၊ တဠာကေ-၌၊ အတိဗဟုံ-စွာသော၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဒိသွာ၊ ပဿ တောဝါ-ဘေးမှသော်၎င်း၊ ပိဋ္ဌိတောဝါ-နောက်ဘေးမှသော်၎င်း၊ မာတိကံ- ရေမြောင်းကို၊ သစေ နိဟရာပေတိ - အကယ်၍ ထုတ်ဆောင်စေအံ့၊ ဝနံ - တောကို၊ ဆိန္ဒာပေတွာ - ၍၊ ကေဒါရေ - လယ်တို့ကို၊ သစေ ကာရာပေတိ၊ ဝါ-တနည်း၊ ပေါရာဏကေဒါရေသု- ရှေးလယ်တို့၌၊ ပကတိဘာဂံ-ပကတိ အဘို့ကို၊ [ယူရိုးယူစဉ်အဘို့ကို “ပကတိဘာဂံ” ဟု ဆိုသည်။] အဂ္ဂဟေတွာ၊ အတိရေကံ-အပိုအလွန်ဖြစ်သောအဘို့ကို၊ သစေ ဂဏှာတိ၊ နဝသဿေဝါ- အသစ်ဖြစ်သော ကောက်ရှိရာ လယ်မူလည်းဖြစ်သော၊ [ရှေးက မထွန်အပ် ဘူးသော လယ်ယာကို ဆိုသည်၊] အကာလသဿေဝါ- အခါမဲ့ ကေဝံရှိရာ လယ်မူလည်းဖြစ်သော၊ အပရိစ္ဆိန္ဒဘာဂေ-မည်၍မည်မျှ ပေးရမည်ဟု မပိုင်း ဖြတ်အပ်သော အဘို့ရှိသောလယ်၌၊ ဧတ္တကေ-န်သော၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကဟာပဏေ၊ သစေ ဥဠာပေတိ-အကယ်၍ စတည်စေ အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)။

ဥဒ္ဓနေ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ နောက်မျက်ရေက ဝါကျကိုထောက်၍ ရှေးဝါကျ၌ “ထမင်း ချက်ဘိုရန် ကေဝံစပါး မရသဖြင့် မီးဖို၌ မီးမထည့်ကြရ၊ ရေဖြင့် ပြုအပ်သော ကောက် စပါး စိုက်မှုကို ပြုကြ” ဟု ဆိုလိုသော်လည်း ထိုသို့ မခိုင်းဘဲ “သွယ်ရိုက်၍ပြောသော ပရိယာယ်စကား အရိပ်နိမိတ်စကားဖြစ်၍ အပ်၏” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ကဿထ-ထွန်ကြကုန်၊ ဝပထ-
 စိုက်ပျိုးကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ-တိုက်ရိုက် မပြောဘဲ၊ ဧတ္တကာယ-သော၊
 ဘူမိယာ-၌၊ ဧတ္တကောနာမ- မည်သော၊ ဘာဂေါ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-
 ဤသို့ပြော၍၊ ဘူမိံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ-တည်စေအံ့၊ ဧတ္တကေ၊
 ဘူမိဘာဂေ-၌၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ သဿံ - ကို၊ ကတံ-ပါပြီ၊ ဧတ္တကံနာမ
 ဘာဂံ ဂဏှထာတိ၊ ဝဒန္တေ သု - လျှောက်လာကုန်သော၊ ကဿကေသု-
 လယ်သမားတို့၌၊ ဘူမိပ္ပမာဏဂ္ဂဟဏတ္ထံ - မြေ၏ ပမာဏကို ယူခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ (မြေတိုင်းတာခြင်းငှါ) ရဇ္ဇုယာဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏှကေန ဝါ -
 ဒုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ မိနာတိ-တိုင်းအံ့၊ ခလေဝါ-ကောက်နယ်တလင်း၌သော်
 လည်း၊ ငှတော-ရပ်၍၊ ရက္ခတိ- စောင့်အံ့၊ [တခြားသို့ ထုတ်ယူမသွားအောင်
 စောင့်နေအံ့၊] ခလတောဝါ-မှမူလည်း၊ နိဟရာပေတိ - ထုတ်ဆောင်စေအံ့၊
 ကောဋ္ဌာဂါရေဝါ - ကျည်၌ သော်လည်း၊ ပဋိသာမေတိ - သိမ်းဆည်းအံ့၊
 တသေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ တံ-ထို ကော်သည်၊ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊

ကဿကာ-တို့သည်၊ ကဟာပဏေ-အသပြာ(ငွေ)တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-
 ၍၊ ဣမေ- ဤ ငွေတို့ကို၊ သံဃဿ- သံဃာဘို့၊ အာဟရု-ဆောင်ယူအပ်ပါ
 ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ အညတရော-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊
 ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ သံဃော-သည်၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ န ခါဒတိ-မခဲစား၊
 ဣတိ သညာယ-ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်၊ ဧတ္တကေဟိ-န်သော၊ ကဟာပဏေ
 ဟိ-တို့ဖြင့်၊ သာဋကေ-အဝတ်တို့ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့လော၊ [“အာဟ
 ရထ”ဟု ဗဟုဂုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဧတ္တကေဟိ (ကဟာပဏေဟိ) ယာဂု
 အာဒိနိ၊ သမ္ပာဒေဟိ-ပြီးစေလော၊ [ဗဟုဂုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဣတိ သစေ
 ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ - အကြင် အဝတ်စသည်ကို၊ တေ - ထို လယ်သွား
 တို့သည်၊ အာဟရန္တိ-ဆောင်ယူလာကုန်၏၊ (တံ-ထို အဝတ်စသည်သည်။)
 သဗ္ဗေသံ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အကပ္ပိယံ (ဟောတိ)၊ ကဿာ-
 နည်း၊ ကဟာပဏာနံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဝိစာရိတတ္တာ- စီမံအပ်ကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကဿကာ-တို့သည်။) ခညံ- ကို၊ အာဟရိတွာ- ၍၊
 ဣဒံ-ဤစပါးကို၊ သံဃဿ-ဘို့၊ အာဟရု-ပြီ၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ အညတရော
 ဘိက္ခုစ , ပုရိမနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ [န သံဃော ကဟာပဏေ ခါဒတိ-
 စသောနည်းဖြင့်၊] ဧတ္တကေဟိ- နသော၊ ဝိဟိဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဣဒန္တိဒဗ္ဗ- ဤမည်
 ဤမည်သော ပစ္စည်းကိုလည်း၊ အာဟရထ - နလော၊ ဣတိ (သစေ) ဝဒတိ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင် အဝတ်စသည်ကို၊ တေ-တို့သည်၊ အာဟရန္တိ-န်၏။

(တံ-သည)၊ တထေဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဓညဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝိစာရိတတ္တာ-တည်း၊ [အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော- ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် စပါးကိုလည်း မစီမံကောင်း-ဟူလို၊] တဏှုလံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အပရဏ္ဍံဝါ-ဝဲကိုသော်၎င်း၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ပေ၊ ယံ တေ အာဟရန္တိ၊ (တံ-သည)၊ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ကပ္ပိယာနံ-နံသော၊ တဏှုလာဒီနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝိစာရိတတ္တာ-တည်း၊ ကယဝိက္ကယေဝိ- ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ (ကသ္မာ)၊ ကပ္ပိယကာရကဿ-အား၊ အာစိက္ခိတတ္တာ-ပြောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [ရဟန်းကိုယ်တိုင် မလဲဘဲ ، ကပ္ပိယကာရကကို အလဲခိုင်းသောကြောင့်- ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ စိတ္တဏပဗ္ဗတေ-၌၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည၊ စတုဿာလဒ္ဓါရေ-မုခ်ထွက်တံခါး ၄ ဘက်ရှိသောဆွမ်းစားကျောင်း၌၊ [စတုဿာလဒ္ဓါရေတိ ဘောဇနသလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဒီကာ။] သွေ-၌၊ သံဃဿ-ဘို့၊ ဧတ္တကပ္ပမာဏေ-နံသော၊ ပူပေ-မုံတို့ကို၊ ပစေယျံ-ကျော်ပါကုန်မူကား၊ အဟောဝတ- စွ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာရာမိကာနံ - တို့၏၊ သညာဇနနတ္ထံ - အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘူမိယံ- ၌၊ မဏှုလံ-မုံခိုင်းသဏ္ဍာန်ကို၊ အကာသိ-ပြုထားပြီ၊ တံ-ထိုမုံခိုင်းသဏ္ဍာန်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဆေကော-ပါးနပ်သော၊ အာရာမိကော-သည်၊ တထေဝ-ထိုပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်းပင်၊ ကတွာ- ပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသေ- ၌၊ ဘေရိယာ- သံဃာ စည်းဝေးကြောင်းစည်ကို၊ အာကောဋိတယ-တီးအပ်သော်၊ သံဃေ-သည်၊ သန္နိပတိတေ-သော်၊ ပူပံ ဝဟေတွာ သံဃတ္ထေရံ အာဟ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တ အမှေဟိ၊ ဣတော-ဤနေ့မှာ ပုဗ္ဗေ၊ ပိဘူနံ (သန္တိကေ၊ ဝေရူပံ- ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို၊ နေဝ သုတပုဗ္ဗံ- မကြားအပ်ဘူးပါ၊) ပိတာမဟာနံ-တို့၏၊ (သန္တိကေ) ဝေရူပံ န သုတပုဗ္ဗံ၊ ဧကေန၊ အယျေန-သည်၊ စတုဿာလဒ္ဓါရေ၊ ပူပတ္ထာယ- မုံအကျိုးငှါ၊ သညာ- အမှတ်အသားကို၊ ကတာ- ပါပြီ၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဣတော-ဤနေ့မှာ ပဘုတိ-၍၊ အယျာ အတ္တနော အတ္တနော စိတ္တာနုရူပံ ဝဒန္တ၊ အမှာကမ္ပိ - တို့၏လည်း၊ ဖါသုဝိဟာရော ဘဝိဿတိ၊ [သံဃာများ၏ စိတ်ကြိုက်အတိုင်း ပြုလုပ်ပေးရသည့်အတွက် တပည့်တော်တို့မှာ စိတ်ချမ်းသာမှု ဖြစ်ပါလိမ့်မည်- ဟူလို။] မဟာထေရော၊ တထေဝ- ထိုအရပ်မှပင်၊ နိဝတ္တိ- ပြန်နစ်ပြီ၊ ဧကဘိက္ခုနာပိ၊ ပူပေါ-ကို၊ န ဝဟိတော-မခံယူအပ်၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ တတြုပ္ပါဒမ္ပိ - ထို ကျောင်းတိုက်၌ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို

သော်မှလည်း၊ န ပရိဘုဉ္ဇိံ သု၊ [ပစ္စည်းက မအပ်သောကြောင့် မသုံးဆောင်
 ကြသည်မဟုတ်၊ ရဟန်းက ပရိယာယ်ပြု၍ စီမံထားသဖြင့် အစားအတွက်
 ထိုသို့ ပရိယာယ်ပြုမှုကို မနှစ်သက်သောကြောင့် ဆရာတော်ထေရ်ကြီး ပြန်ကြ
 တော်မူသည်၊ ဆရာတော်က မခံသောကြောင့် သံဃာအားလုံးလည်း မခံယူ
 ကြ။] တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရှေးက ထိုကျောင်းတိုက်၌ ဖြစ်သော
 အပ်သောပစ္စည်းကိုသော်မှ ရဟန်း၏စီမံမှု ပါနေလျှင် မသုံးဆောင်ကြခြင်း
 ကြောင့်၊) သလ္လေခံ - ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ကြောင်း
 သလ္လေခအကျင့်ကို၊ အစ္စဇန္တန - မစွန့်သော၊ အပ္ပမတ္တေန - မမေ့မလျော့
 မပေါ့မဆသော၊ ဘိက္ခုနာ - လဇ္ဇိယုမ္ပန် , သီလဝန်ရဟန်းတော်သည်၊ ကပ္ပိ
 ယေဝိ - အပ်သောအရာ၌ သော်မှလည်း၊ [ပိဖြင့် “ မအပ်သောအရာကို မဆို
 ထားဘိ” ဟု ဂရဟာပြု။] အာမိသတ္တာယ - အဝတ်အစားဟူသော အာမိသ
 အကျိုးငှါ၊ လောလတာ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ - မငြိမ်မသက်၊
 ယောယက်ခတ်ခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗာ - မပြုထိုက်၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီ
 တည်း။စ - ဆက်၊ တဠာကေ - ၌၊ ယော အယံ - အကြင် အဆုံးအဖြတ်ကို၊
 ဝုတ္တော - ပြီ၊ ပေါက္ခရဏီ ဥဒကဝါဟက မာတိကာဒိသုပိ - လေးထောင့်ကန်၊
 ရေပြွန်၊ ရေမြောင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဒေဝေဝ - ဤဆိုအပ်ပြီးသောအဆုံး
 အဖြတ်သည်ပင်၊ နယော - သိကြောင်း ဆုံးဖြတ်နည်းတည်း။

ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏ ဥစ္ဆု၊ ဖလာဖလာဒိနံ - ကောက်၊ ပဲ၊ ကြံ၊ သစ်သီးငယ်၊
 သစ်သီးကြီး အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိရုဟနဋ္ဌာနံ - စည်ပင် ပေါက်ရောက်ရာ အရပ်
 ဖြစ်သော၊ ယံကိဉ္ဇိ - သော၊ ခေတ္တံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဝတ္ထုဝါ - ယာကိုသော်
 ၎င်း၊ ဒမ္မိ - ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ ဝါ - လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊
 န ဝန္တတိ - မအပ်၊ ဣတိ - သို့၊ ပဋိက္ခိပိတွာ - ၍၊ တဠာကေ - ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ -
 ဖြင့်သာ၊ ယဒါ - ၌၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန - ဖြင့်၊ စတုပစ္စယ ပရိဘောဂတ္တာယ -
 ငှါ၊ ဒမ္မိ - ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ - ၎င်း၊ တဒါ - ၌၊ သမ္ပုဋိန္ဒိတမ္ပံ၊ ဝနံ - သစ်ပင်
 ဟူသောတောကို၊ ဒမ္မိ၊ အရညံ - တော အားလုံးကို၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ -
 သော်၊ ဝန္တတိ၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အနာဏတ္တာယေဝ -
 မစေခိုင်းအပ်ကုန်ဘဲသာလျှင်၊ တတ္ထ - ထိုတော၌၊ ရုက္ခေ - တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ - ၍၊
 အပရဏ္ဏာဒိနိ - တို့ကို၊ သမ္ပာဒေတွာ - ၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဘာဝံ - အဘို့ကို၊
 (ထုံးစံအတိုင်း ပေးထိုက်သောအဘို့ကို) သစေ ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ -
 အပ်၏၊ အဒေန္တာ - မပေးကုန်လသော်၊ ဝါ - မပေးသူတို့ကို၊ န စောဒေတဗ္ဗာ -
 မတောင်းထိုက်ကုန်။

ကေနစီဒေဝ-သော၊ အန္တရာယေန - ကြောင့်၊ တေသု - ထိုလူတို့သည်၊ ပတ္တန္တေသု-ဖဲသွားကုန်သော်၊ အညေ-အခြားလူတို့သည်၊ သစေ ကရောန္တိ၊ စ-ထိုသို့ ပြုပါကုန်သော်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ကိစ္ဆိ-ကို၊ သစေ နဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေ-ထိုလူတို့ကို၊ ဝါရေတဗ္ဗာ-နံ၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ ပေ၊ တတော-ထိုသို့ လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ တေ-ထိုလူ တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-နံ၊ (ကိ)၊ တေ-ထို ရှေးလူတို့သည်၊ ပေ၊ ဧဝံ - ဤသို့ လျှောက်ကုန်လသော်၊ ဝန္တတိ၊ ဂန္ဓိ-တစုံ တခုသော၊ သဿုဠာနကံ - ကောက်စပါးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရာဖြစ်သော၊ ဘူမိပ္ပ ဒေသံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ သီမံ- သိမ်ကို၊ ဒေမ - နံ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဝန္တတိ၊ ပန - ထိုသို့အပ်ပါသော်လည်း၊ သီမာပရိစ္ဆေဒနတ္ထံ - သိမ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ထမ္ဘာဝါ- တိုင်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပါသာဏာဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ န ထပေတဗ္ဗာ-နံ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ဘူမိနာမ - မည်သည်၊ အနန္တိ-မပိုင်းဖြတ်အပ်သောအဖိုးရှိ၏၊ ဝါ-အဖိုးများစွာထိုက်၏၊ အပ္ပကေ နာပိ-အနည်းငယ်သော မြေဖြင့်လည်း၊ ပါရာဇိကော-သည်၊ ဘဝေယျ၊ ပန- အန္တယကား၊ အာရာမိကာနံ- တို့အား၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ (ကိ)၊ ဣဒိနာ ဌာနေန- ဤ အံရပ်ဖြင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သီမာ- သည်၊ ဂတာ - သွားပြီ၊ ဣတိ(ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေ - ထို အာရမ်စောင့်တို့သည်၊ အဓိကံ - အပိုအလွန်ကို၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ဂ-ထိတတ္တာ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ဤနေရာ၌ တိုင်စိုက်လော ဟု မပြောဘဲ “ဤအရပ်ဖြင့် သိမ်သည်သွား၏” ဟု ပရိယာယ်ပြောသောကြောင့် အနာပတ် - ဟုလို] ပန- ဆက်၊ ရာဇရာဇ မဟာမတ္တာဒယော- တို့သည်၊ သယမေဝ = သူတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ထမ္ဘေ- တိုင်တို့ကို၊ ထပါပေတွာ - ထားစေ၍၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ယဒိ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝန္တတိ။

ကောစိ-သည်၊ အန္တောသီမာယ-၌၊ တဠာကံ, သစေ ခနတိ - အကယ်၍ တူးအံ့၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေနံဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊ မာတိကံ-ကို၊ သစေ နေတိ-အကယ်၍ သွယ်ဆောင်အံ့၊ စေတိယင်္ဂဏ ဗောဓိယင်္ဂဏာဒိနိ - စေတိယင်ပြင်, ဗောဓိ ယင်ပြင်အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ဒူသေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝါရေတဗ္ဗာ၊ သံယော ကိစ္ဆိ လဘိတွာ, အာမိသဂရုကဘာယ-အာမိသ၌ အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သစေ နဝါရေတိ၊ ဧကော ဘိက္ခု သစေ ဝါရေတိ၊ သောဝ ဘိက္ခု- ထို တားမြစ်သော ရဟန်းသည်သာ၊ ဣဿရော - အစိုးရ၏၊ ဧကော ဘိက္ခု သစေ နဝါရေတိ၊ တုဓမ္မ နေထာတိ , တေသံ ယေစ-ထို ကန်တူးသူ မြောင်းသွယ်သူတို့၏ သာလျှင်၊ ပက္ခော = ဘက်သားသည်၊ သစေ ဟောတိ၊

ပေ၊ဟိ-မှန်၊ သံဃိဒကသု၊ကမ္မေသု-အလုပ်တို့၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မကမ္မံ - တရားနှင့် လျော်သော အမှုကို၊ ကရောတိ၊ သောဝ ဣဿရော၊ ဝါရိယမာနောပိ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဟေဋ္ဌာ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ် ပြီးသော၊ ပံသု-မြေကို၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ -ပြန်ထည့်၍ ၎င်း ၊ ပေ ၊ ပက္ခိ ပိတွာ - ၎င်း၊ ပူရေတဒဗ္ဗာ၊ [သူ့နဂိုရ်အတိုင်း ပြန်တည်စေလို၍ “ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတံ” စသည်ကို ဆိုသည်။]

ကောစိ-တစုံတယောက်သည်၊ ယထာဇာတ မေဝ-ယာခင်း၌ ဖြစ်မြဲတိုင်း သာလျှင်ဖြစ်သော၊ [မခုတ် မခုးရသေးသည့်အတွက် ဖြစ်မြဲတိုင်းသော၊] ဥစ္ဆု ဝါ-ကြံကို သော်၎င်း၊ အပရဏ္ဍံာ-ပဲကိုသော်၎င်း၊ အလာမု ကုမ္မဏ္ဍာဒိကံ- ဗူးသီး ဖရုံသီး အစရှိသော၊ ဝလ္လိဖလံဝါ-နွယ်၌ဖြစ်သော အသီးကိုသော်၎င်း၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ၊) သဗ္ဗံ-သော၊ ဧတံ ဥစ္ဆုခေတ္တံ-ဤ ကြံခင်းကို၊ ဒမ္မိ-လှူပါ၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်၎င်း၊ ဧတံ အပရဏ္ဍဝတ္ထု-ဤ ပဲခင်းကို၊ ဒမ္မိ ဣတိဝါ၊ ဧတံ ဝလ္လိဖလံ- ကို၊ ဒမ္မိ - ၏၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထုနာ-လယ် ၊ ယာ ဟူသော ဝတ္ထုနှင့်၊ သဟ - ကွ၊ ပရာမဋ္ဌတ္တာ- သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ မဟံ သုမတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-ကား၊ မဟာ ပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ ဧတံ-ဤစကား သည်၊ အဘိလာပ မတ္တံ-ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော ဘူမိ ဘာဂေါ-ထို လယ်ယာဟူသော မြေအဖို့သည်၊ သာဒိကာနံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဘူမိဘာဂေါ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝန္တတိ-၏၊ ဣတိ အာဟ။

ဒါသံ-ကို၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊ န ဝန္တတိ၊ အာရာမိကံ-ကို၊ ဒမ္မိ- ၏၊ ပေ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္ထေ- သော်၊ ဝန္တတိ၊ သော အာရာမိကော-သည်၊ ပုရေ ဘတ္တမ္မိ - နံနက်အခါ၌၎င်း၊ ပစ္စာဘတ္တမ္မိ - နေလွဲအခါ၌၎င်း၊ သံဃဿေဝ- ၏သာ၊ ကမ္မံ - အလုပ်ကို၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမဏေရဿ ဝိယ-၏ကဲ့သို့၊ တဿ- ထို အာရာမိစောင့်၏ အပေ၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဘေသဇ္ဇ ပဋိဇဂ္ဂနမ္မိ - ဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းကိုလည်း၊ ကာတဗ္ဗံ - ပြုနိုင်၏၊ ဝါ- ပြုကောင်း၏၊ ပုရေဘတ္တမေဝ-၌သာ၊ သံဃဿ-၏၊ ကမ္မံ-ကို၊ သစေ ကရော တိ၊ ပစ္စာဘတ္တံ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မံ-ကို၊ (သစေ) ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာယံ နိဝါပေါ-ညနေစာ ရိက္ခာကို၊ န ဒါတဗ္ဗေ၊ ယေဝိ-အကြင် အာရာမိ စောင့်တို့သည်လည်း၊ ပစ္စဒိဝသ ဝါရေနဝါ-၅ ရက်အလှည့် အကြိမ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ ပက္ခဝါရေနဝါ-တပက္ခအလှည့် အကြိမ်အားဖြင့်သော်၎င်း၊ သံဃ သု-၏၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ သေသကာလေ-၌၊ အတ္တနော ကမ္မံ ကရောန္တိ၊

တေသမ္ဘိ-တို့အားလည်း၊ ကရုဏာကာလေယေဝ-ပြုရာအခါ၌သာလျှင်၊ ဘတ္တ
 ခူ-ကို၎င်း၊ နိဝါပေါစ- ရိက္ခာကို၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗော၊ သံဃဿ- ၏၊ ဝါ-မှ၊
 ကမ္မံ-အလုပ်သည်၊ သစေ နတ္ထိ၊ အတ္တနောယေဝ ကမ္မံ ကတွာ ဇိဝန္တိ၊ တေ-
 ထို အာရာမစောင့်တို့သည်၊ ဟတ္ထကမ္မမူလံ - လက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အလုပ်၏
 အခကို၊ (တခြားနေရာမှ လုပ်ခကို) အာနေတွာ-၍၊ စေ ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊
 ဂဟေတမ္ပံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ ကိန္နိ-ဘာကိုမျှ၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ယံကိန္နိ-သော၊ ရဇက
 ဒါသမ္ဘိ- ခဝါသည်၏ ကျွန်ကို၎င်း၊ ပေသကာရ ဒါသမ္ဘိ - ယက်ကန်းသည်၏
 ကျွန်ကို၎င်း၊ အာရာမိကနာမေန- အာရမ်စောင့်ဟူသော နာမည်ဖြင့်၊ သမ္ပဒ္ဓိ
 န္တိတုံ-လက်ခံခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

ဂါဝေါ-နွားမတို့ကို၊ ဒေမာတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ န ဝဇ္ဇတိတိ
 ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ဣမာ ဂါဝေါ - ဤ နွားမတို့ကို၊ ကုတော - အဘယ်မှ၊ ဝါ-
 ဘယ်က၊ (လဒ္ဓါ-ရအပ်ပါကုန်သနည်း)၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးကုန်အံ့၊ ပဏ္ဍိတေ
 ဟိ - ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်၊ ပဗ္ဗဂေါရသ ပရိဘောဂတ္ထာယ - နွားမှဖြစ်သော
 ငါးမျိုးသော အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒိန္နာ - လှူအပ်ကုန်ပြီ၊
 ဣတိ-ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ ပေ၊ အဇိကာဒိသုပိ-ဆိတ်မ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊
 ဒေသဝနယော၊ ပေ၊ ကေမိမနုဿာ ဘန္တေ တုမေ၊ အပေါ့သုက္ကာ - အား
 ထုတ်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ ဝါ - ကြောင့်ကြမဲ့တို့သည်၊ ဟောထ - ဖြစ်ပါကုန်၊
 မယံ - တို့သည်၊ ဣမေ - ဤ နွားမစသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တုမှာကံ-
 အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ - ကို၊ ဒဿာမ-လှူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှော့၍၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ကုတ္တု၊ ငှသူကရာ-တို့သည်၊ သုခံ-
 စွာ၊ ဇိဝန္တိ- အသက်ရှင်ပါးစေကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝိသဇ္ဇေတံ ဝဇ္ဇတိ၊
 [ကြက် ဝက်စသည် အလှူလာလျှင် အလှူမခံဘဲ “တော၌ ဘေးမဲ့လွတ်လိုက်
 ကြပါ” ဟု ပြောကေခင်း၏၊ “ဝိသဇ္ဇာဇေတံ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်။]
 ဣမံ တဠာကံ (ဝိဟာရဿ ဒေမ၊ ပေ၊) ဣမံဝတ္ထု- ဤယာကို၊ ဝိဟာရဿ
 ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပိတံ န လဗ္ဘတိ၊ [ဤစကားကိုထောက်၍ လယ်ယာ
 များကို ကျောင်းတိုက်၏ ငတ္ထုကမ်အဖြစ်ဖြင့် လှူလာလျှင် မပယ်ကြဘဲ အလှူ
 ခံကြသည်။] ဣတိ-ဝိနိစ္ဆယအပြီးတည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ရာဇ သိက္ခာ
 ပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမော-သော၊ စိဝရဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။ ။

ကောသိယသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ကောသိယ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ သန္တရိတွာ ကတံ
 ဟောတီတိ- ကား၊ သမေ- ညီမျှသော၊ ဘူမိဘာဂေ- ၌၊ ကောသိယံသုနိ- ပိုး
 ချည်မျှင်တို့ကို၊ ဥပရူပရိ-အထက်အထက်၌၊ ဝါ - အထပ်ထပ်၊ သန္တရိတွာ-
 ဖြန့်ခင်း၍၊ ကဗ္ဗိကာဒီဟိ - ကစည်ရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သိဗ္ဗိတွာ - သွန်း
 ဖြန့်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကေနာပိ ကောသိယံသုနာ မိဿေတွာ
 တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ရုစိဝသေန-အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ မိဿိတံ-ရောနှော
 အပ်သော ပိုးမျှင်သည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ပါစေဥား၊ ဝါ-ရှိပါစေဥား၊ တဿ-
 ထိုအခင်းကို၊ ကရဏဋ္ဌာနေ - ပြုရာအရပ်၌၊ ဝါတော - သည်၊ ဧကံ - သော၊
 ကောသိယံသုံ - ပိုး ချည်မျှင်ကို၊ အာနေတွာ- ဆောင်၍၊ သစေပိ ပါဒတတိ-
 အကယ်၍မူလည်း ကျစေဥားတော့၊ ဝေဓိ-သော်လည်း၊ မိဿေတွာ-၍၊ ကတ
 မေဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [“ဤ စကားအရ လေကဆောင်၍ ကျစေသော်
 လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်က အစိတ္တကဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်သင့်၏” ဟုမှတ်၊]
 သေသံ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝ၊ ဆသမုဋ္ဌာနံ ၊ ပေ ၊ တိဝေဒနန္တိ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်နှင့်
 နောက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မှယ်ဘွယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။].....
 ကောသိယ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

သုဒ္ဓကာဋ္ဌက သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ သုဒ္ဓကာဋ္ဌကသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ သုဒ္ဓကာဋ္ဌကာ
 နန္တိ-ကား၊ သုဒ္ဓါနံ-အခြား အဆင်းတို့နှင့် မရောမရှက် သက်သက်ကုန်သော၊
 ကာဋ္ဌကာနံ - မည်းနက်ကုန်သော၊ အညေဟိ - အခြား အဆင်းတို့နှင့်၊ အမိ
 သိတကာဋ္ဌကာနံ- မရောအပ်သော မည်းနက်ကုန်သော၊ (ဧဋ္ဌကလောမာ
 နံ - တို့၏၊) ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သံမုဋ္ဌာဒီနိပိ - တို့သည်
 လည်း၊ ကောသိယသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝ - ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- တည်း။
 သုဒ္ဓကာဋ္ဌကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ အန္တေ အာဒိယိတွာ
 တိ- ကား၊ သန္တတဿ- ဖြန့်ခင်း၍ ပြုအပ်သော အဝတ်၏၊ အန္တေ- အစွန်၌၊
 အနဝါတံဝိယ-အလျား အနားပတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဒဿေန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ ဩဒါ

တံ-ဖြူသောသိုးမွှေးကို၊ အလွီယာပေတွာ-ကပ်ငြိစေ၍၊ (ကာရာပေန္တိ-၌စပ်၊) ဒွေဘာဂါတိ-ကား၊ ဒွေ ကောဠာသာ- ၂ ဘို့ ၂ စုတို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ဂဟေတဗ္ဗာ- နံ၏၊ ဂေါစရိယာနန္တိ-ကား၊ ကပိလဝဏ္ဏာနံ - ညိုရွှေရောရောင် ကြောင်သောအဆင်း နှိုကုန်သော၊ (ဧဠကလောမာနံ- တို့၏၊) ဒွေဘုလာ အာဒါတဗ္ဗာတိ (ဧတံ)- ဤစကားကို၊ စတုဟိ တုလာဟိ-၄ ချိန်တို့ဖြင့်၊ ကာရေတုကာမံ - ပြုစေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ အတ္ထဒေတာ-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ယတ္ထကေဟိ- နံသော၊ ဧဠကလောမေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ကာတုကာမော - သည်၊ ဟောတိ၊ တေသု-ထိုသိုးမွှေးတို့တွင်၊ ကာဠကနံ-မည်းနက်သော သိုးမွှေးတို့၏၊ [ဤသို့ အနက်ပေးလျှင် “ ကာဠက ”၌ ဂုဏ္ဏာစာတည်း၊ “မည်းနက်သော အဆင်း ရှိသော သိုးမွှေး” ဟု ဆိုလိုသည်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ဒွေ ကောဠာသာ- တို့၎င်း၊ သြဒါတာနံ- တို့၏၊ ဧကော (ကောဠာသော)- ၎င်း၊ ဂေါစရိယာနံ-ညိုရွှေရောရောင် ကြောင်သောသိုးမွှေးတို့၏၊ ဧကော(ကောဠာသော)- ၎င်း၊ (အာဒါတဗ္ဗာ-ယူထိုက်ကုန်၏) ဣတိ - သို့၊ ဣဒမေဝ-ဤအနက်သည် သာ၊ ဇါ- ကိုသာ၊ ဒဿိတံ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သာ၊ သမုဠာနာဒီနိပိ ကောသိယသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝ၊ ကေဝလံ-သက်၊ ဣဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ အာဒါယ-၍၎င်း၊ အနာဒါယစ-၎င်း၊ ကရဏတော - ကြောင့်၊ ကိရိယာကိရိယံ- ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ - တည်း၊ [အာဒါယ အနာဒါယတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကနဲ၊ ဘာသာဇီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဒွေဘာဂ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x x

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥဟဒန္တိပိ ဥမ္မိဟန္တိ ပီတိ-ကား၊ သန္တတနံ - တို့၏၊ ဥပရိ - ၌၊ ဝစ္စံပိ ပဿာဝံပိ ကရောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [“ဟဒ- ကရိသ+ဥဿဂ္ဂေ ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း၊ မိဟ-သေစနေ (ကျင်ငယ်သွန်ချခြင်း)” ဟူသော ဓာတ်နက်အတိုင်းဖွင့်ခြင်းတည်း။] ဒိန္နာ၊ ပေ၊ သမ္မုတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ လဒ္ဓသမ္မုတိကော-ရအပ်သော သမ္မုတိရှိသော၊ ဘိက္ခု (လဘတိ ၌စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ရောဂေါ-သည်၊ န ဝုပ သမ္မုတိ- မငြိမ်းသေး၊ တာဝ- လောက်၊ ယံယံဌာနံ- သို့၊ ဂစ္ဆတိ - သွား၏၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်၌၊ သန္တတံ - ကို၊ ကာတု - ငှါ၊ လဘတိ- ရ၏၊ အ ရောဂေါ- ရောဂါမရှိသည်၊ (ရောဂါပျောက်သည်)၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်ပြီးမှ၊

ပုန , မူလဗျာဓိနာဝ - မူလအနာဖြင့်သာလျှင်၊ ဂိလာနော - သည်၊ သစေ
 ဟောတိ၊ သောယေဝ - ထို မူလသမ္မုတိဟူသော အစောင့်အရှောင်သည်ပင်၊
 ပရိဟာရော-အစောင့်အရှောင်တည်း၊ အညံ-သော၊ သမ္မုတိကိစ္စံ-သမုတ်ဘွယ်
 ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝါ-မလို၊ ဣတိ-သို့၊ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿတ္ထေရော - သည်၊ သော ဝါဗျာဓိ- ထိုမူလ အနာ
 သည်သော်လည်း၊ ပဋိကုပ္ပတု-တဘန် ပျက်ပစေ၊ အညောဝါ- အခြားသော
 အနာသည်သော်လည်း၊ (ကုပ္ပတု-ပျက်ပစေ) သကိံ , ဂိလာနောတိနာမံ-
 ကို၊ လဒ္ဓံ(သမာနံ- သော်၊) လဒ္ဓမေဝ - ရမြဲရအပ်သည်သာ၊ ပုန သမ္မုတိကိစ္စံ
 နတ္ထိတိ အာဟ။

ဩရေန စေ ဆန္ဒံ ဝဿာနန္တိ-ကား၊ ဆန္ဒံဝဿာနံ-တို့၏၊ ဩရိမဘာဂေ-
 ဤမှာဘက်အဘို့၌၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပဒဘာဇနေ ပန-
 ဌ်ကား၊ သင်္ချာမတ္တဒဿနတ္ထံ- ၆ နှစ်အတွင်း ဟူသော သင်္ချာမျှကို ပြုခြင်းငှါ၊
 ဥနကဆဗ္ဗဿာနိတိ ဝုတ္တံ၊ အနာပတ္တိ ဆဗ္ဗဿာနိ ကရောတိတိ - ကား၊
 ယဒါ-၌၊ ဆဗ္ဗဿာနိ-တို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ-ပြည့်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဟဒါ၊
 သန္တတံ ကရောတိတိ ဝေမတ္ထော ဒဠဗ္ဗော၊ [ပါဠိတော်၌ ယဒါတဒါ စသည်
 ထည့်၍ အနက်ဒယာဇနာရမည်-ဟူလို၊] ဟိ - မှန်၊ (တနည်း၊) ဟိယသ္မာ၊
 သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဆဗ္ဗဿာနိ- တို့ပတ်လုံး၊ န ကရောတိ - သန္တတံကို
 ပြုသည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ယဒါ၊ပေ၊ဝေမတ္ထော ဒဠဗ္ဗော၊ပေ၊ဣတိ-
 တည်း။ ။ ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

နိသိဒနသန္တတ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ နိသိဒနသန္တတသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ဣစ္ဆာမဟံ
 တိက္ခဝေတိ(တ္ထေ)-၌(ဂူဠတ္ထံ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ - အံ၊) ဘဂဝါ-
 သည်၊ တံ တေမာသံ-ထို သုံးလပတ်လုံး၊ ကဗ္ဗိ-တစုံတယောက်သော၊ ဗောဓ
 နေယျ သတ္တံ- သစ္စာ ၄ ပါးကို သိစေထိုက်သော သတ္တာကို၊ ဝါ-ကျွတ်ထိုက်
 သော သတ္တာကို၊ န အဒ္ဓသ- မြင်တော် မမူ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဝေ- ဤသို့၊
 ဣစ္ဆာမဟံ အစရှိသည်ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဝေသန္တေပိ-ဤသို့ ကျွတ်ထိုက်သော
 သတ္တာ မရှိပါသော်လည်း၊ တန္တိဝသေန-ပါဠိတော်အစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
 (ပါဠိတော်ဖြစ်ပေါ်လာအောင်၊) ဓမ္မဒေသနာ - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတ္တဗ္ဗာ-
 သည်၊ သိယာ၊ ပန- ထိုသို့ဖြစ်ရာပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ အဿ-
 ထို မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝေ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိံ)၊ မယိ-

သည်။ သြကာသံ - ကိုယ်တော်တပါးတည်း ကိန်းအောင်းခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ ပဋိသန္တိနေ-ကိုယ်တော်တပါးတည်းကိန်းအောင်းတော်မူလသော်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အမြွေကံ-တရားနှင့် မလျော်သော၊ ကတိကဝတ္တံ-ကို၊ ကရိ သန္တိ - နလတံ၊ တံ-ထို ကတိကဝတ်ကို၊ ဥပသေနော- ဥပသေနသည်။ ဘိန္ဒိ သတိ- ဖျက်လတံ၊ အဟံ- သည်၊ တဿ - ထို ဥပသေန၏အပေါ်၌၊ ပသိဒ္ဓိ တွာ- ကျေနပ်တော်မူ၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဒဿနံ - ဖူးမြင်ခွင့်ကို၊ အနဇာ နိဿာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူအံ့၊ တတော-ထိုသို့ ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ ပသိတု ကာမာ-နသော၊ ဗဟု-နသော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဓုတင်္ဂါနိ- တို့ကို၊ သမာဒိ ယိသန္တိ- နလတံ၊ အဟဉ္စ- သည်လည်း၊ တေဟိ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥဇ္ဈိတ သန္တတပစ္စယာ - စွန့်ပစ်အပ်သော အခင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သိက္ခာပဒံ- ကို၊ ပညပေဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ- ဤ အကြံတော်သည်၊ (အဟော သိ)၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့အကျိုးများသည်၏ အဖြစ်ကို မြင်တော်မူသော ကြောင့်)၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဣစ္ဆာမဟံဘိက္ခဝေ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟိ - မှန်၊ ဧတ္ထ- ဤ ကိုယ်တော်တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာ၌၊ အာနိသံသာနိ - အကျိုး တို့သည်၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝါ - သို့ကလောက်၊ ဗဟုနိ - များကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊ ပေ၊ ဗဟုနိ - န၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဧဝံ အာဟ ” ဟု ပြန်လှည့်စပ်၏၊ တသ္မာနှင့် ထပ်နေသောကြောင့် ထိုအတိုင်း မပေးဘဲ တမျိုးပေးသည်။]

သပရိသော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိတိ (ဧတ္ထ) - ၌၊ (ဂူဇတ္ထံ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ ထေဓရာ- အရှင် ဥပသေနထေရ် သည်၊ န ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ဟူ၍၊ ဣမသ္မိံ ခန္ဓကသိက္ခာပဒေ- ဤ မဟာဝါ မဟာခန္ဓက သိက္ခာပုဒ်၌၊ ကထံဟိ နာမ တံ၊ ပေ၊ မညိဿသိတိ - ဟူ၍၊ ဧဝမာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဂရဟံ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ [ထိုဥြက မြတ်စွာဘုရား အကဲ့ရဲ့ခံရ၍။] သတ္တာ- သည်၊ မယံ-အား၊ ပရိသံ-ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဂရဟံ- ကို၊ အဒါသိ-ပေးတော်မူပြီ၊ ဒါနိ- ၌၊ သော အဟံ- အကဲ့ရဲ့ခံရသော ထို ဝါ သည်၊ ဘဂဝန္တိ-ကို၊ ပုဏ္ဏစန္ဒ သဿိဒါကေန-လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသော အသရေ ရှိတော်မူသော၊ သဗ္ဗာကာရ ပရိပုဏ္ဏေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်တော်မူသော၊ တေနော မုခေန - ထို နှုတ်တော်ဖြင့်ပင်၊ ဗြဟ္မဃောသံ- မြတ်သောအသံကို၊ နိစ္ဆာရေတွာ- မိန့်မြှောက်တော်မူ၍၊ ပရိသံဃယဝ - ကိုပင်၊ နိဿာယ-၍၊ သာဓုကာရံ-ကောင်းချီးကို၊ ဒါပေဿာမိ-ပေးစေအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ သုဟဒယော - ကောင်းသောစိတ် ရှိသော၊ ဝါ - စိတ်ကောင်း

နှလုံးကောင်းရှိသော၊ ကုလပုတ္တော - သည်၊ အတိရေက ယောဇနသတံ - ယူဇနာတရာထက် လွန်သောအရပ်သို့၊ ပဋိက္ကမိတွာ- ဖဲခွါ၍၊ ပရိသံ-ကို၊ ဝိစိ နိတွာ- စိစစ်၍၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ- ၅ လီအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေ ဟိ- ရဟန်းအရာတို့သည်၊ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်း ၅ ရာတို့သည်၊ ပရိဝုတော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တော- ချဉ်းကပ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ သပရိသော ယေနဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိတိ- ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ - မှန်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ- တို့၏ (စိတ်တော်ကို)၊ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ - ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို၊ အညတြ - ၍၊ အညထာ - ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာရာဇေတုံ- နှစ်သက်စေခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း။

ဘဂဝတော၊ပေ၊နိသိန္ဒောတိ - ကား၊ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ - ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေန-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ နိရာသင်္ကော - ရှိရှားခြင်း မရှိသည်၊ ဝါ - ရှုတီးရှုတွန့် မရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကဉ္စနပဗ္ဗတဿ - ရွှေတောင်၏၊ အဝိဒူရေ - အနီး၌၊ နိသိန္ဒော- သော၊ သီဟောဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဘဂဝတော အဝိဒူရေ၊ နိသိန္ဒော-ပြီ၊ တေဒဝေါ စာတိ - ကား၊ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ - စကားကို စ၍ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - စကားလက်စ ရစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ တေ - ဤစကားကို၊ အဝေါစ - ပြီ၊ မနာပါနိ၊ပေ၊ပံသုကူလာနိတိ-ကား၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ တဝ- ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဣမာနိ ပံသုကူလာနိ - တို့ကို၊ မနာပါနိ - စိတ်ဖြင့် ရောက်အပ်ကုန်သလော၊ ဝါ - မြတ်နိုးကုန်သလော၊ အတ္တနော- ၏၊ ရူစိယာ- အကြိုက်ဖြင့်၊ ခန္တိယာ- နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊ ဂဟိတာနိ-ယူအပ်ကုန်သလော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [“မနာ ပါနိ တေ ဘိက္ခု ပံသုကူလာနိ ”ဟူသော စကားအရ သင်္ကန်းကိုချီးမွမ်းသည် ဟု ထင်မှားဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အတ္တနော၊ပေ၊ဂဟိတာနိ ” ဟု ဥဇုကတ္ထ ဖွင့်သည်၊ “ရဟန်း.....သင်၏ စိတ်အတိုင်းဖြင့် ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်ထား သလော”ဟု မေးတော်မူလိုရင်း ဖြစ်သည်။]

ဗုဒ္ဓါနံ၊ပေ၊န သက္ကာ။ ။ ဤစကားဖြင့် “ မြတ်စွာဘုရားကို သူတော်ကောင်း ဟန်ဆောင်၍ နှစ်သက်ကြေနှပ်အောင် မတတ်နိုင်”ဟု ပြ၏၊ ထိုသို့ ပြသဖြင့်“ဘုရားရှင် ကဲ့သို့ ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ် မရှိကြသော ဆရာကြီး သမားကြီး လူကြီး လူးကောင်း အခေါ်ခံရသူကိုကား သူတော်ကောင်းယောင် လူကောင်း သူကောင်းယောင် ဟန်ပန် ဆောင်၍ နှစ်သက် ကြေနှပ်စရာ ရှိသည်ဟုလည်း ပြသေး၏၊ ထို့ကြောင့် မည်သည့် ဆရာကြီး သမားကြီး လူကြီးသူမမဆို , ဟန်ဆောင်သမားတို့၏ လှည့်စားမှုခံရခြင်းမှ မလွတ်ကင်းနိုင်ကြချေ။

န ခေါ်ပေ၊ မနာပါနီတိ - ကား၊ ဘန္တေ မယာ အတ္တနော ရုစိယာ , န ဂဟိတာနိ-ယူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ၊(ဣဓိနာ-ဤ နခေါ် မေ ဘန္တေ မနာ ပါနိ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊) ဂလဂ္ဂါဟေန ဝိယ - လည်မျိုကို ဆုပ်ကိုင်ခြင်း အားဖြင့် ကဲ့သို့၎င်း၊ မတ္တကတာဠုနေနဝိယစ-ထိပ်ကို ပုတ်ခြင်းအားဖြင့် ကဲ့သို့ ၎င်း၊ ဂါဟိတော-အတင်း ယူစေအပ်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤ အနက် ကို၊ ဒဿေတိ၊ [တပည့်တော်၏ စိတ်ရင်းဖြင့် ပံ့ပိုးကူသင်္ကန်းကို ဆောင်သည် မဟုတ်ပါ၊ ဆရာက လည်မျိုကိုဆွဲ၍ ခိုင်းသလို ထိပ်ခေါက်၍ခိုင်းသလို အတင်း အဆောင်ခိုင်းသောကြောင့် ဆောင်ရပါသည်-ဟူလို။] ပညာယိဿတိတိ- ကား၊ ပညာတော အဘိညာတော- အလွန်ထင်ရှားသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ- ထိုကတိကဝတ်၌၊ သဒ္ဓိဿိဿတိ - ထင်ရှားပါလတံ့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ န မယံ အပညတ္တံ ပညပေဿာမာတိ - ကား၊ မယံ သာဝကာနာမ - တပည့် တော်တို့ သာဝကတို့မည်သည်၊ အပညတ္တံ- ပညတ်တော်မမူအပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်ကို၊ နပညပေဿာမ- မပညတ်လိုပါကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ ယဒိဒံ အပညတ္တသိက္ခာပဒ ပညပနံ - အကြင် မပညတ်အပ် သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း သည်၎င်း၊ ယဒိဒံ ပညတ္တသမုစ္ဆိန္ဒနံဝါ - အကြင် ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဧသော- ဤ မပညတ် အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုဖျက်ခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓဝိသယော-ဘုရားရှင်၏အရာတော်သာတည်း။

သမာဒါယာတိ- ကား၊ တံတံ သိက္ခာပဒံ- ကို၊ သမာဒိယိတွာ- ၍၊ သာရ- ကောင်း၏၊ သုဠ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတွာ - လက်ခံ၍၊(ဣဓိနာ-ဤ သမာ ဒါယပါဠိဖြင့်၊) ယထာပညတ္တေသု- ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗ သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ သိက္ခိဿာမ၊ ဣတိ - ဤ အနက်ကို၊ ဒဿေတိ၊ ဘဂဝါ- သည်၊ တဿ - ထို အရှင် ဥပသေနအား၊ အာဒေဗိတ္တော - အရှင် ဥပသေနသည် နှစ်သက်စေ အပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုနပိ - လည်း၊ သာရ သာရုတိ- ဟူ၍၊ သာရကာရံ- ကို၊ အဒါသိ- ပြီ၊ အနုညာတ သုသောတိ -ကား၊ အာရ သော-အရှင်ဘုရားတို့၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝိဟေန္တာတိ-ကား၊ ဝိဟယန္တာ- လိုသားကုန်သည်၊ သန္တတာနိ ဥဇ္ဈိတွာတိ- ကား၊ သန္တတ-

သန္တတနိ ဥဇ္ဈိတွာ ။ ။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ရတင် ၃ မျိုးသာမက တိစိဝရိန်ရတင် စသည်ကိုလည်း ဆောင်ကြ၏၊ တိစိဝရိန် ရတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ၄ ထည်မြောက်သင်္ကန်း မအပ်၊ ထိုရဟန်းတို့ကား သန္တတ တို့ကို ၄ ထည်မြောက်သင်္ကန်း ဟု မှတ်ထင်ကြသောကြောင့် စွန့်ပစ်ကြသည်။

ဖြန့်ခင်းအပ်သောအခါ၌၊ စတုတ္ထ စိဝရသညိတာယ-၄ ထည်မြေခံ သင်္ကန်း ဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗသန္တတနိ - တို့ကို၊ ဥဇ္ဈိတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ (“ သမာဒိယိံသု- ဆောက်တည်ကြကုန်ပြီ ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဓမ္မိံ၊ ပေ၊ သီတိ - ကား၊ ဘဂဝါ၊ သန္တတနိ- တို့ကို၊ ဝိပုကိဏ္ဍာနိ- ဖရိုဖရဲ ကြံနေသည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတေန - သဒ္ဓါဖြင့် ပေးလှူ အပ်သောပစ္စည်းကို ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ကျစေခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်း သည်၊ နတ္ထိ၊ [လူတို့က သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ပစ္စ လက်ခတ် သုံးစွဲခြင်းကို “သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတေန” ဟု ဆိုသည်။] ပရိဘောဂ ပါယံ-သုံးစွဲခြင်း၌နည်းလမ်းကို၊ နေသံ - ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဒသေဿာမိ- ပြတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ။

သင်္ကံ၊ ပေ၊ ပါရုတံပီတိ-ကား၊ သင်္ကံ၊ နိသိန္ဒ္ဓဇေဝ-ထိုင်ရာ သန္တတသည် ၎င်း၊ နိပန္နဉ္စ-လျောင်းရာသန္တတသည်၎င်း၊ (“ပုရာဏသန္တတံ နာမ-မည်၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [ပါဠိတော်၌ “နိဝတ္ထိပိ ပါရုတံပီ” စကားအရ ဝတ်အပ် ရုံအပ်သောအဝတ်ဟု ထင်မည်စိုး၍ “ နိသိန္ဒ္ဓဇေဝ နိပန္နဉ္စ ” ဟု ဖွင့်သည်။] သမန္တာတိ-ကား၊ ဧကပဿတော- တခုသောဘေးမှ၊ ဝန္တံဝါ - အဝိုင်းကို သော်၎င်း၊ စတုရသံဝါ-၄ ထောင့်ကို သော်၎င်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဂဟိတ ဌာနံ - ယူအပ်ရာအရပ်သည်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ် သော်၊ ဝိဒတ္ထိမတ္တံ- တထွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ- ဤ အခြင်း အရာ အားဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ - ယူရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ သန္တရန္တရေန - ဖြန့်ခင်း သောရဟန်းသည်၊ ပါဠိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ, ဧကဒေသေဝါ - တစိတ်တဒေ သ၌ သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗံ - ဖြန့်ခင်းရာ၏၊ ဝိဇေတော- ဖြေ၍၊ မိဿကံ- အသစ် သိုးမွေးတို့နှင့် ရောနှောအပ်သည်ကို၊ ကတွာဝါ - ပြု၍သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧဝံ - ဤသို့ ပြုလသော်၊ ထိရတရံ - သာ၍ ခိုင်မြဲသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- မှတ်အပ်၏၊ [ဤ ပါဠိချပ်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာ ဝိကာ၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ သမုဋ္ဌာနာဒိနိ-တို့သည်၊ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ-၏၊ ကိရိယာကိရိယတ္တာ- ကိရိယာကိရိယ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (၆ နှစ်အတွင်း မပြု ထိုက်သောအခင်းကို ပြုခြင်း , ပြုထိုက်သော တထွာလောက် ဖြတ်မှုကို မပြု ခြင်းကြောင့်၊) ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒသဒိသာနိ- ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စတုတ္ထစိဝရသညိတာယ။ ။ဤပုဒ်၌ “ သညိတာယ(မှတ်ထင်)” ဟူသော စကားကိုထောက်၍ ဤ သန္တတတို့သည် သင်္ကန်း ၉ ထည်တွင်ပါဝင်သော ရတနဝဂ်၌ လာမည့် နိသိဒနနှင့် မတူဟု ယူသင့်သည်။ သာရတ္ထိ၌ကား ဝါဒ ၂ မျိုးပြ၏။

ပန- ဆက်၊ ပဉ္စသု - န်သော၊ ဣမေသု သန္တတေသု - တို့တွင်၊ ပုရိမာနိ၊
 တီဏိ - ၃ ထည်တို့သည်၊ ဝိနယကမ္မံ ကတွာ, ပဋိလဘိတွာ- ဤ၊ ဝါ- သော်၊
 ပရိဘုဉ္စိတံ န ဝန္တန္တိ၊ [ပိုးချည်နှင့်ရောခြင်း စသည်ကြောင့် မအပ် - ဟူလို။]
 ပစ္ဆိမာနိ, ဧဒ္ဒ- တို့သည်၊ (ဝိနယကမ္မံ ကတွာ ပဋိလဘိတွာ ဝန္တန္တိ၊) [မူလက
 ပိုးချည်နှင့်ရောသောအခင်းစသည် မဟုတ်သောကြောင့် အပ်သည် - ဟူလို။]
 ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗ နိ၊ ဣတိ-တည်း၊ နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာနိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

ဋ္ဌေကလောမ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဋ္ဌေကလောမ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥပ္ပဏ္ဍေသုန္တိ-
 ကား၊ ဘန္တေ - ရား၊ ကိတ္တကေန - အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဖိုး
 ဖြင့်၊ ကိဘာနိ - ဝယ်အပ်ခဲ့ပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ အာဒိနိ - တို့ကို၊ ဝဒန္တာ-
 ပြောကုန်လျက်၊ အဝဟသိသု-ပြက်ရယ် ပြုကြကုန်ပြီ၊ ဝါ-ပြောင်လှောင်ကြ
 ကုန်ပြီ၊ ဌိတကောဝ အာသုန္တိတိ-ကား၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ အရညတော-
 မှ၊ ဗဟန္တိ - သော၊ ဒါရုဘာရံ-ထင်းစည်းဝန်ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ကိလန္တာ-
 ပင်ပန်းကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဌိဘကာဝ - ရပ်ကုန်လျက်သာလျှင်၊ ပါတေန္တိ
 ယထာ-ကျစေကုန်သကဲ့သို့၊ ဝါ- ပစ်ချကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ ပါတေသိ-ပြီ၊
 ဝါ- ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော၊ သဟတ္ထာတိ-ကား၊ သဟတ္ထေန- မိမိလက်ဖြင့်၊ အတ္တ
 နာ - ကိုယ်တိုင်၊ ဟရိတဗ္ဗာနိ - ဆောင်ယူနိုင်ကုန်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 [သဟတ္ထာတိ ကရဏတ္ထေ နိဿတ္တဝစနန္တိ အာဟ - သဟတ္ထေနာတိ။] ဗဟိ
 တိယောဇနံ ပါတေတိတိ- ကား၊ တိယောဇနတော- ၃ ယူဇနာမှ၊ ဗဟိ- ၌၊
 ပါတေတိ - ကျစေအံ့၊ အနန္တရာယေန - အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်၊ (တစုံတခုနှင့်
 ထိခိုက်၍ ပြန်မလာဘဲ) ပတနကေ-ကျလတံသည်၊ (သတိ)၊ ဟတ္ထတော- မှ၊
 မုတ္တမတ္ထေ - လွတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ လောမဂဏနာယ- သိုးမွေးတို့၏
 အရေအတွက်အားဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဗဟိ
 တိယောဇနေ- သိုးယူဇနာ၏ပြင်ဘက်၌၊ ရုက္ခေဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ထမ္ဘေဝါ-
 ၎င်း၊ ပဋိဟညိတွာ- ထိခိုက်၍၊ ပုန, အန္တော- သို့၊ သစေ ပတန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 အနာပတ္တိ။

ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတွာ-ကျပြီး၍၊ ဌတွာ-တန်ရင်ပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဝန္တမာနာ-
 လိမ့်လျက်၊ ဋ္ဌေကလောမဘဏ္ဍိကာ-သိုးမွေးဘဏ္ဍာထုပ်သည်၊ ပုန, အန္တော-
 သို့၊ ပဝိသတိ - ဝင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) အာပတ္တိဇယဝ၊ အန္တော - ၃ ယူဇနာ
 အတွင်း၌၊ ဌတွာ, ဟတ္ထေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ-၎င်း၊ ယဋ္ဌိယာဝါ-

ဒုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဇ္ဇတိ - လိမ္မစေအံ့၊ ဌတွာဝါ - တန့်ရပ်၍ သော်၎င်း၊ အဌတွာဝါ-မတန့်ရပ်ဘဲသော်၎င်း၊ ဝဇ္ဇမာနာ-လျက်၊ ဘဏ္ဍိကာ- ဘဏ္ဍာ ထုပ်သည်၊ ဂစ္ဆတု-သွားပစေ၊ အာပတ္တိယေဝ၊ အညော - အခြားသူသည်၊ ဟရိဿတိ-ဆောင်ယူသွားလတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ တေန-ထို အခြားသူသည်၊ ဟရိတေပိ - ဆောင်ယူသွားအပ် သော်လည်း၊ အာပတ္တိ ယေဝ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊ [“အခြားသူ ဆောင်ယူလိမ့်မည်” ဟု ရည်ရွယ်ချက် မရှိသော စိတ်ဖြင့်၊] ထပိတံ-ထားအပ်သော သိုးမွှေး ထုပ်ကို၊ ဝါတောဝါ- လေသည်သော်၎င်း၊ အညောဝါ-၎င်း၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဗဟိ၊ ပါတေ တိ-အံ့၊ အာပတ္တိယေဝ၊ (ကသ္မာ - နည်း၊) သဥဿဟတ္တာ-အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သိက္ခာပဒဿ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၏၊ အစိတ္တကတ္တာ- စိတ် မရှိသော်လည်း သင့်ရောက်ရခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယာဒိသု-တို့၌၊ ဣ-ဤအပြင်ဘက်သို့ ကျစေရာ၌၊ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တံ၊ သာ အနာပတ္တိ-ထို အနာပတ်သည်၊ ပါဠိယာ-(တိယော ဇနံ ဟရတိ အစရှိသော) ပါဠိတော်နှင့်၊ နသမေတိ-မညီ။

ဥဘတော ဘဏ္ဍိကံ- ၂ ခုသော ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ဧကောဗဒ္ဓံ - တစ်ထည်း ဖွဲ့အပ်သည်ကို၊ ကတွာ, ဧကံ - သော၊ ဘဏ္ဍိကံ - ကို၊ အန္တောသီမာယံ- ၃ ယူဇနာ အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌၊ ဧကံ- သော၊ (ဘဏ္ဍိကံ-ကို၊) ဗဟိ သီမာယ- ၌၊ ကရောန္တော - ပြုလျက်၊ ထပေတိ - အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊ ဧကော ဗဒ္ဓေ-သော၊ ကာဇေပိ-ထန်းပိုး၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ အပန္နိတွာ-မဖွဲ့ချည်မှု၍၊ ကာဇကောဋိယံ-၌၊ ထပိတမတ္တမေဝ-ငှင်ထားအပ် ကာမျှသည်သာလျှင်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ န ရက္ခတိ၊ ဧကောဗဒ္ဓေပိ- တစ်ထည်းဖွဲ့အပ်သော ဘဏ္ဍာထုပ် ၂ ထုပ်ကိုလည်း၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြောင်း ပြန် ပြန်၍၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော်၊ အာပတ္တိယေဝ၊ [၃ ယူဇနာအတွင်းက အထုပ်ကို အပြင်သို့ပို့၍၊ အပြင်ရောက်ပြီးအထုပ်ကို အတွင်း၌ ပြန်ထားခြင်းကို “ပရိဝတ္တေတွာ ထပိတံ” ဟု ဆိုသည်။]

သဥဿဟတ္တာ အစိတ္တကတ္တာ ။ ။ “သဥဿဟတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်သည် “အညော ဟရိဿတိ၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၊ “သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၊ ဤဝါကျ ၂ မျိုးလုံး၏ ဟိတ်တည်းဟု ဝိမတိ ဆို၏၊ တိယောဇနပြင်ဘက်၌ ရောက်စေဘို့ရန် ဗျာပါရရှိမှုကို “သဥဿဟ” ဟု ဆိုသည်။ “အစိတ္တကတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်ကား “သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၏ အတွက်သာတည်း။

အညဿ ယာနေ ဝါတိ ဣတ္ထ-ဌ၊ ဂစ္ဆန္တေ-သွားဆဲဖြစ်သော၊ ယာနေဝါ-
 ဌသော်၎င်း၊ (ဂစ္ဆန္တေသု-န်သော၊) ဟတ္ထိပိဋိအာဒိသု ဝါ-ဆင်၏ကျော်ကုန်း
 အစရှိသည်တို့၌ သော်၎င်း၊ သာမိကဿ - ဥစ္စာရှင်သည်၊ (ယာဉ်၏ ပိုင်ရှင်၊
 ဆင်၏ ပိုင်ရှင်သည်။) အဇာနန္တဿေဝ-မသိစဉ်ပင်လျှင်၊ ဟရိသတိ-ဆောင်
 သွားလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထပေတိ-အံ၊ တသ္မိ-ထို ယာဉ်သည်၊ ဝါ-ထို
 ဆင်သည်၊ တိယောဇနံ-ကို၊ အတိက္ကန္တေ-သော်၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဂစ္ဆ
 န္တေပိ-သွားဆဲမဟုတ်သော(ရပ်နေသော)ယာဉ်၌လည်း၊ ဝါ-ဆင်၌လည်း၊
 ဒေဝေ နယော၊ ပန- ဆက်၊ အဂစ္ဆန္တေ- သော၊ ယာနေဝါ- ဌသော်၎င်း၊
 (အဂစ္ဆန္တေသု-န်သော၊) ဟတ္ထိပိဋိ အာဒိသုဝါ-တို့၌သော်၎င်း၊ ထပေတွာ-
 ထားပြီး၍၊ အဘိရုဟိတွာ-တက်စီး၍၊ သစေ သာရေတိ-အကယ်၍ သွားစေ
 အံ၊ ဝါ- အကယ်၍ မောင်းအံ၊ ဟေဋ္ဌာ- ဌ၊ ဝါ- က၊ ဂစ္ဆန္တေ- လိုက်သွား
 လျက်၊ သစေ စောဒေတိ-အကယ်၍ တိုက်တွန်းအံ၊ ဝါ-ချိမ်းချော့ ဝေ့က်ဝန်း
 အံ၊ (ဝေံသတိ ဝါ- သော်၎င်း၊) ပက္ခောသန္တေ-ရှေ့ကခေါ်လျက်၊ သစေ
 အနုပန္နာပေတိ - အကယ်၍ အစဉ်လိုက်-စအံ၊ (ဝေံသတိ ဝါ- သော်၎င်း၊)
 အညံဟရာပေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ကြောင့်၊ (ပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၌
 ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ကုရန္တိယာဒိ
 သု-တို့၌၊ အာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ တံ-ထို ကုရန္တိစကားသည်၊ အညံ ဟရာပေ
 တိတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ န သမေတိ။

ပန - ဆက်၊ အဒိန္နာဒါနေ - ပါရာဇိက အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၌၊ သုက်
 ယာတေ-ကင်းခွန်ကေဝံရာ၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ၊ [သုတပါ၊ ကိုယူဆောင်
 စေရာ၌ အာပတ်-ဟူလို၊] ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထို အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၌၊ ယာ
 အာပတ္တိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထို အာပတ်သည်၊ ဣဓ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣဓ-ဌ၊ ယာ အာပတ္တိ-သည်၊ (အညဝိဟိတ စသည်ကြောင့်
 သင့်အပ်သော အာပတ်သည်။) (အတ္ထိ)၊ သာ-သည်၊ တတ္ထ-ဌ၊ အနာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ တံဌာနံ-သို့၊ ပတွာ-၍၊ အညဝိဟိတော-အခြားအာရုံ၌ ထားအပ်
 သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ ဝါ - ရှိသော်၎င်း၊ စောရာဒိဟိ - တို့သည်၊ ဥပဒ္ဒ၊
 တော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ ဝါ-၎င်း၊ ဂစ္ဆတိ-ဥယူဇနာကို လွန်၍သွားအံ၊
 အာပတ္တိယေဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော အာပတ်တို့၌၊ လောမဂဏနာယ-
 သိုးမွေး အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗျော-၏။

တိယောဇနံ၊ ပေ၊ ဟရတိတိ - ကား၊ ယတ္ထ - အကြင် ဥ ယူဇနာ ပြည့်ရာ
 အရပ်သို့၊ ဂတော-ရောက်ပြီ၊ တတ္ထ-ဌ၊ ဥဒ္ဒေသ ပရိပုစ္ဆာဒိနံ ဝါ-ပါဠိသင်ဉ်း၊

အဋ္ဌကထာမေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပစ္စယာဒိနံဝါ - ဆွမ်း စသော ပစ္စည်းတို့ကို သော်၎င်း၊ အလာဘေန-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ ပရံ-အလွန်၊ အညတ္တ-အခြားအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ တတောပိ-ထို အခြား အရပ်မှလည်း၊ အညတ္တ- သို့၊ (ဂစ္ဆတိ - သွားပြန်အံ့၊) ဣတိဝေ- သို့၊ ဝါ- ဤနည်းဖြင့်၊ ယောဇနသတမ္ဗိ - ယူဇနာတရာ တိုင်တိုင်လည်း၊ ဟရန္တဿ- ဆောင်ယူသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အစ္ဆိန္ဒံ ပဋိလဘိတွာတိ - ကား၊ စောရာ-တို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ-လုယူပြီး၍၊ နိရတ္တကဘာဝံ- အကျိုးမရှိ သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-၍၊ ပဋိဒေန္တိ- ပြန်ပေးကုန်အံ့၊ တံ-ထို ပြန်ပေးအပ် သော သိုးမွေးကို၊ ဟရန္တဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [နောက်ထပ် ၃ ယူဇနာသာ ဆောင်ယူနိုင်၏ဟု၎င်း၊ နောက်ထပ်ရခြင်းသည် အာပတ်၏အင်္ဂါ မဟုတ် ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည့်အတွက် ၃ ယူဇနာ မက ဆောင်နိုင်၏ ဟု ၎င်း ၂ ဝါဒရှိသည်။] နိသဋ္ဌံ ပဋိလဘိတွာတိ-ကား၊ ဝိနယ ကမ္မကတံ-ပြုအပ် ပြီးသော ဝိနည်းကံရှိသော သိုးမွေးကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ (ဟရန္တဿ အနာ ပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဣတိအတ္ထော။

ကတဘဏ္ဍန္တိ-ကား၊ ကတဘဏ္ဍံ - ပြုအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ကမ္မလ ကောဇဝ သန္တတဒိ-ကမ္မလာ၊ ကော်ဇော၊ အခင်း အစရှိသော၊ [“ကတ ဘဏ္ဍံ”ကိုပင် “ ကမ္မလကောဇဝ သန္တတဒိ ” ဟု သရုပ်ထုတ်ပြသည်။] ယံကိန္ဓိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဘဏ္ဍာကို၊ အန္တမသော , သုတ္တ ကေန- ချည်ငယ်ဖြင့်၊ ဗဒ္ဒမတ္တံပိ - ဖွဲ့အပ်ကာမျှ ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ (ဟရန္တဿ အနာပတ္တိ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ တနုက ပတ္တတ္ထဝိကန္တရေဝါ-ပါးသော သပိတ်အိပ်၏ အကြား၌သော်၎င်း၊ [သပိတ် အိပ်က ပါးနေသည့် အတွက် တစုံတခုနှင့် တိုက်မိလျှင် သပိတ် နာမည်စိုး၍ သပိတ်အိပ်၏ အကြား၌ သိုးမွေးထည့်ထားသည်။] အာယောဂ အံသဗဒ္ဒက ကာယဗန္ဓနာဒိနံ-အာယောဂ ပတ်, ပခု, လွယ်, ခါးပန်းကြိုး အစရှိသည်တို့၏၊ အန္တရေသုဝါ-တို့၌သော်၎င်း၊ ပိပ္ပလိကာဒိနံ- သင်ရန်းဒါး အစရှိသည်တို့၏၊ မလရက္ခဏတ္ထံ - သံချေးမှ စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ သိပါဋိကာယဝါ- အိပ်၌သော်၎င်း၊ အန္တမသော, ဝါတောဗာဓိကော - နား၌ လေထွက်သော ရောဂါရှိသည်(ဟုတွာ)၊ ကဏ္ဍစ္ဆိ ဒ္ဓေပိ-နားပေါက်၌ သော်လည်း၊ လောမာ နိ-သိုးမွေးတို့ကို၊ ပက္ခိပိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ အာပတ္တိယေဝ၊ [ကတဘဏ္ဍမဟုတ် သောကြောင့် အာပတ်သင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ သုတ္တကေန ဗန္ဓိတွာ, ပက္ခိတ္တံ- ထည့်အပ်သော သိုးမွေးသည်၊ (ပတ္တထဝိကအကြားစသည်၌ ထည့်အပ်သော

သိုးမွေးသည်။) ကတဘဏ္ဍဌာနေ- ကတဘဏ္ဍ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ (အာပတ် မသင့်-ဟူလို။) ဝေဏီ - သိုးမွေး အထုံးကို၊ ကတွာ ဟရတိ၊ ဣဒံ-ဤအထုံး သည်၊ နိဓာန မုခံနာမ- သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း၏အကြောင်းမည်၏။ [နိဓာနမုခံ နာမာတိ ဣမိနာ ကတဘဏ္ဍသင်္ချံ နဝစ္ဆတီတိ ဒဿတိ။] အာပတ္တိယေဝ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ ဇွေကလောမ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + + + + + x x

ဇွေကစောဝါပန သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ-သည်။ ဇွေကလောမ စောဝါပနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ- ဌာ၊ ရိဉ္စန္တိတိ- ကား၊ ဥဇ္ဈန္တိ- စွန့်ပစ်ကြကုန်၏၊ ဝိသဇ္ဇန္တိ- စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏၊ အနယုဉ္စိတံ - အားထုတ်ခြင်းငှ၊ နသက္ကောန္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတ္ထ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ - သည်၊ သမုဋ္ဌာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ပုရာဏစိဝရသိက္ခာ ပဒေ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-တည်း၊ ဇွေကလောမစောဝါပန သိက္ခာပဒ ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x x

ရူပိယသိက္ခာ ပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ရူပိယသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ဌာ၊ ပဋိဝိသောတိ- ကား၊ ကောဋ္ဌာသော - အဘို့ကို၊ (ထပိယတိ-ထားအပ်၏)၊ ဇာတရူပရဇတန္တိ ဧတ္ထ- ဌာ၊ ဇာတရူပန္တိ-ဇာတရူပံဟူသော အမည်သည်၊ သုဝဏ္ဏဿ-ရှေ၏၊ နာမံ- တည်း၊ [ဇာတံ+ရူပံ ယဿာတိ ဇာတရူပံ-(အဆင်းအရောင် မပြောင်းဘဲ) ဖြစ်မြဲတိုင်းသော သဘောရှိသောရှေ။] ပန - ဆက်၊ တံ-ထိုရှေသည်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တထာဂတဿ-၏၊ ဝဏ္ဏသဒိသံ-အဆင်းတော်နှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သံတ္ထုဝဏ္ဏော ဝုစ္ဆတီတိ - ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနေ- ဌာ၊ (ဘဝ ဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တဿ - ထို ပဒဘာဇနီစကား၏၊ အတ္ထော - ကား၊ သတ္ထု ဝဏ္ဏော - မြတ်စွာဘုရား၏အဆင်းတော်နှင့် တူသောအဆင်း ရှိသော၊ ယော လောဟဝိသေသော -- အကြင် ကြေးအထူးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ - ဤ ကြေး အထူးသည်၊ ဇာတရူပံနာမ - မည်၏၊ ဣတိ - ကား၊ (အတ္ထော - တည်း၊)၊ [သတ္ထုနော ဝဏ္ဏော သတ္ထုဝဏ္ဏော၊ သတ္ထုဝဏ္ဏောဝိယ ဝဏ္ဏော အဿာတိ သတ္ထုဝဏ္ဏောတိ မဇ္ဈပဒလောပီ သမာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။] ပန - ကား၊ သင်္ခေါ သိလာ၊ ပေ၊ ဇာတရူပန္တိ အာဒိသု-တို့၌၊ ရူပိယံ - ငွေကို၊ ရဇတံ - ရဇတဟူ၍၊

ဝိုတ္တံ၊ ဣဝံပန-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသယံ အလုံးစုံသော၊ ဝေါဟာရဂမနိယံ - ရောင်းဝယ်အပ်သည်အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ကဟာပဏာဒိ-အသပြာ အစရှိသည်ကို၊ အဓိပ္ပေတံ-၏၊ [အခြားနေရာ၌ ငွေအစစ်ကို “ရဇတ” ဟု ဆို၏၊ ဤ၌ကား ရောင်းဝယ်ရာ၌ အသုံးပြု၍ ဖြစ်သမျှကို “ရဇတ” ဟု ဆိုသည်၊] တေနေဝ- ကြောင့်ပင်၊ အာသ- ထို ရဇတံပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ကဟာပဏော လောဟမာသကောတိ အာဒိ- ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝတ္တံ။

တတ္ထ-ထို ပဒဘာဇနီစကားရပ်၌၊ ကဟာပဏောတိ-ကား၊ သောဝဏ္ဏမယောဝါ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော အသပြာသည်၎င်း၊ [ရွှေဒင်္ဂါးလည်း ငွေကဲ့သို့ သုံးစွဲရသောကြောင့် ရဇတံ၌သွင်းယူသည်။] ရူပိယမယောဝါ-ငွေဖြင့် ပြုအပ်သော အသပြာသည်၎င်း၊ ပါကတိကောဝါ - ပင်ကိုယ် ရိုးရာ အသပြာသည်၎င်းတည်း၊ [ပါကတိကောနာမ- တေရဟိ ပကတိကဟာပဏော၊ ယခုအခါ အများသုံးရိုးဖြစ်သော ငွေစက္ကူ စသော အသပြာများလည်း ပါဝင်၏။] လောဟမာသကောတိ-ကား၊ တမ္ဗလောဟာဒိဟိ-ကြေးနီ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတမာသကော-ပြုအပ်သော ဝဲပိုက်ဆံသည်၎င်း၊ ဒါရူမာသကောတိ-ကား၊ သာရဒါရုနာဝါ-အနှစ်ရှိသော သစ်သားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဝေဠုပေသိကာယဝါ- ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အန္တမသော - ဖြင့်၊ တာလပဏ္ဍေနာပိ - ထန်းရွက်ဖြင့်လည်း၊ ရူပံ-(ရှင်ဘုရင်၏ ဥျားခေါင်းရုပ်, ဒေါင်းရုပ်, စသော) အရုပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ - ဖြတ်ထွင်း၍၊ ကတမာသကော- ပြုအပ်သော ဝဲပိုက်ဆံတည်း၊ ဇတုမာသကောတိ - ကား၊ လာခါယဝါ - ချိတ်ရည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ နိယျာသေနဝါ-သစ်စေးဖြင့်သော်၎င်း၊ ရူပံ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ထွက်ပေါ်စေ၍၊ ကတမာသကော- တည်း၊ ပန- ကား၊ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဣမိနာ ပဒေန - ဖြင့်၊ ယောယော - အကြင်အကြင် ပိုက်ဆံသည်၊ ယတ္ထယတ္ထ ဇနပဒေ-၌၊ ယဒါယဒါ-၌၊ ဝေါဟာရံ - သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ အန္တမသော- ဖြင့်၊ အဋ္ဌိမယောပိ-အရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ စမ္မမယောပိ - သားရေဖြင့်ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ ရုက္ခဖလဗီဇမယောပိ - သစ်သီး၏ အစေ့ဖြင့်ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ သမုဋ္ဌာပိတ ရူပေါပိ - ထွက်ပေါ်စေအပ်သော အရုပ်ရှိသော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ အသမုဋ္ဌာပိတရူပေါပိ- ကို၎င်း၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော ပိုက်ဆံကို၊ သင်္ဂဟိတော-သိမ်းယူအပ်ပြီ။

ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဘိ - သော၊ (စတုဗ္ဗိဓံ- ၌စပ်၊ သိက္ခာပုဒ်၌လာသည်လည်း ဖြစ်သော ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အားလုံး၊) ရဇတံ- ငွေ

၎င်း၊ ဇာတရူပံ- ရွှေ၎င်း၊ ဇာတရူပမာသကော- ရွှေပဲ၎င်း၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗေပိ - သော၊ ရဇတမာသကော- ငွေပဲ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ စတုဗ္ဗိဓံ-ဤ ၄ ပါးအပြားရှိသော ဝတ္ထုသည်၊ နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထု- နိသဂ္ဂိယအာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထုသည်၊ ဟောတိ၊ မုတ္တာ - ပုလဲ၎င်း၊ မဏိ-ပဒမြား၎င်း၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင်မျက်ရှဲ့၎င်း၊ သင်္ခါ-ခရုသင်း၎င်း၊ သိလာ-ကျောံသလင်း၎င်း၊ ပဝါဠ-သန္တာ၎င်း၊ လောဟိတကော- ပဒမြား နီ၎င်း၊ မသာရဂလ္လံ- ပဒမြားပြောက်၎င်း၊ သတ္တဓညာနိ - တို့၎င်း၊ ဒါသိဒါသ ပေ၊ ဖလာရာမာဒယော- ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျား၊ လယ်ယာ၊ ပန်းခြံ၊ သစ်သီးခြံ အစရှိသည်တို့၎င်း၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သုတ္တံ - ချည်သည်၎င်း၊ ဖာလော - ဝါသီးမှဖြစ်သော ဝါချည် အဝတ်သည်၎င်း၊ [အဘိဓာန်(၂၉၇)၌ “ဖါလံ ကပ္ပါသိကံ” ဟု ရှိ၏၊ ဖါလ တော+ဇာတော ဖါလော ”ဟု ပြု။] ပဋကော - ကြွင်းသောအဝတ်အထည် သည်၎င်း၊ ကပ္ပါသော- ဝါသည်၎င်း၊ အနေကပ္ပကာရံ- သော၊ အပရဏ္ဍံ-ပဲ သည်၎င်း၊ သပ္ပိနဝနိတ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇဗ္ဗ- ထောပတ်၊ ဆီဥား၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ အစရှိသောဆေးသည်၎င်း၊ ဣဒံ- ဤဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)။

တတ္ထ-ထို ဝတ္ထုတို့တွင်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-ကို၊ အတ္တနော ဝါ-၏ သော်၎င်း၊ သံဃဂဏ ပုဂ္ဂလ စေတိယာနံ ဝါ-တို့၏ သော်၎င်း၊ အတ္ထာယ-၄၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တုံ- ၄၊ န ဝန္တတိ၊ အတ္တနော- ၏၊ အတ္ထာယ-၄၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တော- ခံယူသော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ သေသာနံ- ကြွင်းကုန်သော သံဃာ အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊ (သမ္ပုဋိန္ဒြိ တော-၏) ဒုက္ကဋံ၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု- ကို၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ - အလုံးစုံသော မိမိ၊ သံဃာ အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ အတ္ထာ ယ- ၄၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တော- ၏၊ ဒုက္ကဋမေဝ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုမှိ - ၌၊ (သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္ထာယ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တော)၊ အနာပတ္တိ၊ သမ္ပုဋိ-အလုံးစုံသော ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကိုလည်း၊ နိက္ခိပနတ္ထာယ-သိမ်း၍ထားခြင်းအကျိုး၄၊ ဘဏ္ဍာ ဝါရိက သီသေန - ဘဏ္ဍာစိုးအဖြစ်ကို အဥားပြုသဖြင့်၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တော-ခံယူ

သံဃ၊ ပေ၊ စေတိယာနံ ။ ။ နိသဂ္ဂိအာပတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ရွှေ ငွေကို မိမိ အတွက်ဖြစ်စေ၊ သံဃာ ၊ ဂိုဏ်း ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စေတီ (ဘုရား) အတွက် ဖြစ်စေ လူတို့ကလှူလာ၍ လက်ခံသောရဟန်း ၊ ကိုယ်တိုင် အလှူခံ၍ ရသော ရဟန်းတို့မှာ ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်အရ အာပတ်သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားအတွက် ဖြစ်စေကာမူ ငွေကို ရဟန်းကိုယ်တိုင်လည်း မခံကောင်း ၊ သူတပါးကိုလည်း အခံမခိုင်းကောင်းဟုမှတ်ပါ။

ရသောရဟန်း၏၊ ဥပရိ-၌၊ ရတနသိက္ခာပဒေ-၌၊ အာဂတဝသေန-လာသော ပါဠိတော်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိတ္ထိယံ(ဟောတိ)။ [လူတို့၏ပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်း ဘို့ရန် အပ်သောအခါ ခံယူလျှင် ရတနသိက္ခာပုဒ်အရ ပါဠိတ်-ဟူလို။]

ဥဂ္ဂဏှေယျာတိ-ကား၊ ဂဏှေယျ-ခံယူအံ့၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂဏှန္တော - ခံယူသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ - ထို ဥဂ္ဂဏှေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ သယံ ဂဏှာတိ နိသဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္ထိယန္တိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ သေသ ပဒေသုပိ - ကြွင်း သော ဥဂ္ဂဏှာပေယျ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ခံယူခြင်းတို့၌၊ ဇာတရူပ ရဇတဘဏှေသု-ရွှေဘဏှာ ငွေဘဏှာတို့တွင် ၎င်း၊ ကဟာပဏမာသကေ သုစ-အသပြာ ဝဲ ပိုက်ဆံ တို့တွင်၎င်း၊ ဧကံ-တခု ကို၊ ဂဏှတော ဝါ-ကိုယ်တိုင် ခံယူသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဂဏှာပယတောဝါ- ၎င်း၊ ဧကော-သော၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ)၊ သဟဿံ-သည်၊ စေပိ(ဟောတိ)- အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ (ယော - အကြင် ရဟန်း သည်)၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဂဏှာတိ-၏၊ ဂဏှာပေတိ-၏၊ (တဿ- ၎င်း)၊ ဝတ္ထု၊ ဂဏှနာယ-ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန-ကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၎င်း၊ ကုရန္တိယဉ္ဇ-၌၎င်း၊ သိထိလဗဒ္ဒါယ-လျှော့လျှော့ ဖွဲ့အပ် သော၊ ထဝိကာယ - အိပ်၌၎င်း၊ သိထိလပူရိတေ - လျှော့လျှော့ ပြည့်စေအပ် သော၊ ဘာဇနေ ဝါ-အိုး၊ ခွက်၊ တောင်း ၌၎င်း၊ ရူပဂဏှနာယ-ပုံသဏှာန် အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယနဗဒ္ဓေ-တခဲနက် ဖွဲ့အပ်သော အိပ်၌ သော်၎င်း၊ ယနပူရိတေ- သော၊ (ဘာဇနေ ဝါ- ၌သော် ၎င်း)၊ ဧကော-သော၊ အာပတ္တိံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒယနေ- အနီး၌ ထားအပ်သော ငွေ (ရွှေ) ကို သာယာခြင်း၌၊ ဣဒံ-ဤ ငွေသည်၊ အယုဿ-အရှင် ဘုရားဘို့၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဗိတ္တေန-ဖြင့်၊ သစေပိ သာဒယတိ-တော့၊ ဂဏှိတုကာမော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-တော့၊ (ဧဝံသတိပိ) ကာယေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါစာယဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဣဒံ - ဤငွေသည်၊ န ကပ္ပတိ- မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်အံ့၊ အနာပတ္တိံ(ဟောတိ)၊ ဝါ-တနည်း၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာပိ - မူ၍လည်း၊ သုဒ္ဓစိတ္တော - သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤငွေသည်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ နကပ္ပတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ န သာဒယတိ - မသာယာအံ့၊ အနာပတ္တိယေဝ၊ ဟိ-မှန်၊ တီသု - နံသော၊ ဒွါရေသု- တို့တွင်၊ ယေန ဧကနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဒွါရဖြင့်၊

ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်သည်၊(သမာနံ-သော်၊)ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်အပ်သည်သာ၊
 ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တာ-၍၊ စိတ္တေန-
 ဖြင့်၊ သစေ အဓိဝါသေတိ-အံ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကတ္တ
 ဗ္ဗဿ-သော၊ ပဋိက္ခေပဿ-ပယ်မြစ်မှုကို၊ အကရဏတော-ကြောင့်၊ အကိရိယ
 သမုဠာနံ-အကိရိသမုဠာန်ရှိသော၊ (ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ပြုထိုက်သော ပယ်မှုကို
 မပြုခြင်း သမုဠာန်ရှိသော၊) ကာယဒွါရေစ - ခွဲ၎င်း၊ ဝစီဒွါရေစ - ခွဲ၎င်း၊
 အာပတ္တိံ -သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ မနောဒွါရေ ပန-ခွဲကား၊ အာပတ္တိနာမ-အာပတ်
 မည်သည်၊ နတ္ထိ။

ဧကော - တယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သတံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊
 သဟသံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပါဒမူလေ- ခွဲ၊ ဣဒံ- ဤငွေသည်၊ တယံ - အရှင်
 ဘုရားဘို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ထပေတိ-အံ၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ဣဒံ-ဤငွေသည်၊ နကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပတိ-
 ပယ်မြစ်အံ၊ ဥပါသကော-သည်၊ မယာ-သည်၊ တုမှာကံ-တို့ဘို့၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်
 လှူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဂတော-သွားအံ၊ အညော - အခြား
 သော ဥပါသကာသည်၊ တတ္ထ - ထို အရပ်သို့၊ အာဂတံ၊ , ဘန္တေ - ရား၊
 ဣဒံ-ဤ ငွေတွေသည်၊ ကိံ - အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ-အံ၊ ယံ-
 အကြင်စကားကို၊ တေန-ထို အလှူရှင်သည်၎င်း၊ အတ္တနာစ-သည်၎င်း၊ ဝုတ္တံ-
 ပြောအပ်ပြီ၊ တံ- ထို စကားကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ - ပြောပြရာ၏၊ သော - ထို
 ရောက်လာသော ဥပါသကာသည်၊ ဘန္တေ , ဂေါပယိဿာမိ-လုံခြုံစေပါအံ၊
 ဂုတ္တဋ္ဌာနံ-လုံခြုံသော အရပ်ကို၊ ဒဿေတ- ပြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ စေဝဒတိ
 (ဧဝံ သတိ)၊ သတ္တဘူမိကမ္မိ-ဘုံ ခုနစ်ဆင့် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါသာဒံ-
 သို့၊ အဘိရုဟိတာ , ဣဒံ-ဤ အရပ်သည်၊ ဂုတ္တဋ္ဌာနံ - တည်း၊ ဣတိ အာစိက္ခိ
 တဗ္ဗံ-ပြောပြနိုင်၏၊ ဣစ- ဤ အရပ်၌၊ နိက္ခိပါဟိ-ထားလော၊ ဣတိ - ဤသို့
 ကား၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မပြောရာ၊ [“ ဤနေရာ၌ ထားလော ” ဆိုလျှင် ဥဂ္ဂဏှာပန
 လက္ခဏာရှိ၍ နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊] ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ဖြစ်ပုံအစဉ်ဖြင့်၊ ကပ္ပိယံစ - အပ်သော အရာကို၎င်း၊ အကပ္ပိယံစ - ကို၎င်း၊

ယေနကေနစိ၊ပေ၊ပဋိက္ခိတ္တမေဝ ။ ။ရှေ့ငွေကို စိတ်ဖြင့် သာယာသော်လည်း
 ကိုယ်နှုတ်တပါးပါးဖြင့် ပယ်လျှင် အနာပတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှင်ပြု အစရှိသော အလှူဒါန
 ကိစ္စ၌ သံဃာအများရှိရာဝယ် ငွေကိုလှူလျှင် မိမိတပါးတည်းက ထူးချွန်၍ မပယ်သာ၊
 ထိုအခါ တံကယ် စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် “ ဤငွေဟာ ငါ့မှာ မအပ် ”ဟု ကြံ၍ စိတ်က
 မသာယာလျှင် အနာပတ်ပင်-ဟု မှတ်ပါ။

နိဿာယ-မှီ၍၊ ဌိတံ-တည်သည်။ ဟောတိ-၏၊ ဒွါရံ-ဘုံ ၇ ဆင့် ပြာသာဒ်၏ တံခါးကို၊ ပိဒဟိတွာ - ပိတ်၍၊ ရက္ခန္ဓေန - စောင့်ရှောက်လျက်၊ ဝသိတမ္ပိ- နေနိုင်၏၊ ဝါ - နေကောင်း၏။ [ငွေကို လှူလာသည်မှစ၍ ပြာသာဒ်ပေါ်၌ ထားသွားသည့်တိုင်အောင် ဖြစ်ပုံအစဉ်ဖြင့် ထိုငွေသည် အပ်-မအပ် ၂ မျိုးနှင့် ဆိုင်နေ၏။ နောင်ခါစီမံတတ်လျှင် အပ်မည်၊ မစီမံတတ်လျှင် အပ်မည်မဟုတ်- ဟူလို။]

ကိဉ္စိ-သော၊ ဝိက္ခာယိကဘဏ္ဍံ-ရောင်းခြင်း၌ယှဉ်သော ဘဏ္ဍာဖြစ်သော၊ ဝါ-ရောင်းထိုက်သောဘဏ္ဍာ ဖြစ်သော၊ ပတ္တံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ စီဝရံဝါ- သည်သော်၎င်း၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ- အကယ်၍ ရောက်လာအံ့၊ ဘန္ဓ-ရား၊ ဣဒံ- ဤသပိတ်ကို၊ ဝါ - ဤသင်္ကန်းကို၊ ဂဟေဿထ - ယူကုန်လတံ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဥပါသက- ကာ၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့မှာ၊ ဣမိ နာ-ဤသပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ- ဤသင်္ကန်းဖြင့်၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ စ- ထိုသို့ အလိုရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုသည်၊ ဝေရူပံနာမ - ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သည်၊ (ဟုတွာ) သံဝိဇ္ဇတိ - ရှိ၏၊ [ထားသွားအပ်သော ငွေကို “ဝေရူပံနာမ”ဟု ဆိုသည်။] ကပ္ပိယကာရကော-အပ်အောင် ပြုတတ် သူသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထမ္ပိ- ပြောနိုင်၏၊ သော- ထို ဈေးရောင်းလာသူ သည်၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ကိံ)၊ အဟံ - သည်၊ ကပ္ပိယကာရကော- သည်၊ ဘဝိ သာမိ-အံ့၊ ဒွါရံ-ကို၊ ပိဝရိတွာ-၍၊ ဒေထ - ပေးပါကုန်၊ ဣဟိ (သစေ ဝဒ တိ)၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒွါရံ ပိဝရိတွာ, ဣသေဿိံ ဩကာသေ-၌၊ ထပိတံ-ထားအပ် ပြီ၊ ဣတိ ဝတ္ထမ္ပိ၊ ဣမံ-ဤငွေကို၊ ဂဏှ- ယူလော၊ ဣတိ- သို့၊ န ဝတ္ထမ္ပိ- ရာ၊ [ဤသို့ပြောလျှင် ဥဂ္ဂဏှာပန လက္ခဏာရှိသောကြောင့် နိသဂ္ဂိထိုက်သည်။] ဝေမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်လည်း၊ ကပ္ပိယဉ္စ-အပ်သောအရာကို ၎င်း၊ အကပ္ပိယဉ္စ-ကို၎င်း၊ နိဿာယ-၍၊ ဌိတမေဝ-တည်သည်ပင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သေး၏၊ သော - ထို ဈေးရောင်းသူသည်၊ တံ - ထိုငွေကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ တဿ- ထိုရဟန်းအား၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ- ကို၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ အဓိကံ- အပိုအလွန်ငွေကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ [၅ ကျပ်တန်အတွက် ၆ ကျပ်စသည်ကို ယူလျှင်။] မယံ - တို့သည်၊ တဝ - ၏၊ ဘဏ္ဍံ- ကို၊ န ဂဏှာမ- မယူလိုကုန်၊ နိက္ခမာဟိ- ထွက်သွားလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောနိုင်၏။

သံဃမဇ္ဈေ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ရူပိယံနာမ-ရွှေ ငွေ မည်သည်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နိသဇ္ဇိတမ္ပိ သံဃဿဝါ ဂဏှ

သင်္ဂါပုဂ္ဂလသင်္ဂါတိ- ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ န ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်၊
 ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုငွေသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ မတ္တမေဝ-ခံယူအပ်
 ခါမျှသာတည်း၊ တေန-ထိုငွေဖြင့်၊ ကိစ္ဆိ-သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ န စေတာ
 ပိတံ-မဝယ်အပ်သေး၊ [တစုံတခုကို ဝယ်ပြီးလျှင်ကား သုံးစွဲဘို့ရန် နည်းလမ်း
 မရှိတော့။] တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဥပါယေန - နည်းလမ်းတမျိုးဖြင့်၊ ပရိဘောဂ
 ဒဿနတ္ထံ-သုံးဆောင်ခွင့်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဃမဇ္ဈေ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊
 (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ၊ [သံဃာ့အလယ်၌ စွန့်၍ ထိုငွေဖြင့် ကပ္ပိယကဝယ်အပ်
 သော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကောင်းသည်။] ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ သပ္ပိဝါ
 တိ-ကား၊ ဥပါသက- ကာ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- ရှင်ရဟန်းတို့အား၊ သပ္ပိဝါ-သည်
 ၎င်း၊ တေလံဝါ-သည်၎င်း၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောနိုင်၏၊
 ရူပိယ၊ ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ- ကား၊ သဗ္ဗေဟိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊
 ဘာဇေတွာ- ဝေဘန်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ- သုံးဆောင်နိုင်၏၊ ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟကေ
 န - ရှေ့ ငွေကို လက်ခံမိသောရဟန်းသည်၊ ဘာဂေါ - အဘို့ကို၊ န ဝဟေ
 တဗ္ဗော-မယူထိုက်၊ အညေသံ-နသော၊ ဘိက္ခုနံဝါ- တို့၏သော်၎င်း၊ အာရာ
 မိကာနံဝါ- တို့၏သော်၎င်း၊ ပတ္တဘာဂမ္ဘိ - ရောက်အပ် ရအပ်သောအဘို့ကို
 လည်း၊ လဘိတွာ-တဆင့်ရ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ န ဝန္တတိ။

အန္တမသော, မက္ကဋ္ဌာဒီဟိ-မျောံ အစရှိသော သတ္တာတို့သည်၊ တတော-
 ထို အခြားသူတို့ ရအပ်သောအဖို့မှ၊ ဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ အရညေ, ထပိ
 တံဝါ - ထားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ တေသံ- ထို မျောက် အစရှိသော
 သတ္တာတို့၏၊ ဟတ္ထတော - မှ၊ ဝဠိတံဝါ - လျောကျသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊
 တိရစ္ဆာနဂတ ပရိဂ္ဂဟိတမ္ဘိ - တိရစ္ဆာန်တို့သည် သိမ်းပိုက်အပ်သောပစ္စည်း
 သည်၎င်း၊ (“အရညေ ထပိတံ” ကိုရည်ရွယ်သည်။) ပံသုကုလမ္ဘိ-ပံသုကုပစ္စည်း
 သည်၎င်း၊ (“ဟတ္ထတော ဝဠိတံဝါ” ကို ရည်ရွယ်သည်။) န ဝန္တတိယေဝ-
 မအပ်သည်သာ၊ တတော- ထိုအခြားသူတို့ ရအပ်သောအဖို့မှ၊ အာဟဇေန-

အာရာမိကာနံ ပတ္တ ဘာဂမ္ဘိ ။ ။ ဝေစုဝေသောအခါ အာရာမစောင့်သူများ
 လည်း ဝေစုရ၏၊ ထို အာရာမစောင့်တို့က ငွေ အလှူခံသောရဟန်းအား တဆင့်လှူ၍
 ရသော်လည်း ထို ငွေအလှူခံသောရဟန်းမှာ မအပ်တော့-ဟူလို၊ ဘာကြောင့်နည်း....
 လူတို့လက်သို့ ရောက်သွားသော်လည်း ထို ဝေစုရအပ်သော ပစ္စည်းပင် ဖြစ်သော
 ကြောင့်တည်း၊ “ အကယ်၍ အာရာမစောင့်တို့သည် ထို ဝေစုရအပ်သော ပစ္စည်းကို
 အခြားပစ္စည်းဖြင့် လဲပြီးမှ ထို အခြားပစ္စည်းကို လှူလျှင် အပ်၏ ” ဟု ဝဏ္ဏိပုဒ်တို့၌
 ဆိုကြောင်းကို ဋီကာ၌ ဆိုထားသည်။

ဆောင်ယူအပ်သော၊ ဖာဏိတေန- တင်လဲဖြင့်၊ သေနာသန ဝုပနမ္မိ-ကျောင်းကို ထုံစေခြင်းသည်လည်း၊ န ဝန္တတိ၊ သပ္ပိနာဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ တေလေန ဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဒီပိကတွာ, ဒီပါလောကေ-မီးရောင်၌၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ကသိဏ ပရိကမ္မမ္မိ - အာလောကကသိုဏ်း ပရိကမ်ကိုသော်မှလည်း၊ ကာတုံ - ငှါ၎င်း၊ ပေါတ္ထကံပိ - ပေစာကိုသော်မှလည်း၊ ဝါစေတုံ- ဆိုစေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါ - ဖတ်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ၊ [ဝိသဒ္ဓါ ၂ ခုလုံး သမ္ဘာဝနာ ဇောတက၊ ထိုကဲ့သို့ မွန်မြတ်သော အလုပ်၌မျှ မအပ်လျှင် အခြား အလုပ်များ၌ကား ပြောဘွယ်မလိုဟု ဂရဟာဆည်း။] ပန-ဆက်၊ တေလမရ ဖာဏိတေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သရီရေ-၌၊ ဝဏံ-အနာကို၊ မက္ခေတုံ- သုတ်လိမ်းခြင်း ငှါ၊ န ဝန္တတိယေဝ - ကေန မအပ်သည်သာ၊ [ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ သုံးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မအပ်ကြောင်းကို ခိုင်မြဲစေခြင်းငှါ “ဝေ” ဖြင့်ဆိုသည်။]

တေန ဝတ္ထုနာ-ထို စွန့်အပ်ပြီးသော ငွေဟူသော ဝတ္ထုဖြင့်၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒီနိ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ- နအံ၊ ဥပေါသထာဂါရံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသလံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ကရောန္တိ-နအံ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ န ဝန္တတိ- (ငွေ အလှူခံသော ရဟန်းအား မအပ်၊) ဆာယာပိ - သည်လည်း၊ ဂေဟ ပရိစ္ဆေဒေန-ကျောင်း၏ အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဌိတာ-သည်၊ (သမာနာ-သော်)၊ နဝန္တတိ၊ [ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် စသည်တို့၏ မွန်းတိအခါ အရိပ်၌သော်မှ ငွေအလှူခံသော ရဟန်းသည် နေခို၍မနေကောင်း- ဟူလို။] ပရိစ္ဆေဒါတိတ္တ န္တာ - အပိုင်းအခြားကို လွန်သော အရိပ်သည်၊ အာဂန္တုကတ္တာ - ကြောင့်၊ ဝါ-အရိပ်အသစ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝန္တတိ၊ တံဝတ္ထု-ထို စွန့်အပ်ပြီးသော ငွေ ဟူသော ဝတ္ထုကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ကတေန-သော၊ မဂ္ဂေနပိ-ဖြင့်၎င်း၊ သေတု နာပိ-ဖြင့်၎င်း၊ နာဝါယပိ-ဖြင့်၎င်း၊ ဥဠုမ္ပေနပိ-ဖြင့်၎င်း၊ ဂန္တု-ငှါ၊ နဝန္တတိ၊ တေန ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ ခဏာပိတာယ-တူးစေအပ်သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏၊ ဥဒ္ဓိဒေါဒကံ-စိမ့်ထွက်သောရေကို၊ ပါတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ-၎င်း၊ နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ အန္တော-ရေကန်အတွင်း၌၊ ဥဒကေ-သည်၊ အသတိ- သော်၊ အညံ-သော၊ အာဂန္တုကံ-သော၊ ဥဒကံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ (အခြားမှ

ဥဒ္ဓိတောဒကံ ။ ။ ဥပုဗ္ဗ , ဘိဒဓာတ် , တ ပစ္စည်းဖြင့် “ ဥ - မြေအတွင်းမှ အထက်သို့ + ဘိဒ - စိမ့်၍ ထွက်သော + ဥဒကံ - ရေ၊ ယောဇနာ၌ကား၊ “ ဥ + ဘရဓာတ် ဖြင့် ပြည့်သောရေ ” ဟု ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။ သီလက္ခန္ဓာ, သာမညဖလသုတ် ဒုတိယဈာန်၏ ဥပမာ၌ ဤပုဒ်ကို “ ဥဒ္ဓိန္ဒ-ဥဒ္ဓိဇ ” ဟု ဘိဒဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်ထားသည့် အတိုင်းသာ မှတ်သင့်သည်။

ယူ၍လောင်းထည့်အပ်သောရေကိုဆိုသည်။)ဝသောဒတံဝါ-မိုဃ်းရေသည် သော်၎င်း၊ ပရိဋ္ဌ-ဝင်လာသည်(သမာနံ) ဝနုတိ၊ (တေနဝတ္ထုနာ၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ကို) ကိတာယ-ဝယ်အပ်သော်၊ ယေန ဥဒကေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္ခ၊ ကိတာ-ဝယ်အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုရေသည်၊ အာဂန္တုကံ-သည်၊ (သမာနံပိ-လည်း)၊ န ဝနုတိ၊ [ဝယ်တုန်းက ရှိနေသောကြောင့် အာဂန္တုကရေပင် ဖြစ်သော်လည်း မအပ်-ဟူလို။]

တံ ဝတ္ထု-ကို၊ ဥပနိက္ခေပံ-အနီး၌ထားအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ထပေတွာ-၍၊ သံသော-သည်၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တေပိ ပစ္စယာ-တို့သည်လည်း၊ တဿ-ထို ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟက ရဟန်းအား၊ နဝနန္တိ၊ အာရာမော-ခြံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတော-ဝယ်ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ သောပိ-ထိုခြံသည်လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇတံ-၎င်း၊ နဝနုတိ၊ ဘူမိပိ-ခြံမြေသည်၎င်း၊ ဝိဇေဓိ-သည်၎င်း၊ အကပ္ပိယံ - သည်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ (ထို ငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သည့်အတွက် မအပ်သည်ဖြစ်အံ့) (ဧဝံသတိ)၊ ဘူမိံ - ခြံမြေကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတံ - ၎င်း၊ နေဝ ဝနုတိ၊ ဖလံ-သစ်သီးကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတံ န ဝနုတိ၊ ဘူမိံ ယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ကိဏိတွာ-၍၊ အညာနိ-န်သော၊ ဝိဇာနိ-အပ်သော မျိုးစေ့တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ရောပိတာနိ - စိုက်အပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလံ ဝနုတိ၊ ဝိဇာနိ-တို့ကို၊ ကိဏိတွာ-၍၊ ကပ္ပိယဘူမိယံ-၌၊ ရောပိတာနိ-န်သည်၊ အထ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလံ-သည်၊ န ဝနုတိ၊ ဘူမိယံ-အပ်သောမြေ၌၊ နိသီဒိ တံဝါ-၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတံဝါ-၎င်း၊ ဝနုတိ။

ဥပနိက္ခေပံ။ ။ဥပ-အနီး၌+နိက္ခေပ - ထားအပ်သောငွေ၊ ကပ္ပိယလုပ်သော ဥပါသကာသည် စွန့်အပ်သောငွေက အလွန်များနေရကား တနေ့ထည်းဖြင့်ကုန်အောင် မသုံးသင့်ဟု ယူဆ၍ ဥပါသကာ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ တိုးပွားအောင်လုပ်ပေးမည့် အခြား သူထံ ဥပါသကာက အပ်နှံ၍ဖြစ်စေ ထားခြင်းကို “ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွာ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့သော ငွေမှ အတိုးအပွားကိုသာ အပ်သော ပစ္စည်းဖြင့် လဲလှယ်၍ ဥပါသကာက လှူလျှင် ထို ပစ္စည်းသည် ငွေအလှူခံသော ထို ရဟန်းမှာ မအပ်၊ အခြားရဟန်းများ မှာကား အပ်၏။

ဋီကာ။ ။ဥပနိက္ခေပံ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ သစေ ဥပါသကော အတိဗဟု ဣဒံ ဟိရ ညံ၊ ဣဒံ ဘန္တေ အန္တေဝ (ယနေ့ တနေ့တည်းဖြင့်သာ) န ပိနာသေတဗ္ဗတိ ဝတွာ သယံ (ဥပါသကာ ကိုယ်တိုင်) ဥပနိက္ခေပံ (ခြေစောင့် လက်စောင့်ဆိုသလို အနီး၌ထားအပ် သည် မည်လောက်အောင်) ထပေတိ၊ အညေန ဝါ ထပါပေတိ၊ ဧဝံ ဥပနိက္ခေပံ ထပေ တွာ တတော ဥဒယံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော (ထိုမှ အတိုးအပွားကို သုံးစွဲသော အနေဖြင့်) သံသော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇတိ။

သစေ သော ဆဇ္ဇေတိတိ - ကား၊ ယတ္ထကတ္ထစိ - ဌ၊ ဒိပတိ - ပစ်ချအံ့၊ အထာပိ နဆဇ္ဇေတိ-အကယ်၍မူလည်း မစွန့်အံ့၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ (အထာပိ) ဂစ္ဆတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ န ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်ထိုက်၊ နောစေ ဆဇ္ဇေတိတိ-ကား၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အထနေဝ ဂစ္ဆတိ - အကယ်၍ မသွားအံ့၊ (အထ) န ဆဇ္ဇေတိ-အံ့၊ မယံ-အား၊ ဣမိနာ ဗျာပါရေန-ဤငွေ နှင့်စပ်သော ဗျာပါရဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ယေနကာမံ- အလိုရှိတိုင်း၊ [(တနည်း၊) ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ပက္ကမိတုံ- ငှါ၊ ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ၊ တေန-သို့၊ ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပက္ကမတိ- အံ့၊] တတော - ထိုသို့ ဖဲသွားခြင်းကြောင့်၊ ယထာဂုတ္တလက္ခဏော- အကြင် အကြင်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော ရဟန်းကို၊ ရူပိယဆန္ဒကော- ရွှေငွေကို စွန့်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗော။

ယော ဆန္ဒာဂတိန္တိ အာဒိသု - တို့၌၊ လောဘဝသေန-ဖြင့်၊ တံ ဝတ္ထု- ထို ရွှေငွေဟူသော ဝတ္ထုကို၊ အတ္တနော-ဘို့၊ ကရောန္တောဝါ- ပြုလျက်သော် ၎င်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ ဥက္ကံသေန္တောဝါ- မြှောက်ပင့်လျက်သော် ၎င်း၊ ဆန္ဒာ ဂတိံနာမ- ဆန္ဒာဂတိမည်သည်သို့၊ ဂစ္ဆတိ- လိုက်၏၊ ဒေါသဝသေန- ဖြင့်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ မာတိကံ - ဒွေမာတိကာကို၊ နေဝဇာနာတိ၊ ဝိနယံ- ပဒဘာဇနီဟူသော ဝိနည်းကို၊ န ဇာနာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရံ- ကို၊ အပသာဒေ န္တော-မောင်းမဲ ခြိမ်းခြော်လျက်၊ ဒေါသာဂတိံနာမ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟဝသေန၊ မုဋ္ဌပမုဋ္ဌဿတိဘာဝံ - ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသူ၊ အပြားအားဖြင့် ပျော်ကင်းသော သတိရှိသူ၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇန္တော-ရောက်လျက်၊ မောဟာ ဂတိံနာမ ဂစ္ဆတိ၊ ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကဿ - ရွှေငွေကို ခံယူသော ရဟန်းမှ၊ ဘယေန - ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဆဇ္ဇေတုံ , အဝိသဟန္တော - မရဲဝံ့သည်၊ (ဟုတွာ)ဘယာဂတိံနာမ ဂစ္ဆတိ၊ ဝေံ-ဤသို့ အဂတိလိုက်မှုကို၊ အကရော န္တော-မပြုသော ရဟန်းကို၊ ဆန္ဒာဂတိံ နဂစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဣတိ- ဆန္ဒာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဘယာဂတိံ နဂစ္ဆတိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အနိမိတ္တံ ကတွာတိ-ကား၊ နိမိတ္တံ-အမှတ်အသားကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ (မည်သည့် အရပ်၌ ကျသည် ဟု အမှတ်အသား မပြုမူ၍) အက္ခိနိ - တို့ကို၊ နိမ္မိလေတွာ-မှတ်၍၊ နဒိယာဝါ-၌သော် ၎င်း၊ ပပါတေဝါ-ချောက်ကမ်းပါး ၌သော် ၎င်း၊ ဝနဂဟနေဝါ- တောရှပ်၌သော် ၎င်း၊ ဂူထံဝိယ-ကိုကဲ့သို့၊ အန ပေက္ခေန-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၊ ပတိတောကာသံ-ကျရာအရပ်ကို၊ အသမန္တာ ဟရန္တေန - နှလုံးမသွင်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပါတေတဗ္ဗံ - ကျစေရာ၏၊ ဝါ-

ပစ်ချရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [အနပေက္ခေနကို “ ပတိတောကာသံ အသမန္တာဟရန္တေန” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ကျရာအရပ် သိသော်လည်း ငဲ့ကွက်မှု မရှိခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သည်။] ဝေ- သို့၊ ဝါ- သို့ကလောက်၊ ဇိဂုန္တိ တဗ္ဗေပိ- စက်ဆုပ်စရာကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရူပိယေ - ရှေ့ဌေ၌၊ ဘဂဝါ- သည်၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့အတွက်၊ ပရိဘောဂံ - သုံးစွဲနည်းကို၊ အာစိက္ခံ - ဟောပြောတော်မူပြီး၊ ပန-ကား၊ ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ-အား၊ ကေနစိ ပရိယာယေန - ဖြင့်၊ တတော-ထို ရှေ့ဌမှ၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယပရိဘောဂေါ - ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်၊ နဝဇ္ဇတိ- မအပ်၊ စ- ဆက်၊ အယံ - ဤ ရှေ့ဌမှဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်၊ တေဿ-ဤ ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကရဟန်းအား၊ နဝဇ္ဇတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ အသန္တသမ္ဘာဝနာယဝါ - မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားဖြင့် မိမိကို မိမိချီမြှောက်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- ဝါကြားခြင်းကြောင့်သော် ၎င်း၊ ကုလဒူသက ကမ္မေနဝါ- ကုလဒူသကအမှုကြောင့်သော်၎င်း၊ ကုဟနာ ဒီဟိဝါ - အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပန္န ပစ္စယာ - တို့သည်၊ တဿ-ထိုပြုသောရဟန်းအား၊ နေဝ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အညဿ- အား၊ နဝဇ္ဇန္တိ၊ ဓမ္မေန-နှင့်၊ သမေန - ညီညွတ်သဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာပိ- ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်လည်း၊ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ - ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မူ၍၊ ပရိ ဘုဒ္ဓိတံ- ၄၊ နဝဇ္ဇန္တိ- မအပ်ကုန်။

ဟိ-ချဲ့၊ ပရိဘောဂါ- သုံးစွဲခြင်းတို့သည်၊ ထေယျပရိဘောဂေါ - ဝ၎င်း၊ ဣဏပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ သာမိပရိဘောဂေါ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော(ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ သံဃမဇ္ဈေပိ- ၌လည်း၊ နိသီဒိတ္တာ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ-သော၊ ဒုဿီလဿ- သီလမရှိသော ရဟန်းသာမဏေ၏၊ ပရိဘောဂေါ - သည်၊ ထေယျပရိဘောဂေါနာမ-ဝ မည်၏။ ဝါ - ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်း

ထေယျပရိဘောဂေါ။ ။ [ထေနဿ+ဘာဝေါ ထေယျံ၊ ထေယျေန-ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်ဖြင့်+ပရိဘောဂေါ - ခြင်းတည်း၊ ထေယျ ပရိ ဘောဂေါ- ခြင်း။] ထေယျပရိဘောဂေါနာမ အနရဟဿ (မသုံးစွဲထိုက်သူ၏) ပရိဘောဂေါ၊ ဘဂဝတာဟိ အတ္တနော သာသနေ သီလဝတော ပစ္စယာ အနုညာတာ၊ န ဒုဿီလဿ၊ ဒါယကာနမ္ဘိ သီလဝတော ဝေ ပရိစ္စာဂေါ၊ န ဒုဿီလဿ၊ အတ္တနော ကာရာနံ- (ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့၏) မဟပ္ပလဘာဝဿ ပစ္စာသီသနတော၊ ဣတိ သတ္တာရာ အနုညာတာတ္တာ ဒါယကေဟိစ အပရိစ္စတ္တတ္ထဒုဿီလဿ ပရိဘောဂေါ ထေယျပရိဘောဂေါ။

မည်၏။ သီလဝတော - သီလရှိသော ရဟန်း သာမဏေ၏။ အပစ္စဝေက္ခိတ ပရိဘောဂေါ-ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်အပ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်။ ဣဏပရိဘောဂေါနာမ- မည်၏။ ဝါ - ကြွေးယူခြင်းဖြင့် ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်း မည်၏။ တသ္မာ, စီဝရံ-ကို၊ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ-၌၊ (ရေချိုးခြင်းစသော ကိစ္စကြောင့် ကိုယ်မှ ခွါချထားသော သင်္ကန်းကို ပြန်၍ ဝတ်ရုံ သုံးစွဲတိုင်း၌) ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ပိဏ္ဍပါတော- ကို၊ အာလောပေ အာလောပေ- ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဆွမ်းလုပ်တိုင်း၌၊ (ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော)၊ တထာ-ဆိုအပ် ပြီးသည့်အတိုင်း၊ အသက္ကောန္တေန-သည်၊ ပုရောတ္တ၊ ပေ၊ ယာမေသု- နံနက် အခါ၊ ညနေအခါ၊ ပုရိမယာမ်၊ မဇ္ဈိမယာမ်၊ ပစ္ဆိမယာမ်တို့၌၊ (ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ)၊ အဿ- ထိုရဟန်းသာမဏေသည်။ အပစ္စဝေက္ခတောဝ- မဆင်ခြင် ဘဲသာလျှင်၊ အရုဏော သစ္စေဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ- ဣဏပရိဘောဂ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ သေနာသနဗ္ဗိ - ကိုလည်း၊ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ [ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေတိ - ပဝေသေ ပဝေသေ-ကျောင်းသို့ ဝင်တိုင်း ဝင်တိုင်း၌၊ (ဒီကာ)။]

ဘေသဇ္ဇဿ-ဆေး၏။ (တာသမ္ပန်)၊ ဝါ-ကို၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပရိဘောဂေ ဌာဝေါ) ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ- အကပ်ခံရာအခါ၌၎င်း၊ ပရိဘောဂေပိ-သုံးဆောင်ရာ

ဣဏပရိဘောဂေါ ။ ။ ဣဏဝသေန + ပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယာ (အလှူစင်ကြယ်ကြောင်း၏) အဘာဝတော ဣဏံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ ဝိယာတိ အတ္ထော၊ ကြွေးမြီကို ဆပ်သကဲ့သို့ ယမန် နေ့က သုံးစွဲအပ်သောဆွမ်းကို “နေဝ ဒဝါယ” စသည်ဖြင့် ပြန်၍ဆင်ခြင်လျှင် (သင်္ကန်း စသည်ကိုလည်း ထိုအတိုင်းပြန်၍ ဆင်ခြင်လျှင်) ဣဏပရိဘောဂမဖြစ် - ဟု ဆိုကြ၏။ သို့သော် “ သဏဿ အပစ္စဝေက္ခတောဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ ” ဟူသော စကားကို ထောက်၍ ထိုဝါဒကို မနှစ်သက်ကြ၊ ထိုသုံးစွဲရာနေ့မှာပင် အနည်းဆုံးတကြိမ်မျှ ဆင်ခြင် မိမှသာ ဣဏပရိဘောဂမှ လွတ်မည်။

ပုရောတ္တ၊ ပေ၊ ယာမေသု။ ။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် တနေ့ ၅ ကြိမ်လောက် ဆင်ခြင် ရမည် - ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ သို့သော် ထိုမျှလောက် အချိန်များများ မဆင်ခြင်နိုင်လျှင် တနေ့ ၄ ကြိမ်, ၃ ကြိမ်, ၂ ကြိမ် အနည်းဆုံး တကြိမ် ဖြစ်စေ ဆင်ခြင်မိစေရမည်။ [ပုရောတ္တ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမယာမေသု ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော၊ တထာ အသက္ကောန္တေန ယထာဝုတ္တကာလဝိသေသဝသေန (ပုရောတ္တစသော ကာလအထူး၏ အစွမ်းဖြင့်)၊ ဧကဒိဝသေ စတုက္ခတ္တံ၊ တိက္ခတ္တံ၊ ဒွိက္ခတ္တံ၊ သင်္ကယေဝဝါ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ သစေ အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ (မဆင်ခြင်ဘဲ အာရုံတက်သွားလျှင်)၊ ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ - ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဒီကာ, သီလနိဒ္ဒေသ။]

အခါ၌၎င်း၊ သတိပစ္စယတာ-ပစ္စဝေက္ခဏာသတိ၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ ဧဝံသန္တေပိ- သော်လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ- ၌၊ သတိ - ပစ္စဝေက္ခဏာ သတိကို၊ ကတွာ-၍၊ ပရိဘောဂေ-၌၊ အကရောန္တဿေဝ-(ပစ္စဝေက္ခဏာသတိကို) မပြုသော ရဟန်း၏သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန- အန္တယကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-၌၊ သတိ -ကို၊ အကတွာ၊ ပရိဘောဂေ- ၌၊ ကရောန္တဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်ကြောင်း

ဘေသန္တဿ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ သတိပစ္စယတာတိ သတိယာ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ဤဒီကာအဖွင့်ကို ထောက်၍ “ပစ္စယဿ+ဘာဝေါ ပစ္စယတာ” ဟု ပဌမပြု၊ ထို့နောက် “သတိယာ + ပစ္စယတာ သတိပစ္စယတာ” ဟုပြု၊ သတိယာကို ပစ္စယ၌စပ်၊ တာ၏ သမ္ပန်ကား “ဘေသန္တဿ” တည်း၊ သတိအရလည်း ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ကြောင်း သတိတည်း၊ ထို့ကြောင့်၊ “ပဋိဂ္ဂဟဏဿ ပရိဘောဂဿစ (ကို၎င်း) ပစ္စဝေက္ခဏသတိယာ (ဆင်ခြင်မှုသတိ၏) ပစ္စယဘာဝေါယုဇ္ဇတိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ပစ္စဝေက္ခဏာ သတိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်” ဟူသည် ထိုဆေးက ပစ္စဝေက္ခဏာ သတိ၏ အာရုံပြုခံရခြင်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိအား အာရမဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတည်း၊ ဆိုလိုရင်းမှာ-ဆေးကို အကပ်ခံတုန်း၌၎င်း၊ သုံးဆောင်တုန်း၌၎င်း ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။

မေးဘွယ် ။ ။ “ဆွမ်းကို အကပ်ခံတုန်း၌လည်း ဆင်ခြင်ရမည်” ဟု မဆိုဘဲ “အဘယ်ကြောင့် ဆေးကိုမှ အကပ်ခံတုန်း၌လည်း ဆင်ခြင်ပါ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား - ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ “ယာမကာလိက သတ္တာဟကာလိက (ဆေး) ယာဝဇီဝိကကို အာဟာရအတွက် ဝိကာလ၌ အကပ်ခံလျှင် ဒုက္ကဋ်၊ အာဟာရအတွက် စားသောက်လျှင် မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း ဒုက္ကဋ်” ဟု ပညတ်တော်မူချက် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ထို အာပတ်တို့မှ လွတ်အောင် အကပ်ခံတုန်း၌လည်း ပစ္စဝေက္ခဏာ သတိရှိသင့်၏” ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

ဧဝံသန္တေပိ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။ ။ ဤသို့ ၂ ဌာနတို့၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ဘို့ သင့်သော်လည်း အကပ်ခံတုန်း၌ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်တုန်း၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မှ အာပတ်သင့်သည်၊ အကပ်ခံတုန်း၌ မဆင်ခြင်မိ သော်လည်း သုံးဆောင်တုန်း၌ ဆင်ခြင်မိလျှင် အာပတ် မသင့်။

မေးဘွယ်။ ။ ဝိကာလနဘောဇန ပဒဘာဇနီ၌ “အာဟာရအတွက် အကပ်ခံလျှင် ဒုက္ကဋ်” ဟု မိန့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ မိန့်တော်မူသည်ကား မှန်၏၊ “အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟာတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်ဿ” ဟု မိန့်တော် မူသောကြောင့် ရောဂါမရှိဘဲ သက်သက် စားချင် သောက်ချင်၍ အကပ်ခံမှ အာဟာရတ္ထ ဖြစ်၍ အာပတ် သင့်၏၊ ဆေးကို ဆေးအဖြစ်ဖြင့် အကပ်ခံရာ၌ကား အာဟာရအတွက် မဟုတ်တော့၊ ထို့ကြောင့် အကပ်ခံတုန်း၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မိသော်လည်း အာပတ်မသင့်။

သည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ-ဒေသနာသုဒ္ဓိ၎င်း၊ သံဝရသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဗ္ဗိဓာ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိနာမ - မည်သည်၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလံ - တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ- ထို ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို၊ ဒေသနာယ - ဒေသနာ ပြောခြင်းဖြင့်၊ သုဇ္ဈနတော-စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

သံဝရသုဒ္ဓိနာမ- မည်သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထို ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို၊ ပုန- ဖန်၊ ဧဝံ- ဤသို့ မစောင့်စည်းမှုကို၊ န ကရိဿာ မိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တာဓိဋ္ဌာန သံဝရေနေဝ-စိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဟူသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ သုဇ္ဈနတော - ကြောင့်၊ သံဝရသုဒ္ဓိတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [အဓိဋ္ဌာနဝိသိဋ္ဌော-အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြင့် အထူးပြုအပ်သော၊ သံဝရောဝ+သုဒ္ဓိ သံဝရသုဒ္ဓိ။] ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ နာမ-မည်သည်။ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ - ထို အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလကို၊ အနေသနံ- မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ- ရှိ၊ ဓမ္မေန- နှင့်၊ သမေန- သဖြင့်၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တဿ - ဖြစ်စေသော ရဟန်းသာမဏေ၏၊ ပရိယေသနာယ-

သုံးဆောင်တုန်း ဆင်ခြင်ရကျိုး ။ ။ သုံးဆောင် စားသောက်သော ဒေသနာ မဆင်ခြင်မိလျှင် စားချင်၍ စားရာရောသောကြောင့် အာဟာရအတွက် ဖြစ်နေရကား ထိုဝိကာလဘောဇန ပဒဘာဇနီအရ ဒုက္ကဋ်သင့်ရသည်။ ဤသို့ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၍ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ပျက်သွားသော်လည်း ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ မပျက်အောင် ကား အာရုံမတက်ခင် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်နိုင်ပါသေး၏။ သုံးဆောင် စားသောက် တုန်း၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်လိုက်လျှင်မူကား ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ လုံခြုံရုံမက၊ ဝိကာလဘောဇန ပဒဘာဇနီ၌လာသော ဒုက္ကဋ်လည်း မသင့်တော့သဖြင့် ပါတိမောက္ခ သီလလည်း လုံခြုံပြီးဖြစ်တော့၏။ [တချက်ခုတ် ၂ ချက်ပြတ်သောနည်းမျိုးတည်း။] “သစ်ပင်တပင်ကို ခြံကာ၍ စောင့်ရှောက်လိုက်လျှင် ထိုသစ်ပင်၌ သီးသောအသီးတို့ကို လည်း စောင့်ရှောက်ပြီး ဖြစ်တော့၏” ဟူသော ဒီကာဥပမာလည်း ဤ တချက်ခုတ် ၂ ချက်ပြတ် နည်းပင်တည်း။

စတုဗ္ဗိဓာဟိ သုဒ္ဓိ။ ။ ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ၏ စင်ကြယ်မှုနှင့် စပ်၍ သုဒ္ဓိ ၄ ရပ် ကို ပြလိုသောကြောင့် “စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ” စသည်မိန့်၊ သုဇ္ဈတိ တောယာတိ သုဒ္ဓိ=ပါတိ မောက္ခသီလ၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒေသနာပြောခြင်း စသည်၊ ယထာဓမ္မံ - ဝိနည်းတရားတော်အား လျော်စွာ၊ ဒေသနာဝ- ဒေသနာပြောခြင်းသည်ပင် + သုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်ကြောင်းတည်း၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိ - ကြောင်း၊ ပရိဝါသ် မာနတ်ဆောက်တည်၍ ဝုဋ္ဌာနကံ ပြုခြင်းကို၎င်း၊ ပါရာဇိကအာပတ်မှ စင်ကြယ်၍ရန် လူထွက်ခြင်းကို၎င်း၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၌ သွင်းယူရသည်။ [သုဒ္ဓိမန္တသီလ (စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သီလ) ကို အရကောက်ရာ၌ကား “ဒေသနာ+သုဒ္ဓိ တေသာတိ ဒေသနာသုဒ္ဓိ” ဟု ပြု။]

ရှာမှီးခြင်းဖြင့်၊ သုဒ္ဓတ္တာ- ကြောင့်၊ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယာနံ ပရိယေဋ္ဌိယေဝ + သုဒ္ဓိ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊] ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ နာမ-မည်သည်၊ ပစ္စယ ပရိဘောဂ သန္ဓိသိတသီလံ-ပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲခြင်း၌ မှီသောသီလတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ တံ - ထို ပစ္စယသန္ဓိသိတ သီလကို၊ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတီတိ အာဒိနာ- သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေန- ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပစ္စဝေက္ခဏေန - ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်၊ သုဇ္ဈနတော-ကြောင့်၊ ပစ္စဝေက္ခဏ သုဒ္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ပေ၊အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ)ဝုတ္တံ။

သတ္တန္တံ-နံသော၊ သေက္ခာနံ-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပစ္စယ ပရိဘောဂေါ- ပစ္စည်း ၄ ပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်၊ ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂေါနာမ- မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုတ္တာ-သားတော် တို့တည်း၊ တသ္မာ, ပိတုသန္တကာနံ - ဘတော်ဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ-တို့၏၊ ဒါယာဒါ-ပေးအပ်သောအမွေကို ခံယူနိုင်သူတို့သည်၊ ဝါ- အမွေခံတို့သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-အဖြစ်ဖြင့်၊ တေ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျးအံ့၊ တေ-ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ကိံ -နံသလော၊ ဂိဟိနံ- တို့၏၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ကိံ -နံသလော၊ ဣတိ-အမေးတည်း၊ ဂိဟိ ဟိ-တို့သည်၊ ဒိန္နာပိ- ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်း ၄ ပါးတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝ တာ- သည်၊ အနညာတတ္တာ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဂဝတော သန္တကာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ, တေ - ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ - သာဓကကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ဘတော်ဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၌၊ ဓမ္မဒါယာဒ သုတ္တံ - ဓမ္မဒါယာဒသုတ်သည်၊ (“ ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ ” စသော ဓမ္မဒါယာဒသုတ်သည်၊) သာဓကံ- တည်း၊ ဒီဏာသဝါနံ- တို့၏၊ ပရိဘောဂေါ - သည်၊ သာမိ ပရိဘောဂေါနာမ - မည်၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိယသ္မာ, တေ- ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တဏှာယ - ၏၊ ဒါသဗျံ- ကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ အတိတတ္တာ - လွန်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂေါ ။ ။ ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော - ပေးထိုက်သော အမွေ၊ ဒါယံ + အာဒဒန္တိတိ ဒါယာဒါ - အမွေခံယူသူတို့၊ ဒါယာဒါနံ + ဘာဝေါ ဒါယန္တံ - အမွေ ခံယူသူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း)၊ ဒါယဇ္ဇေန + ပရိ ဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ- အမွေခံ ဆွေမျိုးအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း။

သာမိနော- အရှင်တို့သည်၊ ဟုတ္တာ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ (ဒိဏာ သဝါနံ ပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါနာမ၊) ဣမေသု ပရိဘောဂေသု- တို့တွင်၊ သာမိပရိဘောဂေါစ-သည်၎င်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါစ-သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေသံပိ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အတွက်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ဣဏ ပရိဘောဂေါ န ဝဇ္ဇတိ၊ ထေယျပရိဘောဂေ- ဌ၊ ကထာယေဝ - မအပ် ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ။

အပရေပိ- ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိဘောဂမှ တခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိဘောဂါ-ပရိဘောဂတို့သည်၊ လဇ္ဇိပရိဘောဂေါ- ၎င်း၊ ပေ၊ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ အလဇ္ဇိနော- အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ လဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သန္ဓိ-အတူ၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော၊ လဇ္ဇိနော-၏၊ အလဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သန္ဓိ-အတူ၊ ယာဝ-လောက်၊ န ဇာနာတိ-အလဇ္ဇိမှန်း မသိသေး၊ တာဝ-ထို အလဇ္ဇိမှန်း မသိသေးသမျှ၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာဒိတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အလဇ္ဇိနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ယဒါ-၌၊ အဿ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အလဇ္ဇိဘာဝံ-ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ တဒါ - ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိံ)၊ တုမှေ - တို့သည်၊ ကာယဒ္ဓါရေစ - ၌၎င်း၊ ဝစီ ဒ္ဓါရေစ- ၌၎င်း၊ ဝိတိက္ကမံ- ကို၊ ကရောထ- ပြုကုန်၏၊ တံ- ထို လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းသည်၊ အပ္ပဋိရူပံ-မလျောက်ပတ်ပါ၊ ဝေ-သို့၊ မာ အကတ္ထ-လင့်၊ ဣတိ

သာမိ ပရိဘောဂေါ ။ ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ပစ္စည်း ၄ ပါး သုံးစွဲခြင်းကို (အရှင်သခင်က ကိုယ်ပစ္စည်း ကိုယ် သုံးစွဲခြင်းကဲ့သို့ အပြစ်ကင်းရကား) သာမိ ပရိဘောဂဟု ဆိုသည်၊ သီလရှိသော ပုထုဇဉ်သေက္ခတို့၏ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ ပစ္စည်း ၄ ပါး သုံးစွဲခြင်းကို အာဏဏျပရိဘောဂ (ကြွေးမြီး မရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်း) ဟု ဆို၏၊ [ဤ အာဏဏျ ပရိဘောဂသည် ပြခဲ့သော ပရိဘောဂ ၄ မျိုးမှ အလွတ်ဖြစ်၏။] အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။

လဇ္ဇိနာ သန္ဓိ ပရိဘောဂေါ ။ ။ လဇ္ဇိနှင့် အတူ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်က သုံးစွဲခြင်း ဟူရာ၌ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆွမ်း စသော ပစ္စည်းကိုယူ၍ သုံးစွဲခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်၊ [လဇ္ဇိဿ သန္တကံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ၊ (သာရတ္ထ)၊] လဇ္ဇိအလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် ၂ ပါး၏ ဒါယကာ အလှူတရ၌ ဆွမ်း အတူစားခြင်း၊ သံဃာစဉ် အတူတက်ခြင်းကို မဆိုလို၊ ဝိမတိ၌ အလဇ္ဇိအထံ စာတက်ခြင်းကိုပါရည်ရွယ်၍ “ပရိဘောဂ”အရ “ဓမ္မ+ အာမိသ၏အစွမ်းအားဖြင့် ရောနှောခြင်း”ဟု ဖွင့်သည်ကို မနှစ်သက်ကြ။

အာဒိတော၊ ပေ၊ နတ္ထိ။ ။ ဤ စကားဖြင့် တွေ့ရာမြင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၌ သံသယ ရှိ၍ မနေပါနှင့်၊ သူ၏ကိုယ်မှု နှုတ်မှု လွန်ကျူးခြင်းကိုတွေ့၍ ပြောဆိုမရမှ (သို့မဟုတ်- ပြော၍ နားထောင်မည့်သူ မဟုတ်မှ) အလဇ္ဇိဟု ဆုံးဖြတ်ပါ-ဟု ပြသည်။

(ဝတ္ထုဗျော)၊ အနာဒိယိတွာ-မနာယူမူ၍၊ သစေ ကရောတိယေဝ-အကယ်၍ ပြုမြဲပြုနေအံ့၊ တေန-ထို အလဇ္ဇိရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ပရိဘောဂံ-ကို၊ ယဒိ ကရောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောပိ- ထို လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အလဇ္ဇိ ယေဝ-သည်ပင်၊ ဟောတိ-တော့၏၊ ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္တ နော-၏၊ ဘာရဘူတေန-တာဝန်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အလဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ပရိ ဘောဂံ ကရောတိ၊ သောပိ- ကိုလည်း၊ နိဝါရေတ-ဗျော- တားမြစ်ထိုက်၏၊ သစေ နဩရမတိ-အကယ်၍မရှောင်ကြဉ်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ [သု ကို ချီမြေခံသော အားဖြင့် ဆန္ဒာဂတိလိုက်၍ ထို အလဇ္ဇိနှင့်အတူ သုံးစွဲလျှင်-ဟူလို။] အယမ္ဗိ- ဤ အလဇ္ဇိနှင့် အတူ သုံးစွဲသော လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း၊ အလဇ္ဇိယေဝ- သည်ပင်၊ ဟောတိ-တော့၏၊ [အနုဂ္ဂိယူနှင့် အတူနေ၍ အနုရောဂါ ကူးသွား ခြင်းမျိုးနှင့် တူ၏။] ဧဝံ-သို့လျှင်၊ ဧကော-တယောက်သော၊ အလဇ္ဇိ-သည်၊ (တနည်း) ဧကော အလဇ္ဇိ- အလဇ္ဇိ တယောက်က၊ အလဇ္ဇိသတမ္ဗိ- အလဇ္ဇိ တရားကိုလည်း၊ ဝါ - အလဇ္ဇိ တရာပြည့်အောင်လည်း၊ ကရောတိ - ပြုနိုင်၏၊ ပန-ကား၊ အလဇ္ဇိနော-အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အလဇ္ဇိနာဝ-နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ - အတူ၊ ပရိဘောဂေ - ဌ၊ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ၊ လဇ္ဇိနော- ၏၊ လဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ

သောပိ အလဇ္ဇိယေဝ ။ ။ အလဇ္ဇိ၏ ဥစ္စာကိုယူ၍ လဇ္ဇိကသုံးစွဲရာ၌ ပစ္စည်းက မအပ် မရာတွေ ဖြစ်နေသောကြောင့် ၎င်း ၊ ပစ္စည်းက အပ်သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်က အလဇ္ဇိဖြစ်၍ (နောက်၌လာမည့် “ပုဂ္ဂလော အလဇ္ဇိ၊ ပိဏ္ဍပါတော ဓမ္မိယော”နှင့် အညီ အနု၏လက်မှ ပစ္စည်းကဲ့သို့) စက်ဆုပ်ဘွယ် ကောင်းသောကြောင့်၎င်း ၊ အလဇ္ဇိမှန်း သိလျှင် မသုံးစွဲအပ်၊ သုံးစွဲလျှင် ထို လဇ္ဇိလည်း အလဇ္ဇိပင် ဖြစ်တော့၏။

ဘာရဘူတေန၊ ဧပ၊ အလဇ္ဇိယေဝ။ ။ [အတ္တနော ဘာရဘူတာ သဒ္ဓိပိဟာရိ ကာဒယော၊] ဆရာကြီးဖြစ်၍ မိမိ၏ တပည့်များကို “ဘာရဘူတ”ဟု ဆိုသည်၊ ထို တပည့်များ အလဇ္ဇိ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင် ထို တပည့်၏ အာမိသကို လက်ခံ၍ မသုံးစွဲရ၊ သုံးစွဲမိသောဆရာကြီးကို မြင်သူတို့ကတားမြစ်ရမည်၊ တားမြစ်လျက် မရှောင် ကြဉ်လျှင်ကား ထို ဆရာကြီးလည်း အလဇ္ဇိဖြစ်တော့၏။

အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ။ ။ ဤစကားလည်း အလဇ္ဇိတပါး၏ ဓမ္မိယလဒ္ဓ (ဝိနည်းနှင့် အညီ ရအပ်သော) ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း၊ အကယ်၍ ကုလဒူသန အမှုစ သည်ကြောင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် ထိုပစ္စည်းကို သုံးစွဲတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကား ထို အလဇ္ဇိမှာ သင့်ရိုးအတိုင်း သင့်ရမည်သာ။ [အာပတ္တိနာမ နတ္ထိတိ ဣဒံ အလဇ္ဇိနံ ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နပစ္စယံ (ဓမ္မကမ္မံ) သန္ဓာယရတ္ထံ၊ တေသံပိ ဟိ ကုလ ဒူသနာဒိသမုပ္ပန္နပစ္စယံ ပရိဘူန္တန္တာနံ (ဝဂ္ဂကမ္မာဒိံ ကရောန္တာနန္တ) အာပတ္တိယေဝ၊ (ဝိမတိ)၊ ဓမ္မကမ္မ အဓမ္မကမ္မကို ထည့်ထားခြင်းကိုကား ဆရာတို့ မနှစ်သက်ကြ။

ပရိဘောဂေါ-သည်၊ ဒွိန္ဒ-နိသော၊ ခတ္တိယကုမာရာနံ-ခတ္တိယဇာတ် ရှိသော သတိုးသားတို့၏၊ (မင်းသားတို့၏)၊ သုဝဏ္ဏပါတိယံ-ရွှေခွက်တခွက်ထည်း၌၊ ဘောဇနသဒိသော-အတူ စားခြင်းနှင့် တူ၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

[လဇ္ဈိပရိဘောဂ အလဇ္ဈိပရိဘောဂကိုပြုပြီး၍ ဓမ္မိယပရိဘောဂ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂကို ပြလိုသောကြောင့် “ ဓမ္မိယာဓမ္မိယ ပရိဘောဂေါ ” စသည် မိန့်။]ဓမ္မိယာဓမ္မိယပရိဘောဂေါ-ဓမ္မိယပရိဘောဂ, အဓမ္မိယပရိဘောဂကို၊ ပစ္စယဝသေန-ပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဓမ္မေန - ဝိနည်းတရား တော်အားဖြင့်၊ ဝါ- ဝိနည်း တရားတော်နှင့်ညီစွာ + ဥပ္ပန္နော+ဓမ္မိယော။] တတ္ထ- ထို ဓမ္မိယ အဓမ္မိယ ၂ ပါးတို့တွင်၊ ပုဂ္ဂလောပိ-သည်လည်း၊ အလဇ္ဈိ (သစေ)ဟောတိ၊ ပိဏ္ဏပါတောပိ-သည်လည်း၊ အဓမ္မိယော-မတရားသဖြင့် ဖြစ်သော ပစ္စည်းသည်၊ (သစေ) ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘော - ပုဂ္ဂိုလ် ပစ္စည်း ၂ မျိုးလုံးတို့ကို၊ ဇေဂုစ္ဆာ- စက်ဆုပ်ထိုက်ကုန်၏၊ ပုဂ္ဂလော အလဇ္ဈိ (သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော ဓမ္မိယော(သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဇိဂုစ္ဆိတွာ, ပိဏ္ဏပါတော - ကို၊ နဂဟေတဗ္ဗော - မခံယူထိုက်၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဒုဿီလော - ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သံဃတော-သံဃာ့အထံမှ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒိနိ-ဥဒ္ဒေသဘတ်အစရှိသည်တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ သံဃဿေဝ-အားသာလျှင်၊ ဒေတိ-လှူ၏၊ [ဘတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာ (ဆွမ်းကို မခံယူဘဲ) အတ္တနာ လဒ္ဓသလကံယေဝ ဒေတိ။] တောနိ- ဤ ဥဒ္ဒေသဘတ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ယထာဒါနမေဝ-ဒါယကာတို့ လှူအပ်သည့် အတိုင်းသာလျှင်၊ ဂဟိတတ္တာ - သံဃာက ခံယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [“ဂတတ္တာ-ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ” မူကွဲ၊] ဝန္တန္တိတိ ဝုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလော လဇ္ဈိ(သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော အဓမ္မိယော (သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော- ကို၊ ဇေဂုစ္ဆော- စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ န ဂဟေတဗ္ဗော- မခံယူထိုက်၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ လဇ္ဈိ-သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော ပိ-လည်း၊ ဓမ္မိယော (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဝန္တိတိ - အပ်၏။

ပုဂ္ဂလော လဇ္ဈိ ပိဏ္ဏပါတော အဓမ္မိယော။ ။ ဓမ္မေန - ဝိနည်းတရားတော် အားဖြင့်၊ ဝါ-ဝိနည်းတော်နှင့် ညီစွာ + ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်သော ပစ္စည်းတည်း၊ ဓမ္မိယော၊ န+ဓမ္မိယော အဓမ္မိယော။] ဤပြခဲ့သော စကားအရပ်ရပ်ကို လေးစားသော ဝိနည်း ခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မအပ်မရာ ဆောက်လုပ်ထားအပ်သော လဇ္ဈိတပည့်စသူတို့၏ ကျောင်းများ၌ မတည်းခို မသွားလာကြ၊ ထို တပည့်တို့၏ ပစ္စည်းကိုလည်း လာရောက် လှူစေကာမူ ကိုယ်တိုင် မသုံးစွဲဘဲ ကပ္ပိယ စသူတို့အား စွန့်လိုက်တတ်ကြသည်။

လဇ္ဇိပဂ္ဂဟော- ဟ၎င်း၊ အလဇ္ဇိပဂ္ဂဟော- ၎င်း၊ ဓမ္မ ပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ အာမိသပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပရေ-ဓမ္မိယ၊ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂ မှ အခြားကုန်သော၊ ပဂ္ဂဟာ-ချိမြောက်ခြင်းတို့သည်၊ (ချိပဋ္ဌ မြေခံစားခြင်း တို့သည်။) ဒွေ- ၂ ပါးတို့တည်း၊ ပရိဘောဂါစ-တို့သည်လည်း၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ တတ္ထ- ထို ၂ ပါးစီတို့တွင်၊ အလဇ္ဇိနာ - သည်၊ လဇ္ဇိ - ကို၊ ပဂ္ဂဟေတု- ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ သော-ထို လဇ္ဇိကိုချိမြောက်သော အလဇ္ဇိကို၊ အာပတ္တိယာ- ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ ပန-ကား၊ လဇ္ဇိ-သည်၊ အလဇ္ဇိ -ကို၊ သစေ ပဂ္ဂဏှာတိ - အံ၊ အနုမောဒနာယ - ဆွမ်း အနုမောဒနာပြုခြင်းငှါ၊ အဇ္ဈေ သတိ-တိုက်တွန်းအံ၊ ဓမ္မကထာယ-တရားစကား ပြောခြင်းငှါ၊ အဇ္ဈေသတိ- အံ၊ ကုလေသု - တို့၌၊ ဥပတ္တဗ္ဗေတိ - ထေ - ကံခံအံ၊ [လဇ္ဇိအကြီးက အငယ် အလဇ္ဇိကို ချိမြောက်ပုံတည်း။] ဣတရောပိ- အခြားသော လဇ္ဇိသည်လည်း၊ (အလဇ္ဇိ -ကို) အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယော-ကို၊ ဤဒိသောစ ဤဒိသောစ- ဤကဲ့သို့လည်း ရှုအပ် , ဤကဲ့သို့လည်း ရှုအပ်၏၊ ဣတိ- သို့၊ တဿ-ထို အလ ဇ္ဇိ၏၊ ပရိသတိ- ၌၊ ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသတိ-အံ၊ [လဇ္ဇိအငယ်က အလဇ္ဇိအကြီး ကို ချိမြောက်ပုံတည်း။] အယံ-ဤ အလဇ္ဇိရဟန်းကို၊ သာသနံ-ကို၊ ဩသက္ကာ ပေတိတိ - ဆုတ်နစ်စေ၏ ဟူ၍၎င်း၊ အန္တရဓာပေတိတိ - ကွယ်ပျောက်စေ၏ ဟူ၍၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန- ကား၊ ဓမ္မပရိဘောဂ အာမိသပရိဘောဂေ သု-တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ အာမိသ ပရိဘောဂေါ-သည်၊ ဝဇ္ဇတိ- အပ်၏၊ တတ္ထ-၌၊ ဓမ္မ ပရိဘောဂေါပိ- သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းကို သုံးစွဲကောင်းသကဲ့သို့ , လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်အား စာချကောင်း၏၊ လဇ္ဇိ အထံ၌ စာတက်ကောင်းသည်-ဟူလို၊] ပန ဆက်၊ ကောဋိယံ-ကွယ်လုနီးပါး စွန့်အဖျား၌၊ ဌိတော - တည်သော၊ ယော ဝန္တော- အကြင် ကျမ်းစာသည်၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ-ထို အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အစ္စယေန-သေလွန်ရာအခါ၌၊ န သိ

လဇ္ဇိ အလဇ္ဇိ၊ ပေ၊ အန္တရဓာပေတိ ။ ။ မိမိက လဇ္ဇိဖြစ်သော်လည်း အလဇ္ဇိကို ချိပဋ္ဌ မြောက်စားလျှင် သာသနာကို ဆုတ်ယုတ်ကွယ်ပစေသူဟု အသိအမှတ်ပြုရသည်။ အလဇ္ဇိချိမြောက်ပုံကို “အနုမောဒနာယ အဇ္ဈေသတိ” စသည်ဖြင့် ပြရာ၌ မထေရ်ကြီးက အလဇ္ဇိအငယ်ကို ချိမြေခံပုံမှာ- ဆွမ်း အနုမောဒနာ စသည်ပြုဘို့ရန် တိုက်တွန်းခြင်း၊ တရားဟောခိုင်းခြင်း , ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ရှေ့၌ ချီးမွမ်းစကား ပြောခြင်းတည်း၊ ထိုအပြုအမူဖြင့် ချိမြောက်သော မထေရ်ကြီးသည် သာသနာကို ဆုတ်ယုတ်အောင် ကွယ်အောင် ပြုရာရောက်၏။ သီတင်းငယ်က အလဇ္ဇိ သီတင်းကြီးကို ချိမြောက်ပုံမှာ - “ဥးပဉ္စင်းတို့ ဆရာတော်က သိပ်စာတတ်ဘာဘဲ, သိပ် အပြောအဟောကောင်းတာ ဘဲ” ဟု စသည်ဖြင့် ပရိသတ်ထည်း၌ ဂုဏ်သတင်းပြောခြင်းတည်း။

သတိ - ကွယ်ပျောက်လတံ၊ တံ - ထိုကျမ်းစာကို၊ ခံမ္မာနုဂ္ဂဟေန = တရားကို
ချီးမြှောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဏှိတုံ - သင်ယူခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊
ဝုတ္တံ-ရှေးဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။

တတြ - ထိုစကားရပ်၌၊ (“ ကွယ်လုနေသော ကျမ်းစာကို အလဇ္ဇိထံ
တက်ကောင်း၏ ” ဟူသောစကား၌၊) ဣဒံ = ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဝတ္ထု-
တည်း၊ ကိရ - ချ၊ မဟာဘဒယ - မြာဟူဏတိဿ သူပုန်ဘေးကြီး ဖြစ်ရာ
အခါ၌၊ ဧကဿေဝ - တယေဝံထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-သည်၊
မဟာနိဒ္ဒေသော - မဟာနိဒ္ဒေသသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဂုဏော - အဝါးဝစွာ
လေ့လာအပ်သည်၊ အဟောသိ- ပြီ၊ အထ - ၌၊ စတုနိကာယိကတိဿထေရ
ဿ-နိကာယ် ၄ ရပ်ကိုဆောင်သော တိဿထေရ်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-ဥပဇ္ဈာယ်
ဖြစ်သော၊ မဟာတိပိဋကတ္ထရောနာမ - မဟာတိပိဋက မည်သောထေရ်
သည်၊ မဟာရက္ခိတတ္ထေရံ-မဟာရက္ခိတထေရ်ကို၊ အာဟ (ကိ)၊ အာဝုသော
မဟာရက္ခိတ၊ တေဿ - ဤရဟန်း၏၊ [အလဇ္ဇိဖြစ်၍ နာမည် မဖော်လို
သောကြောင့် “ တေဿ ” ဟု ပြောသည်။] သန္တိကေ၊ မဟာနိဒ္ဒေသံ- ကို၊
ဂဏှာဟိ - သင်ယူပါလော၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘန္တေ၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊
ပါပေါကိရ- ယုတ်မာသူ ဆိုပါတကား၊ န ဂဏှာမိ - မသင်ယူလိုပါ၊ ဣတိ
(အာဟ)၊ အာဝုသော၊ ဂဏှ-သင်ယူပါလော၊ အဟံ၊ တေ - ၏၊ သန္တိကေ-
အနီး၌၊ နိသိဒိဿာမိ-ထိုင်နေအံ့၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘန္တေ သာရ၊ တုမေသု-
တို့သည်၊ နိသိန္ဒေသု - အနီး၌ နေကုန်လသော်၊ ဂဏှိဿာမိ- သင်ယူပါအံ့၊
ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ပဌပေတွာ-စတည်စေ၍၊ ရတ္ထိံဒိဝံ-ညဉ့်ရော နေပါ၊
နိရန္တရံ - မပြတ်၊ ပရိယာပုဏန္တော - သင်ယူလသော်၊ ဩသာနဒိဝသေ -
နောက်ဆုံးနေ၌၊ ဟေဋ္ဌာမဇ္ဇေ- ၌၊ ဣတ္ထိံ ဒိသွာ၊ ဘန္တေ၊ မေ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-
၌၊ သုတံယေဝ- ကြားရုံသာ ကြားအပ်ဘူးပါ၏၊ အဟံ- သည်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊
(ဤသို့ မာတုဂါမ ရှိမှန်းကို) သစေ ဇာနေယျ-အကယ်၍ သိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊
ဤဒိသဿ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အလဇ္ဇိ၏၊ သန္တိကေ- ၌၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊
န ပရိယာပုဏေယျံ- မသင်ယူရာပါ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ၊ ပန- ဆက်၊ တဿ-
ထို မဟာဓမ္မရက္ခိတ၏၊ သန္တိကေ- ၌၊ ဗဟူ မဟာထေရာ ဥဂ္ဂဏှိဘွာ မဟာ
နိဒ္ဒေသံ ပတိဋ္ဌာပေသုံ - တည်စေကြကုန်ပြီ၊ (ဣတိ-ကား၊ ဝတ္ထု-တည်း။)

ရူပိယေ ရူပိယသညိတိ ဣတ္ထ-၌၊ သဗ္ဗမ္မိ- သော၊ ဇာတရူပရဇတံ- ရွှေ ငွေ
သည်၊ ရူပိယသင်္ဂဟ မေဝ-ရူပိယ၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ (ဘာဝ
ပွစာန)၊ ဂတံ-ရောက်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ရူပိယေဝေမတိကောတိ-ကား၊

သုဝဏ္ဏံနုခေါ - ရှေ့လေလော၊ ခရပတ္တိံ နုခေါ - ကုလားရှေ့လေလော၊ [ခရသင်္ခါတံ သုဝဏ္ဏံ ပဋိဂ္ဂဟကံ ဝတ္ထု-ဇိကာ။] ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သံသယဇာတော-ဖြစ်သောယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ပဋိဂ္ဂဟာတိ-ခံယူအံ့) ရူပိယေ အရူပိယသညီတိ - ကား၊ သုဝဏ္ဏာဒိသု-တို၍၊ ခရပတ္တာဒိသညီ-သည် (ဟုတွာ ပဋိဂ္ဂဟာတိ)၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ပုညကာမာ-န်သော၊ ရာဇောရောဓာ ဒယော-မင်း၏ မောင်းမ အစရှိသူတို့သည်၊ ဘတ္တခဇ္ဇ ဝန္တပိဏ္ဏာဒိသု-ဆွမ်း၊ ခဲတွယ်၊ နံသဘဲ အစရှိသည်တို့၍၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ ဟိရည သုဝဏ္ဏံ-ကို၊ ဒေန္တိ-လူတတ်ကြကုန်၏၊ စောဠဘိက္ခာယ-အဝတ်ကို တောင်းခံခြင်း အကျိုးငှါ၊ စရန္တာနံ = လှည့်လည် ကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဒသန္တေ-အမြတ်၏ အစွန်၍၊ [“အဝတ် အနားအစွန်၍ တပ်ထားအပ်သော အမြတ်၊ ထို အမြတ်၏ အစွန်၍ အချို့ စာ၍ “ဒုဿန္တေ” ဟု ရှိ၏၊ စောဠဘိက္ခာယဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် “စောဠန္တေ” ဟုသာ သုံးသင့်သည်၊] ဗဒ္ဒကဟာပဏာဒိဟိ ယေဝ- ဖွဲ့ချည်အပ်သော အသပြာတို့နှင့် သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ စောဠကာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-န်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘတ္တာဒိသညယာဝါ- ဆွမ်း အစရှိသည်ဟု ဖြစ်သော သညာဖြင့်သော်၎င်း၊ စောဠကသညာယ ဝါ-အဝတ်ဟု ဖြစ်သော သညာဖြင့် သော်၎င်း၊ ပဋိဂ္ဂဟန္တိ - နအံ၊ ဝေမ္ဗိ- ဤသို့ ခံယူသော်လည်း၊ ရူပိယေ အရူပိယသညီ ရူပိယံ ဝဏ္ဏာတိတိ- ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏။

ပန-ဆက်၊ ပဋိဂ္ဂဟန္တေန-ခံယူမိသော ရဟန်းသည်၊ ဣမသ္မိံ ဝေဟေ-၌၊ ဣဒံ-ဤ ဆွမ်း အစရှိသည်ကို၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ-မှတ်သားရာ၏၊ ဟိ-မှတ်သားရခြင်း၏ အကျိုးကား၊ ယေန-အကြင် ဒါယကာသည်၊ အသတိယာ-သတိ ကင်းသဖြင့်၊ ဒိန္တံ-ပေးလှူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုဒါယကာသည်၊ သတိံ-ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ အာဂစ္ဆတိ-လိုက်လာအံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုဒါယကာအား၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ

ယေန ဟိ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆတိ။ ။ အသံတိယာ ဒိန္တန္တိ ဧတ္ထ အသံတိယာ ဒိန္တံနာမ အပရိစ္စတ္တံ ဟောတိ၊ တဿော ဒသန္တေ ဗဒ္ဒကဟာပဏာဒိ အသံတိယာ ဒိန္တံ၊ ဘိက္ခုနာ ဝတ္ထသညာယ ပဋိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ တတော နေဝ ရူပိယံ ဒိန္တံ နာပိ ပဋိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ (ဤ သတိကင်း၍ လှူမိရာ၌) အာပတ္တိဒေသနာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တံ ပန ဒါယကာနမေဝ ပဋိဒါတဗ္ဗံ၊ တေန အကပ္ပိယဝတ္ထုနာ တေ စေ ဒါယကာ သပ္ပိ အာဒိနိ ကိဏိတွာန သံဃဿ တဿ စ ဘိက္ခုနော ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပတိ၊ ဒါယကာနံ ယေဝ သန္တကတ္တာ၊ အဠကထာယံ ပန ပုညကာမေဟိ ပရိစ္စတိတွာ ဒိန္တမေဝ သန္တာယ ပုညကာမာ၊ ပေ၊ ရူပိယေ အရူပိယသညီ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟာတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ။

၏ (ကိ)၊ တဝ-၏၊ စောဠကံ-ကို၊ ပဿ-လော၊ ဣတိ (ဝတ္ထု)၊ ဣတ္ထ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝ၊ သမုဠာနာဒိသု-တို့တွင်၊ (ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊) ဆ သမုဠာနံ-၏၊ သိယာ-ရံခါ၊ ကြိယံ-မပြုထိုက်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်ခြင်းရှိ၏၊ (ကသ္မာ - နည်း၊) ဂဟဏေန- ခံယူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ခံယူသည့်အတွက်၊ အာပဇ္ဇနတော-ရောက်ခြင်းကြောင့် တည်း၊ သိယာ၊ အကြိယံ၊ (ကသ္မာ)ပဋိက္ခေပဿ- ပယ်မြစ်မှုကို၊ အကရဏ တော-မပြုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ- အတွက်၊ (အာပဇ္ဇနတော- တည်း၊) ဟိ- မှန်၊ ရူပိယ၊ ပေ၊ ပဒါနိ - ရူပိယ သိက္ခာပုဒ် , အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ် , ဥပဿတိ သိက္ခာပုဒ် ဟူကုန်သော၊ တိဏိ-၃ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဧက ပရိစ္ဆေဒါနိ-နံ၏၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

* * * * *

တေန သမယေနာတိ ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ- ၌၊ နာနပ္ပကာရကန္တိ- ကား၊ ကတာကတာဒိ ဝသေန-တန်ဆာအဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ရှေ့ ငွေ , တန်ဆာအဖြစ်ဖြင့် မပြုအပ်သော ရှေ့ ငွေ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ အနေကဝိမံ-တပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ ရူပိယသံဝေါဟာရန္တိ - ကား၊ ဇာတရူပ ရဇတပရိဝတ္ထနံ- ရှေ့ ငွေကို (အခြားဝတ္ထုဖြင့်) လဲလှယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇန္တိတိ- ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏသေဝ - လက်ခံခြင်းကို သာ၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပယ်မြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်-ဟူလို။] ပဋိဂ္ဂဟိတ ပရိဝတ္ထနေ-ခံယူ

လူ၏ရှေ့ငွေကိုပင် မစီမံကောင်း။ ။တဝ စောဠကံ ပဿာတိ ဣဒိနာ ဂိဟိသန္တကေပိ ဣဒံ ဂဏှထာတိ အာဒိအကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဝိဓာနံ ဘိက္ခုနော န ကပ္ပတိတိ ဒီပေတိ၊ ရှေ့ငွေမှန်လျှင် လူ့ဥစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း “ဤဟာကို ယူလော ဟု စီမံခြင်းငှါ မအပ်”ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို “တဝ ရူပိယံ ဂဏှ”ဟု မဆိုဘဲ “တဝ စောဠကံ ပဿ”ဟု ဆိုအပ်သော စကားဖြင့် ပြသည်။

ပဋိဂ္ဂဟိတ ပရိဝတ္ထနေ။ ။သာဒိတ ရူပိယဿ (မိဘစသူက လှူအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင် သာယာအပ်, လက်ခံအပ်သော ရှေ့ ငွေကို) ပရိဝတ္ထနေ (သပိတ် သင်္ကန်းစာအုပ် ခဲတန်စသောကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌)၊ အသာဒိယိတွာ ဝါ ကပ္ပိယေန ဂါဟေန ပဋိဂ္ဂဟိတရူပိယပရိဝတ္ထနေ (ကိုယ်တိုင်မခံယူ မသာယာဘဲ ကပ္ပိယကို ခံယူစေခြင်းဖြင့် ခံယူအပ်သော ရှေ့ ငွေကို သင်္ကန်းစသောဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌)၊ ဤလဲလှယ်ခြင်း ၂ မျိုး၌ အပြစ်မမြင်ကြ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ပြုကြသည်၊ အမှန်မှာ ကပ္ပိယကို ခံယူစေခြင်းလည်း “ဥဂ္ဂဏှာပေယျ”ဖြစ်၍ မအပ်ပင်။

အပ်ပြီးသော ရှေ့ ငွေကို အခြားဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဒေါသံ - အပြစ်ကို၊ အပဿန္တာ-နိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကရောန္တိ-နိ၏၊ သီသုပဂန္တိအာဒိသု-တို့၌၊ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ယံ မဏ္ဍနံ-အကြင် တန်ဆာသည်)၊ သီသံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်)၊ သီသုပဂံ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပေါတ္ထကေသု-ပေစာ၊ စာအုပ်တို့၌၊ သီသုပဂန္တိ-ဟူ၍၊ လိခိတံ-ပြီ၊ [ကုလုပကောကဲ့သို့ ဂ ကို က ပြုထားသည်။] ဧတံ-ဤ သီသုပဂ ဟူသော အမည်သည်၊ ယဿကဿစိ-သော၊ သီသာလင်္ကာရဿ-ဥပဒေါင်းတန်ဆာ၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဂီဝုပဂံ အစရှိသည်သော ပုဒ်တို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ ကတေန ကတန္တိအာဒိသု-တို့၌၊ သုဒ္ဓေါ-(ကပ္ပိယ ဝတ္ထု မဘက်) သက်သက်သော၊ ရူပိယသံဝေါဟာရောယေဝ - ရှေ့ငွေဖြင့် ရှေ့ငွေကို လဲလှယ်ခြင်း သာတည်း၊ [တန်ဆာ ပြုထားအပ်သော ရှေ့ ငွေဖြင့် တန်ဆာပြုအပ်ပြီးသော ရှေ့ ငွေကို လဲခြင်း၊ ဥပမာ - ငွေလက်ကောက်ဖြင့် ငွေလက်စွပ်ကိုလဲခြင်း စသည်တည်း။]

• ရူပိယေ ရူပိယသညိတိ အာဒိမိ-၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝတ္ထုဝတ္ထုသု-ဆိုအုပ်ပြီးသော ဝတ္ထုတို့တွင်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု- ကို၊ စေတာပေန္တဿ-၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ-မူလခံယူခြင်း၌၊ (ပဌမ ခံယူရာအခါ၌) ပုရိမသိက္ခာပဒေန-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ အပရာပရ ပရိဝတ္တနေ-အဆင့်ဆင့် လဲလှယ်ခြင်း၌၊ (ခံယူအပ်သော ရှေ့ငွေဖြင့် အခြား ရှေ့ငွေကို တဆင့် လဲလှယ်ခြင်း၌) ဣမိနာ - ဤသိက္ခာ ပုဒ်ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယပါစိတ္တိယ မေဝ-သည်ပင်၊ (ဟောတိ)၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုဝါ - ကို သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဝါ-၎င်း၊ စေတာပေန္တဿာပိ သေဝေနယော၊ ဟိ-ဆက်၊ အရူပိယေ၊ ပေ၊ အာဒိ-အစရှိသော၊ ဒုတိယော-သော၊ ယော အယံ တိကော - အကြင်တိက်ကို၊ ဝုတ္ထော- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ - ထိုတိက် အား၊ အနုလောမတ္တာ-လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝုတ္ထောပိ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အပရောပိ - သော၊ ရူပိယေ၊ ပေ၊ အာဒိ-သော၊ အယံတိကော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-နဲ့၊ အတ္တနော-၏၊ အရူပိယေနဝါ-ရှေ့ငွေ မဟုတ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်း၊ ပရဿ - ၏၊ ရူပိယံ-ရှေ့ငွေကို၊ စေတာပေယျ၊ အတ္တနော ရူပိယေနဝါ ပရဿ အရူပိယံ(စေတာ ပေယျ)၊ ဥဘယထာပိ - ၂ ပါးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ရူပိယသံဝေါဟာရော-ရှေ့ငွေကို လဲလှယ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတောယေဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တဿာ ပါဠိယံ၊ ကေနန္တန - တခုသော အဘို့အားဖြင့်၊ ရူပိယ

ပက္ခေ - ရူပိယအဘိဋ္ဌာ၊ ဧကောယေဝ = သော၊ တိကော ဝုတ္တော၊ ဣတိ - ဤသို့ ပွတ်အပ်၏။ [ဆိုလိုရင်းကား - မိမိဘက်က လဲလှယ်ကြောင်းဝတ္ထု၌ ဖြစ်စေ၊ ဈေးသည် စသူဘက်က လဲယူအပ်သောဝတ္ထု၌ဖြစ်စေ (တဖက်-ဖက်၌) ရွှေငွေ ပါနေလျှင် ရူပိယသံဝေါဟာရ ဖြစ်တော့သည် - ဟူလို။]

ပန - ကား၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ [ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ပုလဲစသော ဝတ္ထုဖြင့်၊] နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု - ကို၊ စေတောပေန္တဿ - လဲလှယ်သော ရဟန်း၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ - မူလခံယူခြင်း၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပစ္စာ - ၌၊ ပရိဝတ္တနေ - လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဣမိနာ - ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ - စွန့်ခြင်း၊ ဝိနည်းကံရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ (ကသွာ - နည်း)၊ ဂရု ကဿ - ဂရုကဖြစ်သော နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု၏၊ ဝါ - ကို၊ စေတောပိတတ္တာ - လဲလှယ် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုမေဝ - ကိုပင်လျှင်သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ စေတောပေန္တဿ - ၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ - ၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပစ္စာ ပရိဝတ္တနေပိ ဣမိနာ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ (ကသွာ - နည်း) အကပ္ပိယဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ စေတောပိတတ္တာ - ကြောင့်တည်း၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ ကယဝိက္ကယံ - သို့၊ သစေ သမာပဇ္ဇေယျ - အံ၊ နိသဂ္ဂိယံ - သော၊ ပါစိတ္တိယံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ ဘာသိတံ - ပြီ၊ တံ - ထို စကားကို၊ ဒုပ္ပာသိတံ - မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ၊ ကသွာ = နည်း၊ ဟိယသွာ - ကြောင့်၊ ဒါနဂ္ဂဟဏတော - ပေးခြင်း ယူခြင်းမှ၊ အညော - သော၊ ကယဝိက္ကယောနာမ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း မည်သည်၊ န အတ္ထိ - မရှိ၊ (တသွာ - ထို့ကြောင့်၊ တံ - ကို၊ ဒုပ္ပာသိတံ - ပြီ။)

စ - ဆက်၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒံ - ကို၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု ပရိဝတ္တနမေဝ - ကပ္ပိယဝတ္ထုကို လဲလှယ်ခြင်းကိုသာ၊ သန္ဓာယ - ၍၊ ဝုတ္တံ - မူအပ်ပြီ၊ တဉ္စ - ထိုသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ သဟဓမ္မိကေဟိ - တို့ကို၊ အညတြ - ၍၊ (ဝုတ္တံ - ပြီ)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ - ဤ ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ရူပိယေန - ဖြင့်၊ ရူပိယာရူပိယ စေတောပနံစ - ရူပိယ , အရူပိယကို လဲလှယ်ခြင်းကို၎င်း၊ အရူပိယေန - ဖြင့်၊ ရူပိယ စေတောပနံစ - ကို၎င်း၊ (ဝုတ္တံ - ပြီ)၊ [ဤ လဲခြင်းကား သီတင်းသုံးဘော်ချင်းလည်း မအပ်။] ပန - ကား၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ ဝတ္ထုနော - ကို၊ စေတောပနံ - ကို၊ ဣဓ - ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ (ပါဠိယံ - ၌၊ နေဝ ဝုတ္တံ - အပ်)၊ တတ္ထ - ထို ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါဠိယံ - ၌၊ န ဝုတ္တံ၊ စ - ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဣတ္ထ - ဤ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုချင်း လဲရာ၌၊ အနာပတ္တိ - အနာပတ်သည်၊ ဘဝိတံ - ၄၊ န အရဟတိ - မထိုက်၊ တသွာ =

ကြောင့်၊ ဒုက္ခဒုဝတ္ထုနော - ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ - ဌ၊ ဒုက္ခဋံ - သည်၊ ဟောတိ
ယထေဝ - ကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထေဝ - လျှင်၊ တဿဝါ - ထို ဒုက္ခဒုဝတ္ထုကိုသော်
၎င်း၊ တေနဝါ - ထို ဒုက္ခဒုဝတ္ထုဖြင့်သော်၎င်း၊ စေတာပနေပိ - လဲလှယ်ခြင်း
၌လည်း၊ ဒုက္ခဋံ - သည်၊ ယုတ္တံ - သင့်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဘဂဝတော - ၏၊ အဓိပ္ပာ
ယညူဟိ - အလိုတော်ကိုသိသော ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ။

ပန-ကား၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-ကို၊ စေတာပေန္တဿ -
လဲလှယ်သောရဟန်း၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ - မူလခံယူခြင်း၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန
အနာပတ္တိ၊ ပစ္စာ - မှ၊ ပရိဝတ္တနေ - လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဣမိနာ - ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ၊ ဟိ - သာဓကကား၊ အရူပိယေ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ - ဟူသော၊ တေ-
ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေနဝ - ထို ကြောင့်ပင်၊ ကပ္ပိယ
ဝတ္ထုနာ ဒုက္ခဒုဝတ္ထု စေတာပေန္တဿ မူလပဋိဂ္ဂဟဏေ တထေဝ အနာ
ပတ္တိ၊ ပစ္စာ ပရိဝတ္တနေ ဣမိနာ ဒုက္ခဋံ၊ ကသ္မာ၊ အကပ္ပိယဿ-မအပ်သော
ဒုက္ခဒုဝတ္ထု ၏၊ ဝါ-ကို၊ စေတာပိတတ္တာ - လဲလှယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း၊ ပန- ကား၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ သဟဓမ္မိကေဟိ - တို့ကို၊
အညုတြ - ၍၊ စေတာပေန္တဿ၊ ပေ၊ ဥပရိ - ၌၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေန - ဖြင့်၊
နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ကယဝိက္ကယံ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းကို၊ မောစေတွာ
ဂဏ္ဍန္တဿ ဥပရိ သိက္ခာပဒေနပိ အနာပတ္တိ၊ ဝုဗ္ဗိ - အတိုးအပွားကို၊ ပယော
ဇေန္တဿ-ယှဉ်စေသောရဟန်း၏၊ (အတိုးပေးသော ရဟန်း၏) ဒုက္ခဋံ။

စ-ဆက်၊ ဣမဿ ရူပိယ သံဝေဂါဟာရဿ - ဤ ရှေ့ငွေကို လဲလှယ်ခြင်း
၏၊ ဂရုကဘာဝ ဒီပကံ - ကြီးလေးသည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော၊ ဣဒံ ပတ္တ
စတုတ္ထံ-ဤ ပတ္တစတုတ္ထကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ခဲ့၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊
ရူပိယံ-ရှေ့ ငွေကို၊ ဥဂ္ဂဟိတွာ-လက်ခံပြီး၍၊ တေန-ထို ရှေ့ငွေဖြင့်၊ အယဗိဇံ-
သံ မျိုးစေ့ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတံ-ဖြစ်စေ၏၊ တံ-ထို သံမျိုးစေ့ကို၊ ကောနေတွာ-
ထုရိုက်၍၊ တေန လောဟေန - ထိုသံဖြင့်၊ ပတ္တံ - ကို၊ ကာရေတိ - ပြုစေ၏၊
(တဿ - ထိုရဟန်း၏) အယံ ပတ္တော - သည်၊ မဟာ အကပ္ပိယောနာမ-
အကြီးအကျယ်မအပ်သော သပိတ် မည်၏၊ [ဤ ပတ္တစတုတ္ထ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ “ပတ္တစတုတ္ထ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပြထား
ပြီ။] ကေနစိ - သော၊ ဥပါယေန - ဖြင့်၊ ကပ္ပိယာ - အပ်သောသပိတ်သည်၊
ဝါ- ကို၊ ကာတံ - ငှါ၊ နသက္ကာ - မတတ်ကောင်းတော့၊ [“ နသက္ကာ၊ ပေ၊
ကာတံ” ကို အကျယ်ပြုလို၍ “ဝိနာသေတွာ” စသည်မိန့်။] တံ-ထိုသပိတ်ကို၊
ဝိနာသေတွာ-ဖျက်ဆီး၍၊ ထာလကံ-ခွက်ကို၊ သစေပိ ကာရေတိ-အကယ်၍

မူလည်း ပြုစေဥးတော့၊(ဧဝံသတိပိ)၊ တမ္ဗိ-ထိုခွက်သည်လည်း၊ အကပ္ပိယံ-
 မအာပိ၊ ဝါသိ-ဒါးကို၊ သစေပိ ကာရေတိ၊ (ဧဝံသတိပိ) တာယ- ထိုဒါးဖြင့်၊
 ဆိန္ဒူ-ဖြတ်အပ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌမ္ဗိ-လည်း၊ အကပ္ပိယံ၊ ဗလိသံ-ငါးမျှားချိတ်ကို၊
 သစေပိ ကာရေတိ၊ (ဧဝံသတိပိ) တေန - ထို ငါးမျှားချိတ်ဖြင့်၊ မာရိတာ-
 သေစေအပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာပိ - တို့သည်လည်း၊ အကပ္ပိယာ - ကုန်၊ ဝါသိ
 ဖလံ-ဒါးသွားကို၊ တာပေတွာ-ပူစေ၍၊ ဥဒကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒီရံဝါ-ကို
 သော်၎င်း၊ သစေပိ ဥဏှာပေတိ - အကယ်၍မူလည်း ပူစေဥးတော့၊ (ဧဝံ
 သတိပိ) တမ္ဗိ- ထို ရေ၊ နိရုဋ်သည်လည်း၊ အကပ္ပိယမေဝ-သာ။

ပန-ကား၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေါကိဏာတိ-၏၊ (တဿ- ထို
 ရဟန်း၏) အယမ္ဗိပတ္တော အကပ္ပိယော၊ ပဉ္စန္ဒမ္ဗိ-န်သော၊ သဟမ္ဗေကာနံ-
 သီတင်းသုံးဘော်တို့အား၊ နကပ္ပတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-
 သို့သော်လည်း၊ ကပ္ပိယော-အပ်သော သပိတ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတံ- ၄၊
 သက္ကာ၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထို သပိတ်သည်၊ [ကပ္ပိယော ဟောတိ၌စပ်၊] မူလေ-
 အဖိုးကို၊ မူလသမိကာနံ-အဖိုးရှင်တို့အား၎င်း၊ ပတ္တေ-ကို၊ ပတ္တသမိကာနံ
 စ-တို့အား၎င်း၊ ဒိန္နေ-ပြန်ပေးအပ်သော်၊ ကပ္ပိယော- အပ်သည်၊ ဟောတိ-
 ၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒတွာ - ၍၊ ဝဟေတွာ- ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ- ၄၊ ဝဋ္ဌတိ၊
 ယောပိ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ရူပိယံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ - ခံယူစေ၍၊
 ဝါ-ကပ္ပိယကို အခံယူခိုင်း၍၊ [ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ-အရ ဥဂ္ဂဏှာပဏာ ဖြစ်နေပြီ
 ဟု မှတ်ခဲ့ပါ။] ကပ္ပိယကာရကေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္မာရကုလံ - ပန်းဘဲသွား
 အိမ်သို့၊ ဝတံာ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အယံ-ဤ သပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊
 ရုစ္စတိ - နှစ်သက်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ - ပြောအံ့၊ ကပ္ပိယကာရကောစ -
 သည်လည်း၊ တံရူပိယံ-ထို ခံယူအပ်ခဲ့သော ငွေကို၊ ဒတွာ-၍၊ ကမ္မာရံ-ကို၊
 သညာပေတိ-နားလည်စေအံ့၊ [ဝယ်ယူအံ့-ဟူလို၊] (တဿ- ထို ရဟန်း၏) အယမ္ဗိ
 ပတ္တော - သည်လည်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန - အပ်သော အသုံး
 အနှုန်းဖြင့်၊ ဝဟိတော-သည်၊ (သမာနောပိ-လည်း)၊ ဒုတိယပတ္တ သဒိသော
 ယေဝ-သာတည်း၊ မူလဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒူတတ္တာ-ကြောင့်၊ အကပ္ပိ
 ယော - မအာပိ၊ ကသ္မာ - ကြောင့်၊ သေသာနံ - ကြွင်းသော ရဟန်းတို့အား၊
 နကပ္ပတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ မူလဿ-၏၊ ဝါ- ကို၊ အနိသ
 ဋ္ဌတ္တာ - မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ငွေကို သံဃာ့အလယ်၌
 စွန့်လျှင် အခြားရဟန်းတို့အား အပ်စရာရှိ၏၊ ထိုသို့ မစွန့်အပ်သောကြောင့်
 အခြား ရဟန်းများမှာလည်း မအာပိ-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ ယေန-သည်။ [ဂဟိတော၌ စပ်။] ပေ၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ပဟိတကပ္ပိယကာရကေန-စေလွှတ်အပ်သော ကပ္ပိယကာရကနှင့်၊ သဒ္ဓိံ
 ၊ပေ၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣမေကဟာပဏေ-ဤ အသပြာငွေတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊
 ဣမံ-ဤသပိတ်ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ ဒါပေတွာ-
 ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊) အယံ ပတ္တော-သည်။ ဧတဿေဝ
 ဘိက္ခုနော-အားသာ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ (ကသွာ-နည်း)၊ ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ-မကောင်း
 သဖြင့် စီမံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အညေသံ ပန - အခြားသော
 ရဟန်းတို့အားကား၊ ဝဇ္ဇတိ၊ (ကသွာ)၊ မူလဿ - ၏၊ ဝါ-ကို၊ အသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိ
 တတ္တာ-ကြောင့်တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ မဟာသုမတ္ထေရဿ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-
 သော၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရောနာမ - သည်၊ အဟောသိ - နှိ၊ သော-ထို အနုရုဒ္ဓ
 ထေရ်သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေရူပံ-သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ သပ္ပိဿ-ထောပတ်
 ဖြင့်၊ ပူရေတွာ-၍၊ သံဃဿ-အား၊ နိသဇ္ဇိ - စွန့်ပြီ၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရ
 သပိ- ၏လည်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ- တို့၏၊ ဝေရူပေါ ပတ္တော အဟောသိ၊
 တံ-ထို သပိတ်ကို၊ ထေရောပိ- (တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်သည်လည်း၊) သပ္ပိဿ
 ပူရာပေတွာ- (ပြည့်ပစေဟုစေခိုင်း၍) သံဃဿ နိသဇ္ဇာပေသိ၊ ဣတိ-ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အကပ္ပိယပတ္တစတုက္ကံ-အကပ္ပိယသပိတ်
 ၄ လုံး အပေါင်းတည်း။

ပန-ကား၊ ရူပိယံ-ငွေကို၊ အသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတွာ-၍၊ ထေရဿ-အား၊ ပတ္တံ၊
 ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဒေဟိ-လှူပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ ပဟိတ ကပ္ပိယ
 ကာရကေန-စေလွှတ်အပ်သော ကပ္ပိယ ကာရကနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္မာရကုလံ-
 သို့၊ ဂတိံ ပတ္တံ ဒိသွာ၊ အယံ-ဤ သပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊ ရုစတိ၊ ဣတိဝါ-
 သော်၎င်း၊ ဣမံ-ဤ သပိတ်ကို၊ အဟံ၊ ဂဟေဿာမိ-ယူအံ၊ ဣတိ ဝါ-သော်
 ၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ ကပ္ပိယကာရကောစ-သည်လည်း၊ တံ ရူပိယံ-ကို၊ ဒတွာ
 ကမ္မာရံ သညာပေတိ-နားလည်စေအံ၊ (ဝယ်ယူအံ၊) အယံပတ္တော- သည်၊
 သဗ္ဗကပ္ပိယာ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား အပ်၏၊ ဗုဒ္ဓါနိပိ-တို့၏လည်း၊
 ပရိဘောဂါရဟော-သုံးစွဲတော်မူခြင်းကိုထိုက်၏၊ ဣတိ - ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ။ ။ [ဒု - မကောင်းသဖြင့်၊ ဝါ - ဝိနည်းတော်အား မလျော်
 သဖြင့်+ဝိစာရိတ-စီမံအပ်သော ငွေ။] “ဤငွေတို့ကို ယူ၍ ဤသပိတ်ကို ပေးလော”
 ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် ငွေကို စီမံရာရောက်၏၊ ဤသို့ ရှေ့ငွေကို စီမံမှုကို “ဒုဗ္ဗိစာရိတ”ဟု
 ခေါ်သည်။ ဤစကားကိုထောက်၍ ငွေကို အလှူမခံသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ မစီမံမိဘို့ရန်
 ဝိနည်းဗိရုပုဂ္ဂိုလ်များ သတိထားလေ့ရှိကြသည်။

အရူပိယေ ရူပိယသညီဘိ-ကား၊ ခရပတ္တာဒိသု-ကုလားရွှေ အစရှိသည်တို့၌၊ သုဝဏ္ဏာဒိသညီ၊ (ဟုတ္တာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ တေန - ထို အရူပိယဖြင့်၊ အရူပိသံ - ရှေ့ ငွေမဟုတ်သော ဝတ္ထုကို၊ သစေ စေတာပေတိ၊ (ဝေံသတိ) ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဝေမတိကေ-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည့်၊ သေ နယော၊ ပန-ကား၊ အရူပိယသညီဿ-အရူပိယဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဗ္ဗဟိ သဟဓမ္မိကေဟိ သဒ္ဓိံ (ကယ ဝိက္ကယံ၌စပ်၊) ဣမံ-ဤ အရူပိယကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဣမံ-ဤ အရူပိယကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကယဝိက္ကယံ ကရောန္တဿာပိ အနာပတ္တိ၊ (သီတင်းသုံးဘော်ချင်း ဖြစ်၍ အနာပတ်၊) သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ရူပိယသံဝေ၊ ဟာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

* * * * *

တေန သမယေနာတိ ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ကတိ ဟိ ပိတျာ ယန္တိ (ပဒေ)-ပုဒ်၌၊ ကတိ တေ အယန္တိ-ကတိ+တေ+အယံ ဟူ၍၊ (ပဒစ္ဆေ ဒေါ- ပုဒ်ခွဲခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ ကတိဟိ ပိ တျာယံ ပုဒ်၌၊ ဟိကာရော - သည်၊ ပဒပူရဏော - ပုဒ်တို့၏ ပြည့်ကြောင်း တည်း၊ ပိကာရော-သည်၊ ဂရဟာယံ-ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌၊ (ဟောတိ)၊ တဝိ-၏၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိသော၊ အယံ သဗ်ဋိ-ဤ သက်န်းသည်၊ ကတိ ဒိဝသာနိ- အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဘဝိဿတိ -တံ့နည်း၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ပါဠိတော်၌ “တေ-၏၊ အယံသဗ်ဋိ-သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက် သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ (ဘယ်လောက်ကြာအောင်၊) ဘဝိဿတိ-နည်း” ဟု အနက်ပေးပါ-ဟူလို၊] အထဝါ-ကား၊ ကတိဟမ္ပိ တျာယန္တိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထိုကတိဟမ္ပိ တျာယံပါ၌၊ ကတိဟန္တိ-ကား၊ ကတိ အဟာနိ-အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ကတိ ဒိဝသာနိ- တို့ပတ်လုံး၊ (ဘဝိဿတိ- နည်း)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ [ပိ၏ ဂရဟာအနက်၌ အနက်ပေးပုံ အစီအရင်သည်၊] ဝုတ္တ နယမေဝ- သည်သာ၊ ကတိဟိပိ မျာယန္တိ ဣဒံပိ- ဟူသော ဤပါဠိကိုလည်း၊ ဧတေနေဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂိဟိပိ နံ ဂိဟိဿာတိတ္ထေ-၌၊ နန္တိ- နံဟူသောပုဒ်သည်၊ နာမတ္ထေ-နာမ သဒ္ဓါ၏ အနက်၌၊ (ပဝတ္ထော) နိပါတော၊ ဂိဟိပိနာမ - လူ မည်သည်လည်း၊ ဂိဟိဿ-လူအား၊ ဒေတိ-ပြန်ပေးသေး၏၊ ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နာနပ္ပကာရ ကန္တိ-ကား၊ စိဝရာဒိနံ-နံသော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ အနေက

ဝိမံ-သော၊ (ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျ)၊ တေနေဝ- ကြောင့်ပင်၊ အဿ-
 ထို နာနပ္ပကာရကံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ဌ၊ စီဝရံ အာဒိံ ကတွာ ဒသိကသုတ္တ
 ပရိယောသာနံ- အမြတ်အဆာဖြစ်သောချည်မျှင်အဆုံးရှိသော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ
 မေဝ-အပ်သော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဒသိတံ၊ ဟိ-မှန်၊ အကပ္ပိယဘဏ္ဍ ပရိဝတ္တနံ-
 အကပ္ပိယဘဏ္ဍကို လဲလှယ်ခြင်းသည်၊ ကယဝိက္ကယသင်္ဂဟံ- ကယဝိက္ကယ၌
 သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ န ဝစ္ဆတိ၊ [ရူပိယ သံဝေ၊ ဟာရ သိက္ခာပုဒ်နှင့်
 ဆိုင်သည် - ဟူလို။] ကယဝိက္ကယန္တိ - ကား၊ ကယံ စေဝ- ဝယ်ခြင်းသို့၎င်း၊
 ဝိက္ကယံစ- ရောင်းခြင်းသို့၎င်း၊ (သမာပဇ္ဇေယျ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဣမိနာ- ဤ ဝတ္ထု
 ဖြင့်၊ ဣမံ- ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊ ဣတံ အာဒိနာ- သော၊ နယေန- ဖြင့်၊
 ပရဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ ဝဏ္ဏန္တော- ယူသော ရဟန်းသည်၊ ကယံ - ဝယ်ခြင်း
 သို့၊ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တော ဝိက္ကယံ (သမာပဇ္ဇတိ)။

အဇ္ဈာစရတိတိ - ကား၊ အဘိ ဘဝိတွာ - လွမ်းမိုး၍၊ စရတိ - ကျင့်၏၊
 ဝိတိက္ကမဝါစံ- လွန်ကျူးကြောင်း စကားကို၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးကြောင်း
 စကားကို) ဘာသတိ- ၏၊ ဣတိအတ္ထော- နက်၊ ယတော ကယိတဉ္စ ဟောတိ
 ဝိက္ကယိတဉ္စာတိ- ကား၊ ယဒါ- ၌၊ ပရဘဏ္ဍံ- ကို၊ အတ္တနော- ၏၊ ဟတ္ထဂတံ-
 လက်၌ ရောက်သည်ကို၊ ကရောန္တေန - ပြုလျက်၊ ကယိတဉ္စ - ဝယ်အပ်သည်
 လည်း၊ ဟောတိ၊ အတ္တနော- ၏၊ ဘဏ္ဍံ- ကို၊ ပရဟတ္ထဂတံ- ကို၊ ကရောန္တေန-
 လျက်၊ ဝိက္ကိတဉ္စ(ဝိက္ကယိတဉ္စ)- သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ဣမိနာ
 ဣမန္တိ အာဒိ ဝစနာ နုရူပတော - ဣမိနာ ဣမံ အစရှိသော စကားအား
 လျော်သော အားဖြင့်၊ ပါဠိ- ပါဠိတော်ပါဠိ၌၊ ပဌမံ- စွာ၊ အတ္တနော- ၏၊
 ဘဏ္ဍံ - ကို၊ ဒသိတံ - မူအပ်ပြီ၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ဝေ- သို့၊ ပရဿ- ၏၊
 ဟတ္ထတော- မှ၊ ကယဝသေန- ဝယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝဟိတ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-

ဣမိနာ၊ ပေ၊ နုရူပတော ။ ။ သူများဘဏ္ဍာ၏ မိမိလက် ရောက်ခြင်းကို ကယ
 (ဝယ်ခြင်း)၊ မိမိဘဏ္ဍာ၏ သူတပါးလက် ရောက်ခြင်းကို ဝိက္ကယ (ရောင်းခြင်း) ဟု
 ဆိုလျှင် ပါဠိတော်၌ “ ကယိတဉ္စ ဟောတိ ဝိက္ကယိတဉ္စ ” ဟု (ကယိတကို ရှေ့၊ ဝိက္ကယိတ
 ကို နောက်ထား၍) အဠာကို ပြုပြီးနောက် “ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ပရဟတ္ထဂတံ၊ ပရဘဏ္ဍံ
 အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ” ဟု (ဝိက္ကယိတကို ရှေ့၊ ကယိတကို နောက်ထား၍) အဘယ်
 ကြောင့် ပြတော်မူပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ ဣမိနာ ဣမံတိ အာဒိဝစနာ
 နုရူပတော ပန ” စသည်မိန့်၊ “ ဣမိနာ- ဤဝတ္ထုဖြင့် ” ဟူသောစကားသည် မိမိဥစ္စာကို
 ပြသောစကားတည်း၊ ထိုစကား အားလျော်စွာ ပါဠိတော်၌ မိမိဘဏ္ဍာ၏ သူတပါး
 လက်သို့ ရောက်ပုံကို ရှေ့ထား၍ ပြတော်မူသည်- ဟူလို။

ယူအပ်သော အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ-စွန့်ရာ၏။ ဟိ-မှန်၊ အယံ ကယ
 ဝိက္ကယော - ဤ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းသည်။ (န ဝန္တုတိဗ္ဗံ) ပဉ္စ - နသော၊
 သဟဓမ္မိဒက - တို့ကို၊ ထပေတွာ - ဤ၊ အဝသေသေဟိ- နသော၊ ဂိဟိ ပဗ္ဗဇိ
 တေဟိ-လူဝတ်ကြောင်၊ ရသေ့ပရိဗ္ဗိဇ်တို့နှင့်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ မာတာ
 ပိဘူ ဟိ ပိ- တို့နှင့်လည်း၊ [ပိ- ကား သမ္ဘာဝနာ၊ “အခြားသူကို မဆိုထား
 ဘိ”-ဟူလို၊] သဒ္ဓိံ-ကွ၊ န ဝန္တုတိ။

တကြ-ထိုသို့ လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဝတ္ထေန
 ဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊ ဝတ္ထံ- အဝတ်သည်၊ (ကယိတဝိက္ကယိတံ-ဝယ်အပ် ရောင်း
 အပ်သည်၊ ဝါ-လဲအပ်သည်။) ဟောတု၊ ဘတ္ထေန ဝါ-ဆွမ်းဖြင့် မူလည်း၊
 ဘတ္ထံ - သည်၊ (ကယိတဝိက္ကယိတံ ဟောတု)၊ ယံကိဉ္စိ , ကပ္ပိယံ - အပ်သော
 ဝတ္ထုကို၊ ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝဒတိ၊ (ဒါယကာထံ ရဟန်းကိုယ်တိုင် လဲဘို့ရန် ပြောအံ့) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊
 ဧဝံ ဝတွာ မာတုယာပိ (အမိအား သော်လည်း)၊ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဒေတိ၊
 ဒုက္ကဋံ၊ ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိတိ-ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိဟူ၍၊ ဝတ္ထော(ဟုတွာ)ဝါ-
 သော်၎င်း၊ [ဤ ဝါကျဖြင့် ဒါယကာက မိမိထံလာ၍ လဲပုံကိုပြသည်။] ဣမံ-
 ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣမံ-ကို၊ တေ-သင့်အား၊ ဒဿာမိ-ပေးအံ့၊ ဣတိ၊
 ဝတွာဝါ-သော်၎င်း၊ [ဤဝါကျဖြင့် ဒါယကာထံ ရဟန်းကသွား၍ လဲပုံကို
 ပြသည်။] မာတုယာပိ- ခ်သော်လည်း၊ ဘဏ္ဍံ, အတ္တနာ- သည်၊ ဝါ- မိမိက၊
 ဝဏ္ဍာတိ-ယူအံ့၊ ဒုက္ကဋံ၊ အတ္တနော, ဘဏ္ဍော-သည်၊ ပရဟတ္ထံ-သို့၊ (သမ္ပတ္တေ-
 ရောက်သော်၎င်း)၊ ပရဘဏ္ဍော-သည်၊ အတ္တနော ဟတ္ထံ, သမ္ပတ္တေ စ-သော်၎င်း၊
 နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [လဲဘို့ရာပြောတုန်းက ဒုက္ကဋံ,
 လဲပြီးလျှင် နိသဂ္ဂိယပါစိတ် ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ မာတရံဝါ-ကို၎င်း၊ ပိတရံဝါ-
 ကို၎င်း၊ ဣမံ ဒေဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒတော- ပြောသော ရဟန်း၏၊ ဝိညတ္ထိ-ဝိညတ်
 သည်၊ ဝါ-တောင်းခြင်းသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣမံ ဝဏ္ဍာဟိတိ ဝဒတော-
 ၏၊ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ-သည်၊ နဟောတိ၊ အညာတကံ-ကို၊ ဣမံ ဒေဟိတိ
 ဝဒတော ဝိညတ္ထိဟောတိ၊ ဣမံ ဝဏ္ဍာဟိတိ ဝဒတော သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ
 ဟောတိ၊ ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိတိ - ဟူ၍၊ ကယဝိက္ကယံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတော-
 ရောက်သော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ
 ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္ထေန္တေန မာတာပိတူဟိပိ သဒ္ဓိံ, ကယဝိက္ကယံ - ကယ
 ဝိက္ကယ အာပတ်ကို၎င်း၊ အညာတကေဟိသဒ္ဓိံ, တိဿော အာပတ္တိယော-
 တို့ကို၎င်း၊ မောစေန္တေန- လွတ်စေလျက်၊ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗံ- လဲလှယ်ရာ၏။

တကြ-ထိုသို့ လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ပရိဝတ္တနုပိဓိ- လဲလှယ်ပုံ အစီအစဉ်တည်း၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဝါ- မှာ၊ ပါထေယျတဏှုလာ-လမ်းစာရိက္ခာ ဆန်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အန္တရာမဂ္ဂ- ခေါ်၊ အကြား၌၊ ဘတ္တဟတ္တံ-လက်၌ ထမင်းရှိသော၊ ပုရိသံ- ကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊ အမှာကံ-၀ 'တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ တဏှုလာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ- နှစ်၊ နော - တို့အား၊ ဣမေဟိစ - ဤ ဆန်တို့ဖြင့်လည်း၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ န အတ္ထိ၊ ဘတ္တေန ပန-ကား၊ အတ္ထော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ ပုရိသော- သည်၊ တဏှုလေ-တို့ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ဘတ္တံ- ကို၊ ဒေတိ- ပေးအံ့၊ ဝန္တတိ၊ တိဿောပိ - နံသော၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ န ဟောန္တိ၊ [အညာတက ဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ် , သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတနဒုက္ကဋ် , ကယဝိက္ကယ နိသဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ်များ မသင့်-ဟူလို] အန္တမသော-အားဖြင့်၊ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မ မတ္တမိ-အရိပ် နိမိတ် ပြုခြင်းမျှသည်လည်း၊ န ဟောတိ၊ ကဿာ - နည်း၊ မူလဿ- အရင်းခံ ဖြစ်သော ဆန်၏၊ အတ္ထိတာယ-ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပရတောစ- နောက်၌လည်း၊ (နောက် အနာပတ္တိဝါရ၌လည်း)၊ ဣဒံ အမှာကံ အတ္ထိ၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍတိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝတ္တမေဝ-မိန့်တော်မူအပ်သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အကတွာ-မူ၍၊ ဣမိနာ- ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ-ကို၊ ဒေဟိ- လော၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ ပရိဝတ္တေတိ- အံ့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ - အကြင် အကြင်ဝတ္ထု အတိုင်းသာတည်း၊ ဝါ - ဝတ္ထု အားလျော်သော နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သာတည်း၊ ဝိယာသာဝံ စားကြွင်းစားကို၊ [ဝိရူပေါ+ ယာသော ဝိယာသော၊ ဝိယာသံ+ အဒတိ ဘက္ခတိတိ ဝိယာသာ ဒေါ။] ဒိသ္မာ - ၍၊ ဣမံ သြဒနံ- ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ- စားပြီး၍၊ ရဇနံ- ဆိုးရည်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဒါရူနိ-တို့ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ဝဒတိ-အံ့၊ ရဇန ဆလ္လိဂဏနာယ-ဆိုးရည် ခေါက်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ ဒါရူဂဏနာယစ- ထင်းတို့၏ အရေ အတွက် အားဖြင့်၎င်း၊ နိသဂ္ဂိယာနိ - နိသဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣမံ သြဒနံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-စားပြီး၍၊ ဣမံနာမ- ဤ မည်သောအမှု ကို၊ ကရောထ-ပြုကုန်လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဒန္တကာရာဒိဟိ- ဆင်စွယ် ပွတ်သမား အစရှိကုန်သော၊ သိပ္ပိဒကဟိ- အတတ်သည်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဓမကရဏာဒိသု-ဓမကရိဏ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ တံတံ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ကာရေ တိ-အံ့၊ ရဇကေဟိဝါ-ခါသည်တို့ သည် သော်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဝတ္ထိ- ကို၊ ဧဝါပေတိ - ဖွတ်စေအံ့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ၊ နှာပိတေန-

ဆတ္တာသည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကေသေ- တို့ကို၊ ဆိန္ဒာပေတိ၊ ကမ္မကာရေဟိ- အလုပ်သမားတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ နဝကမ္မိ-အမှုသစ်ကို၊ ကာရေတိ-ပြုစေအံ့၊ ယထာ ဝတ္ထုကမေဝ၊ [“နာပိတေန၊ ပေ၊ ကာရေတိ” ဤဝါကျများ၌လည်း “ဣမံ ဩဒနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣမံနာမ ကရေထ” ဝါကျကို လိုက်ပေး။]

ပန-ကား၊ ဣမံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣမံ-(ဤအလုပ်ကို) ကရေထာတိ သစေ န ဝဒတိ-အံ၊ ဣမံ ဘတ္တံ၊ ဘုဉ္ဇ- လော၊ ဘုတ္တော - စားပြီးသည်၊ အသိ-၏၊ ဘုဉ္ဇိဿသိ-လတံ၊ (အချို့ စာများ၌ “ဘုဉ္ဇသိ” ဟု ပစ္စုပ္ပန်လည်း ပါ၏) ဣမံ နာမ-ဤမည်သောအမှုကို၊ ကရေဟိ - ပြုလော၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (စေ သတိ) ဝနုတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤသို့ ခိုင်းရာ၌၊ ဝတ္ထဓောဝနေဝါ- အဝတ်ကို ဖွတ်ခြင်း၌သော်၎င်း၊ ကေသဇ္ဈေဒနေဝါ- ဆံပင်ကိုဖြတ်ခြင်း၌သော်၎င်း၊ ဘုမိ သောဓနာဒိ နဝကမ္မေဝါ - မြေ သုတ်သင်ခြင်း အစရှိသော အမှုသစ်၌သော် ၎င်း၊ ပရဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ (ဟုတွာ)၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗ နာမ- စွန့်ထိုက်သောဘဏ္ဍာ မည်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် မရှိပါ သော်လည်း၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဒဠ္ဇ-စွာ၊ ကတွာ- ၍၊ ဝုတ္တက္ကာ၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ပဋိက္ခိပိတံ နသက္ကာ၊ တသ္မာ၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုမိ-သည်၊ ငါ-ကို၊ ပရိဘုတ္တေဝါ- သုံးစွဲအပ်ပြီးသော်၎င်း၊ နဋ္ဌေဝါ- ပျောက်သော်၎င်း၊ ပါမိတ္တိ ယံ- ကို၊ ဒေသေတိ ယထာ- ဒေသနာပြောရသကဲ့သို့၊ စေ- တု၊ ဣဓာပိ- ဤ အဝတ်ဖွတ်ခြင်း အစရှိသည်၌လည်း၊ ဒေသေတဗ္ဗ-ဒေသနာပြောရာ၏၊ [အပ်- မအပ်သော ဤ လဲလှယ်နည်းများကို ပါတိမေဝံဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣမံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇ၊ ပေ၊ ဝနုတိ။ ။ “ဤထမင်းကိုစားလော” ဟု စကားတရပ်ဖြတ်ပြီး လျှင် “ဤအလုပ်ကို လုပ်ပေးလော” ဟု စကားတရပ်ဖြင့် ခိုင်း၏၊ ဤသို့ ခိုင်းလျှင် “ထမင်းဖြင့်အလုပ်ကို လဲရာမရောက်”၊ ထို့ကြောင့် “အပ်သည်” ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ စကားမဆက်ဘဲ ဖြတ်၍ခိုင်းရာ၌ “သင်ဟာ စားပြီးပြီလေ၊ အလုပ်လုပ်ပါတော့လား၊ ဘာကြောင့် မလုပ်သေးသလဲ” ဟုပင် ပြောဆိုကောင်း၏-ဟု ဒီကာဆိုသည်။

ဣတ္ထ ဝ၊ ပေ၊ ဒေသေတဗ္ဗ။ ။ တစုံတခုသော ကပ္ပိယဝတ္ထုကိုပေး၍ ကိုယ်တိုင် ကဝါသည်ကို အဖွတ်ခိုင်းခြင်း၊ ဆတ္တာသည်ကို ခေါင်းရိတ်ခိုင်းခြင်းတို့၌ ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်သင့်၏-ဟု ဆိုရာ၌ စွန့်စရာဝတ္ထု မရှိ၊ အဝတ်လည်း နဂိုရ်က မိမိအဝတ်သာ ဖြစ်၍ စွန့်ဘွယ်မလို၊ ထိုသို့ စွန့်စရာဝတ္ထု မရှိပါသော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ်သင့်သည်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲဆိုထားသောကြောင့် ထိုစကားကို မပယ်သင့်၊ ထို့ကြောင့် နိသဂ္ဂိပစ္စည်းကို စားသောက်ပြီး၊ ပျောက်ပြီးဖြစ်၍ စွန့်စရာမရှိ သော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်ကို ဒေသနာပြောရသကဲ့သို့ အဝတ်ဖွတ်ခိုင်းခြင်း ခေါင်းရိတ်ခိုင်းခြင်းတို့၌လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်ကိုသာ ဒေသနာပြောရမည်။

ကယဝိက္ကယေ ကယဝိက္ကယသညီတိ အာဒိမိ - ဌ၊ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကယဝိက္ကယံ - သို့၊ သမာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ သော၊ တသ္မိ - ထို ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း၌၊ ကယဝိက္ကယ သညီဝါ- ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဟု အမှတ်ရှိသည်မူလည်း၊ ဘဝတု - ဖြစ်စေ၊ ဝေမတိ ကောဝါ - ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်မူလည်း၊ (ဘဝတု)၊ န ကယဝိက္ကယ သညီဝါ-ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဟု အမှတ်မရှိသည်မူလည်း၊ (ဘဝတု)၊ နိသဂ္ဂိ ယ ပါစိတ္တိယ မေဝ၊ စူဠတ္ထိကေ - စူဠတိက်၌၊ [နိသဂ္ဂိပါစိတ်လောက် အပြစ် မကြီးသောကြောင့် တိကဒုက္ကဋ်ကို “ စူဠတ္ထိက ” ဆိုဟန်တူသည်။] ဒွိသု- နိသော၊ ပဒေသု - ရှေ့ပုဒ်တို့၌၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဋ္ဌံ ပုစ္ဆတိတိ-ကား၊ တဝ-အသင်ဒါယကား၏၊ အယံပတ္ထော - သည်၊ ကိံ -အဘယ်ကို၊ အဋ္ဌတိ - ထိုက်တန်သနည်း၊ (တနည်း) ကိံအဋ္ဌတိ- ဘယ့်လောက်တန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ-အံ၊ ဣမံ နာမ-ဤမည်သော အဖိုးကို၊(အဋ္ဌတိ-၏) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပန-သော်ကား၊ တဿ-ထို ရဟန်း ၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-သင်္ကန်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာသည်၊ မဟဋ္ဌံ - များသော အဖိုးရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ ဝေဉ္ဇ - သို့လည်း၊ နံ - ထို ဈေးသည်ကို၊ ပဋိဝဒတိ-တဖန်ပြောအံ၊ (ကိံ)၊ ဥပါသက-ကာ၊ မေ-၏၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-သည်၊ မဟဋ္ဌံ-များသော အဖိုးရှိ၏၊ တဝ-၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ အညဿ-အား၊ ဒေဟိ- ပေးလိုက်တော့၊ ဣတိ - သို့၊(ပဋိဝဒတိ)၊ တံ - ထို စကားကို၊ သုတွာ - ၍၊ ဣတရော - ရဟန်းမှ တပါးသော ဈေးသည်သည်၊ အညံ- သပိတ်မှ အခြား သော၊ ထာလကမ္ပိ - ခွက်ကိုလည်း၊ ဒဿာမိ- ပေးပါဥျးအံ၊ ဣတိ - သို့၊ (သစေ) ဝဒတိ-အံ၊(ဝေ သတိ)၊ ဂဏှိတံ-ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေ-ဆိုအပ်သော လက္ခဏာ၌၊ ပတတိ-ကျရောက်၏၊ ဝါ-ပါဝင်၏၊ [“မေ ဣဒံ ဝတ္ထု” စသော စကားသည်၊ “ ဣဒံ အမှာကံ အတ္ထိ ” ဟူသော ပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၌ ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဂဏှိတံ ဝဇ္ဇတိ ” ဟု ဆိုသည်။] သောပတ္ထော - ထို ဈေးသည်၏ သပိတ်သည်၊ မဟဋ္ဌေဝါ - သည်၊ သစေ (ဟောတိ) - အံ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝတ္ထု-(ထီး၊ ဘိနပ်စသော) ဝတ္ထုသည်၊ အပ္ပဋ္ဌံ -နည်းသော အဖိုးရှိသည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ ပတ္တဿာမိကောစ-သည်လည်း၊ အဿ-ထို (ထီး , ဘိနပ်စသော) ဝတ္ထု၏၊ အပ္ပဋ္ဌံဘာဝံ - နည်းသော အဖိုးရှိသည် အဖြစ်ကို၊(သစေ)နဇာနာတိ-အံ၊(ဝေသတိ)၊ ပတ္ထော-ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော၊

[လှည့်ပတ်၍ ယူရာကျသောကြောင့် မယူထိုက်-ဟူလို၊] မမ-၏၊ ဝတ္ထု-သည်၊ အပ္ပဋ္ဌိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ - ပြောရာ၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှား ပြအံ့၊ မဟန္တဘာဝံ-(ဈေးသည်၏ သပိတ်က) များသော အဖိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ-သိလျက်၊ ဝဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ ဂဏှန္တော- ယူသော ရဟန်းသည်၊ ဂဟိတဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဋ္ဌါပေတွာ-တန်ဘိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗတံ-ပြုစေထိုက်သူ၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရော၏၊ [တမတ်မှစ၍ တန်ဖိုးအလိုက် ဆုံးဖြတ်ရမည်-ဟူလို၊] ပတ္တသမိကော-သည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဟောတု-စေ၊ သေသံ-အကြွင်းအကျန် အပိုသည်၊ မမ-၏၊ ပုညံ- ကောင်းမှုသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိတံ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။

ကပ္ပိယကာရကဿ အာစိက္ခတိတိ-ကား၊ ယဿ-အကြင် ဈေးသည်၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ ဘဏ္ဍံ၊ ဂဏှာတိ-ယူလို၏၊ တံ-ထို ဈေးသည်ကို၊ ထပေတွာ၊ အညံ-အခြားသူကို၊ အန္တမသော၊ တဿ - ထို ဈေးသည်၏၊ ပုတ္တဘာတိ ကမ္ပိ- သား ညီကိုသော်လည်း၊ ကပ္ပိယကာရကံ - ကို၊ ကတွာ၊ ဣမိနာ - ဤ ဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမိနာမ-ဤမည်သော ဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော့၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခတိ - ပြောအံ့၊ သော - ထို ကပ္ပိယကာရကုသည်၊ ဆေကော-ပါးနပ်သည်၊ စေ ဟောတိ၊ ပုနပ္ပုနံ၊ အပဒေတွာ - ဖယ်ရှား၍၊ ဝိဝဒိတွာ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆို၍(ဈေးသည်နှင့် “ကောင်းတယ်၊ မကောင်းဘူး” ဟု ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုငြင်းခုံနု၍--ဟူလို၊) စေဂဏှာတိ(ဧဝံသတိ)၊ (ဘိက္ခုနာ) တုဏှိဘူတေန- ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဌာတဗ္ဗံ - တည်ရာ၏၊ [ကပ္ပိယက ပစ္စည်းကို ရွေးချယ်၍ ယူနေသောကြောင့် ရဟန်းက မိမိသဘောကျဖြစ်၍ ဘာမျှမပြောဘဲ တိတ်တိတ်နေပါ - ဟူလို။] (ကပ္ပိယကာရကော- သည်၊) ဆေကော နောစေ ဟောတိ၊ ဂဟေတံ၊ စေ နဒောနာတိ-အံ့၊ ဝါဏိဇ္ဇကော- ကုန်သည်သည်၊ တံ-ထိုကပ္ပိယကာရကကို၊ ဝဇ္ဇေတိ-လှည့်ပတ်နေအံ့၊ (ညာနေအံ့)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မာဂဏှ - မယူနှင့်တော့၊ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။

ဣဒံ အမှာကန္တိ အာဒိမ္ပိ - ဌ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဝါ - တို့မှာ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - အကပ်ခံပြီးသော (တေလံ ဝါ - ဆီသည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ သပ္ပိဝါ-သော၊) ဣဒံ-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အမှာကဉ္စ - တို့အားလည်း၊ အညေန - သော၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကေန- အကပ်မခံအပ်သေးသော ဆီဖြင့်၊ ဝါ-ထောပတ်ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ ဘဏတိ၊ သော - ထို ဈေးသည်သည်၊ တံ - ထို အကပ်ခံအပ်ပြီး ဝတ္ထုကို၊

ဂဟေတွာ, အညံ-(အကပ်မခံအပ်သေးသော)အခြားဝတ္ထုကို၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပဌမံ- ရှေးဥျားစွာ၊ အတ္တနော, တေလံ- အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆီကို၊ နမိနာပေတဗ္ဗံ- မချင့်စေထိုက်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ), နာဠိယံ- ဆီကျည်တောက်၌၊ အဝသိဋ္ဌံ တေလံ-ကြွင်းကျန်သော ဆီသည်၊ ပစ္စာ-နောံမှ၊ မိနန္ဒယံ-ချင့်သောဈေးသည်၏၊ အပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံအပ်သေးသော ဆီကို၊ ဒူသေယျ-ဖျက်ဆီးရာ၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော-သော၊ ကောသိယဝဂ္ဂေါ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

x x x x x x x x x

ပတ္တဝါအဖွင့်

တေန သမယေနာတိ ပတ္တဝါသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ပတ္တဝါဏိဇ္ဇန္တိ - ကား၊ ဂါမနိဂမာဒိသု- တို့၌၊ ဝိစရန္တာ - လှည့်လည်ကုန်လျက်၊ ပတ္တဝါဏိဇ္ဇိဝါ- သပိတ် ကုန်သွယ်မှုကိုလည်း၊ ကရိသန္တိ - ပြုကုန်လတံလော၊ အာမတ္တိကာ ပဏံဝါတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ ဘာဇနာနိ- ခွက်တို့ကို၊ အမတ္တာနိ-အမတ္တတို့ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ န၏၊ ယေသံ - အကြင် ဈေးသည်တို့၏၊ တာနိ- အိုးခွက်ဟူကုန်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ရောင်းဝယ်အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ (သန္တိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တေ-ထို ဈေးသည်တို့သည်၊ အာမတ္တိကာ- ကတို့မည်၏၊ [ဘဏ္ဍန္တိ ဝိက္ကေတဗ္ဗဘဏ္ဍံ၊ တာနိနှင့်ဘဏ္ဍံသည် ဝုစမတူသော်လည်း ရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာအဖြစ်ဖြင့် တမျိုးတည်းဖြစ်သောကြောင့် တာနိနှင့် ဝုစမတူဘဲ “ ဘဏ္ဍံ ” ဟု ကေဝုစ ထားနိုင်သည်၊] တေသံ အာမတ္တိကာနံ - ထိုခွက် ဟူသော ရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသောဈေးသည်တို့၏၊ အာပဏံ-ဈေးဆိုင်တည်း၊ အာမတ္တိကာပဏံ- ဆိုင်၊ ကုလာလ ဘဏ္ဍာဏိဇ္ဇကာပဏံ - အိုးခွက် ဘဏ္ဍာကို ရောင်းသော ကုန်သည်တို့၏ဈေးဆိုင်ကို၊ (ပသာရေသန္တိ-ဖြန့်ခင်းကုန်လတံလော၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပဌမံ ၊ ပေ ၊ ဒူသေယျ ။ ။ ရဟန်း၏ အကပ်ခံအပ်ပြီး ဆီနှင့် ဈေးသည်ဆီကို လဲသောအခါ ဆီဖူး၌ထည့်၍ ဆီကို ချင့်ရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ချင့်သောအခါ ရဟန်း၏ ဆီကို အလျင် (ရှေးဥျားစွာ) မချင့်ပါနှင့်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ရဟန်း၏ဆီက ကပ်ပြီး ဖြစ်၍ ဆီဖူး၌ကျန်ရစ်သော အကတ်အသတ်ဆီသည် နောက်မှချင့်သော ဈေးသည်၏ ဆီကို (ကပ်ပြီးဆီနှင့် ရောသွားစေသောအားဖြင့်) ရဟန်း၏ဆီက ဈေးသည်၏ဆီကို ဖျက်ဆီးရာရောက်ပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ကပ်ပြီးဆီနှင့် မကပ်သေးဆီရောလျှင် မကပ်သေး ဆီလည်း ကပ်ပြီးဆီပင်ဖြစ်သွားရကား ရဟန်းမှာ လဲရကျိုးမနပ်ဘဲ ရှိလိမ့်မည်- ဟူလို။

တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာတိ- ကား၊ ပတ္တဿ- န်၊ ပမာဏာနိ- အတိုင်း အရှည်တို့သည်။ တီဏိ-၃ မျိုးတို့တည်း။ [အဘိဓာန်လာ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏အနက် များစွာတို့တွင် ဤ၌ ပရိမာဏ အနက်ဟော ဟု ပြလို၍ ပမာဏာနိ ဟု ဖွင့်သည်။] အဗျာဠကောဒနံ ဝဏ္ဏာတိ- ကား၊ မဂဓနာဠိယာ- မဂဓတိုင်းသုံး ကွမ်းစားဖြင့်၊ ဒိန္တံ တဏှာလနာဠိနံ-ဆန် ၂ ကွမ်းစားတို့၏၊ [၂ စလယ်တို့၏၊] သြဒနံ-ကို၊ ဝဏ္ဏာတိ- ယူနိုင်၏။ ဝါ- ဆန့်၏၊ [“အဗျာဠကောဒနံ- တပြည် ထက်ဝက် တခွက်ချက်ထမင်းကို” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] မဂဓနာဠိနာမ - မဂဓတိုင်းသုံး ကွမ်းစားမည်သည်။ အမုဒဘရသပလာ - အခွဲအားဖြင့် တဆွဲ သုံးပိုလ်ရှိသည်။ ဝါ- တဆွဲနှစ်ပိုလ်ခွဲ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ အဋ္ဌကထာကထာယံ ဝုတ္တံ၊ သီဟဠဒီပေ- ၌၊ ပကတိနာဠိ - ပကတိကွမ်းစားသည်။ မဟန္တာ- ကြီး၏၊ ဒမိဠနာဠိ - ဒမိဠလူမျိုးတို့၏ ကွမ်းစားသည်။ ခုဒ္ဒိကာ - ငယ်၏၊ မဂဓနာဠိ - သည်။ ပမာဏယုတ္တာ - သင့်တော်သောပမာဏနှင့် ယှဉ်၏။ တာယ မဂဓနာဠိယာ-ဖြင့် ဒိယမုနာဠိ-အခွဲအားဖြင့် ကွမ်းစားသည်။ (တကွမ်းစား ခွဲသည်။) ကော - သော၊ သီဟဠနာဠိ - သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ စတုဘာဂံ ခါဒနန္တိ-ကား၊ သြဒနဿ-၏၊ စတုတ္ထ ဘာဂပမာဏံ-၄ ခုမြောက်အဘို့ ပမာဏရှိသော၊ (၄ ဘို့တဘို့ ပမာဏရှိသော)၊ ခါဒနံ- ခဲဘွယ်ကို၊ (ဝဏ္ဏာတိ)၊ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ စတုဘာဂံ၌ စတုနောင် ပူရဏ အနက်ဟော ထပစ္စည်း အကြေကြံပါ။] တံ- ထိုခဲဘွယ်ကို၊ ဟတ္ထဟာရိယဿ- လက်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင်သော၊ (လက်ကော်ရဖြစ်သော၊) မုဂ္ဂသုပဿ-ပဲနောက်ဟင်း၏၊ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနန္တိ-ကား၊ တဿ သြဒနဿ - အား၊ အနုရူပံ - သော၊ မစ္ဆ ဟေ၊ ဗျဉ္ဇနံ - ငါး၊ အမဲ၊

အမုဒေရသ ပလံာ ။ ။ တပိုလျှင် အချိန် ၄ သားရှိ၏။ [ကရိသ စတုတ္ထယံ - ကျပ် ၄ ခုအပေါင်းသည်။ ပလံ-ပိုလ်မည်၏။—အမရကောသ ၈၆, ၉။] တဆွဲနှစ်ပို ခွဲသည် ကျပ်ချိန် ၅၀ သားရှိ၏။ ထို ၅၀ သားသည် မဂဓနာဠိကွမ်းစား ဖြစ်၏။ “ ဒိန္တံ တဏှာလနာဠိနံ သြဒနံ ဝဏ္ဏာတိ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “မဂဓ နှစ်ကွမ်းစား”ဟူသည် ၅၀ သား ၂ လီ (တပြည်)ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဆန်တပြည်ချက် ထမင်းနှင့်တကွ အသား ဟင်း ပဲဟင်းတို့ပါ ဆန့်သောသပိတ်သည် ဥက္ကဋ္ဌသပိတ် ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရှေးဆရာအချို့ကား တပိုလျှင် ၁ ပိဿာရှိ၏-ဟု ယူကြသေး၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ၁၂ ပိုခွဲသည် ၁၂ ပိဿာခွဲရှိ၍၊ ဒိန္တံ တဏှာလနာဠိနံအတွက် ၂၅ ပိဿာ ရှိရမည် ဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်သပိတ်မှ ထိုမျှလောက်ဆန်ကို ချက်သော ထမင်းကို မဆန့်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာနှင့်တကွ သိမ်သမုတ်ရာဝယ် ကျောက်နိမိတ် အတွက်ပါ တပိုလျှင် တပိဿာ၃ယူနည်းကို စဉ်းစားကြပါလေ။

ဟင်းရှက်, ဟင်းသီး, အညှိနဲ့ အစရှိသောဟင်းလျှာကို၊ ဂဏှာတိ - ၏။ [တဒု ပိယံ၏အဖွင့်ကို ဝေရဉ္စကဏှာ-မြင်းကုန်သည်တို့ မုယောဆန်လှူခဏ်း၌ပြခဲ့ပြီ။]

တတြ-ထိုအခုဋကောဒနံ ဂဏှာတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ [“တတြ- ထို သပိတ်၌” ဟုလည်း ပေးကြသည်။] အယံ - ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း၊ သုကောဋိတပရိသုဒ္ဓါနံ-ကောင်းစွာထောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍သန့်ရှင်းစင်ကြယ် ကုန်သော၊ အနုပဟတပုရာဏသာလိတဏှာ၊ လာနံ-မကြီးမပြတ်သောသလေး ဆန်ဟောင်းတို့၏၊ [ဆန်သစ်ကို ချက်လျှင် ထမင်း သိပ်မပွား သောကြောင့် ထမင်းတိုးပွားသော ဆန်ဟောင်းကို ပြသည်။] ဒွေ မဂဓနာဠိယော = မဂဓ တိုင်းသုံး ၂ ကွမ်းစားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ တေဟိ တဏှာ၊ လေဟိ-ထိုသလေး ဆန်ဟောင်းတို့ဖြင့်၊ အနုတ္တဏှာ၊ လံ - မနပ်တနပ် မာဆတ်ဆတ်လည်း မဟုတ် သော၊ အကိလိန္ဒ-စိုစိုစွပ်စွပ် ပြောဖတ်ဖတ်လည်းမဟုတ်သော၊ အပိဏှိတံ- မထွေးမခဲသော၊ သုဝိသင်္ဂ - အလွန် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ကုန္ဒမကုဋရာသိ သဒိသံ- သင်းခွေပန်းငုံအစုနှင့် တူသော၊ အဝဿာပိတောဒနံ-၌ အပ်သော ထမင်းရည်ရှိသော ထမင်းကို၊ ဝါ - ချိုးမကပ်သောထမင်းကို၊ ပစိတွာ - ၍၊ [“အဝ- အောက်သို့ + သာပိတ- ယိုစေအပ်” ဟူသည် “ထမင်းရည်တည်း” ဟု ကြံပါ။ “ထမင်းချိုး” ဟုလည်း ပေးကြ၏။] နိရဝသေသံ-အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်၊ ပတ္တေ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ တဿ ဩဒနဿ- ၏၊ စတုတ္ထဘာဂပ မာဏော-လေးခုမြောက်အဘို့ ပမာဏရှိသော၊ ဝါ- လေးဘို့တဘို့ ပမာဏ ရှိသော၊ နာတိယနော-ပြစ်လည်းမပြစ်လွန်းသော၊ နာတိတနုကော-ကျဲလည်း မကျဲလွန်းသော၊ ဟတ္ထဟာရိယော - လက်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင် သော၊ ဝါ-လက်ကော်၍ရလေခံသော၊ [ဟတ္ထေန + ဟာရိယော ဟတ္ထဟာရိ ယော။] သဗ္ဗသမ္ဘာရ သင်္ခတော-ဇိယာကရဝေ အစရှိသော အလုံးစုံသော အဆေခံအဥျးတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော၊ မုဂ္ဂသုပေါ- ဝဲနောက်ဟင်းကို၊ ပက္ခိပိ တဗ္ဗော-ထည့်ထိုက်၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အာလောပဿ အာလောပ သာ - ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဆွမ်းလုပ်တိုင်းအား၊ အနုရူပံ - လျော်သော၊ ယာဝစရိ မာလောပ ပဟောနကံ - နောက်ဆုံး ဆွမ်းလုပ်တိုင်အောင် လောက်သော၊ မစ္ဆမံသာဒိဗျဉ္ဇနံ- ငါး, အမဲ အစရှိသောဟင်းလျှာကို၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ သပ္ပိ၊ ပေကိဋ္ဌိကာဒိနိ-ထောပတ်, ဆီ, ရက်တက်ရည်, ပအုန်း ရည်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဂဏနပဂါနိ - ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ ဝါ- ရေတွက်လောက်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ-နိ၊ ဟိ - မှန်၊ တာနိ-ထို ထောပတ် စသော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဩဒနဂတိကာနေဝ-ထမင်း၏

ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာ၊ ဝါ-ထမင်းနှင့် အလားတူကုန်
 သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ- ရှိ၊) ဟာပေတုံ - ယုတ်လျော့စေခြင်းငှါလည်း၊ နေဝ
 သက္ကောန္တိ-န၊ ဝဗေတုံ-တိုးပွားစေခြင်းငှါလည်း၊ နသက္ကောန္တိ-န၊ [ထမင်း၌
 ထောပတ်စသည်ကို ထည့်လိုက်လျှင် ထမင်းသဘောအတိုင်း ဖြစ်သွားသည့်
 အတွက် အတိုးအဆုတ် မရှိ-ဟုလို၊] ဧဝံ-လျှင်၊ သဗ္ဗဗ္ဗိ - သော၊ ပက္ခိတ္တံ-
 သော၊ ဧတံ-ဤဆွမ်း၊ ဝဲဟင်း၊ ဟင်းလျှာသည်၊ ပတ္တဿ-၏၊ မုခဝနိယာ-
 နားခမ်းရစ်၏၊ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ-အောက်အရေးနှင့် ညီမျှသည်၊(ဟုတ္တာ-ရှိ)၊
 သစေ တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍တည်အံ့၊ သုတ္တေနဝါ-ချည်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဟီရေ
 နဝါ-လျှော်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆိန္ဒန္တဿ - ဖြတ်လသော်၊ (တာဒုတ်တိုက်
 သကဲ့သို့ တိုက်ကြည့်လသော်)၊ သုတ္တဿဝါ - ၎င်းသော်၎င်း၊ ဟီရဿဝါ-
 ၎င်းသော်၎င်း၊ ဟေဋ္ဌိမန္တံ-အောက် အစွန်ကို၊ သစေ ဖုသတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊
 အယံ-ဤ သပိတ်သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌော နာမ - ဥက္ကဋ္ဌမည်သော၊ ဝါ- အကြီးဆုံး
 မည်သော၊ ပတ္တော-တည်း၊ တံ ရာဇိံ-ထိုအောက် အရေးကို၊ အတိက္ကမ္မ-၍၊
 ထူပီကတံ- ထူပကဲ့သို့ ပြုအပ်လျက်၊ (မိုမောက်လျက် , စုံ့စုံ့တက်လျက်)၊
 သစေ တိဋ္ဌတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ အယံ-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌောမကောနာမ- မည်သော၊
 ဝါ-ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်အောက် ငယ်သည်မည်သော၊ ပတ္တော- တည်း၊ တံရာဇိံ-
 ထိုအောက်အရေးသို့၊ သစေ နသမ္ပာပုဏ္ဏာတိ-အကယ်၍ မရောက်အံ့၊ အန္တော
 ဂဓမေဝ-အတွင်းဝင်သည်သာ၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ အယံ - သည်၊
 ဥက္ကဋ္ဌ၊ဥက္ကဋ္ဌောနာမ-ဋ္ဌမည်သော၊ ပတ္တော-တည်း။

နာဠိကောဒနန္တိ - ကား၊ မဂဓာနာဠိယာ-ဖြင့်၊ ကောယ တဏှုလနာဠိ
 ယာ - ဆန်တကွမ်းစား၏၊ ဩဒနံ - ကို၊ (ဂဏှာတိ)၊ ပတ္တောဒနန္တိ - ကား၊
 မဂဓာနာဠိယာ-ဖြင့်၊ ဥပမုနာဠိကောဒနံ-ကွမ်းစားထက်ဝက် ဆန်၏ ထမင်း
 ကို၊(ဂဏှာတိ)၊ သေသံ - ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ အယံ- ကား၊ နာမမတ္ထေ - အမည်မျှ၌၊ ဝိသေသော၊ နာဠိ
 ကောဒနာဒိ - တကွမ်းစားချက် ထမင်းအစရှိသော၊ သဗ္ဗဗ္ဗိ- အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်သော ထမင်း ဝဲဟင်း ဟင်းလျှာသည်၊ ပိက္ခိတ္တံ-ထည့်အပ်သည်၊(သမာနံ-
 သော်၊) ဝုတ္တနယေနေဝ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ (ဟုတ္တာ) သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ အယံ မဇ္ဈိမောနာမ ပတ္တော၊ တံ ရာဇိံ အတိကမ္မ ထူပီကတံ သစေ
 တိဋ္ဌတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အယံ မဇ္ဈိမောမကောနာမ ပတ္တော၊ တံရာဇိံ - သစေ
 နသမ္ပာပုဏ္ဏာတိ၊ အန္တောဂဓမေဝ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အယံ
 မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌောနာမ ပတ္တော၊ ပတ္တောဒနာဒိ - တကွမ်းစားချက် ထမင်း အစ

ရှိသော၊ သဗ္ဗမိ ပက္ခိတ္တံ (သမာနံ)ဟေဠိမရာဇိ သမံ (ဟုတွာ)သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အယံ ဩမကောနာမပတ္တော၊ ပေအယံ-သည်၊ ဩမကုက္ကဋ္ဌော နာမ ပတ္တော၊ ဣတိ အယံ- ကား၊ (နာမမတ္ထေ- ဌံ၊ ဝိသေသော- တည်း၊) ဝေံ-သို့၊ ဧတေပတ္တာ-တို့သည်၊ နဝ- ၉ လုံးတို့တည်း။

တေသု- ထို သပိတ် ၉ လုံးတို့တွင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌောစ - ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ သပိတ် ၎င်း၊ ဝါ-ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်ထက်ကြီးသော သပိတ် ၎င်း၊ ဩမကော မကောစ-၎င်း၊ ဝါ-ဩမကသပိတ်အောက်ငယ်သော သပိတ် ၎င်း၊ (ဣတိ-သို့)၊ ဒွေ- ၂ လုံး သော သပိတ်တို့သည်၊ အပတ္တာ-အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလောသော သပိတ် မဟုတ် ကြကုန်၊ ဟိ- မှန်၊ တတော ဥက္ကဋ္ဌော အပတ္တော , ဩမကော အပတ္တောတိ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဧတေ - ဤ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ သပိတ်, ဩမကောမက သပိတ် တို့ကို၊ သန္ဓာယ- ရှိ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပဒဘာဇနိဋ္ဌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣ- ဤ သပိတ် ၂ လုံးတို့တွင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌော - ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌတော - ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ်ထက်၊ ဥက္ကဋ္ဌတ္တာ - ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တတော ဥက္ကဋ္ဌော အပတ္တောတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊ ဩမကော မကောစ - ကိုလည်း၊ ဩမ ကတော-အောံ၊ ဩမကတ္တာ-ယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တတော) ဩမကော အပတ္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေ - ဤ ဥက္က ဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ ဩမကောမက သပိတ်တို့ကို၊ ဘာဇနပရိဘောဂေန - ခွက်ကို သုံးစွဲ နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ- သုံးစွဲထိုက်ကုန်၏၊ န အဓိဋ္ဌာနပဝါ- အဓိဋ္ဌာန် သို့လည်း မကပ်ရောက်ကုန်၊ နဝိကပ္ပနပဝါ-ဝိကပ္ပနာသို့လည်း မကပ်ရောက် ကုန်။ [ဤ သပိတ် ၂ လုံးသည် ဆွမ်းခံရာ၌ အပြစ်မရှိသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြု၍ မသုံးစွဲရ။]

ပန-အန္ဓယကား၊ ဣတရေ-ဤ သပိတ် ၂ လုံးမှအခြားကုန်သော၊ သတ္တ- ၇ လုံးသော သပိတ်တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာဝါ-၍သော် ၎င်း၊ ဝိကပ္ပေတွာဝါ- ၍သော် ၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ - န်၏၊ ဝေံ-သို့၊ (အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာကို)၊ အ ကတွာ-၍၊ တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ (ဒသာဟံ - ကို) အတိက္ကာမယတော - ၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သတ္တဝိဓမ္မိ-သော၊ တံ ပတ္တံ- ကို၊ ဒသာဟ ပရမံ - ဆယ်ရက် အလွန် အပိုင်း အခြားရှိသော၊ ကာလံ - ကို၊ အတိက္ကာမယတော-၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - ဤကား အနက်။ [“ တံ အတိက္ကာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ” ဟူသော ရှေ့စကားသည် သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် တံ၏နောက်၌ “ဒသာဟံ” မပါသင့်၊ “ပါစိတ္တိယံတိ” ဟု ဣတိလည်း မပါသင့်၊

“တံသတ္တဝိဓံပိ ပတ္တံ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယံတိ” ကား ထိုပါဠိ၏ အနက်ကို ထပ်ဖွင့်သော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဣတိ-ဤကား အနက်” ဟု ပေးရသည်။ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပေ၊ ပရိဘုဂ္ဂတိတိ-ကား၊ ယာဂုံ-ကို၊ ပိဝိတွာ-ပြီး၍ (ပတ္တေ-ကို) ဓောတေ-ဆေးအပ်ပြီးသော်၊ ဒုက္ကဋ်၊ ခဇ္ဇကံ ခါဒိတွာ ဘတ္တံဘုဂ္ဂိတွာ ဓောတေ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)။ ဣတိဓံ ပယောဂေပယောဂေ ဒုက္ကဋ်။

ပန- ကား၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဝိကပ္ပေတိတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ပမာဏယုတ္တဿပိ- ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သပိတ်၏လည်း၊ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနပဂတ္တိ- အဓိဋ္ဌာန်လောက်သည်၏အဖြစ်၊ ဝိကပ္ပနာလောဘံသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အယောပတ္တော-သည်၊ ပဉ္စဟိ- ၅ ကြိမ်ကုန်သော၊ ပါကေဟိ-ဖုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ (ပတ္တော- ဖုတ်အပ်ပြီးသည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ- ဖြစ်မှ၊ အဓိဋ္ဌာနပဂေါ- အဓိဋ္ဌာန်သို့ကပ်ရောက်သည်၊ ဝါ- အဓိဋ္ဌာန်လောက်သည်၊ (ဟောတိ)။ မတ္တိကာပတ္တော-သည်၊ ဒွိဟိ ပါကေဟိ ပတ္တော (သမာနော) အဓိဋ္ဌာနပဂေါ (ဟောတိ)။ ဥဘောပိ- ၂ မျိုးသော သပိတ်တို့သည်လည်း၊ ယံ မူလံ-အကြင်အဖိုးကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးထိုက်၏၊ [သပိတ်သည် အား ပေးထိုက်၏။] တသ္မိ- ထိုအဖိုးကို၊ ဒိန္နယေဝ- ပေးအပ်ပြီးသော်သာ၊ ဝါ- မှသာ၊ (အဓိဋ္ဌာနပဂေါ ဟောတိ)။ ဧကောပိ- သော၊ ပါကော- ဖုတ်ခြင်းသည်၊ ဥနော သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိဝါ) ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ- တချင်ရွေးမျှလည်း၊ ဝါ- တပြားမျှလည်း၊ မူလံ - အဖိုးသည်၊ အဒိန္နံ - မပေးအပ်သေးသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ၊) အဓိဋ္ဌာနပဂေါ န(ဟောန္တိ)။ [ဥဘောပိကိုထောက်၍ “ အဓိဋ္ဌာနပဂေါ ” ဟု ရှိရမည်။] ပတ္တသာမိကော သစေပိ ဝဒတိ - အကယ်၍မူလည်း လျှောက်အံ့၊ (ကိံ)။ ယဒါ , တုမှာကံ - တို့၏၊ မူလံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ- ရှိလတံ့၊ တဒါ-ထိုအခါကျမှ၊ ဒဿထ-ပေးရပါကုန်လတံ့၊ [ရှိမှပေးပါ-ဟူလို။] အဓိဋ္ဌဟိတွာ , ပရိဘုဂ္ဂထ-န်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ) အဓိဋ္ဌာနပဂေါ နေဝ ဟောတိ၊ ဟိ - မှန်၊ ပါကဿ - ဖုတ်ခြင်း၏၊ ဥနတ္တာ , ပတ္တသန္ - သပိတ်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ န ဝတ္တတိ၊ မူလဿ- အဖိုး၏၊ သကလဿဝါ - အလုံးစုံ၏သော်၎င်း၊ ကေဒေသဿဝါ - တစိတ်တဖို့၏ သော်၎င်း၊ အဒိန္နတ္တာ , သကဘာဝံ- မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်သို့၊ န ဥပေတိ၊ အညသေဝ - အခြားသော ဈေးသည်၏သာ၊ သန္တကော , ဟောတိ - ဖြစ်သေး၏၊ တသ္မာ , ပါကေစ- ဖုတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ မူလေစ-အဖိုးသည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေယေဝ- ပြီးသော်သာ၊ ဝါ- ပြီးမှသာ၊ အဓိဋ္ဌာနပဂေါ ဟောတိ။

ယော-အကြင်သပိတ်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနပုဂ္ဂိုလ်-အဓိဋ္ဌာန်သို့ ကပ်ရောက်၏။ ဝါ-အဓိဋ္ဌာန်လောက်၏။ သွေဝ- ထို အဓိဋ္ဌာန်လောသော သပိတ်သည်ပင်၊ ဝိကပ္ပနပုဂ္ဂိုလ်- ၏။ ဝါ - ၏။ သော- ထို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလောက်သော သပိတ်ကို။ ဟတ္ထိ - သို့။ အာဂတောပိ - ရောက်သောသပိတ်ကို၎င်း၊ အနာဂတောပိ - ကို၎င်း၊ [အဝေးကလွမ်း၍ လှူလိုက်သောအခါ မိမိထံသို့ မရေခံသေးသော သပိတ်ကို “ အနာဂတော ” ဟု ဆိုသည်။] အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗောဝါ- အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်ထိုက်၏။ ဝိကပ္ပတဗ္ဗောဝါ-ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုထိုက်၏။ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ချဲ့ဥားအံ့၊ ပတ္တကာရကော - သပိတ်ကို ပြုလုပ်သူသည်။ ဝါ-သပိတ်သည်သည်။ မူလံ-ကို၊ လဘိတွာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊ သယံ- ဈေးသည်ကိုယ်တိုင်၊ ဒါတုကာမော- လှူလိုသည်။ ဟုတွာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊ ဘန္တေ, အဟံ-သည်၊ တုမှာကံ- တို့ဘို့၊ ပတ္တိ-ကို၊ ကတွာ- ရှိ၊ အသုကဒိဝသေနာမ-၌၊ ပစိတွာ-ဖုတ်၍၊ ထပေဿာမိ-ထားလိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ယဒိ ဝဒတိ - အံ့၊ [“ ဣတိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ ” ဟုလည်း တဝါကျ ရှိသင့်သေး၏- ဟု ထင်သည်။] ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ တေန-ထို သပိတ်သည် သည်။ ပရိစ္ဆန္ဒဒိဝသတော-ပိုင်းခြားအပ်သောနေ့မှ၊ ဒဿဟံ-ကို၊ အတိတ္တာမေတိ-အံ့၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောဟိ)။

ပန-ဆက်၊ ပတ္တကာရကော-သည်၊ အဟံ-သည်၊ တုမှာကံ-တို့ဘို့၊ ပတ္တိ-ကို၊ ကတွာ ပစိတွာ, သာသနံ- နှုတ်မှာစကားကို၊ ပေသေဿာမိ- ပို့ လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတွာ - ရှိ၊ တထေဝ - ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ သစေ ကရောတိ - အံ့၊ တေန - ထို သပိတ်သည်သည်၊ ပေသိတ ဘိက္ခုပန = စေလွှတ်အပ်သောရဟန်းသည်ကား၊ တဿဘိက္ခုနော-ထို သပိတ်ရှင်ရဟန်းအား၊ သစေ န အာရောစေတိ- အံ့၊ အညော - စေလွှတ်အပ်သောရဟန်းမှ အခြားသောရဟန်းသည်၊ ဒိသ္မာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊ သုတွာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊ ဘန္တေ တုမှာကံ, ပတ္တော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေအာရောစေတိ-အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ တေဿ-၍ အခြားရဟန်း၏၊ အာရောစနံ-တဆင့် လျှောက်ခြင်းသည်၊ န ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏ မဟုတ်၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဒါ-၌၊ တေန- ထို ဈေးသည်သည်၊ ပေသိတောယေဝ- စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သာ၊ အာရောစေတိ-၏၊ တဿ-ထို စေလွှတ်အပ်သောရဟန်း၏၊ ဝစနံ- ကို၊ (တတော) သုတဒိဝသတော - ထို ကြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဒဿဟံ - ကို၊ အတိတ္တာမယတော - လွန်စေသော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ (ဟောဟိ)။

ပတ္တကာရကော-သည်၊ အဟံ တုမှာကံ ပတ္တိ ကတွာ, ပဗ္ဗိတွာ-ဖုတ်ပြီး၍၊ ကဿစိ-တစုံတယေဝံ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပဟိဏိဿာမိ- ပို့လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ ဝတွာ တထေဝ - (ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းပင်၊) သစေ ကရေတိ၊ ပန- ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ ပတ္တိ ဝဟေတွာ, အာဝတဘိက္ခု-သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ ပရိဝေဏေ ထပေတွာ, တဿ- ထိုသပိတ်ရှင်ရဟန်းအား၊ န အာရေစေ တိ-မပြောအံ့၊ အညော-သော၊ ကောစိ-တစုံတယေဝံသည်၊ ဘဏတိ- ပြော အံ့၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ, အရနာ - ယခုအခါ၌၊ ဝါ- မကြာမီက၊ အာဘတော- ဆောင်ယူအပ်သော၊ ပတ္တော - သည်၊ သုန္ဒရေအပိ - ကောင်းပါ၏လော၊ ဣတိ ဘဏတိ၊ အာရသော , ပတ္တော - သည်၊ ကုဟိံ - အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးအံ့၊ ဣတ္ထန္တာမဿ-ဤအမည်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပေသိတော- ပို့အပ်ပြီ၊ ဣတိ- အံ့၊ တေဿပိ- ဤ အခြားရဟန်း၏လည်း၊ ဝစနံ - တဆင့်ပြောအပ်သော စကားသည်၊ န ပမာဏံ၊ ပန - အန္ဓယကား၊ ယဒါ , သော ဘိက္ခု-ထို သပိတ်ယူလာသော ရဟန်းသည်၊ ပတ္တံ, ဒေတိ-၏၊ ပေတသ္မာ, ဒဿဟံ- ကို၊ အနတိက္ကာမေတွာဝ - လျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗောဝါ- အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်ထိုက်၏၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗောဝါ-ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုထိုက်၏။

တတ္ထ-ထို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုရာ၌၊ ပတ္တဿ-၏၊ အဓိဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယဝါ အဓိဋ္ဌာ တိ၊ စ-ဆက်၊ တေသံ-ထို အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းတို့၏၊ ဝသေန-အားဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌ ဟန္တေန- အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ရဟန်းသည်၊ ဣမံ ပတ္တံ- ဤ သပိတ်ဟောင်း ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ-ပစ္စုဒ္ဓိရပြုပါ၏၊ ဝါ တဖန် ထုတ်ပယ်ပါ၏၊ ဣတိဝါ-သော် ၎င်း၊ [ဤကား အနီးရှိသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရပြုပုံတည်း။] တေံ ပတ္တံ (ထိုသပိတ် ကို) ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ [ဤကား အဝေးရှိသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရပြုပုံ တည်း။] ဝေံ-သို့၊ သမ္ပုဓေဝါ- မျက်မှော၌သော်၎င်း၊ ပရမ္ပုဓေဝါ- ၌သော် ၎င်း၊ ဌိတံ, ပုရာဏပတ္တံ-သပိတ်ဟောင်းကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝါ-ပစ္စုဒ္ဓိရပြုပြီး၍ သော်၎င်း၊ အညဿ- အား၊ ဒတွာဝါ- ပေးပြီး၍သော်၎င်း၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ- ၌၊ ဌိတံ-သော၊ နဝံ- သော၊ ပတ္တံ- ကို၊ ဟတ္ထေန - ဖြင့်၊ ပရာမသိတွာ, ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိတိ-ဟူ၍၊ စိတ္တေန အာဘောဂံကတွာ, ကာယဝိကာရံ-ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ ကရောန္တေန-လျက်၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝစိဘေဒံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝါစာယဝါ- ရှုတ်ဖြင့်မူလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော-၏။

တကြ- ထိုနှုတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ အဓိဋ္ဌာန်- အဓိဋ္ဌာန်သည်၊ ဒုဝိဓ- မျက်မှောက် မျက်ကွယ်အားဖြင့် ၂ ပါး အပြား ရှိ၏။ [ထို ၂ ပါးကို ချပြလို သောကြောင့် “သစေ ဟတ္ထပါသေ” စသည်မိန့်၊] ဟတ္ထပါသေ-၌၊ (ပတ္တော- သည်၊) သစေ ဟောတိ - အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိတိ - ဟူ၍၊ (ဤသပိတ်ကို မိမိ ဥစ္စာဟု စွဲမြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏ဟူ၍) ဝါစာ-စကား လုံးကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ- ခွဲခြားထိုက်၏၊ (တနည်း) ဝါစာဘိန္ဒိတဗ္ဗာ - နှုတ်မြွက် ထိုက်၏၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ အန္တောဂဗ္ဗေဝါ - အခန်းတွင်း၌ သော်၎င်း၊ [မိမိ နေရာကျောင်း၏ အခန်းတွင်း၌-ဟူလို၊] ဥပရိပါသာဒေဝါ-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌ သော်၎င်း၊ သာမန္တဝိဟာရေဝါ - အနီးကျောင်း၌ သော်၎င်း၊ (သစေ)ဟောတိ၊ [သာမန္တဝိဟာရေသည် ဥပလက္ခဏ စကားတည်း၊ အဝေး ၌လည်း မှန်း၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏။] (ဧဝံသတိ)၊ ထပိတဋ္ဌာနံ- ထား အပ်ရာအရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ- ၍၊ ဧတံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိတိ- ဟူ၍၊ (ဝါ-ထို သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ဟူ၍) ဝါစာ-ကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အဓိဋ္ဌဟန္တေန - အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ရဟန်းသည်၊ ဧကကေန - တယောက် ထည်းသည်၊ (ဟုတွာဝိ-၍လည်း)၊ အဓိဋ္ဌာတုံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ အည သ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တိကေပိ-၌လည်း၊ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝန္တတိ။

အညသ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ (အဓိဋ္ဌာနသ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၏) အယံ - ကား၊ အာနိသံသော-အကျိုးတည်း၊ အည-ထို ရဟန်း၏၊ မေ-သည်၊ အဓိဋ္ဌိ တောနုခေါ - အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်ပြီးလေလော၊ နော အဓိဋ္ဌိတောနုခေါ - အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သေးလေသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိမတိ-တွေးတော ယုံမှား ခြင်းသည်၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ [အဓိဋ္ဌာန်တင်စဉ်က အနား၌ရှိသော ရဟန်းသည်၊] သာရေတွာ - အမှတ် ရစေ၍၊ ဝိမတိ-ကို၊ ဆိန္ဒိသတိ-ဖြစ်လတုံ၊ ဣတိ(အယံ) - ကား၊ အာနိသံ သော-တည်း)၊ ကောစိ- အချို့ သော ရဟန်းသည်၊ ဒသ-န်သော၊ ပတ္တေ- တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ သဗ္ဗေဝ - အလုံးစုံသော သပိတ်တို့ကိုပင်၊ အတ္တနာဝ- မိမိချည်းသာ၊ ပရိဘုဂ္ဂိတုကာမော-သုံးစွဲလိုသည်၊ သစေဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောသပိတ်တို့ကို၊ န အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-န၊ ဧကံ, ပတ္တံ-ကို၊ အဓိ ဋ္ဌာယ-၍၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ တံ - ထို အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော သပိတ်ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-ပစ္စုဒ္ဓိရပြု၍၊ အညော-အခြားသပိတ်တလုံးကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ- ၍၊ ဧတေနပါယေန-ဖြင့်၊ ဝဿသတမ္ဘိ-အနှစ်တရာပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဟ္မရိ တုံ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏။

ဝေ-သို့၊ အပ္ပမတ္တဿ-အဓိဋ္ဌာန်တင်မှု၌ မမေ့မလျော့သော၊ ဘိက္ခုနော-
 ၏၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိဇဟန်-အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာသေးသလော၊
 ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ သိယာ-သေး၏၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊
 ပတ္တိ-ကို၊ အညဿဝါ-အားသော်လည်း၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ သစေ ဝိဗ္ဗမတိ
 ဝါ- အကယ်၍ လူသော်လည်း ထွက်အံ့၊ သိက္ခဝါ- ကိုသော်လည်း၊ သစေ
 ပစ္စက္ခာတိ-အံ့၊ ကာလံ ဝါ-သေခြင်းကိုသော်လည်း၊ သစေ ကရောတိ၊ အဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ လိင်္ဂံ ဝါ-လိန်သည်သော်လည်း၊ သစေ ပရိဝတ္တတိ-အကယ်၍
 ပြောင်းလဲအံ့၊ (အကယ်၍ ပြန်အံ့) သစေ ပစ္စုဒ္ဓရတိ ဝါ-အကယ်၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ
 သော်လည်း ပြန်အံ့၊ ပတ္တေ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ ဝါ- အပေါက်သည်သော်လည်း၊ သစေ
 ဟောတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိဇဟတိ၊ စ-သာဓကကား၊ ဒိန္နဝိဗ္ဗန္တ
 ပစ္စက္ခာ၊ ပေ၊ သတ္တမန္တိ-ဟူသော၊ တေ-ဤဂါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံ ပိ-ရှေးဆရာ
 တို့လည်း ဆိုအပ်ပြီ၊ [ဒိန္နဝိဗ္ဗန္တ ပစ္စက္ခာ-ပေးခြင်း၊ လူထွက်ခြင်း၊ သိက္ခာ ချခြင်း
 ကြောင့် သော်၎င်း၊ ကာလံ ကိရိယာကတေန စ - သေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်
 သော်၎င်း၊ လိင်္ဂံ ပစ္စုဒ္ဓရာစေဝ-လိန်ပြန်ခြင်း၊ ပစ္စုဒ္ဓိရပြုခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊
 သတ္တမံ (သတ္တမေန) သော၊ ဆိဒ္ဓေန-အပေါက်ကြောင့် သော်၎င်း၊ (အဓိဋ္ဌာန်
 ဝိဇဟန်-အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းသည်၊) ဘဝတိ။]

စောရ၊ ပေ၊ ဟေဟိ ပိ- ခိုးသူ၏ ဆောင်ယူခြင်း၊ အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း
 တို့ကြောင့်လည်း၊ ဝိဇဟတိ ယေဝ၊ ကိတ္တကေန - သော၊ ဆိဒ္ဓေန - ကြောင့်၊
 အဓိဋ္ဌာန်- သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ- နည်း၊ ယေန - အကြင်အပေါက်ဖြင့်၊ ကင်္ဂသိတ္ထံ-
 ဆပ်ဆန်ထမင်းလုံးသည်၊ နိက္ခမတိ စေဝ-ထွက်လည်းထွက်နိုင်၏၊ ပဝိသတိ စ-
 ၏၊ (တေန-ထိုအပေါက်ကြောင့်၊ အဓိဋ္ဌာန် ဘိဇ္ဇတိ) ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤ ဆပ်ဆန်
 ထမင်းလုံးသည်၊ သတ္တန္တံ - ၇ မျိုးကုန်သော၊ ဓညာနံ- တို့တွင်၊ လာမက ဓည
 သိတ္ထံ - အညံ့ဆုံး (အငယ်ဆုံး) စပါးမှ ဖြစ်သော ထမင်းလုံးတည်း၊ တသ္မိံ-
 ထိုသပိတ်ကို၊ အယစုဏ္ဏေန ဝါ-သံမှန်ဖြင့် သော်၎င်း၊ အာဏိယာ ဝါ- စို့ဖြင့်
 သော်၎င်း၊ ပဋိပါကတိ ကေ-တဖန် ပင်ကိုယ် သဘောရှိသည်ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်
 ပြီးသော်၊ ဒသာဟန္တန္တ ရေ - ၌၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ အယံ - ကား၊ တာဝ -
 ဝိကပ္ပနာမှရှေးဥျာစွာ၊ အန္တော၊ ပေ၊ ဝတ္ထ-၌၊ အဓိဋ္ဌာနေ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း
 ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

ပန- ကား၊ ဝိကပ္ပနေ- ဝိကပ္ပနာ၌၊ (လတ္တမာနာ- ရထိုက်ကုန်သော)
 ဝိကပ္ပနာ-တို့သည်၊ ဧဒေ - တို့တည်း၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ - မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ
 ပြုခြင်း၎င်း၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာဝ- သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၎င်းတည်း။

[ဝိကပ္ပနာနှင့်စပ်၍မှတ်ဘွယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ သုဒ္ဓပပါစိတ်, သုရာပပါဏ
 ဝဂ်, ဝိကပ္ပနာသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီး။] ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ သမ္မုဒဝိကပ္ပ
 နာ-သည်၊ ဟောတိ- နည်း၊ ပတ္တာနံ - သပိတ်တို့၏၊ ကေဗဟုဘာဝံ- တလုံး၏
 အဖြစ် , အများတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ သန္ဓိဟိတာ သန္ဓိဟိတဘာဝဉ္စ - အနီး၌
 ထားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ် , အနီး၌ မထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊
 [သံ- အနီး၌+ နိဟိတ- သိုမှီးထားအပ်၊] ဥတ္တာ- ၍၊ ဣမံ ပတ္တန္တိဝါ-ဟူ၍
 သော်၎င်း၊ (အနီးတလုံး ဝိကပ္ပနာပြုပုံ)၊ ဣမေ ပတ္တေတိဝါ - သော်၎င်း၊
 (အနီးအများ၌ ပြုပုံ)၊ ဧတံ ပတ္တန္တိဝါ - ၎င်း၊ (အဝေးတလုံး၌ ပြုပုံ)၊ ဧတေ
 ပတ္တေတိဝါ - ၎င်း၊ (အဝေးအများ၌ ပြုပုံ)၊ ဝတ္တာ- ၍၊ တုယံ ဝိကပ္ပေမိတိ-
 ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- ဆိုရာ၏၊ [ဣမံ ပတ္တံ- ကို၊ တုယံ- အား၊ ဝိကပ္ပေမိ- ကိုယ့်ဟာ
 အမှတ်, ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုပါ၏၊ ဝါ- ပေးပါ၏၊] အယံ- ကား၊ ကော-
 သော၊ သမ္မုဒဝိကပ္ပနာ- မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတည်း။

တ္ထောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတံ-
 သိုမှီး သိမ်းထားခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပရိဘုဒ္ဓိတံဝါ - ငှါ၎င်း၊ ဝိသဇ္ဇေတံဝါ -
 ငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာတံဝါ-ငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ-မအပ်သေး၊ ပန-အန္ဓယကား၊ မယံ
 သန္တကံ၊ ပေ၊ ကရောဟိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ-
 ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုခြင်း မည်သည်၊ ဝါ-ပြန်၍ထုတ်ခြင်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [မယံ-
 ၍၊ သန္တကံ-ဥစ္စာကို၊ ပရိဘုဒ္ဓိဝါ-သုံးစွဲလိုမူလည်း သုံးစွဲပါလော့၊ ဝိသဇ္ဇေ
 ဟိဝါ- စွန့်လိုမူလည်း စွန့်ပါလော့၊ ယထာပစ္စယံ - အကြောင်းအားလျော်
 စွာ၊ ကရောဟိ-ပြုပါလော့။] တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုပြီးရာ အခါမှ၊ ပဘုတိ-
 ၍၊ ပရိဘောဂါဒယောပိ-သုံးစွဲခြင်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ-နိ၏၊
 အပရောနယော၊ ပေ၊ အယံ အပရာပိ သမ္မုဒဝိကပ္ပနာ၊ ပေ၊ ပရိဘောဂါဒယော
 ပိ ဝန္တန္တိ၊ ဣတိ-ဤကား သမ္မုဒဝိကပ္ပနာတည်း။

ကထံ, ပရမ္မုဒဝိကပ္ပနာ - သည်၊ ပေ၊ တေန- ထို ဝိကပ္ပနာ အစားပြုပေး
 မည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိံ)၊ တေ-၏၊ မိတ္ထောဝါ-ခိုင်မြဲသောမိတ်ဆွေ
 သည်သော်၎င်း၊ သန္ဓိဋ္ဌောဝါ - ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူး
 ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ ကော - အဘယ်သူပါနည်း၊ ဣတိ
 (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ တတော - ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်၊ ဣတရေန - အခြားသော
 သပိတ်ရှင်ရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနော၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-ထို
 ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဒုတိယ သမ္မုဒဝိကပ္ပနာယံ - ၌၊ ဝုတ္တနယေ
 နော၊ ပေ၊ ဝန္တန္တိ၊ (ဣတိ - ဤကား၊ ပရမ္မုဒ ဝိကပ္ပနာ- တည်း၊) ပန- ဆက်၊

ဒွိန္ဒ-ကုန်သော၊ ဣမာသံ ဝိကပ္ပနာနံ- တို့၏၊ နာနာကရဏံ- အသီးအခြားပြု
တတ်ကြောင်း၊ အထူးကို၎င်း၊ အဝသေသော-သော၊ ဝစနတ္တမောစ-စကား
အစဉ်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံကို၊ ပဌမကထိန သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ - ဌ၊
ဝုတ္တနယေနေဝ-သာလျှင်၊ သမုဋ္ဌာနာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ-အပြီး
တည်း။ ။ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x x

တေန သမယေနာတိ ဥုနပဉ္စပန္နနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ဌ၊ န ယာပေတိတိ
(တ္ထ)-ဌ၊ (ဂူဠတ္ထံ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ သော-ထို အိုးထိန်းသည်သည်၊
အရိယသာဝကော-သည်၊ ယဒိ နာဘဝိဿ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊
ဝေံ-သို့၊ (ဝါ-သို့ကလေဝံ)၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥဗ္ဗာဇ္ဇော- နှိပ်စက်
အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညထတ္တမိ - ကြည်ညိုခြင်းမှ တပါးသော အပြား၏
အဖြစ်သို့လည်း၊ ဝါ-အကြည်ညိုပျက်ခြင်းသို့လည်း၊ အဝမိဿာ-ရောရာပြီ၊
ပန - သို့သော်လည်း၊ သောတာပန္နတ္ထာ - သောတာပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ကေဝလံ-စိတ်ပျက်ခြင်းမဘက် သက်သက်၊ သရီရေနေဝ-ကိုယ်အားဖြင့်သာ
လျှင်၊ န ယာပေတိ-မမျှတ၊ တေန-ကြောင့်၊ အတ္တနာပိ နယာပေတိ၊ ပုတ္တဒါရာ
ပိဿ ကိလမန္တိတိ = ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ ဥုနပဉ္စ ပန္နနေနာတိ
တ္ထ - ဌ၊ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အဿ - ထိုသပိတ်၏၊ ဥုနာနိ -
ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ ပဉ္စ - ငါးခုကုန်သော၊ ပန္နနာနိ - အဖွဲ့အတုပ်တို့သည်၊
(သန္တိ-နံ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုသပိတ်သည်)၊ ဥုနပန္နနော-မည်၏၊
အဿ- ထိုသပိတ်၏၊ ပဉ္စ- န်သော၊ ပန္နနာနိ- တို့သည်၊ န ပူရေန္တိ- မပြည့်
ကုန်သေး၊ ဣတိအတ္ထော - နက်၊ ဥုနပဉ္စ ပန္နနေန - ယုတ်လျော့သော ငါးဖွဲ့
ရှိသော၊ တေန - ထိုသပိတ်ဖြင့်၊ (တေံ - ဤ နာဝိဘတ်သည်၊ ဝါ-ဤ ဥုနပဉ္စ
ပန္နနေနသဒ္ဓါသည်၊) ဣတ္ထမ္မတဿ - ဤသို့ ထူးပြားသော (ငါးဖွဲ့ မပြည့်
သည်၏)အဖြစ်သို့ ရောက်သောရဟန်းကို၊ လက္ခဏေ-မှတ်ကြောင်းအနက်၌၊
ကရဏဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း၊ ဝါ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း။

တတ္ထ-ထို ဥုနပဉ္စပန္နနေန ဟူသော ပါဌ၌၊ ယသ္မာ, အဗန္ဓနဿပိ-အဖွဲ့
အတုပ်မရှိသော သပိတ်၏လည်း၊ ပဉ္စပန္နနာနိ-တို့သည်၊ န ပူရေန္တိ-မပြည့်
ကုန်၊(ကသ္မာ)၊ သဗ္ဗသော-အားဖြင့်၊ နတ္ထိတာယ - အဖွဲ့အတုပ် မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ, ပဒဘာဇနေ-ဌ၊ အပန္နနောဝါတိအာဒိ-ကို၊
ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ ဥုနပဉ္စပန္နနေနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္ထာ-ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်
ရဟန်း၏၊ ပဉ္စပန္နနော-ငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ပတ္ထော-သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏၊

သော = ထို သပိတ်သည်။ အပတ္တော - အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလောကသော သပိတ်မဟုတ်တော့။ တသ္မာ, အညံ - အခြားသပိတ်ကို၊ ဝိညာပေတံ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းငှါ၊ ဝါ - တောင်းခြင်းငှါ၊ ဝနုတိ - အပ်၏။ စ - ဆက်၊ ဧတံဗန္ဓနံ နာမ - ဤ အဖွဲ့အတုပ် မည်သည်။ ယသ္မာ, ဗန္ဓနော ကာသေ - ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်သည်။ သတိ-ရှိသော်၊ ဝါ-ရှိမှ၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ (ဗန္ဓနောကာသေ) အသတိ, န ဟောတိ - မဖြစ်နိုင်။ တသ္မာ, တဿ - ထို ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်၏။ လက္ခဏံ ဒဿေတံ အဗန္ဓနောကာသော နာမာတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဒွဂ်လာရာဇိ နဟောတိတိ-ကား၊ မုခဝနိတော-နားခမ်းရစ်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဒွဂ်လပ္ပမာဏာ - လက် ၂ သစ်ပမာဏရှိသော၊ ကောပိ-သော၊ ရာဇိ-အရေးသည်။ ဝါ-အက်ကြောင်းသည်။ န ဟောတိ-မရှိ။ [ဤသိက္ခာပုဒ် နှင့်စပ်၍ ဖွဲ့တုပ်ပုံ စသည်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပန- ကား၊ ယဿ ဒွဂ်လာ ရာဇိ ဟောတိတိ - ကား၊ ယဿ- အကြင် သပိတ်၏၊ တာဒိသာ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (နားခမ်းရစ်အော် လက် ၂ သစ် လောက် ရှုအပ်သော)၊ ကော - သော၊ ရာဇိ - အက်ကြောင်းအရေးသည်။ ဟောတိ၊ သော-ထိုသပိတ်ကို၊ တဿာ ရာဇိယာ-ထိုအက်ကြောင်းအရေး၏။ ဟေဋ္ဌိမပရိယန္တေ - အော်အစွန်၌၊ ပတ္တဝေခကေန-သပိတ်ထွင်း စူးငယ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိက္ခာ-ဖောက်၍၊ ပစိတွာ-ဖုတ်၍၊ [ဖောက်အပ်သော နေရာ၌ အတွင်းသား ကျက်၍ ခိုင်အောင် မီးဖုတ်ရသည်။] သုတ္တရဇ္ဈက မကစိရဇ္ဈကာဒီဟိဝါ- ချည်မျှင်ငယ်, သင်ပန်းလျှော်မျှင်ငယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိပုသုတ္တ ကေနဝါ - သလွဲမည်း ချည်မျှင်ငယ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ [သံနန်းကြိုး, ကြေးနန်း ကြိုးငယ်များလည်း ရနိုင်သည်။] ဗန္ဓိတဗ္ဗော - ဖွဲ့တုပ်ထိုက်၏။ တံဗန္ဓနံ - ထို ဖွဲ့တုပ်အပ်သော အရပ်ကို၊ အာမိသဿ - ဆွမ်းစသော အာမိသ၏။ အလဂ္ဂ နတ္ထံ - မပြုကပ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ- မပြုကပ်အောင်၊ တိပုပဋ္ဌကေနဝါ- သလွဲ ပြားဖြင့်သော်၎င်း၊ [ကန်၌ ဗဒ္ဓသိလေသာဒိနာ ဟု အာဒိပါသည်။] ပဋိစ္ဆာ ဒေတဗ္ဗံ - ဖုံးအုပ်ထိုက်၏။ စ-ဆက်၊ သော ပတ္တော - ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော-၏။ သုခုမံ - သေးငယ်သော၊ ဆိဒ္ဓဝါ- အပေါက်ကိုမူလည်း။

ပဋိစ္ဆာ၊ ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ။ ချည်တုပ်ထားကြောင်းဖြစ်သော ကြိုးကလေး များအပေါ်၌ ဆွမ်းစသော အာမိသကပ်စရာရှိ၏။ (ထိုသို့မကပ်အောင်) သလွဲမည်းပြား ပါးပါး, သို့မဟုတ် သစ်စေးဖြင့် ကြိုးကလေးများ အပေါ်မှာ ဖုံးထားပါ - ဟု၎င်း, အပေါက်ဖောက်စဉ်က ဆတ်ဆန် ထမင်းလုံး ဝင်လောက်အောင် အပေါက်ကျယ်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်သောကြောင့် “အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး၍ သုံးစွဲပါ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

(ဆတ်ဆန်ထမင်း မဝင်နိုင်လောက်သော အပေါက်ကိုမူလည်း၊) ကတွာ-၍၊ ဗဒ္ဓိတဗ္ဗော - ၏။ [အပေါက်က ငယ်လျှင်မူ အဓိဋ္ဌာန်ထပ်၍ တင်ဘွယ် မလို ရကား အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုလျှင် အပေါက်ကို ငယ်ငယ်ဖောက်ပါ-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ သုဒ္ဓေဟိ-န်သော၊ မဓုသိတ္ထက လာခါ သဇ္ဇုလသာဒီဟိ-ပျားဖရောင်း၊ ချိပ်၊ ပွက်ညက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိတုံ - ၄၊ နဝနုတိ-မသင့်၊ [ဖရောင်း စသည်ဖြင့် ဖါထားလျှင် ပူသောအခါ အရည်ပျော်ကျနိုင်သောကြောင့် မဓု သိတ္ထစသည်ဖြင့် မဖါပါနှင့် - ဟူလို၊] ဖါဏိတံ - ကို၊ ဈာပေတွာ - မီးရှိ၍၊ ပါသာဏစုဏ္ဏေန-ကျောက်မှုန့်ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိတုံ-ဖွဲ့စပ်ဖါထေးခြင်းငှါ၊ ဝနုတိ။

ပန-ဆက်၊ မုခဝနိသမိပေ-နားခမ်းရစ်အနီး၌၊ ပတ္တဝေဓကေန- သပိတ် ထွင်းစူးဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိယမာနော-ဖောက်အပ်သော်၊ ကပါလဿ- သပိတ်အသား ခွက်၏၊ ဗဟလတ္တာ- ထူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ- ကွဲတတ်၏၊ တဿ၊ ဟေဋ္ဌာ- ၌၊ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ [သပိတ်နားခမ်းနား၌ ဖောက်လျှင် သပိတ်ကွဲသွား တတ်၍ အောက်နား၌ဖောက်ပါဟု ဖောက်ဘို့နေရာကို ပြသည်။] ပန-ဆက်၊ ယဿ- အကြင်သပိတ်၏၊ ဧ- ၂ ခုကုန်သော၊ ရာဇိယော- အက်ကြောင်းတို့ သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကောယေဝ-တခုသော အက်ကြောင်းသည်ပင်၊ ငတုရဂုံ လာဝါ-လက် ၄ သစ်ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ၊) တဿ-ထိုသပိတ် အား၊ ဒွေ-န်သော၊ ဗန္ဓနာနိ-အဖွဲ့အတုပ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-န်၏၊ ယဿ-၏၊ တိသော-န်သော၊ ရာဇိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကောယေဝ-ပင်၊ ဆဋ္ဌ ဂုံလာဝါ-လက် ၆ သစ် ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဿ-အား၊ တိဏိ (ဗန္ဓနာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ)၊ ယဿ - ၏၊ စတသော - န်သော၊ (ရာဇိယော) ကောယေဝ , အဋ္ဌဂုံလာဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဿ-အား၊ စတ္တာ ရိ (ဗန္ဓနာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ)၊ ယဿ - ၏၊ ပဉ္စ (ရာဇိယော ဟောန္တိ)၊ ကော ယေဝ , ဒသဂုံလာဝါ- လက် ၁၀ သစ် ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ သော-ထိုသပိတ်သည်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်သော်၎င်း၊ အဗဒ္ဓေါ(သမာနော)ပိ, အပတ္တောယေဝ- သပိတ်မဟုတ်တော့ သည်သာ၊ အညော-အခြားသပိတ်ကို၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော-တောင်းနိုင်၏၊ သေ-ဤဆိုအပ်

ဖါဏိတံ ဈာပေတွာ ပါသာဏ စုဏ္ဏေန။ ။ပါသာဏစုဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ ဖါဏိတံ ပစိတွာ-ကျောက်မှုန့်ရော၍ တင်လဲရည် (သကာရည်- သကြားရည်-ထန်းလျက်ရည်) ကို ချက်ပြီးလျှင်၊ တထာ ပက္ကေန ပါသာဏစုဏ္ဏေန - ထိုနည်းအတိုင်း ချက်အပ်ပြီး (ကျက်ပြီး) ဖြစ်သော (တင်လဲရည်အစေးပါသော) ကျောံမှုန့်ဖြင့် အက်ကြောင်းကို ဖါထေးခြင်းငှါလည်း အပ်သည်၊ ဤနည်း၌ အပေါက်ဖောက်ဘွယ် မလို။

ပြီးကား၊ တာဝ - သံသပိတ်မှ ရှေးဥပစွာ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) မတ္တိကာပတ္တေ - မြေ သပိတ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

ပန-ကား၊ အယောပတ္တေ-သံသပိတ်၌၊ ပဉ္စဝါ- ငါးပေါက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အတိရေကာနိဝါ- ငါးပေါက်ထက် ပိုလွန်သည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိဒ္ဓါနိ-တို့သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ-နအံ၊ (ဝေံသတိ)၊ တာနိ- ထို အပေါက်တို့သည်၊ အယစုဏ္ဏေနဝါ - သံမှန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အာဏိယာ ဝါ- မယ်နဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- စို၊ ဖြင့်သော်၎င်း၊ လောဟမဏ္ဍလကေနဝါ- သံပြားဝိုင်းအငယ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ဗဒ္ဓါနိ - ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)၊ မဋ္ဌာနိ - ပြေပြစ် ညက်ညောကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ သွေဝ ပတ္တော-ကိုသာ၊ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗော-သုံးစွဲထိုက်၏၊ အညော- အခြားသပိတ်ကို၊ န ဝိညာပေတဗ္ဗော၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ကေ-တပေါက်သည်၊ (သမာနံပိ)၊ ဆိဒ္ဓိ- သည်၊ မဟန္တိ - ကျယ်သည်၊ အယ ဟောတိ- အံ၊ (မဟန္တ တာယ- ကြောင့်)၊ လောဟမဏ္ဍလကေန-ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိ-သည်၊ (သမာနံပိ)၊ မဋ္ဌိ-သည်၊ န ဟောတိ၊ (အမဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်) ပတ္တေ-၌၊ အာမိသံ-သည်၊ လဂ္ဂတိ-ကပ်ငြိ၏၊ (အာမိ သသံ- ၏၊ လဂ္ဂတ္တာ - ကြောင့်)၊ အကပ္ပိယော- သည်၊ ဟောတိ၊ (အကပ္ပိ ယတ္တာ- ကြောင့်) အယံ - ဤသပိတ်သည်၊ အပတ္တော - အမိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သပိတ်မဟုတ်တော့၊ အညော-ကို၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော။

ထေရော ဝတ္တဗ္ဗောတိ - ကား၊ ပတ္တေ-၌၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ ဒဿေ တွာ-၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ အယံပတ္တော-သည်၊ ပမာဏယုတ္တော - ပမာဏနှင့် ယှဉ်ပါ၏၊ သုန္ဒရော-ကောင်းပါ၏၊ ထေရာနုရူပေါ-ထေရ်အားလျှောက်ပတ် ပါ၏၊ တံ - ထို သပိတ်ကို၊ ဝဏ္ဏထ - ယူပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော- လျှောက်ထိုက်၏၊ ယော န ဝဏ္ဏယျာတိ - ကား၊ အနုကမ္ပိယ-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကြောင့်၊ (သပိတ်ရှင်၌ သနားခြင်းကြောင့်) န ဝဏ္ဏန္တဿ- မယူသောရဟန်း၏၊ ဒုတ္တဋ္ဌံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယော- သည်၊ သန္တုဋ္ဌိယာ - မိမိ ပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်းကြောင့်၊ မေ- အား၊ အညေန-သော၊ ပတ္တေန - ဖြင့်၊ ကိ-အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ နဝဏ္ဏာတိ-မယူ၊ တဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပတ္တပရိယန္တောတိ-ကား၊ ဝေံ-သို့၊ ပရိဝတ္တေတွာ-လဲလှယ်ပြီး၍၊ ပရိယန္တေ- အစွန်၌၊ ဌိတပတ္တော-တည်သောသပိတ်တည်း၊ န အဒေသတိ-ကား၊ မဇ္ဇပိဋ ခတ္တ နာဝဒန္တကာဒိကေ- ညောင်စောင်း၊ အဥ္ဗုပ္ပ၊ ထီး၊ ဆင်စွယ်ကေခံ အစရှိသော၊ အဒေသေ - မထားကောင်းသော အရပ်၌၊ န နိက္ခိပိတဗ္ဗော-

မထားထိုက်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ပုရိမံ- သော၊ သုန္ဒရံ-သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထပေတိ - ၏၊ တတ္ထေဝ-ထို သပိတ်ကောင်းထားရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ထပေ တဗ္ဗော-၏၊ ဟိ- မှန်၊ ပတ္တဿ-၏၊ နိက္ခိပနဒေသော-ထားရာအရပ်ကို၊ အနု ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဓာရကန္တိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-၌၊ [စူဠဝါ၊ ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓက၌၊] ဝုတ္တော ယေဝ-သည်သာ။

န အဘောဂေနာတိ-ကား၊ ယာဂုရန္နန ရဇနပစနာဒိနာ-ယာဂုကြိုခြင်း၊ ဆိုးရည်ကြိုခြင်းအစရှိသော၊ အပရိဘောဂေန-မသင့်မတော်သောသုံးစွဲနည်း ဖြင့်၊ န ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ပန-အန္ဓယကား၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဗျာဓိမိ - သည်၊ ဥပ္ပန္န-သော်၊ အညသ္မိ-သပိတ်မှ အခြားသော၊ ဘာဇနေ - အိုးခွက်သည်၊ အသတိ-သော်၊ မတ္တိကာယ- ဖြင့်၊ လိမ္မေတွာ- သုတ်လိမ်း၍၊ ယာဂုံဝါ - ကို သော်လည်း၊ ပစိတံ-ကြိုချက်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဥဒကံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ တာပေ တံ-ပူစေခြင်းငှါ၎င်း၊ (နွေးခြင်းငှါ၎င်း၊) ဝန္တတိ၊ န ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ အညဿ-အား၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကောဝါ-သည်သော် ၎င်း၊ အန္တေဝါသိကောဝါ - ၎င်း၊ အညံ- ဆရာ၏ သပိတ်မှ အခြားသော၊ ဝရပတ္တံ-ကောင်းသော သပိတ်ကို၊ ထပေတွာ - ဆရာ့အထံထား၍၊ အယံ- ဤသပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊ သာရုပ္ပေါ-လျောက်ပတ်ပါ၏၊ အယံ-ဤသပိတ် သည်၊ ထေရဿ-အား၊ သာရုပ္ပေါ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှော့၍၊ သစေ ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ အညောဝါ-သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တေဝါသိကတို့မှ အခြား သော ရဟန်းသည်သော်လည်း၊ တံ - ထိုထေရ်၏ သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ အတ္တနော ပတ္တံ(သစေ)ဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ မယျမေဝ - ငါ၏သာ၊ ပတ္တံ - ကို၊ အာဟာရ - ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊ [ထို ရဟန်းကလဲ၍ ယူသွားသော အခါ “ ငါ့သပိတ် ပြန်ယူခဲ့ပါ ” ဟု ပြောဆို တာဝန် မရှိပါ-ဟူလို၊] ပဝါရိတာနန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ သံဃဝသေန-ဖြင့်၊ ပဝါရိတ ဌာနေ-ဖိတ်မိရာ အရပ်၌၊ ပဉ္စပန္နနေနေဝ-ငါးဖွဲ့ ရှိသော သပိတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ (စေတာပေတံ-တောင်းခြင်းငှါ၊) ဝန္တတိ၊ ပုဂ္ဂလဝသေန- မိမိ ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ထည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝါရိတဌာနေ - ၌၊ ဥနပဉ္စပန္နနေနာပိ - ယုတ်လျော့ သော ငါးဖွဲ့ရှိသော သပိတ်ဖြင့်လည်း၊ (စေတာပေတံ) ဝန္တတိ၊ ဣတိ ကုရုဗ္ဗိယံ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဥနပဉ္စပန္နန သိက္ခာပဒ ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တေန သမယေနာတိ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ အတ္ထော ဘန္တေတိ-
 ကား၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥယျုတ္တပ္ပယုတ္တေ-အားထုတ်ကုန် လွန်စွာ
 အားထုတ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ထေရဿ - ထေရ်၏၊ လေဏတ္တာယ - လိုဏ်
 အကျိုးငှါ၊ ပတ္တာရံ - တောင်ဝှမ်းကို၊ သောဓေန္တ - သုခသင်နေသည်တို့ကို၊
 ဒိဿာ-၍၊ အာရာမိကံ-အာရာမစောင့်ကို၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ပုစ္ဆိ - ပြီ၊ ပါဠိယေက္ခောတိ - ကား၊ ဝိသုံ - သီးခြား၊ ဧကော - တခုသော၊
 (ဂါမော-သည်၊ နိဝိသိ-တည်နေပြီ) [ပဋိ+ဧက၊ ပတိကို “ဝိသုံ” ဟု ဖွင့်၊ ပဋိ
 ဧကောယေဝ သုတ္တံ၌ ဣသကံ, ယလာ၍ “ပါဠိယေက္ခော” ဟု ဖြစ်သည်။]
 မာလာကတေတိ - ကား၊ ကတမာလေ - ပြုအပ်သောပန်းကုံး ရှိကုန်သော၊
 မာလာဓရေ - ပန်းကုံးကို ဆောင်ကုန်သော၊ ကုသုမမာလာ ပဋိမဏ္ဍိတေ-
 ပန်းကုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ (ဒါရကေ-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-၍၊)
 ဣတိအတ္ထော-နက်၊ တိဏဏ္ဍုပကန္တိ - ကား၊ တိဏဓုမ္မဋကံ- မြက် ကရွတ်ခွေ
 ကို၊ (ပဿိတွာ- ၍)၊ ပဋိမုဇ္ဇာတိ- ကား၊ ထပေဟိ- ထားလိုက်လော၊ [ပါဠိ
 တေ၌ “သီသေ ပဋိမုဇ္ဇ” ဟု ပဌမရှိသောကြောင့် “ပဋိမုဇ္ဇာတိ ထပေဟိ”
 ဟု ရှိရမည်။] သာ အဟောသိ သုဝဏ္ဏမာလာတိ - ကား၊ ဒါရိကာယ - ၏၊
 သီသေ-၌၊ ထပိတမတ္တာ - ထားအပ်ခါမျှသည်၊ (သမာနာယေဝ - ဖြစ်သော်
 သာ)၊ ထေရဿ-၏၊ အဓိဋ္ဌာနဝသေန-အဓိဋ္ဌာန်၏အစွမ်းကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏ
 ပဒုမမာလာ-ရွှေပဒုမ္မာကြာပန်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ တိဏဏ္ဍု
 ပကံ- ထို မြက်အခွေကို၊ (အဓိဋ္ဌာသိ၌စပ်)၊ သီသေ- ၌၊ ထပိတမတ္တံ- သည်၊
 (ဟုတွာယေဝ-သော်သာ)၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-ရွှေပန်းသည်၊ ဟောတု-တည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ထေရော-သည်၊ အဓိဋ္ဌာသိ - ပြီ၊ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ပေ၊တေနပသကံ
 မိဘိ-ကား၊ ဒုတိယဒိဝသေယေဝ-၌ပင်လျှင်၊ ဥပသကံမိ-ပြီ၊

မာလာကတေ ။ ။ ဤပုဒ်သည် ပုလ္လိန်ရှိသောပုဒ်တည်း၊ ထိုပုဒ်၏ ဝိသေသျှ
 လည်း “ဒါရကေ” ဟု ပုလ္လိန်ပင် ရှိသင့်၏၊ မာလာ+ကတာ ယေသံတိ မာလာကတာ=
 ပြုအပ်သော ပန်းကုံးရှိသော သတို့သားတို့၊ “ကတမာလေ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့်
 ဝိသေသန ပရနိပါတ ဗဟုဗ္ဗိဟိဟု သိရ၏။ [ကတ၏ ကတ္တားသည် ဒါရကမဟုတ်
 မိဘများဖြစ်၍ တတိယာမဟုတ်ဘဲ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ ပြုလုပ်ရသည်။] ကံ အ ကို ဣပြု၍
 “မာလာကံတေ” ဟုလည်း ရှိ၏။

ဒုတိယဒိဝသေယေဝ ။ ။ အခြားနေရာ၌ “ဒုတိယမ္ပိ” ဟု ဆိုလျှင် ရက်အတော်
 ကြာမှလည်း ဒုတိယအကြိမ် ဖြစ်နိုင်၏၊ ဤနေရာ၌ကား “ရက်မခြာ ဘဲ ဒုတိယနေ့မှာ
 ပင် နောက်တကြိမ် ချဉ်းကပ်သည်” ဟု ပြလို၍ “ဒုတိယ ဒိဝသေယေဝ” ဟု ဖွင့်သည်။

သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုဋ္ဌိတိ - ကား၊ သောဝဏ္ဏမယော - ရှေ့အတိပြီးသော ပြာသာဒ်သည်။ ဟောတု - ဖြစ်စေ၊ ဣတိ အဓိဋ္ဌာသိ၊ ပဉ္စန္ဒံ ဘေသဇ္ဇာနန္တိ - ကား၊ သပ္ပိ အာဒိနံ-ထောပတ် အစရှိကုန်သော၊ (“ပဉ္စန္ဒံ ဘေသဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ ဟောတိ” ဟု ဖော်ပြပါ) ဗဟုလ္လိ ကာတိ- ကား၊ (ပရိသာ- သည်၊) ပစ္စယ ဗဟုလတာယ- ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များသည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ ပဋိပန္နာ- ကျင့်၏၊ [ဗဟုလာနံ+ ဘာဝေါ ဗဟုလ္လိ၊ ဗဟုလ္လာယ+ပဋိပန္နာ ဗဟုလ္လိ ကာ။] ကောလမ္ဘေပိ ယဇေပီတိ ဧတ္ထ-၌၊ မဟာမုခ စာဋိယော- ကျယ်သော မျက်နှာဝရှိသော အိုးစရည်းကြီးတို့ကို၊ ကောလမ္ဘာနာမ-ကောလမ္ဘတို့မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဩလိန ဝိလိနာနိတိ-ကား၊ ဟေဋ္ဌာစ-၌၎င်း၊ ဥဘတော ပဿေ သုစ- ၂ ဘက်သောနံပါးတို့၌၎င်း၊ ဂဠိတာနိ-လျှောက်ကြကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ဩလိနအတွက် “ဟေဋ္ဌာစ ဂဠိတာနိ” ဟု၎င်း၊ ဝိလိနအတွက် “ဥဘတော ပဿေသုစ ဂဠိတာနိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။] ဩကိဏ္ဏဝိကိဏ္ဏာတိ-ကား၊ သပ္ပိ အာဒိနံ-တို့၏၊ ဂန္ဓေန- အနံ-ကြောင့်၊ ဘူမိ-ကို၊ ခနန္တေဟိ- တူးသော ကြွက် တို့ဖြင့်၊ ဩကိဏ္ဏာ - အောက်၌ ရောပြမ်းကုန်သည်၎င်း၊ ဘိတ္တိယော - ဤကို၊ ခနန္တေဟိ-တူးဖောက်သောကြွက်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဥပရိ၊ သဗ္ဗရန္တေဟိ-လှည့်လည် သော ကြွက်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဝိကိဏ္ဏာစ - အထူးထူး ရောပြမ်းကုန် သည်၎င်း၊ (ဟောန္တိ)၊ အန္တော ကောဋ္ဌာဂါရိကာတိ-ကား၊ အပ္ပန္န ရေ-ကျောင်းတွင်း ၌၊ သံဝိဟိတ ကောဋ္ဌာဂါရာ-စီမံအပ်သောကျိ ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-စီမံအပ်သော ဝါထောင် ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ပဋိသာယနိယာနိတိ-ကား၊ ပဋိသာယိတဗ္ဗာနိ-သာယာထိုက်ကုန်သော၊ ပရိဘုဋ္ဌိတဗ္ဗာနိ - သုံးဆောင်ထိုက်ကုန်သော၊ ဣတိအတ္ထော = နက်၊ [ပတိ ရှေးရှိသော ဒိဝါဒိ သာဓာတ်သည် အသာဒအနက်ကို ဟော၏၊ အနိယ ပစ္စည်းကို တဗ္ဗပစ္စည်းဖြင့် လဲ၍ “ပဋိသာယိတဗ္ဗာနိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “သာယာ ခြင်း” ဟူရာ၌လည်း စိတ်ဖြင့် သာယာခြင်းကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “ ပရိ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗာနိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဘေသဇ္ဇာနိတိ-ကား၊ ဘေသဇ္ဇာကိစ္စ-ဆေး၏ ကိစ္စကို၊ (ရောဂါပယ်ခြင်း ကိစ္စကို) ကရောန္တုဝါ- ပြုမူလည်း ပြုပစေကုန်၊ မာကရောန္တုဝါ-ကုန်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဘေသဇ္ဇာဟူ၍၊ လဒ္ဓဝေါဟာရာနိ- ရအပ် သော အခေါ်အဝေါ်ရှိကုန်သော ဆေးတို့သည် (သန္တိ)၊ ဂေါသပ္ပိတိ အာဒိ ဟိ-ဂေါသပ္ပိ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ လောကေ- ၌၊ ပါကဋံ- ထင်ရှားသော ထောပတ်ကို၊ ဒဿေတွာ- မူပြီ ၍၊ ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိတိ ဣမိနာ- ဤပါဌ ဖြင့်၊ အညေသမ္ပိ-နွားမ၊ ကျွဲမ၊ ဆိတ်မတို့မှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မိဂ

ရောဟိတ သသာဒီနံ-သမင်, စိုင်, ယုန် အစရှိသည်တို့၏။ သပ္ပိ - ကို၊ သင်္ဂဟေ တွာ-သိမ်းယူ၍၊ ဒသေသိ-မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ယေသံ- အကြင် သတွာတို့၏၊ ဒီရံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ တေသံ-တို့၏၊ သပ္ပိပိ-သည်လည်း၊ အတ္ထိယေဝ - ရှိသည်သာ၊ ပန - ဆက်၊ တံ - ထိုထောပတ်သည်၊ သုလဘံဝါ - လွယ်ကူစွာ ရအပ်သည် မူလည်း၊ ဟောတု - စေ၊ [သု + လဘဓာတ် ခပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် “သုလဘံ” ဟု ရှိရမည်၊ သုလတ္တံဟု မရှိရ၊ ဒုလ္လဘံ၌လည်း နည်းတူ။] ဒုလ္လဘံ ဝါ - သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ၊ တေသံ သပ္ပိ” ဟု ဟောတော်မူသည်-ဟုလို၊] နဝနိတမ္ပိ- ဆီဥားသည်လည်း၊ ဧဝံ- ဤအတူတည်း။

သန္ဓိမိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိတိ-ကား၊ သန္ဓိမိ - သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်း ကို၊ ကတွာ-၍၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် သန္ဓိမိကာရကံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သည် ကြိယာ ဝိသေသနအနက်ဟော ဟု ပြသည်၊] နိဒဟိတွာ - သိုမှီး၍၊ [သန္ဓိမိ ကတွာ၏ ဆိုလိုရင်းကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြသည်။] ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ - န၏၊ ကထံ- လျှင်၊ (သန္ဓိမိ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ)၊ ပါဠိယာ - ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ ဝါ - ၌၊ အာဂတ သပ္ပိ အာဒီသု - တို့တွင်၊ တာဝ - နဝနိတ စသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ) သပ္ပိ-သည်၊ ပုရေဘတ္တံ-နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာ နံ-သော်၊) တဒဟု-၌၊ ပုရေဘတ္တံ-၌၊ သာမိသံ-အာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၎င်း၊ နိရာမိသံ-အာမိသမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ဆွမ်းစသော တောဇဉ်ခဲဘွယ်နှင့် ရော၍စားခြင်းကို သာမိသဘုဉ္ဇန ဟု၎င်း၊ ထိုသို့ မရောဘဲ စားခြင်းကို နိရာမိသဘုဉ္ဇနဟု၎င်း ဆိုသည်။] ပစ္စာ ဘတ္တတော-နေလွဲအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ နိရာမိသံ (ဟုတွာ) ပရိ ဘုဉ္ဇိတမ္ပိ၊ သတ္တာဟာတိတ္ထမေ - ၇ ရက်ကိုလွန်ရာအခါ၌၊ ဧကဘာဇနေ- ၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)ဧကံ-သော၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု (ဘာဇနေသု ထပိတံ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထု

ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ ။ ။ ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိတိ ဣဒံ (ဤစကားကို) နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထု ဒဿနတ္ထံ (အပ်သော အသားရှိသောသတွာတို့၏ ထောပတ်စသည်မှာ နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထုတည်း၊ ထိုနိသဂ္ဂိယဝတ္ထုကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ) ဝုတ္တံ၊ န ပန ယေသံ မံသံ နကပ္ပတိ၊ တေသံ သပ္ပိအာဒီနိ န ကပ္ပန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ၊ အသားကြီး ဆယ်ပါးတွင် ပါဝင်သော အသားရှိသော (ဆင် မြင်းစသည်တို့၏ ထောပတ်စသည်ကို မအပ်ဟု ပြဆိုရာ ဆိုအပ် သည် မဟုတ်၊) မနုဿဒီရာဒီနိပိ ဟိ နော နကပ္ပန္တိ၊ ကုတော သဿ သပ္ပိဟိအာဟ- “ယေသံ ဟိ ဒီရံ အတ္ထိ၊ သပ္ပိပိ တေသံ အတ္ထိယေဝါ” တိ။

ဂဏနာယ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်
 သော ထောပတ်သည်။ သတ္တာဟံ, နိရာမိသမေဝ - သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ
 ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ ပုရောဘတ္တံဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တံဝါ-သော်၎င်း၊
 ဥဂ္ဂဟိတကံ- အကပ်ခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သည်ကို၊ ကတွာ, နိက္ခိတ္တံ- ထား
 အပ်သော ထောပတ်သည်။ ဝါ - ကို၊ အဇ္ဈောဟရိတံ - အတွင်းသို့ ရှေးရှု
 ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဝါ - စားမျိုးခြင်းငှါ၊ န ဝန္တတိ၊ အတ္တဉ္ဇနာဒိသု - ခြေနယ်ဆီ
 အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ-ကပ်ဆောင်ရာ၏၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာ
 ပတ္တိ၊ (ကသ္မာ) အနဇ္ဈောဟရဏီယတံ - မစားမျိုးထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊
 အာပန္နတ္တာ-တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ ပဋိသာယနိယာနိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-သိက္ခာပုဒ်၌
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အနုပသမ္ပန္နော-သည်၊ ပုရောဘတ္တံ - ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ နဝနိတေန - အကပ်
 ခံအပ်ပြီးသော ဆီဥျးဖြင့်၊ သပ္ပိ ကတွာ သစေ ဒေတိ၊(ဧဝံသတိ) ပုရောဘတ္တံ
 သာမိသံ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ သယံ - ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ သစေကရောတိ၊
 (ထောပတ်လုပ်အံ့)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သတ္တာဟံပိ နိရာမိသမေဝ (ဟုတွာ ပရိ
 ဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတနဝနိတေန- ဖြင့်၊
 ယေနကေနစိ - အမှတ်မရှိ တယောက်ယောက်သည်၊ (အနုသမ္ပန္န ဖြစ်စေ
 ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊) ကတသပ္ပိ-သည်၊ သတ္တာဟံပိ နိရာမိသမေဝ(ဟုတွာ ပရိ
 ဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကေန-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော ဆီဥျး

ဥဂ္ဂဟိတကံ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ သယမေဝ ဂဟေတွာ နိက္ခိတ္တံ - အကပ်
 မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူ၍ ထားအပ်သော ထောပတ်ကို “ ဥဂ္ဂဟိတကံ ” ဟု ခေါ်၏။ ထို
 ထောပတ်ကို (စားဘို့ ရည်ရွယ်၍) အကပ်မခံဘဲ ယူလျှင် ယူတုန်းကပင် ဥဂ္ဂဟိတက
 ဒုက္ခဋ္ဌသင့်၏။ စားဘို့ မရည်ရွယ်ဘဲ ယူလျှင်မူ စားခြင်းငှါ မအပ်ရုံသာ၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်
 ကား မသင့်၊ ထိုထောပတ်ကို ခြေနယ်ဆီ စသည် ပြုလုပ်ဘို့ရာ ကိုယ်၏ အပြင်ပ အသုံး
 အဆောင် အဖြစ်ဖြင့်သာ သုံးကောင်း၏။ ပဋိသာယနိယ (စားသောက်ဘို့) ဘောသဇ္ဇ
 မဟုတ်သောကြောင့် ဂု ရက် လွန်သွားသော်လည်း နိသဂ္ဂိမထိုက်။

သယံ ကတံ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ “ ကိုယ်တိုင်လုပ် ” ဟူရာ၌ ဒီရဒိတု၊ ဒမိကိုတု၊
 ကိုယ်တိုင် မချက်ကောင်း၊ သာမံပါကဖြစ်၏။ သတ္တာဟာကာလိက ဖြစ်သော နဝနိတ
 ကိုသာ ထောပတ်ဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင် ချက်ကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ဒီရဒမိတို့ကို
 အကပ်ခံထားသော်လည်း နဝနိတဖြစ်အောင်ကား အနုသမ္ပန္နတို့က ပြုပေးရလိမ့်မည်။
 နဝနိတဖြစ်ပြီးကို ရဟန်းက ထောပတ်ဖြစ်စေရာ၌လည်း ဒီရဒမိ တုန်းက အကပ်ခံပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့် “ နိရာမိသမေဝ ဝန္တတိ ” ဝယ် ထိုနေ့နံနက်ပိုင်း၌သာ အပ်သည်-
 ဟု မှတ်ပါ။

ဖြင့်၊ ကတေ-ပြုအပ်သော ထောပတ်၌၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တသုဒ္ဓသပ္ပိနယေနေဝ-
 ဆိုအပ်ပြီးသော သက်သက်သော ထောပတ်နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိနိစ္ဆယော
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတဒိရေနဝါ ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒမိနာဝါ-
 ၎င်း၊ ကတသပ္ပိ-သည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ-သည်၊ (သမာနံ) သာမိ
 သမ္ပိ တဒဟု ပုရောဘတ္တံ(ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ကတံ
 (သမာနံ) နိရာမိသမေဝ-အာမိသ မရှိသည်သာလျှင်၊(ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတံ)
 ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ နဝနိတံ-ကို၊ တာပေန္တဿ-ပူစေသော ရဟန်း၏၊ သာမံ
 ပါကော- ကိုယ်တိုင် ချက်ခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ [“ နဝနိတံကို ထောပတ်
 ဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင်ချက်လျှင် သာမံပါက မဖြစ်ပါသလော ” ဟု မေးဘွယ်
 ရှိ၍ “ နဝနိတံ တာပေန္တဿဟိ ” စသော ဤစကားကို ဆိုသည်။]

ပန - ထိုသို့ သာမံပါက မဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သာမံပက္ကေန - ကိုယ်တိုင်
 ချက်အပ်သော၊ တေန- ထို ထောပတ်နှင့်၊ သန္တိံ , အာမိသံ- ဆွမ်းအစရှိသော
 အာမိသသည်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ) န ဝန္တတိ၊ စ - ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တတော - မှ၊
 ပဋ္ဌာယ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ) န ဝန္တတိ ယေဝ၊ (ကိုယ်တိုင် ချက်အပ်သောကြောင့်
 ကေန္တမအပ်တော့ - ဟူလို၊) သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာပတ္တိ၊ (က သွာ)
 သဝတ္ထုကဿ-နိ ရည် နိ ဓမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွဖြစ်သော ထောပတ်၏၊
 ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ တာနိ
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ- ဟူ၍၊ (ထိုဆေးတို့ကိုအကပ်ခံ၍ ဟု) ဝုတ္တံ၊ [အကပ်ခံစဉ်က
 ဒီရဒမိ ဖြစ်နေ၍ ဆေးမဟုတ်သောကြောင့် “ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ” ဟူသော
 ပါဠိတော်အရတွင် မပါဝင်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တံ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ
 ဟိ - အကပ်ခံအပ်သော ဒီရဒမိ တို့ဖြင့်၊ ကတံ - ပြုအပ်သော ထောပတ်ကို၊
 အပ္ပဉ္ဇနာဒိသု ဥပနေတမ္ပံ၊ ပုရောဘတ္တံပိ , ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ - အကပ်မခံဘဲ
 ကိုယ်တိုင် ယူအပ်ကုန်သော ဒီရဒမိ တို့ဖြင့်၊ ကတံစ - ပြုအပ်သော ထောပတ်
 ကိုလည်း၊ (အပ္ပဉ္ဇနာဒိသု ဥပနေတမ္ပံ)၊ ဥဘယေသံပိ-ပစ္စာဘတ္တ ပဋိဂ္ဂဟိတ၊
 ပုရောဘတ္တ ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်သော ထောပတ် ၂ မျိုး တို့၏လည်း၊ သတ္တာဟာ
 တိတ္တမေ- ၌၊ အနာပတ္တိ၊ အကပ္ပိယမသသပ္ပိမိ- မအပ်သော အသားရှိသော

ဝုတ္တသုဒ္ဓသပ္ပိနယေနေဝ။ ။ ဆီဥျးနှင့် မဘက်ဘဲ ထောပတ်ဖြစ်ပြီးသက်သက်ကို
 ရှေး၌ “ ဥဂ္ဂဟိတကံ ကတွာ နိက္ခိတ္တံ အဇ္ဈောဟရိတံ နဝန္တတိ ” စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့၏၊
 ထိုအဆိုအတိုင်းပင် ဥဂ္ဂဟိတက ဖြစ်သော ဆီဥျးဖြင့် ပြုအပ်သော ထောပတ်၌လည်း
 “ အဇ္ဈောဟရိတံ နဝန္တတိ , အပ္ပဉ္ဇနာဒိသု ဥပနေတမ္ပံ ” စသော အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း
 သိပါ။

သတွာတို့၏ထောပတ်၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ [ဒေသဝနယောတိ-နိသဂ္ဂိယံ
 ဟောတီတိ အတ္ထော။] ပန- အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊
 ယတ္ထ-အကြင် ၎ ရက်လွန်ခြင်း အစရှိသောဌာန၌၊ ပါဠိယံ- ၌၊ အာဂတသပ္ပိ
 နာ-လာသောထောပတ်ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်သည်၊
 (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထို ၎ ရက်လွန်ခြင်း အစရှိသောဌာန၌၊ ဣမိနာ - ဤ
 အကပ္ပိယမံသ သပ္ပိကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ-
 ၌၊ ကာရဏ ပဒိရူပကံ-အကြောင်းအတုကို၊ ဝတွာ-၍၊ မနုဿသပ္ပိစ - လူ၏
 ထောပတ်ကို၎င်း၊ (မနုဿ) နဝနိတဉ္စ - လူ၏ ဆီဥျးကို၎င်း၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 (မအပ်)ဟု ပယ်အပ်ပြီ၊ [ဇာတ်တူ လူသား၏ သပ္ပိနဝနိတ ဖြစ်သောကြောင့်
 ဟု အကြောင်းအတုကို ပြသည်။] တံ- ထိုလူ၏ ထောပတ်ကို၊ ဝါ- ထိုလူ၏
 ဆီဥျးကို၊ ဒုပ္ပဋိက္ခိတ္တံ- မကောင်းသဖြင့် ပယ်အပ်ပြီ (ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း)၊
 သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ အနညာတတ္တာ - သုံးစွဲဘို့ရန် ခွင့်ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ စ- ဆက်၊ အဿ - ထိုထောပတ်၏၊ ဝါ- ထိုဆီဥျး၏၊
 ပရတော-၌၊ ဝိနိစ္ဆယောပိ- သည်လည်း၊ အာဂစ္ဆိဿတိ- လာဥျးလတံ။

ပါဠိယံ - ၌၊ အာဂတံ - သော၊ နဝနိတဉ္စိ- သည်လည်း၊ ဝါ- ကိုလည်း၊
 ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ (သမာနံ-သော်)၊ တဒဟု- ၌၊ ပုရေဘတ္တံ-
 ၌၊ သာမိသမ္ပိ- အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော ဆီဥျးသည်လည်း၊ (ပရိဘုဉ္စိတံ-
 ၄၂၊) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ပစ္စာဘတ္တတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၌၊ နိရာမိသမေဝ- သည်
 သာလျှင်၊ (ဟုတွာ- ၌၊ ပရိဘုဉ္စိတံ- ၄၂၊) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေ- ၌၊
 နာနာဘာဇနေသု- တို့၌၊ ထပိတေ - ထားအပ်သောဆီဥျး၌၊ ဘာဇန ဂဏ
 နာယ-ခွက် အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ ကေဘာဇနေပိ-၌လည်း၊ အမိဿ
 တွာ-၌၊ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍ ဝသေန-အခဲအခဲ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော
 ဆီဥျး၌၊ ပိဏ္ဍဂဏနာယ - ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပစ္စာဘတ္တံ- ၌၊
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သော ဆီဥျးကို၊ သပ္ပိနယေနော-ထောပတ်နည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ ဆီဥျး၌၊ ဒမိဂုဠိကာယောပိ-
 နို့ဓမ်း အလုံးကလေးတို့သည်၎င်း၊ တက္ကမိန္ဒုနိပိ - ရက်တက် အပေါက်တို့
 သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ [ရေအလုံးကလေးကို “ရေပေါက်”ဟု ခေါ်
 သကဲ့သို့ ရက်တက်ရည် အလုံးကလေး ကိုလည်း “ ရက်တက်ပေါက် ” ဟု
 ခေါ်သည်။] တသ္မာ, တံ- ထို နို့ဓမ်းအလုံးကလေး, ရက်တက်ရည်ပေါက်
 သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောတံ-စစ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ-သော်၊ ပရိဘုဉ္စိတံ) ဝဇ္ဇ
 တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပမုတ္တေရာ- ထက်ဝက်သော ထေရ်တို့သည်၊ အာဟံသု။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသိဝတ္ထေရော-သည်၊ ဘဂဝတာ အနညာတ ကာလတောပဋ္ဌာယ၊ တက္ကတော-မှ၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌမတ္တမေဝ-ထုတ်အပ်ကာမျှသော ဆီဥျားကိုပင်၊ ခါဒိံသု - ခဲစားကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အာဟ၊ တဿှာ နဝနိတံ , ဘုဉ္ဇန္တေန - သည်၊ ခောဝိတွာ - စစ်၍၊ ဒမိတက္က မက္ခိကာ ကိပိလိကာဒီနိ- နိ. ခမ်း , ရက်တက်ရည် , ယင်ကောင် , ပိုးကောင်ငယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပစိတွာ သပ္ပိံကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမေန, အခောတမ္ပိ - မစစ်အပ်သော ဆီဥျားကိုလည်း၊ ပစိတံ ဝန္တတံ၊ တတ္ထ - ထို ဆီဥျား၌၊ ယံ ဒမိဂတံဝါ - အကြင် နိ. ခမ်း အလုံးကလေးသည်၎င်း၊ ယံတက္က ဂတံဝါ-အကြင် ရက်တက်ခဲကလေးသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တံ- ထို နိ. ခမ်း အလုံးကလေးသည်၊ ဝါ- ထို ရက်တက် အခဲကလေးသည်၊ ခယံ ဂမိဿတိ၊ ဟိ-မှန်း၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှလောက်သော အပေါက်ကလေး ပါရှိခြင်းမျှဖြင့်၊ သဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတံနာမ - ဝတ္ထုနှင့် တကွ အကပ်ခံအပ်သည် မည်သည်၊ နဟောတိ၊ ဣတိ အယံ - ကား၊ ဧတ္ထ - ဤ အာမိသနှင့် တကွ အကပ်ခံရာ၌၊ အမိပ္ပါယော-တည်း၊ ပန - ထိုသို့ပင် ဤ အမိပ္ပါယ်ရပါသော်လည်း၊ အာမိ သေန- နိ. ခမ်းဟူသောအာမိသနှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ပက္ကတ္တာ-ချက်အပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ တသ္မိံပိ- ထို ဆီဥျား၌လည်း၊ ကုက္ကုစ္စကာ - ကုက္ကုစ္စ ပြုတတ်သော ထေရ်တို့သည်၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-ကုက္ကုစ္စ ပြုကြကုန်၏။

ဣဒါနိ, ဥဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ယူပြီး၍၊ ထပိတနဝနိတေစ- ၌၎င်း၊ ပုရေဘတ္တံ ဒီရဒမိနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ, ကတနဝနိတေစ-၌၎င်း၊ ပစ္စာ ဘတ္တံ , တာနိ- ထို နိ. ရည် နိ. ခမ်းတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ, ကတနဝနိတေစ- ၌၎င်း၊ ဥဂ္ဂဟိတေဟိ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော နိ. ရည် နိ. ခမ်း တို့ဖြင့်၊ ကတနဝနိတေစ-၌၎င်း၊ အကပ္ပိယမံသနဝနိတေစ- ၌၎င်း၊ သဗ္ဗော- သော၊ အာပတ္တာ၊ ပေနယော-အာပတ် အနာပတ် ဆုံးဖြတ်နည်း၊ သုံးဆောင် ကောင်း မသုံးဆောင်ကောင်းနည်းတို့ကို၊ သပ္ပိမိ ဝုတ္တက္ကမေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏။ [“ပါဠိယာ အာဂတသပ္ပိအာဒိသု သပ္ပိတာဝံ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအစဉ်ဖြင့် သိပါလေ - ဟူလို။]

ပန - ဆက်၊ တေလဘိက္ခာယ - ဆီကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ဆွမ်းခံသလို ဆီကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ၊] ပဝိဋ္ဌာနံ - ဝင်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ တတ္ထေဝ-ထို ဆီခံယူရာ သပိတ်၌သာလျှင်၊ သပ္ပိမ္ပိ-ကို၎င်း၊ နဝနိတမ္ပိ-ကို၎င်း၊ ပက္ကတေလမ္ပိ- ချက်အပ်သောဆီကို၎င်း၊ အပက္ကတေလမ္ပိ- ကို၎င်း၊ အာကိရန္တိ-လောင်းထည့်တတ်ကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုလောင်းထည့်အပ်သောထောပတ်

စသည်၌၊ တက္ကဒမိဗိန္ဒုနိပိ - ရက်တက်ရည်ပေါက် , နို့မင်းရည်ပေါက်တို့ သည်၎င်း၊ ဘတ္တသိတ္တာနိပိ - ထမင်းလုံးတို့ သည်၎င်း၊ တက္ကလကဏာဝိ- ဆန်ကွဲတို့သည်၎င်း၊ မက္ခိကာဒယောဝိ- ယင်ကောင်သေ အစရှိသည်တို့သည် ၎င်း၊ ဟောန္တိ - ပါရှိတတ်ကုန်၏။ အာဒိစ္စပါကံ - နေဖြင့် ချက်အပ်သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ [မီးဖြင့် ချက်လျှင် ဘတ္တသိတ္တစသည်တို့က ထမင်းဖြစ်သွားစရာရှိ၍ မအပ်သောကြောင့် “အာဒိစ္စပါကံ ကတွာ” ဟု ဆိုသည်။] ပရိဿာဝေတွာ- စစ်၍၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သော ဆီသည်၊ သတ္တာဟကာလိကံ- သည်၊ (၇ ရက် ကာလ၌ သုံးစွဲထိုက်သည်)၊ ဟောတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ထပိတဘောသဇ္ဇေဟိ- တို့နှင့်၊ (ယာဝဇီဝက ဆေးတို့နှင့်)၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ပစိတွာ - ၍၊ နတ္ထုပါနမ္ပိ- နှာနှပ်ဘို့ရန် ဆေးရည်ကိုလည်း၊ ကာတံ-၎င်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝဒ္ဓလိသမယေ-မိဃ်း စွေရာအခါ၌၊ လန္တိ-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိသော၊ သာမဏေဇော-သည်၊ [အလန္တိသာမဏေလုပ်ပေးလျှင် စိတ်မချရ၊ စားလည်း မစားကောင်းသော ကြောင့် “လန္တိသာမဏေ” ဟုဆိုသည်။] ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တတ္ထ- ထို ထောပတ်စသည်၌၊ ပတိတတက္ကလကဏာဒယော- ကျသောဆန်ကွဲ အစရှိသည်တို့သည်၊ န ပစ္စန္တိ- မကျက်ကုန်၊ ဝေ-၍ မကျက် လောက်အောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သာမိသပါကံ- ကို၊ မောစေန္ဒော- လျက်၊ အဂ္ဂိမ္ပိ-၌၊ ဝိလိယာပေတွာ-ထောပတ်ခဲစသည်ကိုကြေစေ၍၊ ပရိဿာ ဝေတွာ- ၍၊ ပုန-ဖန်၊ ပစိတွာ-၍၊ ဒေတိ- အံ၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ (ပရိဘုဇ္ဇိတံ-၎င်း) ဝဇ္ဇတိ။

[နဝနိတကိုပြုပြီး၍ တေလကို ပြလိုရကား “ တေလေသု ” ဟု မိန့်၊] တေလေသု-တို့တွင်၊ တာဝ-သာသပတေလစသည်တို့မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ- ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်သော) တိလ-တလံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပုရေဘတ္တံ ပဋိ ဂ္ဂဟိတံ (သမာနံ) ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ပစ္စာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ (ဝဇ္ဇတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို နှမ်းဆီ၏၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟိ တကံ ကတွာ, နိက္ခိတ္တံ-ထားအပ်သောနှမ်းဆီသည်၊ ဝါ-ကို၊ အဇ္ဈောဟရိတံ နဝဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ပုရေဘတ္တံ တိလေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ , ကတတေလံ - သည်၊ ပုရေ ဘတ္တံ သာမိသံပိ ဝဇ္ဇတိ၊ [အတ္တနာ ဘဇ္ဇနာဒီနိ အကတွာ ဂဟိတတေလံ- နှမ်းကို အကပ်ခံသော်လည်း “ထိုနှမ်းကိုလျှော်မှု ဆီကြိတ်မှုကိုမပြုဘဲ ယူအပ် သော ဆီတည်း။] ပေ၊ အနဇ္ဈောဟရဏီယမေဝ (ဟောတိ၊ ကသ္မာ၊) သ ဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပေ၊ ဒေဝေဝနယော။

ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတကတိလေ - အကပ်ခံအပ်သော နှမ်းတို့ကို၊ ဘဇ္ဇိ
 တ္တာဝါ-လျော်၍ သော်၎င်း၊ တိလပိဋ္ဌံ - ကျိတ်ချေ အပ်သော နှမ်းကို၊ ဝါ-
 နှမ်းမှုန့်ကို၊ သေဒေတ္တာဝါ-ပေါင်း၍သော်၎င်း၊ ဥဏှောဒကေန-ရေခွေးဖြင့်၊
 တေမေတ္တာဝါ-စိုစေ၍သော်၎င်း၊ ကတတေလံ - ပြုအပ်သော ဆီကို၊ ဝါ-
 သည်၊ [ဝဇ္ဇတိ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ အနုဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ ဥပနေတဗ္ဗတို့၌စပ်၊] အနုပ
 သမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ-အံ၊ ဝေသတိ)၊ ပုရော
 ဘတ္တံ-၌၊ သာမိသံ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝိ-၍လည်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ- ၄)၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 ပန - ကား၊ အတ္တနာ - သည်၊ ကတတေလံ - သည်၊ နိဗ္ဗန္တိတတ္တာ - ယာဝ
 ကာလိကဖြစ်သော နှမ်းမှ ကိုယ်တိုင် ကင်းစေအပ် (ထုတ်ယူအပ်) သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ [နိဗ္ဗန္တိတတ္တာတိ-ယာဝကာလိကဝတ္ထုတော ဝိဝေစိတတ္တာ။]
 ပုရောဘတ္တံ- ၌၊ နိရာမိသမေဝ - သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ)၊ ဝဇ္ဇတိ။
 သာမိပတ္တတ္တာ-ကိုယ်တိုင်ချက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာမိသံ-ဆွမ်းအစ
 ရှိသော အာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ)၊ န ဝဇ္ဇတိ။

ပန- ဆက်၊ သဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွ
 အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စာဘတ္တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဥဘ
 ယမ္ပိ- ၂ မျိုးလုံးသော ဆီသည်လည်း၊ [အနုပသမ္ပန္နေနကတ၊ အတ္တနာကတ
 ၂ မျိုးလုံးသည်လည်း၊] အနုဇ္ဈောဟရဏီယံ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုမဆောင်ထိုက်
 သည်၊ ဝါ- မစားမျှီထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ သီသမက္ခနာဒီသု - တို့၌၊
 ဥပနေတဗ္ဗံ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေဝိ - ၌လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ဆက်၊ အပွံ-
 သော၊ ဥဏှောဒကံ - သည်၊ အဘိ+ ဥတ္တိရဏမတ္တံ - အထက်၌ ကြံဖြန့်အပ်
 ကာမျှသည်၊ (အပွံ ဥဏှောဒကံကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ယဒိဟောတိ-အံ၊ (ဥဏှော
 ဒကဖြင့်ဆွတ်ဖြန်းတုန်းက ရေခွေးအနည်းငယ်သာ အပေါ်၌ ဖြန့်အံ့-ဟုလို၊)
 (ဝေသတိ) အဗ္ဗောဟာရိကံ-သာမိပါက ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို မထိုက်သည်၊
 ဟောတိ၊ သာမိပါကဂံဏနံ - သာမိပါက ဟူသော အရေအတွက်သို့၊ န
 ဝတ္ထုတိ-မရောက်၊ [အဗ္ဗောဟာရိကံကို ထပ်ဖွင့်သည်။]

အဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတေသု - မုံညင်းစေ့စသော ဝတ္ထုမရှိဘဲ အကပ်ခံအပ်
 ကုန်သော၊ သာသပတေလာဒီသုပိ-မုံညင်းဆီအစရှိ သည်တို့၌လည်း၊ အဝတ္ထု
 ကတိလတေလေ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုမရှိသော နှမ်းဆီ၌၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ-
 သော၊ ဝိနိစ္ဆယော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ပုရောဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိ
 တာနံ၊ သာသပါဒီနံ-တို့၏၊ စုဏှောဟိ-အမှုန့်တို့ဖြင့်၊ အာဒိစ္စပါကေန-နေဖြင့်
 ချက်ခြင်းဖြင့်၊ တေလံ- သည်၊ ဝါ- ဆီဖြစ်အောင်၊ ကာတံ သတ္တာ၊ တံ- ထိုဆီ

သည်။ ပုရောဓတ္ထံ သာမိသမ္ပိ ဝန္တတိ၊ ပစ္စာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ
 ဝန္တတိ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ သာသပမရုကစုဏ္ဏာ
 ဒီနိ-မုံညင်းစေ့မှုန့်၊ သစ်မည်ဆီစေ့မှုန့်အစရှိသည်တို့ကို၊ သေဒေတွာစ-ပေါင်း
 ချ်၎င်း၊ ရေဏ္ဍကဋ္ဌိနိ-ကြက်ဆူစေ့တို့ကို၊ ဘဇ္ဇိတွာစ ဝေ-လျော်၍သာလျှင်၎င်း၊
 တေလံ-ကို၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ၊ တေသံ - ထို မုံညင်းစေ့၊
 သစ်မည်ဆီစေ့၊ ကြက်ဆူစေ့တို့၏၊ တေလံ-သည်။ အနုပသမ္ပန္ဓေဟိ-တို့သည်။
 ကတံ (သမာနံ) ပုရောဓတ္ထံ သာမိသံ (ဟုတွာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပန-
 ဆက်၊ ဝတ္ထုနံ- မုံညင်းစေ့စသော ဝတ္ထုတို့၏၊ ယာဝဇီဝိကတ္တာ - ယာဝဇီဝိ
 က၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သ ဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟဏေ-မုံညင်းစေ့ အစရှိသော ဝတ္ထု
 နှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်း၌၊ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အတ္တနာ၊ ကတံ-
 ပြုအပ်သောဆီကို၊ သတ္တာဟံ၊ နိရာမိသပရိဘောဂေနေဝ-အာမိသမရှိသော
 ဆီကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ၊ ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ - အကပ်မခံဘဲ
 ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော မုံညင်းစေ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီ
 သည်။ အနုဇ္ဈော ဟရဏီယံ-ထိုက် ဗာဟိရပရိဘောဂေ-အပြင်ပ သုံးဆောင်
 ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ-၄၂၊) ဝန္တတိ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာပတ္တိ။

တေလ ကရဏတ္တာယ-ဆီပြုခြင်းအကျိုး၎င်း၊ သာသပမရုက ရေဏ္ဍကဋ္ဌိနိ-
 မုံညင်းစေ့၊ သစ်မည်ဆီစေ့၊ ကြက်ဆူစေ့တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - အကပ်ခံ၍၊
 ကတံ - သော၊ တေလံ - သည်၊ သတ္တာဟကာလိကံ-ကတည်း၊ ဝါ-၇ ရက်
 ကာလပတ်လုံး သုံးဆောင်ထိုက်သောဆီတည်း၊ ဒုတိယဒိဝသေ-အကပ်ခံရာ
 နေ့ကို ထောက်၍ ၂ ရက်မြောက်နေ့၌၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီသည်၊ ဆာဟံ-
 ၆ ရက်ပတ်လုံး၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ တတိယဒိဝသေ-၌၊ ကတံ-သည်၊ ပဉ္စာ
 ဟံ-လုံး၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပေါ၊ သတ္တမဒိဝသေ-၌၊ ကတံ-သည်၊ တဒဟေ
 ဝ-ထို အကပ်ခံရာနေ့၌သာလျှင်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ အရုဏသ- ၇ ရက်
 မြောက် အရုဏ၏၊ ယာဝ ဥဂ္ဂမနာ-တက်ရာကာလ တိုင်အောင်၊ သစေ တိဋ္ဌ
 တိ-အကပ်၍ တည်ရှိသေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်။
 (ဟောတိ)၊ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ - ၌၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီကို၊ အနုဇ္ဈောဟရ
 ဏီယံ-ထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ အနိသဂ္ဂိယတ္တာ - ကြောင့်၊ ဗာဟိရပရိဘောဂေ-
 ပြင်ပ အသုံးအဆောင်၌၊ (ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်း၎င်း)၊ ဝန္တတိ၊ (တေလံ-
 ကို) သစေပိ န ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေလတ္တာယ-၄၂၊ ဂဟိတ သာသ
 ပါဒီနံ - ခံယူအပ်သော မုံညင်းစေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေ-၌၊
 ဝါ - လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတာနိ-နိသော၊ အညာနိပိ-နိသော၊ နာဠိ
 ကေရ နိမ္မ ကောသမ္ပက ကရမန္တ အတသိအာဒိနံ - အုန်းဆန် , တမာစေ ,
 ကြို့စေ့, ခံစေ့, နှမ်းကြပ်စေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ တေလာနိ- တို့သည်၊ အတ္ထိ-
 န်၏၊ တာနိ- ထို အုန်းဆီ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သတ္တာဟံ-ကို၊
 အတိက္ကာမယတော - ၏ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊ အယံ- ကား၊ ဧတေသု- ဤ ပါဠိ
 တော်၌ လာသောဆီ , မလာသောဆီတို့၌၊ ဝိသေသော - တည်း၊ (ပါစိတ်,
 ဒုက္ကဋ်အထူးတည်း၊) သေသံ - သော၊ (သဗ္ဗိ၌စပ်၊) ယာဝကာလိက ဝတ္ထု-
 ကို၎င်း၊ ယာဝဇီဝိက ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု - ကို၎င်း၊ သလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ သာမံပါက၊ ပေ၊
 ဝတ္ထုဝိဓာနံ - ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်း , ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သော အရာ
 ဝတ္ထု , နံနက်အခါ၌ အကပ်ခံအပ်သော အရာဝတ္ထု , နေလွဲအခါ၌ အကပ်
 ခံအပ်သောအရာဝတ္ထု, အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏
 အစီအရင်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗိ-ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗိ။

ဝသာတေလန္တိ - ကား၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဂတြဘဝသန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊
 အနုညာတဝသာနံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အဆီတို့၏၊ တေလံ- ဆီတည်း၊
 [ဘိက္ခဝေ, ဝသာနိ- အဆီဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ- တို့ကို၊ အစ္စဝသံ-
 ဝံဆီကို၎င်း၊ မစ္စဝသံ- ငါးဆီကို၎င်း၊ သုသုကာဝသံ - မိကျောင်းဆီကို၎င်း၊
 (ဝါ-လပိုင်ဆီကို၎င်း၊) သူကရဝသံ- ဝက်ဆီကို၎င်း၊ ဂတြဘဝသံ- မြည်းဆီကို
 ၎င်း၊ အနုဇာနာမိ။] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော
 ပါဠိရပ်၌၊ အစ္စဝသန္တိ ဝစနေန-ဖြင့်၊ မနုဿဝသံ-ကို၊ ထပေတွာ, သဗ္ဗေသံ-
 နိသော၊ အကပ္ပိယမံသာနံ-မအပ်သောအသား ရှိသော သတ္တာတို့၏၊ ဝသာ-
 ကို၊ အနုညာတာ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ မစ္စဂ္ဂဟဏေန-ဖြင့်၊ သုသုကာပိ-မိကျောင်း
 တို့သည်လည်း၊ ဝါ - တို့ကိုလည်း၊ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ယူအပ်
 ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါဠမစ္စတ္တာ - ရဲရင့်သော ငါးတမျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဝိသု- သီးခြား၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ အနုဇာနာမိ
 ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ မစ္စာဒိဂ္ဂဟဏေန - မစ္စ အစရှိသောသဒ္ဒါ
 ဖြင့်၊ သဗ္ဗေသံပိ- နိသော၊ ကပ္ပိယမံသာနံ-တို့၏၊ ဝသာ-ကို၊ အနုညာတာ-ပြီ။

ဟိ- ချဲ့၊ မံသေသု- တို့တွင်၊ ဒသ- နိသော၊ မနုဿ၊ ပေ၊ တိရစ္ဆာနံ- လူ၊
 ဆင်, မြင်း , ခွေး, မြွေ, ခြင်္သေ့ , ကျား, သစ်, ဝံ , အောင်းတို့၏၊ မံသာနိ -
 တို့သည်၊ အကပ္ပိယာနိ- မအပ်ကုန်၊ ဝသာသု- တို့တွင်၊ ကော-သော၊ မနုဿ
 ဝသာဝ-လူ့ အဆီသည်သာ၊ (အကပ္ပိယာ-မအပ်၊) ဒီရာဒီသု-တို့၌၊ အကပ္ပိယံ
 နာမ- မအပ်သောနို့ရည် မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ အနုပသမ္ပန္နေဟိ- တို့သည်၊ ကတ

နိဗ္ဗန္တိတ ဝသာတေလံ-ပြုအပ်၊ ယာဝကာလိကဝတ္ထုမှ ထုတ်အပ်သော အဆီ တည်းဟူသော ဆီသည်၊ ပုရောဘတ္တံ၊ ပေ၊ ဝနုတိ၊ ပစ္စာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာမိသမေဝ ဟုတွာ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝနုတိ၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို အဆီ၌၊ သုခုမ ရဇသဒိသံ-သိမ်မွေ့ သောမြူနှင့် တူသော၊ ယံ မံသံဝါ-အကြင် အသားဖတ်သည်သော်၎င်း၊ (ယံ) နှာရူဝါ-သည်သော်၎င်း၊ (ယံ) အဋ္ဌိဝါ- သည်သော်၎င်း၊ (ယံ) လောဟိတံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ ဝါ-ပါတတ်၏၊ တံ-ထိုအသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ သွေးသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ- ယာဝကာလိကဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှါ မထိုက်သည်၊ ဝါ-မပြောပလေခံသည်၊ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ဝသံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ (တေလံ- ကို) သစေ ကရောတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - ၍၊ ပစိတွာ-၍၊ ပရိဿာဝေတွာ-စစ်၍၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ နိရာမိသပရိဘောဂေန- ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ၊ ဟိ-မှန်၊ နိရာမိသပရိဘောဂံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ - ဟူသော၊ ဣဒံ - ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ ကာလေ-၌၊ နိပက္ကံ- ချက်အပ်သည်၊ ကာလေ - ၌၊ သံသဋ္ဌံ - ကောင်းစွာ စွန့်ပြစ်အပ်သော အမှု အဖတ်ရှိသည်၊ (သံပုဗ္ဗ၊ သဇ္ဇဓာတ်၊ တ၊ “သံသဋ္ဌံ ယဿ အတ္ထိတိ သံသဋ္ဌံ” ဟု ကြံ၊) ဝါ-စစ်အပ်သည်၊ (စေဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ တေလပရိဘောဂေန- သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတု-ငှါ၊ (အနုဇာနာ မိ - မူ၏)၊ (မဟာဝါ , ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက)။] တတြာပိ - ထို ဆီ၌လည်း၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ-အဗ္ဗောဟာရိကသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ-အဗ္ဗောဟာရိက ပင်တည်း၊ [ရှေ့၌ “ ယံ ပန တတ္ထ သုခုမရဇ သဒိသံ မံသံဝါ၊ ပေ၊ တံ အဗ္ဗော ရိကံ ” ဟု ဆိုခဲ့သော မံသ စသည်မှာ ဤ ဆီ၌လည်း အဗ္ဗောဟာရိကပင် ဖြစ်သည်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ပစ္စာ ဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ ကာတုံ ဝါ-ငှါ၎င်း၊ နဝနုတိယေဝ-သည်သာ၊ [ယာဝကာလိကဖြစ်သော ဝသာကို ပစ္စာဘတ္တ အခါ၌ အကပ်လည်း မခံကောင်း၊ ဆီဖြစ်အောင်လည်း မလုပ် ကောင်း-ဟူလို။]

ဟိ-သာဓကကား၊ ဝိကာလေ စေ ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိတိ-ဟူသော၊ တေ-ဤစကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- သည်၊ ဝိကာလေ - ၌၊ နိပက္ကံ - သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ သံသဋ္ဌံ - သည်၊ စေ ဟောတိ၊ တံ - ထို ဆီကို၊ စေပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံဏ္ဍံ - နိသော၊

ဒုက္ခဒုခံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊(ဟောတိ) ၊[ယာဝကာလိက
 ဝတ္ထုကို ဝိကာလပဋိဂ္ဂဟံတဒုက္ခံ , ဝိကာလ နိပတ္တဒုက္ခံ, ဆီကို စားခြင်း
 ကြောင့် ဝိကာလ ဘောဇန ဒုက္ခံ ဟု ဒုက္ခံ ၃ ချက်- ဟူလို၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊
 ကာလေ - နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ နိပတ္တံ-သည်၊
 ဝိကာလေ-၌၊ သံသဋ္ဌံ-သည်၊ စေ ဟောတိ၊ တံ-ထိုဆီကို၊ စေ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊
 (ဝေံ သတိ)၊ ဒွိန္ဒံ-နံသော၊ ဒုက္ခဒုခံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ - ရောက်ခြင်းသည်၊
 (ဟောတိ)၊ ကာလေ စေ၊ ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဒုခံ၊ ကာလေ စေ၊ ပေ၊
 အနာပတ္တိ၊]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿထေရံ အန္တေဝါသိကာ ပုစ္ဆိံသု(ကိံ)၊
 ဘန္တေ, သပ္ပိနဝနိတ ဝသာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧကတော ပစိတွာ, နိဗ္ဗန္တိ
 တာနိ- အဆီထုတ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ) ဝန္တေ- နံသလော၊ နဝန္တိ
 တိ(ပုစ္ဆိံသု)၊ အာဝုသော နဝန္တိတိ၊ ထေရော-သည်၊ ဧတ္ထ-ဤ သပ္ပိစသည်
 ကို စုပေါင်း၍ ချက်ရာ၌၊ ပတ္တတေလကသဇ္ဇေဝိယ - ချက်အပ်သော ဆီ၏
 အဖတ်၌ကဲ့သို့၊ ကုက္ကုစ္စာယတိ ကိရ- ကုက္ကုစ္စကို ပြုသတတ်၊ တတော-ထိုမှ
 နေ့ကဲ့သို့၊ နံ-ထို ဥပတိဿထေရ်ကို၊ ဥတ္တရံ - အလွန်၊ ပုစ္ဆိံသု(ကိံ)၊ နဝ
 နိတေ-၌၊ ဒမိဂုဠိကာဝါ-နိ၊ ဓမ္မိလုံးသည်၎င်း၊ တက္ကမိန္ဒြဝါ-၎င်း၊ ဟောတိ-
 ရှိတတ်ပါ၏၊ ဧတံ-ဤ နိ၊ ဓမ္မိလုံးကလေး, ရက်တက်ပေါက်သည်၊ ဝန္တိ-
 လော၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိံသု)၊ ဧတမ္ပိ အာဝုသော န ဝန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီး-
 တတော နံ အာဟံသု(ကိံ) ဘန္တေ ဧကတော ပစိတွာ, သံသဋ္ဌာနိ-စွန့်ပစ်
 အပ်သော အဖတ်ရှိသော ဆီတို့သည်၊ တေဇဝန္တာနိ - ထက်သော တန်ခိုး
 ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ရောဝံ - ကို၊ နိဂ္ဂဏန္တိ - နှိပ်နိုင်ပါကုန်၏၊ ဣတိ
 (အာဟံသု)၊ အာဝုသော-တို့၊ သာဓု-(သည်လိုဆိုတော့)အကောင်းသားဘဲ၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ထေရော သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။

ထေရော ပေ၊ ကုက္ကုစ္စာယတိ ။ ။ ယသ္မာ ဒီရ ဒမိ အာဒိနိ ပက္ခိပိတွာ တေလံ
 ပစန္တိ၊ တသ္မာ ဣသန္တံ န ဝန္တိ၊ တေန ဝတ္တံ “ ပတ္တတေလ ကသဇ္ဇေဝိယ ကုက္ကုစ္စာယ
 တိ”တိ၊ ဤ၌“တေလကသဋ္ဌ”ဟူသည် ဆီမဖြစ်သော နှမ်းဖတ်ဟူသော အဖတ်တည်း၊
 ထိုအဖတ်သည် ယာဝကာလိကဝတ္ထုသာဖြစ်၍ ပစ္စာဘတ္တိစားဘို့ရန် ကုက္ကုစ္စရှိထိုက်
 ၏၊ သပ္ပိနဝနိတဝသာတို့မှာ ထိုကဲ့သို့ (ချက်ပြီးမှကျန်သော) အဖတ်မရှိ၊ အနည်း
 ငယ်သော အသားမှုန် နိ၊ ဓမ္မိလုံး ရက်တက်ပေါက်တို့ကိုကား “အဗ္ဗောဟာရိက” ဟု
 ဆိုခဲ့ပြီး၊ ထို့ကြောင့် ကုက္ကုစ္စ မရှိထိုက်ရကား “ကုက္ကုစ္စာယတိ ကိရ”ဟု ကိရသဒ္ဓါဖြင့်
 မနှစ်သက်သံထည့်၍ ဆိုသည်။

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိ°)၊ ကပ္ပိယမံသ
 ဝသာ-အပ်သောအသားရှိသော သတ္တာတို့၏အဆီသည်၊ သာမိသ ပရိဘော
 ဂေ-ဆွမ်း စသော အာမိသနှင့်တကွ သုံးဆောင်ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ) ဝန္တတိ၊
 ဣတရာ- ကပ္ပိယမံသဝသာမှ တပါးသောဝသာသည်၊ နိရာမိသပရိဘောဂေ-
 အာမိသမရှိဘဲ သုံးဆောင်ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ) ဝန္တတိ (အာဟ)၊ ပန-
 ကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ကိ°-နည် ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိ
 ပိတွာ-ပယ်ပြီး၍၊ ဝါတာဗာမိကာ- လေနာရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ပဗ္ဗမူလ ကသာဝယာဂုယံ - ပဗ္ဗမူလဖန်ရည်ဖြင့် ကြိုအပ်သောယာဂု၌၊ အစ္စ
 သူကရ တေလာဒိနိ- တို့ကို၊ (မအပ်သော အသားရှိသောသတ္တာတို့၏ အဆီ
 တို့ကို ပြသည်) ပက္ခိပိတွာ ယာဂုံ ပိဝန္တိ၊ [ဤစကားဖြင့် “ နိရာမိသ ပရိ
 ဘောဂသာမက, သာမိသပရိဘောဂ၌လည်း အပ်သည် ” ဟု ပြသည်] သာ-
 ထို ယာဂုသည်၊ တေဇသာဒတ္တာ-များသောတန်ခိုး ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ရောဂံ-ကို၊ နိဂ္ဂဏှာတိ- နှိပ်နှိပ်၏၊ ဣတိ ဝတွာ ဝန္တတိ အာဟ၊

မရနာမ မက္ခိကာမရူတိ - ကား၊ မရကရိဟိနာမ - ပျားရည်ကို ပြုတတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မရကရိတို့မည်သော၊ မရမက္ခိကာဟိ - ပျားရည်ကို
 ပြုတတ် ယင်ပျားတို့ သည်၎င်း၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ -- ပျားငယ်တို့ သည်၎င်း၊
 ဘမရ မက္ခိကာဟိစ - ပျားပိတုန်းကြီးတို့သည်၎င်း၊ ကတံ- သော၊ မရ- ပျား
 ရည်တည်း၊ တံ-ထို ပျားရည်ကို၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ (သမာနံ)၊
 ပုရောဘတ္တံ-၌၊ သာမိသပရိဘောဂမ္ပိ- အာမိသနှင့်တကွ သုံးဆောင်ခြင်းကို
 လည်း၊ (ကာတုံ-၄)၊ ဝန္တတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သတ္တာဟံ-
 လုံး၊ နိရာမိသ ပရိဘောဂမေဝ-ကိုသာ၊ (ကာတုံ) ဝန္တတိ၊ သတ္တာဟာတိက္က
 မေ-၌၊ သိလေသသဒိသံ-သစ်စေးနှင့်တူသော၊ မဟာမရံ-ပျားကြီးရည်သည်၊
 (မရံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကား ဝါစာသိလိဋ္ဌ)၊ ခဏ္ဍိခဏ္ဍိ-အပိုင်းအပိုင်းကို၊ ကတွာ-၍၊
 ထပိတံ- သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ ဣတရံဝါ- ပျားကြီးရည်မှ တပါးသော
 ပျားငယ်ရည်သည် မူလည်း၊ နာနာဘာဇနေသု - အမျိုးမျိုးသော ခွက်တို့၌၊

မရကရိဟိနာမ မရ မက္ခိကာဟိ ။ ။ အယံ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာနံ ဘမရမက္ခိကာနဉ္စ
 သာမညနိဋ္ဌေသောတိ တီသုပိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝတ္တံ၊ ဤ ဂဏ္ဍိပုဒ်အလို ပျား ၂ မျိုးသာ
 ရှိ၏၊ သစ်ခေါင်းပျားကား ပျားရည်များများ မပြုနိုင်၊ ကေစိ ပန “ ဒဏ္ဍကေသု မရ
 ကရာ မရကရိမက္ခိကာ နာမာ ” တိ ဝတွာ “ တာဟံ မရကရိအာဒိဟိ တီဟိ မက္ခိကာဟိ
 ကတံ မရနာမာ ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဤအလို “ မရမက္ခိက (ပျားငယ်) ခုဒ္ဒကမက္ခိက (သာ၍
 ငယ်သော သစ်ခေါင်းပျား) ဘမရမက္ခိက (ပျားပိတုန်း) ” ဟု ပျား ၃ မျိုးရှိ၏။

(ထပိတံ- သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကမေဝ- သော၊ ခဏ္ဍံ- အခဲကို၊ (ကတွာ-၍၊ ထပိတံ သစေ ဟောတိ)၊ ဣတရံဝါ-အခြားသောပျားငယ်ရည်သည်မူလည်း၊ ဧကဘာဇနေ- ဌှ၊ (ထပိတံ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဧကမေဝ - သော၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ ဥဂ္ဂဟိတကံ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော ပျားရည်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ - ၏၊ အရမက္ခနာဒိသု - အနာလိမ်းခြင်း၊ အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ။

မရပဋုလံဝါ- ပျားသလက်သည် သော်၎င်း၊ မရသိတ္ထကံဝါ- ပျားဖရောင်းသည် သော်၎င်း၊ မရနာ-ပျားရည်ဖြင့်၊ အမက္ခိတံ - မလိမ်းကျံအပ်သည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ- သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယာဝဇီဝိကံ- တည်း၊ ပန- ကား၊ မရမက္ခိတံ-သည်၊ (သမာနံ)၊ မရဂတိကမေဝ-ပျားရည်နှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာ၊ (သတ္တာဟကာလိက-ဟူလို)၊ စီရိကာနာမ-စီရိဟု အသံပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စီရိကမည်ကုန်သော၊ သပက္ခာ-အတောင်ရှိကုန်သော၊ ဒီဃမက္ခိကာ - ရှည်သောယင်ကောင်တို့သည်၎င်း၊ တုမ္ဗလနာမိကာ - တုမ်ဟူသော (ဒုဟူသော) အသံကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တုမ္ဗလအမည် ရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌိပက္ခာ - အရိုးဟူသော အတောင်ရှိကုန်သော၊ ကာဠမဟာဘမရာစ- မည်းနက်သော ကြီးသောပိတုန်းတို့သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တာသံ-ထိုပိတုန်းတို့၏၊ အာသယေသု-နေရာတို့၌၊ နိယျာသသဒိသံ-သစ်စေးနှင့်တူသော၊ မရ-သည်၊ ဟောတိ၊ တံ- ထို ပျားရည်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ။

ဖါဏိတံနာမ ဥစ္ဆုမ္မာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ကား၊ ဥစ္ဆုရသံ- ကြိရည်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ အပတ္တာဝါ-မချက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အဝတ္ထုကပတ္တာဝါ- ကြိဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုမရှိဘဲ ချက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗာပိ- သော၊ အဝတ္ထုကာ - ကြိဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုမရှိသော၊ ဥစ္ဆုပိကတိ - ကြိ၏ အထူးပြုအပ်သောကြိရည်တင်လဲရည်၊ ကြိသကာစသည်ကို ဖါဏိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ၏၊ [ဝုဠောစ ဖါဏိတံ ခဏ္ဍော၊ မစ္ဆန္တီ သက္ကရာ ဣတိ၊ ဣမေ ဥစ္ဆုပိကာရာထံ၊ ဝုဠသ္မိံ ဝိသကဏ္ဍကံ၊ အဘိဓာန် (၄၆၂)။] တံ ဖါဏိတံ- ထို တင်လဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ ပုရောဘတ္တံ - ၌၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော-မှ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [ဖါဏိတနှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို ပါတိမေခံဘာသာဒီကာ၌၎င်း၊ ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌၎င်း ပြထားပြီ၊] သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဝတ္ထုဂဏနာယ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဗဟု - န်သော၊ ပိဏ္ဍာ - အခဲတို့ကို၊ စုဏ္ဍေတွာ - အမှန်ပြု၍၊ ဧကဘာဇနေ-၌၊ ပက္ခိတ္တာ-န်သည်၊ သနသန္ဓိ-ဝသာ - တခဲနက် စုဝေး တည်နေ

ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - နံအံ၊ ဧကမေဝ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဥဂ္ဂဟိတကံ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော တင်လဲကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယရဇူပနာ ဒီသု-စေတီအိမ်ကို အခိုးထုံခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ။

ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတေန-သော၊ အပရိဿာဝိတ ဥစ္ဆုရသေန-မစစ် အပ်သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတဖါဏိတံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမိသံ - သည်၊ (ဟုတွာပိ ပရိ ဘုဒ္ဓိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ သယံ ကတံ- ရဟန်းကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်၊ (သမာနံ) နိရာ မိသမေဝ (ဟုတွာ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ပန- ဆက်၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာ ယ၊ သဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ကြိဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာ ပတ္တိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ အပရိဿာဝိတ ပဋိဂ္ဂဟိတေန- မစစ်အပ်ဘဲ အကပ်ခံအပ် သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတံပိ-ပြုအပ်သောတင်လဲကိုလည်း၊ အနုဇ္ဈောဟရဏီယ မေဝ၊ ပေ၊ ဥစ္ဆု - ကြံချောင်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကတဖါဏိတေပိ - ၌လည်း၊ သေနယော၊ ပန - ဆက်၊ ပုရောဘတ္တံ၊ ပရိဿာဝိတ ပဋိဂ္ဂဟိတေန - စစ်အပ် သည်ဖြစ်၍ အကပ်ခံအပ်သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောတင်လဲသည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ပုရောဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပရိဿာဝိတပဋိဂ္ဂဟိတေန ကတံ နိရာ မိသမေဝ သတ္တာဟံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကကတံ-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ် သော ကြံရည်ဖြင့်ပြုအပ်သော တင်လဲသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဈာမဥစ္ဆုဖါဏိတံဝါ- မီးရှို့ အပ်သော ကြံမှဖြစ်သော တင်လဲသည်၎င်း၊ ကောနိတ ဥစ္ဆုဖါဏိတံဝါ-အရှည်အတိုဖြတ်အပ်သောကြံမှဖြစ်သော တင်လဲ သည်၎င်း၊ ပုရောဘတ္တမေဝ- ၌သာ၊ ဝဇ္ဇတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာအဋ္ဌ

ဈာမ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ ။ ။ အဂ္ဂိနာ ဒဓေ ဥစ္ဆုခေတ္တေ ဈာမဥစ္ဆုနာ ကတဖါဏိတံ၊ (ကြံခင်းကို မီးရှို့ရာတွင် ပါဝင်သော ကြံချောင်းဖြင့် ပြုအပ်သော တင်လဲကို “ ဈာမ ဥစ္ဆုဖါဏိတံ ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုတင်လဲသည် သဝတ္ထုကပတ္တမျိုး ဖြစ်သောကြောင့် “ ပုရောဘတ္တံသာ အပ်၏ ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊) ကောနိတဥစ္ဆုဖါဏိတန္တိ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကံ ဆိန္ဒိတွာ (တိုသည်ထက် တိုအောင်ဖြတ်၍) ကောဇေတွာ (နုတ်နုတ်စင်း၍) နိပိဋေတွာ ပတ္တံ (အရည်ညှစ်၍ချက်အပ်သော) ယေဘုယျေနစ သကသဋ္ဌံ (များသော အားဖြင့် အဖတ်ပါသော) ဖါဏိတံ၊ ထိုသို့ အဖတ်ပါသောကြောင့် နံနက်၌သာအပ် သည် ဟု ဆိုသည်၊ မဟာပစ္စရိန္ဒကား “ ဖါဏိတဖြစ်သောအခါ ထိုအဖတ်ကလေးသည် (ကြံသကာ၌ပါသောအဖတ်မျိုးဖြစ်၍) အဗ္ဗောဟာရိက ” ဟု ဆိုသည်။

ကထာယံ - ဌ၊ ဝုတ္တံ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-ဌ၊ သဝတ္ထုကပတ္တံ-
 ကြိဖတ်ဟူသော ငတ္ထုနှင့်တကွ ချက်အပ်သော၊ ဧတံ- ဤတင်လဲသည်၊ ဝဇ္ဇတိ-
 လော၊ နော ငဇ္ဇတိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ ပုစ္ဆံ-ပုစ္ဆာကို၊ ကတွာ-၍၊ ဥစ္ဆ၊
 ဖါဏိတံ- ကြိန္တံ တင်လဲသည်၊ (ကြိမှ ဖြစ်သော တင်လဲသည်)၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဌ၊
 နောဝဇ္ဇနကံ နာမ-မအပ်သော တင်လဲမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တံ၊
 [ဖါဏိတံပေါသော ကြိဖတ်သည် အဗ္ဗောဟာရိက ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္ဆာ
 ဘတ္တံ အပ်သည်-ဟူလို၊] တံ-ထို မဟာပစ္စရိ စကားသည်၊ ယုတ္တံ-၏၊ သီတု
 ဒကေန-ရေအေးဖြင့်၊ ကတံ - သော၊ မဇုကပုပ္ဖဖါဏိတံ - သစ်မည်ဆီပွင့်၏
 တင်လဲသည်၊ ပုရောဘတ္တံ-ဌ၊ သာမိသံ-သည်၊(ဟုတွာ၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 ပေ၊ဒုက္ကဋံ၊ ဒီရံ-ကို၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည်း၊ ကတံ-သော၊ မဇုကဖါဏိတံ-သည်၊
 ယာဝကာလိကံ - တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ခဏ္ဍသက္ကရံ-သကာခဲကို၊ ဒီရဇလ္လိကံ-
 နို့ရည်အမြှုပ်ကို၊ အပနေတွာ-၍၊ သောဓေန္တိ-သုတ်သင်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ဝဇ္ဇတိ။

ပန-ဆက်၊ မဇုကပုပ္ဖ-သစ်မည်ဆီပွင့်သည်၊ ပုရောဘတ္တံ-ဌ၊ အလ္လံ-စိုစိမ်း
 သည်(သမာနံ)ဝဇ္ဇတိ၊ ဘဇ္ဇိတမ္ဘိ-လျော်အပ်သောသစ်မည်ဆီပွင့်သည်လည်း၊
 (ပရိဘုဒ္ဓိတုံ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဘဇ္ဇိတွာ - ၍၊ တိလာဒီဟိ - နှမ်း အစသည်တို့ဖြင့်၊
 မိသံဝါ- ရောအပ်သည်ကို၎င်း၊ အဓိသံဝါ- ကို၎င်း၊ ကတွာ-၍၊ ကောဒ္ဓိ
 တမ္ဘိ-ထောင်းအပ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်သည်လည်း၊ (ပရိဘုဒ္ဓိတုံ)၊ ငဇ္ဇတိ၊
 ပန-ဆက်၊ တံ-ထို သစ်မည်ဆီပွင့်ကို၊ ဝဟေတွာ၊ မေရယတ္ထာယ - အရက်
 အကျိုးငှါ၊ ယဒိ ယောဇေန္တိ - အကယ်၍ ရောစပ်ကုန်အံ့ (ဧဝံသတိ)၊ ယောဇိ
 တံ-ရောစပ်အပ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်သည်၊ ဗီဇတော - မျိုးစေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 စ၍၊ နဝဇ္ဇတိ၊ [အရက်ဖြစ်အောင် ဖေါစပ်ခါစ ဖြစ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်ကို
 “ဗီဇ”ဟု ဆိုသည်။]ကဒလိ၊ ပေ၊ဒီနံ-ငှက်ပျော၊ သင်ပေါင်း၊ သရက်၊ တောင်
 ပိန္နဲ၊ အိမ်ပိန္နဲ၊ မန်ကျည်းအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ-န်သော၊ ယာဝကာလိက
 ဖလာနံ-တို့၏၊ ဖါဏိတံ-သည်၊ ယာဝကာလိက မေဝ - သာတည်း၊ မရိစ
 ပက္ကေဟိ - ငရုပ်သီးမှည့်တို့ဖြင့်၊ ဖါဏိတံ ကရောန္တိ၊ တံ - ထို တင်လဲသည်၊
 ယာဝဇီပိကံ။

တာနိပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ-ကား၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံသော ဆေးတို့ကိုလည်း၊
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကေဃဒေ-တခုထည်းသော အိုး၌၊ အဝိနိဗ္ဗောဂါနိ- အသီး
 အသီးခွဲခြား၍ ရနိုင်၎င်းမရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ သစေပိ နိက္ခိပတိ၊(ဧဝံသတိ)၊
 သတ္တာဟာတိက္ကမေ ကေမေဝ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဝိနိဘုတ္တေသု-အသီးအသီး ခွဲခြား

အပ်ကုန်လသော်၊ ပဉ္စ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပန - ဆက်၊ သတ္တာဟံ - ကို၊ အနတိက္ကာမေတွာ၊ ဂိလာနေနပိ - သည်သော်၎င်း၊ အဂိလာနေနပိ - ၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ယထာသုခံ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - မှန်၊ သြဒိဿံနာမ - သြဒိဿ မည်သည်။ ဗျာဓိသြဒိဿံ - ဗျာဓိသြဒိဿ၎င်း၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇောဒိဿံ - ၎င်း၊ ဣတိ သတ္တဝီရံ။ [ဘေသဇ္ဇောဒိဿကို ပြလိုသော်လည်း ရသင့်သမျှ သြဒိဿ တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း ဟူသော အတ္ထုဒ္ဓါရအားဖြင့် သြဒိဿ ၇ ပါးလုံးကို ဤ နေရာ၌ ပြထားသည်။ ဥဒိဿ-ရည်စူး၍ + အနညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ သြဒိဿံ-ပုဒ်၊ ဥဒိဿနောင် ဏာပစ္စည်း။]

တတ္ထ - ထို ၇ ပါးတို့တွင်၊ ဗျာဓိသြဒိဿံနာမ-မည်သည်။ ဝါ - အနာ ရောဂါကို ရည်စူး၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မည်သည်။ အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အာမကလောဟိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဗျာဓိ - အနာရောဂါကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အနညာတံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ [ဘိက္ခဝေ- တို့၊ အမနုဿိကာဗာမေ - ဘီလူး ဖမ်းစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အနာသည်။ (ဥပ္ပန္နေ - သော်)၊ အာမကမံသံ - အသားစိမ်း သွေးစိမ်းသည်။ တေနေဝ အာဗာမေနေ - ထို ဘီလူး ဖမ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာဖြင့် သန္ဓေလျှင်၊ အာဗာမိကဿ - အနာရှိသော ရဟန်း၏ (အတွက်)၊ ဝန္တတိ၊ အညဿ- အခြားရဟန်း၏ (အတွက်)၊ န ဝန္တတိ၊ တဉ္စ-ထို သားစိမ်း သွေးစိမ်းသည် လည်း။ ကာလေပိ-၌၎င်း၊ ကပ္ပိယမ္ပိ-အပ်သော အသား အသွေးသည်၎င်း၊ အကပ္ပိယမ္ပိ-သည်၎င်း၊ ဝန္တတိယေဝ။

ပုဂ္ဂလောဒိဿံနာမ-မည်သည်။ (ပုဂ္ဂိုလ်ရည်စူး၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်မည်သည်။) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ပုဂ္ဂလံ- ကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အနညာတံ-တည်း။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ရောမန္တကဿ-စမြို့၊ ပြန်သော ရဟန်းအား၊ ရောမန္တနံ - စမြို့ကို၊ အနုဇာနာမိ - ၎င်း၊ စ - ထိုသို့ ခွင့်ပြုတော်မူအပ် ပါသော်လည်း၊ မုခဒ္ဓါရာ-ပါးစပ်ပေါက်မှ၊ ဗဟိ-သို့၊ နိဟ ရိတွာ- ထုတ်၍၊ ဝါ- ထုတ်ပြီးမှ၊ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ- ပြန်၍ မျိုမချရာ၊] တံ- ထို စမြို့ပြန်ခြင်းသည်။ တဿေဝ-ထို ရောမန္တကရဟန်းအားသာ၊ ဝန္တတိ၊ အညဿ၊ န ဝန္တတိ၊ ကာလော ဒိဿံနာမ-မည်သည်။ (ကာလကို ရည်စူး၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မည်သည်)။ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ မတ္တိကန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အဟိနာ-သည်။ ဒဋ္ဌကာလံ-ကိုက်အပ်ရာ အခါကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အန ညာတံ-တည်း။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စတ္တာရိ-န်သော၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ-ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်သော ဆေးတို့ကို၊ [ဝိကတာနီတိ အပကတိဘောဇနတ္တာ (ရိုးရာ

အစာ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိကဋ္ဌာနိ၊ ဝိရူပါနီတိ အတ္ထော၊] ဂူထံ-
ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ မုတ္တံ-ကျင်ငယ်ကို၎င်း၊ ဆာရိကံ-သစ်စိမ်းပြာကို၎င်း၊ မတ္တိကံ-
မြေညက်ကို၎င်း၊ အနုဇာနာမိ - ၏၊ (အချို့စာ၌ ဒါတုံ ပါသည်)၊ တံ-ထို
မဟာ ဝိကဋ္ဌဆေးသည်၊ တသ္မိံယေဝ ကာလေ - ထို မြေကိုက်အပ်ရာ အခါ
၌သာ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကမ္မိ - အကပ် မခံအပ်သော ဆေးသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊
အညသ္မိံ - အခြားအခါ၌၊ နဝဇ္ဇတိ။

သမယောဒိဿံနာမ - သည်၊ ဂဏဘောဇနေ၊ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ တံတံ
သယေံ ဥဒ္ဓိဿ၊ အနုညာတာ-နံသော၊ အနာပတ္တိယော-တို့တည်း၊ တာ-ထို
အနာပတ်တို့သည်၊ တသ္မိံ တသ္မိံယေဝ သမယေ - ထိုထို အခါ၌သာ၊ အနာ
ပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ အညဒါ-အခြား အခါ၌၊ (အနာပတ္တိယော န ဟောန္တိ)၊
ဒေသော ဒိဿံနာမ - သည်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒန္တိ - ဟူ၍၊
ဧဝံ - သို့၊ ပစ္စန္တိမဒေသံ - မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်သော အရပ်ကို၊
ဥဒ္ဓိဿ အနုညာတာနိ၊ ဥပသမ္ပဒါဒိနိ - ဥပသမ္ပဒကံ အစရှိသည်တို့တည်း၊
တာနိ-ထိုဥပသမ္ပဒါ အစရှိသောကံတို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို ပစ္စန္တိအရပ်၌သာ၊
ဝဇ္ဇန္တိ၊ မဇ္ဈိမဒေသေ န(ဝဇ္ဇန္တိ)၊ ဝသောဒိဿံနာမ-သည်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊
ဘေသဇ္ဇောဒိဿံနာမိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဝသာနာမေန - ဝသာဟူသော အမည်ဖြင့်၊ အနု
ညာတံ - ခွင့်ပြုအပ်သော အဆီတည်း၊ တံ - ထို အဆီသည်၊ မနုဿဝသံ
ထပေတွာ၊ သဗ္ဗေသံ- နံသော၊ ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယဝသာနံ- အပ်သော အသား
ရှိသော သတွာ၊ အပ်သော အသားရှိသော သတွာတို့၏ အဆီတို့၏၊ တေလံ-
ဆီတည်း၊ တံ - ထို ဝသာဆီသည်၊ ဝါ - ကို၊ တဒတ္ထိကာနံ- ထို ဆီဖြင့် အလို
ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အတွက်၊ တေလ ပရိဘောဂေန ပရိဘူဒ္ဓိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊
ဘေသဇ္ဇောဒိဿံနာမ - သည်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇောဒိဿံနာမိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ
ဘေသဇ္ဇောနာမေန၊ အနုညာတာနိ-နံသော၊ အဟာရတ္ထံ-အာဟာရ ကိစ္စကို၊
ဖရိတုံ-ပြီးစေခြင်းငှါ၊ သမတ္တာနိ-နံသော၊ သပ္ပိ၊ ပေ၊ ဖာဏိတာနိ-တို့တည်း၊
တာနိ-ထိုဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တဒဟု ပုရောဘတ္တံ၊ ထထာသုခံ-စွာ၎င်း၊
(ရောဂါရှိသည် ဖြစ်စေ မရှိသည် ဖြစ်စေ ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် ရော၍
ဖြစ်စေ မရောဘဲဖြစ်စေ - ဟူလို) ပစ္ဆာဘတ္တတော ငဠာယ၊ ပစ္စယေ -
ဂေလည အကြောင်းသည်၊ သတိ - ရှိသော်၎င်း၊ ဝတ္တနယေနော သတ္တာဟံ
ပရိဘူဒ္ဓိ တဗ္ဗာနိ။

သတ္တာဟာတိတ္တန္တေ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ - ကား၊ သာသပမတ္တံ- မှိုညှင်းစေ့
မျှသော ဝတ္ထုသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိဝါ - သော်၎င်း)၊

သင်္က - ကြိမ်၊ အင်္ဂုလိယာ - လက်ချောင်းဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဇိဝှါယ- ဖြင့်၊ သာယနမတ္တံ- လျက်လောက်ရုံမျှသော အရည်သည်၊ (သစေပိ ဟောတိ-အံ၊ ဝေသတိဝါ-သော်၎င်း)၊ နိသဇ္ဇိဘဗ္ဗမေဝ -သည်သာ၊ ပါစိတ္တိယဗ္ဗ-ကိုလည်း၊ ဒေသတဗ္ဗ- ရာ၏၊ [တင်လဲခဲ စသည်ကိုရည်ရှယ်၍ “သာယနမတ္တံ” ဟု၎င်း၊ ပျားရည်စသော လျက်ဘွယ်ကိုရည်ရှယ်၍ “သာယနမတ္တံ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။] န ကာယိကေန ပရိဘောဂေန ပနိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ကာယောဝါ - ကိုမူလည်း၊ (န မက္ခေတဗ္ဗာ-မသုတ်လိမ်းထိုက်၊) ကာယေ-၌၊ အရဝါ-အနာကို မူလည်း၊ န မက္ခေတဗ္ဗံ၊ တေဟိ-ထိုဆေးတို့ဖြင့်၊ [နိသဂ္ဂိထိုက်သောထောပတ် စသည်တို့ဖြင့်။] မက္ခိတာနိ- လိမ်းကျအပ်ကုန်သော၊ ကာသာဝါ၊ ပေ၊ ပိဋ္ဌာဒိနိ ပိ-သင်္ကန်း၊ တောင်ဝှေး၊ ဘိနပ်၊ ခြေသုတ်အိုးခြင်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့လည်း၊ အပရိဘောဂါနိ-မသုံးစွဲထိုက်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု ထောပတ်စသည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သောသင်္ကန်း စသည်ကို မသုံးစွဲကောင်း- ဟူလို၊] န္ဓါရ ဝါတပါနကဝါဋေသုပိ- တံခါးပေါက်ကြီး၏ တံခါးရွက်၊ လေသေခံပြုဘင်း တံခါးရွက်တို့၌လည်း၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂဟဏ ဋ္ဌာနံ-ကိုင်အပ်သောအရပ်ကို၊ န မက္ခေတဗ္ဗံ- ထိုက်၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာ ဗစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကသာဝေ-ဖန်ရည်၌၊ ပက္ခိပိတွာ- ၍၊ ဒွါရ ဝါတပါနကဝါဋာနိ - တို့ကို၊ မက္ခေတဗ္ဗာနိ - န၏၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ။ [ကသာဝေ ပက္ခိတ္တာနိ တာနိ (ထို ထောပတ်စသည် တို့သည်)အတ္တနော သဘာဝံ ပရိစ္စုဇန္တိ၊ တသ္မာ မက္ခေတဗ္ဗာနိတိ ဝုတ္တံ၊ ဗုဏ္ဏ ပါဏကာဒိ ပရိဟာရတ္ထံ (ဗုဏ္ဏမည်သော ပိုးကောင်ငယ် အစရှိသည်တို့ကို မထိုးမဖောက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ)မက္ခေတဗ္ဗာနိတိ အတ္ထာ။]

အနာပတ္တိံ ၊ပေ၊ အမိဋ္ဌေတိတိ - ကား၊ သတ္တာဟတ္တန္တရေ - ၌၊ သပ္ပိဋ္ဌ- ကို၎င်း၊ တေလဗ္ဗ - ကို၎င်း၊ ဝသဗ္ဗ - ကို၎င်း၊ မုဒ္ဒနိတေလံဝါ - ဥးထိပ်၌ လိမ်းကြောင်းဆီ ဟူ၍၎င်း၊ အပ္ပဗ္ဗနံဝါ - ခြေနယ်ဆီဟူ၍၎င်း၊ (အမိဋ္ဌေတိ- အမိဋ္ဌာနံအံ၊) မရံ-ကို၊ အရမက္ခနံ - အနာလိမ်းကြောင်း ပျားရည်ဟူ၍၎င်း၊ ဖါဏိတံ - ကို၊ ဃရဓူပနံ- စေတီအိမ်စသည်ကို ထုံကြောင်းတင်လဲ ဟူ၍၎င်း၊ အမိဋ္ဌေတိ-အံ၊ အနာပတ္တိံ၊ အမိဋ္ဌိတတေလံ -အမိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးဆီကို၊ (“မုဒ္ဒနိ

အမိဋ္ဌေတိ ။ ။ “ ဤထောပတ်ကို ယခုအခါ အတွင်း၌စားဘို့အဖြစ်ဖြင့် မသုံး တော့၊ အပြင်ပ၌ သုံးစွဲဘို့ရာ ဖြစ်၏” ဤသို့ စသည်ဖြင့် စိတ်ကြိုမှုကို “ ၇ ရက်အတွင်း အမိဋ္ဌာန်ခြင်း ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ မိဋ္ဌာန်ထားလျှင်ကား ၇ ရက်လွန်သော်လည်း နိသဂ္ဂိအာပတ်မသင့်၊ ခြေနယ်ဆီ စသည်လုပ်၍ ခန္ဓာကိုယ်မှလည်း သုံးကောင်း၏။

တေလစသည် လုပ်တော့အံ့ ”ဟု အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသော ဆီကို၊) အနဓိဋ္ဌိတ တေလဘာဇနေ - အဓိဋ္ဌာန် မပြုအပ်သေးသော ဆီရှိရာအိုး၌၊ အာကိရိတု ကာမော-လောင်းထည့်လိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဘာဇနေ-၌၊ သုခုမံ-သော၊ ဆီဒွံ-မျက်နှာဝအပေါက်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ ပဝိဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌံ-ဝင်တိုင်းဝင်တိုင်း သော၊ တေလံ-ကို၊ ပုရာဏတေလေန-ဆီဟောင်းသည်။ စေ အဇ္ဈောတ္ထရိယ တိ-အကယ်၍လွှမ်းမိုးအပ်အံ့၊ [ဆီထည့်စရာအပေါက်က ငယ်သောကြောင့် အနည်းငယ်သာ ဝင်လာသောဆီကို အိုးထည်း၌ ရှိပြီးသော ဆီဟောင်းက လွှမ်းမိုးအံ့-ဟုလို] (ဧဝံသတိ)၊ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အထ- သို့မဟုတ်၊ မဟာ မုခံ - ကျယ်သော မျက်နှာဝရှိသည်။ ဟောတိ - အံ့၊ သဟသာဝ-လျှင်၊ ဗဟု တေလံ- သည်၊ ပဝိသိတွာ , ပုရာဏတေလံ- ဆီဟောင်းကို၊ အဇ္ဈောတ္ထရတိ- လွှမ်းမိုးသွားအံ့၊ ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုအိုး၌ ရှိပြီးသော ဆီ ဟောင်းသည်။ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ-အဓိဋ္ဌာန်ပြုအပ်ပြီးသောဆီနှင့် အလား တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဧတေနယေန-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌိတတေလ ဘာဇနေ-၌၊ အနဓိဋ္ဌိတတေလာကိရဏမိ-အဓိဋ္ဌာန်မပြုအပ်သေးသော ဆီကို လောင်း ထည့်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိသဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဒွိန္ဒူ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ သန္တကံ - ဥစ္စာသည်၊ ဧကေန-ရဟန်း တပါးသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - သည်၊ အဝိဘတ္တံ-မဝေဘန်အပ် သည်(“ဤကား သူ့ဟာ, ဤဟာကား ငါ့ဟာ”ဟု မခွဲခြားရသေးသည်။) သစေ ဟောတိ-အံ့၊(ဧဝံ သတိ)၊ သတ္တာဟာတိတ္ထမေ-၌၊ ဒွိန္ဒူမိ-တို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ အနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ- ငှါ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ ယေန- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ သော- ထို အကပ်ခံသော ရဟန်းသည်၊ ဣတရံ- အခြားရဟန်းကို၊ ဘဏတံ- အံ့၊ (ကိ)၊ အာဝုသော၊ ဣမံ တေလံ- ကို၊ တံ-သည်၊ သတ္တာဟမတ္တံ-မျှ၊ ပရိဘုဒ္ဓ-လော၊ ဣတိ-အို၊(ဘဏတိ-အံ့)သောစ-ထို ပြောအပ်သော ရဟန်း သည်လည်း၊ ပရိဘောဂံ-ကို၊ သစေ နကဓောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ကဿ-အဘယ်

အနာပတ္တိ, န ဝဇ္ဇတိ။ ။ရဟန်းတပါးသည် အခြားရဟန်း၏ ထောပတ် စသည် ကို ထို ဥစ္စာရှင်ရဟန်းဘို့ အကပ်ခံရာ၌ ၎င်း ရက်လွန်လျှင် အကပ်ခံသောရဟန်း မှာလည်း သူ့ဥစ္စာ မဟုတ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ ဥစ္စာရှင်မှာလည်း အကပ် မခံသော ကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ ထို့အတူ ၂ ပါးဆိုင်ထောပတ်စသည်၌လည်း သူ့ဟာ ငါ့ဟာ ဟု မခွဲခြားရသေးသောကြောင့် ၂ ပါးလုံးမှာပင် အာပတ်မသင့်၊ သို့သော် အကပ်ခံ ပြီး၍ ၎င်း ရက်လွန်သောကြောင့် သုံးစွဲခြင်းငှါ မအပ်။

ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊(ဟောတိ-နည်း)၊ ကဿစိပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (နဟောတိ)၊ ကဿာ - ကြောင့်နည်း၊ ယေန - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ် ခံအပ်ပြီ၊ တေန- ထို အကပ်ခံသော ရဟန်းသည်၊ ဝိသဇ္ဇိ တတ္တာ-ကြောင့်၎င်း၊ ဣတရဿ- အခြား ရဟန်းသည်၊ အပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ- အကပ်မခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဝိနဿတိဘိ-ကား၊ အပရိဘောဂံ-မသုံးဆောင်ထိုက်မသုံးဆောင်ကောင်း တော့သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ [ကဿစိ အမနညဿ ပတိတတ္တာ ပရိဘောဂါ ရဟံ န ဟောတိ-ဆေးထည်း၌ စက်ဆုပ်ဘွယ် အရာဝတ္ထု တခုခုကျနေသည့် အတွက် သုံးစွဲ၍မဖြစ်လောက်အောင် ပျက်စီးသွားသည်-ဟုလို၊] စတ္ထေနာတိ အာဒိသု-တို့၌၊ ယေန စိတ္တေန-အကြင် စိတ်ဖြင့်၊ ဘေသဇ္ဇိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စတ္ထဉ္စ-စွန့်အပ်သည်၎င်း၊ ဝန္တဉ္စ-ထွေးအန်အပ်သည်၎င်း၊ မုတ္တဉ္စ-လွတ်အပ် သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ တံစိတ္တံ-ကို၊ စတ္တန္တိ- စတ္တဟူ၍၎င်း၊ ဝါ-စွန့်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝန္တန္တိ-၎င်း၊ ဝါ-ထွေးအန်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ မုတ္တန္တိ- ၎င်း၊ ဝါ- လွတ်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ တေန စိတ္တေန - ဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလောကို၊ အနပေက္ခောတိ-ဇွဲကွက်ခြင်းမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ- သို့၊ အနပေက္ခော(ဟုတွာ) သာမဏေရဿ ဒတွာ (ပဋိလဘိတွာ ဘုဗ္ဗတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ-ဤ စတ္ထေနစသော စကားကို၊ ကဿာ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ-ဤသို့ မဇွဲမကွက် စွန့်ပြီး၍၊ အန္တောသတ္တာဟေ - ၌၊ ပစ္ဆာ - စွန့်ပြီး နောက်မှ၊ လဘိတွာ- ပြန်ရ၍၊ ပရိဘုဉ္စန္ဓဿ-၏၊ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ(ဝုတ္တံ)တိ မဟာ သုမတ္ထေရော အာဟ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊(ကိံ)၊ ဣဒံ-ဤစွန့်လွတ် အပ်ပြီးဆေးကို၊ နယာစိတဗ္ဗံ- မတောင်းထိုက်၊ ဟိ- ဆက်၊ အန္တော သတ္တာ ဟေ-၌၊ ဒိန္နဿ - မဇွဲမကွက် ပေးအပ်ပြီးသော ဆေးကို၊ ပုန ပရိဘောဂေ- ကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ နတ္ထိ၊ [မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကဲ့သို့ အနာပတ်

အနပေက္ခော ဒတွာ ။ ။ “ယေန စိတ္တေန၊ ပေါဝုစ္စတိ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် စိတ်ဖြင့် (နေ့ကတဘန် စားသုံးအံ့) ဟု ဇွဲကွက်ခြင်းမရှိဘဲ ပေးနိုင်မှသာ “အနပေက္ခ ဒါန” ဟု ဆိုရသည်၊ ထိုဆေးနှင့်စပ်၍ အကပ်စွန့်ရုံမျှဖြင့် (ယခုတကြိမ် အကပ်ခံပြီးကို စွန့်လိုက်ပြီ၊ နောက်မှ အကပ်ခံ၍ စားဥးမည်ဟူသော တွယ်တာမှုမကင်းဘဲ အကပ် စွန့်ရုံမျှဖြင့်) အနပေက္ခဒါန မဖြစ်နိုင်-ဟု သိသာ၏။ [ဤစကားဖြင့် ဝတ္ထုစွန့်-အကပ် စွန့် ၂ မျိုးရှိရာဝယ် ဝတ္ထုကို နောင်ခါ စားဥးမည်ဟု ဇွဲကွက်ခြင်းမရှိဘဲ စွန့်ခြင်းကို “အနပေက္ခ ဝိသဇ္ဇန” ဟု မှတ်ပါ။]

ဖြစ်ကြောင်းကို အထူးဆိုဘွယ်မလို- ဟု သိစေလို၍ “အာပတ္တိယေဝ နတ္ထိ” ဟု ဝေဖြင့် ဆိုသည်။ “ နယိဒံ ယာစိတဗ္ဗံ ” ဟူသော စကားကိုလည်း ၇ ရက် အတွင်း၌ မဇ္ဇိမကွက်စွန့်ပေးအပ်ပြီးသောဆေးကို(ပြန်၍တောင်းလျှင်မလျော် သောကြောင့်)ဆိုဟန်တူ၏။ ပြန်၍တောင်းခြင်းကြောင့်ကား အာပတ်သင့်စရာ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “အညေန ဘိက္ခုနာတိတ္ထေ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဒိန္နတ္တာ သယံပိ အာဟာရာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိယေဝ” ဟု နောက်၌ ဖွင့်ထား သည်။] ပန - စင်စစ်ကား၊ သတ္တာဟာတိတ္တန္တဿ- ၇ ရက်လွန်ပြီးသော ဆေးကို၊ ပရိဘောဂေ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ- ၄၊ ဣဝံ-ဤ စက္ကေန အာရိသောစကားကို၊ ဝုတ္တန္တိ (အာဟ)၊ တသ္မာ, ဝေ- ဤသို့ မဇ္ဇိမကွက် စွန့်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်ပြီးသော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ သာမဏေရော, အဘိသင်္ခရိတွာ ဝါ- (ဆေးဖြင့်) ပြုပြင် စီမံ၍သော်၎င်း၊ အနဘိသင်္ခရိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ နတ္ထိကမ္မတ္ထံ-နှာနှပ်မှုကို ပြုခြင်းအကျိုး၎င်း၊ သစေ ဒေဒ ယျ-အကယ်၍ပေးအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ နတ္ထိကမ္မံ-နှာနှပ်မှုကို၊ ကာစာဗ္ဗံ - ပြုနိုင်၏၊ (သာမဏေရော) ဗာလော- နားမလည်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဒါတုံ-၄၊ သစေ နဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဝေဓိ-ဤသို့ ပြောပြန်သော်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x x

ဝသိကသာဋီကသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဝသိကသာဋီကသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ဝသိက သာဋီကာ အနညာတာတိ-ကား၊ စိဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝိသာခါဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ အနညာတာ၊ ပဋိကစ္ဆေဝါတိ - ကား၊ ပုရေယေဝ- မိုဃ်းလမရောက်မီ ရှေ့၌ သာလျှင်၊ (ပရိယေသန္တိ)၊ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ - ကာ၊ စတုန္တံ- နံသော၊ ဂိမ္မ မာသာနံ; တို့၏၊ ဝါ - တို့တွင်၊ ဧကော- သော၊ ပစ္စိမမာသော- သည်၊ သေသော - ကြွင်းသေး၏၊ ကတွာတိ - ကား၊ သိဗ္ဗန ပေ၊ သာနေန- ချုပ်ခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်း, ဆိုးခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်း, ကပ္ပမိန္ဒုထိုးခြင်း၏ ပြီးဆုံး ခြင်းဖြင့်၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ၍၊ စ- ဆက်၊ ကရောန္တေန- ချုပ်မှုစသည်ကိုပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဧကမေဝ-တထည်ကိုသးလျှင်၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ သမယေဝ- အဓိဋ္ဌာန်တင်သင့်ရာ မိုဃ်းလအခါ၌သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဒွေ - ၂ ထည် တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမ္မာနေတိ-ကား၊ ဂိမ္မာန နာမကေ- ဂိမ္မာန အမည်ရှိသော၊ အတိရေကမာသေ - မိုဃ်းလထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သောတလသည်၊ သေသေ-သော်၊ ပန-ကား၊ အတိရေက၊ ပေ၊

ဆွေ - ဌ၊ ဌဘွာ - တန်ရပ်၍၊ ဝဿိကသာဠိကာယ - ၏၊ ပရိယေသနက္ခေတ္တိ - ပါယနသနခေတ်၎င်း၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌာနက္ခေတ္တိ - ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ - သော၊ ခေတ္တိ - ခေတ်ကို၎င်း၊ ကုစ္ဆိ သမယော - ဝမ်းနှင့်တူရာ အတွင်းအခါ၎င်း၊ ပိဋိ သမယော - ကျောက်ကုန်းနှင့်တူရာ အပြင်အခါ၎င်း၊ ဣတိ, ဒုဝိခေဝ - သော၊ သမယော - အခါကို၎င်း၊ ပိဋိသမယ စတုက္ကံ - ပိဋိသမယ စတုက္ကံ၎င်း၊ ကုစ္ဆိ သမယစတုက္ကံ - ၎င်း၊ ဣတိ, ဒွေ, စတုက္ကာနိစ - တို့ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊

တတ္ထ - ထိုခေတ္တ, သမယ, စတုက္ကံတို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌမူလ ပုဏ္ဏမာသိယာ - (ဇေဋ္ဌ နက္ခတ်, မူလနက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်သော) နယုန်လပြည့်နေ့၏၊ ပစ္ဆိမပါဠိပဒ ဒိဝသတော - နေခိုဆုံး အထွက်တရက်နေ့မှ၊ ဝါ - လပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ယာဝ - လောကံ၊ ကာဠပက္ခပေါသထော - လဆုတ်ပက္ခ ဥပုသ်နေ့ သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ - ထိုဥပုသ်နေ့တိုင်အောင်၊) ကော - သော၊ အယံ အဒ္ဓ မာသော - ဤ တလထက်ဝက် ၁၅ ရက်သည်၊ ပရိယေသနက္ခေတ္တိ (စေတ) - ရှာမှီးရာခေတ်သည်၎င်း၊ ကရဏခေတ္တိ - (ပြုရာခေတ်သည်၎င်း) (ဟောတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ - ဤ ၁၅ ရက်အတွင်း၌၊ ဝဿိကသာဠိကံ ကို၊ အလဒ္ဓံ - မရအပ်သေးသော အဝတ်ကို၊ ပရိယေသိတံ - ရှာခြင်းငှါ၎င်း၊ လဒ္ဓံ - ရအပ်ပြီးသော အဝတ်ကို၊ ကာတံစ - ပြုခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ နိဝါသေတံ - ဝတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာတုဗ္ဗ - ငှါ၎င်း၊ နဝဇ္ဇတိ။

ကာဠပက္ခပေါထယ - ၏၊ ပစ္ဆိမ ပါဠိပဒ ဒိဝသတော - မှ၊ (လဆန်း တရက်နေ့မှ - ဟူလို၊) ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ယာဝ - လောကံ၊ အာသာဠပုဏ္ဏမာ - ဝါဆို

အယမေကော၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ “ နယုန်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ မြန်မာ့ အခေါ်အားဖြင့် နယုန်လကွယ်အထိ ၁၅ ရက်တိုင်အောင်ကို ပရိယေသန (ရှာရာ) ခေတ် ဟု၎င်း၊ ထိုအတွင်း၌ ချုပ်မှု ဆိုးမှု ကပ္ပမိန္ဒုထိုးမှုကို ပြုရာခေတ် ဟု၎င်း ” ဆိုအပ်သော ဤစကားသည် “ အခုမာသော သေသော ဝိမှာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေ တဗ္ဗံ ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်နှင့် မညီ၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်မှ လပြည့်နေ့ အထိကို “ အခုမာသော သေသော ဝိမှာနန္တိ ကတွာ (ပြုရာခေတ်) ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဤ အဋ္ဌကထာစာသွားကို မနှစ်သက်သော သာရတ္ထဒီကာ ဆရာသည် “ အယမေကော အခုမာသော ပရိယေသနက္ခေတ္တိဇေဝ ကရဏခေတ္တိ၊ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဝဿိကသာဠိကံ အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတံ လဒ္ဓံ ကာတံစ ဝဇ္ဇတိ၊ နိဝါသေတံ အဓိဋ္ဌာတံစ န ဝဇ္ဇတိတိ ပေါတ္ထကေသု ပါဠော ဒိသတိ၊ သော အပါဠော ” ဟု ပယ်ပြီး လျှင် “ ဧဝံ ပနေတ္ထ ပါဠော ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အယမေကော အခုမာသော ပရိယေသနက္ခေတ္တိ၊ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဝဿိကသာဠိကံ အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ လဒ္ဓံ ကာတံ နိဝါသေတံ အဓိဋ္ဌာတံစ န ဝဇ္ဇတိတိ ” ဟု ပါဠိမှန်ကို ပြုလေသည်။

လပြည့်နေသည်။ (အတ္ထိ-၏၊ တာဝ- အောင်၊) ဧကော- သော၊ အယံ အဒ္ဓ
 မာသော-သည်။ ပရိယေသန ကရဏနိဝါသနာနံ- ရှာခြင်း၊ ချုပ်မှုဆိုးမှု ကပ္ပ
 ဝိဒ္ဓါထိုးမှုကို ပြုခြင်း၊ ဝတ်ခြင်း ဟူကုန်သော။ တိဏ္ဏဒ္ဓိ - ၃ မျိုးတို့၏လည်း၊
 ခေတ္တိ-သည် (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ-၌၊ ပရိယေသိတံ ကာတံ
 နိဝါသေတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ၊ အဓိဋ္ဌာတံယေဝ - ငှါသာလျှင်၊ နဝဇ္ဇတိ၊ အာသာဠ
 ပုဏ္ဏမာသိယာ-ဝါဆိုလပြည့်နေ၏၊ ပစ္စိမပါဠိပဒဒိဝသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊
 ယာဝ-လောက်၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ-တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေသည်။ (အတ္ထိ၊
 တာဝ-ထို တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်တိုင်အောင်)၊ စတ္တာရော-န်သော၊ ဣမေ
 မာသာ- တို့သည်။ ပရိယေသန ကရဏ နိဝါသနာဓိဋ္ဌာနာနံ - ဟူကုန်သော၊
 စတုန္ဒ-၄ မျိုးတို့၏၊ ခေတ္တိ-သည်။ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ-၌
 ၄ လအတွင်း၌၊ အလဒ္ဓိ-ကို၊ ပရိယေသိတံ-ငှါ၎င်း၊ လဒ္ဓိ-ကို၊ ကာတံ နိဝါသေ
 တံ အဓိဋ္ဌာတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ၊ တာဝ- သမယမှ ရှေးဥပုဇ္ဈာ၊ စတုဗ္ဗိဓံ-သော၊ ဣဒံ
 ခေတ္တိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏။

ပန - ကား၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ - တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၏၊ ပစ္စိမ
 ပါဠိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ၊ ယာဝ- လောက်၊ ဇေဋ္ဌမူလပုဏ္ဏမာ- နယုန်လ
 ပြည့်သည်။ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို နယုန်လပြည့်တိုင်အောင်)၊ ဣမေသတ္တမာသာ-
 တို့သည်။ ပိဋိသမယောနာမ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတသ္မိံ အန္တရေ-၌ ၇ လအတွင်း၌၊
 ကာလော၊ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ သတုပ္ပါဒံ- သတိကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝါ- သတိ
 ပေးခြင်းကို၊ ကတ္တာ၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော-ဆွေမျိုးမတော်သူ၊
 မဖိတ်မိသူတို့၏ အထံမှ၊ ဝဿိက သာဝိကစီဝရံ-ကို၊ နိပ္ပါဒေန္တဿ-ဖြစ်စေ
 သောရဟန်း၏၊ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန-ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝေထ၊
 ပေ၊ နယေန၊ ဝိညတ္တိံ - တောင်းခြင်းကို၊ ကတ္တာ နိပ္ပါဒေန္တဿ အညာတက
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-လျှင်၊ [“ကာလော
 ဝဿိက သာဝိကယု ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊] သတုပ္ပါဒံ
 ကတ္တာ ဣတကပဝါရိတဋ္ဌာနတော နိပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဣမိနာဝ သိက္ခာပဒေန-
 ကြောင့်ပင်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝိညတ္တိံ ကတ္တာ နိပ္ပါဒေန္တဿ အညာတက
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ၊ [ပိဋိသမယ ဖြစ်သောကြောင့် အညာတ
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့် အာပတ်မသင့်။]

ဟိ - သာဓကကား၊ ပရိဝါရေ-၌၊ မာတရံ၊ ပေ၊ စိန္တိတာတိ - ဟူသော၊
 တေ- ဤ ဝါသာစကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [မာတရံ - မယ်တော်ကို၊ စီဝရံ-ကို၊
 ယာစေ- တောင်း၏၊ သံယေ- ၌၊ ပရိဏတံစ- ညွတ်ပြီးသော သင်္ကန်းသည်

လည်း၊ နော-မဟုတ်၊ [ဤစကားဖြင့် သံဃပရိဏတသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်
 မသင့်ပုံကို ပြသည်] ကေန- အဘယ်သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်၊ အာသ-ထို တောင်း
 သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ-သနည်း၊ ဣတကေ-၌၊ (ယာစန္ဒဿ-
 ၏၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ- ၏၊) သောပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။] ဟိ-မှန်၊
 အယံပဉ္စော-ဤပြဿနာကို၊ ဝါ- ဤသိခြင်းငှါ အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို၊
 ဣမမတ္တိ- ကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တော၊ ဣတိ- မှတ်အပ်၏၊ [ဣမမတ္တိ သန္ဓာယာတိ
 ပိဋ္ဌိသမယေ ဝဿိကသာဠိကတ္ထံ ဣတကပဝါရိတဋ္ဌာနေ သတုပ္ပါဒကရဏေ
 န အာပတ္တိံ , အညာတဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိံ စ သန္ဓာယ၊] ဝေ-
 ပိဋ္ဌိသမယစတုတ္ထံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ဇေဋ္ဌခုလပုဏ္ဏမာသိယာ- ၏၊ ပစ္ဆိမပါဠိပဒဒိဝသတော - မှ၊
 ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ - လောက်၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ - သည်၊ (အတ္တိ၊ တာဝ -
 အောင်)၊ ပဉ္စ - နိသော၊ ဣမေ မာသာ - တို့သည်၊ ကုစ္ဆိသမယောနာမ-
 မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ- ဤ ၅ လ အတွင်း၌၊ ဝုတ္တနယေန - ဖြင့်၊
 သတုပ္ပါဒ် - ကို၊ ကတွာ - ၍၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော - ဆွေမျိုး
 မတော်သူ , ဖိတ်မန်သူတို့ အထံမှ၊ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ - ကို၊ နိပ္ပါဒေန္တ
 သ - ၏၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကျင့်ဝတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ယေ
 မနုဿာ-တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေပိ-၌လည်း၊ ဝဿိကသာဠိက စီဝရံ-ကို၊ ဒေန္တိ- ပေး
 လှူတတ်ကုန်၏၊ (ပေးလှူနေကျဖြစ်ကုန်၏)၊ ဣမေ ပန-ဤလူတို့သည်ကား၊
 အတ္တနော- ၏၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတာ- တို့သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ၊ (ဝေ
 သတိပိ) ဝတ္တဘေဒေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ (ကသွာ-နည်း၊) တေသု-ထိုလှူနေကျ
 လူတို့၌၊ သတုပ္ပါဒကရဏဿ-သတိဖြစ်စေမှုကို ပြခြင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ အနညာ
 တတ္တာ-တည်း၊ ဝိညတ္တိံ - တောင်းခြင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ နိပ္ပါဒေန္တဿ - ၏၊
 အညာတက ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန-ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊
 (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤနိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ ပကတိယာ-အားဖြင့်၊
 ဝဿိကသာဠိက ဒါယကေသုပိ- မိုမ်းရေခံ သင်္ကန်းကို လှူနေကျ ဒါယကာ
 တို့၌လည်း၊ (ဝိညတ္တိံ ကတွာ နိပ္ပါဒေန္တဿ)၊ ဟောတိ ယေဝ - သည်သာ၊

ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ် ။ ။ မိမိ၏ ဣတိ - ပဝါရိတလည်း မဟုတ် , ရှေးက လှူနေ
 ကျလည်း မဟုတ်သူတို့အား သတိမပေးဘဲ နေဘို့ရာ ဝတ္တရားရှိ၏၊ ယခုသော် သတိ
 ပေးမိ၍ ဝတ်ပျက်ရသည်၊ ဣတိပဝါရိတ မဟုတ်သော်လည်း ရှေးက လှူနေကျဖြစ်သူတို့
 အထံ၌ကား သတိ ပေးကောင်း၏၊ [ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ် ဣဒံ ပုဗ္ဗေအဒေန္တံ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယေ ပန ပုဗ္ဗေပိ ဒေန္တိ၊ တေသု (ထိုသူတို့၌) ဝတ္တဘေဒေါနတ္ထိ။]

[သံဃာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖိတ်မန်ဘဲ နှစ်တိုင်းလှူနေကျ ဒါယကာကို ဝသီကသာဋီက ဒါယကာ ဟု ဆိုသည်။] ဝတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပေ၊အနာပတ္တိ၊ ဝိညတ္တိ-ကို၊ ကတုာ-၍၊ ပေ၊အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ နဝတ္တဗ္ဗာ ဒေထ မေတိ ဣဒံ- ဟူသော ဤစကားကို၊ ပရိယေသနကာလေ - ဌ၊ အညာ တက အပ္ပဝါရိတေယေဝ - တို့ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝတ္တံ၊ ဧဝံ - လျှင်၊ ကုန္တိသမယစတုက္ကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

နဂ္ဂေါ၊ ပေ၊ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဥဒကဖုသိတ ဝဏနာယ - ရေပေါက် အရေ အတွက် အားဖြင့်၊ အကာရေတွာ - မပြုစေမူ၍၊ (မဆုံးဖြတ်မူ၍)၊ နှာန ပရိယောသာနဝသေန-ရေချိုးမှု ပြီးဆုံးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော၊ စ - ဆက်၊ သော - ထို ရဟန်းကို၊ (သာမညကံ)ဝံဝဋ်ဏေ- ဖွင့်လှစ်အပ်သောအပြင်၌၊ (ဖင်းလင်းအပြင်၌) အာကာသတော- မှ၊ ပတိတဥဒကေနေဝ- ကျသော မိုဃ်းရေဖြင့်သာလျှင်၊ နှာယန္တော-ရေချိုးသောရဟန်းကို၊ (ဝိသေသကံ) (ကာရေတဗ္ဗော)၊ နှာန ကောဋ္ဌကဝါပိ အာဒိသု-ရေချိုးအိမ်၊ ရေကန်အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ (နှာယန္တဿ- ရေချိုးသော ရဟန်း၏၎င်း၊) ယဇ္ဇေဟိ- တို့ဖြင့်၊ အာသိတ္တ ဥဒကေန- လောင်းအပ်သော ရေဖြင့်၊ နှာယန္တဿဝါ- ၏၎င်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

ဝသံဥက္ကဋ္ဌနိယတီတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဝသီကသာဋီကာယ-ကို၊ ကတပရိယောသိ တာယ-ပြုအပ်၊ ပြီ ဆုံးစေအပ်ပြီးလသော်၊ ဝါ-ပြုအပ်၊ ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ဝိမှာနံ- တို့၏၊ ပစ္ဆိမံ မာသံ- နေခံဆုံးလကို၊ ခေပတွာ-ကုန်စေ၍၊ ပုန၊ ဝဿာနဿ-မိုဃ်းလ၏၊ ပဌမာသံ- ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ-အထက်သို့ ငင်၍၊ (ဝါ- ဝါထပ်၍၊) ဝိမှာနံ၊ ပစ္ဆိမမာသမေဝ- ကိုပင်၊ သစေကရောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝသီကသာဋီကာ- ကို၊ ဓောဝိတွာ-၍၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗာ- သိမ်းထား ထိုက်၏၊ အနမိဋ္ဌိတာ- အမိဋ္ဌာန် မတင်အပ်ဘဲ၊ အဝိကပ္ပိဘာ- ဝိကပ္ပနာ မပြု အပ်ဘဲ၊ ဒွေမာသေ - ၂ လတို့ ပတ်လုံး၊ ပရိဟာရံ - အစောင့် အရှောက်ကို၊ လဘတိ၊ (အမိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သားသော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် အစောင့်အရှောက် ရသည် - ဟူလို။) ဝဿာနာယိကဒိဝသေ-၌၊ အမိဋ္ဌာ တဗ္ဗာ၊ သတိသမ္မောသေနဝါ - ကြောင့်၎င်း၊ အပ္ပဟောနက ဘာဝေနဝါ- သင်္ကန်း ချုပ်လောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အကတာ - ချုပ်မှု စသည်ကို မပြုအပ်သည်)၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တေစ ဒွေမာသေ- ထို ၂ လတို့ပတ်လုံး၎င်း၊ ဝဿာနဿ - ၏၊ ဧတုမာသံစ-၄ လပတ်လုံး၎င်း၊ ဣတိ၊ ဆမာသေ ပရိဟာရံ လဘတိ။

ပန-ဆက်၊ ကတ္တိကမာသေ-၌၊ ကထိနံ-ကို၊ သစေ အတ္ထရိယတိ-အကယ်၍ ခင်းအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အပရေပိ - ၆ လမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ကာရော - နံသော၊ မာသေ - လတို့ပတ်လုံး၊ (ပရိဟာရံ - ကို)၊ လဘတိ-၏၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဒသ-နံသော၊ မာသာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏၊ တတော-ထို ၁၀ လမှ၊ ပရမ္ပိ-၌လည်း၊ ပစ္စာသာယ-သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အာသာသည်၊ သတိ-သော်၊ မူလစိဝရံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပေန္တဿ-ထားသော ရဟန်း၏၊ [ဝဿိကသာဠိက အဝတ်ကို မူလစိဝရ အဖြစ်ဖြင့် ထားသော ရဟန်း၏] ဧကမာသံ - လုံး၊ (ပရိဟာရံ-ကို၊ လဘတိ-၏)၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ဝါ- ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဧကောဒသမာသေ- တဆဲ့တလ တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဟာရံ လဘတိ။

ပန - ဆက်၊ ဧကောဟ ဒွိဟာဒိဝသေန - တရက် နှစ်ရက် အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ယာဝဒသာဟာနာဂတာယ- ၁၀ ရက်တိုင်အောင် မရောက်အပ်သေးသော၊ ဝဿပနာယိကာယ-ဝါကပ်ရာနေ့၌သော်၎င်း၊ အန္တောဝေဿ ဝါ-ဝါတွင်း၌သော်၎င်း၊ လဒ္ဓါစေဝ-ရအပ်သည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတာစ-ချုပ်မှု၊ ဆုံးမှု၊ ကပ္ပမိန္ဒုထိုးမှု ပြီးဆုံးသည်၎င်း၊ သစေ (ဟောတိ ဧဝံသတိ၊) ကဒါ - ၌၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ - အဓိဋ္ဌာန် တင်ထိုက်သနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ဧတံ-ဤပြဿနာကို၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ န ဝိစာရိတံ-မစိစစ်အပ်၊ ပန-ထိုသို့ပင် မစိစစ်အပ်ပါသော်လည်း၊ လဒ္ဓဒိဝသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အန္တောဒသာဟေ-၌၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးဆုံးသောဝဿိကသာဠိကာကို၊ တသ္မိံ

တတောပရံ၊ ပေ၊ ဧကံမာသံ ။ ။ မူလစိဝရကို ပစ္စာသာ စိဝရလုပ်သော အခါ တပေါင်းလပြည့်နေ့မှစ၍ လုပ်ရသည်၊ ထိုနေ့မှစ၍ ရေတွက်လျှင် တာကူးလမပြည့်ခင် အဖိတ်နေ့၌ တလပြည့်၏၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ကား သင်္ကန်းလအတွင်း ပါဝင်၍ ထုံးစံအတိုင်းပင် အစောင့် အရှောက် ရခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် တလပြည့်၍ တရက်လိုနေ၏၊ သို့သော် “အပ္ပကံ ဥုနံဝါ အဓိကံဝါ ဂဏနုပင် နဟောတိ” ဟူသော ပရိဘာသာအရ တရက်လျော့နေသည်ကို ဂဏန်းမဖွဲ့ဘဲ “ဧကံမာသံ ပရိဟာရံ လဘတိ” ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်။

ဧကောဟ၊ ပေ၊ နိဋ္ဌိတာစ ။ ။ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ရလည်းရအပ် ပြီးလည်းပြီးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာကို “ မိုဗ်းလသို့ တရက်သည် မရောက်အပ်သေးသော ကာလ၌ ရအပ် ပြီးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာ ” ဟု ဆိုအပ်၏၊ “ ဝါဆိုလဆန်း ၆ ရက်နေ့၌ ရအပ် ပြီးဆုံးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာကို ဆယ်ရက်သည် မရောက်အပ်သေးသောကာလ၌ ရအပ် ပြီးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာ ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ယေဝ အန္တောဒဿာဟေ-ဌ်သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-၏၊ ဒဿာဟာတိက္ကမေ-
ဌ်၊ နိဋ္ဌိတာ-ကို၊ တဒဟေဝ-ထို ပြီးဆုံးရာနေ့၌ပင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ဒဿာဟေ-
သည်၊ အပ္ပဟောန္တေ-မလောက်လသော်၊ စီဝရကာလံ၊ နာတိက္ကမေတဗ္ဗာ-
မလွန်စေထိုက်၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ နော-ဗုဒ္ဓဃောသဆရာ ငါတို့၏အတ္တနော
မတိ-အတ္တနောမတိတည်း။

ကဿာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဝိကပ္ပေတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
(တသ္မာ - တည်း၊) [တိစီဝရိက် စသော အခြားသင်္ကန်းများနှင့် ဝဿိက
သာဠိကာသင်္ကန်း၏ ကာလချင်းမတူပုံကိုပြလို၍ တိစီဝရိက်သင်္ကန်းကို ထည့်၍
ပြထားသည်။] တသ္မာ - ကြောင့်၊ [“လဒ္ဓဒိဝသဟော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
ပြီးသော စကားကြောင့်၊] ဝဿူပနာယိကတော - မှ၊ ပုဗ္ဗေ ဒဿာဟာတိက္က
မေဝိ အနာပတ္တိ၊ စ- ဆက်၊ ဒဿာဟပရမံ၊ ပေ၊ တ- ဗွံတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [ဆိုခဲ့ပြီး
စကားအားလုံးကို နိဂုံးချုပ်လို၍ “တသ္မာ ” စသည်မ်န့်၊] တသ္မာ ကောဟ
ဒ္ဓိ၊ ဟာဒိဝသေန၊ ယာဝ ဒဿာဟာနာဂတာယ- ဆယ်ရက်တိုင်အောင် မေးရံ

တသ္မိံ ယေဝ အန္တော ဒဿာဟေ။ ။ “ ရရာနေ့မှ ၁၀ ရက်အတွင်း ချုပ်ဆို၍
ပြီးလျှင် ထို ၁၀ ရက်အတွင်းမှာပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည် ” ဟု ကုစ္ဆိသမယ- ပိဋ္ဌိသမယ
မဲ့ဘဲ သာမညဆိုထားသောကြောင့် “ အဘယ်ခေတ်တွင်းက ဆယ်ရက်ပါလဲ ” ဟု
စဉ်းစားဘွယ်ရှိ၏။ ဝဿိကသာဠိကာကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာခေတ်သည် မိုဗ်းလ ၄ လ
သာတည်း။ ထို့ကြောင့် မိုဗ်းလမရောက်မီက ရအပ်သော ချုပ်ဆိုပြီးလည်းဖြစ်သော
ထိုသင်္ကန်းကို ထို မိုဗ်းလမရောက်မီ ရက်ပါရေတွက်၍ ၁၀ ရက်မလွန်ခင် မိုဗ်းလ
အတွင်း ရောက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ မိုဗ်းလမရောက်မီ ၁၅ ရက်သည် ချုပ်ဆို ပိဋ္ဌ
ထိုးရာခေတ်သာ ဖြစ်ရကား ထိုအချိန်မှာ (အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာခေတ် မဟုတ်သေးသော
ကြောင့်) ၁၀ ရက်လွန်စေကာမူ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘွယ် မလိုသေး။

ဒီကာ ။ ။ ဝဿာနတော ပုဗ္ဗေ ကောဟ ဒ္ဓိ၊ ဟာဒိဝသေန အနာဂတာယ ဝဿူ
ပနာယိကာယ လဒ္ဓါတေဟိ ဒိဝသေဟိ သဒ္ဓိံ ဒဿာဟံ အနတိက္ကမန္တေန ဝဿူပနာ
ယိက ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တံ သမ္ပတ္တာယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ န တတော
ပုဗ္ဗေ၊ အဓိဋ္ဌာနဿ အခေတ္တတ္တာ၊ အန္တောဝဿေ ပန လဒ္ဓါ (မိုဗ်းတွင်းရောက်မှ
ရအပ်သော ပြီးပြီးသောသင်္ကန်းဖြစ်လျှင်) တသ္မိံ ယေဝ အန္တောဝဿေ လဒ္ဓဒိဝသ
တော ပဋ္ဌာယ ဒဿာဟံ အနတိက္ကမေတဗ္ဗာ။

ဒဿာဟေ အပ္ပဟောန္တေ၊ ပေ၊ နာတိက္ကမေတဗ္ဗာ ။ ။ မိုဗ်းလကုန်ခါနီး ၁၀
ရက် မကျန်တော့ရာအခါ၌ ရ၍ ချုပ်ဆိုပြီးဖြစ်လျှင် ထိုမိုဗ်းလကို မလွန်စေဘဲ ထိုမိုဗ်း
လ၏ ကျန်သမျှရက်အတွင်းမှာပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ [တေမာ သမ္ပန္တိန္တရေ ဒဿာဟေ
အပ္ပဟောန္တေ လဒ္ဓါစေဝ နိဋ္ဌိတာစ စီဝရကာလံ (မိုဗ်းရေခံသင်္ကန်း ကာလကို) နာ
တိက္ကမေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။]

အပ်သေးသော၊ ဝဿုပနာယိကာယ-၌၎င်း၊ အန္တောဝဿေဝါ-သော်၎င်း၊ လဒ္ဓါစော နိဋ္ဌိတာစ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဝုတ္တနယေနေဝ အန္တော ဒသာဟေဝါ တဒဟုဝါ (ပြီးဆုံးရာ ထို-နဲ့၌ သော်၎င်း) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ဒသာဟေ အပ္ပဟောန္တေ-သော်၊ စိဝရကာလံ-မိုမ်းရေခံသင်္ကန်းကာလကို၊ နာတိက္ကမေ တဗ္ဗာ။

တတ္ထ - ထို ဝဿိကသာဒိကာကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ (ငွတွာ ကဿစိ ဝစနံ) သိယာ၊ (ကိံ သိယာ)၊ ဝဿာနံ စတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝစန တော- ကြောင့်၊ စတုမာသတ္တန္တရေ- ၌၊ ယဒါဝါ တဒါဝါ- အမှတ်မထား တပါးပါးသောရက်၌၊ (ဝါသဒ္ဓါ အနိယမတ္ထ)၊ အဓိဋ္ဌာတံ ဝဇ္ဇတိ-အင်၏၊ (မိုမ်းလအတွင်း၌ ဆယ်ရက်လွန်သော်လည်း နိသဂ္ဂိအပြစ်မရှိ - ဟု ဆိုလို သတတ်၊) ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝစနံ သိယာ)၊ ယဒိဧဝံ - ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ (သင် စောဒက ပြောပြသည့်အတိုင်းဖြစ်လျှင်) ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံ၊ ပေ၊ တုန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ သာပိ - ထို ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတဗ္ဗာ (လွန်စေနိုင်သည်) သိယာ၊ ဧဝဉ္စသတိ- ဤသို့ဖြစ်ပြန်လျှင် လည်း၊ ဒသာဟပရမံ၊ ပေ၊ တဗ္ဗန္တိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ ဝိရဇ္ဈဏိ- ထို သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်နေ၏၊ [ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်နေ သည်-ဟူလို၊] တဒ္ဓာ-ကြောင့်၊ ယထာဝုတ္တမေဝ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သည့် အတိုင်းသာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အညံ - ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းမှ တပါး သော၊ အစလံ-မလှော်ရှားသော၊ ဝါ-ခိုင်မြဲသော၊ ကာရဏံဝါ-အကြောင်း ကိုသော်လည်း၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ဆဇ္ဇတဗ္ဗံ- (ဤ ဆိုအပ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ကို) စွန့်ပစ်ရာ၏။

အပိစ- သည်သာ မကသေး၊ ကုရုန္တိယဗ္ဗိ-၌လည်း၊ နိသဂ္ဂိယာဝသာနေ- နိသဂ္ဂိသိက္ခာပုဒ်တို့၏အဆုံး၌၊ ဝုတ္တံ (ကိံ)၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော ဝဿိက သာဒိကာကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ- ၏၊ ပန-ဆက်၊ လဒ္ဓဒိဝံသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ အန္တောဒသာဟေ- ၌၊ (ပရိ) နိဋ္ဌိတာ - အားလုံးပြီးသော ဝဿိကသာဒိ ကာကို၊ တသ္မိံယေဝ အန္တောဒသာဟေ - ထို ရရာဆယ်ရက်အတွင်း၌သာ၊

အပိစ ။ ။ ကတာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ယဒိ နပ္ပဟောတိ၊ ယာဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ပရိဟာရံ လဘတီတိ ဣမိနာပိ ကုရုန္တိဝစနေန အကတာယ ဝဿိကသာဒိကာယ စတု မာသံ ပရိဟာရော၊ ကတာယ ပန ဒသာဟမေဝ ပရိဟာရောတိ အယမတ္ထော ဒိပိတော ယေဝါတိ အဟ အပိစာတိ အာဒိ၊— သာရတ္ထ။ [ဤဒိကာနှင့် ဆိုင်ရာအဋ္ဌကထာ၌ ပါဌအမျိုးမျိုး ပိုဒ်အမျိုးမျိုးရှိ၏။]

အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ - ၏ ယဒိ နပ္ပဟောတိ- အကယ်၍ သင်္ကန်း မချုပ်လောက်အံ့၊
 (ဝေသတိ)၊ ယာဝကတ္တိက ပုဏ္ဏမာ- တိုင်အောင်၊ ပရိဟာရံ - ကို၊ လဘတိ-
 ၏၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)၊ အစ္ဆိန္ဒ စီရဿာတိ တေ - ကို၊ ဝဿိကသာဓိကမေဝ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ တေသံ-ထို အစ္ဆိန္ဒစီရ ရဟန်းတို့၏ ဝါ-တို့သည်၊
 နဂ္ဂါနံ- အဝတ် မဆည်း၊ အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်၍၊ ကာယောဝဿာပနေ-
 ကိုယ်ကို မိုဃ်းစွပ်စေခြင်း၌၊ (ကိုယ်ကို မိုဃ်းရေခံခြင်း၌)၊ အနာပတ္တိ၊ စ-
 ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ အနာပတ္တိဝါရ၌၊ မဟန္တ ဝဿိကသာဓိကံ - အဖို များစွာ
 ထိုက်သော မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို နိဝါသေတွာ နှာယန္တဿ၊ စောရူပဒ္ဒေဝါ-
 ခိုးသူဘေးရန်သည်၊ အာပဒါနာမ- အာပဒါမည်၏၊ ပေ၊ ဣတိ- တည်း။ ။
 ဝဿိကသာဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

စီဝရအစ္ဆိန္ဒန သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ စီဝရအစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ယမ္ဗိ တျာဟန္တိ-
 ကား၊ ယမ္ဗိ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ တေ-သင့်အား၊ အဟံ-သည်၊
 (စီဝရံ-ကို၊ အဒါသိံ-ပြီ၊ တံ-ထို ဝါနှင့်အတူ ဇနပုဒ် ဒေသစ- ရိကိုလှည့်လည်
 ခြင်းဟူသော အကြောင်းကို၊ န ကရောသိ- မပြု)၊ (တနည်း) ယမ္ဗိ- အကြင်
 သင်္ကန်းကိုလည်း၊ တေ-အား၊ အဟံ-သည်၊ (အဒါသိံ-ပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊
 ဂဏှိဿာမိ- ပြန်ယူအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အစ္ဆိန္ဒိ- လုယူပြီ)၊ သော-ထို
 ဥပနန္ဒသည်၊ မမ - ၏၊ ပတ္တစီရ ဥပါဟန ပစ္စတ္တရဏာ နိ - သပိတ် သင်္ကန်း
 တိနပ် အိပ်ရာခင်းတို့ကို၊ ဝဟန္တော-ဆောင်ယူလျက်၊ မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊
 စာရိကံ- ကို၊ ပတ္တမိဿတိ- ဖဲသွားလတံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အဒါသိံကိရ-
 ပေးသတတ်၊ တေန - ကြောင့်၊ ဝေ-ဤသို့၊ (ယမ္ဗိတျာဟံ အာဝုသော စီဝရံ
 အဒါသိံ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ ပတ္တမိဿတိတိဟူ၍) အာဟ - ပြီ၊
 [တေနဝမာဟ၏ နေ၌ “မယာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ ပတ္တမိဿတိတိ”ဟု
 တချို့ စာအုပ်၌ ရှိသေးသည်မှာ “ဝေ” ၏ ညွှန်ပြအပ်သော စကားတွင် ပါဝင်
 ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အပိုသာတည်း။] အစ္ဆိန္ဒိတိ - ကား၊ ဗလက္ကာရေန-
 အားကို ပြုသဖြင့်၊ ဝါ- အနိုင်အထက်ဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေသိ- ပြီ၊ ပန- ထိုသို့ လုယူ
 ပါသော်လည်း၊ သကသညာယ- မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-
 ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ-ထို ဥပနန္ဒ၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ၊
 ကိလာမေတွာ - ပင်ပန်းစေ၍၊ ဂဟိတတ္တာ - ကြောင့်၊ အာပတ္တိ - နိသဂ္ဂိယ
 ပါစိတ်အာပတ်ကို၊ ပညတ္တာ-ပြီ။

သယံ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ကေ-သော၊ စိဝရံ-ကို၊ (အန္တိန္ဒတောစ-
 လုယူသော ရဟန်း၏၎င်း)၊ ကေဗဒ္ဓါနိ-တစပ်ထည်း၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊ ဗဟုနိ-
 များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အန္တိန္ဒတောစ-၏၎င်း၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ-
 သည် (ဟောတိ)၊ ကေတော-တပေါင်းထည်း၊ အဗဒ္ဓါနိ-ဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊
 ဝိသုံဝိသုံ-အသီးအသီး၊ ဌိတာနိ-နိသော၊ ဗဟုနိ-များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊
 အန္တိန္ဒတော-၏၎င်း၊ သံဃာဋီ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဥတ္တာရာ
 သင်္ဂ-ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အာဟရပယတောစ-ဆောင်ယူ
 စေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ မယာ- သည်၊ ဒိန္နာနိ-ပေးအပ်ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံ
 သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတောဝိ- ၎င်းလည်း၊
 ကေဝစနေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္မဟုလာ- နိသော၊ အာပတ္တိယော- နိသဂ္ဂိ
 ပါစိတ် အာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

အညံ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသ္မာတိ-ကား၊ စိဝရံ-ကို၊ ဂဏှ-ပြန်ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ အာဏာပေတိ - စေခိုင်းအံ့၊ ကေ- သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌ- သည်၊ (ဟောတိ)၊
 အာဏတ္တော - စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ ဗဟုနိ - များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊
 ဂဏှာတိ-အံ့၊ ကေ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ [စေခိုင်းအပ်သူက သင်္ကန်းအများ
 ယူလာသော်လည်း “ သင်္ကန်းယူခဲ့ ” ဟု တခွန်းထည်းဖြင့်သာ စေခိုင်းခြင်း
 ကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ် တချက်၊ ယူလာခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်တချက်
 သာသင့်သည် - ဟူလို၊] သံဃာဋီ ဂဏှ၊ ဥတ္တာရာသင်္ဂ ဂဏှ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒ
 တော-၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ-၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ မယာ- သည်၊ ဒိန္နာနိ-
 နိသော၊ သဗ္ဗာနိ - အလုံးစုံသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဂဏှ - လော၊ ဣတိ- သို့၊
 ဝဒတော - ၎င်း၊ ကေဝါစာယ - တခွန်းထည်းသော စကားဖြင့်၊ သမ္မဟုလာ
 အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

အညံ ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ဝိကပ္ပနုပဂပန္တိမ စိဝရံ-ဝိကပ္ပနာလေဝံသော
 နောက်ဆုံး သင်္ကန်းကို၊ ထပေတွာ, ယံကိဉ္စိ-သော၊ အန္တမသော, သူစိမ္ဗိ-
 အပ်ကိုလည်း(“ဒတွာ အန္တိန္ဒတိဝါ အန္တိန္ဒာပေတိဝါ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ”
 ဟု ပါဠိတော် ထည့်စပ်။) ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ထပိတသုစိသုပိ-တို့၌လည်း၊
 ဝတ္ထုဂဏနာယ - အားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ (ဟောန္တိ)၊ သိထိလဝေဌိတာသု-
 လျော့လျော့ရစ်ပတ်အပ်သော အပ်တို့၌၊ ဝေ-ဤအတူတည်း၊ ဝဋ္ဌိ-တင်းစွာ၊
 ကတွာ , ဗဒ္ဓါသုပန - ဖွဲ့ချည်အပ်သော အပ်တို့၌ကား၊ ကေမေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ
 (ဟောတိ)၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိဟံ ဝုတ္တံ၊ သုစိယရေ-အပ်ကျည်၌၊ ဝါ-အင်ဗူး

၌၊ ပက္ခိတ္တာသုပိ - 'ထည့်အပ်သော အပ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ (ဒုက္ကဋ် တချက်သာ)၊ ထပိကာယ - ၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ၊ သိထိလဗဒ္ဓဂါဠုပဒ္ဓသု - လျော့ လျော့ဖွဲ့အပ်ကုန်၊ တင်းကြပ်စွာဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊ တိကဋုကာဒိသု-တြိကဋုက အစရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇေသုပိ - တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ န ယော၊ [ငရပ်၊ ပိတ်ချင်း၊ ချင်း (ဂျင်း) ဤ စပ်သော အရသာရှိသော ဆေး ၃ မျိုးကို "တြိကဋုက" ဟု ခေါ်သည်။]

သော ဝါ ဒေတိတိ-ကား၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ တုမ္ဘာကံ ယေဝ - တို့အားသာ၊ သာရုပ္ပံ - လျောက်ပတ်ပါ၏၊ ဣတိ ဧဝံဝါ - ဤသို့ လျောက်၍သော်လည်း၊ ဒေတိ-ပြန်ပေးအံ့၊ အထဝါပန-သို့မဟုတ် တနည်း ကား၊ အာဝုသော-ရှင်၊ မယံ-တို့သည်၊ တုယံ-အား၊ (အဒမ္ပ-၌စပ်)၊ ဝတ္တ ပဋိပတ္တိ-ကို၊ ကရိဿတိ - တံ၊ (ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၎င်း)၊ အမ္ဘာကံ - တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥပဇ္ဈ-ကို၊ ဂဏိဿတိ - တံ၊ (ဣတိ - ၎င်း)၊ ဓမ္မံ - ပါဠိ အဋ္ဌ ကထာကို၊ ပရိယာပုဏိဿတိ-သင်ယူလတံ၊ ဣတိ-၎င်း၊ စီဝရံ-ကို၊ အဒမ္ပ၊ ပေးခဲ့ကုန်ပြီ၊ သောတွံ-သည်၊ ဒါနိ-၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နကရောသိ၊ ဥပဇ္ဈ - ကို၊ နဂဏှာသိ၊ ဓမ္မံ နပရိယာပုဏာသိ၊ ဣတိဝေမာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသော စကား တို့ကိုရုက္ခော-သည်၊ (သမာနော)၊ ဘန္တေ၊ စီဝရတ္ထာယ-၄၊ ဘဏထမညေ- ပြောကုန်သည်ဟု ထင်ပါ၏၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ ဝေါ-အရှင်တို့၏၊ စီဝရံ- တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဒေတိ- ပြန်ပေးအံ့၊ ဧဝမိ - ဤသို့ ပြန်ပေးပြန် သော်လည်း၊ သောဝါ ဒေတိ-သောဝါ ဒေတိ မည်၏။

ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ ဒိသာပတ္တမန္တံ-အရပ်တပါးသို့ဖဲသွားသော၊ ဒဟရံ-ရဟန်းငယ်ကို၊ (ဘဏတိ၌ စပ်) နံ - ထို ရဟန်းငယ်ကို၊ နိဝတ္ထေထ- ပြန်နစ်စေကြကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဘဏတိ-၏၊ သော - ထို ရဟန်းငယ်သည်၊ န နိဝတ္တတိ-အံ့၊ စီဝရံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ရုန္ဓထ-တားမြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ [ဖဲသွားနေတုန်း တားခြင်းဖြစ်၍ " ဒိသာပတ္တမန္တံ " ဟု ရှိရမည်၊ ပတ္တန္တံဟု မရှိရ] ဧဝံ-ဤသို့တားမြစ်လသော်၊ စေ နိဝတ္တတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတံ)၊ သာဓု-ကောင်း၏၊ ပတ္တစီဝရတ္ထာယ-၄၊ တုမ္ပေ- တို့သည်၊ ဘဏထ မညေ- ပြောကုန်၏ဟု ထင်ပါ၏၊ နံ - ထို သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ ဂဏထ - ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ စေ ဒေတိ- အကယ်၍ ပြန်ပေးအံ့၊ ဧဝမိ - ဤသို့ ပေးပြန် သော်လည်း၊ သောဝါ ဒေတိ- သောဝါ ဒေတိမည်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ ဝိတ္တန္တံ- လူထွက်ပြီးသောရဟန်းငယ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မယံ-တို့သည်၊ တုယံ-အား၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကရိဿတိ-တံ၊ ဣတိ- ကြံ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အဒမ္ပ-န်ပြီ၊ ဒါနိ၌၊ သော တွံ-

သည်။ ဝိဗ္ဗင်္ဂိတွာ - လူထွက်၍၊ စရသိ - လှည့်လည်ဘိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-
ပြောအံ့၊ ဣတရော-အခြားသော ရဟန်းလူထွက်သည်။ တုမှာကံ- တို့၏။ ပတ္တ
စီာရံ-ကို၊ ဝဏှထ- ပြန်ယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေတိ- ပေးအံ့၊
ဝေဓိ- ဤသို့ပြန်ပေးပြန်သော်လည်း၊ သောဝါဒေတိ-သောဝါဒေတိမည်၏။

ပန-ဆက်၊ [ဧဝံ ပန-မှ “ပန” ကို ယူ၍ပေးသည်။] မမ-၏။ သန္တိကေ-၌၊
ဥပဇ္ဈိ-ကို၊ ဝဏှန္တ သေဝ-ယူသူအားသာလျှင်၊ ဒေမိ-(ဤသင်္ကန်းကို)ပေး၏။
အညတ္ထ-အခြားဆရာ၏ အထံ၌၊ (ဥပဇ္ဈိ)ဝဏှန္တ သ-အား၊ နဒေမိ၊(ဣတိ-
ဤသို့ ပြော၍၎င်း၊) ဝတ္တံ - ကို၊ ကရောန္တ သေဝ - အားသာလျှင်၊ ဒေမိ၊
အကရောန္တ သ နဒေမိ၊ (ဣတိ - ၎င်း၊) ဓမ္မံ- ကို၊ ပရိယာပုဏန္တ သေဝ-
သင်ယူသော ရဟန်းအား သာလျှင်၊ ဒေမိ၊ (ဓမ္မံ) အပရိယာ ပုဏန္တ သ
နဒေမိ၊ (ဣတိ- ၎င်း၊) အဝိဗ္ဗမန္တ သေဝ- လူမထွက်သော ရဟန်းအားသာ
လျှင်၊ ဒေမိ၊ ဝိဗ္ဗမန္တ သ န ဒေမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၎င်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဒါတံ
နဝနုတိ၊ (ဣတိဧဝံ-ဤသို့ ပြော၍၊) ဒဒတော - ၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ပန-
ထိုသို့ ဒုက္ကဋံအာပတ် သင့်ပါသော်လည်း၊ အာဟရာပေတံ- ပြန်၍ ဆောင်ယူ
စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြန်တောင်းခြင်းငှါ၊ ဝနုတိ၊ စဇိတွာ-စွန့်ပြီး၍၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်
ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ အစ္စန္ဒိတွာ-လု၍၊ ဝဏှန္တ သ-ကို၊ ဘဏှန္တ န ကာရေ
တဗ္ဗော၊ ဧတ္ထ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ။ [“မေဝါတိ”ဟု
“ဣတိ”ပါသည်ကား အပို။]

(ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊) တိ သမုဋ္ဌာနံ- ၃ ပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော
သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယစိတ္တတော - ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ဖြစ်၏။
ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနံ- ဒုက္ခဝေဒနာရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စိဝရအစ္စန္ဒိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏှန္တ နိဋ္ဌိတာ။

အာဟရာပေတံ ပန ဝနုတိ။ ။ ဧဝံဒိန္နံ ဘတိသဒိသက္ကာ အာဟရာပေတံ ဝနုတိ=
“ငါ့အထံ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသူသာ သပိတ် သင်္ကန်းကို ပေးသည်၊ မယူသူအား မပေး”
ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြော၍ ပေးအပ်သော သင်္ကန်းသည် အလုပ်လုပ်ဘို့ရန် ပေးထား
နှင့်သော အခနှင့် တူသောကြောင့် ပြန်တောင်းကောင်းသည် - ဟုလို၊ [ဝိမတိန္ဒ
“အာဟရာပေတံမိ န ဝနုတိတိ”ဟု သံဝဏှတဗ္ဗ ပါဠိပျက်နေ၏။ “ကမ္မေ အကတေ
(အလုပ်မလုပ်အပ်သေးမီ) ဘတိသဒိသက္ကာ ဝတ္တံ ” ဟူသော သံဝဏှနာပါဠိကား
ဤ သာရတ္ထအဓိပ္ပါယ်နှင့် သဘောတူပင်။]

သုတ္တဝါပုဒ် သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ သုတ္တဝါပုဒ် သိက္ခာပုဒ်၊ တတ္ထ-၌၊ ခေါမန္တိ-ကား၊ ခေါမဝါကေဟိ-ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သောလျှော်တို့ဖြင့်၊ ကတသုတ္တံ-ပြုအပ်သော ချည်၎င်း၊ ကပ္ပါသိကန္တိ-ကား၊ ကပ္ပါသတော-ဝါမှ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော ချည် ၎င်း၊ ကောသေယျန္တိ-ကား၊ ကောသိယံသုဟိ-ပိုး ချည်မျှင်တို့ဖြင့်၊ ကန္တိတွာ- ငင်၍၊ ကတသုတ္တံ- ၎င်း၊ ကမ္မလန္တိ-ကား၊ ဧဠကလောမသုတ္တံ-သိုးမွေး ချည် ၎င်း၊ သာဏန္တိ-ကား၊ သာဏဝါကသုတ္တံ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည်၎င်း၊ ဘင်္ဂန္တိ- ကား၊ ပါဠိတ္တံ - အသီးအခြား တမျိုးသော၊ ဝါကသုတ္တမေဝ - လျှော်ချည် ပင်တည်း၊ ဣတိ ဧကေ (ဝဒန္တိ)၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဧတေဟိ ပဉ္စဟိ-ဤ ခေါမ စသော ၅ မျိုးသော ချည်တို့ဖြင့်၊ ကတသုတ္တံ-ကို၊ ဘင်္ဂန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝါယာပေတိ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ-ကား၊ တန္တ ဝါယဿ-ယက္ကန်းသည်၏၊ ဝါ- မှာ၊ တုရိဝေမာဒိနိ-လိပ်၊ လက်ခတ်အစရှိသော အဆောက် အဦးတို့သည်၊ နတ္ထိ - န၊ တာနိ - ထို လိပ်၊ လက်ခတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အရညတော- မှ၊ အာဟရိဿာမိ-ဆောင်ယူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝါသိ ဝါ-ဒါးကိုသော်၎င်း၊ ဖရသုဗ္ဗာ၊ နိသေတိ-သွေးအံ့၊ တတော-ထို သွေးရာအခါမှ၊ ပဠာယ၊ ယံယံ- အကြင် အကြင်ပယောဂကို၊ ဥပကရဏတ္ထာယ ဝါ-အဆေခံအဦး အကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ စိဝရ ဝါယနတ္ထာယ ဝါ-သင်္ကန်းယက်ခြင်း အကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ကရောတိ - ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ - သော၊ တန္တ ဝါယဿ- ၏၊ (တသ္မိံ တသ္မိံ-ထိုထို သို့သော၊) ပယောဂေ ပယောဂေ ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒီပတော - အလျှား အားဖြင့်၊ ဝိဒတ္ထိမတ္ထေ-တထွာမျှကိုသော်၎င်း၊ တိရိယံ-အားဖြင့်၊ ဟတ္ထမတ္ထေ- တတောင်မျှကို သော်၎င်း၊ ဝိတေ - ယက်အပ်ပြီးသော်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ၊ ယာဝ ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးသည်တိုင် အောင်၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ဖလကေ ဖလကေ-တလိပ် တလိပ်၌၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ဗိ-ထို စကားကိုလည်း၊ ဣဒမေဝ ပမာဏံ-ဤ ပမာဏ ကိုပင်၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ(ကသ္မာ)၊ ဟိ(ယသ္မာ) ဝိကပ္ပနုပဂ ပစ္စိမံ-သည်၊ စိဝရသရံ ဝုတ္တံ၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်တည်း။

တုရိ ဝေမာဒိနိ။ ။ တုရိတိ-ဝါယနုပကရဏော-ယက်ခြင်း၏ အဆောက်အဦး တမျိုးတည်း၊ ဝိတဝိတဋ္ဌာနံ ယတ္ထ သံဟရိတွာ ထပေန္တိ၊ ယင်းတုရိ၌ ယက်အပ်ယက်အပ် ပြီးကို လိပ်၍ ထားကြရ၏၊ ဝေမန္တိ - ဝါယနုပကရဏေ ဧကော ဒဏ္ဍော၊ သုတ္တံ ပဝေ သေတွာ ယေန အာကောဋ္ဌေန္တော စနဘာဝံ သမ္ပာဒေန္တိ-ချည်ကိုသွင်း၍ ယင်းဝေမ ဖြင့် ခတ်လျက် တခဲနက် (ပိတ်ပိတ် သဲသဲ) အဖြစ်ကို ပြီးစေကုန်၏။

အပိစ-သည့်သာမကသေး၊ ဣတ္ထ-ဤ ဝါယာပေတိ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ် အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တာဝ - တန္တဝါယမှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ်) သုတ္တံ-ချည်သည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိညာပိတံ - တောင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ) အကပ္ပိယံ၊ သေသံ - သာမံ ဝိညာပိတံ ချည်မှ ကြွင်းသောချည်သည်၊ ဣတကာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နံ (သမာနံ) ကပ္ပိယံ၊ [ဤကာဒိဋ် အာဒိဖြင့် ပဝါရိတအထံမှ၎င်း၊ ဆွမ်းရပ်သလို ရပ်၍သော်၎င်း ရအပ်သောချည်ကို ယူပါ။] တန္တဝါယောပိ-သည်လည်း၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတော (ဟုတွာ)၊ ဝိညတ္တိယာ-ဖြင့်၊ လဒ္ဓေါ (သမာနော) အကပ္ပိယော၊ သေသော- ဝိညတ္တိလဒ္ဓမှကြွင်းသော ယက္ကန်း သည်သည်၊ ကပ္ပိယော၊ [ဤတိ ပဝါရိတ၊ သို့မဟုတ် ဆွမ်းရပ်သလိုရပ်၍ မေးလျှော့သောအခါ အလိုရှိရာကို ပြော၍ ရအပ်သောယက္ကန်းသည်သည် အပ်၏-ဟုလို။] တတ္ထ-ထို သုက္က၊ တန္တဝါယတို့တွင်၊ အကပ္ပိယသုတ္တံ-မအပ်သောချည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အကပ္ပိယတန္တဝါယေန - မအပ်သော ယက္ကန်းသည်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ - ယက်စေသောရဟန်း၏၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တနယေန - ဖြင့်၊ [“ဒိဃတော ဝိဒတ္တိ မတ္တေ တိရိယဉ္စ ဟတ္ထမတ္တေ ဝိဒေတ” ဟု ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊] နိသဂ္ဂိယံ - နိသဂ္ဂိယပါရိတ်သည်၊ ဟောတိ၊

ပန - ဆက်၊ တေနော - ထို အကပ္ပိယ တန္တဝါယသည်ပင်၊ ဝါ- ကိုပင်၊ ကပ္ပိယသုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ နိသဂ္ဂိယံ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တေနော - သည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အကပ္ပိယဉ္စ-သော၊ သုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ပစ္စိမ စိဝရပမာဏေန-နေခံဆုံးသက်န်း၏ ပမာဏဖြင့်၊ [အလျား တတောင် အနံ တထွာပမာဏဖြင့်၊] ဧကော-သော၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-သည်၊ သုဒ္ဓကပ္ပိယသုတ္တမယော-သက်သက် အပ်သောချည်ဖြင့်ယက်အပ်သည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဧကော-သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေါ-သည်)၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယော-မအပ်သောချည်ဖြင့် ယက်အပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ကေဒါရဗဒ္ဓံ ဝိယ-လယ်ကန်သင်း ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့၊ စိဝရံ- သည်၊ ယဒိ ဧဟာတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယေ - သော၊ ပရိစ္ဆေဒေ - ၌၊ ဝါ- အပိုင်းအခြား အတွက်၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတရသ္မိံ - အကပ္ပိယ သုတ္တမယမှ တပါးသော ကပ္ပိယ သုတ္တမယ၌၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊ [အလျား တတောင် အနံတထွာ ဟူသော အပိုင်းအခြားအတူသာလျှင်၊] ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ တတော-ထို နောက်ဆုံး စိဝရပမာဏအောက်၊ ဥုနပရိစ္ဆေဒေါ-

ယုတ်လျော့သော အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ယဒိ ဟောန္တိ - နအံ၊ အန္တမသော - အားဖြင့်၊ ပစ္စိမဏ္ဍလပမာဏာပိ - မျက်စိ၏ အဝန်းအဝိုင်း ပမာဏရှိကုန်သည်လည်း၊ ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗ ပရိစ္ဆေဒေသု - တို့၌၊ ပရိစ္ဆေဒ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)။

အထ- သို့မဟုတ်၊ ဧကန္တရိကေန - တမျှင်ခြားဖြစ်သော၊ သုတ္တေန - ဖြင့်၊ (ဝီတံ - ယက်အပ်သည်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဝါ၊ [ကပ္ပိယ ချည်နှင့် အကပ္ပိယချည်တမျှင်ခြား ယက်အပ်သော်၎င်း-ဟူလို။] ဒီဃတော-အားဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ- အပ်သောချည်ကို၊ တိရိယံ-အားဖြင့်၊ အကပ္ပိယံ-ကို၊ ကတွာ ဝီတံ ယဒိဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ၊ ဖလကေ ဖလကေ - တလိပ် တလိပ်၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ကပ္ပိယ တန္တဝါယေနပိ - ကပ္ပိယ ယက္ကန်းသည်သည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ အကပ္ပိယသုတ္တံ ဝါယာပေန္တဿ ပုဗ္ဗေ နိသဂ္ဂိယံဟောတိ ယထာ၊ ဧဝံ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တေနော-ထို ကပ္ပိယတန္တဝါယသည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ကပ္ပိယဉ္ဇ-သော၊ အကပ္ပိယဉ္ဇ - သော၊ သုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ၊ ပစ္စိမဓီဝရပမာဏာ - နောက်ဆုံး သက်န်းပမာဏ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အလျား တတောင် အနံတထွာ ပမာဏရှိကုန်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော) ဥုနကာဝါ- ပစ္စိမဓီဝရပမာဏအောံ ယုတ်လျော့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အကပ္ပိယ သုတ္တံ ပရိစ္ဆေဒါ-မအပ်သောချည်၏ အပိုင်းအခြားတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေသု-ထို မအပ်သောချည်၏အပိုင်းအခြားတို့၌၊ ပရိစ္ဆေဒဂဏနာယ ဒုက္ကဋ်။

ပန-ကား၊ ကပ္ပိယော-သော၊ ဧကော-တယောက်သောယက္ကန်းသည်၎င်း၊ အကပ္ပိယော-သော၊ ဧကော-၎င်း၊ (ဣတိ)ဒွေ၊ တန္တဝါယာ-ယက္ကန်းသည်တို့သည်၊ ယဒိ ဟောန္တိ၊ သုတ္တဉ္ဇ အကပ္ပိယံ ယဒိ(ဟောတိ)၊ တေ-ထိုယက္ကန်းသည် ၂ ယောက်တို့သည်၊ ဝါရေန -အလှည့်ကျဖြင့်၊ ယဒိ ဝိနန္တိ - အကယ်၍ ယက်ကုန်အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တဝါယေန-သည်၊ ဝီတေ- (ပစ္စိမဓီဝရပမာဏရှိအောင်) ယက်အပ်ပြီးသော်၊ ဖလကေ ဖလကေ ပါစိတ္တိယံ၊ ဥုနတရေ- ပစ္စိမဓီဝရ ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့သော အလိပ်၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဣတရေန-အခြားသော ကပ္ပိယတန္တဝါယသည်၊ ဝီတေ-သော်၊ ဥုနယတ္ထ- ပစ္စိမဓီဝရ ပမာဏလောက်သော အလိပ် , မလောက်သော အလိပ်တို့၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဒွေပိ- ၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ ဝေမံ-လက်ခတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ သစေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလကေ ဖလကေဒုက္ကဋ်၊ [ကပ္ပိယတန္တဝါယပါနေသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာသင့်သည်။]

အထ-သို့မဟုတ်၊ သုတ္တံ ကပ္ပိယံ (သစေ ဟောတိ)၊ စီာရဉ္စ =သညလည်း၊
 ကေဒါရဗဒ္ဓါဒိဟိ - လယ်ကို ကန်သင်းဖွဲ့ပုံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [အာဒိဖြင့်
 အစ္စမဏ္ဍလကို ယူ၊] သပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားရှိသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊
 ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တ ဝါယေန- သည်၊ ဝိတေ-ယက်အပ်သော၊ ပရိစ္ဆေ
 ဒေ- ဌ၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဣတရေန ဝိဒေတ (ပရိစ္ဆေဒေ) အနာပတ္တိ။

ဒွေဝိ- တို့သည်လည်း၊ ဝေမံ- လက်ခတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ရှိ၊ ဧကတော-
 တပေါင်းတည်း၊ သစေ ဝိနန္တိ-အကယ်၍ ယက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလကေ
 ဖလကေ- ဌ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ သုတ္တံ - သည်လည်း၊
 ကပ္ပိယဉ္စ - သည်၎င်း၊ အကပ္ပိယဉ္စ - သည်၎င်း၊ (သစေ ဟောတိ၊) တေ -
 ထိုယက္ကန်းသည်တို့သည်၊ ဝါရေန-ဖြင့်၊ စေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တ
 ဝါယေန-သည်၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယေသု-န်သော၊ ပစ္စိမစီဝရပ္ပမာဏေသု-
 နောက်ဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏရှိကုန်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေသု - တို့ကို၊ ဝိတေသု -
 ယက်အပ်ကုန်ပြီးလသော်၊ ပရိစ္ဆေဒ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊
 ဥုနကတရေသု - ပစ္စိမစီဝရ ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ (ပုရိ
 စ္ဆေဒေသု - တို့ကို၊ ဝိတေသု- န်သော်၎င်း)၊ ကပ္ပိယ သုတ္တမယေသု- န်သော၊
 (ပစ္စိမစီဝရပ္ပ မာဏေသု-န်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေသု- တို့ကို၊ ဝိဒေတသုစ-သော်
 ၎င်း၊) ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ကပ္ပိယတန္တ ဝါယေန - သည်၊ အကပ္ပိယ သုတ္တ
 မယေသု-န်သော၊ ပမာဏယုတ္တေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေသုဝါ-တို့ကိုသော်
 ၎င်း၊) ဥုနကေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေသုဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဝိတေသု-
 သော်၊) ဒုက္ကဋ်မေဝ-ပင်တည်း၊ ကပ္ပိယသုတ္တ မယေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေ
 သု ဝိတေသု)၊ အနာပတ္တိ။

အထ-သို့မဟုတ်၊ ဧကန္တရိကေန- တမျှင်ခြားဖြစ်သော၊ သုတ္တေန-ဖြင့်၊
 (သစေ ဝိနန္တိ၊ ဧဝံသတိဝါ- ၎င်း၊) ဒိဃတော-အားဖြင့်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်
 သော ချည်ကို၎င်း၊ တိရိယံ - အားဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ- ကို၎င်း၊ ကတွာ- ရှိ၊ သစေ
 ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိဝါ-၎င်း၊) ဥုဘောပိ-န်သော၊ တေ-ထိုယက္ကန်းသည်တို့သည်၊
 ဝေမံ ဂဟေတွာ ဧကတော, သစေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိဝါ- ၎င်း၊) အပရိစ္ဆေ
 ဒေ- သော၊ စီဝရေ- ဌ၊ ဖလကေ ဖလကေ-ဌ၊ ဒုက္ကဋ်၊ သ ပရိစ္ဆေဒေ-သော၊
 (စီဝရေ-ဌ၊) ပရိစ္ဆေဒဝသေန - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ်နိ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ ပန - ဆက်၊ အယံ အတ္ထော - သည်၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ- ဌ၊
 အပါကဋော၊ မဟာ ပစ္စရိယာဒိသု-တို့၌၊ ပါကဋော၊ ဣဓ-ဤ အဋ္ဌကထာ၌၊
 သဗ္ဗာကာရေနေဝ -ဖြင့်သာလျှင်၊ ပါကဋော။

သုတ္တံ၌ ကပ္ပိယံ သစေ ဟောတိ၊ တန္တ ဝါယောပိ - သည်လည်း၊ ဤတက ပဝါရိတော (ဟုတွာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ မူလေန- အဖိုးဖြင့်၊ ပယောဇိ တော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၎င်း၊ ကပ္ပိယော သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝါယာပန ပစ္စယာ - ယက်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ထိုသို့ အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒသာဟာတိတ္ထမန ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ရက္ခန္ဓေန-စောင့်ရှောက်လိုသော ရဟန်းသည်၊ ဝိကပ္ပနပဂပ္ပမာဏမတ္ထေ-ဝိကပ္ပနာလောက်သော ပမာဏ အတိုင်းအရှည် ရှိသောအရပ်မျက်ကို၊ ဝိတေ-ယက်အပ်ပြီးသော်၊ တန္တေ- ယက္ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ဌိတံယေဝ - တည်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကိုပင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ (ကသ္မာ, အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ) ဒသာဟာတိတ္ထမေန-ဆယ်ရက်လွန်သဖြင့်၊ ဝါ-မှ၊ နိဋ္ဌာပိယမာနံ-ပြီးစေအပ်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်သည်၊ နသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ)၊ ဤတကာဒီဟိ- သည်၊ တန္တေ-ယက္ကန်းစင်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဘန္တေ, တုမ္ဘာကံ- တို့ဘို့၊ ဣမံ စိဝရံ-ကို၊ ဂဏှေယျာထ-(ယက်ပြီးလျှင်)ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နိယျာတိတေပိ-အပ်နှင်းအပ်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ [ပစ္စိမစိဝရပမာဏရှိလျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်-ဟူလို၊]

တန္တ ဝါယော-သည်၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ [“မူလေန ဝါ ပယောဇိတော ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊] ပယောဇိတော - စေခိုင်း အပ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ - ၎င်း၊) သယံ - (ယက်ကန်းသည်) ကိုယ်တိုင်၊ ဒါတု ကာမော-လှူလိုသည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ ဘန္တေ, အဟံ, တုမ္ဘာကံ-တို့ဘို့၊ စိဝရံ- ကို၊ အသုကဒီဝသေနာမ-၌၊ ဝါယိတွာ-ယက်ပြီး၍၊ ထပေဿာမိ-ထားလိုက်

တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ။ ။ ယက္ကန်းစင်ပေါ်မှာ တည်နေသော်လည်း မိမိချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော မိမိပိုင် သင်္ကန်းလျှာ အဝတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ၁၀ ရက် မလွန်ခင် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်၊ တကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးနောက် ထပ်၍ ယက်အပ်သမျှ အဝတ်သည်လည်း တဆက်ထည်းဖြစ်မှု ပဌမ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပြီးနှင့် အလားတူပင် ဖြစ်သောကြောင့် နေ့ထပ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘွယ်မလို၊ အကယ်၍ အကြား အကြား၌ အသားချင်း မဆက်ဘဲ အမြိတ်အဆာခြား၍ ယက်ထားမှုကား ထိုအမြိတ် အဆာ၏ အတွင်း အတွင်း အပိုင်းကို တကန့်စီ တကန့်စီ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်၊ ဝိကပ္ပနာ လည်း ပြုနိုင်၏၊ [တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ကေဝါရံ အဓိဋ္ဌိတေ ပစ္စာ ဝိတံ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ ဟောတိ၊ ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သစေ ပန အန္တရန္တရာ ဒသာ ထပေတွာ ဝိသုဝိသု သပရိစ္ဆေဒံ ဝိတံ ဟောတိ၊ ပစ္စေကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ မေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ (ဝိမတိ)။]

ပါအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ [“ ဣတိ ဝတ္တာ တထေဝ ကရောတိ ” ဟု တဝါကျ ရှိသင့်သေး၏ ဟု ထင်သည်။] ဘိက္ခုန - သည်လည်း၊ တေန - ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပရိစ္ဆန္ဒဒိဝသတော-ပိုင်းခြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ဒသာဟံ- ကို၊ သစေ အတိက္ကာမေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပန - ဆက်၊ တန္တဝါယော - သည်၊ အဟံ တုမှာကံ စိဝရံ ဝါယိတွာ၊ သာသနံ- နှုတ်မှာ စကားကို၊ ပေသေဿာမိ-ပို့ လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ တထေဝ-ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ သစေ ကရောတိ၊ ပန-ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ တေန-ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပေသိတဘိက္ခု-စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်း သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-ထို သင်္ကန်း ရှင်ရဟန်းအား၊ သစေ န အာရောစေ တိ၊ အညော - အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒိသ္မာဝါ - မြင်၍သော်၎င်း၊ သုတွာဝါ၊ ဘန္တေ, တုမှာကံစိဝရံ နိဋ္ဌိတံ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ အာရောစေတိ၊ တေဿ-ဤ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာရောစနံ- သည်၊ န ပမာဏံ- လိုရင်း မဟုတ်၊ ပန-အန္ဓ ယကား၊ ယဒါ - ဌ၊ တေန - ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပေသိတော ယေဝ- စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သာ၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ တဿ-ထို စေလွှတ် အပ်သော ရဟန်း၏၊ ဝစနံ-ကို၊ သုတဒိဝသတော-ကြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဒသာဟံ-ကို၊ အတိက္ကာမယတော- ၏၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

တန္တဝါယော-သည်၊ အဟံ တုမှာကံ စိဝရံ ဝါယိတွာ ကဿစိ ဟတ္ထေ, ပဟိဏိဿာမိ - ပို့ လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ ဝတ္တာ တထေဝ (ထို လျှောက်သည့် အတိုင်းသာလျှင်၊) သစေ ကရောတိ၊ ပန - ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ စိဝရံ ဝဟေတွာ, ဝတဘိက္ခု - သွားသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော ပရိဝေဏေ ထပေတွာ, တဿ-ထို သင်္ကန်းရှင်ရဟန်းအား၊ န အာရောစေတိ-မပြောအံ့၊ အညော-ယူလာသော ရဟန်းမှ အခြားသော၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘဏတိ, (ကိံ)၊ ဘန္တေ , အရနာ , အာဘတံ စိဝရံ , သုန္ဒရံ အပိ- ကောင်းပါ၏လော၊ ဣတိ, ဘဏတိ- အံ့၊ အာပုသော- ရှင်၊ စိဝရံ- သည်၊ ကုဟိံ - အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မေးအံ့၊ ဣတ္ထန္တာမဿ- ဤ အမည်ရှိသော ရဟန်း၏ ဟတ္ထေ , ပေသိတံ - ပို့ အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်အံ့၊ တေဿပိ-ဤ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ဝစနံ န ပမာဏံ၊ ပန- အန္ဓယကား၊ ယဒါ, သော ဘိက္ခု - ထို သင်္ကန်းယူလာသော ရဟန်းသည်၊ စိဝရံ ဒေတိ၊ (တဒါ) လဒ္ဓဒိဝသတော-ရအပ်ရာနေ့မှ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဝါယာ ပနမူလံ - ယက်စေကြောင်း အဖိုးသည်၊ [ဝါယာပေတိ အနေနာတိ ဝါယာ ပနံ] အဒိန္ဒံ မပေးအပ်သေးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယာဝ-လောံ၊

ကာကဏိက မတ္တဓိ - တချင် ရွေးမျှသည်လည်း၊ ဝါ- တပြားမျှသည်လည်း၊ အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းသေး၏၊ တာဝ-ထိုလက်ခ မကြေသေးသမျှ၊ ရက္ခတိ-အာပတ်မှ စောင့်၏၊ [ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်သေးသောကြောင့် အာပတ်မသင့်သေး - ဟူလို၊] အနာပတ္တိ စီဝရံ သိဗ္ဗေတုန္တိ - ကား၊ စီဝရသိဗ္ဗနတ္ထာယ - သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိတိ အတ္ထော၊ အာယောဂေတိ အာဒိသုပိ - အာယောဂေအစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း၊ နိဗ္ဗိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ၊ အာယောဂါဒိနိမိတ္တံ - အာယောဂပတ် အစရှိသည်ကို ပြုလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ သုတ္တဝိညာတ္တိ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x . x x x x x x x

မဟာပေသကာရ 'သိက္ခာပုဒ်'

တေန သမယေနာတိ မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒံ၊ [ရွှေသိက္ခာပုဒ်လည်း ယက်ကန်းသည်နှင့်စပ်၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်လည်း ယက်ကန်းသည်နှင့် စပ်ရာဝယ် ဤ သိက္ခာပုဒ်က ကျယ်သောကြောင့် ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို “မဟာပေသကာရ= ယက်ကန်းသည်ကြီး သိက္ခာပုဒ်” ဟု နာမည်တပ်သည်။] တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ သုတ္တံ ဓာရယိဘွာတိ-ကား၊ သုတ္တံ၊ တုလေတွာ-ချိန်၍၊ ပလပရိစ္ဆေဒံ-ပိုလ်အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ၊ (ဒေဟိ - ပေးလိုက်လော၊ ငှ ကျပ်သားလျှင် တပိုလ်ရှိရကား ပိုလ်ပေါင်း ကျပ်ချိန်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ဟု ချိန်၍ ပေးလိုက် ပါ-ဟူလို၊) အပ္ပိတန္တိ-ကား၊ ယနံ-တခဲနက်ကို၊ သုဝိတန္တိ-ကား၊ သုဠု-စွာ၊ ဝိတံ - ယက်အပ်သည်ကို၊ သဗ္ဗဠာနေသု - အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ သမံ-ညီနေသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဝိတံ-ယက်အပ်သည်ကို၊ [သုဠုဝိတံကိုပင် “သဗ္ဗဠာနေသု သမံ ကတွာ ဝိတံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]

သုပ္ပဝါယိတန္တိ-ကား၊ သုဠု၊ ပဝါယိတံ ဖြန့်အပ်သည်ကို၊ သဗ္ဗဠာနေသု သမံ ကတွာ , တန္တေ - ယက်ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ပသာရိတံ- ဖြန့်အပ်သည်ကို၊ [သုဠု ပဝါယိတံ ကိုပင် “သဗ္ဗဠာနေသု သမံ ကတွာ တန္တေ ပသာရိတံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] သုဝိလေခိတန္တိ-ကား၊ လေခနိယာ-နယ်ဖြင့်၊ သုဠု-ကောင်းစွာ၊ ဝိလိခိတံ- ထိုးခြစ်အပ်သည်ကို၊ ဝါ- ကန်အပ်သည်ကို၊ သုဝိတန္တိတန္တိ-ကား၊ ကောစ္ဆေန - ဘီးဖြင့်၊ သုဠု , ဝိတန္တိတံ - ဖီးအပ်သည်ကို၊ သုနိဒ္ဒေါတံ- ကောင်းစွာ အကြွင်းမရှိအောင် စင်ကြယ်စေအပ်သည်ကို၊ (အဖု အဆစ် ကလေးများ စင်ကြယ်အောင် ဖီးအပ်သည်ကို၊) ကရောဟိ - လော၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပဋိဗဒ္ဓန္တိ-ကား၊ ဝေကလ္လံ ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ (နဘဝိဿတိ)၊
 တန္တေတိ - ကား၊ တန္တေ - ယက်ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ဒီဃတော - အလျား
 အားဖြင့်၊ ပဿာရဏေယေဝ-ဆန့်တန်းခြင်း၌သာလျှင်၊ (ရှည်ခြင်း၌သာလျှင်)၊
 ဥပနေတွာ-ကပ်ဆောင်၍၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တကြ စေ သော ဘိက္ခုတိ-ကား၊
 ယကြဂါမေဝါ-၌၎င်း၊ ယကြ နိဂမေဝါ-၌၎င်း၊ တေတန္တဝါယာ-တို့သည်၊
 (သန္တိ)၊ တကြ-ထို ယက်ကန်းသည်တို့ ရှိရာ ရွာနိဂုံး၌၊ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျာ
 တိ-ကား၊ ဝိသိဋ္ဌံ-ထူးအောင်၊ ကပ္ပံ-စီမံခြင်းသို့၊ အဓိကဝိဓာနံ-အပိုအလွန်
 စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ ယေနာကာရေန-
 ဖြင့်၊ ဝိကပ္ပံ-သို့၊ အာပဇ္ဇော ဟောတိ၊ တံ-ထို အခြင်းအရာကို၊ ဒသေတံ-
 ၄၊ ဣဒံ ခေါ်အာဝုသောတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ မမ္မဗ္ဗိ
 ဘဏတိတိ-ကား၊ မမ္မကထဗ္ဗိ-တရားစကားကိုလည်း၊ ကထေတိ- ပြောအံ့၊
 တဿဝစနေန၊ ပေ၊ အပ္ပိတံဝါတိ(ဣမိနာ)-ဤပါ၌ဖြင့်၊ သုတ္တဝမုနအာကာရ
 မေဝ-ချည်ကို တိုးပွားစေခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာကိုသာ၊ ဒသေတိ၊ ပုဗ္ဗေ
 အပ္ပဝါရိတောတိ - ကား၊ စီဝရသမိကေဟိ - သင်္ကန်းရှင်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ
 အပ္ပဝါရိတော ဟုတွာ (ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ)၊ ပေ၊ ဣတိ - တည်း။.... မဟာ
 ပေသကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

အစ္စကစီဝရ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ အစ္စကစီဝရသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဒသာဟာနာ
 ဝတန္တိ-ကား၊ ဒသ-န်သော၊ အဟာနိ- ရက်တို့တည်း၊ ဒသာဟံ- ဆယ်ရက်၊
 တေန ဒသာဟေန-သည်၊ အနာဝတာ-မရောက်အပ်သေးသော ကတ္တိကတေ
 မာသိကပုဏ္ဏမာတည်း၊ ဒသာဟာနာဝတာ - ပုဏ္ဏမာ၊ ဒသာဟေန- သည်၊
 အသမ္ပတ္တာ - မရောက်အပ်သေးသော ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမာတည်း၊
 ဣတိ အတ္ထော၊ ဒသာဟာနာဝတံ-သော၊ တံ (ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ)-

ပဋိဗဒ္ဓံ။ ။ပါဠိတော်၌ “န တေ သုတ္တေန ပဋိဗဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ” ဟု ရှိ၏။ ဆိုလို
 ရင်းကား— အာယတဖြစ်အောင် ဝိတ္တတဖြစ်အောင် အပ္ပိတဖြစ်အောင် ယက်လျှင်
 ချည်အပိုကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ချည်အပိုကုန်လျှင် နောက်ထပ်ချည်လိုမည် ဖြစ်သော်
 လည်း အသင် ယက်ကန်းသည်မှာ ထိုလိုသောချည်နှင့် စပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ လိုသော
 ချည်အတွက် ငါ့တာဝန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်—ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ဝေကလ္လံသည် ပဋိဗဒ္ဓံ၏
 သဒ္ဓါနက်မဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ။

ထို ကတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်သော ဂု လရှိသော လပြည့်နေ့ ပတ်လုံး၌၊ အစ္စန္ဒ သံယောဂ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ - ဒုတိယာ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ တေနော - ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို ဒသာဟာ နာဂတံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဒသာဟာနာဂတာယာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပန- ဆက်၊ ပဝါရဏာယာ တိ ဣဒံ-ပဝါရဏာယဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်၊ (အနုပယောဂ ဝစနံ-၌စပ်)၊ ယာသာ-အကြင် ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမာကို၊ ဒသာဟာနာဂတာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ တံ-ထို ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမာကို၊ သရူပတော-အားဖြင့်၊ ဒဿေတံ - ငှါ၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ အနုပယောဂ ဝစနံ - လျော်စွာ ယှဉ်စေအပ်သော သဒ္ဒါတည်း၊ [ပဌမ မဟာပဝါရဏာ နေ့ကို ကတ္တိက တေမာသိကပုဏ္ဏမာနေ့ဟု ဆိုလိုသည်။]

ကတ္တိက၊ပေ၊ပုဏ္ဏမန္တိ - ကား၊ ပဌမ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ - ပဌမ ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သော မိုဃ်း ဂု လရှိသော လပြည့်နေ့ ပတ်လုံး၌၊ ဝါ- သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ပတ်လုံး၌၊ ဣဓာပိ - ဤ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံဟူသော ပါဠိ၌လည်း၊ (ဥပယောဂဝစနံ ၌စပ်)၊ ပဌမပဒဿ - ဒသာ ဟာနာဂတံ ဟူသော ပဌမပုဒ်၏၊ အနုပယောဂတ္တာ - ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ ယှဉ်စပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုရိမနယေနော - ရှေး အစ္စန္ဒ သံယောဂနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-တည်း၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ ယတော - အကြင် သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၅ ရက်နေ့မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပဌမ မဟာပဝါရဏာ- ပဌမ မဟာပဝါ ရဏာနေ့ကို၊ ဒသာဟာနာဂတာတိ ဝုတ္တံ၊ တာနိ ဒိဝသာနိ-ထို နေ့တို့ပတ် လုံး၊ အစ္စန္ဒ မေဝ- အဆက်မပြတ်သာလျှင်၊ ဘိက္ခု နော-၏၊ အစွေကစီဝရ- အစွေကသင်္ကန်းသည်၊ သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ ဝါ- ရအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ အစွေကံ - အစွေကသင်္ကန်းတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဇာနမာနေန - သိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဗ္ဗမိ-အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ (ထိုရက်အတွင်း၌ ရအပ်သမျှ သင်္ကန်းအားလုံးကိုလည်း၊) ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူနိုင်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

တေန- ထို ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိက တေမာသိကပုဏ္ဏမံဟူသော ပါဠိ ဖြင့်၊ ပဝါရဏာမာသဿ-ပဝါရဏာလ၏၊ ဝါ- သီတင်းကျွတ်လ၏၊ ဇုဏ္ဏ ပက္ခ ပဉ္စမိတော - လဆန်းပက္ခ ၅ ရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဌာယ , ဥပ္ပန္နဿ - သော၊ စီဝရဿ-၏၊ နိဓာနကာလော- (အဓိဋ္ဌာန, ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ) သို့မှီး

သိမ်းဆည်းရာကာလသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒသိတော- သည်၊ ဟောတိ၊ စ- ဆက်၊
 သေ-ဤသင်္ကန်း သိုမှီးသိမ်းဆည်းရာကာလသည်၊ ဒသာဟ၊ ပေ၊ ဓာရေတဗ္ဗတိ
 ဣမိနာဝ-တဗ္ဗဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပင်၊ ကာမံ သိဒ္ဓေါ-အကယ်၍ကား
 ပြီးပါပေပြီ၊ ပန- ထိုသို့ ပြီးပါသော်လည်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန- အကြောင်း
 ဝတ္ထုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အပုဗ္ဗိယ-အသစ်ကိုကဲ့သို့၊ အတ္ထိ-ကို
 ဒသေတွာ, သိက္ခာပဒံ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ထပိတံ-ထားတော်မူအပ်ပြီ။ [ဤ
 စကားကို ဋီကာပယ်၏ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌
 ပြထားပြီ။]

အစ္စာယိကစီဝရံ-အဆောတလျှင် ဖြစ်စေအပ်သောသင်္ကန်းကို၊ အစ္စက
 စီဝရန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [အစ္စကသင်္ကန်း၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပုဒ်ပြီးပုံကို ပါတိ
 မောက်ဘာသာဋီကာနှင့် ကင်္ခါဘာသာဋီကာတို့၌ ပြထားပြီ။] ပန - ဆက်၊
 တဿ-ထို အစ္စကသင်္ကန်း၏၊ အစ္စာယိကဘာဝံ - အဆောတလျှင် ဖြစ်စေ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒသေတုံ-၄။ သေနာယဝါ ဂန္တုကာမော ဟောတိ
 တိ အာဒိ- ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို သေနာယဝါ ဂန္တုကာမော ဟောတိ အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌၊ သဒ္ဓါတိ ဣမိနာ - သဒ္ဓါဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ သဒ္ဓါ
 မတ္တကမေဝ - သဒ္ဓါမျှကိုသာ၊ ဒသိတံ- ပြီ၊ ပသာဒေါတိ ဣမိနာ- ဖြင့်၊ သုပ္ပ
 သန္တာ- အလွန်ကြည်ညိုသော၊ ဗလဝသဒ္ဓါ - အားရှိသောသဒ္ဓါကို၊ (ဒသိ
 တာ)၊ ဧတံ အစ္စကစီဝရံ နာမာတိ - ကား၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ - တို့
 ကြောင့်၊ ဒါတုကာမေန-လှလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒုတံ- ကို၊ ပေသေတွာဝါ-
 ရှိသော်၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အာဂတ္တိာဝါ-၎င်း၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာ
 ဝါသိက သင်္ကန်းကို၊ [မိုဃ်းလပတ်လုံး နေသောသံဃာ , ရိုဏ်း , ပုဂ္ဂိုလ်
 အမျိုးမျိုးအား လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို၊] ဒဿာမိ- ၏၊ ဣတိဧဝံ- သို့၊ အာ
 ရောစိတံ-လျှောက်အပ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဧတံ စီဝရံ-သည်၊ အစ္စကစီဝရံ
 နာမ-အစ္စကသင်္ကန်း မည်သည်၊ ဟောတိ။

ပန- ဆက်၊ ဆဋ္ဌိတော- ၆ ရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဥပ္ပန္နံ- သော၊
 အနစ္စက စီဝရမ္ပိ - အစ္စကမဟုတ်သော သင်္ကန်းသည်၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓိတွာ-
 ၍၊ ထပိတစီဝရမ္ပိ-သည်၎င်း၊ ဧတံ ပရိဟာရံ-ဤအစောင့်အရှောက်၊ လဘတိ
 ယေဝ - သည်သာ၊ [သင်္ကန်းကာလအတွင်း ရောက်သွားသောကြောင့် ဝဝ
 ရက် လွန်သော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် အစောင့်အရှောက် ရသည် -
 ဟူလို။] သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကိဉ္စိ-သော၊ နိမိတ္တံ-အမှတ်
 အသားကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပေတဗ္ဗံ-၏၊ ကဿာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤ သညာဏံ

ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ် သနည်း၊ ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တံ - ထို အစ္စကသင်္ကန်းကို၊ ပုရေ ပဝါရဏာယ - ပဝါ ရဏာနေ့ မတိုင်မီ၊ ယဒိ ဝိဘဇန္တိ - အကယ်၍ ဝေဘန်ကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂဟိတံ-ပြီ၊ တေန-သည်၊ ဆိန္ဒဝသေယန-ကြီးပြတ် သော ဝါရှိသောရဟန်းသည်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ - ရာ၊ [အစ္စကစီဝရ ထည်းက ဝေစုယူသောရဟန်းသည် ဝါကြီးပြတ်သူမဖြစ်ရ- ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ (ဆိန္ဒ ဝသေယာ - သည်) သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ စီဝရံ - သည်၊ [ဝေစု ယူထားအပ်သော ထိုသင်္ကန်းသည်၊] သံဃိကမေဝ - သံဃဥစ္စာသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တတော-ထိုသို့ သံဃိကဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သလ္လဒက္ခတ္တာ-၍၊ (နဂိုရ် က အမှတ်အသားကိုကြည့်၍) သုခံ-လွယ်ကူစွာ၊ ဒါတုံ-ပြန်ပေးခြင်းငှါ၊ ဘဝိ သတိ-တံ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (ဧတံ- ဤ သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ) အစ္စက၊ ပေသညိတိ ဝေမာဒိ-စကားကို၊ ဝိဘဇိတ္တာ- ပြီး၍၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကိုသာ၊ (ကိုယ်ပိုင်ရပြီးကိုသာ) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပန - ဆက်၊ အဝိဘတ္တံ - မဝေဘန်အပ် သေးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ သံဃဿ - ၏၊ ဘဏ္ဍာဂါရေဝါ - ဘဏ္ဍာတိုက်၌မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ စီဝရသမယာတိက္ကမေပိ - ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-လျှင်၊ အတိရေကစီဝရဿ- အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုဖြစ်သောသင်္ကန်း၏၊ ဒသာဟံ-ဆယ်ရက်သည်၊ ပရိဟာရော- စောင့်ရှောက်ကြောင်း ရက်သည်၊ (ဟောတိ)။

အကတဿ-ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်သေးသော၊ ဝဿိကသာဒီကာ စီဝရ ဿ- ၏၊ ကထိနေ-ကို၊ အနတ္ထတေ-မခင်းအပ်သော်၊ ပဉ္စမာသာ- တို့၎င်း၊ (ဣတိ၌စပ်) ဝသေ-ဝါကို၊ ဥက္ကခိုတေ-အထက်သို့ ငင်အပ်သော်၊ (ဝါထပ် လသော်)၊ ဆမာသာ - တို့၎င်း၊ ကထိနေ၊ အတ္ထတေ - ခင်းအပ်ပြီးသော်၊ အပရေ-ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်လမှ တပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော မာသာ- တို့၎င်း၊ ဟေမန္တဿ - ၏၊ ပစ္ဆိ မေဒိဝသေ - နောက်ဆုံးနေ့၌၊ (တပေါင်း လပြည့်နေ့၌)၊ မူလစီဝရာဓိဋ္ဌာနဝသေန - မူလသင်္ကန်း ဟု အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အပရောပိ-သော၊ ဧကောမာသော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကောဒသ မာသာ- တို့သည်၊ ပရိဟာရော-(အာပတ် မသင့်အောင်)စောင့်ရှောက်ကြောင်း လသည်၊ (ဟောတိ)၊ ပစ္စာသာယ - သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အာသာသည်၊ သတိယာ- သော်၊ မူလစီဝရဿ-၏၊ ဧကောမာသော- သည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ အစ္စကစီဝရဿ - ၏၊ ကထိနေ အနတ္ထဒတ၊ ဧကောဒသဒိဝသာ

မိကော-၁၁ ရက် အလွန်ရှိသော၊ မာသော-တလသည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ ကထိနေ အတ္ထတေ၊ ကောဒသဒိဝသာမိကာ - နိသော၊ ပဉ္စမာသာ-တို့သည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ တတော- ထို ၁၁ ရက် အလွန်ရှိသော ၅ လမှာ ပရံ-၌၊ ကေဒိဝသဗ္ဗိ-တနေ၌လည်း၊ ပရိဟာရော-အစောအရှေ့သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝေဒိဟဗ္ဗံ၊ အနစ္စေက စီဝရေတိ- ကား၊ အစ္စေကစီဝရသဒိသေ- အစ္စေက သင်္ကန်းနှင့် အလားတူသော၊ အညသ္မိံ - အခြားသော သင်္ကန်း၌၊ [အစ္စေကစီဝရကာလေ ဥပ္ပန္နတ္တာ အစ္စေကစီဝရသဒိသေတိ ဝုတ္တံ။] သေသ မေတ္ထပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။....အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

သာသင်္ကံ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ သာသင်္ကံသိက္ခာပုဒ်၊ ဝုဠဝဿာ အာရညကေသုတိ- ကား၊ တေ-ထို ရဟန်းသည်၊ ပုဗ္ဗေဝိ-၌လည်း၊ (ဤ ဝါတွင်းမှ ရှေး၌လည်း)၊ အရညယေဝ- တော၌သွားလျှင်၊ ဝိဟရိ သု - နိဋ္ဌိ၊ ပန- ထိုသို့ ရှေးအခါက တော-ကျောင်း၌သာ နေပါကုန်သော်လည်း၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရတ္တာ-အားမရှိသော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စယဝသေန-ဖြင့်၊ (သင်္ကန်းပစ္စည်းကို ရလို၍)၊ ဝါမန္တသေနာသနေ-ရွာကျောင်း၌၊ (အန္တအနက်မရှိ)၊ ဝါ-ရွာနီး ကျောင်း၌၊ (အန္တ သဒ္ဓါ သမိပအနက်ဟော)၊ ဝဿံ-လုံး၊ ဝသိတွာ-၍၊ နိဋ္ဌိတ စီဝရ-ပြီးပြီးသော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ [ချုပ်၍ ဆိုး၍ ပြီးသည်ကို “ နိဋ္ဌိတစီဝရ ” ဟု ဆိုသည်။] ဣဒါနိ - ၌၊ နိပ္ပလိဗောဓာ- သင်္ကန်းအတွက် ကြောင့်ကြမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) သမဏဓမ္မံ- ကို၊ ကရိဿာမ- နအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာရညကေသု-တောရ ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာသနေသု-တို့၌၊ ဝိဟရန္တိ - န၏၊ ကတ္ထိကစောရကာတိ- ကား၊ ကတ္ထိကမာသေ-တန်ဆောင်မုန်း လ၌၊ စောရာ - တို့သည်၊ ပရိပါတေန္တိတိ- ကား၊ ဥပဒ္ဒဝန္တိ- ကပ်၍ နှိပ်စက် ကြကုန်၏၊ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အရပ်၌၊ အာဓာဝိတွာ - ရှေးရှု ပြေးလာ၍၊ ဥတ္တာသေန္တိ-ထိပ်လန့်စေကြကုန်၏၊ ပလာပေန္တိ-ထွက်ပြေးစေကြကုန်၏။

အန္တရသရေ နိက္ခိပိတုန္တိ-ကား၊ အန္တောဝါမေ-၌၊ နိက္ခိဝိတု-၄၊ (အနု ဇာနာမိ - ၏) ဘဝဝါ - သည်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ပစ္စယာနာမ- ပစ္စည်းတို့

အန္တရသရေ။ ။ အန္တရေ+သရာနိ ဧတ္ထ၊ ဧတဿာတိ ဝါ အန္တရသရံတိ လဒ္ဓ ဝေါဟာရေ ဝေါစရ ဝါမေ၊ [လမ်းတို့၏ အကြား အကြားဝယ် အိမ်ရှိသောကြောင့် ရွာကို “အန္တရသရ”ဟု ခေါ်သည်။]

မည်သည်ကို၊ ဓမ္မေန-နှင့်၊ သမေန-စွာ၊ ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ကုန်၏။
 ဟိ - မှန်၊ သလ္လေခဝါ- သလ္လေခ အကျင့်ရှိသော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ မာတရမ္ဗိ-
 ကိုလည်း၊ ဝိညာပေတံ - ငှါ၊ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (တရားနှင့်
 လျော်ညီစွာ ရနိုင်ခဲ၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ စီဝရ ဂုတ္တတ္ထိ-သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အန္တရယရေ-၌၊ နိက္ခိပိတံ-ငှါ၊ အနုဇာနာတိ၊ ပန-ထိုသို့ ရှာ၌
 ထားခွင့်ပြုပါသော်လည်း၊ (အရညဝါသဿ-တော၌နေခြင်း၏)ဘိက္ခုနံ-
 တို့အား၊ အနုရူပတ္တာ - လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရညဝါသံ - ကို၊ န
 ပဋိက္ခိပိ-ပယ်တော်မမူ၊ ဥပဝဿံ ခေါ်ပနာတိ ဣ-၌၊ ဥပဝဿံတိ-ကား၊
 ဥပဝဿ-ဝါသို့ ကပ်နေပြီး၍၊ ဥပဝသိတွာ-ဝါသို့ ကပ်နေပြီး၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ ဟိ - မှန်၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇန္တိ အာဒိသုဝိယ - ကဲ့သို့၊ ဣ- ဤ ဥပဝဿံ
 ပုဒ်၌၊ အနုနာသိကော - နိဂူဟိတ်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဝဿံ - ဝါသို့၊ ဥပဂတိော-
 ၍၎င်း၊ (ဥပ အနက်)၊ ဝသိတွာစ - နေပြီး၍၎င်း၊ (ဝဿ အနက်)၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ စ-ဆက်၊-ဣမဿ ပဒဿ-ဤ ဥပဝဿံပုဒ်၏၊ တထာရူပေသု၊ ပေ၊
 ဝိဟရန္တောပိ ဣဒိနာ-ဤ ပုဒ်အပေါင်းနှင့်၊ သမ္ပန္နော(ဟောတိ)၊ [ဥပဝဿံ
 ပုဒ်ကို တထာရူပေသု စသော ပုဒ်အပေါင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်စပ်ယူပါ-ဟူလို။]

• ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဿံ - ဝါသို့၊ ဥပဂတိော- ၎င်း၊ ဝသိတွာစ - မကျိုး
 မပြတ်အောင် နေပြီး၍၎င်း၊ တတော - ထို ဝါကျွန်ရာကာလမှ၊ ပရံ- ပစ္စိမ
 ကတ္တိကပုဏ္ဏမ ပရိယောသာန ကာလံ-နောက်ဖြစ်သော ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်
 ယှဉ်သော လပြည့်နေ့အဆုံးရှိသော ကာလတိုင်အောင်၊ ဝါ-တန်ဆောင်မုန်း
 လပြည့်နေ့တိုင်အောင်၊ သာသနံသမ္ပတာနိ- ရှံရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်
 ကုန်သော၊ သပ္ပဋိဘယာနိ- ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရညကာနိ-
 န်သော၊ ယာနိ တာနိ သေနာသနာနိ(သန္တိ)၊ တထာရူပေသု သေနာသနေသု၊
 ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ ဝါ-စဉ်၊ အာကင်္ခမာနော-သင်္ကန်း
 ထားလိုလသော်၊ ဟိန္တံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ အန္တရယရေ နိက္ခိပေယျ။

ယသ္မာ၊ ပေ၊ န ပဋိက္ခိပိ ။ ။ သလ္လေခအကျင့်ရှိသော သူတော်စင် ရဟန်းတို့မှာ
 (မယ်တော်ကိုမျှ မတောင်းကြသောကြောင့်) တရားသဖြင့် ပစ္စည်းငှပါးရဘို့ခဲယဉ်း၏။
 ထို့ကြောင့် သူခိုးမခိုးနိုင်အောင် ရွာတွင်း၌ (မိမိနှင့် ကင်း၍) သင်္ကန်းထားဘို့ရန်
 ခွင့်ပြုတော်မူရသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုကတ္တိကစောရတို့ ထကြွချိန်ဝယ် တောကျောင်း၌
 မနေဘို့ရန် ပယ်မြစ်တော်မူသင့်သည် မဟုတ်လော-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ တောကျောင်း၌
 နေခြင်းကား ရဟန်းများနှင့် သင့်လျော်သောကြောင့် တောကျောင်း၌ နေခြင်းကို
 ကား ပယ်မြစ်တော် မမူ။

ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ, ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝဿံ ဥပဂဏ္ဍိာ , ယာဝ ပဌမကတ္တိကပုဏ္ဏမံ - သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ တိုင်အောင်၊ ဝသတိ - ၏၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ဝုဠဝဿာနံ - မိုဃ်းလ ပတ်လုံးနေပြီးသူတို့၏၊ အပ္ပန္န ရော-အတွင်း၌ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ, အတိဂဟနံ-အလွန် ရှုပ်ထွေးသော၊ ဣမံ ဗျဉ္ဇန ဝိစာရဏံ-ဤ သဒ္ဒါစိစစ်ခြင်း ကို၊ အကတ္တာ-မပြုဘဲ၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ကေဝလံ - သဒ္ဒါစိစစ်ခြင်း မဘက် သက်သက်၊ စိဝရနိက္ခေပရဟံ-သင်္ကန်းထားခြင်းကို ထိုက်သော၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဒသေတံ ဝုဠဝဿာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာပိ- ထို ဝုဠဝဿာနံ ပုဒ်၏လည်း၊ [ဥပဝဿံပုဒ်ကို ပိဖြင့်ပေါင်း။] ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တောတိ ဣမိ နာ-ပုဒ်အပေါင်းနှင့်၊ သမ္ပန္နော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ် လတံကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ဝုဠဝဿာနံစသော ပုဒ်အပေါင်း၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဝုဠဝဿာနံ-မိုဃ်းလပတ်လုံး နေပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သေနာသနေသု-တို့၌၊ ဝိဟရန္တော- သော်၊ ဣတိအယံ-ကား၊ (အတ္ထော- တည်း၊) ဝေရူပဂါနံ-နိသော၊ (ဝဿံဝုဠဖြစ်ကုန်သော)၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အပ္ပန္န ရော-၌၊ ယောကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အရညလက္ခဏံ - တော၏ လက္ခဏာကို၊ အဒိန္နာဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ၊ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဝိဟာရော - သည်၊ ပရိက္ခိတ္တော - ကာရံအပ်သည်၊ သုစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)ပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ, ဣန္ဒဒီလတော-တံခါးခုံမှ၊ (ပဠာယ-၎င်း၊) အပရိက္ခိတ္တဿ (ဂါမဿ) ပရိက္ခေပရဟဋ္ဌာနတော- အကာအရံ ထိုက်ရာအရပ်မှ၊ ပဠာယ - ၎င်း၊ ယာဝဝိဟာရ ပရိက္ခေပရိ- ကျောင်း အကာအရံတိုင်အောင်၊ မိနိတဗ္ဗံ-တိုင်းတာရာ၏၊ (တောရ, မရကို တိုင်းတာရမည်-ဟူလို။)ဝိဟာရော-သည်၊ အပရိက္ခိတ္တော-မကာရံအပ်သည်၊ သုစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော သေနာသန စသည်တို့မှ ရှေးဥုးစွာ၊ ယံ သေနာသနံဝါ-အကြင် ကျောင်းသည်သော်၎င်း၊ ယာ ဘတ္တ သာလာဝါ-၎င်း၊ ယံ ဝုဠဝဿာနံဝါ-အကြင် အမြဲစည်းဝေးရာအရပ် သည်သော်၎င်း၊ ယော ဗောဓိဝါ-အကြင်ဗောဓိပင်သည်သော်၎င်း၊ ယံ စေတိ ယံဝါ-၎င်း၊ သေနာသနတော-မှ၊ ဒူရေ-၌၊ စေပိ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊ တံ-ထို သေနာသနစသည်ကို၊ ပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတ္တာ မိနိတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနံ အပ္ပန္န ရော။ ။နိဒ္ဒါရဏရသောနေရာဝယ် နိဒ္ဒါရဏအစား ရှေ့သမ္ပန္နိ ပုဒ်နှင့်တွဲ၍ မဇ္ဈေ အပ္ပန္န ရော အပ္ပန္န ရောတို့ကို သုံးစွဲလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဝုဠဝဿာ နံ”ဟူသော နိဒ္ဒါရဏနေရာဝယ် “ဘိက္ခုနံ အပ္ပန္န ရော”ဟု ဖွင့်သည်။

အာသန္ဓေ-ကျောင်း၏အနီး၌၊ ဂါမော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ၊ [အာသန္ဓေ ဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ “ဝိဟာရေ၊ ပေ၊ သူယတိ” ဟု မိန့်။] ဝိဟာရေ - ၌၊ ဌိတေဟိ-တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ယရမာနုဿကာနံ - အိမ်၌နေသူ လူတို့၏၊ သဒ္ဓေါ - ကို၊ သစေပိ သူယတိ- အကယ်၍မူလည်း ကြားအပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ပန- ထိုသို့ နီးပါသော်လည်း၊ ပဗ္ဗတနဒီအာဒိဟိ- တို့သည်၊ အန္တရိ တတ္တာ - ခြားကွယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဇုံ - ဖြောင့်မတ်စွာ၊ ဂန္တံ၊ နသတ္တာ-မတတ်ကောင်းအံ့၊ စ-ဆက်၊ အဿ - ထို ရှာ၏၊ ယော ပကတိ မဂ္ဂေါ-အကြင် သွားရိုးလမ်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ နာဝါယ - ဖြင့်၊ သဗ္ဗရိ တဗ္ဗော - လှည့်လည်ထိုက်သော လမ်းသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေဥားတော့၊ (ဝေသတိပိ)၊ တေန မဂ္ဂေန-ထို သွားရိုးလမ်းဖြင့်၊ ဂါမတော၊ ပဗ္ဗဓနုသတိကံ - လေးအပြန် ငါးရာရှိသော ကျောင်းကို၊ ဂဟေ တဗ္ဗံ-ယူနိုင်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာသန္ဓဂါမဿ- ၏၊ အင်္ဂသမ္ပာဒနတ္ထံ-တောကျောင်းအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ တတော တတော-ထိုထိုအရပ်မှ၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ပိဒဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အယံ - ဤ ရဟန်းကို၊ ဓုတင်္ဂစောရေတိ-အာရညကင် ဓုတင် သူခိုးဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာသနာ သမ္ပတာနိတိ-ကား၊ သာသနာနိတိ-ဟူ၍၊ သမ္ပတာနိ-နိသော၊ ဝေ - ဤသို့ သာသနာဟူ၍၊ သညာတာနိ - အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ (သေနာသနာနိ သန္တိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ယေန ကာရဏေန-ကြောင့်၊ တာနိ-ထို တောရကျောင်းတို့ကို၊ သာသနာသမ္ပတာနိ- ယုံမှားဘွယ်ရှိ၏ ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ တံ - ထို အကြောင်းကို၊ ဒဿေတုံ အာရာမေ အာရာမူပစာရေတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ (ယာနိ-အကြင်ကျောင်းတို့သည်၊) ပဋိဘယေန - နီးကပ်သော တေးရန်နှင့်၊ သဟ (ဝတ္တန္တိ၊ ဣတိ) တာနိ- ထို ကျောင်းတို့သည်၊ သပ္ပဋိဘယာနိ - တို့မည်၏၊ သန္တိဟိတ ဗလဝဘယာနိ- နီးကပ်သော အားရှိသော တေးရန်ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ၊ သမန္တာ၊ ပေ၊ နိက္ခိ ပေယျာတိ- ကား၊ အာရညကဿ- သော၊ သေနာသနဿ- ၏၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌ သမ္ပဒိသာဘာဂေသု - အလုံးစုံသော အရပ်အဘို့တို့၌၊ အတ္ထ

ဓုတင်္ဂစောရ။ ။ ရွာကကျောင်းနှင့် နီးသော်လည်း တောင်ခြားနေ၊ မြစ်၊ ချောင်း တောတန်း စသည် ခြားနေသောကြောင့် သွားရိုးလမ်းမှာ လေး အပြန် ငါးရာရလျှင် အရညပင် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတပါးကား အရညကင် ဓုတင်ရအောင် တိုင်း တာသောအခါ သွားရိုးလမ်း၌ပင် ဟိုနားကလမ်းကိုပိတ် ဒီနားကလမ်းကို ပိတ်၍ တိုင်း၏၊ ထိုရဟန်းကိုကား အရညကင် ဓုတင်သူခိုးဟု ခေါ်သည်၊ ဓုတင်မရပါ-ဟူလို။

နာ - မိမိသည်၊ အဘိဗ္ဗတေ - အလိုရှိအပ်သော၊ ဂေါစရဂါမေ - ဌ၊ အင်္ဂ သမ္ပတ္တိယာ-အင်္ဂါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ သတိယာ-သော်၊ နိက္ခိပယျ-နိုင်၏။

တတြ-ထို သတိယာ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ-တည်း၊ ပုနိမိကာယ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ဥပဂတိော, မဟာပဝါရဏာယ- သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရိတော- ပဝါရဏာ ပြုပြီး သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ ဣဒံ-ဤ၊ မဟာ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဧကံ အင်္ဂံ - တပါးသော အင်္ဂါတည်း၊ ပုနိမိကာယ-သို့၊ ဥပဂတောဝါ-ကပ်ရောက် သည်မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ ဆိန္ဒဝသော ဝါ-ပြတ်သော ဝါရှိသည် မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိက္ခိပိတံ - သင်္ကန်း ထားခွင့်ကို၊ န လဘတိ၊ ကတ္တိကမာသော ယေဝ-တန်ဆောင်မုန်းလသည်သာ၊ ဟောတိ- အံ၊ ဣဒံ-ဤတန်ဆောင်မုန်းလ၏အဖြစ်သည်၊ ဒုတိယံ အင်္ဂံ - တည်း၊ ကတ္တိက မာသတော ပရံ (နိက္ခိပိတံ) နလဘတိ၊ ပဉ္စေနသတိကံ- သော၊ ပစ္ဆိမမေဝ- သော၊ ပမာဏယုတ္တံ- သော၊ သေနာသနံ- သည်၊ ဟောတိ- အံ၊ ဣဒံ-ဤ လေးအပြန် ငါးရာရှိသော ကျောင်း၏ အဖြစ်သည်၊ တတိယံ အင်္ဂံ - တည်း၊ ဥပုသယောဇနာဝါ-လေးအပြန်ငါးရာအေဒံ ယုတ်လျော့သောပမာဏရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါဂုတတော - တစ်ဝါဂုတ်ထက်၊ အတိရေကပ္ပမာဏေ ဝါ-ပိုလွန်သော ပမာဏရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ (သေနာသနေ-ဌ၊ နိက္ခိ ပိတံ) နလဘတိ၊ ဟိ - မှန်၊ ယတြ-အကြင် တောရကျောင်း၌၊ ပိဏ္ဏာယ, စရိတွာ-ပြီး၍၊ ပုန, ဝိဟာရံ-သို့၊ ဘတ္တဝေလယံ-ဆွမ်းစားချိန်၌၊ အာဂန္တု- ပြန်လာခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-၏၊ တဒေဝ- ထို ကျောင်းကိုသာ၊ ဣဓ- ဤ သိက္ခာ ပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတံ။

ပန- ဆက်၊ နိမန္တိတော - တရံတခါ ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) အနု ယောဇနမ္ပိ-ယူဇနာဝက်ရှိသော အရပ်သို့၎င်း၊ ယောဇနမ္ပိ- သို့၎င်း၊ ဂတိော- သွားပြီး ၍၊ ဝသိတွာ - နေပြီး၍၊ ပစ္စေတိ - ပြန်လာ၏၊ ဣဒံ - ဤ အဝေးသို့ သွားပြီး၍ ပြန်လာနိုင်ခြင်းသည်၊ အပ္ပမာဏံ၊ သာသင်္ဂံ သပ္ပဋိဘယ မေဝ- ယုံမှားဘွယ်နှင့် တကွဖြစ် , ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော ကျောင်းသည်သာ၊ ဟောတိ - အံ၊ ဣဒံ- ဤ သာသင်္ဂံ သပ္ပဋိဘယ၏အဖြစ်သည်၊ စတုတ္ထံ အင်္ဂံ၊ ဟိ-မှန်၊ အနာသင်္ဂံ အပ္ပဋိဘယေ-သော၊ အင်္ဂယုတ္တပိ- အင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ သေနာသနေ-ဌ၊ ဝသန္တော-နေသောရဟန်းသည်၊ နိက္ခိပိ တံ န လဘတိ၊ ဣတိ - ကား၊ (အင်္ဂသမ္ပတ္တိ - တည်း၊) [ဤ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပုဒ်နှင့်တကွ ပါတိမောက် ဘာသာဇီကား၌ ပြထားပြီ။]

အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပုတိယာတိ - ကား၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ- ဌှ၊ ယာ
 ကောသမ္ပိကသမ္ပုတိ-အကြင် ကောသမ္ပိကသမ္ပုတိကို၊ အနညာတာ-ပြီ၊ (ထို
 သမ္ပုတိကို ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။) တဿာ သမ္ပုတိယာ- ကို၊ အညတြ-၍၊
 သာ-ထို သမ္ပုတိသည်၊ ဝါ- ကို၊ လဒ္ဓါ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ဆာရတ္တာတိရေကမ္ပိ-၆ ညဉ့်ထက်အလွန် ကာလပတ်လုံးလည်း၊ ဝိပုဝသိတုံ-
 ကင်း၍ နေခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပုန ဝါမသီမံ ဩက္ကမိတွာတိ ဧတ္ထ - ဌှ၊ ဝေါစရ
 ဝါမတော-မှ၊ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ- ဌှ၊ သေနာသနံ- မူလကျောင်းသည်၊
 သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ အယဉ္ဇ- ဤရဟန်းသည်လည်း၊ ပစ္ဆိမံဒိသံ-
 သို့၊ ဂတော - သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သေနာသနံ - သို့၊ အာဂ
 တော-၍၊ သတ္တမံ-သော၊ အရုဏံ-ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတုံ- ငှါ၊ အသက္ကောန္တေန-
 မစွမ်းနိုင်သောရဟန်းသည်၊ ဝါမသီမမ္ပိ - သို့လည်း၊ ဩက္ကမိတွာ- ၍၊ သဘာ
 ယံဝါ-ဈေးရုံ၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝသိတွာ-၍၊ စိဝရ
 ပုဝတ္ထိ - ကို၊ ဥတွာ - ၍၊ ပက္ကမိတုံ - ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ-သို့၊
 အသက္ကောန္တေန - သည်၊ (ဤသို့ ဝါမသီမသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်
 သော ရဟန်းသည်)၊ တတ္ထေဝ - ထို ရောက်ရာအရပ်၌သာလျှင်၊ ဌိတေန -
 တည့်လျက်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ - ပစ္စုဒ္ဓိပြုရာ၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍
 ပစ္စုဒ္ဓိပြုရမည်နည်း၊) အတိရေက စိဝရဋ္ဌာနေ- ဌှ၊ ဋ္ဌာသတိ- တည်လတ်၊
 ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ)၊ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်
 ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ကထိနသမုဋ္ဌာနံ၊ ပေတိ
 ဝေဒနန္တိ။...သာသကံသိက္ခာပဒေဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

ပရိဏတ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ ပရိဏတသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ- ဌှ၊ ပူဂဿာတိ- ကား၊
 သမူဟဿ - လူအပေါင်းသည်၊ ဓမ္မဂဏဿ- တရားရှိသော လူအပေါင်း
 သည်၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [ဆွမ်းကျွေးသင်း ကထိနသင်းစသော တရား
 ရှိသော (ကုသိုလ်ပြုသော) အသင်းအပင်း - ဟူလို၊] ပဋိယတ္တန္တိ- ကား၊ ပဋိ
 ယာဒိတံ- စီရင်အပ်သည်၊ ဗဟူ သံဃဿ ဘဒ္ဒါတိ- ကား၊ သံဃဿ-သံဃာ
 ဘို့၊ ဗဟူနိ - န်သော၊ ဘဒ္ဒါနိ - အကောင်းတို့သည်၊ အနေကာနိ - န်သော၊
 လာဘမုခါနိ-လာဘရခြင်း၏အကြောင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သံဃဿ-၏၊
 ကေနစိ - တစုံတခုသောလာဘ်ဖြင့်၊ ပရိဟာနိ - ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ န
 (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒီပေန္တိ- န်၏၊ ဩဏောဇေထာတိ- ကား၊

ဒေဝ-နိလော၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ ပေအံ၊ ကိ-အဘယ်နည်း၊ ဧဝံ-
 ဤသို့၊ ဩဏောဇေထဟူ၍၊ ဝတ္ထု- ၄၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်သလော၊ ဣတိ-တည်း၊
 ကဿာ - ကြောင့်၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ ဟိ- မှန်၊ အယံ- ဤဆွမ်း
 သည်၊ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ - ရှေးရှု ဆောင်အပ်သော ဆွမ်းတည်း၊ အဘိဟရိ
 တွာ-၍၊ ဧကသ္မိံ - သော၊ ဩကာသေ- ဌ၊ သံဃဿ- န၊ အတ္ထာယ-၄၊ ပဋိ
 ယတ္တာ-စီရင်အပ်သောဆွမ်းတည်း၊ အဘိဟဋ္ဌပဋိယတ္ထေစ-ရှေးရှုဆောင်အပ်
 စီရင်အပ်သော ပစ္စည်း ၄ပါး၌၎င်း၊ ဥဒ္ဓိဿ-မိမိဘိုရည်စူး၍၊ ထပိတဘာဂေ
 စ - အိမ်ဝယ်ထားအပ်သော အဘိဋ္ဌ၎င်း၊ ပယုတ္တဝါစာနာမ - ဝိညတ်နှင့်
 စပ်ယှဉ်သောစကားမည်သည်၊ နတ္ထိ- [အိမ်၌ထားသော်လည်း မိမိသို့ညွတ်ပြီး
 ဖြစ်၍ တောင်းကောင်းသည်-ဟူလို၊]

သံဃိကန္တိ-ကား၊ သံဃဿ-န၊ သန္တကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ (လာဘံ-ကို)၊
 ဟိ- မှန်၊ သော - ထိုလာဘ်သည်၊ သံဃဿ- သံဃာ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာတ
 တ္တာ- ညွတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟတ္ထံ - သံဃာ၏ လက်သို့၊ အနာရုဋ္ဌော-
 မတက်ရောက်သေးသည်၊ (သမာဓော)ပိ, ဧကေန ပရိယာယေန-တမျိုးသော
 ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ (ဧကန်ရောက်တော့မည် ဖြစ်သော ပရိယာယ်အားဖြင့်၊)
 သံဃဿ သန္တကော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ - ဌ၊ သံဃိကံပေ၊
 ပရိစ္စတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန - ဖြင့်၊ နိပ္ပရိယာယတောဝ-
 ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်သာလျှင်၊ [“ နိန္ဒိ ပရိစ္စတ္တံ ” ဟု မိန့်တော်မူ
 သောကြောင့် “ နိပ္ပရိယာယ ” ဟု ဆိုသည်။] သံဃိကံ-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ လာဘန္တိ
 (ဣမိနာ)-ဖြင့်၊ ပဋိလဘိတဗ္ဗဝတ္ထု-ရထိုက်သော ဝတ္ထုကို၊ အာဟ၊ တေနေဝ-
 ပင်၊ အဿ - ထို လာဘံ ပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ - အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း၊ ပဒ
 ဘာဇနိ၌၊ စိဝရမ္ပိတိ အာဒိ-ကို၊ ဝတ္ထံ၊ [ထိုလာဘံ ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ ဤ သိက္ခာ
 ပုဒ်နှင့် ပါတိမောက် ပရိဏာမန သိက္ခာပုဒ်တို့ဝယ် “ စိဝရမ္ပိ ” ဟု မပါ၊
 “ စိဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရာ ” ဟု သာ ရှိ၏။] ပရိဏာတန္တိ-ကား၊ သံဃဿ - န
 အထံသို့၊ နိန္ဒိ - ညွတ်ပြီးသည်၊ သံဃဿ - သို့၊ ပေါဏံ - ကိုင်းပြီးသည်၊
 သံဃဿ-သို့၊ ပတ္တာရံ-ရှိုင်းပြီးသည်၊ (ဟုတွာ), ဌိတံ-သော၊ (လာဘံ-ကို)၊
 ပန-ဆက်၊ ယေနကာရဏေန-ကြောင့်၊ သော-ထိုလာဘ်သည်၊ ပရိဏာဒတာ-
 သံဃာ့အထံသို့ ညွတ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို အကြောင်းကို၊ ဒဿေတုံ-
 ၄၊ ဒဿာမ၊ ပေ၊ ဟောတီတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ ဝတ္ထံ။]

ပယောဂေ ဒုက္ကဒုန္တိ-ကား၊ ပရိဏာတလာဘဿ-သံဃာသို့ညွတ်ပြီးသော
 လာဘ်ကို၊ အတ္ထနော = မိမိ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမနပယောဂေ - ညွတ်စေ

ကြောင်း ပယောဂကြောင့်၊ ဒုက္ခဒုံ၊ ပဋိလာဘေန - ရခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိ - ထိုလာဘ်သည်၊ ဟတ္ထိ - သို့၊ အာရုဋ္ဌေ - တက်ရောက်လသော်၊ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပန - ဆက်၊ သံဃဿ - အား၊ ဒိန္နံ - လှူအပ်ပြီးသည်၏၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေဝသတိ - ညွတ်ရုံသာမက လှူအပ်ပြီးဖြစ်နေလျှင် - ဟူလို။) တံ - ထို လှူအပ်ပြီးလာဘ်ကို၊ ဂဟေတုံ - အပိုင်ယူခြင်းငှါ၊ နဝနူတိ - မအပ်၊ သံဃဿေဝ - အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၏၊ ယောပိ - အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ အာရာမိကေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ကေတော - တပေါင်းတည်း၊ ခါဒတိ - ၏၊ (သော - ကို) ဘဏ္ဍံ - ကို၊ အဋ္ဌါပေတွာ - ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော - ၏၊ ပန - ဆက်၊ ပရိဏာတံ - သံဃာ့အထံသို့ ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို၊ (သာမည) သဟဓမ္မိကာနံဝါ - တို့၏ သော်၎င်း၊ (သန္တကမ္ပိ - ဌ်စပ်)၊ ဂိဟိနံဝါ - တို့၏သော်၎င်း၊ အန္တမသော - အားဖြင့်၊ မာတု - ၏၊ သန္တကမ္ပိ - ဥစ္စာကိုသော်လည်း၊ (ဝိသေသကံ) ဣမံ - ဤ ဥစ္စာကို၊ မယံ - အား၊ ဒေဟိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ သံဃဿ - သံဃာ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာတ ဘာဝံ - ကို၊ ဥတွာ - ၍၊ အတ္တနော - မိမိ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေတွာ - ၍၊ ဂဏှန္တဿ - ယူသော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ - သော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော - အား၊ ဒေဟိ - လော၊ ဣတိ ဝေဝ - သို့၊ အညဿ - အခြားရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေန္တဿ - ၏၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ - နိသဂ္ဂိယမဘက် သက်သက် သော ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကေ - တလုံးသော၊ ပတ္တံဝါ - ကို သော်၎င်း၊ (ကေ - တထည်သော) စိဝရံဝါ၊ အတ္တနော - သို့၎င်း၊ ကေ - သော၊ (ပတ္တံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ကေ စိဝရံဝါ)၊ အညဿ - အခြားရဟန်း၏ အထံသို့ ၎င်း၊ ပရိဏာမေတိ - ညွတ်စေအံ့၊ နိသဂ္ဂိယံပါစိတ္တိယံစေဝ၊ (မိမိသို့ ညွတ်စေ သည့်အတွက်)၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယဉ္စ၊ (အခြားသူသို့ ညွတ်စေသည့်အတွက်)၊ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု - များစွာသော သပိတ်, သင်္ကန်းတို့၌၊ ဒေသေဝ နယော။

စ - သာဓကကား၊ နိသဂ္ဂိယေန၊ ပေ၊ စိန္တိတာတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) စိ ဝတ္ထံ၊ [နိသဂ္ဂိယေန - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံနှင့် တကွ၊ အာပတ္တိံ - ပါစိတ်အာပတ်သို့၎င်း၊ သုဒ္ဓိကေန - နိသဂ္ဂိယမဘက် သက်သက် အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ - သို့၎င်း၊ ကေတော - တပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇေယျ - ရာ၏၊ သောပညာ၊ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ၊ကေံ မယံ ကေံ ဣမဿ ဒေဟိတိ ဝေဝ ကေဝါစာယ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ အာပဇ္ဇေယျ ကေတောတိ ဝတ္ထံ၊ - ဒီကာ၊] ဟိ - မှန်၊ အယံ - ဤ ပြဿနာကို၊ ပရိဏာမနံ - ကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တော၊ ယောပိ - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝဿိ ကသာဒီကာသမယေ - ၌၊ မာတုဃရေဝိ - ဌ်လည်း၊ သံဃဿ - ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာတံ - ပြီးသော၊ ဝဿိကသာဒီကံ - ကို၊ ဥတွာ -

သိ၍၊ ဝါ-သိလျက်၊ အတ္တနော-သို့၊ ပရိဏာမေတိ၊ (တဿ-တိ ရဟန်း၏၊) နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပရဿ - အခြား ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေတိ၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ။

မနုဿာ သံဃာက္ခံ ကရိယာမ၊ ဣတိ-(ဤသို့ကြံ၍၊) သပ္ပိတေလာဒိနိ အာဟရန္တိ၊ ဂိလာနော ဘိက္ခု၊ သံဃဿ - သို့၊ ပရိဏာတဘာဝံ - ညွတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ၊ ကိစ္ဆိ-တစုံတခုကို၊ စေပိ ယာစတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ မေဝ၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို ဂိလာနရဟန်းသည်၊ တုမှာကံ-အသင် ဒါယကာတို့၏၊ အာဘတာနိ-ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒိနိ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-နသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆိ တွာ၊ အာမ၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ မယုဗ္ဗိဒထာတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ [ဂိလာန ဖြစ်သောကြောင့် သူပေါ်ဒဝိညတ္တိ အာပတ်မသင့်။] ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-သော၊ နံ-ထို ဂိလာနရဟန်း ကို ဥပါသကာ အထာပိ ဝဒန္တိ၊ (ကိံ)၊ သံဃောပိ-သည်လည်း၊ အမှေဟိ- တပည့်တော်တို့သည်၊ ဒိန္နမေဝ - ပေးလှူအပ်သော ထောပတ် စသည်ကိုသာ၊ လဘတိ-ရပါ၏၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဂဏှထ၊ ဣတိ အထာပိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝမ္ပိ ဝန္တတိ၊ သံဃဿ၊ ပေ၊ အညသံဃဿာတိ - ကား၊ ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ - တခုသော ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃဿ- သို့၊ ပရိဏာတံ- ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို၊ အညံ ဝိဟာရံ - ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ အသုကသ္မိံ နာမ မဟာဝိဟာရေ သံဃဿ ဒေထာတိ ပရိဏာမေတိ၊ (အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ)။

စေတိယဿ ဝါတိ - ကား၊ သံဃဿ- အား၊ ဒိန္နေန- ပေးလှူအပ်သော ဝတ္ထုငှားဖြင့်၊ ကိံ - နည်း၊ စေတိယဿ- အား၊ ပုဇိ- ကို၊ ကရောထ- နလော၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ စေတိယဿဝါ-စေတိ၏ အထံသို့မူလည်း၊ ပရိဏာမေတိ-အံ၊ (အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ)၊ စေတိယဿ ပရိဏာတန္တိ ဧတ္ထ - ၌၊ နိယမေတွာ- မည် သည့် စေတိဟု သတ်မှတ်၍၊ အညစေတိယဿ-၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ရောပိတ မာလာဝတ္ထတော- ဗိုက်အပ်သော ပန်းပင်ငယ်မှ၊ အညစေတိယမိ-၌၊ ဝုပ္ပဗ္ဗိ- ကိုသော်မှလည်း၊ အာရောပေတုံ-တင်ခြင်းငှါ၊ နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧကဿ- တခုသာ၊ စေတိယဿ-၏အပေါ်သို့၊ ဆတ္တံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပဋ္ဌာကံဝါ- ကုက္ကားကို သော်၎င်း၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဝုပ္ပဗ္ဗိ-ရပ်နေသူကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊ [ဝုပ္ပဗ္ဗိ ဒိသ္မာတိ သေသကံ ဂဟေတွာ ဝုပ္ပဗ္ဗိ ဒိသ္မာ-တချို့ တဝက်ကို စေတိ ပေါ်သို့တင်ပြီးနောက် ကျန်နေသော ထီးစသည်ကို ကိုင်၍ရပ်နေသူကို မြင်လျှင်- ဟူလို။] သေသံ ကြွင်းသော ထီးစသည်ကို၊ အညဿ-သော၊ စေတိယဿ- အား၊ ဒါပေတုံ- ငှါ၊ ဝါ- အလှူခိုင်းခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏ

တန္တိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ သုနခဿာပိ- ခွေး၏ အထံသို့လည်း၊
ပရိဏတံ-ညွတ်ပြီးသော အစာကို၊ ဣမဿ သုနခဿ-ဤ ခွေးအား၊ မာဒေ
ဟိ-မပေးလင့်၊ တေဿ-အဲဟို ခွေးအား၊ ဒေဟိ-ပေးလော့၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊
အညပုဂ္ဂလဿ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်အထံသို့၊ ပရိဏမေတိ၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ - အလှူရှင်တို့သည်၊ မယံ - တပည့်တော်တို့သည်၊
သံဃဿ-အား၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတုကာမာ- ပေးလိုပါကုန်၏၊ စေတိယဿ-
အား၊ ပူဇံ-ကို၊ ကာတုကာမာ- ပြုလိုပါကုန်၏၊ ဧကဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-
အား၊ ပရိက္ခာရံ- ကို၊ ဒါတုကာမာ- န်၏၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ရုစိ
ယာ - အလိုအားဖြင့်၊ ဒဿာမ - လှူပါကုန်အံ့၊ ဘဏထ - အမိန့်ရှိပါကုန်၊
ကတ္တ- ဌ၊ ဝါ- အား၊ ဒေမ - လှူရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ၊
ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊
(ဒါဟံ-ငှါ၊) ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို အလိုရှိရာအရပ်၌၊ ဒေထ-န၊
ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧကဝလံ- လှူလိုရာကို ညွှန်
ပြခြင်းမတက် သက်သက်၊ ကတ္ထ ဒေမာတိ- ဟူ၍၊ သစေ ပုစ္ဆန္တံ - န်အံ့၊ (ဧဝံ
သဓိ) ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတနယေနော-သာလျှင်၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆို
စီမံရာ၏၊ ဣတ္ထ - ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမော- သည်သာ၊
(ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊) တိ သမုဠာနံ-၃ ပါးသော သမုဠာန်ရှိသော သိက္ခာ
ပုဒ်တည်း၊ ပေအကုသလစိတ္တံ- တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊သမန္တပါသာ၊
ဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံ - ဣန္ဒနာယ-၌၊ ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊
နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပါဠိယံ အာဂတနယေနော။ ။ “ကတ္ထံ ဒေမာ” တိ ပုစ္ဆိယမာနော (အဘယ်၌
လှူရပါကုန်မည်နည်းဟု လျှောက်ထားလျှင်) “ယတ္ထ တုမှာကံ ဒေယျဓမ္မော (ပေးလှူ
ထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်) ပရိဘောဂံ ဝါ လဘေယျ၊ [သုံးစွဲမှုကိုသော်
လည်း ရရာ၏၊ သိမ်းမထားဘဲ သုံးစွဲစရာရှိ၏ - ဟူလို။] ပဋိသင်္ခါရံ ဝါ (ကျောင်း
စသည် ဖြစ်လျှင် ပြုပြင် စီမံမှုကိုသော်လည်း) လဘေယျ၊ စိရဋ္ဌိတိကော ဝါ (ကျောင်း
စသည်ဖြစ်လျှင် ကြာမြင့်စွာ တည်သည်မူလည်း) အဿ၊ ယတ္ထ ဝါပန တုမှာကံ စိတ္တံ
ပသီဒတံ၊ တတ္ထ ဒေထာ ” တိ ဘဏတံ (“ အသင် ဒါယကာတို့၏ စိတ်ကြည်ညိုရာ
လှူကြ ” ဟု ပြောလျှင်)၊ အနာပတ္တိ၊ ဤသို့ ပါဠိတော်မှာ လာ၏၊ ထိုနည်းဖြင့် ပြောရ
မည်-ဟူလို။

ပါရာဇိ ကဏ်ဘာသာဒီကာ ပြီး၏။

ဘာသာဒီကာနိဂုံး

ကျမ်းပြီးပုံ။ ။ ဤပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာကို ပို့ချရင်း မှန်မှန်ရေးသားခဲ့သည်မှာ ၄ နှစ်ခန့်ကြာမှ ပြီးစီးပါသည်။ စ၍ ပို့ချစဉ်က သွေးတိုးရောဂါ အနည်းငယ် ရှိသည် ဟု ဆိုသောကြောင့် ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ကာ ပြီးတန်သမျှ ပြီးစီး၍ ကျန်ရစ်အောင် ပို့ချနေပါသော်လည်း ထိုအတွင်းမှာပင် နှလုံးရောဂါလည်း အနည်းငယ်ရှိသည် ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်၍ ထိုရောဂါကို ကုရပြန်ပါသည်။ သို့သော် ဤကျမ်းပြီးချိန် (၁၃၂၃ - ၃) ၌ကား ထိုရောဂါအားလုံး ကင်းရှင်းစွာဖြင့် နိဂုံးအုပ်နိုင်ပါသည်။

သိဇ္ဈတ္တ ဘော ဘာသာဒီကာ၊ ဒေသဘာသာယ သင်္ခတာ၊
နိသဂ္ဂိယန္တကာ ယာဝ၊ ဝိနယတ္ထတ္ထ ဝဏ္ဏနာ။

ဝိနယတ္ထတ္ထ ဝဏ္ဏနာ-ဝိနည်းတော်အတွက်၊ အဋ္ဌကထာနက်ကို ထပ်လျက် ဆင့်ကာ၊ ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာဖြစ်သော၊ ယာဝ နိသဂ္ဂိယန္တကာ- နိသဂ္ဂိယ၊ ပါစိတ်ကျအောင်၊ စ၍စဉ်လျှောက်၊ ဆုံးတိုင်းရောက်သော၊ ဒေသဘာသာယ-တိုင်းရင်းမြန်မာ၊ အဓိဘာသာဖြင့်၊ သင်္ခတာ- တသန့်တသန့်၊ အကန့် ဣန့်လျက်၊ ခုံခုံစီရီ၊ တည်ကြည်စွာ စီရင်အပ်သော၊ ဘာသာဒီကာ- ဘာသာဒီကာ အမည်သာသည့်၊ မှီရာသိသည်း၊ နိဿယည်းသည်လည်း၊ သိဇ္ဈတ္တဘော- ထောင့်သုံးရာကယ်၊ နယ်ဆယ်နှင့်သုံး၊ တန်ဆောင်မုန်း၌၊ နိဂုံးအရောက်၊ ပြီးမြောက်ပြန်ပြီတကား။

တိုက်တွန်းခဲ့ဘူးခြင်း။ ။ ဝိနည်းပါဠိတော်၏ အဋ္ဌကထာအတွက် မှီရာ နိဿယများနှင့် ဂဏ္ဍိဝိနိစ္ဆယအဖြာဖြာ ရှိပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ရှေးခေတ် အားလျော်စွာ ရှေးအသုံး အနှုန်းများစွာ ပါရှိနေသောကြောင့် နေခံနေခံ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အနက်အဓိပ္ပါယ်သိဘို့ရာ မလွယ်ပါ။ ဝိနည်း၌လာသော အခေါ် အဝေါ် အသုံး အနှုန်းများကား ဆရာအစဉ်အဆက် မှတ်သား၍ မလာခဲ့လျှင် သာ၍ပင် အသိခက်ပါသေးသည်။ ထို အချက်ကို မြှော်မြင်တော် မူသော မုံရွာမြို့ ဓမ္မာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၏ နိဿယသစ် ရေးဘို့ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ ဘူးကြောင်းကို မြောင်းမြဆရာတော်ထံမှ ကြားသိရပါသည်။ သို့သော် ဆရာ တော် ဘုရားကြီးကား ဂိုဏ်းစီးသာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသည့်အတွက် ဂိုဏ်း နှင့် စပ်သော သာသနာရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကြောင့် ထို ကိစ္စကြီးများကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်သွားတော် မမူရပါ။

မိမိလည်း လျှောက်ခဲ့ဘူးခြင်း။ ။မိမိလည်း ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမ ဆရာတော် စည်ရှင် ဆရာတော်တို့ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က “ ဝိနည်း နိဿယအားလုံးကိုပင် ဂိုဏ်း၏စာချများ စုပေါင်းရေးသားလျှင် ကောင်းပါ လိမ့်မည် ” ဟု လျှောက်ခဲ့ဘူးပါသည်။ သို့သော် ထိုဆရာတော်များလည်း ဂိုဏ်း၏ ဥးစီး နာယကကြီးများ ဖြစ်ကြသည်အားလျော်စွာ အခြားလက်စ ကျမ်းစာများနှင့် ဂိုဏ်းဂဏတာဝန်များကို မလွဲမရှောင်သာ ဆောင်တော် မူနေကြရသောကြောင့် ထိုကိစ္စတိုင်အောင် ရွက်ဆောင်တော် မမူနိုင်ကြဘဲ မစ္စရရာဇာ၏ ပင့်ဖိတ်ရာသို့သာ တပီးပြီးတပီး လိုက်ပါတော်မူကြရပါသည်။

ဒိဒိတာဝန် ဤနည်းအားဖြင့် တလှည့် နှစ်လှည့် လှည့်ကာ လှည့်ကာ မစ္စရ ရာဇာ အပင့်လာချေသော် မိမိလည်း အဆင်သင့်လိုက်နိုင်ဘို့ရာ ဝိနည်း ဘာသာဋီကာနှင့် အခြားအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာတို့ကို အတော် များများ ပြီးစီးထားစေဘို့ ကိစ္စသည် ရှေး ဆရာတော်များ၏ မိမိအတွက် ချန်ထားခဲ့သော ကိစ္စများသာ ဖြစ်ဟန်တူရကား ထို ကိစ္စများကိုပင် အစဉ် တစိုက် ရွက်ဆောင်ခဲ့ရာ ဤ ကျမ်းစာ၏ နိဂုံးရိုက်နှိပ်ချိန်မှာ ပါစီကျာဒိ အဋ္ဌ ကထာ ဘာသာဋီကာသည် ဘောဇနဝဂ် အဆုံးသို့ရောက်၍၊ အဋ္ဌသာလိနီနှင့် မူလဋီကာ၏ ဘာသာဋီကာ ၂စောင်လည်း ဘုရားအလောင်းတော် သုမေဓာ အခဏ်းသို့ ရောက်နေပါပြီ။ ထို ကျမ်းအားလုံးသည်ပင် အနာဂတ်သာသနာဝင် အရှင်များ၏ အားထားမှီခိုရာ ဖြစ်ကြလိမ့်မည် ဟု ရည်ရွယ်ရင်းရှိပါသော ကြောင့် ဤဝိနည်းဘာသာဋီကာထက် သိလွယ်သော ဋီကာအသစ် ဖြစ်ပေါ် လာပြန်သောအခါ ဤဘာသာဋီကာသည် တိင်ဖုံးသော လမင်းပမာ ကွယ်ပ ရစ်ပါစေ သတည်း။

ယဒိ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇေထ၊ ဣတောပိ သုခသမ္မတာ၊
တသောကာသံ ပဒါနာယ၊ အယံ အန္တရ ဓာယတံ။

ဣတောပိ - အများမှီးလောက် , ခရီးရောက်၍ , ပြီးမြောက်ခဲ့ရာ , ဤ ဘာသာဋီကာထွက်လည်း။ သုခသမ္မတာ - ကြည့်ရှုဖို့ချ, လွယ်ကူလှသဖြင့်, အားရအွယ်ကောင်း, အကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ အညာ- ပါရာဇိကာ, ဋ္ဌကထာ၏, မှီရာကျစ်လစ် , ဋီကာသစ် တမျိုးသည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေထ-ပညာ လိုလား , နောက်နောက်သားတို့ , ကြီးစားရစ်သော် , အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ် လာအံ့၊ တဿာ - ထိုသို့ ဖြစ်ရစ် , ဋီကာသစ်၏။ ဩကာသံ ပဒါနာယ- ထွန်းတောက်တင့်ရှေး , အခွင့်ပေးခြင်းငှါ၊ အယံ-နှစ်ပေါင်း များမြောက်,

လွန်အားဆောက်ဖွဲ့ ၊ ထွန်းတောက် ထွက်လာ ၊ ဤ ဒီကာသည်၊ အန္တရ
ဓာယတံ - ရိုးရာမတူ ၊ တိုးကာဇွန် ၊ ကပ်ဖွဲမနေ ၊ ကွယ်ပျောက်ရစ်ပါစေ
သတည်း။

ရှေး ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကို ဝိသည့် ဤ အဋ္ဌကထာ၏ ဘာသာဒီကာကို
နိဂုံးအုပ်စု၌ မိမိကို တိုက်ရိုက် သင်ပြသော
သတိရခြင်း ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်များသာ မက ကျေးဇူး
ရှင် ဆရာတော်များ၏ ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်ကြပေသော ရှေး ဆရာတော်ကြီးများ
ကိုပါ ကြည်ညိုတသ သတိရနိုင်ပါသည်။ အကြောင်းကား—မိမိသည် ဘာသာ
ဒီကာကို ပို့ချရင်း စာဆိုသူများကို ရေးစေရ၏။ ခက်ဆင်အဓိပ္ပါယ် တချို့ကို
ကိုယ်တိုင်ရေးပေး၍ ကူးစေရ၏။ စာဆိုသူတို့ ရေးအပ်ပြီးကို ပြန်၍ ဖိစစ်ရ၏။
ဖိစစ်ပြီးမှ ရိုက်နှိပ်သော အခါ အမှား အမှန်နှင့် အထားအသိုကို ထပ်မံ
ကြည့်ရှုရ၏။ ထို ကိစ္စအားလုံးကို ဧေးဧေး ဆေးဆေး ဖြေးဖြေး ငွေးငွေး ပြုချိန်
မရ ၊ (နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း) အပြန်မှီအောင် ပြုလုပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သတိကို
ရှေ့ထား၍ သမာဓိလည်း မလစ်စေရဘဲ လျင်မြန်သောဉာဏ်ကို မြန်သည့်ထက်
မြန်အောင် အသုံးချရပါသည်။

ထိုသို့ အသုံးချသောအခါ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါမှ စ၍ မဟာဝိသုဒ္ဓါနိဂုံးတိုက်၌
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အစီအစဉ်အရ သဒ္ဓါဗျာကဏ္ဍဏ်းများ
ကို လေ့လာပုံရသော အခြေခံကြောင့် သဒ္ဓါ အမှားအမှန်ကို စဉ်းစားသော
ဉာဏ်ခံလျှင်မြန်စွာ အလုပ်-လုပ်နိုင်ပုံကို တွေ့ရပါသည်။ မြောင်မြဲဆရာတော်
အယံငယ် မွေပဒ အဋ္ဌကထာနှင့် ဒိသနိကာယ် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့ကို
ကိုယ်တိုင် ဆိုဝ်ဖြင့် ကုန်စေပြီးမှ ပခုက္ကူမြို့ - မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီးသို့
ရောက်သောအခါ မူလ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နည်းလမ်း စည်းကမ်း
အရ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတိုင်းမှာပင် တပုဒ်နှင့် တပုဒ် အနက်အဓိပ္ပါယ်
သက်သွယ်နေပုံကိုထင်ရှားစေသော စာစပ်ပုံကို နေ့တိုင်း ကြားနာရရှိမှုမက ၊
ချနက် အကျဉ်းအကျယ် ကိုလည်း မိမိကိုယ်တိုင် ၃ နှစ်လောက် ဆို၍ ၃ နှစ်
ကျော်လောက် ထပ်မံ ပို့ချခဲ့ရသောကြောင့် ဤ ဘာသာဒီကာကို ရေးသား
ပြင်ဆင်ရာယ် အနက်အဓိပ္ပါယ် အဆက်အသွယ် စာစပ်တို့ကို အထူး သတိ
ထား၍ ရေးသား ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ကိစ္စအားလုံးကို အပြန်မှီအောင် လျင်လျင်မြန်မြန်အလုပ်-လုပ်နိုင်သော
ဉာဏ် အခြေခံမှာ ရှေးရှေး ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ အယံမှ ဆက်သွယ်၍လာ
ကြောင်း ထင်ရှားကား ရှေးရှေး ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကိုပါ ကြည်ညို

တသ သတိရသေခံကြောင့် ထိုဆရာတော် ဘုရားကြီးများနှင့် တကွ (သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဒီကာ၌ ညွှန်ပြအပ်သော) မိမိဆရာတော်ဘုရားများကို ကျမ်းစာ ရေးသားရသော ဤကောင်းမှုများဖြင့် လေးလေးစားစား ပူဇော်ပါသည်။

သမ္မုဇယာမိ ထေရာနံ , ယေသာဟံ သမ္မဂ္ဂဟိတော၊
သိက္ခိတော ဂန္ထကာရေပိ, ပတ္ထောမိ ပကတညုတံ။

ယေသံ ထေရာနံ - အထက် ဝေဟင် , နေ အသွင်သို့ , မြေပြင် ထင်ရှား , အကြင် ဆရာတော်ဘုရားတို့သည်။ သမ္မဂ္ဂဟိတော - အထူး စောင့်ရှောက် , ချီးမြှောက်အပ်သော၊ အဟံ- ငါသည်။ သိက္ခိတော- ရေးနည်း သားနည်း, ပို့ချ နည်း၌, သိပ်သည်းသေသပ်, သင်အပ်သောအတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဂန္ထကာရေ ပိ-ခုခေတ် နောက်သား, အကျိုးများသို့, ရေးသား ကြီးကုတ်, ကျမ်းပြုခြင်း အလုပ်၌လည်း၊ ပကတညုတံ - သဘောသက်, ရှေးထုံးစံကို , အမှန်သိမြင်, ကျမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္ထော+အမိ-ခေတ်အလျောက်, လေးစားလောက် အောင်, မဖောက်မသွေ, ရောက်ရပေ၏။ တေသံ ထေရာနံ-ကျေးဇူးတော်ရင်, ဂုဏ်အင်ကြီးမား, ထိုဆရာတော်ဘုရားတို့အား၊ သမ္မုဇယာမိ- ကျမ်းစာရေး သား, ကောင်းမှုများဖြင့်, လေးစားကော်ရော်, ပူဇော်ပါ သတည်း။

ဗိုလ်ချုပ် ၅ ဥပု။ ။မိမိ၏ သမ္မတ္တိစက်လည်ပုံကို ကစွည်းဘာသာဒီကာ နိဂုံး၌ ပြခဲ့ပါပြီ။ ဤနေရာဝယ် သဒ္ဓါ ပညာ စသောဗိုလ်ချုပ်တရားတို့က မိမိ၏ ရုပ် နာမ် ၂ ဖြစ် ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ကောင်းစွာအုပ်ချုပ် အလုပ်လုပ်နေပုံကို ပြပါ ဥပုမည်။ ဗိုလ်အမည်ခံ တရားမှန်လျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူကြောင့် မယိမ်း မယိုင် မြဲနိုင်သော သဘောလက္ခဏာ ရှိရပါသည်။

သဒ္ဓါဗိုလ်။ ။မိမိသည် ဉာဏ်ဝီရိယတို့၏ အရင်းခံဖြစ်သော ရှေးကံကို အမှန်ပင် ယုံကြည်နေ၏။ ယခုဘဝ အကောင်း အဆိုး အကျိုးပေးလေသမျှ၌ ရှေးကံသာ ပခာနဖြစ်၏။ သရိုင်းရွာဟူသော ပဋိရူပဒေသ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, ဘိုးဘွားမိဘ ဆွေမျိုးကြီးများနှင့် ဆရာသွားကြီးများကို နှိမ့် ရခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, အထိုက်အလိုက် ဉာဏ်ဝီရိယ ကောင်းခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, “ယခုဘဝ၌ ပြုသမျှကုသိုလ်၏ ပဌမဇောစေတနာသည် ယခု ဘဝမှာပင် ရှေးကုသိုလ်ကံ အခွင့်သာအောင် ကူညီ ထောက်ပံ့လျက် ရှိ၏။ သတ္တမဇောစသည်တို့က ဒုတိယဘဝမှစ၍ ကောင်းကျိုးပေးကြဥပုမည်” ဟု နားလည်ခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, ဤသို့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသည် (မယုံကြည် မှုက) လှုပ်၍ မရနိုင်အောင် မြဲနိုင်နေသော ဗိုလ်ချုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာဗိုလ်။ ။ မိမိ၏ငယ်ရွယ်စဉ်ကစ၍ သင်ယူခဲ့ရသော ယခုတိုင်အောင် လည်း နေ့စဉ်ပို့ချ ရေးသားနေရသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်များသည် မိမိ၏ ကမ္မဿကတာဉာဏ်ပညာနှင့် ဝိပဿနာပညာကို နေ့စဉ်တိုးပွားစေ သောကြောင့် အနုသယဓာတ် အဖြစ်ဖြင့် စွဲကပ်ပါရှိနေသော အဝိဇ္ဇာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။ ဤပညာသည် ယခုအနေမှာပင် အတော်သွက်လက်၍ ထက်မြက်နေပြီဖြစ်ရကား တဆင့်ထက်တဆင့် တက်သွားလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာကို အဆုံးတိုင် ပယ်ဖျက်၍ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာတိုင်အောင် မယိမ်း မယိုင် မြဲနိုင်မည့် အရေးကိုလည်း မြော်တွေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာ တရားလည်း ဗိုလ်ချုပ်တပါးအဖြစ်ဖြင့် မိမိခန္ဓာအစဉ်ဝယ် မားမားမတ်မတ် တန်ရပ်လျက် ရှိပါသည်။

ဝီရိယဗိုလ်။ ။ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ၊ ဖြာသောဗိုလ်ချုပ်တရားတို့က မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တက်တက်ကြွကြွ ဝီရိယဗိုလ်သည် အလိုလို ကြီးကုတ်၍ နောက်မဆုတ်ဘဲ ခိုင်မြဲလျက်ရှိရကား ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ကောသဇ္ဇ (အပျင်း) ဓာတ်တွေ ကင်း၍ ကင်း၍ နေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အများအလို “အိုပြီ” ဟု ဆိုရသော အသက်ခြေခံဆယ်ကျော် အရွယ်မှာပင် စာချ စာရေးလျက် သွက်လက်တုန်း ဟု ထင်ရ၏။ ဤသို့လျှင် ဝီရိယဗိုလ်ချုပ်လည်း ပျင်းရိမှု ကောသဇ္ဇတရားကို ထွားထွား ညက်ညက် နင်းမြေဖျက်ကာ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်လျက်ရှိပါသည်။

သမာဓိဗိုလ် ။ ။ အာရုံ တမျိုး တမျိုး၌ အချိန် အတော်ကြာအောင် စူးစိုက်စွာ တည်တန့်နေသော သမာဓိ တရားကား စာပေရေးသား ပို့ချ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် အစဉ် လိုလားအပ်သော ဗိုလ်ချုပ်တပါးဖြစ်၏။ သမာဓိ လစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပျံ့လွင့်မှု ဥဒ္ဓစ္စသည် အဆင်သင့်ဝင်လာတော့၏။ ထိုသို့မဝင်လာနိုင်အောင် သမာဓိဗိုလ်ချုပ်လည်း ဝီရိယကို အဖေဖော်လုပ်ကာ မိမိ၏ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွင် နေ့စဉ်မပြတ် တိမတ်စွာ ရပ်တည်လျက် ရှိပါသည်။

သတိဗိုလ်။ ။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အခြေခံ ရှိသော်လည်း သတိ မပါလျှင် အရာရာ၌ မေ့လျော့မှုကြောင့် လိုထိုက်စွာတွင် အဆင်မပြေတတ်ပါ။ ဤ တဘဝထည်း၌ပင် ကျန်းမာရေး ပေး ငှားသင်း ဆက်ဆံရေး စီမံအုပ်ချုပ် ရေးစသောအားဖြင့် အရေးအရာတွေ များစွာရှိ၏။ ထို အရေးအရာတိုင်း၌ နားလည်မှု ပညာလည်း ရှိ-သတိလည်း ရှိမှ ပြေပြေ ပြစ်ပြစ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ခန္ဓာအစဉ် ဟယ် “ လောဘ , ဒေါသ , မာနမာနနှင့် ဣဿာ ,

မစ္ဆရိယ ” ဟူသော တရားငါးမျိုးသည် ဆိုးဝါး သောင်းကြမ်းလျက် ရှိ၏။ ထို ငါးမျိုးကို ပညာဗိုလ် သတိဗိုလ် ၂ ပါးဖြင့် နှိပ်နှင်း၍ မထားနိုင်ပါလျှင် ရောမပညာရှင်ဟု အထင်ကြီးခံရသောပုဂ္ဂိုလ်များပင် ထိုတရားငါးပါးကြောင့် အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖြစ်ရတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသန္တာန်တွင် ပညာဗိုလ်ချုပ်နှင့်တွဲဘက်၍ အလုပ်-လုပ်မည့် သတိဗိုလ်ချုပ်ကိုလည်း ကြီးကြီး ကုတ်ကုတ် ဖိတ်ခေါ်ကာ တန့်ရပ်တည်နေ စေရပါသည်။

သမ္ပတ္တိနှင့် ဗိုလ်။ ။ မိမိသည် သမ္ပတ္တိစက် ၄ ပါးနှင့် အထိုက်အလျောက် ပြည့်စုံနေသော ယခုဘဝဝယ် ဗိုလ်ချုပ်တရား ဤငါးပါးကို ရွှေဆောင်ထား၍ တကယ် ကြိုးစားလိုက်လျှင် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဘက်ကမ်းကို တက်လှမ်း နိုင်မည် ဟု အမှန်ပင် ယုံကြည် နေပါသည်။ မိမိကို အားကိုးသူများလည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ယုံကြည် စေလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ရုပ်နာမ် အစဉ်ကို သမ္ပတ္တိစက်ခေါင်း ၄ ခုတပ်သော မဂ္ဂင်ယာဉ်ပျံဟု သဘောထား၍ ဗိုလ်ချုပ် ငါးပါးကိုအုပ်ချုပ်စေပြီးလျှင် သံသရာဤဘက်မှ နိဗ္ဗာန်ဟိုဘက်သို့ သွက်သွက် လက်လက်နှင့် ထက်ထက်မြက်မြက် တက်ရောက်ဘို့ရာ ယောက်ျားတို့ လုလွကို အမြဲ အသုံးချရပါသတည်း။

စတုစွက္ကံ ဝတ္တိယာန၊ ယာနံ ဗလပရိဂ္ဂဟံ၊
ယာနာယ အမတံပါရံ၊ ကဿံ ပုရိသကာရိယံ။

စတုစွက္ကံ - သမ္ပတ္တိစက် , ၄ ချက်စုပေါင်း , စက်ခေါင်း ၄ ခုလည်း ပါရှိ ထသော၊ ဗလပရိဂ္ဂဟံ-ရန်ပေါင်းခွင်းဖြူ, ငါးဥျးဗိုလ်တို့, ကိုယ်စီးစောင့်ကြပ်, အုပ်ချုပ်အပ်ထသော၊ ယာနံ-အသွားလျှင်လျှင်, အများတင်လည်း, အားအင် ခိုင်ဖြိုး, မဂ္ဂင်တည်းဟူသော ယာဉ်ပျံတော်ကြီးကို ဝတ္တိယာန-မတိမ်းမစောင်း, လည်စေကြောင်းဖြင့် , ကောင်းစွာအစဉ် , မောင်းကာနှင်၍၊ အမတံပါရံ- ဤဘက်မှာနေ, အားလုံး သလျက်, ဟိုပြေရောက်မှ, ဘေးကင်းရမည့်, အမတ ခေါ် , နေပြည့်တော်သို့၊ ယာနာယ - ကံလေသာဟူ , ရန်သူပစ်ဖောက်, မိုး အမြောက်တို့ , မကြောက် မနား, အရောက် သွားခြင်းငှါ၊ ပုရိသကာရိယံ- ယောက်ျားမှန်က, ပြုရဲရမည်, ကမ္ဘာ့လက်ရိုး, လုလွမျိုးကို၊ ကဿံ-ငါးဥျး ဗိုလ်ချုပ်, အဖော်လုပ်၍, မဆုတ်ရစေ....ပြုလုပ်ပေအံ့ သတည်း။

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၏
ဘာသာဋီကာ ပြီးပြီ။

၁၃၂၄-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။

ပဌမအကြိမ် (အုပ်စု၊ ၂၀၀၀)။

ပုံနှိပ်, ထုတ်ဝေသူ (မောင်ကျော်)

ကျော်-ပုံနှိပ်စက်

၀၄-လမ်း, ကွမ်းခြံ-မန္တလေး။

